جامع الرواة

تصنيف

محمد بن علي الأردبيلي الغروي الحائري

قم - كتابفروشي مصطفوي

PRINCETON UNIVERSITY LIBRARY

This book is due on the latest date stamped below. Please return or renew by this date.

M. Ardabili

هذا

هو الكتاب المسمى

به

جامع الرواة

وازاحة الاشتباهات عن الطرق والاسناد

المجلد الثانى

تصنيف

المولى العلامة الكامل والفاضل الصالح الفالح

محمد بن على الاردبيلى الغروى الحائرى

قدس الله تعالى اسراره

131 L 59582 vol II

2264
.1275
.349
1970z
mujallad 2

بسم الله الرحمن الرحيم

باب الفاء

فاذشاه بن محمد العلوى الحسنى الراوندى فقيه فاضل [جب] .

فارس بن حاتم بن ماهويه نزيل العسكر القزوينى من اصحاب الرضا عليه السلام قلما روى الحديث الا شاذاً [صه ٠ جش] غال ملعون [دى ٠ صه] قال نصر بن الصباح الحسن بن محمد المعروف بابن بابا ومحمد بن نصير النميرى و فارس بن حاتم القزوينى لعن هؤلاء الثلثة على بن محمد العسكرى عليه السلام وذكر الفضل بن شاذان فى بعض كتبه ان من الكذابين المشهورين الفاجر فارس بن حاتم القزوينى [كش] عنه [صه] فى ذمه روايات كثيرة تقدم منع على بن جعفر «مح» .

محمد بن عيسى عن فارس قال كتب اليه رجل يسئله فى [بص] فى باب ذرق الدجاج وفى [يب] فى باب تطهير الثياب .

فارس بن سليمان ابو شجاع الارجانى شيخ من اصحابنا كثير الادب [صه ٠ جش] و - الحديث صحب يحيى بن زكريا الترماشيرى و محمد بن بحر الرهبى (الرهينى خ) واخذ عنهما [جش] «مح» .

الفاكة بن سعد قتل بصفين و فى نسخة بن سعيد وفى [د] الفاكهة بن سعد «مح» .

فايد الجمال الكوفى روى عنهما [ق] «مح» .

فايد الحناط كوفى [ق ٠ جش] قال ابن فضال روى عن ابى عبدالله وابى الحسن عليهما السلام له كتاب يرويه عثمان بن عيسى [جش] «مح» .

فايد الخثعمى الكوفى [ق] «مح» .

فتح بن عبدالله مولى بنى هاشم صالح بن حمزة عنه قال كتبت الى ابى ابراهيم عليه السلام فى [فى] فى باب جوامع التوحيد .

الفتح بن محمد بن آزاد المسكنى فاضل فقيه [جب] .

فتح مولى الزرارى (الرازى خ) على بن محمد عنه قال سمعت اباعلى بن مطهر يذكر انه قدراه و وصف له قده فى باب تسمية من رآه عليه السلام .

فتح بن يزيد الجرجانى [دى ٠ لم ٠ ست] له كتاب عنه المختار بن بلال بن المختار [ست] ابو عبدالله الجرجانى صاحب المسائل عنه احمد بن ابى عبدالله [جش] صاحب المسائل لابى الحسن عليه السلام و اختلفوا ايهم هو: الرضا عليه السلام ام الثالث عليه السلام و الرجل مجهول والاسناد اليه مدخول [صه] «مح» .

اقول روايته عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى [يب] فى باب تفصيل احكام النكاح وفى [بص] فى باب ان ولد المتعة لاحق بابيه وفى [فى] فى باب وقوع الولد من ابواب المتعة تدل على ان ابا الحسن هذا هو الرضا عليه السلام. محمد بن يعقوب عن محمد بن الحسن عن عبدالله بن الحسن العلوى وعلى بن ابراهيم عن المختار بن محمد بن المختار الهمدانى جميعاً عنه فى باب ادنى المعرفة وفى باب آخر من معانى الاسماء وفى باب جوامع التوحيد و فى باب المشية والارادة وفى [يب] فى باب القود بين الرجال والنساء وفى باب القضا فى قتيل الزحام و كثيرا. محمد بن الحسن

الصفار عن المختار بن بلال (هلال خ) بن المختار بن ابی عبیده عنه فی [ست] فی ترجمته . الموجود فی کتب الاخبار المختار بن محمد بن المختار الهمدانی عن فتح بن یزید و ماراً ینا فیها المختار بن بلال او ابن هلال فی موضع فعلیهذا الظاهر ان مافی [ست] و [لم] ابن بلال او ابن هلال اشتباه والله اعلم و ذکر الشیخ رحمه الله فتح بن یزید فی [دی] و [لم] الظاهر انه اشتباه منه ایضاً والله اعلم .

فخراور بن محمد بن فخراور القمی السید شمس السادة فاضل ثقة شاهدته بحیرة وله کتاب فی الکیمیا و کتاب المنطق [جب] .

فرات بن احنف [قر] الهلالی ابو محمد اسند عنه [ق] ابن احنف العبدی یرمی بالغلو والتفریط بالقول [ین] قال الشیخ الطوسی رحمه الله تعالی انه یرمی بالغلو والتفویض فی القول و قال ابن الغضایری فرات بن احنف کوفی روی عن علی بن الحسین وابی جعفر وابی عبدالله علیهم السلام کما زعموا غال کذاب لایرتفع به ولایذکر و قال العقیقی انه کان زاهداً رافضاً للدنیا ثم قال عن بعض مشایخه من اهل الکوفة انه کان یقول ان فی محمد شیئاً من القدیم [صه] و فی [کش] انه بقی الی ایام ابی عبدالله علیه السلام «مح» .

عمرو بن مصعب عنه عن ابی عبدالله علیه السلام فی [فی] فی باب القول عند الاصباح . عنه عنه عن ابی جعفر علیه السلام فی باب قرائة القران فی کتاب الصلوة . عنه احمد بن محمد بن خالد فی باب العدس وروایته عنه مرسلة لان زمانه بعید عن زمانه بحیث لایمکن روایته عنه لان فرات من اصحاب علی بن الحسین وابی جعفر وابی عبدالله علیهم السلام و هو علیه السلام مضی فی شوال فی سنة ثمان و اربعین ومائة واحمد بن محمد بن خالد علی ما نقل فی ترجمته توفی سنة اربع وسبعین وماتین علی قول وعلی قول آخر سنة ثمانین ومأتین عنه عمر بن عیسی فی باب الکراث . وعثمان بن عیسی فی باب الفرفخ فی اواخر کتاب الاطعمة . ومحمد بن سنان فی باب من منع مؤمناً شیئاً .

فرات بن عمرو یکنی ابا بشر [ی] «مح» .

الفراش (س خ) بن جعدة بن زهیر [سین] «مح» .

فرج بن السندی له کتاب عنه احمد بن رباح [ست] «مح» .

الفرج مولی علی بن یقطین [ظم] الاتحاد محتمل «مح» .

الفرزدق الشاعر یکنی ابا فراس [ین] له قصیدة معروفة فی مدحه علیه السلام وحکایته مشهورة مع هشام بن عبدالملک «مح» .

فرقد الحجام الکوفی [ق] یحتمل کونه ابا داود بن فرقد «مح» .

فروة . فضیل الرسان عنه عن ابی جعفر علیه السلام فی [فی] فی باب فضل الملح . الفضیل بن الزبیر عنه عن ابی جعفر علیه السلام فی کتاب الروضة بعد حدیث قوم صالح علیه السلام

فضال بن المنذر الکوفی [ق] «مح»

فضال بن المهنا الطائی کوفی [ق] «مح» .

فضالة بن الاسود الجهنی الکوفی [ق] «مح» .

فضالة بن ایوب الازدی ثقة [ظم] عربی [ضا ٠ جش] صمیم سکن الاهواز روی عن موسی علیه السلام وکان ثقة فی حدیثه مستقیما فی دینه [صه ٠ جش] قال بعض اصحابنا انه ممن اجمع اصحابنا علی تصحیح مایصح عنهم وتصدیقهم و

اقروالهم بالفقه والعلم [كش] بن ايوب روى عنه الحسين بن سعيد [لم] فتامل فيه «مح» .

قال في حاشية كتابه التامل فيه اما اولا فلان الظاهر ان الرجل واحد وقد تقدم انه روى عن الكاظم والرضا عليهما السلام واما ثانيا فلما تقدم في الحسن بن سعيد انه المتفرد بالرواية عن فضالة بن ايوب دون اخيه حسين وان الحسين يروى عن الحسن عنه قال [جش] هيهنا قال ابو الحسن ابن البغدادى السورائى البزاز قال لنا الحسين بن يزيد السورائى كل شيء تراه الحسين بن سعيد عن فضاله فهو غلط و انما هو الحسن عن فضالة وكان يقول ان الحسين بن سعيد لم يلقه ولن اخاه الحسن تفرد بفضالة دون الحسين و رأيت الجماعة تروى باسانيد مختلفة الطرق الحسين بن سعيد عن فضاله والله اعلم .

وكذلك زرعة بن محمد الحضرمى وله كتاب نوادر روى عنه مهزيار [جش] «س» .

له كتاب عنه احمد بن ابيعبدالله فى [ست] فى ترجمته . احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عنه فى [فى] فى باب سوال العالم وفى باب الابتلاء والاختبار فى كتاب التوحيد و فى باب حق المؤمن على اخيه . عنه محمد بن خالد فى باب الرضا بموهبة الايمان وفى مشيخة [يه] فى طريق كليب الاسدى . احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عنه فى [فى] فى باب ان الصدقة تدفع البلاء فى كتاب الزكوة . عنه الحسين بن سعيد مرتين فى مشيخة [يه] فى طريقه و مرتين فى [يب] فى باب حكم الجنابة ومرتين فى باب صلوة العيدين من ابواب الزيادات فى الجزء الاول وست مرات فى باب احكام فوايت الصلوة واربع مرات فى باب الصلوة فى السفر وثلث مرات فى باب العمل فى ليلة الجمعة ويومها من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى ومرتين فى باب وجوب الحج وفى باب الصلح بين الناس وكثيرا فيه وفى [بص] وفى [يه] ومع هذه الكثرة بعيد غاية البعد حمل روايته عن فضالة على الغلط على ما نقل عن الحسين بن يزيد السورائى ان كل شيء تراه الحسين بن سعيد عن فضالة فهو غلط و الله اعلم بكيفية هذه الحكاية . عنه محمد بن عيسى فى [فى] فى باب الاشارة والنص على ابى جعفر عليه السلام وفى باب فرض طاعة الائمة عليهم السلام . الحسين بن سعيد عن صفوان عن فضالة عن العلا فى [يب] فى باب البيع بالنقد والنسية . عنه على بن مهزيار فى باب صفة الاحرام وثلث مرات فى [فى] فى باب استواء العمل فى كتاب الكفر والايمان واخرى فى باب التعقيب بعد الصلوة و فى باب النوادر فى كتاب الجنايز وفى [يب] فى باب تلقين المحتضرين وفى باب تطهير الثياب على بن الحكم عن فضالة عن سيف فى آخر كتاب المكاسب . عنه على بن اسمعيل الميثمى فى باب العقود على الاماء وفى باب عقد المرأة على نفسها النكاح وفى [بص] فى باب ان الثيب ولى نفسها وفى باب ان الظهار يقع بالحرة وفى باب انه اذا سمى المهر من ابواب العدد وفى باب من اشترى جارية من ابواب العدد . ابن جمهور عن ابيه عنه فى [يب] فى باب الحكم فى اولاد المطلقات وفى [فى] فى باب حق الاولاد فى كتاب العقيقة . عنه محمد بن جمهور فى باب الريا فى كتاب الكفر والايمان وفى باب معرفة الامام و فى باب دعائم الاسلام وفى باب ما فرض الله عز وجل من الكون مع الائمة عليهم السلام وفى باب عرض الاعمال على النبى صلى الله عليه و آله و فى باب فيه نكت ونتف من التنزيل . عنه ابن ابى نجران فى باب فى الغيبة . احمد بن الحسن عن فضالة عن العلا فى [يب] فى باب المهور والاجور

عنه عنه عن سيف بن عميرة فى باب عدد فصول الاذان والاقامة . والنضر بن سويد عن فضالة عن العلا فى باب السرارى وملك الايمان . عنه محمد بن على بن محبوب فى باب النحل والهبة . ابن ابى عمير عن فضالة عن جميل بن الدراج فى باب دخول الحمام وفى [بص] فى باب حكم القبلة للصائم . عنه العباس بن معروف فى [يب] فى باب صفة الاحرام وفى باب ما يجب على المحرم اجتنابه وفى آخر باب الكفارة عن خطاء المحرم وفى باب الزيادات فى فقه الحج قريبا من الاخر . عنه حماد بن عيسى فى باب الخروج الى الصفا و فى باب الذبح . ابن فضال عن فضالة عن معوية بن عمار فى [بص] فى باب من اوصى بجزء من ماله .

فضالة بن عبيد [ل] «مح» .

الفضل ابو الربيع النميرى الكوفى [ق] «مح» .

الفضل بن ابى قرة التفليسى [ق] بن ابى قرة التميمى السهندى بلد من آذربايجان انتقل الى ارمنية روى عن ابى عبد الله عليه السلام ضعيف لم يكن بذاك [صه ٠ جش] له كتاب عنه شريف بن سابق [جش] حميد عن ابراهيم بن سليمان عنه [ست ٠ لم] فتدبر «مح» .

عنه السيارى فى [فى] فى باب النوادر فى آخر كتاب الصلوة . شريف بن سابق التفليسى عن الفضل بن ابى قرة السمندى الكوفى فى مشيخة [يه] فى طريقه .

الفضل بن ابى يعلى الحسن القزوينى - الشيخ ظهير الدين ابو زيد فاضل [جب]

الفضل بن اسمعيل الكندى رجل من اصحابنا ثقه قليل الحديث [صه ٠ جش] بن اسمعيل الكاتب [ست] فى نسخة واخرى الكندى كما فى [جش] له كتاب [ست ٠ جش] عنه محمد بن على بن محبوب [ست] محمد بن على بن ايوب [جش] كذا وفيه نظر «مح» .

محمد بن اسمعيل البرمكى عن عبد الله بن احمد عن الفضل بن اسمعيل عن معتب مولى صادق عليه السلام فى [يه] فى باب علة وجوب - الزكوة .

الفضل بن اسمعيل الهاشمى روى عمرو بن عثمان الخزاز عنه عن ابيه عن ابى عبد الله وابى الحسن عليهما السلام فى [يب] فى باب الحدفى الفرية والسب .

الفضل بن الحرث [رى] روى الكشى انه تعجب من ادمة ابى محمد عليه السلام بعد موت ابى الحسن عليه السلام و انه راى فى النوم ابا محمد يقول اللون الذى تعجبت منه اختيار من الله تعالى لخلقه و تمام الحديث واعلم ان كلامنا فى - النوم مثل كلامنا فى اليقظة قال ابو عمرو الكشى وهذا الحديث يدل على ان الفضل مؤتمن فى - القول وليس فى الحديث عندى دلالة على مدح او جرح فنحن فى روايته من المتوقفين [صه] «مح» .

الفضل بن الحسن بن الفضل امين الدين ابو على الطبرسى ثقه فاضل دين عين من اجلاء هذه الطائفة له تصانيف حسنة منها كتاب مجمع البيان فى تفسير القران عشر مجلدات والوسيط فى التفسير اربع مجلدات و الوجيزة مجلدة انتقل رحمه الله من المشهد المقدس الرضوى على ساكنه من الصلوات افضلها ومن التحيات اكملها الى سبزوار فى شهور سنة ثلث وعشرين خمسمائة وانتقل بها الى دار الخلود ليلة النحر سنة ثمان واربعين وخمسمائة رضى الله عنه وارضاه «س» .

الفضل بن الحسن بن الفضل الطبرسى ثقه فاضل دين عين له تصانيف منها التبيان؟ فى

تفسير القرآن عشر مجلدات ، الوسيط فى التفسير اربع مجلدات ، الوجيز مجلدة ، اعلام الورى باعلام الهدى مجلدتان ، المواليد ، الاداب الدينيه للخزانة المعينية ، غنية العابد ومنية الزاهد ، شاهدته وقرأت بعضها عليه [جب] .

الفضل بن الربيع [ق٠د] «مح» .

الفضل بن الزبير الرسان [قر] فى نسخة و [د] وفى غيرهما فضيل كما يأتى «مح» .

الفضل بن السكن محمد بن حمران عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب انه لا يعرف الا به فى كتاب التوحيد .

الفضل بن سليمان الكاتب البغدادى كان يكتب للمنصور والمهدى على ديوان الخراج روى عن ابى عبدالله وابى الحسن عليهما السلام وصنف كتاب يوم وليلة عنه محمد بن موسى المدايني [جش] «مح» .

على بن محمد بن سليمان عن الفضل بن سليمان فى [فى] فى باب الدين فى كتاب المعيشة

الفضل بن سليمان المدابنى [ق] «مح» .

الفضل بن سنان نيشابورى من اصحاب الرضا عليه السلام وكيل [صه٠جخ] «مح» .

الفضل بن سهل ذو الرياستين [ضا٠د] «مح» .

الفضل بن شاذان نيشابورى [رى] يكنى ابامحمد [دى] ابو محمد الازدى النيشابورى كان ابوه من اصحاب يونس وروى عن ابى جعفر الثانى عليه السلام وقيل عن الرضا عليه السلام ايضا وكان ثقة [صه٠جش] جليلا فقيها متكلما له عظم شان فى هذه الطايفه قيل انه صنف مأة وثمانين كتابا وترحم عليه ابومحمد عليه السلام مرتين وروى ثلثا ولاء ونقل الكشى عن الائمة عليهم السلام مدحه ثم ذكر ماينا فيه وقد اجبنا فى الكتاب الكبير وهذا الشيخ اجل من ان يغمز عليه فانه رئيس طائفتنا [صه] اجل اصحابنا الفقهاء والمتكلمين وله جلالة فى هذا الطايفه وهو فى قدره اشهر من ان نصفه [جش] متكلم فقيه جليل القدر له كتب و مصنفات [ست] روى الكشى عن الملقب بتورا من اهل بوزجان من نيشابور ان ابا محمد الفضل بن شاذان كان وجهه الى العراق فذكر انه دخل على ابى محمد عليه السلام فلما ارادان يخرج سقط عنه كتاب وكان من تصنيف الفضل فتناو له ابو محمد عليه السلام ونظر فترحم عليه و ذكر انه قال اغبط اهل خراسان بمكان الفضل بن شاذان وكونه بين اظهركم «مح» .

و روى الكشى ان الفضل بن شاذان رحمه الله تعالى يروى عن جماعة منهم محمد بن ابى عمير و صفوان بن يحيى و الحسن بن محبوب والحسن بن على بن فضال و محمد بن اسمعيل بن بزيع ومحمد بن الحسن الواسطى و محمد بن سنان واسمعيل بن سهل وعن ابيه شاذان بن الخليل وابى داود المسترق وعمار بن المبارك وعثمان بن عيسى وفضالة بن ايوب و على بن الحكم وابراهيم بن عاصم وابى هاشم داود بن القاسم الجعفرى والقاسم بن عروة وابن ابى نجران «س»

روى عن حماد بن عيسى فى [يب] فى باب حكم الحيض وكثيرا عنه على بن محمد بن قتيبه وعلى بن شاذان فى [ست] فى ترجمته . على بن محمد بن قتيبة عنه عن الرضا عليه السلام فى آخر كتاب [يه] عنه عن الفضل بن شاذان النيشابورى عن الرضا عليه السلام فى مشيخة [يه] فى طريقه . عنه على بن محمد بن قتيبة فى هذا الكتاب فى ترجمة الفضيل بن يسار . عنه على بن محمد بن قتيبه النيشابورى فى مشيخة [يب]

فی طریقه . علی بن ابراهیم عن ابیه عنه مرتین فیه وفی [یب] فی باب فضل التجارة . محمد بن یعقوب عن محمد بن اسمعیل عنه مرتین فی باب بیع المضمون وفی باب بیع الثمار وفی باب الغرر والمجازفة وفی باب تفصیل احکام النکاح و فی [فی] فی باب الصبر و کثیرا. عنه عبدالله بن حمدویه البیهقی فی هذا الکتاب فی ترجمة عمر بن عبد - العزیز . محمد بن مسعود عن العباس بن المغیرة عنه فی [یب] فی باب الزیادات بعد باب الصلوة علی الاموات . محمد بن مسعود عن ابی العباس بن المغیرة عنه فی باب فضل المساجد . محمد بن مسعود العیاشی عن ابی العباس بن المغیرة عنه فی [بص] فی باب المراة تؤم النساء .

الفضل بن عامر . روی عنه سعد بن عبدالله وهو عن موسی بن القاسم البجلی «مح».

محمد بن الحسن الصفار و سعد بن عبدالله جمیعاً عن احمد بن محمد بن عیسی و الفضل بن عامر عن موسی بن القاسم البجلی فی مشیخة [یه] فی طریق علی بن جعفر . موسی بن الحسن عن الفضل بن عامر (جابرخ) عن ابی العباس عن موسی بن القاسم فی [فی] فی باب فی کم یعاد المریض .

الفضل بن العباس [ل] «مح» .

الفضل بن عبدالرحمن بغدادی متکلم جید الکلام [صه ٠جش] له کتاب فی الامامة کبیر «مح» .

الفضل بن عبدالملک ابو العباس البقباق کوفی [ق ٠صه] بغیر ابن عبدالملک [قی] مولی کوفی ثقة عین روی عن ابی عبدالله علیه السلام [صه ٠جش] له کتاب عنه داود بن الحصین [جش] وفی کتاب سعد له کتاب ثقة [قی] و فی [کش] ما تقدم فی حریز «مح» .

حماد بن عثمان عن الفضل بن عبدالملک - المعروف بابی العباس البقباق الکوفی فی مشیخة [یه] فی طریقه . عبدالله بن مسکان عن فضل بن عبدالملک البقباق فی [یه] فی باب طلاق المریض وفی [یب] فی کتاب المکاسب وفی باب الغرر والمجازفه وفی باب احکام الطلاق وفی مشیخة [یه] فی طریق زکریا بن مالک و طریق زکریا النقاض . عنه حریز فی [یب] فی باب المیاه وفی باب تطهیر الثیاب و فی [بص] فی باب حکم الماء اذا ولغ فیه الکلب . عنه ابن اذینة فی باب المسنون من الصلوة وفی [یب] فی باب المسنون من الصلوة وفی [فی] فی باب صلوة النوافل. محمد بن عیسی بن عبید عن یونس عنه فی باب ما یزاد من الصلوة فی شهر رمضان فی کتاب الصوم وفی [یب] فی باب فضل شهر رمضان و الصلوة فیه . عنه یونس بن عبدالرحمن فی [بص] فی باب الزیادات فی شهر رمضان فی کتاب - الصلوة . عنه ابان بن عثمان فی [یب] فی باب الصلوة فی السفر من ابواب الزیادات وفی باب حکم المسافر والمریض فی الصیام. عنه ابان فی باب الزیادات فی فقه الحج و فی [یه] فی باب تحریم المدینة وفضلها . عنه ابان بن عثمان فی [یب] فی باب ما یحرم من النکاح من الرضاع و فی [بص] فی باب انه تحجب الام من الثلث. عنه عبدالله بن یکیر فیه و فی [فی] فی باب میراث - الابوین مع اخوة وفی [یب] فی باب میراث - الوالدین مع الاخوة . سعد بن ابی خلف عن ابی العباس عن ابی عبدالله علیه السلام فی [فی] فی باب میراث الابوین مع الاخوة وفی [بص] فی باب انه تحجب الام من الثلث وفی [یب] فی باب میراث الوالدین مع الاخوة. عنه الحسن بن علی الوشا فی [بص] فی باب ان الاب احق بالولد من الام روی هذا الخبر بعینه الحسن بن علی عن ابان عنه فی [یب] فی باب الحکم فی اولاد المطلقات

الظاهر انه الصواب بقرينة اتحاد الخبر ورواية ابان بن عثمان عنه كثيرا والله اعلم . فضالة عن حماد عنه في [بص] في باب السهو في الركعتين الاوليين وفي [يب] في باب احكام السهو في الصلوة . عنه القاسم بن عروة في باب كيفية الصلوة و في باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات و في [في] في باب الرجل يحل جاريته لا خيه . القاسم بن عروة عن ابى العباس في [يب] في باب ميراث اهل الملل المختلفة وفي باب الاثنين اذا قتلا واحدا . عنه القاسم بن عروة في [في] في باب الاوقات التى يرجى فيها الاجابة . محمد بن عبد الجبار عن صفوان عنه في باب الربا في كتاب الكفر و الايمان . احمد بن محمد عن البرقي عنه في باب انفاق الدراهم المحمول عليها في كتاب المعيشه . عدة من اصحابنا عن احمد بن محمد عن ابى العباس الكوفي في باب ان من عف عن حرم الناس عف عن حرمه وفي باب النوادر في كتاب النكاح . هشام بن سالم عن ابى العباس عن ابيعبدالله عليه السلام في [يب] في باب المهور والاجور . عنه جعفر بن سماعة في باب عقد المرأة على نفسها النكاح . عنه ابو مالك الحضرمي في باب احكام الطلاق وفي [بص] في باب ان المخالف اذا طلق امراته ثلثا . ابو المغرا حميد بن المثنى عن ابى العباس عن ابيعبدالله عليه السلام في× باب ميراث المطلقات .

الفضل بن عثمان المرادى ابو محمد الصائغ الاعور الانبارى ثقة ثقة روى عن ابى عبدالله عليه السلام [صه ٠ جش] وهو ابن اخت على بن ميمون المعروف بابى الاكراد له كتاب عنه محمد بن ابى عمير [جش] و يقال الفضيل كوفي [ق] و يأتي عن [ست] فضيل الاعور «مح» .

عنه طلحة بن زيد في [يب] في باب الصلوة على الاموات في آخر كتاب الصلوة . ابن ابى عمير عن منصور عنه في [في] في باب في ان الائمة عليهم السلام اذا ظهر امرهم حكموا بحكم داود عليه السلام . سيف بن عميرة عن الفضل (الفضيل خ) بن عثمان في باب الاهلة والشهادة عليها .

الفضل بن عذرا (عذارخ) الصير في الكوفي [ق] «مح» .

الفضل بن عطأ العجلي الكوفي [ق] «مح» .

الفضل بن العلا البجلي البصري اصله كوفي اسند عنه [ق] «مح» .

الفضل بن عمارة الازدي الكوفي [ق] «مح» .

الفضل بن عيسى الهاشمي [ق] «مح» .

الفضل بن غزوان الضبي مولاهم ابو على كوفي [ق] «مح» .

الفضل بن كثير بغدادي [ق] «مح» .

محمد بن اسمعيل بن بزيع عن الفضل بن كثير عن حسان المعلم في [يب] في كتاب المكاسب وفي [في] في باب كسب المعلم وفي [بص] في باب الاجر على تعليم القران . محمد بن عيسى عن الفضل بن كثير عن محمد بن عمرو في [يب] في باب بيع الواحد بالاثنين . عنه عن الفضل بن كثير المدايني عن المهلب الدلال في باب تفصيل احكام النكاح وفي [بص] في باب التمتع بالابكار . محمد بن الحسين عن الفضيل بن كثير عن محمد بن عمرو في باب النهي عن بيع الذهب و الفضة روى هذا الخبر بعينه الفضل بن كثير مكبرا الخ في [يب] في باب بيع الواحد بالاثنين الظاهر انه الصواب بقرينة اتحاد الخبر وعدم وجود -

× باب من ارتفع عن الصبيان من الحيض الى المائتين من السنين عليه السلام في

الفضيل بن كثير مصغرا في كتب الرجال و الله اعلم. الحسن بن علي بن يقطين عن الفضل بن كثير المدايني في[في]في باب لبس الخلقان و في باب النوادر في آخر كتاب المعيشة .

الفضل بن المبارك . محمد بن عيسى - العبيدي عن الفضل بن المبارك انه كتب الى ابي الحسن علي بن محمد عليهما السلام في[يه]في باب نوادر العتق . عنه عن الفضل بن المبارك في نسخة و اخرى عن الفضيل بن المبارك البصري عن ابيه عن ابي عبدالله عليه السلام فيه روى هذا الخبر بعينه العبيدي في نسخة و اخرى العنبري عن الفضل بن المبارك البصري عن ابيه عن ابي عبدالله عليه السلام في[يب] في باب العتق وقد بينا في ترجمة محمد بن عيسى ان الصواب العبيدي و يظهر هنا ايضاً بادنى تامل .

الفضل بن محمد الاشعري له كتاب عنه الحسن بن علي بن فضال [جش] اخو ابراهيم لهما كتاب مشترك بينهما [ست] روى عنهما الحسن بن علي بن فضال [ست . جش . لم] كما تقدم مع اخيه ايضاً «مح» .

محمد بن يعقوب عن علي بن محمد عن الفضل بن محمد عن يحيى بن ابي زكريا في[في]في باب الجمع بين الصلوتين و في[يب]في باب المواقيت من ابواب الزيادات . علي بن حسن بن فضال عن الفضل بن محمد الاموي عن ربعي بن عبدالله في باب فرض الصيام .

الفضل بن المختار البصري [ق] «مح» .

الفضل بن مرزوق العنزي الكوفي[ق] عد(كذا) و هو فضيل مصغرا كما ياتي فتنبه «مح» .

الفضل مولى محمد بن راشد[ق]«مح» . اسحق بن عمار عن فضل (فضيل خ) مولى محمد بن راشد عن ابي عبدالله عليه السلام في [يب] في باب تفصيل احكام النكاح .

الفضل بن يونس الكاتب البغدادي روى عن ابي الحسن موسى عليه السلام ثقة [جش] اصله كوفي تحول الى بغداد مولى واقفي[ظم] له كتاب عنه الحسن بن محبوب[ست . جش]من اصحاب موسى عليه السلام واقفي وقال النجاشي ثقة[صه] وجدت بخط محمد بن الحسن بن بندار القمي في كتاب(كتابه خ)حدثني علي بن ابراهيم بن هاشم عن محمد بن سالم قال لما حمل سيدي موسى بن جعفر عليهما السلام الى هرون جاء اليه هشام بن ابراهيم العباسي فقال له ياسيدي تركب لي الى الفضل بن يونس تسئله ان يروج امري قال فركب اليه ابو الحسن عليه السلام فدخل عليه حاجبه فقال ياسيدي ، ابو الحسن عليه السلام بالباب فقال فان كنت صادقا فانت حر ولك كذا و كذا فخرج فضل بن يونس حافيا يعدو حتى خرج اليه فوقع على قدميه يقبلها ثم ساله ان يدخل فدخل فقال عليه السلام له اقض حاجة هشام بن ابراهيم فقضاها ثم قال ياسيدي قد حضر - الغداء فتكرمني ان تتغدى عندي فقال هات فجاء بالمائدة و عليها البوارد فاجال عليه السلام يده في البارد فقال البارد يجال اليد فيه فلما رفع البارد وجاء بالحار فقال ابو الحسن عليه السلام الحار حمى[كش]«مح» .

بكر بن محمد و محمد بن ابي عمير جميعا عنه في[يب]في باب الذبايح و الاطعمة و في[بص] في باب اكل الربيثا . محمد بن يحيى عن احمد بن محمد عنه في[في]في باب المحصور و المصدود عنه علي بن مهزيار في باب الاعتراف و التقصير عنه الفضل بن المبارك في باب صفة الوضوء في الطعام . عنه عبدالله بن الفضل النوفلي في باب فضل الخبز و في باب رمي ما يدخل بين الاسنان

فى آخر كتاب الاطعمة .عبدالرحمن بن ابى هاشم عن الفضل الكاتب قال كنت عند ابى عبدالله عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث نوح عليه السلام يوم القيمة .

فضل الله بن الحسين بن ابى الرضا عبيد- الله بن الحسين بن على الحسينى المرعشى السيد ضياء الدين ابو الرضا عالم واعظ فقيه صالح [جب] .

فضل الله بن على بن عبيدالله الحسنى - الراوندى السيد الامام ضياء الدين ابو الرضا علامة زمانه جمع مع علوم النسب كمال الفضل و الحسب وكان استاد ائمة عصره و له تصانيف منها ضوء الشهاب فى شرح الشهاب ، و مقارنة الطينة الى مقارنة النية ، الاربعين فى الا - حاديث ، نظم العروض للقلب المروض ، الحما- سة ذات الحواشى ، الموجز الكافى فى علم - العروض والقوافى ، ترجمة العلوى للطب الر - ضوى ، التفسير شا هدته و قرات بعضها عليه [جب] .

الفضيل الاعور له كتاب عنه على بن عبدالعزيز [ست] هو ابن عثمان كما ياتى و تقدم انه يقال الفضل «مح» .

الفضيل بن خثيم . على بن الحكم عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب قسمة الغنيمة .

الفضيل بن الزبير الاسدى مولاهم كوفى الرسان [ق] اخو عبدالله بن الزبير [قى] بن الز- بير الرسان [قر] وفى نسخة الفضل و تقدم «مح» .

ابان بن عثمان عن الفضيل بن الزبير عن فروة عن ابى جعفر عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث قوم صالح عليه السلام .

الفضيل بن سعد الجعفى مولاهم كوفى [ق] «مح» .

الفضيل بن سعدان [قر] «مح» .

على بن الحكم عن الفضيل بن سعدان عن ابى عبدالله عليه السلام و فى نسخة معدان فى [يه] فى باب تحريم الدماء والاموال .

الفضيل بن سكرة الاسدى كوفى [ق] و فى [قى] فضيل سكرة كوفى وفى كتاب سعد ابو محمد «مح» .

ابن ابى نصر عن فضيل سكرة عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الاشارة و النص على امير المؤمنين عليه السلام و فى باب حد - الماء الذى يغسل به الميت و فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات و فى [بص] فى باب حد الماء الذى يغسل به الميت . عبد- الصمد بن بشير عن الفضيل بن سكرة عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب صفات الذات. عنه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب فيه ذكر الصحيفة والجفر .

الفضيل بن سليمان المدانى [ق ٠ جخ] «س» .

الفضيل بن سويد الاسدى كوفى [ق] «مح» .

الفضيل بن شريح [قر] «مح» .

الفضيل الصايغ . على بن حديد عن منصور عن روح عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى كتاب الروضة بعد حديث نوح عليه السلام يوم القيمة الظاهر انه ابن عثمان المرادى .

الفضيل بن عامر العزنى كوفى [ق] «مح» .

الفضيل بن عبيدالله الانصارى المدنى [ق] «مح» .

الفضيل بن عثمان الاعور المرادى -

الكوفى [قر] بن عثمان المرادى ويقال الفضل الاعور الصايغ الانبارى ابن اخت على بن ميمون [ق] تقدم توثيقه فى فضل و عن [ست] فضيل الاعور «مح» .

صفوان بن يحيى عن فضيل بن عثمان الاعور المرادى الكوفى فى مشيخة [يه] فى طريقه . عنه عن فضيل بن عثمان عن ابن ابى يعفور فى [فى] فى باب معانى الاسماء . صفوان و فضالة بن ايوب عن فضيل (فضل خ) بن عثمان عن ابى عبيدة الحذاء فى [يب] فى باب صفة الوضوء . صفوان و فضالة بن ايوب عن فضيل بن عثمان عن ابى عبيدة الحذاء فى [بص] فى باب النهى عن استعمال الماء الجديد لمسح الراس و فى باب عدد مرات الوضوء . فضالة عن سيف عن الفضيل بن عثمان عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب علامة اول شهر رمضان و فى [بص] فى باب علامة اول شهر رمضان ابراهيم الحذاء عن فضيل بن عثمان فى باب جواز اكل لحوم الاضاحى بعد الثلاثه ايام روى هذا الخبر بعينه ابراهيم الحذاء عن فضيل بن عثمان فى نسخة و اخرى عن فضيل عن عثمان عن ابى الزبير فى [يب] فى باب الذبح الظاهر ان الصواب ما فى [بص] على ما يأتى فى ترجمة ابى الزبير . محمد بن عيسى عن يونس عن فضيل بن عثمان عن ابى عبيدة الحذاء فى [فى] فى باب الخوف و الرجاء على بن الحكم عن فضيل بن عثمان عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب شدة ابتلاء المؤمن . عنه عن فضيل بن عثمان المرادى عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب من يهم الحسنة او السيئة . عنه عن الفضيل بن عثمان فى باب البيوت التى يقرء فيها القران . محمد بن سنان عن فضيل بن عثمان عن ابى عبيدة فى باب الطاعة و التقوى . على بن النعمان عن فضيل (فضل خ) بن عثمان عن ابى عبيدة فى باب المصافحة . صالح بن عقبه عن فضيل بن عثمان عن ربيعة الرأى فى باب العقيق . ابو الخزرج الحسن بن الزبرقان الانصارى عن الفضيل بن عثمان عن ابن عزيز المرادى فى باب الاشنان طلحة بن زيد عن فضيل بن عثمان عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب الرجل يقتل فيوجد متفرقا . طلحة بن زيد ابو الخزرج عن فضيل (فضل خ) بن عثمان الاعور عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب القضا فى قتيل الزحام ابو الخزرج عن فضيل بن عثمان الاعور الزهرى عن على بن الحسين صلوات الله عليهما فى [فى] فى باب فى القاتل يريد التوبة . الحسن بن الحسين عن الفضيل بن عثمان عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب الرفق . ابن ابى عمير عن ابى الجهم عن الفضيل الاعور قال شهدت معاذ بن كثير وقال لابى عبدالله عليه السلام فى باب فضل التجارة وفى [يب] فى باب فضل التجارة .

الفضيل بن عثمان الصيرفى له كتاب عنه الحسن بن محمد بن سماعة [ست] قال و اظن انهما واحد وهو فضيل الاعور «مح» .

محمد بن خالد الطيالسى عن فضيل بن عثمان عن معوية بن عمار فى [يب] فى زيارة اخرى للحسين عليه السلام فى آخر كتاب المزار . احمد بن مهران عن محمد بن على عن فضيل بن عثمان عن طاهر فى [فى] فى باب الاشارة و النص على ابى عبدالله جعفر بن محمد عليهما السلام .

الفضيل بن عياض بصرى ثقة عامى روى عن ابيعبدالله عليه السلام [صه ٠ جش] سليمان بن داود عنه بكتابه [جش] «مح» .

عنه المنقرى فى [فى] فى باب الحسد و فى باب انه لا يؤاخذ المسلم بما عمل فى الجاهلية فى آخر كتاب الكفر و الايمان . عنه سليمان المنقرى فى باب الكفالة و الحوالة .

الفضيل بن غزوان الضبي مولاهم ابو الفضل الكوفي ثقة من كبار السابعة مات سنة اربعين و مائة [ابن حجر]. تقدم عن [ق] الفضل والتصغير اصح كما يأتي في ابنه محمد «مح»

علي بن الحكم عن الفضيل (الفضل خ) بن غزوان عن الحكم بن الحكيم في [في] في باب البول يصيب الثوب. ابن ابي عمير عن فضيل بن غزوان عن ابي عبدالله عليه السلام في باب لقطة الحرم. احمد بن محمد عن محمد بن خالد عن فضيل بن غزوان عن ابي عبدالله عليه السلام في [يب] في باب اللقطة.

الفضيل بن غياث من اصحاب الباقر عليه السلام مجهول [صه، جخ] «مح».

الفضيل بن فضالة التغلبي كوفي [ق] «مح».

الفضيل بن محمد بن راشد مولى الفضل البقباق ابو العباس كوفي له كتاب ثقة قاله البرقي [صه] الظاهر ان الفضل البقباق الخ اسم عليحدة و تقدم الفضل مولى محمد بن راشد عن [ق] فليتامل «مح».

ابو المغرا عن فضيل مولى محمد بن راشد عن ابي عبدالله عليه السلام في [يب] في باب العيوب الموجبة للرد وفي [بص] في باب الرجل يشتري المملوكة فيطأها فيجدها حبلى. محمد بن ابي عمير عن فضيل (فضل خ) مولى راشد عن ابي عبدالله عليه السلام في باب انه يجوز ان يحل الرجل جاريته لاخيه المومن وفي [يب] في باب الزيادات بعد باب الاجارات.

الفضيل بن مرزوق العنزي الكوفي [ق] «مح».

الفضيل مولى ابي عبدالله عليه السلام. داود بن النعمان عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [يه] في باب نوادر الوصايا.

الفضيل بن ميسرة [قر] الكوفي [ق] «مح».

الفضيل بن يسار النهدي مولى واصله كوفي نزل البصرة [ق] مات في حيوة ابي عبدالله عليه السلام [ق، صه، جش] بصري ثقة [قر] ابو القاسم عربي صميم بصري ثقة روى عن ابي جعفر و ابي عبدالله عليهما السلام [صه، جش] عين جليل القدر [صه] قال الكشي حدثني علي بن محمد بن قتيبة عن الفضل بن شاذان و محمد بن مسعود قال كتب الي الفضل بن شاذان عن ابن ابي عمير عن عدة من اصحابنا قال كان ابو عبدالله عليه السلام اذا انظر الى الفضيل بن يسار مقبلا قال بشر المخبتين وكان يقول ان فضيلا من اصحاب ابي واني لاحب الرجل ان يحب اصحاب ابيه وقال (اي الكشي) ايضا انه ممن اجمعت العصابة على تصديقه والاقرار له بالفقه [صه] قال ابن نوح يكنى ابا مسور عنه هرون بن عيسى وحماد بن عيسى وله كتاب عنه جماعة [جش] قد روى الكشي في مدحه روايات كثيرة من غير ذم لكنا في مقام الاختصار «مح».

عمر بن اذينة عن الفضيل بن يسار وهو كوفي مولى لبني نهد انتقل من الكوفة الى البصرة و كان ابو جعفر عليه السلام اذا رآه قال بشر المخبتين و ذكر ربعي بن عبدالله عن غاسل - الفضيل بن يسار انه قال اني لاغسل الفضيل (بن يسار خ) وان يده لتسبقني الى عورته فخبرت بها (بذلك خ) اباعبدالله عليه السلام فقال رحم الله الفضيل بن يسار وهو منا اهل البيت في مشيخة [يه] في طريقه. عنه عمر بن اذينة في [بص] في باب وقت الفطرة وفي [يب] في باب عقد المراة على نفسها النكاح ومرتين في باب احكام الطلاق عنه ربعي بن عبدالله في [في] في باب الصبر وفي باب اخوة المومنين و مرتين في باب سلامة -

الدين و فى باب شدة ابتلاء المومنين وفى باب اختلاط ماء المطر بالبول . عنه محمد بن مروان مرتين فى باب انه من عرف امامه لم يضره تقدم هذا الامرا و تاخر وفى آخر كتاب التوحيد و فى باب آخر من شارب الخمر فى كتاب الاشربة وفى [يب] فى باب الاقرار فى المرض . القاسم بن بريد عن الفضيل عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الزيادات بعد باب الخمس . عنه ابان بن عثمان فى [بص] فى باب الجنب والحايض - يقرآن القران وفى [يب] فى باب الاذان والاقامة وفى [فى] فى باب الخشوع فى الصلوة و مرتين فى باب دعائم الاسلام ومرتين فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج . عنه جميل بن صالح فى باب البينتين يتقابلان ومرتين فى [فى] فى باب فضل حامل القران واخرى فى [بص] فى باب تحريم الناصبية و فى [فى] فى باب من احرم دون الوقت و فى باب الظهار . عنه جميل بن صالح او جميل بن دراج فى [يه] فى باب ميراث الخنثى . عنه جميل بن دراج فى [يب] فى باب حكم الظهار وفى [فى] فى باب ان الايمان يشرك الاسلام وفى باب مايحل النظر اليه من المرأة . الحسن بن محبوب عن فضيل عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب عقود البيع وفى باب ابتياع الحيوان . عنه موسى بن بكر فى باب المزارعة و فى [بص] فى باب ما يكره به اجارة الارضين وفى [فى] فى باب ما يجوزان يواجر به الارض وفى باب حد المرتد وفى باب ان الائمة عليهم السلام ورثة العلم . الحسن بن محبوب عن العلا عنه فى [يب] فى باب العتق . ابن سنان عن العلا عن الفضيل فى باب ميراث ابن الملاعنة . ابن ابيعمير عن ابى اسمعيل البصرى عنه فى [فى] فى باب الصدق و اداء الامانة . عنه عن ابى اسمعيل عنه فى باب فضل التجارة . عنه عن اسمعيل البصرى عنه فى باب اخوة المؤمنين و فى باب العطاس فى كتاب العشرة وفى باب الاكل متكأ الظاهر ان لفظة ابى سقطت من قلم النساخ فى هذه المواضع بقرينة الموضعين المذكورين اولا و كون ابن ابى عمير راويا له والله اعلم . عنه حريز فى باب الحب فى الله والبغض فى الله . عنه حريز بن عبدالله فى باب صلة الرحم وفى باب الذنوب وفى [يب] فى باب المواقيت من ابواب الزيادات وفى [بص] فى باب اول وقت الظهر والعصر و فى باب حكم العوامل فى الزكوة . حماد بن عثمان وخلف بن حماد عنه عن ربعى بن عبدالله فى [يب] فى باب من احل الله نكاحه من النساء . حماد بن عثمان و خلف بن حماد عن الفضيل بن يسار و ربعى بن عبدالله فى باب الحد فى نكاح البهايم وفى باب احكام الجماعة و فى [بص] فى باب سقوط صلوة العيدين عن المسافر وفى باب ان حكم المملوكة فى هذا الباب من ابواب من احل الله العقد عليهن وفى باب حد من اتى بهيمة . عنه عبدالله بن بكير فى [فى] فى باب ثواب عيادة المريض وفى باب الرضا بموهبة الايمان . احمد بن محمد بن ابى نصر عن الحسين بن موسى عنه فيه . عنه الحسين بن موسى الخياط فى باب مناكحه النصاب والشكاك . احمد بن محمد بن ابى نصر عن الحسن بن موسى الخياط عنه فى [يه] فى باب ميراث ولد الصلب . عنه سيف بن عميرة وعمر بن ابان فى [فى] فى باب الرضا بموهبة الايمان . الحسن ابن اخى الفضيل عن الفضيل فى باب ماينقض الوضوء . عنه درست بن ابى منصور فى باب المشية والارادة عنه محمد بن سماعة فى باب الجريدة . عبدالله بن المغيرة عن حريز وفضيل و عبدالرحمن بن ابى عبدالله فى باب الجريدة . الخطاب بن سلمة وابان عن

x نكاح

الفضيل فى باب الكفر . محمد بن عيسى عن يونس عنه فيه . اسمعيل بن مرار عن يونس عنه فى باب لقطة الحرم . عنه ابو المغرا فى باب الدعاء للاخوان بظهر الغيب . عنه على بن رياب فى [يب] فى باب ميراث الخنثى وفى باب ميراث من علا من الاباء وفى باب ديات الاعضاء و فى باب ديات الشجاج وفى [يه] فى باب المسلم يقتل الذمى وفى باب دية الاصابع . الحسن بن محبوب عن ابى ايوب عنه فى [يب] فى باب سنن الصيام وفى باب الحد فى القرية و السب وفى [يه] فى باب الولد يكون بين والديه ايهما احق به . عنه ابو ايوب مرتين فى باب حد القذف . ابن محبوب عن ابى ايوب عنه فى [فى] فى باب ما يجب على من اقر على نفسه بحد وفى باب انه لا حد لمن لا حد عليه . ابو جميلة عن سندى عنه فى [يب] فى باب من يحرم نكاحهن بالاسباب . محمد بن على عن ابى جميلة وعن سندى عنه فى [بص] فى باب تحريم نكاح الناصبية . زرارة عن الفضيل عن ابى جعفر عليه السلام فى باب كيفية قضاء صلوة النوافل والوتر وفى [يب] فى باب تفصيل ما تقدم ذكره فى الصلوة . عنه الحسن بن زياد فى [فى] فى باب ما فرض الله عزوجل من الكون مع الائمة عليهم السلام . عنه الحسن بن زياد الصيقل فى باب الورع . جعفر بن بشير عن فضيل عن طاهر فى باب الاشارة والنص على ابى الحسن موسى عليه السلام . عنه عبد الكريم بن عمرو الخثعمى فى باب كراهية التوقيت . صفوان عن القاسم بن الفضيل عنه فى [يب] فى باب فرض الصيام . عنه محمد بن القاسم بن الفضيل فى [فى] فى باب النوادر بعد باب الرجل يبعث بالهدى تطوعا . عنه عمار بن مروان فى كتاب الروضة بعد حديث ياجوج وماجوج . عنه الحسن بن الجهم فى [يه] فى باب النوادر وهو آخر ابواب الكتاب .

فطر بن خليفة ابو بكر المخزومى تابعى روى عنهما [ق] «مح» .

فطر بن خليفة المخزومى مولاهم الحناط عن ابى الطفيل وعطا وعنه العطان و يحيى بن آدم وخلق شيعى جلة وثقه احمد وابن معين مات سنة ثلث وخمسين ومائة نقل من مختصر الذهبى عنه مثنى بن الوليد الحناط فى [فى] فى باب الاهتمام بامور المسلمين . على بن الحكم عن مثنى عنه فى باب فضل الشهادة فى كتاب الجهاد .

فطر بن عبد الملك حماد بن عثمان عنه عن ابى عبد الله عليه السلام فى [يب] فى باب علامة اول شهر رمضان .

فلان بن حميد . على بن الحكم عن ابى (ابن ح) مياح عنه عن ابى عبد الله عليه السلام فى [فى] فى باب الاسماء و الكنى فى كتاب العقيقة

فليح بن ابى بكر الشيبانى [قر] و فى [ين] فليح بن بكر الشيبانى وفى [قى] فيمن روى عن على بن الحسين عليهما السلام ابن ابى بكر الشيبانى ثم زاد فيمن روى عن الباقر والصادق عليهما السلام عجلى عربى كوفى «مح» .

حنان بن سدير عن فليح بن ابى بكر الشيبانى قال والله انى لجالس عند على بن الحسين عليهما السلام فى [فى] فى باب الاشارة والنص على على بن الحسين عليهما السلام . حنان عن فليح بن ابى بكر الشيبانى عن ابى عبد الله عليه السلام فى باب اليمين الكاذبة .

فليح بن سليمان ابو يحيى المدنى كوفى [ق] «مح» .

فليح بن محمد بن المنذر بن الزبير بن العوام القرشى المدنى [ق] «مح» .

فهبان بن عابس اليشكرى [ق] «مح» .

الفهرى وهو محمد بن نصير النميرى صرح به الكشى وتقدم فيه مع فارس شيء ويأتى فى

محمد و الكنى ايضاً «مح» .

فهير ابن (ابوخ) الاسود مولى الغنويين كوفى [ق] «مح» .

فيروز بن كعب الازدى كوفى [ق] «مح» .

الفيض بن حبيب صاحب الخان . يونس عنه قال كتبت الى عبد صالح عليه السلام فى [بص] فى باب ميراث المفقود . وفى [يب] يونس بن عبد الرحمن الخ فى باب ميراث المفقود . محمد بن عيسى بن عبيد عن يونس عن فيض بن حبيب صاحب الخان قال كتبت الى عبد صالح عليه السلام فى [فى] فى باب ميراث المفقود و فى نسخة بدل فيض نصر فيه .

الفيض بن عبد الحميد الهمدانى مولاهم كوفى [ق] «مح» .

الفيض بن عبد القاهر الحسينى التفريشى سيدنا الطاهر كثير العلم عظيم الحلم متكلم فقيه ثقة عين كان مولده فى التفريش و تحصيله فى مشهد الرضا صلوات الرحمن عليه و اليوم من سكان عتبة علية جده المشهد المقدس الغروى على ساكنه من الصلوات افضلها و من التحيات اكملها مد الله تعالى فى عمره حسن الخلق سهل الخليقة لين العريكة كل صفات الصلحاء و العلماء و الاتقياء مجتمعه فيه له كتب منها حاشية على المختلف و شرح الاثنى عشريه «س» .

الفيض بن المختار الجعفى [ق . جش] مولاهم كوفى [ق] الكوفى روى عن ابى جعفر و ابى عبد الله و ابى الحسن عليهم السلام ثقة عين [صه . جش] له كتاب يرويه ابنه جعفر [جش] ابراهيم بن سليمان عنه [ست] الفيض اول من سمع النص من ابيعبد الله عليه السلام على ابى الحسن عليه السلام [كش] واخبر به «مح» .

عنه ابن نجيح الميثمى فى [يب] فى باب المزارعة و فى [فى] فى باب قباله ارض اهل الذمة . عنه عبد الله القلا فى باب الاشارة و النص على ابى الحسن موسى عليه السلام . عنه احمد بن الحسن الميثمى فيه . عنه سيف بن عميرة فى باب فضل اطعام الطعام فى كتاب الزكوة . عنه جعفر بن بشير فى كتاب الروضة بعد خطبة اخرى لامير المومنين عليه السلام بعد حديث اسلامه الحسن بن على عن ابى اسحق عن فيض عن اشعث فى [بص] مرتين فى باب الرجل يعتق عبداً له وعلى العبدين و مرتين فى [يب] فى باب العتق .

الفيض بن مطر العجلى مولاهم انماطى كوفى [ق] «مح» .

فيهس [لم . ست] له اخبار عنه محمد بن حسان الرازى [ست] «مح» .

باب القاف

قاسط بن عبدالله [سين] «مح» .

القاسم بن ابراهيم هو البرسى الاتى «مح» .

احمد بن ابيعبدالله عن ابيه عنه عن ابان بن تغلب فى [يب] فى باب دخول مكة و فى [فى] فى باب دخول الحرم .

القاسم بن ارقم العنزى الكوفى [ق] بن ارقم روى عنه يوسف بن يعقوب [فى] «مح» .

القاسم بن اسباط من اصحاب ابى الحسن الرضا عليه السلام مجهول [صه . جخ] «مح» .

القاسم بن اسحق بن ابراهيم. احمد بن ابى عبدالله عنه عن موسى بن رنجويه التفليسى فى نسخة و اخرى احمد بن ابيعبدالله عن القاسم بن اسحق عن ابراهيم عن موسى بن رنجويه التفليسى فى [فى] فى باب الصناعات روى هذا الخبر بعينه احمد بن ابى عبدالله عن القاسم بن اسحق بن ابراهيم بن موسى بن رنجويه التفليسى فى [يب] فى كتاب المكاسب و ما فى [فى] اقرب الى الصواب والله اعلم .

القاسم بن اسحق بن عبدالله بن جعفر بن ابى طالب المدنى الهاشمى اسند عنه [ق] «مح» .

عنه الغفارى فى [يب] فى باب التلقى و الحكرة و فى [فى] فى باب الاسعار . ابو هاشم الجعفرى عن ابيه فى باب صفة الذبح و النحر فى كتاب الصيد و فى [يب] فى باب الصيد و الذكاة

القاسم الاسدى [ق] «مح» .

القاسم بن اسمعيل القرشى يكنى ابا محمد المنذر روى عنه حميد اصولا كثيره [لم] «مح»

عنه حميد بن زياد فى [ست] فى ترجمة اسمعيل بن جابر و فى ترجمة ابراهيم بن نصر و فى ترجمة اسباط بن سالم و كثيراً . عنه ابن همام فى ترجمة خليل العبدى . ابن همام عن حميد و احمد بن محمد بن رباح عنه فى ترجمة صباح الحذاء .

القاسم البرسى بن ابراهيم طباطبا بن اسمعيل بن ابراهيم بن حسن بن حسن بن على بن ابى طالب عليه السلام له كتاب يرويه عن ابيه و غيره عن جعفر بن محمد و رواه هو عن موسى و جعفر عليهما السلام عنه احمد بن المغلس ابو العباس الحمانى [جش] و فى [د . لم] كش و كلاهما سهو «مح» .

القاسم بن بريد بن معوية العجلى [ق . ظم . جش] ثقة روى عن ابيعبدالله عليه السلام [جش . صه] له كتاب عنه فضالة [جش] «مح» .

ثقة [ق] له كتاب يرويه فضالة بن ايوب [جش . ق . ظم . جخ] «س» .

عنه محمد بن سنان فى مشيخة [يه] فى طريقه عنه فضالة بن ايوب فى [فى] فى باب التطهير فى كتاب العقيقة و فى باب طلاق الامة و فى باب اليمين التى يلزم صاحبها الكفارة و فى [يب] فى باب الذبايح و الاطعمة. عنه الحسن بن على الوشا فى باب الزيادات بعد باب الخمس . عنه بكر بن صالح فى باب من يجب عليه الجهاد و فى [فى] فى باب ان الايمان مبثوث بجوارح البدن و فى باب السبق الى الايمان و فى باب من يجب عليه الجهاد .

القاسم بن بهرام ابوهمدان قاضى هيت [ق]«مح» .

القاسم بن حبيب [سين]«مح» .

القاسم بن حبيب. الحسين بن سعيد عنه عن اسحق بن عمار فى [فى] فى باب المعارين .

القاسم بن الحسن بن على بن يقطين ابومحمد مولى بنى اسد سكن قم وكان ضعيفا على ماذكره ابن الوليد [جش] عنه [صه] وقال ابن الغضايرى ان حديثه نعرفه و ننكره ذكر القميّون ان فى مذهبه ارتفاعا و الاغلب عليه الخير وهذا يعطى تعديله منهم [صه] فى اعطائه - التعديل نظر ثم الظاهر انه القاسم الشعرانى اليقطينى «مح» .

ابو الحسن على بن سليمان عن الحسن بن على عن القاسم بن الحسن عمن حدثه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب ماهية زكوة الفطرة و فى باب كمية الفطرة و فى [بص] فى باب ماهية زكوة الفطرة وفى باب مقدار الصاع .

القاسم بن الحسين البزنطى صاحب ايوب بن نوح [ج]«مح» .

القاسم الخزاز . على بن ابراهيم عن ابيه عنه عن عبدالرحمن بن كثير فى [يب] فى باب صفة الوضوء .

القاسم بن خليفة كوفى ثقة قليل الحديث [صه ٠ جش] له كتاب عنه يحيى بن زكريا اللؤلؤى [جش]«مح» .

القاسم الذيال الهمدانى المشرقى كوفى [ق]«مح» .

القاسم بن الربيع . على بن ابراهيم عنه بكتابه و جعفر بن محمد بن مالك الفزارى الكوفى قال حدثنا القاسم بن الربيع بن بنت زيد الشحام [جش] «مح» .

له كتاب روى احمد بن على بن ابراهيم بن هشام عن ابيه عنه وروى عنه جعفر بن محمد بن مالك [جش]«س» .

القاسم بن الربيع الصحاف كوفى ضعيف فى حديثه غال فى مذهبه لا التفات اليه ولا ارتفاع به [صه]«مح» .

على بن العباس عنه عن محمد بن سنان فى مشيخة [يه] فى طريق محمد بن سنان مكاتبة . جعفر بن محمد بن مالك الكوفى عنه عن اسمعيل بن مخلد السراج فى اول كتاب الروضة . جعفر بن محمد بن مالك ومحمد بن جعفر الرزاز عن القاسم بن الربيع عن محمد بن سنان فى [ست] فى ترجمة جابر بن يزيد . جعفر بن محمد عن القاسم بن الربيع عن المفضل بن عمر فى [فى] فى باب فرض العلم . عنه عنه فى وصيته للمفضل بن عمر قال سمعت اباعبدالله عليه السلام فى باب - الاستعانة بالدنيا على الاخرة فى كتاب المعيشة . عنه عنه قال فى وصية المفضل سمعت ابا عبدالله عليه السلام فى باب الهجرة فى اواخر كتاب الكفر والايمان . سهل بن زياد عن القاسم بن الربيع عن عبيدالله بن عبدالله بن ابى هاشم الصيرفى فى باب انه لم يجمع القران كله الا الائمة عليهم السلام الظاهر اتحاده مع السابق بقرينة رواية جعفر بن محمد بن مالك عنهما والله اعلم .

القاسم بن سالم ابوخالد بياع السابرى الكوفى [ق]«مح» .

عنه اسحق بن عمار فى [يب] فى باب المواقيت من ابواب الزيادات . عنه حماد بن عثمان فى [فى] فى باب المنبر و الروضة فى اواخر كتاب الحج .

القاسم بن سليمان بغدادى [جش] له كتاب رواه النضر بن سويد [ست ٠ جش] «مح»

وفى مشيخة [يه] فى طريقه الحسين بن سعيد عن حماد و النضر بن سويد عن القاسم بن سليمان عن

عبيدالله بن زرارة وفى [يب] فى باب القضاء فى الديات عن عبدالله بن زرارة . النضر بن سويد عن القاسم بن سليمان عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب ميراث الجد مع كلالة الاب و فى [يه] فى باب ميراث من علا من الاباء و فى باب البينات. النضر بن سويد عن حماد عن القاسم بن سليمان عن ابى عبدالله عليه السلام فيه . الحسين بن سعيد عن النضر بن سويد وحماد عن القاسم بن سليمان عن ابيعبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب ان القاذف اذا عرفت توبته قبلت شهادته وفى [فى] فى باب شهادة القاذف . الحسين بن سعيد عن حماد و النضر بن سويد عن القاسم بن سليمان عن عبيد بن زرارة فى [بص] فى باب مقدار الدية. الحسين بن سعيد عن القاسم ابن سليمان عن عبيد فى [يب] فى باب البينات . عنه عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب الوصية للوارث وفى [بص] فى باب صحة الوصية للوارث . محمد بن عبدالله بن زرارة عن محمد بن مسلم عن يونس عن القاسم بن سليمان عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب ميراث الجد مع كلالة الام و كذا فى [يب] فى باب ميراث من علا من الاباء الا ان فيه اسلم بدل مسلم و هو الصحيح بقرينة رواية محمد بن عبدالله بن زراره عنه و روايته عن يونس بن عبدالرحمن واتحاد الخبر والله اعلم . يونس عن القاسم بن سليمان عن ابى عبدالله عليه السلام فيه . محمد بن عيسى عن يونس عن القاسم بن بن سليمان عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ابن اخ وجد .

القاسم بن سليمان كوفى اتحاده مع السابق محتمل «مح» .

القاسم بن سويد الجعفى مولاهم الكوفى [ق] «مح» .

القاسم الشعرانى اليقطينى يرمى بالغلو [دى، صه] يدعى انه باب وانه نبى [صه] ورواه الكشى «مح» .

القاسم الشيبانى [ق] «مح» .

القاسم الصيقل [دى] «مح» .

عنه محمد بن عيسى فى [يب] فى باب الاغسال و فى باب الزيادات فى فقه النكاح وفى [بص] فى باب وجوب غسل الميت وفى باب ما يجب على من افطر يوما نذر صومه . محمد بن عبدالله الواسطى عن قاسم الصيقل قال كتبت الى الرضا عليه السلام فى [يب] فى باب ما يجوز الصلوة فيه من اللباس من ابواب الزيادات وفى [فى] فى باب الرجل يصلى فى ثوب وهو غير طاهر. على بن الريان عن قاسم الصيقل قال ما رايت احد كان اشد شديداً فى الظل من ابى جعفر عليه السلام فى باب الظلال للمحرم .

القاسم بن عبدالرحمن ابو القاسم [ين] «مح» .

القاسم بن عبد الرحمن الانصارى عبدالرحمن (الكريم خ) بن الحجاج عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب فرض الزكوة

القاسم بن عبدالرحمن الخثعمى الكوفى [ق] «مح» .

القاسم بن عبدالرحمن الصيرفى شريك مفضل بن عمر كوفى [ن] و فى آخر روضة الكافى محمد بن يحيى عن احمد بن محمد بن عيسى عن على بن النعمان عن القاسم شريك المفضل وكان رجل صدق الحديث «مح» .

الحكم بن ايمن عن القاسم الصيرفى شريك المفضل عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ان الاسلام يحقن به الدم مرتين .

القاسم بن عبدالرحمن المقرى [ق] «مح» .

القاسم بن عبدالرحمن الهاشمى احمد

بن محمد البصرى عنه عن هرون بن خارجة فى [يب] فى باب صلوة الاستخارة وفى [فى] فى باب صلوة الاستخارة .

القاسم بن عبدالله ~~عبدالله~~ الحضرمى كوفى [ق] «مح» .

القاسم بن عبدالله بن عمر بن حفص بن عاصم بن عمر بن الخطاب القرشى المدنى اسند عنه [ق] «مح» .

القاسم بن عبدالملك [قر] «مح» .

القاسم بن عبيد ابو كهمس [ق] روى عنه الحجاج الخشاب كذا يظهر من كتاب الدعاء من الكافى «س» .

القاسم بن عبيدالله القمى زكريا بن موسى عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الصلوة على الاموات فى آخر كتاب الصلوة روى هذا الخبر بعينه عن اليسع بن عبدالله القمى الخ فى [فى] فى باب نادر بعد باب جنايز الرجال والنساء والله عالم بالصواب .

القاسم بن عروة ابو محمد مولى ابى ايوب الجوزى بغدادى وبهامات روى عن ابى عبدالله عليه السلام [جش] مولى ابى ايوب الجوزى وزير ابى جعفر المنصور [كش] مولى ابى ايوب المكى وكان ابو ايوب من موالى المنصور له كتاب [ق] عنه عبيدالله بن احمد بن نهيك [ست . جش] والحسين بن سعيد ومحمد بن خالد البرقى [ست] «مح»

روى عنه النضر [جش] ~~قتلم~~ ~~جش~~ قال [جخ] فى باب من [لم] ان القاسم بن عروة روى عنه احمد البرقى «س» .

عنه احمد بن محمد بن خالد فى كتاب الروضة بعد حديث الفقهاء والعلماء . عنه هرون بن مسلم بن سعدان فى مشيخة [يه] فى طريقه . عنه هرون بن مسلم فى [يب] فى باب مايجب فيه الزكوة و فى باب زكوة الفضة وفى باب وقت الزكوة وفى [بص] فى باب مايجب فيه الزكوة على بن الحسن عن مروان بن مسلم عنه فى باب حكم العوامل فى الزكوة روى هذا الخبر بعينه على بن الحسن عن هرون بن مسلم عنه فى [يب] فى باب وقت الزكوة الظاهر انه الصواب بقرينة اتحاد الخبر ورواية هرون بن مسلم عنه كثيرا والله اعلم . على بن الحسن بن فضال عن محمد و احمد ابنى الحسن عن ابيهما عنه فى [بص] فى باب زكوة الابل وفى باب حكم من خير امرأته وفى باب طلاق المريض وفى [يب] فى باب زكوة الابل وفى باب احكام الطلاق . محمد بن احمد بن يحيى عن محمد بن عيسى عنه فى باب حكم الايلاء عنه اسمعيل بن سهل فى [فى] فى باب فيه نكت و نتف من التنزيل . عنه ابن ابى عمير فى باب الرجل يحل جاريته لاخيه و فى باب شهادة المماليك وفى [يه] فى باب مايجب فيه الدية و نصف الدية وفى باب الاثنين اذا قتلا واحدا و ~~لا~~ فى [بص] فى باب جواز قتل الاثنين بواحد . عنه العباس بن معروف فى باب اقل مايجزى من التسبيح فى الركوع والسجود وفى [ست] فى ترجمته وفى [يب] فى باب تفصيل احكام النكاح وفى باب صفة الوضوء و مرتين فى باب اوقات الصلوة . احمد بن محمد بن ابى نصر عن القاسم مولى ابى ايوب عن عبيد بن زرارة فيه عنه محمد بن عبدالله بن زرارة فى باب ميراث من علا من الاباء وفى باب ميراث اهل الملل المختلفة وفى [بص] فى باب انه يرث المسلم الكافر . عنه على بن مهزيار فى [فى] فى باب الذنوب . محمد بن سالم بن ابى سلمة عن محمد بن سعيد عنه فى كتاب الروضة بعد حديث على بن الحسين عليهما السلام مع يزيد عليه اللعنة . عنه محمد بن على بن محبوب فى [يب] فى باب فضل المساجد

الظاهر ان هذا مرسل لان زمان محمد بن علی بن محبوب بعید عن زمانه جدا والله اعلم .

القاسم بن عروة روی عنه البرقی احمد [لم] «مح».

القاسم بن العلا من اهل اذربیجان قال ابن طاوس انه من وکلاء الناحیة «مح» .

محمد بن یعقوب عن القاسم بن العلا فی [فی] فی مولد الصادق علیه السلام عنه عن ابی محمد القاسم بن العلا رحمه الله فی باب نادر جامع فی فضل الامام علیه السلام .

القاسم بن العلا الهمدانی روی عنه الصفوانی [لم] (هو المتقدم خ) «مح» .

القاسم بن عمارة الازدی الکوفی [ق] «مح» .

القاسم بن عوف الشیبانی وکان یختلف بین علی بن الحسین ومحمد بن الحنفیة [ین] رواه [کش] ایضا «مح» .

القاسم بن الفضیل مولی بنی سعد کوفی [ق] «مح» .

القاسم بن الفضیل بن یسار البصری [ق] النهدی البصری ابو محمد ثقة روی عن ابی عبدالله علیه السلام [صه ٠ جش] له کتاب عنه فضالة بن ایوب [جش] «مح» .

له کتاب یرویه محمد بن ابی عمیر [جش] «س» .

ابن ابی عمیر عن القاسم بن الفضیل عن ابی عبدالله علیه السلام فی [یب] فی باب قبول الوصیة عنه عنه عن ربعی عن الفضیل فی [فی] فی باب - الرجل یوصی الی آخر . محمد بن الحسن عن القاسم النهدی فی مولد الحسن بن علی علیهما السلام . ابو طالب عبدالله بن الصلت عن القاسم بن الفضیل قال قلت للرضا علیه السلام فی [بص] فی باب السجود علی القطن وفی [یب] فی باب کیفیة الصلوة من ابواب الزیادات . صفوان عن القاسم بن الفضیل عن الفضیل بن یسار فی باب فرض الصیام .

القاسم بن محمد [قر] بن محمد بن ابی بکر [ین] ابنته ام الصادق علیه السلام «مح» .

وفی الکافی فی مولد ابی عبدالله جعفر بن محمد علیهما السلام : محمد بن یحیی عن احمد بن محمد عن عبدالله بن احمد عن ابراهیم بن الحسن قال حدثنی وهیب بن حفص عن اسحق بن جریر قال قال ابو عبدالله علیه السلام کان سعید بن المسیب وقاسم بن محمد بن ابی بکر و ابو خالد الکابلی من ثقات علی بن الحسین علیهما السلام «س» .

یحیی بن سعید عن القاسم بن محمد بن ابی بکر فقال توفی رجل و ترک جدتین فورث ابو بکر ام امه وترک الاخر الحدیث فی [بص] فی باب ان مع الابوین لا یرث الجد والجدة وفی [یب] فی باب میراث من علا من الاباء .

القاسم بن محمد الازدی من اصحاب العیاشی [لم] و فی نسخة الا یارکتی «مح» .

القاسم بن محمد الاصبهانی المعروف بکاسام عنه احمد بن ابی عبدالله [لم ٠ ست] الا ان فیه المعروف بکاسولا له کتاب ویاتی انه ابن محمد القمی «مح» .

عنه سعد بن عبدالله فی مشیخة [یه] فی طریق الزهری وفی طریق سلیمان بن داود المنقری و فی طریق حفص بن غیاث وفی هذه المواضع روی عن سلیمان بن داود المنقری علی بن ابراهیم عن ابیه وعلی بن محمد القاسانی جمیعا عنه عن سلیمان بن داود المنقری فی [فی] فی باب الصبر مرتین . عنه عن ابیه عن القاسم بن محمد عن المنقری فی باب الشکر وفی باب ما یجب فیه التعزیر فی جمیع الحدود . احمد بن محمد البرقی وعلی بن ابراهیم

عن ابيه جميعا عنه عن سليمان بن داود المنقرى فى باب ما يجب من حق الامام على الرعية . على بن ابراهيم عن ابيه عن القاسم بن محمد عن المنقرى ثلث مرات فى باب الاخلاص . على بن محمد القاسانى عنه عن سليمان بن داود المنقرى فى باب كفارة من خالف النذر وفى [يب] فى باب الزيادات فى القضايا والاحكام و فى باب اللقطة . على بن محمد بن شيرة عن القاسم بن محمد عن سليمان بى داود فى باب الوديعة وفى [بص] فى باب رد الوديعة . عنه عنه عن سليمان بن واقد فى [يب] فى باب المزارعة . محمد بن على بن محبوب عن القاسم بن محمد عن سليمان بن داود فى باب من يحرم نكاحهن بالاسباب وفى باب الزيادات فى فقه النكاح وفى [بص] فى باب تحريم نكاح الكوافر . عباد بن سليمان عن القاسم بن محمد عن سليمان فى [يب] فى باب العمل فى ليلة الجمعة ويومها من ابواب الزيادات فى الجزء الاول .

القاسم بن محمد الاياركتى من اصحاب العياشى [لم] وفى بعض النسخ الازدى «مح» .

القاسم بن محمد بن ايوب بن ميمون من اجلة اصحابنا وليس بكاسولا [صه] تقدم ايضا فى ابنه الحسين «مح» .

القاسم بن محمد الجوهرى من اصحاب الكاظم عليه السلام واقفى [صه ٠ جخ] قال نصر بن الصباح قالوا كان وافيا [كش] له كتاب [طم ٠ ست ٠ جش ٠ ق] لم يلق ابا عبدالله عليه السلام [صه] قاله نصر بن الصباح [كش] مولى تيم الله كوفى الاصل روى عن على بن ابى حمزة وغيره [ق] كوفى سكن بغداد روى عن موسى بن جعفر عليهما السلام [جش] عنه الحسين بن سعيد [ست ٠ جش ٠ لم] وابو عبدالله البرقى [ست] «مح» .

على بن ابراهيم عن ابيه عنه عن اسحق بن ابراهيم فى [يب] فى باب السنة فى عقود النكاح عنه عن ابيه عنه عن سليمان بن داود فى [بص] فى باب تحريم صوم يوم العيدين وفى [يب] فى باب وجوه الصيام . محمد بن خالد والحسين بن سعيد جميعا عن القاسم بن محمد عن عبد الصمد بن بشير فى [فى] فى باب ما يعاين المؤمن والكافر . محمد بن خالد عن القاسم بن محمد عن عبد الرحمن بن محمد فى باب المريض يوذن به الناس . على بن احمد بن اشيم عن محمد بن القاسم الجوهرى عن حريز بن عبدالله فى [يب] فى باب ميراث الخنثى الظاهر انه اشتبه محمد بن القاسم بالقاسم بن محمد فقدم والله اعلم . على بن حاتم عن القاسم بن محمد عن حمدان بن الحسين فى مشيخة [يه] فى طريق حمدان بن الحسين . الحسين بن سعيد عن الحسن عن القاسم بن محمد عن على عن ابى بصير فى [يب] فى باب الصيد والذكاة . عنه عنه عن القاسم بن محمد عن الحسين بن ابى العلا فى باب احكام فوايت الصلوة . ابراهيم بن مهزيار عن الحسن عن القاسم بن محمد عن ابان بن عثمان فى باب النذور . ابن ابى عمير عن القاسم بن محمد عن الحسين بن عثمان فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات . ابن ابى عمير و فضالة عن القاسم عن رفاعة فى باب احكام الطلاق . ابن ابى عمير عن القاسم بن محمد عن الحسين بن عثمان فى [فى] فى باب التعزية . عنه عنه عن عبدالله بن سنان فى مولد امير المؤمنين عليه السلام . ابو طالب عبدالله بن الصلت عنه عن عبدالله بن سنان فى [يب] فى باب اوقات الصلوة . على بن مهزيار عن القاسم بن محمد عن اسمعيل بن ابى الحسن فى [فى] فى باب الشكر . احمد بن محمد بن عيسى عن القاسم بن محمد عن ابان بن عثمان فى [يب] فى باب من احل الله نكاحه من النساء وفى [بص] فى باب انه اذا دخل بالام حرمت عليه البنت . احمد بن (عن خ)

الحسين عن القاسم بن محمد عن علي بن ابي حمزة في [يب] في باب التدليس في النكاح . العباس بن معروف عن صفوان عن القاسم بن محمد عن سليمان مولى طربال مرتين في باب فضل المساجد علي بن المعلى عن القاسم بن محمد في كتاب المكاسب . الحجال عن القاسم بن محمد عن عبيد بن زرارة في [في] في باب ان الائمة عليهم السلام محدثون مفهمون . محمد بن الحسين عن القاسم بن محمد عن ابان في [يب] في باب - الزيادات في فقه الحج . محمد بن عيسى عن - القاسم بن محمد عن علي فيه . ابن فضال عن القاسم بن محمد عن رجل سماه عن ابي عبد الله عليه السلام في [بص] في باب مقدار ما يجزي من ذكر الاجل في المتعة وفي [يب] في باب تفصيل احكام النكاح . حماد بن عيسى عن القاسم بن محمد عن علي في باب زيارة البيت وفي [بص] في باب من بات ليالي منى بمكة .

القاسم بن محمد الخلقاني كوفي قريب الامر [صه ٠ جش] له كتاب [جش] عنه احمد بن ميثم [ست ٠ جش] «مح» .

القاسم بن محمد الزيات . سهل بن زياد عنه عن ابي الحسن عليه السلام في [في] في باب الظهار . ابو سعيد الادمي عنه عن ابي الحسن الرضا عليه السلام في [بص] في باب انه لا يصح ظهار بيمين وفي [يب] في باب حكم الظهار . علي عن ابيه عنه في [في] في باب عرض الاعمال على النبي صلى الله عليه وآله .

القاسم بن محمد بن سليمان . روى علي بن النعمان عن القاسم بن محمد عن جعفر بن سليمان عمه قال سئلت ابا الحسن موسى عليه السلام في [يب] في باب صفة الوضوء وفي [في] في باب مسح الرأس والقدمين .

القاسم بن محمد الطباطبائي الحسني الحسيني الزواري القهبايي مولداً انتقل الى اصبهان وسمع الحديث من الشيخ الاعلم الافضل الاكمل بهاء الملة والدين محمد بن الحسين بن عبد الصمد العاملي رحمه الله تعالى جليل القدر عظيم الشأن رفيع المنزلة ثقة فاضل كامل بارع في العلوم العقلية والنقلية وله خصال حسنة وله تعليقات على الكتب الاربعة المشهوره وساير الكتب الفقيهة والكلامية والاصولية وله رسائل منها رسالة في مسئلة البداء ورسالة في الفلاحة .

القاسم بن محمد بن علي بن ابراهيم بن محمد الهمداني وكيل الناحية [صه ٠ جش] مع ابيه كما يأتي «مح» .

القاسم بن محمد القمي المعروف بكاسولا لم يكن بالمرضي [صه ٠ جش] قال ابن الغضائري انه يكنى ابا محمد حديثه يعرف تارة وينكر اخرى ويجوز ان يخرج شاهداً [صه] له كتاب عنه البرقي [جش] تقدم ابن محمد الاصبهاني «مح» .

علي بن محمد القاشاني عن القاسم بن محمد كاسولا عن سليمان بن داود الشاذكوني في [يب] في باب علامة اول شهر رمضان وفي [بص] في باب صيام يوم الشك اقول الذي يظهر لنا ان يكون القاسم بن محمد الاصبهاني والقاسم بن محمد الجوهري والقاسم بن محمد القمي متحدا لاشتراكهم في الراوي والمروي عنه على ما يظهر بادني تامل في ترجمتهم والله اعلم .

القاسم بن محمد الكاظمي مد الله تعالى في عمره وزاد الله في شرفه فقيه ثقة من ثقات هذه الطائفة وعبادها وزهادها وهو اليوم من سكان النجف الاشرف على ساكنه من الصلوات افضلها ومن التحيات اكملها له شرح على الاستبصار في غاية البسط وكمال الدقة مشتمل على جميع اقوال فقهائنا رضوان الله عليهم .

القاسم بن مسلم مولى امير المؤمنين عليه السلام كان مسلم من عتاقيه وكان يكتب بين يديه [ق] «مح» .

القاسم بن معن بن عبد الرحمن بن عبد الله بن مسعود المسعودى كوفى اسند عنه [ق] «مح» .

عنه خلاد بن خالد فى [يب] فى باب باب ميراث من علا من الاباء .

القاسم بن موكب [ق] «مح» .

القاسم بن الوليد القرشى العمارى [ق] [جش] الكوفى [ق] روى عن ابى عبد الله عليه السلام له كتاب رواه على بن الحسن بن رباط وغيره [جش] «مح» .

عنه عبد الله بن المغيرة فى [يب] فى باب القبلة وفى باب فضل المساجد وفى [بص] فى باب من صلى الى غير القبلة . عنه ابن المغيرة فى [يه] فى باب صلوة العيدين . عنه عبد الرحمن بن القاسم فى [يب] فى كتاب المكاسب . عنه عبد الرحمن بن ابى هاشم فى باب الذبائح والاطعمة . عنه ربعى بن عبد الله فى باب الزيادات فى كتاب الميراث . ظريف بن ناصح عن القاسم بن الوليد الغفارى عن ابى عبد الله عليه السلام فى باب المسنون من الصلوات . عنه عن لقاسم بن الوليد الغسانى عن ابى عبد الله عليه السلام فى باب المواقيت من ابواب الزيادات وفى [بص] فى باب وقت نوافل النهار ابراهيم بن محزم عن القاسم بن الوليد عن ابى عبد الله عليه السلام فى [فى] فى باب التمشط فى كتاب الزى والتجمل .

القاسم بن الهروى مجهول [صه ٥٠د] «مح» .

القاسم بن هشام قال الكشى عن ابى النضر لقد رأيته فاضلا خيرا يروى عن الحسن بن محبوب [صه] بن هشام له كتاب النهى عنه احمد بن ميثم [ست] بن هشام اللؤلؤى [جش ٥٠ رى] يروى عن ابى ايوب [رى] عنه محمد بن عمار بكتابه النوادر [جش] «مح» .

القاسم بن يحيى بن الحسن بن راشد مولى المنصور روى عن جده ضعيف [صه] له كتاب فيه آداب امير المؤمنين عليه السلام . عنه احمد بن ابى عبد الله واحمد بن محمد بن عيسى [ست] عنه محمد بن عيسى بن عبيد [جش] بن يحيى عنه احمد بن محمد بن عيسى [لم] بن يحيى بن الحسن [ضا] والظاهر الاتحاد فتامل «مح» .

احمد بن محمد بن عيسى وابراهيم بن هاشم جميعا عنه فى مشيخة [يه] فى طريقه وفى طريق الحسن بن راشد . على بن ابراهيم عن ابيه عنه فيه وفى [يب] فى باب صوم الاربعة الايام فى السنة وفى [فى] فى باب صيام الترغيب . عنه محمد بن خالد البرقى فى [يب] فى باب فضل زيارة مولانا امير المؤمنين عليه السلام . عنه محمد بن خلف فى باب فضل زيارة ابى محمد الحسن بن على عليهما السلام . ابراهيم بن اسحق عن القاسم بن محمد عن ابيه عن جده الحسن بن راشد فى باب الايمان والاسلام الظاهر ان القاسم بن يحيى اشتبه هنا بالقاسم بن محمد والله اعلم .

القاسم اليقطينى (وخ) هو الشعرانى «مح» .

القافى خادم ابى الحسن عليه السلام مجهول [صه ٥٠د ٥٠ظم] «مح» .

قايد بن طلحة . مالك المسمعى عنه عن ابى عبد الله عليه السلام فى [فى] فى باب من اضطر الى الخمر لدواء فى كتاب الاشربة .

قبيصة بن شداد [ى] «مح» .

قبيصة بن مخارق [ل] «مح» .

قتادة بن النعمان [ل] «مح» .

سعيد بن ابى عروة عن قتادة عن الحسن البصرى

ان رسول الله صلى الله عليه و آله تزوج الحديث فى [فى] فى باب آخر منه وفيه ذكر ازواج النبى صلى الله عليه و آله .

قترة الساعدى [ى] «مح» .

قتيبة الاعشى [ست . لم] بن محمد الاعشى ابو محمد الكوفى [ق] بن محمد الاعشى المودب ابو محمد المقرى مولى الازد ثقة روى عن ابى عبدالله عليه السلام [صه . جش] له كتاب عنه احمد بن ابى بشر [جش] حميد عن القاسم بن اسمعيل عنه [ست . لم] فتدبر «مح» .

عبدالله بن المغيرة عن قتيبة عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب احكام الجماعة و فى [بص] فى باب القرائة خلف من يقتدى به . و فى [فى] فى باب الصلوة خلف من يقتدى به . عنه جعفر الازدى فى [يب] فى باب فضل صيام يوم الشك وفى [بص] فى باب صيام يوم الشك . عنه الحكم بن سكين فى باب الاجر على تعليم القران وفى [يب] فى كتاب المكاسب . عنه على بن الحكم فى باب بيع المضمون وفى [فى] فى باب الحرز والعوذة وفى باب السلم فى الرقيق و فى باب فضل سويق الحنطة وفى كتاب الروضة بعد حديث الفقهاء والعلماء . عنه محمد بن سنان فى باب قلة عدد المؤمن و فى باب من وصف عدلا و عمل بغيره و فى [بص] فى باب ذبائح الكفار وفى [يب] فى باب الذبائح والاطعمة . عنه ابن مسكان فيه وفى [بص] فى باب ذبايح الكفار وفى [فى] فى باب ذبائح اهل الكتاب . عنه عمرو بن عثمان فيه . عنه مثنى الحناط فى كتاب العقل والجهل . محمد بن عيسى عن يونس عنه فى باب البدع والراى والمقايس . عنه الحسن بن محمد بن مهزيار فى باب الصبر و الجزع والاسترجاع . على بن سيف بن عميرة عن ابيه عنه فى باب المواقيت اولها و اخرها و فى [يب] فى باب اوقات الصلوة . عنه صفوان بن يحيى فى [فى] فى باب السلم فى الرقيق .

قثم بن العباس بن عبدالمطلب [ى] وفى زاد نسخة معتبرة قبره بسمرقند وفى [د . ل . جخ] «مح» .

قثم بن كعب الجعفرى كوفى [ق] «مح» . عنه عبدالله بن جبلة فى [يب] فى باب الوداع وفى [فى] فى باب وداع البيت .

قثم الكوفى . عنه ابن جبلة [ق] «مح» . لا يبعد كونه بن كعب .

قدامة بن ابراهيم بن محمد بن حاطب الجمحى الكوفى [ق] «مح» .

قدامة بن الحريش الكوفى [ق] «مح» .

قدامة بن حنيفة [ق] «مح» .

قدامة بن زايدة الثقفى الكوفى اسند عنه [ق] «مح» . ابن بكير عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب تربيع القبر و فى [يب] فى باب الصلوة على الاموات فى آخر كتاب الصلوة وفى [بص] فى باب عدد التكبيرات على الاموات .

قدامة بن سعيد بن ابى زايدة [قر] «مح» .

قدامة بن سعيد الحنفى مولاهم كوفى [ق] «مح» .

قدامة بن سعيد الكوفى [ق] وفى نسخة ابن سعد

قدامة بن عاصم الازدى الكوفى [ق] «مح» .

قدامة بن فرقد السلمى الكوفى [ق] «مح» .

قدامة بن مالك . يونس بن عبدالرحمن عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب فضل زيارة ابى عبدالله الحسين بن على عليهما السلام

قدامة بن مظعون شهد بدرا [ل] «مح» .

قدامة بن موسى الكوفى [ق] «مح» .

قدامة بن يزيد الجعفى بياع الحبر كوفى [ق] «مح» .

قرص بن حفص الكوفى [ق] «مح» .

قرظة بن كعب [ى] الانصارى [سين] ثم فى ابى الجوشاء ان عليا عليه السلام دفع اليه راية الانصار يوم خروجه الى صفين «مح» .

قسورة بن على بن الحسين بن محمد بن احمد بن ابى حجر العجلى الاجل ابو الحرث فاضل له نظم رائق [جب] .

قسورة بن على بن قسورة كمال الدين ابو غالب صالح دين [جب] .

قطبة (قطب خ ل) بن مالك [ل] «مح» .

القعقاع [ى] «مح» .

القعقاع بن عمير التميمى [ى] «مح» .

قعنب بن اعين اخو حمران قال الكشى قال على بن الحسن بن فضال انه مرجىء و عن محمد بن عيسى بن عبيد عن الحسن بن على بن يقطين انهما ليسا من هذا الامر فى شىء اشارة الى قعنب ومالك ابنى اعين وروى على بن احمد العقيقى عن ابيه عن احمد بن الحسن عن اشياخه ان قعنب بن اعين كان مخالفا [صه] فى [كش] عن حمدويه عن محمد بن عيسى الخ «مح» .

قفاشا الكوفى [ق] «مح» .

قنبر مولى امير المؤمنين عليه السلام [ى ٠ صه] مشكور [صه] محمد بن مسعود قال حدثنى على بن قيس القومشى قال حدثنى احكم بن يسار عن ابى الحسن صاحب العسكر ان قنبرا مولى امير المؤمنين عليه السلام ادخل على الحجاج فقال ما الذى كنت تلى (على خ) على بن ابيطالب قال اوضيه فقال له ما كان يقول اذا فرغ من وضوئه فقال كان يتلو هذه الايه فلما نسوا ما ذكروا به فتحنا عليهم ابواب كل شىء حتى اذا فرحوا بما اوتوا اخذ نا هم بغتة فاذا هم مبلسون فقطع دابر القوم الذين ظلموا والحمد لله رب العالمين فقال الحجاج اظنه كان يتلوها علينا قال نعم فقال ما انت صانع اذا ضربت علاوتك قال اذا اسعد وتشقى فامر به [كش] روى انه سال مولى من انت فقال ما يدل على حسن اعتقاده وعلو حالته «مح» .

قنبرة بن على بن شاذان يكنى ابا نصر روى عن ابيه عن الفضل بن شاذان روى عنه حمزة بن محمد العلوى المدنى الذى روى عنه ابن بابويه [لم] وفى [د] وروى ايضا عن حمزة بن محمد العلوى جليل القدر تامل فيه «مح» .

قيس ابو اسمعيل الكوفى [ق] فى الكافى فى باب الصمت فى الصحيح عن ابراهيم بن عبد الحميد عن قيس ابى اسمعيل و ذكر انه لا باس به من اصحابنا «مح» .

قيس بن ابى احمد [ى] «مح»

قيس بن ابى مسلم الاشعرى الكوفى وامه رمانة الاشعرى يكنى ابا المفضل [د ٠ ق] «مح» .

قيس اخو عمار الساباطى ثقة [صه ٠ د ٠ جش] فى اخيه عمار «مح» .

قيس بن الربيع بترى [قر ٠ صه ٠ كش] و كان له محبة [كش] و فى [ق] بن الربيع الاسدى ابو محمد الكوفى «مح» .

قيس بن رمانة الاشعرى [قر] كانه ابن ابى مسلم وفى [كش] حمدويه و ابراهيم قال حدثنا الحسن بن موسى قال حدثنى على بن اسباط عن قيس بن رمانة قال اتيت اباجعفر عليه السلام فشكوت اليه الدين وخفة المال قال فقال ائت قبر النبى صلى الله عليه و آله فاسئل اليه وعد الى

قال فذهبت ففعلت الذى امرنى ثم رجعت اليه فقال ارفع المصلى وخذ الذى تحته قال فرفعته فاذا تحته دنانير فقلت لا والله جعلت فداك ما شكوت اليك لتعطينى شيئا قال فقال لى خذها ولا تخبر حاجتك احداً فيستخف بك فاخذتها فاذا هى ثلثمائة دينار «مح» .

قيس بن زرارة مولى كندة كوفى [ق] «مح» .

قيس بن زيد الاسدى مولاهم كوفى [ق] «مح» .

قيس بن سعد [ك] بن سعد بن عبادة الانصارى [ن] وهو ممن لم يبايع ابا بكر [ى ٠ صه] من السابقين الذين رجعوا الى امير المؤمنين عليه السلام [صه] قاله الفضل بن شاذان [كش] ثم روى الكشى عن محمد بن مسعود عن على بن الحسن عن معمر بن خلاد قال قال ابو الحسن الرضا عليه السلام ان رجلا من اصحاب على عليه السلام يقال له قيس كان يصلى فلما صلى ركعة اقبل اسود سالخ فصار فى موضع السجود فلما نحى جبينه عن موضعه تطوق الاسود فى عنقه ثم انساب فى قميصه وانى اقبلت يوماً من الفرع فحضرت الصلوة فنزلت الى ثمامة فلما صليت ركعة اقبل افعى نحوى فاقبلت على صلوتى لم اخففها ولم ينتقص منها شيىء فدنى منى ثم رجع الى ثمامة فلما فرغت من صلوتى ولم اخفف دعائى دعوت بعضهم معى فقلت دونك الافعى تحت الثمامة ومن لم يخف الا الله كفاه قال ابو عمرو الكشى من اصحاب امير المؤمنين عليه السلام اربعة نفر او اكثر يقال لكل واحد منهم قيس ولا اعلم ايهم هذا اول الاربعة قيس بن سعد بن عبادة وهو امير همو افضلهم وقيس بن عبادة البكرى وهو خليق ايضاً ان كان وقيس بن مرة بن حبيب غير خليق لانه هرب الى معوية وقيس بن مهران ايضا خليق ذلك به وكل هولاء صحبوا امير المؤمنين عليه السلام ولا ادرى ايهم اراد ابو الحسن الرضا عليه السلام «مح» .

قيس بن سلمة . محمد بن اعين عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الدعاء للكرب والهم .

قيس بن عبادة البكرى [ى ٠ صه] مشكور [صه] بن عباد بن قيس بن ثعلبة البكرى ممدوح [ى] ايضاً ولا يبعد الاتحاد وفى [كش] ما يقتضى مدحه وشكره كما تقدم فى قيس بن سعد الاان فيه ابن عبادة فليتامل «مح» .

قيس بن عبادة الازدى الكوفى [ق] «مح» .

قيس بن عبدربه [ى] «مح» .

قيس بن عبدالعزيز . احمد بن ابيعبدالله عن محمد بن عيسى عن ابيه عن جده قيس بن عبدالعزيز عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب بيض الدجاج من ابواب الاطعمة .

قيس العبدى الكوفى [ق] «مح» .

قيس بن العقربة الجشمى من جشم بن معوية اسمه ملك [ى] «مح» .

قيس بن عمار بن حيان قريب الامر [صه ٠ د] «مح» .

قيس بن عمارة الازدى الغامدى ابو عمارة كوفى [ق] «مح» .

قيس بن عوف [ين ٠ كش] ممدوح [د] «مح» .

قيس بن قرة [صه ٠ ى ٠ د] بن مرة [كش] وفى نسخة من [صه] هرب الى معوية [صه ٠ ى ٠ كش] كما تقدم مع ابن سعد «مح» .

قيس بن قهران [ى] بن قهدان [لم ٠ كش] ممدوح [د] تقدم مع ابن سعد عن [كش] بن مهران «مح» .

قيس بن كعب التمار الكوفي [ق] «مح».

قيس بن الماصر من المتكلمين تعلمه من علي بن الحسين وصحب الصادق عليه السلام وهو من اصحاب مجلس الشامي «مح».

قيس بن محمد بن حيان الهمداني [ق] «مح».

قيس بن مسهر الصيداوي [د سين] «مح».

قيس بن موسى الساباطي وثقه النجاشي عند ترجمة اخيه عمار «س».

قيس بن مهاجر الزني كوفي [ق] «مح»

قيس بن مهران يستفاد من [كش] انه مرضي كما تقدم في ابن سعد «مح».

قيس بن يزيد [ى] «مح».

قيس و يونس و يوسف بنو يعقوب بن قيس البجلي الدهني الكوفي مولى [ق] «مح».

باب الكاف

كافور بن ابراهيم المدنى ممن راى صاحب الزمان صلوات الله عليه وروى منه اخبارا باـ لمغيبات و شاهد منه معجزات و و سمع النص عليه من ابيه عليهما السلام على ما ذكره الشيخ فى كتاب الغيبة «مح» .

كافور الخادم [ظم٠جخ] ثقة [د] لا غير «مح» .

كافور الخادم ثقة [دى٠جخ] و فى [د] انه من رجال الكاظم عليه السلام و لم اجد الا فى رجال الهادى عليه السلام كما نقلناه «س» .

كامل الرصا فى من اصحاب الباقر عليه السلام مجهول [صه٠٥٠جخ] الا ان فيه (و خ) فى كتاب البرقى الوصا فى «مح» .

كامل بن سوادة المرهبى مولاهم كوفى [ق] «مح» .

كامل صاحب السابرى كوفى [قر٠ق] «مح»

كامل بن العلاء [قر] بن العلاء التمار الكوـ فى [ق] «مح» .

عنه مثنى الحناط فى [فى] فى باب قلة عدد المؤمن . عنه بشير الدهان فى باب التسليم و فضل المسلمين . محمد بن مسلم عن كامل عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات .

كامل النجار [ق] «مح» .

كتائب بن فضل الله بن كتائب الحلبى الشيخ نظام الدين فقيه دين ورع [جب]

كثير بن احمد بن عبدالله بن احمد العربى فقيه صالح دين ثقة [جب]

كثير بن الاسود الحلبى المـرادى الكوفى [ق] «مح»

كثير بن الاسود السلمى الكوفى [ق] «مح» .

كثير بن جعفر بن ابى كثير المدنى اسند عنه [ق] «مح» .

كثير بن طارق ابو طارق القنبرى من ولد قنبر مولى على بن ابى طالب عليه السلام روى عن زيد وغيره [جش] عنه [صه] وهذا لا يوجب جرحا ولا تعديلا [صه] له كتاب عنه محمد بن زكريا المالكى [جش] «مح» .

كثير (ى) فضالة عن ابان عن الحسين (الحسن خ) بن كثير عن ابيه عن على عليه السلام فى [يب] فى باب ديات الا عضاء . عنه عنه عن الحسين (الحسن خ) بن كثير عن ابيه عن امير المومنين عليه السلام فى اواخر باب حـدود الزنا . عنه عنه عن الحسين بن كثير عن ابيه قال سال رجل امير المومنين عليه السلام فى باب اللقطة و فى [بص] فى باب اللقطة . ابان بن عثمان من الحسين بن كثير عن ابيه من امير المومنين عليه السلام فى [فى] فى باب ما يمتحن به من يصاب فى سمعه او بصره او غير ذلك

كثير الطويل قال على بن احمد العقيقى انه عرف هذا الامر وسند ما رواه ضعيف جدا فلا تعويل على ذلك [صه] «مح» .

كثير بن عياش القطان ضعيف و خرج ايام ابى السرايا معه فاصابته جراحة [صه٠ست] «مح» عنه محمد بن ابراهيم القطان فى [ست] فى ترجمه زياد بن المنذر . عنه ابو عبدالله جعفر بن عبدالله بن جعفر المحمدى فيه .

كثير بن قارو ندا بو اسمعيل النوا الكوفى

[ق] بن كاروند و هو المعروف بكثير النوا كما ياتى «مح»

كثير بن كلثم ابو الحرث وقيل ابو الفضل كوفى ثقة روى عن ابى جعفر و ابى عبدالله عليهما السلام [جش٠صه] بن كلثمة [د] عن خط الشيخ و فى [ق] بن كلثمه الكوفى «مح».

ابراهيم صاحب الشعير عن كثير بن كلثمة عن احدهما عليهما السلام فى كتاب الروضة بعد حديث ابى ذر رضى الله عنه

كثير بن نمر الحضرمى [ى٠ كش] «مح».

كثير النوا بترى [قر٠ كش] قاله الشيخ الطوسى رحمه الله و الكشى وقال البرقى انه عامى [صه] و فى [كش] غير ذلك بعدما تقدم فى سالم التمار. على بن محمد قال حدثنى احمد بن محمد عن على بن الحكم عن سيف بن عميرة عن ابى بكر الحضرمى قال قال ابو عبدالله عليه السلام اللهم انى اليك من كثير النوا برىء فى الدنيا و الاخرة «مح»

عنه ابان بن عثمان فى [يب] فى باب وجوه الصيام. ابان بن عثمان عن كثير بياع النوا عن ابى جعفر عليه السلام فى باب صيام رجب عنه عن كثير النوا عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب ثواب صوم رجب٠

كرام بن عمرو. جعفر بن محمد بن حكيم عنه عن محمد بن مسلم فى [يب] فى باب ضروب النكاح وفى [بص] فى باب انه يجوز ان يحل الرجل جاريته لاخيه المومن. الحسن بن موسى الخشاب عن جعفر بن محمد عن كرام عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب انه لو لم يبق فى الارض الا رجلان لكان احدهما الحجة. احمد بن محمد بن عيسى عن الحسن بن ايوب عن ابى عقيل فى نسخة واخرى ابى عقيلة مع الهاء الصيرفى عن كرام عن ابى حمزة الثمالى فى باب طلب الرياسة. ابن ابن عمير عن كرام عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب حكم المسافر و المريض فى الصيام وفى [بص] فى باب صوم النذر فى السفر و فى [فى] فى باب من جعل على نفسه صوما معلوما جعفر بن سماعة و على بن خالد العاقولى عن كرام عن ابن مسكان فى باب ميراث ابن الملاعنة و فى [يب] فى باب ميراث ابن الملاعنة و كذا فى [بص] فى باب ان ولد الملاعنة يرث اخواله الا ان فيه جعفر بن محمد بن سماعة٠ جعفر بن سماعة و على بن خالد العاقولى عن كرام عن محمد بن مسلم فى [فى] فى باب عدة الحبلى المتوفى عنها زوجها. عبدالله بن عبدالرحمن الاصم عن كرام قال حلفت فيما بينى و بين نفسى ان لا اكل طعاما نهارا ابدا حتى يقوم قائم آل محمد فدخلت على ابى عبدالله عليه السلام فقلت الحديث فى باب ماجاء فى اثنى عشر عليهم السلام. الحسن بن على بن عبدالملك الزيات عن رجل عن كرام عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب النوادر فى كتاب الجهاد. عبدالله بن المغيرة عن عبيس بن هشام (هاشم خ) عن كرام عن ابى بصير فى باب دخول الحمام. الحسن بن على بن فضال عن عبيس عن كرام عن ابى بصير فى باب الزيادات فى فقه الحج قريبا من آلاخر. الحسين بن سعيد عن الحسن بن على عن كرام عن ابن ابى يعفور فى باب القود بين النساء و الرجال. على بن ابراهيم عن ابيه عن كرام عن ابن ابى يعفور فى [فى] فى باب دعوات موجزات لجميع الحوائج. ابن فضال عن كرام عن ابن ابى يعفور فى باب النوادر بعد ابواب الزيادات فى آخر كتاب الحج. الوشا عن كرام عن عبدالله بن طلحة فى كتاب الروضة بعد حديث القباب سهل بن زياد عن الحسن بن على عن كرام فيه

بعد حديث علی بن الحسين مع يـزيد عليه اللعنة .

كرام بن عمر بن عبدالكريم [كش] واقفی [د] «مح»

كرب الضيرفی .المثنی عنه عـن ابی عبدالله عليه السلام فی [يه] فی باب تحريم صيد الحرم و فی [يب] فی باب الكفارة عن خطاء المحرم . مثنی بن عبدالسلام عنه عـن ابی عبدالله عليه السلام فی [فی] فی باب صيد الحرم. عنه منصور بن حازم فيه .

كردوس التغلبی [ی] «مح»

كردويه الهمدانی قال العلامة فی المختلف فی مسئلة النجاسة التی لم يرد فيها نص كردويه لا اعرف حاله فان كان ثقة فالحديث صحيح «س» علی بن ابراهيم عن ابيه عنه فی مشيخه [يه] فی طريقه. الحسين بن سعيد عن محمد بن زياد عن كردويه قال سئلت ابا الحسن عليه السلام فی [يب] فی باب تطهير المياه. عنه عنه عن كردويه الهمدانی قال سئلت العبد الصالح عليه السلام فی باب كيفية الصلوة .محمد بن زياد عن كردويه الهمدانی قال سئلت ابا الحسن عليه السلام فی باب تفصيل ما تقدم ذكره فـی الصلوة وفی [بص] فی باب كيفية قضاء صلوة النوافل والوتر. عنه عن كردويه الهمدانی قال سئلت العبد الصالح عليه السلام فی باب وجوب الفصل بين ركعتی الشفع والوتر محمد بـن زياد هذا هو ابن ابی عمير بقرينة رواية الحسين بن سعيد عنه والله اعلم. محمد بن ابی عمير عن كردويه قال سئلت ابا الحسن عليه السلام فی باب البئر يقع فيها العذرة اليابسة وفی [يب] فی باب المياه من ابواب الـزيادات و سئل كردويه الهمدانی ابا الحسن موسی بی جعفر عليها السلام فی [يه] فی آخر باب المياه

كردی بن عكبر بن كردی الفارسی نزيل حلب فقيه ثقة صالح قـرء علی شيخنا الموفق ابی جعفر محمد بن الحسن الطوسی و بينهما مكاتبات و سئوالات وجوابات [جب]

كردين بن مسمع بن عبدالملك بن مسمع يكنی اباسيار له كتاب عنه عبدالله بن عبدالرحمن الاصم [ست] هو مسمع كردين كما ياتی فلفظه بن زايده «مح» .

عبدالله بن بحر عن كردين المسمعی قال سمعت ابا عبدالله عليه السلام يقول فی [يب] فی باب حكم الحيض و فی [بص] فی باب الجنب يدهن و يختضب . صالح بن سهل عن كـردين عن رجل عن ابی عبدالله عليه السلام فی [فی] فی باب حد المرتد .

كريم بن سعد البجلی كوفی [ق] «مح»

كريم بن عامر الازدی الكوفی [ق] «مح»

كعب بن اسود المدنی كوفی [ق] «مح»

كعب بن بريد [ی] «مح»

كعب بن سلامة بن زيد ابو عامر الازدی كوفی [ق] «مح» .

كعب بن عاصم ابو مالك الاشعری و قيل اسمه عبيد [ل] «مح» .

كعب بن عبدالله كان مع علی عليه السلام يوم الجمل وصفين وغيرهما [ی ٠ صه] «مح» .

كعب بن عجزة [ل ٠ ی] «مح» .

كعب بن عمرو ابو اليسر [ل] «مح» .

كعب بن عمير [ی] «مح» .

كعب بن مالك [ل] «مح» .

كعيب (كعب خ) مولی بنی طرفة [ق] بن عبدالله مولی طرفة كوفی ثقة روی عن ابی عبدالله عليه السلام ذكره اصحاب الرجال [صه ٠ جش] له كتاب عنه جماعة منهم عباس بن عامر

[جش] «مح» .

الكلبي [كش] عامي و قيل مستو [د] هو الحسين بن علوان كما تقدم من [كش] «مح» .

الكلبي النسابة . سماعة بن مهران عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب آخر من صيد السمك وفي باب النبيذ في كتاب الاشربة وفي [بص] في باب الوضوء بنبيذ التمر و في [يب] في باب المياه . سماعة بن مهران قال اخبرني الكلبي النسابة عن جعفر بن محمد عليهما السلام و نقل الحديث بطوله الى ان قال في آخر الحديث فلم يزل الكلبي يدين الله بحب آل هذا البيت حتى مات في [في] في باب ما يفصل به بين دعوى المحق والمبطل في الامر الامامه

كلثوم بن زيد [ق] «مح».

كلثوم بنت سليم روت عن الرضا عليه السلام كتاباً عنها محمد بن اسمعيل بن بزيع [جش] «مح» .

كلثوم بن عبدالمؤمن الحراني. على بن منصور عنه عن عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب حج ابراهيم و اسمعيل عليهما السلام .

الكلح الضبي كان على رجالة امير المومنين عليه السلام يوم صفين [ى ٠ صه ٠ د] «مح»

كليب بن الاسود العامري الكوفي [ق] «مح» .

كليب بن شهاب الجرمي [ى] «مح»

كليب بن عبدالملك بن ابي عبيدة بن عبدالله بن مسعود الكوفي [ق] «مح» .

كليب بن معوية الاسدي [قر] ثم ابن معوية الصيداوي و في [ق] بن معوية بن جبلة ابو محمد الصيداوي عربي كوفي وفي [لم] بن معوية الاسدي روى عنه صفوان وفي [ست] بن معوية الاسدي يعرف بالصيداوي له كتاب عنه صفوان و ابن ابي عمير و في [جش] بن معويه بن جبلة الصيداوي الاسدي ابو محمد و قيل ابو الحسين روى عن ابي جعفر وابي عبدالله عليهما السلام و ابنه محمد بن كليب روى عن ابي عبدالله عليه السلام له كتاب عنه جماعة منهم عبدالرحمن بن ابي هاشم وفي [كش] الصيداوي الاسدي و الصيدا بطن من بني اسد وقد تبين من ذلك ان الجميع واحد ثم في [كش] عن علي بن اسمعيل عن حماد بن عيسى عن حسين بن المختار عن ابي اسامة قال قلت لابي عبدالله عليه السلام ان عندنا رجلا يسمى كليباً فلا يجي عنكم شيئي الا قال انا اسلم فسميناه كليبا بتسليمه قال فترحم عليه ابو عبدالله عليه السلام و قال اندرون ما التسليم فسكتنا فقال هو والله الاخبات قول الله عزوجل الذين آمنوا وعملوا الصالحات و اخبتوا الى ربهم. ايوب بن نوح عن صفوان بن يحيى عن كليب بن معويه الاسدي قال سمعت ابا عبدالله عليه السلام يقول والله انكم لعلى دين الله ودين ملائكته فاعينوني بورع واجتهاد فوالله ما يقبل الله الا منكم فاتقو الله و كفوا السنتكم و صلوا في مساجدكم فاذا تميز القوم فتميزوا روى محمد بن معلى النيلي عن الحسين بن حماد الخزاز عن كليب قال قال رجل لابي عبدالله عليه السلام ايحب الرجل الرجل ولم يره قال هوذا انا احب كليب الصيداوي ولم اره «مح» .

قال في حاشية كتابه قال العلامة بعد نقل الاولين في الاول حسين بن المختار و هو واقفي و الثاني شهادة لنفسه فنحن فن تعديله من المتوقفين انتهى والثالث نحو ذلك وظاهر جمع من الاصحاب قبول روايته في كتب الاستدلال فلا يبعد عد روايته حسناً فليتامل انتهى .فضالة بن ايوب عن كليب بن معوية الاسدي الصيداوي

فی مشیخة [یه] فی طریقه. عنه فضالة فی [یب] فی باب الصلوة علی الاموات فی آخر کتاب الصلوة . عنه فضالة بن ایوب فی باب الذبح . عنه فضالة و القاسم فی باب العتق . عنه فضالة بن ایوب و القاسم بن محمد الجوهری فی [فی] فی باب المعارین . عنه فضالة و القاسم فی [بص] فی باب من یصح استرقاقه من ذوی الانساب. عنه القاسم بن محمد الجوهری فی [یه] فی باب تحریم الدماء و الاموال. عنه محمد بن سنان فی [فی] فی باب التراحم و التعاطف. محمد بن عیسی عن یونس عنه فی باب الرضا بموهبة الایمان و فی باب آخر من القتل و فی باب الدیه فی قتل العمد و الخطا. عنه عبدالله بن عبدالرحمن الاصم فی مشیخة [یه] فی طریق ابی بکر الحضرمی عنه احمد بن عایذ فی [فی] فی باب الحث علی الطلب فی کتاب المعیشه . عنه الحسن بن علی بن ابی حمزه فی باب کراهیة العزبة فی کتاب النکاح. علی بن الحکم عن کلیب الصیداوی قال قال لی ابوالحسن علیه السلام فی باب بر الاولاد فی کتاب العقیقة و فی باب ان رسول الله صلی الله علیه واله حرم کل مسکر. عنه ابن ابی عمیر و صفوان بن یحیی فیه. عنه علی بن عبدالرحمن فی باب الغنا بعد کتاب الاشربة .

الکمیت بن زید الاسدی [قر] کوفی ابوالمستهل مات فی حیوة ابی عبدالله علیه السلام اخوه و رد [ق] رحمه الله مشکور [صه] و فی [کش] عن حمدویه عن محمد بن عیسی عن حسان بن عبید بن زرارة عن ابیه عن ابی جعفر علیه السلام انه قال لکمیت لا تزال مؤیدا بروح القدس مادمت تقول فینا و عن محمد بن مسعود عن علی بن الحسن عن العباس بن عامر القصبانی و جعفر بن محمد بن حکیم عن ابان بن عثمان عن عقبة بن بشیر الاسدی عن کمیت بن زیدان ابا جعفر علیه السلام قال له لا تزال معک روح القدس ماذببت عنا و عن علی بن محمد القتیبی عن الفضل بن شاذان عن ابی الشیخ عبدالله بن مروان الحرانی قال کان عندنا رجل من عباد الله الصالحین قال رایت کان القیمة قد قامت فدفعت الی مجلة یعنی صحیفة قال فنشرتها فاذا فیها بسم الله الرحمن الرحیم اسماء من یدخل الجنة من محبی علی بن ابی طالب علیه السلام و نظرت فی السطر الثالث او الرابع فاذا فیه الکمیت بن زید الاسدی «مح» .

صفوان بن یحیی عن ابی المستهل فی [فی] فی باب مایعاین المؤمن و الکافر. عنه عقبة بن بشیر الاسدی فی کتاب الروضة بعد حدیث ابی بصیر مع المراة .

کمیل بن زیاد النخعی [ی، ل] وفی [د] انه من خواصهما و فی [قی] و [صه] فی اصحاب علی علیه السلام من الیمن «مح».

کنان بن حصین ابومرثد [ل] «مح» .

کنانة بن عتیق [سین] «مح»

کنکر ابوخالد الکابلی و قیل اسمه وردان [ین] و فی نسخة و قیل ینتهی الی الغلاة و فی [ق] کنکر ابوخالد القماط الکوفی و فی [کش] مایاتی فی وردان او الکنی انشاء الله تعالی «مح».

ابوخالد القماط له کتاب وقال ابن عقدة اسمه کنکر اخبرنا جماعة عن ابی المفضل عن حمید عن ابن سماعة عن ابی خالد و اخبرنا جماعة عن محمد بن علی بن الحسین عن ابیه عن سعد و الحمیری عن احمد بن محمد عن محمد بن سنان عن ابی خالد فی [ست] فی الکنی کنکر یکنی اباخالد الکابلی وقیل اسمه وردان فی [جخ] فی [ین] کنکر ابوخالد القماط کوفی فی [جخ] فی [ق]

كهيل بن عمارة الشبامى الكوفى[ق] «مح» .

كيسان بن كليب ابوصادق[ى٠ين٠سين ٠ين٠قر] «مح» ،

كيكاوس بن دسمن (دشمرخ) زيار بن كيكاوس الديلمى الطبرى الامير الشهيد زاهدفاضل له كتب فى النجوم و كتاب فى اوقات الصلوات الخمس لى عنه اجازة رحمه الله و ايانا [جب].

باب اللام

لبيب بن عبدالرحمن الشاكرى كوفى [ق] وفى نسخة ليث كما ياتى «مح».

لتجر بن منوچهر بن كرشاسف الديلمى الامير الزاهد و اخوه الامير لباكوا كوش فقيهان صالحان [جب].

لطف الله بن عطاء الله بن احمد الحسينى الشجرى النيسابورى فاضل متبحر ديوانه قدر عشرة آلاف بيت شاهدته و قرأت عليه كتبا بنيسابور رحمه الله وكان يروى عن الشيخ ابى على بن الشيخ ابى جعفر الطوسى رحمهم الله [جب].

ابو اللطيف بن احمد بن ابى اللطيف زرقويه الاصبهانى نزيل خوارزم الشيخ الامام منير الدين مناظر فقيه دين شاهدته بخوارزم و قرأت عليه وكان يروى عن القاضى ابن قدامة عن السيد الاجل المرتضى علم الهدى ابى القاسم على بن الحسين الموسوى جميع مؤلفاته [جب]

لفاظ (لفافة خل) النقاش كوفى [ظم] «مح».

لوط بن اسحق الهاشمى المدنى [ق] «مح».

لوط بن يحيى بن سعيد بن مخنف بن سليم الازدى الغامدى ابو مخنف رحمه الله تعالى شيخ اصحاب الاخبار بالكوفة ووجههم وكان يسكن الى مايرويه روى عن جعفر بن محمد عليهما السلام [صه ٠ جش] وقيل انه روى عن ابى جعفر عليه السلام و لم يصح [جش] عنه [صه] من اصحاب امير المؤمنين عليه السلام و الحسن والحسين عليهما السلام على مازعم (روى خ) الكشى و الصحيح ان اباه كان من اصحابه وهو لم يلقه [ست] وفى [جخ] ذكره فى [ى] و قال هكذا ذكره الكشى و عندى ان هذا غلط و كان ابوه من اصحابه ثم ذكره فى [ن] و [سين] و [ق] ولم نيسب شيى من ذلك الى الكشى و لاغيره وفى [صه] قال الشيخ الطوسى رحمه الله والكشى انه من اصحاب امير المومنين عليه السلام والظاهر خلافه اما ابوه يحيى فانه كان من اصحابه عليه السلام فلعل قول الشيخ والكشى اشارة الى الاب انتهى ولا يخفى مافيه «مح».

وصنف كتبا كثيرة روى عنه هشام بن محمد بن السايب [جش] «س».

له كتب كثيرة روى عنه هشام بن محمد الكلينى (الكلبى خ) و نصر بن مزاحم فى [ست] فى ترجمته ٠ نصر بن مزاحم المنقرى عن عمرو بن ثابت عن عطية بن الحارث و عن عمر بن سعد (سعيد خ) عن ابى مخنف لوط بن يحيى فى [ست] فى ترجمة زيد ين وهب.

ليث بن ابى سليم من اصحاب الباقر عليه السلام مجهول [صه ٠ جخ] «مح»

ليث بن ابى سليم الا موى مولا هم الكوفى [ق] «مح.»

الفضيل بن عثمان عن ليث بن ابى سليم رفعه فى [فى] فى باب البيوت التى يقرء فيها القران ابو القاسم الكوفى صاحب ابى يوسف عن ابى يوسف قال حد ثنا ليث ين ابى سليم عن ابى عمر العبدى فى [يه] باب ابطال العول و كذا فى [يب] فى باب ابطال العول الا ان فيه حد ثنا ليث بن ابى سليمان.

ليث بن سعد بن ليث الا سدى نزيل

زنجان الشيخ ابو المظفر فقيه صالح ناظم ناثر له تصانيف منها كتاب الطهارة كتاب الايمان ، الامالي في مناقب اهل البيت عليهم السلام، روايات الاشج ، اخبر نابها الثقات الاثبات عن الشيخ المفيد عبد الرحمن بن احمد النيسابوري عنه رحمهم الله [جب]

ليث المرادي [ظم] بن البختري المرادي ابو بصير [قر ٥ ق] كوفي [قر] وابو يحيى اسند عنه [ق] ابو محمد وقيل ابو بصير الاصغر روى عن ابي جعفر و ابي عبدالله عليهما السلام [جش] عن ابي عبدالله و ابي الحسن عليهما السلام [ست] روى الكشي عن الحسين بن الحسن بن بندار القمي قال حدثني سعد بن عبدالله عن محمد بن عبدالله المسمعي عن علي بن حديد و علي بن اسباط عن جميل بن دراج قال سمعت اباعبدالله عليه السلام يقول اوتاد الارض و اعلام الدين اربعة محمد بن مسلم و بريد بن معوية وليث بن البختري المرادي وزرارة بن اعين و بهذا الأسناد عن محمد بن عبدالله المسمعي عن علي بن اسباط عن محمد بن سنان عن داود بن سرحان قال سمعت اباعبدالله عليه السلام يقول ان اصحاب ابي كانوا زينا احياء و امواتا اعني زرارة و محمد بن مسلم و منهم ليث المرادي و بريد العجلي هؤلاء القوامون بالقسط هؤلاء القوامون بالصدق و هؤلاء السابقون السابقون اولئك المقربون و رواه ايضا عن محمد بن قولويه عن سعد عن محمد بن عبدالله المسمعي و عن حمدويه قال حدثني يعقوب بن يزيد عن ابن ابي عمير عن هشام بن سالم عن سليمان بن خالد الاقطع قال سمعت اباعبدالله عليه السلام يقول ما اجد احدا احيى ذكرنا و احاديث ابي الازرارة و ابو بصير ليث المرادي و محمد بن مسلم و بريد بن معويه و لولا هؤلاء ما كان احد يستنبط هذا هؤلاء حفاظ الدين و امناء ابي على حلال الله و حرام الله وهم السابقون الينا في الدنيا السابقون الينا في الاخرة و بهذا الاسناد عن ابن ابي عمير عن جميل بن دراج قال سمعت ابا عبدالله عليه السلام يقول بشر المخبتين بالجنة بريد بن معوية العجلي وابو بصير ليث بن البختري المرادي ومحمد بن مسلم وزرارة اربعة نجباء و امناء الله على حلاله و حرامه لولا هؤلاء لا نقطعت اثار النبوة و اندرست اعلام الدين و روى في ذمه ما لا يصلح معارضا ولا حجة وفي [صه] بعد الرواية الأخيرة وقال ابن الغضايري كان ابو عبدالله عليه السلام يتضجر به و يتبرم و اصحابه يختلفون في شانه قال وعندي ان الطعن انما وقع على دينه لا على حديثه و هو عندي ثقه و الذي اعتمد عليه قبول روايته و انه من اصحابنا الامامية للحديث الصحيح الذي ذكرناه اولا وقول ابن الغضايري لا يوجب الطعن «مح» .

له كتاب يرويه جماعة منهم ابو جميلة المفضل بن صالح [جش] قال الكشي اجمعت العصابة على تصديق ابي بصير الاسدي و انقادوا له بالفقه و قال بعضهم مكان ابو بصير الاسدي ابو بصير المرادي وهو ليث بن البختري «س» .

احمد بن محمد بن ابي نصر البزنطي عن عبدالكريم بن عمرو الخثعمي عنه عن عبدالكريم بن عتبة الهاشمي في مشيخة [يه] في طريق عبدالكريم بن عتبة الهاشمي. ابن ابي نصر عن عبدالكريم عن ابي بصير في [يب] في باب احكام الطلاق و في باب الزيادات في فقه النكاح و في [بص] في باب ان المواقعة بعد الرجعة شرط لمن يريدان يطلق طلاق العدة و في [في] في باب ان المراجعة لا تكون الا

بالمواقعة. الحسن بن محبوب عن ابى ايوب و ابن بكير عنه فى باب المسلم يقتل الذمى و فى [يب] فى باب القودبين النساء و الرجال وفى [بص] فى باب مقداردية اهل الذمة . ابو ايوب الخزار عن ابى بصير فى [فى] فى باب الشكر. ابن محبوب عن ابى ايوب وابن بكير عن ليث المرادى فى باب المسلم يقتل الذمى ابو ايوب الخزاز عن آبى بصير و حفص بن البخترى عن ابى بصير فى [يب] فى باب الوصية المبهمة. ابوايوب الخزاز عن ابى بصير المكنى بابى محمد عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب كيفية الصلوة و كذا فى باب العمل فى ليلة الجمعة و يومها الا ان فيه بدون الخزاز و كذا فى [فى] فى باب التوبة فى اواخر كتاب الكفر والايمان عنه عبدالله بن مسكان فى [يب] فى باب صفة التيمم و فى باب تطهير الثياب ابن مسكان عن ليث المرادى ابى بصير عن عبدالكريم بن عتبة الكوفى الهاشمى فى باب اداب الاحداث الموجبة للطهارة . ابن مسكان عن ليث المرادى عن عبدالكريم بن علامة فى [فى] فى باب من قال لااله الاالله وحده لا شريك له. عنه ابن مسكان فى [يب] فى باب مايفسد الصيام و فى [يه] فى باب وقت صلوة الليل و فى [بص] فى باب اول وقت نوافل الليل و كثيرا عنه ابو جميلة فى باب ما يجب على من وطىء امرأة حايضا و فى باب اكثر ايام النفاس وفى باب اتيان مكة ايام التشريق و فى باب من مس لحيته فسقط منها شعروفى [يب] فى باب زيارة البيت و فى باب الكفارة عن خطاء المحرم. حريز و ابن مسكان عن ابى بصير فى باب القصاص. حريز بن عبدالله عن ابى بصير فى [بص] فى باب مقدار الماء الذى لم ينجسه شيئى و فى باب انه يقرء فى الفريضة باقل من سورة و فى باب مقدار ما يجب فيه الزكوة و فى باب المقدار الذى تجب فيه الزكوة من الذهب والفضة. عنه ابان بن عثمان فى هذا الكتاب فى ترجمة ابى سعيد الخدرى الوشاء عن ابان عنه فى [فى] فى باب اذا عسر على الميت الموت. ابان بن عثمان عن ابى بصير فى [بص] فى باب ما تجب فيه الزكوة و فى باب مقدار الذى تجب فيه الزكوة من الحنطة ابان بن عثمان وابوالمغرا عن ابى بصير فى [يب] فى باب من يحرم نكاحهن بالاسباب ابوالمغرا عن ابى بصير فى باب القول فى الرجل يفجر بالمرأة ثم يبدوله فى نكاحها و وفى باب بيع الواحد بالأثنين. ابوالمغرا عن ليث المرادى فى باب ضروب الحج وفى [بص] فى باب ان التمتع فرض من نساى عن الحرم فضالة و ابوالمغرا عن ابى بصير فى [يب] فى باب الاجارات. الحسين بن ابى العلا (عن ابى العلاخ) وابى المغرا عن ابى بصير فى هذا الكتاب فى ترجمة معلى بن خنيس . حفص بن غياث عن ليث عن عبدالملك فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين وفى [بص] فى باب تقديم الوضوء على غسل الميت. عاصم بن حميد عن ابى بصير ليث المرادى فى [يه] فى باب الوقت الذى يحرم فيه الاكل والشرب على الصائم.

ليث بن عبدالرحمن الشاكرى كوفى [ق] فى نسخة واخرى لبيب كما تقدم «مح» .

ليث بن كيسان ابو يحيى العبدى البكرى اسند عنه [ق] «مح».

ليث بن نصر من اصحاب العياشى [ل؟] «مح» .

باب الميم

مازن بن حنظلة [ى] «مح».

مازن القلانسى كوفى [ق] «مح».

مالك الأشتر هو ابن الحرث الآتى «مح».

مالك بن اعين روى الكشى عن محمد بن عيسى بن عبيد عن الحسن بن على بن يقطين ان مالك بن اعين ليس من هذا الأمر فى شيئ وقال على بن احمد العقيقى عن ابيه عن احمد بن الحسن عن اشياخه انه كان مخالفا [صه] و فى [كش] عن حمدويه عن محمد بن عيسى [الخ] «مح».

مالك بن اعين الجهنى [قر] الكوفى مات فى حيوة ابى عبدالله عليه السلام [ق] حمدويه بن نصير قال سمعت على بن محمد بن فيروزان القمى يقول ان مالك بن اعين الجهنى هو ابن اعين وليس من اخوة زرارة و هو بصرى [كش] وفى الكافى على بن ابراهيم عن محمد بن عيسى عن يونس عن يحيى الحلبى عن مالك الجهنى قال قال ابو جعفر عليه السلام يامالك انتم شيعتنا الاترى انك تفرط فى امرنا انه لاتقدر على صفة الله و كما لاتقدر على صفة الله كذلك لاتقدر على صفتنا و كما لاتقدر على صفتنا كذلك لاتقدر على صفة المؤمن ان المؤمن ليلقى المؤمن فيصافحه فلا يزال الله ينظر اليهما و الذنوب تتحات عن و جوههما كما يتحات الورق حتى يفترقا فكيف تقدر على صفة من هو كذلك «مح».

عمرو بن ابى المقدام عن ابى محمد مالك بن اعين الجهنى وهو عربى كوفى و ليس هو من آل سنسن فى مشيخة [يه] فى طريقه. القاسم بن بريد عن مالك الجهنى عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب مستحق الفطرة و فى [فى] فى باب الفطرة. عنه السميدع فى باب المصافحة و يحيى الحلبى فيه وزيد بن الجهم فيه. عنه عاصم بن حميد فى باب ان الله يعطى الدين من يحبه. ابن مسكان عن مالك الجهنى عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب ابوال الدواب وفى باب البدافى كتاب التوحيد. ابن مسكان عن مالك بن اعين عن ابيعبد الله عليه السلام فى [يب] فى باب صفة الوضوء و فى باب تطهير الثياب من ابواب الزيادات و فى باب احكام السهو فى الصلوة. محمد بن عيسى عن يونس عن مالك الجهنى عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب البدافى كتاب التوحيد. هشام بن سالم عن مالك بن اعين عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب ميراث اهل الملل المختلفة و فى [فى] فى باب آخر من ميراث اهل الملل روى هذا الخبر بعينه هشام بن سالم عن عبدالملك بن اعين او مالك بن اعين عن ابى جعفر عليه السلام فى [يه] فى باب ميراث اهل الملل الظاهر ان الصواب مالك بن اعين بقرينة اتحاد الخبر والله اعلم. هشام بن سالم عن مالك بن اعين عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب حدود الزنا و فى [فى] فى باب الرجل يأتى الجارية من ابواب الحدود. محمد بن عبد الجبار عن صفوان عن بريد عن مالك بن اعين عن ابى جعفر عليه السلام فى باب اللباس المعفو فى كتاب الزى والتجمل. ثعلبة بن ميمون عن مالك الجهنى عن الحرث بن المغيرة

فى باب فى الغيبة. ابن اذينه عن مالك الجهنى عن ابيعبدالله عليه السلام مرتين فى باب فيه نكت ونتف من التنزيل. على بن رئاب عن مالك بن اعين عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب حكم الحيض و فى باب حكم الحيض من ابواب الزيادات وفى [بص] فى باب اكثر ايام النفاس.

مالك بن انس له كتاب عنه ابن ابى عمير [ست] «مح».

مالك بن انس بن ابى عامر الاصبهى المدنى [ق] «مح».

مالك بن الحرث الاشتر النخعى (ى) قدس الله روحه ورضى عنه جليل القدر عظيم المنزلة كان اختصاصه بعلى بن ابى طالب عليه السلام اظهر من ان يخفى وتأسف امير المؤمنين عليه السلام بموته وقال لقد كان لى كما كنت لرسول الله صلى الله عليه وآله [صه] قال الكشى ذكر انه لما نعى الاشتر مالك بن الحرث النخعى الى امير المومنين عليه السلام تاوه حزنا وقال رحم الله مالكا و ما مالك عز على ها لكا (١) لو كان صخرا لكان صلدا و لو كان جبلا لكان فندا و كان قدمنى قدا «مح».

مالك بن الحريث [ل] «مح».

مالك بن حصين السكونى على بن ابراهيم عن ابيه عن بعض اصحابه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب كظم الغيظ.

مالك بن حصين السلولى. محمد بن سنان عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب من سأل من غير حاجه فى كتاب الزكوة والظاهر انهما واحد.

مالك بن خالد الاسدى الكوفى [ق] «مح».

مالك بن ربيعة ابو اسيد [ل] «مح».
ابو اسيد الساعدى بدرى عنه ابناه حمزة و زبير توفى سنة ستين قاله الذهبى قاله فى حاشية كتابه «مح».

مالك بن زياد بن ثور العنزى الكوفى [ق] «مح».

مالك بن سريع [سين] «مح».

مالك بن سويد الاسدى مولاهم كوفى [ق] «مح».

مالك بن صعصعه [ل] «مح».

مالك بن عبادة الهمدانى [ق] «مح».

مالك بن عطية [ين]. [قر]. [ست]. بن عطية الاحمسى البجلى الكوفى [ق]. [جش]. [صه]. ابو الحسن ثقه روى عن ابيعبدالله عليه السلام [صه]. [جش]. له كتاب عنه جماعه منهم عبيس بن هشام [جش] الحسن بن محبوب [ست] «مح».

عنه الحسن بن محبوب فى [يه] فى باب النوادر و هو آخر ابواب الكتاب و فى باب حق الزوج على المرأة ومرة اخرى فيه وفى باب احكام المماليك فى كتاب النكاح و فى [يب] فى الكفارة عن خطاء المحرم. عنه على بن الحكم فى باب ما تجوز الصلوة فيه من ابواب الزيادات وفى كتاب المكاسب وفى [فى] فى باب ان الائمة عليهم السلام تدخل الملئكة بيوتهم و فى باب اوخال السرور على المؤمن وفى باب شدة ابتلاء المؤمن وفى باب الدعاء على العدو. عنه ربيع الاصم فى [يه] فى باب طلاق المريض عنه ابن رئاب فى [يب] فى باب الحدفى اللواط و فى [بص] فى باب الحدفى اللواط و فى [فى] فى باب آخر

١ - اى عظم على هلاكه واشتد (ص) حجر صلداى صليب املس (ق) الفند بالكسر قطعة من الجبل طولا (ص) القد القطع انمستاصل او المستطيل اذا شق طولا كالقداد و التقديد فى الكل (ص)

من الحدفى اللواط .عنه محمد بن سنان فى باب معنى الزهد فى كتاب المعيشه.عنه عبدالله بن عبدالرحمن و عبدالله بن القاسم فى باب منع الزكوة.

مالك بن عيسى الارحبى الكوفى [ق] «مح».

مالك بن الغيداق الثمالى الكوفى [ق] «مح».

مالك مولى الجهم عبدالله بن مسكان عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى[يب] فى باب الزيادات بعد باب الصلوة على الاموات.

مالك مولى الحكم عبدالله بن مسكان عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب الصلوة على المدفون الظاهر اتحادهما بقرينة الراوى والمروى عنه والخبر والله اعلم.

مانكديم بن اسمعيل بن عقيل بن عبدالله بن الحسن بن جعفر بن محمد بن عبدالله بن محمد بن الحسن بن الحسين بن على بن الحسين بن على بن ابيطالب عليهم السلام السيد الامام رضى الدين فاضل ثقه فقيه [جب].

مؤمل بن زياد العقيلى الكوفى مولاهم [ق] «مح».

المؤيد بن ابى على العنزى المسكنى الاديب فاضل صالح [جب].

المؤيد بن مسعود بن عبدالكريم القاضى صفى الدين عدل [جب].

مبارك (بن خ) **ابو عبدالله** مولى بنى اسد كوفى [ق] «مح».

مبارك البصرى القضل بن مبارك البصرى عن أبيه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب العتق واحكامه.

مبارك الخباز الحسن بن على الخزاز عن خاله يعقوب بن الياس عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب فضل الكوفة.

ابن مبارك عبدالله الشيبانى مولاهم كوفى [ق] «مح».

مبارك العقرقوفى . محمد بن سنان عن مبارك العقرقوفى الاسدى فى مشيخة [يه] فى طريقه . روى عن ابى الحسن موسى بن جعفر عليهما السلام فى [يه] فى باب علة وجوب الزكوة. اسمعيل بن مرار عن يونس عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [فى] فى باب فرض الزكوة.

مبارك غلام شعيب . عثمان بن عيسى عنه عن ابى الحسن موسى عليه السلام فى [فى] فى باب فضل فقراء المسلمين لا يبعد اتحاده مع الاول بقرنية المروى عنه والله اعلم و احتمال كون شعيب هو العقرقوفى يؤيده ايضاً.

مبارك مولى اسمعيل بن على بن عبدالله بن عباس كوفى [ق] «مح».

مبارك مولى صباح المدايني [ق] «مح».

عبدالرحمن بن المهدى عن المبارك عن الافلح عن على بن الحسين عليهما السلام فى [يب] فى باب الصيد والذكاة.

مبرور بن اسمعيل مجهول [ظم]. [صه] و قيل مسرور [صه] فى [قى] و [د] نقلا عن خط الشيخ مبرور كما قدمنا «مح».

مبشر العكاف الهمدانى الكوفى [ق] «مح».

مبشر بن عمارة الازدى الكوفى [ق] «مح».

المتوكل بن عمير بن المتوكل روى عن يحيى بن زيد بن على دعاء الصحيفه [ست]. [جش] الا ان فيه وفى [د] بن عمر لكن الذى رايت فى نسخ طرق الصحيفه بن عمير بالياء و روايته عن ابيه عن يحيى كما فى [ست] و [جش] ايضا

«مح».

المتوكل بن عمير بن المتوكل روى عن يحيى بن زيد دعاء الصحيفة اخبرنا الحسين بن عبدالله عن ابن اخى طاهر عن محمد بن مطهر عن ابيه عن عمير بن المتوكل عن ابيه المتوكل عن يحيى بن زيد بالدعاء جش (كذا) المتوكل بن عمير بن المتوكل روى عن يحيى بن زيد بن على عليه السلام دعاء الصحيفه اخبرنا بذلك جماعة عن التلعكبرى عن ابى محمد الحسن يعرف بابن اخى طاهر عن محمد بن مطهر عن ابيه عن عمير بن المتوكل عن ابيه عن يحيى بن زيد [ست] و الذى يظهر من اول كلامهما ان متوكل بن عمير روى عن يحيى بن زيد دعاء الصحيفه و يظهر من سند هما ان المتوكل جده روى عن يحيى بن زيد دعاء الصحيفه اللهم الان يقال ان المتوكل هذا ابو عمير ايضا الا انه يظهر من سند الصحيفه الكاملة ان المتوكل الذى روى عن يحيى بن زيد دعاء الصحيفه هو ابن هرون و يمكن التوفيق بنوع عناية و الله اعلم [س] قال فى حاشية كتابه بان يحمل اول كلامهما على ان المتوكل الذى جد المتوكل بن عمير روى عن يحيى بن زيد دعاء الصحيفه [س] عنه محمد بن مطهر فى [ست] فى ترجمته.

المثنى بن الحضرمى [جش] مثنى الحضرمى [ست] له كتاب عنه ابن ابى عمير [ست] [جش] و كانه ابن القاسم آلاتى «مح».

المثنى بن راشد له كتاب عنه الحسن بن محمد بن سماعة [ست]. [جش] و فى [ق] مثنى بن راشد الخياط ابو الوليد الكوفى «مح».

المثنى بن عبد السلام له كتاب عنه القاسم بن اسمعيل [ست]. [جش] بن عبد السلام العبدى مولا هم كوفى [ق] قال ابو النضر محمد بن مسعود قال على بن الحسن سلام و مثنى بن الوليد و المثنى بن عبد السلام كلهم حناطون كوفيون لا بأس بهم [كش] خصوصه عنه [صه] «مح».

عنه عبدالله بن المغيرة فى مشيخه [يه] فى طريقه. ابن المغيره عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب تطهير الثياب. عبدالله بن المغيرة عن مثنى الحناط عن ابى حبيب ناجية فى مشيخة [يه] فى طريق ابى حبيب ناجية. داود بن الحصين فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج داود بن الحصين عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب من يحج عن غيره. احمد بن محمد بن ابى نصر عنه عن محمد بن ابى الحكم فى [فى] فى باب صيد الحرم. عنه عنه عن زرارة فى باب ما يجوز للمحرم قتله. عنه عن مثنى عن زرارة فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج. البزنطى عن المثنى عن الحسن الصيقل فى [يه] فى باب ميراث الاجداد و الجدات. احمد بن محمد بن ابى نصر عن المثنى الحناط عن زرارة فى [بص] فى باب بيع الزرع الاخضر. صفوان بن يحيى عنه عن كرب الصيرفى فى [فى] فى باب صيد الحرم. عنه

المثنى بن عطية الخارقى الهمدانى الكوفى [ق] «مح».

المثنى بن القاسم الحضرمى الكوفى [ق] لا يبعد كونه بن الحضرمى المتقدم «مح».

محمد بن المثنى عن ابيه عن عثمان بن يزيد فى [فى] فى باب المصافحة و فى باب نوادر فى آخر كتاب النكاح.

المثنى بن الوليد الحناط [جش] [ست] مولى كوفى روى عن ابى عبدالله عليه السلام له كتاب عنه جماعة منهم الحسن بن على بن يوسف بن بقاح [جش] الحسن بن على الخزاز عنه [ست] و فى [كش] ما تقدم فى مثنى بن عبد السلام «مح» ابن ابى نجران عن مثنى الحناط فى [يب]

فى باب البينات . عنه عنه عن محمد بن مسلم فى [فى] فى باب الصدق واداء الامانة. عنه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب نادر قبل باب دخول القبر . عنه عنه عن ابى بصير مرتين فى باب ما مايجب على الحايض فى اداء المناسك. عبدالرحمن بن ابى نجران عن مثنى الحناط عن محمد بن مسلم فى [يب] فى باب ميراث ابن الملاعنة . عنه عن المثنى عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب العتق عنه عن المثنى عن زرعة فيه . على بن الحكم عن مثنى الحناط عن ابى بصير فى [فى] فى مولد ابى جعفر محمد بن على عليهما السلام وفى باب صلوة فاطمة عليها السلام . عنه عنه عن زرارة بن اعين ثلث مرات فى [يب] فى باب ميراث الاخوة . عنه عن مثنى بن الوليد الحناط فى [فى] فى باب الاهتمام بامور المسلمين . عنه عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب ماجاء فى الهتدباء . عنه عنه عن ابى بصير فى باب الحمام فى كتاب الزى والتجمل . احمد بن محمد بن ابى نصر عن مثنى الحناط عن زرارة فى باب بيع الزرع الاخضر عنه عن مثنى بن الوليد عن زرارة فى باب من زاد على خمس تكبيرات من ابواب الجنائز عنه عن المثنى الحناط فى [يب] فى باب الاغسال المفروضات وفى باب الحيض من ابواب الزيادات وفى باب احكام السهو فى الصلوة . الوشا عن مثنى الحناط عن قتيبة الاعشى فى [فى] فى كتاب العقل والجهل . عنه عنه عن ابى بصير فى باب البدع والراى . عنه عن مثنى عن اسمعيل الجعفى فى باب المستضعف . الحسن بن على الوشا عن مثنى فى باب الرمى عن العليل . الحسن بن على الخزاز و على بن الحكم عن مثنى الحناط عن زرارة بن اعين مرتين فى [بص] فى باب ان الاخوة والاخوات على اختلاف انسابهم لايرثون مع الابوين . الحسن بن راشد عن المثنى الحناط عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الشكر . احمد بن ابى عبدالله عن ابن فضال عن مثنى الحناط عن ابى بصير فى [يب] فى باب ابتياع الحيوان . ابن فضال عن مثنى عن حاتم بن اسمعيل المدايني فيه وفى [فى] فى باب بيع اللقيط . عنه عنه عن زرارة فيه . عنه عن مثنى الحناط عن ابى اسامة فى باب شدة ابتلاء المؤمن العباس بن عامر القصبانى عن المثنى الحناط عن عمرو بن ابى نصر فى [يب] فى باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة وفى [بص] فى باب وجوب الاستنجاء من الغايط والبول . العباس بن عامر عن مثنى فى [يب] فى باب الموصى له بشىء يموت قبل الموصى . على بن الحسن بن رباط عن مثنى عن يزيد الصايغ فى باب ميراث الازواج وفى [بص] فى باب ان المرأة لا ترث من العقار والدور و فى [فى] فى باب ان النسأ لايرثن من العقار شيئا . محمد بن سماعة عن جعفر عن مثنى عن عبدالملك بن اعين فى [يب] فى باب ميراث الازواج الحسن بن محمد بن سماعة عن جعفر عن مثنى عن منصور بن حازم فى [بص] فى باب آخر وقت الظهر و العصر وفى [يب] فى باب المواقيت من ابواب الزيادات. ابن مسكان عن المثنى عن ابى بصير فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات . الحسن بن محبوب عن مثنى الحناط عن منهال القصاب فى باب التلقى و الحكرة و فى [فى] فى باب التلقى معوية بن حكيم عن مثنى الحناط عن الحسن بن زياد الصيقل فى [يب] فى باب احكام الطلاق وفى [بص] فى باب من طلق امرأته ثلث تطليقات مع تكامل الشرايط . الحسين بن ابى العلا عن المثنى عن الحسن الصيقل فى باب التيمم من ابواب الزيادات وفى [بص] فى باب من دخل الصلوة بتيمم ثم وجد الماء . عنه ابن ابى عمير

فى [ست] فى ترجمة مثنى الحضرمى . يونس عن مثنى عن ابى بصير فى [فى] فى باب الصمت وحفظ اللسان .

مجاشع بن مسعود [ل] «مح» .

منيع بن الحجاج البصرى عن مجاشع عن معلى عن محمد بن الفيض عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب ما عند الائمة من آيات الانبياء عليهم السلام الظاهر ان هذا غير ابن مسعود

مجاهد بن راشد بن مخراق النهدى - الكوفى [ق] «مح» .

مجاهد بن العلا الكوفى [ق] «مح» .

اسحق بن نجيح عن حصيف عن مجاهد عن ابى سعيد الخدرى فى مشيخة [يه] فى طريق ابى سعيد الخدرى . صفوان عن المجاهد عن ذريح فى [يب] فى باب دخول الكعبة . العباس بن العلا عن مجاهد عن ابيه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب تفسير الذنوب فى اواخر كتاب الكفر والايمان . عنه عن مجاهد عن ابن عباس عن امير المومنين عليه السلام فى كتاب الروضة فى حديث يأجوج وماجوج .

المجتبى بن اميرة بن سيف النبى الجعفرى الزينبى السيد بدر الدين فقيه واعظ شهيد [جب] .

المجتبى بن محمد الحسينى الكلينى - السيد عز الدين عالم فاضل له نظم رايق ، ابنه السيد شمس الدين محمد فاضل [جب] .

مجمع الحناط كوفى روى عنه صفوان [ق] «مح» .

صفوان بن يحيى عن ابى محمد الخياط عن مجمع عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب المزارعة وفى [يب] فى باب الاجارات .

مجمع بن معتب الكندى الكوفى [ق] «مح» .

مجمع بن محمد بن احمد المسكنى الاديب الفاضل فاضل نحرير له شرح الالفاظ، شرح الفصيح ، ديوان نظم ، ديوان النثر اخبرنا بها الشيخ بهاء الدين ابو محمد طاهر بن احمد القزوينى النحوى عن جماعة من الثقات عنه [جب] .

مجيب بن عمارة الهمدانى الكوفى [ق] «مح» .

محبوب بن حسان وقيل ابو حسان - السكونى الكوفى [ق] «مح» .

محبوب بن حكيم روى عن عمر بن توبة كتاب انا انزلنا قال ابن الغضايرى لا نعرفه [صه ٥٠ د] «مح» .

محبوب بن سالم الجعفى الكوفى [ق] «مح» .

محبوب بن عبدالله العطار الكوفى [ق] «مح» .

محرز بن حازم الزيدى الاثرم كوفى [ق] «مح» .

محرز بن فضالة الازدى الكوفى [ق] «مح» .

خلف بن حماد عن محرز عن ابى بصير فى [يب] فى باب الذبائح والاطعمة و فى [فى] فى باب الدين وفى باب شارب الخمر فى كتاب الاشربة .

محسن بن احمد البجلى ابو احمد [ضا] القيسى من موالى قيس غيلان روى عن الرضا عليه السلام [جش] احمد بن ابى عبدالله عنه بكتابه [ست ٥٠ جش] «مح» .

على بن ابراهيم عن ابيه عنه فى [يب] فى باب السنة فى عقود النكاح وفى [فى] فى باب الحرز والعوذة وفى باب بعد باب ارواح المؤمنين و فى [يب] فى باب صلوة التسبيح و فى [فى] فى

باب صلوة التسبيح . عنه احمد بن ابى عبدالله فى باب الحكرة . احمد بن محمد عن على بن الحسن عنه فى باب الرجل يمص الخاتم فى كتاب الصوم . عنه على بن الحسن بن فضال فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه النكاح وفى باب صيام شعبان وفى [بص] فى باب صوم شعبان . ابن ابى عمير عن محسن بن احمد عن عيسى الضعيف قال قلت لابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب تحريم الدماء والاموال روى هذا الخبر بعينه ابن ابى عمير عن حسبن بن احمد المنقرى عن عيسى الضرير قال قلت لابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ان من قتل مومنا على دينه اقول الظاهر ان عيسى الضعيف وعيسى الضرير واحد وان محسن بن احمد فى [يه] اشتباه و الصواب الحسين بن احمد المنقرى بقرنية رواية ابن ابى عمير عنه كثيرا واتحاد الخبر والله اعلم . موسى بن القاسم عن محسن عن يونس بن يعقوب فى [يب] فى باب الكفارة عن خطاء المحرم . عنه موسى بن القاسم فى باب مايجب على المحرم اجتنابه . موسى بن القاسم عن محمد بن احمد فى نسخة واخرى محسن بن احمد عن يونس بن يعقوب فى باب صفة الاحرام الظاهر ان الصواب محسن بن احمد بقرينة روايته عن يونس بن يعقوب كثيرا والله اعلم . بنان بن محمد عنه عن يونس بن يعقوب فى باب الطواف و فى باب صلوة الكسوف من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى وفى باب مايجوز الصلوة فيه من اللباس من ابواب الزيادات وفى باب حكم الايلاء وفى [بص] فى باب عدد ركعات صلوة الكسوف . عنه احمد بن محمد بن عيسى فى [يب] فى باب الصيد والذكاة وفى باب ميراث الوالدين مع الازواج و فى [بص] فى باب جواز اكل ماذبحه الكلب المعلم وفى باب ميراث الابوين مع الزوج وفى [ست] فى ترجمة ابان بن عثمان . عنه احمد بن حمزة فى [يب] فى باب الصيد و الذكاة . عنه محمد بن على القرشى فيه . عنه الحسن بن محمد بن سماعة فى [فى] فى باب من حفظ القران ثم نسيه محمد بن على بن محبوب عن محمد بن الحسين عنه فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات. عنه سهل بن زياد فى باب مايجوز الصلوة فيه من اللباس . على بن الحسن عن محمد بن الوليد عنه فى باب فضل شهر رمضان والصلوة فيه .

المحسن بن الحسين بن احمد النيسابورى الخزاعى عم الشيخ المفيد عبدالرحمن النيسابورى رحمهما الله الشيخ العدل ثقة حافظ واعظ و كتبه: الامالى فى الاحاديث، كتاب السير، كتاب اعجاز القران ، كتاب بيان من كنت مولاه ، اخبرنا بها شيخنا الامام السعيد جمال الدين ابو الفتوح الخزاعى عن والده عن جده عنه رحمهم الله جميعا [جب] .

المحسن بن محمد الديباجى السيد فقيه صالح [جب] .

محسن بن المرتضى الكاشى رحمه الله تعالى العلامة المحقق المدقق جليل القدر عظيم الشان رفيع المنزلة فاضل كامل اديب متبحر فى جميع العلوم له قريبا من مأئة تاليفات منها كتاب تفسير الصافى ، و كتاب الوافى، و كتاب الشافى ملخص الصافى ، و كتاب محجة البيضاء فى احياء الاحياء و كتاب الحقايق ملخصه ، و كتاب مفاتيح الشرايع ، و كتاب النخبة ، و كتاب علم اليقين و كتاب عين اليقين وغيرها من الكتب .

محسن الميثمى . ابوداود المنشد عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب كيفية الصلوة . عنه ابوداود المسترق فى [فى] فى باب الطاعة والتقوى .

محفوظ الاسكاف الكوفى [ق]

«مح» .

عنه محمد بن سنان فى [فى] فى باب سل الميت وفى باب انكار المنكر بالقلب و فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين .

محفوظ بن عبدالله الحضرمى [ق] «مح» .

محفوظ بن نصر الهمدانى كوفى ثقة [صه ٠ جش] له كتاب عنه ابراهيم بن سليمان [ست ٠ جش] «مح» .

المحل بن خليفه يروى خبر عدى بن حاتم حين قدم على امير المؤمنين عليه السلام [ى] «مح» .

محمد بن آدم المداينى يعرف بزرقان المداينى [ضا] «مح» .

عنه محمد بن احمد بن يحيى فى [يه] فى باب النوادر وهو آخر ابواب الكتاب .

محمد بن ابان بن تغلب ابو سعيد البكرى الجريرى مولى بنى قيس بن ثعلبة كوفى [ق] «مح» .

محمد بن ابان الخثعمى مولاهم كوفى [ق] «مح» .

محمد بن ابان بن صالح بن عمير القرشى الاموى اسند عنه [ق] «مح»

القاسم بن محمد عن محمد بن ابان فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه النكاح .

محمد بن ابراهيم بن ابى البلاد واخوه يحيى مولى بنى عبدالله من غطفان ثقة قليل الحديث [صه ٠ جش] اخوه يحيى اكثر حديثا منه له كتاب عنه محمد بن على بن محبوب [جش] «مح» .

محمد بن ابراهيم الازدى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن ابراهيم بن اسحق الطالقانى رحمه الله عنه ابو جعفر بن بابويه مترضيا و هو عن الحسين بن روح قدس الله روحه ماينبىء عن حسن حاله واعتقاده «مح» .

محمد بن ابراهيم الامام بن محمد بن على بن بن عبدالله بن عباس بن عبدالمطلب له نسخة عن جعفر بن محمد كبيرة عنه ابن ابنه عبدالصمد بن دوسى [جش] العباسى الهاشمى المدنى اسند عنه اصيب سنة اربعين ومائة و له سبع وخمسون سنة وهو الذى يلقب بابن الامام [ق] «مح»

محمد بن ابراهيم بن جعفر ابو عبدالله الكاتب النعمانى المعروف بابن زينب شيخ من اصحابنا عظيم القدر شريف المنزلة صحيح العقيده كثير الحديث قدم بغداد وخرج الى الشام ومات بها [صه ٠ جش] له كتب منها كتاب الغيبة رأيت ابا الحسين محمد بن على الشجاعى الكاتب يقرء عليه لانه كان قرئه عليه [جش] «مح» .

له كتب روى عنه ابو الحسين محمد بن على الشجاعى [جش] «س» .

محمد بن ابراهيم الجعفرى الحسين بن عبدالله الصغير عنه عن احمد بن على بن محمد بن عبدالله بن عمر بن على بن ابى طالب عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى مولد النبى صلى الله عليه وآله . سهل بن زياد عن محمد بن ابراهيم عن النوفلى فى [يب] فى باب المواقيت من ابواب الزيادات .

محمد بن ابراهيم الحضينى (بالحاء المضمومة المهملة والضاد المعجمة والنون بين الياءين) الاهوازى روى الكشى عن ابن مسعود عن حمدان بن احمد القلانسى عن معوية بن حكيم عن احمد بن محمد بن ابى نصر عن الحضينى قال قلت لابى جعفر عليه السلام ان اخى مات فقال رحم الله اخاك فانه كان من خصيص

شيعتي قال ابن مسعود حمدان بن احمد من الخصيص قال خاصة الخاصة وقال النجاشي محمد بن احمد بن خاقان النهدي ابو جعفر القلانسي المعروف بحمدان كوفي مضطرب فنحن في روايته من المتوقفين [صه ٥٠ د] الظاهر ان المراد بالحضيني اسحق بن ابراهيم فانه اعرف واشهر وقد يحمل حمدان في قول ابن مسعود على انه بحذف حرف النداء و هو كثير فالمجيب هو حمدان فلاتها فت الا انه خلاف الظاهر قليلا «مح» .

علي بن مهزيار عن محمد بن ابراهيم الحضيني قال استأمرت ابا جعفر عليه السلام في [يب] في باب الزيادات في فقه الحج و في [بص] في باب اتمام الصلوة في الحرمين في آخر كتاب الحج . عنه علي بن احمد بن اشيم في باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات .

محمد بن ابراهيم الخياط الكوفي روى عنهما [ق] «مح» .

محمد بن ابراهيم الرفاعي الكوفي [ق] «مح» .

عبد الرحمن بن محمد عن محمد بن ابراهيم الكوفي عن حسين بن زيد في [فى] في باب الهدية في كتاب المعيشة .

محمد بن ابراهيم العباسي وهو ابن ابراهيم الامام «مح» .

محمد بن ابراهيم القطان علي بن الحسن بن سعدك الهمداني عنه عن كثير بن عياش في [ست] في ترجمة زياد بن المنذر وفي نسخة علي بن الحسين بن سعد الهمداني

محمد بن ابراهيم المعروف بعلان - الكليني خير [صه ٥٠ د ٥٠ لم] «مح» .

محمد بن ابراهيم بن محمد بن علي بن عبدالله بن عباس بن عبد المطلب وهو ابن ابراهيم الامام «مح» .

محمد بن ابراهيم الموصلي [ظم] مرتين «مح» .

محمد بن ابراهيم بن المهاجر البجلي الكوفي اسند عنه [ق] «مح» .

علي بن ابراهيم عن ابيه عن محمد بن ابراهيم عمن حدثه عن ابي عبدالله عليه السلام في [يب] في باب تفصيل ما تقدم ذكره في الصلوة . عمرو بن عثمان عن محمد بن ابراهيم عمن حدثه عن ابيعبدالله عليه السلام في باب صلوة الغريق .

محمد بن ابراهيم بن مهزيار [ري] و في [كش] ما تقدم في ابيه ابراهيم وابن طاوس عده من السفراء و الابواب المعروفين الذين لايختلف الا مامية القائلون بامامة الحسن بن علي فيهم «مح» .

عنه محمد بن حمويه (حمدويه خ) السويداوي في [فى] في مولد الصاحب عليه السلام يظهر منه كون محمد بن ابراهيم وكيلا ايضا كما كان ابوه .

محمد بن ابراهيم الوراق من اهل سمرقند [لم] «مح» .

محمد بن ابراهيم بن يوسف الكاتب ابو الحسن ويعرف بابي بكر الشافعي اخبرنا عنه ابن عبدون [لم] ابو الحسن المعروف بالشافعي [جش] وقال احمد بن عبدون هو ابو بكر الشافعي مولده سنة احدى وثمانين و مائتين بالحسينية وكان على الظاهر يتفقه على مذهب الشافعي ويرى راي الشيعه الامامية في الباطن وكان فقيها على المذهبين و له على المذهبين كتب [صه] «مح» .

عنه احمد بن عبدالواحد [جش] له كتب عنه ابو عبدالله احمد بن عبدون المعروف بابن الحاشر [ست ٥٠ لم ٥٠ جخ] «س» .

محمد بن ابراهيم . روى الحسين بن سعيد قال قرات كتاب محمد بن ابراهيم الى ابى الحسن الرضا عليه السلام فى [يب] فى باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس من ابواب الزيادات .

محمد ابو القاسم (كذا) ابو بكر بغدادى متكلم عاصر ابن همام له كتاب فى الغيبة [جش] «س» .

محمد بن ابى اسحق القمى [ست . لم] متكلم [جش] له كتب فى الكلام و فى الاخبار [ست] عنه احمد بن ابى عبدالله [ست . جش . لم] «مح» .

محمد بن ابى الاصبغ . سهل بن زياد عنه عن بندار بن عاصم فى [فى] فى باب من اعطى بعد المسئلة فى كتاب الزكوة .

محمد بن ابى بكر جليل القدر عظيم المنزلة من خواص على عليه السلام رضى الله عنه [صه] ولد فى حجة الوداع وقتل بمصر سنة ثمان و ثلثين من الهجرة فى خلافة على عليه السلام و كان عاملا عليها من قبله عليه السلام [ل] حمدويه و ابراهيم ابنا نصير قالا حدثنا ايوب عن صفوان عن معوية بن عمار و غيره واحد عن ابى عبدالله عليه السلام قال كان عمار بن ياسر و محمد بن ابى بكر لا يرضيان ان يعصى الله عزو جل . نصر بن الصباح عن اسحق بن محمد البصرى عن امير بن على عن ابى الحسن الرضا عليه السلام قال كان امير المؤمنين عليه السلام يقول ان المحامدة يا بى ان يعصى الله عزوجل قلت ومن المحامدة قال محمد بن جعفر و محمد بن ابى بكر و محمد بن ابى حذيفة و محمد بن امير المومنين عليه السلام [كش] «مح» .

محمد بن ابى بكر . يعقوب بن يزيد عنه عن حفص بن سوقة وعبدالله بن بكير عن زرارة فى [يب] فى باب الايمان و الاقسام . موسى بن القاسم عن محمد بن ابى بكر عن زكريا عن معوية بن عمار فى باب الكفارة عن خطاء المحرم .

محمد بن ابى بكر همام بن سهيل الكاتب الاسكافى شيخ اصحابنا و متقدمهم له منزلة عظيمة كثير الحديث مات ابو على بن همام يوم الخميس لاحدى عشرة ليلا بقيت من جمادى الاخر سنة ست و ثلثين و ثلث مأة و كان مولده لست خلون من ذى الحجة سنة ثمان و خمسين و مأتين [جش] و ياتى عن غيره ابن همام «مح» .

محمد بن ابى جعفر بن الفقيه امير كا المصدرى بزجه من ولاية قزوين الشيخ زين الدين فقيه صالح شهيد [جب] .

محمد بن ابى الجهم الازدى الشمالى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن ابى حذيفة مشكور [صه] و كان عامل على عليه السلام على مصر و فى [كش] بعدما تقدم فى محمد بن ابى بكر اخبرنى بعض روات العامة عن محمد بن اسحق قال حدثنى رجل من اهل شام قال كان محمد بن ابى حذيفة بن عتبة بن ربيعة مع على بن ابيطالب عليه السلام و من انصاره ومن اشياعه وكان ابن خال معوية و كان رجلا من خيار المسلمين فلما توفى على عليه السلام اخذه معوية واراد قتله فحبسه فى السجن دهراً ثم قال معوية ذات يوم الا نرسل الى هذا السفيه محمد بن ابى حذيفة فنبكته و نخبره بضلاله و ناـ مره ان يقوم فيسب عليا قالوا نعم فبعث اليه معوية فاخرجه من السجن فقال له معوية يا محمد بن ابى حذيفة الم يان لك ان تبصر ما كنت عليه من الضلالة بنصرتك على بن ابيطالب عليه السلام الكذاب الم تعلم ان عثمان قتل مظلوما و ان عايشه و طلحة و زبيرا خرجوا يطلبون بدمه و

ان عليا هو الذى دس فى قتله و نحن اليوم نطلب بدمه قال محمد بن ابى حذيفة انك تعلم انى امس القوم بك رحما و اعرفهم بك قال اجل قال فوا الله الذى لا اله غيره ما اعلم احدا اشترك فى دم عثمان و الب عليه غيرك لما استعملك و من كان مثلك فساله المهاجرون و الا نصاران يعزلك فابى ففعلوا به ما بلغك و والله ما اشترك فى دمه بدياً و اخيرا الاطلحة و زبير وعايشة فهم الذين شهدوا عليه بالعظيمة و البوا عليه الناس و شركهم فى ذلك عبد الرحمن بن عوف و ابن مسعود و عمار و الانصار جميعا قال قد كان ذلك قال والله انى لاشهد انك منذ عرفتك فى الجاهلية و الا سلام لعلى خلق واحد مازاد فيك الاسلام لا قليلا ولا كثيرا وان علامة ذلك فيك لبينة تلومونى على حبى عليا خرج مع على عليه السلام كل صوام قوام مهاجرى و انصارى و خرج معك ابناء المنافقين و الطلقاء و العتقاء خدعتهم عن دينهم و خدعوك عن دنياك والله يامعوية ماخفى عليك ماصنعت و ماخفى عليهم ما صنعوا اذا خلوا انفسهم سخط الله فى طاعتك والله لا ازال احب عليا لله و لرسوله و ابغضك فى الله و فى رسوله ابدا ما بقيت قال معوية و انى اريك على ضلالك بعد ردوه فمات فى السجن «مح» .

محمد بن ابى الحسن بن موسه - الورامينى الشيخ افضل الدين فاضل فقيه واعظ [جب] .

محمد بن ابى الحكم بن المختار بن ابى عبيدة الثقفى كوفى [ق] «مح» .

المثنى عن محمد بن ابى الحكم عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب تحريم صيد الحرم . مثنى بن عبدالسلام عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب صيد الحرم .

محمد بن ابى حمزه التيملى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن ابى حمزه ثابت بن ابى صفية الثمالى [جش] ابن ابى حمزة الثمالى مولى [ق] ثقة فاضل [صه] وفى [كش] ماتقدم فى اخيه الحسين وفى [ست] و [جش] له كتاب عنه ابن ابى عمير «مح» .

الحسن بن محمد بن سماعة عن محمد بن ابى حمزة عن معويه بن عمار فى [يب] فى باب - المواقيت من ابواب الزيادات . عنه عن محمد بن ابى حمزة عن سفيان بن السمط فيه و كذا مرة اخرى فيه الا انه يروى عن يعقوب بن شعيب و كذا اخرى فيه عنه عن محمد بن ابى حمزة عن عبدالرحمن بن الحجاج فى باب احكام الارضين ايوب بن نوح عن محمد بن ابى حمزة عن على بن يقطين فى باب المياه وفى باب تطهير الثياب و فى باب حكم المسافر والمريض فى الصيام وفى [بص] فى باب استعمال فضل وضوء الحايض و فى باب البئر يقع فيها الكلب . احمد بن عايذ عن محمد بن ابى حمزة فى [يب] فى باب الزيادات فى القضايا و الاحكام . الحسن بن على بن فضال عن محمد بن ابى حمزة عن عبدالملك بن عتبة - الهاشمى فى مشيخة [يه] فى طريق عبدالملك بن عتبة الهاشمى . احمد بن محمد بن عيسى عن الحسن بن على عن محمد بن ابى حمزة فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج . على بن الحسن - الطاطرى عن محمد بن ابى حمزة عن ابن مسكان فى [فى] فى باب استبراء الحايض . عنه عن محمد بن ابى حمزة عن ابى مريم الانصارى فى [يب] فى باب من يحرم نكاحهن بالاسباب . عنه عن محمد بن ابى حمزة عن ابى ايوب فيه . عنه عن محمد بن ابى حمزة عن بسطام بن سابور فى [ست] فى ترجمة بسطام بن سابور . الطاطرى عن

محمد بن ابى حمزة عن حذيفة بن منصور فى ترجمة حذيفة بن منصور . جعفر بن بشير عن محمد بن ابى حمزة عن معوية بن عمار فى[فى]فى باب الشك فى الوضوء : النضر بن سويد عن محمد بن ابى حمزة عن الحضرمى فى [يب]فى باب القسمة للازواج . عنه عن محمد بن ابى حمزة عن يعقوب بن شعيب فى باب صفة الاحرام عنه عن محمد بن ابى حمزة عن معوية بن عمار فى باب الذبح . عنه عن محمد بن ابى حمزة عن يونس بن يعقوب فى [بص]فى باب اكثر ايام النفاس. عنه عن محمد بن ابى حمزة عن ابى خالد القماط فى[فى]فى باب طلاق المعتوه . عنه عن محمد (علىخ) بن ابى حمزة قال قلت لابى ابراهيم عليه السلام فى باب المرأة الحايض تغتضب روى هذا الخبر بعينه النضر بن سويد عن محمد بن ابى حمزة الخ فى[يب]فى باب حكم الحيض الظاهر ان على بن ابى حمزة فى [فى]اشتباه و الصواب محمد بن ابى حمزة بقرينة اتحاد الخبر و كثرة رواية النضر بن سويد عنه وعدم روايته عن على بن ابى حمزة الاهنا والله اعلم . الحسن بن على بن ابى عثمان اسمه عبد الواحد بن حبيب قال زعم لنا محمد بن ابى حمزة الثمالى عن معوية بن عمار الدهنى فى[يب]فى باب كيفية الصلوة . يعقوب بن يزيد عن محمد بن ابى حمزة عمن ذكره عن ابى عبدالله عليه السلام فيه وفى[بص] فى باب اسماع الرجل نفسه القرائة . عنه عن محمد بن ابى حمزة او غيره عمن ذكره عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الرجل يشترى المتاع ثم يدعه عند بايعه . عنه عن محمد بن ابى حمزة عمن ذكره عن ابى عبدالله عليه السلام فى[فى]فى باب قرائة القران فى كتاب الصلوة. صفوان عن عبد الوهاب عن محمد بن ابى حمزة عن هشام بن سالم فى باب النوادر بعد باب التيمم وفى[يب]فى باب تطهير الثياب وفى[بص] فى باب الثوب يصيب جسد الميت . ابو القاسم سعيد بن محمد الكوفى عن محمد بن ابى حمزة عن عيص فى باب الرجل يموت وهو جنب وفى[يب]فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات . على بن الحسن بن فضال عن محمد بن ابى حمزة عن ابى الصباح صبيح بن عبدالله فى باب علامة اول شهر رمضان . على بن الحسن التيمى عن محمد بن ابى حمزة عن عمر بن يزيد فى[فى]فى باب الحمام فى كتاب الزى والتجمل . الحسين بن عثمان عن محمد بن ابى حمزة عمن ذكره عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب فضل ماء الفرات فى كتاب الاشربة و فى باب من آذى المسلمين . اسمعيل بن مهران عن محمد بن ابى حمزة عن على بن يقطين فى باب الحمام فى كتاب الزى والتجمل . بكر بن صالح عن محمد بن ابى حمزة عن عثمان بن الا صبهانى فى باب الحمام بعد كتاب الدواجن وفى باب الورشان بعده وفى باب الفاخته بعده . الميثمى عن محمد بن ابى حمزة فى باب ان الناس لا يستقيمون على الطلاق الا بالسيف . صالح بن ابى حماد عن محمد بن ابى حمزة عن اسحق بن عمار فى باب ان العقيقة لا تجب وفى[يب]فى باب الولادة والنفاس . عبيس بن هشام عن محمد بن ابى حمزة عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الزيادات فى فقه النكاح وفى[فى]فى باب الرجل يتزوج المرأة ويتزوج ام ولد ابيها الخشاب عن على بن الحسين عن محمد بن ابى حمزة عن عبدالله بن سنان فى باب زكوة مال المملوك . اسمعيل بن ابى سماك عن محمد بن ابى حمزة عن جارود فى [يب]فى باب المواقيت من ابواب الزيادات . اسمعيل بن ابى سماك عن محمد بن ابى حمزة عن حكم بن حكيم الصيرفى فى باب من الزيادات بعد باب الاجارات . الحسين بن سعيد عن محمد

بن ابى حمزة عن رجل عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب صفة الغسل والوضوء . احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن ابى حمزة عمن ذكره عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب اوقات الصلوة . محمد بن الحسن بن زياد عن محمد بن ابى حمزة عن على بن الحزور فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات . حمدان عن محمد بن عبدالله عن محمد بن ابى حمزة عن محمد بن يزيد فى باب الصلوة على الاموات فى آخر كتاب الصلوة و فى [بص] فى باب عدد التكبيرات على الاموات . صفوان بن يحيى عن محمد بن ابى حمزة عن معوية بن عمار فى باب كمية زكوة الفطرة وفى [يب] فى باب كميته زكوة الفطرة محمد بن اسمعيل عن ابى اسمعيل السراج عن محمد بن ابى حمزة عن سعيد فى [فى] فى باب الاوقات و الحالات التى يرجى فيها الاجابة

محمد بن ابى خنيس روى عن ابن بكير [كش] «مح» .

محمد بن ابى الخير على بن ابى سليمان ظفر الحمدانى الشيخ الامام برهان الدين ابو الحرث عالم مفسر صالح واعظ له كتاب مفتاح التفسير ، دلايل القران ، عين الاصول ، شرح الشهاب ، ابنه محمد بن محمد بن على الحمدانى فقيه فاضل [جب] .

محمد بن ابى زياد الاعجمى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن ابى زيد الرازى اصله من قم [ج] وفى نسخة ابن ابى زيد «مح» .

جعفر بن ابى زيد الرازى عن ابيه فى [فى] فى باب دهن البنفسج . ابواسحق الخفاف عن محمد بن ابى زيد عن ابى هرون المكفوف عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب الرجل يزوج عبده امته

محمد بن ابى زيد الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن ابى زينب هو ابو الخطاب لعنه الله و اسم ابيه عقلاص كما يأتى «مح» .

محمد بن ابى ساره [قر] الكوفى [ق] ويحتمل كونه محمد بن الحسن بن ابى سارة «مح» .

محمد بن ابى السجاد الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن ابى سعيد بن عقيل بن ابيطالب [سين] بن سعيد [د] «مح» .

محمد بن ابى سلمة الخثعمى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن ابى سلمة عبدالله بن عبدالاسد بن هلال بن عبدالله بن عمرو بن مخزوم شهد مع على عليه السلام واخوه سلمة وامهما ام سلمه زوجه النبى صلى الله عليه و آله اتت بهما الى على عليه السلام فقالت هما عليك صدقة فلو يصلح لى الخروج لخرجت معك وقيل سلمة وعمر وابنا ابى سلمة قال ابن عقدة هذا اصح [ل] «مح» .

محمد بن ابى سليمان الكندى مولاهم [ق] «مح» .

محمد بن ابى السوداء عمرو ويقال عمران بن عامر النهدى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن ابى الصباح(١) . حماد بن عثمان عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب الايمان والاقسام .

محمد بن ابى الصهبان واسم ابيه عبد

(١) الظاهر ان لفظة ابى زايدة وهو محمد بن الصباح الثقة بقرينة روايته عن الكاظم عليه السلام ورواية حماد عنه وعدم ذكر لفظة ابى فى غير هذا الموضع .

الجبار كما يأتى «مح» .

عدة من اصحابنا عن احمد بن محمد عنه مرتين فى [فى] فى باب اليوم الذى يشك فيه من شهر رمضان ومرتين فى [يب] فى باب فضل صيام يوم الشك و مرتين فى [بص] باب صيام يوم الشك . عنه محمد بن على بن محبوب فى [يب] فى باب كيفية الصلوة . عنه سعد بن عبدالله والحميرى و محمد بن يحيى واحمد بن ادريس فى [ست] فى ترجمته .

محمد بن ابى طلحة بياع السابرى [ق] «مح» .

اسمعيل بن عبدالخالق عن ابى جعفر محمد بن ابى طلحة خال سهل بن عبدربه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب كيفية الصلوة . عنه عن محمد بن ابى طلحة عن عبدالخالق فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات .

محمد بن ابى طيفور المطيب [دى] «مح» .

محمد بن ابى عباد قال ابن بابويه فى عيون اخبار الرضا عليه السلام حدثنا الحاكم ابو على الحسين بن احمد البيهقى قال حدثنا محمد بن يحيى الصولى قال حدثنا عون بن محمد الكندى قال حدثنا ابو الحسين محمد بن ابى عباد وكان مشتهرا بالسماع و بشرب النبيذ قال سئلت الرضا عليه السلام عن السماع فقال لاهل الحجاز فيه راى وهو فى حيز الباطل واللهو اما سمعت الله عزوجل يقول و اذا مروا باللغو مروا كراماً و بهذا الاسناد عنه قال سمعت الرضا عليه السلام يقول يوما يا غلام آتنا الغداء فكانى انكرت ذلك فبين الانكار فى قفرء قال لفتيه آتنا غدائنا فقلت الامير اعلم الناس و افضلهم «مح» .

محمد بن ابى عبدالله له كتاب عنه ابراهيم بن سليمان [ست] لا يبعد كونه محمد بن جعفر بن محمد بن عون الاسدى كما يأتى فيكون ثقة «مح» .

ان كان هذا محمد بن جعفر بن محمد بن عون الاتى فيكون ثقة «س» .

ابو اسحق ابراهيم بن سليمان بن حيان الخزاز عنه فى [ست] فى ترجمته . على بن حاتم عن محمد بن ابى عبدالله عن سعد فى [يب] فى باب الدعاء بين الركعات . عنه عن محمد بن ابى عبدالله عن سهل بن زياد فيه . عنه عنه عن سهل عن يحيى بن المبارك فيه ومرة اخرى عن سهل بن زياد فيه . عنه عنه عن سعد بن عبدالله فيه . عنه عنه عن محمد بن خالد عن العلا بن رزين فيه . عنه عنه عن سعد بن عبدالله فيه و مرة اخرى فيه . روى محمد بن ابى عبدالله الكوفى عن موسى بن عمران النخعى فى [يه] فى باب نوادر الميراث وفى باب الوصية من لدن آدم عليه السلام . على بن احمد بن موسى و الحسين بن ابراهيم بن احمد الكاتب قالا حدثنا محمد بن ابى عبدالله الكوفى عن محمد بن اسمعيل البرمكى فى [يب] فى باب زيارة جامعة لساير المشاهد على اصحابها السلام . على بن احمد بن موسى الدقاق ومحمد بن احمد السنانى والحسين بن ابراهيم بن احمد بن هشام (هاشم خ) المكتب رضى الله عنهم قالوا حدثنا محمد بن ابى عبدالله الكوفى قال حدثنا محمد بن اسمعيل البرمكى فى مشيخة [يه] فى طريق محمد بن سنان مكاتبة وكذا فى طريق محمد بن اسمعيل البرمكى الا ان فيه بدل السنانى الشيبانى . ايضاً على بن احمد بن موسى رضى الله عنه عن محمد بن ابى عبدالله الكوفى عن محمد بن اسمعيل البرمكى فى طريق جابر بن عبدالله الانصارى عنه عنه عن موسى بن عمران النخعى فى طريق حديث سليمان بن داود عليهما السلام . عنه عن

محمد بن ابى عبدالله عن محمد بن ابى بشير فى طريق حفص بن غياث . محمد بن موسى بن المتوكل رضى الله عنه عن محمد بن ابى عبدالله الاسدى الكوفى عن موسى بن عمران النخعى فى طريق يحيى بن عباد المكى . محمد بن يعقوب عن محمد بن ابى عبدالله عن محمد بن اسمعيل فى [فى] فى باب النهى عن الجسم والصورة وفى باب اطلاق القول بانه شىء . عنه عن معوية بن حكيم فى باب مايهدم الطلاق وفى باب الخيار بعد باب الايلاء . عنه عن محمد بن ابى عبدالله الكوفى عن معوية بن حكيم فى باب الظهار و فى باب المراة ترى الصفرة وفى باب النفساء تطهر وفى باب ان النساء لايرثن من العقار شيئا . عنه عن محمد بن ابى عبدالله عن محمد بن الحسين عن محمد بن سنان فى باب حج آدم عليه السلام و مرتين فى كتاب الروضة بعد حديث نوح عليه السلام . عنه عن على بن ابى القاسم فى باب فى ابطال الرؤية . عنه عن سهل بن زياد فى باب شأن انا انزلناه . محمد بن يعقوب عن على بن محمد ومحمد بن ابى عبدالله عن اسحق بن محمد النخعى فى باب مايفصل به بين دعوى المحق والمبطل فى امر الامامة قد ظهر من رواية محمد بن يعقوب عن محمد بن ابى عبدالله الكوفى و روايته عن محمد بن ابى عبدالله عن محمد بن اسمعيل و القرائن التى ذكرنا هاهنا من كونه كوفيا و اسديا و غيرهما و رواية محمد بن جعفر الاسدى عن محمد بن اسمعيل البرمكى على مافى [جش] فى ترجمته و رواية محمد بن يعقوب عن محمد بن جعفر الاسدى عن محمد بن اسمعيل البرمكى الرازى عن الحسين بن الحسن على مافى ترجمة محمد بن اسمعيل البرمكى و القرائن التى ذكرنا فى ترجمة محمد بن اسمعيل البرمكى ان محمد بن ابيعبدالله هذا هو محمد بن جعفر بن محمد بن عون الاسدى فان اردت زيادة الا يضاح فلترجع الى ترجمة محمد بن اسمعيل البرمكى و ترجمة محمد بن جعفر الاسدى ومحمد بن جعفر بن محمد بن عون الاسدى والله اعلم .

محمد بن ابى عمارة الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن ابى عمر البزاز بياع السابرى يروى عنه الحسن بن محمد بن سماعة [ق] «مح» .

الظاهر ان محمد بن ابى عمر مكبر اشتباه من النساخ و الصواب محمد بن ابى عمير مصغرا وهو محمد بن زياد بن عيسى بقرينة رواية الحسن بن محمد بن سماعة عنه و روايته عن ابى عبدالله عليه السلام كثيرا و كونه بياع السابرى و بزازا على ما يأتى فى ترجمته والله اعلم .

محمد بن ابى عمر الطبيب كوفى روى كتاب الديات عن ابيعبدالله عليه السلام و هو المنسوب الى ظريف بن ناصح لانه طريقه [ق] «مح» .

محمد بن ابى عمر الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن ابى عمران موسى بن على بن عبدويه ابو الفرج القزوينى الكاتب ثقه صحيح الرواية واضح الطريقه [صه ٠ جش] له كتب رأيت هذا الشيخ و لم يتفق لى سماع شىء منه [جش] «مح» .

عنه احمد بن عبدون فى [ست] فى ترجمة ابراهيم بن سليمان بن عبدالله النهمى .

محمد بن ابى عمير زياد بن عيسى ابو احمد مولى الازد من موالى المهلب بن ابى صفرة وقيل مولى بنى امية والاول اصح بغدادى الاصل و المقام لقى ابا الحسن موسى عليه السلام وسمع

منه احاديث كناه فى بعضها فقال يا ابا احمد و روى عن الرضا عليه السلام جليل القدر عظيم المنزلة فينا و عند المخالفين [جش٠صه] ثقة [ضا] من اوثق الناس عند الخاصة و العامة و انسكهم نسكاً و اورعهم و اعبدهم ذكره الجاحظ بهذه الصفة و ذكر انه كان واحد زمانه فى الاشياء كلها و ادرك من الائمة عليهم السلام ثلثه ابا ابراهيم موسى ولم يرو عنه و روى عن ابى الحسن الرضا عليه السلام و الجواد عليه السلام روى عنه احمد بن محمد بن عيسى كتب مائة رجل من رجال ابى عبدالله عليه السلام و له مصنفات كثيرة منها كتاب النوادر كبير [جش٠ست] قال الكشى انه ممن اجمعت اصحابنا على تصحيح مايصح عنه واقروا له بالفقه و العلم وانه قال محمد بن مسعود حدثنى على بن الحسن قال ابن ابى عمير افقه من يونس واصلح و افضل [صه] مات سنة سبع عشرة و مأتين [جش٠صه] «مح».

الجاحظ يحكى عنه فى كتبه وقال كان وجها من وجوه الرافضة. وكان حبس فى ايام الرشيد فقيل ليلى القضا وقيل انه ولى بعد ذلك وقيل بل ليدل على الشيعة و اصحاب موسى بن جعفر عليه السلام و روى انه ضرب اسواطا بلغت منه فكاد ان يقر لعظم الالم فسمع محمد بن يونس بن عبدالرحمن وهو يقول اتق الله يا محمد بن ابى عمير فصبرت ففرج الله و روى انه حبسه المامون حتى و لى قضاء بعض البلاد وقيل ان اخته دفنت كتبه فى حال استتارها و كونه فى الحبس اربع سنين فهلكت الكتب وقيل بل تركتها فى غرفة فسال عليه المطر فهلكت فحدث من حفظه ومما كان سلف له فى ايدى الناس فلهذا اصحابنا يسكنون الى مراسيله و قد صنف كتبا كثيرة روى عنه عبدالله بن عامر ومحمد بن الحسين وعبيدالله بن احمد بن نهيك و ابراهيم بن هاشم ومات محمد بن ابى عمير سنه سبع عشرة ومأتين [جش] «س»

محمد بن الحسن بن زياد العطار عن محمد بن نعيم الصحاف قال مات محمد بن ابى عمير بياع السابرى و اوصى الى و ترك امرأة له لم يترك وارثا غير ها فكتب الى العبد الصالح عليه السلام فى [فى] فى باب الرجل يموت ولا يترك الا امرأة و كذا فى [يب] فى باب ميراث الا - زواج وفى [بص] فى باب ميراث الزوجة الا ان فيها الى عبد صالح عليه السلام و بدون بياع السابرى اقول هذا الخبر دل على ان ابن ابى عمير مات فى حيوة العبد الصالح والشيخ رحمه الله تعالى ذكره فى [ضا] و النجاشى والشيخ فى [ست] ذكراه من رواة الرضا والجواد عليهما السلام وزمان موته ايضا يابى عما ذكر فى هذا الخبر الظاهر ان فى الخبر اشتباها او يطلق العبد الصالح على الجواد عليه السلام ايضا لانه مات فى زمانه لانه عليه السلام على ما فى [فى] فى مولده قبض سنة عشرين ومأتين وموته على ما فى [جش] و [صه] سنة سبع عشرة و مأتين و الله اعلم بحقايق الامور. ايوب بن نوح و ابراهيم بن هاشم ويعقوب بن يزيد و محمد بن عبدالجبار جميعا عن محمد بن ابى عمير فى مشيخة [يه] فى طريقه. على بن ابراهيم عن ابيه عنه ثلث مرات فى [يب] فى باب صفة الاحرام و كذا فى [فى] فى باب ما يقطع الصلوة من - الضحك. عنه ايوب بن نوح فى [يب] فى باب الذبح وفى باب قضاء شهر رمضان وفى [بص] فى باب ما يجب على من افطر يوما يقضيه من شهر رمضان و فى باب ان مع الابوين لا يرث الجد والجدة وفى [فى] فى باب المنبر و - الروضة فى اواخر كتاب الحج. عنه ابو الحسين

النخعى فى [بص] فى باب فرض من كان ساكن الحرم وفى باب من نسى السعى بين الصفا و المروة و كثيرا . عنه يعقوب بن يزيد مرتين فى [يب] فى باب الذبح و اخرى فى باب ما يجب على المحرم اجتنابه وفى باب الكفارة عن خطا المحرم وعشر مرات فى باب الزيادات فى فقه الحج . الطاطرى عن محمد بن زياد عن حماد بن عثمان مرتين فى باب القبلة . عنه عن محمد بن زياد عن ابان بن عثمان . فيه على بن الحسن الجرمى عن محمد بن زياد بن عيسى عن ابان بن عثمان فى باب ميراث الاولاد . على بن الحسن الطاطرى عن محمد بن زياد عن ابى ايوب فى باب من يحرم نكاحهن بالاسباب . عنه عن محمد بن زياد عن على بن حنظلة فى باب اوقات الصلوة و عنه عن محمد بن زياد عن على بن ابى حمزة فيه . و عنه عن محمد بن زياد بياع السابرى عن ابان تسع مرات فى كتاب الروضة بعد حديث الفقهاء و العلماء ومرتين بعد خطبة ثانية لامير المومنين عليه السلام بعد حديث اسلامه . وعنه عن محمد بن زياد بن عيسى بياع السابرى عن ابان بن عثمان فيه بعد حديث ابى بصير مع المرأة على بن الحسن عن محمد بن زياد بن عيسى بياع السابرى عن ابان بن عثمان فى [فى] فى باب نكاح القابلة ومحمد بن زياد بن عيسى هذا هو ابن ابى عمير بقرينة روايته عن ابان بن عثمان وحماد بن عثمان وابى ايوب الخزاز والله اعلم. سلمة بن الخطاب عن على بن الحسين عن محمد بن زياد عن حماد فى [فى] فى باب نادر بعد باب ان المستحاضة تطوف بالبيت عنه عن على بن الحسين عن محمد بن زياد عن محمد بن مروان فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج . عنه عن على بن الحسين عن محمد بن زياد و على بن ابى حمزة عن ابى بصير فيه الظاهر ان على بن الحسين مصغرا سهو و الصواب مكبرا بقرينة رواية سلمة بن الخطاب عن على بن الحسن الطاطرى وروايته عن محمد بن زياد كثيرا و عدم رواية سلمة بن الخطاب عن على بن الحسين مصغرا فى موضع و الله اعلم . عنه محمد بن احمد بن يحيى فى باب زيارة البيت . سعد بن عبدالله عن محمد بن اسمعيل عنه فى باب الوداع . محمد بن عبد الجبار عن محمد بن اسمعيل عنه فى باب الزيادات فى فقه النكاح . عبدالله بن محمد عن محمد بن اسمعيل بن السماك (لح) عنه فى [يه] فى باب ثواب الصلوة التى يسميها الناس صلوة فاطمه عليها السلام . سعد عن موسى بن الحسن والحسن بن على عنه فى [يب] فى باب ما يجب على المحرم اجتنابه . عنه الحسن بن على بن فضال فى باب من احل الله نكاحه من النساء وفى باب الحد فى نكاح البهايم وفى [بص] فى باب حد من اتى ميتة من الناس . سعد بن عبدالله عن موسى بن الحسين (الحسن خ) و الحسن بن على عنه فى باب تغطية الراس للمحرم. على بن اسباط عن محمد بن زياد بن عيسى فى [يب] فى باب ميراث الاولاد. عنه عن محمد بن زياد عن ابن اذينة فى اواخر باب احكام الطلاق وفى باب ما يجب فيه الزكوة و فى باب زكوة الذهب وفى [بص] فى باب زكوة الخيل وفى باب مقدار الذى تجب فيه الزكوة من الذهب و الفضه . عنه محمد بن الحسين بن ابى الخطاب فى [ست] فى ترجمة ابراهيم بن عبدالحميد و ترجمة اسحق بن عمار و ترجمة عبدالله بن سنان و كثيرا . عنه محمد بن الزيات فى [يب] فى باب ميراث الخنثى و هو محمد بن الحسين المذكور . عنه الحسين بن سعيد ثلث مرات فى باب احكام السهو فى الصلوة من ابواب الزيادات و اخرى فى باب احكام الجماعة وفى باب فضل شهر رمضان والصلوة فيه وفى باب

تعجيل الزكوة وفى باب حكم الساهى والغالط فى الصيام وفى باب قضاء شهر رمضان . عنه عبدالله بن نهيك فى باب مستحق الفطرة وفى باب الزيادات فى القضايا والاحكام. عنه عبيدالله بن نهيك فى [بص] فى باب من يجبر الرجل على نفقته فى كتاب القضايا والاحكام . عنه عبدالله بن احمد النهيكى فى باب تحريم اكل لحم الغنم اذا شرب من لبن خنزيرة وفى باب حد الصبى الذى يجب عليه القطع اذا سرق وفى [فى] فى باب الحمل و الجدى يرضعان من لبن الخنزيرة. عنه عبيدالله بن احمد النهيكى فى باب حد الصبيان فى السرق . عنه عبيدالله بن احمد بن نهيك فى [ست] فى ترجمته. احمد بن ابى عبدالله عن ابيه عنه فى [يه] فى باب سجدة الشكر . احمد بن ابى عبدالله البرقى عن ابيه عنه فى مشيخة [يه] فى طريق الفضيل بن يسار وفى طريق عبدالله بن ابى يعفور وفى طريق ابى بصير و فى طريق ابى عبدالله الفرا وفى طريق اسمعيل بن رباح . عنه على بن مهزيار فى [يب] مرتين فى باب الخمس . ابراهيم بن مهزيار عن اخيه عنه فى باب عدد النساء . عنه على بن مهزيار فى [فى] فى باب من حافظ على صلوته وفى باب الطيب للمحرم وفى [يب] فى باب الاذان و الاقامة من ابواب الزيادات وفى باب علامة اول شهر رمضان . عنه هرون بن مسلم فى باب حكم المسافر و المريض فى الصيام و فى باب الزيادات فى فقه النكاح وفى باب وصية الصبى. محمد بن عبدالله بن زرارة وهرون بن مسلم عنه فى باب ميرات الازواج . عنه هرون بن مسلم فى باب الزيادات فى كتاب الصوم . عنه محمد بن عبدالله بن زرارة اربع مرات فى باب حكم الحيض و مرتين فى [بص] فى باب ما للرجل من المرأة اذا كانت حايضا . عنه موسى بن القاسم فى [يب] فى باب وجوب الحج ست مرات و ست مرات فى باب ضروب الحج . عنه العباس بن موسى فى باب الكفارة عن خطاء المحرم . العباس بن موسى عن محمد بن زياد عن الحسن بن زيد فى باب ضروب النكاح . عنه العباس بن موسى الوراق فى باب الزيادات فى فقه النكاح . موسى بن القاسم عن صفوان عنه فى باب الكفارة عن خطاء المحرم . محمد بن الحسين عن صفوان عنه فى باب بيع المضمون . الحسين عن صفوان عنه فى باب حكم الظهار. محمد بن عبدالجبار عن صفوان عنه فى باب السنة فى عقود النكاح . عنه صفوان بن يحيى فى [يه] فى باب ميراث القاتل عنه نوح بن شعيب فى [يب] فى باب المرابطة فى سبيل الله . عنه عبدالله بن محمد بن عيسى فى مشيخة [يه] فى طريق عبيدالله بن على الحلبى وفى [يب] فى باب عدد النساء . عنه عبدالله بن محمد بن عيسى الاشعرى فى [ست] فى ترجمة عبيدالله بن على الحلبى وفى [فى] فى باب الشرط فى النكاح و فى باب ميراث القاتل وفى [بص] فى باب الرجل يطلق امراته ثم يموت من ابواب العدد . عنه بكر بن صالح فى [يب] فى باب الزيادات فى القضايا و الاحكام مرتين . عنه عبدالرحمن بن ابى نجران فيه وفى باب الايمان والاقسام. عنه ابن ابى نجران فى باب تفصيل فرايض الحج وفى [بص] فى باب من ادرك المشعر الحرام بعد طلوع الشمس وفى باب من يجوز حبسه فى السجن فى كتاب القضايا والاحكام . عنه الفضل بن شاذان ثلث مرات فى [يب] فى باب الزيادات فى القضايا و الاحكام و ثلث مرات فى كتاب المكاسب واخرى فى [فى] فى باب الاقتصاد فى العبادة وفى باب الصبر . عنه على بن السندى مرتين فى [يب] فى كتاب المكاسب وفى باب من. احل الله نكاحه من النساء وفى باب الوقوف و الصدقات ومرتين فى باب الزيادات فى فقه -

الحج قريبا من الاخر . حماد بن عثمان عنه قال سئلت ابا عبدالله عليه السلام فيه. عنه على بن احمد بن اشيم فى [فى] فى باب كسب الماشطه و فى [يب] فى كتاب المكاسب . الحسن بن سماعة عنه عن سعد بن ابى خلف فى باب ميراث من علا من الاباء روى هذا الخبر بعينه الحسن بن محمد بن سماعة عن محمد بن ابى عمير الخ فى [بص] فى باب ان مع الابوين اومع واحد منهما لا يرث الجد والجدة . الحسن بن محمد بن سماعة عن ابى ابن عمير عن مرازم فى باب انه لا يجوز الوصية باكثر من الثلث و فى [فى] فى باب ان صاحب المال احق بماله مادام حيا روى هذا الخبر بعينه ابن بابويه باسناده عن ابن ابى عمير عن مرازم فى [يه] فى باب ما يجب من رد الوصية الى المعروف . الحسن بن محمد بن سماعة عن محمد بن زياد عن عبدالله بن سنان فى [يب] فى باب من الزيادات فى كتاب الميراث وفى باب بيع الواحد بالاثنين . عنه عن محمد بن زياد عن هرون بن خارجة و عن عبدالرحمن بن الحجاج فيه . و عن حسين بن ابى العلا فى كتاب المكاسب . وعن معويه بن عمار فى باب الشركة والمضاربة . وعن عبدالله بن يحيى الكاهلى فيه. وعن عمار بن مروان فى باب الغرر والمجازفة. وعن معلى بن خنيس وعن هشام بن سالم فى باب بيع الماء والمنع منه . عنه الحسن بن ظريف فى اواخر كتاب المكاسب وفى [فى] فى باب المراة يرتفع طمثها ثم يعود وفى [يب] فى باب الحيض من ابواب الزيادات . الحسن بن ظريف عن محمد بن زياد عن سلمة بن محرز فى باب ميراث الاعمام وفى [بص] فى باب ميراث الاولى من ذوى الارحام . عنه صالح بن ابى حماد فى [فى] فى باب الانتفاء و فى باب المكاسب الحرام . صالح بن ابى حماد عن محمد بن زياد عن الكاهلى فى باب ان العقيقة ليست بمنزلة الاضحية . عنه محمد بن بشير فى [يب] فى باب صفة الوضوء . و فى [بص] فى باب عدد مرات الوضوء . عنه معوية بن حكيم فى باب ان المشركين يأخذون من مال المسلمين وفى [فى] فى باب السعى بين الصفا و المروة و فى [يب] فى باب الحيض من ابواب الزيادات وفى باب احكام السهو فى الصلوة وفى باب المشركين ياسرون اولاد المسلمين وفى باب النوادر فى كتاب الجهاد . عنه محمد بن عيسى بن عبدالله الاشعرى فى باب من احل الله نكاحه من النساء وفى باب المهور والاجور . احمد بن محمد بن عيسى عن ابيه محمد بن عيسى عنه فى باب صفة الوضوء وفى [بص] فى باب مقدار ما يمسح من الراس و الرجلين وفى باب حكم المذى و الوذى من ابواب ما ينقض الوضوء . عنه محمد بن عيسى بن عبدالله الاشعرى فى باب الرجل يزنى بالمرأة اهل تحل لابيه و فى باب انه اذا دخل بالمرأة و لم يسم لها مهرا . عنه محمد بن عيسى بن عبيد فى [فى] فى باب وقت الافطار و فى باب صوم عرفة و عاشورا و فى باب الوقوف بعرفه وفى [ست] فى ترجمته وفى [يب] فى باب الغدو الى عرفات وفى باب علامة وقت فرض الصيام . على بن الحسن عن محمد بن الحسن (الحسين خ) عنه فى باب ما يحرم من النكاح من الرضاع . سعد عن محمد بن الحسن عنه فى باب صلوة المضطر من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى الظاهر ان الحسن فى هذين الموضعين اشتبه بالحسين من النساخ بقرينة رواية سعد و على بن الحسن عن محمد بن الحسين و الله اعلم . عنه احمد بن الحسن بن على بن فضال فى باب ما يحرم من النكاح من الرضاع و فى [بص] فى باب ان اللبن للفحل . عنه على بن اسمعيل الميثمى مرتين

فى [يب] فى باب العقود على الاماء و اخرى فى باب المهور و الاجور . الحسين بن سعيد عن على بن اسمعيل عنه فى باب التدليس فى النكاح . عنه على بن اسمعيل فى [بص] فى باب ان من وطى قبل الكفاره فى كتاب الظهار و فى باب عدة الامة المتوفى عنها زوجها . عنه على بن اسمعيل الميثمى فى باب ان المملوك اذا كان متزوجاً بحرة . محمد بن الحسن الصفار عن موسى بن عمر عنه فى [يب] فى باب المهور و الاجور . احمد بن محمد عن موسى بن عمر عنه فى باب ماتجوز الصلوة فيه من اللباس من ابواب الزيادات . احمد بن محمد عن موسى بن عمران عنه فى باب تطهير الثياب . عنه الحسن بن محبوب فى باب الحكم فى اولاد المطلقات عنه احمد بن هلال فى باب آداب الاحداث - الموجبة للطهارة . عنه احمد بن هلال العبرتايى فى باب الاغسال المفروضات وفى باب حكم الحيض وفى باب ماتجوز الصلوة فيه من اللباس من ابواب الزيادات وفى باب فضل زيارة ابى عبدالله الحسين بن على عليهما السلام . عنه احمد بن الفضل الخزاعى فى هذا الكتاب فى ترجمة مصادف . عنه السندى بن الربيع فى [يب] فى باب الوصية المبهمة . سندى بن الربيع عنه عن ابن مسكان فى باب الحر اذا مات وترك وارثا مملوكا . عنه سندى بن الربيع فى [بص] فى باب من اوصى بجزء من ماله . عنه السندى فى [يب] فى باب الزيادات فى كتاب الوصية . عنه السندى بن الربيع فى [فى] فى باب النهى عن الصفه . عنه ابو ايوب المدنى فى باب رواية الكتب على بن الحسن بن فضال عن محمد بن على عنه فى [يب] فى باب ميراث من علا من الاباء و فى [بص] فى باب ان مع الابوين لا يرث الجد والجدة . عنه محمد بن على بن محبوب فى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات . صالح السكونى عنه قال قلت لابى عبدالله عليه السلام فى باب تطهير الثياب . صالح النيلى عنه قال قلت لابى عبدالله عليه السلام فى باب ما تجوز فيه الصلوة من اللباس من ابواب الزيادات و فى [بص] فى باب الشاذ كونه يصيبها النجاسة ايصلى فيها . عنه ابن مسكان فى باب تقديم - النوافل يوم الجمعة . حسين بن عثمان عن ابن مسكان عنه قال سئلت ابا عبدالله عليه السلام فى باب الكلام فى حال الاقامة وفى [يب] فى باب الاذان والاقامة . محمد بن سنان عن ابن مسكان عنه قال سئلت ابا عبدالله عليه السلام فى باب المسنون من الصلوات وفى [فى] فى باب صلوة النوافل . القاسم بن عروة عنه قال سئلت ابا عبدالله عليه السلام فى باب وقت صلوة الجمعة . اسمعيل بن مرار (عن يونس خ) عنه فى باب تفضيل اهل الزكوة بعضهم على بعض . محمد بن يحيى عن محمد بن موسى عن على بن سليمان عنه فى باب لحوم الطير من ابواب الاطعمة . عنه عمرو بن عثمان فى باب التمر . احمد بن الحسن الجلاب عن موسى بن اسمعيل عنه فى باب الجزاء احمد بن محمد عن موسى بن اسمعيل بن زياد عنه فى [يب] فى باب صفة الوضوء . عنه على بن حديد فى باب القضاء فى اختلاف الاولياء فى كتاب الديات . عنه عبدالله بن الصلت مرتين فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات وفى باب الصلوة على الاموات من ابواب - الزيادات فى الجزء الثانى وفى [بص] فى باب ترتيب جنائز الرجال وفى باب الرجل يموت فى السفر . عنه العباس بن معروف فى باب من رمى صيدا يوم الحرم وفى باب من فاته الوقوف بالمشعر الحرام و فى [يب] فى باب تفصيل فرايض الحج . عنه ابراهيم بن مهزيار فى باب

تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات . عنه محمد بن عبد الحميد فيه . عنه النهدى فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات . عنه احمد بن ابى عبدالله فى [ست] فى ترجمة على بن ابى حمزة البطائنى و فى ترجمة اسمعيل بن محمد و فى ترجمة على بن الحسن الصيرفى و فى ترجمة على بن عطية . عنه على بن الحكم فى [يب] فى باب كيفية الصلوة و فى [بص] فى باب السنة فى القنوت . عنه سهل بن زياد فى باب المرأة الحايض متى تفوت متعتها و فى [يب] فى باب الذبايح والاطعمة و فى باب الزيادات فى فقه الحج .عنه عبدالعظيم بن عبدالله الحسنى فى [فى] فى باب ان المتوسمين هم الائمة عليهم السلام عنه يحيى بن زكريا بن شيبان فى [ست] فى ترجمة خلاد السندى . عنه على بن الحسن بن فضال فى [بص] فى باب اكثر ايام النفاس . عنه احمد بن محمد بن ابى نصر فى باب من خلف جارية حبلى فى كتاب الوصايا . على بن الحسن بن فضال عن الريان عنه فى باب ما يوجب المهر كاملا . الحسين بن روح رضى الله عنه عن محمد بن زياد عن ابى هاشم الجعفرى فى [يب] فى باب فضل زيارة ابى الحسن و ابى محمد عليهما السلام . عبدالله بن عامر عن ابى احمد (بن خ) محمد بن زياد الازدى عن عبيدالله المرافقى فى مشيخة [يه] فى طريق عبيدالله المرافقى . اسمعيل بن مهران عن محمد بن زياد عن هرون بن خارجة فى [يب] فى باب الذبايح والاطعمة . عبدالله بن المغيره عن محمد بن زياد عن يونس بن ظبيان فى [فى] فى باب النهى عن الجسم والصورة . ابو سمينة عن محمد بن زياد البزاز عن هرون بن خارجة فى [يب] فى باب من الزيادات فى كتاب الميراث اقول على ما رأينا وروايته عن ابى عبدالله عليه السلام كثيرا ظهر انه ادرك من الائمه عليهم السلام اربعة فان قيل بعيدان يروى عن ابى عبدالله عليه السلام بلا واسطة لبعد زمانهما قلنا مضيه عليه السلام على ما فى [فى] سنة ثمان واربعين ومائة وموته رحمه الله تعالى على ما فى [جش] و [صه] سنة سبع عشرة وماتين فالفاصلة بين الموتين تسعة وستون و اذا كان عمره ثمانون سنة اوازيد او اقل بقليل يمكن ان يروى عنه عليه السلام و يؤيد ما قلناه نقل الشيخ رحمه الله تعالى محمد بن ابى عمر من رجال الصادق عليه السلام وهو وان كان ابن ابى عمر مكبر الكن بينا فى ترجمته قرائن انه اشتباه و الصواب مصغرا و يؤيده ايضا كون محمد بن نعيم الصحاف وصيه لانه روى عن ابى عبدالله عليه السلام على ما فى ترجمة اخيه الحسين بن نعيم نقلا عن [صه] و [جش] فاذا روى وصيه عن ابى عبدالله عليه السلام و بقى الى بعد وفاته فروايته عنه عليه السلام كان بطريق الاولى والله اعلم بحقايق الامور .

محمد بن ابى عمير عداده فى الشاميين [ل] «مح».

محمد بن ابى القاسم عبيدالله وقيل عبدالله بن عمران الخبابى البرقى ابو عبدالله الملقب بما جيلويه و ابو القاسم يلقب بندار سيد من اصحاب القميين ثقة عالم فقيه عازف بالادب و الشعر [صه] غير قوله قيل عبدالله [جش] و الغريب وهو صهر احمد بن ابى عبدالله البرقى على ابنته و ابنه على بن محمد منهما و كان اخذ عنه العلم و الادب له كتب منها تفسير حماسة ابى تمام اخبرنا ابى على بن احمد رحمه الله قال حدثنا محمد بن على بن الحسين قال حدثنا محمد بن على ما جيلويه قال حدثنا ابى على بن محمد عن ابيه محمد بن ابى القاسم [جش] و فى طريق الفقيه فى مواضع محمد بن على ما جيلويه عن عمه محمد بن ابى القاسم فليتامل «مح» .

محمد بن علی ماجیلویه عن محمد بن ابی القاسم عمه عن محمد بن علی الصیرفی فی [ست] فی ترجمة محمد بن سنان . محمد بن علی ماجیلویه رضی الله عنه عن عمه محمد بن ابی القاسم عن محمد بن علی الهمدانی فی مشیخة [یه] فی طریق وهیب بن حفص . محمد بن علی ماجیلویه عن عمه محمد بن ابی القاسم عن احمد بن محمد بن خالد فی طریق اسمعیل الجعفی . عنه عن محمد بن ابی القاسم عن محمد بن علی الصیرفی فی [ست] فی ترجمة محمد بن علی الصیرفی الکوفی . ابن بطة عنه عن محمد بن علی الهمدانی فی ترجمة عبدالله بن سنان . عنه ابن بطة فی ترجمة محمد بن علی المقری . ابن بطه عن ابی عبدالله محمد بن عبدالله و اسم عبدالله بندار الجنابی - الملقب بماجیلویه عن محمد بن علی قال ابن بطة هو ابو سمینه فی ترجمة محمد بن علی الهمدانی . ابن بطة عنه عن هرون بن مسلم فی ترجمة هرون بن مسلم . احمد بن محمد بن الحسن عن ابیه عنه عن محمد بن علی الصیرفی فی ترجمة عبیس بن هشام . ابن ابی جید عن محمد بن الحسن بن الولید عنه عن محمد بن علی الکوفی فی ترجمة احمد بن عمر الحلال و کذا فی ترجمه سلیم بن قیس الهلالی الا ان فیها عن محمد بن علی - الصیرفی و کذا فی ترجمة اسحق الفمی الا ان فیها ابن ابی جید عن محمد بن الحسن [الخ] . ابن ابی جید عن محمد بن الحسن عن محمد بن ابی القاسم ماجیلویه عن احمد بن ابی عبدالله فی ترجمة الحسن بن راشد و ترجمة ابی بدر . محمد بن یعقوب عن محمد بن یحیی عن محمد بن ابی القاسم عن ابیه فی [فی] فی باب نادر بعد باب ما یستدل به المراة علی المحمدة فی کتاب - النکاح . عنه عنه عن الحسن (الحسین خ) بن ابی قتادة فی کتاب الروضة فی حدیث النبی صلی الله علیه و آله حین عرضت علیه الخیل .

محمد بن ابی القاسم بن محمد بن علی الطبری الاملی الکیجی الشیخ الامام عماد - الدین فقیه ثقة قرأ علی الشیخ ابی علی بن الشیخ ابی جعفر الطوسی رحمهم الله و له تصانیف منها کتاب الفرج فی الاوقات و المخرج بالبینات ، شرح مسائل الذریعة قرء علیه الشیخ الامام قطب الدین ابو الحسین الراوندی وروی لنا عنه - الشیخ الامام سدید الدین محمود بن علی بن - الحسن الحمصی الرازی علامة زمانه فی الاصولین ورع ثقة له تصانیف منها التعلیق الکبیر ، - التعلیق الصغیر ، المنقذ من التقلید و المرشد الی التوحید المسمی بالتعلیق العراقی ، المصادر فی اصول الفقه ، التبیین و التنقیح فی التحسین و والتقبیح ، بدایة الهدایة ، نقض الموجز للنجیب ابی المکارم حضرت مجلس درسه سنین و سمعت اکثر هذا الکتب بقرائة من قرء علیه [جب]

محمد بن ابی قریش [ج] «مح» .

محمد بن ابی محمد الاعلم الکوفی [ق] «مح» .

محمد بن ابی محمد الغبری البصری مولی بنی غبر [ق] «مح» .

محمد بن ابی المخالد الازدی الکوفی تابعی [ق] «مح» .

محمد بن ابی منصور [قر] «مح» .

محمد بن ابی نصر القمی الشیخ زین الدین ادیب فاضل طبیب [جب] .

محمد بن ابی هاشم الحسینی المرعشی السید جمال الدین ابو غالب صالح دین [جب] .

محمد بن ابی هلال الکوفی [ق] «مح» .

محمد بن ابی یزید [ق] «مح» .

محمد بن ابی یزید الرازی اصله من

قم [ج] فى نسخه و اخرى بن ابى زيد كما تقدم «مح» .

محمد بن ابى يونس تسنيم بن الحسن بن يونس ابو طاهر الوراق الحضرمى الكوفى [ق] ثقة عين صحيح الحديث روى عنه العامة و والخاصة وقد كاتب ابا الحسن العسكرى عليه السلام [صه٠جش] له كتب منها كتاب الحج كتاب حسن عليه عول سلامة بن محمد الارزنى [حش] «مح» .

روى عنه الجعفر بن محمد بن مالك [جش] «س» .

على بن الحسن بن فضال عن محمد بن ابى طاهر بن تسنيم عن معلى (يعلى خ) الطنافسى فى [يب] فى باب ميراث من علا من الاباء قال محمد بن تسنيم وحدثنى ابو نعيم فيه . حميد بن زياد عن ابى الطاهر يعنى الوراق عن الحجال فى باب حد حرم الحسين عليه السلام. ابن همام عن حميد عن محمد بن تسنيم عن الحجال فى [ست] فى ترجمة داود بن ابى يزيد . الحسن بن موسى الخشاب عن ابى طاهر الوراق عن ربيع بن سليمان الخزاز فى [يب] فى باب من يجب معه الجهاد . الحسن بن محمد بن سماعة عن محمد بن ابى يونس عن يزيد بن اسحق فى باب بيع الثمار

محمد بن احمد بن ابراهيم [دى] «مح» .

محمد بن احمد بن ابراهيم بن سليمان ابو الفضل الجعفى الكوفى المعروف بالصا - بونى سكن مصر كان زيديا ثم عاد الينا وكان له منزلة بمصر [صه٠جش] الا ان فيه سليم بدل سليمان ثم قال له كتب فعد تقريبا من سبعين عنه جعفر بن محمد «مح» .

محمد بن احمد ابو الحسين الزاهد من اهل طوس روى عنه التلعكبرى اجازة [صه٠ د٠لم] لكن الذى رأيت فى [لم] ابو الحسن و الله اعلم «مح» .

محمد بن احمد بن ابى الثلج الكاتب له كتب [ست] عنه الدورى [لم٠ست] يأتى انه ابن احمد بن محمد بن ابى عبدالله و انه ثقة «مح» .

محمد بن احمد بن ابى عوف من اهل بخارى لا باس به [صه٠لم] «مح» .

محمد بن احمد بن ابى قتادة على بن محمد بن حفص بن عبيد بن حميد ابو جعفر ثقة من القميين صدوق عين مولى السايب بن مالك الاشعرى قتل حميد يوم المختار معه [صه٠جش] له كتاب ما يجب على العبد عند مضى الامام عنه محمد بن يحيى [جش] «مح» .

على بن الحسين عن محمد بن احمد بن على عن الحسين بن يزيد فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين . عنه عن محمد بن احمد بن على عن عبدالله بن الصلت ثلث مرات فيه وست مرات فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات . ابو جعفر محمد بن على بن الحسين عن ابيه عن محمد بن احمد بن على عن عبدالله بن الصلت فى [بص] فى باب الرجل يموت وهو جنب وفى باب الرجل يموت فى السفر الظاهر ان محمد بن احمد بن على هذا(١) هو محمد بن احمد بن على بن الصلت على على ما نقلنا عن مشيخة [يه] فى ترجمة عبدالله بن الصلت والله اعلم. احمد بن محمد بن يحيى العطار عن ابيه عنه عن موسى بن جعفر البغدادى فى [ست] فى ترجمة على بن اسباط .

محمد بن احمد الاردستانى صاحب كتاب صناعة الشعر الشيخ ابو عبدالله فاضل

(١) - الظاهر انه هذا الرجل متى روى الكلينى والشيخ عنه بواسطة على بن الحسين والله يعلم

متبحر [جب]

محمد بن احمد بن بشر الاصهبانى ابو جعفر روى عن ابى جعفر محمد بن ابراهيم بن الدقاق القمى وروى عنه محمد بن همام [لم] «مح» .

محمد بن احمد الجامورانى ابو عبدالله الرازى ضعفه القميون و استثنوا من كتاب نوادر الحكمة مارواه وفى مذهبه ارتفاع [صه٠ جش٠ ست] «مح» .

سعد بن عبدالله عن الجامورانى الرازى فى [يب] فى باب حد حرم الحسين عليه السلام .

محمد بن احمد بن جعفر القمى وكيله عليه السلام ادرك ابا الحسن عليه السلام [رى] القمى العطار [صه٠ كش] روى الكشى عن على بن محمد بن قتيبة عن ابى حامد احمد بن ابراهيم المراغى قال كتب ابو جعفر محمد بن احمد بن جعفر القمى العطار وليس له ثالث فى الارض فى القرب من الاصل يصفنا لصاحب الناحية [الخ] «مح» .

محمد بن احمد بن الجنيد ابو على - الكاتب الاسكافى وجه فى اصحابنا ثقة جليل - القدر صنف فاكثر قيل انه كان عنده مال للصاحب عليه السلام وسيف ايضا وانه اوصى بهما (بهاط) الى جاريته فهلك ذلك [صه٠ جش] كان جيد - التصنيف حسنه الا انه كان يرى القول بالقياس فترك لذلك كتبه ولم يعول عليها [ست] كان شيخ الامامية جيد له تصانيف حسنة [صه] اخبرنا عنه الشيخ ابو عبدالله واحمد بن عبدون [ست] قيل مات بالرى سنة احدى وثمانين وثلثمائة [جش] «مح» .

عنه الشيخ ابو عبدالله محمد بن - محمد بن النعمان و احمد بن عبدون فى [ست] فى ترجمة احمد بن محمد بن عاصم و فى ترجمته ايضا

محمد بن احمد بن الحرث الخطيب بساوة [لم٠ جخ] له كتاب فى الامامة [د] هو ابن احمد بن محمد بن الحرث كما يأتى «مح» .

محمد بن احمد بن الحسين الزعفرانى العسكرى ابو عبدالرحمن المصرى نزيل - بغداد روى عنه التلعكبرى سمع منه سنة خمس و عشرين و ثلثمائة و له منه اجازة [لم] «مح» .

محمد بن احمد بن الحسين النيسابورى الشيخ المفيد ابو سعيد ثقة عين حافظ له تصانيف منها روضة الزهراء فى تفسير فاطمة الزهراء الفرق بين المقامين و نسبة (تشبيه خ) على بذى القرنين ، كتاب الاربعين عن الاربعين فى فضائل امير المومنين عليه السلام . كتاب متى الطالب فى ايمان ابيطالب ، كتاب المولى اخبرنا بها شيخنا الامام جمال الدين ابو الفتوح الرازى - الخزاعى سبطه عن والده عنه [جب] .

محمد بن احمد بن الحسين بن هرون الكندى الكوفى روى عن ابن عقدة روى عنه ابن نوح [لم] وفى نسخة محمد بدل احمد كما «مح» .

محمد بن احمد بن حماد ابو على - المحمودى [دى] المروزى المحمودى قال الكشى قال ابن مسعود قال حدثنى ابو على المحمودى قال كتب الى ابو جعفر عليه السلام بعد وفات ابى قد مضى ابوك رضى الله عنه وعنك وهو عندنا على حال محمودة ولن تبعد من تلك الحال [صه] و فيها ايضا فاضل كما ياتى ان اباعلى المحمودى ظاهر الجلالة وشرف المنزلة وعلو القدر وفى [كش] حكى بعض الثقات بنيشا - بور انه خرج لاسحق بن اسمعيل عن ابى محمد عليه

السلام توقيع فذكره وفيه واقراه على المحمودى عافاه الله فما احمدنا لطاعته وجدت بخط ابى عبدالله الشاذانى فى كتابه سمعت الفضل بن هاشم الهروى يقول ذكر لى كثرة ما يحج المحمودى فسئلته عن مبلغ حجاته فلم يخبرنى بمبلغها فقال (و قال خ) رزقت خيرا كثيرا و الحمدالله فقلت له فتحج عن نفسك فقال عن غيرى بعد حجة الاسلام احج عن رسول الله صلى الله عليه و آله و اجعل ما اجازنى عليه لاولياء الله واهب ما اثاب على ذلك للمومنين والمؤمنات . فقلت ماتقول فى حجك فقال اقول اللهم انى اهللت لرسولك محمد صلى الله عليه و آله وجعلت جزائى منك و منه لاوليائك الطاهرين عليهم السلام و وهبت ثوابى عنهم لعبادك المؤمنين والمؤمنات بكتابك وسنة نبيك الى آخر الدعاء و ذكر ابو عبدالله الشاذانى مماقد وجدته بخطه فى كتابه قال سمعت المحمودى يقول انما لقبت بالخير لانى وهبت للمحق غلاما اسمه خير فحمد امره فلقبنى باسمه وقال وجهته الى الناحية بجارية فكانت عندهم سنين ثم اعتقوها فتزوجتها فاخبرتنى ان مولاها ولانى وكالة المدينة وامر بذلك ولم اعلم احدا «مح» .

محمد بن يعقوب عن على بن محمد عن محمد بن احمد المحمودى عن ابيه فى [يب] فى باب حدود الزنا وفى [بص] فى باب مايوجب التعزير .

محمد بن احمد بن خاقان النهدى ابو جعفر القلانسى المعروف بحمدان [صه ٠ جش] قال أبو النضر محمد بن مسعود محمد بن احمد النهدى هو حمدان القلانسى كوفى فقيه ثقة خير [كش] الافقيه [صه] قال النجاشى انه مضطرب وقال ابن الغضايرى انه كوفى ضعيف يروى عن الضعفاء وعندى توقف فى روايته لقول هذين الشيخين [صه] كوفى مضطرب له كتب عنه محمد بن يحيى [جش] «مح» .

محمد بن يعقوب عن على بن محمد عنه فى [فى] فى باب الاشارة و النص على ابى محمد عليه السلام ومرة اخرى فيه وفى باب الاشارة والنص على صاحب الدار عليه السلام وفى باب تسمية من رآه عليه السلام . عنه عن احمد بن محمد العاصمى عنه فى باب النوادر فى آخر كتاب - المعيشة . عنه احمد بن محمد الكوفى فى [يب] فى باب قتال المحارب و اللص . محمد بن يعقوب عن احمد بن محمد بن احمد عنه فى [فى] فى باب النوادر فى كتاب فضل القرآن . عنه عن احمد بن محمد الكوفى عنه فى [يب] فى باب حدود الزنا وفى [فى] فى باب الرجل يدفع عن نفسه اللص فى كتاب الجهاد . عنه عن الحسين بن محمد عنه فى باب الحياء وفى باب الذنوب و فى باب كتمان الشهادة ومرتين فى [يب] فى اواخر كتاب المكاسب وفى باب حكم الايلاء . عنه عن الحسين بن محمد عن احمد بن محمد النهدى فى باب البيع بالنقد والنسية الظاهر انه اشتباه من النساخ و الصحيح محمد بن احمد النهدى بقرينة كثرة رواية الحسين بن محمد عنه و الله اعلم . ابن همام عن محمد بن خاقان النهدى فى [ست] فى ترجمة عباد العصفرى . عنه الحسن بن محمد فى [فى] فى باب شراء العقارات و فى كتاب الروضة فى حديث ابى الحسن موسى عليه السلام . على بن الحسين عن محمد بن يحيى عنه فى [يب] فى باب الصلوة على الاموات فى آخر كتاب الصلوة .

محمد بن احمد الخراسانى . محمد بن يعقوب عن على بن محمد عنه عن ابيه قال قال ابو عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب المسئلة فى القبر ومرة اخرى عنه عن ابيه رفعه قال قال ابو عبدالله عليه السلام فيه ويحتمل كونه محمد

بن احمد بن نعيم النيشابورى الاتى والله اعلم

محمد بن احمد بن داود بن على ابو الحسن شيخ هذا الطايفه وعالمها وشيخ القميين فى وقته و فقيهم حكى ان ابو عبدالله انه لم ير احدا احفظ منه ولا افقه و لا اعرف بالحديث وامه اخت سلامة بن محمد الارزنى ورد بغداد واقام بها ومات سنة ثمان و ستين و ثلثمائة و دفن بمقابر قريش [صه٠جش] القمى [لم٠ست] له كتب اخبرنا بكتبه و رواياته جماعة منهم محمد بن محمد بن النعمان والحسين بن عبيدالله و احمد بن عبدون كلهم عنه [ست] و الشيخ فى كتاب الحديث لم يبين طريقه اليه و ربما امكن تصحيحه من هنا و كذا من تصحيحهم الطريق الشيخ الى ابيه حيث هو فيه فتدبر «مح» .

محمد بن احمد بن رجاء البجلى ابو جعفر [لم] بن احمد بن محمد بن رجاء البجلى ابو جعفر كوفى يسكن طاقات عرنية [جش] روى عنه حميد كتبا كثيرة من الاصول مات سنة ست و ستين و مأتين فى طريق مكه وهو راجع و دفن بذات عرق [لم] ذكر حميد انه توفى فى ذى الحجة سنة الخ [جش] «مح» .

محمد بن احمد بن روح ابو احمد الطرسوسى له كتاب عنه احمد بن ادريس [جش] «مح» .

محمد بن احمد السنانى هو ابن احمد بن محمد بن سنان كما يأتى روى عنه ابو جعفر بن بابويه رحمه الله [لم] «مح» .

محمد بن احمد بن شهريار الخازن بمشهد الغرى على ساكنه السلام فقيه صالح [جب] .

محمد بن احمد بن العباس بن نوح جد ابى العباس بن نوح روى عنه ابو العباس [لم] «مح» .

محمد بن احمد بن عبدالله ابو عبدالله البصرى الملقب بالمفجع جليل من وجوه اهل اللغة و الادب والاحاديث وكان صحيح المذهب حسن الاعتقاد وله شعر كثير فى اهل البيت عليهم السلام ويذكر فيه اسماء الائمة عليهم السلام ويتفجع على قتلهم حتى يسمى المفجع [صه] و قال فى بعض شعره ان يكن قيل لى المفجع نبزا فلعمرى انا المفجع هما له كتب عنه ابو القاسم الحسن بن بشر بن يحيى [جش] «مح» . له كتاب المنقذ و كتاب قصيدته فى اهل البيت عليهم السلام اخبرنا بهما احمد بن عبدون عن ابى بكر الدورى قال سمعت منه بالاهواز فى [ست] فى ترجمته.

محمد بن احمد بن عبدالله بن قضاعة بن صفوان بن مهران الجمال مولى بنى اسد ابو عبدالله شيخ الطائفه ثقة فقيه فاضل وكانت له منزلة من السلطان اصله انه ناظر قاضى الموصل فى الامامة بين يدى ابن حمدان فانتهى القول بينهما الى ان قال للقاضى تبا هلنى فوعده الى غد ثم حضروا فباهله و جعل كفه فى كفه ثم قاما من المجلس وكان القاضى يحضر دار الامير ابن حمدان فى كل يوم فتاخر ذلك اليوم ومن غده فقال الامير اعرفوا خبر القاضى فعاد الرسول فقال انه منذ قام من موضع المباهلة حم و انتفخ الكف الذى مده للمباهلة وقد اسودت ثم مات من الغد فانتشر لابى عبدالله الصفوانى بهذا ذكر عند الملوك وحظى منهم وكانت له منزلة [جش٠صه] كان حفظة كثير العلم جيد اللسان وقيل انه كان اميا وله كتب املاها من ظهر قلبه [ست] عنه [صه] المعروف بالصفوانى يروى (روخ) عن على بن ابراهيم بن هاشم روى عنه التلعكبرى واخبرنا عنه محمد بن محمد بن النعمان و ابو محمد الحسن بن القاسم العلوى المحمدى وهو

خاصي نزيل بغداد [لم] «مح» .

عنه جماعة منهم الشريف ابو محمد الحسن بن القاسم المحمودي والشيخ ابو عبدالله محمد بن محمد بن النعمان في [ست] في ترجمته .

محمد بن احمد بن عبدالله المعروف بالمفجع عنه الدوري [ست . لم] تقدم بن احمد بن عبدالله ابو عبدالله «مح» .

محمد بن احمد بن عبدالله بن مهران بن خانبه الكرخي ابو جعفر لوالده احمد بن عبدالله مكاتبة الى الرضا عليه السلام و هم بيت من اصحابنا كبير و كان محمد ثقة سليما [صه . جش] له كتب «مح» .

محمد بن احمد بن عبيدالله بن احمد بن عيسى بن المنصور عباسي هاشمي روى عنه التلعكبري يكنى ابا الحسن يروي عن عمه ابي موسى عيسى بن احمد بن عيسى بن المنصور عن ابي محمد صاحب العسكر عليه السلام معجزات و دلائل [د . لم] لكن في [د] عبيدالله بن محمد ولم يذكر (يقل خ) روى عنه التلعكبري و في كتاب الفقيه ما يقتضي كونهما من العامة «مح» .

محمد بن احمد العلوي روى عنه احمد بن ادريس [لم] «مح» .

عنه محمد بن علي بن محبوب في [يب] في باب الصبيان متى يؤمرون بالصلوة ومرتين في باب الصلوة في السفينة من ابواب الزيادات في الجزء الثاني واخرى في باب البينتين يتقابلان وفي باب ابتياع الحيوان وفي باب المهور والاجور وفي باب الزيادات في فقه النكاح . عنه محمد بن احمد بن يحيى فيه و في باب الاحرام للحج و يطلق عليه الهاشمي والكوكبي ايضا على ما يظهر من ترجمة العمركي بن علي و الله اعلم .

محمد بن احمد بن علي الفتال النيشابوري المعروف بابن الفارسي ابو علي [لم . جخ] متكلم جليل القدر فقيه عالم زاهد ورع قتله ابو المحاسن عبدالرزاق رئيس نيشابور الملقب بشهاب الاسلام لعنه الله [د] «مح» .

ولم اجده في كتاب الرجال خصوصا في في الرجال «س» .

محمد بن احمد بن علي بن محمد هو محمد بن احمد بن ابي قتادة قد تقدم «مح» .

محمد بن احمد الفارسي الشيخ الشهيد مصنف كتاب روضة الواعظين [جب] .

محمد بن احمد بن قيس بن غيلان مولى كوفي له كتاب من اصحاب الرضا عليه السلام ثقه [صه . جخ] «مح» .

محمد بن احمد بن محمد ابو جعفر الجريري المعروف بابن البصري رجل من اصحابنا [صه . جش] «مح» .

محمد بن احمد بن محمد بن الحرث الخطيب بساوة ابو الحسن المعروف بالحارثي وجه من اصحابنا ثقة [صه . جش] له كتاب في الامامة عنه ابن بطة [ست . جش . لم] تقدم ابن احمد بن الحرث «مح» .

محمد بن احمد بن محمد الحسيني صاحب كتاب الرضا عليه السلام السيد الجليل فاضل ثقة [جب] .

محمد بن احمد بن محمد بن رجا تقدم على انه ابن احمد بن رجا «مح» .

محمد بن احمد بن محمد بن سنان الزاهري يكنى اباعيسى نزيل الري يروي عن ابيه عن جده روى عنه ابن نوح وابو المفضل [لم] و في [د . لم . غض] حديثه و نسبه مضطرب «مح» .

محمد بن احمد بن محمد بن سعيد بن عقدة ابو نعيم جليل القدر عظيم الحفظ روى عنه

التلعكبرى وسمع منه فى حيوة ابيه وكان يروى عن حميد [صه] بزيادة الهمدانى [لم] «مح» .

محمد بن احمد بن محمد بن عبدالله بن اسمعيل الكاتب ابو بكر و يعرف بابن ابى الثلج و ابو الثلج هو عبدالله بن اسمعيل ثقة عين كثير الحديث [صه٠جش] له كتب عنه سلامة بن محمد [جش] بغدادى خاصى سمع منه التلعكبرى سنة اثنين و عشرين و ثلثمائة الى سنة خمس و عشرين وفيها مات و له منه اجازة [لم] «مح» .

محمد بن احمد بن محمد الوزيرى - الشيخ بهاء الدين عدل ثقة صالح [جب] .

محمد بن احمد بن مخزوم المقرى ابو الحسين مولى بنى هاشم بغدادى روى عنه - التلعكبرى سمع منه سنة ثلثين و ثلثمائه وفيما بعدها وله منه اجازة [لم] «مح» .

محمد بن احمد بن مطهر [دى] بغدادى يونسى [صه] «مح» .

عبدالله بن جعفر عنه قال كتبت الى ابى الحسن العسكرى عليه السلام فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه النكاح وفى [فى] فى باب النوادر فى آخر كتاب النكاح . على بن ابى خليس عن احمد بن محمد بن مطهر قال كتبت الى ابى محمد عليه السلام فى [يب] فى باب فضل شهر رمضان و الصلوة فيه . محمد بن يعقوب عن على بن محمد عن محمد بن احمد بن مطهر انه كتب الى ابى محمد عليه السلام فيه وفى [بص] فى باب الزيادات فى شهر رمضان فى كتاب الصلوة .

محمد بن احمد الفجع هو ابن احمد بن عبدالله ابو عبدالله تقدم «مح» .

محمد بن احمد القطنزى عامى المذهب [صه٠د] «مح» .

محمد بن احمد النعيمى ابو المظفر رجل من اصحابنا اخبارى سمع الحديث و الاخبار و اكثر [صه٠جش] له كتاب [جش] «مح» .

محمد بن احمد بن نعيم ابو عبدالله - الشاذانى [صه٠كش٠رى] نيشابورى [رى] روى الكشى عن آدم بن محمد قال سمعت محمد بن شاذان بن نعيم يقول جمع عندى مال الغريم فانفذت به اليه و القيت فيه شيئا من صلب مالى قال فورد فى الجواب قد وصل الى ما انفذت من خاصة مالك فيها كذا و كذا تقبل الله منك [صه] وعده ابن طاووس فى ربيع الشيعة من الوكلاء للائمة عليهم الكلام «مح» .

محمد بن احمد النهدى هو ابن احمد بن خاقان «مح» .

محمد بن يعقوب عن الحسين بن محمد عنه فى [فى] فى باب الاشارة والنص على ابى جعفر الثانى عليه السلام وفى آخر كتاب الكفر والايمان . محمد بن يعقوب عن احمد بن محمد عنه فى [يب] فى باب الكفارة عن خطاء المحرم . عنه عن احمد بن محمد الكوفى عنه فى باب القضاء فى اختلاف الاولياء فى كتاب الديات و فى باب الرجل يقتل وله وليان وفى [بص] فى باب انه ليس للنساء عفو ولا قود .

محمد بن احمد بن هشام روى عنه على بن الحسين بن بابويه [لم] «مح» .

محمد بن احمد بن يحيى بن عمران بن عبدالله بن سعد بن مالك الاشعرى القمى ابو جعفر كان ثقة فى الحديث الا ان اصحابنا قالوا انه كان يروى عن الضعفاء و يعتمد المراسيل ولا يبالى عمن اخذ وما عليه فى نفسه طعن فى شيء [صه٠جش] جليل القدر كثير الرواية [ست٠صه] وكان محمد بن الحسن بن الوليد يستثنى من رواية محمد بن احمد بن يحيى ما رواه عن محمد بن

موسى الهمدانى اوعن رجل اوعن بعض اصحابنا اوعن محمد بن يحيى المعاذى اوعن ابى عبدالله الرازى الجامورانى اوعن ابى عبدالله السيارى اوعن يوسف بن السخت اوعن وهب بن منبه اوعن ابى على النيشابورى اوعن ابى يحيى الواسطى اوعن محمد بن على الصيرفى ابو سمينة او يقول فى حديث او كتاب ولم اروه او عن سهل بن زياد الادمى اوعن محمد بن عيسى بن عبيد باسناد منقطع او عن احمد بن هلال اومحمد بن على - الهمدانى اوعبدالله بن محمد الشامى او عبدالله بن احمد الرازى اواحمد بن الحسين بن سعيد او عن احمد بن بشير الرقى او عن محمد بن هرون اوعن مسويه بن معروف اومحمد بن عبدالله بن مهران اويتفرد به الحسن بن الحسين اللؤلوئى اوجعفر بن محمد بن مالك اويوسف بن الحرث اوعبدالله بن محمد الدمشقى قال ابو العباس بن نوح وقد اصاب شيخنا ابو جعفر محمد بن الحسن بن الوليد فى ذلك كله وتبعه ابو جعفر بن بابويه رحمه الله على ذلك الا فى محمد بن عيسى بن عبيد فلا ادرى ما رأيه فيه لانه كان على ظاهر العدالة و الثقه [جش] روى عنه سعد ومحمد بن يحيى واحمد بن ادريس [لم] ومحمد بن على بن الحسين عن ابيه عنه و قال محمد (بن على بن الحسين بن بابويه خ) الا ما كان فيهامن تخليط وهو الذى يكون طريقه محمد بن موسى الهمدانى الى آخر ما (من خ) تقدم و زاد او يقول روى اوعن الهيثم بن عدى اوجعفر بن محمد الكوفى و قال او يقول وجدت فى كتاب و لم اروه و لم يقل فى حديث و قال فى محمد بن عيسى بن عبيد باسناد منقطع يتفرد به «مح».

عنه ابو جعفر محمد بن بطة القمى واحمد بن ادريس ومحمد بن يحيى فى [ست] فى ترجمته. عنه محمد بن يحيى العطار و احمد بن ادريس فى مشيخة [يه] فى طريقه. عنه محمد بن يحيى العطار فى طريق صفوان بن مهران الجمال سعد بن عبدالله عنه قال كتب بعض اصحابنا الى ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب - المواقيت من ابواب الزيادات و فى [بص] فى باب اول وقت الظهر. سعد بن عبدالله عن محمد بن احمد فى [يب] فى باب النفر من منى. عنه احمد بن ادريس ثلث مرات فى مشيخة [يب] فى طريقه. عنه محمد بن عيسى بن عبيد فى [يب] فى باب تطهير الثياب. عنه ابو الحسن على بن الحسين فيه. محمد بن على بن محبوب عن محمد بن احمد عن احمد بن محمد بن عيسى فى باب مايحرم من النكاح من الرضاع. محمد بن على بن محبوب عن محمد بن احمد عن العمركى فى باب مايجوز الصلوة فيه من اللباس. محمد بن يحيى عن احمد بن محمد عنه فى [فى] فى كتاب فضل القرآن. محمد بن يعقوب عن احمد بن محمد عنه فى [يب] فى باب تفصيل ماتقدم ذكره فى الصلوة. عنه محمد بن الحسين الجوهرى فى باب فضل الكوفة. عنه محمد بن جعفر المودب فى باب فضل زيارة ابى عبدالله الحسين بن على عليهما السلام وفى باب فضل زيارة ابى الحسن موسى عليه السلام. على بن حاتم عن محمد بن جعفر عنه فى باب علامة اول شهر رمضان وفى [بص] فى باب حكم الهلال اذا رؤى قبل الزوال. محمد بن يعقوب عن على بن ابراهيم عن ابيه عن ابن اسباط ومحمد بن احمد عن موسى بن القاسم البجلى عن على بن اسباط فى [فى] فى باب صلوة الاستخارة. محمد بن يعقوب عن محمد بن احمد عن احمد بن محمد عن ابن فضال فى باب الجنب يعرق فى الثوب. محمد بن مسعود عن على بن محمد بن مروان عنه فى هذا الكتاب فى ترجمة سدير الصيرفى الا ان فى [كش] فيروزان بدل

مروان وهو الحق .

محمد بن احمر العجلي الكوفي ابو عمارة اسند عنه مات سنة ثلث و سبعين و مائة وله احدى و ثمانون سنة [ق] «مح» .

محمد بن ادريس الحنظلي ابو حاتم له كتاب [ست] عنه عبد الله بن جعفر الحميري [ست. لم] و في [د. لم. خ] عامي المذهب «مح» .

روى عنه محمد بن ابى الصهبان روى عنه سعد وغيره [لم. خ] «س» .

محمد بن ادريس العجلي الحلي كان شيخ الفقهاء بالحلة متقنا في العلوم كثير التصانيف [د] «مح» .

محمد بن ادريس العجلي بحلة له تصانيف منها كتاب السرائر شاهدته بحلة و قال شيخنا سديد الدين محمود الحمصي رفع الله درجته هو مخلط لا يعتمد على تصنيفه [جب] .

محمد بن ارومة النقمي [ضا] ويأتي ابن اورمه «مح» .

محمد بن اسامة ابو عمران البكري كوفي [ق] «مح» .

محمد بن اسحق من رجال العامة [صه] الا ان له ميلا و محبة شديدة [كش] «مح» .

محمد بن اسحق بن ابان روى عن محمد بن الحسن بن شمون حديثا فيه دلالة لابى الحسن الثالث عليه السلام و اسحق مشكوك في روايته [جش] «مح» .

محمد بن اسحق [ظم] بن اسحق اخو يزيد شعر روى الكشي عن حمدويه عن الحسن بن موسى قال حدثني يزيد بن اسحق شعر ان محمداً اخاه كان يقول بحيوة الكاظم عليه السلام فدعا له الرضا عليه السلام حتى قال بالحق [صه] الذي في [كش] يزيد و محمد ابنى اسحق شعر حمدويه قال حدثنا الحسن بن موسى قال حدثني يزيد بن اسحق و كان من ادفع الناس لهذا الامر قال خاصمني مرة اخي محمد و كان مستويا فقلت له لما طال الكلام بيني و بينه ان كان صاحبك بالمنزلة التي تقول فاسئله ان يدعو الله لي حتى ارجع الى قولكم قال قال لي محمد فدخلت على الرضا عليه السلام فقلت له جعلت فداك ان لي اخا وهو اسن مني وهو يقول بحيوة ابيك وانا كثيرا ما اناظره فقال لي يوما من الايام سل صاحبك ان كان بالمنزل الذي ذكرت ان يدعو الله له قال فالتفت ابو الحسن عليه السلام نحو القبلة فذكر ماشاء الله ان يذكر ثم قال اللهم خذ بسمعه و بصره ومجامع قلبه حتى ترده الى الحق قال كان يقول هذا وهو رافع يده اليمنى قال فلما قدم اخبرني بما كان فوالله ما لبث الا قليلا حتى قلت بالحق «مح» .

محمد بن اسحق بن ابى عثمان البرجمي الكوفي التميمي [ق] «مح» .

محمد بن اسحق خاصف النعل [كش] عامي غير ان له ميلا ومحبة [د] تقدم عن [صه] و [كش] من غير تقييد بخاصف النعل فتامل «مح» .

محمد بن اسحق بن خليد البكري الوابلي الكوفي [ق] «مح» .

محمد بن اسحق شرقا العدوي القرشي مولى آل عمر كوفي [ق] «مح» .

محمد بن اسحق شعر [ضا] هو اخو يزيد وتقدم «مح» .

محمد بن اسحق صاحب الشقاق كوفي [ق] و [د] جعله ابن اسحق بن عمار (١) «مح» .

(١) روى الشيخ في (د) في باب ما كره من انواع المكاسب عن اسحق بن عمار قال دخلت على ابى عبد الله عليه السلام فاخبرته انه ولد لي غلام فقال —

محمد بن اسحق بن العتاب البرجمي الكوفي [ق] «مح» .

محمد بن اسحق [ظم] بن اسحق بن عمار الصيرفي كوفي [ضا] التغلبي الصيرفي ثقة عين روى عن ابي الحسن موسى عليه السلام [جش] عنه [صه] وقال ابو جعفر بن بابويه انه واقفي وانا في روايته من المتوقفين (١) [صه] له كتاب كثير الرواة منهم محمد بن بكر بن جناح [جش] الحسن بن محبوب و القاسم بن اسمعيل [ست] و [د] جعله صاحب الشقاق والله اعلم «مح» .

و في ارشاد المفيد انه من خاصة الكاظم و ثقاته واهل الورع والعلم و الفقه من شيعته و ممن روى النص على الرضا عليه السلام «س» .

عنه صفوان بن يحيى في [ست] في ترجمته وفي [بص] في باب انه اذا عقد الرجل على امراة حرمت عليه امها و في [يب] في باب من احل الله نكاحه من النساء . عنه ابن ابي عمير في [فى] في باب الاشارة و النص على ابي الحسن الرضا عليه السلام ومرتين في [يب] في باب الصلوة في السفر من ابواب الزيادات واخرى في باب - البيع بالنقد و النسية . محمد بن ابي عمر عنه قال سئلت ابا الحسن الرضا عليه السلام في [يه] في باب الصلوة في السفر و كذا في [بص] الا انه قال فيه سئلت اباعبدالله عليه السلام في باب فرائض السفر روى هذا الخبر بعينه قال سئلت ابا الحسن عليه السلام في [يب] في باب الصلوة في السفر الظاهر ان ما في [بص] اشتباه بقرينة اتحاد الخبر وعدم روايته عن ابي عبدالله عليه السلام غير هذا والله اعلم . علي بن يحيى عنه عن محمد بن حكيم في [يب] في باب فضل زيارة ابي عبدالله الحسين بن علي عليهما - السلام . الحسن بن علي بن عبدالله عن عمه محمد بن عبدالله عنه قال قلت للرضا عليه السلام في [يب] في باب البيع بالنقد والنسية . محمد بن هيثم عن محمد بن اسحق قال قلت لابي الحسن الرضا عليه السلام في باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات . عنه علي بن حديد في [فى] في باب في العينة في كتاب المعيشة . الحسن بن ابي الربيع عن محمد بن اسحق عن ام هاني في باب الغيبة . احمد بن الحسن الميثمي عن محمد بن اسحق عن عمار النوفلي في باب التمشط في كتاب الزي والتجمل .

محمد بن اسحق القمي [ج] «مح» .

محمد بن اسحق المدايني . شعيب - الحداد عنه عن علي بن الحسين عليهما السلام في [يب] في باب ميراث ابن الملاعنة .

محمد بن اسحق المدني صاحب السير من اصحاب الباقر عليه السلام عامي [صه ٥ جخ] الظاهر انه ابن اسحق المذكور اولا الذي قال فيه الكشي من رجال العامة الا ان له ميلا ومحبة شديدة و قد قيل ايضا انه اسحق بن يسار المدني وهو كذلك «مح» .

يعقوب بن ابراهيم بن سعد عن ابيه عن محمد بن اسحق عن الزهري في [يب] في باب ابطال العول و في [فى] في باب في ابطال العول حريز عن محمد بن اسحق عن ابي جعفر عليه السلام في [يه] في باب النوادر في كتاب النكاح . علي بن ابراهيم عن ابيه عن ابن محبوب عن محمد بن اسحق المدني عن ابي جعفر عليه

- الا سميته محمدا قال قلت قد فعلت قال فلا نصرب محمدا ولا تشتمه جعل الله قرة عين لك في حيوتك وخلف صدق من بعدك الخبر (م ٠ ح ٠ طبا)

(١) يدل على توهم ابن بابويه رواية هذا - الرجل عن الرضا عليه السلام كما يظهر مما ذكره المصنف وكذا روايته النص على الرضا عليه السلام كما هو مذكور في الكافي وصرح به المفيد . ح سن عفى عنه .

السلام فى كتاب الروضة فى حديث الجنان والنوق.

محمد بن اسحق الهاشمى مولاهم - المدنى قدم الكوفة [ق] هو صاحب السير «مح».

محمد بن اسحق بن يسار المدنى مولى فاطمة بنت عتبة اسند عنه يكنى ابا بكر صاحب المغازى من سبى عين التمر وهو اول سبى دخل المدينة وقيل كنيته ابو عبدالله روى عنهما مات سنة احدى و خمسين ومأته [ق] و هو صاحب السير والهاشمى المتقدم «مح».

محمد بن اسد بن عمر الطائى الكوفى [ق] «مح».

محمد بن اسرائيل مولى بنى هلال - الكوفى [ق] «مح».

محمد بن اسعد بن الحسين الحسينى السيد مجدالدين ابو المفضل فقيه عالم [جب].

محمد بن اسعد بن على بن هبة الله بن دعويدار القاضى علاء الدين وجيه فاضل [جب].

محمد بن اسلم الجبلى [قر] بن اسلم - الجبلى الطبرى اصله كوفى [ضا٠صه٠جش] كان يتجر الى طبرستان يكنى ابا جعفر يقال انه كان غاليا فاسد الحديث روى عن الرضا عليه السلام [صه٠جش] قال ابن الغضائرى الحلبى [صه] عنه محمد بن الحسين بن ابى الخطاب [ست٠لم] «مح».

له كتاب روى عنه محمد بن على [جش] «س».

على بن محمد بن سعيد عن محمد بن اسلم (مسلم خ) عن احمد بن زكريا فى [فى] فى باب تذاكر الاخوان. على بن محمد بن سعد عنه عن محمد بن على بن عدى فى باب فى الطاف المؤمن. احمد بن محمد بن خالد عن محمد بن على عنه فى باب فى الزيادة فى الاجل اى اجل المتعة و فى باب انها مصدقة على نفسها اى المتعة وفى باب صفة مبايعة النبى صلى الله عليه و آله النساء و فى يب فى باب تفصيل احكام النكاح قريبا من الاخر. عنه احمد بن محمد البرقى فى [فى] فى باب حد المسير الذى يقصر الصلوة فيه. عنه احمد بن محمد بن خالد فى باب علل التحريم و هو اول الاطعمة و فى باب معرفة دم الحيض و العذرة و فى [يب] فى باب ضمان النفوس. عنه محمد بن الحسين بن ابى الخطاب فى مشيخة [يه] فى طريقه. عنه محمد بن زيد الرزامى خادم الرضا عليه السلام فيه. عنه الحسين بن سيف فى [فى] فى باب زيارة ابى الحسن الرضا عليه السلام فى آخر كتاب الحج وفى [يب] فى باب فضل زيارة ابى الحسن على بن موسى الرضا عليه السلام. عنه محمد بن عبدالله بن زراره فى باب المهور و الاجور و فى باب ميراث الموالى مع ذوى الرحم. عنه اسمعيل بن مهران فى باب تفصيل احكام النكاح وفى [فى] فى باب الزيادة فى الاجل اى اجل المتعة. عنه يعقوب بن يزيد فى باب الاسعار فى كتاب المعيشة. عنه على بن الحكم فى باب بيع المرابحة. عنه معوية بن حكيم فى باب ما يجب من حق الامام على الرعية. عنه محمد بن حسان فى باب من استعان به اخوه فلم يعنه. عنه السيارى فى [يب] فى باب الزيادات بعد باب الصلوة على الاموات فى الجزء الاول.

محمد بن اسلم بن العلاء ابو العلا الخارفى الهمدانى الكوفى اسند عنه [ق] «مح».

محمد بن اسمعيل يكنى ابا الحسن نيشابورى يدعا بندقى (بندقرخ) [لم] «مح».

محمد بن اسمعيل يكنى ابا الحسن نيشابورى [لم٠جخ] يدعا بند فر [د٠جخ] و قال الكشى

عند ترجمة ابى محمد الفضل بن شاذان ذكر ابو الحسن محمد بن اسمعيل البندقى النيشابورى ان الفضل بن شاذان نفاه عبدالله بن طاهر من نيشابور الى آخره وكان محمد بن اسمعيل هذا هو الذى يروى كثيرا فى الكافى عن الفضل بن شاذان النيشابورى لانه يذكر بلا واسطة غيره احواله والله اعلم «س» .

محمد بن اسمعيل بن ابراهيم بن موسى بن جعفر روى عنه على بن محمد ويأتى باسقاط ابراهيم وفى بعض نسخ الكافى فى بعض المواضع فى موضعه بياض فكانه ترك لاشتباه والله اعلم «مح» .

على بن محمد عن محمد بن اسمعيل بن ابراهيم بن موسى بن جعفر قال كتب ابو محمد عليه السلام فى [فى] فى مولد ابى محمد الحسن بن على عليهما السلام. على بن محمد عن محمد بن اسمعيل العلوى قال حبس ابو محمد. عنه على بن نارمش فيه .

محمد بن اسمعيل بن احمد بن بشير البرمكى المعروف بصاحب الصومعة ابو عبدالله سكن بقم وليس اصله منها ذكر ذلك ابو العباس بن نوح [صه ٥٠ جش] الا ان فيه بشر ثم له كتب عنه محمد بن جعفر الاسدى [جش] اختلف علمائنا فى شانه فقال النجاشى انه ثقة مستقيم وقال ابن الغضائرى انه ضعيف وقول النجاشى عندى ارجح [صه] «مح» .

روى الكشى عن حمدويه و ابراهيم قال حدثنا محمد بن اسمعيل الرازى قال حدثنا احمد بن سليمان. ابن بابويه عن على بن احمد بن موسى ومحمد بن احمد السنانى (الشيبانى خ) والحسين بن ابراهيم بن احمد بن هشام المكتب رضى الله عنهم عن محمد بن ابيعبدالله الكوفى عنه فى مشيخة [يه] فى طريقه وفى طريق محمد بن سنان مكاتبة . فقد رويته عن على بن محمد بن احمد بن موسى رضى الله عنه قال حدثنا محمد بن جعفر الكوفى الاسدى قال حدثنا محمد بن اسمعيل بن الفضل من الحقوق الظاهر ان على بن محمد بن احمد بن موسى هنا اشتباه لعدم وجوده فى كتب الرجال والصواب على بن احمد بن موسى بقرينة رواية ابن بابويه عنه كثيرا والله اعلم. على بن احمد بن موسى والحسين بن ابراهيم بن احمد - الكاتب قالا حدثنا محمد بن ابى عبدالله الكوفى عنه قال حدثنا موسى بن عبدالله النخعى فى [يب] فى باب زيارة جامعة . محمد بن يعقوب عن محمد بن ابى عبدالله عن محمد بن اسمعيل عن الحسين بن الحسن فى [فى] فى باب اطلاق القول بانه شىء وفى باب النهى عن الجسم والصورة . وعن على بن العباس فيه . وعن الحسين بن الحسن فى باب الارادة انها من صفات الفعل . محمد بن يعقوب عن محمد بن جعفر الكوفى عن محمد بن اسمعيل عن جعفر بن عيسى فى [يب] فى باب من الزيادات فى القضايا والاحكام وفى [فى] فى باب النوادر فى كتاب الاحكام . عنه عن محمد بن جعفر الاسدى عن محمد بن اسمعيل البرمكى الرازى عن الحسين بن الحسن بن برد الدينورى فى [فى] فى باب حدوث العالم فظهر من رواية محمد بن جعفر الاسدى عنه على ما فى [جش] و رواية محمد بن يعقوب عن محمد بن جعفر الاسدى عن محمد بن اسمعيل البرمكى الرازى وروايته عن محمد بن جعفر الكوفى عنه وعن محمد بن ابى عبدالله عنه وروايته عن محمد بن ابى عبدالله الكوفى فى ترجمة محمد بن ابيعبدالله والقرائن التى ذكرنا فيها ان محمد بن ابى عبدالله الذى اختلف علمائنا رضوان الله عليهم فيه محمد بن جعفر بن محمد بن عون الاسدى فان اردت زيادة الايضاح فلتر جع الى ترجمة محمد بن ابيعبدالله ومحمد بن جعفر

بن محمد بن عون الاسدى و محمد بن جعفر الاسدى و محمد بن خالد الطيالسى .

محمد بن اسمعيل الازدى كوفى [ق] «مح» .

محمد بن اسمعيل بن بزيع [ظم ٠ ج] ثقة صحيح كوفى مولى المنصور [ضا] غير كوفى عنه [صه] ابو جعفر مولى ابى جعفر المنصور و ولد بزيع بيت منهم حمزة بن بزيع و كان من صالحى هذه الطايفة و ثقاتهم كثير العلم (العمل خ) و قال محمد بن عمر الكشى كان محمد بن اسمعيل من رجال ابى الحسن موسى عليه السلام و ادرك اباجعفر الثانى عليه السلام و قال حمدويه عن اشياخه ان محمد بن اسمعيل بن بزيع و احمد بن حمزة كانا فى عداد الوزراء و كان على بن النعمان اوصى بكتبه لمحمد بن اسمعيل [صه ٠ جش] و قال ابو العباس بن سعيد فى تاريخه ان محمد بن اسمعيل بن بزيع سمع منصور بن يونس و حماد بن عيسى و يونس بن عبد الرحمن و هذه الطبقه كلها فقال (و فال خ) سئلت عنه على بن الحسن فقال ثقة ثقة عين اخبرنا و الدى رحمه الله تعالى عن محمد بن على بن الحسين عن محمد بن على ما جيلويه عن على بن ابراهيم عن ابيه عن على بن معبد عن الحسين بن خالد الصيرفى قال كنا عند الرضا عليه السلام و نحن جماعة فذكر محمد بن اسمعيل بن بزيع فقال و ددت ان فيكم مثله و حكى بعض اصحابنا عن ابن الوليد قال و فى رواية محمد بن اسمعيل بن بزيع قال ابو الحسن الرضا عليه السلام ان لله تعالى بابواب الظالمين من نور الله به البرهان و مكن له فى البلاد ليدفع بهم عن اوليائه و يصلح الله به امور المسلمين - اليهم ملجاء المومنين من الضر و اليهم يفزع ذو الحاجة من شيعتنا بهم يؤمن الله روعة المؤمن فى دار الظلم اولئك المؤمنون حقا اولئك - امناء الله فى ارضه اولئك نور الله فى رعيتهم يوم القيمة و يزهر نورهم لاهل السموات كما تزهر الكواكب الزهرية (الدرية خ) لاهل الارض اولئك من نورهم نور القيمة تضيىء منهم القيمة خلقوا و الله للجنة و خلقت الجنة لهم فهنيئا لهم ماعلى احدكم ان لو شاء لنال هذا كله قال قلت بماذا جعلنى الله فداك قال يكون معهم فيسرنا بادخال السرور على المؤمنين من شيعتنا فكن منهم يا محمد [جش] قال الرضا عليه السلام ان لله تعالى [الخ] و روى الكشى عن على بن محمد قال حدثنى بنان بن محمد عن على بن مهزيار عن محمد بن اسمعيل بن بزيع قال سئلت ابا جعفر عليه السلام ان يأمر لى بقميص من قمصه اعده لكفنى فبعث الى قال فقلت له كيف اصنع به جعلت فداك قال انزع ازراره [صه] و جدت فى كتاب محمد بن الحسين بن بندار القمى بخطه حدثنى محمد بن يحيى العطار عن محمد بن احمد بن يحيى قال كنت بفيد فقال لى محمد بن على بن بلال مر بنا الى قبر محمد بن اسمعيل بن بزيع نزوره فلما اتيناه جلس عند راسه مستقبل القبلة و القبر امامه ثم قال اخبرنى صاحب هذا القبر يعنى محمد بن اسمعيل انه سمع ابا جعفر عليه السلام يقول من زار قبر اخيه المومن فجلس عند قبره و استقبل القبله و وضع يده على القبر و قرء انا انزلناه فى ليلة القدر سبع مرات امن من الفرغ الاكبر [كش] و فى [جش] قال محمد بن يحيى العطار فذكر مثله بدون فجلس عند قبره و استقبل القبلة و له كتب عنه احمد بن محمد بن عيسى و معوية بن حكيم و ابراهيم بن هاشم و محمد بن الحسين «مح» .

قال الفاضل الزكى السيد الجليل الاميز مصطفى التفريشى فى حاشية كتابه روى شيخنا الصدوق محمد بن يعقوب الكلينى قدس سره

كثيرا في كتاب الكافي عن محمد بن اسمعيل عن الفضل بن شاذان فقد قيل ان محمد بن اسمعيل هذا هو محمد بن اسمعيل بن بزيع وهو بعيد جدا لان محمد بن يعقوب الكليني يروى عن محمد بن اسمعيل بن بزيع بواسطتين لانه يروى عن علي بن ابراهيم عن ابيه عنه ويروى عن محمد بن يحيى عن احمد بن محمد عنه ولان محمد بن اسمعيل الذي يروى عنه الكليني يروى عن الفضل بن شاذان وصرح الكشي عند ترجمة الفضل بن شاذان بان الفضل بن شاذان يروى عن محمد بن اسمعيل بن بزيع وقيل محمد بن اسمعيل هذا هو محمد بن اسمعيل البرمكي المعروف بصاحب الصومعة لا محمد بن اسمعيل بن ميمون الزعفراني ومحمد بن اسمعيل بن بزيع لانهما لقيا اصحاب الصادق عليه السلام وبعيد ان يروى الكليني عن الصادق عليه السلام بواسطتين قلت محمد بن اسمعيل البرمكي ايضا لقي اصحاب الصادق عليه السلام كما يظهر من النجاشي عند ترجمة عبدالله بن داهر فالظاهر ان محمد بن اسمعيل الذي روى عنه الكليني غير هذه الثلثة وكانه محمد بن اسمعيل البندقي النيشابوري لانه يذكر احوال الفضل بن شاذان بلا واسطة غيره كما نبهنا عليه عند ترجمته ويويده رواية الكشي عن محمد بن اسمعيل البندقي النيشابوري عند ترجمة الفضل بن شاذان وروايته عن محمد بن اسمعيل عن الفضل بن شاذان عند ترجمة ابي ذر الغفاري رحمه الله تعالى فان قلت حكم بعض الفقهاء قدس الله ارواحهم بصحة هذا الطريق يدل ان محمد بن اسمعيل هو احد الثلثة لانهم الموثوقون لا غير قلت الحكم بصحة هذا الخبر لا يدل على توثيق جميع رجاله لانه قد يكون الحكم بصحة الخبر من باب الاجتهاد لا من باب الشهادة كما اجتهد احد ان محمد بن عيسى بن عبيد اليقطيني ثقة فعد حديثه صحيحا ثم اجتهد رجل آخر انه ضعيف فعد حديثه ضعيفا وكما اجتهد في تميز المشتركات بسبب القرائن في طريق كان فيه محمد بن قيس مثلا انه ابو عبدالله الثقة فعد حديثه صحيحا واجتهد احد انه ابو احمد الضعيف فعد حديثه ضعيفا وليس قول احد هما علينا حجة و بالجملة محمد بن اسمعيل الذي يروى عنه الكليني ليس من الثقات عندي انتهى اقول اما قوله لانه يذكر احوال الفضل بن شاذان بلا واسطة غيره لا يصلح قرنية روايته عنه لان الكشي في ترجمة الفضل بن شاذان قال هكذا ذكر ابو الحسن محمد بن اسمعيل البندقي النيشابوري ان الفضل بن شاذان بن الخليل نفاه عبدالله بن طاهر من النيشابور بعد ان دعى به واستعلم كتبه و امره ان يكتبها [الخ] ومحمد بن اسمعيل فيها لم يرو عنه بل ذكر احواله ولم يبين زمان ذكر احواله فيحتمل انه سمع احواله عن جماعة او كانت احواله مشهورة في نيشابور فذكرها للكشي بعد زمان كثير بحيث لا يمكن ادراكه للفضل (١) فهذا لا يدل على روايته عنه بلا واسطة و اما قوله و يؤيده رواية الكشي [الخ] قياس مع الفارق لانا قد بينا انفا ان محمد بن اسمعيل البندقي لم يرو في ترجمة الفضل بن شاذان عنه بل ذكر احواله و في ترجمة ابي ذر الغفاري روى محمد بن اسمعيل عن الفضل بن شاذان وعلى تقدير تسليم ان ذكر الاحوال يكون بمنزلة الرواية الظاهر ان تكون رواية الكشي عن محمد بن اسمعيل البندقي عن الفضل في ترجمته مرسلة لان الكشي فيها كلما روى عن الفضل بن شاذان روى بواسطتين او ثلثة فروايته عنه بواسطة واحدة لا تخلو من بعد فتكون مرسلة ومعهذا كله يحتمل ان يروى

(١) بل يجوز ان ينقل هذا الحكاية غير اهل نيشابور ايضا ١٢

الكشي عن محمد بن اسمعيل البندقي ومحمد بن اسمعيل البرمكي ايضا وهذا (١) ليس ببعيد لكثرة نظائره فما ذكره في مقام التابيد لا - يصلح تاييداً ايضا واما قوله محمد بن اسمعيل البرمكي ايضا لقي اصحاب الصادق عليه السلام كما يظهر من النجاشي عند ترجمة عبدالله بن داهر الظاهر ان في عد النجاشي محمد بن اسمعيل البرمكي من رواة عبدالله بن داهر وعده من اصحاب الصادق عليه السلام اشتباها منه او من نساخه لان محمد بن يعقوب روى عن محمد بن ابيعبدالله عن محمد بن اسمعيل البرمكي بثلثة وسايط عن ابي جعفر الثاني عليه السلام في [في] في باب اطلاق القول بانه شيء وباربعة وسايط عن الرضا عليه السلام في باب النهي عن الصفة وبستة وسايط عن ابي عبدالله عليه السلام في باب النهي عن الجسم و - الصورة وبواسطتين عن ابي الحسن موسى عليه السلام فيه وبخمسة وسايط عن ابي عبدالله عليه - السلام في باب الارادة انها من صفات الفعل و كذا في باب حدوث الاسماء و بثلثه وسايط عن ابي ابراهيم عليه السلام في باب الحركة و الانتقال و بثلثة وسائط عن ابيعبدالله عليه - السلام فيه وبخمسة وسايط عن ابي عبدالله عليه السلام في باب النوادر في آخر كتاب التوحيد وهكذا فلم ينقل عن ابيعبدالله عليه السلام باقل من ثلثة وسايط ومع هذه المراتب بعيد غاية البعدان يروى عنه عليه السلام بواسطة واحدة مع انا لم نجد مع التتبع التام رواية محمد بن اسمعيل عن عبدالله بن داهر الافي باب المؤمن و علاماته انه روى عن عبدالله بن داهر بثلثة وسايط عن ابي عبدالله عليه السلام اقول الظاهر

(١) مع ان الشيخ بهاء الملة والدين (قده) صرح بان الكشي روى عن محمد بن اسمعيل البرمكي على ما ياتي (مح طبا)

ان محمد بن اسمعيل المذكور هو محمد بن اسمعيل البرمكي لان قرب زمانه دون زمان غيره من زمان محمد بن يعقوب معلوم بحيث يمكن ان يروى عنه بلاواسطة لان علي بن احمد بن موسى ومحمد بن احمد السناني رويا عن محمد بن يعقوب ومحمد بن ابي عبدالله الكوفي كما في ترجمة محمد بن يعقوب و محمد بن اسمعيل البر- مكي فظهر كونهما مع الكليني في مرتبة واحدة وزمان واحد والكليني روى بواسطة محمد بن ابيعبدالله عن محمد بن اسمعيل البرمكي كما ذكرنا فلا يبعد ان يروى عنه مرة بواسطة واخرى بغيرها فان قيل بعيد ان يروى شخص عن شخص مرة بواسطة واخرى بغيرها فلنا هذا ليس ببعيد لانا تتبعنا كتب الاخبار و كتب الرجال راينا كثيرا وفي مواضع متعدده هكذا و من جملتها الذي ذكرناه في ترجمة العمركي بن علي - البوفكي فمن اراد الاطلاع عليه فليرجع اليها وقال الفاضل الكامل الزكي الشيخ الجليل الا- لمعي شيخ حسن بن زين الدين في منتقى الجمان الفايدة الثانية عشرة ياتي في اوائل اسانيد- الكافي ايضا محمد بن اسمعيل عن الفضل بن شاذان وامر محمد بن اسمعيل هذا ملتبس لان- الاسم مشترك في الظاهر بين سبعة رجال ذكر- هم الاصحاب في كتب الرجال و هم محمد بن اسمعيل بن بزيع الثقة الجليل ومحمد بن اسمعيل البرمكي ومحمد بن اسمعيل الزعفراني وهذان وثقهما النجاشي وذكر الاربعة الاخر وقال كلهم مجهولون الحال و الاول لا يتجه ارادته هنا من وجوه فذكر الوجوه [الخ] ثم قال واما الثاني والثالث فكذلك لان البرمكي يروى عنه في اسانيد كثيره بالواسطة والزعفراني متقدم ايضا فانهم ذكروا انه ادرك اصحاب ابي عبدالله عليه السلام فلم يبق الا احتمال كونه

احد المجهولين ويحتمل كونه غيرهم بل هو اقرب فان الكشي ذكر في ترجمة الفضل بن شاذان حكاية عنه وقال ان ابا الحسن محمد بن اسمعيل البندقي النيسابوري ذكرها ولا يخفى ما في التزام صاحب الاسم المبحوث عنه للرواية عن الفضل بن شاذان من الدلالة على الاختصاص به ونقل الحكاية عن الرجل المذكور يؤذن بنحو ذلك فيقرب كونه هو وفي فهرست الشيخ (١) حكاية عنه ايضا ذكرها في ترجمة احمد بن داود الفزاري و قال في صدر الحكاية ذكر محمد بن اسمعيل النيسابوري ثم ان حال هذا الرجل مجهول ايضا اذ لم يعلم له ذكر الا بما رأيت فليس في هذا التعيين كثير فايدة و لعل في اكثار الكليني من الرواية عنه شهادة بحسن حاله كما نبهنا عليه في الفايدة التاسعة مضافا الى ثقات حديثه وقد وصف جماعة من الاصحاب اولهم العلامة احاديث كثيرة هو في طرقها بالصحة و ذكر الشيخ تقي الدين بن داود في كتابه ما هذا لفظه اذا وردت رواية عن محمد بن يعقوب عن محمد بن اسمعيل ففي صحتها قولان فان في لقائه له اشكالا فتقف الروايه لجهالة الواسطة بينهما و ان كانا مرضيين معظمين و فهم من هذا الكلام بعض الاصحاب انه ابن بزيع و وجه الاشكال في اللقاء على هذا التقدير واضح لكنك قد عرفت فساد هذا الاحتمال من غير الوجه المذكور ويزيد ما اشار اليه ابن داود من ان في البين واسطه مجهولة و انما مقام هذا الشيخ العظيم الشأن اجل من ان ينسب اليه هذا التدليس الفاحش والصواب ما حققناه ويقوى في خاطري ادخال الحديث المشتمل عليه في قسم الحسن انتهى اقول اما قوله واما الثاني و الثالث فكذلك لان البرمكي يروي عنه في اسانيد كثيرة بالواسطة قلنا رواية محمد بن يعقوب عنه بواسطة لا تنافي روايته عنه بغير واسطة لاحتمال ان يروي عنه بواسطة تارة واخرى بغيرها وهذا ليس ببعيد على ما اشرنا اليه آنفا و اما قوله و نقل الحكاية عن الرجل المذكور يؤذن بنحو ذلك فيقرب كونه هو قلنا نسلم ذلك اذا روى الرجل المذكور عن الفضل واما اذا حكى عنه فلا نسلم لان الحكاية ليس بمنزلة الرواية على ما اشرنا اليه مع شيء زايد ايضا و يظهر من قوله وفي فهرست الشيخ [الخ] بحث جديد غريب على قول السيد التفريشي رحمه الله تعالى ويؤيده رواية الكشي [الخ] لانه يلزم بناء هذا القول ان يروي الشيخ الطوسي قدس سره عن محمد بن اسمعيل البندقي النيسابوري لانه قال في الفهرست في اول السند هكذا وذكر محمد بن اسمعيل النيسابوري كما قال الكشي في اول السند و مولد الشيخ على ما نقله [مح] [س] رحمهما الله عن [صه] في شهر رمضان سنه خمس وثمانين و ثلثمائة و موت محمد بن يعقوب على ما في ترجمته في شعبان سنة ثمان وعشرين على قول وعلى الاخر سنة تسع و عشرين وكان محمد بن اسمعيل المذكور قبله و بينهما بون بعيد و اذا بطل المؤيد و الاحتمال الذين ذكرهما هذا الشيخ الجليل ايضا ثبت ان محمد بن اسمعيل هو البرمكي فان قيل يحتمل ان يكون محمد بن اسمعيل هذا هو الصيمري القمي لكون زمانه قريبا من زمان الكليني ايضا لانه روى بوسطة محمد بن يحيى عنه عن علي بن الحكم في [في] في باب تقديم النوافل قلنا تقييده بالقمي فيه نادر قليل و رواية محمد بن

(١) وقال الكشي ايضا في ترجمة بن احمد بن داود الفزاري و ذكر محمد بن اسمعيل النيشابوري انه هجم عليه محمد بن طاهر (الخ) فنقل الحكاية التي نقلها في الفهرست بعينها مح طبا

احمد بن يحيى الذى معلوم معاصرته لمحمد بن اسمعيل بن بزيع عن محمد بن اسمعيل عن على بن الحكم كثير بحيث لا يحتمل الاشتباه فيحتمل ان يكون التقييد بالقمى زيادة من النساخ او يكون محمد بن اسمعيل بن بزيع قميا فانتقل الى الكوفة او بالعكس و هذا غير بعيد لكثره نظائره و اذا بطل هذا الا حتمال ايضا ثبت كونه هو البرمكى على ان ما ذكرنا مؤيد بثلثة اشياء احدها قول الشيخ الجليل الافضل الاكمل الاعلم بهاء الملة والدين محمد بن الحسين بن عبد الصمد العاملى قدس سره فى كتاب مشرق الشمسين بعد اقامة القرائن بانه ليس ابن بزيع الثقة و لا المجاهيل الذين ذكرهم وقد اطبق علمائنا قدس الله ارواحهم على تصحيح ما يرويه الكلينى عن محمد بن اسمعيل الذى فيه النزاع ولم يتردد فى ذلك الا ابن داود لاغير و اطباقهم هذا قرينة قوية على انه ليس احدا من اولئك الذين لم يوثقهم احد من علماء الرجال فبقى الامر دائرا بين الزعفرانى و البرمكى فانهما ثقتان من اصحابنا لكن الزعفرانى ممن لقى اصحاب الصادق عليه السلام كما نص عليه النجاشى فبعيد بقائه الى عصر الكلينى فيقوى الظن فى جانب البرمكى فانه مع كونه رازيا كالكلينى فزمانه فى غاية القرب من زمانه لان النجاشى يروى عن الكلينى بواسطتين وعن محمد بن اسمعيل البرمكى بثلث وسايط و الكشى حيث انه معاصر للكلينى يروى عن البرمكى بواسطة و بدونها و ايضا فمحمد بن جعفر الاسدى المعروف بمحمد بن ابيعبدالله الذى كان معاصر البرمكى توفى قبل وفات الكلينى بقرب من ستة عشر سنة فلم يبق مرية فى قرب زمان الكلينى من زمان البرمكى جدا و اما روايته عنه فى بعض الاوقات بتوسط الاسدى فغير قادح فى المعاصرة فان الرواية عن الشيخ تارة بواسطة واخرى بدونها امر شايع متعارف لا غرابة فيه والله اعلم بحقايق الامور انتهى وثانيها انه بعيد غاية البعد ان يروى الكلينى رحمه الله تعالى احاديث كثيره غاية الكثرة عن شخص مجهول الحال غير ثقة او ضعيف غير معتبر فلابد ان يكون محمد بن اسمعيل هذا ثقة معتبرا عنده وعند غيره ولما لم يكن غير هذه الثلثه ثقة يحتمل الرواية عنه ولم يمكن الرواية عن ابن بزيع والزعفرانى فلابد ان يكون محمد بن اسمعيل هو البرمكى و ثالثها قول الكلينى رحمه الله تعالى فى [فى] باب النبيذ من ابواب الاشربة محمد بن يحيى عن احمد بن محمد عن على بن الحكم ومحمد بن اسمعيل ومحمد بن جعفر ابو العباس الكوفى عن محمد بن خالد جميعا عن سيف بن عميرة فانه روى فيه بدون الواسطة عن محمد بن اسمعيل ومحمد بن جعفر ابى العباس الكوفى الذى هو محمد بن جعفر الاسدى المعروف بمحمد بن ابيعبدالله الذى روى الكلينى كثيرا بواسطته عن محمد بن اسمعيل البرمكى على ما اشرنا اليه آنفا فمحمد بن جعفر المذكور كان راويا لمحمد بن اسمعيل البرمكى ومعاصرا له لا لغيره فجمعهما فى الرواية عنهما كالتصريح بانه البرمكى وهذا قرينة قوية فلا تغفل و بعد هذه المراتب ان قال قائل يحتمل ايضا النيسابورى وغيره فلنا كما يحتمل هو وغيره يحتمل البرمكى ايضا لكن احتماله احتمال مع المرجح و هو معلومية قرب الزمان و اطباق العلماء رضوان الله عليهم و رواية الكلينى رحمه الله تعالى بغير الواسطه عن محمد بن اسمعيل ومحمد بن جعفر معا وغيرها من المرجحات فان رجحناه كان ترجيحا مع المرجح فان رجحنا غيره كان ترجيحا للمرجوح وهو محال وان توقفنا عطلنا حكما بل احكاما

من احكام الله تبارك و تعالى فلاجرم رجحنا و قلنا انه محمد بن اسمعيل البرمكي هذا غايه تحقيق الكلام في هذا المقام والله عالم بالصواب .

محمد بن عبد الجبار عن محمد بن اسمعيل عن علي بن النعمان في [في] في باب ان الائمة عليهم السلام يعلمون جميع العلوم التي خرجت الى الملئكة عنه عن محمد بن اسمعيل بن بزيع عن علي بن النعمان في [يب] في باب ابتياع الحيوان وفي باب الزيادات في فقه الحج قريبا من الاخر . عنه عن حمزة بن بزيع في [في] في باب المداراة . عنه عن محمد بن اسمعيل عن علي بن النعمان في باب التقية . عنه عن محمد بن اسمعيل عن ابن ابي عمير في [يب] في باب الزيادات في فقه النكاح . وعن علي بن النعمان في باب وصية الانسان لعبده . يعقوب بن يزيد عنه عن صالح بن عقبة في باب ضروب النكاح وفي باب لحوق الاولاد بالاباء وفي [بص] في باب حكم ولد الجارية المحللة وفي باب ان الرجل اذا اشترى جارية حبلى من ابواب العدد . عنه عن محمد بن اسمعيل عن ابي الحسن عليه السلام في [في] في باب ان الائمة عليهم السلام محدثون . موسى بن القاسم عن محمد بن اسمعيل عن ابيه عن ادريس بن عبد الله في [يب] في باب الكفارة عن خطاء المحرم . عنه عن محمد بن اسمعيل عن ابي الحسن عليه السلام فيه . علي بن مهزيار عن محمد بن اسمعيل قال امرت رجلان يسئل ابا الحسن عليه السلام في [يه] في باب من ياخذ حجة فلا تكفيه. عنه علي بن مهزيار في [يب] في باب الزيادات في كتاب الوصايا . علي بن مهزيار عن محمد بن اسمعيل قال سمعت رجلا يقول لابي عبد الله عليه السلام في باب دخول الحمام . عنه عن محمد بن اسمعيل عن حنان بن سدير في باب فضل الكوفة. عنه علي بن مهزيار في [في] في باب الركوع و ما يقال فيه . علي بن مهزيار عن محمد بن اسمعيل قال رأيت ابا الحسن عليه السلام في باب السجود علي بن مهزيار عنه قال سئلته يعني اباجعفر عليه السلام في باب حالات الائمة عليهم السلام في السن . الحسن بن محبوب عن محمد بن اسمعيل عن حنان بن سدير في [يب] في كتاب المكاسب. علي بن الحسن بن فضال عن محمد بن علي عنه عن منصور بزرج في باب المهور والاجور . محمد بن علي بن محبوب عن محمد بن اسمعيل عن ابن محبوب فيه . علي بن الحسن عن محمد بن علي عن محمد بن اسمعيل عن منصور بزرج في باب حكم الحيض و في [بص] في باب ما للرجل من المرأة اذا كانت حايضا. علي بن الحسن بن فضال عن محمد بن علي عنه في باب ان الرجل اذا سمى المهر . عنه الحسين بن سعيد في [يب] في باب عقد المرأة على نفسها النكاح . الحسين بن سعيد عن محمد بن اسمعيل عن ابي الحسن عليه السلام في باب لحوق الاولاد بالاباء . عنه عن محمد بن اسمعيل عن حمزة بن بزيع في باب النذور . عنه عن محمد بن اسمعيل عن ابي الحسن الرضا عليه السلام في باب الصيد والذكاة . عنه عن محمد بن اسمعيل عن حنان بن سدير في باب الذبايح و الاطعمة . عنه عن محمد بن اسمعيل عن ابي الحسن عليه السلام فيه قريبا من الاخر . عنه عن محمد بن اسمعيل قال سئلت ابا الحسن عليه السلام . احمد بن محمد عن ابن فضال عن محمد بن اسمعيل مثله في [في] في باب القناع . محمد بن احمد بن يحيى عن علي بن السندي عن محمد بن اسمعيل عن الرضا عليه السلام في [يب] في باب الذبايح و الاطعمة قريباً من الاخر . محمد بن الحسين عن علي بن اسمعيل عن محمد بن اسمعيل عن سعدان بن مسلم في [في] في باب ان رسول الله صلى الله عليه وآله اول من اجاب . احمد بن الحسين عن محمد

بن اسمعيل عن سليمان بن جعفر فى [يب] فى باب الذبايح والاطعمة قريبا من الاخر . محمد بن احمد بن يحيى عن احمد بن الحسين عنه فى باب الصلوة فى السفر من ابواب الزيادات . محمد بن احمد عن احمد بن الحسين عن محمد بن اسمعيل عن سليمان بن جعفر فى [فى] فى باب القفاع فى كتاب الاشربة . محمد بن على بن محبوب عن العباس عن محمد بن اسمعيل عن محمد بن عذافر فى [يب] فى باب الاحداث الموجبة للطهارة . العباس بن معروف عنه عن محمد بن عذافر فى اواخر باب كيفية الصلوة . الهيثم بن ابى المسروق عن محمد بن اسمعيل عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة وفى باب الاحداث الموجبة للطهارة من ابواب الزيادات وفى [بص] فى باب استقبال القبلة عند البول . سهل بن زياد عنه عن محمد بن زيد فى [فى] فى باب النهى عن الجسم والصورة . عنه عن محمد بن اسمعيل عن محمد بن عذافر فى باب التعزية وفى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات . سهل بن زياد عنه عن يحيى بن مساور فى [فى] فى باب لحم البقر من ابواب الاطعمة . عنه عن محمد بن اسمعيل عن سليمان بن جعفر الجعفرى فى باب القفاع فى كتاب الاشربة . على بن ابراهيم عن اخيه اسحق بن ابراهيم عنه فى [يب] فى باب صفة الوضوء وفى [فى] فى باب فضل يوم الجمعة . ابو القاسم الكوفى عن محمد بن اسمعيل عن معوية بن عمار والعلاء بن سيابة وظريف بن ناصح فى باب الدعا للكرب والهم . عنه ابراهيم بن عقبة فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين وفى [بص] فى باب السنة فى حل الازرار عند دخول القبر . محمد بن احمد بن يحيى عن محمد بن اسمعيل عن على بن الحكم فى باب من صلى اربع ركعات من صلوة الليل و فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين و فى اواخر باب كيفية الصلوة و فى باب المواقيت من ابواب الزيادات . عنه سعد بن عبدالله فى باب الاذان و الاقامة . سعد عن محمد بن عبدالحميد عنه عن على بن النعمان فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات . موسى بن عمر عن محمد بن اسمعيل عن الرضا عليه السلام فى باب ماتجوز الصلوة فيه من اللباس من ابواب الزيادات و فى [بص] فى باب مايمر بين يدى المصلى . محمد بن الحسين بن ابى الخطاب عن محمد بن اسمعيل عن محمد بن يعقوب بن شعيب مرتين فى باب علامة اول يوم من شهر رمضان . محمد بن احمد بن يحيى عن محمد بن الحسين عنه فى [يب] فى باب الكفارة عن خطاء المحرم . محمد بن الحسين بن ابى الخطاب عنه عن صالح بن عقبة فيه . محمد بن الحسين عنه عن حنان فى باب المسنون من الصلوات محمد بن الحسين بن ابى الخطاب عنه عن محمد بن عذافر فى مشيخة [يه] فى طريق محمد بن عذافر محمد بن عمران عن حسن بن الحسين عن محمد بن اسمعيل عن محمد بن ايوب فى [يب] فى باب فضل الغسل للزيارة اى زيارة ابى عبدالله الحسين بن على عليهما السلام . الصفار عن محمد بن اسمعيل عن على بن سليمان فى باب لحوق الاولاد بالاباء . محمد بن جمهور عن محمد بن اسمعيل عن سعدان فى [فى] فى باب ان الائمة عليهم السلام الهداة . محمد بن جمهور عنه عن منصور بن يونس فى باب ما نص الله عزوجل و رسوله صلى الله عليه وآله على الائمة عليهم السلام . محمد بن يعقوب عن على بن محمد عن محمد بن اسمعيل عن موسى بن جعفر فى باب فى تسمية من رآه عليه السلام . ابو نهشل عن محمد بن اسمعيل عن ابى حمزة الثمالى فى باب خلق ابدان الائمة عليهم السلام وفى باب طينة المؤمن

والكافر . محمد بن يعقوب عن ابى على الاشعرى عن محمد بن اسمعيل عن على بن الحكم فى باب آخر منه و يحتمل ان يكون محمد بن اسمعيل هذا محمد بن اسمعيل القمى ايضا والله اعلم . احمد بن محمد بن خالد عنه عن محمد بن عذافر فى باب حقيقة الايمان . احمد بن ابيعبد الله عن محمد بن اسمعيل عن الخيبرى فى [ست] فى ترجمة الحسين بن ثوير . احمد بن ابى عبدالله عن محمد بن اسمعيل عن ابى اسمعيل السراج فى [فى] فى باب الاحتذاء فى كتاب الزى و التجمل . احمد بن محمد بن خالد عن محمد بن اسمعيل عن محمد بن عذافر فى باب ارسال الطبر بعد كتاب الد - واجن . احمد بن محمد بن خالد عنه عن ابراهيم بن مهزم فى باب فضل البنات فى كتاب العقيقة . بنان بن محمد عن اخيه عبدالله بن محمد عن محمد بن اسمعيل عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى [يب] فى باب وجوب اخراج الزكوة الى الامام عليه السلام روى هذا الخبر بعينه بنان بن محمد عن اخيه عبدالرحمن بن محمد عن محمد بن اسمعيل عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى [فى] فى باب الفطرة الظاهر ان عبدالله بن محمد فى [يب] اشتباه لان بنان لقب عبدالله و كذا عبدالرحمن بن محمد فى [فى] اشتباه بقرينة اتحاد الخبر و عدم وجود عبدالرحمن بن محمد بن عيسى فى كتب الرجال و ان الصواب عن اخيه احمد بن محمد لكثرة رواية احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن اسمعيل بن بزيع والله اعلم . عنه احمد بن محمد بن عيسى فى مشيخة [يه] فى طريقه و فى [يب] فى باب الطواف و فى باب الاحداث - الموجبة للطهارة و فى [بص] فى باب حكم المذى والوذى من ابواب ما ينقض الوضوء و فى باب وقت ركعتى الطواف وفى باب اتمام الصلوة فى الحرمين فى آخر كتاب الحج و كثيرا . محمد بن احمد بن يحيى عن احمد بن الحسن عنه فى باب الذى يسافر الى ضيعته . على بن ابراهيم عن ابيه عنه فى [ست] فى ترجمته . عنه عن ابيه عن محمد بن اسمعيل عن ابى الحسن عليه السلام فى [فى] فى باب السعى فى وادى محسر . عنه عن ابيه عن محمد بن اسمعيل عن منصور بن يونس فى كتاب الروضة بعد حديث الفقهاء . والعلماء عنه عن ابيه عنه فى اول كتاب الروضة . سهل بن زياد عن محمد بن احمد الدقاق عن محمد بن اسمعيل عن صالح بن عقبة فى باب الادهان بعد كتاب الزى و التجمل .

محمد بن اسمعيل البلخى [دى] «مح» .

محمد بن اسمعيل بن جعفر علوى [قر] «مح» .

محمد بن اسمعيل بن جعفر بن محمد بن على بن الحسين فى [جخ] فى [ق] .

محمد بن اسمعيل الجعفرى له كتاب [ست . جش] عنه ابن نهيك [ست] «مح» .

محمد بن اسمعيل بن خيثم الكنانى له كتاب عنه خضر بن ابان [جش] «مح» .

روى عنه خضر (حصين خ) بن ابان [جش] «س» .

محمد بن اسمعيل الرازى . السيارى عنه عن ابى جعفر الثانى عليه السلام فى [فى] فى باب النوادر فى كتاب الصوم .

محمد بن اسمعيل بن رجا ابن ربيعة - الكوفى الزبيدى ابو عبدالله اسند عنه مات سنة سبع وستين ومائة [ق] وقال ابن حجر فى تقريبه انه صدوق يتشيع «مح» .

فضل بن عمرو عن محمد بن اسمعيل بن رجا الزبيدى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب وجوب الحج و فى [بص] فى باب ان المشى افضل من الركوب .

محمد بن اسمعيل بن سعيد بن عورة (عز رة خ) البجلي الكوفي ابو سعيد [ق] «مح» .

محمد بن اسمعيل السلمي . علي بن حبشي بن قوني عن جعفر بن محمد عنه عن عبدالله بن حماد في [يب] في باب فضل زيارة ابي عبدالله الحسين بن علي عليهما السلام.

محمد بن اسمعيل الصيمري قمي [دى] «مح» .

محمد بن يعقوب عن محمد بن يحيى عن محمد بن اسمعيل القمي عن علي بن الحسن في [في] في باب تقديم النوافل عنه عن محمد بن اسمعيل عن علي بن الحكم في باب - الرجل يدخل يده في الاناء قبل ان يغسلها وفي باب سل الميت وفي باب آخر من طينة المؤمن والكافر و في باب الامور التي توجب حجة الامام عليه السلام .

محمد بن اسعيل بن عبدالرحمن الجعفي الكوفي اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن اسعيل بن محمد الحسيني المامطيري السيد ابو جعفر فقيه فاضل ثقة حفظ النهاية [جب] .

محمد بن اسمعيل المخزومي المدني [ق] «مح» .

محمد بن اسمعيل المشهدي السيد ابو البركات فقيه محدث ثقة قرء على الشيخ الامام محيي الدين الحسين بن المظفر الحمداني [جب] .

محمد بن اسمعيل بن موسى بن جعفر . في الكافي عن علي بن محمد عنه قال وكان اسن شيخ من ولد رسول الله صلى الله عليه وآله بالعراق فقال رايته اى الصاحب عليه السلام بين المسجدين وهو غلام «مح» .

وقد تقدم محمد بن اسمعيل بن ابراهيم من [في] و الظاهر انه هو علي بن محمد عن ابي علي محمد بن اسمعيل بن موسى بن جعفر في [في] في باب ما يفصل به بين دعوى المحق و المبطل في امر الامامة .

محمد بن اسمعيل بن ميمون الزعفراني ابو عبدالله ثقة عين روى عنه الثقات وروى عنهم ولقي اصحاب ابي عبدالله عليه السلام [صه ٠ جش] له كتاب عنه عبدالله بن محمد بن خالد [جش] «مح» .

علي بن الحسن بن فضال عنه عن حماد بن عيسى في [يب] في باب تميز اهل الخمس ٠ عنه عن محمد بن اسمعيل عن حماد بن عيسى في باب من يحرم نكاحهن بالاسباب وفي باب قضاء شهر رمضان وفي باب الوصية المبهمة و في [بص] في باب المراة الجنب تحيض .

محمد بن اسمعيل الهمداني [ق] «مح» .

عبدالواحد بن الصواف عنه عن ابي الحسن موسى عليه السلام في كتاب الروضة بعد صحيفة علي بن الحسين عليهما السلام ٠

محمد بن الاسود التغلبي الكوفي [ق] «مح» .

محمد بن الاسود بن عمير الطائي - الكوفي [ق] «مح» .

محمد بن اشرس الجعفي الكوفي [ق] «مح» .

محمد بن الاصبغ الهمداني كوفي ثقة [صه ٠ جش] له كتاب [ست ٠ جش] عنه احمد بن محمد بن خالد [جش] «مح» .

محمد الاصم . عبدالرحمن بن خالد عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [يب] في باب السنة في النكاح .

محمد بن اعين الكاتب كوفي [ق] «مح» .

عنه ابن ابى عمير فى [فى] فى باب الدعاء للكرب و الهم مرتين .

محمد بن امير كابن ابى الفضل الجعفرى القوسينى السيد نجم الدين فاضل له كتاب مقتل الحسين و نظم رايق [جب] .

محمد بن امير المؤمنين عليه السلام تقدم مع محمد بن ابى بكر عن [كش] «مح» .

محمد بن انس بن فضالة الظفرى الانصارى عداده فى المدنيين [ل] «مح» .

محمد بن اورمة له كتب مثل كتب الحسين بن سعيد [صه ٠ ست] وحكى جماعة من شيوخ القميين عن ابن الوليد انه قال محمد بن اورمة طعن عليه بالغلو و كلما كان فى كتبه مما وجد فى كتاب الحسين بن سعيد و غيره فقل به وما تفرد به فلا تعتمده [جش] و عن محمد بن على بن بابويه نحوه [ست] عنه [صه] ضعيف روى عنه الحسين بن الحسن بن ابان [لم] فى رواياته (روايته خ) تخليط [ست] عنه [صه] ابو جعفر القمى ذكره القميون وغمزوا عليه ورموه بالغلو حتى دس عليه من يفتك به فوجدوه يصلى من اول الليل الى آخره فوقفوا عنه و قال بعض اصحابنا انه راى توقيعا من ابى الحسن الثالث عليه السلام الى اهل قم فى معنى محمد بن اورمة و برائته مما قذف به و كتبه صحاح الا كتابا ينسب اليه ترجمته تفسير الباطن فانه مختلط [جش ٠ عنه [صه] وقال ابن الغضايرى اتهمه القميون و حديثه نقى لا فساد فيه ولم ار شيئا ينسب اليه يضطرب فيه النفس الا اورا قافى تفسير الباطن ومايليق بحديثه واظنها موضوعة عليه ورأيت كتابا خرج من ابى الحسن على بن محمد عليهما السلام الى القميين فى برائته مما قذف به والذى اراه التوقف فى روايته [صه] وقد يقال ابن اورمه بتقديم الراء [صه] تقدم بهذا الاعتبار «مح» .

روى عنه احمد بن على بن النعمان [جش] «س» .

عنه صالح بن ابى حماد فى [فى] فى باب ان الجن ياتيهم فيسئلونهم وفى كتاب الروضة بعد حديث القباب . عنه سهل بن زياد فى [يب] فى باب زيارة مولانا امير المؤمنين عليه السلام و فى [فى] فى باب طنية المؤمن و الكافر و فى باب ادخال السرور على المؤمن و فى باب قضاء حاجة المؤمن وفى باب المؤمن و علاماته ٠ عنه المعلى بن محمد فى باب معرفة الامام وفى باب ان النعمة التى ذكرها الله عز وجل فى كتابه هم الائمة عليهم السلام و مرتين فى باب فيه نكت و نتف من التنزيل . عنه الحسين بن الحسن فى باب طينة المؤمن والكافر . عنه على بن الحسن بن فضال فى [بص] فى باب من اوصى فقال حجوا عنى مبهما وفى [يب] فى باب وصية الانسان لعبده .

محمد بن اياس بن بكير عن ابيه [ل] «مح» .

محمد بن ايرانشاه بن ابى زيد الحسينى السيد زين الدين فقيه صالح [جب] .

محمد بن ايرانشاه بن فخر امير بن ناصر الحسينى الديباجى السيد جمال الدين [جب] .

محمد باقر بن محمد تقى بن المقصود على الملقب بالمجلسى مدظله العالى استادنا و شيخنا و شيخ الاسلام و المسلمين خاتم المجتهدين الامام العلامة المحقق المدقق جليل القدر عظيم الشأن رفيع المنزلة وحيد عصره فريد دهره ثقة ثبت عين كثير العلم جيد التصانيف وامره فى علو قدره وعظم شانه وسمو تبته و تبحره فى العلوم العقلية والنقلية و دقة نظره و اصابة رايه وثقته وامانته وعدالته اشهر من ان يذكر وفوق مايحوم حوله العبارة وبلغ فيضه وفيض

والده رحمه الله تعالى دينا ودنيا باكثر الناس من العوام والخواص جزاه الله تعالى افضل جزاء المحسنين له كتب نفيسة جيدة قدا جازني دام بقائه و تاييده ان اروى عنه جميعها منها كتاب بحار الانوار المشتمل على جل اخبار الائمة الاطهار وشرحها كتاب كبير قريب من الف الف بيت، وكتاب الفرائد الطريقه في شرح الصحيفة الشريفة، وكتاب مرآت العقول شرح الكافي، و كتاب ملاذ الاخيار لشرح تهذيب الاخبار، و كتاب شرح الاربعين، وكتاب عين الحيوة، و كتاب حلية المتقين، وكتاب تحفة الزاير، و كتاب جلاء العيون وكتاب مشكوة الانوار، و كتاب مقباس المصابيح، وكتاب ربيع الاسابيع وكتاب حيوة القلوب وترجمة توحيد المفضل و ترجمة وصية امير المؤمنين صلوات الله عليه للاشتر، و ترجمة خطبة التوحيد للرضا عليه السلام، و ترجمة اعماله عليه السلام في طريق خراسان، ترجمة دعاء المباهلة، و ترجمة دعاء كميل بن زياد وترجمة دعاء الجوشن، وله رسائل منها رسالة العقايد، ورسالة الشك والسهو، ورسالة الاوزان، ورسالة الاختيارات، ورسالة عقود النكاح وغيرها.

محمد باقر بن محمد مؤمن السبزواري الامام العلامة المحقق المدقق الرضي الزكي جليل القدر عظيم الشأن رفيع المنزلة عالم فاضل كامل صالح متبحر في العلوم العقلية و النقلية وحيد عصره فريد دهره لا تحصى مناقبه وفضائله له تاليفات حسنة منها كتاب شرح الارشاد، وكتاب الكفاية في الفقه، وكتاب مفاتيح النجاة الفارسية في الدعوات، وكتاب روضة الانوار العباسي في آداب الملوك، وحاشية على الهيات الشفا، وحاشية على شرح الاشارات وغيرها وله رسائل منها رسالة شبهة الاستلزام، رسالة في تحقيق صلوة الجمعة، و رسالة في الغناء و غيرها ولد سنة سبع عشرة بعد الف ومات قدس الله روحه الشريف سنة تسعين بعد الالف رضي الله عنه و ارضاه.

محمد بن بجيل و اخوه علي [ق] بن بجيل بن عقيل كوفي [قي] «مح».

عنه علي بن الحسن بن رباط في مشيخة [يه] في طريقه وفي [يب] في باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات.

محمد بن بحر اخو مفلس [ضا] «مح».

محمد بن بحر الرهني ابو الحسين الشيباني ساكن نرماشير من ارض كرمان [جش. صه] قال بعض اصحابنا انه كان في مذهبه ارتفاع وحديثه قريب من السلامة ولا ادري من اين قيل ذلك [جش] عنه [صه] من اهل سجستان وكان من المتكلمين وكان عالما بالاخبار فقيها الا انه متهم بالغلو وله نحو من خمسماية مصنف ورسالة [ست] وقال ابن الغضايري انه ضعيف في مذهبه ارتفاع والذي اراه التوقف في حديثه [صه] يرمى بالتفويض [لم] عنه [صه] الا ان في عامة نسخها هنا ابن يحيى كما ياتي «مح».

له كتب روى عنه ابو العباس احمد بن علي بن العباس بن نوح [جش] «س».

محمد بن بدران بن عمران ابو جعفر الرازي سكن الكوفة وجاور بقية عمره يسكن الى روايته وهو عين [صه ٥٠ د] و في [جش] و [د] ايضا ابن بكران كما ياتي «مح».

محمد بن بديل بن ورقاء الخزاعي [ى] عداده في الكوفيين اصله حجازي نزل الكوفة [ل] شهد مع علي عليه السلام هو واخوه عبد الله قتلا معه بصفين وهما رسولا رسول الله صلى الله عليه و آله الى اهل اليمن [صه] وكان النبي عليه السلام كتب الى ابيهما بديل بن ورقا [ل]

«مح» .

محمد بن بسطام الجعفي مولى لهم (نهم خ) [ق] «مح» .

محمد بن بشر الاسلمي [قي] بن بشر بن بشير بن معبد الاسلمي كوفي اسند عنه مات سنة ثلث وستين وماتة و هو ابن سبع وستين سنة [ق] «مح» .

محمد بن بشر الحمدوني ابو الحسين السوسنجردي متكلم جيد الكلام صحيح الاعتقاد وكان يقول بالوعيد حج على قدميه خمسين حجة [جش • صه] كان من عيون اصحابنا وصالحيهم [صه] من غلمان ابى سهل النوبختي و يعرف بالحمدون ينسب الى آل حمدون و له كتب عنه محمد بن احمد بن رجا [ست] «مح» .

محمد بن بشر اللفافي كوفي [ق] «مح» .

محمد بن بشر الوشاء . الوليد بن ابى لعلا عن معتب قال دخل محمد بن بشر الوشا على ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب تحليل الميت فى اواخر كتاب الزكوة .

محمد بن بشير واخوه على ثقتان من رواة الحديث كوفي مات بقم [جش] غير كوفي [صه] له كتاب (كتب ح) عنه احمد بن ابى عبدالله [ست • جش] «مح» .

محمد بن بشير من اصحاب الكاظم عليه السلام غال ملعون [صه • جخ] روى الكشي عن حمدويه عن سعد عن احمد بن محمد بن عيسى عن ابن يحيى سهيل بن زياد الواسطي و محمد بن عيسى بن عبيد عن اخيه جعفر و ابى يحيى الواسطي عن الرضا عليه السلام قال انه كان يكذب على ابى الحسن موسى عليه السلام فاذاقه الله تعالى حر الحديد [صه] وفى [كش] انه من اهل الكوفة من موالى بنى اسد وله اصحاب قالوا ان موسى بن جعفر عليهما السلام لم يمت و انه غاب وهو القائم المهدى انه واستخلف على الامة محمد بن بشير وجعله وصيه واعطاه خاتمه وعلمه جميع ما يحتاج اليه رعيته من امر دينهم ودنياهم وفوض اليه جميع امره فهو الامام بعده، عن محمد بن عيسى قد كان ابو عبدالله و ابو الحسن عليهما السلام يدعوان الله عليه ويسئلانه ان يذيقه حر الحديد فاذاقه الله حر الحديد بعد ان عذب بانواع العذاب و ذكر حكايات يضيق المقام عنها «مح» .

صفوان بن يحيى عن عبدالله بن مسكان عن محمد بن بشير عن العبد الصالح عليه السلام فى [يب] فى باب النذور وفى [بص] فى باب انه لا نذر فى معصية . موسى بن اسمعيل بن زياد و العباس بن السندى عن محمد بن بشير عن محمد بن ابى عمير فى [يب] فى باب صفة الوضوء .

محمد بن بشير . على بن حديد عن منصور عن محمد بن بشير عن على بن الحسين عليهما السلام فى [فى] فى باب ثواب قرائة القرآن .

محمد بن بشير الهمداني [ق] «مح» .

محمد بن بكر له روايات عنه احمد بن ميثم [ست] «مح» .

محمد بن بكر الازدي له كتاب عنه ابراهيم بن سليمان [ست] «مح» .

محمد بن بكر بن جناح ابو عبدالله الكوفي مولى ثقة [صه • جش] بن بكر بن جناح واقفى [ظم] عنه [صه] ابن بكران كما يأتي و كما اوردنا [د] عنه ابن ثابت قال حميد مات سنة ثلث و ستين وماتين وصلى عليه الحسن بن سماعه [جش] «مح» .

عنه اسمعيل بن محمد فى [فى] فى باب الوسوسة وحديث النفس . السيارى عن محمد بن بكر عن ابى الجارود فى باب فضل القرآن .

الحسن بن محمد بن سماعه عن محمد بن بكر عن صفوان بن خالد في [يب] في باب ميراث الاعمام و في [بص] في باب ميراث الاولى من ذوى الارحام. محمد بن ابى الصهبان عنه عن علي بن شجرة في باب صيام يوم الشك وفي [يب] في باب فضل صيام يوم الشك وفي [فى] في باب اليوم الذى يشك فيه من شهر رمضان. الماذى عن محمد بن بكر عن اسحق بن عمار في [يب] في باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات. احمد بن محمد عن محمد بن بكر عن حفص بن عمر بن سالم في باب علامة اول شهر رمضان وفي [بص] في باب ذكر جمل من الاخبار تعلق بها اصحاب العدد في رؤية شهر رمضان. عنه محمد بن احمد بن ثابت في [ست] في ترجمة سلمة بن محمد.

محمد بن بكر بن عبد الرحمن ابو عبد الله الارحبي الكوفي مات سنة احدى وسبعين ومأية وله سبع وسبعون سنة [ق] «مح».

محمد بن بكران بن جناح من اصحاب الكاظم عليه السلام واقفي [صه] الذى في [ظم] و [د] بن بكر كما تقدم «مح».

محمد بن بكران بن حمدان المعروف بالنقاش من اهل قم روى عنه التلعكبرى سمع منه سنة خمس واربعين وثلثمائة وله منه اجازة [لم] «مح».

محمد بن احمد بن داود عن محمد بن بكار النقاش القمى في [يب] في باب فضل الكوفة. عنه عن محمد بن بكران فيه.

محمد بن بكران بن عمران ابو جعفر - الرازى سكن الكوفة و جاور بقية عمره عين مسكون الى روايته له كتب [جش] عنه [د] الى ان قال عين من الاعيان مسكون اليه وتقدم عن [صه] ابن بدران وكذا [د] ايضا «مح».

محمد بن بلال من اصحاب العسكرى عليه السلام ثقة [صه ٠ جخ] «مح».

محمد بن بلال المعلم من اصحاب العياشى [لم] «مح».

محمد بن بندار بن عاصم الذهلى ابو جعفر القمى ثقة عين [صه ٠ جش] له كتب [جش] عنه الحسين بن محمد بن عامر [جش ٠ ست ٠ لم] المعروف بذهل [ست] «مح».

عنه ابنه على في [يب] في باب السنة في النكاح محمد بن يعقوب عن على بن محمد بن بندار عن ابيه في [فى] في باب التفرس بالغلام في كتاب العقيقة. عنه احمد بن ادريس في [يب] في باب فضل شهر رمضان و الصلوة فيه.

محمد بن البهلول كوفى له كتاب عنه يحيى بن زكريا اللؤلؤى [جش] وفي [د ٠ لم] و الله اعلم «مح».

محمد بن بهلول العبدى. محمد بن يحيى الخثعمى عنه عن ابيعبد الله عليه السلام في [فى] في باب شدة ابتلاء المومن.

محمد بن تسنيم وهو ابن ابى يونس وقد تقدم «مح».

محمد بن يعقوب عن احمد بن محمد عن على بن الحسن التيمى عن محمد بن تسنيم الكاتب عن عبد الرحمن بن عمرو في [فى] في باب ميراث ذوى الارحام مع الموالى روى هذا الخبر بعينه عن على بن الحسن الميثمى عن محمد الكاتب عن عبد الرحمن بن عمرو في [يب] في باب ميراث الموالى مع ذوى الرحم الظاهر ان الميثمى اشتباه و الصواب التيمى بقرينة اتحاد الخبر و بالقرائن التى ذكرنا في ترجمة على بن الحسن بن فضال و الله اعلم. على بن الحسن بن فضال عن محمد الكاتب عن عبد الله بن على بن عمر بن يزيد في [بص] في باب انه لا يرث احد من الموالى مع وجود واحد من ذوى الارحام.

محمد تقي بن المقصود على الملقب با لمجلسي وحيد عصره فريد دهره امره في الجلا- لة والثقة والامانة وعلو القدر وعظم الشان و سمو الرتبة والتبحر في العلوم اشهر من ان يذكر وفوق ما يحوم حوله العبارة اورع اهل زمانه وازهدهم و اتقاهم واعبدهم بلغ فيضه دينا و دنيا باكثر اهل زمانه من العوام و الخواص و نشر اخبار الائمة صلوات الله عليهم باصفاهان جزاه الله تعالى خير جزاء المحسنين وله تأليفات منها شرح عربى على من لا يحضره الفقيه، وشرح فارسى عليه ايضا ، و كتاب حديقه المتقين، وشرح على بعض كتاب تهذيب الاحكام ، و رسالة فى افعال الحج ، ورسالة الرضاع ، اخبرنا بها ابنه الامام الاجل محمد باقر عنه توفى قدس الله تعالى روحه الشريف سنة سبعين بعد الالف وله نحو من سبع وستين سنة رضى الله عنه و ارضاه .

محمد بن تمام روى عنه على بن رئاب و الحكم بن ايمن جد قفاعة الحميرى و قفاعة احمد بن على بن الحكم بن ايمن [ق] «مح» .

محمد بن تمام الكوفي محمد بن احمد بن داود عن ابى الحسن (الحسين خ) محمد بن تمام الكوفى قال حدثنا ابو الحسن على بن الحسن بن الحجاج بن حفظة فى [يب] فى باب الزيادات فى كتاب المزار . محمد بن احمد بن داود عن محمد بن تمام قال اخبرنا محمد بن محمد فى باب فضل الكوفة ومرة اخرى عن محمد بن محمد بن رباح فيه الظاهر ان تمام فى هذه المواضع اشتبه بالهمام والله اعلم .

محمد بن تميم النهشلى التميمى البصرى له كتاب عن ابى الحسن موسى عليه السلام عنه الحسن بن على بن زكريا [جش] «مح» .

محمد بن تميم الهمداني [ق] «مح» .

محمد التميمي السعيدى كوفى مولاهم روى عنه يحيى بن مساور [ق] «مح» .

محمد بن ثابت من اصحاب الكاظم عليه السلام مجهول [صه ٠ جخ] بن ثابت له نسخة يرويها عن موسى بن جعفر عليهما السلام عنه احمد بن محمد بن سعيد [جش] «مح» .

محمد بن ثابت بن قيس بن الشماس [ى] الانصارى عداده فى المدنيين [ل] «مح» .

محمد بن ثمامة العطار الكوفى الازدى ابو العلا [ق] «مح» .

محمد يلقب ثوابا كوفى ثقة قليل الحديث [صه ٠ جش] له كتاب عنه ابراهيم بن سليمان [جش] «مح» .

محمد بن جابر اليمانى اسند عنه [ق] «مح» .

احمد بن محمد (بن خ) الخزاعى عن محمد بن جابر عن عباد العامرى فى مشيخة [يه] فى طريق اسمعيل بن مهران .

محمد بن جبرئيل الاهوازى له كتاب عنه محمد بن يحيى [جش] «مح» .

محمد بن جبير بن مطعم [ين] قال الفضل بن شاذان لم يكن فى زمن على بن الحسين عليهما السلام فى اول عمره الاخمسة منهم محمد بن جبير [صه ٠ كش] «مح» .

محمد بن جذاعة الفارسى [ضا] «مح»

محمد بن جراح الهمدانى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن جرير ابو جعفر الطبرى عامى [جش] صاحب التاريخ عامى المذهب [صه ٠ ست] له كتاب غدير خم تصنيفه عنه ابن كامل [ست] «مح» .

له كتاب روى ابو اسحق ابراهيم بن مخلد عن ابيه عنه [جش] «س» .

محمد بن جرير بن رستم الطبرى الاملى

ابو جعفر جليل من اصحابنا كثير العلم حسن الكلام ثقة فى الحديث [صه٠جش] له كتب منها كتاب فى الامامة عنه الحسن بن حمزة الطبرى [جش] الطبرى الكبير ابو جعفر دين فاضل [ست] وليس هو بصاحب التاريخ [ست٠لم] «مح» .

محمد بن جزك الجمال من اصحاب الهادى عليه السلام ثقة [صه٠جخ] «مح» .

سعد عن عبدالله بن جعفر عنه فى [يب] فى باب الصلوة فى السفر من ابواب الزيادات محمد بن احمد بن يحيى عن عبدالله بن جعفر عنه فى باب المهور والاجور محمد بن يحيى عن عبدالله بن جعفر عنه فى باب التدليس فى النكاح وفى [فى] فى باب صلوة الملاحين وفى باب الرجل يتزوج المرأة على انها بكر . عنه عبدالله بن المغيرة فى [بص] فى باب من يجب عليه التمام فى السفر .

محمد بن الجعد الاسدى [ظم] «مح» .

محمد بن جعفر بن ابى طالب عداده فى المدنيين قدم على عليه السلام [ل] قليل الرواية [ى] وفى [كش] ماتقدم فى ابن ابى بكر وفى [د] قتل بكر بلا وهو اشتباه بمحمد بن عبدالله بن جعفر «مح» .

محمد بن جعفر بن ابى كثير المدنى اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن جعفر بن احمد بن بطة المؤدب ابو جعفر القمى كان كبير المنزلة بقم كثير الادب والعلم والفضل يتساهل فى الحديث و يعلق الاسانيد بالاجازات و فى فهرست ما رواه غلط كثير قال ابن الوليد كان محمد بن جعفر بن بطة ضعيفا مخلطا فيما يسنده [صه٠جش] له كتب منها كتاب تفسير اسماء الله و مايدعى به قال ابو العباس بن نوح هو كتاب حسن كثير الغريب سديد عنه الحسن بن حمزة العلوى وابو المفضل محمد بن عبدالله [جش] «مح» .

على بن حاتم عنه عن محمد بن الحسن الصفار فى [يب] فى باب فضل شهر رمضان و الصلوة فيه . عنه عنه عن محمد بن الحسين بن ابى الخطاب فيه . عنه عن محمد بن جعفر عن محمد بن الحسين بن ابى الخطاب فى باب الدعاء بين الركعات . عنه عن محمد بن جعفر عن محمد بن الحسين فيه و مرة اخرى فيه . عنه على بن حاتم مرتين فى [بص] فى باب الزيادات فى شهر رمضان فى كتاب الصلوة . محمد بن احمد بن داود عن سلامة بن محمد عنه عن محمد بن احمد بن يحيى فى [يب] فى باب فضل زيارة ابى عبدالله الحسين بن على عليهما السلام . محمد بن احمد بن داود عن ابيه عنه عن الحسن بن على بن شعيب الصائغ المعروف بابى صالح فى باب حد حرم الحسين عليه السلام . عنه عن ابيه عن احمد بن داود قال حدثنا احمد بن جعفر المؤدب عن محمد بن احمد بن يحيى فى باب فضل زيارة ابى الحسن موسى عليه السلام . محمد عن ابيه احمد بن داود عن محمد بن جعفر عن محمد بن احمد فى باب زيارته عليه السلام الظاهر ان لفظة عن بعد عن ابيه فى باب فضل زيارته عليه السلام زايدة واحمد بن جعفر المؤدب اشتباه والصحيح محمد بن جعفر والله اعلم .

محمد بن جعفر الاسدى ابو الحسين [ست٠لم] الرازى كان احد الابواب [لم] له كتاب عنه التلعكبرى [ست] الظاهر انه ابن جعفر بن محمد بن عون الاسدى «مح» .

ابن بابويه عن على بن احمد بن موسى و محمد بن احمد السنانى والحسين بن ابراهيم بن احمد بن هشام المؤدب (الموذن خ) رضى الله عنهم عن ابى الحسين محمد بن جعفر الاسدى الكوفى رضى الله عنه فى مشيخة [يه] فى طريقه

ابن بابويه عن علي بن محمد بن احمد بن موسى رضي الله عنه قال حدثنا محمد بن جعفر الكوفي الاسدي قال حدثنا محمد بن اسمعيل البرمكي في مشيخة [يه] في طريق اسمعيل بن الفضل من ذكر الحقوق . علي بن حبشي بن قوني قال حدثنا محمد بن جعفر الرزاز قال حدثنا عبدالله بن محمد بن خالد عن ابراهيم بن ابي سمال في [جش] في ترجمة داود بن فرقد . محمد بن يعقوب قال حدثني محمد بن جعفر الاسدي رحمه الله عن محمد بن اسمعيل البر مكي - الرازي في [في] في باب حدوث العالم . عنه عن محمد بن يحيى عن احمد بن محمد عن علي بن الحكم ومحمد بن اسمعيل ومحمد بن جعفر أبو العباس الكوفي عن محمد بن خالد جميعا عن سيف بن عميرة في باب النبيذ من ابواب الاشربة. عنه عن محمد بن جعفر الرزاز عن ابن عيسى في [يب] في باب قضاء شهر رمضان عنه عن محمد بن جعفر الرزاز عن محمد بن عيسى في باب زيارة ابي الحسن موسى عليه السلام وفي [بص] في باب ما يجب على من افطر يوما نذر صومه. عنه عن محمد بن جعفر الرزاز (الرازي خ) عن محمد بن عيسى في [يب] في باب الوقوف والصدقات ومرة اخرى فيه. عنه عن محمد بن جعفر عن محمد بن عبدالحميد عن سيف بن عميرة في باب الكفارة عن خطاء المحرم. عنه عن محمد بن جعفر الرزاز عن محمد بن عبد - الحميد عن سيف بن عميرة في [في] في باب الرهن وفي [بص] في باب الرهن يهلك عند - المرتهن . عنه عن محمد بن جعفر الرزاز في نسخة و اخرى البزاز [الخ] في [يب] في باب الرهون . عنه عن محمد بن جعفر الكوفي عن محمد بن عبدالحميد عن سيف بن عميرة في بحث حد الطرار والنباش وفي [في] في باب حد - النباش وفي [بص] في باب حد النباش عنه عن محمد بن جعفر الرازي عن محمد بن عيسى بن عبيد في [في] في باب ما يقال عند قبر امير المؤمنين عليه السلام بعد كتاب الحج عنه عن محمد بن جعفر الرزاز الكوفي عن محمد بن عيسى بن عبيد في باب زيارة قبر ابي عبد الله الحسين بن علي عليهما السلام بعد كتاب الحج وفي باب القول عند قبر ابي الحسن موسى عليه السلام وفي باب ما يجوز من الوقف و - الصدقة مرتين. محمد بن يعقوب عن محمد بن جعفر ابي العباس الكوفي عن محمد بن عيسى بن عبيد في باب النوادر في آخر كتاب المعيشة . عنه عن محمد بن جعفر عن محمد بن اسمعيل عن عبدالله بن داهر عن الحسن بن يحيى عن قثيم بن ابي قتادة الحراني عن عبدالله بن يونس عن ابي عبدالله عليه السلام في باب المؤمن و علاماته . عنه عن محمد بن جعفر عن محمد بن عبدالحميد في باب الكبر. عنه عن محمد بن جعفر الكوفي عن محمد بن اسمعيل عن جعفر بن عيسى في [يب] في باب الزيادات في القضايا والاحكام وفي [في] في باب النوادر في كتاب الاحكام . عنه عن ابي العباس محمد بن جعفر عن ايوب بن نوح في [يب] في باب الخلع والمباراة وفي باب حكم الايلاء . ابو غالب احمد بن محمد الزراري عن خاله ابي العباس محمد بن جعفر الزراري عن يحيى بن زكريا في [ست] في ترجمة يحيى بن زكريا اللؤلؤي . ابو غالب الزراري عن محمد جعفر الرزاز عن يحيى بن زكريا اللؤلوئي في [يب] في باب علامة اول شهر رمضان . عنه عن خاله محمد بن جعفر عن يحيى بن زكريا بن شيبان فيه. وعنه عن خاله محمد بن جعفر عن يحيى بن زكريا اللؤلوئي فيه . ابو القاسم جعفر بن محمد قال حدثني محمد بن جعفر الرزاز عن محمد بن - الحسين بن ابي الخطاب في باب حد حرم الحسين

عليه السلام مرتين . ابو المفضل محمد بن عبدالله بن المطلب الشيبانى عن ابى العباس محمد بن جعفر بن محمد البزاز عن محمد بن عيسى بن عبيد اليقطينى فى مشيخة [يب] فى طريق يونس بن عبدالرحمن وكذا فى مشيخة [بص] فى طريقه الا ان فيه بن محمد بعد جعفر ليس بموجود والرزاز بدل البزاز . ابن همام عن محمد بن جعفر الرزاز عن محمد بن عيسى فى [ست] فى ترجمة معمر بن خلاد . التلعكبرى عن محمد بن جعفر الاسدى فى ترجمة احمد بن محمد بن سليمان الزرارى قال حدثنا به خال ابى محمد بن جعفر و عم ابى على بن سليمان قالا حدثنا محمد بن الحسين بن ابى الخطاب فى ترجمة احمد بن محمد بن ابى نصر . على بن حاتم عن محمد بن ابى عبدالله و على بن سليمان قالا حدثنا محمد بن خالد عن العلاء بن رزين فى [يب] فى باب الدعاء بين الركعات . ابو الحسين الاسدى عن سهل بن زياد فى باب الذبائح و الاطعمة . ابو الحسين محمد بن جعفر الاسدى رضى الله عنه عن موسى بن عمران النخعى فى [يه] فى باب الرهن وفى [يب] فى باب الرهون اقول قد ظهر لنا من رواية محمد بن ابى عبدالله عن سهل بن زياد وروايته عن محمد بن الحسين بن ابى الخطاب و روايته عن موسى بن عمران النخعى و غير هم فى ترجمة محمد بن ابى عبدالله ورواية ابى الحسين الاسدى عن سهل بن زياد و رواية ابى الحسين محمد بن جعفر الاسدى عن موسى بن عمران النخعى و رواية محمد بن جعفر الرزاز عن محمد بن الحسين بن ابى الخطاب فى هذه الترجمة وترجمة محمد بن خالد الطيالسى و ترجمة البرمكى اتحاد ابى عبدالله ومحمد بن جعفر ابى عبدالله الرزاز تأمل .

محمد بن جعفر الخزاز [ضا ٥ ضا] «مح» .

على بن ابراهيم عن ابيه عن محمد بن جعفر عن ابى حبيب فى [يب] فى باب الزيادات فى كتاب الحدود الظاهر ان محمد بن جعفر اشتباه والصواب محمد بن حفص بقرنية رواية على بن ابراهيم عن ابيه عنه كثيرا على ما يأتى فى ترجمة محمد بن حفص والله اعلم . يعقوب بن يزيد عن محمد بن جعفر عمّن ذكره عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب التعقيب بعد الصلوة .

محمد بن جعفر بن ربيع (ربيعة خ) - المسكنى امام اللغة [جب] .

محمد بن جعفر بن سعد الاسلمى وهو كاتب وصية ابى ابراهيم عليه السلام فى [فى] فى باب الاشارة والنص على ابى الحسن الرضا عليه السلام .

محمد بن جعفر الطيار . عبدالله بن بكير عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب ما تجب فيه الزكوة . عنه عن محمد بن الطيار عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب ما تجب فيه الزكوة .

محمد بن جعفر العتبى [ضا] «مح» .

محمد بن جعفر بن عنبسة الاهوازى يعرف بابن رينديه يكنى ابا عبدالله مختلط الامر [صه ٥ د ٥ جش] وفيه الاهوازى الحداد يعرف بابن رويدة مولى بنى هاشم يكنى [الخ] عنه ابنه على [جش] «مح» .

قال فى حاشية كتابه وفى [د] ايضا رينديه بالراء والياء قبل الذال المعجمة وبعد الواو و فى [ضح] رويدة بضم الراء والواو المفتوحة و الياء المثناة الساكنة و الذال المعجمة «مح» .

محمد بن جعفر القطنى يروى كتب - الحسين بن سعيد عن عبدالسلام بن عبدالوهاب

عن الحسن والحسين ابنى سعيد روى عنه التلعكبرى [لم] «مح» .

محمد بن جعفر بن محمد ابو الفتح - الهمذانى بالذال المعجمة الوادعى المعروف بالمراغى كان وجها فى النحو واللغة ببغداد حسن الحفظ صحيح الرواية فيما نعلمه وكان يتعاطى الكلام وكان ابو الحسن السمسمى احد غلمانه [صه ٠ جش] له كتب [جش] «مح» .

محمد بن جعفر بن محمد بن جعفر بن الحسن بن جعفر بن الحسن بن الحسن بن على بن ابيطالب عليهم السلام المعروف بابى قيراط روى عنه التلعكبرى يكنى ابا الحسن وسمع منه سنة ثمان وعشرين وثلثمائة وله منه اجازة [لم] «مح» .

ابو بكر الدورى عن محمد بن جعفر العلوى الحسنى فى [ست] فى ترجمة عمرو بن ميمون.

محمد بن جعفر بن محمد بن عبد الله - النحوى ابو بكر المؤدب حسن العلم بالعربية والمعرفة بالحديث له كتاب الموازنة لمن استبصر فى امامة الاثنى عشر [صه ٠ جش] عنه ابو بكر - الدورى [جش] «مح» .

محمد بن جعفر بن محمد بن على بن الحسين يلقب ديباجة له نسخة يرويها عن ابيه عنه احمد بن الوليد بن برد [جش] المدنى ولده اسند عنه [ق] انما لقب بديباجه لحسن وجهه كذا فى كتب النسب قال المفيد فى ارشاده كان شجاعا وكان يصوم يوما ويفطر يوما و يرى راى الزيديه فى الخروج بالسيف وخرج على المامون فى سنة تسع و تسعين ومائة بمكة وتبعه الزيدية الجارودية فخرج لقتاله عيسى الجلودى ففرق جمعه واخذه فانفذه الى المامون فلما وصل اليه اكرمه المامون و ادنى مجلسه منه و وصله و احسن جائزته وكان مقيما معه فى خراسان يركب اليه فى موكب من بنى عمه و كان المامون يحتمل منه مالا يحتمل السلطان من رعيته و توفى محمد بخراسان «مح» .

محمد بن جعفر بن محمد بن عون الاسدى ابو الحسين الكوفى ساكن الرى يقال له محمد بن ابى عبد الله كان ثقة صحيح الحديث الا انه روى عن الضعفاء وكان يقول بالجبر و التشبيه وكان ابوه وجها روى عنه احمد بن محمد بن عيسى [صه ٠ جش] انا فى روايته من المتوقفين [صه] ومات ليلة الخميس لعشر خلون من جمادى الاولى سنة اثنتى عشرة وثلثمائة [جش] و هو محمد بن جعفر الاسدى الرازى المتقدم «مح» .

له كتاب الجبر والاستطاعة روى عنه الحسن بن حمزة و احمد بن حمدان القزوينى [جش] «س» .

محمد بن جعفر الاسدى يكنى ابا الحسين له كتاب الرد على اهل الاستطاعة و اخبرنا به جماعة عن التلعكبرى عنه فى [ست] فى ترجمة محمد بن جعفر الاسدى. محمد بن يعقوب عن محمد بن جعفر ابى العباس الرزاز عن ايوب بن نوح فى [فى] فى باب من طلق ثلثا على طهر بشهود و فى باب تفسير طلاق السنة و العدة و فى باب فى انه لا طلاق قبل نكاح وفى باب من طلق لغير السنة والكتاب وفى باب طلاق التى لم يدخل بها وفى باب ما للمطلقة التى لم يدخل بها وفى باب الايلاء . محمد بن يعقوب عن محمد بن جعفر الكوفى عن محمد بن عبد الحميد عن سيف بن عميرة فى باب حد النباش . عنه عن محمد بن جعفر الكوفى عن محمد بن اسمعيل عن جعفر بن عيسى فى باب النوادر فى كتاب الاحكام قد ظهر من تضاعيف الكلام هنا وفى ترجمة محمد بن جعفر الاسدى وترجمة محمد بن ابى عبد الله وترجمة محمد بن اسمعيل البرمكى ان محمد بن جعفر الاسدى - الكوفى يكنى ابا العباس ايضا و يطلق عليه -

الرازى و الرزاز والزرارى ايضا وان محمد بن ابى عبدالله ومحمد بن جعفر ابا الحسين الاسدى و محمد بن جعفر بن محمد بن عون الا سدى ومحمد بن جعفر ابـا العباس الكوفى الرزاز متحد والله اعلم بحقيقة الحال .

محمد بن جعفر بن محمد المراغى هو ابن جعفر بن محمد ابو الفتح المتقدم «مح» .

محمد بن جعفر المقتبى (المقتابى خ) [ضا] «مح» .

محمد الجعفى كوفى [ق] «مح» .

ابن ابى عمير عن محمد الجعفى عن ابيه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الدعاء فى ادبار الصلوة .

محمد بن جمهور العمى عربى بصرى غـال [ضا] ابو عبدالله العمى ضعيف فى الحديث فاسد المذهب وقيل فيه اشياء الله اعلم بها من عظمهـا روى عن الرضا عليه السلام له كتب عنه ابنه الحسن [حش] ضعيف فى الحديث غال فى المذهب فاسد فى الرواية لا يلتفت الى حديثه و لا يعتمد على ما يرويه [مه] وفى [ست] و [لم] كما يأتى محمد بن الحسن بن جمهور «مح» .

على بن محمد عن اسحق بن محمد النخعى عنه عن فضالة فى [فى] فى باب الدين . عنه معلى بن محمد فى باب ارسال الطير بعد كتاب الدواجن وفى باب ان الائمة عليهما السلام هم الهداة وفى باب ان الامامة عهد من الله عزوجل وفى باب انه من عرف امامه لم يضره تقدم هذا الامر او تاخر وفى باب التقية . عنه ابو يحيى الاهوازى فـى مشيخة [يه] فى طريق ميمون بن مهران . عنه السيارى فى [فى] فى مولد امير المؤمنين عليه السلام وفى باب ادخال السرور على المؤمن و فى باب النوادر فى كتاب الشهادات وفى [يب] فى باب البينات قريبا من الاخر . السيارى عن ابن جمهور فى كتاب المكاسب محمد بن يعقوب عن على بن محمد عن ابن جمهور فيه وفى [فى] فى باب ماينقض الوضوء وفى باب الصلوة على محمد و اهل بيته فى كتاب الدعاء وفى باب قرائة القرأن فى المصحف . يعقوب بن يزيد عن محمد بـن جمهور فى باب فضل الخبز فى كتاب الاطعمة

محمد بن جميل بن صالح الاسدى عربى صميم ثقة [صه . جش] له كتاب عنه جماعة منهم ابو عبدالله البرقى [جش] «مح» .

عنه احمد بن ابى عبدالله فى [ست] فـى ترجمته .

محمد بن جميل بن عبدالله الطائى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن جميل بن عبدالله بن نافع الخثعمى الكوفى تقدم مع ابيه «مح» .

محمد بن جنادة الازدى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن الحارث [ظم] «مح» .

محمد بن الحرث الانصارى و كان شاهـد وصية ابى ابراهيم عليه السلام فى [فى] فى باب الاشارة و النص على ابى الحسن الرضا عليه السلام .

محمد بن حاطب الجمحى عداده فـى الكوفيين ولد فى الهجرة الاولى بالحبشة [ل] مات سنة اربع وسبعين [ابن حجر] «مح» .

محمد بن الحباب الجلاب كوفى [ق] «مح» .

عنه محسن بن احمد فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات . معوية بـن حكيم عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [فى] فى باب السلم فى الرقيق .

محمد بن حبيب البكرى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن حبيب النخعي الكوفي [ق] «مح» .

احمد بن محمد بن خالد عن محمد بن حبيب عن عبدالله بن عبدالرحمن الاصم في [في] في باب الكبائر .

محمد بن حبيب النضري بالضاد المعجمة من اصحاب رسول الله صلى الله عليه وآله عداده في الشاميين قال ابن عقدة في حديثه نظر [صه٠ جخ] «مح» .

محمد بن الحجاج اللخمي كوفي نزل بغداد [ق] «مح» .

محمد بن الحجاج المدني من اصحاب ابي عبدالله عليه السلام مات سنة احدى وثمانين ومائة منكر الحديث [صه٠ جخ] «مح» .

محمد بن حجر بن زائدة الكندي الكوفي الحضرمي التبعي [ق] «مح» .

محمد الحداد الكوفي صاحب المعلى بن خنيس له كتاب يرويه محمد بن ابي عمير [جش] روى عنه الحكم بن سليمان [ق] و في [د٠ لم] «مح»

محمد بن حرب الهلالي [ق٠ جخ] امير مكة [د] «مح» .

محمد بن حسان البكري كوفي [ق] «مح» .

محمد بن حسان الرازي روى عنه الصفار وغيره [لم] الرازي الزينبي (الزيني خ) [دى] ابو عبدالله [صه٠ جش] قال النجاشي يعرف بالزبيني يعرف وينكر بين بين يروي عن الضعفاء كثيرا و قال ابن الغضائري محمد بن حسان الرازي ابو جعفر ضعيف [صه] له كتب عنه محمد بن يحيى واحمد بن ادريس [جش] «مح» .

علي بن حاتم عن محمد بن جعفر قال حدثني محمد بن احمد عن محمد بن حسان عن اسمعيل بن مهران في [يب] في باب الدعاء بين الركعات محمد بن احمد بن يحيى عنه عن محمد بن علي في باب كيفية الصلوة . عنه عن محمد بن حسان عن ابي محمد النوفلي في باب فضل المساجد . الحسن بن علي بن النعمان عن محمد بن حسان عن اسحق بن اليشكر الكاهلي فيه . احمد بن ادريس عن محمد بن حسان عن ابي عمران موسى بن رنجويه الارمني في مشيخة [يه] في طريق عبدالله بن الحكم . عنه عن محمد بن حسان عن ادريس بن الحسن في طريق علي بن غراب . سعد بن عبدالله ومحمد بن يحيى واحمد بن ادريس عنه عن محمد بن علي الصيرفي في [ست] في ترجمته . ابو علي الاشعري عن محمد بن حسان عن الحسن بن الحسين في [في] في باب الرفق . احمد بن ادريس عن محمد بن حسان عن ابي محمد الرازي في كتاب العقل والجهل . احمد بن ادريس عنه عن اسمعيل بن جعفر الكندي في [يب] في باب ديات الشجاج . ابو علي الاشعري عن محمد بن حسان عن ادريس بن الحسن في [في] في باب من لم يناصح اخاه المؤمن . سعد و الحميري واحمد بن ادريس و محمد بن يحيى عنه عن فيهس في [ست] في ترجمة فيهس . احمد بن محمد عن محمد بن حسان عن ادريس بن الحسن في [يب] في باب البينات وفي [بص] في باب انه لا تجوز اقامة الشهادة الا بعد الذكرى . محمد بن علي بن محبوب عن محمد بن حسان عن ابن ابي عمران في باب ما تجوز شهادة النساء فيه و في [يب] في باب البينات الظاهر ان لفظة ابن في هذين الموضعين زائدة والصحيح ابي عمران و هو موسى بن رنجويه على ما تقدم من مشيخة [يه] . محمد بن علي بن محبوب عن محمد بن حسان عن ابي عمران الارمني في باب دية عين الاعور . عنه عن محمد بن حسان عن ابي محمد الرازي في باب كيفية الصلوة

من ابواب الزيادات. الحسن بن متيل عنه عن محمد بن زيد الرزامي خادم الرضا عليه السلام في مشيخة [يه] في طريق محمد بن اسلم الجبلي. محمد بن عبد الجبار عن محمد بن حسان عن الحسن بن الحسين في [في] في باب ثواب التعزية. محمد بن الحسين عن محمد بن حسان عن عيسى بن عبدالله في [يب] في باب الاذان و الاقامة من ابواب الزيادات. عبدالله بن الخطاب عن محمد بن حسان عن منيع عن يونس بن عبدالرحمن في زيارة اخرى للحسين عليه السلام في آخر كتاب المزار. محمد بن يعقوب عن محمد بن ابي عبدالله عن محمد بن حسان عن الحسن بن الحسين في [في] في باب نوادر الجمعة.

محمد بن حسان عرزم ابو جعفر عنه حميد كتاب ابي بكر بن ابي سمال [لم] «مح».

محمد بن حسان النهدي كوفي اسند عنه [ق] «مح».

محمد بن الحسن بن ابي خالد القمي الاشعري [ضا] «مح».

الحسين بن سعيد عنه قال كتب بعض اصحابنا الى ابي جعفر الثاني عليه السلام في [يه] في باب ميراث ولد الزنا وفي [بص] في باب ميراث ولد الزنا وفي [يب] في باب ميراث ولد الزنا. علي بن مهزيار عن محمد بن الحسن الاشعري قال كتب بعض اصحابنا الى ابي جعفر الثاني عليه السلام في [يب] في باب الخمس. عنه عنه قال كتب بعض موالينا الى ابي جعفر عليه السلام معي في باب احكام الطلاق. عنه عنه قال كتب بعض بني عمي الى ابي جعفر عليه السلام في باب عقد المرأة على نفسها النكاح وفي [بص] في باب من يعقد على المرأة سوى ابيها وفي [في] في باب استيمار البكر. محمد بن يحيى عن احمد بن محمد عنه في باب جامع في الدواب التي لا يوكل لحمها عنه احمد بن محمد بن عيسى في باب الاخوة و الاخوات مع الولد وفي [يب] في باب ميراث الوالدين و في باب ميراث الازواج. عنه محمد بن اورمة القمي في باب وصية الانسان لعبده وفي [بص] في باب من اوصى فقال حجوا عني مبهما. حمزة بن ابي يعلى عن محمد بن الحسن بن ابي خالد في باب ذكر جمل من الاخبار في كتاب الصوم روى هذا الخبر بعينه في [يب] حمزة بن يعلى بدون نفظة ابي عنه في باب فضل صيام يوم الشك وروى هذا الخبر بعينه في [في] حمزة بن يعلى في نسخة و اخرى حمزة ابو يعلى عنه في باب الاهلة والشهادة عليها الظاهر ان ما في [بص] اشتباه بقرينة اتحاد الخبر وعدم وجود حمزة بن ابي يعلى في كتب الرجال والله اعلم. العباس بن معروف عن محمد بن الحسن بن ابي خالد عن عيسى بن عبدالله في [ست] في ترجمة عيسى بن عبدالله القمي. علي بن سيف عن محمد بن الحسن الاشعري قال كتب بعض اصحابنا كتابا الى ابي جعفر الثاني عليه السلام في [في] في باب ميراث ولد الزنا.

محمد بن الحسن بن ابي خالد شنبوله قال قلت لابي جعفر الثاني عليه السلام في [في] في باب رواية الكتب و الحديث. احمد بن ابي عبدالله عنه عن ادريس بن عبدالله في [ست] في ترجمة ادريس بن عبدالله لا يبعد اتحاده مع الاول والله اعلم.

محمد بن الحسن بن ابي سارة الانصاري القرطي الكوفي ابو جعفر الرواسي اسند عنه [ق] ابو جعفر مولى الانصار يعرف بالرواسي اصله كوفي سكن هو وابوه قبله النيل روى هو وابوه عن ابي جعفر وابي عبدالله عليهما السلام وابن عمه معاذ بن مسلم بن ابي سارة وهم اهل بيت فضل وادب وعلى معاذ و محمد فقه (تفقه خ) الكسائي علم العرب و الكسائي و الفراء يحكون في

كتبهم كثيراً قال ابو جعفر الرواسي وهم ثقات لايطعن عليهم بشيء [صه] له كتب عنه خلاد بن عيسى الصيرفي [جش] «مح» .

محمد بن الحسن بن ابي يزيد الهمداني المشعاري الكوفي اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد ابو جعفر شيخ القميين وفقيههم و متقدمهم ووجههم ويقال انه نزيل قم وماكان اصله منها ثقة ثقة عين مسكون اليه [صه ٠ جش] جليل القدر عالم (عارف خ) بالرجال [صه ٠ ست] عظيم المنزلة موثوق به [صه] يروي عن الصفار وسعد روى عنه التلعكبري و ذكر انه لم يلقه لكن وردت عليه اجازته على يد صاحبه جعفر بن الحسن المؤمن بجميع رواياته [صه ٠ لم] اخبرنا عنه ابو الحسين بن ابي جيد بجميع رواياته [لم] «مح» .

له كتب روى عنه ابو الحسين علي بن احمد بن محمد بن طاهر مات ابو جعفر محمد بن الحسن بن الوليد سنة ثلث و اربعين و ثلثمائة [جش] «س» .

عنه ابن ابي جيد في [ست] في ترجمة يعلى بن حسان وفي ترجمة صفوان بن يحيى . عنه ابو الحسين بن ابي جيد في ترجمة احمد بن محمد بن ابي نصر وفي ترجمة اسمعيل بن ابي زياد السكوني وفي ترجمة عثمان بن عيسى . له كتب اخبرنا بروايته ابن ابي جيد عنه واخبرنا جماعة عن احمد بن محمد بن الحسن عن ابيه واخبرنا جماعة عن محمد بن علي بن الحسين عن محمد بن الحسن في [ست] في ترجمة محمد بن احمد بن داود . عنه عن الحسن بن متيل الدقاق في [يب] في باب فضل زيارة ابي عبدالله الحسين بن علي عليهما السلام . عنه عن محمد بن الحسن الصفار فيه مرتين . عنه عن محمد بن الحسن عن محمد بن يحيى مرتين في باب حد حرم الحسين عليه السلام و في باب الزيادات في كتاب المزار ومرة اخرى فيه .

محمد بن الحسن البراني يكنى ابا بكر كاتب له روايات [لم] «مح» .

محمد بن الحسن البرناني روى عنه الكشي [لم] «مح» .

محمد بن الحسن البزاز الكوفي [ق] «مح» .

محمد بن الحسن بن جمهور القمي البصري له كتب [ست] سعد عن احمد بن الحسين بن سعيد عنه [ست ٠ لم] تقدم عن [صه] و [جش] محمد بن جمهور «مح» .

محمد بن يعقوب عن عدة من اصحابنا عن احمد بن محمد الكوفي عن ابن جمهور عن ابيه في [يب] في باب تلقين المحتضرين و في [في] في باب كراهية تجمير الكفن وفي باب زيارة القبور وفي [بص] في باب تجمير الكفن . عنه العسكري بن علي في [ست] في ترجمته . سهل بن زياد عن محمد بن الحسن البصري عن حماد بن عيسى في [في] في باب مايوجب الرجم .

محمد بن الحسن بن حازم ابو جعفر روى عنه حميد اصولا كثيرة مات سنة احدى و ستين ومأتين وصلى عليه قاسم بن حازم [لم] «مح» .

محمد بن الحسن الحر العاملي ساكن المشهد المقدس الرضوي على ساكنها من الصلوات افضلها ومن التحيات اكملها الشيخ الامام العلامة المحقق المدقق جليل القدر رفيع المنزلة عظيم الشأن عالم فاضل كامل متبحر في العلوم لايحصى فضائله و مناقبه مدالله تعالى في عمره وزاده الله تعالى في شرفه له كتب كثيرة منها كتاب وسائل الشيعة كتاب كبير و كتاب هداية الامة و كتاب بداية الهداية و كتاب فوائد

الطوسية وغيرها من الكتب .

محمد بن الحسن الحسيني المرعشي- السيد مجد الدين صالح دين [جب] .

محمد بن الحسن بن الحسين المركب الشيخ ابو جعفر فقيه دين [جب] .

محمد بن الحسن بن الحسين الزتميني فقيه صالح [جب] .

محمد بن الحسن بن حمزة الجعفري ابو يعلى خليفة الشيخ المفيد رحمه الله والجالس مجلسه متكلم فقيه قيم بالامرين جميعا مات رحمه الله يوم السبت سادس عشر شهر رمضان سنة ثلث وستين و اربعمائة ودفن في داره [صه جش] له كتب [جش] «مح» .

محمد بن الحسن الرازي الاجل مختص الدين فاضل صالح [جب] .

محمد بن الحسن بن زياد العطار كوفي ثقة روى ابوه عن ابي عبدالله عليه السلام [صه جش] له كتاب [ست جش] عنه الحسن بن محمد [جش] وقال في آخر سنده عن محمد بن زياد و هو يعطي انه ينسب الى جده و هو يقع كثيرا و قد ورد في التهذيب الحسن بن محمد عن محمد بن زياد كثيرا فلا يبعد ان يكون هو المراد فتدبر «مح» .

الحسن بن محمد بن سماعة عن محمد بن الحسن بن زياد العطار عن محمد بن نعيم الصحاف في [يب] في باب ميراث الازواج وفي [في] في باب الرجل يموت و لا يترك الا امرأته وفي [بص] في باب ميراث الزوجة اذا لم يكن وارث غيرها . الحسن بن محمد عن محمد بن الحسن العطار عن ابيه في [يب] في باب المواقيت من ابواب الزيادات . عنه عن محمد بن الحسن العطار عن عبدالله بن سليمان فيه . صفوان بن يحيى عن محمد بن الحسن العطار عن رجل من اصحابنا عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب الصلوة في طلب الرزق الحسن بن محمد بن سماعة عن محمد بن زياد عن محمد بن الحسن العطار عن هشام عن سليمان بن خالد في [بص] في باب ميراث السائبة . الحسن بن محمد بن سماعة عن محمد بن زياد و محمد بن الحسن العطار عن هشام عن سليمان بن خالد في [يب] في باب الزيادات في كتاب الميراث . الحسن بن محمد بن سماعة عن محمد بن زياد عن عبدالله بن سنان فيه . عنه عن محمد بن زياد عن معوية بن عمار فيه مرتين . عنه عن محمد بن زياد عن محمد بن حمران في باب ميراث المكاتب .

الحسن بن سماعة عن ابن ابي عمير عن سعد بن ابي خلف في باب ميراث من علا من الاباء روى هذا الخبر بعينه الحسن بن محمد بن سماعة عن محمد بن ابي عمير عن سعد بن ابي خلف في [بص] في باب ان مع الابوين او مع واحد منهما لا يرث الجدو الجدة و روى هذا الخبر بعينه علي بن ابراهيم عن ابيه عن ابن ابي عمير عن سعد بن ابي خلف في [في] في باب ابن اخ وجد . الحسن بن محمد بن سماعة عن ابن ابي عمير عن مرازم في [بص] في باب انه لا يجوز الوصية باكثر من الثلث وفي [في] في باب ان صاحب المال احق بماله مادام حيا قال «مح» رحمه الله تعالى و قد ورد في التهذيب الحسن بن محمد عن محمد بن زياد كثيرا فلا يبعد ان يكون هو المراد فتدبر اقول محمد بن زياد الذي روى عنه الحسن بن محمد بن سماعة كثيرا في [يب] هو محمد بن ابي عمير لانه روى عنه صريحا اربع مرات على ما نقلنا وايضا كلما روى عن محمد بن زياد في [يب] روى محمد بن زياد عن شخص روى عنه محمد بن ابي عمير مثلا عبدالله بن سنان و محمد بن حمران و معوية بن عمار و غيرهم و ايضا يدل على المغايرة

رواية الحسن بن محمد بن سماعة عن محمد بن زياد عن محمد بن الحسن العطار عن هشام على ما نقلنا هناعن [بص] وروايته عن محمد بن زياد ومحمد بن الحسن العطار عن هشام على ما نقلنا عن [يب] اما قوله وقال النجاشي في آخر سنده عن محمد بن زياد وهو يعطى انه ينسب الى جده وهو يقع كثيرا اقول قال النجاشي في ترجمة ابن الحسن بن زياد العطار هكذا اخبرنا احمد بن عبد الواحد قال حدثنا على بن حبشي عن حميد قال حدثنا الحسن بن محمد قال حدثنا محمد بن زياد بكتابه فيحتمل ان محمد بن زياد روى كتاب محمد بن الحسن بن زياد العطار للحسن بن محمد بن سماعة ويؤيده ما نقلناه عن [بص] رواية الحسن بن محمد بن سماعة عن محمد بن زياد عن محمد بن الحسن العطار و الله اعلم بحقيقة الحال فمن اراد زيادة الاطلاع على هذا المطلب فليرجع الى ترجمة محمد بن ابى عمير .

محمد بن الحسن بن زياد الميثمى الاسدى مولاهم ابوجعفر ثقة عين روى عن الرضا عليه السلام [صه ٠ جش] له كتاب عنه يعقوب بن يزيد [جش] «مح» .

احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن الحسن بن زياد عن ابن مسكان في [يب] في باب الحكم في اولاد المطلقات .

محمد بن الحسن بغيرياء بعد السين بن سعيد الصائغ كوفى نزل فى بنى ذهل ابوجعفر ضعيف جداً قيل انه غال لا يلتفت اليه [صه] وفى [جش] و [لم] و [د] بن الحسين «مح» :

محمد بن الحسن الشيروانى المعروف بمولانا ميرزا العلامة المحقق المدقق الرضى الزكى الفاضل الكامل المتبحر فى العلوم كلها دقيق الفطنة كثير الحفظ وامره فى جلالة قدره وعظم شانه وسمو رتبته و تبحره و كثرة حفظه ودقة نظره و اصابة رايه و حدسه اشهر من ان يذكر وفوق مايحوم حوله العبارة له تصانيف جيدة منها حاشية عربية على معالم الاصول و حاشية فارسية عليه وحاشية على حكمة العين و حاشية على حاشية الفاضل الزكى الحفرى على الشرح الجديد للتجريد و حاشية على شرح مختصر الاصول وحاشية على الشرائع وحاشية على شرح المطالع وحاشية على الحاشية القديمة للفاضل الدوانى على الشرح الجديد للتجريد وحاشية على رسالة اثبات الواجب للفاضل الدوانى وله رسائل منها رسالة كائنات الجوو رسالة موسومة برسالة اسامة ورسالة موسومة بالرسالة الاصفية ورسالة شبهة الاستلزام ورسالة الانموذج و رسالة الشكيات وغيرها توفى رحمه الله تعالى فى شهر رمضان سنة ثمان و تسعين بعد الالف رضى الله عنه و ارضاه .

محمد بن الحسن بن شمون بصرى [ج ٠ دى] غال [رى] ابوجعفر بغدادى واقف ثم غلا و كان ضعيفا جدا فاسد المذهب و اضيف اليه احاديث فى الوقف و عاش مائة و اربع عشرة سنة و مات سنة ثمان و خمسين و ماتين [صه ٠ جش] اصله بصرى لا يلتفت اليه و لا الى مصنفاته وسائر ما ينسب اليه [صه] قيل انه روى عن ثمانين رجلا من اصحاب ابى عبد الله عليه السلام وقيل انه سمع من ابى الحسن عليه السلام حديثين وقيل ان آل الرضا عليه السلام ابا جعفر وابا الحسن و ابا محمد عليهم السلام كانوا يعولونه و يعولون اربعين نفسا كلهم عياله [جش] «مح» .

له كتب روى عنه الحسين بن القاسم وسهل بن زياد و ابو الحسين رجاء بن يحيى بن سامان واحمد بن محمد بن عيسى الغراد و عبيد الله بن

العلاء المذارى [جش] «س» .

عنه احمد بن ابى عبدالله فى [ست] فى ترجمته عنه سهل بن زياد فى [فى] فى باب ان الائمة عليهم السلام نور الله عزوجل وفي باب ان الائمة عليهم السلام يعلمون جميع العلوم التى خرجت الى الملئكة وفى باب ما جاء فى الاثنى عشر عليهم السلام ومرتين فى [يب] فى باب ارتباط الخيل. عنه محمد بن يحيى فى باب من اليه الحكم واقسام القضاة . عنه اسحق بن محمد النخعى مرتين فى [فى] فى مولد ابى محمد عليهما السلام . عنه موسى بن جعفر البغدادى فى [يب] فى باب كيفية الصلوة. عنه محمد بن الربيع فى [ست] فى ترجمة كردين بن مسمع .

محمد بن الحسن الصفار له اليه مسائل يلقب مموله [رى] فمى له كتب مثل كتب - الحسين بن سعيد وزيادة كتاب بصائر الدرجات وغيره عنه محمد بن يحيى [ست] ياتى عن [جش] وغيره محمد بن الحسن بن فروخ «مح» .

وله مسائل كتب بها الى ابى محمد الحسن بن على عليهما السلام. عنه محمد بن الحسن بن الوليد ومحمد بن يحيى فى [ست] فى ترجمته. ابن بابويه رحمه الله عن محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد رضى الله عنه عنه فى مشيخة [يه] فى طريقه . ابن بابويه عن محمد بن الحسن رضى الله عنه عنه عن يعقوب بن يزيد فى طريق خالد بن ابى العلاء الخفاف. اخبرنى الشيخ ابو عبدالله محمد بن محمد بن النعمان رحمه الله قال اخبرنى احمد بن محمد بن الحسن بن الوليد عن ابيه عنه فى [بص] فى باب مقدار الماء الذى لم ينجسه شيء . محمد بن الحسن الوليد عنه عن احمد بن محمد فى باب الماء - القليل يحصل فيه النجاسة . اخبرنى الشيخ رحمه الله عن احمد بن محمد عن ابيه عن الصفار عن احمد بن محمد بن عيسى فى باب التسمية على حال الوضوء ومرتين فى باب النوم من ابواب ما ينقض الوضوء وكثيرا. اخبرنى الشيخ رحمه الله عن احمد بن محمد عن ابيه عن الصفار عن محمد بن عيسى فى باب وجوب غسل الميت و فى باب المسافر يخرج فرسخا او فرسخين . محمد بن يعقوب الكلينى عن محمد بن الحسن عن سهل بن زياد فى باب الرعاف من ابواب ما ينقض - الوضوء و فى [فى] فى باب ما نص الله عزوجل ورسوله صلى الله عليه وآله على الائمة عليهم السلام وفى باب الاشارة والنص على الحسن بن على عليهما السلام وفى باب اشارة والنص على ابى جعفر عليه السلام و فى كتاب العقل و الجهل . محمد بن يعقوب عن محمد بن الحسن عن عبدالله بن الحسن العلوى فى باب ادنى المعرفة و فى باب آخر من معانى الاسماء و فى باب جوامع التوحيد وفى باب المشية و - الارادة . محمد بن يعقوب عن محمد بن الحسن عن عبدالله بن احمد فى مولد ابى جعفر محمد بن على عليهما السلام . عنه عن على بن ابراهيم عن ابيه عن المختار بن محمد بن المختار ومحمد بن الحسن عن ابى الحسن عليه السلام فى [بص] فى باب تحريم جلود الميته وفى [يب] نقل هكذا محمد بن يعقوب عن على بن ابراهيم عن ابيه عن المختار بن محمد بن المختار ومحمد بن الحسن عن عبد الله بن الحسن العلوى جميعا عن فتح بن يزيد الجرجانى عن ابى الحسن عليه السلام قال كتبت اليه فى باب الذبايح والاطعمة و الحديث المنقول فيها واحد الظاهر ان الصواب ما فيه بقرينة اتحاد الخبر وكثرة رواية محمد بن يعقوب عن على بن ابراهيم عن ابيه عن المختار بن محمد بن المختار ومحمد بن الحسن عن عبدالله بن الحسن العلوى جميعا عن فتح بن يزيد الجرجانى عن ابى الحسن عليه السلام والله اعلم . محمد بن

يعقوب عن احمد بن محمد عن محمد بن الحسن عن ابراهيم بن هاشم في باب ان الجن ياتيهم فيسئلونهم. عنه عنه عن محمد بن الحسن عن محمد بن عيسى بن عبيد في مولد الحسين بن علي عليهما السلام وفي مولد ابي الحسن الرضا عليه السلام و في باب ما عند الائمة عليهم السلام من سلاح رسول الله صلى الله عليه و آله وفي باب خلق ابدان الائمة عليهم السلام وعن عباد بن سليمان في باب نادر فيه ذكر الغيب و عن احمد بن الحسن بن علي فيه. محمد بن يعقوب عن احمد بن محمد و محمد بن يحيى عن محمد بن الحسن عن يعقوب بن يزيد في باب ان الائمة عليهم السلام محدثون مفهمون. عنه عن احمد بن محمد عن محمد بن الحسن عن علي بن اسمعيل في باب في ان الائمة صلوات الله عليهم في العلم و الشجاعة و الطاعة سواء. عنه عن محمد بن يحيى و احمد بن محمد عن محمد بن الحسن عن احمد بن الحسين في باب ما يفصل به بين دعوى المحق والمبطل في امر الامامة وعن ابراهيم بن هاشم فيه فقد رويته عن ابي و محمد بن الحسن رضي الله عنهما عن محمد بن الحسن - الصفار عن علي بن حسان الواسطي في مشيخة [يه] في طريق علي بن حسان الواسطي. محمد بن علي بن الحسين عن ابيه و محمد بن الحسن عنه في [ست] في ترجمة وهب بن وهب. سعد بن عبدالله عن محمد بن الحسن عن معوية بن حكيم في [يب] في باب التيمم. عنه ابن بطة في [ست] في ترجمة معاويه بن حكيم و في ترجمة الهيثم بن ابي مسروق و في ترجمة الحسن بن موسى الخشاب و في ترجمة الحسن بن علي بن النعمان وفي ترجمة داود بن محمد. عنه احمد بن ادريس في ترجمة احمد بن الحسين بن سعيد. محمد بن احمد بن داود القمي عن ابيه عنه في [يب] في باب الزيادات في كتاب المزار.

عنه محمد بن جعفر المؤدب في باب فضل شهر رمضان والصلوة فيه.

محمد بن الحسن الصيرفي الكوفي [ق] بن الحسين (الحسن خ) الصيرفي له كتاب - التحريف والتبديل [ست] عنه [د] ثم [لم] و فيه نظر «مح».

محمد بن الحسن الضبي مولاهم العطار الكوفي ابو عبدالله [ق] «مح».

محمد بن الحسن بن عبدالله ابو عبدالله الجواني ساكن آمل طبرستان كان فقيها و سمع الحديث [صه ٠ جش] يأتي ابن الحسن بن عبدالله بن الحسن «مح».

محمد بن الحسن بن عبدالله الجعفري ذكره بعض اصحابنا وغمز عليه روى عنه البلوي والبلوي رجل ضعيف مطعون عليه [صه ٠ جش] وذكر بعض اصحابنا انه رأى له رواية رواها عنه علي بن محمد البرقعي صاحب الزنج وهذا ايضا مما يضعفه وفي كتبنا كتاب علل الفرائض و النوافل يضاف اليه روى عن عبيدالله بن محمد البلوي عنه عن ابي عبدالله عليه السلام [جش] و يأتي محمد بن عبدالله الجعفري عن [صه] وهو هذا «مح».

محمد بن الحسن بن عبدالله بن الحسن بن محمد بن الحسن بن محمد بن عبدالله مولى الحسين بن علي بن الحسين بن علي بن ابيطالب عليهم السلام ابو عبدالله الجواني ساكن آمل طبرستان كان فقيها و سمع الحديث له كتاب ثواب الاعمال [جش] «مح».

محمد بن الحسن العطار له كتاب ذكره ابن النديم في فهرسته [ست] تقدم ابن الحسن بن زياد العطار و ابن الحسن الضبي العطار وهو يحتمل احدهما و ربما احتملهما «مح».

الحسن بن محمد بن سماعة عن محمد بن

زياد عنه عن هشام عن سليمان بن خالد فى [بص] فى باب ميراث السايبه .

محمد بن الحسن بن العلاء (العلان خ) بن حارثة العجلى [ق] وفى نسخة ابن الحسين «مح» .

احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن الحسن بن علان عن ابى اسحق الخراسانى فى [فى] فى باب المؤمن وعلاماته . عنه عن محمد بن الحسن بن علان (زعلان خ) عن حماد بن عيسى فى باب - المواقيت فى كتاب الصلوة . عنه عن محمد بن الحسن بن علان عن جعفر بن محمد بن يونس فى [يب] فى باب حكم الحيض وفى [بص] فى الجنب يدهن ويختضب . عنه عن محمد بن الحسن بن علان عن عبدالله بن المغيرة فى [يب] فى اواسط باب الزيادات فى فقه الحج . عنه عن محمد بن الحسن بن علان عن محمد بن حكيم فى [بص] فى باب التخيير بين القرائة والتسبيح .

محمد بن الحسن بن على ابو عبدالله المحاربى جليل من اصحابنا عظيم القدر خبير بامور اصحابنا عالم ببواطن انسابهم [صه • جش] له كتاب الرجال عنه ابن عقدة [جش] «مح» .

محمد بن الحسن بن على ابو المثنى كوفى ثقة عظيم المنزلة فى اصحابنا [صه • جش] له كتب «مح» .

له كتب روى محمد بن محمد بن هرون الكندى عن ابى الحسن محمد بن الحسن [جش] «س» .

محمد بن الحسن بن على بن شاذان ابو الحسن [لم • جخ] فاضل جليل القدر [د] «مح» .

محمد بن الحسن بن على الطوسى ابو جعفر قدس الله روحه شيخ الامامية رئيس الطائفه جليل القدر عظيم المنزلة ثقة عين صدوق عارف بالاخبار والرجال و الفقه والاصول والكلام والادب جميع الفضايل ينسب اليه صنف فى كل فنون الاسلام و هو المهذب للعقائد فى الاصول والفروع الجامع لكمالات النفس فى العلم و العمل وكان تلميذ الشيخ المفيد ولد قدس الله روحه فى شهر رمضان سنة خمس وثمانين و ثلثمائة و قدم العراق فى شهور سنة ثمان و اربعمائة و توفى رضى الله عنه ليلة الاثنين - الثانى و العشرين من المحرم سنة ستين واربعمائة بالمشهد المقدس الغروى على ساكنه السلام ودفن بداره [صه] «مح» .

محمد بن الحسن بن على بن فضال فى [كش] قال محمد بن مسعود عبدالله بن بكير و جماعة من الفطحية هم فقهاء اصحابنا ثم ذكر منهم على واحمد ومحمد بنو الحسن بن على بن فضال «مح» .

على بن الحسن بن فضال عن اخويه فى [يب] فى باب مايحرم من النكاح من الرضاع و فى باب اختيار الازواج ثلث مرات واخرى فى باب الزيادات فى فقه النكاح وفى باب وصية الصبى وفى [ست] فى ترجمة ابراهيم بن ابى بكر .

محمد بن الحسن بن عمار روى محمد بن خلاد الصيقل عنه قال كنت عند على بن جعفر بن محمد جالسا بالمدنيه و كنت اقمت عنده سنتين اكتب عنه مايسمع من اخيه يعنى ابا الحسن عليه السلام اذ دخل عليه ابو جعفر محمد بن على الرضا عليه السلام المسجد فى [فى] فى باب الاشارة و النص على ابى جعفر الثانى عليه السلام .

محمد بن الحسن بن عمارة المدنى - الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن الحسن بن فروخ مولى عيسى بن موسى بن طلحة بن عبيدالله بن السائب بن مالك بن عامر الاشعرى ابو جعفر الاعرج كان

وجها فى اصحابنا القميين ثقة عظيم القدر راجحا قليل السقط فى الرواية توفى رحمه الله تعالى بقم سنة تسعين و مائتين [صه٠جش] تقدم عن [ست] و [رى] محمد بن الحسن الصفار «مح» .

محمد بن الحسن القمى و ليس بابن الوليد الا انه نظيره [صه] و زاد [لم] روى عن جمع شيوخه روى عن سعد و عن الحميرى و الاشعريين محمد بن احمد بن يحيى وغيرهم روى عنه التلعكبرى اجازة «مح» .

محمد بن الحسن القمى على بن مهزيار عنه قال كتب بعض اصحابنا على يدى الى ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب لحوق الاولاد بالاباء .

محمد بن الحسن الكرمانى الرهنى ابو الحسن النرماشيرى كان من الغلاة [كش] على ما حضرنا من نسخه و لعله ابن بحر المتقدم «مح» .

محمد بن الحسن الكندى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن الحسن بن محبوب [ج] «مح» .

محمد بن الحسن الميثمى روى يعقوب بن يزيد عن الحسن بن زياد عنه عن ابى عبد الله عليه السلام فى [فى] فى باب التفويض الى رسول الله صلى الله عليه و آله .

محمد بن الحسن الواسطى [ج] روى الكشى عن على بن محمد القتيبى قال الفضل بن شاذان محمد بن الحسن كان كريما على ابى جعفر و ان ابا الحسن عليه السلام انفقه نفقة فى مرضه و بكفنه و اقام بمأتمه عند موته [صه] «مح» .

محمد بن الحسن بن الوليد القمى جليل القدر عارف بالرجال موثوق به له كتب عنه جماعة عنه ابنه احمد و محمد بن على بن الحسين [ست] تقدم محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد «مح» .

عنه ابنه احمد اربع مرات فى [بص] فى باب مقدار الماء الذى لم ينجسه شىء و فى باب البول فى الماء الجارى . عنه ابو جعفر محمد بن على بن الحسين بن بابويه فى [ست] فى ترجمة اسحق بن عمار و فى ترجمة ابراهيم بن عبد الحميد و فى ترجمة الحسين بن ابى العلاء و فى [بص] فى باب حكم المياه المضافة .

محمد بن الحسن بن هرون الكندى الطحان يكنى اباجعفر روى عنه التلعكبرى [لم] و فى نسخة ابن الحسين «مح» .

محمد بن الحسن بن يوسف بن على بن مطهر الحلى فخر المحققين ابو طالب قدس سره وجه من وجوه هذه الطائفه و ثقاتها و فقهائها جليل القدر عظيم المنزلة رفيع الشان حاله فى علو قدره و سمو رتبته و كثرة علومه اشهر من ان يذكر روى عن ابيه قدس سره و روى عنه شيخنا الشهيد رضى الله عنه له كتب جيدة منها الايضاح «س» .

محمد بن الحسين بن ابى خالد . محمد بن على بن محبوب عن العباس عنه قال سئلت ابا جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب وصية الانسان لعبده و فى [بص] فى باب من اوصى فقال حجوا عنى مبهما .

محمد قطب الدين و جلال الدين محمود و جمال الدين مسعود اولاد الشيخ الامام اوحد الدين الحسين بن ابى الحسين القزوينى كلهم فقهاء و صلحاء [جب] .

محمد بن الحسين بن ابى الخطاب زيد ابو جعفر الزيات الهمدانى جليل من اصحابنا عظيم القدر كثير الرواية ثقة عين حسن التصانيف مسكون الى روايته له تصانيف [صه٠جش] كوفى ثقة [ج٠دى٠ست] كوفى زيات [رى]

عنه الصفار [ست • جش] مات سنة اثنتين وستين و مائتين [جش] «مح» .

عنه محمد بن علي بن محبوب مرتين في [يب] في باب من اليه الحكم واقسام القضاة و في باب الزيادات في الزكوة وفي باب نية الصيام و في [بص] في باب وجوب الاستنجاء من الغائط و البول وفي باب المسح على الراس وعليه الخناء . محمد بن علي عن محمد بن الحسين عن عبد الرحمن بن ابي هاشم البجلي في [يب] في باب المواقيت من ابواب الزيادات . سعد بن عبد الله والحميري ومحمد بن يحيى واحمد بن ادريس جميعا عن محمد بن الحسين بن ابي الخطاب الزيات واسم ابي الخطاب زيد في مشيخة [يه] في طريقه . عنه سعد بن عبد الله في طريق محمد بن اسلم الجبلي وفي طريق علي بن اسمعيل الميثمي واربع مرات في [يب] في باب علامة اول شهر رمضان . عنه محمد بن يحيى العطار في مشيخة [يه] في طريق عمر بن ابي شعبة و في طريق عبد الله بن مسكان . محمد بن يعقوب عن محمد بن يحيى عنه في [يب] مرتين في باب حكم الجنابة وفي باب حكم الحيض ومرتين في [في] في باب الروح التي يسدد الله بها الائمة عليهم السلام . عنه عبد الله بن جعفر الحميري في مشيخة [يه] في طريق ابي ايوب الخزاز وفي طريق ابراهيم بن ابي البلاد وفي طريق ثعلبة بن ميمون وفي طريق ابي الورد . سعد بن عبد الله و الحميري و محمد بن يحيى العطار و احمد بن ادريس جميعا عنه في طريق الحسين بن المختار . محمد بن الحسن الصفار و سعد بن عبد الله و محمد بن يحيى و احمد بن ادريس عن محمد بن الحسين في [ست] في ترجمة صفوان بن يحيى . سعد و الحميري و احمد بن ادريس ومحمد بن يحيى عن محمد بن الحسين في ترجمة محمد بن اسمعيل بن بزيع و في ترجمة خالد بن ماد القلانسي . الحسن بن متيل الدقاق عنه عن عبد الصمد بن بشير في مشيخة [يه] في طريق عبد الصمد بن بشير وفي طريق جعفر بن ناجيه وفي طريق الحسن بن السري . محمد بن الحسن الصفار و الحسن بن متيل عنه عن علي بن النعمان في طريق سويد القلا . الحسن بن متيل الدقاق عنه عن جعفر بن بشير في طريق عبد الاعلى مولى آل سام . محمد بن يحيى عن احمد بن محمد عن محمد بن الحسين عن صفوان في [في] في باب حد الوجه . احمد بن محمد عن محمد بن الحسين عن موسى بن سعد ان في [يب] في باب حكم الجنابة . سهل بن زياد عن محمد بن الحسين عن ابن ابي عمير في [في] في باب سهو القلب . عنه عن محمد بن الحسين عن اسحق بن عبد العزيز ابي السفاتج في باب طبقات الانبياء . عنه عن محمد بن الحسين عن محمد بن اسمعيل في [يب] في باب فضل زيارة رسول الله صلى الله عليه وآله . عنه عن محمد بن الحسين عن جعفر بن بشير في باب ارتباط الخيل وفي [في] في باب ارتباط الدابة في كتاب الدواجن . محمد بن احمد بن يحيى عن محمد بن الحسين عن محمد بن عبد الله بن بلال في [يب] في باب الزيادات في القضايا والاحكام . عنه عن محمد بن الحسين عن الحكم بن مسكين فيه . عنه عن محمد بن الحسين عن وهيب بن حفص في باب التدبير . عنه عن محمد بن الحسين عن يزيد بن اسحق شعر في باب ابتياع الحيوان . عنه عن محمد بن الحسين عن جعفر بن بشير في باب تفصيل احكام النكاح عنه عن محمد بن الحسين عن محمد بن عبد الله بن هلال في باب حد المرض الذي يجب فيه الا فطار . عنه محمد بن احمد بن يحيى مرتين في [بص] في باب حكم

الفارة و الوزغة و الحية اذا وقع الماء . محمد بن مسعود العياشي عن محمد بن نصير عن محمد بن الحسين عن جعفر بن بشير في [يب] في باب الزيادات بعد باب الصلوة على الاموات من ابواب الزيادات في الجزء الاول وفي باب الاحداث الغير الموجبة للطهارة من ابواب الزيادات وفي باب الزيادات بعد باب الصبيان متى يؤمرون بالصلوة وفي آخر باب فضل المساجد وفي باب صلوة المضطر من ابواب الزيادات في الجزء الثاني . محمد بن يعقوب عن محمد بن الحسين عن صفوان في باب احكام الجماعة وفي باب احكام السهو في الصلوة . محمد بن يعقوب عن محمد بن الحسين عن محمد بن اسلم في [في] في باب ان الائمة عليهم السلام تدخل الملئكة بيوتهم الظاهر ان رواية محمد بن يعقوب عنه في هذه المواضع مرسلة لانه كلما روى عنه روى بواسطة محمد بن يحيى وغيره والله اعلم . عنه جعفر بن محمد بن مالك في [يب] في باب المكاتبة و في [بص] في باب ميراث المكاتب في آخر كتاب العتق . علي بن حاتم عن محمد بن جعفر بن احمد بن بطة القمي عنه في [يب] في باب فضل شهر رمضان والصلوة فيه . علي بن حاتم عن محمد بن جعفر عنه ثلث مرات في باب الدعا بين الركعات . عنه عن محمد بن جعفر بن احمد بن بطة القمي عن محمد بن الحسين عن محمد بن سنان في [بص] في باب الزيادات في شهر رمضان في كتاب الصلوة . احمد بن محمد بن سليمان الزراري قال حدثنا خال ابي محمد بن جعفر و عم ابي علي بن سليمان قالا حدثنا محمد بن الحسين بن ابي الخطاب في [ست] في ترجمة احمد بن محمد بن ابي نصر . عنه محمد بن جعفر الرزاز في [يب] في باب حد حرم الحسين عليه السلام مرتين . علي بن سليمان الرازي عن محمد بن الحسين (الحسن خ) عن محمد بن اسمعيل في في باب فضل زيارة ابي الحسن موسى عليه السلام . عنه علي بن سليمان الزراري في باب زيارة سيدنا رسول الله صلى الله عليه وآله . علي بن الحسن بن فضال عن محمد بن الحسين عن محمد بن ابي عمير في باب احكام الطلاق . عنه عن محمد بن الزياد عن محمد بن ابي عمير في باب ميراث الخنثى عنه عن محمد بن الحسين عن ابن ابي عمير في باب الانفال . حمدان بن سليمان عن محمد بن الحسين عن عثمان بن عيسى في مشيخة [يه] في طريق عثمان بن زياد . جعفر بن معروف عن محمد بن الحسين عن جعفر بن بشير في هذا الكتاب في ترجمة معروف بن خربوذ . الحسن بن سعيد عن ابراهيم بن محمد الخزاز ومحمد بن الحسين قالا دخلنا على ابي الحسن الرضا عليه السلام في [في] في باب النهي عن الصفة بغير ما وصف به نفسه . محمد بن عيسى عن محمد بن الحسين عن عبد الرحمن بن ابي هاشم في باب ما يستحب من الثياب للكفن . محمد بن عيسى عن محمد بن الحسين (الحصين خ) عن محمد بن الفضيل في [يب] في باب العمل في ليلة الجمعة و يومها من ابواب الزيادات في الجزء الثاني . محمد بن يعقوب عن علي بن محمد عن محمد بن الحسين عن الحجال في باب كيفية الصلوة . سعد عن موسى بن الحسن عنه في باب احكام السهو في الصلوة وفي [بص] في باب ان سجدتي السهو بعد التسليم . ابراهيم بن اسحق الاحمري النهاوندي عن محمد بن الحسين عن محمد بن سنان في باب الزيادات في شهر رمضان في كتاب الصلوة وفي [يب] في باب فضل شهر رمضان والصلوة فيه . ابو محمد هرون بن موسى قال حدثنا محمد بن علي بن معمر عنه عن محمد بن سنان فيه . محمد بن مسعود العياشي عن حمدويه

عن محمد بن الحسين عن الحسن بن محبوب فى باب احكام السهو من ابواب الزيادات وثلث مرات فى باب الزيادات بعد باب الصبيان متى يؤمرون بالصلوة و فى باب صلوة المضطر من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى . احمد بن الحسن عن محمد بن الحسين عن محمد بن سنان فى باب فضل المساجد . العباس بن معروف عن محمد بن الحسين فى نسخة و اخرى محمد بن الحسن عن جعفر بن بشير فى باب سبى اهل الضلال الظاهر ان الصواب محمد بن الحسين على ما بينا فى ترجمة جعفر بن بشير والله اعلم عنه يعقوب بن يزيد فى [ست] فى ترجمة ابراهيم بن عثمان ابى ايوب الخزاز . عمران بن موسى عن محمد بن الحسين عن محمد بن عبدالله فى [فى] فى باب الاشارة و النص على ابى جعفر عليه السلام . عنه عن محمد بن الحسين عن عبدالله بن جبلة فى [يب] فى باب الكفاره فى اعتماد افطار يوم من شهر رمضان وفى [بص] فى باب حكم الارتماس فى الماء فى كتاب الصوم . عنه عن محمد بن الحسين عن محمد بن عبدالله بن هلال فى [فى] فى باب النوادر فى كتاب الاحكام . على بن ابراهيم عن محمد بن الحسين عن ابن ابى نجران فى باب فى الغيبة . ابو على عن محمد بن الحسين عن الحسين بن راشد فى باب التفويض الى الله و التوكل عليه . موسى بن جعفر عن محمد بن الحسين عن الحسن بن على بن فضال فى [يب] فى باب حكم المسافر والمريض فى الصيام و فى [بص] فى باب من خرج الى السفر بعد طلوع الفجر فى كتاب الصوم . عبدالرحمن بن ابى نجران عن محمد بن الحسين انه قال لابى جعفر عليه السلام فى باب من ارصى ان يحج عنه مبهما فى كتاب الحج . عبدالرحمن بن ابى نجران عن محمد بن الحسين (الحسن خ) انه قال لابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج . موسى بن القاسم عن محمد بن الحسين عن صفوان بن يحيى فيه . محمد بن يعقوب عن محمد بن ابى عبدالله عن محمد بن الحسين عن محمد بن سنان فى [فى] فى باب حج آدم عليه السلام مرتين فى كتاب الروضة بعد حديث نوح عليه السلام .

محمد بن الحسين بن احمد بن طحال فقيه صالح [جب] .

محمد بن الحسين الاشعرى على بن مهزيار عنه قال كتب بعض اصحابنا الى ابى جعفر الثانى عليه السلام فى [فى] فى باب اللباس الذى تكره الصلوة فيه الظاهر انه ابن الحسن بن ابى خالد الاشعرى المتقدم بقرينة روايه على بن مهزيار عنه بهذا الطريق كثيرا على ما مر فى ترجمته و الله اعلم .

محمد بن الحسين بن اعرابى العجلى الاجل شهاب الدين فاضل صالح، اخوه الاجل زين الدين [جب] .

محمد بن الحسين بن حفص الخثعمى الاشنانى الكوفى ابو جعفر روى عنه التلعكبرى و سمع منه سنة خمس عشرة وثلثمائة وفيما بعدها مات سنة سبع عشرة و ثلثمائة و له منه اجازة [لم] «مح» .

عنه محمد بن محمد بن الحسين بن هرون الكندى فى [ست] فى ترجمة احمد بن صبيح

محمد بن الحسين الدينارى الابى الاديب فاضل له كتاب المنتجب ، كتاب ندبة الوالد على مولود شاهدته ولى عنه رواية [جب] .

محمد بن الحسين الرضوى الموسوى نقيب العلويين ببغداد اخو المرتضى كان شاعرا مبرزا فاضلا عالما ورعا عظيم الشان رفيع المنزلة له حكاية فى شرف النفس ذكرنا فى

الكتاب الكبير كان ميلاده سنة تسع و خمسين و ثلثماتة و توفى فى السادس من المحرم سنة ست و اربعمائة [صه] ابو الحسين (الحسن خ) الرضى الى ان قال مبرزا له كتب [جش] «مح» .

محمد بن الحسين بن سعيد الصائغ كوفى ينزل فى بنى ذهل ابو جعفر ضعيف جدا قيل انه غال احمد بن محمد بن رباح عنه بكتبه و مات سنة تسع و ستين و ماتين [جش] و تقدم عن [صه] ابن الحسن و يأتى ابن الحسين الصائغ «مح» .

عنه حميد [ست . لم . جخ] «س» .

عنه حميد فى [ست] فى ترجمته .

محمد بن الحسين بن سعيد بن عبد الله بن سعيد الطبرى يكنى ابا جعفر خاصى روى عنه التلعكبرى و قال سمعت منه سنة ثلثين و ثلثمائة و ما بعدها [صه] و زاد [لم] و له منه اجازة و سمع منه الدعاء الذى كتب به الى اهل قم و روى حديث ابن البغا لما توجه الى قم «مح» .

محمد بن الحسين بن سفرجلة ابو الحسن الخزاز الكوفى ثقة عين واضح الرواية عظيم من اصحابنا [صه] ثقة من اصحابنا عين واضح - الرواية عنه الحسين بن عبيد الله بكتابيه (به خ) [جش] «مح» .

عنه محمد بن احمد بن داود فى [يب] فى باب فضل زيارة ابى عبد الله الحسين بن على عليهما السلام .

محمد حسين بن شمس الدين ملقب بالتاج جليل القدر عظيم المنزلة رفيع الشان ثقة ثبت عين فاضل كامل دين عابد ورع اورع اهل زمانه و ازهدهم و اتقاهم كلف مرار ان يقبل وظيفة اوهبة فلم يقبل ولم نر فى زماننا هذا تاركا للدنيا و العزة و الاعتبار مثله مدالله تعالى فى عمره و زاد الله تعالى فى شرفه و اعانه لتحصيل مرضاته .

محمد بن الحسين الشوهانى نزيل مشهد الرضا عليه و على ابائه الطاهرين السلام الشيخ العفيف ابو جعفر فقيه صالح ثقة [جب] .

محمد بن الحسين الصائغ روى عنه حميد مات سنة تسع و ستين و ماتين [ست . لم] تقدم ابن الحسين بن سعيد الصايغ و ابن الحسن ايضا «مح» .

محمد بن الحسين بن عبد الصمد المشتهر ببهاء الدين العاملى الحارثى نسبة الى الحارث الهمدانى الذى كان من اصحاب امير المؤمنين عليه السلام و من خواصه و الهمدان بسكون - الميم و الدال المهملة قبيلة من اليمن جليل القدر عظيم المنزلة رفيع الشأن كثير الحفظ ما رايت بكثرة علومه و وفور فضله و علو مرتبته احدا فى كل فنون الاسلام كمن كان له فن واحد له كتب نفيسة جيدة منها الكتاب الموسوم بالحبل المتين و كتاب مشرق الشمسين «س» .

محمد بن الحسين بن عبد العزيز روى عن محمد بن عيسى الطلحى روى عنه ابن الوليد [لم] «مح» .

ابن ابى جيد عن محمد بن الحسن عنه فى [ست] فى ترجمة محمد بن عيسى الطلحى .

محمد بن الحسين بن العلاء بن حارثة العجلى [ق] فى نسخة و تقدم ابن الحسن «مح» .

محمد بن الحسين بن على بن الحسين بن على بن ابيطالب عليهم السلام ابو عبد الله اسند عنه مدنى نزل الكوفة مات سنة احدى و ثمانين و مأته و له سبع و ستون سنة [ق] «مح» .

عبيد بن يحيى عن محمد بن الحسين بن على بن الحسين عن ابيه عن جده قال قال امير المؤ-

منين عليه السلام في [في] في باب الجزع اليماني في كتاب الزي و التجمل . عبيد بن يحيى الثوري العطار عن محمد بن الحسين العلوي عن ابيه عن جده عن علي صلوات الله عليه في باب غسل الراس فيه . عبيد بن يحيى عن محمد بن الحسين عن ابيه عن جده قال قال امير المؤمنين عليه السلام في كتاب الروضة بعد حديث ياجوج وماجوج.

محمد بن الحسين بن كثير . ابن فضال عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب فضل فقراء المسلمين .

محمد بن الحسين بن عبد الجبار الطوسي نزيل قاشان ابو الفضل فقيه صالح ثقة، ابنه خطير الدين محمود بن محمد عالم صالح [جب] .

محمد بن الحسين بن علي الخزاعي فاضل ورع [جب].

محمد بن الحسين بن علي بن عبد الصمد التميمي الشيخ الامام ركن الدين فقيه دين ثقة بسبزوار [جب].

محمد بن الحسين المحتسب ثقة عين مصنف كتاب رامش اقراى آل محمد عشر مجلدات شاهدته وقرأت بعضه عليه [جب] .

محمد بن الحسين بن محمد ابو المعالي الحمداني الشيخ الامام ناصر الدين عالم ورع [جب] .

محمد بن الحسين بن محمد الجعفري المحدث الشريف فاضل ورع [جب] .

محمد بن الحسين بن محمد الجعفري فقيه صالح [جب] .

محمد بن الحسين بن محمد الحسيني الكبكي وجه السادة في الرى السيد الرئيس تاج الدين فاضل فقيه له نظم حسن وخطب لطيفة اخبرنا بها الوالد عنه رحمهم الله . سبطه السيد الامام شهاب الدين محمد بن تاج الدين محمد الحسيني الكبكي عالم ورع واعظ . ولداه السيد عماد الدين المرتضى و كمال الدين المنتهى عالمان واعظان . سبطه السيد صدر الدين مهدي بن المرتضى عالم واعظ [جب] .

محمد بن الحسين بن محمد الغريب قاضي قاشان فاضل فقيه كان يكتب نهج البلاغة من حفظ وله رسالة العبقه في شرح قول السيد رضي رضي الله عنه في خطبة النهج عليه مسحة من العلم الالهي وفيه عبقة من الكلام النبوي [جب].

محمد بن الحسين بن المنير فقيه ثقه له كتاب الادني [جب]

محمد بن الحسين بن موسى هو الرضي اخو المرتضى تقدم «مح» .

محمد بن الحسين بن هرون الكندي الطحان الكوفي ابو جعفر عنه التلعكبري [لم] [د] في نسخة ابن الحسن «مح» .

محمد بن الحسين بن يزيد. علي بن اسباط عنه عن الرضا عليه السلام في [في] في كتاب الروضة بعد حديث الفقهاء والعلماء .

محمد بن الحصين الاهوازي [دى] «مح» .

محمد بن الحصين بن عبد الرحمن الجعفي كوفي [ق] «مح» .

محمد بن الحصين الفهري من اصحاب ابي الحسن الثالث الهادي عليه السلام ملعون [صه ٠ جخ] ضعيف [صه] قد يظهر من [كش] انه محمد بن نصير النميري الفهري كما يأتي و تقدم مع الحسن بن محمد بن باباوفارس بن حاتم «مح» .

محمد بن الحصين . الحسين بن سعيد عنه قال كتبت الى عبد صالح عليه السلام في [يب] في باب القبلة وفي [بص] في باب من صلى الى غير القبلة . عنه عن محمد بن الحصين عن محمد بن

الفضيل فى باب وجوب القرائة خلف من لا يقتدى به وفى [يب] فى باب احكام الجماعة . عنه عنه عن عمر الجرجانى فى [فى] فى باب التزين يوم الجمعة . عنه عنه عن خالد بن يزيد القمى فى كتاب الروضة بعد حديث قوم صالح عليه السلام ابن فضال عن محمد بن الحصين عن محمد بن الفضيل فى باب علل الموت .

محمد بن حفص بن خارجة . روى الاشعث بن محمد عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ان الايمان مبثوث بجوارح البدن .

محمد بن حفص بن عمرو ابو جعفر وهو ابن العمرى وكان وكيل الناحية وكان الامر يدور عليه [صه ٥ كش] كما تقدم فى ابيه حفص و اورده الشيخ فى [رى] «مح» .

على بن ابراهيم عن ابيه عن محمد بن حفص عن اسمعيل بن دبيس عمن ذكره عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب القسوة . عنه عن ابيه عن محمد بن حفص عن محمد بن عمارة عن حريز بن عبدالله فى باب انه لا يكون شيىء فى السماء والارض الا بسبعة . عنه عن ابيه عن محمد بن حفص عن رجل عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الرجل يكرى الدابة . عنه عن ابيه عن محمد بن حفص عن عبدالله بن طلحة عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب حد من سرق حراً وفى باب حد المحارب . محمد بن الحسن الصفار عن ابراهيم بن هاشم عن محمد بن حفص عن منصور عن ابى عبدالله عليه السلام . فى [يب] فى باب البينتين يتقابلان . اسمعيل بن مهران عن محمد بن حفص عن ابى الربيع الشامى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب حسن المعاشرة وفى باب حق الجوار وفى باب الوصية فى كتاب الحج . ابراهيم بن محمد عن محمد بن حفص عن صباح الحذاء عن قاسم عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب العلة فى وضع الزكوة . ابراهيم بن صالح بن سعيد عن محمد بن حفص عن عبدالله بن طلحة عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب حدود الزنا وفى [بص] فى باب من يجب عليه الجلد ثم الرجم .

محمد بن حفص بن غياث روى عن ابيه روى عنه محمد بن الوليد وروى عن (عنه خ) محمد بن الحسن الصفار و الحميرى و سعد [لم] «مح» .

محمد بن عبدالحميد عن محمد بن حفص عن حفص بن غياث فى [بص] فى باب تقديم الوضوء على غسل الميت وفى [يب] فى باب تلقين المحتضرين

محمد بن الحكم اخو هشام . ابن ابى عمير عنه عن عمر بن يزيد فى [يب] فى باب فضل شهر رمضان والصلوة فيه .

محمد بن الحكم البكرى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن حكيم [ظم] روى الكشى ان ابا الحسن عليه السلام كان يرضى كلامه عند ذكر اصحاب الكلام [صه] حدثنى حمدويه قال حدثنى يعقوب بن يزيد عن ابن ابى عمير عن محمد بن حكيم قال ذكرلابى الحسن عليه السلام اصحاب الكلام فقال اما ابن حكيم فدعوه . حمدويه قال حدثنى محمد بن عيسى قال حدثنى يونس بن عبدالرحمن عن حماد قال كان ابو الحسن عليه السلام يامر محمد بن حكيم ان يجالس اهل المدينة فى مسجد رسول الله صلى الله عليه وآله وان يكلمهم ويخاصمهم حتى كلمهم فى صاحب القبر فكان اذا انصرف اليه قال له ما قلت لهم و ما قالوا لك ويرضى بذلك منه . محمد بن مسعود قال حدثنى على بن محمد بن يزيد القمى قال حدثنى محمد بن احمد بن يحيى عن ابراهيم بن هاشم عن يحيى بن عمران الهمدانى عن يونس عن محمد بن حكيم

وقد كان ابو الحسن عليه السلام و ذكر مثله [كش] انتهى و الاظهر ان المراد به الخثعمي او الساباطي «مح» .

محمد بن حكيم الخثعمي روى عن ابي عبدالله و ابي الحسن عليهما السلام يكنى ابا جعفر له كتاب عنه ابنه جعفر [جش] بن حكيم الخثعمي كوفي ابو جعفر [ق] ابن حكيم له كتاب عنه الحسن بن محبوب ثم ابن الحكيم له كتاب عنه القاسم بن اسمعيل [ست] «مح» .

محمد بن حكيم الساباطي اخو مرازم و حديد [ق] تقدم احتمال كونه ماذكره الكشي و يحتمل كونه احد المذكورين عن [ست] والله اعلم «مح» .

ابن ابي عمير عن محمد بن حكيم عن ابي مسروق عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب الكفر و في باب المباهلة . عنه عن محمد بن حكيم عن ابي عبدالله عليه السلام في [يب] في باب عقد المرأة على نفسها النكاح . عنه عن محمد بن حكيم عن ابي الحسن عليه السلام في باب عدد النساء . عنه عن محمد بن حكيم عن ابي الحسن موسى عليه السلام في [في] في باب البدع و الرأي . عنه عن محمد بن حكيم عن محمد بن مسلم في باب الخير و الشر . محمد بن ابي عمير عن محمد بن حكيم عن ابي عبدالله عليه السلام في باب البيان و التعريف في كتاب التوحيد . ابن ابي عمير عن محمد بن حكيم عن شهاب بن عبدربه في [بص] في باب وقت المغرب و العشاء . حريز عن محمد بن حكيم في مشيخه [يه] في طريق محمد بن حكيم . محمد بن عيسى عن ابراهيم عن محمد بن حكيم قال كتب ابو الحسن موسى بن جعفر عليهما السلام الى ابي في [في] في باب النهي عن الصفة . صفوان عن محمد بن حكيم عن العبد الصالح عليه السلام في [يب] في باب عدد النساء . صفوان بن يحيى عن محمد بن حكيم الخثعمي عن محمد بن مسلم في باب احكام الطلاق . صفوان عن محمد بن حكيم عن محمد بن مسلم في [بص] في باب ان التي لم تبلغ المحيض من ابواب العدد . صفوان بن يحيى عن محمد بن حكيم عن خالد بن الحجاج الكرخي في [في] باب اوقات الزكوة و في باب الرجل يشترى المتاع في كتاب الزكوة . الخضر بن عبدالملك عن محمد بن حكيم عن ابي الحسن عليه السلام في باب اليوم الذي يشك فيه من شهر رمضان و في [بص] في باب صيام يوم الشك روى هذا الخبر بعينه الحسن بن عبدالله عن محمد بن حكيم عن ابي الحسن عليه السلام في [يب] في باب فضل صيام يوم الشك والله عالم بالصواب . محمد بن الحسن بن علان عن محمد بن حكيم عن ابي الحسن عليه السلام في [بص] في باب التخيير بين القرائة و التسبيح وفي [يب] في باب كيفية الصلوة . حماد بن عثمان عن محمد بن حكيم عن ابي الحسن عليه السلام في باب المواقيت من ابواب الزيادات وفي [في] في باب الجمع بين الصلوتين . عنه عن محمد بن حكيم عن ابي عبدالله عليه السلام في [يب] في باب تفضيل فرائض الحج و في [في] في باب من جهل ان يقف بالمشعر وفي [بص] في باب من فاته الوقوف بالمشعر الحرام . القاسم عن ابان عن محمد بن حكيم عن العبد الصالح عليه السلام في باب ان من اشترى جارية ووثق من ابواب العدد وفي [يب] في باب لحوق الاولاد بالاباء . ابان عن ابن حكيم عن ابي ابراهيم او ابيه عليهما السلام في [في] في باب المسترابة بالحبل في كتاب الطلاق وفي [يب] في باب عدد النساء . محمد بن ابي حمزة عن محمد بن حكيم عن ابي الحسن عليه السلام في باب عدد النساء وفي [في] في باب المسترابة بالحبل في كتاب الطلاق

احمد بن محمد بن ابى نصر البزنطى عن عبدالكريم عن محمد بن حكيم عن عبد صالح عليه السلام فى باب عدة المسترابة وفى [يه] فى باب طلاق الحامل و فى [يب] فى باب عدد النساء . محمد بن اسحق بن عمار عن محمد بن حكيم عن ابى الحسن عليه السلام فى باب فضل زيارة الحسين بن على عليهما السلام. على بن عثمان عن محمد بن حكيم عن ابى الحسن عليه السلام فى باب البينتين يتقابلان . احمد بن عائذ عن محمد بن حكيم عن ابى الحسن عليه السلام فى باب احكام الطلاق . على بن اسمعيل عن محمد بن حكيم قال الميثمى لا اعلمه الا قال رأيت ابا عبدالله عليه السلام فى باب دخول الحمام . عنه عن محمد بن حكيم عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب حكم المسافر والمريض فى الصيام وفى [فى] فى باب كراهية الصوم فى السفر. احمد بن محمد بن ابى نصر عن محمد بن حكيم عن ابى ابراهيم عليه السلام فى باب النهى عن الجسم والصورة . محمد بن عيسى عن يونس عن محمد بن حكيم هن ابى الحسن عليه السلام فيه . يونس بن عبدالرحمن عن محمد بن حكيم عن ابى ابراهيم عليه السلام فى باب ماعند الائمة عليهم السلام من سلاح رسول الله صلى الله عليه وآله . محمد بن عيسى عن يونس عن محمد بن حكيم عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب المسترابة بالحبل فى كتاب الطلاق . ابن اذينة عن محمد بن حكيم عن ميمون البان عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب معانى الاسماء . محمد بن سنان عن محمد بن حكيم عمن حدثه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب بعد باب الا ستدراج . الحسن بن محبوب عن محمد بن حكيم عن ابى الحسن موسى بن جعفر عليهما السلام فى [يه] فى باب النوادر فى كتاب النكاح الظاهر انما ذكره الكشى و محمد بن حكيم الخثعمى متحدان على مايظهر بادنى تأمل والله اعلم .

محمد بن حماد ابو الاشعث المزنى - الكوفى اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن حماد بن زيد الحارثى ابو عبدالله ثقة روى ابوه عن ابيعبدالله عليه السلام [صه ٥ جش] له كتاب عنه محمد بن الحسين بن ابى الخطاب [جش] ابن حماد الكوفى له كتاب عنه محمد بن على بن محبوب [ست] و فيه ايضا بن حماد له روايات عنه احمد بن ميثم «مح» .

محمد بن على بن محبوب عن محمد بن حماد الكوفى عن محمد بن خالد فى [يب] فى باب صلوة الكسوف من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى . محسن بن احمد عن محمد بن حماد عن يونس بن يعقوب فى [فى] فى باب بعد باب فى ارواح المؤمنين . احمد بن ابى زاهر او غيره عن محمد بن حماد عن اخيه احمد بن حماد فى باب ان الائمة عليهم السلام ورثوا علم النبى صلى الله عليه و آله . محمد بن الحسين بن ابى الخطاب عن محمد بن حماد عن ابيه ثلث مرات فى [يب] فى باب الدعاء بين الركعات . عنه عنه عن محمد بن حماد بن زيد عن عبدالله بن يحيى الكاهلى فى باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة . عنه على بن الحسن بن فضال فى باب فضل التطوع بالخيرات فى كتاب الصوم .

محمد بن حماد بن عبدالرحمن الانصارى مولى آل ابى ليلى كوفى اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن حماد الهمدانى الفاشى - كوفى [ق] «مح» .

محمد بن حمدان بن محمد الهمدانى رئيس الاصحاب و مقدمهم بقزوين الشيخ الامام ناصر الدين ابو اسمعيل عالم واعظ له

كتاب الفصول فى ذم اعداء الاصول ومناظرات جرت بينه و بين الملاحدة لعنهم الله [جب] .

محمد بن حمران بن اعين مولى بنى شيبان [ق] له كتاب عنه ابن ابى عمير وابن ابى نجران [ست] «مح» .

محمد بن حمران مولى بنى فهر كوفى ليس بابن اعين [ق] «مح» .

محمد بن حمران النهدى ابو جعفر ثقة كوفى الاصل نزل جرجرايا وروى عن ابى عبدالله عليه السلام [صه ٠جش] بزاز [ق] «مح» .

له كتاب روى عنه على بن اسباط بن سالم [جش] «س» .

له كتاب اخبرنا احمد بن محمد قال حدثنا احمد بن محمد بن سعيد قال حدثنا على بن الحسين قال حدثنا على بن اسباط بن سالم فى دهليزه يوم الاربعاء لاربع ليال خلون من شعبان سنة ثلثين و مائتين قال حدثنا محمد بن حمران و لهذا الكتاب رواة كثير فى [جش] فى ترجمته اقول رواية على بن اسباط الذى عده من رواة محمد بن حمران النهدى عن زرارة و رواية محمد بن زياد الذى هو ابن ابى عمير الذى عده من رواة محمد بن حمران بن اعين عن زرارة كثيرا و القرائن الآتية التى تظهر بادنى تأمل و كون محمد بن حمران النهدى و حمران بن اعين كوفيين يشعر باتحاد هما والله اعلم . ابن ابى نصر عن محمد بن حمران عن اسود بن سعيد فى [فخ] فى باب النوادر بعد باب جوامع التوحيد . احمد بن محمد بن ابى نصر عن محمد بن حمران عن الصادق جعفر بن محمد عليهما السلام فى [يه] فى باب غسل يوم الجمعة . احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن حمران عن الفضل بن السكن فى [فى] فى باب انه لا يعرف الا به . الوشاء عن محمد بن حمران عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الوسوسة و حديث النفس . عنه عن محمد بن حمران و جميل بن دراج عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب وصية رسول الله صلى الله عليه و آله فى السرايا فى كتاب الجهاد و فى باب ما احل للنبى صلى الله عليه و آله من النساء . عنه عن محمد بن حمران و جميل بن دراج عن محمد بن مسلم فى باب اللباس المعصفر فى كتاب الزى والتجمل . الحسن بن على الوشاء عن جميل بن دراج و محمد بن حمران عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب انه لا يتوارث الحر و العبد وفى [بص] فى باب المرأة تحيض فى يوم من ايام شهر رمضان . على بن اسباط عن محمد بن حمران عن زرارة فى [فى] فى باب ما يجوز من الوقف والصدقة فى كتاب الوصية . عنه عن محمد بن حمران عن عبدالله بن ابى يعفور فى [بص] فى باب اتيان النساء فيما دون الفرج وفى [يب] فى باب السنة فى عقود النكاح . عنه عن زرارة فى [بص] فى باب من طلق امرأته ثلث تطليقات مع تكامل الشرائط وفى باب ميراث الجد مع كلالة الاب . يونس بن عبدالرحمن عن محمد بن حمران عن زرارة ومحمد بن مسلم فى باب ان المرأة لا ترث من العقار و الدور وفى [يب] فى باب ميراث الازواج روى هذا الخبر بعينه محمد بن عيسى عن يونس عن محمد بن حمران عن زرارة و محمد بن مسلم فى نسخة واخرى عن زرارة عن محمد بن مسلم فى [فى] فى باب ان النساء لا يرثن من العقار شيئا الظاهر ان الصواب مع العاطفة كما فى [يب] و[بص] بقرينة اتحاد الخبر و كثرة رواية محمد بن حمران بهذا العنوان والله اعلم . محمد بن عيسى عن يونس عن محمد بن حمران عن ابى عبدالله عليه السلام فى

[بص] فی باب المدبر یقتل حراً . محمد بن عیسی عن یونس عن محمد بن حمران عن ابی عبدالله علیه السلام فی [یب] فی باب القود بین النساء و الرجال وفی باب البینات . الحسن بن محمد بن سماعة عن محمد بن زیاد فی نسخة واخری عن علی بن محمد بن زیاد عن محمد بن حمران عن محمد بن مسلم و زرارة فی باب میراث الازواج روی هذا الخبر بعینه عن محمد بن زیاد عن محمد بن حمران [الخ] فی [بص] فی باب ان المرأة لا ترث من العقار و الدور شیئا الظاهر ان علی بن محمد بن زیاد اشتباه و الصواب محمد بن زیاد بقرینة روایة الحسن بن محمد بن سماعة عنه و روایته عن محمد بن حمران و اتحاد الخبر والله اعلم . الحسن بن محمد بن سماعة عن محمد بن زیاد عن محمد بن حمران عن ابی عبدالله علیه السلام فی [فی] فی باب میراث المکاتبین وفی [یب] فی باب میراث اهل الملل المختلفة . الطاطری عن محمد بن زیاد عن محمد بن حمران عن ابی عبدالله علیه السلام فی باب تفصیل ما تقدم ذکره فی الصلوة . محمد بن زیاد هذا هو ابن ابی عمیر بقرینة روایة الحسن بن محمد بن سماعة و الطاطری عنه و الله اعلم . احمد بن محمد بن ابی نصر البزنطی عن محمد بن سماعة عن محمد بن حمران عن ابی عبدالله علیه السلام فی باب التیمم واحکامة وفی [بص] فی باب من دخل الصلوة بتیمم . صفوان بن یحیی و ابن ابی عمیر عن محمد بن حمران فی مشیخة [یه] فی طریقه . محمد بن ابی عمیر عن محمد بن حمران وجمیل بن دراج فی طریقهما . یعقوب الکاتب عن محمد بن حمران عن زرارة فی [یب] فی باب الوقوف و الصدقات روی هذا الخبر بعینه علی بن اسباط عن محمد بن حمران عن ابی عبدالله علیه السلام فیه . الحسین بن سعید عن جمیل بن دراج و ابن حمران عن ابی عبدالله علیه السلام فی باب البینات . فضالة عن ابان عن محمد بن حمران عن ابی عبدالله علیه السلام فی باب بیع المضمون . موسی بن القاسم عن عبدالرحمن عن محمد بن حمران عن محمد بن مسلم فی باب الذبح . عبدالرحمن بن ابی نجران عن محمد بن حمران عن ابیعبدالله علیه السلام فی باب الکفارة عن خطاء المحرم وفی باب صفة الاحرام وفی باب الحلق و کثیرا . سیف بن عمیرة عن محمد بن حمران عن ابی عبدالله علیه السلام فی [فی] فی مولد الحسین بن علی علیهما السلام . ابوجمیلة عن محمد بن حمران عن ابی عبدالله علیه السلام فی باب تعجیل فعل الخیر . ابراهیم بن محمد بن حمران عن ابیه عن ابی عبدالله علیه السلام فی کتاب الروضة بعد حدیث نوح علیه السلام یوم القیمة .

محمد بن حمزة [ج ٠ ج] «مح» .

محمد بن حمزة بن ابیض الکوفی - الخثعمی (الحنفی خ) [ق] «مح» .

صفوان بن یحیی عنه عن محمد بن مسلم فی [یب] فی باب میراث ابن الملاعنة . حماد بن عیسی عن محمد بن حمزة بن بیض عن محمد بن مسلم فی باب کیفیة الصلوة قریبا من الاخر وفی [بص] فی باب وقت رکعتی الفجر .

محمد بن حمزة الاشعری . احمد بن محمد بن عیسی عنه رفعه قال قال ابو عبدالله علیه السلام فی [فی] فی باب اخذ الشعر من الانف فی کتاب الزی و التجمل .

محمد بن حمزة الحسینی السید بهاء الدین ابو المکرم حافظ صالح [جب] .

محمد بن حمزة العلوی . علی بن مهزیار قال کتب محمد بن حمزة العلوی الی ابی جعفر الثانی علیه السلام فی [یب] فی باب میراث الا

زواج وفى [فى] فى باب الرجل يموت ولا يترك الا امراته وفى [بص] فى باب ميراث الزوجة اذا لم يكن وارث غيرها. محمد بن يعقوب عن الحسين بن محمد عن على بن محمد بن سعيد عن محمد بن مسلم عن محمد بن حمزة العلوى قال اخبرنى عبدالله بن على عن ابى الحسن الاول عليه السلام فى [فى] فى باب الورع. عنه عن معلى بن محمد عن محمد بن على عن محمد بن حمزة الهاشمى عن على بن محمد او محمد بن على الهاشمى قال دخلت على ابى جعفر عليه السلام فى مولد ابى جعفر الثانى عليه السلام.

محمد بن حمزة بن القاسم [ضا] «مح».

الحسن بن محمد عن محمد بن حمزة عن معوية بن عمار فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين محمد بن عيسى عن محمد بن حمزة بن القاسم عن ابراهيم بن موسى عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى [فى] فى مولد ابى الحسن الرضا عليه السلام.

محمد بن حمزة القمى [دى] «مح».

محمد بن حمزة بن اليسع عن زكريا بن آدم عنه احمد بن محمد بن عيسى لا اعرفه [صه] فى ابى جرير والظاهر انه ابو طاهر بن حمزة بن اليسع الثقة اخو احمد ولعله ابن حمزة القمى المتقدم «مح».

محمد بن حميد [قر] «مح».

محمد بن حميد العبدى الكوفى [ق] «مح».

محمد بن حميد المدنى ابو اسمعيل الكوفى اسند عنه [ق] «مح».

محمد بن حنان الجلاب. معوية بن حكيم عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب ابتياع الحيوان روى هذا الخبر بعينه عن محمد بن حنان الحلاق فى نسخه و اخرى - الجلاب عن ابى الحسن عليه السلام فى [فى] فى باب آخر من السلم فى الرقيق الظاهر ان الصواب النسخة الاخيرة بقرينة اتحاد الخبر والله اعلم.

محمد بن حنظلة العبدى ابو سلمة الكوفى [ق] «مح».

ابو المستهل عن محمد بن حنظلة عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب مسايعين المومن والكافر.

محمد بن الحنفية تقدم ابن امير المؤمنين عليه السلام «مح».

محمد بن حيان البكرى الانماطى الكوفى [ق] «مح».

محمد بن حيان الكندى مولاهم كوفى ابو اسمعيل اسند عنه [ق] «مح».

محمد بن حيان الهمدانى الكوفى [ق] «مح».

محمد بن حيدر الحداد بن الشيخ تاج الدين محمود بن الحسن بن علوية الورامينى الشيخ الصالح فقيه صالح [جب].

محمد بن حيدر بن مرعش الحسينى المرعشى السيد جلال الدين عالم صالح [جب]

محمد بن خاطب الجمحى عداده فى الكوفيين ولد فى الهجرة الاولى بالحبشة [ل] «مح».

محمد بن خالد له كتاب عنه احمد بن ابى عبدالله [ست] «مح».

محمد بن خالد ابو خيبة الضبى بالضم والفتح جميعا [ق] «مح».

محمد بن خالد الاحمسى (١) البجلى

(١) فى بص فى باب المريض يطاف به موسى بن القاسم عن ابيجعفر محمد الاحمسى عن يونس بن عبد الرحمن البجلى فراجع م ح طبا

كوفى ثقة[صه٠جش] له كتاب عنه ابراهيم بن سليمان بن حيان [ست٠جش]«مح».

محمد بن خالد الاشعرى قمى قريب الامر [صه٠جش] ذكره ابو العباس له كتاب نوادر عنه احمد بن ابى عبدالله [جش] لا يبعد ان يكون المتقدم اولاهذا«مح».

الحسين بن سعيد عنه عن ابن بكير فى [يب] فى باب حكم الحيض . الحسين بن سعيد عن محمد خالد عن عبدالله بن بكير فى باب العتق و فى باب الرهون . عنه عن ابى الجهم فى باب الصيد و الذكاة . عنه عن ابن ابى عمير فى باب الذبائح والاطعمة وفى باب ديات الاعضاء والجوارح . الحسين بن سعيد عن صفوان بن يحيى او محمد بن خالد عن عبدالله بن بكير فى [بص] فى باب من اسلف فى طعام او غيره احمد بن حمزة القمى عن محمد بن خالد عن ابن ابى عمير فى [يب] فى باب الصيد و الذكاة. الحسين بن سعيد عن محمد بن خالد عن عبدالله بن المغيرة فى باب الوقوف والصدقات .محمد بن الحسين عن محمد بن خالد عن عبدالله بن بكير فى باب اداب الاحداث الموجبة للطهارة . عنه عن ابى الجهم فى باب الزيادات فى فقه الحج قريباً من الاخر . عنه عن عبدالله بن بكير فى [بص] فى باب وجوب الاستنجاء من الغائط والبول .صفوان عن محمد بن خالد عن ابن بكير فى [يب] فى باب البينات .

محمد بن خالد الاصم [جش٠د] «مح» .

على بن الحسن عنه عن عبدالله بن بكير فى [يب] فى باب المهور والاجور . على بن الحسن عن محمد بن خالد عن سيف بن عميرة فى آخر باب احكام الطلاق . عنه عن محمد بن خالد الاصم عن عبدالله بن بكير فى [بص] فى باب من عقد على امرأة وشرط لها ان لا يتزوج عليها. على بن الحسن بن فضال عن محمد بن خالد عن سيف بن عميرة فى [بص] فى باب ان المواقعة بعد الرجعة شرط لمن يريد ان يطلق طلاق العدة وفى باب الزيادات فى شهر رمضان فى كتاب الصلوة .

محمد بن خالد البرقى [ظم٠ج] ثقة [ضا] قال نصر بن الصباح لم يلق البرقى ابا بصير بينهما القاسم بن حمزة ولا اسحق بن عمار وينبغى ان يكون صفوان قد لقيه[كش] روى عن جماعة منهم اسمعيل بن عبد الخالد (الخالق) يأتى عن[صه] و[جش] بن خالد بن عبد الرحمن«مح».

احمد بن محمد النهدى عن محمد بن خالد عن اسمعيل بن عبد الخالق فى [يب] فى باب البيع بالنقد والنسية روى هذا الخبر بعينه محمد بن احمد النهدى عن محمد بن خالد عن اسمعيل بن عبد الخالق فى [فى] فى باب بيع المرابحة الظاهر انه الصواب بقرينة اتحاد الخبر وعدم وجود احمد بن محمد النهدى فى كتب الرجال و الله اعلم . عنه محمد بن الحسن الصفار فى مشيخة[يه] فى طريقه . سعد بن عبدالله عن ابراهيم بن هاشم عن البرقى عن سليمان بن جعفر الجعفرى فى[يب] فى باب الصلوة فى السفر من ابواب الزيادات على بن ابراهيم عن ابيه وعدة من اصحابنا عن احمد بن محمد بن خالد جميعا عن محمد بن خالد عن خلف بن حماد فى [فى] فى باب معرفة دم الحيض والعذرة .على بن ابراهيم عن ابيه عن محمد بن خالد عن زكريا بن عمران فى باب فى انه لا يكون شيىء فى السماء والارض الا بسبعة . عنه عن ابيه عن محمد بن خالد البرقى عن حماد بن عيسى فى[يب] فى باب ديات الاعضاء والجوارح وفى[فى] فى باب الرجل يضرب الرجل فيذهب سمعه و بصره. عنه

عن ابيه عن محمد بن خالد في باب نادر في حال الغيبة. احمد بن محمد البرقي عن ابيه عن النضر بن سويد في باب اللباس الذي تكره الصلوة فيه. احمد بن ابي عبدالله عن ابيه عن القاسم بن محمد الجوهري في باب كراهية السرف في كتاب الزكوة . عنه عن ابيه عن محمد بن عمرو فيه . عنه عن ابيه عن عبدالله بن الفضل النوفلي في باب الطيب والريحان للصائم . عنه عن ابيه عن القاسم بن ابراهيم في باب دخول الحرم . عنه عن ابيه عن حماد في باب يوم النحر . الحسن بن محبوب عن جميل عن البرقي عن عبدالله بن القاسم في [يب] في باب الزيادات في فقه النكاح . محمد بن ابي القاسم عن ابيه عنه عن محمد بن سنان في مشيخة [يه] في طريق حماد النواء . محمد بن علي بن محبوب عن ابيعبدالله البرقي عن محمد بن سنان في [يب] في باب من احل الله نكاحه من النساء وفي [بص] في باب تحريم الجمع بين الاختين في المتعة. صالح بن ابي حماد عن محمد بن خالد عن زياد بن سلمة في [يب] في كتاب المكاسب . احمد بن محمد عن ابيه عن البرقي عن محمد بن القاسم بن فضيل فيه . محمد بن احمد بن يحيى عن ابي عبدالله البرقي عن عبدالملك عن بكار في باب ما يحرم من النكاح من الرضاع . عنه عن عبدالملك عن بكار في [بص] في باب ان اللبن للفحل الظاهر ان ابا عبدالله البرقي هنا سقط من قلم النساخ - لاتحاد الخبر والله اعلم . عنه عن ابي عبدالله - البرقي عن بعض اصحابه في باب انه لا يجوز للامام ان يعفو اذا حمل اليه وقامت عليه البينة و في [يب] في باب الحد في السرقة . ابو اسحق النهاوندي عن ابي عبدالله البرقي عن عثمان بن عيسى في باب دخول الحمام . عنه عن البرقي عن ابن ابي عمير في باب فضل المساجد . ابراهيم بن اسحق الاحمري النهاوندي عن محمد بن خالد عن محمد بن سنان في [بص] في باب الزيادات في شهر رمضان في كتاب الصلوة وفي [يب] في باب فضل شهر رمضان و الصلوة فيه . محمد بن حماد الكوفي عن محمد بن خالد عن (عبيدخ) عبدالله بن الحسن في باب صلوة الكسوف من ابواب الزيادات في الجزء الثاني . السندي بن الربيع عن ابي عبدالله محمد بن خالد عن ابي البختري في باب قتال اهل البغي وفي باب الجزية محمد بن عبدالجبار عن محمد بن خالد عن فضالة بن ايوب في [في] في باب ان الائمة عليهم السلام ولاة امر الله عزوجل . عنه عن ابي عبدالله البرقي عن فضالة بن ايوب في باب ان الامام عليه السلام يعرف الامام الذي يكون من بعده . احمد بن محمد بن عيسى عن ابي عبدالله البرقي في [يب] في باب الزيادات في فقه الحج . عنه عن ابيعبدالله البرقي عن جعفر بن بشير فيه . عنه عن البرقي عن شيخ فيه . عنه عن البرقي عن اصرم بن حوشب فيه . عنه عن محمد بن خالد البرقي عن القاسم بن عروة في [بص] في باب اقل ما يجزي من التسبيح في الركوع والسجود . عنه عن ابي عبدالله البرقي عن محمد بن مضارب في باب السجود على الجبهة . عنه عن محمد بن خالد - البرقي عن احمد بن النضر في باب عدد التكبيرات على الاموات . عنه عن ابيعبدالله عن جعفر بن بشير في باب انه هل يجوز ان يستدين الرجل ويحج املا . الحسن بن علي بن النعمان عن ابي عبدالله البرقي عن علي بن مهزيار في باب انه يستحب اتمام الصلوة في حرم الكوفة في آخر كتاب - الحج وفي [يب] في باب الزيادات في فقه الحج . علي بن محمد عن محمد بن خالد عن عبدالله بن بن المغيرة في باب تلقين المحتضرين .

محمد بن خالد البلخي مولى ابي الحسن عليه السلام [ضا] «مح».

محمد بن خالد بن حنان الجلاب . معوية بن حكيم عنه عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى [يب] فى باب ابتياع الحيوان . معوية بن الحكيم عن محمد بن حنان الجلاب عن ابى الحسن عليه السلام فيه و تقدم ايضا و الظاهر اتحادهما على ما يظهر بادنى تأمل والله اعلم .

محمد بن خالد الخزاز . زرعة عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى باب العمل و القول عند الخروج الى مكة و فى باب توفير شعر الرأس لمن يريد الحج .

محمد بن خالد الخزاعى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن خالد الرازى يكنى ابا العباس [دى] «مح» .

محمد بن خالد بن زياد القرشى مولاهم كوفى ابو العلاء مات سنة احدى و ثمانين و مائة و له سبع و سبعون سنة [ق] «مح» .

محمد بن خالد السرى الاودى الكوفى اسند عنه [ق] «مح» .

عبد الرحمن بن الحجاج عن محمد بن خالد عن ابى عبد الله عليه السلام فى [يب] فى باب من الزيادات فى الزكوة .

محمد بن خالد الطيالسى [ظم] له كتاب عنه محمد بن على بن محبوب [ست] روى عنه على بن الحسن بن فضال و سعد بن عبد الله [لم] ثم بن خالد الطيالسى ابو عبد الله روى عنه حميد اصولا كثيرة و مات سنة تسع و خمسين و مائتين و له سبع و تسعون سنة و يأتى عن [جش] ابن خالد بن عمر «مح» .

محمد بن يحيى المعاذى عن الطيالسى عن سيف بن عميرة فى [يب] فى باب احكام السهو فى الصلوة و فى باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس من ابواب الزيادات و فى باب الزيادات فى كتاب الحدود . محمد بن يحيى المعاذى عن محمد بن خالد عن سيف بن عميرة فى باب تطهير الثياب . معوية بن حكيم عن محمد بن خالد الطيالسى عن على بن رئاب فى [بص] فى باب الرجل و المرأة اذا كانا ذميين فتسلم المرأة دون الرجل و فى [يب] فى باب من يحرم نكاحهن بالاسباب . سعد بن عبد الله عن محمد بن خالد الطيالسى عن سيف بن عميرة فى [بص] فى باب من يجب عليه التمام فى السفر و فى [يب] فى باب الصلوة فى السفر من ابواب الزيادات . عنه عن محمد بن خالد عن على بن النعمان فى باب البينات . على بن حاتم عن محمد بن ابى عبد الله و على بن سليمان قالا حدثنا محمد بن خالد عن العلاء بن رزين فى باب الدعاء بين الركعات . على بن سليمان الرازى الكوفى عن محمد بن خالد الطيالسى عن العلاء بن رزين فى [ست] فى ترجمة العلاء بن رزين . عنه محمد بن الحسن الصفار فيه . عنه سلمة بن الخطاب فى [يب] فى باب زيارة اخرى للحسين عليه السلام بعد زيارة الاربعين . احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن خالد و على بن سليمان الزرارى الكوفى عن محمد بن خالد عن العلاء بن رزين فى مشيخة [يه] فى طريق العلاء بن رزين . على بن ابراهيم عن محمد بن خالد الطيالسى عن صفوان بن يحيى فى [فى] فى باب صفات الذات قال محمد بن يعقوب محمد بن يحيى عن احمد بن محمد عن على بن الحكم و محمد بن اسمعيل و محمد بن جعفر ابو العباس الكوفى عن محمد بن خالد جميعا عن سيف بن عميرة فى باب النبيذ من ابواب الاشربة .

محمد بن خالد بن عبد الرحمن بن محمد بن على البرقى ابو عبد الله مولى ابى موسى

الاشعرى [صه٠جش] من اصحاب الرضا عليه السلام ثقة [صه٠جخ] قال ابن الغضائرى انه مولى جرير بن عبدالله حديثه يعرف و ينكر و يروى عن الضعفاء كثيرا و يعتمد المراسيل و قال النجاشى انه ضعيف الحديث و الاعتماد عندى على قول الشيخ ابى جعفر الطوسى من تعديله وقال الكشى قال نصر بن الصباح لم يلق البرقى ابا بصير بينهما القاسم بن حمزة و لا اسحق بن عمار [صه] ينسب الى برق رود قرية من سوادقم وله اخوة يعرفون بابى على الحسن بن خالد وابى القاسم الفضل بن خالد و لابن الفضل ابن يعرف بعلى بن العلاء بن الفضل بن خالد فقيه وكان محمد ضعيفا فى الحديث وكان اديبا حسن المعرفة بالاخبار وعلوم العرب وله كتب عنه ابنه احمد [جش] تقدم ابن خالد البرقى «مح» .

له كتاب النوادر روى عنه احمد بن محمد بن عيسى و ابنه احمد بن ابى عبدالله ثقه [ظم٠ضا٠د] «س» .

محمد بن خالد بن عبدالله البجلى القسرى الكوفى ولى المدنية [ق] «مح» .

عبدالله بن عامر عن خفقة عن محمد بن خالد بن عبدالله البجلى القيشرى (القسرى خ) وهو كوفى عربى فى مشيخة [يه] فى طريقه . حماد بن عثمان عن محمد بن خالد القسرى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الاذان و الاقامة من ابواب الزيادات وفى باب العمل فى ليلة الجمعة ويومها من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى ابن ابى عمير عن عدة من اصحابه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب حد الصبيان فى السرق وفى [يب] فى باب الحد فى السرقة .

محمد بن خالد بن عمر الطيالسى - التميمى ابو عبدالله كان يسكن بالكوفه فى صحرا جرم له كتاب نوادر عنه حميد [جش] تقدم ابن خالد الطيالسى «مح» .

محمد الخزاز الكوفى روى عنه ابن مسكان [ق] وفى باب توفير الشعر للحج روى زرعة عن محمد بن خالد الخزاز عن ابى الحسن عليه السلام وكانه هذا «مح» .

محمد بن عيسى عن يونس عن محمد الخزاز عن ابى عبدالله عليه السلام على ما رأينا فى احد الكتب الاربعة .

محمد بن الخضيب اهوازى [ضا] «مح» .

محمد بن خلف ابو بكر الرازى متكلم جليل من اصحابنا له كتاب فى الامامة [صه٠جش «مح» .

محمد بن يحيى عن احمد بن محمد عن محمد بن خلف عن ابى نهشل فى [فى] فى باب طينة - المؤمن والكافر . احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن خلف عن القاسم بن يحيى عن جده الحسن بن راشد فى [يب] فى باب فضل زيارة ابى محمد الحسن بن على عليهما السلام . ابراهيم بن الحسين عن محمد بن خلف عن موسى بن ابراهيم المروزى عن ابى الحسن موسى عليه السلام فى [فى] فى باب الظلم ابراهيم بن الحسن الخ فى باب فيما يصاب من البهايم فى كتاب الديات . ابراهيم بن الحسن عن محمد بن خلف عن موسى بن ابراهيم البزوفرى فى نسخة واخرى المروزى فى [يب] فى باب الجنايات على الحيوان الظاهر ان البزوفرى سهو والصواب المروزى بقرينة رواية محمد بن خلف عنه واتحاد الخبر والله اعلم .

محمد بن الخليل ابو جعفر السكاك بغدادى صاحب هشام بن الحكم و تلميذه اخذ عنه له كتب منها كتاب فى الامامة وكتاب سماه

التوحيدوهو تشبيهو قدنقض عليه [جش]محمد المعروف بالسكاك صاحب هشام بن حكم وكان متكلما من اصحاب هشام و خالفه فى اشياء الا فى اصل الامامة [ست] عنه [صه] كلام الشيخ يعطى انه كان اماميا وقال النجاشى ان له كتابا سماه التوحيد وهو تشبيه[صه]وفى[كش]جعفر بن معروف قال حدثنى سهل بن بحر الفارسى قال سمعت الفضل بن شاذان آخر عهدى يقول انا خلف ابى فادركت محمد بن ابى عمير وصفوان بن يحيى وغيرهما وحملت عنهم منذ خمسين سنة ومضى هشام بن حكم رحمه الله وكان يونس بن عبدالرحمن خلفه وكان يرد على المخالفين ثم مضى يونس بن عبدالرحمن ولم يخلف خلفا غير السكاك وكان يرد على المخالفين حتى مضى رحمه الله فانا خلف لهم بعدهم رحمهم الله تعالى«مح» .

محمد بن خليل بن اسد الثقفى وقيل النخعى كوفى من اصحابنا ثقة يكنى اباعبدالله [صه٠جش] له كتاب نوادر عنه حميد [جش] محمد بن خليل بن راشد النخعى له نوادر عنه حميد[ست] بن خليل بن راشد عنه حميد [لم] كانه المتقدم عن [جش] «مح» .

محمد بن داود الانصارى كوفى [ق] «مح» .

محمد بن داود البكرى الكوفى مولى اسندعنه [ق] «مح» .

محمد بن داود بن سليمان الكاتب يكنى اباالحسن روى عنه التلعكبرى وذكر ان اجازة محمد بن محمد بن الاشعث الكوفى وصلت اليه على يد هذا الرجل سنة ثلث عشرة وثلثمائة وقال سمعت منه فى هذه السنة من الاشعثيات ماكان اسناده متصلا بالنبى صلى الله عليه و آله [لم]«مح» .

محمد بن داود الهمدانى الكوفى[ق] «مح» .

محمد بن دراج القلاء صفوان بن يحيى عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى[يه] فى باب الرهن وفى [يب] محمد بن رباح القلاء فى باب الرهن و الحديث واحد والله اعلم بالصواب .

محمد بن ديسم البكرى كوفى اسند عنه [ق]«مح» .

محمد بن ذهل بن عمير الاودى الكوفى وقيل ازدى [ق]«مح» .

ابو على الاشعرى عن محمد الذهلى عن ابى ايوب المدائنى فى[فى]فى باب احراز القوت فى كتاب المعيشة .

محمد بن راشد البصرى[ق]«مح» .

محمد بن راشد . على بن مهزيار عن محمد بن راشد عن هشام بن ابراهيم فى [يب] فى باب الاذان و الاقامة وفى [فى] فى باب بدو الاذان والاقامة و فى باب الدعاء فى طلب الولد فى كتاب العقيقة .

محمد بن رافع البجلى الكوفى مات سنة خمس وسبعين ومائة وهو ابن سبع وخمسين سنة[ق]«مح» .

محمد بن رباح القلاء . محمد بن عبد الجبار عن صفوان عنه قال سئلت اباالحسن عليه السلام فى[فى]فى باب الرهن . عنه عنه عن محمد بن رباح القلاء (القلانسى خ) قال سئلت ابا الحسن عليه السلام فى[يب]فى باب الرهون الظاهر اتحاده مع ابن دراج بقرينة اتحاد الراوى و المروى عنه والخبر والله اعلم .

محمد بن الربيع (ابى خ) ابو صالح الاسدى الكوفى اسندعنه [ق] «مح» .

محمد بن ربيع بن سويد السائى [رى] «مح» .

اسحق بن محمد النخعي قال اخبرني محمد بن ربيع النسائي (الشامي خ الشيباني خ) عن ابي محمد عليه السلام في [في] في مولد ابي محمد الحسن بن علي عليهما السلام . اسحق عن الاقرع قال كتبت الى ابي محمد عليه السلام فيه . الصفار عن السندي عن محمد بن ربيع عن محمد بن المبارك في [يب] في باب ديات الاعضاء . علي بن الحسن بن فضال عن محمد بن الربيع عن سيف بن عميرة في باب الحيض من ابواب الزيادات. علي بن الحسن عن محمد بن الربيع الاقرع عن سيف بن عميرة فيه . علي بن الحسن بن فضال عن محمد بن الربيع عن سيف بن عميرة في باب حكم من اسلم في شهر رمضان وفي [بص] في باب الحايض تطهر عند وقت الصلوة . عنه عنه عن محمد بن الحسن بن شمون في [ست] في ترجمة كردين بن مسمح .

محمد بن الربيع مولى بني ذهل كوفي [ق] «مح» .

محمد بن ربيعة بن الحرث بن عبد المطلب عداده في المدنيين [ل] «مح» .

محمد بن رجاء الحناط [دى] «مح» .

محمد بن عيسى عن محمد (احمد خ) بن رجاء الخياط قال كتبت الى الطيب عليه السلام في [يه] في باب اللقطة والضالة . محمد بن عيسى عن محمد بن رجاء الارجاني قال كتبت الى الطيب عليه السلام في [في] في باب لقطة الحرم . علي بن مهزيار عن محمد بن رجاء الحناط قال كتبت اليه في [يب] في باب اللقطة والضالة .

محمد بن رداد الليثي المدني [ق] «مح» .

محمد بن رزان [ق] «مح» .

محمد بن رزين بن علي الازدي [ق] «مح» .

محمد بن رستم يروى عن الاصبغ بن نباته [قر] «مح» .

محمد بن الرضا بن ابي طاهر الحسني فاضل ثقة [جب] .

محمد بن رفاعة النخعي الوهبيلي الكوفي [ق] «مح» .

محمد بن الريان بن الصلت من اصحاب ابي الحسن الثالث الهادي عليه السلام ثقة [صه ٥ جخ] الاشعري القمي له مسائل لابي الحسن العسكري عليه السلام عنه محمد بن عبد الله بن جعفر [جش] «مح» .

محمد بن عيسى عن محمد بن الريان قال كتبت الى الرجل عليه السلام في [يب] في باب كمية الفطرة . عنه عنه قال كتبت الى العسكري عليه السلام في [في] في باب ان الارض كلها للامام عليه السلام . عنه عنه قال كتبت الى الرجل عليه السلام في [بص] في باب مقدار الصاع . سهل بن زياد عنه قال كتبت الى الرجل عليه السلام في [في] في باب الثوب يصيبه الدم . عنه عنه قال كتبت الى ابي جعفر عليه السلام في باب تقديم النوافل . عنه عنه قال كتبت الى ابي الحسن عليه السلام في باب النوادر في كتاب الوصية . عنه عنه قال كتبت الى الرجل عليه السلام في [يب] في باب تطهير الثياب وفي باب الوصية المبهمة قال كتبت الى ابي الحسن عليه السلام . عنه عنه قال كتبت اليه يعني علي بن محمد عليهما السلام في [يه] في باب الرجل يوصي بوصيه فينسا هاالوصي . عنه علي بن ابراهيم في [ست] في ترجمته وترجمة اخيه و في [في] في آخر كتاب الكفر والايمان .

محمد بن زاوية . سهل بن زياد ويعقوب بن يزيد عنه عن ابي الحسن عليه السلام في [في] في باب مدمن الخمر في كتاب الاشربة . يعقوب

بن يزيد عن محمد بن زاوية فى نسخة واخرى زايدة واخرى زادويه عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب الدبايح و الاطعمة .

محمد بن زايد الخزاز له كتاب عنه الحسين بن على اللؤلؤى الشعيرى [ست] «مح» .

محمد بن زرارة بن اعين روى عنه على بن عقبه [ق] «مح» .

محمد بن زرقان صاحب موسى بن جعفر بن الحباب صاحب جعفر بن محمد عليهما السلام له نسخة رواها عن موسى بن جعفر عليهما السلام [جش] «مح» .

محمد الزعفرانى . ابن ابى عمير عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب فضل التجارة و فى [يب] فى باب فضل التجارة الظاهر انه محمد بن ميمون التميمى الزعفرانى والله اعلم .

محمد بن زكريا بن جندب البجلى الجريرى كوفى [ق] «مح» .

محمد بن زكريا بن دينار مولى بنى غلاب ابو عبدالله و بنو غلاب قبيلة بالبصرة من بنى نصر بن معوية و كان هذا الرجل وجها من وجوه اصحابنا بالبصرة و كان اخباريا واسع العلم و صنف كتبا كثيره و مات سنة ثمان وتسعين (ستين خ) وماتين [صه ٠ جش] «مح» .

روى عنه ابو الحسن على بن يحيى بن جعفر وابو على احمد بن الحسين بن اسحق وعبد الجبار بن شيران [جش] «س» .

ابو عبدالله عبد العزيز بن محمد بن عيسى الابهرى قال حدثنا ابو عبدالله محمد بن زكريا الجوهرى الغلابى البصرى قال حدثنا شعيب بن واقد فى مشيخة [يه] فى طريق شعيب بن واقد الحسين بن ~~الحسين بن~~ الحسن عنه عن ابن عايشة البصرى فى [فى] فى باب النوادر فى كتاب العلم .

محمد بن زهير الثعلبى كوفى اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن زياد الاشجعى كوفى ابو احمد [ق] «مح» .

محمد بن زياد الاشجعى الكوفى ابو اسمعيل اسند عنه مات سنة ست وسبعين ومائة [ق] «مح» .

محمد بن زياد البجلى صاحب السابرى كوفى روى عنه الحكم بن ايمن [ق] البجلى بياع السابرى [ق] «مح» .

جعفر بن محمد بن الصباح عن محمد بن زياد صاحب السابرى البجلى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب قتال المحارب .

محمد بن زياد التميمى عربى كوفى [ق] «مح» .

محمد بن زياد السجاد الغزال كوفى روى عنه محمد بن سنان [ق] «مح» .

محمد بن زياد العطار وفى [د] ثقة روى ابوه عن ابى عبدالله عليه السلام والظاهر انه (ولعله خ) بناء على ان المراد به ابن الحسن بن زياد العطار فانه يقال له محمد بن زياد ايضا كما اتفق فى سند النجاشى فى رواية كتابه «مح»

اقول اومأنا فى ترجمة محمد بن الحسن بن زياد العطار الى اما هو الحق والله اعلم .

محمد بن زياد الهمدانى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن زيد من اصحاب الباقر عليه السلام بترى [صه ٠ جخ] «مح» .

محمد بن زيد بن الشمالى كوفى [ق] «مح» .

محمد بن زيد الخطاب قيل انه ولد على

عهد النبى صلى الله عليه وآله [ل] «مح» .

محمد بن زيد الرزامى خادم الرضا عليه السلام عنه محمد بن حسان [جش] «مح» .

عنه عبدالله بن اسحق العلوى فى [فى] فى باب موالید الائمة عليهم السلام محمد بن اسمعيل بن بزيع عن محمد بن زيد عن الرضا عليه السلام فى باب النهى عن الجسم والصورة .

محمد بن زيد الشحام . قال طاهر بن عيسى الوراق حدثنا جعفر بن احمد بن ايوب قال حدثنا ابو الحسن صالح بن ابى حماد الرازى عن محمد بن الحسين بن ابى الخطاب عن محمد بن سنان عن محمد بن زيد الشحام قال رأنى ابو عبدالله عليه السلام وانا اصلى فارسل الى (وخ) فدعانى فقال لى من انت قلت من موالیك قال فاى موالى قلت من الكوفة فقال من تعرف من الكوفه فقلت بشير النبال وشجرة قال وكيف ضيعها (صنعها خ) اليك فقلت ما احسن صنعتهما اليك قال خير المرسلين من وصل و اعان و نفع ما بت ليلة قط والله وفى مالى حق يسألنيه ثم قال اى شيء معكم من النفقه قلت عندى مأتا درهم قال ارنيها فاتيته بها فزادنى فيها ثلثين درهماً و دينارين ثم قال تعش عندى فجئت فتعشيت عنده فال فلما كان من القابلة لم اذهب اليه فارسل الى فدعانى من عنده فقال مالك لم تاتنى البارحة قد شققت على فقلت لم يجئنى رسولك قال فانا رسول نفسى اليك مادمت مقيما فى هذه البلدة اى شيء تشتهى من الطعام قلت اللبن فاشترى من اجلى شاة لبونا فقلت له علمنى دعاء قال اكتب بسم الله الرحمن الرحيم يامن ارجوه لكل خير وآمن سخطه عند كل عسرة يامن يعطى الكثير بالقليل و يامن اعطى من سئله تحننا منه و رحمة يامن اعطى من لم يسئله ومن لم يعرفه صل على محمد واهليته واعطنى بمسئلتك خير الدنيا و جميع خير الاخرة فانه غير منقوص لما اعطيت وزدنى من سعة فضلك يا كريم ثم رفع يده فقال ياذا المن والطول ياذا الجلال و الاكرام ياذا النعماء و الجود ارحم شيبتى من النار ثم وضع يديه على لحيته ولم يرفعها الا وقد امتلاظهر كفه دموعا [كش] «مح» .

محمد بن زيد الطبرى اصله كوفى [ضا] «مح» .

عنه مروك بن عبيد فى [فى] فى باب فرض طاعة الائمة عليهم السلام . عنه احمد بن المثنى مرتين فى باب الفيء والانفال فى اخر كتاب الحجة .

محمد بن زيد بن على بن الحسين بن على بن ابيطالب المدنى ابو عبدالله اسند عنه [ق] ثم الى ان فال مدنى اسند عنه «مح» .

محمد بن زيد بن على الفارسى الشيخ الجليل فقيه ثقة له كتاب الوصايا ، كتاب الغيبة قرء عليه المفيد عبدالرحمن النيسابورى رحمه الله [جب] .

محمد بن زيد بن عنان الوابشى كوفى مات سنة تسع و اربعين ومائة وهو ابن سبع و خمسين سنة [ق] «مح» .

حميد بن زياد عن محمد بن زيد عن احمد بن سهيل فى [ست] فى ترجمة على بن سويد الصنعانى .

محمد بن زين العرب الحسينى القمى السيد ناصر الدين فاضل صالح [جب]

محمد بن سالم ابو سهل الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن سالم بن ابى سلمة الكندى السجستانى [جش] فى موضعين له كتاب [ست ج جش] وهو كتاب ابيه روى عنه [جش] و يأتى

عن[صه]، [د] بن سالم الكندى و ضعفه «مح».
روى عنه علويه بن متوية [جش] «س».
له كتاب عنه على بن محمد بن سعيد القزوانى (القيروانى خ) فى [ست] فى ترجمته. عنه على بن محمد بن سعيد فى كتاب الروضة فى حديث على بن الحسين عليهما السلام مع يزيد عليه اللعنة.

محمد بن سالم الازدى العامرى (الغامدى خ) مولاهم كوفى [ق] «مح».

محمد بن سالم بن افلح الانصارى كوفى مات سنة سبع و ثمانين ومائة [ق] «مح».

محمد بن سالم بياع القصب زيدى [صه. د] محمد بن مسعود عن عبدالله بن محمد بن خالد عن الحسن بن على الخزاز عن على بن عقبة قال حدثنى داود بن فرقد قال قال ابو عبدالله عليه السلام عرضت لى الى ربى حاجة فهجرت فيها الى المسجد و كذلك كنت افعل اذا عرضت لى الحاجة فبينا انا اصلى فى الروضة اذا رجل على راسى فقلت ممن الرجل فقال من اهل الكوفة فقال قلت ممن الرجل فقال من اسلم قلت ممن الرجل قال من الزيدية قال قلت يا اخا اسلم من تعرف منهم قال اعرف خيرهم وسيدهم و افضلهم هرون بن سعيد قال قلت يا اخا اسلم هوراس العجلية اما سمعت الله عزوجل يقول ان الذين اتخذوا العجل سينالهم غضب من ربهم وذلة فى الحيوة الدنيا و انما الزيدى حقا محمد بن سالم بياع القصب [كش] «مح».

محمد بن سالم بن شريح الاشجعى الحذاء الكوفى ابو اسمعيل اسند عنه مات سنة اثنتين و تسعين ومائة و هو ابن تسع و خمسين سنة من اصحاب الصادق عليه السلام و يقال له سالم الحذاء و سالم الاشجعى و سالم بن ابى واصلة و سالم بن شريح و هو ثقة [صه. جخ] «مح».

محمد بن سالم الطائى الكوفى [ق] «مح».

محمد بن سالم بن عبدالحميد و محمد بن الوليد الخزاز و معوية بن حكيم و مصدق بن صدقة قال ابو عمرو هولاء كلهم فطحية وهم من اجلة العلماء والفقهاء والعدول و بعضهم ادرك الرضا عليه السلام و كلهم كوفيون [كش] «مح»
ابو على الاشعرى عن محمد بن سالم عن احمد بن النضر مرتين فى [فى] فى باب العطاس فى كتاب العشرة و فى باب التسليم على اهل الملل فيه و فى باب ثواب المرض و فى باب تعجيل الدفن و فى باب صلوة النساء على الجنائز.

محمد بن سالم بن عبدالرحمن الاشل المصاحفى كوفى [ق] «مح».

محمد بن سالم بن عبدالرحمن. احمد بن محمد بن سعيد عنه عن الحسين بن محمد بن على الازدى فى [ست] فى ترجمة اسمعيل بن ابى خالد.

محمد بن سالم القمى [ضا] «مح».

محمد بن سالم الكندى السجستانى روى عن ابيه فى حديثه ضعف [صه] ضعيف [د] تقدم ابن سالم بن ابى سلمة «مح».
عمرو بن عثمان عن محمد بن سالم الكندى عمن حدثه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب مجالسة اهل المعاصى فى كتاب الكفر و الايمان و فى باب من يكره مجالسته فى كتاب العشرة.

محمد بن سالم الكوفى [ق] «مح».

محمد بن سالم النهدى مولاهم كوفى اسند عنه [ق] «مح».

محمد بن سالم. الحسين بن ميمون عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب آخر من ان الايمان يشرك الاسلام. ابو المغرا عن محمد بن

سالم عن ابان بن تغلب عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب ما فرض الله عزوجل من الكون مع الائمة عليهم السلام .

محمد بن السايب بن بشر ابو النضر - الكلبى الكوفى [ق] بن السايب الكلبى [قر] «مح» .

محمد بن السايب الثقفى [ق] «مح» .

محمد بن السايب بن عطية الغامدى - الازدى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن السايب الكلبى [قر] الظاهر انه ابن بشر المتقدم «مح» .

محمد بن سرد فى نسخة واخرى سرو بالواو روى سعد بن عبدالله عن عبدالله بن جعفر عنه قال كتبت الى ابى الحسن الثالث عليه السلام فى [يب] باب الاحرام للحج وفى [بص] فى باب الوقت الذى يلحق فيه الانسان المتعة .

محمد بن سعد الاموى . محمد بن احمد بن يحيى عن ابراهيم عن جماعة من اصحابنا عنه قال سئلت اباعبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب ان من طلق امرأته ثلث تطليقات مع تكامل - الشرايط وكذا فى [يب] فى باب احكام الطلاق الان فيه ابن سعيد الاموى الظاهر انه الصواب

محمد بن سعد بن محمد الاسدى الاجل مجدالدين فاضل ورع [جب] .

محمد بن سعد بن هبة الله بن دعويدار القاضى ركن الدين فاضل فقيه دين له نظم حسن [جب] .

محمد بن سعد بن مزيد الكشى روى عنه ابو عمرو الكشى وهو عن ابى على المحمودى محمد بن احمد بن حماد المروزى «مح» .

محمد بن سعدان الكلابى الجعدى مولاهم كوفى اسند عنه [ق] مح» .

محمد بن سعيد بو الحسن من اهل كش صالح مستقيم المذهب [صه ٠ جخ] «مح» .

محمد بن سعيد بن الاسود الاموى الكوفى [ق] «مح» .

محمد سعيد بن الاسود الطائى الكوفى اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن سعيد الرواسى [ق] «مح» .

محمد بن سعيد السكونى روى ابو همام عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب حدود الزنا الظاهر ان لفظة عن هنا سقطت من بين محمد بن سعيد و السكونى على ما يظهر من ترجمة ابن سعيد بن غزوان الاتى .

محمد بن سعيد العجلى كوفى [ق] «مح» .

محمد بن سعيد بن عقيل بن ابى طالب [سين ٠ جخ ٠ د] تقدم عن [سين] ابن ابى سعيد «مح» .

محمد بن سعيد بن عمارة الليثى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن سعيد بن غزوان [قر ٠ جش] له كتاب عنه ابنه غزوان [جش] «مح» .

ابو همام عنه عن السكونى اربع مرات فى [يب] فى باب التيمم وفى باب حدود الزنا و فى [بص] فى باب المريض المدنف فى كتاب الحدود ابو همام اسمعيل بن همام عن محمد بن سعيد عن غزوان السكونى فى نسخة واخرى عن محمد بن سعيد عن غزوان عن السكونى فى [يب] فى باب - الصلوة على الاموات فى آخر كتاب الصلوة الظاهر ان هاتين النسختين كليهما سهو و اشتباه من النساخ و الصواب محمد بن سعيد بن غزوان عن السكونى بقرينة رواية ابى همام عنه كثيرا والله اعلم . موسى بن عيسى عن محمد بن سعيد عن اسمعيل بن مسلم فى [يب] فى باب المياه من ابواب الزيادات و فى باب فضل الصلوة من ابواب

الزيادات. محمد بن عيسى عن محمد بن سعيد عن اسمعيل بن ابى زياد فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات وفى [بص] فى باب ان الكفن لا يكون الا قطنا. موسى بن القاسم عن محمد بن سعيد بن غزوان عن ابيه عن ابان بن تغلب فى [يب] فى باب الطواف. عنه عن محمد بن سعيد عن اسمعيل بن ابى زياد فى باب الكفارة عن خطاء المحرم.

محمد بن سعيد بن غزوان . الحسين بن محمد و محمد بن يحيى جميعا عن على بن محمد بن سعد عن محمد بن مسلم عن محمد بن سعيد بن غزوان عن على بن الحكم عن عمر بن ابان عن عيسى بن ابى منصور عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الكتمان. الحسين بن محمد و محمد بن يحيى جميعا من على بن محمد بن سعد عن محمد بن مسلم عن ابى سلمة عن محمد بن سعيد بن غزوان عن ابن ابى نجران عن محمد بن سنان عن ابى خديجة عن ابى الحسن عليه السلام فى باب الروح الذى ايد به المؤمن.

محمد بن سعيد بن السيد سراج الدين قاسم بن الأمير محمد الطباطبائى الحسنى الحسينى القهبائى جليل القدر رفيع المنزلة عالم فاضل كامل ورع صالح دين له تاليفات منها كتاب مفاتيح الاحكام فى شرح آيات الاحكام للفاضل الكامل العادل الرضى الزكى مولانا احمد الاردبيلى ورسالة فى احياء الموات و حاشية على حاشية الفاضل الزكى مولانا عبدالله على التهذيب فى المنطق ولد فى سنة اثنى عشر بعد الألف وتوفى رحمه الله تعالى فى سنة اثنتين وتسعين بعد الألف رضى الله عنه.

محمد بن سعيد الكشى ابو الحسن [لم. جخ] مستقيم المذهب [د] تقدم ابن سعيد ابو الحسن «مح».

محمد بن سعيد بن كلثوم المروزى و كان متكلما [دى] قال نصر بن الصباح كان محمد بن سعيد بن كلثوم مروزيا من اجلة المتكلمين بنيشابور وفال غيره وهجم عبدالله بن طاهر على محمد بن سعيد بسبب خبثه فحاجه محمد بن سعيد فخلى سبيله [كش] عنه [صه] قال ابو عبدالله الجرجانى ان محمد بن سعيد بن كلثوم كان خارجيا ثم رجع الى التشيع بعد ان كان بايع على الخروج واظهار السيف [كش] عنه [د] ايضا «مح».

محمد بن سعيد الكندى واخوه معويه معروفان [ق] «مح».

محمد بن الشيخ الامام قطب الدين ابى الحسين سعيد بن هبة الله الراوندى الشيخ الامام ظهير الدين ابو الفضل فقيه ثقة عدل عين [جب]

محمد بن سفيان الهمدانى الشاكرى الكوفى [ق] «مح» عنه محمد بن يحيى الصيرفى فى [يب] فى باب صلوه الاستسقاء.

محمد بن سكين بن عمار النخعى الجمال ثقه روى ابوه عن ابى عبدالله عليه السلام [صه. جش] له كتاب عنه ابراهيم بن سليمان [ست. جش] «مح».

محمد بن ابى عمير عن محمد بن سكين و غيره عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب التيمم. محمد بن ابى عمير عنه عن نوح بن دراج عن عبدالله بن ابى يعفور عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] باب ان مثل سلاح رسول الله صلى الله عليه وآله مثل التابوت. الحسن بن على بن ابى حمزة عنه عن عمرو بن شمر فى باب فضل القران. احمد بن النضر عن محمد بن سكين فى نسخة واخرى مسكين الحناط عن ابى حمزة عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب السنة فى عقود النكاح روى هذا الخبر بعينه احمد بن النضر عن محمد بن سكين الحناط

الخ فى [فى] فى باب نوادر بعد باب كراهية الرهبانية وترك الباه فى كتاب النكاح الظاهر ان ما فيه الصواب بقرينة اتحاد الخبر والله اعلم. الحسن بن محمد بن سماعة عن على بن الحسن بن حماد عن ابن سكين عن المشمعل فى باب ميراث الابوين روى هذا الخبر بعينه عن ابن مسكين عن المشمعل فى [يب] فى باب ميراث الوالدين. الحسن بن سماعة عن على بن مسكين عن المشمعل فى باب ميراث الوالدين مع الاخوة الظاهر ان على بن مسكين سهو والصواب محمد بن سكين بقرنية الراوى والمروى عنه وعدم وجود على بن مسكين فى كتب الرجال والله اعلم. الحسن بن محمد بن سماعة عن محمد بن سكين فى نسجة و اخرى ابن مسكين عن اسحق بن عمار عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب ميراث من علا من الآباء روى هذا الخبر بعينه الحسن بن محمد بن سماعة عن محمد بن سكين عن اسحق بن عمار عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب ان ولد الولد يقوم مقام الولد و فى [فى] فى باب ميراث ولد الولد الظاهر ان ما فى [يب] ابن مسكين بالميم سهو بقرينة اتحاد الخبر وعدم وجوده فى كتب الرجال ايضاً والله اعلم . الحسن بن محمد عن على بن الحسن بن رباط عن محمد بن سكين عن ابى بصير فى باب الرجل يموت ولا يترك الا امرأته . الحسن بن عتبة بن عبدالرحمن الكندى عن محمد بن سكين عن معوية بن عمار فى [ست] فى ترجمة معوية بن عمار . الحسن بن محمد بن سماعة عن على بن محمد عن محمد بن سكين عن العلاء عن محمد بن مسلم فى [بص] فى باب ميراث الولد والاخوة والأخوات .

محمد بن سلام البكرى مولاهم كوفى [ق] «مح» .

محمد بن سلامة العرزمى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن سلامة القابضى الهمدانى كوفى [ق] «مح» .

محمد بن سلم بن شريح [ق] وكأنه ابن سالم «مح» .

محمد بن سلمة بن ارتبيل ابوجعفر - اليشكرى جليل من اصحابنا الكوفيين عظيم - القدر فقيه قارىء لغوى راوية [صه٠ جش] خرج البادية ولقى العرب و اخذ عنهم واخذ عنه يعقوب بن السكيت و محمد بن عبدة الناسب و هذا بيت بالكوفة فيهم فضل وتميز له كتب عنه ابراهيم بن عبدالله [جش] «مح» .

محمد بن سلمة البناني النصيبى نزل نصيبين اصله كوفى اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن سلمة بن كهيل بن الحصين - الحضرمى اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن سلمة الهمدانى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن سليط المدنى الانصارى اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن سليم الأزدى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن سليمان قال الكشى وروى الحرث عن (بن خ) ابى بصير الازدى عن ابى صادق عن محمد بن سليمان قال قدم علينا ابو ايوب الانصارى فنزل ضيعتنا يعلف خيلاله فاتيناه فاهدينا له قال فعدنا عنده ففلنا يا ابا ايوب فقد قاتلت بسيفك هذا مع رسول الله صلى الله عليه و آله ثم جئت تقاتل المسلمين فقال ان النبى صلى الله عليه و آله امرنى بقتال القاسطين والمارقين والناكثين فقد قاتلت الناكثين و قاتلت القاسطين و انا نقاتل انشا الله تعالى

بالسعفات بالطرقات بالنهروانات و ماادرى انى هى «مح» .

محمد بن سليمان الاسدى كوفى [ق] «مح» .

محمد بن سليمان الاصبهانى ثقة روى عن ابيعبدالله عليه السلام [صه٠جش] له كتاب عنه محمد بن زياد [جش] ياتى ابن سليمان بن عبدالله الأصبهانى «مح» .

محمد بن سليمان البصرى الديلمى له كتاب يرمى بالغلو [ظم] الديلمى بصرى [ضا] ويأتى عن [د] و[صه] النصرى «مح» . عباد بن سليمان عن محمد بن سليمان عن ابيه سليمان الديلمى فى مشيخة [يه] فى طريق سليمان الديلمى وفى [ست] فى ترجمة سليمان الديلمى وفى [فى] فى باب نادر فيه ذكر الغيب . سعد بن عبدالله عن احمد بن سعيد عن ابيه عن محمد بن سليمان البصرى عن ابيه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب حد حرم الحسين عليه السلام . صالح بن السندى عن محمد بن سليمان المصرى فى نسخة واخرى البصرى عن عبدالله بن سنان فى [يه] فى باب حد القواد .

محمد بن سليمان الجلاب [دى٠جخ] «س» .

محمد بن سليمان بن الحسن بن الجهم بن بكير بن اعين ابوطاهر الزرارى حسن - الطريقة ثقة عين وله الى مولانا ابى محمد عليه السلام مسائل والجوابات ومات سنة أحدى وثلثمائة [صه٠جش] وكان مولده سنة سبع و ثلثين وماتين [جش] «مح»

ابوغالب احمد بن محمد الزرارى قال حدثنى عم ابى على بن سليمان عن جدابى محمد بن سليمان عن ابى جعفر احمد بن الحسن فى [ست] فى ترجمة اسمعيل بن مهران بن محمد .

محمد بن سليمان الديلمى له كتاب عنه احمد بن ابى عبدالله وابراهيم بن اسحق - النهاوندى [ست] تقدم ابن سليمان البصرى و يأتى ابن سليمان بن عبدالله «مح» .

ابراهيم بن هاشم عن محمد بن سليمان الديلمى عن ابيه فى [يب] فى باب الوقوف والصدقات . على بن ابراهيم عن ابيه عن محمد بن سليمان عن عبدالله بن سنان فى باب الحد فى القيادة وفى [فى] فى باب النوادر فى كتاب الحدود . عنه عن ابيه عن محمد بن سليمان عن الفضل بن اسمعيل الهاشمى فى كتاب الروضة بعد حديث البحر مع الشمس . عنه عن ابيه عن الاصبغ بن الاصبغ عن محمد بن سليمان عن مروان بن مسلم فى [يب] فى باب حدود الزنا . ابراهيم بن هاشم عن الاصبغ بن الأصبغ عن محمد بن سليمان المصرى عن مروان بن مسلم فى [يه] فى باب حد المماليك فى الزنا وبدون المصرى فى [فى] فى باب ما يجب على - المماليك من الحدود . عدة من اصحابنا عن ابن زياد عنه عن هرون بن الجهم فى [فى] فى باب الاشارة والنص على الحسين بن على عليهما السلام . سهل بن زياد عنه عن بعض اصحابنا فيه . عنه عنه عن هرون بن الجهم فيه . عنه عن هرون بن الجهم فى باب النوادر فى كتاب الحدود وفى [يب] فى اواخر باب الحد فى السرقة . عنه عن محمد بن سليمان الديلمى المصرى عن ابيه فى كتاب الروضة بعد حديث موسى عليه السلام . عنه عن محمد بن سليمان عن ابيه فى [فى] فى باب ان المؤمن لا يكره على قبض روحه . عنه عن محمد بن سليمان عن على بن ابراهيم عن عبدالله بن سنان فى كتاب العقل والجهل . عنه عن محمد بن سليمان عن عيثم بن اشيم فى كتاب الروضة بعد حديث موسى عليه السلام اقول ابن اشيم سهو والصواب ابن اسلم بالسين -

المهملة واللام على ما فى ترجمة عيثم بن اشيم. عنه عن محمد بن سليمان بن الديلمى المصرى عن ابيه فيه. ابراهيم بن اسحق الاحمر عنه عن ابيه فى كتاب العقل والجهل. ابراهيم بن اسحق عنه عن ابى حجر الاسلمى فى باب زيارة النبى صلى الله عليه وآله. جعفر بن محمد بن عبد الله عنه عن عبيد الله المدائنى فى [بص] فى باب حد المحارب وفى [يب] فى باب الحد فى السرقة. احمد بن محمد بن خالد عن الحسين بن سيف عن محمد بن سليمان عن ابى الحسن الثانى عليه السلام. محمد بن اسلم عن محمد بن سليمان عن الرضا عليه السلام فى باب القضا فى قتيل الزحام. الحسين بن سيف [يوسف خ] عن محمد بن سليمان عن ابى جعفر الثانى عليه السلام فى [يه] فى باب اللعان. الحسين بن سيف عن محمد بن سليمان عن ابراهيم بن الفضل فى [يب] فى باب الدعاء بين الركعات. الحسين بن يوسف عن محمد بن سليمان عن ابى جعفر الثانى عليه السلام فى باب عدد النساء. احمد بن محمد بن خالد عن الحسين بن سيف فى نسخة واخرى يوسف عن محمد بن سليمان عن ابى الحسن الثانى عليه السلام و محمد بن على عن محمد بن اسلم عن محمد بن سليمان ويونس بن عبد الرحمن قالا سئلنا ابا الحسن الرضا صلوات الله عليه فى [فى] فى باب النوادر فى كتاب الديات. على بن ابراهيم عن ابيه عن الحسين بن سيف عن محمد بن سليمان عن ابى جعفر الثانى عليه السلام فى باب النوادر فى كتاب الشهادات. عنه عن ابيه عن الحسين بن يوسف عن محمد بن سليمان عن ابى جعفر الثانى عليه السلام فى [يب] فى باب عدد النساء. الحسن بن يوسف عن محمد بن سلبمان عن ابى جعفر الثانى عليه السلام فى باب اللعان اقول الصواب من هذه النسخ الحسين بن سيف على ما بينا فى ترجمته فليرجع اليها. الحسين بن سيف عن محمد بن اسلم عن محمد بن سليمان عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب فضل زيارة ابى الحسن على بن موسى الرضا عليه السلام. ابو عاصم يوسف عن محمد بن سليمان الديلمى عن ابيه عبد الله عليه السلام فى باب كيفية الصلوة. على بن الحكم عن محمد بن سليمان عن ابيه فيه وفى [فى] فى باب السجود. عبد الله بن اسحق العلوى عن الحسن بن على عن محمد بن سليمان الديلمى عن عيثم بن اسلم النجاشى فى [يب] فى باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس و بهذا الاسناد عن محمد بن سليمان عن على بن ابى حمزة عن ابى بصير فيه. عبد الله بن اسحق العلوى عن الحسن بن على عن محمد بن سليمان الديلمى عن فريت (بريت خ) فيه. عنه عنه عن عثيم بن اسلم النجاشى فى [فى] فى باب اللباس الذى تكره الصلوة فيه. عنه عنه عن على بن ابى حمزة فيه. عنه عنه عن قريب فيه. الهيثم بن واقد عن محمد بن سليمان عن ابن مسكان فى باب صفة النفاق والمنافق. عبد الله بن اسحق العلوى عن محمد بن زيد الرازى عن محمد بن سليمان الديلمى عن على بن ابى حمزه عن ابى بصير فى باب موالد الائمة عليهم السلام. المختار بن زياد عن محمد بن سليمان عن ابيه عن ابى بصير فيه. محمد بن عيسى القمى عن محمد بن سليمان عن عبد الله بن سنان فى باب فيه نكت ونتف من التنزيل. محمد بن احمد عن محمد بن عيسى عن محمد بن سليمان عن الحسين بن عمر فى باب انفاذ الوصية روى هذا الخبر بعينه محمد بن عيسى [الخ] فى [يه] فى باب الرجل يوصى بمال فى سبيل الله روى هذا الخبر بعينه احمد بن محمد بن عيسى [الخ] فى [يب] فى باب الوصية لاهل الضلال وفى [بص] فى باب من اوصى بشئى فى سبيل الله. محمد بن خالد عن

محمد بن سليمان عن ابيه عن ابى بصير فى [فى] فى باب فيه نكت . محمد بن احمد بن يحيى عن احمد بن محمد عن محمد بن سليمان عن عبدالرحمن بن الحجاج فى [يب] فى باب العمل فى ليلة الجمعة ويومها من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى . محمد بن يعقوب عن على بن محمد عن محمد بن سليمان عن اسمعيل بن ابراهيم فى [فى] فى باب الدعاء للاخوان بظهر الغيب . على عن على بن شيره عن محمد بن سليمان عن حسين الجرجوس (الجرسوس خ) فى باب غسل الاطفال والصبيان روى هذا الخبر بعينه محمد بن يعقوب عن على بن محمد بن شيره عن محمد بن سليمان عن حسين المرجوس فى [يب] فى آخر كتاب الصلوة - الظاهر ان علياً بعد محمد بن يعقوب فيه سقط من القلم بقرينة اتحاد الخبر وكثرة روايته محمد بن يعقوب عن على بن ابراهيم وروايته عن على بن محمد بن شيره والله اعلم . بكر بن صالح عن محمد بن سليمان عن عثيم بن اسلم فى [فى] فى باب ان الامامة عهد من الله عزوجل . محمد بن ابى الصهبان عن محمد بن سليمان عن يونس بن عبدالرحمن فى [يب] فى باب فضل شهر رمضان والصلوة فيه وفى [بص] فى باب الزيادات فى شهر رمضان فى كتاب الصلوة . على بن حديد عن محمد بن سليمان عن عمرو بن خالد فى [يب] فى باب فضل الكوفة . محمد بن الحسين عن محمد بن سليمان فى باب الديون وفى [فى] فى باب الدين . ذكريا المؤمن عن محمد بن سليمان عن ابى حمزة الثمالى فى [يب] فى كتاب المكاسب . محمد بن احمد بن يحيى عن محمد بن سليمان عن على بن ايوب فى باب فضل التجارة.

محمد بن سليمان بن رجاء الانصارى مولاهم المدنى اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن سليمان الزرارى و هو ابن سليمان بن الحسن بن الجهم «مح» .

محمد بن سليمان زرقان وكيل الجعفر اليمانى روى الحسن بن على الدقاق عن ابراهيم بن الزيات عنه قال حدثنى الصادق بن الصادق على بن محمد صاحب العسكر عليهما السلام فى [يب] فى باب الزيادات فى كتاب المزار .

محمد بن سليمان بن زكريا الديلمى ابو عبدالله ضعيف فى حديثه مرتفع فى مذهبه [صه] «مح» .

محمد بن سليمان بن سويد الكلابى - الجعفرى ابو عمرو الكوفى اسند عنه مات سنة ثلث وسبعين ومائة وهو ابن احدى وستين سنة [ق] «مح» .

محمد بن سليمان بن عبدالله الأزدى كوفى [ق] «مح» .

ابن محبوب عن محمد بن سليمان الازدى عن ابى الجارود فى كتاب الروضة بعد حديث نوح عليه السلام.

محمد بن سليمان بن عبدالله الازرق [ق . جخ . د] «مح» .

محمد بن سليمان بن عبدالله الاصبهانى الكوفى اسند عنه [ق] تقدم بن سليمان الاصبهانى و نقل [د] التوثيق هنا على الاتحاد «مح» .

محمد بن سليمان بن عبدالله الديلمى ضعيف جدا لا يعول عليه فى شيئى [صه . جش] له كتاب احمد بن محمد عن ابيه عنه [جش] تقدم ابن سليمان الديلمى والبصرى و ياتى - النصرى «مح» .

محمد بن سليمان بن عثمان [ق . جخ] مهمل [د] «مح» .

محمد بن سليمان بن عطية الهمدانى الناعطى كوفى [د . ق] «مح» .

محمد بن سليمان بن عمار ابو عمارة

مولى بنى هاشم المدنى اسند عنه [ق] «مح».

محمد بن سليمان بن عمار الأزدى [ق] «مح».

محمد بن سليمان بن الفراء [قر] «مح».

محمد بن سليمان بن القبى [ق٠د] «مح».

محمد بن سليمان الكاتب [ضا] «مح».

محمد بن سليمان بن مسلم بن زينبة [ق] و فى [د] ابو زينبة «مح».

محمد بن سليمان النصرى بالنون من اصحاب ابى الحسن الكاظم عليه السلام يرمى بالغلو [صه] ونحوه [د] وتقدم عن رجاله عليه السلام البصرى «مح».

محمد بن سماعة العنزى البكرى كوفى [د٠ق] «مح»

عمرو بن عثمان عن محمد بن يحيى عن محمد بن سماعة عن ابيعبد الله عليه السلام فى [فى] فى باب الكون والمكان.

محمد بن سماعة بن موسى بن رويد بن نشيط الحضرمى مولى عبدالجبار بن وائل بن حجر ابو عبدالله والدالحسن و ابراهيم و جعفر وجد محمد بن الحسن و كان ثقة فى اصحابنا وجها [صه٠د٠جش] الا ان فيهما جدعلى (معلى خ) الحسن له كتب عنه احمد بن محمد بن عبدالرحمن ومحمد بن مفضل بن ابراهيم [جش] بن سماعة كوفى [ضا] و فى [د٠لم٠جش] فليتدبر «مح».

محمد بن سماعة بن مهران. احمد بن محمد بن ابى نصر عنه قال قلت لأبى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب نزول المزدلفة. عنه عن محمد بن سماعة الصيرفى عن سماعة بن مهران قال قلت لابى عبدالله عليه السلام فى باب الغدوالى عرفات. عنه عن سماعة بن مهران فى باب الكفارة عن خطاء المحرم. عنه عن محمد بن سماعة بن مهران قال قلت لابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب انه لا يجوز صلوة المغرب بعرفات ليلة النحر. عنه عن محمد بن سماعة عن موسى بن بكر فى [فى] فى باب زكوة مال المملوك و عن ابى بصير فى باب الايثار فى كتاب الزكوة و عن محمد بن عبدالحميد فى باب المدلسة فى النكاح. احمد بن محمد بن محمد بن ابى نصر عن محمد بن سماعة عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب ميراث المكاتب. احمد بن محمد بن ابى نصر البزنطى عن محمد بن سماعة عن عبدالحميد بن عواض فى [يه] فى باب ميراث المكاتب و عن محمد بن حمران فى [يب] فى باب التيمم و عن عبدالحميد بن عواض فى باب بيع المضمون وعن فضيل بن يسار فى [فى] فى باب الجريدة وعن زرارة فى باب الرجل يقول لأمراته هى على حرام بعد باب الأيلاء و فى [يه] فى باب الخلية والبرية. على بن الحكم عن محمد بن سماعة عن محمد بن مروان فى [فى] فى باب اصلاح المال وتقدير المعيشة. محمد بن الوليد الخزاز عن محمد بن سماعة عن الحكم الحناط فى [يب] فى باب سيرة الامام فى كتاب الجهاد. ابن ابى نجران عن محمد بن سماعة عن رجل عن زرارة فى باب وقت الزكوة وفى [بص] فى باب زكوة الغنم. محمد بن عيسى عن محمد بن سماعة عن محمد بن مروان عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ارتباط الدابة فى كتاب الدواجن.

محمد بن سمعان ابى يحيى الاسلمى مولاهم مدنى [ق] «مح».

محمد بن سنان ابو جعفر الزاهرى من ولد زاهر مولى عمرو بن الحمق الخزاعى

و كان ابو عبدالله بن عياش يقول حدثنا ابو عيسى محمد بن احمد بن محمد بن سنان قال هو محمد بن الحسن بن سنان مولى زاهر توفى ابوه الحسن وهو طفل و كفله جده سنان فنسب اليه [صه٠جش] قال ابن الغضائرى ابو جعفر الهمدانى مولاهم هذا اصح ما نسب اليه [صه] كوفى [ظم] ضعيف [ضا] من اصحاب الرضا عليه السلام [ج] قد طعن عليه و ضعف و كتبه مثل كتب الحسين بن سعيد على عدادها [ست] هو رجل ضعيف جداً لا يعول عليه ولا يلتفت الى ما تفرد به وقد ذكر ابو عمر وفى رجاله قال ابو الحسن على بن محمد بن قتيبة قال قال ابو محمد الفضل بن شاذان لا احل لكم ان تروا احاديث محمد بن سنان و ذكر ايضا انه وجد بخط ابى عبدالله الشاذانى انى سمعت العاصمى يقول ان عبدالله بن محمد بن عيسى الملقب ببنان قال كنت مع صفوان بن يحيى بالكوفة فى منزل اذ دخل علينا محمد بن سنان فقال صفوان ان هذا ابن سنان لقدهم ان يطير غير مرة فقصصناه حتى يثبت معنا و هذا يدل على اضطراب كان وزال [جش] قال ابن الغضائرى انه غال لا يلتفت اليه والوجه عندى التوقف فيما يرويه فان الفضل بن شاذان رحمه الله تعالى قال فى بعض كتبه ان من الكذابين المشهورين ابن سنان و ليس بعبدالله و دفع ايوب بن نوح الى حمدويه دفترا فيه احاديث محمد بن سنان فقال ان شئتم ان تكتبوا ذلك فافعلوا فانى كتبت عن محمد بن سنان ولكن لا اروى لكم عنه شيئا فانه قال قبل موته كلما حدثتكم به لم يكن لى سماعا ولا رواية وانما وجدته ومات سنة عشرين ومائتين قال الشيخ المفيد رحمه الله تعالى انه ثقة [صه] قال ابو عمرو قد روى عنه الفضل وابوه ويونس ومحمد بن عيسى العبيدى و محمد بن الحسين بن ابى الخطاب والحسن والحسين ابنا سعيد الأهوازيان و ايوب بن نوح و غيرهم من العدول والثقات من اهل العلم و كان محمد بن سنان مكفوف البصر اعمى فيما بلغنى حدثنى حمدويه قال حدثنى الحسن بن موسى قال حدثنى محمد بن سنان قال دخلت على ابى الحسن موسى عليه السلام قبل ان يحمل الى العراق وعلى ابنه بين يديه فقال لى يا محمد قلت لبيك قال انه سيكون فى هذه السنة حركة ولا تخرج منها ثم اطرق و نكت فى الأرض بيده ثم رفع رأسه الى وهو يقول و يضل الله الظالمين و يفعل الله ما يشاء قلت وما ذلك جعلت فداك قال من ظلم ابنى هذا حقه وجحد امامته من بعدى كان كمن ظلم على بن ابى طالب حقه و امامته بعد محمد صلى الله عليه وآله فقلت انه قد نعى الى نفسه ودل على ابنه فقلت والله لأن مد الله فى عمرى لاسلمن اليه حقه ولأقرن له بالامامة اشهد انه من بعدك حجة الله على خلقه والداعى الى دينه فقال لى يا محمد يمد الله فى عمرك و تدعو الى امامته و امامة من يقوم مقامه من بعده فقلت ومن ذاك قال محمد ابنه قلت الرضا والتسليم قال كذلك وقد وجدتك فى صحيفة امير المؤمنين اما انك فى شيعتنا بين من البرق فى الليلة الظلماء ثم قال يا محمد ان المفضل انسى وحسين اخى وانت انسهما وحسين احبهما حرام على النار ان تمسك ابدا [كش] وقد تقدم عنه مع صفوان بن يحيى مدحاً وذماً وقد روى غير ذلك ايضا لكن طرق المدح غير نقية فالأولى عدم الاعتماد عليه «مح».

اخبرنا جماعة عن محمد بن على بن الحسين عن ابيه ومحمد بن الحسن عن سعد بن عبدالله والحميرى و محمد بن يحيى عن محمد بن

الحسين واحمد بن محمد عن محمد بن سنان و روى محمد بن على ما جيلويه عن محمد بن ابى القاسم عمه عن محمد بن على الصيرفى عنه فى [ست] فى ترجمته . محمد بن على ماجيلويه عن عمه محمد بن ابى القاسم عن محمد بن على الكوفى عنه وعلى بن ابراهيم عن ابيه عنه فى مشيخة [يه] فى طريقه . وروى عنه القاسم بن الربيع الصحاف فى طريقه مكاتبة . محمد بن على ما جيلويه رضى الله عنه عمه عن محمد بن ابى القاسم عن محمد بن على القرشى الكوفى عنه فى طريق ابى الجارود و عن محمد بن على الكوفى عنه فى طريق ابراهيم بن سفيان . وفى طريق على بن محمد الحضينى . على بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه عنه عن حارث بياع الأنماط فى طريق حارث بياع الانماط . ابراهيم بن هاشم عنه عن بشير النبال فى طريق بشير النبال . عنه عنه عن المفضل بن عمر فى طريق اسمعيل بن ابى بريك . على بن ابراهيم عن ابيه عنه عن ابى النمير فى طريق ابى النمير . احمد بن محمد و محمد بن حسان جميعا عن محمد بن على عنه عن فرات بن احنف فى [فى] فى باب من منع مؤمنا شيئا . محمد بن حسان واحمد بن محمد بن خالد جميعا عنه عن المفضل بن عمر فى باب من حجب اخاه المؤمن . احمد بن ابى عبدالله البرقى عن ابن سنان عن منصور الصيقل عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب تفصيل احكام النكاح . سهل بن زياد عن محمد بن على عنه عن الرضا عليه السلام فى [فى] فى باب ما يستحب ان تطعم الحبلى . احمد بن ابى عبدالله عن محمد بن على عنه عن حمزة بن حمران فى باب تشييد البناء . احمد بن مهران عن محمد بن على عنه فى باب الاشارة والنص على ابى الحسن الرضا عليه السلام مرتين . سهل بن زياد عن محمد بن على و عبيدالله بن المرزبان عن ابن سنان عن ابى الحسن موسى عليه السلام فيه . القاسم بن الربيع عنه عن عمار بن مروان فى [ست] فى ترجمة جابر بن يزيد . عنه عنه عن ابى الحسن على بن موسى الرضا عليهما السلام فى [يه] فى باب طلاق العدة . احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن سنان عن ابان بن عثمان فى [بص] فى باب تحريم نكاح الكوافر . عنه عنه عن العلاء فى باب ان ولد الملاعنة يرث اخواله وعن حماد بن عثمان فى باب حد من اتى بهيمة . و عن داود الرقى فى [فى] فى باب المعروف فى كتاب الزكوة وعن مفضل بن عمر فى باب وضع المعروف موضعه فيه . الحسن بن محبوب عن محمد بن سنان عن عبدالله الكاهلى فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين . عنه عن محمد بن سنان و بكير (كذا) عن ابيعبد الله عليه السلام فى باب القضاء فى الديات والقصاص . محمد بن عيسى عن ابن سنان عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات اقول الظاهر ان روايته فى هذين الموضعين عن ابيعبدالله عليه السلام مرسلة لبعد زمانهما والله اعلم . الحسن بن محبوب عن محمد بن سنان عن اسحق بن عمار فيه . عنه محمد بن عيسى فى باب تلقين المحتضرين و فى باب فضل شهر رمضان والصلوة فيه وفى [يه] فى باب نوادر الوصايا وكثيرا . عنه محمد بن الحسين بن ابى الخطاب مرتين فى [يب] فى باب فضل شهر رمضان والصلوة فيه وكثيرا . محمد بن الحسين وعمرو بن عثمان و محمد بن خالد و عبدالله بن الصلت ومحمد بن عيسى وجماعة ايضا عنه فيه وفى [بص] فى باب الزيادات فى شهر رمضان فى كتاب الصلوة . احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عنه عن طلحة بن زيد فى [فى] فى باب الاستغفار

فى كتاب الدعاء . عنه محمد بن خالد البرقى فى [يه] فى باب المعايش والمكاسب . احمد بن ابى عبدالله عن ابيه عنه عن اسحق بن عمار فى [فى] فى باب كراهية رد السائل فى كتاب الزكوة. عنه عن ابيه عنه عن مفضل بن عمر فى باب كراهية التعرض لما لا يطيق فى آخر كتاب الجهاد. احمد بن محمد بن خالد البرقى عن ابيه عنه فى باب خير النساء وفى مشيخة [يه] فى طريق سعيد النقاش و فى طريق اسمعيل الجعفى و غيرهما. على بن الحكم عنه عن محفوظ الاسكاف فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين وفى [فى] فى باب سل الميت . عنه عنه عن صباح بن سيابة فى باب آخر من درجات الأيمان . عنه عن ابن سنان عن ابى الجارود فى كتاب الروضة بعد حديث على بن الحسين عليهما السلام مع يزيد عليه اللعنة . ابن ابى نجران عن محمد بن سنان عن ابى الجارود فيه. عنه عنه عن عقبة بن مسلم وعمار بن مروان فى [يب] فى باب ميراث الموالى مع ذوى الرحم. عنه عنه عن عبدالله بن مسكان فى باب دية عين الأعور و فى [بص] فى باب دية من قطع راس الميت . عنه عنه عن معوية بن سعد فى [فى] فى باب بيع العصير والخمر. عنه عنه عن ابى خديجة فى باب الروح الذى ايد به المؤمن . عنه الحسن بن على بن يقطين فى كتاب العقل والجهل و فى باب المعروف فى كتاب الزكوة . عنه الحسن بن على بن يوسف فى [يب] فى باب الخمس و فى [بص] فى باب وجوب الخمس . عنه موسى بن القاسم فى باب من ادرك المشعر الحرام بعد طلوع الشمس و فى باب ما يجب على من فاته الحج وفى [يب] فى باب صفة الاحرام وفى باب الطواف و فى باب تفصيل فرائض الحج مرتين . صفوان بن يحيى عن ابن سنان عن عمار بن مروان فى باب قضاء شهر رمضان . صفوان عن ابن سنان عن اسمعيل بن عمار فى باب فضل الصلوة من ابواب الزيادات روى هذا الخبر بعينه صفوان عن ابن مسكان فى نسخة واخرى عن ابن سنان عن اسمعيل بن عمار فى [فى] فى باب فضل الصلوة الظاهر ان الصواب ابن سنان بقرينة اتحاد الخبر والله اعلم.

صفوان عن محمد بن سنان عن حذيفة بن منصور فى [يب] فى باب الغرر والمجازفة . احمد بن ادريس عن الحسين بن عبدالله عن محمد بن عبدالله وموسى بن عمر والحسن بن على بن عثمان عن ابن سنان عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى [فى] فى باب حدوث الأسماء مرتين. موسى بن عمر عنه عن عمار بن مروان فى باب فيه ذكر الارواح التى فى الأئمة عليهم السلام . موسى بن عمر بن يزيد عن ابن سنان عن ابى سعيد القماط عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب احكام السهو من ابواب الزيادات . عنه عن محمد بن سنان عن ابى سعيد القماط فى باب تفصيل احكام النكاح وفى [بص] فى باب التمتع بالأبكار. ابن جمهور عن ابيه عنه فى [فى] فى باب كراهية تجمير الكفن. عنه عن ابيه عنه عن عبدالله بن سنان فى باب الحرز والعوذة عنه عن ابيه عنه عن المفضل بن عمر فى باب مايجب على الجيران لأهل المصيبة و فى باب زيارة القبور وفى [يب] فى باب تلقين المحتضرين و فى [فى] فى باب ما كان يوصى امير المؤمنين عليه السلام عند القتال . عنه محمد بن جمهور فى باب فيه نكت ونتف من التنزيل. عنه محمد بن جمهور العمى فى باب ان الأئمة عليهم السلام هم اركان الأرض . محمد بن عيسى بن عبيد عنه عن حمزة بن الطيار فى باب انه لولم يبق فى الأرض الا رجلان لكان احدهما الحجة . احمد بن محمد البرقى عن على بن اسمعيل عن

ابن سنان عن حمزة بن الطيار فيه . ابو علي - الاشعري عنه عن محمد بن علي في باب السباب الظاهر ان هذه الرواية مرسلة لبعد زمانهما والله اعلم . علي بن النعمان عنه عن يوسف ابي يعقوب بياع الارز في باب التوبة في اواخر كتاب الكفر والايمان . عنه ادريس الحارثي في باب فضل القران . عنه الحسين بن الحسن في باب من يجب مصادقته في كتاب العشرة . الحسن بن الحسين عنه عن حذيفة بن منصور في باب فرض الحج والعمرة . الحسن بن الحسين اللؤلؤي عنه عن حذيفة بن منصور في باب الوصية عند الخروج الى مكة . عنه الحسن بن الحسين في باب الشلجم و في باب الخوف والرجاء . عنه الحسن بن الحسين اللؤلؤي في [يب] في باب ما يجب ان يخرج من الصدقة . الحسن بن الحسين اللؤلؤي عن ابن سنان عن حذيقة بن منصور في باب الاجارات . عبد الرحمن بن عمر عنه عن عمرو الازرق في باب ميراث الموالي مع ذوي الرحم وفي [في] في باب ميراث ذوي الارحام مع الموالي. عنه سهل بن زياد في باب المياه المنهي عنها في كتاب الاشربة وفي باب كراهية كثرة الأكل وفي باب ماجاء في فضل الصوم وفي كتاب الروضة في حديث الناس يوم القيمة وبعد حديث علي بن الحسين عليهما السلام مع يزيد عليه اللعنة فيه . عنه صالح بن ابي حماد فيه وفي باب ادب التجارة و في باب النوادر في آخر كتاب المعيشة و في [بص] في باب ربح المؤمن على اخيه المومن وفي [يب] في باب فضل التجارة . محمد بن احمد بن يحيى عنه عن عبد الله بن منصور عن ابي عبد الله عليه السلام في باب النهي عن الاحتكار. محمد بن احمد عنه عن حذيفة بن منصور في [يب] في باب التلقي والحكرة . عنه علي بن اسباط في باب حد حرم الحسين عليه السلام . عنه بكر بن صالح مرتين في باب الحدود في اللواط وفي [في] في باب ان الأئمة عليهم السلام عندهم جميع الكتب. بكر بن صالح عنه عن منذر بن يزيد في باب ما جاء في فضل الصوم. عنه عنه عن ابي بكر الحضرمي في باب الحد في اللواط . محمد بن عيسى عن يونس عنه فيه و كثيرا . احمد بن محمد عن محمد بن سهل عنه عن اسحق بن عمار في آخر جلد الفروع . عنه عنه عن ابن سنان عن اسحق بن عمار في [يب] في باب الايمان والأقسام . محمد بن يحيى عنه عن ابي الجارود في كتاب المكاسب . عنه العباس بن معروف في باب احكام الجماعة وفي باب فضل المساجد و في باب الصلوة على الأموات في آخر كتاب الصلوة وفي باب القضا في قتيل الزحام وفي باب العتق وفي [بص] في باب جر الولاء . عنه ايوب بن نوح في [يب] في باب تلقين المحتضرين وفي [في] في باب ان المؤمن كفو المؤمنة. عنه حمزة بن يعلى في [يب] في باب الاغسال من ابواب الزيادات وفي [بص] في باب استعمال الماء الذي تسخنه الشمس. عنه محمد بن عبد الجبار في [يب] في باب المياه من ابواب الزيادات . عنه محمد بن ابي الصهبان في باب فضل المساجد . عنه محمد بن عبد الجبار في باب صلوة المضطر من ابواب الزيادات في الجزء الثاني وفي [بص] في باب الماء القليل الذي يحصل فيه النجاسة وفي باب صلوة المغمى عليه وفي مشيخة [يه] في طريق بشار بن يسار وغيره . عنه يعقوب بن يزيد في [يب] في باب فضل المساجد مرتين و اخرى في باب كيفية الصلوة وفي [في] في باب من سئل من غير حاجة و مرتين في باب ذبائح اهل الكتاب . عبد الرحمن بن حماد عنه قال نبئت عن ابي جعفر عليه السلام في باب ادب التجارة.

محمد بن يحيى عن حمدان (احمدخ) بن سليمان النيشابوري عن محمد بن يحيى عن زكريا عنه في باب المياه عنها في كتاب الأشربه . عنه عبدالله بن ادريس في باب فيه ذكر الأرواح التي في الأئمة عليهم السلام ومرتين في باب فيه نكت ونتف من التنزيل . ابو الفضل عبدالله بن ادريس عنه قال كنت عند ابي جعفر الثاني عليه السلام في مولد النبي صلى الله عليه وآله . عنه الوشاء في باب الاشارة والنص على ابي الحسن موسى عليه السلام . محمد بن الحسين (الحسن خ) عن محمد بن الحسن (الحسين خ) عنه في باب انه لم يجمع القران كله الا الأئمة عليهم السلام. علي بن الحسن عن محمد بن الحسن عنه في [يب] في باب حكم العلاج للصائم . ابو اسحق النهاوندي عن احمد بن عمر عنه في باب كيفية الصلوة. عنه علي بن حديد في باب المساجد . عنه محمد بن جعفر بن اسمعيل في باب فضل زيارة ابي عبدالله الحسين بن علي عليهما السلام . سلمة بن الخطاب عن علي بن ميسر عن ابن سنان قال قلت للرضا عليه السلام في باب فضل زيارة ابي الحسن موسى عليه السلام . محمد بن يعقوب عن الحسين عن (بن خ) محمد بن عبدالله عنه في [في] في مولد النبي صلى الله عليه وآله . عنه عبدالرحمن بن حجاج فيه . معلى بن محمد عن احمد بن محمد بن عبدالله عنه في مولد ابي جعفر الثاني عليه السلام . احمد بن الحسين عن ابيه عن اسمعيل بن محمد عنه في باب من حجب اخاه المؤمن . سلمة بن الخطاب عن عبدالله عنه في كتاب الروضة بعد حديث الفقهاء والعلماء. عنه احمد بن هلال فيه بعد حديث علي بن الحسين عليهما السلام مع يزيد عليه اللعنة. علي بن الحسن بن فضال عن ابيه عنه في [يب] في باب علامة اول شهر رمضان. عنه الفهري في باب الزيادات

النهي

فضل

في فقه الحج . احمد بن ادريس عنه عن احمد بن النضر في باب الصلوة على الأموات في آخر كتاب الصلوة الظاهر ان محمد بن سنان هنا سهو واشتباه من النساخ لبعد زمانهما كثيرا والصواب محمد بن سالم بقرينة رواية احمد بن ادريس عنه عن احمد بن النضر كثيرا على ما في ترجمة محمد بن سالم واحمد بن النضر والله اعلم. عنه محمد بن خلف في [يب] في باب الصيد والذكاة . عنه يونس بن عبدالرحمن في باب الوقوف والصدقات . احمد بن محمد عن الحسن بن علي عنه في باب الاحداث الموجبة للطهارة الحسين بن سعيد عن اخيه الحسن عن ابن سنان عن ابن مسكان في [بص] في باب غسل اليدين قبل ادخالهما الأناء . عنه محمد بن اسمعيل بن بزيع في اول كتاب الروضة اقول لا يخفى ان رواية جمع كثير من العدول والثقات عنه على ما ذكرنا تدل على حسن حاله وقبول روايته وما نقل [مح] رحمه الله تعالى عن [صه] انه قال قبل موته كلما حدثتكم به لم يكن لي سماعا ولا رواية وانما وجدته لو كان واقعا كيف لم يطلع هؤلاء العدول والثقات عليه ورووا عنه والله اعلم.

محمد بن سنان بن طريف الهاشمي و اخوه عبدالله [ق] «مح» .

محمد بن السندي روى عن علي بن الحكم [لم] «مح»

محمد بن احمد بن داود عن ابيه عنه عن احمد بن ادريس في [يب] في باب فضل زيارة علي بن الحسين ومحمد بن علي وجعفر بن محمد عليهم السلام و في باب فضل زيارة ابي الحسن علي بن موسى الرضا عليه السلام و في باب فضل زيارة ابي الحسن وابي محمد عليهما السلام . الصفار عنه عن علي بن الحكم في [بص] في باب انه لا يقع يمين بالعتق وفي [يب] في باب فضل

الجهاد وفى باب الأيمان والأقسام و فى باب تطهير الثياب . الصفار عنه عن صفوان بن يحيى فى باب الزيادات فى فقه النكاح . محمد بن على بن محبوب عنه عن على بن الحكم فى [يب] فى باب الأجارات وفى [بص] فى باب الصانع يعطى شيئا ليصلحه فيفسده . محمد بن احمد بن هشام عنه عن على بن الحكم فى [ست] فى ترجمة على بن الحكم .

محمد بن سوادة الازدى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن سوقة ثقة [صه • جش] مع اخيه حفص وفى [ق] بن سوقة البجلى المرضى الخزاز تابعى اسند عنه «مح» .

محمد بن سنان عن مقرن عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب الاقتصاد فى العبادة فى كتاب الكفر والايمان . احمد بن محمد بن ابى نصر عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب فضل سويق الحنطة . حماد بن عثمان عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب لحم البقر وفى باب الغسل و فى باب دهن البنفسج فى كتاب الرى والتجمل. الحسن بن محبوب عن ابى ايوب عنه قال سئلت ابا جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب الاوصياء روى هذا الخبر بعينه عن ابى ايوب عن محمد بن سوية فى نسخة واخرى عن محمد بن سوقة عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب ان من حاف فى الوصية الظاهر ان محمد بن سوية اشتباه والصواب بن سوقة بقرنية اتحاد الخبر والله اعلم .

محمد بن سويد الأسدى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن سهل الأزدى البارقى الكوفى [ق] «مح».

محمد بن سويد القابضى الهمدانى كوفى فى [جخ] فى [ق] .

محمد بن سهل الأسدى كوفى رواية (راوية خ) الكميت بن زيد [ق] «مح» .

محمد بن سهل المزنى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن سهل بن اليسع الاشعرى القمى [ضا • جش] روى عن الرضا عليه السلام [جش] له مسائل عن الرضا عليه السلام عنه احمد بن محمد [ست] له كتاب احمد بن محمد بن عيسى عن ابيه عنه [جش] «مح» .

احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن سهل بن اليسع الاشعرى فى مشيخة [يه] فى طريقه وفى [يب] فى باب الوقوف والصدقات . عنه عن محمد بن سهل عن زكريا بن آدم ثلث مرات فى باب ابتياع الحيوان . عنه عن محمد بن سهل عن ابيه فى [بص] فى باب المسافر اذا افطر هل يجوز له ان يجامع نهارا ام لا فى شهر رمضان. محمد بن على بن محبوب عن محمد بن سهل عن ابيه فى [يب] فى باب الصلوة فى السفر من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى وفى [بص] فى باب الذى يسافر الى ضيعته او يمر بها . موسى بن القاسم عن محمد بن سهل عن ابيه فى باب الوقت الذى يلحق فيه الانسان المتعة ثلث مرات . عنه عن محمد بن سهل عن زكريا بن عمران فيه. عنه عن محمد بن سهل عن آدم بن على فى [يب] فى باب وجوب الحج. عنه عن محمد بن سهل عن ابيه مرتين فى باب الاحرام للحج و فى باب الذبح . موسى بن القاسم البجلى عن صفوان بن يحيى ومحمد بن سهل عن اشياخهما عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب صلوة الحاجة. ابو القاسم الكوفى عن محمد بن سهل عن ابراهيم بن ابى البلاد فى [فى] فى باب الاشارة والنص على ابى جعفر عليه السلام ابو القاسم عبدالرحمن

× وابن جعفر عليه السلام

بن حماد الكوفى عن محمد بن سهل بن اليسع عن ابراهيم بن ابى البلاد رحمه الله تعالى فى [ست] فى ترجمة ابراهيم بن ابى البلاد. حماد بن عيسى عن محمد بن سهل عن ابيه فى [يب] فى باب صفة الاحرام قريبا من الآخر.

محمد بن سهل بن اليسع الكوفى [ق] «مح».

الحكم بن مسكين عن محمد بن سهل قال قال ابو عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب وجوب المسح على الرجلين روى هذا الخبر بعينه عن محمد بن مروان فى [فى] فى باب مسح الراس وفى [يب] فى باب صفة الوضوء الظاهر انه الصواب بقرينة اتحاد الخبر و كثرة رواية الحكم بن مسكين عن محمد بن مروان والله اعلم.

محمد بن سهيل الطائى الكوفى [ق] «مح».

محمد شاه بن القاسم الحسينى الورامينى السيد عز الدين فاضل له نظم و نثر [جب].

محمد بن شاذان النيشابورى عده ابن طاووس من وكلاء الناحية و ممن وقف على معجزات صاحب الزمان ورآه عليه السلام فى ربيع الشيعة والطبرسى فى اعلام الورى (و فى توقيع واما محمد بن شاذان بن نعيم فانه رجل من شيعتنا اهل البيت فى ربيع الشيعة خ) «مح» على بن محمد بن شاذان بن نعيم عن خادم لابى ابراهيم بن عبدة النيشابورى فى [فى] فى باب تسمية من راه عليه السلام.

محمد شاكرى ابى محمد الحسن بن على العسكرى عليه السلام يكنى اباعبدالله روى عنه التلعكبرى حكايته لحال ابى محمد عليه السلام قال سمعته منه فى دار ابى على بن همام [لم] «مح».

محمد بن شبيب النهدى كوفى اخو جعفر بن شبيب يعرف جعفر بالبرذون [ق] «مح».

محمد بن شجاع المروزى اسند عنه [ق] «مح».

محمد بن شرفشاه بن محمد بن زيارة الحسينى النيشابورى المقيم بالجبل الكبير السيد شمس الدين من الفقهاء عالم صالح [جب].

محمد بن شريح الحضرمى يكنى ابابكر [قر] «مح».

محمد بن شريح الحضرمى ابوعبدالله ثقة روى عن ابيعبدالله عليه السلام [صه] له كتاب عنه بكار بن ابى بكر [جش] بن شريح له كتاب عنه ابن سماعة [ست ٠ ست] ثم بن شريح له كتاب عنه ابن نهيك و فى [ق] بن شريح الحضرمى الكوفى اسند عنه و ابن شريح الكندى كوفى فليتامل «مح».

مروان بن مسلم عن محمد بن شريح قال سئلت اباعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب خروج النساء الى العيدين فى اواخر كتاب النكاح.

محمد بن شعيب [ضا] «مح».

يعقوب بن يزيد عن محمد بن شعيب عن ابى كهمس فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين مرتين واخرى فى [يه] فى باب الوقف والصدقة وفى [فى] فى باب مايلقى الميت بعد موته فى كتاب الوصية. عنه عنه عن النضر بن شعيب فى باب الدعاء فى طلب الولد فى كتاب العقيقة. محمد بن عيسى بن عبيد عن محمد بن شعيب عن عمران بن اسحق الزعفرانى فى باب خلق ابدان الائمة عليهم السلام. عمران بن موسى عن محمد بن عبدالحميد عن محمد بن شعيب قال كتبت اليه فى باب النوادر فى آخر كتاب النكاح. محمد بن عبدالحميد عن محمد بن شعيب قال كتبت اليه فى [يه] فى باب ما احل الله عز وجل من النكاح. عمرو بن عثمان

عن محمد بن شعيب عن ابى جعفر المدائنى فى [فى] فى باب معرفة الجود والسخا فى كتاب الزكوة. احمد بن ابى عبدالله عن محمد بن شعيب عن الحسين بن الحسن بن (عن خ) عاصم فى باب النوادر فى آخر كتاب الزكوة.

محمد بن شعيب البوجاكتى [لم] «مح».

محمد بن شمس الشرف بن ابى شجاع على بن عبدالله الحسينى السيلقى السيد ابو شجاع عالم زاهد محدث [جب].

محمد بن شمعون النجاشى [ق] «مح».

محمد بن شهاب الجرمى الكوفى [ق] «مح».

محمد بن شهاب الزهرى عدو [ين ٥د] «مح».

عبدالرزاق عن معمر عنه قال سمعت على بن الحسين عليهما السلام فى [يب] فى باب علامة اول شهر رمضان وفى باب صيام يوم الشك و فى [بص] فى باب صيام يوم الشك. سفيان بن عيينة عن الزهرى عن على بن الحسين عليهما السلام فى [فى] فى باب وجوه الصوم روى عن الزهرى انه قال قال لى على بن الحسين عليهما السلام فى [يه] فى باب وجوه الصوم و نذكر بعض رواته فى النسب ايضا انشاالله تعالى.

محمد بن شهاب بن زيد ابو الحسن البارقى كوفى [ق] «مح».

محمد بن شهاب بن علاف العبدى ابو همام الكوفى [ق] «مح».

محمد بن شهاب الكبيسى الكوفى [ق] «مح».

جعفر بن محمد بن مالك عن محمد بن شهاب عن عبدالله بن يونس السبيعى فى [يب] فى باب فضل الكوفة.

محمد بن صابر الأزدى الكوفى [ق] «مح».

محمد صالح بن احمد بن شمس الدين المازندرانى الامام العلامة المحقق المدقق الرضى الزكى التقى النقى جليل القدر رفيع الشأن عظيم المنزلة دقيق الفطنة فاضل كامل صالح متبحر فى العلوم العقلية والنقلية ثقة ثبت عين له اخلاق كريمة وخصايل حسنه وله كتب منها كتاب شرح اصول الكافى كتاب حسن جيد كبير خمس مجلدات وكتاب شرح الروضة وكتاب شرح زبدة الأصول وحاشية على معالم الاصول و غيرها توفى رحمه الله تعالى سنة ست وثمانين بعد الالف رضى الله عنه وارضاه.

محمد بن صالح الارمنى [رى] «مح».

محمد بن صالح الحلبى [قر] فى نسخة واخرى ابن على ولعلها الصحيح «مح».

محمد بن صالح الخثعمى [رى] «مح».

محمد بن صالح بن محمد الهمدانى الدهقان من اصحاب العسكرى عليه السلام وكيل الناحية [صه ٥ جخ] وفى [د] وقيل الدهقان وفى [كش] حكى بعض الثقات بنيشابور انه خرج لأسحق بن اسمعيل عن ابى محمد عليه السلام توقيع يا اسحق الى ان قال فاذا وردت بغداد فاقراه على الدهقان وكيلنا و ثقتنا والذى يقبض من موالينا انتهى لكن تقدم عروة الدهقان وكيله عليه السلام ايضا وقد غلى فى آخر (عمره خ) امره و هذا يحتمله قبل التغير والله اعلم «مح».

على بن محمد عن محمد بن صالح فى [فى] فى مولد الصاحب عليه السلام.

محمد بن صالح بن مسعود الجدلى الكوفى اسند عنه [ق] «مح».

محمد بن صالح بن معوية بن عبدالله

بن جعفر الجعفری المدنی [ق] «مح».

محمد بن الصامت [جش] «مح».

محمد بن الصامت الجعفی اسند عنه [ق] مح».

محمد بن الصباح [ظم. ست. جش. صه] کوفی ثقة [صه. جش] عنه ابراهیم بن سلیمان [ست. جش. د. لم] و فی [د] سهو «مح».

حماد بن عثمان عن محمد بن الصباح فی نسخة واخری عن محمد بن ابی الصباح قال قلت لابی الحسن علیه السلام فی [یب] فی باب الایمان والاقسام روی هذا الخبر بعینه عن محمد بن الصباح فی [یه] فی باب الایمان والنذور الظاهر ان محمد بن ابی الصباح اشتباه والصواب محمد بن الصباح بقرینة اتحاد الخبر وعدم وجود محمد بن ابی الصباح والله اعلم. علی بن ابراهیم عن ابیه عن الحسن بن موسی عنه فی [یب] فی باب دیة عین الاعور وفی [بص] فی باب دیة من قطع راس المیت روی هذا الخبر بعینه فی [فی] فی باب الرجل یقطع راس المیت وفیه الحسین بدل الحسن فی نسخة الظاهر ان الحسین اشتباه بقرینة اتحاد الخبر والله اعلم. علی بن اسباط عن محمد بن الصباح عن عبدالرحمن بن الحجاج فی باب اصناف النساء.

محمد بن صدقة من اصحاب الرضا علیه السلام بصری غال [صه. جخ] بن صدقة العنبری البصری ابوجعفر روی عن ابی الحسن موسی علیه السلام وعن الرضا علیه السلام له کتاب عن موسی بن جعفر علیهما السلام عنه الحسن بن علی بن زکریا [جش] «مح».

عنه محمد بن سنان فی [یب] فی باب المواقیت و فی باب فضل زیارة ابی عبدالله الحسین بن علی علیهما السلام. محمد بن سنان عن محمد بن صدقة الشعیری فی [بص] فی باب من احرم قبل المیقات. عنه محمد بن سنان فی [فی] فی باب فضل زیارة الحسین علیه السلام فی آخر کتاب الحج.

محمد بن صفوان السلمی الأنصاری عداده فی المدنیین مات سنة ثلث و اربعین فی صفر وصلی علیه مروان بن الحکم [ل] «مح».

محمد بن الصلت بن مالك القرشی الکوفی [ق] وفی [یب] فی البینات فی موثقة عنه عن الرضا علیه السلام «مح».

علی بن اسباط عن محمد بن الصلت قال سئلت ابا الحسن الرضا علیه السلام فی [یب] فی باب البینات وفی [یه] فی باب من یجب رد شهادته وفی [فی] فی باب شهادة الشریك. عبدالرحمن بن ابی نجران عن محمد بن الصلت ابی العدیس عن صالح قال قال لی ابوجعفر علیه السلام یا صالح فی [یب] فی کتاب المکاسب قریبا من الآخر. عنه عن ابان عن ابی العدیس قال قال ابوجعفر علیه السلام یا صالح فی [فی] فی باب من یجب مصادقته و مصاحبته فی کتاب العشرة. السندی بن محمد عن محمد بن الصلت عن ابی حمزة فی باب المؤمن وعلاماته.

محمد بن صیفی الانصاری عداده فی المدنیین [ل] «مح».

محمد بن صیفی کوفی [دی] «مح».

محمد بن ضباری بن مالك بن الطائی الکوفی اسند عنه [ق] «مح».

محمد بن ضمرة بن مالك ابو مالك العنزی الکوفی اسند عنه [ق] «مح».

محمد بن طارق التغلبی [ق] «مح».

محمد بن طارق الطائی الکوفی [ق] «مح».

محمد الطاطری سعید بن محمد الطاطری عن ابیه عن ابی عبدالله علیه السلام فی [فی] فی باب کسب المغنیة و فی [بص] فی

باب اجر المغنية وفى [يب] فى كتاب المكاسب.

محمد بن طالب بن عمير العبدى [ق] «مح» .

محمد بن طاهر بن جمهور من غلمان العياشى [لم] «مح» .

محمد طاهر بن محمد بن حسين القمى مد ظله العالى الامام العلامة المحقق المدقق جليل القدر عظيم المنزلة دقيق الفطنة ثقة ثبت عين دين متصلب فى الدين لا يحصى مناقبه وفضائله جزاه الله تعالى افضل جزاء المحسنين له كتب نفيسة منها كتاب شرح تهذيب الاحكام و كتاب الاربعين فى مناقب امير المومنين عليه السلام و كتاب جامع فى الأصول و كتاب جليل القدر والمرتبة فى الرد على حكمة الفلاسفه وغيرها من الكتب وله رسائل منها رسالة فى صلوة الجمعة ورسالة فى الرد على الصوفية و رسالة فارسية فى السهو والشك و رسالة فى الفوائد الدينية ورسالة فى موعظة النفس ورسالة فى الرضاع ورسالة فى ترك السلام عليك ايها النبى ورسالة فى صلوة الليل و غيرها من الاذكار ورسالة فى تقسيم الفرائض وغيرها من الرسائل.

محمد الطبرى. سهل عن محمد الطبرى قال كتبت الى ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب الصيد والذكاة . معوية بن حكيم عن محمد بن اسلم عن رجل من طبرستان يقال له محمد قال قال معوية ولقيت الطبرى محمدا بعد ذلك فاخبرنى قال سمعت على بن موسى عليهما السلام فى [فى] فى باب مايجب من حق الأمام على الرعية .

محمد بن طلحة البكرى كوفى [ق] «مح» .

محمد بن طلحة بن عبيد الله بن عثمان بن عمرو بن كعب بن سعد بن تيم بن مرة يكنى ابا القاسم وقيل ابا سليمان قتل يوم الجمل فى عسكر اهل البصرة [ل] «مح» .

محمد بن طلحة بن مصرف الهمدانى اليامى كوفى [ق] «مح» .

محمد بن طلحة النهدى اخو عبد الله بن طلحة [ق] «مح» اسمعيل بن عبد الخالق عن محمد بن طلحة عن ابى عبد الله عليه السلام فى [فى] فى باب التزين يوم الجمعة . ابن ابى عمير عن محمد بن طلحة عن ابى عبد الله عليه السلام فى باب قص الاظفار فى كتاب الزى والتجمل .

محمد بن طليب بن عمارة الخثعمى - الكوفى [ق] «مح» .

محمد الطيار مولى فزارة [قر] قال محمد بن مسعود حدثنى محمد بن نصير قال حدثنى محمد بن الحسين عن جعفر بن بشير عن ابن بكير عن حمزة الطيار قال سئلنى ابو عبد الله عليه السلام عن قرائة القران فقلت ما انا بذلك قال لكن ابوك قال وسئلنى عن الفرائض فقلت وما ما انا بذلك فقال لكن ابوك قال ثم قال ان رجلا من قريش كان لى صديقا وكان عاميا (عالما خ) قاريا فاجتمع هو وابوك عند ابى جعفر عليه السلام وقال ليقبل كل واحد منكما على صاحبه ويسئل كل واحد منكما صاحبه ففعلا فقال القرشى لابى جعفر عليه السلام قد علمت ما اردت اردت ان تعلمنى ان فى اصحابك مثل هذا قال هو ذاك فكيف رأيت طاهر بن عيسى قال حدثنى جعفر بن احمد قال حدثنى الشجاعى عن محمد بن الحسين عن صفوان بن يحيى عن حمزة بن طيار عن ابيه محمد قال جئت الى باب ابى جعفر عليه السلام استأذن عليه فلم يأذن لى واذن لغيرى فرجعت الى منزلى وانا مغموم فطرحت نفسى على سرير فى الدار و ذهب عنى النوم فجعلت افكر واقول اليس المرجئة تقول كذا والقدرية تقول كذا والحرورية تقول

كذا والزيدية تقول كذا فيفسد عليهم قولهم فانا افكر في هذا حتى نادى المنادى فاذا بالباب يدق فقلت من هذا فقال رسول لابي جعفر عليه السلام يقول لك ابو جعفر اجب فاخذت ثيابي ومضيت معه فدخلت عليه فلما رآني قال يا محمد لا الى المرجئة ولا الى القدرية ولا الى الحرورية ولا الى الزيدية ولكن الينا انما حجبتك لكذا وكذا فقبلت وقلت به . حمدويه و محمد ابنا نصير قالا حدثنا محمد بن عيسى عن علي بن الحكم عن ابان الأحمر عن الطيار قال قلت لابي عبدالله عليه السلام بلغني انك كرهت مناظرة الناس وكرهت الخصومة فقال اما كلام مثلك للناس فلا نكرهه من اذا طار احسن ان يقع وان وقع احسن ان يطير فمن كان هكذا فلا نكره كلامه [كش] و تقدم في ابنه حمزة ما قد يحتمله والله اعلم «مح» حمزة بن محمد الطيار عن ابيه عن ابي جعفر عليه السلام في [في] في باب ان التواخي لم يقع على الدين .

محمد بن الطيب. احمد بن الحسين عنه عن عبدالوهاب بن منصور في [في] في باب ما يفصل به بين دعوى المحق والمبطل في امر الأمامة .

محمد بن ظهير ابو عبدالله المزني كوفي [ق] «مح» .

محمد بن عاصم . ابن ابي عمير عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب العصير في كتاب الأشربة .

محمد بن عايد الازدي كوفي [ق] «مح» .

محمد بن عباد بن سريع البارقي [ق] «مح» .

محمد بن عباد الطائي الكوفي [ق] «مح» .

محمد بن عباد بن عمرو الثقفي الكوفي [ق] «مح» .

محمد بن عبادة بن ابي روق عطية بن الحرث الهمداني الوثني الكوفي اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن عباس له روايات عنه احمد بن ميثم [ست] ولعله ابن مرزوق الآتي «مح» .

محمد بن عباس بن علي بن مروان بن الماهيار ابو عبدالله البزاز المعروف بابن الحجام ثقة ثقة من اصحابنا عين سديد كثير الحديث له كتاب ما نزل من القران في اهل البيت عليهم السلام قال جماعة من اصحابنا انه كتاب لم يصنف في معناه مثله وقيل انه الف ورقة [صه٠ جش] له كتب عنه التلعكبري [ست٠لم] و سمع منه سنة ثمان و عشرين و ثلثمائة [لم] «مح» .

محمد بن عباس بن عيسى ابو عبدالله كان يسكن بني غاضرة ثقة روى عن ابيه والحسن بن علي بن ابي حمزة [صه٠جش] و عبدالله بن جبلة له كتب عنه حميد [جش] روى عنه حميد كتبا كثيرة من الأصول [لم] و في اسانيد الفهرست كناه مكرراً بابي جعفر «مح» .

علي بن محمد بن رباح عن محمد بن العباس عن الحسن بن علي بن ابي حمزة في [يب] في باب فضل زيارة ابي عبدالله الحسين بن علي عليهما السلام . ابو طالب الأنباري عن علي بن محمد [الخ] فيه . الحسن بن محمد بن سماعة عن عبدالله بن جبلة و جعفر ومحمد بن عباس عن العلاء عن محمد بن مسلم في باب الشركة والمضاربة و في باب العتق واحكامه وفي باب الحراذامات وترك وارثا مملوكاً . عنه عن عبدالله بن جبلة ومحمد بن العباس عن العلاء عن محمد بن مسلم في باب السراري و ملك الايمان ٠ عنه عن

عبدالله و جعفر ومحمد بن العباس عن العلاء عن محمد بن مسلم فى [بص] فى باب ان من لا يصح ملكه من جهة النسب . محمد بن عبدالجبار عن محمد بن اسمعيل عن محمد بن عباس عن عمر بن يزيد فى مشيخة [يه] فى طريق عمر بن يزيد.

محمد بن العباس بن مرزوق له روايات عنه احمد بن ميثم [ست] «مح» .

محمد بن العباس بن الوليد النحوى يكنى ابا الحسين روى عنه التلعكبرى [لم] «مح» .

سلمة بن الخطاب عن محمد بن موسى عن محمد بن العباس بن الوليد عن ابيه فى [يب] فى باب الحكم فى اولاد المطلقات و فى [فى] فى باب الرضاع فى كتاب العقيقة .

محمد بن عبد بن خالد الأسدى الصيداوى مولاهم كوفى [ق] «مح» .

محمد بن عبد لجبار [ج] قمى ثقة [دى ٠ رى] بن ابى الصهبان عبدالجبار عنه سعد وغيره [لم ٠ ست] روى عن ابن بكير [كش] «مح».

محمد بن ابى الصهبان و اسم ابى الصهبان عبدالجبار له روايات اخبرنا بها ابن ابى جيد عن محمد بن الحسن عن سعد بن عبدالله والحميرى و محمد بن يحيى واحمد بن ادريس عن محمد بن ابى الصهبان [ست] فقد رويته عن ابى ومحمد بن الحسن رضى الله عنهما عن سعد بن عبدالله والحميرى و محمد بن يحيى العطار و احمد بن ادريس جميعا عن محمد بن عبدالجبار وهو محمد بن ابى الصهبان فى مشيخة [يه] فى طريقه . احمد بن ادريس عن محمد بن عبدالجبار الشيبانى فى [فى] فى مولد فاطمة الزهراء عليها السلام ٠ عنه سعد بن عبدالله و احمد بن ادريس فى [يب] و غيره كثيرا ٠ عنه محمد بن احمد بن يحيى فى [يب] فى باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس و فى باب صلوة الغريق من ابواب الزيادات فى الجزء الأول و فى باب الزيادات فى كتاب الصوم و فى باب تفصيل احكام النكاح وفى آخر باب المهور والاجور. عنه محمد بن الحسين فى باب اوقات الصلوة. عنه محمد بن على بن محبوب فى باب العمل فى ليلة الجمعة و يومها من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى و فى باب فضل المساجد و فى باب وقت الزكوة و فى باب الزيادات فى فقه النكاح وفى آخر باب عدد النساء . احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن ابى الصهبان قال كتبت الى الصادق عليه السلام فى باب ما يجب ان يخرج من الصدقة و فى [بص] فى باب اقل ما يعطى الفقير من الصدقة الظاهر ان روايته عن الصادق عليه السلام مرسلة لبعد زمانهما والله اعلم. عدة من اصحابنا عن احمد بن محمد عن محمد بن ابى الصهبان فى [يب] فى باب فضل صيام يوم الشك ثلث مرات. سعد عن احمد بن محمد عنه فى باب اوقات الصلوة. عنه محمد بن الحسن الصفار فى مشيخة [يه] فى طريق ابان بن عثمان و فى طريق ابراهيم بن ابى يحيى المدينى وفى [ست] فى ترجمة الحسن بن على بن فضال وترجمة حماد بن عيسى و فى [بص] فى باب من اضطر الى اكل الميتة والصيد . محمد بن يعقوب عن حبيب بن الحسن عنه فى باب حد النباش وفى [يب] فى باب حد السرقة ٠ سعد عن موسى بن جعفر عن ابى جعفر عنه فى باب المواقيت من ابواب الزيادات روى هذا الخبر بعينه سعد بن عبدالله عن موسى بن جعفر عنه فى [بص] فى باب اول وقت الظهر الظاهر ان لفظة ابى جعفر هنا سقطت من القلم بقرينة اتحاد الخبر والله اعلم. على بن حاتم عن احمد بن على عنه فى [يب] فى باب فضل شهر رمضان والصلوة فيه وفى

[بص] فى باب الزيادات فى شهر رمضان فى كتاب الصلوة .

محمد بن عبد الحميد روى عنه ابن الوليد [لم] «مح» .

محمد بن عبد الحميد بن سالم العطار ابو جعفر روى عبد الحميد عن ابى الحسن موسى عليه السلام و كان ثقة من اصحابنا الكوفيين [صه ٠ جش] له كتاب [جش ٠ ست] عنه عبد الله بن جعفر [جش] احمد بن ابى عبد الله [ست] مولى بجيلة [دى ٠ رى] وقد يحتمله المتقدم عن [لم] فتامل «مح» . كوفى [دى]

محمد بن عبد الحميد العطار ابوه عبد الحميد بن سالم العطار مولى لبجيلة فى [جخ] فى [ضا] . سهل بن زياد عنه عن يونس بن يعقوب فى [فى] فى باب الدعاء للرزق . عنه عن محمد بن عبد الحميد عن صفوان عن ابن مسكان فى [يب] فى باب كيفية الصلوة . عنه عن محمد بن عبد الحميد عن الحسن بن الجهم فى [فى] فى باب ان الائمة عليهم السلام يعلمون متى يموتون . عنه عن محمد بن عبد الحميد عن يحيى بن عمرو فى باب حسن الخلق . عنه عن محمد بن عبد الحميد عن صفوان عن ابن مسكان فى باب التعقيب بعد الصلوة . عنه عن محمد بن عبد الحميد العطار عن يونس بن يعقوب فى كتاب الروضة بعد حديث ياجوج و ماجوج ثلث مرات . محمد بن الحسن الصفار عنه عن احمد بن محمد بن ابى نصر فى [ست] فى ترجمة احمد بن محمد بن ابى نصر . محمد بن الحسن الصفار و سعد بن عبد الله عن محمد بن عبد الحميد عن عاصم بن حميد فى ترجمة عاصم بن حميد . محمد بن الحسن الصفار عن محمد بن عبد الحميد عن محمد بن عمر بن يزيد فى ترجمة محمد بن عمر بن يزيد . عنه عن محمد بن عبد الحميد عن محمد بن الفضيل فى [يب] فى باب حكم الجنابة . محمد بن يحيى عن محمد بن الحسن عن محمد بن عبد الحميد عن منصور بن يونس فى [فى] فى باب ان الله عزوجل لم يعلم نبيه الا امره ان يعلمه امير المومنين عليه السلام . الصفار عن محمد بن عبد الحميد الطائى عن محمد بن الفضيل فى باب ان المرأة اذا انزلت وجب عليها الغسل . محمد بن الحسن عن محمد بن عبد الحميد عن محمد بن عمر بن يزيد فى باب وقت المغرب والعشاء . سعد والحميرى عن محمد بن عبد الحميد عن محمد بن عمر بن يزيد فى [ست] فى ترجمة عمر بن يزيد . سعد بن عبد الله عن محمد بن عبد الحميد عن ابى جميلة فى ترجمة زيد الشحام و فى مشيخة [يه] فى طريق زيد الشحام . محمد بن على بن محبوب عن محمد بن عبد الحميد عن سيف بن عميرة فى [يب] فى باب كيفية الصلوة . عنه عنه عن محمد بن عمر بن يزيد فى باب المواقيت من ابواب الزيادات . عنه عن محمد بن عبد الحميد عن محمد بن على عن الرضا عليه السلام فى باب العيوب الموجبة للرد . عنه عن محمد بن عبد الحميد عن الحسن بن الجهم فى [بص] فى باب المرأة تؤم النساء . سعد بن عبد الله عن موسى بن الحسن عن محمد بن عبد الحميد عن ابى جميلة المفضل بن صالح فى باب وجوب الاستبراء من الجنابة وفى باب ما تحل لبنى هاشم من الزكوة وفى باب المتمتع متى يقطع التلبية و فى [يب] فى باب صفة الاحرام قريبا من الآخر . عنه عن موسى بن الحسن عن محمد بن عبد الحميد البجلى عن يونس بن يعقوب فى باب الأفاضة من عرفات . عنه عن موسى بن الحسن عن محمد بن عبد الحميد النخعى عن سيف بن عميرة فى اواخر باب احكام الجماعة . محمد بن يحيى عن موسى بن الحسن عن محمد بن عبد الحميد عن ابى جميلة فى [فى] فى باب دية فى بعض

عين الأعمى. محمد بن يعقوب عن محمد بن يحيى عن محمد بن الحسين و حبيب بن الحسن عن عن محمد بن عبد الحميد العطار عن بشار (سيار خ) عن زيد الشحام فى باب حد الساحر. عنه عن حبيب بن الحسن عن محمد بن عبد الحميد العطار عن يسار عن زيد الشحام فى [يب] فى باب الحد فى السرقة . محمد بن يحيى عن محمد بن الحسين وحبيب بن الحسين عن محمد بن عبد الحميد العطار عن بشار عن زيد الشحام فى باب الزيادات فى كتاب الحدود . محمد بن يعقوب عن حبيب بن الحسن عن محمد بن عبد الحميد العطار عن بشار عن زيد الشحام فى [بص] فى باب حد النباش و قد بينا الصواب من النسخ المختلفة فى ترجمة زيد الشحام محمد بن احمد بن يحيى عن محمد بن عبد الحميد عن يونس بن يعقوب فى [يب] فى آخر باب المياه و احكامها و فى اواخر باب تلقين المحتضرين وفى [بص] فى باب ما ليس له نفس سائلة يقع فى الماء . عنه عنه عن سيف بن عميرة فى [يب] فى باب ما يجوز الصلوة فيه من اللباس وفى باب التيمم من ابواب الزيادات. محمد بن يحيى العطار عن محمد بن احمد عن محمد بن عبد الحميد عن سيف بن عميرة فى مشيخة [يه] فى طريق منصور بن حازم . على بن الحسن عن محمد بن عبد الحميد عن ابى جميلة فى [بص] فى باب عرق الجنب يصيب الثوب. على بن الحسن بن فضال عن محمد بن عبد الحميد عن ابى جميلة فى باب من افطر قبل دخول الليل وفى [يب] فى باب حكم الساهى والغالط فى الصيام وفى باب تطهير الثياب. محمد بن يعقوب عن محمد بن جعفر الرزاز عن محمد بن عبد الحميد عن سيف بن عميرة فى باب الرهون . عنه عن محمد بن جعفر الكوفى عن محمد بن عبد الحميد عن سيف بن عميرة فى باب الحد فى السرقه و بدون الكوفى فى باب الكفارة عن خطاء المحرم وفى [فى] فى باب كفارة ما اصاب المحرم من الطير. عنه عن محمد بن جعفر الرزاز عن محمد بن عبد الحميد عن سيف بن عميرة فى [بص] فى باب الرهن يهلك عند المرتهن . عنه عن محمد بن جعفر الكوفى [الخ] فى باب حد النباش وفى [فى] فى باب حد النباش. عنه عن محمد بن جعفر الرزاز [الخ] فى باب الرهن . السيارى عن على بن محمد عن محمد بن عبد الحميد عن بعض اصحابه عن ابى عبد الله عليه السلام فى باب نادر بعد باب ما يستدل به المرأة على المحمدة فى كتاب النكاح . محمد بن يعقوب عن احمد بن محمد ومحمد بن يحيى عن محمد بن الحسين عن محمد بن عبد الحميد عن منصور بن يونس فى باب ما فرض الله عز وجل و رسوله صلى الله عليه و آله من الكون مع الأئمة عليهم السلام. سعد عن محمد بن الحسين عن محمد بن عبد الحميد عن محمد بن الفضيل فى [يب] فى باب زكوة اموال الاطفال وفى [بص] فى باب الزكوة فى مال اليتيم . سعد بن عبد الله عن محمد بن الحسين عن محمد بن عبد الحميد عن سيف بن عميرة فى [يب] فى باب حكم من اسلم فى شهر رمضان . عبد الله بن محمد عن محمد بن عبد الحميد عن ابى جميلة فى باب العتق. عبد الله بن محمد بن عيسى عن محمد بن عبد الحميد عن يونس بن يعقوب فى [فى] فى باب فيه نتف و جوامع من الرواية . احمد بن محمد البرقى عن ابيه عن محمد بن عبد الحميد عن منصور بن يونس فى باب التسليم و فضل المسلمين. محمد بن احمد بن يحيى عن ابى عبد الله عن محمد بن عبد الحميد عن محمد الخزاز فى [يب] فى كتاب المكاسب قريبا من الآخر . على بن مهزيار عن محمد بن عبد الحميد عن محمد بن الفضيل فى باب علامة اول شهر رمضان . عنه عن محمد بن عبد الحميد

عن محمد بن عمارة فى باب فصل الجماعة و عن محمد بن الفضيل فى [فى] فى باب صفة النفاق والمنافق . ابن ابى عمير عن محمد بن عبد الحميد عن يونس بن يعقوب فى [يب] فى باب مستحق الفطرة . محمد بن يحيى المعاذى عن محمد بن عبد الحميد عن محمد بن حفص فى باب تلقين المحتضرين وفى [بص] فى باب تقديم الوضوء على غسل الميت . عمران بن موسى عن محمد بن عبد الحميد عن على بن الفضل الواسطى فى باب من صام يوم التروية ويوم عرفة فى كتاب الحج وعن محمد بن الفضيل فى [فى] فى باب الرجل يتزوج المرأة ويتزوج ام ولد ابيها و عن على بن الفضل الواسطى فى باب صلوة الكسوف وفى [يب] فى اواخر باب الذبح . عمران عن محمد بن عبد الحميد عن محمد بن الفضيل فى باب الطواف . محمد بن عيسى عن محمد بن عبد الحميد عن ابى خالد مولى على بن يقطين فى باب صفة الاحرام قريبا من الآخر . احمد بن محمد بن خالد عن محمد بن عبد الحميد عن محمد بن جندب فى [فى] فى باب فضل الحج والعمرة سلمة بن الخطاب عن محمد بن عبد الحميد عن احمد بن عيسى فى [يب] فى آخر كتاب الحج.

محمد بن عبد الحميد بن قبة الرازى ابو جعفر [لم ٥جش] متكلم عظيم القدر حسن العقيدة كان معتزليا وانتقل اخذ عنه ابن بطة [د] فى غيره ابن عبد الرحمن كما يأتى «مح» .

محمد بن عبد ربه الانصارى اجاز التلعكبرى جميع حديثه وكان يروى عن سعد بن عبد الله وعبد الله بن جعفر الحميرى ونظرائهما على يدى ابى احمد اسمعيل بن يحيى العبسى [لم] (الانصارى الهمدانى ابو عبد الله فى سند رواية من روايات الصاحب خ) «مح» .

محمد بن عبد الرحمن بن ابى بكر المليكى الجذعانى القرشى التميمى ابو غرارة المكى اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن عبد الرحمن بن ابى ليلى الانصارى القاضى الكوفى مات سنة ثمان و اربعين ومائة [ق] روى ابن عقدة عن عبد الله بن ابراهيم بن قتيبة عن ابن نمير وسئل عن ابن ابى ليلى فقال كان صدوقا مأمونا ولكنه سيئ الحفظ جدا و هذه الرواية من المرجحات لانها توجب تعديلا [صه] «مح» .

محمد بن عبد الرحمن البزاز الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن عبد الرحمن الذهلى (الباهلى خ) السهمى البصرى اسند عنه مات سنة سبع وثمانين ومائة [ق] قال ابن عقدة عن محمد بن احمد بن عبد الله بن زياد الزيات قال حدثنا محمد بن عبد الرحمن بن محمد العزرمى قال حدثنا محمد بن عبد الرحمن السهمى البصرى وكان من الثقات وهذه الرواية من المرجحات [صه] «مح» .

محمد بن عبد الرحمن السلمى الكوفى اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن عبد الرحمن العرزمى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن احمد بن يحيى عن يوسف بن الحارث عنه عن ابيه فى [يب] فى باب احكام فوائت الصلوة و فى باب الحدود فى اللواط روى هذا الخبر بعينه محمد بن احمد عن سيف بن الحرث فى نسخة واخرى عن يوسف بن الحرث عنه عن ابيه فى [فى] فى باب الحد فى اللواط الظاهر ان الصواب يوسف بن الحرث بقرينة اتحاد الخبر وكثرة رواية محمد بن احمد بن يحيى عنه والله اعلم . محمد بن احمد بن يحيى عن يوسف بن الحرث عنه عن ابيه فى [يب]

فى باب دية عين الاعور . على بن الحكم عن عبدالرحمن بن العرزمى عن ابيه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب احكام الجماعة . سفيان - الجريرى عن العرزمى عن ابيه فى اخره .

محمد بن عبدالرحمن بن عمر بن اذينة [ظم] تقدم فى عمر بن اذينة «مح» .

محمد بن عبدالرحمن بن عمر بن قبة الرازى ابو جعفر متكلم عظيم القدر حسن العقيدة قوى فى الكلام كان قديماً من المعتزلة وتبصر وانتقل [صه ٠ جش] وكان حاذقا شيخ الامامية فى زمانه [صه] له كتب فى الكلام و قد سمع الحديث واخذ عنه ابن بطة [جش] قال ابو الحسن السوسنجردى وكان من عيون اصحابنا و صالحيهم المتكلمين وقد حج على قدميه خمسين حجة مضيت الى ابى القاسم البلخى الى بلخ بعد زيارتى الرضا عليه السلام بطوس فسلمت عليه وكان عارفا بى ومعى كتاب ابى جعفر محمد بن قبة فى الامامة المعروف بالأنصاف فوقف عليه ونقضه بالمسترشد فى الأمامة فعدت الى الرى فدفعت الكتاب الى ابن قبة فنقضه بالمستثبت فى الأمامة فحملته الى ابى القاسم فنقض بنقض المستثبت فعدت الى الرى فوجدت ابا جعفر رحمه الله قدمات [صه] وعن ابى الحسين المهلوس العلوى الموسوى رضى الله عنه عن ابى الحسين (الحسن خ) السوسنجردى [جش] «مح» .

محمد بن عبدالرحمن بن المغيرة بن الحرث بن ابى ذئب المدنى ابو الحرث اسند عنه مات ابن ابى ذئب سنة سبع وخمسين ومائة [ق] «مح» .

احمد بن ابى عبدالله عن الحسن بن على عن محمد بن الفضيل عن محمد بن عبدالرحمن عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الصيد والذكاة مرتين و فى [بص] فى باب كراهية صيد الليل. أحمد بن رزق الغمشانى عن محمد بن عبدالرحمن عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب فيه نتف وجوامع من الرواية فى الولاية.

محمد بن عبدالرحمن الهمدانى . الحسن بن على بن ابراهيم بن محمد عن جده ابراهيم بن محمد ان محمد بن عبدالرحمن الهمدانى كتب الى ابى الحسن الثالث عليه السلام فى [يب] فى باب حكم الجنابة وفى [بص] فى باب سقوط فرض الوضوء عند الغسل من الجنابة .

محمد بن عبدالسلام الكوفى [ق] ثم ابن عبدالسلام كوفى «مح» .

محمد بن عبدالعزيز بن ابى طالب القمى الشيخ الفقيه فقيه ورع [جب] .

محمد بن عبدالعزيز الزهرى قال ابن عقدة عن عبدالرحمن بن يوسف عن محمد بن اسمعيل البخارى قال محمد بن عبدالعزيز الزهرى منكر الحديث [صه] «مح» .

محمد بن عبدالعزيز بن زياد البارقى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن عبدالعزيز الشيبانى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن عبدالعزيز بن عمر بن عبدالرحمن بن عوف الزهرى المدنى اسند عنه [ق] كأنه ابن عبدالعزيز الزهرى المتقدم «مح» .

محمد بن عبدالعزيز بن نقيع البارقى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن عبدالعزيز بن هانى الكلابى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن عبدالعزيز . احمد بن محمد بن عيسى عنه عن بكر بن محمد عمن رواه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الدعاء فى ادبار الصلوة .

محمد بن عبدالكريم الشيخ جمال الدين

فقيه واعظ [جب] .

محمد بن عبد الكريم الوزيري القاضي عدل ثقة [جب] .

محمد بن عبد الله [سين] «مح» .

محمد بن عبد الله ابو المفضل الشيباني هو ابن عبد الله بن محمد بن عبيد الله ويقال ابن عبد الله بن المطلب كما ياتي «مح» .

محمد بن عبد الله الأشعري [ضا٠ضا] «مح» .

احمد بن محمد بن ابي نصر ومحمد بن الحسن الاشعري عنه قال قلت للرضا عليه السلام في [يب] في باب تفصيل احكام النكاح الظاهر انه ابن عبد الله بن عيسى الاشعري .

محمد بن عبد الله الأعلم الكوفي [ق] «مح» .

محمد بن عبد الله بن جحش الاسدي حليف ابن (بني خ) عبد شمس عداده في المدنيين [ل] «مح» .

محمد بن عبد الله وقيل عبيد الله بندار ابو عبد الله الخباني الملقب بماجيلويه هو محمد بن ابي القاسم وقد تقدم «مح» .

محمد بن عبد الله بن جعفر بن ابي طالب قتل مع الحسين عليه السلام [سين] «مح» .

محمد بن عبد الله بن جعفر بن الحسين بن جعفر بن جامع بن مالك الحميري ابو جعفر القمي كان ثقة وجها كاتب صاحب الأمر عليه السلام وساله مسايل في ابواب الشريعة [صه٠جش] قال لنا احمد بن الحسين و وقعت هذه المسائل الى في اصلها والتوقيعات بين السطور وكان له اخوة جعفر والحسين واحمد وكلهم كان له مكاتبة [صه] و لمحمد كتب [جش] بن عبد الله بن جعفر الحميري عنه احمد بن هرون الفامي و جعفر بن الحسين عنهما ابو جعفر بن بابويه [ست٠لم] بن عبد الله الحميري ابو جعفر قمي [لم] ايضا «مح» .

ولمحمد كتب روى عنه علي بن حاتم القزويني [جش] محمد بن عبد الله بن جعفر الحميري روى عنه احمد بن هرون الفامي و جعفر بن الحسين روى عنهما محمد بن علي بن الحسين بن بابويه [لم٠جخ] ثم قال محمد بن عبد الله بن جعفر الحميري روى ابن بابويه ابو جعفر عن احمد بن هرون الفامي (القاضي خ) [لم] والظاهر انهما واحد «س»

له مصنفات و روايات اخبرنا جماعة عن محمد بن علي بن الحسين عن احمد بن هرون الفامي و جعفر بن الحسين عنه في [ست] في ترجمته. ابو القاسم جعفر بن محمد عنه عن ابيه مرتين في [يب] في باب فضل زيارة ابي عبد الله الحسين بن علي عليهما السلام واخرى في باب فضل زيارة امير المؤمنين عليه السلام . ابن قولويه عنه عن ابيه في باب الزيادات في القضايا والاحكام . محمد بن احمد بن داود عن ابيه قال حدثنا محمد بن عبد الله الحميري قال كتبت الى الفقيه عليه السلام في باب ما يجوز الصلوة فيه من اللباس . عنه عن ابيه عن محمد بن عبد الله بن جعفر الحميري قال كتبت الى الفقيه مرتين في باب حد حرم الحسين عليه السلام . محمد بن يعقوب عن محمد بن عبد الله بن جعفر عن ابيه في [في] في باب السفر جل. عنه عن محمد بن عبد الله ومحمد بن يحيى جميعا عن عبد الله بن جعفر الحميري في باب تسمية من رآه عليه السلام .

محمد بن عبد الله الجعفري قال ابن الغضائري لا نعرفه الا من جهة علي بن محمد صاحب الزنج ومن جهة عبد الله بن محمد البلوي والذي يحمل عليه سائره فاسد و قال في كتابه الآخر محمد بن الحسن بن عبد الله الجعفري

روى عنه على بن محمد العبيدى صاحب الزنج بالبصرة وروى عنه عمارة بن زيد ايضا و هو منكر الحديث [صه] تقدم ابن الحسن «مح».

محمد بن عبدالله الجلاب البصرى من اصحاب الكاظم عليه السلام واقفى [صه٠جخ] «مح».

محمد بن عبدالله الجملى المرادى الكوفى اسند عنه [ق] «مح».

محمد بن عبدالله بن الحسن بن الحسن بن على بن ابى طالب عليهم السلام ابو عبدالله المدنى قتل سنة خمس واربعين ومائة بالمدينة [ق] وزاد [د] الملقب بالنفس الزكية «مح».

محمد بن عبدالله بن الحسين بن على بن الحسين بن على بن ابيطالب عليهم السلام ابو عبدالله اسند عنه مدنى نزل الكوفة مات سنة احدى وثمانين و مأته وله سبع و ستون سنة [ق] «مح».

محمد بن عبدالله الحضرمى له كتاب الصلوة عنه على بن عبدالرحمن البكائى [ست] وفى [د٠لم] «مح».

محمد بن عبدالله بن خالد مولى بنى الصيدا. احمد بن عمرو بن محمد بن الحسن قال حدثنى ابى قال حدثنا محمد بن عبدالله بن خالد مولى بنى الصيدا انه صلى خلف جعفر بن محمد عليهما السلام فى [يب] فى باب الصلوة على الأموات من ابواب الزيادات فى الجزء الاول وفى [بص] فى باب رفع اليدين فى كل تكبيره فى الصلوة على الميت.

محمد بن عبدالله الخراسانى. الحسين بن الحسن بن البرد الدينورى عن محمد بن على عن محمد بن عبدالله الخراسانى خادم الرضا عليه السلام قال دخل رجل من الزنادقة على ابى الحسن عليه السلام فى [فى] فى باب حدوث العالم و اثبات المحدث.

محمد بن عبدالله راس المدرى ابن جعفر الثانى ابن عبدالله بن جعفر بن محمد بن على بن ابى طالب ذكره [جش] مع اخيه جعفر ان جعفر أروى عنه عن ابيه «مح».

محمد بن الحسين عن بعض الطالبين يلقب برأس المدرى قال سمعت الرضا عليه السلام فى [فى] فى باب النوادر فى آخر كتاب الصلوة.

محمد بن عبدالله بن رباط البجلى روى ابوه عن ابى عبدالله عليه السلام كان هو وابوه ثقتين [صه٠جش] له كتاب نوادر عنه الحسن بن محبوب [جش] «مح».

محمد بن عبدالله الرضوى القمى السيد جمال الدين ابو الفتح فقيه صالح [جب]

محمد بن عبدالله روى عنه ابان بن عثمان فلم يثبت معرفته [ق] «مح».

محمد بن عبدالله بن زرارة بن اعين رجل فاضل دين اصدق لهجة من احمد بن الحسن بن فضال عنه (عنه خ) على بن الريان كما تقدم فى الحسن بن على بن فضال وفى تعليقات الشهيد الثانى على [صه] انه مجهول الحال والعلامة قد وثق رواية هو فى طريقها و هو يؤيد ما قدمنا فتدبر «مح».

على بن الحسن بن على بن فضال عنه عن احمد بن محمد بن ابى نصر فى [يب] فى باب فضل زيارة مولانا امير المؤمنين عليه السلام. عنه على بن الحسن بن فضال مرتين فى باب ضروب النكاح واخرى فى باب ما يحرم من النكاح من الرضاع. على بن الحسن بن فضال عنه عن الحسن بن على مرتين فى باب العقود على الأماء. على بن الحسين عنه عن محمد بن الفضيل فى [فى] فى باب الدعاء للعلل والأمراض

الظاهر ان علي بن الحسين مصغر اسهو والصواب علي بن الحسن بقرينة المواضع المذكورة والله اعلم . احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن اسمعيل عنه عن الحسن بن علي في [يب] في باب المهور والأجور. احمد بن محمد عن محمد بن اسمعيل عنه عن محمد بن اسلم الطبري فيه . ابن اسباط عنه عن بعض آل اعين في باب العتق. علي بن اسباط عنه عن بعض آل اعين في [في] في باب نوادر في كتاب العتق . محمد بن الحسين عنه عن عيسى بن عبدالله في [يب] في باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة وعن عيسى بن عبدالله الهاشمي في باب دخول الحمام و في باب من الصلوة المرغب فيها من ابواب الزيادات في الجزء الثاني و في باب الاذان والاقامة من ابواب الزيادات . محمد بن علي بن محبوب عن محمد بن الحسين عنه عن عيسى بن عبدالله الهاشمي في [بص] في باب استقبال القبلة عند البول و في باب وجوب الاستنجاء من الغائط والبول. احمد بن ادريس عن الحسين بن عبيدالله (عبدالله خ) عن محمد بن عيسى ومحمد بن عبدالله عن علي بن حديد في [في] في مولد النبي صلى الله عليه وآله. احمد عن الحسين عن محمد بن عبدالله عن محمد بن الفضيل فيه . احمد بن الحسن عن محمد بن عبدالله عن علي بن حديد مرتين في [يب] في باب الخلع. علي بن الحسن عن اخويه عن ابيهما عن محمد بن عبدالله عن عبدالله بن بكير فيه . عمرو بن عثمان عن محمد بن عبدالله عن بعض اصحابه عن ابي عبدالله عليه السلام في آخر باب الذبائح والاطعمة . محمد بن احمد الكوفي ولقبه حمدان عن محمد بن عبدالله عن محمد بن ابي حمزة في باب الصلوة على الأموات من ابواب الزيادات في الجزء الثاني .

محمد بن عبدالله بن زيد الأنصاري روى (يقال خ) انه ولد بعهد النبي صلى الله عليه وآله عداده في المدنيين [ل] «مح» .

محمد بن عبدالله السجاد الكوفي [ق] وزاد [د] الاشجعي ابو اسمعيل [ق٠جخ] «مح» .

محمد بن عبدالله بن سعيد بن حيان بن ابجر الكناني ابو الحسن الكوفي [ق] «مح».

محمد بن عبدالله بن سلام بن الحرث الخزرجي الأنصاري عداده في المدنيين [ل] «مح» .

محمد بن عبدالله السمندري في نسخة وفي اخرى الشميذري روى عبدالله بن الصدق عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [يب] في باب من يجب معه الجهاد .

محمد بن عبدالله بن سوادة الهمداني الخارفي الكوفي [ق] «مح» .

محمد بن عبدالله بن سهل [ق٠جخ] اسند عنه [د] «مح».

محمد بن عبدالله بن شهاب ابو عبادة العبدي الكوفي اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن عبدالله الصيقل حمدان بن النضر عنه عن ابي الحسن الرضا عليه السلام في [يب] في باب صوم اربعة الأيام في السنة و في [في] في باب صيام الترغيب .

محمد بن عبدالله الطاهري [ضا] «مح» .

محمد بن عبدالله الطهومي (الطهري خ) [ضا] «مح» .

محمد بن عبدالله الطيار [ق] وتقدم عن [قر] محمد الطيار مولى فزارة و في [د] محمد بن عبدالله مولى فزارة الطيار [ق٠جخ٠كش] ممدوح «مح» .

محمد بن عبدالله بن عبدالرحمن بن

ابى عقيل الثقفى كوفى [ق] «مح».

محمد بن عبد الله بن عبيد بن عمير - الليثى المكى [ق] «مح».

محمد بن عبد الله بن علاثة الدمشقى اسند عنه [ق] «مح».

محمد بن عبد الله بن علي بن ابى رافع مولى مات سنة سبع وخمسين و مأته [ق] و يأتى ابن عبيدالله «مح».

محمد بن عبد الله بن علي بن الحسين بن على بن ابى طالب الهاشمى المدنى اسند عنه مات سنة ثمان واربعين ومأته وله ثمان و خمسون سنة [ق] «مح».

عنه ابو كهمس فى [فى] فى باب النورة فى كتاب الزى والتجمل.

محمد بن عبد الله ابن عم الحسين بن ابى العلاء روى ابن عقدة عن الحسن بن على بن بزيع عن عبدالله بن محمد المزخرفى ابو محمد قال حدثنى محمد بن عبدالله بن عم الحسين بن ابى العلاء و كان خيرا [صه] «مح».

محمد بن عبد الله بن عمرو بن سالم بن لاحق ابو عبدالله اللاحقى الصفار روى عن الرضا عليه السلام له نسخة تشبه كتاب الحلبى مبوبة كبيرة. عنه احمد بن محمد بن عيسى بن بعراد (العرادخ) [جش] «مح».

محمد بن عبد الله بن عيسى الأشعرى قمى [ضا] «مح».

احمد بن محمد بن ابى نصر و محمد بن الحسن الاشعرى عن محمد بن عبدالله الاشعرى قال قلت للرضا عليه السلام فى [يب] فى باب تفصيل احكام النكاح. احمد بن محمد بن ابى نصر عن محمد بن عبدالله قال سئلت اباالحسن عليه السلام فى باب العمل فى ليلة الجمعة ويومها من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى. عنه عن محمد بن عبدالله قال قال ابو الحسن الرضا عليه السلام فى [فى] فى باب صلة الرحم. عنه عن محمد بن عبدالله فى نسخة واخرى ابن عبيدالله القمى قال سئلت اباالحسن الرضا عليه السلام فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج و تقدم ابن عبدالله الاشعرى والظاهر انه هو.

محمد بن عبد الله بن غالب ابو عبدالله الأنصارى البزاز ثقة فى الرواية على مذهب الواقفة [صه. جش] له كتاب عنه حميد [جش] «مح».

احمد بن محمد بن سعيد عنه عن الحسن بن على فى [يب] فى باب علامة اول شهر رمضان.

محمد بن عبد الله القرشى [ق] «مح».

محمد بن عبد الله القلاعى اخو دارم مولى بنى تميم الكوفى [ق] «مح».

محمد بن عبد الله بن محمد روى عنه (عن خ) ابن نوح دعاء الحريق باسناده [لم] «مح».

محمد بن عبد الله بن محمد بن ابى الكرام الجعفرى الهاشمى المدنى اسند عنه [ق] «مح».

محمد بن عبد الله بن محمد بن عبيد الله بن البهلول ابو المفضل كان سافر فى طلب الحديث عمره اصله كوفى و كان فى اول عمره ثبتا ثم خلط وجل اصحابنا يغمزونه ويضعفونه [صه. جش] الا ان فيه البهلول بن همام بن عبد المطلب ثم قال له كتب رأيت هذا الشيخ و سمعت منه كثيرا ثم توقفت عن الرواية الا بوساطة (بواسطة خ) بينى و بينه وفى [ست] و [لم] بن عبدالله بن المطلب وفى [صه] ايضا «مح».

الحسين بن عبيدالله عن ابى المفضل محمد بن عبدالله بن محمد بن عبيدالله بن المطلب الشيبانى عن ابى العباس محمد بن جعفر بن محمد

البزاز عن محمد بن عيسى بن عبيد اليقطينى فى مشيخة [يب] فى طريق يونس بن عبدالرحمن وكذا فى مشيخة [بص] الاان فيه عن محمد بن جعفر الرزاز.

محمد بن عبدالله بن محمد بن على بن الحسين بن على بن ابى طالب المدنى اسند عنه [ق] «مح».

محمد بن عبدالله بن محمد بن عمر بن على بن ابى طالب ابو جعفر المدنى روى عن ابى عبدالله عليه السلام نسخة . ابو محمد القاسم بن جعفر عن ابيه عنه [جش] «مح».

محمد بن عبدالله المدايني [ض ٠ ج] لحق موسى بن جعفر [ج] «مح».

محمد بن عبدالله بن مروان . على بن مهزيار عنه قال رأيت يونس بمنى يسال اباالحسن عليه السلام فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج .

محمد بن عبدالله المسلى ومسلية قبيلة من مذحج كان ثقة قليل الحديث [صه ٠ جش] له كتاب نوادر عنه حميد [جش] «مح».

ايوب بن نوح عن المسلى عن عبدالله بن عبيد عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين وفى [بص] فى باب تقديم الوضوء على غسل الميت .

محمد بن عبدالله المسمعى . محمد بن احمد بن يحيى عنه عن اسمعيل بن مهران عن سيف بن عميرة فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين. محمد بن احمد بن يحيى عنه عن اسمعيل بن يسار الواسطى عن سيف بن عميرة فيه .

محمد بن عبدالله بن المطلب الشيبانى ابو المفضل [ست ٠ صه ٠ لم] كثير الرواية حسن الحفظ غير انه ضعفه جماعة من اصحابنا [ست] بدون غير انه [صه] و قال ابن الغضائرى انه وضاع كثير المناكير رأيت كتبه وفيها الاسانيد من دون المتون والمتون من دون الاسانيد وارى ترك ما يتفرد به [صه] كثير الرواية الا انه ضعفه قوم [لم] اخبرنا عنه بجميع رواياته جماعة من اصحابنا [ست] تقدم عن [جش] ابن عبدالله بن محمد بن عبيدالله و عن [صه] ايضا «مح» .

الحسين بن عبيدالله عن ابى المفضل الشيبانى عن محمد بن يعقوب الكلينى فى مشيخة [يب] فى طريق محمد بن يعقوب وطريق على بن ابراهيم وطريق محمد بن يحيى العطار وطريق احمد بن ادريس وغيرهم . الحسين بن عبيدالله عن ابى المفضل محمد بن عبدالله بن المطلب الشيبانى عن محمد بن يعقوب فى [ست] فى ترجمة محمد بن يعقوب . ابو عبدالله الحسين بن عبيدالله و احمد بن عبدون عن ابى المفضل الشيبانى عن محمد بن جعفر بن بطة فى ترجمة احمد بن محمد بن خالد بن عبدالرحمن .

محمد بن عبدالله المكى روى عنه حميد نوادر [لم ٠ ست] مات سنة ست و ستين و مائتين وصلى عليه ابنه [لم] والظاهر ان هذا هو المسلى المتقدم «مح» .

محمد بن عبدالله بن مملك الأصبهانى اصله جرجان و سكن اصبهان ابو عبدالله جليل فى اصحابنا عظيم القدر والمنزلة كان معتزليا ورجع على يد عبدالرحمن بن احمد بن جبرويه رحمه الله [صه ٠ جش] له كتب «مح» .

محمد بن عبدالله بن مهران ضعيف [ج ٠ لم] الكرخى يرمى بالغلو ضعيف [دى] ابو جعفر الكرخى من ابناء الأعاجم غال كذاب فاسد المذهب والحديث مشهور بذلك [جش ٠ صه] له كتاب فى الممدوحين والمذمومين يدل على خبثه و كذبه [صه] غال [كش] ثم عن محمد

بن مسعود متهم وهوغال «مح».

عنه احمد بن ابى عبدالله البرقى فى مشيخة [يه] فى طريقه وفى [ست] فى ترجمته . محمد بن احمد بن يحيى عن ابى عبدالله الرازى عنه عن على بن جعفر فى [يب] فى باب النذور وعن عمرو بن عثمان فى باب الاشتراك فى الجنايات وعن على بن جعفر فى [بص] فى باب كفارة من خالف النذر . ابراهيم بن اسحق الأحمر عنه عن ابيه فى [فى] فى باب الخضاب . صالح بن ابى حماد عنه عن عبدالملك بن بشير مرتين فى كتاب الروضة بعد حديث القباب .

محمد بن عبدالله بن نجيح ابوعبدالله الكوفى المعروف بالشخير رجل من اصحابنا قليل الحديث [صه ٥ جش] له كتاب يروى عن الحسن بن محبوب وسليمان الديلمى. عنه ابن ثابت [جش] «مح».

محمد بن عبدالله النوفلى الهمدانى [دى] «مح».

محمد بن عبدالله الهاشمى له كتاب يرويه القميون. عنه الحسن بن محبوب (محمد بن عبدالله بن هلال خ) [جش] «مح» .

روى عنه محمد بن عبدالله بن هلال [جش] «س».

عمرو بن سعيد عنه عن احمد بن يوسف فى [فى] فى باب من كره مناكحته من الأكراد.

محمد بن عبدالله بن هلال . محمد بن الحسين بن ابى الخطاب عنه عن العلاء بن رزين فى [يب] فى باب ميراث الأخوة والاخوات و فى باب الصيد والذكاة . محمد بن الحسين عن محمد بن عبدالله بن هلال عن عقبة بن خالد فى باب الوصية المبهمة وفى باب وصية الانسان لعبده وفى باب الحد فى الفرية والسب . عنه عن محمد بن عبدالله بن هلال عن ابيه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الحد فى السرقة .

عبدالله بن اسحق العلوى عن الحسن بن على عن محمد بن عبدالله بن هلال عن عبدالرحمن بن الحجاج فى باب مايجوز الصلوة فيه من اللباس.

محمد بن احمد بن يحيى عن محمد بن عبدالله بن هلال عن العلاء فى [بص] فى باب من تيقن انه زاد فى الصلوة روى هذا الخبر بعينه محمد بن احمد بن يحيى بواسطة محمد بن الحسين عنه فى [يب] فى باب احكام السهو فى الصلوة الظاهر انه الصواب بقرينة رواية محمد بن الحسين عنه كثيرا واتحاد الخبر والله اعلم . الحسين بن عبدالله عن محمد بن (١) عبدالله عن ابن سنان عن الرضا عليه السلام فى [فى] فى باب حدوث الاسماء . محمد بن مروان بن مسلم عن محمد بن عبدالله عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الأغسال من ابواب الزيادات. الحسين بن المختار عن محمد بن (٢) عبدالله عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب فى كم يقرء القران . الحسن بن على عن عمه عن محمد بن (٣) عبدالله عن سليمان بن جعفر الهاشمى فى [يب] فى باب الصيد والذكاة .

محمد بن عبدالمؤمن المؤدب قمى ثقة له كتاب [صه ٥ جش] عنه جعفر بن محمد [جش] «مح» .

ابوالقاسم جعفر بن محمد عنه عن محمد بن يحيى فى [يب] فى باب فضل زيارة ابى عبدالله الحسين بن على عليهما السلام .

١- هوليس ابن هلال بل غيره

٢- الظاهران هذا هو الهاشمى المتقدم لا ابن هلال وكذا الخبر المتقدم لانه الذى روى عن الصادق ع

٣- لفظ عن زايد كما يظهر من ترجمة سليمان بن جعفر .

محمد بن عبد المطلب بن ابى طالب الحسينى فقيه عدل [حب].

محمد بن عبد الملك بن اعين الشيبانى ابو على [ق٠د] «مح».

محمد بن عبد الملك الانصارى كوفى نزل بغداد من اصحاب الصادق عليه السلام ضعيف [صه٠جخ] «مح».

محمد بن عبد الملك الطائى الكوفى [ق] «مح».

محمد بن عبد الملك الكوفى [ق] «مح».

محمد بن عبد الملك بن محمد التبان ابو عبدالله كان معتزليا ثم اظهر الانتقال ولم يكن ساكنا [صه٠جش] له كتابان مات لثلث بقين من ذى قعدة سنة تسع عشر (عشرين خ) وار بعسمأته [جش] «مح».

محمد بن عبد الواحد البكرى الكوفى [ق] «مح».

محمد بن عبدوس . على بن الحسن بن فضال عنه قال اوصى رجل بتركته متاعا وغير ذلك لابى محمد عليه السلام فكتبت اليه فى [بص] فى باب انه لايجوز الوصية باكثر من الثلث وفى [يب] فى باب الوصية بالثلث.

محمد بن عبد الوهاب بن عيسى السمان الفقيه ابو النجم ورع فقيه حافظ له كتب فى الفقه [جب].

محمد بن عبدة السابرى (السابورى خ) [ق] «مح».

محمد بن عبدة النيشابورى . ابن خداش عن على بن اسمعيل عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ان رسول الله صلى الله عليه وآله حرم كل مسكر فى كتاب الاشربة ٠ ابن بكير عن محمد بن عبدة عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب القرض واحكامه وفى [بص] فى باب القرض يجر المنفعة وفى [قى] فى باب القرض يجر المنفعة ٠ محمد بن عيسى عن يونس عن محمد بن عبدة عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الكبائر.

محمد بن عبيد بن صاعد كوفى يكنى ابا عبدالله واقف [صه٠جش] روى عن القاسم بن اسمعيل له كتاب عنه الحسين بن احمد بن الياس [جش] «مح».

محمد بن عبيد الكاتب وجه من الكوفيين ثقة عين [جش٠صه] وله كتب منها الفرائض عنه محمد بن عبيد العقيقى الكندى [جش] «مح».

محمد بن عبيد الكوفى الحذاء [ق] «مح».

محمد بن عبيد بن مدرك الحارثى الكوفى [ق] «مح».

محمد بن عبيد بن نسطاس المدنى اسند عنه [ق] «مح».

محمد بن عبيد الهمدانى . ابن ابى نجران عنه عن الرضا عليه السلام فى [فى] فى باب صفة لبن الفحل وفى [يب] فى باب ما يحرم من النكاح من الرضاع و فى [بص] فى باب ان اللبن للفحل ٠ على بن سيف عن محمد بن عبيد عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى [فى] فى باب فى ابطال الرؤية.

محمد بن عبيد ٠ احمد بن محمد عن على بن الحسين (الحسن خ) عنه عن عبيد بن هرون فى [فى] فى باب ادب الصائم مرتين.

محمد بن عبيد الله ابى القاسم وقد تقدم ابن ابى القاسم «مح».

محمد بن عبيد الله بن ابى رافع . عنه على بن القاسم الكندى [جش] روى عن ابيه عن جده عن على عليه السلام وتقدم عن [ق] ابن

عبيدالله «مح» .

الحسن بن الحسين البجلى قال حدثنا على بن القاسم الكندى عن محمد بن عبيدالله بن ابى رافع عن ابيه عن جده عن على عليه السلام . صوار بن صرد عن على بن الهاشم بن البريد عن محمد بن عبيدالله بن ابى رافع عن عون بن عبيدالله فى [ست] فى ترجمة عبيدالله بن ابى رافع .

محمد بن عبيدالله بن ابى سليمان العرزمى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن عبيدالله بن احمد بن محمد وهو ابن ابى غالب شيخنا [صه] بن عبيدالله بن احمد بن محمد بن سليمان بن الحسن بن الجهم بن بكير بن اعين ابو طاهر الزرارى كان اديبا وسمع وهو ابن ابى غالب شيخنا له كتب [جش] وتقدم فى جده احمد بن محمد بن سليمان ذكر توقيع فيه فاما الزرارى رعاه الله يعنى محمدا هذا «مح» .

محمد بن عبيدالله الحقيبى العلوى الحسنى المدنى . عنه الحسين بن الحسن بن موسى بكتابه الصيام [جش] «مح» .

محمد بن احمد بن يحيى الاشعرى عن احمد بن محمد عن جعفر بن محمد بن عبيدالله العلوى عن ابيه قال سئلت ابا الحسن الرضا عليه السلام فى [بص] فى باب ان المخالف اذا طلق امراته ثلث تطليقات مع تكامل الشرائط وفى [يب] فى باب احكام الطلاق .

محمد بن عبيدالله الحلبى . على بن الحسن بن فضال عنه عن عبدالله بن سنان فى [يب] فى باب ميراث الأعمام و عن عبدالله بن بكير فى باب ميراث الاولاد وفى باب فضل شهر رمضان والصلوة فيه وفى [بص] فى باب الزيادات فى شهر رمضان فى كتاب الصلوة . موسى بن القاسم عن محمد بن عبيدالله عن عبدالله بن سنان فى [يب] فى باب الكفارة عن خطاء المحرم .

محمد بن عبيدالله الخثعمى الكوفى [ق ٥ جخ] «س» .

محمد بن عبيدالله الطاهى من اهل طاهى [دى] «مح» .

محمد بن عبيدالله بن مروان الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن (١) عبيدالله . ابن ابى نصر عنه عن الرضا عليه السلام فى [فى] فى باب وجوب الغسل يوم الجمعة وفى باب الحلم و فى [يب] فى باب الاغسال المفروضات و فى باب سبى أهل الضلال وفى باب الطواف . احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن عبيدالله عن الرضا عليه السلام فى [بص] فى باب النوم من ابواب ما ينقض الوضوء و فى [يب] فى باب الاحداث الموجبة للطهارة .

محمد بن عبيدة الحذاء الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن عبيدة الفزارى كوفى [ق] «مح» .

محمد بن عبيدة . ابراهيم بن محمد الهمدانى عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [فى] فى باب التقليد فى كتاب العلم .

محمد بن عتبة الزغيلى وقيل الزغيل من بنى الحارث بن كعب [ق] «مح» .

محمد بن عتبة السراج الكوفى مولى بنى حنيفة [ق] «مح» .

محمد بن عثمان اخو حماد قال ابن عقدة عن على بن الحسن انه ثقة [صه] «مح» .

---

١ ـ الظاهر انه هو بعينه محمد بن عبدالله بن عيسى الأشعرى المتقدم بقرينة الرواة والمروى عنه واختلاف فى كونه عبيدالله او عبدالله و وجود كليهما فى النسخ (م ٥ ح ٥ طبا)

محمد بن عثمان بن ربيعة بن ابى عبد الرحمن المدنى مولى آل المكندر واسم ابى عبد الرحمن فروخ و ربيعة هو الذى يقال له ربيعة الرأى [ق] «مح».

محمد بن عثمان بن زيد الجهنى الكوفى ابو عمارة اسند عنه [ق] «مح».

محمد بن عثمان بن سعيد العمرى الاسدى ابو جعفر وابوه يكنى ابا عمرو جميعا وكيلان فى خدمة صاحب الزمان ولهما منزلة جليلة عند الطايفة [صه٠لم] و كان محمد قد حفر لنفسه قبرا وسواه بالساج فسئل عن ذلك فقال للناس اسباب ثم سئل بعد ذلك فقال قد امرت ان اجمع امرى فمات بعد ذلك بشهرين فى جمادى الاولى سنة خمس و ثلثمائة وقيل سنة اربع وثلثمائة و كان يتولى هذا الأمر نحوا من خمسين سنة وقال عند موته امرت ان اوصى الى ابى القاسم بن روح واوصى اليه و اوصى ابو القاسم بن روح الى ابى الحسن على بن محمد السمرى فلما حضرت السمرى الوفاة سئل ان يوصى فقال لله امر هو بالغه والغيبة الثانية هى التى وقعت بعد السمرى [صه] «مح».

عبد الله بن جعفر الحميرى عن محمد بن عثمان العمرى قدس الله روحه فى مشيخة [يه] فى طريقه. عنه ابو الحسين محمد بن جعفر الأسدى رضى الله عنه فى [يب] فى آخر باب تفصيل ما تقدم ذكره فى الصلوة. الحسن بن على بن ابى عثمان عن محمد بن عثمان عن محمد بن حماد الخزاز فى [فى] فى باب آخر من درجات الايمان.

محمد بن عثمان الكوفى [ق] «مح».

ابن ابى عمير عن محمد بن عثمان عن ابى بصير فى [فى] فى باب آخر فى ارواح المومنين.

محمد بن عثيم الكوفى اسند عنه [ق] «مح».

محمد بن عجلان [قر] «مح».

محمد بن عجلان المدنى [قر٠ق] القرشى [ق] «مح».

محمد بن عجلان مولى بنى هلال الكوفى [ق] «مح».

عثمان بن عيسى عن محمد بن عجلان عن ابى عبد الله عليه السلام فى [فى] فى باب حق المؤمن على اخيه وفى باب ما اخذ الله على المؤمن من النصر ومرتين فى باب الاذاعة و فى باب صفة الوضوء فى الطعام. محمد بن سنان عن محمد بن عجلان عن ابى عبد الله عليه السلام فى باب وضع الجنازة دون القبر وفى باب سل الميت و مرتين فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين. ابن فضال عن محمد بن عجلان عن ابى جعفر عليه السلام فى [بص] فى باب الرجل تكون له الجارية يطأها من ابواب العدد وفى [فى] فى باب الرجل يقع على جاريته. عبد الله بن سنان عن محمد بن عجلان عن ابى جعفر (ابى عبد الله خ) عليه السلام فى باب الغنم بعد كتاب الدواجن.

محمد بن عذافر بن عثيم الخزاعى الصيرفى كوفى مولى [ق] ثم ابن عذافر الصير فى ثم فى [ظم] بن عذافر له كتاب ثقة و فى [صه] و[جش] ابن عذافر بن عيسى الصيرفى المدايني ثقه روى عن ابى عبد الله و ابى الحسن عليهما السلام وعمر الى ايام الرضا عليه السلام ومات و له ثلث وتسعون سنة ثم فى [جش] له كتاب عنه عمرو بن عثمان قال ابن نوح هو محمد بن عذافر بن عيسى بن افلح الخزاعى الصيرفى ابوه عذافر كوفى يكنى ابا محمد مولى خزاعة واخوه عمر بن عيسى و فى [ست] له كتاب عنه محمد بن اسمعيل بن بزيع «مح».

عنه عمرو بن عثمان [جش] «س».

احمد بن ابى عبد الله عن محمد بن اسمعيل عن

محمد بن عذافر عن ابيه فى [فى] بى باب ما يجب من الأقتداء بالأئمة عليهم السلام فى التعرض للرزق وعن عمر بن يزيد فى باب الخضاب و عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب ارسال الطير بعد كتاب الدواجن . محمد بن على بن محبوب عن العباس عن محمد بن اسمعيل عنه عن عبدالله بن سنان فى [بص] فى باب النوم من ابواب ما ينقض الوضوء. العباس بن معروف عن محمد بن اسمعيل بن بزيع عنه فى [يب] فى اواخر باب كيفية الصلوة. عنه عن محمد بن عذافر الصيرفى فى مشيخة [يه] فى طريقه . محمد بن عمر عنه عن عمر بن يزيد فى [يب] فى باب مستحق الزكوة للفقر. موسى بن القاسم عن محمد بن عمر بن يزيد عنه عن عمر بن يزيد فى آخر باب صفة الاحرام وفى باب الخروج الى الصفا و فى باب الغدو الى عرفات . عنه محمد بن عمر بن يزيد فى باب الاحداث الموجبة للطهارة من ابواب الزيادات وفى باب اوقات الصلوة . موسى بن القاسم عنه عن عمر بن يزيد فى باب ضروب الحج مرتين و اخرى فى باب المواقيت واربع مرات فى باب صفة الأحرام. على بن اسباط عنه عن ابيه فى كتاب المكاسب. عنه على بن اسباط فى [يه] فى باب المتعة . على بن اسباط عنه عن ابيه فى [فى] فى باب ما يجب من الاقتداء بالأئمة عليهم السلام فى التعرض للرزق فى كتاب المعيشة و فى باب الكفالة والحوالة . عنه عمرو بن عثمان الازدى فى باب السعى فى وادى محسر . عنه عمرو بن عثمان فى باب التعقيب فى الصلوة وكثيرا. عنه عمار بن المبارك فى [يب] فى باب كيفية الصلوة و فى [بص] فى باب آخر وقت صلوة الليل.

محمد بن عرفة . على بن ابراهيم عن محمد بن عيسى بن عبيد عن محمد بن عرفة قال قال لى الرضا عليه السلام ويحك يا ابن عرفة اعملوا لغير رياء ولا سمعة فانه من عمل لغير الله وكله الله الى ما عمل ويحك ما عمل احد عملا الا ارداه الله به ان خيرا فخير وان شرا فشر كذا فى الكافى «مح» .

محمد بن عيسى عن يونس عن محمد بن عرفة عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب المؤمن وعلاماته . محمد بن عيسى بن عبيد عنه عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى باب التسليم على اهل الملل فى كتاب العشرة و فى باب القناعة و فى باب الرياء فى كتاب الكفر والايمان وفى باب حسن جوار النعم فى كتاب الزكوة و مرتين فى باب الأمر بالمعروف والنهى عن المنكر . على بن اسباط عن ابن عرفة عن ابى الحسن عليه السلام فى باب الذنوب .

محمد بن عصام الأنماطى كوفى [جش] له كتاب عنه محمد بن احمد بن رجا [جش ٠ ست] «مح» .

زرقان بن احمد عن محمد بن عصام (عاصم خ) عن ابى الصحارى فى [يب] فى باب الذبائح والأطعمة . عنه محمد بن احمد بن رجا البجلى فى [ست] فى ترجمته .

محمد بن عطمة ثقة [صه] الظاهر انه اخو الحسن «مح» .

محمد بن عطية عداده فى الحجازيين روى عن النبى صلى الله عليه وآله انه قال من اشراط الساعة ان يخرب العامر وان يعمر الخراب [ل] «مح» .

محمد بن عطية الحناط الكوفى اخو الحسن وجعفر كوفى روى عن ابى عبدالله عليه السلام وهو صغير [جش ٠ صه] لكن فيها وفى كتاب ابن داود هو ضعيف والظاهر انه تصحيف وانه ثقة كما تقدم هنا وفى اخيه الحسن ايضا ثم

[جش] له كتاب عنه ابن ابى عمير «مح» .

احمد بن محمد بن عيسى عن ابن سنان عن محمد بن عطية فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين. محمد بن سنان عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب فضل الزراعة . الحسين بن سعيد عن محمد بن داود عن محمد بن عطية عن ابى جعفر عليه السلام فى كتاب الروضة فى حديث اهل الشام .

محمد بن عقبة المدنى [ق] «مح» .

محمد بن عقبة مولى ابى جعفر كوفى [ق] «مح» .

محمد بن عقيل الكلينى من العدة الذين روى محمد بن يعقوب عنهم عن سهل بن زياد «مح» .

عنه محمد بن يعقوب فى باب الزيادات فى فقه الحج .

محمد بن العلاء . عمر الجرجانى عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب العمل فى ليلة الجمعة ويومها من ابواب الزيادات فى الجزء الاول وفى [فى] فى باب الترين يوم الجمعة.

محمد بن على بن ابراهيم الشيخ زين الدين ابو جعفر فقيه صالح [جب] .

محمد بن على بن ابراهيم بن محمد الهمذانى بالذال المعجمة روى عن ابيه عن جده عن الرضا عليه السلام وكان محمد وكيل الناحية وكذلك ابنه القاسم وابوه على وجده ابراهيم [صه] اخبرنى ابو العباس احمد بن على بن نوح قال حدثنا ابو القاسم جعفر بن محمد قال حدثنا القاسم بن محمد بن على بن ابراهيم بن محمد الذى تقدم ذكره وكيل الناحية وابوه وكيل الناحية وجده على وكيل الناحية وجد ابيه ابراهيم بن محمد وكيل قال وكان فى وقت القاسم بهمذان معه ابو على بسطام بن على والعزيز بن زهير وهو احد بنى كشمرد وثلاثتهم وكلاء فى موضع واحد بهمذان وكانوا يرجعون فى هذا الى ابى محمد الحسن بن هرون بن عمران الهمذانى وعن رأيه يصدرون ومن قبله عن راى ابيه ابى عبدالله هرون وكان ابو عبدالله وابنه محمد وكيلين و لمحمد بن على نوادر كثيرة اخبرنا محمد بن محمد بن النعمان عن جعفر بن محمد عن القاسم بن محمد بن على عن ابيه [جش] «مح» .

روى عنه ابنه القاسم بن محمد [جش] «س».

على بن محمد عن الحسين ومحمد ابنى على بن ابراهيم عن محمد بن على بن عبدالرحمن العبدى فى [فى] فى باب الاشارة والنص على صاحب الدار عليه السلام . محمد بن يعقوب عن على بن محمد عن محمد بن على بن ابراهيم عن ابى عبدالله بن صالح فى باب تسمية من رآه عليه السلام . على بن محمد عن محمد والحسن ابنى على بن ابراهيم انهما حدثاه فى سنة تسع وسبعين ومأتين عن محمد بن عبدالرحمن العبدى فيه . على بن محمد عن ابى على محمد بن على بن ابراهيم قال حدثنى احمد بن الحرث القزوينى فى مولد ابى محمد الحسن بن على عليهما السلام. محمد بن يعقوب عن على بن محمد عن محمد والحسن ابنى على بن ابراهيم عن محمد بن على بن عبدالرحمن العبدى فى مولد الصاحب عليه السلام. سهل بن زياد عن محمد بن على بن ابراهيم عن على بن حماد فى [فى] فى مولد النبى صلى الله عليه وآله .

محمد بن على بن ابراهيم بن موسى ابو جعفر القرشى مولاهم صير فى ابن اخت خلاد المنقرى وهو خلاد بن عيسى وكان محمد بن على يلقب ابا سمينة ضعيف جدا فاسد الاعتقاد لا يعتمد

فى شيئى [صه٠جش] وكان وردقم وقداشتهر بالكذب بالكوفة ونزل على احمد بن محمد بن عيسى مدة يسيرة ثم شهر بالغلو فجفى واخرجه احمد بن محمد بن عيسى عن قم [جش] و قريب منه [صه] وكان كذابا شهيرا بالارتفاع لا يلتفت اليه ولا يكتب حديثه [صه] وذكر على بن محمد بن قتيبة عن الفضل بن شاذان انه قال كدت ان اقنت على ابى سمينة محمد بن على الصيرفى قال فقلت ولم استوجب القنوت من بين امثاله قال انى اعرف منه مالا تعرفه وقال الفضل فى بعض كتبه الكذابون المشهورون ابو الخطاب و يونس بن ظبيان و يزيد الصايغ و محمد بن سنان وابو سمينة اشهرهم [كش٠صه] له قصة و له كتب. (محمد بن يحيى عن محمد بن ابى القاسم ما جيلويه عنه [جش] خ) ويأتى عن [ست] محمد بن على الصيرفى «مح».

محمد بن على بن ابراهيم بن موسى بن جعفر قال المفيد رحمه الله فى ارشاده اخبرنى ابو القاسم عن محمد بن يعقوب عن على بن محمد بن ابراهيم المعروف بابن الكردى عن محمد بن على بن ابراهيم بن موسى بن جعفر قال ضاق بنا الأمر فقال لى ابى امض بنا حتى نصير الى هذا الرجل يعنى ابا محمد فانه قد وصف عنه سماحة فقلت تعرفه قال ما اعرفه ولا رأيته قط قال فقصدناه فقال (قال خ) ابى و هو فى طريقه ما احوجنا ان يامر لنا بخمسأة درهم مأتى درهم للكسوة و مأتى درهم للدقيق و مأة درهم للنفقة وقلت فى نفسى ليته امر لى بثلثمائة درهم مأة اشترى بها حمارا و مأة للنفقة و مأة للكسوة فاخرج الى الجبل فقال فلما و افينا الباب خرج الينا غلامه فقال يدخل على بن ابراهيم وابنه محمد فلما دخلنا عليه سلمنا فقال لابى يا على ما خلفك عنا الى هذا الوقت قال ياسيدى استحييت ان القاك على هذه الحال فلما خرجنا من عنده جائنا غلامه فناول ابى صرة وقال هذه خمسأة درهم مائتان للكسوة ومأتان للدقيق ومأته للنفقة واعطانى صرة وقال هذه ثلثمأة درهم اجعل مأته ثمن حمار ومأته للكسوه ومائة للنفقة ولا تخرج الى الجبل وصر الى سوراء قال فصار الى سوراء و تزوج بامرأة منها فدخله اليوم الفادينار ومع هذا يقول بالوقف قال محمد بن ابراهيم الكردى فقلت له و يحك اتريد امرا ابين من هذا قال فقال صدقت ولكنا على امر قد جرينا عليه «مح».

محمد بن على بن ابراهيم الهمذانى بالذال المعجمة ابو جعفر قال ابن الغضايرى كانت لابيه وصلة بابى الحسن عليه السلام و حديثه يعرف وينكر ويروى عن الضعفاء كثيرا ويعتمد على المراسيل [صه] الظاهر انه ابو سمينة «مح».

محمد بن على بن ابى الحسن الحسينى العاملى رحمه الله تعالى سيد من ساداتنا وشيخ من مشايخنا وفقيه من فقهائنا رضى الله عنهم مات عن قرب الا انه كان بالشام ولم يتفق لقائى اياه له كتب «س».

محمد بن على بن ابى الحسين الشيخ برهان الدين ابو الفضائل الراوندى، سبطه الامام قطب الدين رحمهم الله فاضل عالم [جب].

محمد بن على بن ابى شعبة الحلبى ابو جعفر وجه اصحابنا وفقيههم والثقة الذى لا يطعن عليه هو واخوته عبيد الله وعمران وعبد الاعلى [صه٠حش] بن على الحلبى [قر] وهو ثقة عنه ابو جميلة المفضل بن صالح [ست] له كتاب [ست٠صه٠جش] عنه صفوان و ابن مسكان [جش] «مح».

فضالة بن ايوب عن ابان عن محمد الحلبى عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب المسنون من الصلوات . ابان بن عثمان عن محمد الحلبى عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب تطهير الثياب. ابان عن محمد بن على الحلبى عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب ماجاء فى الطواف خلف المقام . ابن مسكان وفضالة بن ايوب عن ابان جميعا عن الحلبى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب بيع المضمون . ابان عن محمد الحلبى عن أبيعبدالله عليه السلام فى باب بيع الواحد بالاثنين. ابان بن عثمان عن محمد الحلبى عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس . عنه عن محمد بن على الحلبى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب آخر من طينة المؤمن والكافر روى العلاء عن محمد الحلبى عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب العاقلة . محمد بن الحسين عن محمد بن عبدالله عن العلاء عن محمد الحلبى عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب ضمان النفوس . محمد بن عبدالله بن زرارة عن محمد بن على الحلبى عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب الاغسال المفروضات والمسنونات وفى [بص] فى باب وجوب غسل الجنابة. منصور بن حازم عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الرجل يصيب ثوبه النجاسة وفى باب ان من طلق امرأته ثلث تطليقات مع تكامل الشرائط وفى [فى] فى باب من طلق ثلثا على طهر بشهود وفى [يب] فى باب احكام الطلاق وفى باب التيمم من ابواب الزيادات. اسحق بن عمار عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الرجل يطاء على الغدرة. ايوب بن الحر عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الخل والزيت . منصور بن يونس عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب الرجل يكرى الدابة فيجاوز به الحد وفى [يب] فى باب الاجارات وفى [يه] باب الصلح . عبدالرحمن بن الحجاج عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الزيادات فى القضايا والأحكام وفى [بص] فى باب من يجبر الرجل على نفقته . ابوجميلة عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] باب الدخول على النساء . عنه عنه عن زرارة فى باب آخر منه و فى [يب] فى باب الانفال . الفضل بن صالح عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب فيه نكت و نتف من التنزيل . عنه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى كتاب الروضة قبيل حديث نوح عليه السلام يوم القيمة . حماد بن عثمان عنه . عن عبيدالله الحلبى فى [يب] فى باب اوقات الصلوة و فى [بص] فى باب وقت المغرب والعشاء . على بن النعمان و محمد بن سنان و عبدالله بن مسكان عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب الجهر ببسم الله الرحمن الرحيم وفى [يب] فى باب كيفية الصلوة ابو المغرا حميد بن المثنى عن عمران عن محمد بن على عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب الصلوة فى السفر من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى وفى باب احكام فوائت الصلوة.

محمد بن على بن ابى عبدالله . على بن اسباط عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [فى] فى باب النوادر فى آخر كتاب الصلوة وفى [يب] فى باب كيفية الصلوة . احمد بن محمد بن ابى نصر عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى باب الزيادات بعد باب الأنفال .

محمد على بن احمد بن كمال الدين حسين الأسترابادى شيخنا و استادنا الامام العلامة المحقق المدقق النحرير جليل القدر رفيع المنزلة عظيم الشأن ذكى الخاطر حديد الذهن ثقة ثبت عين وحيد عصره فريد دهره اورع اهل زمانه واتقاهم واعبدهم ولد اول

خميس رجب الاصب لحجة عشر والف من الهجرة الشريفة وتوفى قدس الله روحه الشريف فى اول خميس رجب من سنة اربع وتسعين بعد الالف رضى الله عنه وارضاه .

محمد بن علي بن احمد بن هشام القمى يكنى ابا جعفر روى عن محمد بن على بن ماجيلويه روى عنه ابن نوخ فى [جخ] فى [لم] .

محمد بن علي بن احمد بن هشام القمى ابو جعفر روى عن محمد بن على ماجيلويه روى عنه ابن نوح [لم] «مح» .

محمد بن علي الامامى بسارية القاضى ابو جعفر رزع فقيه [جب].

محمد بن علي بسارية القاضى مجد الدين فقيه صالح واعظ [جب] .

محمد بن علي بن بلال ثقة من اصحاب ابى محمد العسكرى عليه السلام [صه ٠ جخ] قال الشيخ فى كتاب الغيبة من المذمومين ابو طاهر محمد بن على بن بلال فنحن فى روايته من المتوقفين [صه] وقال ابن طاووس فى ربيع الشيعة من السفراء الموجودين فى الغيبة الصغرى والابواب المعروفين الذى لا يختلف الأمامية القائلون بامامة الحسن بن على فيهم محمد بن على بن بلال «مح» .

على بن محمد عن محمد بن على بن بلال قال خرج الى من ابى محمد عليه السلام قبل مضيه بسنتين يخبرنى بالخلف من بعده فى [فى] فى باب الأشارة والنص على صاحب الدار عليه السلام. عنه محمد بن احمد بن يحيى فى هذا الكتاب فى ترجمة محمد بن اسمعيل بن بزيع .

محمد بن علي التسترى من اهل تستر [رى] «مح» .

محمد بن علي بن جاك بالجيم والكاف [صه] تيمى يكنى ابا طاهر ثقة قليل الحديث ذكر ذلك ابو العباس من اهل القران فاضل [صه ٠ جش] له كتاب الحكمين عنه محمد بن احمد الأيادى [جش] «مح» .

محمد بن علي بن جعفر [ضا] ثم كرره «مح» .

على بن اسباط عنه قال سئل المأمون الرضا عليه السلام فى [فى] فى باب فى تأويل قوله تعالى لا تخرجوهن من بيوتهن فى كتاب الطلاق و فى [يب] فى باب عدد النساء. الحسن بن عيسى بن محمد بن على بن جعفر عن ابيه عن جده عن على بن جعفر عن اخيه موسى بن جعفر عليهما السلام فى [فى] فى باب فى الغيبة. موسى بن عبد الله بن موسى قال حدثنا محمد بن على بن جعفر عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى باب الحمام فى كتاب الزى والتجمل. احمد بن محمد بن عيسى عن موسى بن القاسم عنه عن الرضا عليه السلام فى باب النرد والشطرنج بعد كتاب الأشربة .

محمد بن علي الحسنى الخجندى السيد علاء الدين فاضل واعظ له نظم ونثر [جب] .

محمد بن علي بن الحسن بن على الدستجردى المقيم بقرية زينا باد الشيخ شرف الدين فقيه فاضل [جب] .

محمد بن علي بن الحسن المقرى النيشابورى الشيخ الامام قطب الدين ابو جعفر ثقة عين استاد السيد الامام ابى الرضا والشيخ الامام ابى الحسين رحمهم الله له تصانيف منها التعليق الحدود الموجز فى النحو اخبرنا بها السيد الامام ابو الرضا فضل الله بن على الحسنى عنه [جب].

محمد بن علي بن الحسين الحسنى السيد ابو الغيث فقيه فاضل [جب] .

محمد بن علي بى الحسين بن زيد بن على بن الحسين بن على بن ابى طالب عليهم السلام له نسخة يرويها عن الرضا عليه السلام

عنه جعفر بن محمد الحسنى [جش] «مح» .

محمد بن علي بن الحسين بن موسى بن بابويه [صه ٠ ست] القمى ابو جعفر نزيل الرى شيخنا و فقيهنا و وجه الطايفة بخراسان ورد بغداد سنة خمس وخمسين وثلثمأية وسمع منه شيوخ الطائفة وهو حدث السن [صه ٠ جش] كان جليلا حافظا للاحاديث بصيرا بالرجال ناقدا للأخبار لم ير في القميين مثله في حفظه و كثرة علمه له نحو من ثلثمأة مصنف [صه ٠ ست] جليل القدر حفظة بصير بالفقه والأخبار والرجال عنه التلعكبرى اخبرنا عنه جماعة منهم الشيخ محمد بن محمد بن النعمان والحسين بن عبيدالله [لم] مات رحمه الله سنة احدى وثمانين وثلثمأته [صه ٠ جش] «مح» .

اخبرني (ناخ) بجميع كتبه وروياته جماعة من اصحابنا منهم الشيخ ابو عبدالله محمد بن محمد بن النعمان وابو عبدالله الحسين بن عبيدالله وابو الحسين جعفر بن حسكة القمي و ابو زكريا محمد بن سليمان الحمراني كلهم عنه في [ست] في ترجمته .

محمد بن علي الحلبي [قر] تقدم ابن علي بن ابى شعبة «مح» .

محمد بن علي الحلبي اسند عنه في [جخ] في [ق] .

محمد بن علي بن حمزة بن الحسن بن عبيدالله بن العباس بن علي بن ابى طالب عليه السلام ابو عبدالله ثقة عين في الحديث صحيح الاعتقاد [صه ٠ جش] له رواية عن ابى الحسن و ابى محمد عليهما السلام و اتصاله مكاتبة (واتصال ومكاتبة خل) و في داره حصلت ام صاحب الأمر عليه السلام بعد وفات الحسن عليه السلام له كتاب عنه حمزة بن القاسم بن علي ابن اخيه [جش] «مح» .

محمد بن علي بن حمزة الطوسى - المشهدى الشيخ الامام عماد الدين ابو جعفر فقيه عالم واعظ له تصانيف منها الوسيلة، الواسطة الرائع في الشرائع، المعجزات، مسائل في الفقه [جب] .

محمد بن علي بن حيان الجعفي الكوفي اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن علي الذراع [ري] «مح» .

محمد بن علي بن الربيع السلمي الكوفي اخو منصور بن المعتمر السلمي لامه اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن علي بن شجاع النيشابوري. علي بن مهزيار عنه عن ابى الحسن عليه السلام في [يب] في باب زكوة الحنطة وكذا في [بص] في باب المقدار الذى يجب فيه الزكوة من الحنطة الاان فيه علي بن محمد بن شجاع والله عالم ايهما الصواب .

محمد بن علي الشلمغاني ابو جعفر و يعرف بابن ابى العزا قرله كتب و روايات و كان مستقيم الطريقة [صه ٠ ست] ثم تغير و ظهرت منه مقالات منكرة الى ان اخذه السلطان وقتله وصلبه ببغداد [ست] كان متقدما في اصحابنا فحمله الحسد لابى القاسم بن روح على ترك المذهب والدخول في المذاهب الردية حتى خرجت فيه توقيعات فاخذه السلطان و قتله وصلبه [صه ٠ جش] وله من الكتب التى عملها حال الاستقامة كتاب التكليف رواه المفيد رحمه الله الا حديثا منه في باب الشهادات انه يجوز للرجل ان يشهد لاخيه اذا كان له شاهد واحد من غير علم [صه ٠ ست] الاان فيه بعد كتاب التكليف اخبرنا به جماعة عن محمد بن علي بن الحسين عن ابيه عن محمد بن علي الشلمغاني الا حديثا [الخ] «مح» .

غال [لم٠جخ] له كتب عنه ابو المفضل محمد بن عبدالله بن المطلب [جش] «س».

محمد بن علي بن شهر اشوب المازندراني رشيد الدين شيخ في هذه الطائفه وفقيهها وكان شاعراً بليغا منشيا روى عنه محمد بن عبدالله بن زهره وروى عن محمد وعلي ابني عبدالصمد له كتب منها كتاب الرجال، انساب آل ابيطالب عليهم السلام «س».

محمد بن علي الصيرفي الكوفي ابو سمينة له كتب قيل انها مثل كتب الحسين بن سعيد [ست] تقدم ابن علي ابراهيم بن موسى ويأتي ابن علي الهمداني «مح».

محمد بن علي الطلحي له مسائل عنه احمد بن محمد بن عيسى [ست] ولعله ابن علي بن عيسى الاتي «مح».

محمد بن علي بن عبدالجبار الطوسي القاضي تاج الدين فقيه دين ثقة نزيل قاشان [جب].

محمد بن علي بن عبدك ابو جعفر الجرجاني جليل القدر من اصحابنا ثقة متكلم [صه٠جش] الا ان فيه و في [د] من اصحابنا فقيه متكلم له كتب «مح».

محمد بن علي بن عبدالله الجعفري، صالح ابن اخيه السيد كمال الدين المرتضى بن عبدالله بن علي الجعفري نزيل قاشان عالم صالح [جب].

محمد بن علي بن عيسى الاشعري القمي [دى] القمي كان وجهاً بقم و اميرا من قبل السلطان وكذلك كان ابوه يعرف بالطلحي له مسائل لابي محمد العسكري عليه السلام [صه٠جش] «مح».

روى عنه محمد بن احمد بن زياد [جش] «س».

له مسائل اخبرنا بها جماعة عن محمد بن علي بن الحسين عن ابيه و محمد بن الحسن عن سعد والحميري و محمد بن ابي القاسم عن احمد بن ابي عبدالله عن احمد بن ذكرى وعتقويه عن محمد بن علي بن عيسى في [ست] في ترجمته. منصور بن العباس واحمد بن زكريا عن محمد بن علي بن عيسى قال سئلت ابا الحسن عليه السلام في [يب] في باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات.

محمد بن علي بن عيسى بن عبدالله العمري روى الحسين بن محمد النوفلي من ولد نوفل بن عبدالمطلب قال اخبرني محمد بن جعفر عنه عن ابيه عن جده عن امير المومنين عليه السلام في [يب] في باب الحكم في اولاد المطلقات.

محمد بن علي الفتال النيشابوري صاحب التفسير ثقه واى ثقه اخبرنا جماعة من الثقات عنه بتفسيره [جب].

محمد بن علي بن الفضل بن تمام الكوفي الدهقان ابو الحسين عنه التعلكبري واخبرنا عنه ابو محمد المحمدي رحمه الله [ست٠لم] برواياتها كلها [ست] كان ثقة عينا صحيح الاعتقاد جيد التصنيف [صه٠جش] كثير الرواية له كتب منها كتاب الفرج في الغيبة كبير [جش٠ست] «مح».

محمد بن احمد بن داود عن محمد بن علي بن الفضل عن علي بن محمد بن يعقوب عن علي بن الحسن بن فضال في [يب] في باب علامة اول شهر رمضان ومرة اخرى عن علي بن محمد بن يعقوب الكسائي فيه. عنه عن محمد بن علي بن الفضل عن علي بن الحسين بن يعقوب في باب من الزيادات في كتاب المزار. محمد بن علي بن الفضل عن الحسن بن محمد بن ابي السري فيه.

محمد بن علي بن القاسم المركب الشيخ

ابو جعفر فقيه ثقة له تصانيف منها كتاب المعتمد فى المعتقد كتاب العبادات الدينية ، كتاب السنة والبدعة اخبرنا بها السيد الصفى بن المرتضى الداعى الحسنى عنه رحمهم الله [جب] .

محمد بن على القرشى [ضا] «مح» .

احمد بن حمزة القمى عنه عن محسن بن احمد فى [يب] فى باب الصيد والذكاة .

محمد بن على القسرى [رى] «مح» .

محمد بن على الكاتب [رى] «مح» .

محمد بن على الكراجكى الشيخ العالم الثقة ابو الفتح فقيه الأصحاب قر أعلى السيد المرتضى علم الهدى والشيخ الموفق ابى جعفر رحمهما الله وله تصانيف منها كتاب التعجب كتاب النوادر اخبرنا الوالد عن والده عنه [جب] .

محمد بن على بن كيل الاسترابادى مد الله تعالى فى عمره وزاد فى شرفه فقيه متكلم ثقه من ثقات هذه الطائفة وعبادها و زهادها حقق الرجال والرواية والتفسير تحقيقا لامزيد عليه كان من قبل من سكان العتبة العلية الغروية على ساكنها من الصلوات افضلها ومن التحيات اكملها واليوم من مجاورى بيت الله الحرام و نساكهم له كتب جيده منها كتاب الرجال حسن الترتيب يشتمل على جميع اسماء الرجال يحتوى على جميع اقوال القوم قدس الله ارواحهم من المدح والذم الا شاذا ومنها كتاب آيات الاحكام «س» .

محمد بن على الكوفى الصيرفى ابو سمينة تقدم «مح» .

احمد بن ابى عبد الله عن محمد بن على الكوفى عن عثمان بن عيسى فى مشيخة [يه] فى طريق هرون بن خارجة . عنه عنه عن عيسى بن عبد الله فى [ست] فى ترجمة عيسى بن عبد الله . عنه عن محمد بن على عن عبد الله بن جبلة فى [يب] فى آخر كتاب المكاسب و عن يونس بن يعقوب فى باب الزيادات فى فقه النكاح . احمد بن محمد بن خالد عن محمد بن على عن محمد بن فرات فى [فى] فى باب العقوق . عنه عنه عن عبد الرحمن بن محمد بن ابى هاشم فى باب الأعتراف بالذنوب . عنه عنه عن محمد بن الفضيل فى [يب] فى باب الزيادات فى القضايا والاحكام . احمد بن ابى عبد الله البرقى عن ابيه عن محمد بن على الصيرفى عن نصر بن مزاحم فى [ست] فى ترجمة نصر بن مزاحم . محمد بن على ماجيلويه رضى الله عنه عن عمه محمد بن ابى القاسم عن محمد بن على القرشى الكوفى عن محمد بن سنان فى مشيخة [يه] فى طريق ابى الجارود عن محمد بن على الكوفى عن محمد بن سنان فى طريق ابراهيم بن سفيان و عن محمد بن على الصيرفى عن اسمعيل بن مهران فى طريق الحسن بن على بن ابى حمزة وعن محمد بن على الكوفى فى طريق محمد بن سنان و فى طريق على بن محمد الحضينى و عن محمد بن على الهمدانى عن وهيب بن حفص فى طريق وهيب بن حفص وعن محمد بن على الصيرفى عن محمد بن سنان فى [ست] فى ترجمة محمد بن سنان و عن محمد بن على الصيرفى عن عبيس فى ترجمة عبيس بن هشام وعن محمد بن على الصيرفى عن اسحق القمى فى ترجمة اسحق القمى وعن محمد بن على القرشى عن اسمعيل بن بشار فى مشيخة [يه] فى طريق عبد الحميد الازدى . محمد بن بندار عن ماجيلويه عن محمد بن على الصيرفى عن يزيد بن اسحق شعر فى [يب] فى باب عدد النساء . سهل بن زياد و محمد بن حسان جميعا عن محمد بن على عن على بن اسباط فى [فى] فى باب ما يفصل به بين دعوى المحق والمبطل فى امر الامامة وعن محمد بن على عن

نصر بن مزاحم فيه. محمد بن حسان عن محمد بن علي عن محمد بن الفضيل في باب ثواب المرض. محمد بن حسان الرازي عن محمد بن علي رفعه في [يب] في باب كيفية الصلوة . عنه عن محمد بن علي الصيرفي عن اسمعيل بن مهران في [ست] في ترجمة محمد بن حسان الرازي. سهل بن زياد عن محمد بن علي عن اسمعيل بن يسار في [في] في باب النوادر في كتاب الجنائز. عنه عنه عن ابن سنان عن ابي الحسن موسى عليه السلام في باب الاشارة والنص على ابي الحسن الرضا عليه السلام . احمد بن مهران عن محمد بن علي عن الحسين بن نعيم الصحاف في باب الأشارة والنص على ابي الحسن الرضا عليه السلام وعنه عن محمد بن علي عن محمد بن سنان فيه وعن زياد بن مروان القندي فيه وعن محمد بن الفضيل فيه وعن محمد بن سنان وعلي بن الحكم فيه و عن ابن محرز فيه وعن ابي علي الخزاز فيه و عن سعيد ابي الجهم فيه وعن الضحاك بن الاشعث فيه وعن ابي الحكم الارمني فيه وعن معمر بن خلاد في باب الاشارة والنص على ابي جعفر الثاني عليه السلام وعن الحسن بن الجهم فيه و عن ابي يحيى الصنعاني فيه و عن ابن محبوب في باب ان الائمة عليهم السلام اذا ظهر امرهم حكموا بحكم داود عليه السلام وفي جميع هذه المواضع روى احمد بن مهران عن محمد بن علي عنهم. معوية في نسخة واخرى متويه بالتاء المثناه من فوق بن نايحة في نسخة واخرى بن ناجية عن ابي سمينة عن محمد بن زياد البزازفي [يب] في باب الزيادات في كتاب الميراث وروى هذا الخبر بعينه عن مثوبة بن نايحة بالثاء المثلثه عن ابي سمينة [الخ] في [بص] في باب ان مع الابوين او مع كل واحد منهما لا يرث الجد والجدة والله عالم بالصواب. محمد بن احمد بن داود عن محمد بن علي الكوفي عن ابي عمرو عثمان بن احمد بن عبدالله في [يب] في باب فضل زيارة ابي محمد الحسن بن علي بن ابيطالب عليهم السلام . السياري عن محمد بن علي الهمداني عن حنان بن سدير في باب حكم العلاج للصائم. محمد بن خاقان النهدي عن محمد بن علي ابي سمينة عن ابي سعيد العصفري واسمه عباد في ترجمة عباد العصفري .

محمد بن علي ماجيلويه القمي روى عنه محمد بن علي بن الحسين بن بابويه [لم] و يفهم من العلامة توثيقه اذ صحح طريق الصدوق الى اسمعيل بن رباح و هو فيه و كذلك طريق الحسين بن زيد وغير ذلك «مح» .

روى عن محمد بن يحيى العطار في مشيخة [يه] في طريق منصور بن حازم وفي طريق الحسين بن زيد وفي طريق هشام بن ابراهيم و كثيرا وروى عن علي بن ابراهيم بن هاشم في طريق حنان بن سدير وفي طريق محمد بن النعمان و في طريق الريان بن الصلت و كثيرا في مشيخة [يه] محمد بن علي ماجيلويه رضي الله عنه عن ابيه عن احمد بن ابي عبدالله البرقي في مشيخة [يه] في طريق اسمعيل بن رباح و في طريق الاصبغ بن نباتة محمد بن علي ماجيلويه عن عمه محمد بن ابي القاسم في طريق وهيب بن حفص و كثيرا في مشيخة [يه] والله اعلم بكيفية الحال .

محمد بن علي بن محبوب الاشعري القمي ابو جعفر شيخ القميين في زمانه ثقة عين فقيه صحيح المذهب [صه ٠ جش] له كتب عنه احمد بن ادريس [جش ٠ ست ٠ لم] و محمد بن يحيى العطار [ست ٠ لم] «مح» .

عنه احمد بن ادريس ومحمد بن يحيى العطار في مشيخة [يه] في طريقه . عنه محمد بن يحيى كثيرا في [يب] في باب آداب الأحداث الموجبة

للطهاره . عنه ابن بطه فی[ست] فی ترجمته. ابراهیم بن محمد عن ابیه عنه عن هرون بن مسلم فی[بص] فی باب وجوب الاستنجاء من الغائط والبول وعن محمد بن الحسین فیه. علی بن الحسن بن فضال عن محمد بن علی عن الحسن بن محبوب فی[یب] فی باب تطهیر الثیاب و فی باب الوصیة بالثلث وفی باب میراث ابن الملاعنة ومرتین فی باب توارث الازواج من الصبیان.

محمد بن علی بن المحسن الحلبی الشیخ ابوجعفر فقیه صالح ادرك الشیخ اباجعفر الطوسی رحمه الله و قرء علیه السید الامام ضیاء الدین ابوالرضا والشیخ الامام قطب الدین ابوالحسین الراوندیان رحمهما الله [جب] .

محمد بن علی بن محمد الأسترابادی قاضی الری القاضی فخر الدین فقیه (ثقه خ) [جب] .

محمد بن علی بن محمد بن الرضا علیه السلام السید ابوجعفر ثقة فاضل [جب] .

محمد بن علی بن محمد العلوی العباسی السید ابوعقیل صالح واعظ [جب].

محمد بن علی بن محمد بن المطهر السید الأجل المرتضی نقیب النقباء شرف الدین ابوالفضل فاضل ثقة راویة قرأت علیه کتباجمة فی الاحادیث [جب] .

محمد بن علی بن محمد النحوی ثقة قراء علیه المفید عبدالرحمن النیشابوری رحمهما الله [جب] .

محمد بن علی بن المعمر (معمر خ ل) الکوفی ابی الحسین صاحب الصبیحی سمع منه التلعکبری سنة تسع وعشرین و ثلثمأته [لم] «مح» .

محمد بن الحسین (الحسن فی) الکوفی عنه عن محمد بن مسعدة فی[یب] فی باب فضل زیارة مولانا امیر المومنین علیه السلام. محمد بن یعقوب عن محمد بن علی بن معمر عن محمد بن علی بن عکاتة (عکامة خ) التمیمی فی خطبة لعلی صلوات الله علیه وهی الخطبة الوسیلة فی اول کتاب الروضة. عنه عنه عن محمد بن علی فی خطبة اخری بعدها .

محمد بن علی المقری القرشی له مصنفات عنه ابو عبدالله محمد بن ابی القاسم [ست] تقدم عن[ضا] ابن علی القرشی «مح» .

علی بن سیف عن محمد بن علی عن الرضا علیه السلام فی[یب] فی باب اوقات الصلوة . محمد بن عبدالحمید عن محمد بن علی عن الرضا علیه السلام فی باب العیوب الموجبة للرد .

محمد بن علی بن مهزیار من اصحاب ابی الحسن الثالث علیه السلام ثقه [صه٠جخ] و عده ابن طاووس من السفراء والأبواب المعروفین الذین لایختلف الامامیة القائلون بامامة الحسن بن علی فیه «مح» .

محمد بن علی بن نجیح الجعفی مولاهم اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن علی بن النعمان ابی طریفة البجلی مولی الاحول ابوجعفر کوفی صیرفی یلقب مؤمن الطاق و صاحب الطاق و یلقبه المخالفون شیطان الطاق وعم ابیه المنذر بن ابی طریفة روی ایضا عن علی بن الحسین وابی جعفر و ابی عبدالله علیهم السلام [جش] کان دکانه فی طاق المحامل بالکوفة فیرجع الیه فی النقد فیخرج کما ینقد فیقال شیطان الطاق [صه٠جش] ابوجعفر شاه الطاق[ق] ثقة[صه٠ظم] و کان کثیر العلم حسن الخاطر [صه] فاما منزلته فی العلم وحسن الخاطر فاشهر وقد نسب الیه اشیاء لم یثبت عندنا [جش] و فی [ست] و[ق] محمد بن النعمان کما یأتی وفی[کش]

روی عن علی بن الحسین وابی جعفر وابی عبدالله علیهم السلام وابی محمد الحسن بن المنذر بن ابی طریفة

حمدويه بن نصير قال حدثنا محمد بن الحسين بن ابى الخطاب عن النضر بن شعيب عن ابان بن عثمان عن عمر بن يزيد عن ابى عبدالله عليه السلام قال زرارة و بريد بن معوية و محمد بن مسلم والأحول احب الناس الى احياء و امواتا و لكنهم يجيؤن فيقولون لى فلا اجد بدا من ان اقول، حمدويه قال حدثنى محمد بن عيسى بن عبيد و يعقوب بن يزيد عن ابن ابى عمير عن ابى العباس البقباق عن ابى عبدالله عليه السلام انه قال اربعة احب الناس الى احياء و امواتا بريد بن معوية العجلى وزرارة بن اعين ومحمد بن مسلم و ابو جعفر الاحول احب الناس الى احياء و امواتا على بن محمد (الحسن خ) قال حدثنى محمد بن احمد عن يعقوب بن يزيد عن ابن ابى عمير عن ابى العباس البقباق عن ابى عبدالله عليه السلام انه قال اربعة احب الناس الى احياء و امواتا بريد العجلى وزرارة ومحمد بن مسلم والأحول حمدويه قال حدثنا محمد بن عيسى عن ابى محمد القاسم بن عروة عن ابى العباس قال قال ابو عبدالله عليه السلام زرارة بن اعين و محمد بن مسلم و بريد بن معوية والأحو ل احب الناس الى احيـاء و امواتا و لكن الناس يكثرون على فيه فلا اجد بدا من متابعتهم قال فلما كان من قابل قال انت الذى تروى على ما تروى فى زرارة و بريد و محمد بن مسلم والأحول قال قلت نعم فكذبت عليك قال انما ذلك اذا كانوا صالحين قلت هم صالحون حدثنى حمدويه عن يعقوب بن يزيد عن القاسم بن عروة عن ابى العباس الفضل بن عبدالملك قال سمعت اباعبدالله عليه السلام يقول احب الناس الى احياء و امواتا اربعة بريد بن معوية العجلى وزرارة ومحمد بن مسلم والاحول وهم احب الناس الى احياء و امواتا وروايات اخر تدل على حسن خاطره و جودة ذهنه وقوة مناظرته وروى فى ذمه عن محمد بن مسعود عن على بن محمد القمى قال حدثنى احمد بن محمد بن عيسى عن على بن الحكم عن فضيل بن عثمان عن ابى عبدالله عليه السلام انه اشار بعد ان جرى حديث كون صاحب الطاق جدلا الى ان قال له احد اخبرنى عن كلامك هذا من كلام امامك فان قال نعم كذب علينا و ان قال لا قال له كيف تتكلم بكلام لا يتكلم به امامك ثم قال انهم يتكلمون بكلام ان انا اقررت ورضيت اقمت على الضلالة وان برئت منهم شق على نحن قليل وعدونا كثير قلت جعلت فداك فابلغه عنك ذلك قال اما انهم قد دخلوا فى امرما يمنعهم عن الرجوع عنه الا الحمية. قال فابلغت اباجعفر الأحول ذاك فقال صدق بابى وامى ما يمنعنى من الرجوع عنه الا الحميه. على قال حدثنا محمد بن احمد عن محمد بن عيسى عن مروك بن عبيد عن احمد بن النضر عن المفضل بن عمر قال قال لى ابو عبدالله عليه السلام ائت الاحول فمره لا يتكلم. فاتيته فى منزله فاشرف على فقلت له يقول لك ابو عبدالله عليه السلام لا تتكلم قال اخاف الا اصبروا جيب بان فى سند الأول على بن محمد القمى و يحتمل كونه ابن محمد بن يزيد كما فى روايات اخر وهو غير معلوم الحال ولا مذكور فى كتب الرجال قال احمد بن طاووس ظاهر كلام الصادق عليه السلام راجع الى ايثار التقية فى ايثار ترك اصحابه للخوض فى الكلام واما قوله ما يمنعهم من الرجوع عنه الا الحمية فهو اشارة الى الكلام المشار اليه لم يقارنه نية الأخلاص وفى سند الثانى محمد بن عيسى و المفضل وفيهما قول و بعد فمن الذى يأمن ان يخطى هذا مع ما فى روايات المدح ما يصير عذرا عن مثل ذلك فتنبه «مح».

يحيى الحلبى عن محمد الاحول عن حمران

بن اعين فى [فى] فى باب ان الأئمة عليهم السلام ولاة الامر. ابن محبوب عن الاحول عن سلام بن مستنير فى باب نكت و نتف من التنزيل و فى باب النية فى كتاب الكفر والأيمان . عنه عن ابى جعفر محمد بن النعمان الاحول صاحب الطاق عن سلام المستنير فى باب الحب فى الله والبغض فى الله . الحسن بن محبوب عن ابى جعفر الاحول عن ابى عبيدة الحذاء فى باب السجود والتسبيح فيه . عنه عن الأحول عن ابى جعفر عليه السلام فى باب الفرق بين الرسول والنبى. جميل بن صالح عن الأحول عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الرجل يطأ على العذرة . على بن الحكم عن ابان قال اخبرنى الاحوال ان زيد بن على بن الحسين عليهما السلام بعث اليه فى باب الأضطرار الى الحجة . ابان بن عثمان عن ابى جعفر الاحول فى كتاب الروضة قبيل حديث ابى ذر رضى الله عنه. معلى بن محمد عن احمد بن محمد عنه عن مندل فى مولد الحسن بن على صلوات الله عليه. يونس بن عبدالرحمن عن ابى جعفر الأحول عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب سؤال العالم . محمد بن عيسى بن عبيد عن يونس عن ابى جعفر الأحول فى باب العلة فى وضع الزكوة . ابن ابى عمير عن حماد وهشام عن الاحول قال قال لى ابن ابى العوجاء فى [يب] فى باب ميراث الأولاد. ابن اذنية عن الاحول عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب صفة الوضوء . جعفر بن بشير عن الاحول عن عثمان بن عيسى فى باب الزيادات فى فقه الحج قريبا من الآخر. محمد بن سنان عن ابى جعفر الاحول عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الزيادات بعد باب الاجارات . ابن ابى عمير عن الاحول عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب تعجيل الزكوة . ابن مسكان عن الاحول فيه و ياتى بعض رواته فى النسب والالقاب ايضاً .

محمد بن على الهاشمى روى محمد بن حمزة الهاشمى عن على بن محمد او محمد بن على الهاشمى قال دخلت على ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى مولد ابى جعفر الثانى عليه السلام .

محمد بن على الهمدانى ضعيف [صه ٥ لم] روى عنه محمد بن احمد بن يحيى [لم] له كتاب ابن بطة عن ابى عبدالله محمد بن عبدالله بندار الخبابى الملقب ما جيلويه عنه قال ابن بطة هو ابو سمينة [ست] «مح» .

معلى بن محمد وسهل بن زياد جميعا عن محمد بن على الهمدانى عن على بن عبدالله الخياط فى [يب] فى باب المياه واحكامها وفى [بص] فى باب الوضوء بنبيذ التمر و فى [فى] فى باب النبيذ فى كتاب الاشربة . معلى بن محمد عنه عن الحسين بن ابى عثمان فى باب القول عند لبس الحديد فى كتاب الزى والتجمل . عنه عنه عن معتب فى باب السمك من ابواب الاطعمة. عنه عنه عن سماعة بن مهران فى باب آخر من صيد السمك. عنه عن محمد بن على عن سماعة بن مهران فى باب ما يفصل به بين دعوى المحق والمبطل فى امر الامامة . ابو عبدالله محمد بن ابى القاسم عنه عن عبدالله بن سنان فى [ست] فى ترجمة عبدالله بن سنان. ابو عبدالله محمد بن عبدالله واسم عبدالله بندار الخبابى الملقب بماجيلويه عنه قال ابن بطة هو ابو سمينة فى [ست] فى ترجمته. على بن محمد بن بندار عن ابيه عنه عن ابى سعيد الشامى فى [فى] فى باب التفرس بالغلام فى كتاب العقيقة . عنه عن ابيه عنه ان رجلا كان عند الرضا عليه السلام فى باب الخل. عنه عن ابيه عنه عن ابى سعيد الرقام فى باب الرمان وعن عبدالله الدهقان فى باب التفاح وعن عمر بن عيسى فى باب الكراث و عن الحسن بن على الكسلان

فى باب البصل السيارى عنه عن حنان بن سدير فى باب كراهية الارتماس فى الماء للصائم. سهل بن زياد عن محمد بن عيسى عنه عن حنان بن سدير فى باب الوان النعال فى كتاب الزى والتجمل. احمد بن مهران وعلى بن ابراهيم جميعا عن محمد بن على عن الحسن بن راشد مرتين فى مولد ابى الحسن موسى عليه السلام. على بن محمد بن بندار عن ابيه واحمد بن ابى عبدالله جميعا عن محمد بن على الهمدانى فى باب السمك من ابواب الاطعمة.

محمد بن على بن يعقوب بن اسحق بن ابى قرة القنانى الكاتب كان ثقة وسمع كثيرا وكتب كثيرا [صه٠جش] ابو الفرج له كتب اجازنى جميعها [جش] «مح».

محمد بن عمار بن الأشعث النهدى [ضا] وفى نسخة السندى «مح».

محمد بن سنان عن محمد بن عمار عن سماعة بن مهران فى [يب] فى باب المهور والأجور. على بن حاتم عن محمد بن عمرو عن محمد بن عمار عن الحسين بن عبيد العبدوى فى باب الدعاء بين الركعات.

محمد بن عمار الذهلى الكوفى [ق] وفى نسخة ابن عمارة «مح».

محمد بن عمار الكوفى روى ابو على احمد بن محمد بن عمار الكوفى قال حدثنا ابى قال حدثنا على بن الحسن بن فضال فى [يب] فى باب فضل زيارة مولانا امير المؤمنين عليه السلام.

محمد بن عمار بن محمد الحمدانى الشيخ الأمام عز الدين ابو فراس عالم صالح [جب].

محمد بن عمار بن ياسر المخزومى عداده فى الكوفيين وكان النبى صلى الله عليه وآله قد عاده من مرض مرضه ودعا له [ل] ونحوه [د] «مح».

محمد بن عمارة بن الأشعث [ضا] «مح».

محمد بن عبدالحميد عن محمد بن عمارة عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى [يب] فى باب فضل الجماعة. فضالة بن ايوب ومحمد بن حفص عن محمد بن عمارة عن حريز بن عبدالله فى [فى] فى باب فى انه لا يكون شيىء فى السماء والأرض الا بسبعة فى كتاب التوحيد. سعد بن سعد عن محمد بن عمارة عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى باب ان الحجة لا يقوم لله على خلقه الا بامام.

محمد بن عمارة بن ذكوان الكلابى الجعفرى البراد الكوفى ابو شداد مات سنة احدى وسبعين ومائة وهو ابن ثلث وثمانين سنة [ق] «مح».

محمد بن عمارة الذهلى الكوفى [ق] وفى نسخة ابن عمار «مح».

محمد بن عمرو بن ابراهيم. على بن الحسن الهمدانى عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب السداب. محمد بن عيسى عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث قوم صالح عليه السلام.

محمد بن عمرو بن ابى المقدام عنه محمد بن سنان فى مشيخة [يه] فى طريقه.

محمد بن عمرو من اصحاب الكاظم عليه السلام واقفى [صه] وفى [ظم] بن عمر كما يأتى «مح».

محمد بن عمرو الجرجانى بغدادى روى عنه البرقى [لم] ويأتى عن [جش] ابن عمر «مح».

محمد بن عمرو بن حزم الانصارى عداده فى المدنيين شهد مع على عليه السلام [صه٠ د] «مح». ل

محمد بن عمرو الراشدى كوفى [ق] «مح»

محمد بن عمرو الزيات [ست • لم] بن عمرو بن سعيد الزيات المدائنى ثقة عين روى عن الرضا عليه السلام [صه • جش] له كتاب [ست • جش] عنه على بن السندى [ست • جش • لم] «مح» .

سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد بن خالد عنه فى نسخة واخرى عن احمد عن محمد بن خالد عنه فى [يب] فى باب حكم الحيض روى هذا الخبر بعينه سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد عن محمد بن خالد عنه فى [بص] فى باب الأستظهار للمستحاضة الظاهر انه الصواب بقرينة اتحاد الخبر والله اعلم . احمد بن محمد عن محمد بن خالد البرقى عنه فى [يب] فى باب حكم الحيض. سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد عنه عن يونس بن يعقوب فى [بص] فى باب الأستظهار للمستحاضة وفى [يب] فى باب الحيض من ابواب الزيادات. احمد بن محمد عن ابيه عن محمد بن عمرو عن عمار الساباطى فى كتاب المكاسب. احمد بن ابى عبدالله عن محمد بن عمرو عن جميل فى باب الوصية المبهمة . سهل بن زياد عنه عن يونس بن يعقوب فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات وفى [فى] فى باب ما يستحب من الثياب للكفن وفى [بص] فى باب ان الكفن لا يكون الاقطنا . محمد بن يحيى عن على بن اسمعيل عن محمد بن عمرو الزيات عن رجل • ن اصحابنا عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى مولد الحسين بن على عليهما السلام • عنه عنه عن محمد بن عمرو عن على بن الحسين عن حزير فى [يب] فى باب الزيادات فى القضايا والأحكام . محمد بن احمد عن على بن اسماعيل عن محمد بن عمرو بن سعيد عن موسى بن اكيل فى باب فضل المساجد . محمد بن احمد بن يحيى عن على بن اسمعيل عن محمد بن عمرو عن ابان عن عبدالرحمن بن ابى عبدالله فى باب شرح زيارة قبورهم . احمد بن محمد عن على بن اسماعيل عنه فى [فى] فى باب ما يسجد عليه وما يكره. عنه عنه عن موسى بن بكير فى باب المنبر والروضة بعد كتاب الحج . الفضل بن كثير عن محمد بن عمرو عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى [يب] فى باب بيع الواحد بالاثنين روى هذا الخبر بعينه الفضيل بن كثير [الخ] فى [بص] فى باب النهى عن بيع الذهب بالفضة الظاهر ان الفضيل مصغر اسهو من النساخ بقرينة اتحاد الخبر وعدم وجود الفضيل بن كثير مصغرا فى كتب الرجال والله اعلم. السندى بن ربيع عن محمد بن عمرو بن سعيد المدائنى عن الحسن بن صدقة فى [يب] فى باب بيع الواحد بالاثنين. على بن حاتم عن محمد بن عمرو (عمرخ) عن على بن محمد بن زياد فى باب الدعاء بين الركعات . عنه عن محمد بن جعفر عن محمد بن عمرو عن على بن محمد فيه . اسكيب بن عبدة عن محمد بن عمرو عن ابيه عن سعدان بن مسلم فى باب الصيد والذكاة • سهل بن زياد عن محمد بن على عن محمد بن عمرو عن جميل بن دراج فيه. على بن ابراهيم عن ابيه عن محمد بن عمرو فيما اعلم عن ابى على الحذاء عن حريز فى [فى] فى باب حب الدنيا . محمد بن احمد بن يحيى عن ابراهيم عن محمد بن عمر الزيات عن جميل بن دراج فى [بص] فى باب وقت قضاء مافات من النوافل و فى [يب] فى باب تفصيل ما تقدم ذكره فى الصلوة الظاهر ان ابن عمر بدون الواو وسهو والصواب مع الواو بقرينة كونه الزيات وروايته عن جميل بن دراج ورواية ابراهيم بن هاشم عنه والله اعلم سهل بن زياد عن حمدون اورمة عن محمد بن عمرو عن يونس بن ظبيان فى [فى] فى باب المشى

مع الجنازة . احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن عمرو عن يونس فى [يب] فى باب حكم الحيض وفى [بص] فى باب اكثر ايام النفاس. عنه عنه عن محمد بن عمرو عن جميل بن صالح فى [يب] باب عقد المراة على نفسها النكاح .

محمد بن عمرو بن العاص بن وائل السهمى عداده فى الشاميين وكان مع معوية يوم صفين [ل] «مح» .

محمد بن عمرو بن عبد الله بن عمر بن مصعب بن الزبير بن العوام متكلم حاذق من اصحابنا [صه ٠ جش] له كتاب فى الامامة حسن يعرف بكتاب الصورة [جش] «مح» .

محمد بن عمرو بن مهاجر الحضرمى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن عمر واقفى [ظم] تقدم عن [صه] ابن عمرو «مح» .

محمد بن عمر بن اذينة غلب عليه اسم ابيه مدنى مولى عبد القيس تقدم القول فى عمر بن اذنية «مح» .

محمد بن عمر الجرجانى مختلط الأمر قاله ابو العباس بن نوح [صه ٠ جش] له كتاب عنه احمد بن ابى عبد الله [جش] «مح» .

احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عن محمد بن عمر عن ابيه عن نضر بن قابوس عن ابى عبد الله عليه السلام فى [فى] فى باب اخبار الرجل اخاه بحبه فى كتاب العشرة .

محمد بن عمر الزيات. محمد بن احمد بن يحيى عن ابراهيم عنه عن جميل بن دراج فى [بص] فى باب وقت قضاء مافات من النوافل الظاهر ان ابن عمر بدون واو اشتباه والصواب مع الواو على ما مر فى ترجمة محمد بن عمرو بن سعيد الزيات والله اعلم. سهل بن زياد عن احمد بن عيسى عنه عن ابى عبد الله عليه السلام فى [فى] فى باب فضل المقام بالمدينة . عنه عن محمد بن عيسى عنه عن ابيعبد الله عليه السلام فى [يب] فى باب تحريم المدينه الظاهر ان احمد بن عيسى اشتباه والصواب احمد بن محمد بن عيسى على ما مر فى ترجمة محمد بن عمرو والصواب محمد بن عيسى بقرينة رواية سهل بن زياد عنه وانه ابن عمرو بن سعيد بقرينة كونه الزيات وانه روى عن ابى عبد الله عليه السلام ايضاً والله اعلم .

محمد بن عمر الزيدى له كتاب الفرائض عن الصادق عليه السلام [صه ٠ ست] عنه على بن جعفر البصرى [ست] «مح» .

محمد بن عمر الساباطى . احمد بن محمد بن ابى نصر عنه قال سئلت الرضا عليه السلام فى [يب] فى باب عدد النساء وفى [بص] فى باب ان التى يتوفى عنها زوجها من ابواب العدد . عمرو بن سعيد المدائنى عنه قال سئلت اباجعفر عليه السلام فى باب الموصى له يموت قبل الموصى وفى [يب] فى باب الموصى له بشئ يموت قبل الموصى وفى باب وصية الأنسان لعبده . عنه عن محمد بن عمر الساباطى قال سئلت ابا جعفر يعنى الثانى عليه السلام فى [يه] فى باب الموصى له يموت قبل الموصى. عنه عن محمد بن عمر الساباطى (الباهلى خ) قال سئلت اباجعفر عليه السلام فى [فى] فى باب من اوصى بوصية فمات الموصى له قبل الموصى .

محمد بن عمر بن سلام الجعابى ابو بكر اخبرنا عنه محمد بن محمد بن النعمان [لم] و يأتى انه ابن عمر بن محمد بن سلم او سالم «مح» .

محمد بن عمر بن سويد العجلى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن عمر الطائى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن عمر بن عبد العزيز الكشي يكنى اباعمرو بصير بالاخبار و بالرجال حسن الاعتقاد [ست ٠ صه] من غلمان العياشي ثقة بصير بالرجال والأخبار مستقيم المذهب [لم] كان ثقة عينا روى عن الضعفاء و صحب العياشي و اخذ عنه و تخرج عليه له كتاب الرجال كثير العلم الان فيه اغلاطا كثيرة [صه ٠ جش] اخبرنا (احمد خ) محمد بن علي بن نوح وغيره عن جعفر بن محمد عنه [جش] اخبرنا جماعة عن التلعكبري عنه [صه ٠ ست] «مح».

عنه ابو محمد هرون بن موسى في [ست] في ترجمته عنه حيدر بن محمد في ترجمة حيدر بن محمد.

محمد بن عمر بن عبيد الأنصاري العطار الكوفي مولاهم (وخ) هو ابن ابي حفص من اصحاب الصادق عليه السلام اسند عنه قيل انه كان يعدل بالف رجل [صه ٠ جخ ٠ د] «مح».

محمد بن عمر بن علي بن ابي طالب عليه السلام ابو عبدالله المدني قتل سنة خمس واربعين ومأته بالمدينة [ق] وقال اولا من اصحاب [ين] قيل ليس له عنه رواية «مح».

محمد بن عمر بن علي بن الحسين بن علي بن ابيطالب الهاشمي المدني اسند عنه مات سنة احدى وسبعين و مأته وله اربع و ستون سنة [ق] «مح».

محمد بن عمر الكناسي [ضا] «مح».

محمد بن عمر بن محمد بن سلم بغير ميم قبل السين بن البراء بن سبرة بن سيار التميمي ابو بكر المعروف بالجعابي الحافظ القاضي كان من حفاظ الحديث واجلاء اهل العلم [صه ٠ جش] الان فيه وقى [ضح] سالم بالالف وفي [لم] محمد بن عمر بن سلام كما تقدم وفي موضع آخر بن عمر بن سلم بن البراء بن سبرة بن يسار التميمي القاضي ابو بكر المعروف بابن الجعابي بغدادي روى عنه التلعكبري واخبرنا محمد بن محمد بن النعمان وفي [ست] بن عمر بن سلم الجعابي ابو بكر احد الحفاظ والناقدين للحديث له كتب «مح».

عنه الدوري واخبرنا عنه بلا واسطة الشيخ ابو عبدالله واحمد بن عبدون في [ست] في ترجمته.

محمد بن عمر بن يزيد [ضا ٠ ست ٠ جش] بياع السابري روى عن ابي الحسن عليه السلام [جش] له كتاب عنه محمد بن عبد الحميد [ست ٠ جش] «مح».

عنه موسى بن القاسم في [يب] في آخر باب صفة الأحرام وفي اواخر باب الذبح. موسى بن القاسم عن محمد بن عمر عن محمد بن عذافر في باب الحلق. عنه عن محمد بن عمر بن يزيد عن محمد بن عذافر في باب الاحرام للحج وفي [بص] في باب المفرد متى يقطع التلبية وفي باب ما يجب على من حلق راسه من الأذى من الكفارة وفي باب متى يلبي المحرم بالحج. عبدالله بن علي بن عمر بن يزيد عن عمه محمد بن عمر انه كتب ابي ابي جعفر عليه السلام في باب انه لا يرث احد من الموالي مع وجود واحد من ذوي الأرحام وفي [يب] في باب الزيادات في كتاب الميراث. عمر بن علي بن عمر عن عمه محمد بن عمر عمن حدثه عن ابي عبدالله عليه السلام مرتين في باب كيفية الصلوة. عمر بن علي بن عمر بن يزيد عن عمه محمد بن عمر عن بعض من حدثه ان اباجعفر عليه السلام في [في] في باب الحمام في كتاب الزي والتجمل. احمد بن الحسين بن عمر عن عمه محمد بن عمر عن رجل عن ابي الحسن الأول عليه السلام في باب الأشنان والسعد. عنه احمد بن الجهم الخزاز في باب الوقوف على الصفا وفي [يب] في باب الخروج الى الصفا وفي [بص] في باب

انه يستحب الأطالة عند الصفا والمروة . عنه يعقوب بن يزيد فى باب آخر وقت صلوة الليل وفى [يب] فى باب كيفية الصلوه قريبا من الآخر وفى باب مستحق الزكوة للفقر وفى [فى] فى باب الكبر. احمد بن ابى عبدالله عن محمد بن على عنه فى باب فضل الصدقة فى كتاب الزكوة. عنه محمد بن عبد الجبار فى [يب] فى باب اوقات الصلوة .

محمد بن عمران البجلى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن عمران السبيعى روى عنه الحسين بن محمد وروى هو عن عبدالله بن جبلة فى [فى] فى باب الحب فى الله ولم يذكره اهل الرجال .

محمد بن عمران بن عامر النهدى تقدم انه ابن ابى السوداء عمرو «مح» .

محمد بن عمران العجلى [ق] «مح» . عنه محمد بن سنان فى [فى] فى باب ان اول ما خلق الله من الأرضين موضع البيت عنه محمد بن ابى عمير فى مشيخة [يه] فى طريقه .

محمد بن عمران الكندى [ق] «مح» .

محمد بن عمران المدنى [ق] «مح» .

محمد بن عمران مولى ابى جعفر عليه السلام . سماعة بن مهران عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ما جاء فى الأثنى عشر والنص عليهم صلوات الله عليهم .

محمد بن عمران مولى ام هانى بنت ابى طالب يقال لها فاختة [ق] «مح» .

محمد بن عمران الهاشمى مولاهم كوفى [ق] «مح» .

محمد بن عمران روى جعفر بن محمد بن مالك الفزارى قال حدثنا محمد بن عمران قال حدثنا الحسن بن الحسين عن محمد بن اسمعيل فى [يب] فى باب الغسل لزيارة ابى عبدالله الحسين بن على عليهما السلام .

محمد بن عمير بن ابى العريف الهمدانى النباعى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن عوام الخلقانى روى عن ابى عبدالله عليه السلام كوفى ثقة قليل الحديث [صه . جش] له كتاب عنه على بن حسان [جش] «مح» .

محمد بن عوف الازدى [ق] ثم بن عوف الأزدى الكوفى «مح» .

محمد بن عياش بن عروة (عمرخ) العامرى الكوفى اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن عياض الناعظى الهمدانى كوفى [ق] «مح» .

محمد بن عيسى بن ابى منصور. سعدان بن مسلم عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب صلوة العيدين من ابواب الزيادات فى الجزء الاول .

محمد بن عيسى بن عبدالله بن سعد بن مالك الأشعرى ابو على شيخ القميين و وجه الاشاعرة متقدم عند السلطان ودخل على الرضا عليه السلام وسمع منه وروى عن ابى جعفر الثانى عليه السلام [صه . جش] له كتاب الخطب عنه سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد عنه [جش] «مح» .

احمد بن محمد بن عيسى عن ابيه عن عبدالله بن المغيرة فى [بص] فى باب البئر يقع فيها البعير. عنه عن ابيه عن محمد بن ابى عمير فى باب مقدار ما يمسح من الرأس والرجلين وفى باب حكم المذى والوذى من ابواب ما ينقض الوضوء . محمد بن على بن محبوب عن احمد عن ابيه عن عبدالله بن المغيرة فى [يب] فى باب تطهير المياه. احمد بن محمد بن عيسى عن ابيه عن عبدالله بن المغيرة فى كتاب الروضة بعد حديث قوم صالح

عليه السلام . عنه محمد بن الحسن الصفار فى [يب] فى باب المهور والأجور وفى [بص] فى باب انه اذا دخل بالمرأة ولم يسم لها مهرا. محمد بن الحسن الصفار عن احمد بن محمد عن ابيه عنه فى باب الرجل يزنى بالمرأة هل تحل لأبيه وفى [يب] فى باب من احل الله نكاحه من النساء اقول احمد بن محمد هذا هو احمد بن ابى عبدالله البرقى بقرينة رواية محمد بن الحسن الصفار عنه وروايته عن ابيه والله اعلم . بنان بن محمد عن ابيه عن ابن المغيرة فى باب بيع الواحد بالأثنين وفى باب التلقى والحكرة و فى باب نكاح المرأة وعمتها وفى باب العقود على الاماء . عبدالله بن محمد عن ابيه عن عبدالله بن المغيرة فى باب الولادة والنفاس . بنان عن ابيه عن عبدالله فى باب الزيادات فى فقه النكاح وفى باب احكام الطلاق. محمد بن على بن محبوب عن محمد بن عيسى عن عبدالله بن المغيرة فى كتاب المكاسب قريبا من الآخر وفى باب البينات و فى باب الصلح بين الناس . جعفر بن محمد بن عبيدالله عن محمد بن عيسى القمى عن محمد بن سليمان فى [فى] فى باب فيه نكت و نتف من التنزيل .

محمد بن عيسى الطلحى له دعوات الأيام التى ينسب اليه يقال ادعية الطلحى عنه محمد بن الحسين بن عبدالعزيز [ست] «مح» .

محمد بن عيسى بن عبيد بن يقطين مولى بنى اسد بن خزيمة ابو جعفر العبيدى اليقطينى يونسى اختلف علمائنا فى شانه [صه] قال القتيبى كان الفضل بن شاذان رحمه الله يحب العبيدى و يثنى عليه و يمدحه و يميل اليه و يقول ليس فى اقرانه مثله [كش] عنه [جش ٠ صه] جليل القدر فى اصحابنا ثقة عين كثير الرواية حسن التصانيف روى عن ابى جعفر الثانى عليه السلام مكاتبة و مشافهة وذكر ابو جعفر بن بابويه عن ابن الوليد انه قال ما تفرد به محمد بن عيسى من كتب يونس و حديثه لا اعتمد (يعتمد خ) عليه ورأيت اصحابنا ينكرون هذا القول و يقولون من مثل ابى جعفر محمد بن عيسى [جش] عنه [صه] ضعيف استثناه ابو جعفر بن بابويه من رجال نوادر الحكمة و قال لا اروى ما يختص بروايته وقيل انه كان يذهب مذهب الغلاة [ست] عنه [صه] بغدادى [ضا ٠ رى] يونسى [صه ٠ دى] ضعيف [دى ٠ لم] له كتب عنه سعد والحميرى [جش] والاقوى عندى قبول روايته [صه] احمد بن طاووس جزم فى مواضع بضعفه والله اعلم «مح».

قال ابو عمرو الكشى نصر بن الصباح يقول ان محمد بن عيسى بن عبيد بن يقطين اصغر فى السن ان يروى عن ابن محبوب قال ابو عمرو قال القتيبى كان الفضل بن شاذان يحب العبيدى و يثنى عليه و يمدحه و يميل اليه و يقول ليس فى اقرانه مثله و بحسبك هذا الثناء من الفضل رحمه الله له كتب روى عنه الحميرى و سعد [جش] و قال العلامة فى [صه] والأقوى عندى قبول روايته وقال عند ترجمة بكر بن محمد الأزدى وعندى فى محمد بن عيسى توقف و نقلنا عن الشهيد الثانى و غيره ما يدل على قدحه عند ترجمة زرارة بن اعين «س» .

ذكر الفاضل الكامل مولانا محمد الجيلانى الملقب بالسراب مدظله العالى ما يتعلق بتوثيق محمد بن عيسى و بيان عدم صلاحية ما يتوهم كونه جرحا له عن المعارضة بكلام مشبع بتقريب بيان اعتبار سند حديث فننقل كلامه بلفظه وهو قوله يدل على كونهما خمسة وثلثين فصلا ما رواه الكلينى والشيخ عنه عن على بن ابراهيم عن محمد بن عيسى بن عبيد عن يونس عن ابان عن اسماعيل الجعفى قال سمعت اباجعفر عليه السلام

يقول الاذان والأقامة خمسة وثلثون حرفا فعدد ذلك بيده واحداً واحدا الأذان ثمانية عشر حرفا والأقامة سبعة عشر حرفا فان قلت الحديث ضعيف بمحمد وابان اما محمد فلما نقله ابو جعفر بن بابويه عن ابن الوليد انه قال ما تفرد به محمد بن عيسى من كتب يونس وحديثه لا يعتمد عليه ولما نقل عن نصر بن الصباح يقول ان محمد بن عيسى اصغر في السن ان يروى عن ابن محبوب و لما نقل عن الشيخ في [ست] انه قال ضعيف استثناه ابو جعفر بن بابويه من رجال نوادر الحكمة و قال لا اروى ما يختص بروايته و قيل انه كان يذهب مذهب الغلاة وقال ضعيف [لم] وما نقل عن النجاشي انه جليل في الرجال من اصحابنا ثقة عين كثير الرواية حسن التصانيف وما روى عن ابي عمرو الكشي قال القتيبي كان الفضل بن شاذان يحب العبيدي ويثني عليه ويمدحه ويقول ليس في اقرانه مثله وان دل على عظم قدره و جلالته و ثقته لكن قول الجارح مقدم كما حقق في الأصول واما ابان فلكونه ناووسيا كما رواه الكشي بسند موثق قلت اما كون ابان ناووسيا فلا يخل بالسند لكونه ممن اجتمعت العصابة على تصحيح ما يصح عنه والأقرار له بالفقه كما ذكره الكشي واما قدح محمد بما ذكره ابن الوليد فمدفوع اما اولا فلعدم صراحة في القدح و الالم يكن لتخصيص عدم الاعتماد بما رواه من كتب يونس وحديثه وجيه فان قلت عدم اعتماده بخبره عن يونس كاف هنا قلت لعل عدم اعتماده بخبره عن يونس بخصوصه مبني على استنباط الأختلال بزعمه في اخبار روى عن يونس ولم يكن له سبيل الى قدحه مطلقا لأشتهاره بالجلالة والثقة فخصص عدم الاعتماد بصورة مخصوصة وظاهر ان هذا ليس شهادة بعدم الاعتماد على قوله مطلقا بل استنباط ضعيف ليس حجة على الغير واما ثانيا فلانه لو سلم كونه قد حافه ومعارض بما ذكره [جش] بقوله و رأيت اصحابنا ينكرون هذا القول ويقولون من مثل ابي جعفر بل لا تاثير لقدح واحد مع انكار الاصحاب و نفي المثل عنه و ايضا ما يظهر من كلام [جش] من ثقته وجلالته مع نقله القدح يدل على عدم التفاته الى الجرح بما ظهر له من اختلاله و تضعيف الشيخ تابع لتضعيف ابن بابويه كما يظهر من كلامه وما ذكره بقوله وقيل انه كان يذهب مذهب الغلاة لا يلتفت اليه مع توثيق المعتمدين و مدحهم و تضعيف ابن بابويه تابع لتضعيف ابن الوليد و تضعيف من تاخر عن الشيخ تابع لتضعيف من تقدم وما ذكره نصر بن الصباح لا تاثير له اصلا بكونه غاليا كما ذكره [جش] وغيره و بالجملة ينتهي القدح اما الى النصر فقط او اليه والى ابن الوليد وقدح النصر لا وقع له اصلا وقدح ابن الوليد مندفع بانكار الاصحاب فقط مع الزيادة من جانبهم فكيف مع توثيق النجاشي و غاية المدح و نفي المثل من الفضل و كون الجارح مقدما انما هو اذا لم يكن تصديق قوله تكذيبا لقول المعدل و ههنا ليس كذلك بل تصديق قول كل من الجارح والمعدل تكذيب للأخير فتقديم قول الجارح في هذه الصورة ليس عملا بقولهما كما ذكر في الاصول بل رد لقول المعدل فينبغي الرجوع الى المرجح والرجحان ههنا مع المعدل كما اوضحناه فظهر بما ذكرته ثقة محمد وجلالته وكون سند الحديث معتبرا موثقا لا يقصر عن الصحاح فان قلت قال الشيخ زين الملة والدين رحمه الله تعالى في جرح اسناد الاخبار المشتملة على ذم زرارة بن اعين فقد ظهر اشتراك جميع الأخبار القادحة في استنادها الى محمد بن عيسى وهو قرنية عظيمة على ميل وانحراف منه على زرارة مضافا الى ضعفه في

نفسه وقد قال السيد جمال الدين بن طاووس و نعم ما قال ولقد اكثر محمد بن عيسى من القول فى زرارة حتى لو كان بمقام من العدالة كادت الظنون تسرع اليه بالتهمة فكيف وهو مقدوح فيه وقال العلامة رحمه الله تعالى فى ترجمة بكر بن محمد الأزدى وعندى فى محمد بن عيسى توقف قلت ظاهر ان توقف العلامة نشأ مما نقلته فاذا ظهر ضعف المنشأ ظهر ضعف الناشى و معهذا قال فى الخلاصة ايضا فى ترجمة محمد بن عيسى و هو عندى مقبول الرواية اما تضعيف الشيخ زين الدين رحمه الله تعالى بقوله مضافا الى ضعفه فى نفسه فقد ظهر لك حاله مما ذكرته و اما تضعيفه بنقل اخبار الذم ففى غاية الضعف لانه مع وضوح عدم دلالة نقل اخبار الجرح على الانحراف نقل الكشى حديثين عن ابى عبدالله عليه السلام دالين على ان الاخبار المشتملة على ذم زرارة صدرت عنه عليه السلام لدفع ضرر العامة عن زرارة وفى سند احدهما محمد بن عيسى بن عبيد وفى سند الآخر محمد بن عيسى وفى كتاب اكمال الدين روى عن الرضا عليه السلام ما يدل على مدح زرارة وفى سنده محمد بن عيسى بن عبيد و بالجملة عد امثال تلك الاشياء قدحا او مؤيدا له لا وجه له اصلا ولهذا لم اذكرها اولا و بعد الحاجة اشرت اشارة خفيفة الى ضعف المتمسك زيادة على ما ظهر انتهى عنه ابن همام فى [ست] فى ترجمته. عنه سعد بن عبدالله و محمد بن الحسن الصفار فى مشيخة [يه] فى طريقه. محمد بن الحسن الصفار عن محمد بن عيسى عن يونس فى [يب] فى باب الزيادات فى القضايا والأحكام. عنه عنه عن عبيدالله الدهقان فى اواسط كتاب المكاسب. عنه الصفار فى باب اللقطة. الصفار عن محمد بن عيسى عن جعفر بن عيسى فى باب العيوب الموجبة للرد. عنه عنه عن ابى على بن راشد فى باب ابتياع الحيوان. عنه عنه عن جعفر بن عيسى فى باب بيع الواحد بالأثنين. عنه عنه عن يونس فيه. عنه عنه عن النضر بن سويد فى مشيخة [يه] فى طريق القاسم بن سليمان. سعد بن عبدالله عن محمد بن عيسى عن زياد بن مروان القندى فى [بص] فى باب عدد مرات الوضوء. عنه عنه عن عثمان بن عيسى فى باب حكم القادم من السفر فى شهر رمضان وفى [يب] فى باب حكم المريض يفطر ثم يصح فى بعض النهار. عنه عنه عن ابن ابى عمير فى باب الاحرام للحج. عنه عنه عن اخيه جعفر بن عيسى و يونس بن عبدالرحمن فى باب الغدو الى عرفات. عنه عنه عن يسين الضرير فى باب الكفارة عن خطاء المحرم. محمد بن احمد بن يحيى عن محمد بن عيسى عن الحسن بن على فى اواخر كتاب المكاسب. عنه عنه عن ابى القاسم الصيقل. عنه عنه عن يونس فيها. عنه عنه عن محمد بن الريان فى باب كمية الفطرة. عنه عنه عن ابى على بن راشد فى آخر باب تفصيل فرائض الحج. عنه عنه عن درست فى باب التلقى والحكره. عنه عنه عن الدهقان فيه. محمد بن احمد بن يحيى عن العبيدى فى نسخة واخرى العنبرى فى باب العتق الظاهر ان الصواب العبيدى بقرينة رواية محمد بن احمد بن يحيى عنه كثيرا والله اعلم. عنه عن محمد بن موسى الهمدانى عن محمد بن عيسى بن عبيد عن على بن الحكم فى باب اللقطة. محمد بن يعقوب عن محمد بن يحيى عن محمد بن موسى عن محمد بن عيسى عن الحسن بن على الوشاء فى اواخر باب الذبائح والأطعمة وفى [بص] فى باب تحريم شرب الفقاع وفى [فى] فى باب الفقاع فى كتاب الأشربة. محمد بن يعقوب عن على بن محمد عن محمد بن موسى عن محمد بن عيسى عن ابن فضال فى باب الجمع بين الصلوتين. عنه عن محمد بن جعفر

الرازى عنه فى باب مايقال عند قبر امير المومنين عليه السلام بعد كتاب الحج . عنه عن محمد بن جعفر الرزاز الكوفى عنه فى باب زيارة قبر ابى عبدالله الحسين بن على عليهما السلام و فى باب بعده. عنه عن محمد بن جعفر ابى العباس الكوفى عن محمد بن عيسى بن عبيد عن على بن محمد القاسانى فى باب النوادر فى آخر كتاب المعيشة. عنه عن ابى محمد بن جعفر الكوفى عن محمد بن عيسى بن عبيد فى [فى] فى باب الأشارة والنص على ابى الحسن الثالث عليه السلام الظاهران العباس هنا سقط من القلم . عنه عن محمد بن جعفر ابى العباس عن محمد بن عيسى عن صالح بن سعيد فى باب الحرز والعوذه . عنه عن محمد بن جعفر الرزاز عن محمد بن عيسى عن على بن سليمان فى باب مايجوز من الوقف والصدقة . عنه عنه عنه عن ابى على بن راشد فيه وعن على بن مهزيار فى باب النذور. ابو المفضل محمد بن عبدالله بن محمد بن عبيدالله بن المطلب الشيبانى عن ابى العباس محمد بن جعفر بن محمد البزاز عنه فى مشيخة [يب] فى طريق يونس بن عبدالرحمن و كذا فى مشيخة [بص] الا ان فيها عن ابى العباس محمد بن جعفر الرزاز . محمد بن على بن محبوب عنه عن على واسحق ابنى سليمان بن داود فى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات قريبا من الآخر. عنه عنه عن ابن ابى عمير فى باب الوكالات . عنه عنه قال كتب ابو عمر الحذاء الى ابى الحسن عليه السلام فى باب البينات . عنه عنه عن الحسن بن على بن يقطين فى باب فضل المساجد. عنه عن محمد بن عيسى عن على بن الحكم فى باب مايحرم من النكاح من الرضاع . عنه عن العبيدى عن احمد بن هلال فى باب الوصية بالثلث . عنه عن محمد بن عيسى العبيدى عن عبدالله بن محمد عن ابى هاشم البزاز فى باب حدود الزنا. عنه عنه عن عبدالله بن المغيرة فيه. عنه عن العبيدى عن سليمان بن جعفر فى باب المواقيت من ابواب الزيادات . عنه عن محمد بن عيسى العبيدى فى باب زكوة الذهب. احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن عيسى عن منصور فى باب بيع المضمون و فى باب الشركة والمضاربة و عن ابن ابى عمير فيه . احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن عيسى بن عبيد عن يسين الضرير فى باب كيفية الحكم. عنه عن محمد بن عيسى عن ابن ابى عمير فى باب الزيادات فى كتاب الوصايا و عن صفوان بن يحيى فيه. عنه عنه عن اخيه جعفر بن عيسى فى [بص] فى باب انه يجوز ان يوصى الى امرأة . احمد بن محمد بن خالد عن محمد بن عيسى عن على بن محمد بن ابى جميلة فى [فى] فى باب الصبر وعن محمد بن عرفة فى باب الأمر بالمعروف والنهى عن المنكر . احمد بن ابى عبدالله عنه عن عبدالله الدهقان فى باب كراهية كثرة الأكل. عنه عن محمد بن عيسى عن ابى محمد الانصارى فى باب كفاية العيال فى كتاب الزكوة. عنه عن محمد بن عيسى بن عبيد عن محمد بن عرفة فى باب التسليم على اهل الملل فى كتاب العشرة. عنه عن محمد بن عيسى عن ابى الحسن على بن يحيى فى باب الحب فى الله والبغض فى الله. عنه عن محمد بن عيسى اليقطينى فى [يب] فى باب الذبائح والأطعمة . على بن ابراهيم عن ابيه عن محمد بن عيسى عن سليمان بن سالم فى باب تفصيل احكام النكاح . عنه عن ابيه عن محمد بن عيسى عن يونس بن عبدالرحمن فى [فى] فى باب البر بالوالدين وفى [يب] فى باب احكام الجماعة وفى باب البينات مرتين واخرى فى باب مستحق الفطرة . عنه عن ابيه عن محمد بن عيسى عن محمد بن القاسم البجلى فى [فى] فى مولد ابى الحسن موسى عليه السلام. على بن ابراهيم عن محمد بن

عيسى عن يونس تسع مرات في [يب] في باب البينات ومرتين في [في] في باب فرض طاعة الأئمة عليهم السلام واخرى في باب التمحيص والامتحان. سهل بن زياد عن محمد بن عيسى عن الحسن بن علي بن يقطين في باب الحياء وعن يونس في باب النوادر بعد ابواب التيمم وعن عبيد الله بن عبد الله الدهقان في باب صفة العلم وعن ابراهيم في باب النهي عن الصفة بما وصف به نفسه. سهل بن زياد عن محمد بن عيسى قال كتبت الى ابى الحسن علي بن محمد عليهما السلام في باب الحركة والانتقال. علي بن الحسن بن فضال عن محمد بن عيسى عن النضر بن سويد في [يب] في باب حكم الحيض. عنه عن العبيدي عن الحسن بن راشد في باب وصية الصبي. العياشي عن جعفر بن احمد قال حدثني علي بن الحسن وعلي بن محمد عن العبيدي عن يونس في باب احكام السهو في الصلوة ومرة اخرى فيه. محمد بن مسعود العياشي عن جعفر بن احمد عن علي بن الحسن عن محمد بن عيسى عن يونس في باب احكام السهو من ابواب الزيادات. عنه عنه قال حدثني علي بن الحسن وعلي بن محمد عن العبيدي عن يونس فيه. محمد بن يعقوب عن احمد بن محمد عن علي بن الحسن (الحسين خ) عن محمد بن عيسى عن ايوب بن يقطين في باب الدعاء في العشر الاواخر. عنه عن احمد بن محمد عن علي بن الحسين عن محمد بن عيسى عن ايوب بن يقطين في [في] في باب الدعاء في العشر الاواخر الظاهر ان علي بن الحسين مصغرا سهو من النساخ والصواب علي بن الحسن بقرينة رواية محمد بن يعقوب عن احمد بن محمد بن سعيد واحمد بن محمد العاصمي عن علي بن الحسن بن فضال في ترجمته كثيرا والله اعلم. علي بن الحسن بن فضال عن محمد بن عيسى عن النضر بن سويد في [بص] في باب ما يجب على من وطأ امرأة حائضا. محمد بن مسعود عن جعفر بن احمد عن علي بن الحسن و علي بن محمد عن العبيدي عن يونس في باب الشك في فريضة الغداة. محمد بن يعقوب عن علي بن محمد عن محمد بن عيسى عن يونس في [يب] في باب صلوة العيدين من ابواب الزيادات في الجزء الاول. عنه عنه عن سهل بن زياد ومحمد بن عيسى عن عمرو بن ابراهيم في باب صلوة الاستخارة فيه. علي بن محمد بن بندار عن محمد بن عيسى عن يونس في [في] في باب السمك من ابواب الأطعمة. محمد بن يعقوب عن علي بن محمد بن عبد الله عن ابيه عن محمد بن عيسى عن داود النهدي في باب ان الأئمة صلوات الله عليهم في العلم والشجاعة والطاعة سواء. عنه عن الحسن بن علي الهاشمي عنه عن اخيه جعفر بن عيسى في [بص] في باب صوم يوم عاشوراء. عنه عنه عن محمد بن عيسى عن محمد بن ابي عمير فيه وكذا في [يب] في باب وجوه الصوم وكذا في [في] في باب صوم عرفة وعاشوراء. احمد بن محمد عن محمد بن الحسن عنه عن محمد بن شعيب في باب خلق ابدان الأئمة عليهم السلام. محمد بن يحيى عن محمد بن الحسن بن شمون عن محمد بن عيسى عن صفوان في [يب] في باب من اليه الحكم واقسام القضاة. حمدويه عن محمد بن عيسى عن يونس بن عبد الرحمن في هذا الكتاب في ترجمة محمد بن حكيم. عنه عن العبيدي عن حماد بن عيسى في ترجمة حماد بن عيسى. محمد بن يحيى عن محمد بن الحسين عن محمد بن عيسى عن صفوان بن يحيى في [في] في باب اختلاف الحديث وفي باب كراهية الارتفاع الى قضاة الجور. محمد بن الحسين عن محمد بن عيسى عن محمد بن سعيد في [يب] في باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات. سعد بن عبد الله

عن محمد بن الحسين عن محمد بن عيسى عن سعدان بن مسلم فى باب عدد فصول الأذان والأقامة و فى [بص] فى باب القعود بين الأذان والاقامة. محمد بن يحيى عن محمد بن الحسين عن محمد بن عيسى عن ابى عبدالله المؤمن فى [فى] فى باب انه لم يجمع القران كله الا الأئمة عليهم السلام. محمد بن يعقوب عن محمد بن يحيى عن محمد بن عيسى عن ابى همام اسماعيل بن همام فى باب ان الدعاء يرد البلاء. عنه عنه عن محمد بن عيسى بن عبيد قال كتبت الى على بن محمد عليهما السلام فى [يه] فى باب نوادر الوصايا. محمد بن يحيى عن بعض اصحابه عن محمد بن عيسى عن داود بن رزين فى [فى] فى باب الدعاء للعلل والامراض. عنه عن محمد بن عيسى عن داود فيه. عنه عن موسى بن الحسن عن محمد بن عيسى عن ابى اسحق صاحب الشعيرى فيه. عنه عنه عن ابى الحسن الثالث عليه السلام فى باب القديد من ابواب الأطعمة. محمد بن الحسين عن موسى بن عيسى عن محمد بن عيسى عن اسمعيل بن ابى زياد بواسطة عن جعفر عن ابيه عليهما السلام فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات. العياشى عن محمد بن نصير عن محمد بن عيسى عن ابن ابى عمير فى باب احكام السهو فى الصلوة وفى باب صلوة المضطر من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى وفى باب الاحداث الغير الموجبة للطهارة من ابواب الزيادات. ابراهيم بن اسحق الأحمرى عن محمد بن عيسى عن محمد بن سنان فى باب فضل شهر رمضان والصلوة فيه و فى [بص] فى باب الزيادات فى شهر رمضان فى كتاب الصلوة و ذكر احمد بن محمد بن داود القمى رحمه الله فى نوادره قال روى محمد بن عيسى عن اخيه جعفر بن عيسى فى [يب] فى باب الكفارات. احمد بن ادريس عن الحسين بن عبيدالله عن محمد بن عيسى عن على بن حديد فى [فى] فى مولد النبى صلى الله عليه وآله. على بن محمد القاشانى عن محمد بن عيسى عن سليمان بن حفص المروزى فى باب التعقيب بعد الصلوة. محمد بن يحيى عن الحسن بن على الدينورى عن محمد بن عيسى عن صالح بن عقبة فى باب فضل افطار الرجل عند اخيه. جبرئيل بن احمد عن محمد بن عيسى عن على بن الحكم فى هذا الكتاب فى ترجمة محمد بن مسلم بن رباح الثقفى عنه عن محمد بن عيسى عن يونس فيه مرتين.

محمد بن عيسى الكندى [ق] «مح».

محمد بن عيسى بن محمد روى احمد بن عبيدالله بن ربيعة الهاشمى عنه عن على بن عبدالله عن ابيه عن جده عن الحسين بن على عن امير المؤمنين عليه السلام فى [يب] فى باب الدعاء بين الركعات.

محمد بن عيسى اليقطينى ضعيف [لم] هو ابن عيسى بن عبيد كما تقدم «مح».

محمد بن غالب ابى الهذيل وهو غالب ابن الهذيل الكوفى الشاعر واخوه على روياعنه [ق] «مح».

محمد بن غالب بن عثمان الهمدانى المشاعرى الكوفى مات سنة ست و ثمانين و مائة وكان مولده سنة اثنتين وثلثين ومائة يوم ظهر بنو هاشم [ق] «مح».

محمد بن غالب روى ابو غالب الزرارى عن احمد بن محمد عنه عن على بن الحسن الطاطرى فى نسخة واخرى عن الحسن بن الحسين فى [يب] فى باب علامة اول شهر رمضان. عنه عن احمد بن محمد عنه عن على بن الحسن بن فضال فيه.

محمد و يقال محمود و يقال سمرة الغفارى قتل ببطن قناة مع رعاء النبى صلى الله عليه وعليهم قتلهم عبدالله بن عتيبة (عتبة خ) و

استباح سرح المدينة [ل]«مح».

محمد بن غورك كوفي قليل الحديث له كتاب [جش] عنه ابراهيم بن سليمان [ست. جش]«مح».

محمد بن غياث الشامي [ق]«مح».

احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن غياث عن جعفر عن ابيه في [بص] في باب ايام النحر والذبح والظاهر انه اشتبه هنا لفظة عن با بن لان احمد بن محمد بن عيسى روى هذا الخبر بعينه عن محمد عن غياث في [يب] في باب الذبح و محمد هذا هو محمد بن يحيى الخزاز بقرينة رواية احمد بن محمد بن عيسى عنه وروايته عن غياث بن ابراهيم والله اعلم.

محمد بن فتح المعلم من اصحاب العياشي [لم]«مح».

محمد بن فخر اور بن خليفة سيد صالح محدث [جب].

محمد بن فرات بن احنف روى عن ابيه عن ابي جعفر وابي عبدالله عليهما السلام ضعيف ابن ضعيف لا يكتب حديثه قاله ابن الغضائري [صه] بن فرات الجعفي كوفي ضعيف [جش] عنه [صه] له كتاب عنه عباد بن يعقوب [جش] بن فرات الجرامي [ق] بن فرات اورد الكشي اخبارا متعددة في ذمه [صه] سعد قال حدثني احمد بن محمد بن عيسى عن ابي يحيى بن سهل بن زياد الواسطي ومحمد بن عيسى بن عبيد عن اخيه جعفر وابي يحيى الواسطي عن الرضا عليه السلام الى ان قال والذي يكذب على محمد بن فرات قال ابو يحيى وكان محمد بن فرات من الكتاب فقتله ابراهيم بن شكلة وجدت بخط جبرئيل بن احمد حدثني محمد بن عبدالله بن مهران قال حدثني بعض اصحاب ابي محمد بن فرات قال كان يغلو في القول وكان يشرب الخمر فبعث اليه الرضا عليه السلام خمرة و تمرة فقال محمد انما بعث بالخمرة لأصلي عليها و حثني عليها والتمرة نهاني عن الأنبذة قال نصر بن الصباح محمد بن فرات كان بغداد ياحدثني الحسن (الحسين خ) بن الحسن القمي قال حدثني سعد بن عبدالله قال حدثني العبيدي عن يونس قال قال ابو الحسن الرضا عليه السلام يا يونس اما ترى الى محمد بن فرات وما يكذب علي فقلت ابعده الله واسحقه واشقاه فقال قد فعل الله ذلك به اذاقه الله حر الحديد كما اذاق من كان قبله ممن كذب علينا يا يونس انما قلت ذلك لتحذر عنه اصحابي و تأمرهم بلعنه والبرائة منه فان الله بري ء منه قال سعد وحدثني ابن العبيدي قال حدثني اخي جعفر بن عيسى وعلي بن اسمعيل الميثمي عن ابي الحسن الرضا عليه السلام انه قال آذاني محمد بن الفرات آذاه الله واذاقه حر الحديد آذاني لعنه الله اذاً ما آذاني ابو الخطاب لعنه الله جعفر بن محمد عليهما السلام بمثله وما كذب علينا خطابي مثل ما كذب محمد بن فرات والله ما من احد يكذب علينا الا ويذيقه الله حر الحديد قال محمد بن عيسى فاخبراني و غيرهما انه ما لبث محمد بن فرات الا قليلا حتى قتله ابراهيم بن شكلة اخبث قتلة وكان محمد بن فرات يدعي انه باب وانه نبي وكان القاسم اليقطيني وعلي بن حسكه كذلك يدعيان لعنهما الله [كش]«مح».

له كتاب روى عنه عباد بن يعقوب [جش]«س».

احمد بن محمد بن خالد عن محمد بن علي عن محمد بن فرات عن ابي جعفر عليه السلام في [فى] في باب العقوق. علي بن ابراهيم عن ابيه عنه عن الأصبغ بن نباتة في باب النوادر في كتاب الحد وفي [يب] في باب حدود الزنا قريبا من الآخر. عنه عن ابيه عن محمد بن وليد عن محمد بن الفرات

عن الأصبغ بن نباتة فى باب ديات الأعضاء و فى [فى] فى باب ما يمتحن به من يصاب فى سمعه او بصره والظاهر ان رواية محمد بن الفرات عن الأصبغ مرسلة لانه كان من اصحاب على عليه السلام وكذا رواية محمد بن الوليد عنه والله اعلم . على بن عثمان بن رزين عن محمد بن فرات خال ابى عمار الصيرفى عن جابر بن يزيد فى باب اليمين الكاذبة .

محمد بن الفرج الرخجى من اصحاب ابى الحسن الرضا عليه السلام ثقة [صه ٠ جخ] عده من رجال الجواد والهادى ايضا وفى [جش] روى عن ابى الحسن موسى عليه السلام له كتاب عنه احمد بن بلال «مح» .

محمد بن على بن محبوب عن محمد بن الفرج عن على بن معبد فى [يب] فى باب الوقوف والصدقات وفى [يه] فى باب الوقف والصدقة . محمد بن عبد الجبار عن ميمون عن محمد بن الفرج قال كتبت الى العبد الصالح عليه السلام فى [يب] فى باب تفصيل ما تقدم ذكره فى الصلوة قريبا من الآخر وفى [بص] فى باب وقت قضاء مافات من النوافل . عنه عن ميمون بن يوسف النخاس عن محمد بن الفرج قال كتبت اليه رسالة فى [يب] فى باب المواقيت من ابواب الزيادات وفى [بص] فى باب اول وقت الظهر . محمد بن الحسين عن محمد بن عبدالله عن محمد بن الفرج قال كتب الى ابو جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب فى الغيبة . على بن محمد النوفلى قال قال لى محمد بن الفرج ان ابا الحسن عليه السلام كتب اليه فى مولد ابى الحسن على بن محمد عليهما السلام . السيارى قال كتب محمد بن الفرج الى العسكرى عليه السلام فى باب الأهلة والشهادة عليها .

محمد بن الفرج الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن فضاله البكرى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن فضاله المدنى [ق] «مح» .

محمد بن الفضل [دى] بن فضل الأزدى من اصحاب ابى الحسن الرضا عليه السلام ثقه [صه ٠ جخ] «مح» .

محمد بن الفضل البغدادى احمد بن عبدالله بن جعفر الحميرى عنه قال كتبت الى ابى الحسن العسكرى عليه السلام فى [يب] فى باب من الزيادات فى كتاب المزار لا يبعد كونه الازدى المتقدم بقرينة روايته عن ابى الحسن العسكرى عليه السلام والله اعلم .

محمد بن الفضل بن بنت داود الرقى ، على بن ابراهيم الجعفرى عنه عن الصادق عليه السلام فيه .

محمد بن الفضل بن عبيدالله بن ابى رافع المدنى ابو عبدالله اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن الفضل بن عطية الخراسانى اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن الفضل بن عمر [ضا] «مح» .

محمد بن الفضل الهاشمى المدنى [ق] «مح» .

العباس بن عامر عن ابان عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب صلوة العيدين من ابواب الزيادات فى الجزء الاول وفى باب العتق وفى [فى] فى باب صلوة العيد بن . عنه ابان بن عثمان الأحمر فى [يب] فى باب الكفائة فى النكاح . ابان بن عثمان عن محمد بن الفضل فى نسخة و اخرى الفضيل عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ترتيل القران بالصوت الحسن . عنه درست فى باب اصناف الحج . عنه درست الواسطى فى [يب] فى باب ضروب الحج وفى [بص] فى باب ان التمتع فرض من نأى عن الحرم . درست

عنه فى [يه] فى باب وجوه الحاج .

محمد بن السيد الأمام ضياء الدين ابى الرضا فضل الله بن على الحسنى الراوندى السيد تاج الدين ابو الفضل فقيه فاضل [جب] .

محمد بن الفضل بن يزيد الثمالى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن الفضيل . على بن منذر الزبال عنه عن ابى عبد الله عليه السلام فى [يب] فى باب التلقى والحكرة وفى [فى] فى باب فضل شراء الحنطة والطعام .

محمد بن الفضيل له كتاب عنه الحسين بن على اللؤلوئى الشعيرى [ست] يحتمل كونه الازدى الأزرق الآتى والله اعلم «مح» .

محمد بن الفضيل من اصحاب الرضا عليه السلام ازدى صيرفى يرمى بالغلو [عمه ٠ جخ] الكوفى الازدى ضعيف [ظم] الازرق له كتاب عنه على بن الحكم [ست] بن فضيل بن كثير الازدى الكوفى صيرفى [ق] بن فضيل بن كثير الصيرفى الأزدى ابو جعفر الازرق روى عن ابى الحسن موسى والرضا عليهما السلام له كتاب يرويه جماعة منهم محمد بن الحسين بن ابى الخطاب [جش] «مح» .

الحسين بن على بن يقطين فى نسخة واخرى الحسن عن محمد بن الفضيل الكوفى عن سعد بن ابى عمرو فى نسخة و اخرى عن سعد ابى عمرو الجلاب عن ابى عبد الله عليه السلام فى [يب] فى باب فضل الصلوة من ابواب الزيادات. الوشاء عن محمد بن الفضيل الصير فى عن الرضا عليه السلام فى [فى] فى باب صلة الرحم. عنه عن محمد بن الفضيل عن ابى حمزة فى باب فيه نكت ونتف من التنزيل . الحسن بن على الوشاء عن محمد بن الفضيل عن ابى حمزة فى كتاب الروضة بعد خطبة ثانية لامير المومنين عليه السلام بعد حديث الناس يوم القيمة وفى باب معرفة الامام . الوشاء عن محمد بن الفضيل عن ابى حمزة الثمالى فى كتاب الروضة بعد حديث على بن الحسين عليهما السلام مع يزيد عليه اللعنة ٠ عنه عن محمد بن الفضيل عن ابى جعفر عليه السلام فيه بعد حديث نوح عليه السلام يوم القيمة . على بن الحكم عن محمد بن الفضيل عن سعد بن ابى عمر الجلاب فى نسخة و اخرى عن سعد ابى عمر الجلاب فى باب حق الزوج على المراة روى هذا الخبر بعينه محمد بن الفضيل عن سعد بن عمر الجلاب فى [يه] فى باب حق الزوج على المرأة. على بن الحكم عن محمد بن الفضيل عن شريس الوابشى عن جابر فى [فى] فى باب ما اعطى الأئمة عليهم السلام من اسم الله الاعظم . محمد بن الفضيل عن شريس الوابشى عن جابر فى [يه] فى باب حق الزوج على المرأة و فى باب الغيرة بعده . احمد بن محمد بن خالد عن محمد بن على عن محمد بن الفضيل عن سعد بن عمر الجلاب فى [فى] فى باب غيرة النساء وعن سعد ابى عمر الجلاب فى باب قلة الصلاح فى النساء وعن ابى الصباح الكنانى فى باب التوبة فى كتاب الكفر والايمان و عن اسحق بن عمار فى باب وجوب اجلال ذى الشيبة المسلم فى كتاب العشرة وعن ابى حمزة فى باب حق الجوار فيه وعن ابى الصباح الكنانى فى [يب] فى باب الزيادات فى القضايا والاحكام وفى [فى] فى باب النوادر فى كتاب الاحكام وعن موسى بن بكر فى باب الرجل يستدين ويحج وفى باب الاسماء والكنى فى كتاب العقيقة و فى [يب] فى باب الولادة والنفاس وعن عبد الرحمن بن زيد بن اسلم فى [فى] فى باب العقيق وفى باب العدس وعن ابى حمزة الثمالى فى باب ما ينتفع به من الميتة و

عن حذيفة بن منصور فى باب قطيعة الرحم. محمد بن يعقوب عن احمد بن عبدالله عن جده عن محمد بن على عن محمد بن الفضيل عن عبدالرحمن بن زيد فى باب فضل الصدقه . احمد بن مهران عن محمد بن على عن محمد بن الفضيل عن المخزومى فى باب الاشارة والنص على ابى الحسن الرضا عليه السلام. الحسين بن سعيد عن محمد بن الحصين عن محمد بن الفضيل عن اسحق بن عمار فى [يب] فى باب الصبيان متى يومرون بالصلوة و فى [بص] فى باب الصبيان متى يؤمرون بالصلوة وفى باب وجوب القرائة خلف من لا يقتدى به وفى [يب] فى باب احكام الجماعة. محمد بن عيسى عن محمد بن الحصين فى نسخة واخرى محمد بن الحسين عن محمد بن الفضيل عن عبدالرحمن بن زيد فى باب العمل فى ليلة الجمعة ويومها من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى. ابن فضال عن محمد بن الحصين فى نسخة واخرى محمد بن الحسين عن محمد بن فضيل عن عبدالرحمن بن زيد فى [فى] فى باب علل الموت اقول لما تتبعنا بقدر وسعنا تتبعا تاما وجدنا محمد بن الفضيل الصيرفى الكوفى الازدى الضعيف ومحمد بن القاسم بن الفضيل بن يسار النهدى البصرى الثقة فى مرتبة واحدة وكثيرا ما يعبر عنه باسم جده ايضا فيكونان مشتركين ووجدنا رواة ومرويا عنهم مشتركين بينهما ورواة ومرويا عنهم مختصين بكل واحد منهما فلدفع الاشتراك والاشتباه ذكرنا المختص بكل واحد منهما تحته والباقى المذكور تحت محمد بن القاسم بعد رواته المختصة به مشترك بينهما فالرواة المختصة بالصيرفى الازدى على ماذكرنا مع قرائنها : الحسن بن على بن يقطين فى نسخة واخرى الحسين بن على بن يقطين و الوشاء وعلى بن الحكم ومحمد بن على ومحمد بن الحصين والمروى عنهم المختصون به سعد بن ابى عمر والجلاب مع الواو وبدونها ومع لفظة بن وعدمها ولفظة ابى وعدمها على اختلاف النسخ وشريس الوابشى وعبدالرحمن بن زيد وحذيفة بن منصور والمخزومى ونذكر انشاء الله تعالى الرواة المختصة بابن القاسم والمروى عنهم المختصين به تحته .

محمد بن الفضيل الرزقى [ق] «مح» .

محمد بن الفضيل بن عطا المدنى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن الفضيل بن غزوان الضبى مولاهم ابو عبدالرحمن من اصحاب الصادق عليه السلام ثقة [صه ٥ جخ ٥ د] «مح» .

محمد بن فضيل بن كثير هو الأزدى كما تقدم «مح» .

محمد بن فضيل الكوفى الأزدى ضعيف [ظم] هو الازدى كما تقدم «مح» .

محمد بن فلان الواقفى على بن ابراهيم عن ابيه عنه عن ابى الحسن موسى عليه السلام فى [فى] فى باب ما يفصل به بين دعوى المحق والمبطل فى امر الأمامة و فى نسخة الراقفى بدل الواقفي .

محمد بن فايح الشيبانى مولاهم كوفى [ق] «مح» .

محمد بن الفيض التيمى تيم الرباب [ق] «مح» .

داود بن اسحق الحذا عن محمد بن الفيض اليتمى فى مشيخة [يه] فى طريقه. عنه عن محمد بن الفيض قال سمعت اباعبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب شم الرياحين للصائم وكذا فى باب انه لا ينبغى ان يتمتع الا بالمؤمنة الاان فيه قال سئلت اباعبدالله عليه السلام وكذا فى [فى] فى باب انه لا يجوز التمتع الا بالعفيفة روى هذا الخبر بعينه داود بن اسحق الحذافى نسخة و

اخرى داود بن سرحان الحذاء عن محمد بن الفيض فى نسخة واخرى ابن العيص قال سئلت اباعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب ضروب النكاح الظاهران داود بن سرحان الحذاء اشتباه والصواب داود بن اسحق الحذاء بقرينة روايته عن محمد بن الفيض كثيرا وانحاد الخبر والله اعلم. داود بن اسحق عنه قال سمعت اباعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الطيب والريحان للصائم. داود بن اسحق ابو سليمان الحذاء عن محمد بن الفيض فى باب الاحتذاء فى كتاب الزى والتجمل و فى باب دهن البان . ابو سليمان الحذاء عن محمد بن الفيض عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الأرز. ابو سليمان الحذاء الجبلى عن محمد بن الفيض عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب ما جاء فى الهندباء . داود بن اسحق الحذاء عن محمد بن الفيض عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب العدس و كثيرا وماجاء فى اكثر النسخ داود بن اسحق الحذاء عن محمد بن العيص بالعين والصاد المهلتين الظاهر انه اشتباه من النساخ بقرينة المواضع المذكورة و عدم وجوده فى كتب الرجال والله اعلم . على بن الحكم عن محمد بن الفيض عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب دهن البان. داود بن محمد عن محمد بن الفيض عن ابيعبدالله عليه السلام فى كتاب الروضة بعد خطبة اخرى لأمير المؤمنين عليه السلام بعد حديث اسلامه . عبدالرحمن بن حماد عن محمد بن اسحق عن محمد بن الفيض عن ابى عبدالله عليه السلام فيه بعد حديث نوح عليه السلام يوم القيمة .

محمد بن الفيض بن مالك المدائنى مولى عمر بن الخطاب [ضا] «مح» .

محمد بن الفيض بن المختار الكوفى الجعفى [ق] «مح» .

محمد بن الفيض روى مجاشع عن معلى عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب ما عند الأئمة عليهم السلام .

محمد بن الفيض روى عنه ابن ابى عمير فى مشيخة [يه] فى طريقه .

محمد بن قابوس اللخمى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن القاسم ابو بكر بغدادى متكلم عاصر ابن همام له كتاب فى الغيبة كلام [جش] «مح» .

محمد بن القاسم ابو العيناء الهاشمى مولى عبدالصمد بن على عتاقه روى اسحق بن محمد النخعى عنه قال كنت ادخل ابا محمد عليه السلام فاعطش وانا عنده فاجله ان ادعو الماء فيقال (فيقول خ) يا غلام اسقه و ربما حدثت نفسى بالنهوض فافكر فى ذاك فيقول يا غلام دابته فى [فى] فى مولد ابى محمد عليه السلام محمد بن القاسم الأسدى كوفى ابو ابراهيم يقال له اسكاره (اسكاف خ) مات سنه سبع و ماتين [ق] «مح» .

محمد بن القاسم بشار روى عنه سعد والحميرى [ست ٠ لم] له كتاب [ست] «مح» .

محمد بن القاسم البصرى [ق] «مح» .

محمد بن القاسم البوشجانى [ضا] ويحتمل بالنون قبل الواو «مح» .

محمد بن القاسم البوشنجى [ضا] «مح» .

محمد بن القاسم بن الحسين بن زيد بن الحسن بن على بن ابيطالب مدنى [ق] «مح» .

محمد بن القاسم بن حمزة بن موسى ابو عبدالله العلوى [دى] «مح» .

محمد بن القاسم بن زكريا المحاربى ابو عبدالله الكوفى السودانى ثقة [صه ٠ جش]

من اصحابنا عمر، له كتاب عنه ابو الحسين بن تمام [جش] روى عنه التلعكبرى و سمع منه سنة اربع وعشرين وثلثمأته [لم] «مح».

محمد بن القاسم بن الفضيل [ضا] بن القاسم بن الفضيل بن يسار النهدى ثقة هو وابوه وعمه العلاء وجده الفضيل روى عن الرضا عليه السلام [صه ٠جش] له كتاب عنه ابو عبدالله البرقى [ست ٠جش] «مح».

عمرو بن عثمان عن محمد بن القاسم بن الفضيل البصرى صاحب الرضا عليه السلام فى مشيخة [يه] فى طريقه. احمد بن محمد البرقى عن ابيه عن محمد بن الفضيل عن (ابن خ) ابى حمزة عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب فيه نكت ونتف من التنزيل ابو عبدالله البرقى عن محمد بن الفضيل عمن ذكره عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الكفائة فى النكاح ٠ احمد بن محمد عن ابيه عن البرقى عن محمد بن القاسم عن ابى الحسن الأول عليه السلام فى كتاب المكاسب. احمد بن محمد عن البرقى عن محمد بن القاسم عن فضيل فى نسخة واخرى بن فضيل فى باب الوديعة وكذا فى [بص] فى باب وجوب رد الوديعة الا ان فيه عن فضيل فقط ٠ سعد بن سعد عن محمد بن القاسم بن الفضيل عن احمد بن عمر عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات. سعد بن سعد عنه عن الحسن بن جهم عن ابى الحسن عليه السلام فى باب احكام السهو من ابواب الزيادات وفى باب التيمم. عنه عنه عن ابى الحسن موسى عليه السلام فى باب ـ [illegible] . عنه عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى باب التدليس فى النكاح. عنه عنه عن حمزة بن [illegible] ان فى باب الأيمان. والاقسام و فى [بص] فى باب اقسام الأيمان عنه عنه عن احمد بن عمر عن ابى الحسن عليه السلام فى باب السجود على القطن. عنه عنه عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فيه. عنه عنه عن الحسن بن الجهم فى باب ان البول والغائط يقطع الصلوة. عنه عن محمد بن القاسم عن فضيل بن يسار فى نسخة واخرى بن فضيل بن يسار عن يونس بن يعقوب فى [يب] فى اواخر باب الزيادات فى فقه الحج. عنه عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن عليه السلام فى [فى] فى باب النوادر فى آخر كتاب المعيشة. احمد بن محمد بن عيسى عن سعد بن سعد ومحمد بن القاسم عن احمد بن محمد بن ابى نصر فى [يب] فى باب الصيد والذكاة. سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد عن محمد بن القاسم بن الفضيل البصرى عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى باب زكوة اموال الأطفال ٠ محمد بن يحيى عن احمد بن محمد عن محمد بن الفضيل عن الرضا عليه السلام فى [فى] فى باب الصلوة فى الكعبة وفوقها وفى [يب] فى باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس. محمد بن يحيى عن احمد بن محمد عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب صلوة الاحرام. احمد بن محمد عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى باب ما يحل لقيم مال اليتيم وفى [يب] فى باب صفة الاحرام وفى كتاب المكاسب. احمد بن محمد عن محمد بن سنان عن حماد بن ابى طلحة بياع السابرى ومحمد بن فضيل عن ابى حمزة الثمالى فى باب الديون روى هذا الخبر بعينه محمد بن يحيى عن احمد بن محمد عن محمد بن سنان عن حماد بن ابى طلحة بياع السابرى ومحمد بن الفضيل وحكم الحناط جميعا عن ابى حمزة فى [فى] فى باب آداب اقتضاء الدين وروى هذا الخبر بعينه ابو حمزه الثمالى فى [يه] فى باب الدين والقرض. احمد بن محمد بن ابى نصر عن محمد بن الفضيل عن ابى حمزة

ثابت بن دينار الثمالى فى مشيخه [يه] فى طريق ابى حمزة الثمالى و فى [فى] فى باب العرش والكرسى . احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى باب الرجل يدعى الى الشهادة روى هذا الخبر بعينه الحسين بن سعيد عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح فى [يب] فى باب البينات . على بن مهزيار عن محمد بن القاسم بن الفضيل عن ابى الحسن عليه السلام فى [يه] فى باب نزول معرس النبى صلى الله عليه وآله روى هذا الخبر بعينه على بن اسباط [الخ] فى [فى] فى باب معرس النبى صلى الله عليه وآله كما يأتى ايضاً. سهل بن زياد عن على بن مهزيار فى نسخة واخرى بن مهران عن محمد بن الفضيل قال كتبت الى ابى جعفر عليه السلام فى باب غسل الاطفال روى هذا الخبر بعينه سهل بن زياد عن على بن مهزيار [الخ] فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين الظاهر ان على بن مهران اشتباه لعدم وجوده فى كتب الرجال والصواب على بن مهزيار بقرينة رواية سهل بن زياد عنه كثيرا واتحاد الخبر والله اعلم. على بن مهزيار عن محمد بن الفضيل قال سئلت ابا جعفر الثانى عليه السلام فى [يه] فى باب حج الصبيان و فى [فى] فى باب ما يجزى من حجة الاسلام . ابن جمهور عن محمد بن القاسم عن عبدالله بن ابى يعفور فى باب ما يجب لعقد الاحرام و فى [يب] فى باب صفة الاحرام . عنه عن ابن ابى يعفور عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ماء الحمام و فى [يب] فى باب الصيد والذكاة . محمد بن خالد عن القاسم بن محمد عن محمد بن القاسم قال سئلت ابا الحسن موسى عليه السلام فى كتاب المكاسب و فى [فى] فى باب اداء الأمانة فى كتاب المعيشة . محمد بن يحيى عن محمد بن الحسين عن محمد بن القاسم بن الفضيل

قال كتبت الى ابى الحسن الرضا عليه السلام فى باب زكوة مال اليتيم . عنه عن محمد بن الحسين عن محمد بن القاسم بن الفضيل البصرى عن ابى الحسن عليه السلام فى باب الفطرة روى هذا الخبر بعينه احمد بن محمد عن الحسين عن محمد بن القاسم بن الفضيل عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى آخر باب الزيادات فى كتاب الصوم كما ياتى ايضا وروى هذا الخبر بعينه سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد عن محمد بن القاسم بن الفضيل البصرى قال كتبت الى ابى الحسن الرضا عليه السلام فى باب زكوة اموال الاطفال كما مر ايضا و روى هذا الخبر بعينه الصدوق بقوله و كتب محمد بن القاسم بن الفضيل البصرى الى ابى الحسن الرضا عليه السلام فى [يه] فى باب الفطرة . على بن اسباط عن محمد بن القاسم بن الفضيل عن ابى الحسن عليه السلام فى [فى] فى باب معرس النبى صلى الله عليه وآله. ابن فضال قال قال على بن اسباط لابى الحسن عليه السلام ونحن نسمع انا لم نكن عرسنا فاخبرنا ابن القاسم بن الفضيل انه لم يكن عرس الحديث فيه وروى هذا الخبر بعينه باختلاف يسير موسى بن القاسم عن على بن اسباط قال قلت لعلى بن موسى ان ابن الفضيل بن يسار روى عنك واخبرنا عنك بالرجوع الى المعرس الى آخر الحديث فى [يب] فى باب تحريم المدينة وفضلها . على بن اسباط عن محمد بن الفضيل عن ابى حمزة الثمالى فى [فى] فى باب ما عند الأئمة عليهم السلام من آيات الانبياء عليهم السلام وفى باب الروح التى يسدد الله بها الأئمة عليهم السلام. السندى بن الربيع عن محمد بن القاسم بن الفضيل عن الفضل بن يسار فى باب النوادر فى اواخر كتاب الحج . ابن ابى نجران عن محمد بن القاسم عن على بن المغيرة عن ابى عبدالله عليه ـ

بن القاسم

السلام فى كتاب الروضة بعد حديث ابى بصير مع المرأة. عنه عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن موسى عليه السلام فى باب الظلال للمحرم روى هذا الخبر بعينه باختلاف يسير جعفر بن المثنى الخطيب عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن عليه السلام فى [فى] فى باب التزويج بغير بينة. احمد بن محمد عن الحسين عن محمد بن القاسم بن الفضيل عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى آخر باب الزيادات فى كتاب الصوم. الحسين بن سعيد عن محمد بن القاسم عن ابى الحسن عليه السلام فى باب الاغسال من ابواب الزيادات. عنه عن محمد بن القاسم قال سئلت عبدا صالحا عليه السلام فى باب كيفية الصلوة. عنه عن ابن فضيل عن ابى الحسن عليه السلام فى باب الكفارة عن خطاء المحرم روى هذا الخبر بعينه مع زيادة محمد بن الفضيل قال سئلت ابا الحسن عليه السلام فى [يه] فى باب ما يجب على المحرم فى انواع ما يصيب من الصيد. عنه عن محمد بن الفضيل عن العبد الصالح عليه السلام فى [يب] فى باب العقود على الأماء. عنه عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن عليه السلام فى [يه] فى باب دية النطفة. عنه عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى [فى] فى باب ان الأمام عليه السلام يعرف الأمام الذى يكون من بعده و فى باب فضل الصلوة. عنه عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن عليه السلام فى باب ما يوجب الغسل على الرجل والمرأة وفى [يب] فى باب تفصيل فرائض الحج. عنه عن محمد بن الفضيل قال سئلت عبدا صالحا عليه السلام فى باب فضل الصلوة من ابواب الزيادات روى هذا الخبر بعينه احمد بن محمد عن الحسين عن محمد بن الفضيل قال سئلت عبدا صالحا فى [فى] فى باب من حافظ على صلوته. احمد بن محمد بن عيسى عن الحسين بن سعيد عن

فيه و فى يب فى باب ما يجب على المحرم اجتنابه ابن ابى نجران عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن موسى عليه السلام

محمد بن الفضيل عن ابى الحسن صلوات الله عليه فى باب الرجل يدعى الى الشهادة وفى [يب] فى باب البينات روى هذا الخبر بعينه بلفظ مختصر محمد بن الفضيل عن العبد الصالح عليه السلام فى [يه] فى باب الامتناع من الشهادة. الحسين بن سعيد عن محمد بن الفضيل عن عبد صالح عليه السلام فى [بص] فى باب ان المملوك اذا كان متزوجا بحرة. عنه عن محمد بن الفضيل قال كتبت الى ابى جعفر الثانى عليه السلام فى [فى] فى باب القول عند الاصباح. عنه عن محمد بن الفضيل عن موسى بن بكر فى [يب] فى باب زكوة اموال الأطفال. عنه عن محمد بن الفضيل عن الكنانى عن ابى عبد الله عليه السلام فى باب البينات روى هذا الخبر بعينه باختلاف يسير احمد بن محمد عن محمد بن اسمعيل عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى عن ابى عبد الله عليه السلام. فيه. الحسين بن سعيد عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فيه و فى باب حكم الساهى والغالط فى الصيام روى هذا الخبر بعينه محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى [يه] فى باب ما يجب على من افطر او جامع فى شهر رمضان. الحسين بن سعيد عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى [يب] فى باب ما يجب على المفطر اجتنابه روى هذا الخبر بعينه عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى [يه] فى باب ما يجوز للمحرم اتيانه عنه عنه فى باب المضاربة روى هذا الخبر بعينه الحسين بن سعيد عن محمد بن الفضيل عن الكنانى فى [يب] فى باب الشركة والمضاربة. عنه عن محمد بن الفضيل عن الكنانى فى باب حدود الزنا روى هذا الخبر بعينه محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى [يه] فى باب ما يجب به التعزير والحد وروى هذا الخبر بعينه محمد بن اسمعيل

بن بزيع عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى [فى] فى باب ما يوجب الجلد . الحسين بن سعيد عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى [يب] فى باب الوصية و وجوبها ووى هذا الخبر بعينه محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى [يه] فى باب الوصية انها حق على كل مسلم وروى هذا الخبر بعينه محمد بن اسمعيل عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى [فى] فى باب الوصية . الحسين بن سعيد عن محمد بن الفضيل عن ابى حمزة فى باب بدو خلق الانسان فى كتاب العقيقة . عنه عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى [يب] فى باب صلوة العيدين وفى [بص] فى باب عدد التكبيرات فى صلوة العيدين روى هذا الخبر بعينه محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى [يه] فى باب صلوة العيدين. محمد بن عبد الحميد والحسين بن سعيد جميعا عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن عليه السلام فى [فى] فى باب صفة النفاق والمنافق . محمد بن عبد الحميد عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن الرضا عليه السلام [فى [يب] فى باب زكوة اموال الأطفال وفى باب علامة اول شهر رمضان عنه عن محمد بن الفضيل عن محمد بن على الرضا عليهما السلام فى باب الطواف وفى [بص] فى باب الكلام فى حال الطواف. محمد بن الحسن الصفار عن محمد بن عبد الحميد عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب حكم الجنابة روى هذا الخبر بعينه الصفار عن محمد بن عبد الحميد الطائى عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن عليه السلام فى [بص] فى باب ان المرأه اذا انزلت وجب عليها الغسل وروى هذا الخبر بعينه الحسين بن سعيد عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن عليه السلام فى

[فى] فى باب ما يوجب الغسل على الرجل والمرأة محمد بن عبد الحميد عن محمد بن الفضيل عن الرضا عليه السلام فى باب الرجل يتزوج المرأة ويتزوج ام و لدابيها محمد بن اسمعيل بن بزيع عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى باب عدة المتوفى عنها زوجها و فى [يب] فى باب عدد النساء وفى [بص] فى باب انه لانفقة للمتوفى عنها زوجها و روى هذا الخبر بعينه محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى [يه] فى باب طلاق الحامل. محمد بن الفضيل عن الربيع بن خثيم فى [يب] فى باب الطواف وفى [فى] فى باب طواف المريض روى هذا الخبر بعينه محمد بن اسمعيل عن محمد بن الفضيل عن الربيع بن خثيم فى [يب] فى باب الطواف وفى [فى] فى باب طواف المريض. محمد بن اسمعيل عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى باب الاشهاد على الوصية و فى [يب] فى باب الاشهاد على الوصية روى هذا الخبر بعينه محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى [يه] فى باب الأشهاد على الوصية . محمد بن اسمعيل عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى [يب] فى باب الوقوف والصدقات وفى [فى] فى باب ما يجوز من الوقف والصدقة روى هذا الخبر بعينه محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى [يه] فى باب السكنى و العمرى. عنه عنه فى باب ميراث الاجداد والجدات روى هذا الخبر بعينه محمد بن اسمعيل عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى [يب] فى باب ميراث من علا من الآباء و فى [فى] فى باب الاخوة من الام مع الجد. محمد بن اسمعيل عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن عليه السلام فى باب فيه نكت ونتف من التنزيل. احمد بن

محمد بن عيسى عن الحسين بن سعيد و محمد بن اسمعيل جميعا عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى باب ان رسول الله صلى الله عليه وآله حرم كل مسكر فى كتاب الأشربة . محمد بن اسمعيل بن بزيع عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى [يب] فى باب المهور والأجور ومرتين فى باب حكم الأيلاء وفى باب احكام الطلاق. محمد بن اسماعيل عن محمد بن الفضيل والحسين بن سعيد عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى باب حكم من اسلم فى شهر رمضان. محمد بن اسماعيل ومحمد بن عيسى عن يونس جميعاً عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى [فى] فى باب الأخوة من الأم روى هذا الخبر بعينه محمد بن اسمعيل عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى [يب] فى باب ميراث من علا من الآباء . محمد بن عيسى عن يونس عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى [فى] فى باب المسلم يقتل الذمى. يونس بن عبد الرحمن عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن موسى عليه السلام فى [يب] فى باب الاشهاد على الوصية (يونس. بن عبد الرحمن عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن موسى عليه السلام فى [يب] فى باب الاشهاد على الوصية.) يونس عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى باب القوديين الرجال والنساء . محمد بن عيسى عن يونس عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن عليه السلام فى باب تفصيل احكام النكاح وفى [بص] فى باب انه لا ينبغى ان يتمتع الا بالمؤمنة وفى [فى] فى باب انه لا يجوز التمتع الا بالعفيفة. يونس بن عبد الرحمن عن محمد بن الفضيل عن الحرث بن المغيرة فى باب القنوت فى الفريضة والنافلة. موسى بن القاسم عن محمد بن الفضيل وصفوان وغيره عن ابى الصباح الكنانى فى [يب] فى باب الكفارة عن خطاء المحرم روى هذا الخبر بعينه باختلاف يسير محمد بن اسمعيل عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى [فى] فى فى باب كفارة ما اصاب المحرم من الطير والبيض . موسى بن القاسم عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى [يب] فى باب صفة الاحرام الحسن بن محبوب عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى باب البينات وفى [بص] فى باب ما تجوز شهادة النساء فيه وفى [فى] فى باب ما تجوز من شهادة النساء روى هذا الخبر بعينه صفوان بن يحيى عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن عليه السلام فى [يه] فى باب من يجب رد شهادته . الحسن بن محبوب عن محمد بن الفضيل عن موسى بن بكر فى [يب] فى كتاب المكاسب. عنه عن محمد بن الفضيل عن الحرث بن المغيرة فى باب تفصيل احكام النكاح وفى [بص] فى باب جواز العقد على المراة متعة . احمد بن محمد عن ابن محبوب عن محمد بن الفضيل عن ابى حمزه الثمالى فى [فى] فى باب ما نص الله عز وجل و رسوله صلى الله عليه وآله على الأئمه عليهم السلام. ابن محبوب عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن الماضى عليه السلام فى باب فيه نكت و نتف من التنزيل. الحسن بن محبوب عن محمد بن الفضيل عن ابى حمزة فى كتاب الروضة فى حديث آدم عليه السلام مع الشجرة . ايوب بن نوح عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح فى [يب] فى باب عدد النساء وفى [بص] فى باب المرأة تحيض كل ثلث سنين روى هذا الخبر بعينه باختلاف يسير محمد بن اسمعيل عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فيه وفى باب

ان المرئة اذا حاضت فيما دون الثلثة الاشهر وفى [فى] فى باب عدة المسترابة وفى [يب] فى باب عدد النساء . ايوب بن نوح عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح فى باب فضل المساجد. عنه عنه عن موسى بن بكر فى باب حدود الزنا . محمد بن احمد بن يحيى عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح فى [بص] فى باب كيفية التكبيرات فى صلوة العيدين و روى هذا الخبر بعينه مع نقصان فى الآخر الحسين بن سعيد عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح فى [يب] فى باب صلوة العيدين من ابواب الزيادات فى الجزء الأول روى هذا الخبر بعينه محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى فى [يه] فى باب صلوة العيدين . محمد بن اسمعيل بن بزيع والحسن بن على بن فضال عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح فى [ست] فى ترجمة ابى الصباح الكنانى . احمد بن ابى عبدالله عن الحسن بن على عن محمد بن الفضيل عن محمد بن عبدالرحمن مرتين فى [يب] فى باب الصيد والذكاة. ابن فضال عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن عليه السلام فى آخره وفى [فى] فى باب صيد الطيور الاهلية. عنه عنه عن ابى حمزة فى باب ثواب عيادة المريض . سهل بن زياد عن الحسن بن على عن محمد بى الفضيل عن اسحق بن عمار فى باب ثواب من مشى مع جنازة وفى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات. محمد بن عبدالله بن زرارة عن محمد بن الفضيل عن ابى حمزة فى [فى] وفى باب الدعاء للعلل والأمراض وفى باب فيما يدفع الله بالمؤمن . عنه عنه عن ابى الصباح الكنانى فى [يب] فى باب الحيض من ابواب الزيادات و فى [بص] فى باب الحايض تطهر عند وقت الصلوة و فى باب ان ولد الملاعنة يرث اخواله و فى [يب] فى باب ميراث ابن الملاعنة روى هذا الخبر بعينه محمد بن الفضيل عن ابى الصباح فى [يه] فى باب ميراث ابن الملاعنة . محمد بن عبدالله بن زرارة عن محمد بن الفضيل عن ابى حمزة بعد حديث العابد فى اواخر كتاب الروضة الى هنا الرواة المختصة به والمذكور بعد هذا مشترك بينهما. عبدالله بن المغيرة عن محمد بن الفضيل عن ابى حمزة فى [يب] فى كتاب المكاسب وفى [فى] فى باب الحث على الطلب والتعرض للرزق . عبدالله بن جبلة عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج وفى باب الذبائح والأطعمة وفى [فى] فى باب النوادر فى آخر كتاب الحج وفى كتاب الروضة بعد حديث محاسبة النفس. يعقوب بن يزيد عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب الحيض من ابواب الزيادات وفى [بص] فى باب مقدار الماء الذى يغتسل به الحائض . سيابة بن ايوب عن محمد بن الفضيل عن عبدالرحيم القصير فى [فى] فى باب العقيق. على بن ابراهيم عن الجعفرى عن محمد بن الفضيل رفعه عنهم عليهم السلام فى باب النوادر بعد باب التسمية على الطعام. اسد بن ابى العلاء عن محمد بن الفضيل عمن راى ابا عبدالله عليه السلام فى باب التلبية . محمد بن عيسى عن محمد بن الفضيل (١) عن ابى حمزة مرتين فى باب ان الارض لا تخلو من حجة . عنه عنه عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فيه فى باب بيع الدين بالدين وفى [يب] فى باب الديون. محمد بن عيسى بن عبيد عن محمد بن الفضيل

١ — فى كش فى سفيان الثورى جبرئيل بن احمد قال حدثنى محمد بن عيسى عن محمد بن فضيل الكوفى عن عبدالله عن عبدالرحمن فيظهر ان محمد بن عيسى من رواة الفضيل كما لا يخفى فتدبر (م ح ط ط)

عن ابى حمزة فى [فى] فى باب ماجأ فى الاثنى عشر عليهم السلام و فى باب فى الطاف المؤمن. حماد بن عثمان عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح فى [يب] فى باب الوقوف والصدقات روى هذا الخبر بعينه حماد بن عثمان عن ابى الصباح الكنانى فى [يه] فى باب الوقف والصدقة والله عالم بالصواب. النضر بن شعيب فى نسخة واخرى بن سويد عن محمد بن الفضيل عن ابى حمزة فى [فى] باب ان الائمة عليهم السلام ولاة امر الله عزوجل. النضر بن شعيب عن محمد بن الفضيل عن ابى حمزة الثمالى فى باب ما فرض الله عزو جل و رسوله صلى الله عليه و آله من الكون مع الأئمه عليهم السلام. خالد بن مادعن محمد بن الفضيل (الفضل خ) عن الثمالى فى باب فيه نكت و نتف من التنزيل. عمر بن عبدالعزيز عن محمد بن الفضيل عن ابى حمزة فى باب ان الأئمة عليهم السلام يعلمون علم ماكان ومايكون. عنه عن محمد بن الفضيل عن الرضا عليه السلام فى باب فيه نكت و نتف من التنزيل وفى باب المصافحة. عبدالعظيم بن عبدالله عن محمد بن الفضيل (الفضل خ) عن ابى حمزة ثلث مرات فيه . احمد بن محمد بن خالد عن محمد بن الفضيل عن ابى الحسن عليه السلام فى باب الياقوت انتهى فالرواة المختصة بابن القاسم الثقة التى ذكرناها مع قرائنها مفصلا عمرو بن عثمان والبرقى و سعد بن سعد واحمد بن محمد بن عيسى واحمد بن محمد بن ابى نصر وعلى بن مهزيار وابن جمهور والقاسم بن محمد ومحمد بن الحسين وان ذكره [جش] من رواة الصيرفى و على بن اسباط والسندى بن الربيع و ابن ابى نجران و جعفر بن المثنى الخطيب والحسن بن على بن فضال والحسين بن سعيد و محمد بن عبدالحميد الطائى ومحمد بن اسمعيل بن بزيع ويونس بن عبدالرحمن وموسى بن القاسم والحسن بن محبوب وصفوان بن يحيى و ايوب بن نوح و محمد بن احمد بن يحيى و محمد بن عبدالله بن زرارة و المروى عنهم المختصون به احمد بن عمر والحسن بن الجهم وحمزة بن حمران ويونس بن يعقوب فى نسخة واخرى فضيل بن يسار وعبدالله بن ابى يعفور وعلى بن المغيرة والربيع بن خثيم والحرث بن المغيرة و مماينا سب ذكره فى هذا المقام ان الصدوق رحمه الله تعالى روى اخبارا كثيرة فى [يه] معلقا عن محمد بن الفضيل مطلقا وعن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى ايضا وفديتوهم ان محمد بن الفضيل هذا مجهول وليس كذلك لان اكثر الأخبار التى روى عنه عن ابى الصباح فيه وجدنا ها فى كتاب آخر مثل [يب] و[فى] رواها بعينها رواة محمد بن القاسم بن الفضيل عن محمد بن الفضيل عن ابى الصباح الكنانى على ما اشرنا الى بعضها فى هذه الترجمة وايضا لما تتبعنا وجدنا روايته عن محمد بن القاسم بن الفضيل فيه فى موضعين وعقد فى مشيخته طريقا اليه بقوله وماكان فيه عن محمد بن القاسم بن الفضيل فقد رويته عن فلان وفلان الخ فبعيد ان يعقد اليه طريقا لاجل هذين الموضعين فقط فيظهر من مجموع هذه القرائن ان محمد بن الفضيل الذى روى عنه فيه كثيرا هو محمد بن القاسم بن الفضيل الثقة والله اعلم و من نظر و تامل فى هاتين الترجمتين حق النظر و التامل ظهر له ان محمد بن الفضيل الذى روى عنه الحسين بن سعيد و محمد بن اسمعيل بن بزيع و غير هما كثيرا فى كتب الاخبار هو محمد بن القاسم بن الفضيل الثقة و العلم عندالله جل شانه و انما اطنبنا الكلام فى هذا المقام لانه كان فيه نفعا كثيرا عظيما فى تصحيح اخبار الائمة عليهم السلام.

محمد بن القاسم بن المثنى له كتاب عنه احمد بن ميثم [ست] «مح».

محمد بن القاسم النوشجانى [ضا] على احتمال و تقدم بالباء اولا «مح».

محمد بن القاسم وقيل ابن ابى القاسم المفسر الاستر ابادى روى عنه ابو جعفر بن بابويه ضعيف كذاب روى عنه تفسيرا يرويه عن رجلين مجهولين احد هما يعرف بيوسف بن محمد بن زياد والآخر على بن محمد بن يسار عن ابيهما عن ابى الحسن الثالث عليه السلام والتفسير موضوع عن سهل الديباجى عن ابيه باحاديث من هذه المناكير [صه] «مح».

محمد بن القاسم النوفلى [ق] «مح»

محمد بن القاسم الهاشمى احمد بن محمد بن عيسى عن ابن محبوب عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الاهتمام بامور المسلمين. الحسن بن محبوب عن محمد بن القاسم عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب ما يجب به الحد والرجم والتعزير وفى باب حدود الزنا. احمد بن ابى عبدالله عن الحسن عن محمد بن القاسم الهاشمى عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الخلع وفى بص فى باب ان حكم التطليقة البائنة فى هذا الباب حكم الرجعية.

محمد بن القبطى [ق] «مح».

محمد بن قبة هو محمد بن عبدالرحمن بن قبة «مح».

محمد بن قزعة الكوفى [ق٠ق] «مح». ابن محبوب عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب التطهير فى كتاب العقيقة.

محمد بن القلا [ق] «مح».

محمد بن قولويه من اخيار (خيارخ) اصحاب سعد [صه] بن قولويه الجمال والدابى القاسم جعفر بن محمد يروى عن سعد بن عبدالله وغيره [لم] «مح» عنه ابنه ابوالقاسم جعفر بن محمد فى [يب] فى باب فضل زيارة ابى عبدالله الحسين بن على عليهما السلام و فى باب حد حرم الحسين عليه السلام و فى باب البينات و مرتين فى باب الزيادات فى القضايا والاحكام ومرتين فى باب افضل الفطرة. محمد بن احمد بن داود عن ابيه عنه فى باب فضل زيارة ابى الحسن موسى عليه السلام.

محمد بن قيس ابواحمد الاسدى ضعيف روى عن ابى جعفر عليه السلام [صه٠جش] عنه يحيى بن زكريا الحنفى [جش] «مح».

محمد بن قيس ابو ادهم الاشعرى اخو ابى موسى عداده فى الكوفيين ولهما اخ آخر يكنى ابا بردة وقيل ان ابا بردة كان ابن ابى موسى و اخوه الآخر كان ابا عمرو [ل] «مح».

محمد بن قيس ابوعبدالله الاسدى [ق٠جش٠صه] مولى لبنى نصر وكان خصيصا ممدوحا [صه٠جش] الا ان فيه مولى لبنى نصر ايضا «مح».

محمد بن قيس ابو عبدالله البجلى ثقة عين كوفى روى عن ابى جعفر وابى عبدالله عليهما السلام [جش٠صه] له كتاب القضايا المعروف رواه عنه عاصم بن الحميد الحناط ويوسف بن عقيل و عبيدابنه [جش] مات سنة احدى وخمسين ومائة [ق] «مح».

محمد بن قيس ابو قدامة الاسدى كوفى [ق] «مح».

محمد بن قيس ابو نصر الأسدى الكوفى من اصحاب الصادق عليه السلام ثقة ثقة [صه٠جخ] ابو نصر الاسدى احد بنى نصر بن قعين بن الحرث بن ثعلبة بن دودان بن اسد وجه من وجوه

العرب بالكوفة وكان خصيصا بعمر بن عبد العزيز ثم يزيد بن عبد الملك وكان احدهما انفذه الى بلاد الروم فى فداء المسلمين [جش] روى عن ابى جعفر وابى عبد الله عليهما السلام [صه٠جش] له كتاب فى قضايا امير المؤمنين عليه السلام و كتاب آخر نوادر [جش] «مح».

محمد بن قيس الانصارى [ين٠قر] «مح».

محمد بن قيس البجلى كوفى اسند عنه صاحب المسائل التى برويها عنه عاصم بن حميد مات سنة احدى و خمسين و مائة [ق] البجلى له كتاب يساوى كتاب محمد بن قيس الاسدى [صه٠جش] ظاهره انه اراد بالاسدى ابو نصر الاسدى و [صه] صرح بانه ابو عبد الله الاسدى ثم قال و هذا محمد بن قيس البجلى يكنى اباعبد الله ايضا و هو ثقة عين كوفى روى عن ابى جعفر وابى عبد الله عليهما السلام انتهى و هذا (فهذاخ) هو الذى قدمنا و فى [ست] بن قيس البجلى له كتاب قضايا امير المؤمنين عليه السلام. عاصم بن حميد عنه عن ابى جعفر عليه السلام وله اصل عنه ابن ابى عمير ثم فيه بن قيس له كتاب عنه ابن ابى عمير والظاهر انه البجلى او ابو نصر الأسدى والله اعلم «مح».

على بن رئاب عن محمد بن قيس عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب السرارى و ملك الايمان وفى باب ثواب الحج وفى [يه] فى باب المسلم يقتل الذمى وفى [بص] فى باب انه لا يقاد مسلم بكافر وفى [فى] فى باب الاجير والضيف فى كتاب الحد وفى باب انه لا يشفع فى حد. ابو ايوب عن محمد بن قيس عن ابى جعفر عليه السلام فى باب الانصاف والعدل وفى باب زيارة الاخوان. ابو على صاحب الشعير عن محمد بن قيس عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب قضاء حاجة المؤمن. ثعلبة بن ميمون عن محمد بن قيس عن ابى جعفر عليه السلام فى باب التسليم فى كتاب العشرة ومرتين فى [يب] فى باب البينات وفى باب وجوه الصيام وفى [يه] فى باب الوصية للوارث وفى [بص] فى باب صوم يوم عرفة. هشام بن سالم عن محمد بن قيس عن ابى عبد الله عليه السلام فى باب كراهية حمل السلاح الى اهل البغى فى كتاب المكاسب وفى [فى] فى باب بيع السلاح منهم فى كتاب المعيشة وفى [يب] فى كتاب المكاسب. محمد بن ابى حمزة عن محمد بن قيس عن احدهما عليهما السلام فى باب ديات الاعضاء وفى [فى] فى باب آخر من باب الرجل يضرب الرجل فيذهب سمعه و بصره. عنه عن محمد بن قيس عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب العتق وفى [فى] فى باب الاباق فى آخر كتاب العتق محمد بن الحسين عن محمد بن قيس عمن رواه عن ابى عبد الله عليه السلام فى [يه] فى باب الوصى يمنع الوارث ماله. ابراهيم بن عقبة عن محمد بن قيس فى نسخة واخرى ميسر عن ابيه عن ابى عبد الله عليه السلام فى [فى] فى باب شراء الرقيق روى هذا الخبر بعينه ابراهيم بن عقبة عن محمد بن ميسر فى نسخة واخرى ميسرة عن ابيه عن ابى عبد الله عليه السلام فى [يب] فى باب ابتياع الحيوان الظاهر ان محمد بن قيس اشتباه والصواب ابن ميسر بقرينة اتحاد الخبر والراوى والمروى عنه وان ميسره بالهاء وغيرها متحد بقرينة اتحاد الراوى والمروى عنه والخبر و كونهما بياع الزطى ومذكورين فى باب شراء الرقيق وابتياع الحيوان على ما يظهر بادنى تامل فى ترجمة ميسر بن عبد العزيز ايضا والله اعلم. عيسى بن ابى الورد عن محمد بن قيس عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب لحم البقر و فى باب السلق.

محمد بن قيس الذى بينه و بين عبد-

الرحمن القصير قرابة روى محمد بن غالب عن علي بن الحسن بن علي بن فضال عن محمد بن زياد عن فضيل بن عثمان عن مرزوق قال قلت لأبي عبدالله عليه السلام محمد بن قيس يقرئك السلام فقال لي محمد بن قيس الذي بينه و بين عبدالرحمن القصير قرابة قلت نعم قال قل له اعبدالله ولا تشرك به شيئاً و آمن برسوله خاتم النبيين لا نبي بعده وانه كان لبنيه الطاعة المفروضة وعلي ابن عمه واياك والسمع من فلان وفلان [كش] «مح».

محمد بن قيس بن مخزمة الزهري عداده في المكيين يقال انه ولد في عهد النبي عليه السلام وروى عن عائشة و روى عن النبي عليه السلام انه قال من مات في احد الحرمين بعثه الله آمنا يوم القيمة [ل] بن مخزمة [د] «مح».

محمد بن كثير الجعفري الكلابي الكوفي اسند عنه [ق] «مح».

محمد بن كثير العكلي كوفي [ق] «مح».

محمد بن كرب النهدي كوفي [ق] «مح».

محمد بن كردوس الكوفي بياع السابري [ق] «مح».

عنه ابن ابي عمير في [في] في باب صلوة فاطمة عليها السلام.

محمد بن كليب الاسدي الصيداوي روى عن ابي عبدالله عليه السلام [جش] في ابيه «مح».

محمد بن كليب الاشعري [ضا] «مح».

محمد بن لبيب بن عبدالرحمن الهمداني الشاكري كوفي [ق] «مح».

محمد بن لوط بن اسحق بن الفضل الهاشمي [ق] «مح».

محمد بن الليث الهمداني المشاعري الكوفي اسند عنه [ق] «مح».

عنه سلمة بن الخطاب في مشيخة [يه] في طريق جابر بن اسمعيل.

محمد بن مارد التميمي عربي صميم كوفي ختن محمد بن مسلم روى عن ابي عبدالله عليه السلام ثقة عين [صه ٠ جش] له كتاب عنه الحسن بن محبوب [ست ٠ جش] «مح».

الحسن بن محبوب عن ابي ايوب عنه في [يب] في باب وصية الانسان لعبده روى هذا الخبر بعينه الحسن بن محبوب عنه في [في] في باب ان الوصي اذا كانت الوصية في حق وغيرها وفي [يه] في باب ضمان الوصي الظاهر ان ابا ايوب في [يب] زيادة من النساخ بقرنية اتحاد الخبر والله اعلم. عنه عبيد بن زرارة في [في] في آخر كتاب الكفر والأيمان. عنه محمد بن هاشم في باب القول على العقيقة. ابن محبوب عن محمد بن مارد في نسخة واخرى مبارد عن ابي عبدالله عليه السلام في باب الغنم بعد كتاب الدواجن.

محمد بن مالك بن الابرد النخعي [ضا] «مح».

عبدالله بن يحيى الكاهلي عن محمد بن مالك عن عبدالاعلى مولى آل سام عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب الكذب.

محمد بن مالك بن عطية الاحمسي ابو عبدالله الكوفي اسند عنه [ق] «مح».

محمد بن مؤمن الشيرازي ثقة عين مصنف كتاب نزول القران في شأن امير المؤمنين عليه السلام اخبرنا بها السيد ابوالبركات المشهدي رحمه الله عنه [جب].

محمد بن ميسر له كتاب عنه ابن ابي عمير [ست] ويحتمل كونه ابن ميسر بالياء والسين المهملة الآتي «مح».

عنه عيسى بن عبدالله العلوي في كتاب

الروضة بعد حديث اسلام على عليه السلام .

محمد بن مثنى الازدى الكوفى [ق] «مح» .

الحسين بن سيف عن اخيه عن ابيه عن محمد بن المثنى عن رجل من بنى نوفل بن عبد المطلب عن ابى جعفر محمد بن على عليهما السلام فى كتاب الروضة بعد حديث ابى ذر رحمه الله تعالى .

محمد بن المثنى بن القاسم كوفى ثقة [صه٠جش] له كتاب عنه حميد (١) [جش] «مح» .

محمد بن مجيب الصائغ كوفى نزل بغداد [ق] «مح» .

محمد بن محمد بن ابراهيم القاينى الشيخ السعيد ابو الحسن مصنف كتاب السابقى فى اعتقاد الائمه عليهم السلام [جب] .

محمد بن محمد ابو المنذر بن محمد [ضا] «مح» .

محمد بن محمد بن ابى جعفر بن بابويه الرازى المعروف بقطب الدين رحمه الله وجه من وجوه هذه الطائفة جليل القدر عظيم المنزلة من تلاميذ الأمام العلامة الحلى قدس سره و روى عنه احاديث و روى عنه شيخنا الشهيد رحمه الله له كتب منها كتاب المحاكمات و هو دليل واضح و برهان قاطع على كمال فضله و وفور علمه رضى الله عنه وارضاه «س» .

محمد بن محمد بن احمد بن اسحق بن رباط الكوفى البجلى سكن بغداد و عظمت منزلته بها و كان ثقة ثقة صحيح العقيدة [صه٠ د٠جش] الا ان فيه (فيها خ) كان ثقة فقيها صحيح العقيدة له كتاب الفرائض و كتاب الطلاق و كانت له رياسة فى الكرخ و تقدم الجماعة واضر وخرج الى الكوفة فجاور الى ان مات «مح» .

محمد بن محمد بن الاشعث ابو على الكوفى ثقة من اصحابنا سكن مصر [صه٠جش] له كتاب الحج ذكر فيه ما روته العامة عن جعفر بن محمد فى الحج . عنه سهل بن احمد [جش] مسكنه بمصر يروى نسخة عن موسى بن اسمعيل بن موسى بن جعفر عن ابيه اسمعيل بن موسى عن ابيه موسى بن جعفر عليهم السلام قال التلعكبرى اخذ لى والدى منه اجازة سنة ثلث عشرة و ثلثمائة [لم] تقدم ان الاجازة وصلت على يد محمد بن داود بن سليمان فى السنة المذكورة «مح» .

عبد الله بن المفضل بن محمد بن هلال عن محمد بن محمد بن الاشعث الكندى قال حدثنا موسى بن اسمعيل عن ابيه قال حدثنى ابى عن ابيه عن جده فى [يب] فى باب البينات و كذا فى [بص] الا ان فيه عبد الله بن المفضل عن محمد بن هلال . ابراهيم بن محمد بن عبد الله القرشى قال حدثنا محمد بن محمد بن الأشعث بمصر فى نسخة واخرى محمد بن محمد بن هيثم بمصر فى [يب] فى باب فضل زيارة رسول الله صلى الله عليه و آله الظاهر ان محمد بن محمد بن هيثم سهو لعدم وجوده فى كتب الرجال والله اعلم .

محمد بن محمد بن ايوب المفيد القاشانى الشيخ الاديب فاضل [جب] .

محمد بن محمد باقر الحسينى الخاتون آبادى سيد جليل القدر عظيم المنزلة دقيق الفطانة صالح دين فاضل كامل عالم بالاخبار و الرجال و العربية و غيرها مد الله تعالى فى عمره و شرفه .

محمد بن محمد الجعفى روى عن ابى جعفر عليه السلام فى [يه] فى باب المعائش والمكاسب .

١- احمد كانه ابن محمد (خ ل)

محمد بن محمد بن الحسن الطوسي قدس سره نصير الملة والدين قدوة المحققين سلطان الحكماء والمتكلمين انتهت رياسة الامامية في زمانه اليه وامره في علو قدره و عظم شانه و سمو مرتبته و تبحره في العلوم العقلية والنقلية و دقة نظره و اصابة رايه و حدسه واحرازه قصبات السبق في مضمار التحقيق والتدقيق اشهر من ان يذكر و فوق ما يحوم حوله العبارة وكفاك في ذلك حله مالم ينحل على الحكماء المتبحرين من لدن آدم الى زمانه رضي الله عنه وارضاه روى عن ابيه محمد بن الحسن رحمه الله تعالى و كان استاد العلامة المحقق المدقق الحلي قدس سره و روى العلامة عنه احاديث وكان اصله من جهرود من توابع ساوة وان كان في زماننا هذا من توابع قم له مصنفات لم ترعين الزمان مثلها منها شرح الاشارات حقق فيه مذاهب الحكماء على اتم تحقيق ومنها تحرير المجسطي و تحرير اقليدس وتجريد العقائد والتذكره وغير ذلك من الكتب والرسائل مات رحمه الله تعالى في سنة اثنين وسبعين وستمأته «س» .

محمد بن محمد بن الحسن بن هرون الكندي روى عنه ابن نوح [لم] «مح» .

محمد بن محمد بن الحسين بن مرزبان القمي الاجل عماد الدين فاضل ثقة [جب] .

محمد بن محمد بن الحسين بن هرون الكندي الكوفي روى عنه ابن عقدة [لم] و في نسخة محمد بن احمد بن الحسين كما تقدم «مح» .

الحسين بن عبيدالله عن محمد بن محمد بن الحسين بن هرون الكندي وفي نسخة بن الحسن قال حدثنا محمد بن الحسين بن حفص الخثعمي في [ست] في ترجمة احمد بن صبيح .

محمد بن محمد بن داود ابو عمرو المزني الكوفي مات سنة اربع وستين ومائة وله اثنان وسبعون سنة [ق] «مح» .

محمد بن محمد بن رباح بن محمد بن همام عنه عن ابي القاسم علي بن محمد بن رباح في [يب] في باب فضل زيارة مولانا امير المؤمنين عليه السلام . محمد بن تمام قال اخبرنا محمد بن محمد عن علي بن محمد في باب فضل الكوفة. محمد بن تمام عن محمد بن محمد بن رباح قال حدثنا عمي ابو القاسم علي بن محمد فيه الظاهر ان علي بن محمد اخوه وان عمي اشتباه وان محمد بن تمام بالتاء المعجمة من فوق سهو والصواب ابن همام بالهاء على ما مر في ترجمة علي بن محمد بن رباح والله اعلم .

محمد بن محمد بن رباط الكوفي قال حدثنا ابو جعفر محمد بن الحسين بن عبدالله بن سعيد الطبري ببغداد قال حدثنا عمي ابراهيم بن عبدالله بن سعيد قال لما توجه موسى بن بغا الى قم فوطئها وطية خشنة وعظم بها ما كان فعل باهلها فكتبوا بذلك الى ابي محمد عليه السلام صاحب العسكري يسئلونه الدعاء لهم فكتب اليهم ان ادعو بهذا الدعاء في وتركم و هو ذكر الدعاء [لم] «مح» .

محمد بن محمد بن عصام الكليني وما كان فيه عن محمد بن يعقوب الكليني فقد رويته عن محمد بن محمد بن عصام الكليني وعلي بن احمد بن موسى ومحمد بن احمد الشيباني في نسخة واخرى السناني رضي الله عنهم عن محمد بن يعقوب الكليني و كذلك جميع كتاب الكافي فقد رويته عنه عن رجاله في مشيخة [يه] .

محمد بن محمد الكازري الشيخ الامام (قطب خ) تاج الدين فقيه عالم بسبزوار [جب] .

محمد بن محمد بن مانكديم الحسيني

القمى النسابة السيد مجد الدين فاضل ثقة له كتاب الأنساب [جب] .

محمد بن محمد بن محمد المدعو شوش (شوشوخل) نزيل قاشان الشيخ تاج الدين فاضل فقيه [جب] .

محمد بن محمد بن النصر بن منصور ابوعمرو السكونى المعروف بابن حرقة رجل من اصحابنا من اهل البصرة شيخ الطايفة فى وقته فقيه ثقة [صه ، جش] له كتب [جش] «مح» .

محمد بن محمد بن النعمان يكنى ابا عبدالله المعروف بابن المعلم [صه ، ست] يلقب بالمفيد وله حكاية فى سبب تسميته بالمفيد ذكرناها فى كتابنا الكبير من اجل مشائخ الشيعة ورئيسهم واستادهم وكل من تاخر عنه استفاد منه [صه] وفضله اشهر من ان يوصف فى الفقه والكلام والرواية [صه ، جش] والثقة والعلم [جش] اوثق اهل زمانه واعلمهم [صه] انتهت رياسة الامامة فى وقته اليه [صه ، ست] فى العلم وكان مقدما فى صناعة الكلام وكان فقيها متقدما فيه [ست] وكان حسن الخاطر دقيق الفطنة حاضر الجواب له قريب من مأتى مصنف كبار وصغار [ست ، صه] جليل ثقة [لم] ولد يوم الحادى عشر من ذى القعدة سنة ثلث وثلثين وثلثمائة وقيل سنة ثمان وثلثين مات قدس الله روحه ليلة الجمعة لثلث خلون من شهر رمضان سنة ثلث عشرة واربعمأته وصلى عليه الشريف المرتضى ابوالقاسم على بن الحسين بميدان الاشنان وضاق على الناس مع كبره ودفن فى داره سنين ونقل الى مقابر قريش بالقرب من السيد الامام ابى جعفر الجواد عليه السلام [صه ، جش] عند الرجلين الى جانب قبر شيخه الصدوق ابى القاسم جعفر بن محمد بن قولويه [صه] «مح» .

عنه الشيخ الطوسى رحمه الله تعالى فى مشيخة [يب] فى طريق محمد بن يعقوب الكلينى وفى طريق الحسين بن سعيد وفى طريق الحسن بن محبوب وكثيرا .

محمد بن محمد النيسابورى الشيخ الفاضل ابو جعفر المعروف بنو جعفرك اديب عالم ورع [جب] .

محمد بن محمد بن يحيى قال الشيخ فى الرجال فى باب الكنى ابوعلى العلوى واخوه ابو الحسين اسمه محمد بن محمد بن يحيى من بنى زيادة معروفان جليلان من اهل نيشابور [لم ، جخ] «س» .

على بن محمد القاسانى عن محمد بن (محمد بن خ) يحيى قال كتب على بن بلال اليه فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات وبدون بن يحيى فى باب تلقين المحتضرين و فى [فى] فى باب الجريدة . محمد بن عيسى عن محمد بن محمد قال كتب على بن بلال فى نسخة و اخرى بن هلال الى ابى الحسن على بن محمد عليهما السلام فى [يب] فى باب الوصية لاهل الضلال روى هذا الخبر بعينه محمد بن عيسى عن محمد بن محمد قال كتب على بن بلال الى ابى الحسن يعنى على بن محمد عليهما السلام فى [يه] فى باب نوادر الوصايا وفى [بص] فى باب الوصية لأهل الضلال و قد بيننا الصواب فى ترجمة على بن بلال .

محمد بن مخلد الاهوازى . القاسم بن عبدالرحمن الهاشمى عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الديك بعد كتاب الدواجن .

محمد بن مدرك النخعى الكوفى اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن مدرك الهمدانى الكوفى اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن مرازم بن حكيم الازدى مولى ثقة [ظم] الساباطى الازدى ثقة روى ابوه عن ابى عبدالله وابى الحسن عليهما السلام [جش٠ صه] له كتب (كتاب خ) عنه ابو عبدالله البرقى [جش] «مح» .

عنه يعقوب بن يزيد فى [يب] فى اواخر باب علامة اول شهر رمضان وفى باب فضل التجارة وفى [بص] فى باب حكم الهلال اذا غاب قبل الشفق وفى [فى] فى باب الاهلة والشهادة عليها وفى باب شراء العقارات وفى باب الوفاء والبخس. عنه احمد بن حماد فى باب النوادر فى آخر كتاب المعيشة . محمد بن يحيى عن احمد بن محمد عنه فى كتاب الروضة بعد حديث الشمس مع البحر. احمد بن ابى عبدالله عن ابيه عنه فى [ست] فى ترجمته عنه ابن ابى عمير فى [فى] فى باب الجلوس فى كتاب العشرة .

محمد بن مروان له روايات عنه ابراهيم بن سليمان [ست] «مح» .

محمد بن مروان ابو عيسى الوراق [لم٠ جش] له كتاب [د] ويأتى عن [جش] ابن هرون فتدبر «مح» .

محمد بن مروان الأنبارى له كتاب نوادر عنه محمد بن احمد بن يحيى الأشعرى [جش] «مح» .

محمد بن مروان البصرى [قر٠ ق] حدث عنه اسيد بن زيد [ق] محمد بن مروان البصرى حكى العياشى عن على بن الحسن بن فضال فقال كان محمد بن مروان يسكن البصرة واصله الكوفة و ليس هو الذى روى تفسير الكلبى ذلك يسمى محمد بن مروان السندى و قال حمدويه حدثنى بعض من رأيته قال محمد بن مروان من ولد ابى الاسود الدؤلى [كش] ياتى ابن مروان الذهلى البصرى «مح» .

محمد بن مروان الجلاب من اصحاب الهادى عليه السلام ثقة [صه٠ جخ] «مح» .

محمد بن مروان الحناط المدائنى ثقة قليل الحديث [صه٠ جش] له كتاب عنه على بن اسحق الكسائى [جش] «مح» .

محمد بن مروان الخطاب [دى] «مح» .

محمد بن مروان الذهلى البصرى اصله كوفى ابو عبدالله ويقال ابو يحيى اسند عنه مات سنة احدى و ستين و مائة وله ثلث و ثلثون (ثمانون خل) سنة [ق] بن مروان الذهلى له كتاب حميد عن ابن سماعة عنه [ست] تقدم ابن مروان البصرى «مح» .

محمد بن سماعة عن محمد بن مروان عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب اصلاح المال وتقدير المعيشة وفى باب ارتباط الدابة وكتاب الدواجن . صفوان بن يحيى عن محمد بن مروان عن فضيل بن يسار فى باب الهداية انها من الله عزوجل فى آخر كتاب التوحيد وفى باب ان من عرف امامه لم يضره تقدم هذا الامر او تاخر وفى باب ترك دعاء الناس. ابن بكير عن محمد بن مروان عن ابى عبدالله عليه السلام فى هذا الكتاب فى ترجمة معروف بن خربوذ . عنه عن ابى يحيى الحناط عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب نوادر فى الرضاع .

محمد بن مروان بن اياد الغزال روى عن الحسن بن محبوب روى عنه القاسم بن العلاء الهمدانى الذى روى عنه الصفوانى [لم] «مح» .

محمد بن مروان الشعيرى [قر٠ ق٠ كش] ممدوح [د] «مح» .

محمد بن مروان بن عثمان المدنى [ق] «مح» .

محمد بن مروان الكلبى [قر٠ قى٠ د] «مح» .

جميل بن صالح عن محمد بن مروان عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب التقية · ابن ابى عمير عن جميل عن محمد بن مروان عن ابى عبدالله عليه السلام فيه . جميل بن صالح عن محمد بن مروان عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب صوم السنة وفى [فى] فى باب فضل شهر رمضان وفى باب صوم رسول الله صلى الله عليه وآله. جميل بن دراج عن محمد بن مروان عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الدعاء عند النوم و فى باب البكاء فى كتاب الدعاء. الحكم بن مسكين عن محمد بن مروان عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب اختلاط ماء المطر بالبول وفى باب مسح الراس وفى [يب] فى باب صفة الوضوء وفى باب المياه من ابواب الزيادات. سيف بن عميرة عن محمد بن مروان عن فضيل بن يسار فى باب الذبائح والأطعمة . عنه عن محمد بن مروان عن الوليد بن عروة (عقبة خ) الهجرى فى [فى] فى فى باب الالحاح فى الدعاء . عنه عن محمد بن مروان عن الفضيل بن يسار فى باب آخر من شارب الخمر فى كتاب الاشربة . جعفر بن سماعة عن ابان عن محمد بن مروان عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب صدقات النبى صلى الله عليه وآله فى كتاب الوصية . الحسين بن سعيد عن القاسم عن ابان عن محمد بن مروان عن الشيخ عليه السلام فى [يب] فى باب البينتين يتقابلان · معلى بن محمد عن الحسن بن على عن ابان عن محمد بن مروان عن الشيخ عليه السلام فى باب وصية الأنسان لعبده· ابان بن عثمان عن محمد بن مروان عن الشيخ يعنى موسى بن جعفر عليهما السلام فى [يه] فى باب الوصية بالعتق والصدقة · ابوجميلة عن محمد مروان عن الفضيل بن يسار فى [يب] فى باب الأقرار فى المرض . عنه عن محمد بن مروان عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب القول عند الاصباح والأمساء . المفضل بن صالح عن محمد بن مروان عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب بدو البيت والطواف وفى باب اللعان. ابوجميلة [الخ] وكذا فى باب التسمية على الطعام . ابو أيوب عن محمد بن مروان عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب من لا يجب له الافطار فى السفر. عمرو بن ابى المقدام عن محمد بن مروان عن ابى جعفر عليه السلام فى باب السواك فى كتاب الزى والتجمل . عمرو بن ثابت عن محمد بن مروان عن ابى يحيى فى [يب] فى باب فضل شهر رمضان والصلوة فيه · جعفر واسحق ابنا محمد بن مروان قالا حدثنا ابى قال حدثنا عبيدالله المسعودى عن عمرو بن ميمون عن جابر فى [ست] فى ترجمة عمرو بن ميمون· منصور بن يونس عن محمد بن مروان عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب البكاء فى كتاب الدعاء ثلث مرات. درست عن محمد بن مروان عن ابيعبدالله عليه السلام فيه . يحيى الحلبى عن محمد بن مروان عن سعد بن طريف فى باب ثواب قرائة القران. يحيى بن عمران الحلبى عن محمد بن مروان عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الاذان والاقامة و فى [فى] فى باب بدو الأذان والاقامة . احمد بن محمد بن عيسى عن بدر عن محمد بن مروان عن ابى جعفر عليه السلام فى باب فضل القران . احمد بن النضر عن محمد بن مروان فى باب العطاس فى كتاب العشرة وفى باب فيه نكت ونتف من التنزيل. ابن مسكان عن محمد بن مروان عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الدعابة والضحك فيه وفى باب الصلوة فى الكعبة وفوقها وفى [يب] فى باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس من ابواب الزيادات · حماد بن عيسى عن الهيثم عن محمد بن مروان عن ابى جعفر عليه السلام فى باب الحكم فى اولاد المطلقات . موسى بن بكر عن محمد

بن مروان عن ابى جعفر عليه السلام فى باب ميراث الازواج وفى [بص] فى باب ميراث الزوجة . على بن رئاب عن محمد بن مروان عن ابى يعفور فى باب الرجل يموت فى السفر وفى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات. ابراهيم بن محمد الاشعرى عن ابى يحيى الحناط عن عبدالله بن ابى يعفور فى [فى] فى باب شدة ابتلاء المؤمن. محمد بن زياد عن محمد بن مروان فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج . الحسن بن حماد عن محمد بن مروان عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب حكم الجنابة . على بن شجرة عن محمد بن مروان عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب كيفية الصلوة وفى [فى] فى باب التعقيب بعد الصلوة. محمد بن سنان عن محمد بن مروان عن ابى عبدالله عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث قوم صالح عليه السلام . على بن النعمان عن محمد بن مروان عن فضيل بن يسار فى باب انه من عرف امامه لم يضره تقدم هذا الأمر او تاخر. الربيع بن محمد المسلى عن محمد بن مروان عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب موالید الأئمة عليهم السلام . عمران بن اسحق الزعفرانى عن محمد بن مروان عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب خلق ابدان الأئمة عليهم السلام. عمران الزعفرانى عن محمد بن مروان عن ابى جعفر عليه السلام فى باب من بلغه ثواب من الله على عمله فى كتاب الكفر والأيمان . ابراهيم بن محمد الثقفى عن محمد بن مروان عن ابان بن عثمان فى باب الشرايع فيه. على بن الحكم عن محمد بن مروان عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب السعى فى حاجة المؤمن. الحسن بن محبوب وعلى بن الحكم جميعا عن ابى يحيى الحناط عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب نوافل الصلوة فى السفر وفى [بص] فى باب نوافل الصلوة فى السفر . الحسين بن عبدالله الأرجانى عن محمد بن مروان عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الجهر بالقرائة فى يوم الجمعة لمن صلى منفردا كان او مسافرا وفى [يب] فى باب العمل فى ليله الجمعة ويومها من ابواب الزيادات فى الجزء الأول .

محمد بن مرة الكوفى [ق] «مح».

محمد بن مزيد بن محمود بن ابى — الأزهر المتوشحى النحوى روى عن يعقوب بن يزيد روى عنه ابو المفضل [لم] «مح».

محمد بن مساقع (مخ) البكرى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن مساور التميمى الكوفى مات سنة ثلث وثمانين ومأته و هو ابن سبع و سبعين سنة [ق] «مح» .

ابن ابى نجران عن محمد بن المساور عن المفضل بن عمر فى [فى] فى باب فى الغيبة .

محمد بن المستنير . الحسن بن محبوب عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب النفر من منى .

محمد بن مستور الهمدانى الأرحبى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن مسعود [قر] «مح».

محمد بن مسعود التميمى [ق] «مح».

محمد بن مسعود بن سعد [ى] «مح» .

محمد بن مسعود الطائى [ق. صه. جش] كوفى عربى صميم ثقة روى عن ابيعبدالله وابى الحسن عليهما السلام [صه. جش] له كتاب عنه عبدالله بن جبلة [جش] «مح» .

محمد بن مسعود له كتاب عنه القاسم بن اسمعيل فى [ست] .

محمد بن مسعود بن عياش السلمى السمرقندى ابو النضر المعروف بالعياشى [صه. جش] وقيل انه من بنى تميم جليل القدر واسع

الأخبار بصير بالرواية مضطلع بها له كتب كثيرة تزيد على مائتى مصنف [صه٠ست] ثقة صدوق عين من عيون هذه الطائفة [صه٠جش] و كبير ها [صه] و كان يروى عن الضعفاء كثيراً و كان فى اول عمره عامى المذهب وسمع حديث العامة و اكثر منه ثم تبصر وعاد الينا [صه٠جش] وهو حدث السن سمع اصحاب على بن الحسن بن فضال و عبدالله بن محمد بن خالد الطيالسى و جماعة من شيوخ الكوفيين والبغداديين والقميين قال ابو عبدالله الحسين بن عبيدالله سمعت القاضى ابا الحسن على بن محمد قال لنا ابو جعفر الزاهد انفق ابو النضر على العلم والحديث ترکة ابيه سائرها و كانت ثلثمأئة الف دينار و كانت داره كالمسجد بين ناسخ او مقابل قارا او معلق مملوه من الناس [جش] اكثر اهل المشرق علما وفضلا وادبا وفهما و نبلا فى زمانه و كان له مجلس للخاص ومجلس للعام [لم] «مح» .

جعفر بن محمد بن مسعود رضى الله عنه عن ابيه ابى النضر محمد بن مسعود العياشى فى مشيخة [يه] فى طريقه . جعفر بن محمد بن مسعود العياشى عن ابيه بجميع كتبه ورواياته فى [ست] فى ترجمته روى الكشى عن محمد بن مسعود عن على بن محمد بن مروان فى هذا الكتاب فى ترجمة سرير بن حكيم .

محمد بن مسكان ذكره الكشى وقال انه مجهول [ق٠صه] «مح» .

محمد بن مسكين . ابن ابى عمير عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الكسير والمجدور ومن به الجراحات يصيبهم الجنابة روى هذا الخبر بعينه ابن ابى عمير عن محمد بن مسكين عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب التيمم . الحسن بن محمد بن سماعة عن على بن محمد عن محمد بن مسكين عن علا عن محمد بن مسلم فى باب ميراث الأخوة والأخوات روى هذا الخبر بعينه الحسن بن محمد بن سماعة عن على بن محمد عن محمد بن مسكين عن علاء عن محمد بن مسلم فى [بص] فى باب ميراث اولاد الاخوة والاخوات اقول الذى يظهر لنا ان محمد بن مسكين بالميم سهو واشتباه من النساخ والصواب محمد بن سكين بقرينة اتحاد الراوى والمروى عنه والأخبار و رواية محمد بن سكين الخبر الذى رواه محمد بن مسكين بعينه من غير عكس فى هذه الترجمة وترجمة محمد بن سكين وعدم وجود محمد بن مسكين بالميم فى كتب الرجال والله اعلم .

محمد بن مسلم الحميرى مولاهم كوفى [ق] «مح» .

محمد بن مسلم بن رباح الثقفى ابو جعفر الطحان الاعور اسند عنه قصير و حداج روى عنهما و اروى الناس عنه العلاء بن رزين القلاء مات سنة خمسين ومأته وله نحو من سبعين سنة [ق] الطايفى انتقل الى الكوفة والعامة تروى عنه [قى] طائفى اعور [قر] لقى ابا عبدالله عليه السلام [ظم] ابو جعفر الاوقص (١) الطحان الاعور مولى ثقيف وجه اصحابنا بالكوفة فقيه ورع صاحب ابا جعفر وابا عبدالله عليهما السلام وروى عنهما و كان من اوثق الناس [جش٠صه] قال الكشى انه ممن اجمعت العصابة على تصديقهم من اصحاب ابى جعفر وابى عبدالله عليهما السلام وانقادوا لهم بالفقه وقالوا انهم افقه الاولين وروى عن محمد بن قولويه عن سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد بن عيسى عن عبدالله بن محمد الحجال عن العلاء بن رزين عن عبدالله بن ابى يعفور قال قلت لابى عبدالله عليه السلام انه ليس كل ساعة القاك ولا

١- الاوقص الذى قصرت عنقه خلقة (نهاية)

يمكن القدوم ويجئى الرجل من اصحابنا فيسئلنى وليس عندى كل ما يسئلنى عنه قال فما يمنعك عن محمد بن مسلم الثقفى فانه قد سمع من ابى وكان عنده وجيها وبسند تقدم فى حجر بن زائدة انه من حواريى ابى جعفر وابيعبدالله عليهما السلام وغير ذلك مما تقدم فى بريد بن معوية وليث بن البخترى المرادى وغيره مما يضيق المقام عن ايراده وروى فى ذمه عن محمد بن مسعود عن جبرئيل بن احمد عن محمد بن عيسى عن على بن الحكم عن سيف بن عميرة عن عامر بن عبدالله بن جذاعة قال قلت لابى عبدالله عليه السلام ان امرأتى تقول بقول زرارة ومحمد بن مسلم فى الاستطاعة وترى رأيهما فقال ما للنساء والراى والقول بقولهما انهما ليسا بشئى فى ولاية قال فجئت الى امرأتى فحدثتها ورجعت عن ذلك القول وعن محمد بن مسعود عن جبرئيل بن احمد عن محمد بن عيسى عن يونس عن ابى الصباح قال سمعت ابا عبدالله عليه السلام يقول يا ابا الصباح هلك المستريسون (المترئسون خ) فى اديانهم منهم زرارة وبريد ومحمد بن مسلم واسمعيل الجعفى وذكر آخرلم احفظه وبهذا الاسناد عن يونس عن عيسى بن سليمان وعدة عن مفضل بن عمر قال سمعت اباعبدالله عليه السلام يقول لعن الله محمد بن مسلم كان يقول ان الله لا يعلم الشىء حتى يكون اما الجواب فعن الاول بان فى الطريق محمد بن عيسى وعامر بن جذاعة وفيهما قول وعن الشهيد (الثانى خ) رحمه الله تعالى ربما ضعف بعضهم سيفا فهو كذلك على ان الظاهر ان المراد بقوله انهما ليسا بشئى فى ولاية انهما اوقولهما ورايهما ليسا بشئى لا يتم الولاية بدون متابعته اوالقول به اويجب فى الولاية ذلك ولا طعن حينئذ وعن الثانى بانه رواية محمد بن عيسى عن يونس فهما اشد ضعفا من الأول على انه ليس صريحا فى الطعن بل لا يبعد ان يكون عن شفقة عليهم لحسد الناس وعداوتهم لهم اوترهيبا عن افشاء الأمر وترغيبا فى التقية واخفاء الامر عن المخالفين اوالاحتياط فى الفتوى وعن الثالث بان سنده كالثانى ويزيد بان عيسى بن سليمان غير مذكور فى الرجال ولا معلوم الحال على ان عامة اصحاب المفضل ضعفاء وفيه قول ايضا على ان فيما تقدم فى بريد ما يصير عذرا عن ذلك على تقدير الصحة ولا يصلح معارضا لما تقدم من المدح ايضا وايضا ظاهر كان فى قوله كان يقول انه رجع فلا (ولاخ) طعن حينئذ اوانه يكون قدمات وليس فانه مات بعد ابى عبدالله عليه السلام «مح».

هشام بن سالم عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب احكام السهو من ابواب الزيادات. عنه عن محمد بن مسلم عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب حكم الجنابة وفى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات. عنه عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى باب من الزيادات فى الزكوة. عنه عن محمد بن مسلم عن احدهما عليهما السلام فى باب الكفاءة فى النكاح. عنه عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب صفات الذات وعن ابيعبدالله عليه السلام فى باب البدا فى كتاب التوحيد. هشام بن صالح وجميل بن دراج وسعد بن ابى خلف عن محمد بن مسلم عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الرجل يحل جاريته لاخيه. جميل بن دراج عن محمد بن مسلم عن احدهما عليهما السلام فى باب اللعان. عنه عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى باب الخلية والبرية والبتة. عنه عن محمد بن مسلم عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب مايذبح فى الحرم. عنه عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام

فى [يب] فى باب احكام الارضين و فى باب الشفعة وفى باب الخلع. محمد بن حمران وجميل بن دراج جميعا عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب قيمة ما يقطع فيه يد السارق. محمد بن حمران عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى [يه] فى باب الخلع وفى [بص] فى باب المرأة تحيض فى يوم من ايام رمضان ومرتين فى باب ان المرأة لا ترث من العقار والدور شيئا و فى [فى] فى باب احياء ارض الموات. ابن ابى عمير عن محمد بن حمران عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب احكام الارضين. على بن رئاب عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى باب احكام السهو من ابواب الزيادات. عنه عن محمد بن مسلم عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب فضل التزويج. عنه عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى باب احكام المماليك والأماء فى كتاب النكاح وفى [يب] فى باب ضروب النكاح روى هذا الخبر بعينه عن محمد بن قيس عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب نكاح المرأة التى بعضها حر الظاهر ان الصواب ما فى [يه] و [يب] بقرينة اتحاد الخبر. القاسم بن بريد عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى [يه] فى باب المكاتبة وفى باب الصيد والذبائح وفى باب طلاق العبد وفى [بص] فى باب من تكلم فى الصلوة ساهيا وفى باب آخر وقت صلوة الليل وفى [فى] فى باب طلاق الأمة وفى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات. ابن ابى عمير عن محمد بن مسلم عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب صفة الوضوء. عنه عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى باب لحوق الاولاد بالآباء. عنه عن محمد بن مسلم عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الوسوسة وحديث النفس فى اواخر كتاب الكفر والأيمان. ابن مسكان عن محمد بن مسلم عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب ماجاء فى الزنا. عبدالله بن مسكان عن محمد بن مسلم عن ابيعبد الله عليه السلام فى [فى] فى باب الأنصاف والعدل وفى باب الكبائر. ابن مسكان عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى باب الكذب وفى باب انه ليس شىء فى ايدى الناس الاخرج من عند الأئمة عليهم السلام وفى [بص] فى باب وقت ركعتى الفجر و عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب منع الزكوة وعن ابى جعفر عليه السلام فى باب تقسير طلاق السنة والعدة. ابو ايوب الخزاز عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى باب المدبر وفى باب الخيار بعد باب الايلاء. عنه عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فيه وعن ابى جعفر عليه السلام فى [يه] فى باب حد القذف وفى باب من لا دية له فى جراح اوقتل و فى باب المسلم يقتل الذمى و فى باب العاقلة. محمد بن ابى عمير عن ايوب فى نسخة واخرى عن ابى ايوب عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب علامة اول شهر رمضان. عنه عن ايوب وحماد عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى [بص] فى باب علامه اول يوم من شهر رمضان الظاهر ان لفظة ابى سقطت من قلم النساخ والصواب معها بقرينة رواية محمد بن ابى عمير عن ابى ايوب الخزاز وروايته عن محمد بن مسلم كثيرا ويؤيده رواية على بن الحكم هذا الخبر بعينه عن ابى ايوب الخزاز عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب الأهلة والشهادة عليها والله اعلم. ابو ايوب وحماد بن عيسى عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى [بص] فى باب علامة اول يوم من شهر رمضان. حماد بن عيسى عن محمد بن

مسلم عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الانفال وفى باب الزيادات بعده مرتين. عنه عن حريز عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى باب حكم الجنابة وفى [فى] فى باب مقدار الماء الذى يجزى للوضوء . حريز بن عبدالله عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر وابى عبدالله عليهما السلام فى [يب] فى باب المواقيت من ابواب الزيادات وفى [فى] فى باب فرض الزكوة وعن ابى عبدالله عليه السلام فيه وفى باب المصلى يعرض له شىء من الهوام وفى باب الرجل يصلى بالقوم وهو على غير طهر وعن ابى جعفر عليه السلام فى باب الصلوة خلف من يقتدى به . ربعى بن عبدالله عن محمد بن مسلم. عن احدهما عليهما السلام فى باب السهو فى القرائة وعن ابى جعفر عليه السلام فى باب ان المتوسمين هم الأئمة عليهم السلام و عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب نزول المزدلفة و فى [بص] فى باب الاذان جالسا و فى [فى] فى باب النهى عن القول بغير علم وفى [يب] فى باب من احل الله نكاحه من النساء . عاصم بن حميد عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى باب وجوب الحج و فى [فى] فى باب حد الوجه . عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب ان ولد المتعة لاحق بابيه و عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى مولد محمد بن على عليهما السلام . النضر بن سويد عن عاصم عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى آخر كتاب الحج وفى باب صلوة العيدين من ابواب الزيادات فى الجزء الأول وفى باب العمل فى ليلة الجمعة ويومها من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى . مثنى بن الوليد عن محمد بن مسلم عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب الرجل يوصى الى رجل بولده ومال لهم . مثنى الحناط عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الصدق و اداء الأمانة . المثنى بن الوليد عنه عن عليه السلام فى [يب] فى باب الزيادات فى كتاب الوصية، وفى [فى] فى باب النوادر فى كتاب الوصية مثنى الحناط عنه عن عليه السلام فى باب ميراث ابن الملاعنة وفى كتاب الروضة بعد حديث الصيحة . عبدالله بن بكير عن محمد بن مسلم عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب اختيار الازواج و فى باب الخلع . عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب ميراث الاخوة والاخوات ومرتين فى [بص] فى باب السنة فى القنوت و اخرى فى [فى] فى باب القنوت فى الفريضة . صباح الازرق عن محمد بن مسلم عن احدهما عليهما السلام فى [يب] فى باب الزيادات بعد باب الأنفال وفى [فى] فى باب الفيئ والانفال فى آخر كتاب الحجة وفى [بص] فى باب ما اباحوه لشيعتهم عليهم السلام من الخمس . حماد بن عثمان عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى باب حكم الجماع للصائم وفى باب ان المواقعة بعد الرجعة شرط لمن يريد طلاق العدة . عنه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ادب الصائم وفى [يب] فى باب ضمان النفوس وفى باب صفة الوضوء من ابواب الزيادات. عنه عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب ماهية الصيام و فى باب مايفسد الصيام. ابان بن عثمان عن محمد بن مسلم عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الحر اذا مات وترك وارثا مملوكا. عنه عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب وجوه الصيام . عنه عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب ميراث من اسلم على الميراث وعن ابى جعفر عليه السلام فى [بص] فى باب الجهر ببسم الله الرحمن الرحيم. على بن الحكم عن ابان عنه عن احدهما عليهما السلام فى [يب] فى باب ميراث المكاتب . فضالة عن ابان عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى

ابى جعفر

باب العارية . هرون بن الجهم عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام مرتين فى [فى] فى باب الاشارة والنص على الحسين بن على عليهما السلام . عنه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الولادة والنفاس وفى اواسط كتاب المكاسب و عن ابى جعفر عليه السلام فى باب ضمان النفوس و فى باب الحدفى السرقة . الحسن بن محبوب عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى باب العقود على الأماء . على بن الحكم عن محمد بن مسلم عن ابى حمزة فى باب الرهون وفى باب العيوب الموجبة للرد و فى [فى] فى باب الرهن . الكاهلى عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى آخر باب المهور والأجور وفى باب عقد المراة على نفسها النكاح وفى[فى]فى باب الرجل يهوى امرأة وابواه غيرها . على بن اسباط عن عمه يعقوب الاحمر عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى[يب]فن باب اختيار الأزواج . عنه عن عمه يعقوب بن سالم عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب السنة فى عقود النكاح و فى[فى] فى باب فضل من تزوج ذات دين وفى باب المرأة التى تحرم على الرجل فلا تحل له ابدا وفى باب العزل و فى باب قلة الصلاح فى النساء . صفوان عن محمد بن حكيم عنه عن ابى جعفر عليه السلام مرتين فى باب طلاق التى لم تبلغ واخرى فى[بص] فى باب ان التى لم تبلغ المحيض من ابواب العدد وفى[يه]فى باب طلاق التى لم تبلغ المحيض وفى [يب] فى باب السنة فى عقود النكاح. عنه محمد بن حكيم الخثعمى فى باب احكام الطلاق محمد بن ابى حمزة عن الحضرمى عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب القسمة للازواج وفى[بص] فى باب القسمة بين الازواج . عبدالحميد الطائى عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب تفصيل احكام النكاح . عبدالحميد بن عواض عنه عنه عليه السلام فى باب بيع المضمون وفى باب حكم الجنابة . عبدالحميد الطائى عنه عنه عليه السلام فى[فى]فى باب ان الأئمة عليهم السلام ورثة العلم . عنه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب تشمير الثياب فى كتاب الزى والتجمل . عبدالحميد بن عواض عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى[يه] فى باب ميراث المكاتب وفى[بص]فى باب سقوط فرض الوضوء عند الغسل من الجنابة عبدالحميد الطائى عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب اول وقت نوافل الليل. عبدالله بن سنان عن حفص عن محمد بن مسلم فى باب ما يجب على من وطى امراة حائضا وفى [يب] فى باب حكم الحيض . حفص بن البخترى عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى[فى]فى باب فضل يوم الجمعة. ابن سنان عن حفص عنه فى[فى] فى باب دعوات موجزات لجميع الحوائج . صفوان بن يحيى عن حفص عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب العصبية. على بن ابى حمزة عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى باب الفيئ والانفال فى آخر كتاب الحجة . موسى بن اكيل النميرى عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى[يب]فى باب اداب الحكام و فى باب البينات و فى باب المزارعة و فى [فى] فى باب من زرع فى غير ارضه وفى [بص]فى باب الشهادة على الشهادة. عبدالرحمن بن ابى نجران عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب]فى باب المهور والاجور وفى[بص]فى باب ان الرجل اذا سمى المهر ودخل بالمراة قبل ان يعطيها . موسى بن القاسم عن عبدالرحمن و علاء عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى[يب] فى باب الكفارة عن خطاء المحرم . ابن اذينة عن محمد بن مسلم عن ابى عبدالله عليه السلام فى

باب المهور والأجور. عمر بن اذينة عن ابى جعفر عليه السلام فى باب عقد المراة على نفسها النكاح واربع مرات فى باب احكام الطلاق واخرى فى [فى] فى باب التقية وفى باب ما يجب ان يقول من اراد ان يطلق . عمر بن اذينة عنه عن احدهما عليهما السلام فى [يه] فى باب الصيد والذبائح. شعيب الحداد عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب عقد المرأة على نفسها النكاح و فى [فى] فى باب التقية . كرام بن عمرو عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب ضروب النكاح وفى [بص] فى باب انه يجوز للرجل ان يحل جاريته لاخيه المؤمن. ابراهيم بن محرز الخثعمى عن محمد بن مسلم فى باب التمتع بالابكار وفى [يب] فى باب تفصيل احكام النكاح . ابن فضال عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فيه و فى [بص] فى باب انه اذا شرط ثبوت الميراث فى المتعة . اسمعيل بن مرار عن يونس عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب تحريم نكاح الكوافر . يونس بن عبدالرحمن عنه عن ابى جعفر صلوات الله عليه فى [فى] فى باب نكاح الذمية. محمد بن عيسى عن يونس عنه عن احدهما عليهما السلام فى باب شهادة اهل الملل. عنه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب صلوة الاستسقاء. اسمعيل بن مرار عن يونس عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب من يحرم نكاحهن بالاسباب . ابن مسكان عن الحسن بن زياد عن محمد بن مسلم فى باب من احل الله نكاحه من النساء وفى [فى] فى باب ما يحرم على الرجل مما ينكح ابنه . الحسين بن زرارة عنه عن احدهما عليهما السلام فى باب تشييد البناء فى كتاب الزى والتجمل والمروة . القاسم بن يحيى عن جده الحسن بن راشد عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب النوادر فى الدواب فى كتاب الدواجن وفى باب فضل العشاء من ابواب الاطعمة وفى باب التسمية والتحميد على الطعام وفى باب من سئل من غير حاجة فى كتاب الزكوة وفى باب الصناعات وفى باب فضل التجارة . جميل بن صالح عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب حسن الخلق وفى باب ثواب العالم والمتعلم . بريد بن معوية العجلى عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب الصيد بالسلاح وفى باب تهية الامام للجمعه. عنه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب المسئلة فى القبر وفى باب ان الأئمة عليهم السلام ورثة العلم و فى باب ما يجب على الناس عند مضى الامام عليه السلام و فى باب التسليم على اهل الملل فى كتاب العشرة . عبدالله بن سنان عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب البر بالوالدين. سليمان بن طريف عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الذنوب. خلف بن حماد عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب ماء السماء فى كتاب الاشربة. ابو جميلة عنه عن ابى جعفر و ابى عبدالله عليهما السلام فى باب ان الخمر راس كل اثم وفى باب مدمن الخمر. ابو جميلة المفضل بن صالح عنه عليهما السلام فى باب الاستثناء فى اليمين وفى [يب] فى باب الايمان والاقسام وفى باب الذبائح والأطعمة . حسين الاحمصى عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فيه وفى [بص] فى باب الخمر يصير خلا بما يطرح فيه . محمد بن عبدالله بن زرارة عن محمد بن مسلم عن يونس عن القاسم بن سليمان عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب ميراث الجد مع كلالة الأم كذا فى النسختين اللتين عندنا والظاهر انه اشتباه من النساخ والصحيح اسلم بقرينة رواية هذا الحديث بعينه فى [يب] فى باب ميراث من علا من الآباء عن ابن اسلم و رواية محمد بن عبدالله بن زرارة عنه وروايته عن يونس بن عبدالرحمن على ما فى ترجمتهما والله اعلم . عمر بن ابان عنه عن احدهما عليهما السلام فى [يب] فى باب الذبائح والاطعمة .

عمر بن ابان الكلبى عنه عن احد هما عليهما السلام فى باب تطهير الثياب وفى [فى] فى باب الظروف فى كتاب الاشربة . على بن ابراهيم عن ابيه عن محمد بن جعفر عن ابى حبيب عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب ما يجب فيه التعزير فى جميع الحدود . عنه عن ابيه عن ابن ابى حبيب عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب النادر بعد باب من يشرى الرقيق فيظهر به عيب وفى [يب] فى باب ابتياع الحيوان . ابن ابى عمير عن ابى حبيب عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [يه] فى باب الأباق . على بن ابراهيم عن ابيه عن محمد بن جعفر عن ابى حبيب عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب الزيادات فى كتاب الحدود. احمد بن محمد بن ابى نصر عن عبد الكريم عنه فى باب من يحرم نكاحهن بالاسباب وفى [بص] فى باب انه متى دخل بها الزوج لزمتها عدتان. عنه عن عبد الكريم بن عمرو عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى [يه] فى باب ميراث المتوفى عنها زوجها . عنه عن عبد الكريم عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب المرأة التى تحرم على الرجل فلا تحل له ابدا. ابراهيم بن ميمون عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب النوادر فى آخر كتاب النكاح . محمد بن سماعة عن عمر بن يزيد عن محمد بن مسلم فى باب من طلق لغير السنة والكتاب و فى [يب] فى باب احكام الطلاق . محمد بن الحسين عن محمد بن عبدالله بن هلال عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب الاباق فى آخر كتاب العتق وفى [بص] فى باب المدبر يابق وفى [يب] فى باب التدبير. محمد بن الحسين عن عبدالله بن هلال عن محمد بن مسلم عن ابى عبدالله عليه السلام فى اواخر باب الذبائح والأطعمة الظاهر ان لفظة محمد بن فى هذا الباب سقط من قلم النساخ بقرينة رواية محمد بن الحسين عن محمد بن عبدالله بن هلال فى المواضع المذكور وغيرها والله اعلم. عاصم بن حميد عن محمد بن قيس عن محمد بن مسلم فى باب وصية من قتل نفسه. ابراهيم بن عمر عن محمد بن مسلم فى كتاب المكاسب قريبا من الأخر وفى [فى] فى باب الهدية فى كتاب المعيشة. حسين بن موسى عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب من اشترى طعام قوم وهم له كارهون وفى [يب] فى باب الغرر والمجازفة. على بن عقبة عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب فضل التجارة و فى [فى] فى باب فضل التجارة. ثعلبة بن ميمون عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب السواد والوسمة فى كتاب الزى والتجمل وفى باب صوم عرفة و عاشورا . احمد بن موسى عن على بن جعفر عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب المزاحمة على الحجر الأسود . مالك بن عطية عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب من لا يجوز له صيام التطوع الا باذن غيره وفى [يه] فى باب حق الزوج على المرأة زكريا المؤمن عن محمد بن يحيى الخثعمى عن محمد بن مسلم فى باب المتعة وفى [يب] فى تفصيل احكام النكاح وفى [بص] فى باب التمتع بالابكار روى هذا الخبر بعينه ابراهيم بن محمد الاشعرى عن ابراهيم بن محرز الخثعمى عنه الظاهر ان الصواب محمد بن يحيى الخثعمى لوجوده وعدم وجود ابراهيم بن محرز الخثعمى فى كتب الرجال واتحاد الخبر والله اعلم. سماعة عن محمد بن مسلم عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه النكاح وفى [بص] فى باب تزويج المريض . الأحول عن محمد بن مسلم عن احدهما عليهما السلام فى [يب] فى باب حكم الظهار وفى [بص] فى باب ان من وجب عليه العتق فى كفارة الظهار. محمد بن احمد بن يحيى عن محمد بن الحسين عن محمد بن مسلم

عن ابى جعفر عليه السلام فى باب ان المواقعة بعد الرجعة شرط لمن يريدان يطلق طلاق العدة و فى [يب] فى باب احكام الطلاق. رفاعة عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب الصيد والذكاة و فى [بص] فى باب النهى عن صيد الجرى والمار- ماهى. ابوالمغرا عن محمد بن مسلم عن احدهما عليهما السلام فى باب من يجب عليه التمام فى السفر وفى [يب] فى باب الصلوة فى السفر من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى. زرارة عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى باب الصيد والذكاة. ابواسامة زيد الشحام عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الصلوة على محمد واهلبيته عليهم السلام فى كتاب الدعاء. الحسين بن سعيد عن النضر عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب حدود الزنا. فضالة عن محمد عن احدهما عليهما السلام فى باب الحد فى الفرية والسب. اسمعيل بن ابى زياد عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى باب الاحداث الموجبة للطهارة من ابواب الزيادات. محمد بن حمزة بن بيض عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى اواخر باب كيفية الصلوة و فى [بص] فى باب وقت ركعتى الفجر. يزيد بن ضمرة الليثى عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى باب وقت نوافل النهار وفى [فى] فى باب تقديم النوافل وفى [يب] فى باب المواقيت من ابواب الزيادات محمد بن عذافر عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب فضل المساجد. عبدالرحمن بن ابى عبدالله عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ان الأئمة عليهم السلام بمن يشبهون ممن مضى. منصور بن يونس عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب من ادعى الامامة وليس لها باهل. محمد اخى عرام عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب الطاعة والتقوى. اسمعيل بن سهل عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر و ابى عبدالله عليهما السلام فى [يب] فى باب كمية الفطرة وفى [بص] فى باب ماهية زكوة الفطرة. على بن الحكم عن سليم الفراء عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب حكم العلاج للصائم وفى [بص] فى باب حكم الكحل للصائم وكذا فى [فى] فى باب الكحل للصائم الاان فيه سليمان بدل سليم ايضاً. على بن الحكم عن سليم الفراء عن محمد بن مسلم فى نسخة واخرى الحسن بن مسلم عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ادراك الذكاة روى هذا الخبر بعينه عن سليم الفراء عن الحسين بن مسلم فى [يب] فى باب الصيد والذكاة الظاهر ان الحسن بن مسلم والحسين بن مسلم كلاهما اشتباه لعدم وجودهما فى تلك المرتبة والصواب محمد بن مسلم بقرينة رواية سليم الفراء عنه واتحاد الخبر والله اعلم. هرون بن خارجة عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى [يه] فى باب افتتاح السفر بالصدقة. سويد القلاء عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى باب الاضاحى. احمد بن يزيد عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب اقامة الشهادة بالعلم دون الأشهاد. سعيد بن عمرو الجعفى عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى كتاب الروضة فى حديث رسول الله صلى الله عليه وآله. عبدالرحمن بن الحجاج عن محمد بن مسلم عن ابى عبدالله عليه السلام فيه بعد خطبة ثانية لأمير- المؤمنين عليه السلام بعد حديث الناس يوم القيمة. على بن ابى النوا عنه عن ابى جعفر عليه السلام بعد حديث على بن الحسين عليهما السلام مع يزيد عنه اللعنة. على عن ابيه عن الحسن بن على عن ابى جعفر الصائغ عن محمد بن مسلم عن ابى عبدالله عليه السلام بعد حديث نوح عليه السلام يوم القيمة. ابوالصباح بن عبدالحميد عنه عن ابى جعفر عليه السلام بعد حديث الفقهاء والعلماء.

محمد بن مسلم الزهری المدنی تابعی وهو محمد بن مسلم بن عبيد الله بن عبد الله بن الحرث بن شهاب بن زهرة بن كلاب ولد سنة اثنين و خمسين ومات سنة اربع و عشرين و مائة وله اثنتان وسبعون سنة [ق] «مح» .

سفيان بن عيينة عن الزهری واسمه محمد بن مسلم بن شهاب عن علی بن الحسين عليهما السلام فی مشيخة [يه] فی طريق الزهری. الاوزاعی عن الزهری عن علی بن الحسين بن علی عليهما السلام فی [يب] فی باب التدليس فی النكاح وفی باب الزيادات فی فقه النكاح . معمر بن راشد عن الزهری محمد بن مسلم بن شهاب عن علی بن الحسين عليهما السلام فی [فی] فی باب ذم الدنيا. معمر بن راشد عن الزهری عن محمد بن مسلم بن عبيد الله فی نسخة واخری عن الزهری محمد بن مسلم بن عبيد الله بدون لفظة عن عن علی بن الحسين عليهما السلام فی باب حب الدنيا. عبد الرزاق عن معمر عن الزهری عن علی بن الحسين عليهما السلام فی باب الاستغناء عن الناس وفی باب العصبية وفی باب الطمع الظاهر ان لفظة عن فی باب حب الدنيا زائدة من النساخ بقرينة المواضع الاخر والله اعلم وذكرنا بعض رواته فی النسب فليرجع اليها.

محمد بن مسلم العبدی كوفی [د ق] «مح» .

محمد بن مسلم بن هرمز الطائفی [د. ق] «مح» .

محمد بن مسلم . علی بن محمد بن سعيد (سعد خ) عنه عن اسحق بن موسی قال حدثنی اخی وعمی عن ابی عبد الله عليه السلام فی [فی] فی باب مجالسة اهل المعاصی فی اواخر كتاب الكفر والايمان. عنه عن محمد بن مسلم عن داود بن فرقد قال حدثنی محمد بن الجحمی قال حدثنی هشام بن سالم عن ابی عبد الله عليه السلام فيه . عنه عن محمد بن مسلم عن الحسن بن علی بن النعمان قال حدثنی ابی علی بن النعمان عن ابن مسكان عن اليمان بن عبيد الله فيه. عنه عن محمد بن مسلم عن محمد بن محفوظ عن علی بن النعمان عن ابن مسكان عن ابی بصير فی باب الهجرة قبل هذا الباب عدة ابواب . محمد بن احمد بن يحيی عن السياری عن محمد بن مسلم عن رجل من اهل الجزيرة عن الرضا عليه السلام فی [بص] فی باب الصلوة علی المدفون .

محمد بن مسلمة كوفی ثقة روی كتابه عنه الطاطری علی بن الحسن و غيره [صه ٥٠ جش] «مح» .

محمد بن مسلمة [ل] و [كش] روی انه من اهل الوقوف لكن السند غير نقی «مح» .

محمد بن المشعل الهجری الكوفی [ق] «مح» .

محمد بن المشعل الهمدانی كوفی اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن مصادف مولی ابی عبد الله عليه السلام روی عن ابيه اختلف قول ابن الغضائری فيه ففی احد الكتابين انه ضعيف و فی الاخر انه ثقة والاولی عندی التوقف فيه [صه ٥ د] «مح» .

ثعلبة بن ميمون عن محمد بن مصادف (مضارب خ) عن ابی عبد الله عليه السلام فی [يب] فی باب فضل المساجد . محمد بن عيسی بن عبيد عن يونس عن محمد بن مصادف (مضارب خ ل) عن ابی عبد الله عليه السلام فی باب اللعان. جعفر بن بشير عن ابان عن محمد بن مصادف (مضارب خ) عن ابی عبد الله عليه السلام فيه. ابن مسكان عن محمد بن مصادف (مضارب خ) عن ابی عبد الله عليه السلام فی باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات. ابو عبد الله البرقی عن محمد بن مصادف

عن ابى عبدالله عليه السلام فيه وروى هذا الخبر بعينه فى [بص] عن محمد بن مضارب والله اعلم بالصواب .

محمد بن مصبح بن الصباح كوفى ثقة [صه٠جش] له كتاب [جش] عنه موسى بن جعفر البغدادى [جش٠لم] وفى [ست] بن مصبح له كتاب ثم روى عن موسى البغدادى عن محمد بن مصبح بن هلقام «مح» .

بن مصبح روى عنه موسى بن جعفر النهاوندى [لم٠جخ] «س» .

محمد بن مضارب كوفى [ق] كرره و زاد انه يكنى ابا المضارب [كفى] «مح» .

محمد بن عيسى بن عبيد عن يونس عن محمد بن مضارب عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الرجل يقذف امراته وكذا فى [يب] فى باب اللعان الاان فيه مصادف بدل مضارب ايضاً . يونس بن عبدالرحمن عن محمد بن مضارب عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الحد فى الفرية والسب . الوشاء عن ابان عن ابن مضارب عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى الرجل يقذف امرأته . جعفر بن بشير عن ابان عن محمد بن مضارب (مصادف) عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب اللعان . ابن مسكان عن محمد بن مضارب (مصادف خ) عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات . ابن مسكان عن محمد بن مضارب عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب الصلوة على كدس حنطة . ثعلبة بن ميمون عن محمد بن مضارب عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب بئر الغائط يتخذ مسجدا وفى باب النهى عن بيع العذرة وفى [فى] فى باب جامع فيما يحله الشراء والبيع وفى [يب] فى كتاب المكاسب . ثعلبة بن ميمون عن محمد بن مضارب (مصادف خ) عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب فضل المساجد . ابو عبدالله البرقى عن محمد بن مضارب عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب السجود على الجبهة . هشام بن سالم عن محمد بن مضارب عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب ضروب النكاح وفى [فى] فى باب الرجل يحل جاريته لاخيه وفى [بص] فى باب انه يجوز ان يحل الرجل جاريته لاخيه المؤمن .

محمد بن مضارب . صفوان عنه عن الرضا عليه السلام فى [بص] فى باب من طلق امرأته ثلث تطليقات للسنة . صفوان بن يحيى عن محمد بن مضارب عن الرضا عليه السلام فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه النكاح وفى باب احكام الطلاق .

محمد بن مطرف ابو غسان المدنى [ق] «مح» .

مندل بن على القرى (العنزى خ) عن محمد بن مطرف عن مسمع عن الاصبغ بن نباته فى [فى] فى باب النوادر فى آخر كتاب المعيشة الظاهر ان رواية مسمع عن الأصبغ لا تخلو من ارسال على ما اشرنا اليه فى ترجمة مسمع بن عبدالملك والله اعلم .

محمد بن المظفر ابو دلف الازدى كان سمع الحديث كثيرا ثم اضطرب عقله [صه٠جش] له كتاب اخبار الشعراء [جش] وهو من المذمومين كما ياتى فى الفائدة السابعة «مح» .

محمد بن معاذ بن عمران الربعى كوفى اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن المعروف الخزاز الهلالى عمر ولقى ابا عبدالله عليه السلام وروى عنه احاديث رواها عبدالله بن محمد بن خالد الطيالسى عنه [جش] «مح» .

عبدالرحمن بن عمر بن يزيد الفارسى عن محمد بن معروف عن صالح بن رزين عن ابى

عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الهريسة .

محمد بن المفضل بن ابراهيم بن قيس بن رمانة الاشعرى عربى يكنى ابا جعفر ثقة من اصحابنا الكوفيين ذكره ابو العباس [صه ٥ جش] له كتاب عنه احمد بن محمد بن سعيد [جش] «مح» .

محمد بن المفضل بن عمر [ظم] «مح» .

محمد بن المفضل بن قيس بن رمانة الاشعرى الكوفى [ق] كانه ابن ابراهيم بن قيس المتقدم فتامل «مح» .

ابان بن عثمان عن محمد بن المفضل عن ابى عبدالله عليه السلام فى كتاب الروضة بعد خطبة اخرى لأمير المؤمنين عليه السلام بعد حديث اسلامه.

محمد بن مقلاص الاسدى الكوفى ابو الخطاب غال ملعون و يكنى مقلاص ابا زينب البزاز البراد [ق ٥ صه] الا ان فيها ابا زينب الزراد قال ابو جعفر بن بابويه اسم ابى الخطاب زيد قال ابن الغضائرى انه مولى بنى اسد لعنه الله و امره شهير وارى ترك ما يقول اصحابنا حدثنا ابو الخطاب فى ايام استقامته [صه] ابو الخطاب البراد الاجدع الاسدى و يكنى ايضا ابا اسمعيل و يكنى ايضا ابا انظبيان [كش] امره اشهر من ان يحتاج الى بيان «مح» .

على بن عقبه قال كان ابو الخطاب قبل ان يفسد وهو يحمل المسائل لاصحابنا و يجيئى بجوابا تها روى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب فضل التجارة .

محمد بن مكى بن محمد بن حامد العاملى المعروف بالشهيد قدس الله روحه و نور ضريحه شيخ الطائفة و علامة وقته صاحب التحقيق والتدقيق من اجلاء هذه الطائفة و ثقاتها نقى الكلام جيد التصانيف له كتب كثيره منها كتاب البيان و الدروس و القواعد روى عن فخر المحققين محمد بن الحسن العلامة قدس الله روحهما «س» .

محمد بن المنذر بن الزبير بن العوام القرشى المدنى اسند عنه [ق] «مح» .

سعيد بن المنذر بن محمد عن ابيه عن جده فى خطبة لامير المؤمنين عليه السلام فى آخر كتاب الروضة .

محمد بن منصور من اصحاب الرضا عليه السلام مجهول [صه ٥ د] والذى فى [ضا] ابن منصور الاشعثى مجهول ثم ابن منصور الاشعرى «مح» .

احمد بن محمد عن على بن احمد عن موسى بن عمر عن محمد بن منصور عن الرضا عليه السلام فى [يب] فى باب الزيادات فى كتاب الصوم و فى [فى] فى باب كفارة الصوم . احمد بن محمد بن عيسى عن على بن احمد عن موسى بن عمر عن محمد بن منصور قال سئلته فى [يب] فى باب تفصيل ما تقدم ذكره فى الصلوة و فى باب ما يجب على المحرم اجتنابه و فى [بص] فى باب من ترك سجدة واحدة . محمد بن سنان عن محمد بن منصور فى مشيخة [يه] فى طريق محمد بن منصور .

محمد بن منصور الجرجانى [ق] «مح» .

محمد بن منصور الصيقل سهل بن زياد عنه عن ابيه قال كنت انا و الحرث بن المغيرة من اصحابنا جلوسا و ابو عبدالله عليه السلام يسمع كلامنا فى [فى] فى باب التمحيص و الامتحان بعد باب كراهية التوقيت . على بن الحكم عن محمد بن منصور الصيقل عن ابيه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب طلاق الحامل و فى [بص] فى باب طلاق الحامل .

محمد بن منصور بن عامر الطائى الكوفى اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن منصور الكوفى احمد بن

محمد عن محمد بن سهل عنه عن الرضا عليه السلام فى [يب] فى باب من احل الله نكاحه من النساء وفى [بص] فى باب الرجل يزنى بالمراة هل تحل لابيه ويحتمل كونه ابن منصور بزرج لان اباه من اصحاب ابى عبدالله وابى الحسن عليهما السلام وهو كوفى ايضا .

محمد بن منصور بن نصر الخزاعى [ضا] ثم كرره و زاد ويقال احمد بن منصور «مح» .

عنه اسمعيل بن مهران فى [فى] فى باب المستضعف فى اواخر كتاب الكفر والايمان و فى باب كتمان الشهادة ومرتين فى كتاب الروضة فى حديث ابى الحسن موسى عليه السلام وفى [يب] فى باب البينات .

محمد بن منصور بن يونس بزرج كوفى ثقة [صه ٠ جش] له كتاب [ست ٠ جش] عنه محمد بن الحسين الصائغ [جش ٠ ست ٠ لم] «مح» .

محمد بن منصور روى ابو وهب عنه قال سئلت عبدا صالحا عليه السلام فى [فى] فى باب من ادعى الامامة وليس لها باهل . ابو وهب عنه قال سئلته فيه وهذا ايضا يحتمل كونه ابن منصور بن يونس والله اعلم .

محمد بن منصور روى محمد بن الحسن الفارسى عنه قال حدثنا ابراهيم بن عبدالله بن حسين بن عثمان بن (عن خ) معلى بن جعفر (حفص خ) قال قال الحسن بن على فى [يب] فى باب فضل زيارة الحسن بن على عليهما السلام .

محمد بن منصور : على بن احمد بن محمد بن عمران قال حدثنا محمد بن منصور قال حدثنا حرث بن الحسين عن ابراهيم الشيبانى عن ابى الجارود قال قال لى ابو جعفر عليه السلام فى باب فضل زيارة الحسين بن على عليهما السلام .

محمد بن المنكدر من رجال العامة [صه ٠ كش] الا ان له ميلا ومحبة شديدة [كش] «مح» .

محمد بن موسى ابو جعفر لقبه خوراء كوفى ثقة [صه ٠ جش] له كتاب [جش] عنه حميد [جش ٠ لم] «مح» .

ابو المفضل عن حميد عن ابى جعفر محمد بن موسى خوراء فى [ست] فى ترجمة ابى عبدالرحمن المسعودى .

محمد بن موسى بن الحسن بن فرات كان يقوى اسباب محمد بن نصير النميرى لعنه الله كما يأتى فيه ويأتى عن [دى] و [رى] بن موسى بن فرات «مح» .

محمد بن موسى الخورجانى روى عن ابى عمرو عثمان بن سعيد بن عمرو الاسدى زيارة سلمان وكيفية القول عنده روى ابن نوح عن رجل عن ابى جعفر محمد بن لاحق الشيبانى عن محمد بن موسى [لم] «مح» .

محمد بن موسى بن جعفر بن محمد بن على بن الحسين بن على بن ابيطالب عليهم السلام من اهل الفضل والصلاح اخبرنى ابو محمد الحسن بن محمد بن يحيى قال حدثنى جدى قال حدثنى هاشمية مولاة رقية بنت موسى عليه السلام قالت كان محمد بن موسى صاحب وضوء وصلوة وكان ليله كله يتوضا ويصلى فنسمع سكب الماء ثم يصلى ليلا يتم بهذا ساعة فيرقد و يقوم فنسمع سكب الماء والوضوء ثم يصلى فلا يزال ليله كذلك حتى يصبح وما رأيته قط الا ذكرت قول الله عز وجل كانوا قليلا من الليل ما يهجعون قاله المفيد فى ارشاده «مح» .

محمد بن موسى الربعى فى [جخ] فى [دى] .

محمد بن موسى السريعى [دى ٠ رى] غال [رى] بن موسى الشريقى بالقاف ملعون

غال [صه] ابن بابا ومحمد بن موسى الشريقى كان من تلامذة على بن حسكة ملعونون لعنهم الله [كش] «مح» .

محمد بن موسى الطائى كوفى [ق] «مح» .

محمد بن موسى بن عيسى ابو جعفر السمان الهمدانى ضعيف يروى عن الضعفاء [صه] ضعفه القميون بالغلو وكان ابن الوليد يقول انه كان يضع الحديث والله اعلم [صه ٠ جش] قال ابن الغضائرى انه ضعيف يروى عن الضعفاء ويجوز ان يخرج شاهدا تكلم القميون فيه فاكثروا و استثنوا من كتاب نوادر الحكمة ما رواها [صه] احمد بن محمد بن يحيى عن ابيه عنه بكتبه [جش] «مح» .

محمد بن يعقوب عن محمد بن يحيى عن محمد بن موسى عن احمد بن الحسن بن على ثلث مرات فى [يب] فى باب البينات . محمد بن يحيى عنه عن احمد بن الحسن بن على فيه . محمد بن يعقوب عن محمد بن يحيى عن محمد بن موسى عن العباس بن معروف فى باب العمل فى ليلة الجمعة ويومها . عنه عنه عن يعقوب بن يزيد فى [فى] فى باب العطاس فى كتاب العشرة . عنه عنه عن الحسن بن المبارك فى [بص] فى باب الخمر يصير خلا بما يطرح فيه . عنه عنه عن محمد بن عيسى فى باب تحريم شرب الفقاع . محمد بن يعقوب عن الحسن بن على الهاشمى عن محمد بن موسى عن يعقوب بن يزيد فى باب صوم يوم عاشورا وفى [فى] فى باب صوم عرفة وعاشورا وفى [يب] فى باب وجوه الصوم . محمد بن احمد بن يحيى عن محمد بن موسى عن الحسن بن على عن ابيه عن على بن عقبة فى باب البينات . عنه عن محمد بن موسى السمان عن ايوب بن نوح فى اواخر كتاب المكاسب . عنه عن محمد بن موسى الهمدانى عن محمد بن عيسى بن عبيد فى باب اللقطة . عنه عن محمد بن موسى الهمدانى عن منصور بن العباس فيه . عنه عن محمد بن موسى عن احمد بن حمزة القمى فى باب الصيد والذكاة .

محمد بن موسى بن فرات [دى ٠ رى] تقدم بن موسى بن الحسن بن فرات «مح» .

احمد بن ابى عبدالله عنه عن على بن مطر فى [فى] فى باب الطيب فى كتاب الزى والتجمل

محمد بن موسى الكندى كوفى [ق] «مح» .

محمد بن موسى الليثى كوفى [ق] «مح» .

محمد بن موسى بن المتوكل ثقة [صه ٠ د] روى عن عبدالله بن جعفر الحميرى روى عنه ابن بابويه [لم] «مح» .

عنه محمد بن على بن الحسين فى [ست] فى ترجمة على بن مهزيار وفى ترجمة الحسين بن سعيد وترجمة ثابت بن دينار . محمد بن على بن الحسين عنه عن موسى بن ابى موسى الكوفى فى ترجمة يحيى بن عبدالحميد الحمانى وفى ترجمة ابن ابى اويس .

محمد بن موسى المدنى مولى الفطريين [ق] «مح» .

محمد بن موسى النيشابورى فى [كش] حكى بعض الثقات بنيشابور انه خرج لأسحق بن اسماعيل عن ابى محمد عليه السلام توقيع فذكر توقيعا فيه وانت رسولى يا اسحق الى ابراهيم بن عبدة وفقه الله ان يعمل بما ورد عليه فى كتابى مع محمد بن موسى النيشابورى انشاء الله ورسولى الى نفسك والى كل من خلفت بلدك ان يعملوا بما ورد عليكم فى كتابى مع محمد بن موسى ان شاء الله «مح» .

محمد بن موسى الهمدانى (١) هو ابن موسى بن عيسى ابو جعفر «مح».

الحسين بن الحسن الحسنى عنه عن على بن الحسان الواسطى فى [يب] فى باب صلوة الغدير.

محمد بن موسى بن يعقوب السامرى بكرخ سامرا يكنى ابا الحسن روى عنه التلعكبرى حديث الفص لم يسمع منه غيره «مح».

محمد مولى رواس كوفى روى عنه اسحق بن يزيد [ق] «مح».

محمد مولى بنى زهرة كوفى روى عنه عبدالله بن المغيرة [ق] «مح».

محمد بن مهاجرين عبيد الأزدى ثقة [صه، جش، ست] ابو خالد كوفى [ق] «مح».

ابن ابى عمير عن محمد بن مهاجر عن امه ام سلمة فى [يب] فى باب الصلوة على الأموات من ابواب الزيادات فى الجزء الأول وفى [فى] فى باب علة التكبير الخمس على الجنازة.

محمد بن مهدى (مهد بن خ) الورشيد فقيه حافظ [جب].

محمد بن ميسر بن عبدالعزيز النخعى بياع الزطى كوفى ثقة روى ابوه عن ابى جعفر و ابيعبدالله عليهما السلام و روى هو عن ابى عبدالله عليه السلام [صه، جش] له كتاب عنه ابن ابى عمير [ست، جش] «مح».

ابراهيم بن عقبة عن محمد بن ميسر (قيس خ) عن ابيه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب شراء الرقيق. ابراهيم بن عقبة عن محمد بن ميسر (ميسرة خ) عن ابيه عن ابيعبدالله فى [يب] فى باب ابتياع الحيوان قد بينا الصواب فى ترجمة محمد بن قيس البجلى.

محمد بن ميسر بن عبدالله مولى واخوه على [ق] «مح».

ابن مسكان عن محمد بن ميسر عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الماء الذى فيه قلة و فى [يب] فى باب حكم الجنابة وفى [بص] فى باب الجنب ينتهى الى البئر.

محمد بن ميسر. العباس بن معروف عن اليعقوبى عن موسى بن عيسى عن محمد بن ميسر عن ابى الجهم عن السكونى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى آخر باب السرارى وملك الأيمان وفى باب تلقين المحتضرين و فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات وفى [فى] فى باب تعجيل الدفن و فى باب الصلوة على المصلوب. عنه عن موسى بن عيسى اليعقوبى عن محمد بن ميسر عن ابى الجهم عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب نوادر الطواف وفى [يب] فى اواخر باب الطواف.

محمد بن ميسرة [ق] ثم ابن ميسرة الكندى الكوفى «مح».

محمد بن ميمون فى الكشى وفى اختيار الشيخ رحمه الله منه ما روى فى ابن (ابى خ) الحسن محمد بن ميمون ابو على بن كلثوم السرخسى قال حدثنى اسحق بن محمد بن ابان البصرى قال حدثنى محمد بن الحسن بن ميمون انه قال كتبت الى ابى محمد عليه السلام اشكو اليه الفقر ثم قلت فى نفسى افليس قال ابو عبدالله عليه السلام الفقر معنا خير من الغنى مع عدونا والقتل معنا خير من الحيوة مع عدونا فرجع الجواب ان الله عزوجل يمحص اوليائنا اذا تكاثفت ذنوبهم بالفقر و قد يغفر عن كثير وهو كما حدثتك نفسك الفقر معنا خير من الغنى مع عدونا و نحن كهف لمن

١ — قال فى الفقيه عند ذكر صلوة الغدير ما يدل صريحا بان محمد بن الحسن بن الوليد كان يقول ان محمد بن موسى هذا كان غير ثقة وكان يضعف هذا الخبر المذكور محمد حسن الطباطبائى

التجأ الينا ونورلمن استضاء بنا وعصمة لمن اعتصم بنامن احبنا كان معنا فى السنام الأعلى ومن انحرف عنا فالب (فالى خ) فى النار قال ابو عبدالله تشهدون على عدوكم بالنار ولا تشهدون لوليكم بالجنة ما يمنعكم من ذلك الا الضعف وقال محمد بن الحسن لقيت من علة عينى شدة فكتبت الى ابى محمد عليه السلام اسأله ان يدعو لى فلما نفذ الكتاب قلت فى نفسى ليتنى كنت سألته ان يصف لى كحلا اكحلها فوقع بخطه يدعو لى بسلامتها اذا كانت احديهما ذاهبة و كتب بعده اردت ان اصف لك كحلا عليك بصبر مع الأثمد كافورا وتوتيا فانه يجلو ما فيهامن الغشاء ويبيس الرطوبة قال فاستعملت ما امرنى به فصحت والحمدلله انتهى والرواية نقلت فى التحرير على انه فى محمد بن ميمون ولم اجد محمد بن ميمون من رجال العسكرى عليه السلام الا فى هذا المكان و هو بمحمد بن الحسن بن شمون اشبه والله اعلم «مح» .

محمد بن ميمون التميمى الزعفرانى اسند عنه يكنى ابا النصر [ق] ابو نضر الزعفرانى عامى غيرانه روى عن ابى عبدالله عليه السلام [صه ٠ جش] نسخة عنه محمد بن عبيدالله المحاربى [جش] «مح» .

ابن ابى عمير عن محمد الزعفرانى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب فضل التجارة وفى [فى] فى باب فضل التجارة .

محمد بن ميمون ابى عبدالله مولى بنى شيبان بصرى [ق] «مح» .

محمد بن ميمون الحضرمى التبعى [ق] «مح» .

محمد بن ميمون الخثعمى كوفى اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن ميمون بن عطاء الأسدى اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن ميمون الكندى الكوفى مولاهم [ق] «مح» .

محمد بن ميمون . حماد بن عيسى عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب الأحرام للحج وفى [بص] فى باب من احل من احرام المتعة وفى باب الوقت الذى يلحق الأنسان فيه المتعة وفى [فى] فى باب الوقت الذى تفوت فيه المتعة .

محمد بن ناجية الصيرفى الأنصارى كوفى [ق] «مح» .

محمد بن ناجية روى محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الأشعرى عنه عن محمد بن على عن عبدالرحمن بن سالم عن ابيه عن ابى جعفر عليه السلام فى [يه] فى باب ضمان الظئر اذا انقلبت على الصبى فمات وفى [يب] فى باب ضمان النفوس. محمد بن احمد عنه عن محمد بن على عن مروان بن مسلم عن سماعة عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب العلاج للمحرم .

محمد بن ناصر بن محمد الراوى (الديوانى خ) الشيخ مجدالدين فاضل [جب] .

محمد بن نافع ثقه كوفى قليل الحديث [صه ٠ جش] له نوادر [ست ٠ جش] عنه حميد [ست ٠ جش ٠ لم] «مح» .

محمد بن نافع الانصارى المدنى اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن نافع الحميرى كوفى [ق] «مح» .

محمد بن نصر من اصحاب ابى محمد عليه السلام غال [صه ٠ جخ] الا ان فيه ابن نصير و [د] جعله مع النميرى واحدا «مح» .

محمد بن نصر بن عبدالرحمن البارقى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن نصير [ج ٠ ج] بن نصير غال

[دى] «مح» .

محمد بن نصير قال ابن الغضائرى قال لى ابو محمد بن طلحة بن غلال قال لنا ابو بكر الجعابى كان محمد بن نصير من افاضل اهل البصرة علما و كان ضعيفا بدو النصيرية واليه ينتسبون [صه] «مح» .

محمد بن نصير النميرى لعنه على بن محمد العسكرى عليهما السلام [صه] روى الكشى ذلك عن نصر بن الصباح كما تقدم فى الحسن بن محمد بن بابا ثم قال قال سعد حدثنى العبيدى قال كتب الى العسكرى عليه السلام ابتداء منه ابرء الى الله من الفهرى و الحسن بن محمد بن بابا القمى فابرء منهما فانى محذرك وجميع موالى و انى العنهما عليهما لعنة الله مستأكلين بنا الناس فتانين موذيين اذا هما الله وار كسهما فى الفتنة ركسا قال ابو عمرو فقالت فرقة بنبوة محمد بن نصير الفهرى النميرى و ذلك انه ادعى انه نبى رسول الله وان على بن محمد العسكرى ارسله و كان يقول بالتناسخ والغلو فى ابى الحسن و يقول فيه بالربوبية و يقول باباحة المحارم ويحلل نكاح الرجال و كان محمد بن موسى بن الحسن بن فرات يقوى اسبابه و يعضده وظاهر [د] ان هذا وما تقدم الجميع واحد وهو غير بعيد «مح» .

العياشى ابو النضر قال حدثنا محمد بن نصير (١) عن محمد بن الحسين فى [يب] فى باب الاحداث (الغيرخ) الموجبة للطهارة من ابواب الزيادات. عنه عنه قال حدثنا محمد بن عيسى فيه . محمد بن مسعود العياشى عن محمد بن نصير عن محمد بن الحسين فى باب الزيادات بعد باب الصلوة على الاموات من ابواب الزيادات فى الجزء الأول وفى آخر باب فضل المساجد و فى باب صلوة المضطر من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى. عنه عن محمد بن نصير عن محمد بن عيسى فيه عنه عن محمد بن نصير عن سهل بن زياد فى [يه] فى باب الفطرة .

محمد بن نصير من اهل [كش] ثقة جليل القدر كثير العلم روى عنه ابو عمر والكشى [صه ٥٠ لم] «مح».

محمد بن النضر بن قرواش النهدى الجمال كوفى [ق] «مح» .

محمد بن نضلة الخزاعى المدنى اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن النعمان الازدى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن النعمان البجلى الاحول ابو جعفر شاه الطاق ابن عم المنذر بن ابى طريفة [ق] تقدم عن [جش] ان عم ابيه المنذر بن ابى طريفة فتدبر وفى [ست] محمد بن النعمان الأحول يلقبه المخالفون شيطان الطاق والشيعة يلقبه بمؤمن الطاق من اصحاب ابى عبد الله عليه السلام و كان ثقة متكلما حاذقا حاضر الجواب له كتب وتقدم محمد بن على بن النعمان «مح» .

محمد بن ابى عمير والحسن بن محبوب جميعا

---

١ – يظهر من العلامه فى المختلف وعدة ان محمد بن نصير الذى يروى عنه العياشى هو الثقة الأتى لا النميرى الغالى لانه طعن فى رواية محمد بن مسلم فى مسئلة المبطون بان فى رجالها ابن بكير وهو فطحى ولم يطعن فيها بمحمد بن نصير مع وجوده فيها و الراوى عنه العياشى و ايضا قد عد الرواية المذكورة فيه من الموثقات و كذا فى المدارك و كشف اللثام وهو يدل ايضا على كون محمد بن نصير فيها ليس بالنميرى فتامل ولا يذهب عليك ان مراعات الطبقة لا تابى عن كونه النميرى لان العياشى يروى عن عبد الله بن محمد بن خالد الطيالسى و هو من اصحاب (دى) كالنميرى كما مر. لمحرره

عن محمد بن النعمان فى مشيخة [يه] فى طريق محمد بن النعمان . ابن محبوب عن محمد بن النعمان الاحول عن سلام بن المستنير فى [فى] فى باب تنقل احوال القلب و فى باب فيه نكت ونتف من التنزيل ثلث مرات واخرى فى باب الحب فى الله و فى [يه] فى باب النفر الأول والأخير . الحسن بن محبوب عن الاحول عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب نوادر الميراث ابن ابى عمير عن الأحول فى [فى] فى باب الرجل يعطى من زكوته من يظن انه معسر . ابن اذينة عن الأحول فى باب اختلاط المطر بالبول وفى باب الروح . هشام بن سالم عن الاحول عن ابن سنان عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب فضل صوم شعبان . حماد بن عثمان عن محمد بن النعمان عن ابى الورد فى [يب] فى باب صفة الوضوء من ابواب الزيادات . عنه عن محمد بن النعمان عن اسمعيل بن الفضل فى باب الصلوة فى السفر و فى [بص] فى باب مقدار المسافة التى يجب فيها التقصير . عنه عنه عن ابى الورد فى باب جواز التقية فى المسح على الخفين . عنه ابو الفضل النحوى فى باب من صلى اربع ركعات من صلوة الليل وفى [يب] فى باب كيفية الصلوة . ابان بن عثمان عن محمد بن النعمان عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب صفة الوضوء . عنه صفوان بن يحيى فى باب احكام فوائت الصلوة وفى باب الصلوة فى السفر . يعقوب بن يزيد عن ابى جعفر الاحول فى باب الزيادات فى فقه الحج روى هذا الخبر بعينه يعقوب بن يزيد عن جعفر الاحول فى [فى] فى باب الرجل ياخذ الحجة فلا تكفيه الظاهر ان لفظة ابى هنا سقطت من القلم بقرينة اتحاد الخبر والله اعلم .

محمد بن النعمان الحضرمى كوفى [ق] «مح» .

محمد بن نعيم الحناط امى الا انه كان حافظا يروى عن العياشى [لم] «مح» .

محمد بن نعيم الصحاف الكوفى و اخوه الحسين وعلى [ق] تقدم مع اخيه الحسين عن [جش] وقد توهم منه توثيقه وليس بواضح وان صح توثيقه لكونه وصى محمد بن ابى عمير «مح» .

محمد بن الحسن بن زياد العطار عن محمد بن نعيم الصحاف قال مات محمد بن ابى عمير واوصى الى وترك امرأة لم يترك وارثا غيرها فكتبت الى عبد صالح عليه السلام [الخ] فى [يب] فى باب ميراث الازواج وفى [بص] فى باب ميراث الزوجة وكذا فى [فى] فى باب الرجل يموت ولا يترك الا امرأة الا ان فيه محمد بن ابى عمير بياع السابرى .

محمد بن نوفل بن عائذ الصير فى الكوفى فى [جخ] فى [ق] .

محمد الواسطى روى عنه ابان [ق] «مح» .

ابان الاحمر عن محمد الواسطى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب مداراة الزوجة . ابان بن عثمان عنه عنه عليه السلام فى باب فضل البنات فى كتاب العقيقة .

محمد بن واصل بن سليم التميمى المنقرى كوفى اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن وائل العنزى كوفى [ق] «مح» .

محمد الوراق الكوفى [ق] «مح» .

عنه ابو ايوب الخزاز فى [يب] فى اواخر كتاب المكاسب . ابن مسكان عن محمد بن الوراق عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب النوادر فى كتاب فضل القران .

محمد بن الورد المنقرى التميمى كوفى

[ق] «مح».

محمد بن ولاد الأنصارى [ق] «مح».

محمد بن الوليد الخزاز و معوية بن حكيم و مصدق بن صدقة و محمد بن سالم بن عبد الحميد قال ابو عمرو الكشى هؤلاء كلهم فطحية وهم من اجلة العلماء والفقهاء والعدول بعضهم ادرك الرضا عليه السلام و كلهم كوفيون وقال النجاشى محمد بن الوليد البجلى الخزاز ابو جعفر الكوفى ثقة عين نقى الحديث ذكره الجماعة بهذا روى عن يونس بن يعقوب و حماد بن عثمان ومن كان فى طبقتهما وعمر حتى لقيه محمد بن الحسن الصفار وسعد والذى يظهر لى انه الذى ذكره الكشى [صه] له كتاب عنه احمد بن ابى عبدالله [جش ٠ ست] والصفار [ست] «مح».

على بن خالد عن محمد بن الوليد عن حماد بن عثمان فى [يب] فى باب الاغسال المفروضات و فى [بص] فى باب وجوب غسل الجنابة على بن حاتم عن محمد بن جعفر عن عبدالله بن محمد عن محمد بن الوليد عن يونس بن يعقوب فى [يب] فى باب الدعاء بين الركعات. على بن الحسن عن محمد بن الوليد عن يونس بن يعقوب فى آخر باب الصلوة على الاموات فى آخر كتاب الصلوة . على بن الحسن بن فضال عن محمد بن الوليد عن ابان بن عثمان مرتين فى باب وصية الصبى . على بن الحسن عن محمد بن الوليد عن يونس بن يعقوب فى باب الوصية بالثلث . على بن الحسن بن فضال عن محمد بن الوليد عن يونس بن يعقوب فى باب صيام شعبان وفى باب حكم المسافر والمريض فى الصيام . محمد بن يعقوب عن احمد بن محمد عن على بن الحسن التيمى عن محمد بن الوليد عن يونس بن يعقوب فى [فى] فى باب نادر بعد باب ان الفرائض لاتقام الا بالسيف . محمد بن احمد بن يحيى عن محمد بن الوليد عن يونس فى [يب] فى باب الزيادات فى القضايا والاحكام. محمد بن احمد بن يحيى عن السندى بن محمد و محمد بن الوليد فى نسخة واخرى عن محمد بن الوليد عن ابان بن عثمان الأحمر فى باب العتق . عبدالله بن جعفر الحميرى عن محمد بن الوليد عن العباس بن هلال عن ابى الحسن الرضا عليه السلام مرتين فيه . سعد بن عبدالله والحميرى عن محمد بن الوليد الخزاز عن حماد بن عثمان فى [ست] فى ترجمة حماد بن عثمان سعد بن عبدالله عنه عن حماد بن عثمان فى مشيخة [يه] فى طريق حبيب بن المعلى. سعد بن عبدالله والحميرى عن محمد بن الوليد عن محمد بن حفص عن ابيه حفص بن غياث فى [ست] فى ترجمة حفص بن غياث. سهل بن زياد عن محمد بن الوليد عن يونس بن يعقوب فى [فى] فى باب الرجل يصلى وحده ثم يعيد فى الجماعة وفى [بص] فى باب الوصية لاهل الضلال و فى [يب] فى باب الوصية لاهل الضلال وفى [فى] فى باب ارتباط الدابة فى كتاب الدواجن و فى كتاب الروضة بعد حديث الصيحة . محمد بن يعقوب عن احمد بن محمد عن على بن الحسين عن محمد بن الوليد عن يونس بن يعقوب فى [فى] فى باب فى ليلة القدر الظاهر ان ابن الحسين اشتباه من النساخ والصحيح ابن الحسن مكبرا بقرينة رواية محمد بن يعقوب عن احمد بن محمد عن على بن الحسن التيمى عن محمد بن الوليد على مامر. عمران بن موسى عن محمد بن الوليد الخزاز عن محمد بن سماعة فى [يب] فى باب سيرة الأمام فى كتاب الجهاد . جعفر بن القاسم عن محمد بن الوليد الخزاز عن الوليد بن عقبة فى [فى] فى باب فى الغيبة .

محمد بن الوليد الصيرفى شاب (شباب

خ) ضعيف [صه] وفى [د٥غض] ضعيف سلمة بن الخطاب عن محمد بن الوليد عن ابان بن عثمان فى باب وقت المغرب والعشاء الاخرة . محمد بن احمد النهدى عن محمد بن الوليد عن ابان فى باب صيد البزاة . عنه عن محمد بن الوليد عن ابان بن عثمان فى باب الرجل ياتى الجارية فى كتاب الحد وفى باب الرجل يقتل وله وليان و فى كتاب الروضة بعد خطبة اخرى لأمير المؤمنين عليه السلام بعد حديث اسلامه . عنه عن محمد بن الوليد عن عمر بن يزيد فى [يب] فى باب الطواف. عنه عنه عن ابان بن عثمان فى باب الكفارة عن خطاء المحرم . وعن عمر بن يزيد فى [بص] فى باب القران بين الأسابيع فى الطواف وعن ابان فى باب ان ليس للنساء عفوولاقود. وعن عمر بن يزيد فى [فى] فى باب الأقران بين الأسابيع . احمد بن محمد عن احمد القلانسى عن محمد بن الوليد عن ابان فى باب مايجوز للمحرم قتله . احمد بن محمد الكوفى عن حمدان القلانسى عن محمد بن الوليد عن ابان بن عثمان فى باب الرفق بالاسير و فى باب الدعاء عند النوم والأنتباه . واحمد القلانسى اشتباه من النساخ والصواب حمدان القلانسى بقرينة رواية احمد بن محمد الكوفى عن محمد بن احمد النهدى الملقب بحمدان كثيرا والله اعلم . محمد بن يعقوب عن حبيب بن الحسن عن محمد بن الوليد عن عمرو بن ثابت فى باب حد النباش وفى [يب] فى باب الحد فى السرقة وفى [بص] فى باب حد النباش. احمد بن هلال عن محمد بن الوليد عن ابان بن عثمان فى باب الريح من ابواب ما ينقض الوضوء و فى [يب] فى باب الأحداث الغير الموجبة للطهارة من ابواب الزيادات. على عن ابيه عن محمد بن الوليد عن محمد بن فرات عن الاصبغ بن نباته فى باب ديات الاعضاء والجوارح و فى [فى] فى باب ما يمتحن به من يصاب فى سمعه و بصره. على بن ابراهيم عن ابيه عن محمد بن الوليد و محمد بن فرات عن الاصبغ بن نباته فى باب النوادر فى كتاب الحد اقول رواية محمد بن الفرات ومحمد بن الوليد عن الاصبغ مرسلة لبعد زمانهما عنه كثيرا والله اعلم . سهل بن زياد عن محمد بن الوليد شباب الصيرفى عن سعيد الأعرج فى [فى] فى باب ان الأئمة عليهم السلام هم اركان الارض . عنه عنه عن ابان بن عثمان فى باب ما عند الأئمه عليهم السلام من سلاح رسول الله صلى الله عليه و آله . عنه عن محمد بن الوليد و لقبه شباب الصيرفى عن داود بن القاسم الجعفرى فى باب تأويل الصمد . عنه عن شباب الصيرفى واسمه محمد بن الوليد عن على بن سيف بن عميرة فى باب جوامع التوحيد. عنه عن محمد بن الوليد شباب الصيرفى عن معوية بن عمار فى باب حج ابراهيم واسمعيل عليهما السلام و فى باب حج الانبياء عليهم السلام .

محمد بن الوليد بن عمارة ابورجا مولى قريش كوفى [ق] «مح».

محمد بن الوليد الكرمانى عنه ابراهيم بن هاشم فى مشيخة [يه] فى طريقه .

محمد بن الوليد بن الوليد العنزى ابوالفضل كوفى اسند عنه [ق] «مح».

محمد بن وهبان ابو عبدالله الدبيلى ساكن البصرة ثقة من اصحابنا واضح الرواية قليل التخليط [صه٥ جش] له كتب [جش] بن وهبان بن محمد النهبانى المعروف بالدبيلى ابوعبدالله البصرى روى عنه التلعكبرى اخبرنا عنه احمد بن ابراهيم القزوينى [لم] «مح» .

محمد بن احمد بن داود عن محمد بن وهبان البصرى فى [يب] فى باب زيارة سيدنا رسول الله صلى الله عليه وآله . عنه الحسين بن ابراهيم

القزوينى فى [ست] فى ترجمة الحسين بن ابى غندر.

محمد بن هرون روى عنه محمد بن احمد بن يحيى [لم٠جش] ضعيف [صه٠لم] تقدم عن [ست] و [جش] استثناؤه من نوادر الحكمة «مح» .

محمد بن هرون ابو عيسى الوراق له كتب [جش] و كانه المتقدم او الآتى فى الكنى «مح» .

محمد بن هرون. مفضل بن صالح الاسدى عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الصلوة على محمد و اهلبيته عليهم السلام فى كتاب الدعاء .

محمد بن هرون الجلاب. محمد بن الحسن بن شمون عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [فى] فى باب نادر بعد باب من ادان ماله بغير بينة فى اواخر كتاب المعيشة . محمد بن يحيى عن احمد بن محمد عن محمد بن هرون عن ابى يحيى الواسطى فى باب الحد فى اللواط .

محمد بن هاشم الطائى [ق] كرر فزاد الكوفى «مح» .

محمد بن هاشم القرشى مولاهم كوفى [ق] «مح» .

محمد بن هاشم. الحسن بن يوسف عن نصر عنه عن ابى الحسن الأول عليه السلام فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه النكاح . الحسن بن على بن يقطين عن محمد بن هاشم عن محمد بن مارد عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب القول على العقيقة .

محمد بن هانى ابو عبدالملك الليثى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن هانى الهمدانى [ق] «مح» .

محمد بن هبة الله جعفر الوراق الطرابلسى الشيخ ابو عبدالله فقيه ثقة قرء على الشيخ ابى جعفر الطوسى كتبه و تصانيفه وله تصانيف منها كتاب الزهد كتاب البينات كتاب الفرج اخبرنا بها الفقيه احمد بن محمد بن احمد القمى الشاهد العدل عنه [جب] .

محمد بن الهذيل الطائى الكوفى فى- [جخ] فى [ق] .

محمد بن هشام الخثعمى روى عن كرام وعلاء بن رزين وغيرهما له كتاب [جش] «مح» .

ابو المفرا عن محمد بن هشام او غيره فى [يب] فى كتاب المكاسب . النضر بن سويد عن محمد بن هشام عمن اخبره عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الكفالة والحوالة .

محمد بن هشام الكوفى الفزارى اسند عنه فى [جخ] فى [ق] .

محمد بن هلال بن ابى هلال المذحجى مولى بنى كعب حليف بنى جمح المدنى [ق] «مح» .

محمد بن هلال الهمدانى الخيوانى بالخاء المنقطة الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن هلال . عبدالله بن المفضل عنه عن محمد بن محمد بن الاشعث الكندى فى [بص] فى باب ما تجوز شهادة النساء فيه وفى [يب] فى باب البينات روى هذا الخبر بعينه عبدالله بن المفضل بن محمد بن هلال عن محمد بن محمد بن الاشعث الكندى والله عالم بالصواب .

محمد بن همام البغدادى يكنى اباعلى وهمام ابابكر روى عنه التلعكبرى [لم] جليل القدر ثقة [ست٠لم] بن همام بن سهيل البغدادى ابو على البغدادى الكاتب الاسكافى شيخ اصحابنا ومتقدمهم له منزلة عظيمة كثير الحديث جليل القدر ثقة قال ابو محمد هرون بن موسى قال (قال خ) ابو على محمد بن همام كتب ابى

الى ابى محمد العسكرى عليه السلام يعرفه انه ماصح له حمل يولد ويعرفه ان له حملا ويسئله ان يدعو له فى تصحيحه وسلامته وان يجعله ذكرا نجيبا من مواليهم فوقع على راس الرقعة بخط يده قد فعل ذلك فصح الحمل ذكرا قال هرون بن موسى ارانى ابو على بن همام الرقعة والخط وكان محققا [صه] «مح».

عنه ابو الحسن احمد بن محمد بن موسى الجراح [جش] «س».

عنه ابو المفضل فى [ست] فى ترجمة التلعكبرى عن ابن همام عن حميد فى ترجمة المفضل بن عمر. عنه ابو القاسم جعفر بن محمد بن قولويه فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج و فى باب فضل زيارة الحسين بن على عليهما السلام. عنه عن محمد بن همام عن حميد بن زياد فى باب علامة اول شهر رمضان. عنه قال حدثنى محمد بن همام بن سهيل فى [بص] فى باب انه يستحب اتمام الصلوة فى حرم الكوفة فى آخر كتاب الحج. عنه محمد بن احمد بن داود مرتين فى [يب] فى باب فضل زيارة مولانا امير المؤمنين عليه السلام وفى باب فضل زيارة الحسين بن على عليهما السلام وفى باب حد حرم الحسين عليه السلام.

محمد بن همام التميمى الحنظلى الكوفى [ق] «مح».

محمد بن همام العبدى ابو شهاب الكوفى [ق] «مح».

محمد الهمدانى. على بن الحسن بن فضال عن محمد الكاتب عنه عن جعفر بن بشير البجلى عن عبدالله بن بكير عن الحسين البزاز قال امرت من يسئل ابا عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب ميراث الاعمام.

محمد بن الهمدانى خادم النبى صلى الله عليه وآله [ل] «مح».

محمد بن الهمدانى روى عنه غالب بن عثمان [ق] «مح».

محمد بن الهيثم العجلى ثقة [صه ٥٠ جش] فى ابن ابنه الحسن بن احمد «مح».

محمد بن الهيثم بن عروة التميمى كوفى ثقة روى ابوه عن ابى عبدالله عليه السلام [صه ٥ جش] له كتاب عنه ابو عبدالله البرقى [جش ٥ ست] «مح».

ابن ابى نجران عن محمد بن الهيثم عن رجل عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الذبائح والأطعمة وفى [فى] فى باب العصير الذى قدمسته النار فى كتاب الاشربة. عنه موسى بن القاسم فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج. محمد بن على بن محبوب عن محمد بن الهيثم عن الحكم بن مسكين عن معوية بن عمار فى آخر هذا الباب. محمد بن الحسين عن محمد بن هيثم عن محمد بن اسحق عن الرضا عليه السلام فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات. عنه الهيثم بن ابى مسروق النهدى فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات.

محمد بن ياسر الكوفى [ق] «مح».

محمد بن ياسين بن عمارة القيسى مولاهم كوفى مات سنة احدى وسبعين ومائة وله اثنتان وستون سنة [ق] «مح».

محمد بن يحيى ظم [قى] «مح».

محمد بن يحيى ابو جعفر العطار القمى شيخ اصحابنا فى زمانه ثقة عين كثير الحديث [صه ٥ جش] له كتب عنه ابنه احمد [جش] روى عنه الكلينى قمى كثير الرواية [لم] «مح».

محمد بن يعقوب عن محمد بن يحيى الأشعرى عن احمد بن محمد فى [فى] فى باب ان الأئمة عليهم السلام بمن يشبهون ممن مضى اخبرنى

الشيخ ايده الله عن احمد بن محمد عن ابيه عن محمد بن يحيى عن محمد بن علي بن محبوب في [يب] في باب التيمم . محمد بن احمد بن داود عن محمد بن الحسن عن محمد بن يحيى عن محمد بن احمد بن يحيى في باب الزيادات في كتاب المزار. فقد رويته عن ابي ومحمد بن الحسن ومحمد بن موسى بن المتوكل و احمد بن محمد بن يحيى العطار ومحمد بن علي ماجيلويه رضي الله عنهم عن محمد بن يحيى العطار عن محمد بن علي بن محبوب في مشيخة [يه] في طريق محمد بن علي بن محبوب. فقد رويته عن ابي ومحمد بن الحسن رضي الله عنهما عن محمد بن يحيى العطار عن محمد بن الحسين بن ابي الخطاب في طريق عبدالله بن مسكان. محمد بن الحسن بن الوليد عن محمد بن يحيى واحمد بن ادريس جميعا عن محمد بن احمد بن يحيى في مشيخة [يب] في طريق محمد بن احمد بن يحيى. فقد رويته عن ابي ومحمد بن الحسن رضي الله عنهما عن سعد بن عبدالله و محمد بن يحيى واحمد بن ادريس جميعا عن احمد بن ابي عبدالله في مشيخة [يه] في طريق جعفر بن القاسم. محمد بن علي ماجيلويه رضي الله عنه عن محمد بن يحيى العطار عن احمد بن محمد بن عيسى في طريق معوية بن وهب . عنه عن محمد بن يحيى العطار عن محمد بن الحسين بن ابي الخطاب في طريق ادريس بن هلال. عنه عنه عن ابراهيم بن هاشم في طريق بشير النبال . عنه عنه عن ايوب بن نوح في طريق الحسين بن زيد . ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين عن ابيه ومحمد بن الحسن عن محمد بن يحيى عن محمد بن احمد بن يحيى في [بص] في باب المسنون من الصلوة . عنه عن محمد بن الحسن بن الوليد عن محمد بن يحيى عن محمد بن احمد بن يحيى في باب حكم المياه المضافة. محمد بن موسى بن المتوكل رضي الله عنه عن محمد بن يحيى العطار عن محمد بن الحسين بن ابي الخطاب في مشيخة [يه] في طريق عيسى بن عبدالله الهاشمي . ابو جعفر محمد بن علي بن الحسين بن بابويه عن ابيه عن محمد بن يحيى عن محمد بن احمد بن يحيى في [بص] في باب البئر يقع فيها الفارة والوزغة. ابو جعفر محمد بن علي عن ابيه عن محمد بن يحيى عن احمد بن محمد في باب الميت يموت في المركب. و عن محمد بن الحسين بن ابي الخطاب في باب النهي عن تجصيص القبر. جعفر بن محمد بن مالك عن محمد بن احمد بن يحيى عن محمد بن الحسين في [يب] في باب حد الحرم الحسين عليه السلام. احمد بن محمد بن يحيى العطار عن ابيه عن محمد بن احمد بن ابي قتادة في [ست] في ترجمة علي بن اسباط. محمد بن الحسن بن الوليد عن محمد بن الحسن الصفار عن سعد بن عبدالله والحميري ومحمد بن يحيى و احمد بن ادريس عن احمد بن محمد بن عيسى في ترجمة ربعي بن عبدالله. ابو القاسم جعفر بن محمد قال حدثني محمد بن عبدالمؤمن عن محمد بن يحيى عن محمد بن الحسين في [يب] في باب فضل زيارة الحسين بن علي عليهما السلام .

محمد بن يحيى ابو الحسن الفارسي يروي عن خلق وطاف الدنيا وجمع كثيرا من الاخبار [لم] «مح» .

الحسين بن محمد عن محمد بن يحيى الفارسي عن ابي حنيفة محمد بن يحيى عن الوليد بن ابان عن محمد بن عبدالله بن مسكان عن ابيه عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في مولد امير المؤمنين عليه السلام . الحسين بن محمد عن محمد بن يحيى عمن حدثه عن ابي عبدالله عليه السلام في باب الجبر والقدر .

محمد بن يحيى ابو يحيى البصري [دى] «مح» .

محمد بن يحيى الاحمرى الكوفى زاهر (زاهدخ) نزل الرى [ق] «مح».

محمد بن يحيى بن حبيب. محمد بن احمد بن يحيى عن محمد بن الحسين عنه قال كتبت الى ابى الحسن الرضا عليه السلام فى [يب] فى باب المواقيت من ابواب الزيادات وفى [فى] فى باب تقديم النوافل وتاخيرها وكذا فى [يب] فى باب احكام فوائت الصلوة الاان فيه كتبت الى ابى الحسن عليه السلام.

محمد بن يحيى بن الحسن ابو جعفر فى [كش] طاهر بن عيسى الوراق و غيره قالوا حدثنا ابو سعيد جعفر بن احمد بن ايوب التاجر السمرقندى و نسخت من خط جعفر قال حدثنا ابو جعفر محمد بن الحسن قال جعفر وروايته خيرا فاضلا «مح».

محمد بن يحيى الخثعمى [ق٠ست] له كتاب عنه ابن سماعة وابن ابى عمير [ست] و فى الاستبصار فى باب من فاته الوقوف بالمشعر انه عامى وياتى عن [صه] بن يحيى بن سليم وعن [جش] بن يحيى بن سليمان والتوثيق عنهما «مح».

عنه زكريا المؤمن فى مشيخة [يه] فى طريقه. الحسين بن سعيد عن القاسم بن محمد عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الغرر والمجازفة وفى باب حكم الحيض. عنه عنه عن عبدالرحيم القصير فى باب فضل المساجد وعن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب اكثر ايام النفاس و فى باب ذبائح الكفار. عبدالله بن المغيرة عنه عن محمد بن بهلول العبدى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب شدة ابتلاء المؤمن. الحسين بن سعيد عن حماد بن عثمان فى [يب] فى باب الذبائح والأطعمة. عدة من اصحابنا عن احمد بن محمد عنه عن هشام عن ابن ابى يعفور عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب طبقات الانبياء والرسل. محمد بن يحيى عن احمد بن محمد ومحمد بن الحسين عنه عن غياث بن ابراهيم فى باب فى النهى عن قول رمضان بلاشهر. محمد بن على بن محبوب عن محمد بن الحسين عنه عن غياث بن ابراهيم فى [يب] فى فى باب البينات. ابن ابى عمير عنه عن بعض اصحابه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب من فاته الوقوف بالمشعر. عنه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فيه وفى باب ماهية الاستطاعة. عنه عنه عن بعض اصحابه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب تفصيل فرائض الحج. عنه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب استطاعة الحج. العباس بن عامر عنه عن ضريس بن عبدالملك فى باب الوقت الذى يكره فيه التزويج. على بن ابراهيم عن ابيه عن ابن محبوب عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب النذور فى آخر جلد الفروع وفى باب دعوات موجزات لجميع الحوائج.

محمد بن يحيى الخراسانى. محمد بن عيسى عن ابراهيم بن محمد قال كتب محمد بن يحيى الخراسانى فكتب عليه السلام فى [يب] فى باب ميراث الأعمام و فى باب الزيادات فى كتاب الميراث الظاهران ابراهيم بن محمد هذا هو الهمدانى والمكتوب اليه [ضا] او [ج] او [دى] بقرينة رواية محمد بن عيسى عن ابراهيم بن محمد الهمدانى وكونه من اصحابهم عليهم السلام والله اعلم.

محمد بن يحيى الخزاز كوفى روى عن اصحاب ابى عبدالله عليه السلام ثقة عين [صه٠ جش٠ د] له كتاب عنه يحيى بن زكريا اللولوئى [جش] وفى [ست] فى غياث بن ابراهيم محمد بن يحيى الخزاز عنه بكتابه ثم محمد بن يحيى

له كتاب يرويه عن غياث بن ابراهيم عنه احمد بن ابى عبدالله «مح» .

الصفار عن محمد بن الحسين عنه عن غياث بن ابراهيم فى [ست] فى ترجمة غياث بن ابراهيم. محمد بن احمد بن يحيى عن محمد بن الحسين عنه عن غياث بن ابراهيم فى [يب] فى باب البينات. محمد بن على بن محبوب عن محمد بن الحسين عنه عن غياث فى باب ابتياع الحيوان و فى باب التدليس فى النكاح وفى باب العتق . محمد بن احمد بن يحيى عن محمد بن الحسين عنه عن غياث بن ابراهيم فى باب ديات الاعضاء . محمد بن الحسين بن ابى الخطاب عن محمد بن يحيى عن حماد بن عثمان فى اواخر باب الكفارة عن خطاء المحرم. احمد بن محمد بن عيسى عنه عن طلحة بن زيد فى مشيخة [يه] فى طريق طلحة بن زيد . عنه عن محمد بن يحيى عن غياث بن ابراهيم فى [يب] فى باب بيع الثمار. عنه عن محمد بن يحيى الخزاز عن غياث بن ابراهيم فى [فى] فى باب حب الدنيا وفى [يب] فى باب حكم الظهار. عنه عن محمد بن يحيى عن طلحة بن زيد فى [فى] باب المكر والغدر والخديعة . عنه عن محمد بن يحيى الخزاز عن غياث بن ابراهيم فى [بص] فى باب انه اذا ظاهر الرجل من نسائه . عنه عن محمد بن يحيى عن طلحة بن زيد فى [فى] فى باب الجلوس فى كتاب العشرة وفى باب حق الجوار فيه . عنه عن محمد بن يحيى الخزاز عن عبدالله بن ابراهيم فى [يب] فى باب الحد فى السرقة . على بن مهزيار عن محمد بن يحيى الخزاز عن حماد بن عثمان فى باب العمل فى ليلة الجمعة ويومها من ابواب الزيادات فى الجزء الأول روى هذا الخبر بعينه على بن مهزيار عن محمد بن يحيى عن حماد بن عثمان فى [فى] فى باب نوادر الجمعة . عنه عن محمد بن يحيى عنه فى [فى] فى باب صفة الوضوء . عنه عن محمد بن يحيى الخزاز عن عمرو بن ابى نصر فى [بص] فى باب وجوب الاستنجاء من الغائط والبول و روى هذا الخبر بعينه على بن مهزيار بوساطة على بن اسباط عن محمد بن يحيى الخزاز [الخ] فى [يب] فى باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة والله عالم بالصواب . على بن ابراهيم عن ابيه عن محمد بن يحيى عن طلحة بن زيد فى [فى] فى باب النوادر فى كتاب العلم وفى باب الطيب فى كتاب الزى والتجمل. عنه عن ابيه عن محمد بن يحيى عن غياث بن ابراهيم فى باب ما يسجد عليه وما يكره وفى [بص] فى باب السجود على شيء ليس عليه ساير البدن . عنه عن ابيه عن محمد بن يحيى عن طلحة بن زيد فى [يب] فى باب الزيادات بعد باب الصلوة على الاموات من ابواب الزيادات فى الجزء الاول . وعن غياث بن ابراهيم فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات . احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن اسمعيل بن بزيع عن (وخ) محمد بن يحيى الخزاز عن غياث بن ابراهيم فى مشيخة [يه] فى طريق غياث بن ابراهيم . محمد بن اسمعيل عن محمد بن يحيى عن طلحة بن زيد فى [يب] فى باب البينات. احمد بن محمد البرقى عن ابيه عن محمد بن يحيى الخزاز عن حماد بن عثمان فى [فى] فى باب سيرة الامام فى نفسه فى المطعم بعد باب كراهية التوقيت . محمد بن على بن محبوب عن الحسن بن على عن محمد بن يحيى عن طلحة بن زيد فى [يب] فى باب حدود الزنا . الحسين بن سعيد عن محمد بن يحيى عن طلحة بن زيد فيه وفى باب الحد فى السرقة. الحسن بن محمد عن محمد بن يحيى عن غياث فى باب ديات الاعضاء . على بن الحسن بن فضال عن محمد بن على عن محمد بن يحيى عن غياث بن ابراهيم فى باب حكم الحيض .

عنه عن محمد بن علی و محمد بن الزیات و فی نسخة الریان عن محمد بن یحیی عن غیاث بن ابراهیم فی باب تلقین المحتضرین من ابواب الزیادات الظاهران ما فی النسختین سهو والصحیح محمد الزیات وهو محمد بن الحسین بن ابی الخطاب بقرینة روایة علی بن الحسن بن فضال عنه و روایته عن محمد بن یحیی الخزاز کثیر او الله اعلم. محمد بن احمد بن یحیی عن سلمة عن الحسین بن یوسف عن محمد بن یحیی عن حجاج الخشاب فی باب کیفیة الصلوة .

محمد بن یحیی بن درباب [دی] «مح».

محمد بن یعقوب عن علی بن محمد عن اسحق بن محمد عن محمد بن یحیی بن درباب قال دخلت علی ابی الحسن علیه السلام بعد مضی ابی جعفر علیه السلام فی [فی] فی باب الأشارة والنص علی ابی محمد علیه السلام . عنه عنه عن محمد بن یحیی بن درباب عن ابی بکر الفهفکی فیه .

محمد بن یحیی الرازی الذی سعی علی ابی یحیی الجرجانی کانه عامی «مح» .

محمد بن یحیی الرهنی بالراء یرمی بالتفویض [صه ٥٠ د] والصواب بن بحر کما تقدم «مح» .

محمد بن یحیی بن زیاد [ری] «مح» .

محمد بن یحیی الساباطی. الحسین بن سعید عن صفوان عنه عن الرضا علیه السلام فی [یب] فی باب صلوة الکسوف من ابواب الزیادات فی الجزء الثانی .

محمد بن یحیی بن سلیم الخثعمی اخو مغلس کوفی ثقة روی عن ابی عبدالله علیه السلام [صه ٥٠ جش] الا ان فیه بن یحیی بن سلیمان ثم له کتاب عنه ابو اسمعیل السراج [جش] و قد تقدم ابن یحیی الخثعمی و عن الأستبصار انه عامی (المذهب خ) «مح» .

محمد بن یحیی العمیرفی له کتاب عنه ابو عبدالله البرقی [ست] «مح» .

العباس بن معروف عنه عن حماد بن عثمان فی [یب] فی باب کیفیة الصلوة من ابواب الزیادات وفی باب الدیون واحکامها. محمد بن احمد بن یحیی عن علی بن اسمعیل عنه عن حماد الناب فی باب زیارة البیت . عبدالله بن جبلة عنه عن حماد بن عثمان فی باب النفر من منی. ایوب بن نوح عنه عنه فی اواخر باب الکفارة عن خطاء المحرم . محمد بن عمرو بن سعید عنه عن محمد بن سفیان فی باب صلوة الأستسقاء .

محمد بن یحیی بن طحلا المدنی [ق] «مح» .

محمد بن یحیی الضریر المؤدب من غلمان العیاشی [لم] «مح» .

محمد بن یحیی بن عبدالله بن الحسن بن الحسن بن علی بن ابی طالب الهاشمی المدنی [ق] «مح».

محمد بن یحیی القرشی [ق] «مح» .

محمد بن یحیی بن کحلا اللیثی المدنی [ق٠جخ] مهمل [د] تقدم ابن طحلا والله اعلم «مح» .

محمد بن یحیی الکندی البدی اخو زکریا بن یحیی البدی اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن یحیی المدنی روی عنه زکریا بن محمد [ق] «مح» .

محمد بن یحیی المعاذی [ری] ضعیف [صه ٥٠ لم] و تقدم عن [ست] و [جش] مع محمد بن احمد بن یحیی استثناؤه عن رجاله «مح» .

محمد بن احمد بن یحیی عنه عن الطیالسی فی [یب] فی باب احکام السهو فی الصلوة و فی باب ما یجوز الصلوة فیه من اللباس من ابواب الزیادات وفی باب الزیادات فی کتاب

الحدود و كثيرا .

محمد بن يحيى المعتبى كوفى ذكره سعد فى طبقات الشيعة وقال روى عنه زيادوله كتاب [جش] وفى [د] المغتبى «مح» .

يونس بن عبدالرحمن عن محمد بن يحيى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب فضل شهر رمضان والصلوة فيه . الحسن بن على الوشاء عن محمد بن يحيى عن وصى على بن السرى عن ابى الحسن موسى عليه السلام فى باب الزيادات فى كتاب الوصية .

محمد بن يزداد الرازى [رى] قال ابو النضر محمد بن مسعود لا باس به [كش] عنه [صه] عنه محمد بن الحسين بن ابى الخطاب [لم] «مح» .

محمد بن يزيد من اصحاب الكاظم عليه السلام مجهول [صه٠جخ] «مح» .

محمد بن يزيد صاحب الشعيرى كوفى [قر] «مح» .

محمد بن يزيد ابو الأشهب الجعفى الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن يزيد بن ابى زياد الهاشمى الكوفى مولاهم اسند عنه [ق] «مح» .

محمد بن يزيد الرواسى [ق] «مح» .

محمد بن يزيد العطار صاحب البان الكوفى اسند عنه مات سنة تسع و اربعين و مأتة وهو ابن احدى وستين سنة [ق] «مح» .

محمد بن يزيد بن عمر الثقفى كوفى [ق] «مح» .

محمد بن يزيد الكوفى [ق] «مح» .

محمد بن يزيد بن المتوكل . حميد بن زياد عن احمد بن محمد بن رباح عنه عن احمد بن الفضل فى [يب] فى باب فضل زيارة ابى عبدالله الحسين بن على عليهما السلام ٠ عنه عن احمد بن محمد عن محمد بن يزيد عن احمد بن الفضل فيه ٠ عنه عنه عن محمد بن يزيد عن على بن الحسن فيه ٠

محمد بن يزيد النخعى . احمد بن يوسف الجعفى عنه عن احمد بن الحسين عن ابى الجارود فى [ست] فى ترجمة الاصبغ بن نباتة .

محمد بن يزيد النهروانى [ظم] «مح» .

محمد بن عبدالله عن محمد بن يزيد عن ابى الحسن الأول عليه السلام فى [يب] فى باب من الزيادات فى الزكوة . يعقوب بن يزيد عن محمد بن يزيد عن محمد بن عذافر عن عمر بن يزيد عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب احكام الجماعة. محمد بن ابى حمزة عن محمد بن يزيد عن ابى بصير عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الصلوة على الاموات فى آخر كتاب الصلوة وفى [بص] فى باب عدد التكبير اب على الاموات .

محمد بن اليسع بن حمزة القمى فى [جخ] فى [قر] .

محمد بن اليسع بن عبدالله الكوفى [ق٠جخ] «س» .

محمد بن يعقوب بن اسحق ابو جعفر الكلينى خاله علان الكلينى الرازى وهو شيخ اصحابنا فى وقته بالرى ووجههم وكان اوثق الناس فى الحديث واثبتهم صنف كتاب الكافى فى عشرين سنة [صه٠جش] ثقة عارف بالاخبار [ست] ابو جعفر الأعور جليل القدر عالم بالاخبار [لم] مات رحمه الله فى شعبان ببغداد [لم] سنة تسع و عشرين وثلثمائة [لم٠جش] عنه [صه] سنة ثمان وعشرين وثلثمائة [ست] عنه [صه] سنة تناثر النجوم و صلى عليه محمد بن جعفر الحسنى ابو قيراط ودفن بباب الكوفه [جش]

عنه [صه] فی مقبرتها قال ابن عبدون رأیت قبره فی صراط الطائی وعلیه لوح مکتوب علیه اسمه و اسم ابیه [ست] عنه جماعة منهم جعفر بن محمد بن قولویه «مح» .

له کتب منها کتاب الکافی وله کتاب الرسائل و کتاب الرد علی القرامطة و کتاب تعبیر الرؤیا اخبرنا بجمیع روایاته الشیخ ابو عبدالله محمد بن محمد بن النعمان عن ابی القاسم جعفر بن محمد بن قولویه القمی عن محمد بن یعقوب بجمیع کتبه واخبرنا الحسین بن عبیدالله قرائة علیه اکثر کتاب الکافی عن جماعة منهم ابو غالب احمد بن محمد الزراری وابو القاسم جعفر بن محمد بن قولویه وابو عبدالله احمد بن ابراهیم الصیمری المعروف بابن ابی رافع و ابو محمد هرون بن موسی التلعکبری وابو المفضل محمد بن عبدالله بن المطلب الشیبانی کلهم عن محمد بن یعقوب واخبرنا الاجل المرتضی عن ابی الحسین احمد بن علی بن سعید الکوفی عنه واخبرنا ابو عبدالله احمد بن عبدون عن احمد بن ابراهیم الصیمری وابی الحسین عبدالکریم بن عبدالله بن النصر البزاز بتیس و بغداد عنه بجمیع مصنفاته و روایاته فی [ست] فی ترجمته . فقد رویته عن محمد بن محمد بن عصام الکلینی وعلی بن احمد بن موسی و محمد بن احمد الشیبانی (السنانی خ) رضی الله عنهم عن محمد بن یعقوب الکلینی و کذلک جمیع کتاب الکافی قد رویته عنهم (عنه خ) عن رجاله فی مشیخة [یه] فی طریقه . عنه ابو القاسم جعفر بن محمد بن قولویه فی [بص] فی باب مقدار الماء الذی لم ینجسه شئ و فی باب کمیة الکرو فی باب الوضوء بنبیذ التمرو فی باب استعمال اسئار الکفار . اخبرنی الحسین بن عبیدالله عن عدة من اصحابنا منهم ابو غالب احمد بن محمد الزراری و ابو القاسم جعفر بن محمد بن قولویه وابو محمد هرون بن موسی التلعکبری وابو عبدالله بن ابی رافع الصمیری وابو المفضل الشیبانی کلهم عن محمد بن یعقوب الکلینی فی باب وجوب الترتیب فی الاعضاء الأربعة و کذا فی مشیخة [یب] فی طریقه الاان فیه ابا محمد مقدم علی ابی القاسم. عنه ابو محمد هرون بن موسی التلعکبری فی [فی] فی باب ما یصید الفهد والکلب روی عن علی بن محمد بن عبدالله فی [یب] فی باب ما تجوز الصلوة فیه من اللباس وروی عن علی بن محمد بن عبدالله القمی فی [فی] فی باب المملوک بین الشرکاء یعتق احدهم نصیبه وفی باب الأجمال فی طلب الرزق .

محمد بن یعقوب بن قیس البجلی الدهنی الکوفی [ق] «مح» .

محمد بن الیمان البکری الکوفی العنزی [ق] «مح» .

محمد بن یوسف الصنعانی [ق] روی عن ابی عبدالله علیه السلام ثقة عین [صه] الاعین [جش] له کتاب عنه حماد بن عیسی [جش] «مح» .

عثمان بن عیسی عن محمد بن یوسف عن میسر عن ابی عبدالله علیه السلام فی [فی] فی باب مجالسة اهل المعاصی فی کتاب الکفر والأیمان وفی باب من یکره مجالسته فی کتاب العشرة

محمد بن یوسف الکرمانی روی عن العیاشی [لم] «مح» .

محمد بن یوسف بن یعقوب الجعفری الدین الزاهد من اصحاب العیاشی [صه ٠ لم] «مح» .

محمد بن یونس من اصحاب الکاظم علیه السلام ثقة [صه ٠ جخ] بن یونس بن عبدالرحمن [ضا ٠ ج] لحق الرضا علیه السلام [ج] علی بن

محمد بن القتيبى عن الفضل بن شاذان عن ابن ابى عمير انه لما ضرب وبلغ الضرب مائة سوط ابلغ الضرب الألم اليه قال فكدت ان اسمى فسمعت نداء محمد بن يونس بن عبد الرحمن يقول يا محمد بن ابى عمير اذكر موقفك بين يدى الله تعالى فتقويت لقوله وصبرت ولم اخبر والحمدلله [كش] «مح» .

و روى عن جعفر بن محمد بن يونس ان اباه كتب الى ابى الحسن عليه السلام فى [يه] فى باب ما يصلى فيه ومالا يصلى من الثياب و فى [يب] فى باب حكم الحيض . محمد بن ابى عمير عن محمد بن يونس وعلى الصيرفى عن عمر بن يزيد عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب اوقات الصلوة . سهل بن زياد عن محمد بن يونس عن عبدالأعلى عن ابى عبدالله عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث ياجوج ومأجوج .

محمد بن يونس الكوفى اسند عنه [ق] «مح» .

محمود بن ابى احمد بن محمد الأستر-ابادى القاضى صفى الدين عدل [جب] .

محمود بن ابى العرندس البكرى الكوفى [ق] «مح» .

محمود بن ابى المحاسن بن اميرك الشيخ سديد الدين عالم فاضل [جب] .

محمود بن ابى منصور المسكنى الشيخ الأديب سديد الدين فقيه صالح [جب] .

محمود بن اميرك الرازى الشيخ نصرة الدين متكلم [جب] .

محمود بن الربيع [ل] «مح» .

محمود بن على بن الحسن الحمصى الرازى الشيخ الامام سديد الدين علامة زمانه فى الأصولين ورع ثقة له تصانيف منها التعليق الكبير، التعليق الصغير ، المنقذ من التقليد المرشد الى التوحيد المسمى بالتعليق العراقى المصادر فى اصول الفقه ، التبيين والتنقيح ، بداية الهداية، نقض الموجز للنجيب ابى المكارم حضرت مجلس درسه سنين وسمعت اكثر هذه الكتب بقرائة من قرأعليه [جب] .

محمود الغفارى [ل] تقدم انه يقال محمد «مح» .

محمود بن محمد بن محمد الطالقانى القاضى بهاء الدين عدل [جب] .

المختار بن ابى عبيدة روى ابن عقده ان الصادق عليه السلام ترحم عليه وروى الكشى عن حمدويه عن يعقوب عن ابن ابى عمير عن هشام بن المثنى عن سدير عن ابى جعفر عليه السلام قال لاتسبوا المختار فانه قتل قتلتنا وطلب بثارنا وزوج ارامانا وقسم فينا المال على العسرة و هذا الطريق حسن [صه] وكذا استحسن هذا الطريق السيد احمد بن طاووس رحمه الله تعالى ولى فى ذلك نظر روى الكشى ايضا عن محمد بن الحسن وعثمان بن حامد قالا حدثنا محمد بن يزداد عن محمد بن الحسين عن موسى بن يسار عن عبدالله بن الزبير عن عبدالله بن شريك قال دخلنا على ابى جعفر عليه السلام و هومتك وقد ارسل الى الحلاق فقعدت بين يديه اذ دخل شيخ من اهل الكوفة فتناول يده ليقبلها فمنعها ثم قال من انت قال انا ابوالحكم بن المختار بن ابى عبيدة الثقفى وكان متباعداً من ابى جعفر عليه السلام فمديده اليه حتى كاد يقعده فى حجره بعد منعه يده ثم قال اصلحك الله ان الناس قد اكثروا فى ابى فقالوا فالقول (والقولخ) والله قولت قال واى شئ يقولون قال يقولون كذاب ولاتامرنى بشيئى الاقبلته قال سبحان الله اخبرنى ابى والله ان مهرامى كان مما بعث به المختار اولم يبن دورنا وقتل قاتلنا وطلب بدمائنا

فرحمه الله واخبرني ابي انه كان امة عند فاطمة بنت علي يمهدها الفراش ويثني لها الوسائد ومنها اصاب الحديث رحم الله اباك رحم الله اباك ما ترك لنا حقا عند احد الا طلبه وقتل قتلتنا وطلب بدمائنا و عن جبرئيل بن احمد قال حدثني العنبري قال حدثني علي بن اسباط عن عبد الرحمن بن حماد عن علي بن حزور عن الأصبغ قال رايت المختار على فخذ امير المؤمنين عليه السلام و هو يمسح راسه و يقول يا كيس يا كيس و عن ابراهيم بن احمد الختلي قال حدثني احمد بن ادريس قال حدثني محمد بن احمد قال حدثني الحسن بن علي الكوفي عن العباس بن عامر عن سيف بن عميرة عن جارود بن المنذر عن ابي عبد الله عليه السلام ما امتشطت فينا هاشمية ولا اختضبت حتى بعث الينا المختار برؤس الذين قتلوا الحسين عليه السلام وعن محمد بن مسعود قال حدثني ابو الحسن علي بن ابي علي الخزاعي قال خالد بن يزيد العمري المالكي قال الحسن بن زيد بن علي بن الحسين قال حدثني عمر بن علي بن الحسين عليهما السلام لما أتي براس عبيد الله بن زياد و راس عمر بن سعد قال فخر ساجدا قال والحمد لله الذي ادرك بي ثاري من اعدائي و جزى المختار خيرا و روى في الذم احاديث منها عن محمد بن الحسن وعثمان بن حامد عن محمد بن يزداد الرازي عن محمد بن الحسين بن ابي الخطاب عن عبد الله بن المزخرف عن حبيب الخثعمي عن ابي عبد الله عليه السلام قال كان المختار يكذب على علي بن الحسين عليهما السلام وهذا حديث حسن الطريق واضح المتن وعن سعد بن عبد الله قال حدثني محمد بن الخالد الطيالسي عن عبد الرحمن بن ابي نجران عن ابن سنان قال قال ابو عبد الله عليه السلام انا اهل بيت صادقون لا نخلو من كذاب يكذب علينا فيسقط صدقنا بكذبه علينا عند الناس الى ان قال و كان ابو عبد الله الحسين بن علي عليهما السلام قد ابتلى بالمختار الحديث وعن جبرئيل بن احمد قال حدثني العنبري قال حدثني محمد بن عمرو عن يونس بن يعقوب عن ابي جعفر عليه السلام قال كتب المختار بن ابي عبيدة الى علي بن الحسين عليهما السلام و بعث اليه بهدايا من العراق فلما وقفوا على باب علي بن الحسين دخل الآذن يستأذن لهم فخرج اليهم رسوله فقال امبطوا عن بابي فاني لا اقبل هدايا الكذابين ولا اقرء كتبهم وعن محمد بن مسعود قال حدثني ابو علي الخزاعي قال خالد بن يزيد العمري عن الحسن بن زيد عن عمر بن علي ان المختار ارسل الى علي بن الحسين عليهما السلام بعشرين الف دينار فقبلها وبنى بها دار عقيل بن ابي طالب و دارهم التي هدمت قال بعث بار بعين الف دينار بعدما اظهر الكلام الذي اظهره فردها ولم يقبلها والمختار هو الذي دعى الناس الى محمد بن علي بن ابي طالب ابن الحنفية وسموا الكيسانية وهم المختارية وكان لقبه كيسان ولقب كيسان بصاحب شرطته المكنى اباعمرة وكان اسمه كيسان و قيل انه سمي كيسان بكيسان مولى علي بن ابي طالب وهو الذي حمله على الطلب بدم الحسين عليه السلام وده على قتلته وكان صاحب سره والغالب على امره وكان لا يبلغه عن رجل من اعداء الحسين عليه السلام انه في داره او موضع الا قصده فهدم الدار باسرها وقتل كل من فيها من ذي روح فكل دار بالكوفة خراب فهي مماهدمها واهل الكوفة يضربون بها المثل واذا افتقر انسان قالوا دخل ابو عمرة بيته هذا والذي يظهر لي ترك سبه و عدم الأعتماد على روايته والله اعلم بحاله «مح».

المختار بن بلال بن المختار بن ابي عبيد روى عن فتح بن يزيد الجرجاني روى عنه الصفار [لم] وفي نسخة بن هلال «مح».

محمد بن الحسن الصفار عن المختار بن بلال في نسخة واخرى عن المختار بن هلال بن المختار بن ابى عبيدة عن فتح بن يزيد في [ست] في [ست] في ترجمة فتح بن يزيد وقد بينا فيها ان ابن بلال او ابن هلال اشتباه والله اعلم.

المختار التمار. محمد بن عبيد الطيالسي عنه عن ابى مطر قال لما ضرب ابن ملجم الفاسق لعنة الله عليه امير المؤمنين عليه السلام قال له الحسن عليه السلام اقتله قال لا في [يب] في باب فضل الكوفة.

المختار بن زياد العبيدى بصرى من اصحاب ابى جعفر الثانى عليه السلام ثقة [صه ٥ جخ] «مح».

الحسين بن سعيد عنه عن حماد بن عيسى في [يب] في باب من الزيادات في الزكوة و في [بص] في باب الجنين اذا اجتمعا فنقص كل واحد منهما محمد بن الحسين عن احمد بن الحسن عنه عن محمد بن سليمان في [في] في باب مواليد الأئمة عليهم السلام.

المختار بن عمارة الطائى كوفى [ق] «مح».

المختار بن محمد بن المختار بن بابويه الشيخ الفقيه زاهد واعظ [جب].

المختار بن المنسح (المسيح خ ل) الثقفى كوفى [ق] «مح».

الحسين بن سعيد عن حماد عن المختار عن ابى عبدالله عليه السلام في [يب] في باب البينتين يتقابلان.

المختار بن هلال [لم] في نسخة وغيرها بلال كما تقدم «مح».

مخرمة وفي نسخة مخزمة بالزاى بن ربعى روى على بن الحكم عنه عن ابى عبدالله عليه السلام في [يب] في باب فضل الكوفة.

مخلد بن ابى خلاد العنزى الكوفى [ق] وفي بعض النسخ ابن خلاد «مح».

مخلد بن ابى الشكر روى اسماعيل بن مهران عنه عن ابى حمزة الثمالى عن ابى جعفر عليه السلام في [في] في باب المباهلة. احمد بن محمد بن خالد عن محمد بن اسماعيل عنه عن ابى حمزة عنه عليه السلام فيه.

مخلد البصرى [ق] «مح».

مخلد بن خلاد [ق] في نسخة وتقدم بن ابى خلاد «مح».

مخلد السراج كوفى [ق] «مح».

مخلد بن شداد ابو نصر البجلى الكوفى [ق] «مح».

مخلد بن عبدالله الكوفى [ق] «مح».

مخلد بن عبدالله المجدى الكوفى [ق] «مح».

مخلد بن موسى ابو القاسم احمد بن محمد بن عيسى قال كتب ابو القاسم مخلد بن موسى الرازى الى الرجل يسأله في [بص] في باب ان طواف النساء واجب في العمرة المبتولة روى هذا الخبر بعينه محمد بن احمد عن محمد بن عيسى قال كتب ابو القاسم مخلد بن موسى الرازى الى الرجل عليه السلام يسأله في [يب] في باب زيارة البيت وفي [في] في باب قطع تلبية المحرم وما عليه من العمل والله عالم بالصواب.

مخنف بن سليم الأزدى عربى كوفى [ى] وفي [د] انه من خواصه عليه السلام وفي [صه] و [في] من اصحابه من اليمن وفي الجامع ان عليا عليه السلام ولاه اصفهان «مح».

مدرك بن ابى الهزهاز النخعى الكوفى [ق] «مح».

مدرك بن عبدالرحمن احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عن عبدالله بن القاسم عنه عن ابى

عبدالله عليه السلام في[فى] فى باب نسبة الأسلام فى كتاب الكفر والأيمان . احمد بن محمد بن عبدالله عن عمر (عمروخ) بن زياد عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى[يه] فى باب النوادر وهو آخر ابواب الكتاب .

مدرك بن عمار الطائى الكوفى [ق] «مح» .

مدرك بن الهزهاز (الهرمان خ) . الحسن بن محبوب عن عمر بن ابان عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى[فى] فى باب فضل القصد فى كتاب الزكوة . ابان عن مدرك بن الهزهاز عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الغنم يعطى بالضريبة فى كتاب المعيشة .

مراد بن خارجة الأنصارى [ق] «مح» .

عنه على بن عبدالعزيز فى [يب] فى باب العمل فى ليلة الجمعة ويومها من ابواب الزيادات فى الجزء الأول و فى [بص] فى باب تقديم النوافل يوم الجمعة وفى[فى] فى باب التطوع يوم الجمعة.

مراد بن عليخان التفرشى العلامة المحقق المدقق جليل القدر عظيم المنزلة دقيق الفطنة فاضل كامل عالم متبحر فى جميع العلوم و امره فى علو قدره وعظم شانه و سمو رتبته وتبحره فى العلوم العقلية والنقلية ودقة نظره واصابة رأيه اشهر من ان يذكر وفوق ما يحوم حوله العبارة قرء المعقولات على جماعة كان اكثرهم أخذا عنه سيد الحكما المتالهين ميرزا ابراهيم الهمدانى رحمه الله تعالى والمنقولات على شيخ الطائفة بهاء الملة والدين محمد العاملى قدس سره له تصانيف جيدة منها كتاب موسوم بالتعليقة السجادية علقها على من لا يحضره الفقيه فى حجم عشرين الف بيت ومتن سماه العريضة المهدوية فى الكلام ثم شرحه وسماه الرضية الحسنية فى حجم الشرح الجديد للتجريد ومتن سماه لب الفرائد فى اصول الفقه ثم شرحه وسماه الوسيلة الرضوية يقارب الشرح العضدى لمختصر ابن الحاجب حجما وحاشية على المختلف من اوله الى ما بعد صلوة الجمعة يتاخم اثنى عشر الف بيت ومتن فى علم البلاغة وتوابعها سماه الذريعة الحسينية ضاهى به زبدة الأصول للشيخ البهائى فى الأكتفاء عن شرح مقاصده بما كتب على الحواشى ورسالة سماها بالأنموذج الموسوى اورد فى صدرها عدة من الشبهات العويصات المشهورة منها شبهة الأستلزام مع الأجوبة عنها وختمها بالكلام فى مسئلة الأمامة وبسط القول فيها الى ان قارب ستة آلاف بيت ورسالة اخرى فيما جرى بمدينة قم بينه وبين صدر المحققين الشيرازى فى نجاسة القليل بالملاقات وعدمها على مذاق الفلاسفة وختمها بما سنح له فى حل شبهة الجذر الأصم و غيرها وكان مولده فى سنة خمس وستين وتسع مأته وقد ضبط واذلك بلفظ خواجه نصير ذكره طاب ثراه فيما كتب بخطه الشريف على ظهر قواعد الأحكام لمولد ابنه الأكبر نصير الدين محمد قال قد ضبط بعض الأصدقاء تاريخ مولد هذا الولد بقوله بدل لخواجه نصير ومن لطائف هذا التاريخ ان لفظة خواجه نصير قد وجدها مطابقا لتاريخ مولد والده و توفى رحمه الله تعالى فى شهر شوال سنة احدى وخمسين بعد الألف رضى الله عنه وارضاه .

مرازم بن حكيم الأزدى المدائنى مولى ثقة [صه ٠ جش ٠ ست ٠ ظم] المدائنى مولى الأزد [ق] واخواه ٠ حمدو حديد يكنى ابا محمد روى عن ابى عبدالله و ابى الحسن عليهما السلام مات فى ايام الرضا عليه السلام [صه ٠ جش] وهو احد من يلى باستدعاء الرشيد و اخوه احضرهما الرشيد مع عبدالحميد بن عواض فقتله و سلما

ولهم حديث ليس هذا موضعه [جش] له كتاب عنه جماعة منهم على بن حديد [جش ٠ ست] «مح» .

عنه محمد بن ابى عمير فى مشيخة [يه] فى طريقه وفى [يه] فى باب مايجب من رد الوصية الى المعروف وفى [فى] فى باب تعجيل فعل الخير وفى [يب] فى باب الذبائح والأطعمه وكثيرا. محمد بن مرازم عن ابيه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب علامة اول شهر رمضان وفى [يه] فى باب الصوم للرؤية والفطر للرؤية وفى [بص] فى باب حكم الهلال اذا غاب قبل الشفق وفى [فى] فى باب الأهلة والشهادة عليها وفى باب شراء العقارات . الحسن بن محبوب عن جميل عنه فى باب حق المؤمن على اخيه . على بن حديد عن جميل عنه فى [يب] فى باب ما تجوز فيه الصلوة من اللباس من ابواب الزيادات . عنه حماد بن عثمان فى باب من احل الله نكاحه من النساء و فى [بص] فى باب الرجل يزنى بالمراة هل تحل لأبيه . عنه احمد بن محمد بن ابى نصر فى باب الوقت الذى يلحق الأنسان فيه المتعة وفى [يب] فى باب الأحرام للحج . محمد بن ابى عمير عن حريز عنه فى باب كيفية الصلوة. عنه عن حريز (حديدخ) عنه فى [يه] فى باب سجدة الشكر والقول فيها قد بينا ما هو الصواب فى ترجمة حريز بن عبدالله. عنه محمد بن عمرو الكوفى اخو يحيى فى [فى] فى باب البدا فى كتاب التوحيد. على بن الحكم عن هرون عنه فى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات. عنه على بن حديد فى باب صلوة الأستخارة . عنه صفوان فى [يه] فى باب فى ان الأنسان احق بماله مادام فيه شيئ من الروح وفى باب مايجب من رد الوصية الى المعروف . محمد بن عبدالجبار عن صفوان عنه فى [فى] فى باب ان صاحب المال احق بماله مادام حيا ٠ عنه الكاهلى فى باب ان العقيقة ليست بمنزلة الأضحية . جعفر (على خ) بن محمد بن حكيم عن يونس عنه فى باب بيض الدجاج من ابواب الاطعمة . عنه جعفر بن محمد بن حكيم فيه. احمد بن اسحق عن سعدان عنه فى [يب] فى باب الدعاء بين الركعات .

المرتضى بن ابى الحسن بن حسن (الحسين خ) بن زيد الحسنى عالم محدث [جب].

المرتضى بن الحسين بن احمد العلوى الحسنى الشجرى السيد الزاهد الفاضل عدل [جب] .

المرتضى بن حمزة بن ابى صادق الحسينى الموسوى السيد جمال الدين عالم واعظ ابنه فخر الدين محمد واعظ [جب] .

المرتضى مقدم السادة ابو تراب وشيخ السادة ابو حرث (بخ) المجتبى ابنا الداعى بن القاسم الحسينى محدثان عالمان صالحان شاهدتهما وقرات عليهما وروى لى جميع مرويات الشيخ المفيد عبدالرحمن النيسابورى [جب].

مرداس الأسلمى [ل ٠ ى] «مح» .

مرداس بن اثيبة خارجى لحق بمعوية [ى] «مح» .

المرزبان بن خالد الكوفى [ق] «مح» .

المرزبان بن عمران بن عبدالله بن سعد الأشعرى القمى روى عن الرضا عليه السلام له كتاب عنه صفوان [جش] بن عمران الأشعرى القمى [ضا] روى الكشى عن ابراهيم بن محمد بن العباس الختلى قال حدثنى احمد بن ادريس قال حدثنى الحسين بن احمد بن يحيى بن عمران قال حدثنى محمد بن عيسى عن الحسين بن على عن عن المرزبان بن عمران القمى الأشعرى قال قلت لأبى الحسن الرضا عليه السلام اسئلك عن اهم

الأمور الى امن شيعتكم انا فقال نعم قال قلت اسمى مكتوب عندكم قال نعم [صه] «مح» .

عنه صفوان بن يحيى فى [يب] فى باب سبى اهل الضلال. سعد بن سعد عن المرزبان عن الرضا عليه السلام فى باب احكام الطلاق و فى [فى] فى باب بعد باب ان المراجعة لا تكون الا بالمواقعة. عدة من اصحابنا عن احمد بن محمد عنه فى باب صوم التطوع فى السفر. احمد بن محمد عن البرقى عنه عن عمر بن يزيد عن ابى عبد الله عليه السلام فى [يب] فى باب كيفية الصلوة و فى [بص] فى باب آخر وقت صلوة الليل .

المرزبان بن مسعود وقيل ابن مسروق الكندى الكوفى [ق] «مح» .

المرقع بن قمامة الأسدى من اصحاب على عليه السلام و كان كيسانيا [صه] «جخ» .

وروى الكشى ايضا ما قد يدل عليه «مح» .

مروبن رباح فى [كش] قيل انه اولا كان يقول بامامة ابى جعفر عليه السلام ثم انه فارق هذا القول وخالف اصحابه مع عدة يسيرة بايعوه على ضلالة فانه زعم انه سال اباجعفر عليه السلام عن مسئلة فاجابه فيها الجواب ثم سأله فى عام آخر فاجابه فيها بخلاف الاول فقال لأبى جعفر هذا خلاف ما اجبتنى فى هذه عامك الماضى فذكر انه قال ان جوابنا خرج على التقية فرجع عن امامته وقال لا يكون امام يفتى بالباطل على شيء من الوجوه ولا فى حال من الاحوال ولا هو مرخى ستره ويغلق بابه ولا يسع الأمام الا الخروج والأمر بالمعروف والنهى عن المنكر فمال الى شبه قول البترية ومال معه نفر يسير «مح» .

مروان بن اسد الكوفى روى عنه معوية بن وهب [ق] «مح»

مروان بن الحكم [ل] «مح» .

مروان بن صباح. الهيثم بن عبد الله عنه عن ابى عبد الله عليه السلام فى [فى] فى باب النوادر بعد باب جوامع التوحيد .

مروان بن عثمان المدنى [ق] «مح» .

مروان بن قيس الدينورى القرشى له كتاب عنه على بن يعقوب بن الحسين الهاشمى [جش] «مح» .

مروان بن مسلم كوفى ثقة [د ٥ جش] على ما وجدنا وهو الموجود فى طريق بعض الروايات ويأتى عن [صه] ابن موسى و نقله الشهيد الثانى رحمه الله تعالى عن [جش] والله اعلم له كتاب عنه على بن يعقوب الهاشمى [جش] الحسن بن على بن فضال [ست] «مح» .

محمد بن ابى حمزة فى [ست] فى ترجمته عنه على بن يعقوب الهاشمى فى [فى] فى باب ما يهدى الى الكعبة وفى باب مناكحة النصاب و فى [بص] فى باب آخر وقت الظهر والعصر ومرتين فى باب وقت المغرب والعشاء . عنه على بن الحسن فى باب حكم العوامل فى الزكوة روى هذا الخبر بعينه على بن الحسن عن هرون بن مسلم فى [يب] فى باب وقت الزكوة الظاهر انه الصواب بقرينة رواية على بن الحسن بن فضال عنه كثيرا وعدم روايته عن مروان بن مسلم والله اعلم . احمد بن محمد عن ابن فضال عنه فى [بص] فى باب حكم من خير امرأته وفى [يب] فى باب احكام الطلاق عنه على بن يوسف (يونس خ) فى [بص] فى باب عدة الأمة المتوفى عنها زوجها الظاهر ان هذا اشتباه والصواب على بن يعقوب بقرينة ما تقدم و رواية على بن يعقوب هذا الخبر بعينه عنه فى [يب] فى باب عدد النساء والله اعلم . محمد بن ناجية عن محمد بن

على عنه فى [فى] فى باب حكم العلاج للمحرم اذا مرض. على بن ابراهيم عن ابيه عن الأصبغ بن الاصبغ عن محمد بن سليمان عنه فى [يب] فى باب حدود الزنا. ابراهيم بن هاشم عن الأصبغ بن الأصبغ عن محمد بن سليمان المصرى عنه فى [يه] فى باب حد المماليك فى الزنا و بدون المصرى فى [فى] فى باب ما يجب على المماليك من الحدود. عنه احمد بن محمد بن ابى نصر فى باب من يموت فى السفينة وفى [يب] فى باب الصلوة على الأموات فى آخر كتاب الصلوة وفى باب صلوة العراة. موسى بن عيسى عنه عن عمار بن موسى الساباطى عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب احكام السهو من ابواب الزيادات.

مروان بن مسلم احمد بن عمر عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات. ابن ابى عمير عن مروان عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الزيادات فى كتاب الوصية لا يبعد كون هذا والمتقدم واحداً والله اعلم. على بن الحكم عن مروان عن ابى حضيرة عمن سمع على بن الحسين عليهما السلام فى باب الشهداء واحكامهم.

مروان بن معوية الفزارى الكوفى [ق] «مح».

مروان بن موسى كوفى ثقة [صه] و [ز] عن [جش] و تقدم عن [د] و بعض نسخ [جش] بن مسلم «مح».

مروان بن يحيى من اصحاب الرضا عليه السلام مجهول [صه ٠ جخ] «مح».

مروك بن عبيد بن سالم بن ابى حفصة مولى بنى عجل وقال بعض اصحابنا انه مولى عمار بن المبارك العجلى واسم مروك صالح و اسم ابى حفصة زياد [صه ٠ جش] قال الكشى قال محمد بن مسعود سئلت على بن الحسن عن مروك بن عبيد بن سالم بن ابى حفصة فقال ثقة شيخ صدوق [صه] عنه احمد بن ابى عبدالله بكتابه [ست ٠ جش] «مح».

احمد بن محمد بن عيسى و يعقوب بن يزيد عنه فى [يب] فى باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة و فى [بص] فى باب مقدار ما يجزى من الماء فى الأستنجاء من البول. عنه يعقوب بن يزيد فى باب من فاتته مع الأمام ركعة وفى [يب] فى باب احكام الجماعة و فى باب فضل المساجد. عنه احمد بن محمد بن عيسى فى باب احكام الجماعة. محمد بن يحيى عن احمد بن محمد بن عيسى عنه عن جميع بن عمير عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب معانى الاسماء. عنه عنه عن بعض اصحابنا عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب ما يحل النظر اليه من المرأة. العباس بن معروف عنه عن سماعة بن مهران عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب صيد السمك وفى [يب] فى باب الصيد والذكاة. عنه عنه عن بعض اصحابنا عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الأوقات التى يكره فيها الذبح. عنه الهيثم بن ابى مسروق النهدى فى باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة وفى [بص] فى باب مقدار ما يجزى من الماء فى الأستنجاء من البول وفى [فى] فى باب النوادر فى آخر كتاب الديات. سهل بن زياد عنه عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى باب بعد باب اقرار بعض الورثة بدين فى كتاب الميراث. سهل بن زياد عن محمد بن خالد عن مروك عن رجل عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب شارب الخمر فى كتاب الأشربة. على بن سليمان عنه عن نشيط بن صالح فى باب لحوم الطير من ابواب الأطعمة. على بن سليمان بن

رشيد عنه عمن ذكره عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب السفر جل. احمد بن هلال عنه عن نشيط بن صالح عن هشام بن الحكم عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب من لا يجوز له صيام التطوع الا باذن غيره. يحيى الحلبى عن ابى خالد عن مروك بياع اللؤلوء عمن ذكره عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الرغبة والرهبة والتضرع.

مرة بن عصمة الطائى كوفى [ق] «مح».

مرة الكندى كوفى [ق] «مح».

مرة مولى خالد بن عبدالله القسرى [ق] «مح».

صفوان بن يحيى عن مره مولى خالد عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الكفارة عن خطاء المحرم وفى [بص] فى باب من القى القمل من الجسد فى الاحرام. محمد بن عيسى عن يونس عن محمد بن مسلم وفضالة بن ايوب عن احمد بن سليمان جميعا عن مرة مولى خالد قال صاح اهل المدينة الى محمد بن خالد فى [يب] فى باب صلوة الأستسقاء وكذا فى [فى] فى باب صلوة الاستسقاء الان فيه مرة مولى محمد بن خالد.

مرة بن النعمان بن عمرو من بنى رزين [ى] «مح».

مرة الهمدانى [ى] «مح».

مرهف بن ابى المرهف موسى بن ابى حبيب الطائفي [ق] و قد يحتمل كون موسى ابتداء اسم آخر «مح».

مزيد بن زياد الكاهلى الكوفى مولاهم [ق] «مح».

مزيد بن المهلهل البكرى الكوفى [ق] «مح».

مسافر مولى ابى الحسن عليه السلام حمدويه وابراهيم قال حدثنا ابوجعفر محمد بن عيسى قال اخبرنا مسافر قال اخبرنى ابوالحسن عليه السلام بخراسان فقال الحق بابى جعفر عليه السلام فانه صاحبك [كش] مسافر يكنى ابامسلم [ضا] وفى [د] انه من رجال الكاظم عليه السلام و عن [كش] انه ممدوح فليتامل «مح».

الوشاء عن مسافر ان ابا الحسن الرضا عليه السلام قال له فى [فى] فى باب ان الأئمة عليهم السلام يعلمون متى يموتون. معلى بن محمد عن مسافر والوشاء عن مسافر قال لما اراد هرون بن المسيب ان يواقع محمد بن جعفر قال لى ابو الحسن الرضا عليه السلام فى مولد ابى الحسن الرضا عليه السلام محمد بن عيسى عن مسافر قال امرا بو ابراهيم عليه السلام فى باب ان الأمام متى يعلم ان الامر قد صار اليه.

المستعمل بن سعد الأسدى الكوفى [ق. جخ] «س».

مستغفر بن عبدالرحمن البارقى كوفى [ق] «مح».

المستنير بن عمرو الحنفى الكوفى [ق] «مح».

المستنير بن يزيد الجعفى الكوفى [ق] «مح».

المستورد الفهرى [ل] «مح».

المستورد بن نهيك النخعى الكوفى ابوالمستهل روى عنه زكريا المؤمن [ق] «مح».

على بن الحكم عن المستورد النخعى عمن رواه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب تذاكر الاخوان.

المستهل بن عطاء الكوفى [قر. ق] روى عنهما [ق] «مح».

مسروق روى الكشى عن على بن محمد بن قتيبة عن الفضل بن شاذان انه كان عشاراً لمعوية ومات فى عمله ذلك بموضع اسفل من واسط على دجلة يقال لها الرصافة و قبره هناك [صه] و فى [كش] بهذا الاسناد عن الفضل انه سئل عن الزهاد الثمانية فعده منهم و قال انه [الخ] «مح» .

مسروق بن محمد الكوفى [د٠ ق] «مح» .

مسروق بن موسى كوفى ثقة [د] «مح» .

مسطح بن اثاثة بدرى [ى] و فى [د] ابن اناثة بنونين «مح» .

مسعدة بن جعفر الكوفى [د٠ق] «مح» .

مسعدة بن الربيع المسلى الكوفى [ق] «مح» .

مسعدة بن زياد [قر] الكوفى [ق] الربعى ثقة عين روى عن ابى عبدالله عليه السلام [صه٠جش] له كتاب عنه هرون بن مسلم [ست٠ جش] «مح» .

محمد بن يحيى عن محمد بن الحسين عنه فى [فى] فى باب ماجاء فى الاثنى عشر عليهم السلام.

مسعدة بن صدقة عامى [قر] عنه [صه] بترى [كش] عنه [صه] له كتاب عنه هرون بن مسلم [ست] بن صدقة العبدى ابو محمد قاله ابن فضال وقيل ابو بشر روى عن ابيعبدالله وابى الحسن عليهما السلام له كتب عنه هرون بن مسلم [جش] بن صدقة العبسى البصرى ابو محمد [ق] «مح» .

مسعدة بن صدقة الربعى عن جعفر بن محمد عليهما السلام فى [يب] فى باب الوصية ووجوبها. هرون بن مسلم عن مسعدة بن صدقة الربعى فى باب فضل المساجد . احمد بن محمد بن سعيد عن جعفر بن عبدالله المحمدى العلوى واحمد بن محمد الكوفى عن على بن العباس عن اسمعيل بن اسحق جميعا عن ابى روح فرج بن ابى فروة عن مسعدة بن صدقة قال حدثنى ابن ابى ليلى فى باب فضل الجهاد . احمد بن محمد بن سعيد عن جعفر بن عبدالله العلوى واحمد بن محمد الكوفى عن على بن العباس عن اسمعيل بن اسحق جميعا عن ابى روح فرج بن فروة (قرة خ) عن مسعدة بن صدقة قال حدثنى ابن ابى ليلى فى [فى] فى باب فضل الجهاد . احمد بن محمد الكوفى عن جعفر بن عبدالله المحمدى عن ابى روح فرج بن قرة عن (ابى خ) جعفر بن عبدالله عن مسعدة بن صدقة عن ابى عبدالله عليه السلام فى كتاب الروضة فى خطبة اخرى عنه عليه السلام فى المدينة . يعقوب بن يزيد عن مصعب عن مسعدة عن ابى بصير عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب حالات الأئمة عليهم السلام فى السن .

مسعدة بن عامر الأزدى [ق] «مح» .

مسعدة بن عمرو الأزدى الكوفى [ق] «مح» .

مسعدة بن الفرج الربعى له كتاب عنه هرون بن مسلم [ست٠ جش] «مح» .

مسعدة بن قرظة الكوفى [ق] «مح» .

مسعدة مولى بنى هاشم المدنى [ق] «مح» .

مسعدة بن اليسع البصرى له كتاب عنه هرون بن مسلم [ست] «مح» .

مسعر بن كدام. سفيان بن عيينة عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى مجالسة العلماء و صحبتهم .

مسعود بن احمد الصوابى (فى خ) متكلم متبحر [جب] .

مسعود بن اسباط الكوفى [ق] «مح» .

مسعود بن اسلم [ى] «مح» .

مسعود بن الاسود [ى] «مح» .
مسعود بن اوس بدرى [ى، د] «مح» .
مسعود بن الحجاج [سين] «مح» .
مسعود بن خراش من خواص على عليه السلام من مضر [قى] عنه [صه] «مح» .
مسعود بن سعد ابو سعد الجعفى كوفى [ق] «مح» .
مسعود بن قيس [ى] «مح» .
مسعود بن محمد الشيخ المتكلم عالم ورع [جب] .
مسعود بن محمد بن الفضيل فقيه صالح [جب] .
مسعود مولى ابى وائل يكنى ابا رزين [ن] «مح» .
مسكين ثقة [د، قر] «مح» .
مسكين ابو الحسن الأزدى الزيدلى كانه منسوب الى زيد الله مثل عبدلى الكوفى روى عنه على بن النعمان [ق] «مح» .
مسكين ابو الحكم بن مسكين كوفى ثقة ذكره سعد له كتاب [جش] وفى [صه] بن الحكم ثقة وفى [د] بن الحكم بن مسكين [جش] كوفى ثقة «مح» .

على بن الحكم عن مسكين بن (ابى خ) الحكم عن رجل عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الخضاب .

مسكين السمان . على بن النعمان عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب ابتياع الحيوان لا يبعد كونه ابن عبدالله الآتى «مح» .
مسكين بن عبد [قر] «مح» .
مسكين بن عبدالله السمان الكوفى [ق] «مح» .
مسكين بن عبدالله الكوفى [ق] «مح» .

مسكين بن مهران اخو صفوان روى عن ابى عبدالله عليه السلام [جش] فى اخيه صفوان «مح» .
مسلم بن ابى حبة قال الكشى روى عن صالح بن السندى عن امية بن على عن مسلم بن ابى حبة قال كنت عند ابى عبدالله عليه السلام فى خدمته فلما اردت ان افارقه ودعته وقلت احب ان تزودنى قال ائت ابان بن تغلب فانه قد سمع منى حديثا كثيرا فما روى لك عنى فاروعنى «س» .
مسلم بن ابى سارة (١) ثقة [صه، جش، ست] «مح» .
مسلم الأعور الهمدانى الكوفى [ق] «مح» .
مسلم بن بشير . حنان بن سدير عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [يه] فى باب الولى والشهود والخطبة والصداق .
مسلم البطين [ن] كانه بن على الأتى «مح» .
مسلم بن جعفر البجلى الأحمسى الأعسر الكوفى [ق] «مح» .
مسلم بن خالد المكى الزنجى اسند عنه [ق] «مح» .
مسلم بن رستم الكوفى روى عن ابى الحسن روى عنه حنان بن سدير [ق] «مح» .
مسلم بن زياد كوفى [ق] «مح» .
مسلم بن زيد السعدى [ى] «مح» .
مسلم بن سعيد البجلى البصرى [ق] «مح» .

١- (نسخة) تقدم عن (صه) و (جش) فى محمد بن الحسن بن ابى سارة ما يحتمل ان يستفاد منه توثيقه وعليه بنى بعض الأصحاب فنقله عنهما (خ ل)

مسلم بن سوادة الهمدانى كوفى [ق] «مح» .

مسلم بن شهاب الزهرى احدائمة الحديث [ين٠جخ] يكنى ابابكر [د] والذى فى [ين] و[صه] محمد كما تقدم «مح» .

مسلم بن صدقة الأزدى مولاهم كوفى [ق] «مح» .

مسلم بن عقيل بن ابى طالب [ن] «مح» .

مسلم بن على البطين [ين] كانه مسلم بن البطين المتقدم «مح» .

مسلم بن عوسجة [سين] قتل معه بكربلا [د] «مح» .

مسلم بن كثير الاعرج [سين] «مح» .

مسلم مولى ابى عبدالله عليه السلام محمد بن مسعود قال حدثنا على بن الحسن قال حدثنا محمد بن الوليد البجلى عن العباس بن هلال عن ابى الحسن عليه السلام قال ذكر ان مسلم مولى جعفر بن محمد عليهما السلام سندى وان جعفرا قال له ارجو ان تكون قد وفقت الأسم وانه علم القرآن فى النوم فاصبح وقد عامه قال محمد بن الوليد كان من اولاد السند محمد بن مسعود قال حدثنى عبدالله بن محمد بن خالد عن الوشاء عن الرضا عليه السلام مثله [كش] و فى [يب] ما تقدم فى صدقة الاحدب «مح» .

مسلم مولى امير المؤمنين صلوات الله عليه من عتقائه وكان يكتب بين يديه [ق] فى ترجمة ابنه القاسم «مح» .

مسلم مولى الحسين عليه السلام مجهول [سين] «مح» .

مسلم بن سعيد العبدى ابو الأزعر الكوفى [ق] «مح» .

مسمع بن عبدالملك كردين [ق] ابو سيار كوفى [قر] مسمع بن عبدالملك بن مسمع بن مالك بن مسمع بن سنان [جش] قال محمد بن مسعود سالت ابا الحسن على بن الحسن بن فضال عن مسمع كردين ابى سفيار فقال هو ابن مالك من اهل البصرة وكان ثقة [كش] بن مالك و قيل بن عبد الملك [صه] ابو سيار الملقب كردين شيخ بكر بن و ائل بالبصرة ووجها وسيد المسامعة [صه٠جش] و كان اوجه من اخيه عامر بن عبدالملك و ابيه وله بالبصرة عقب [جش] روى عن ابى جعفر عليه السلام رواية يسيرة وروى عن ابى عبدالله عليه السلام واكثر واختص به و قال له ابو عبدالله عليه السلام انى اعدك لأمر عظيم يا ابا السيار و روى عن ابى الحسن موسى عليه السلام [صه٠جش] ويقال ان الصادق عليه السلام قال له اول ما رآه ما اسمك فقال بل انت مسمع بن عبدالملك [صه] «مح» .

القاسم بن محمد عن ابان عن مسمع بن مالك البصرى ويقال له مسمع بن عبدالملك البصرى ولقبه كردين وهو عربى من بنى قيس بن ثعلبة ويكنى اباسيار ويقال ان الصادق عليه السلام قال له اول مارآه ما اسمك فقال مسمع فقال ابن من فقال ابن مالك فقال بل انت مسمع بن عبدالملك فى مشيخة [يه] فى طريقه . عنه ابان بن عثمان فى [يب] فى باب من الزيادات فى الزكوة وفى [فى] فى باب سقى الماء فى كتاب الزكوة . ابان بن عثمان عن مسمع عن ابى ابراهيم عليه السلام فى باب اتمام الصلوة فى الحرمين وفى [بص] فى باب اتمام الصلوة فى الحرمين فى آخر كتاب الحج . عنه بشر (بشير خ) بن مسلمة (سلمة خ) فى [فى] فى باب ان الصدقة يدفع البلاء فى كتاب الزكوة. عنه عثمان بن عيسى فى باب النوادر فيه وفى باب فضل اللحم. عنه ابن رئاب فى باب صيد الحرم و فى باب

المحرم يقتل امراته . علي بن رئاب عن مسمع بن عبدالملك فى [يب] فى باب الأفاضة من عرفات . عنه ابن رئاب فى باب الرجوع الى منى . عنه علي بن رئاب فى باب الكفارة عن خطاء المحرم وفى باب الزيادات فى فقه الحج . عنه صفوان مرتين فيه. محمد بن عيسى عن صفوان عن مسمع بن ابى مسمع عن سماعة بن مهران فى كتاب المكاسب وفى [بص] فى باب النهى عن بيع العذرة . الحسين بن سعيد عن صفوان عنه فى باب اول مايجزى من التسبيح فى الركوع والسجود . عنه صفوان فى باب اتمام الصلوة فى الحرمين فى آخر كتاب الحج . حسين بن عمارة عن مسمع ابى سيار فى باب ميراث الجد مع كلالة الأم وفى [يب] فى باب ميراث من علا من الآباء وفى [فى] فى باب الأخوة من الأم مع الجد . عنه الحسن بن عمارة الدهان فى باب الدعاء للكرب والهم. عنه الحسن بن عمارة فى باب فضل الزراعة . عنه حسين بن نعيم فى باب تفريج كرب المؤمن وفى باب العطاس فى كتاب العشرة . عنه نعيم بن ابراهيم فى باب الرجل يقتل مملوك غيره وفى [بص] فى باب انه لا يقتل حر لعبد وفى [يه] فى باب حد المماليك فى الزنا وفى باب حد القذف . ابن محبوب عن نعيم بن ابراهيم الأزدى عنه فى [يب] فى باب الزيادات فى كتاب الحدود ومرة آخرى بدون الازدى فيه . الحسن بن عمارة عن ابيه عنه فى باب الوديعة . عنه عبدالله بن عبدالرحمن فى باب الأجارات و فى باب عدد النساء و فى باب العتق . عنه عبدالله بن عبدالرحمن الأصم فى باب النذور. عنه الأصم فى كتاب المكاسب وفى باب اللقطة. عبدالله بن عبدالرحمن الأصم عن مسمع بن عبدالملك كردين ابى سيار فيه و مرتين فى باب البينات . عنه الحسن بن راشد فى باب السرارى و ملك الأيمان و فى باب الاحداث الموجبة للطهارة من ابواب الزيادات . عنه عبدالرحمن بن ابى نجران فى باب كيفية الصلوة عنه عبدالله بن بكير فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات و فى [بص] فى باب الجهر ببسم الله الرحمن الرحيم. عنه محمد بن ابى عمير فى باب دية من قطع راس الميت وفى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات و فى باب دية عين الأعور. احمد بن محمد عن ابن سنان عنه فى [فى] فى باب ان الأئمة عليهم السلام تدخل الملئكة بيوتهم. عبدالله ابن الخطاب عن عبدالله بن سنان عن مسمع عن يونس بن عبدالرحمن عن حنان عن ابيه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب النوادر فى آخر كتاب الحج . محمد بن مطرف عن مسمع عن الاصبغ بن نباتة فى باب النوادر فى آخر كتاب المعيشة الظاهر ان روايته عن الأصبغ لا تخلو من ارسال لانه من اصحاب الباقر والصادق والكاظم عليهم السلام والأصبغ من اصحاب امير المؤمنين والحسن عليهما السلام الا ان يكون الأصبغ عمر الى زمان الباقر عليه السلام فادركه و روى عنه والله اعلم. ابو عبدالله البرقى عن ابى طالب عن مسمع عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب التسمية والتحميد على الطعام . ابن ابى عمير عن احمد بن على عنه فى باب كفارة ما اصاب المحرم من الوحش . عبدالله بن المرحوم عن ابى سيار عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الصبر. عبدالله بن القاسم عن مسمع ابى سيار عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب وقت الصلوة فى السفر. عنه حريز فى باب البغى . عنه عمر بن اذينة فى باب قطيعة الرحم. عمر بن اذينة عن كردين المسمعى فى [يب] فى باب الصيد والذكاة .

المسور بن مخزمة [ل ٥ى] الزهرى [ى] كان رسول على عليه السلام الى معوية [ى ٥ صه] «مح».

مسهر بن عبد الملك بن مسمع (سلع خ) الهمدانى الحيوانى الكوفى ابو زيد اسند عنه [ق] «مح» .

مسيب بن محزن [ل ٠ ى] يكنى اباسعيد اوصى الى امير المومنين عليه السلام [صه ٠ ى] «مح» .

مسيب بن نجية [ل] الفزارى [ى] وفى [كش] عن الفضل بن شاذان انه من السابقين (التابعين خ) الكبار ورؤسائهم وزهادهم «مح» .

مشمعل بن سعد الاسيدى (اسدى خ) الكوفى [ق] الأسدى الناشرى ثقة من اصحابنا لم يرو عنه الاعبيس بن هشام روى عن ابى عبدالله وعن ابى بصير [صه ٠ جش] له كتاب يشترك فيه هو واخوه الحكم عنهما عبيس [جش] له كتاب عنه احمد بن ميثم [ست] «مح» .

الحسن بن محمد بن سماعة عن على بن الحسن بن حماد عن ابن مسكين عنه عن ابى بصير فى [يب] فى باب ميراث الوالدين. الحسن بن سماعة عن على بن مسكين عنه عن ابى بصير فى باب ميراث الوالدين مع الاخوة . على بن الحسن بن حماد عن ابن مسكين عنه عن ابى بصير فى [فى] فى باب ميراث الابوين. على بن الحسن بن رباط عن محمد بن سكين وعن على بن ابى حمزة عن مشمعل وعن ابن رباط عن مشمعل كلهم عن ابى بصير فى باب الرجل يموت ولا يترك الا امرأته روى هذا الخبر بعينه باختلاف يسير معوية بن حكيم عن اسمعيل فى نسخة واخرى مشمعل عن ابى بصير فى [يب] فى باب ميراث الأزواج الظاهر ان اسماعيل اشتباه والصواب مشمعل بقرينة روايته عن ابى بصير واتحاد الخبر والله اعلم وروى هذا الخبر بعينه معوية بن حكيم عن على بن الحسن بن زيد عن مشمعل فى نسخة واخرى اسماعيل عن ابى بصير فى [يه] فى باب ميراث الزوج والزوجة الظاهر ان على بن الحسن بن زيد اشتباه والصواب على بن الحسن بن رباط بقرينة رواية معوية بن حكيم عنه على ما فى ترجمته وان اسمعيل ايضا اشتباه على ما مر وان الصواب من النسخ المذكورة محمد بن سكين بالسين وان ابن مسكين بالميم سهو واشتباه على ما بينا قرائنه فى ترجمة محمد بن مسكين .

مصادف بن عقبة الجزرى (الجوزى خ) اسند عنه [ق] «مح» .

مصادف ابو اسمعيل المدنى [ق] «مح» .

مصادف مولى ابى عبدالله روى عنه ضعيف مولى الكاظم عليه السلام ايضا [ظم] محمد بن مسعود قال حدثنى احمد بن منصور الخزاعى قال احدثنى احمد بن الفضل الخزاعى عن ابن ابى عمير عن على بن عطية عن مصادف قال اشترى ابو الحسن عليه السلام ضيعة بالمدينة او قال قرب المدينة قال ثم قال لى انما اشتريته للصبية يعنى ولد مصادف وذلك قبل ان يكون من امر مصادف ما كان [كش ٠ غض] ليس بشىء وابنه محمد ثقة [د] «مح» .

ابن رئاب عن مصادف عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب المرأة تحج عن الرجل. على بن رئاب عن مصادف فى مشيخه [يه] فى ترجمة مصادف . ابن محبوب عن مصادف عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس . الحسن بن محبوب عن مصادف عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الزيادات فى فقه الحج وفى [بص] فى باب جواز ان تحج المرأة عن الرجل . مرازم عن مصادف عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب سقى الماء فى كتاب الزكوة .

مصبح بن الهلقام بن علوان العجلى يكنى ابا محمد قريب الامر [صه ٠ جش] اخبارى

روى عن ابى عبدالله عليه السلام له كتب عنه جعفر بن عبدالله المحمدى [جش] «مح».

ظريف بن ناصح عن مصبح عن مندل بن على عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الصلوة فى السفر من ابواب الزيادات. ادريس بن الحسن عنه عن ابى بصير فى [فى] فى باب من لم يناصح اخاه المؤمن.

مصدق بن صدقه [ج] المداينى اخوه الحسن رويا ايضاً عن ابى الحسن عليه السلام [ق] قال الكشى انه فطحى من اجلة العلماء والفقهاء والعدول كوفى وروى ابن عقدة عن على بن الحسن قال الحسن بن صدقه المداينى احسبه ازديا واخوه مصدق رويا عن ابى عبدالله وابى الحسن عليهما السلام وكانوا ثقات [صه] «مح».

عنه عمرو بن سعيد فى [يب] فى باب بيع الثمار مرتين واخرى فى باب بيع الواحد بالاثنين وفى باب الزيادات بعد باب الاجارات وفى باب ضروب النكاح وفى باب من احل الله نكاحه من النساء وفى باب القول فى الرجل يفجر بالمرأة ثم يبدو له فى نكاحها وفى باب العقود على الاماء.

مصطفى بن الحسن الحسينى التفرشى السيد الاجل جليل القدر رفيع الشان عظيم المنزلة فاضل كامل متبحر وامره فى جلالة قدره ورفعة شانه وعظم منزلته وتبحره اشهر من ان يذكر وفوق ما يحوم حوله العبارة وكفاك فى ذلك تاليفه كتاب الرجال فى كمال النفاسة ونهاية الدقة وكثرة الفائدة جزاه الله تعالى عنه خير جزاء المحسنين ورضى عنه وارضاه.

مصعب الحارثى [ى] «مح».

مصعب بن سلام التيمى كوفى [ق] بن سلام كوفى [جش] له كتاب عنه محمد بن موسى خوراء [ست] «مح».

عنه ابو الخزرج فى [يب] فى باب ضمان النفوس وفى [فى] فى باب ضمان ما تصيب الدواب

مصعب بن وردان الازدى الكوفى [ق] «مح».

مصعب بن يزيد الأنصارى قال ابو العباس ليس بذاك [صه ٠ جش] وقال ابو جعفر بن بابويه انه عامل امير المؤمنين عليه السلام [صه] له كتاب عنه على بن الحسن الطويل [جش] لا يخفى ان ما ذكره [جش] غير ما ذكره ابن بابويه فانه روى عن ابى عبدالله عليه السلام بواسطة «مح».

يحيى بن ابى الاشعث الكندى عن مصعب بن يزيد الانصارى قال استعملنى على بن ابى طالب عليه السلام على اربع رساتيق المداين و ذكر الحديث فى مشيخة [يه] فى طريقه وفى [يب] فى باب الخراج وعمارة الارضين وفى [بص] فى باب مقدار الجزية. يعقوب بن يزيد عن مصعب عن مسعدة عن ابى بصير عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب حالات الأئمة عليهم السلام فى السن. محمد بن احمد النهدى عن مصعب بن يزيد عن العوام بن الزبير عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الحياء فى كتاب الكفر والايمان الظاهر ان ما ذكرنا غير ما ذكره ابن بابويه لان ما ذكره من اصحاب امير المؤمنين عليه السلام وما ذكرنا روى عن ابى عبدالله عليه السلام بواسطة.

مصقلة بن اسحق القمى الاشعرى [دى] «مح».

مصقلة بن اسمعيل الجعفى كوفى [ق] «مح».

مصقلة الطحان. محمد بن احمد عن الحسن بن على عن يونس عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى مولد الحسين بن على عليهما السلام.

مصقلة بن هبيره من اصحاب على عليه السلام هرب الى معوية [صه ٠ جخ] «مح».

مطر بن ارقم العنزى الكوفى [ق] «مح».
عنه يونس بن يعقوب فى [يب] فى باب الحد فى القرية والسب وفى [فى] فى باب النوادر فى كتاب الحد.

مطر بن سيار الكوفى ابو سيار [ق] «مح».

مطر بن كامل المزنى الكوفى [ق] «مح».

مطرف مولى معن. سعيد بن جناح عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب سعة المنزل فى كتاب الزى والتجمل. سعيد (شعيب خ) بن جناح عن مطر مولى معن بدون الفاء عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب من وفق له الزوجة الصالحة.

مطلب بن زياد القرشى مولاهم كوفى [ق] بن زياد الزهرى القرشى المدنى ثقة روى عن جعفر بن محمد عليهما السلام نسخة [صه، جش] له كتاب احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عنه [جش] احمد بن ابى عبدالله عنه [ست] «مح».
عنه عمرو بن عثمان فى [فى] فى باب فى نحوه فى خلاف النساء فى الراى.

المطهر بن ابى القاسم على بن ابى الفضل محمد الحسينى الديباجى السيد الاجل المرتضى ذو الفخر بن ابو الحسن من كبار سادات العراق وصدور الاشراف وانتهى منصب النقابة والرياسة فى عصره اليه وكان علما فى فنون العلوم وله خطب ورسائل لطيفة وقراء على الشيخ الموفق ابى جعفر الطوسى فى سفره الحج روى لنا عنه السيد نجيب السادة ابو محمد الحسن الموسوى سبطه [جب].

مطيع بن الاسود [ل] «مح».

المظفر بن احمد القزوينى يكنى ابا الفرج روى عن جعفر الاسدى روى عنه الصفوانى [لم] «مح».

المظفر بن جعفر بن محمد بن عبدالله بن محمد بن عمر بن على بن ابى طالب روى عنه التلعكبرى اجازة كتب العياشى محمد بن مسعود بن محمد بن عياش السلمى عن ابنه جعفر بن محمد عن ابيه ابى النضر يكنى اباطالب [لم] «مح».
فقد رويته عن المظفر بن جعفر بن المظفر العلوى العمرى رضى الله عنه عن جعفر بن محمد بن مسعود رضى الله عنه عن ابيه ابى النضر محمد بن مسعود العياشى فى مشيخة [يه] فى طريق محمد بن مسعود العياشى.

المظفر بن طاهر بن محمد العلوى فقيه صالح [جب].

المظفر بن على بن الحسين الحمدانى الشيخ الثقة ابو الفرج ثقة عين وهو من سفراء الأمام صاحب الزمان عليه السلام ادرك الشيخ المفيد ابا عبدالله محمد بن محمد بن النعمان الحارثى البغدادى رحمه الله وجلس مجلس درس السيد المرتضى والشيخ الموفق ابى جعفر الطوسى و قرء على المفيد ولم يقراء عليهما اخبرنا الوالد عن والده عنه رحمهم الله مؤلفاته منها كتاب الغيبة كتاب السنة كتاب الزاهر فى الاخبار كتاب المنهاج كتاب الفرائض [جب].

المظفر بن محمد الخراسانى يكنى ابا الجيش متكلم له كتاب فى الأمامة وكان عارفا بالاخبار من غلمان ابى سهل النوبختى [ست، صه] الا ان فيها له كتب متكلم مشهور الامر سمع الحديث و اكثر مات سنة سبع وستين و ثلثمائة [جش، صه] و كان شيخنا ابو عبدالله رحمه الله تعالى قراء عليه و اخذ عنه [ست] «مح».

المظفر بن هبة الله بن حمدان الحمدانى فقيه دين، ابنه الشيخ ناصح الدين ابو جعفر محمد بن المظفر فقيه صالح [جب].

معاذ بن الأسود بن قيس العبدى الكوفى

تابعی اسند عنه [ق] و فی بعض النسخ معان «مح» .

معاذ بن ثابت الجوهری له کتاب عنه الحسن بن علی بن یوسف المعروف بابن بقاح [ست] «مح» .

عنه الحسن بن علی بن یوسف بن بقاح فی [فی] فی باب خیر النساء و کثیرا. سعد بن عبدالله عن ابی جعفر عن الحسین بن علی بن یوسف عنه فی [یب] فی باب الزیادات بعد باب الصلوة علی الاموات فی الجزء الأول روی هذا الخبر بعینه سعد بن عبدالله عن ابی جعفر عن الحسن بن علی بن یوسف عنه فی [بص] فی باب الصلوة علی المدفون الظاهر ان ما فی [یب] الحسین مصغرا سهو و اشتباه من النساخ و الصواب ما فی [بص] الحسن بقرینة اتحاد الخبر و روایة الحسن بن علی بن یوسف عن معاذ بن ثابت کثیرا و الله اعلم.

معاذ بن جبل [ل ٠ ی] روی انه من اصحاب الصحیفة «مح» .

معاذ بن الصمة [ی] «مح». (الصمخ)

معاذ بن عاید العکلی کوفی [ق] «مح».

معاذ بن عمرو بن الحمق [ی] «مح» .

معاذ بن کثیر الکسائی الکوفی [ق] عده المفید رحمه الله من شیوخ اصحاب ابی عبدالله علیه السلام و خاصته و بطانته و ثقاته الفقهاء الصالحین و فی الفقیه فی باب نوادر الصیام معاذ بن کثیر و یقال له معاذ بن مسلم الهراء «مح».

حذیفة بن منصور عنه عن ابی عبدالله علیه السلام فی [یب] فی باب علامة اول شهر رمضان. الحسن بن حذیفة عن ابیه عنه عن ابی عبدالله علیه السلام مرتین فیه حذیفة بن منصور عن معاذ بن کثیر مرة اخری فیه. عنه عن معاذ بن کثیر و یقال له معاذ بن مسلم الهراء عن ابی عبدالله علیه السلام فی [یه] فی باب النوادر فی کتاب الصیام روی هذا الخبر بعینه حذیفة بن منصور عن معاذ بن کثیر عن ابی عبدالله علیه السلام فی [فی] فی باب الاهلة و الشهادة علیها اقول قول ابن بابویه رحمه الله تعالی مع اتحاد الخبر و الراوی و المروی عنه یشعر علی اتحاد معاذ بن کثیر و ابن مسلم الا انه بعید ان یکون لشخص واحد اسمان اللهم الا ان یکون المسلم لقبا و الله اعلم. عنه عن معاذ بن کثیر بیاع الاکسیة عن ابی عبدالله علیه السلام فی [یب] فی باب فضل التجارة . ابو الفرج عن معاذ بیاع الاکسیة عن ابی عبدالله علیه السلام فیه و فی [فی] فی باب فضل التجارة . عنه ابو ایوب فی [یب] فی باب الاذان و الاقامة من ابواب الزیادات و فی [فی] فی باب الاذان و الأقامة . عنه فضیل الأعور فی [یب] فی باب فضل التجارة. محمد بن سنان عن حماد بن طلحة صاحب السابری عن معاذ بن کثیر بیاع الأکسیة فی باب الزیادات بعد باب الانفال. عنه عن حماد بن ابی طلحة عن معاذ صاحب الاکسیة فی [فی] فی باب صلة الامام علیه السلام فی اواخر کتاب الحجة . عنه حماد بن ابی طلحة فی کتاب الروضة بعد حدیث علی بن الحسین علیهما السلام. عنه ثبیت فی باب الاشارة و النص علی ابی الحسن موسی علیه السلام. عبدالله بن المغیرة عن یحیی اخی دارم عنه عن احدهما علیهما السلام فی باب الحیاء فی کتاب الحجة . عنه ابو جمیلة فی باب ان الأئمة علیهم السلام لم یفعلوا شیئا و لا یفعلون الا بعهد من الله عزوجل و امر منه. عنه مرازم فی باب کفایة العیال فی کتاب الزکوة عنه محمد بن سنان فی باب نوادر فی آخر کتاب الزکوة . الکاهلی عن معاذ بیاع الاکسیة فی باب عمل الرجل فی بیته فی کتاب المعیشة .

معاذ بن مسلم الهراء [قر ٠ ق] الانصاری النحوی الکوفی اسند عنه [ق] الفراء النحوی [د ٠ کش] بن مسلم النحوی ثقة روی الکشی

عن حمدويه وابراهيم ابنى نصير قالا حدثنا يعقوب بن يزيد عن ابن ابى عمير عن حسين بن معاذ عن ابيه معاذ بن مسلم النحوى عن ابى عبدالله عليه السلام قال بلغنى انك تقعد فى المجامع فتفتى الناس قلت نعم واردت ان اسئلك عن ذلك قبل ان اخرج انى اقعد فى المسجد فيجئى الرجل فيسئلنى عن الشيىء فاذا عرفته بالخلاف لكم اخبرته بما يفعلون ويجيىء الرجل اعرفه بمودتكم وحبكم فاخبره بماجاء عنكم و يجيىء الرجل لااعرفه ولاادرى من هو فاقول جاء عن فلان كذا وجاء عن فلان كذا فادخل قولكم فيما بين ذلك قال فقال لى اصنع كذا فانى كذا اصنع [صه] ثم [كش] معاذ وعمران ابنا مسلم كوفيان «مح».

محمد بن خالد عن الحسن بن على عن معاذ بن مسلم عن عمار بن موسى الساباطى فى [يب] فى باب احكام السهو فى الصلوة وفى [بص] فى باب من شك فلايدرى صلى ثنتين او ثلثا. سليمان بن سفيان عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى اواخر باب الطواف. عبدالله بن المغيرة عن معاذ الفراء وكان ابو عبدالله عليه السلام يسميه النحوى فى باب من اليه الحكم واقسام القضاة. عنه عبدالله المغيرة فى باب كيفية الصلوة وفى [فى] فى باب قرائة القرآن فى كتاب الصلوة. عبدالله بن سنان عن معاذ الفراء عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب العقيقة ووجوبها. عنه عن معاذ بن مسلم عن عبدالله بن سليمان فى باب ثواب قرائة القرآن عنه معوية بن وهب فى باب كظلم الغيظ وفى باب الرفق.

معافا بن عمران له كتاب رواه محمد بن عبدالله بن عمار [ست] «مح».

معان بن الاسود بن قيس العبدى الكوفى تابعى اسند عنه [ق] فى نسخة و فى اخرى معاذ «مح».

معوية بن ابى سفيان [ل] «مح».

معوية الجعفرى. يزيد بن سليط قال لما اوصى ابو ابراهيم عليه السلام اشهد وسمى جماعة منهم معوية الجعفرى فى [فى] فى باب الاشارة والنص على ابى الحسن الرضا عليه السلام

معوية بن الحرث صاحب لواء الأشتر يوم صفين [ى] «مح».

معوية بن الحكم السلمى [ل] «مح».

معوية بن حكيم [ج٠لم] روى عنه الصفار [لم] بى حكيم بن معوية بن عمار [جش٠صه٠دى] الكوفى [دى] الدهنى ثقة جليل فى اصحاب الرضا عليه السلام [جش] عنه [صه] وقال الكشى انه فطحى وهو عدل عالم [صه] له كتب عنه على بن الحسن بن فضال [جش] عنه احمد بن ابى عبدالله والصفار وحمدان القلانسى [ست] وفى [كش] ما تقدم مع محمد بن الوليد الخزاز «مح».

سعد عن معوية بن حكيم عن معمر بن خلاد عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى [يب] فى باب المسنون من الصلوة. عنه سعد بن عبدالله ومحمد بن الحسن الصفار فى مشيخة [يه] فى طريقه. سعد بن عبدالله عنه عن عبدالله بن المغيرة فى طريق ابى حبيب ناجية. عنه عن الحسن بن محبوب فى [ست] فى ترجمة الحسن بن محبوب. محمد بن الحسن الصفار عنه عن ابن ابى عمير فى [بص] فى باب ان المشركين ياخذون من مال المسلمين وفى باب من اشترى جارية فاولدها مسروقة. الصفار عنه عن على بن الحسن بن رباط فى باب حكم المذى والوذى من ابواب ماينقض الوضوء. احمد بن محمد بن عيسى عنه عن ابراهيم بن عقبة فى باب انه لاينبغى ان يتمتع الا بالمؤمنة. عنه عنه عن اسمعيل عن ابى بصير فى باب ميراث الزوجة اذا لم يكن وارث غيرها. عنه عنه عن

ابن ابى عمير فى [يب] فى باب احكام السهو فى الصلوة . عنه عن الحكم بن مسكين فى باب الكفارة عن خطاء المحرم. عنه عن على بن الحسن بن رباط فى باب القول فى الرجل يفجر بالمرأة ثم يبدوله فى نكاحها . عنه عن مثمعل عن ابى بصير فى باب ميراث الازواج . ~~محمد بن يحيى عنه عن على بن الحسن بن رباط فى آخر باب المواقيت من ابواب الزيادات~~ محمد بن يحيى عنه عن على بن الحسن بن رباط فى آخر باب المواقيت من ابواب الزيادات (محمد بن على بن محبوب عنه عن سليمان بن جعفر فى باب الاذان والاقامة من ابواب الزيادات .) عنه عنه عن عبدالله بن المغيرة فى باب التيمم. عنه عنه عن موسى بن بكر فى باب القود بين النساء والرجال . عنه عن صفوان عن عبدالرحمن بن الحجاج فى باب نية الصيام. عنه عنه عن عبدالله بن المغيرة فى [بص] فى باب التيمم فى الارض الوحلة . وعن موسى بن بكر فى باب حكم المرأة اذا قتلت رجلا . سعد بن عبدالله عن محمد بن الحسين بن ابى الخطاب عنه عن ابى مالك الحضرمى فى [يب] فى باب الصلوة فى السفر من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى. عنه عنه عن سليمان بن محمد الخثعمى فيه . عنه عنه عن عبدالله بن المغيرة فى باب العمل فى ليلة الجمعة ويومها فيه . عنه عنه عن ابى مالك الحضرمى فى [بص] فى باب مقدار المسافة التى يجب فيها التقصير وعن سليمان بن محمد الخثعمى فيه. محمد بن احمد بن يحيى عنه عن عبدالله بن المغيرة فى باب من شك فلم يدر صلى ركعة او ثنتين . عنه عنه عن معمر بن خلاد عن الرضا عليه السلام فى باب الصلوة بين المقابر وعن عبدالله بن المغيرة فى [يب] فى باب احكام السهو فى الصلوة وعن معمر بن خلاد عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس مرتين وعن ابن ابى عمير فى باب الحيض من ابواب الزيادات . محمد بن ابى عبدالله عنه عن عبدالله بن المغيرة فيه . محمد بن يعقوب عن محمد بن ابى عبدالله عنه فى [فى] فى باب المرأة ترى الصفرة قبل الحيض . عنه عنه عنه عن عبدالله بن المغيرة فى باب النفساء تطهر ثم ترى الدم وفى باب ما يهدم الطلاق و مالا يهدم. عنه عنه عن صفوان وعلى بن الحسن بن رباط فى باب الخيار بعد ابواب الأيلاء محمد بن يعقوب عن محمد بن ابى عبدالله الكوفى عنه عن صفوان عن عبدالرحمن بن الحجاج فى باب الظهار. عنه عنه عن على بن الحسن بن رباط فى باب ان النساء لا يرثن من العقار شيئا. سهل بن زياد عنه عن ابى مالك الحضرمى فى باب ان الخمر انما حرمت لفعلها فى كتاب الأشربة مرتين. عنه عنه عن ابى شعيب المحاملى فى باب النوادر فى كتاب الأحكام وفى [يب] فى باب الزيادات فى القضايا والأحكام. عنه عنه عن محمد بن اسلم فى [فى] فى باب ما يجب من حق الأمام على الرعية. وعن الحسن بن على بن فضال فى [بص] فى باب من اسلف فى طعام او غيره . سعد عن موسى بن الحسن عنه عن عبدالله بن المغيرة فى باب من يصلى وحده من ابواب صلوة العيدين وفى [يب] فى باب صلوة العيدين من ابواب الزيادات فى الجزء الأول . سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد عن الحسين بن سعيد عن صفوان عن موسى بن الحسن عن معوية بن حكيم قال سالت ابا ابراهيم عليه السلام فى باب نزول المزدلفة وفى [بص] فى باب الوقت الذى يستحب فيه الأفاضة من جمع و رواية سعد مرة عنه بواسطة و اخرى باربعة وسائط لا تنافى فيها لأشتراك الوسائط فى المرتبة . موسى بن القاسم عن معوية بن حكيم

عن ابن رباط فى [يب] فى باب الكفارة عن خطاء المحرم . عنه محمد بن احمد النهدى فى كتاب الروضة بعد حديث على بن الحسين عليهما السلام مع يزيد عليه اللعنة . الحسن بن محبوب عن معوية بن حكيم فى نسخة واخرى عن معوية بغير ابن حكيم عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب حكم الجنابة روى هذا الخبر بعينه الحسن بن محبوب عن معوية بدون ابن حكيم عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب ان المراة اذا انزلت وجب عليها الغسل الظاهر انه الصواب بقرينة اتحاد الخبر وانه معوية بن عمار او معوية بن وهب لرواية الحسن بن محبوب عنهما و روايتهما عن ابى عبدالله عليه السلام و ان ابن حكيم اشتباه لعدم رواية الحسن بن محبوب عنه وعدم روايته عن ابى عبدالله عليه السلام والله اعلم.

معوية بن سعيد الكندى [ض ٠ ق] الكوفى [ق] بن سعيد له مسائل عن الرضا عليه السلام عنه محمد بن الحسين بن ابى الخطاب [جش] «مح» .

محمد بن سنان عن معوية بن سعيد (سعدخ) عن الرضا عليه السلام فى [فى] فى باب بيع العصير والخمر . محمد بن عبدالجبار عن العباس عن صفوان عنه فى [يب] فى باب بيع الواحد بالأثنين وفى [بص] فى باب الرجل يكون له على غيره دراهم من ابواب البيوع .

معوية بن سلمة المزنى كوفى [ق] «مح» .

معوية بن سلمة النضرى [ق] «مح» .

معوية بن سوادة الكنانى الكوفى [ق] «مح» .

بن سوادة الكنانى [ق ٠ جخ] «س» .

معوية بن شريح له كتاب عنه ابن ابى عمير [ست] وكانه ابن ميسرة بن شريح «مح» . الظاهر انه ليس ابن ميسرة بن شريح لذكرهما الشيخ رحمه الله تعالى فى [ست] منفردا و عليحدة و كذا ابن بابويه رحمه الله تعالى فى مشيخة [يه] والله اعلم . صفوان بن يحيى عنه قال سئل عذافرا ابا عبدالله عليه السلام وانا عنده فى [يب] فى باب المياه واحكامها وفى [بص] فى باب حكم الماء اذا ولغ فيه الكلب. عثمان بن عيسى عنه قال سال رجل ابا عبدالله عليه السلام وانا عنده فى باب الرجل فى ارض غطاها الثلج من ابواب التيمم وفى [يب] فى باب التيمم . عنه عثمان بن عيسى فى مشيخة [يه] فى طريقه . عبيدالله بن معوية بن شريح عن ابيه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب احكام الجماعة . عبيد بن معوية بن شريح عن ابيه عن ابن سنان عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الكفارة عن خطاء المحرم وفى [بص] فى باب ما ذبح من الصيد فى الحل. الحكم بن مسكين عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب احكام الجماعة وفى [بص] فى باب الأمام اذا احدث فقدم. ابن عمير عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب المقدار الذى تجب فيه الزكوة من الحنطة وفى [يب] فى باب زكوة الحنطة . الحسين بن سعيد عن معوية بن شريح عن معوية بن وهب عن عمرو بن نهيك فى باب كيفية الصلوة .

معوية بن صالح الأندلسى القاضى [ق] «مح» .

معوية بن صعصعة ابن اخى الأحنف [ى] «مح» .

معوية بن عبدالله بن عبيدالله بن ابى رافع المدنى [ق ٠ جخ] «س» .

معوية بن عثمان له كتاب عنه صفوان بن يحيى [جش] «مح» .

ابن ابى عمير عن معوية بن عثمان عن اسماعيل بن يسار (بشارخ) عن ابى عبدالله عليه السلام فى

[فى] فى باب ماجاء فى فضل الصوم روى هذا الخبر بعينه مع شيء زائد عبدالله بن المغيرة عن معوية بن عمار عن اسماعيل بن يسار عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب فضل الصلوة من ابواب الزيادات الظاهر ان ابن عثمان فى [فى] اشتباه والصواب ابن عمار بقرينة اتحاد الخبر وكثرة رواية ابن ابى عمير وعبدالله بن المغيرة عنه والله اعلم.

معوية بن العلاء العجلى كوفى [ق] «مح».

معوية بن عمار بن ابى معوية خباب العجلى الدهنى مولاهم ابو القاسم الكوفى [ق] مولى بنى دهن وهو حى من بجيلة وكان يبيع السابرى عاش مائة وخمسا وسبعين سنة [كش] (١) الدهنى مولاهم كوفى ودهن من بجيلة كان وجها من اصحابنا متقدما (مقدما خ) كبير الشان عظيم المحل ثقة وكان ابوه عمار ثقة فى العامة وجها روى معوية عن ابى عبدالله وابى الحسن عليهما السلام ومات سنة خمس وسبعين ومائة [صه، جش] وقال على بن احمد العقيقى لم يكن معوية بن عمار عند اصحابنا بمستقيم كان ضعيف العقل مأمونا فى حديثه [صه] يكنى ابا معوية وابا القاسم وابا حكيم وكان له من الولد القاسم و حكيم و محمد [جش] وله كتب عنه ابن ابى عمير ومحمد بن سكين [ست، جش] و صفوان بن يحيى [ست] «مح».

مات معوية سنة خمس وسبعين ومائة [جش] «س».

صفوان بن يحيى ومحمد بن ابى عمير جميعا عن معوية بن عمار الدهنى الغنوى الكوفى مولى بجيلة ويكنى ابا القاسم فى مشيخة [يه] فى طريقه. فضالة بن ايوب وحماد بن عيسى و صفوان بن يحيى عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الخروج الى الصفا. عنه صفوان بن يحيى سبع مرات اخرفيه وكذا ابن ابى عمير. عنه فضالة فى باب البيع بالنقد والنسية وفى باب اللقطة وفى باب الذبح. فضالة بن ايوب عنه عن نجية عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب استواء العمل فى كتاب الكفر والأيمان. عنه عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فيه. عنه حماد بن عيسى فى باب جامع فى الحيض والأستحاضة وفى [بص] فى باب اقل مايجزى من التسبيح فى الركوع ومرتين ايضا فى [يب] فى باب الخروج الى الصفا. حماد بن عيسى عنه عن ابراهيم بن ميمون فى باب وقت الفطرة. موسى بن القاسم عن ابراهيم بن ابى سمال (كخ) عنه فى باب الطواف مرتين وفى باب الخروج الى الصفا و فى باب الكفارة من خطاء المحرم وفى [بص] فى باب ان المتمتع متى يقطع التلبية. عنه عن ابراهيم النخعى عنه فى [يب] فى باب ما يجب على المحرم اجتنابه وفى [بص] فى باب الطيب من ابواب ما يجب على المحرم اجتنابه. عنه عن ابراهيم الأسدى عنه فى [يب] فى باب نزول المزدلفة و فى باب الزيادات فى فقه الحج. موسى بن القاسم عن عباس عنه فى باب الرجوع الى منى. عنه عبيس بن هشام فى [فى] فى باب حق الجوار فى كتاب العشرة. عنه حسين بن عمر بن

١ — قال السيد التفرشى هذا بعيد جدا اذلم يسمع مثله فى امة محمد صلى الله عليه واله وعلى تقدير وقوعه بعيد ان يكون فى زمان رسول الله عليه واله و امير المؤمنين عليه السلام وباقى الأئمة عليهم السلام الى الصادق عليه السلام ولم ينقل منهم اصلا ويمكن ان يكون هذا من اغلاط كتاب الكشى كما قال النجاشى والعلامة و فيه اغلاط كثيرة ولعل هذا تاريخ فوته لامدة معيشته كما نقلناه من النجاشى انتهى (م خ ط يا).

سليمان فى باب التعبير فى كتاب الكفر والأيمان. محمد بن عيسى عن يونس فى باب الجنب يعرق فى الثوب و فى باب من تكلم فى صلوته . يونس بن عبدالرحمن عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب ادنى مايجزى من التسبيح فى الركوع والسجود و فى باب اصناف الحج . اسماعيل بن مرار عن يونس عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب العمرة المبتولة فى اشهر الحج. محمد بن عيسى عن يونس عنه فى [بص] فى باب الجهر ببسم الله الرحمن الرحيم و فى [يب] فى باب آداب الأحداث الموجبة للطهارة . ثعلبة بن ميمون عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الأهتمام بامور المسلمين . ابن فضال عن ثعلبة عنه فى باب بعد باب البكاء فى كتاب الدعاء . الحجال عن ثعلبة عنه فى [يب] فى باب القبلة . الحسن بن على بن فضال عن ثعلبة بن ميمون عنه فى [يه] فى باب الوصية بالشىء من المال . ابن فضال عن ثعلبة بن ميمون عنه فى [يب] فى باب الوصية المبهمة . الحجال عن ثعلبة بن ميمون عنه فى [بص] فى باب من صلى الى غير القبلة . عنه ثعلبة بن ميمون فى [فى] باب من اوصى بجزء من ماله . عنه الحكم بن مسكين فى باب الغايب يقدم من غيبة فيطلق و فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج قريبا من الأخر وفى باب احكام الطلاق وفى [يه] فى باب الحكم بالقرعة وفى [بص] فى باب من قدم من سفر متى يجوز طلاقه. عنه الحسين بن سعيد فى باب وجوب الموالاة فى الوضوء وفى [يب] فى باب صفة الوضوء وفى باب تحريم المدينة . عنه عبدالله بن المغيرة فى باب تطهير المياه . عبدالله بن المغيرة عنه عن اسماعيل بن يسار فى باب فضل الصلوة من ابواب الزيادات . عنه عبدالله بن المغيرة فى باب الأغسال من ابواب الزيادات و فى [بص] فى باب ان التقاء الختانين يوجب الغسل وفى [فى] فى باب الاصلاح بين الناس فى كتاب الكفر والأيمان و فى باب الكذب فيه . عنه محمد بن سنان فى باب الأعتراف بالذنوب فيه . احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عن ابن سنان عنه فى باب بعد باب البكاء فى كتاب الدعاء . عنه سعدان بن مسلم فى باب صفة العلم وفى باب النوادر بعد باب جوامع التوحيد . ابن محبوب عن سعدان عنه فى باب النوادر فى آخر كتاب المعيشة . احمد بن اسحق عن سعدان بن مسلم عنه فى باب الأوقات التى يرجى فيها الأجابة. حميد بن زياد عن الحسن (الحسين خ) بن محمد عن محمد بن ابى حمزة عنه فى باب توجيه الميت الى القبلة . جعفر بن بشير عن محمد بن ابى حمزة عنه فى باب الشك فى الوضوء. النضر عن محمد بن ابى حمزة عنه فى [يب] فى باب حكم الجنابة وفى باب كيفية الصلوة مرتين. الحسن بن محمد بن سماعة عن محمد بن ابى حمزة عنه عن الصباح بن سيابة فى باب المواقيت من ابواب الزيادات وفى [بص] فى باب اول وقت الظهر. حميد بن زياد عن الحسن بن محمد عن محمد بن حمزة عنه فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين الظاهر ان لفظة ابى هنا سقطت من قلم النساخ بقرينة المواضع المذكورة والله اعلم . صفوان بن يحيى عن محمد بن ابى حمزة عنه فى باب كمية الفطرة. النضر بن سويد عن محمد بن (ابى خ) حمزة عنه فى باب الذبح وفى بعض النسخ لفظة ابى ليست بموجودة الظاهر انها ايضا سقطت من قلم النساخ . موسى بن القاسم عن ابى الحسين النخعى عنه فيه. عنه سعيد بن يسار فى باب وصية الأنسان لعبده وفى [بص] فى باب من مات و لم يخلف الا مقدار نفقة الحج من ابواب الزيادات وفى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج. موسى

بن القاسم عن زكريا المؤمن عنه فيه . موسى بن القاسم عن محمد بن ابى بكر عن زكريا عنه فى باب الكفارة عن خطاء المحرم . على بن ابراهيم عن ابيه عنه فى باب الزيادات فى فقه الحج وفى [بص] فى باب جواز ان يحج الصرورة عن الصرورة . عنه حماد بن عثمان فى باب وجوب غسل الجنابة و فى [يب] فى باب الأغسال المفروضات والمسنونات . يعقوب بن يزيد عن محمد بن يحيى عن الحسن الميثمى عنه فى باب الذبائح والأطعمة روى هذا الخبر بعينه يعقوب بن يزيد عن محمد بن الحسن الميثمى عنه فى [فى] فى باب من اضطر الى الخمر للدواء فى كتاب الأشربة الظاهر ان ما فى [يب] اشتباه لعدم وجود محمد بن يحيى الذى روى عنه يعقوب بن يزيد وعدم وجود الحسن الميثمى فى كتب الرجال والصواب ما فى [فى] بقرينة رواية يعقوب بن يزيد عن محمد بن الحسن بن زياد الميثمى على ما فى ترجمته واتحاد الخبر والله اعلم. عنه يونس بن يعقوب فى باب الطلاق فى كتاب الأشربة و فى [يب] فى اواخر باب الذبايح والأطعمة . عنه الحسن بن على بن فضال فى باب الصلوة فى السفر من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى وفى [بص] فى باب مقدار المسافة التى يجب فيها التقصير . عنه محمد بن سكين فى باب وقت قضاء مافات من النوافل وفى [ست] فى ترجمته. عنه الحسن بن حذيفة فى [يب] فى اواخر باب علامة اول شهر رمضان وفى [بص] فى باب علامة اول يوم من شهر رمضان . عنه عبدالله بن حماد الأنصارى فى باب اقل ما يعطى الفقير من الصدقة وفى [يب] فى باب ما يجب ان يخرج من الصدقة . حماد عن الحلبى عنه فى باب الوداع فى كتاب الحج وفى [فى] فى باب ما يستحب من الصدقة عند الخروج من مكة . عنه عبدالله بن الحكم فى باب الصلوة على محمد واهلبيته عليهم السلام فى كتاب الدعاء . عنه ابن محبوب فى باب الدعاء اذا خرج الأنسان من منزله وفى باب الولايم فى كتاب الأطعمة. عنه الحسن بن محبوب فى باب انظار المعسر فى كتاب الزكوة وفى [يب] مرتين فى باب فضل التجارة . ابن سماعة عن محمد بن زياد عنه فى باب عدد النساء . الحسن بن محمد بن سماعة عن محمد بن زياد عنه فى [بص] فى باب بيع الزرع الأخضر وفى باب النهى عن الجمع بين الأختين فى الوطى بملك اليمين . محمد بن زياد هذا هو ابن ابى عمير بقرينة رواية الحسن بن محمد بن سماعة عنه . محمد بن احمد بن يحيى عن محمد بن الحسين عنه فى باب القوم يتنابزون الجارية من ابواب العدد وفى [يب] فى باب لحوق الأولاد بالآباء . عنه ابراهيم بن عبد الحميد فى باب الديون وفى [فى] فى باب بعد باب الدين فى كتاب المعيشة . احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن يحيى عنه فى باب النوادر فى كتاب الوصايا . عنه صالح بن عقبة فى باب ما يجب فيه الدية كاملة . عنه ابوجميلة فى باب الدعاء للرزق . عنه المفضل بن صالح فى باب كراهية ان يؤخذ من تراب البيت فى كتاب الحج . عنه ابن ابى نصر فى باب فضل يوم الجمعة. عنه احمد بن محمد بن ابى نصر فى باب الشعار فى كتاب الجهاد وفى [يب] فى باب العمل فى ليلة الجمعه و يومها . عنه احمد بن رزق الغمشانى فى باب تلقين المحتضرين وفى [بص] فى باب تقديم الوضوء على غسل الميت . عنه على بن ابى حمزة فى [يه] فى باب الفطرة . عنه عبد الصمد بن بشير فى باب المعايش والمكاسب وفى [فى] فى باب شراء العقارات . عنه ابو اسمعيل السراج فى باب الدعاء للكرب والهم . عنه جعفر بن بشير

فى [يب] فى باب الصلوة فى السفر من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى. عنه ابراهيم بن ابى البلاد فى باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس من ابواب الزيادات . محمد بن اسمعيل عن ابراهيم بن ابى البلاد و يحيى بن ابراهيم عن ابيه ابراهيم عنه فى [فى] فى باب ما يحل للمملوك النظر اليه من مولاته. عنه عبدالله بن جبلة فى باب ما يحل للرجل من امرأته وهى طامث. عبدالله بن جبلة عنه عن الحسن بن عبدالله فى مشيخة [يه] فى طريق جاء نفر من اليهود الى رسول الله صلى الله عليه و آله. عنه على بن النعمان فى [فى] فى باب فضل الصدقة فى كتاب الزكوة و فى كتاب الروضة فى وصية النبى صلى الله عليه و آله لامير المؤمنين عليه السلام . سهل بن زياد عن محمد بن سليمان عن عثيم بن اشيم عنه فيه بعد حديث موسى عليه السلام من التورية . بكر بن صالح عن محمد بن سليمان عن عثيم بن اسلم عنه فى باب ان الأمامة عهد من الله عزوجل. عبدالملك بن بشير عن عثيم بن سليمان عنه فى كتاب الروضة بعد حديث القباب الظاهر ان الصواب من هذه النسخ هو عثيم بن اسلم بالسين المهملة على مامر فى ترجمته والله اعلم . عنه محمد بن عثيم النخاس فيه بعد حديث البحر مع الشمس. ابان عنه عن زيد الشحام فى باب معرفة الجود و السخا فى كتاب الزكوة . ابان بن عثمان عن ابى القاسم عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الاحداث الموجبة للطهارة و فى [بص] فى باب من اراد الأستنجاء . عنه محمد بن الوليد شباب الصيرفى فى [فى] فى باب حج ابراهيم و اسمعيل عليهما السلام و فى باب حج الانبياء عليهم السلام . عنه عاصم بن حميد فى باب ما يجزى من حجة الاسلام. ابو القاسم الكوفى عن محمد بن اسمعيل عنه فى باب الدعاء للكرب والهم . عنه عون بن سعد (سعيدخ) مولى الجعفرى فى باب الدعاء للعلل والأمراض . سليمان بن رشيد (راشدخ) عن ابيه عنه فى باب فضل حامل القران . عنه فضيل بن عثمان بعد زيارة الاربعين فى [يب]. عنه موسى بن القاسم فى باب حكم المسافر والمريض فى الصيام . عنه عبدالرحمن بن الحجاج فى باب الطواف .

معويه بن كليب بن معوية بن جنادة الازدى الغامدى كوفى [ق] «مح» .

معوية بن ميسرة بن شريح القاضى الكندى الكوفى [ق] من ولده عبيدالله(١) بن محمد بن عبيدالله بن معوية ابو محمد روى عنه ابن ابى الكرام و روى معوية عن ابى عبدالله عليه السلام له كتاب عنه ابن ابى عمير و احمد بن ابى بشر السراج [جش] عنه على بن الحكم [ست] وفيه ايضا معوية بن شريح كما تقدم «مح» .

روى عنه ابن ابى الكرام [جش] «س».

على بن الحكم عن معوية بن ميسرة بن شريح القاضى فى مشيخة [يه] فى طريقه . على بن الحكم عنه عن الحكم بن عقبة (عتبهخ) فى [فى] فى باب الحنا بعد النورة . عنه عنه عن الحكم بن عتيبة فى كتاب الروضة بعد حديث نوح عليه السلام يوم القيمة . عنه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب انشاد الشعر من ابواب ماينقض الوضوء . عنه عنه عن الحكم بن عتيبه فى [فى] فى باب اللباس المعصفر فى كتاب الزى والتجمل . عبدالله بن المغيرة عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب صلوة الشيخ الكبير وفى [بص] فى باب ان المتيمم اذا وجد الماء و فى [يب] فى باب التيمم وفى باب صلوة المضطر فى اواخر كتاب الصلوة . عبدالله بن بكير عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب المياه و فى

١ – عبدالله بن يحيى بن عبيدالله (خل)

[بص] فى باب حكم الماء اذا ولغ فيه الكلب. فضالة عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب وجوب الاستيراء من الجنابة وفى [يب] فى باب حكم الجنابة. على بن عبدالله بن معوية بن ميسرة بن شريح قال حدثنى ابى عبدالله بن معوية عن ابيه ميسرة عن ابيه شريح فى باب ميراث الخنثى. حماد بن عثمان عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب تفصيل ما تقدم ذكره فى الصلوة. احمد بن محمد بن ابى نصر عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب بيع الثمار. اسمعيل بن سهل عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب نوادر فى كتاب العتق.

معوية بن وهب البجلى ابو الحسن كوفى [ق] عربى صميم ثقة صحيح حسن الطريقة روى عن ابى عبدالله وابى الحسن عليهما السلام [صه، جش] له كتب منها فضايل الحج عنه ابن ابى عمير [جش] وعلى بن الحكم [ست] «مح».

الحسن بن محبوب عن ابى القاسم معوية بن وهب البجلى الكوفى فى مشيخة [يه] فى طريقه. عنه عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب من احيى ارضا وفى باب تحريم نكاح الكوافر وفى باب ما يمر بين يدى المصلى وفى [فى] فى باب احياء ارض الموات وفى [يه] فى باب ما احل الله عزوجل من النكاح. على بن الحكم عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله عليه السلام مرتين فى [فى] فى باب المكاتب. عنه عنه عن عبيد بن زرارة فى باب حد الرضاع الذى يحرم. على بن الحكم وابن محبوب عن معوية بن وهب فى باب الحمام بعد كتاب الدواجن. على بن الحكم عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب المكاتب المشروط وفى [فى] فى باب المنبر والروضة ومقام النبى صلى الله عليه وآله. غسان البصرى وابراهيم بن عقبة عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب فضل زيارة ابى عبدالله الحسين بن على عليهما السلام. عنه غسان البصرى فى [يب] فى باب فضل زيارة ابى عبدالله الحسين بن على عليهما السلام صفوان بن يحيى عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله صلوات الله عليه فى [فى] فى باب ان التزويج يزيد فى الرزق وفى باب ما يجب من المعاشرة وفى [يب] فى باب ما يجب على المحرم اجتنابه وفى [فى] فى باب من يحل له ان ياخذ من الزكوة. محمد بن سنان عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الانفاق فى كتاب الزكوة وفى باب الانصاف والعدل وفى باب فيما اعطى الله عزوجل لآدم عليه السلام وفى كتاب الروضة بعد خطبة ثانية لامير المؤمنين عليه السلام بعد حديث الناس يوم القيمة. ابن فضال عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب النوادر فى آخر كتاب المعيشة وفى باب التسليم فى كتاب العشرة. حميد عن ابن سماعة عن احمد بن الحسن عن معوية بن وهب عن عبيد بن زرارة فى باب المتوفى عنها زوجها ولم يدخل بها. الحسن بن محمد بن سماعة عن احمد بن الحسن الميثمى عن معوية بن وهب عن ابى تراب عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب كراهية مبايعة المضطر. عنه عن الميثمى عن معوية بن وهب عن عبيد بن زرارة عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب اول وقت الظهر والعصر. عنه عن احمد الميثمى عن معوية بن وهب وغيره عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الغرر والمجازفة. عنه عن الميثمى عن معوية بن وهب عن الحسن بن على الاحمرى عن ابى جعفر عليه السلام فيه. عنه عن الميثمى عن ابان عن ابى العباس البقباق عن ابى عبدالله عليه السلام فيه. عنه عن احمد بن الحسن وغيره عن معوية بن وهب ولا اعلم ابن ابى حمزة الا وقد حدثنى به ايضا عن معوية بن وهب قال

قلت لأبى عبدالله عليه السلام فى باب الزيادات بعد باب الأجارات . احمد بن الحسن الميثمى عن معوية بن وهب عن اسماعيل بن نجيح الرماح فى [فى] فى باب النفر من منى الأول والأخر . الحسن بن محمد عن الميثمى عن معوية بن وهب عن ابى بصير عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب المواقيت من ابواب الزيادات . الحسن بن محمد عن محمد بن ابى حمزة عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله عليه السلام فيه وفى [بص] فى باب اول وقت الظهر والعصر . حماد بن عيسى عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله عليه السلام فى اول وقت نوافل الليل فضالة و حماد بن عيسى عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب عدد الفصول فى الأذان والأقامة . عنه حماد بن عيسى فى باب كمية زكوة الفطرة . فضاله وحماد بن عيسى عن معوية وهب عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى اواخر باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات وحماد بن عيسى [الخ] فى باب احكام الجماعة وفى باب الصبيان متى يؤمرون بالصلوة وفى باب كمية الفطرة و فضالة [الخ] فى باب العمل فى ليلة الجمعة ويومها من ابواب الزيادات فى الجزء الاول . فضالة بن ايوب عن معوية بن وهب عن ذريح عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب معرفة الامام عليه السلام . عنه عن معوية بن وهب فى [يب] فى باب حكم المسافر والمريض فى الصيام . عنه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب مقدار المسافة التى يجب فيها التقصير . عبدالله بن جندب عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب علامة اول يوم من شهر رمضان وفى [يب] فى اواخر باب علامة اول شهر رمضان . الحسين بن سعيد عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب القضاء فى الديات والقصاص وفى [بص] فى باب مقدار الدية . عنه عن القاسم بن محمد عن معوية وهب عن عبيد بن زرارة فى باب من يصح استر- قاقه من ذوى الانساب وفى [يب] فى باب العتق . عنه عنه عنه عن ابى سعيد المكارى فى [بص] فى باب جواز اكل ما ذبحه الكلب المعلم وفى [يب] فى باب الصيد والذكاة . عنه عنه عن عبدالرحمن بن حمزة فى باب الذبايح والاطعمة . يونس عن ابن ثابت وابن عون عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب ميراث المفقود . يونس بن عبدالرحمن عن ابى ثابت و ابن عون [الخ] فى [بص] فى باب ميراث المفقود . يونس عن ابى ثابت [الخ] فى [فى] فى باب ميراث المفقود اقول الظاهر ان الصواب من هذه النسخ هو ابن ثابت على ما يأتى قرائنه فى ترجمة ابن ثابت والله اعلم . يونس بن عبدالرحمن عن ابن عون عنه عنه عليه السلام فى [يه] فى باب ميراث المفقود . ابن ابى نجران عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الكذب . عنه عن معوية بن وهب البجلى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات . موسى بن القاسم عن عبدالرحمن عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الطواف وفى باب الزيادات فى فقه الحج وفى [بص] فى باب من طاف ثمانية اشواط وفى باب اتمام الصلوة فى الحرمين فى آخر كتاب الحج وعبدالرحمن هذا هو ابن ابى نجران على ما بينا فى ترجمة عبدالرحمن بن ابى نجران . موسى بن القاسم عن معوية بن وهب عن صفوان عن العلا عن محمد بن مسلم عن ابى جعفر عليه السلام فى باب ماهية الأستطاعة و فى [يب] فى باب وجوب الحج . عنه عنه عن عمر بن يزيد عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب ثواب الحج . عنه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب

صفة الأحرام . موسى بن القاسم عن جده معوية بن وهب أوغيره عن رزين عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب المصافحة . على بن النعمان عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى كتاب المكاسب و فى باب بيع المضمون و فى باب الزيادات فى فقه الحج قريبا من الآخر وفى باب ديات الشجاج وفى [بص] فى باب ان كفارة الظهار مرتبة وفى [يب] فى باب الكفارات . عمرو بن شمر عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الوكالات. ابو عبدالله المؤمن عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب من اليه الحكم واقسام القضاة وفى [فى] فى باب من حكم بغير ما انزل الله عزوجل محمد بن عيسى عن يونس عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الحسد وفى باب بدو الاذان والاقامة. اسمعيل بن مرار عن يونس عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب ذبائح اهل الكتاب وفى باب بعد باب شهادة الواحد و يمين المدعى . عنه عن يونس عن معوية بن وهب فى [يب] فى باب البينات . عنه يونس بن عبدالرحمن فى [فى] فى باب تقديم النوافل وتاخيرها . على بن ابراهيم عن محمد بن عيسى عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب فضل المساجد . ابو اسمعيل السراج عن معوية بن وهب عن ابى حمزة عن الأصبغ بن نباته فى باب فضل الكوفة وفى [فى] فى باب فضل المسجد الاعظم بالكوفة. موسى بن القاسم عن جده الحسن بن راشد عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب التوبة فى اواخر كتاب الكفر والأيمان . يحيى الحلبى عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الدين فى كتاب المعيشة وفى [يب] فى باب الديون واحكامها . عبدالله بن جبلة عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب التفويض الى الله والتوكل عليه و فى باب الشكر و فى [يب] فى باب الدعاء بين الركعات . عنه عنه عن اسحق بن عمار فى [فى] فى باب قرائة القرآن فى المصحف. احمد بن محمد عن محسن عن معوية بن وهب عن عبيد بن زرارة فى باب طلاق المريض. ابو على الاشعرى عن احمد بن المحسن عن معوية بن عبيد بن زرارة وهو خطأ فى [يب] فى باب احكام الطلاق الظاهر ان لفظة محمد عن سقطت من قلم النساخ بقرينة رواية احمد بن محمد بن خالد عن محسن بن احمد واتحاد الخبر وعدم وجود احمد بن محسن فى كتب الرجال والله اعلم . الحسين بن سعيد عن حماد عن يعقوب عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب صفة الوضوء. معوية بن شريح عن معوية بن وهب عن عمرو بن نهيك فى باب كيفية الصلوة. عبدالله بن المغيرة عن معوية بن وهب عن ابى عبدالله عليه السلام فى اواسط باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات وفى باب احكام السهو من ابواب الزيادات. الحسين بن سعيد عن القاسم بن محمد عن جعفر بن (عن خ) معوية بن وهب عن موسى بن بكر فى باب العمل فى ليلة الجمعة ويومها من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى الظاهر ان جعفر بن معوية بن وهب اشتباه لعدم وجوده . الحسن بن معوية بن وهب عن ابيه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ما يسقط من الخوان فى كتاب الأطعمة . حنان عن معوية عن ظريف بن سنان عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب حدود الزنا . عنه عنه عن ظريف بن سنان الثورى عن جعفر بن محمد عليهما السلام فى باب الحد فى السرقة وفى [فى] فى باب حد من سرق حرافبا عه. ظريف بن سنان الثورى عن جعفر بن محمد عليهما

السلام فى [يه] فى باب حد السرقة .

معوية بن وهب بن جبلة له كتاب عنه عبيدالله بن احمد بن نهيك [ست] «مح» .

معوية بن وهب بن فضال له كتاب عنه عبيدالله بن احمد بن نهيك [ست] «مح» .

معوية بن وهب الميثمى (التميمى خ) له كتاب عنه عبيدالله بن احمد بن نهيك [ست] «مح» .

معوية بن يحيى [ضا] «مح» .

معتب مولى ابى عبدالله الصادق عليه السلام ثقة [ظم . صه] مدنى اسند عنه [ق] حدثنى حمدويه وابراهيم عن محمد بن عبدالحميد عن يونس بن يعقوب عن عبدالعزيز بن نافع انه سمع اباعبدالله عليه السلام يقول هم عشرة يعنى موالية فخيرهم و افضلهم معتب و فيهم خائن فاحذروه وهو صغير على بن محمد قال حدثنى محمد بن احمد عن الحسن بن الحسين اللؤلؤى عن الحسن بن محبوب لا اعلم الا عن اسحق بن عمار عن ابى عبدالله عليه السلام قال موالى عشرة خيرهم معتب ولا (ماخ) يظن معتب الا انى احق الناس [كش] «مح» .

عنه جهم بن ابى جهم فى [يب] فى باب التلقى والحكرة . يونس بن يعقوب عنه عن ابى الحسن عليه السلام فيه . عنه جهم بن ابى جهم فى [فى] فى باب الحكرة . يونس بن يعقوب عنه عن ابى الحسن عليه السلام فيه . عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الدعاء بين الركعات . احمد بن ابى عبدالله عن سعدان عنه عن ابى الحسن موسى عليه السلام فى [فى] فى باب العفو فى كتاب الكفر والأيمان . احمد بن ابى عبدالله عن ابيه عن سعدان بن مسلم عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب السكر من ابواب الاطعمة . عنه المسمعى فى هذا الكتاب فى ترجمة معلى بن خنيس . عنه الوليد بن ابى العلا فى [فى] فى باب تحليل الميت فى كتاب الزكوة . عنه اسحق بن عمار فى باب الفطرة وفى [يه] فى باب الفطرة . معلى بن بن محمد عن محمد بن على الهمدانى عنه فى [فى] فى باب السمك من ابواب الأطعمة .

المعتقل بن عمر الجعفى ابوعبدالله [لم . غض] هو عندى فى نفسه ثقة ولكن احاديثه كلها مناكير وليس يخلص من حديثه شىء يجوز ان يعول عليه [د] «مح» .

معروف بن زياد الشيبانى مولاهم كوفى [ق] «مح» .

معروف بن خربوذ القرشى مولاهم كوفى [ق] بن خربوذ المكى [ين . قر . كش] قال الكشى انه ممن اجتمعت العصابة على تصديقهم من اصحاب ابى جعفر وابى عبدالله عليهما السلام وانقادوا لهم بالفقه فقالوا انهم افقه الاولين وقال قال نصر بن الصباح حدثنى الفضل بن شاذان قال دخلت على محمد بن ابى عمير و هو ساجد فاطال السجود فلما رفع راسه ذكر له الفضل طول سجوده فقال كيف لو رأيت جميل بن دراج ثم حدثه انه دخل على جميل فوجده ساجداً فاطال السجود جدا فلما رفع راسه قال له محمد بن ابى عمير اطلت السجود فقال كيف لو رأيت معروف بن خربوذ ثم قال جعفر بن معروف قال حدثنا محمد بن الحسين عن جعفر بن بشير عن ابن بكير عن محمد بن مروان قال كنت قاعدا عند ابى عبدالله عليه السلام انا و معروف بن خربوذ فكان ينشدنى الشعر و انشده ويسئلنى واسئله وابوعبدالله عليه السلام يسمع فقال ابوعبدالله عليه السلام ان رسول الله صلى الله عليه وآله قال لأن يمتلى جوف الرجل قيحا خير من ان يمتلى شعرا فقال معروف انما يعنى بذلك الذى يقول الشعر فقال ويحك او

ويلك قد قال ذلك رسول الله صلى الله عليه وآله انتهى وضعف الطريق لا يخفى «مح» .

مالك بن عطية الأحمسى عن معروف بن خربوذ المكى فى مشيخة [يه] فى طريقه. مالك بن عطية عنه عن ابى الطفيل عن امير المؤمنين عليه السلام فى [فى] فى باب معنى الزهد فى كتاب المعيشة روايته عن ابى الطفيل لا تخلو من ارسال لبعد زمانهما والله اعلم . عنه عثمان بن رشيد فى باب منع الزكوة . الربيع المسلى عنه عمن راى امير المؤمنين عليه السلام فى باب العنب الظاهران من هناهو ابو الطفيل والله اعلم . عنه حنان بن سدير فى باب فى الغيبة. عنه عبدالله بن سنان فى باب الصبر والجزع والأسترجاع. عبدالله بن سنان عنه عن الحكم بن المستورد عن على بن الحسين عليهما السلام فى كتاب الروضة فى حديث البحر مع الشمس. عنه عبدالله بن سنان بعد حديث الرياح. ابن اذنية قال سمعت عمر بن يزيد يقول حدثنى معروف بن خربوذ عن على بن الحسين عليهما السلام فى آخر كتاب الروضة بورق . محمد بن احمد بن يحيى عن معروف عن اخيه عن على بن اسباط عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب الرجوع الى منى الظاهر ان معروف هذا غير ابن خربوذ لبعد المرتبة والله اعلم.

معقل الاسدى الكوفى [ق] «مح» .

معقل بن عمر الكنانى الكوفى [ق] «مح».

معقل بن قيس [ى] «مح».

معقل بن يسار [ل] «مح» .

معلى ابو شهاب عثمان بن عيسى عنه عن عن الحسين عليه السلام فى [فى] فى باب زيارة النبى صلى الله عليه وآله رواية عثمان بن عيسى عن معلى هذا عن الحسين عليه السلام تحتمل ان تكون مرسلة لبعد زمانهما والله اعلم .

معلى ابو عثمان الأحول عن معلى بن خنيس له كتاب [ست] «مح» .

معلى بن اسامة الأزدى الكوفى [ق] «مح» .

معلى بن خنيس المدنى مولى ابى عبدالله عليه السلام [ق] ومن قبله كان مولى بنى اسد كوفى [صه ٠ جش] بزاز ضعيف جدا [جش] عنه [صه] لا يعول عليه [جش] له كتاب عنه المعلى ابو عثمان [ست ٠ جش] وقال ابن الغضايرى انه كان اول امره مغيريا ثم عاد (دعاخ) الى محمد بن عبدالله المعروف بالنفس الزكية وفى هذه الظنة اخذه داود بن على فقتله والغلاة يضيفون اليه كثيرا قال ولا ارى الأعتماد على شيء من حديثه وروى فيه احاديث تقتضى الذم واخرى تقتضى المدح و قال الشيخ ابو جعفر الطوسى رحمه الله تعالى فى كتاب الغيبة بغير اسناد انه كان من قوام ابى عبدالله عليه السلام وكان محموداً عنده و مضى على منهاجه و هذا يقتضى وصفه بالعدالة [صه] وفى [كش] حمدويه بن نصير قال حدثنى العبيدى عن ابن ابى عمير عن عبدالرحمن بن الحجاج عن اسماعيل بن جابر ان ابا عبدالله عليه السلام لما اخبر بقتل المعلى بن خنيس قال اما والله لقد دخل الجنة. عن ابن ابى نجران عن حماد الناب عن المسمعى قال لما اخذ داود بن على المعلى بن خنيس حبسه فاراد قتله فقال له المعلى اخرجنى الى الناس فان لى دنيا كثيرا و مالا حتى اشهد بذلك فاخرجه الى السوق فلما اجتمع الناس قال ايها الناس انا معلى بن خنيس فمن عرفنى فقد عرفنى اشهدوا ان ما تركت من مالى عين اودين اوامة او عبيد اودارا وقليل او كثير فهو لجعفر بن محمد عليهما السلام قال فشد عليه صاحب شرطة داود فقتله قال فلما بلغ ذلك اباعبدالله عليه السلام خرج يجر ذيله حتى دخل على داود بن على واسمعيل

ابنه خلفه فقال يا داود قتلت مولاى و اخذت مالى فقال ما انا قتلته ولا اخذت مالك فقال والله لأدعون الله على من قتل مولاى واخذ مالى قال ما قتلته ولكن قتله صاحب شرطتى فقال باذنك او بغير اذنك فقال بغير اذنى فقال يا اسماعيل شانك به فخرج اسمعيل والسيف معه حتى قتله فى مجلسه قال حماد فاخبرنى المسمعى عن معتب قال فلم ينزل ابو عبدالله عليه السلام ليلته ساجدا وقائما قال فسمعته فى آخر الليل وهو ساجد يقول اللهم انى اسئلك بقوتك القوية و محالك الشديد وبعزتك التى جل خلقك لها دليل ان تصلى على محمد وآل محمد وان تاخذه الساعة قال فوالله ما رفع راسه من سجوده حتى سمعنا الصائحه فقالوا مات داود بن على فقال ابو عبدالله عليه السلام انى دعوت الله عليه بدعوة بعث الله اليه ملكا فضرب راسه بمزربة انشقت مثانته

محمد بن مسعود قال كتب الى الفضل قال حدثنا ابن ابى عمير عن ابراهيم بن عبدالحميد عن اسمعيل بن جابر قال لما قدم ابو اسحق على الصادق عليه السلام من مكة فذكر له قتل المعلى بن خنيس فقام مغضبا يجر ثوبه فقال له اسمعيل يا ابه اين تذهب فقال لو كانت نازلة لاقدمت عليها فجاء حتى دخل على داود بن على فقال له يا داود لقد اتيت ذنبا لا يغفر الله لك قال وما ذاك الذنب قال قتلت رجلا من اهل الجنة الحديث.

احمد بن منصور عن احمد بن الفضل عن محمد بن زياد عن عبدالرحمن بن الحجاج عن اسمعيل بن جابر قال دخلت على ابى عبدالله عليه السلام فقال لى يا اسماعيل قتل المعلى قلت نعم قال اما والله لقد دخل الجنة وجدت بخط جبرئيل بن احمد قال حدثنى محمد بن عبدالله بن مهران قال حدثنى محمد بن على الصيرفى عن الحسن عن الحسين بن ابى العلاء (عن ابى العلاخ) وابى المغرا عن ابى بصير قال سمعت اباعبدالله عليه السلام وجرى ذكر معلى بن خنيس يا ابا محمد اكتم على ما اقول لك فى المعلى قلت افعل فقال اما انه ما كان ينال درجتنا الا بما ينال منه داود بن على قلت وما الذى يصيبه من داود قال يدعو به فيامر به فيضرب عنقه ويصلبه قلت انا لله وانا اليه الراجعون قال ذلك قابل فلما كان قابل ولى المدينة فقصد قصد المعلى فدعاه وسئله عن شيعة ابى عبدالله عليه السلام وان يكتبهم له فقال ما اعرف من اصحاب ابى عبدالله عليه السلام احدا وانما انا رجل اختلف فى حوائجه ولا اعرف له صاحبا قال تكتمنى اما انك ان كتمتنى قتلتك فقال له المعلى بالقتل تهددنى والله لو كانوا تحت قدمى ما رفعت قدمى عنهم وان انت قتلتنى لتسعدنى واشقيك فكان كما قال ابو عبدالله عليه السلام لم يغادر منه قليلا ولا كثيرا. ابو على احمد بن على السلولى المعروف بشقران قال حدثنا الحسين (كذا) عبدالله القمى عن محمد بن اورمة عن يعقوب بن يزيد عن سيف بن عميرة عن المفضل بن عمر الجعفى قال دخلت على ابى عبدالله عليه السلام يوم صلب فيه المعلى فقلت له يا ابن رسول الله الا ترى هذا الخطب الجليل الذى نزل بالشيعة فى هذا اليوم قال وما هو قال قلت قتل المعلى بن خنيس قال رحم الله المعلى قد كنت اتوقع ذلك لانه اذاع سرنا وليس الناصب لنا حربا باعظم مؤنة علينا من المذيع علينا سرنا فمن اذاع سرنا الى غير اهله لم يفارق الدنيا حتى يعضه السلاح او يموت بخبل. ابراهيم بن محمد بن العباس الختلى قال حدثنى احمد بن ادريس القمى المعلم قال حدثنى محمد بن احمد بن يحيى عن محمد بن الحسين عن موسى بن سعدان عن عبدالله بن القاسم عن حفص الابيض التمار قال دخلت على ابى عبدالله عليه السلام ايام طلب المعلى بن خنيس

فقال لى ياحفص انى امرت المعلى فخالفنى فابتلى بالحديد انى نظرت اليه يوما وهو كئيب حزين فقلت يامعلى كانك ذكرت اهلك وعيالك قال اجل قلت ادن منى فدنا منى فمسحت وجهه فقلت اين تراك فقال انى فى اهل بيتى وهو ذى زوجتى وهذا ولدى قال فتركته حتى تملاء منهم حتى نال ماينال الرجل من اهله ثم قلت ادن منى فدنا منى فمسحت وجهه فقلت اين تراك فقال ارانى معك فى المدينه قال قلت يامعلى ان لنا حديثا من حفظه علينا حفظه الله على دينه و دنياه يا معلى لاتكونوا اسراء فى ايدى الناس بحديثنا ان شاؤا امنوا عليكم وان شاؤا قتلوكم يا معلى انه من كتم الصعب من حديثنا جعله نورا بين عينيه و زوده القوة فى الناس و من اذاع الصعب من حديثنا لم يمت حتى يعضه السلاح او يموت بخبل يا معلى انت مقتول فاستعد هذا ولايخفى ان مافى هذين الحديثين من الذم ليس الامن جهة تقصيره فى التقية و ترحم الصادق عليه السلام فى الاول منهما يدل على ان ذلك التقصير وان لم يكن مرضيا لهم مستحسنا لكن لم يكن ايضا موجبا لعدم رضاهم عليهم السلام عنه ومخرجاله من اهلية الجنة واستحقاقه لها بل الظاهر ان ذكر ذلك منه عليه السلام عن شفقة وتاسف لترتب القتل و انه على درجته و عظم قدره بقتله وكان كفارة لذلك ايضا اما اعتقاد خلاف الحق فشىء ينفيه سياق هذه الروايات جميعا و بالجملة الذى يظهر لى انه من اهل الجنة كما قال السيد احمد بن طاووس اما ما رواه الكشى فى ترجمة عبدالله بن ابى يعفور عن محمد بن الحسن البراى (ئى خ) و عثمان قالا حدثنا محمد بن زياد عن محمد بن الحسين عن الحجال عن ابى مالك الحضرمى عن العباس البقباق قال تذاكر ابن ابى يعفور و معلى بن خنيس فقال ابن ابى يعفور الاوصياء علماء ابرار اتقياء وقال ابن خنيس الاوصياء انبياء قال فدخلا على ابيعبدالله عليه السلام قال فلما استقر مجلسهما قال فتبدا هما ابوعبدالله عليه السلام فقال يا عبدالله ابرأ ممن قال انا انبياء فمحمد بن زياد فى طريقه غير معلوم الحال ولامذكور فى الرجال ومعذلك مناف لما تقدم من الروايات فان كان ولابد فليكن محمولا على اول امره كما تقدم عن ابى الغضائرى والله اعلم «مح» .

وفى الاقبال ومن الدعوات فى كل يوم من رجب ما ذكره الطرارى ايضا فى كتابه فقال ابو الفرج محمد بن موسى القزوينى الكاتب رحمه الله تعالى اخبرنى ابوعيسى محمد بن احمد بن محمد بن سنان عن ابيه عن جده محمد بن سنان عن يونس بن ظبيان قال كنت عند مولاى ابى عبدالله عليه السلام اذدخل علينا المعلى بن خنيس فى رجب فتذاكروا الدعاء فيه فقال المعلى ياسيدى علمنى دعاء يجمع كل ادعية الشيعة فى كتبها فقال قل يامعلى الدعاء ثم قال يامعلى والله لقد جمع لك هذا الدعاء ماكان من لدن ابراهيم الخليل عليه السلام الى محمد صلى الله عليه وآله وهو مدح عظيم لكن الطريق ضعيف بمحمد بن سنان و يونس بن ظبيان والله اعلم . حماد بن عيسى عن المسمعى عن المعلى بن خنيس وهو مولى الصادق عليه السلام كوفى بزاز قتله داود بن على فى مشيخة [يه] فى طريقه . حماد بن عثمان عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب سيرة الامام فى نفسه فى المطعم والملبس . ابن ابى نصر عن حماد عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب من وهب لولده الصغار وفى [يب] فى باب النحل والهبة . عنه سعدان بن مسلم فى باب من الزيادات فى الزكوة وفى [فى] فى باب صدقة الليل . عنه سالم بن مكرم فى باب البر بالوالدين .

عنه عبدالله بن بكير الهجرى فى باب حق المؤمن على اخيه. عبدالله بن يحيى عن حريز عنه فى باب الكتمان. عنه ابن مسكان مرتين فى باب الرضا بموهبة الأيمان ومرتين فى باب من اذى المسلمين واخرى فى [يب] فى باب تفصيل احكام النكاح وفى [بص] فى باب جواز العقد على المرأة متعة بغير شهود. عنه يحيى الحلبى فى [فى] فى باب الظلال للمحرم. عنه ابنه سليمان فى باب الحث على الطلب فى كتاب المعيشة وفى [يب] فى كتاب المكاسب. عنه ابن ابى يعفور فى باب من اليه الحكم واقسام القضاة وفى [فى] فى باب ان الأمام عليه السلام يعرف الامام الذى يكون من بعده. عبدالكريم بن عمرو الخثعمى عن عبدالله بن ابى يعفور ومعلى بن خنيس عن ابى الصامت عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الزيادات بعد باب الانفال. سيف عن ابى بكر عنه فى آخر كتاب المكاسب. الحسن بن محمد بن سماعة عن محمد بن زياد عنه فى باب بيع الماء والمنع منه وفى [بص] فى بيع باب الزرع الاخضر ومحمد بن زياد هذا هو ابن ابى عمير بقرينة رواية الحسن بن محمد بن سماعة عنه. عنه اسحق بن عمار فى باب ابوال الدواب من ابواب تطهير الثياب و فى باب عدد الفصول فى الأذان والاقامة و فى [يب] فى باب تطهير الثياب من ابواب الزيادات وفى باب عدد فصول الاذان والاقامة وفى باب الحد فى السحق. عنه ابو جميلة فى باب المهور والأجور. الحسن بن محبوب عن ابى جميلة عنه فى [فى] فى باب نوادر فى المهور. عنه يوسف البزاز فى باب من وصف عدلا وعمل بغيره. عنه ابو خديجة فى باب الغضب وفى باب اللحية والشارب فى كتاب الزى والتجمل و فى باب تشمير الثياب فيه. عنه جميل بن دراج فى باب الرجل يطاء على العذرة وفى [يب] فى باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس من ابواب الزيادات. عنه شعيب الحداد مرتين فى [فى] فى باب ما يهدم الطلاق و مالا يهدم وكذا فى [يب] فى باب احكام الطلاق واخرى فى [بص] فى باب ان المواقعة بعد الرجعة شرط. عنه داود بن فرقد فى [فى] فى باب اختلاف الحديث فى كتاب العلم. عنه على بن الحكم فى باب النوادر فى كتاب فضل القران. عمر بن عبدالعزيز عن معلى بن خنيس (عن خ) وعثمان بن سليمان النخاسى (النجاشى خ) عن مفضل بن عمر و يونس بن ظبيان عن ابى عبدالله عليهما السلام فى باب النوادر فى كتاب العشرة. ابان بن مصعب عن يونس بن ظبيان او المعلى بن خنيس فى باب ان الأرض كلها للامام عليه السلام. عنه سابق بن الوليد فى مولد ابى الحسن موسى عليه السلام. عنه ابراهيم بن عمر فى باب اجابة دعوة المسلم من ابواب الأطعمة. عنه هشام بن سالم فى باب من اذى المسلمين. عنه على بن عطية الزيات فى كتاب الروضة بعد حديث الفقهاء والعلماء. عنه صباح بن سيابة فيه. عنه عنبسة بن بجاد العابد فى آخر كتاب الروضة. معوية بن عمار قال سئل المعلى بن خنيس اباعبدالله عليه السلام واناعنده فى [بص] فى باب السجود على القير وفى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات.

معلى بن راشد العمى يصرى ضعيف غال [صه ٥٠د] «مح».

معلى بن زيد الكوفى [ق] «مح».

معلى بن شداد البكرى الكوفى [ق] «مح».

معلى بن شهاب. عثمان بن عيسى عنه عن الحسين عليه السلام فى [يب] فى باب فضل زيارة النبى صلى الله عليه وآله وتقدم من [فى] معلى ابو شهاب والله اعلم.

معلى بن عبدالله ابى الفضل(١) الكوفى مولى [ق] «مح».

معلى بن عثمان ابو عثمان الأحول الكوفى [ق٠جش٠صه] وقيل ابن زيد ثقة روى عن ابى عبدالله عليه السلام [جش٠صه٠د] له كتاب عنه محمد بن زياد [جش] تقدم عن [ست] معلى ابو عثمان «مح».

معوية بن حكيم عن المعلى ابى عثمان عن ابى بصير فى [يب] فى باب تطهير الثياب و فى بلب [بص] فى المقدار الذى يجب ازالته من الدم وفى [فى] فى باب الثوب يصيبه الدم ٠ على بن الحسن بن رباط عنه عن ابى بصير فى [يب] فى باب من احل الله نكاحه من النساء . عنه صفوان بن يحيى فى اواخر كتاب المكاسب. عنه صفوان فى آخره . صفوان بن يحيى عنه عن المعلى بن خنيس فى باب الزيادات بعد باب الاجارات وفى [بص] فى باب كراهية الاستحطاط بعد الصفقة . صفوان عنه عنه فى باب وقت المغرب والعشاء وفى [فى] فى باب ركوب البحر للتجارة. صفوان بن يحيى عنه عنه فى باب شر٠ الماء من قيام . يحيى بن عمران الحلبى عنه عنه فى باب الطيب للمحرم . عنه عنه عن ابى بصير فى باب العفة . وفى باب انه ليس شىء من الحق فى ايدى الناس الاخرج من عند الأئمة عليهم السلام . عنه عنه عن على بن حنظلة فى باب السعادة والشقاوة . فضالة بن ايوب عنه عن المعلى بن خنيس فى باب القيام والقعود فى الصلوة . جعفر بن بشير عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب القود بين الرجال والنساء وفى [يه] فى باب من لادية له فى جراح وفى باب القود ومبلغ الدية وفى [بص] فى باب انه لايقتل حر بعبد . ابن فضال عنه عن ابى بصير فى [فى] فى باب التسليم على المصلى. الحكم بن مسكين عنه عنه فى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات . الحسن بن محبوب عن المعلى عن ابى بصير فى باب ضمان النفوس .

معلى بن عطاء المحاربى الدغشى الكوفى [ق] «مح».

معلى بن محمد البصرى ابو الحسن مضطرب الحديث والمذهب [صه٠جش] و كتبه قريبة [جش] وقال ابن الغضائرى المعلى بن محمد البصرى ابو محمد نعرف حديثه و ننكره يروى عن الضعفاء ويجوز ان يخرج شاهدا [صه] له كتب (كتاب خ) عنه الحسين بن محمد بن عامر الاشعرى [جش٠ست٠لم] «مح».

الحسين بن محمد عن معلى بن محمد قال سئل العالم عليه السلام فى [فى] فى باب البدا فى ٠كتاب التوحيد ٠ عنه الحسين بن محمد بن عامر فى مشيخة [يه] فى طريقه . محمد بن يعقوب عن ابى على (عبدالله خ) الاشعرى عنه عن الوشاء فى [فى] فى باب الصبر وفى باب الجلوس فى كتاب العشرة . سعد بن عبدالله عن على بن اسمعيل عن معلى بن محمد البصرى عن على بن اسباط فى [يب] فى باب المسنون من الصلوات ٠ الحسين بن سعيد عن معلى بن محمد عن احمد بن محمد بن عبدالله فى باب الزيادات فى القضايا والأحكام. محمد بن الحسن بن الوليد عن المعلى بن محمد البصرى عن محمد بن جمهور العمى فى [ست] فى ترجمة ابان بن عثمان . الحسين بن حمدان عن على بن ابراهيم و معلى عن زيدان بن عمر فى ترجمة غياث بن ابراهيم .

معلى بن موسى الكندى كوفى ثقة عين هو جد الحسن بن محمد بن سماعة واخوه ابراهيم روى عن ابى عبدالله عليه السلام [جش٠صه] الطحان الكوفى له كتاب عنه ابراهيم بن

١- المفضل (خل)

سليمان الخزاز [ست ٠جش] «مح» .

معلى بن هلال ابو سويد الجعفى الكوفى [ق] «مح» .

معمر بن ابى رياب. داود بن الحصين قال سمعت معمر بن ابى رياب يسال ابا عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب العمل فى ليلة الجمعة ويومها وفى [بص] فى باب القنوت فى صلوة الجمعة .

معمر بن ابى زياد. معلى بن محمد عن الحسن بن على عن مثنى عن اسحق بن يزيد ومعمر بن ابى زياد وابن رياب قالوا كنا جلوسا عند ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب العطاس فى كتاب العشرة .

معمر بن الحسن الهذلى البصرى [ق] «مح» .

معمر بن خثيم. سعيد بن خثيم عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب الاسماء والكنى فى كتاب العقيقة و فى [يب] فى باب الولادة و النفاس .

معمر بن خلاد [ضا] بن خلاد بن ابى خلاد ابو خلاد بغدادى ثقة روى عن الرضا عليه السلام [جش ٠صه] له كتاب عنه محمد بن عيسى بن زياد [جش] واحمد بن ابى عبدالله والصفار [ست] «مح» .

محمد بن جعفر الرزاز عن محمد بن عيسى عه فى [ست] فى ترجمته . محمد بن يحيى عن احمد بن محمد بن عيسى واحمد بن ابى عبدالله عن محمد بن عيسى جميعا عنه فى [فى] فى باب الكسب الحلال . عنه احمد بن محمد بن عيسى فى باب شراء العقارات وفى باب كفاية العيال فى كتاب الزكوة وفى [بص] فى باب النهى عن استعمال الماء الجديد لمسح الرأس وفى باب تفضيل بعض النساء على بعض و فى باب اتيان النساء فيما دون الفرج . محمد بن على بن محبوب عن موسى بن عمر عنه فى باب كراهية النوم بعد صلوة الغداة و فى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات . موسى بن عمر هذا هو ابن عمر بن يزيد بقرينة رواية محمد بن على بن محبوب عنه والله اعلم . احمد عن ابيه عنه فى [فى] فى باب فضل اطعام الطعام فى كتاب الزكوة الظاهر ان احمد هذا هو ابن ابى عبدالله بقرينة الرواية التى قبل هذه الرواية لان فيها روى محمد بن يعقوب عن على بن محمد بن عبدالله عن احمد بن ابى عبدالله عن ابيه والله اعلم . على بن محمد بن يعقوب عن على بن الحسن عنه عن معوية بن وهب فى [يب] فى باب علامة اول شهر رمضان الظاهر ان على بن الحسن هذا هو ابن فضال بقرينة الرواية التى قبلها و رواية على بن محمد بن يعقوب الكسائى عنه . عنه معوية بن حكم فى باب المسنون من الصلوات ومرتين فى باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس و اخرى فى آخر باب كيفية الصلوة و فى باب الزيادات فى فقه النكاح . على بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه عنه فى مشيخة [يه] فى طريقه . احمد بن مهران عن محمد بن على عنه فى [فى] فى باب الاشارة والنص على ابى جعفر الثانى عليه السلام . عنه محمد بن جمهور فيه . عنه سهل بن زياد فى كتاب الروضة بعد حديث من ولد فى الأسلام .

معمر قال الكشى عن سعد بن عبدالله قال حدثنى محمد بن عبدالله قال حدثنى محمد بن خالد الطيالسى عن عبدالرحمن بن ابى نجران عن ابن سنان ان معمرا ملعون و اظنه ابن خيثم بالياء مثناة تحت بعد الخاء المعجمة ثم المثلثة فان هذا معمر بن خيثم كان من دعاة زيد [صه] فى [كش] بهذا الاسناد عن ابى عبدالله عليه السلام انه ذكر المغيرة بن سعيد و بزيعا والسرى و معمرا

وبشار الاشعرى وحمزة البربرى وصايد النهدى فقال لعنهم الله فانا لا نخلو من كذاب يكذب عينا اوعاجز الراى كفانا الله مؤنة كل كذاب واذاقهم حر الحديد «مح».

معمر بن راشد الصنعانى البصرى ابو عروة [ق] «مح».

عبدالرزاق بن همام عنه عن الزهرى محمد بن مسلم فى [فى] فى باب ذم الدنيا وفى باب حب الدنيا وفى باب العصبية وفى باب الطمع وفى باب الاستغناء عن الناس.

معمر بن رشيد كوفى [قر] «مح».

معمر بن زايدة قائد الاعمش كوفى [ق] «مح».

معمر الزيات [ق] «مح».

عنه اسحق بن عمار فى [يب] فى باب القرض واحكامه وفى باب الغرر والمجازفة. على بن ابى حمزة قال سمعت معمر الزيات يسال اباعبدالله عليه السلام فيه. حنان قال كنت جالساً عند ابى عبدالله عليه السلام فقال له معمر الزيات فيه.

معمر بن عبدالله [ل] وفى الكافى فى الصحيح فى باب حج النبى صلى الله عليه و آله عن ابى عبدالله عليه السلام ان الذى حلق رأس النبى صلى الله عليه و آله فى حجه. معمر بن عبدالله بن حراثة بن نصر بن غوث بن عوسج بن عدى بن كعب قال لما كان فى حجة رسول الله صلى الله عليه و آله وهو يحلقه قالت قريش اى معمر اذن رسول الله صلى الله عليه و آله فى يدك وفى يدك الموسى فقال معمر والله انى لاعده من الله فضلا عظيما على قال وكان معمر هو الذى يرحل لرسول الله صلى الله عليه و آله فقال رسول الله صلى الله عليه و آله يا معمر ان الرحل الليل لمسترخ فقال معمر بابى انت وامى لقد شددته كما كنت اشده ولكن بعض من حسدنى مكانى منك يا رسول الله اراد ان يستبدل بى فقال رسول الله صلى الله عليه و آله ما كنت لافعل وكانه المذكور والله اعلم «مح».

وفى [يب] فى باب الزياداب فى فقه الحج معمر بن عبدالله بن حارثة بن نصر بن عوف بن عويج بن عدى بن كعب.

معمر بن عثمان. ثعلبة بن ميمون عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب الأيمان والاقسام وفى [بص] فى باب ما يجزى من الكسوة فى كفارة اليمين.

معمر بن عطاء بن وشيكة الكوفى [ق] بن عطاء [قر] «مح».

معمر بن عطية الفقيمى الكوفى [ق] «مح».

معمر بن عمارة الجعفى الكوفى [ق] «مح».

معمر بن عمر روى عنهما [ق] «مح».

الحجال عن ثعلبة (بن ميمون خ) عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب صلوة المضطر فى اواخر كتاب الصلوة. ثعلبة بن ميمون عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب كفارة اليمين. عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب ما يلزم من الايمان والنذور وعن ابى جعفر عليه السلام فى باب صلوة المغمى عليه. ثعلبة عن معمر بن عمر بن عطاء عن ابى جعفر عليه السلام فى باب الكبر فى كتاب الكفر والأيمان. ثعلبة عن معمر بن عمرو عن عطاء عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الكذب. شاذان بن الخليل النيشابورى عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب صفة الوضوء وفى [بص] فى باب كيفية المسح على الراس والرجلين وفى [فى] فى باب مسح الرأس.

معمر بن عيسى الكوفى [ق] «مح».

معمر بن موسى [ق] «مح» .

معمر بن مهاجر مولى الانصار كوفى [ق] «مح» .

معمر بن وشيكة. الحسن بن حذيفة عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب ان الناس لا يستقيمون على الطلاق الا بالسيف الظاهر انه ابن عطاء المتقدم .

معمر بن يحيى بن مسافر العجلى الكوفى عربى صميم ثقة [د٠صه٠جش] الا ان فيه ابن يحيى بن سام ثم فيهما متقدم روى عن ابى جعفر وابى عبدالله عليهما السلام وفى [د] اقول الذى اعرفه معمر بن يحيى بن بسام بالباء المفردة والسين المهملة المشددة كذا رأيته بخط الشيخ ابى جعفر رحمه الله تعالى انتهى اقول فى [قر] بن يحيى بن بسام دجاجى كوفى لكن فى [ق] بن يحيى بن سام الضبى مولاهم كوفى وفى [قى] فى رجال الباقر عليه السلام بن يحيى بن سام ثم فيمن روى عنهما بن يحيى بن سام الخزاز مولى كوفى هذا والظاهر اتحاد الكل وانه ابن يحيى بن سام كما ذكره مخالفونا ايضا و اورده اصحابنا فى اسانيد الاحاديث ثم فى [جش] له كتاب عنه ثعلبة بن ميمون «مح» .

حماد بن عثمان عن معمر بن يحيى فى مشيخة [يه] فى طريقه . عنه عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب صلوة العيدين وفى [يب] فى باب فرض الصيام . عنه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب القبلة . عنه عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [بص] فى باب انه لا تجب صلوة العيدين الا مع امام . الطاطرى عن محمد بن زياد عن حماد عن معمر بن يحيى عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب من صلى الى غير القبلة روى هذا الخبر بعينه عن حماد عن عمرو بن يحيى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب القبلة الظاهر ان عمرو بن يحيى اشتباه والصواب. معمر بن يحيى بقرينة اتحاد الخبر وكثرة رواية حماد بن عثمان عنه والله اعلم . ثعلبة بن ميمون عن معمر بن يحيى عن ابى جعفر عليه السلام فى باب فرض الصيام وفى باب اوقات الصلوة. ثعلبة عن معمر بن يحيى بن بسام فى نسخة و اخرى عن ابن سام عن ابى جعفر عليه السلام فى باب احكام الطلاق. ثعلبة بن ميمون عن معمر بن يحيى بن سام انه سمع اباجعفر عليه السلام فيه. عنه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب غسل من غسل الميت. عنه عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [بص] فى باب آخر وقت الظهر والعصر. الطاطرى عن محمد بن زياد عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب من صلى الى غير القبلة روى هذا الخبر بعينه الطاطرى عن محمد بن زياد بوساطة حماد بن عثمان عن معمر بن يحيى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب القبلة الظاهر ان حماد بن عثمان فى [بص] سقط من القلم بقرينة اتحاد الخبر وكثرة رواية حماد بن عثمان عن معمر بن يحيى والله اعلم. ابان بن عثمان عن معمر بن يحيى عن ابى جعفر عليه السلام فى [بص] فى باب السنة فى القنوت وفى [يب] فى باب كيفية الصلوة. عمر بن اذينة عن معمر بن يحيى بن سام عن ابى جعفر عليه السلام فى باب باب احكام الطلاق مرتين وفى [بص] فى باب كيفية التسليم وفى باب انه لا قرائة فى الصلوة على الميت وفى [فى] فى باب من طلق لغير السنة والكتاب وفى باب طلاق المعتوه. احمد بن محمد بن ابى نصر ومحمد بن ابى عمير جميعا عن معمر بن يحيى عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب نوادر فى آخر جلد الفروع. درست بن ابى منصور عنه عن ابى جعفر صلوات الله عليه فى باب ان الفرايض لا يقام الا بالسيف اقول الذى يظهر لنا ايضا اتحاد الكل بقرينة الراوى والمروى عنه والله اعلم .

معن بن خالد من اصحاب الرضا عليه السلام له كتاب ثقة [صه٥٠ جخ] «مح».

معن بن عبد السلام له كتاب الزهد عنه معمر بن خلاد [جش] عنه الحسن بن محمد بن سماعة [ست] «مح».

معن بن يزيد [ل] «مح».

معيقيب [ل] «مح».

مغارك بن سويد مولى بنى اسد كوفى [ق] «مح».

المغيرة بن الاسود الحضرمى الكوفى [ق] «مح».

المغيرة بن توبة الكوفى [ق] بن توبة المخزومى روى الكشى عن جعفر بن احمد عن محمد بن ابى عمير عن حماد بن عثمان عن المغيرة بن توبة المخزومى قال قلت لابى الحسن عليه السلام حملت هذا الفتى فى امورك فقال انى حملته ما حملنيه ابى عليه السلام [صه] وفى ارشاد المفيد ما يدل على انه من خاصة ابى الحسن عليه السلام وثقاته ومن اهل الورع والعلم والفقه من شيعته «مح».

المغيرة بن خالد [ى] «مح».

المغيرة بن سعيد تظافرت الروايات بكونه كذابا كان يكذب على ابى جعفر عليه السلام و فى بعضها انه كان يدس احاديث فى كتب اصحابه وفى [صه] ان اباجعفر عليه السلام قال انه كان يكذب علينا وكان يدعو الى محمد بن عبدالله بن الحسن فى اول امره «مح».

المغيرة بن سليمان الحنفى [ق] «مح».

المغيرة بن شعبة [ل] «مح».

المغيرة بن عبد السلام ابوهبيرة [ق] «مح».

المغيرة بن عطية الكوفى [ق] «مح».

المغيرة مؤذن بنى عدى ابوداود المنشد عن سلامة عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات.

المغيرة مولى ابى عبدالله عليه السلام مدنى روى عنه عيسى بن عبدالله [ق] ثم قال المغيرة مولى جعفر بن محمد «مح».

المغيرة بن نوفل بن الحرث بن عبدالمطلب [ى] «مح».

المفضل بن ابى قرة [قر] وكانى اراه الفضل «مح».

المفضل بن الاشرف الجعفرى السيد النسابة فاضل محدث، ابنه السيد محمد عالم زاهد [جب].

المفضل الجعفى مولى بنى بدى [ق] و فى نسخة مفضل بن مفضل [الخ] «مح».

المفضل بن زياد الحناط الكوفى [ق] «مح».

المفضل بن زيد [قر] «مح».

عمرو بن عثمان عن المفضل بن زيد عن ابى عبدالله عليه السلام و فى نسخة عن المفضل عن زيد عنه عليه السلام وهذه هى الصحيحة بقرينة رواية عمرو بن عثمان عن المفضل بن صالح عن زيد الشحام على ما يأتى فى ترجمة المفضل بن صالح والله اعلم.

المفضل بن سعد الفزارى الكوفى [ق] وفى نسخة بن سعيد «مح».

المفضل بن سعيد بن صدقة الحنفى ابو حماد كوفى روى عن ابى عبدالله عليه السلام له نسخة جمعها ابوالعباس احمد بن محمد بن سعيد [جش] والذى فى [ق] بن صدقة بن سعيد الحنفى ابوحماد اسند عنه «مح».

هرون بن الجهم عن المفضل بن سعيد فى نسخة واخرى عن المفضل عن سعد عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب فى ظلمة قلب المنافق اقول الصواب النسخة الاخيرة بقرينة رواية

المفضل بن صالح عن سعد بن طريف كثيرا على ما فى ترجمته والله اعلم.

المفضل بن سويد الاحمرى الكوفى [ق] «مح».

المفضل بن صالح ابو جميلة الاسدى النخاس، ولاهم ضعيف كذاب يضع الحديث روى عن ابيعبدالله و ابى الحسن عليهما السلام [صه] ابوعلى مولى بنى اسد يكنى بابى جميلة ايضا مات فى حيوة الرضا عليه السلام «مح».

عنه الحسن بن على بن فضال فى [ست] فى ترجمته وفى [بص] فى باب انه لا يوكل من صيد الفهد والبازى وفى [يب] فى باب الكفارة عن خطاء المحرم وفى [بص] فى باب من مس لحيته فسقط منها شعر وفى باب ان عدة الامة قرآن. ابن فضال عن ابى جميلة عن سماك بن حرب فى [يه] فى باب الصلح. على بن الحسن بن فضال عن محمد بن على عن ابى جميلة قال وحدثنى محمد بن الحسن بن فضال عن محمد بن على فى نسخة و اخرى قال و حدثنى محمد بن الحسن عن ابيه عن ابى جميلة عن محمد بن على الحلبى فى [يب] فى باب الانفال. محمد بن على عن مفضل بن صالح الاسدى عن محمد بن هرون فى [فى] فى باب الصلوة على محمد واهلبيته فى كتاب الدعاء. احمد بن محمد بن خالد عن محمد بن على عن ابى جميلة عن محمد بن مروان فى باب القول عند الاصباح فيه. عنه عنه عن الوصافى فى باب صلة الرحم. احمد بن محمد بن خالد و ابوعلى الاشعرى عن محمد بن حسان جميعا عن محمد بن على عن ابى جميلة عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب من لم يناصح اخاه المؤمن. على بن الحسن بن فضال عن محمد بن على عن ابى جميلة عن سندى فى [يب] فى باب ما يحرم نكاحهن بالاسباب. احمد بن ابى عبدالله عن عبدالرحمن بن ابى نجران ومحمد بن على عن ابى جميلة عن جابر فى باب البينات. ابن ابى نجران عن ابى جميلة عمن رواه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الصمت وحفظ اللسان. عنه عن ابى جميلة المفضل بن صالح عن جابر بن يزيد فى باب الاهتمام بامور المسلمين وفى باب حج الانبياء عليهم السلام وفى [ست] فى ترجمة جابر بن يزيد. عنه عنه عن زيد الشحام فى [فى] فى باب من سوف الحج وهو مستطيع عنه عنه عن جابر فى باب الغنم فى كتاب الدواجن. احمد بن محمد بن ابى نصر عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب كفارة ما اصاب المحرم من الطير. عنه عنه عن ابان بن تغلب فى باب الحلق والتقصير وفى باب صيد البزاة والصقور. عنه عن ابى جميلة عن الرضا عليه السلام فى باب الرجل يترك الشىء القليل وعليه دين اكثر منه وفى [يب] فى باب الوصية المبهمة وفى [يه] فى باب الرجل يوصى لرجل بسيفه. عنه عنه عن معوية بن عمار فى [فى] باب كراهية ان يؤخذ من تراب البيت. اسمعيل بن مهران عن ابى جميلة عن معاذ بن كثير فى باب ان الأئمة عليهم السلام لم يفعلوا شيئا الا بعهد من الله عزوجل. على بن ابراهيم عن محمد بن عيسى عن ابى جميلة عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب العبادة فى كتاب الكفر والايمان. محمد بن عيسى بن عبيد عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب سلامة الدين. على بن الحكم عن ابى جميلة عن جابر فى باب الحلم. عنه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب تعجيل فعل الخير. عنه عنه عن جابر فى باب فيه نكت ونتف من التنزيل وفى باب حج الأنبياء عليهم السلام. عنه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الرزق من حيث لا يحتسب.

عنه عنه عن محمد الحلبي وزرارة ومحمد بن مسلم في باب الاستثناء في اليمين. علي بن محمد بن ابي جميلة في باب الصبر. عمرو بن عثمان عنه عن جابر في باب ثواب المرض. عنه عنه عن سعد بن طريف في كتاب العقل والجهل. عنه عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في باب الدعاء في طلب الولد في كتاب العقيقة. عنه عنه عن زيد الشحام في باب صيد السمك و عن جابر بن يزيد في باب القتل وعن زيد الشحام في باب دية الجراحات عمرو بن عثمان الخزاز عنه عن زيد الشحام في باب السهو في السجود. جعفر بن سماعة وصالح بن خالد عن ابي جميلة عن زيد الشحام في [يب] في باب بيع المضمون. الحسن بن محمد بن سماعة عن صالح بن خالد عنه عن زيد الشحام في باب الغرر والمجازفه. عنه عن جعفر وصالح بن خالد عنه عن ابي عبدالله عليه السلام فيه. الحسن بن سماعة عن صالح بن خالد عنه عن ابي عتيبة في باب العتق. الحسن بن محمد بن سماعة و صالح بن خالد عنه عن زيد في باب ميراث من علا من الآباء. الحسن بن محمد بن سماعة عن صالح بن خالد عنه عن زيد في [بص] في باب ميراث الجد مع كلالة الام. عنه عنه عن ابي عيينة في باب من لا يصح ملكه من جهة النسب. عنه عن جعفر وابي شعيب عنه عن زيد الشحام في باب ميراث ولد الزنا وفي [يب] في باب ميراث ابن الملاعنة و في باب الشركة والمضاربة. احمد والحسن وابو شعيب عنه عن زيد الشحام في باب القضاء في الديات. محمد بن عبدالحميد عنه عن زيد الشحام في باب ميراث ابن الملاعنة وفي باب العقود على الاماء. عنه عنه عن الحسن بن زياد في باب المهور والاجور مرتين. عنه عنه عن زيد الشحام في باب الزيادات في فقه النكاح. عنه عنه عن زرارة في باب العتق عنه عنه عن زيد الشحام في مشيخة [يه] في طريق زيد الشحام. يونس بن عبدالرحمن عنه عن زيد الشحام في [يب] في باب البينات. عنه يونس بن عبدالرحمن في باب الحد في السرقة. محمد بن عيسى عن يونس عنه عن زيد الشحام في باب القضاء في قتيل الزحام وعن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب ذم الدنيا. عبدالله بن الصلت عن يونس عنه عن محمد الحلبي في كتاب الروضة قبيل حديث نوح عليه السلام يوم القيمة بحديثين. القاسم بن عروة عن ابي جميلة عن معوية بن عمار في [في] في باب الدعاء للرزق. عنه عنه عن ابي بصير فيه. العباس بن عامر عن ابي جميلة عن سعد الأسكاف في باب الحرز والعوذة. عنه عنه عن زيد الشحام في [يب] في باب الذبائح والأطعمة وفي [في] في باب ان الخمر رأس كل اثم في كتاب الاشربة وفي باب مدمن الخمر. الوشاء عنه عن جابر في باب فضل الصلوة في الجماعة. احمد بن عبدوس عن الحسن بن علي عنه عن ليث المرادي في [بص] في باب اكثر ايام النفاس. الوشاء عنه عن جابر في [في] في باب صلوة الصبيان و في [يب] في باب الصبيان متى يؤمرون بالصلوة وفي باب فضل المساجد. سلمة بن الخطاب عن ابي جميلة (ابن جميلة خ) عن ابن بكير في باب الأذان والأقامة من ابواب الزيادات روى هذا الخبر بعينه عن ابي جميلة عن ابن بكير في [بص] في باب من نسي الأذان والأقامة الطاهران رواية ابي جميلة عن ابن بكير اشتباه من النساخ والصواب في هذين الموضعين ابن جبلة بقرينة روايته عن عبدالله بن بكير على ما في ترجمة ابن بكير و اتحاد الخبر والله اعلم. موسى بن القاسم عن ابي جميلة عن ضريس في [في] في باب وضع المعروف موضعه في كتاب الزكوة. ابن المغيرة

عنه عن جابر في باب البخل والشح فيه . صفوان بن يحيى عن ابى جميلة عن حميد الصيرفي في باب نوادر بعد كتاب الزى والتجمل والمروة. محمد بن سنان عن المفضل عن جابر بن يزيد في مولد النبى صلى الله عليه وآله . عنه عن المفضل بن صالح عن زيد الشحام في [يب] في باب عقود البيع عبيس بن هشام عن ابى جميلة عن ابى جعفر عليه السلام في باب الزيادات بعد باب الأجارات. عنه عنه عن ابى حمزة في [في] في باب من ادان ماله بغير بينة في اواخر كتاب المعيشة. الحسن بن محبوب عن ابى جميلة عن معلى بن خنيس في [يب] في باب المهور والاجور. عنه عنه عن جابر في باب صلوة العيدين من ابواب الزيادات في الجزء الاول. عنه عنه عن ابان بن تغلب في [بص] في باب ميراث الابوين مع الزوج و في باب دية الشفتين . عنه عنه عن حمران في [في] في باب من اوصى بعتق اوصدقه و في [يه] في باب الوصية بالعتق والصدقة . ثعلبة عنه عن ابان بن تغلب في [يب] في باب الايمان والاقسام . عبدالله بن جبلة عن ابى جميلة عن اسحق بن عمار و سماعة في باب الحد في السكر وفي باب الزيادات في كتاب الحدود . عنه عنه عن اسحق بن عمار في باب اشتراك الاحرار والعبيد والنساء في القتل وفي [بص] في باب جواز قتل الاثنين بواحد. عنه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام في باب دية من قطع راس الميت . عنه عنه عن اسحق بن عمار وسماعة في [في] في باب ما يجب فيه التعزير في جميع الحدود وبهذا الاسناد عن اسحق بن عمار فيه محمد بن الحسين عن ابى جميلة عن اسحق بن عمار في [يب] في باب الزيادات في كتاب الصوم روى هذا الخبر بعينه محمد بن الحسين عن عبدالله بن جبلة عن اسحق بن عمار في [بص] في باب حكم الارتماس في الماء الظاهر ان ابا جميلة اشتباه والصواب ابن جبلة على ما بينا قرائنه في ترجمة اسحق بن عمار. محمد بن عبدالجبار عن ابى جميلة عن زيد الشحام في باب الصيد والذكاة . عنه عنه عن عمرو بن حريث في [بص] في باب انه لا نذر في معصية وفي [يب] في باب النذور. محمد بن عبدالجبار (عبدالحميد خ) عن ابى جميلة في [في] في باب المباهلة . هرون بن الجهم عنه عن سعد بن طريف في باب الظلم في كتاب الكفر والايمان. عنه عن المفضل عن سعد في باب ظلمه قلب المنافق وفي نسخة عن المفضل بن سعيد الظاهر انه اشتباه والصواب المفضل عن سعد بقرينة رواية المفضل بن صالح عن سعد بن طريف كثيرا والله اعلم عبدالله بن عثمان عن ابى جميلة عن ابى عبدالله عليه السلام في باب التوبة .

المفضل بن صدقة بن سعيد الحنفي ابو حماد اسند عنه [ق] تقدم عن [جش] ابن سعيد بن صدقة [الخ] «مح».

المفضل بن عامر الليثي الكوفي [ق] «مح» .

المفضل بن عمارة الضبي الكوفي [ق] «مح» .

المفضل بن عمر لقي ابا عبدالله عليه السلام [ظم] الجعفي الكوفي [ق] ابو عبدالله و قيل ابو محمد [جش] كوفي فاسد المذهب مضطرب الرواية لا يعبأ به [صه ٠ جش] متهافت مرتفع القول خطابي وقد زيد عليه شيء كثير وحمل الغلاة في حديثه حملا عظيما ولا يجوز ان يكتب حديثه روى عن ابى عبدالله وابى الحسن عليهما السلام و قيل انه كان خطابيا وقد ذكرت له مصنفات لا يعول عليها [جش] والمفيد رحمه الله تعالى في ارشاده عده من شيوخ اصحاب ابى عبدالله عليه السلام وخاصته وبطانته وثقات الفقهاء

الصالحين والشيخ الطوسي رحمه الله تعالى قال في كتاب الغيبة ومنهم المفضل بن عمر اى من المحمودين ممن كان يختص بامام و يتولى له الامر وروى روايات غير نقية الطريق في مدحه واورد الكشي احاديث تقتضي مدحه والثناء عليه لكن طرقها غير نقية كلها واحاديث تقتضي ذمه والبرائة منه كما في [صه] وهي اقرب الى الصحة فالاولى عدم الأعتماد والله اعلم بحاله «مح» .

روى عنه الزهيري ومحمد بن سنان [جش] «س» .

عنه محمد بن سنان و ابو شعيب المحاملي في [ست] في ترجمته. محمد بن سنان عن المفضل بن عمر الجعفي الكوفي وهو مولى في مشيخة [يه] في طريقه . عنه عنه عن ابي عبد الله عليه السلام في [يب] في باب فضل زيارة مولانا امير المؤمنين عليه السلام وفي [يه] في باب نوادر الحج وفي [فى] في باب وضع المعروف موضعه في كتاب الزكوة . عنه منصور بن يونس في باب كراهية ان يواجر الرجل نفسه في كتاب المعيشة . محمد بن اسمعيل عن منصور بزرج عن مفضل في باب المؤمن وعلاماته . عنه خلف بن حماد في باب ادخال السرور على المؤمن . محمد بن زياد عن خالد عنه في باب قضاء حاجة المؤمن . بكار بن كردم عن المفضل عن ابي عبد الله عليه السلام.

فيه . عنه عن المفضل بن عمر عن ابي عبد الله عليه السلام في باب الخير والشر في كتاب التوحيد . عنه جعفر بن بشير في باب المؤمن و علاماته وفي [بص] في باب من مس لحيته فسقط منها شعر روى هذا الخبر بعينه محمد بن الحسين عن جعفر بن بشير والمفضل بن عمر في [يب] في باب الكفارة عن خطاء المحرم. الحسن بن محمد عن ابن رباط عنه في باب المواقيت من ابواب الزيادات وفي [بص] في باب اول وقت الظهر والعصر عنه زرعة في [يب] في باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات قريبا من الآخر وفي باب المواقيت من ابواب الزيادات ، عنه زرعة بن محمد في [فى] في باب ان الأئمة عليهم السلام ورثوا علم النبي صلى الله عليه وآله . زرعة عن المفضل عن ابي عبد الله عليه السلام في [يه] في باب ثواب صوم شعبان . عنه عبد الرحمن بن سالم مرتين في [يب] في باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات وفي [بص] في باب جواز غسل الرجل امرأته و في [فى] في باب علل التحريم وهو اول الأطعمة و في مولد فاطمة عليها السلام . عنه عبد الرحمن بن سالم الاشل في باب صفة مبايعة النبي صلى الله عليه وآله النساء في كتاب النكاح و بدون الاشل في باب الرجل يغسل المرأة. سليمان بن رشيد عن ابيه عنه في باب الثريد من ابواب الاطعمة. يعقوب بن يزيد عن القندى عنه في باب التفاح. عنه عبد الله بن حماد الانصاري في باب ما يجب فيه التعزير في جميع الحدود وفي [يب] في باب الزيادات في كتاب الحدود و بدون الانصاري في باب حكم من افطر يوما من شهر رمضان وفي [فى] في باب من افطر متعمدا . اسمعيل بن مرار عن يونس عنه في باب بعد باب الشيخ والعجوز يضعفان عن الصوم. محمد بن عيسى عن يونس عنه في باب فضل فقراء المسلمين . عنه القاسم بن الربيع في باب

١ – روى الكليني في باب الأشارة والنص على ابي جعفر الجواد (ع) عن علي بن محمد عن سهل عن محمد بن الوليد عن يحيى بن حبيب الزيات قال اخبرني من كان عند ابي الحسن الرضا (ع) جالسا فلما نهضوا قال لهم القوا اباجعفر فسلموا عليه واحدثوا به عهدا فلما نهض القوم التفت الى فقال يرحم الله المفضل انه كان يقنع بدون هذا (ح س ن) عفى عنه

فرض العلم . احمد بن محمد عن عمر بن عبد العزيز عن الخيبرى عن المفضل عن ابى عبد الله عليه السلام فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه النكاح. محمد بن يحيى عن احمد بن محمد عن عمر بن عبد العزيز عن الخيبرى عن يونس بن ظبيان و مفضل بن عمر فى [فى] فى مولد ابى عبد الله جعفر بن محمد عليهما السلام . احمد بن محمد بن خالد البرقى عن بعض اصحابه عن ابى سعيد الخيبرى عنه فى باب رواية الكتب وفى بعض النسخ الخدرى بدل الخيبرى والظاهر انه اشتباه لبعد زمان الخدرى عن المفضل بن عمر جدا وان بعض اصحابه هو عمر بن عبد العزيز ويأتى فى النسب ايضا ما يشعر بهذا والله اعلم. عنه عبد الله بن القاسم فى مولد ابى عبد الله جعفر بن محمد عليهما السلام وفى باب فى الغيبة . عنه محمد بن المساور فيه . عنه ابراهيم بن خلف بن عباد الأنماطى فيه . على بن حسان عن عمه عبد الرحمن بن كثير عنه فيه . عنه المفضل بن زايدة فى باب من مات وليس له امام . عنه عمر بن ابان فى باب فضل صوم شعبان. عنه عمر بن ابان الكلبى فى مولد امير المؤمنين عليه السلام. عيسى بن سليمان النخاس عن المفضل بن عمر عن الخيبرى و يونس بن ظبيان فى باب صلة الامام عليه السلام هذا من المواضع التى روى فيها متعاكسا . عنه منذر بن بريد فى باب من اذى المسلمين . عمر بن عبد العزيز عن معلى بن خنيس و(عن خ) عثمان بن سليمان النخاس عن مفضل بن عمر و يونس بن ظبيان فى آخر جلد الأصول. عبد الله بن الفضل عن المفضل بن عمر عن جابر بن يزيد الجعفى فى مشيخة [يه] فى طريق جابر بن عبد الله الانصارى. ابن ابى عمير عن على الصيرفى عنه فى [بص] فى باب انفاق الدراهم المحمول عليها وفى [يب] فى باب بيع الواحد بالاثنين. عنه عبد الله بن يونس السبيعى فى باب فضل الكوفة. عنه عثمان بن عيسى فى [فى] فى باب اخوة المؤمنين وفى باب الطاعة والتقوى فى كتاب الكفر والأيمان. الحسن بن على بن ابى حمزة عن الحسين بن محمد بن عبد الكريم ابو على (كذا) فى نسخة و فى اخرى عن الحسين بن محمد عن عبد الكريم ابو على (كذا) عنه فى [يب] فى باب حد حرم الحسين عليه السلام. ابو اسمعيل السراج عن بشر بن جعفر عه فى [فى] فى باب ما عند الأئمة عليهم السلام من آيات الأنبياء عليهم السلام . عنه موسى الصيقل فى باب الاشارة والنص على ابى الحسن موسى عليه السلام. عنه عبد الله القلافيه. ابن محبوب عن هشام الخراسانى عنه فى كتاب الروضة بعد حديث نوح عليه السلام يوم القيمة .

المفضل بن غياث القرشى كوفى [ق] «مح» .

المفضل بن قيس بن رمانه [قر ق] مولى الأشعريين اسند عنه [ق] محمد بن بشير قال حدثنا محمد بن عيسى عن ابى احمد وهو ابن ابى عمير عن مفضل بن قيس بن رمانة قال وكان خيارا حدثنى طاهر بن عيسى قال حدثنى جعفر بن احمد قال حدثنا ابو الحسين قال حدثنا على بن الحسن قال اخبرنى العباس بن عامر عن مفضل بن قيس بن رمانة الاشعرى قال دخلت على ابى عبد الله عليه السلام فشكوت اليه بعض حالى وسالته الدعاء فقال يا جارية هاتى الكيس الذى وصلنا به ابو جعفر فجائت بكيس فقال هذا كيس فيه اربعمائة دينار فاستعن به قال قلت لا والله جعلت فداك ما اردت هذا ولكن اردت الدعاء بى فقال لى ولا ادع الدعاء ولكن لا تخبر الناس بكل ما انت فيه فتهون عليهم. حمدويه قال حدثنا محمد بن عيسى عن ابن ابى عمير عن مفضل بن قيس بن رمانة قال وكان خيرا قال قلت لابى عبد الله عليه السلام ان اصحابنا يختلفون فى شيء فاقول

قولى فيها قول جعفر بن محمد فقال بهذا نزل جبرئيل عليه السلام قال ابو احمد لو كان شاهدا ما اجترى على هذا الا بحقيقه [كش] «مح».

قال ابو احمد لو كان شاطرا ما اخبرنى على هذا الا بحقيقه «س».

عنه محمد بن ابراهيم الصيرفى فى [فى] فى باب كراهية المسئلة فى كتاب الزكوة.

المفضل بن مالك الكوفى [ق] «مح».

المفضل بن محمد الضبى الكوفى نزل البصرة [ق] «مح».

المفضل بن مزيد [قر] اخو شعيب الكاتب روى الكشى حديثا يعطى انه كان شيعيا [صه] محمد بن مسعود قال حدثنى احمد بن منصور عن احمد بن الفضل عن محمد بن زياد عن المفضل بن مزيد ابى شعيب الكاتب قال قال ابو عبدالله عليه السلام انظر ما اصبت فعد به على اخوانك فان الله عزوجل يقول ان الحسنات قال مفضل كنت خليفة اخى على الديوان وقد قلت ترانى مكانى من هؤلاء القوم فما ترى قال لو لم يكن كيت محمد بن مسعود قال حدثنى جعفر بن احمد قال حدثنى العمركى عن محمد بن على وغيره عن ابن ابى عمير عن مفضل بن مزيد اخى شعيب الكاتب قال دخلت على ابى عبدالله عليه السلام وقد امرت ان اخرج لبنى هاشم جوائز فلم اعلم الا وهو على راسى وانا مستخل فوثبت اليه فسالنى عما امر لهم فناولته الكتاب قال ما ارى لأسمعيل هنا شيئا فقلت هذا الذى خرج الينا ثم قلت له جعلت فداك قد ترانى مكانى من هؤلاء القوم فقال لى انظر ما اصبت فعد به على اصحابك فان الله جل وعلا يقول ان الحسنات يذهبن السيئات [كش] «مح».

عنه سيف بن عميرة فى [فى] فى باب النهى عن القول بغير علم.

المفضل بن مهلهل التميمى السعدى الكوفى [ق] امام عابد ورع قانت صدوق توفى سنة سبع وستين ومائة قاله الذهبى وقال ابن حجر ثقة ثبت نبيل عابد من السابعة «مح».

المفضل بن يزيد الكوفى [ق] «مح».

عنه ابن ابى عمير فى [يب] فى باب الامر بالمعروف والنهى عن المنكر وفى [فى] فى باب انكار المنكر بالقلب و فى كتاب الروضة بعد حديث الصيحة. محمد بن عيسى عن داود بن رزين عن المفضل عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الدعاء للعلل والامراض احمد بن محمد عن ابى سعيد القماط عن المفضل عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب التحميد والتمجيد. صالح بن عقبه عن المفضل عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب فى الطاف المؤمن. اسمعيل بن منصور عن عن المفضل عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب ادخال السرور على المؤمن.

مقاتل بن حيان [ق] «مح».

مقاتل بن سليمان [قر] الخراسانى [ق] البجلى وقيل البلخى [كش] يترى [قر، كش] قاله الشيخ الطوسى والكشى و قال البرقى انه عامى [صه] «مح».

الحسن بن محبوب عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب الوصية من لدن آدم عليه السلام وفى كتاب الروضة بعد حديث القباب.

مقاتل بن مقاتل بن قياما واقفى خبيث من اصحاب الرضا عليه السلام [صه، جخ] اظن اسمه خشيش [ضا] ثم قال مقاتل بن مقاتل و فى [جش] البلخى روى عن الرضا عليه السلام له كتاب عنه الحسن بن على بن يوسف وفى [كش] نصر بن الصباح قال حدثنى اسحق بن محمد البصرى عن القاسم بن يحيى عن حسين بن عمر بن يزيد قال دخلت على الرضا عليه السلام و انا

شاك فى امامته وكان زميلى فى طريقى رجل يقال له مقاتل بن مقاتل وكان قد مضى على امامته بالكوفة فقلت له عجلت فقال عندى فى ذلك برهان و علم قال الحسين فقلت للرضا عليه السلام قدمضى ابوك فقال اى والله وانى لفى الدرجة التى فيها رسول الله وامير المؤمنين عليهما السلام ثم قال ان الله تبارك وتعالى يقول السابقون السابقون اولئك المقربون العارف للأمامة حتى تظهر الامامة ثم قال ما فعل صاحبك فقلت من فقال مقاتل بن مقاتل المستوى الطويل اللحية الأقنى الأنف وقال اما انى ما رايته ولادخل على ولكنه آمن وصدق فاستوص به قال فانصرفت من عنده الى رجل فاذا مقاتل راقد فحركته ثم قلت له بشارة عندى لااخبرك بها حتى تحمد الله مائة مرة فقبل ثم اخبرته بما كان «مح» .

عنه على بن دويل فى [يب] فى باب الاغسال المفروضات وفى باب صلوة الحاجة وفى [فى] فى باب صلوة الحوائج . سعد بن سعد عنه عن ابى الحرث فى باب التطوع فى السفر وفى [يب] فى باب نوافل الصلوة فى السفر.

المقداد بن الاسود و اسم ابيه عمر البهرانى وكان الأسود بن عبد يغوث قد تبناه فنسب اليه يكنى ابامعبد ثانى الاركان الأربعة [صه ٥٠ى] بن عمرو [ل] عظيم القدر شريف المنزلة جليل من خواص على عليه السلام [صه] على بن الحكم عن سيف بن عميره عن ابى بكر الحضرمى قال قال ابو جعفر عليه السلام ارتد الناس الاثلثة نفر سلمان وابوذر والمقداد قال قلت فعمار قال قد كان جاض جيضة ثم رجع ثم قال ان اردت الذى لم يشك ولم يدخله شيىء فالمقداد فاما سلمان فانه عرض فى قلبه ان عند امير المؤمنين عليه السلام اسم الله الاعظم لو تكلم به لاخذتهم الارض وهو هكذا واما ابوذر فامره امير المؤمنين عليه السلام بالسكوت ولم ياخذه فى الله لومة لائم فابى الا ان يتكلم [كش] والروايات فى جلالة قدره اكثر من ان يسعها المقام وفضله بين الخواص والعوام اشهر من ان يحتاج الى البيان «مح» .

المقدام (المقداد خ ل) بن معدى كرب [ل] «مح».

مقرن [ل] «مح» .

مقرن السراج [قر] «مح» .

مقرن بن سويد بن نجيح كوفى [ق] «مح» .

مقرن بن صالح الهمدانى مولاهم كوفى [ق] «مح» .

مقرن بن عبدالرحمن مولاهم كوفى [ق] «مح» .

مقرن الفتيانى روى عنه ابو سعيد المكارى [ق] «مح» .

محمد بن سنان عن مقرن عن محمد بن سوقة عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب الاقتصاد فى العبادة فى كتاب الكفر والايمان الهيثم بن واقد عن مقرن عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب معرفة الامام والرد اليه وفى مولد النبى صلى الله عليه وآله .

مقسط بن عبدالله اخو قاسط [سين] «مح» .

مكى بن على بن ابى زيد الحمامى القاضى نجم الدين ورع عدل [جب] .

مكى بن على بن سختويه فاضل [ل] وفى [د] شختويه بفتح الشين المعجمة والواو المفتوحة «مح» .

مموية بن معروف ضعيف [صه ٥٠ لم]

١- جاض عنه يجيض حاد عنه وعدل (ق)

روى عنه محمد بن احمد بن يحيى [لم] «مح».

منبه بن عبدالله ابو الجوزا التميمي صحيح الحديث [صه٠جش] عنه محمد بن الحسن [جش] اى الصفار «مح».

عنه سعد بن عبدالله و محمد بن الحسن الصفار فى [ست] فى ترجمة . الحسين بن علوان وفى مشيخة [يه] فى طريق ابى الجوزا . عنه سعد بن عبدالله ثلث مرات فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات و اخرى فى [بص] فى باب عرق الجنب والحايض يصيب الثوب . محمد بن الحسن الصفار عن عبدالله بن المنبه فى باب الاجر على تعليم القران و كذا فى [يب] فى كتاب المكاسب وفى باب صفة الوضوء وفى [بص] فى باب وجوب المسح على الرجلين والظاهر انه اشتباه من النساخ على ما بينا قرائنه فى ترجمة الحسين بن علوان وعبدالله بن المنبه. محمد بن احمد بن يحيى عن ابى جعفر عنه فى [يب] فى باب الشهداء واحكامهم وفى باب الاجارات وفى باب تفصيل احكام النكاح وفى باب المهور والأجور وفى باب النذور . عنه احمد بن محمد بن خالد فى [فى] فى باب اكيل السبع وابو جعفر المذكور هو احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عنه فى باب القتلى من ابواب الجنائز و فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين . عنه محمد بن احمد بن يحيى فى . ب . صلوة على الأموات من ابواب الزيادات فى الجزء الأول و فى باب احكام الطلاق وفى [بص] فى باب تحليل المتعة وروى هذا الحديث فى [يب] فى باب تفصيل احكام النكاح بواسطة ابى جعفر عنه. محمد بن احمد بن يحيى عن محمد بن الحسين عنه فى باب اللعان . على بن ابراهيم عن ابيه عنه فى باب من يجب عليه الجهاد . على بن ابراهيم عن ابيه عن ابى الجوزاء عن الحسين بن علوان فى [فى] فى باب جهاد الرجل والمرأة .

المنتهى بن الحسين بن على الحسينى المرعشى السيد الزاهد عالم ورع . ابنه السيد كمال الدين المرتضى عالم مناظر واعظ وله شرح كتاب الذريعة التعليق شاهدته ولى عنه رواية . سبطه السيد تاج الدين المنتهى بن المرتضى فاضل مبرز مناظر وله مسائل اصولية جرت بينه و بين الشيخ الامام سديد الدين محمود الحمصى رحمهما الله . سبطه السيد ناصر الدين محمد بن الحسين بن المنتهى الحسينى صالح واعظ عالم قاضى قم [جب].

منجح مولى الحسين عليه السلام قتل معه [سين٠د] «مح».

المنخل بن جميل الكوفى [ق٠كش] الاسدى [جش] بياع الجوارى [كش٠جش٠ صه] ضعيف فاسد الرواية روى عن ابى عبدالله عليه السلام له كتاب عنه محمد بن سنان [جش] واحمد بن ميثم [ست] قال محمد بن مسعود سالت على بن الحسن عن المنخل بن جميل فقال هو لا شيىء متهم [كش٠صه] بالغلو [كش] روى عن ابى عبدالله وابى الحسن عليهما السلام كان كوفيا ضعيفا وفى مذهبه غلو وارتفاع [صه] «مح».

عنه عمار بن مروان فى [فى] فى باب ان الأئمة عليهم السلام عندهم جميع الكتب وفى باب فيه ذكر الارواح التى فى الأئمة عليهم السلام و اربع مرات فى باب فيه نكت و نتف من التنزيل.

مندل بن على العنزى . عربى عامى قاله البرقى . وقال النجاشى اسمه عمر واخوه حيان ثقتان روى عن ابى عبدالله عليه السلام [صه] الكوفى [قى] له كتاب عنه الحسن بن محمد بن على الازدى [جش] «مح».

محمد بن على بن النعمان عن مندل (جندل ح) عن ابى اسامة عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى]

فى مولد الحسن بن على صلوات الله عليهما .
الحسن بن على بن ابى حمزة عن مندل عن ابن مسكان فى باب فى نحوه فى خلاف النساء فى الراى . ظريف بن ناصح عن مصبح عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الصلوة فى السفر من ابواب الزيادات .

مندلف الكوفى روى عنه يونس [ق] و يحتمل كونه مندل «مح» .

منذر بن ابى طريفة من اصحاب الباقر عليه السلام مجهول [صه ٠ جخ] البجلى مولاهم كوفى روى عنهما ابنه الحسين [ق] هو عم ابى جعفر مؤمن الطاق روى عن على بن الحسين و ابى جعفر و ابى عبدالله عليهم السلام [جش] «مح» .

منذر الثورى [ين] «مح» .

منذر بن جفير بن حكيم العبدى عربى صميم روى ابوه عن ابى عبدالله عليه السلام له كتاب عنه اسمعيل بن مهران [جش] بن جيفر العبدى [ست ٠ ق] كوفى [ق] له كتاب عنه صفوان بن يحيى [ست] هذا و ابن جفير واحد و انما الخلاف فى اسم الاب كما تقدم [مح] .

عبدالله بن المغيرة عن منذر بن جيفر بتقديم الياء فى مشيخة [يه] فى طريقه . محمد بن اسمعيل بن بزيع عن منذر بن جيفر عن هشام بن سالم فى كتاب الروضة بعد حديث الفقهاء و العلماء . اسمعيل بن مهران عن منذر بن جيفر عن الحكم بن ظهير فيه فى خطبة اخرى لعلى عليه السلام بعد حديث اسلامه .

منذر السراج مجهول من اصحاب الباقر عليه السلام [صه ٠ جخ] «مح» .

منذر بن سليمان [سين] «مح» .

منذر بن الصباح الزيات الكوفى [ق] «مح» .

منذر بن محمد بن المنذر بن سعيد بن ابى الجهم القابوسى ابو القاسم من ولد قابوس بن النعمان بن المنذر ناقله الى الكوفة ثقة من اصحابنا من بيت جليل [جش ٠ صه] الا ان فيها سعيد ابى الجهم القابوسى ناقله [الخ] قال الكشى قال محمد بن مسعود حدثنا عبدالله بن محمد بن خالد قال حدثنى منذر بن قابوس و كان ثقه و هذا السند مشكور [صه] له كتب عنه احمد بن محمد بن سعيد [جش] «مح» .

عبدالله بن محمد بن خالد عن منذر بن محمد بن قابوس عن منصور بن السندى فى [فى] فى باب فى الغيبة . محمد بن يعقوب عن احمد بن محمد عن سعيد (سعيدخ) بن المنذر بن محمد عن ابيه عن جده فى خطبة لأمير المؤمنين عليه السلام فى آخر كتاب الروضة .

منذر النضرى [ى] وهو منذر بن مالك ابو نضرة كما يأتى فى الكنى «مح» .

منصور بن ابى الاسود الليثى مولاهم كوفى الخياط [ق] كوفى ثقة [د ٠ جش] روى عن ابى عبدالله عليه السلام له كتب عنه الحسين بن محمد بن على الازدى [جش] «مح» .

منصور بن ابى بصير مولى ابى الحسن عليه السلام [ظم] «مح» .

منصور بن حازم البجلى مولاهم كوفى اسند عنه [ق] بن حازم ابو ايوب البجلى كوفى ثقة عين صدوق من جلة اصحابنا و فقهائهم روى عن الصادق و الكاظم عليه السلام [صه ٠ جش] له كتب عنه يونس بن عبدالرحمن و محمد بن الحسين الطائى [جش] عنه ابن ابى عمير و صفوان [ست] و فى [كش] عن جعفر بن محمد (احمدخ) بن ايوب عن صفوان عن منصور بن حازم ما يشهد بحسن عقيدته و استقامة طريقته و انه عرض ذلك على الصادق عليه السلام و انه عليه السلام قال له مرارا رحمك الله و ضحك و قال

له سلنى عما شئت فلا انكرك بعد اليوم ابدا «مح» .

عنه صفوان بن يحيى مرتين فى [يب] فى باب المهور والأجور وكثيرا . عنه ابان بن عثمان فيه وفى باب وصية الصبى و فى [بص] فى باب انه اذا دخل بالمراة و لم يسم لها مهرا و فى باب ان الموصى له يموت قبل الموصى . الحسين بن سعيد عن القاسم عن ابان عنه فى [يب] فى باب لحوق الاولاد بالآباء . عنه عنه عن منصور عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب حكم الأيلاء . عنه جميل بن دراج فيه . عنه جميل بن دراج و محمد بن حمران فى باب الحيض من ابواب الزيادات وفى [بص] فى باب المراة تحيض فى يوم من ايام رمضان . عنه جميل بن دراج فى [يب] فى باب الشفعة وفى [فى] فى باب الأيلاء وفى [بص] فى باب العدد الذى يثبت بينهم الشفعة . سيف بن عميرة عن منصور بن حازم الاسدى الكوفى فى مشيخة [يه] فى طريقه . عنه سيف بن عميرة فى [يب] فى باب حكم من اسلم فى شهر رمضان و فى باب الطواف وفى باب الذبح و فى باب الكفارة عن خطاء المحرم وفى [بص] فى باب المسافر يدخل عليه الوقت فلا يصلى وفى باب الحايض تطهر عند وقت الصلوة . موسى بن القاسم عن محمد بن (عن خ) سيف بن عميرة عنه فى [يب] فى اواخر باب الطواف . عنه عن محمد بن سيف بن عميرة عنه فى [بص] فى باب من اضطر الى اكل الميتة. والصيد . عنه عن محمد بن سيف عن منصور فى [يب] فى باب الكفارة عن خطاء المحرم . عنه عن محمد بن سيف بن عميرة عن منصور بن حازم فيه الظاهر ان محمد بن سيف اشتباه لعدم وجوده فى كتب الرجال والصواب موسى بن القاسم عن محمد عن سيف بن عميرة بقرينة رواية محمد عن سيف بن عميرة وهو عن منصور بن حازم كثيرا الظاهر ان محمد هذا هو ابن ابى عمير بقرينة رواية موسى بن القاسم عنه كثيرا والله اعلم . عنه ابو بكر الحضرمى و زيد الشحام فى باب صفة الاحرام وفى [بص] فى باب كيفية التلفظ بالتلبية. عنه ابن مسكان فى باب ماذبح من الصيد فى الحل و فى باب انه اذا سمى المهر من ابواب العدد وفى [فى] فى باب كفارة ما اصاب المحرم من الطير وفى [يب] فى باب بيع الواحد بالأثنين وفى باب الكفارة عن خطاء المحرم قريباً من الأخر. عنه عبدالله بن مسكان فيه. عنه الكاهلى فى باب الغرر والمجازفة ومرتين فى باب الشفعة واخرى فى [بص] فى باب العدد الذى يثبت بينهم الشفعة وفى [فى] فى باب الشفعة . عنه ابو المغرا فى باب جامع فى حريم الحقوق وفى [بص] فى باب ان اللعان يثبت بين الحر والملوكة و فى [يب] فى باب اللعان. احمد بن محمد عن محمد بن عيسى عنه عن هشام بن سالم فى باب الرهون. احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن عيسى عن منصور عن هشام بن سالم فى باب بيع المضمون وفى باب وصية الصبى وفى [فى] فى باب الرهن احمد بن محمد عن ابيه محمد بن عيسى عنه عن هشام بن سالم فى باب عتق الصغير وفى [يب] فى باب العتق. احمد بن محمد بن عيسى عن منصور عن هشام بن سالم فى [فى] فى باب الظلم. عنه الوشاء فى باب البر بالوالدين. عنه عبدالله بن المغيرة فى باب الاستبراء من البول و فى باب مايجوز من الوقف والصدقة . عبدالله بن المغيرة عنه عن بكر بن حبيب فى [يب] فى باب الشركة والمضاربة. ابن المغيرة عن منصور عن ابان بن تغلب فى [بص] فى باب مقدار دية اهل الذمة م ~~فى [يب] فى باب الشركة والمضاربة ابن المغيرة عن منصور عن ابان بن تغلب فى [بص] فى باب~~

~~مقداردية اهل الذمة~~ و فى [يب] فى باب القود بين الرجال والنساء . عنه عبدالله بن المغيرة فى باب الوقوف والصدقات . الحسن بن على عن ظريف عنه فى باب ديات الشجاج . عنه على بن النعمان فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات . عنه عن منصور بن حازم عن ابى بصير فى باب فضل شهر رمضان والصلوة فيه . عنه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الصلوة فى السفر من ابواب الزيادات وفى باب افضل الفطرة . عنه عنه عن ابى بصير فى [بص] فى باب الزيادات فى شهر رمضان فى كتاب الصلوة. على بن النعمان عن منصور بن خارجة فى نسخة واخرى بن حازم عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب افضل الفطرة الظاهر ان ابن خارجة اشتباه لعدم وجوده فى كتب الرجال والصواب ابن حازم بقرينة رواية على بن النعمان عنه كثيرا والله اعلم . عنه يونس بن يعقوب فى [بص] فى باب من نسى القرائة و فى [فى] فى باب السهو فى القرائة وفى [يب] فى باب التيمم وفى باب تفصيل ما تقدم ذكره فى الصلوة و فى [بص] فى باب ان المتيمم اذا وجد الماء . عنه على بن احمد بن اشيم فى باب المريض يصلى فى محمله وفى [يب] فى باب صلوة المضطر فى اواخر كتاب الصلوة . محمد بن عبدالجبار عنه عن ابن ابى يعفور فى باب الذبائح والأطعمة و فى [فى] فى باب الطلا فى كتاب الاشربة محمد بن اسمعيل بن بزيع عن منصور بن حازم فى نسخة واخرى يونس عن طلحة بن زيد فى باب بذل العلم الظاهر ان الصواب منصور بن يونس بقرينة رواية محمد بن اسمعيل عنه وروايته عن طلحة بن زيد والله اعلم. عنه عاصم بن حميد فى باب اختلاف الحديث . عنه الحسن بن على بن ابى حمزة فى باب فضل القران. عنه جعفر بن بشير فى باب التسليم فى كتاب العشرة . الحسن بن الجهم عن منصور عن ابى بصير فى باب الأقتصاد فى العبادة فى كتاب الكفر والايمان . محمد بن الحسين عن ابيه عن منصور بن حازم او غيره عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب المواقيت اولها و آخرها. عنه داود بن النعمان فى باب العصبية فى كتاب الكفر والأيمان و فى باب الصايم يقبل او يباشر . عنه حفص بن البخترى فى باب صفة الأقران وما يجب على القارن وفى باب النهى عن الصيد وفى باب الهدى يعطب وفى [بص] فى باب انه لا يجوز الأشارة الى الصيد وفى باب من ضل هديه فوجده غيره. عنه ابن ابى عمير فى باب وقت طواف الزيارة للمتمتع و فى باب انه لا عتق قبل الملك وفى [يب] فى باب الكفارة عن خطاء المحرم وفى باب زيارة البيت. عنه الحرث بن المغيرة النصرى وعمر بن حنظلة فى باب اوقات الصلوة. عثمان بن عيسى عنه عن بكر بن حبيب فى باب كيفية الصلوة وفى [بص] فى باب وجوب التشهد وفى [فى] فى باب التشهد فى الركعتين الاوليين . ابن ابى عمير عن حماد عنه فى باب بدو الاذان والاقامة عنه عنه عن منصور عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الاذان والأقامة من ابواب الزيادات. عنه على بن الحسن بن رباط فى باب انه لا يجوز الوصية باكثر من الثلث . عنه ابن رباط فى باب بيع مالا يكال ولا يوزن وفى [يب] فى باب بيع الواحد بالأثنين وفى باب الشركة والمضاربة. عنه على بن الحسن بن رباط فى باب الوصية بالثلث وفى باب الزيادات فى فقه النكاح . محمد بن حفص عن منصور عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب البينتين يتقابلان. عنه ابن رياب فى باب من يحرم نكاحهن بالاسباب عنه على بن رياب فى [بص] فى باب الرجل والمرأة اذا كانا ذميين فى كتاب النكاح . عنه منصور بن يونس فى [فى] فى باب انه لا رضاع بعد فطام.

عنه عبدالرحمن بن الحجاج فى باب المملوك يتزوج بغير اذن مولاه. محمد بن احمد بن يحيى عن العباس عنه عن على بن اسباط فى باب وقت النفر الاول. عنه عنه عن منصور عن على بن اسباط فى [يب] فى باب النفر من منى.

منصور بن الحسين الابى الوزير السعيد ذو المعالى زين الكفاة ابو سعد فاضل عالم فقيه وله نظم حسن قرء على شيخنا الموفق ابى جعفر الطوسى و روى عنه الشيخ المفيد عبدالرحمن النيشابورى رحمهم الله [جب].

منصور بن دينار الأسدى الكوفى اسند عنه [ق] «مح».

منصور صاحب الصحف [ق] «مح».

منصور بن العباس [دى] كوفى او بغدادى كان داره بباب الكوفة ببغداد [ج] ابو الحسن الرازى سكن بغداد ومات بها كان مضطرب الأمر [صه • جش • د] له كتاب عنه احمد بن ما بندار [جش] عنه احمد بن ابى عبدالله [ست • لم] «مح».

هذا من المواضع التى ذكر الشيخ رحمه الله تعالى فيها شخصا واحدا ممن روى عن الأئمة عليهم السلام و ممن لم يرو والله اعلم بحقيقة الحال. سهل بن زياد عنه عن محمد بن عبدالله بن رافع فى [يب] فى باب حكم المسافر والمريض فى الصيام. عنه عنه عن على بن اسباط فى باب النفر من منى. عنه عنه عن الحسن بن على بن يقطين فى باب الذبائح والأطعمة. عنه عنه عن جعفر بن احمد المكفوف فى آخره. عنه عنه عن ابراهيم الاحول فى آخر باب علامة اول شهر رمضان. عنه عنه عن اسمعيل بن مهران فى [بص] فى باب كراهية لبس الحلى للمرأة فى حال الأحرام. عنه عنه عن محمد بن عبدالله بن واسع فى باب صوم التطوع فى السفر. عنه عنه عن اسمعيل بن مهران فى [فى] فى باب ما يجوز للمحرمة ان تلبس من الثياب. عنه عنه عن ابن مياح فى باب طلب الرياسة. عدة من اصحابنا عن احمد بن محمد وسهل بن زياد عنه عن محمد بن الحسن بن السرى فى باب النوادر فى كتاب فضل القران. على بن محمد بن بندار عن احمد بن محمد عنه عن سليمان بن رشيد فى باب الثريد من ابواب الاطعمة. معلى بن محمد عنه عن على بن اسباط فى مولد النبى صلى الله عليه وآله وفى باب اصول الكفر وار كانه. عنه عنه عن سعيد بن جناح فى باب من وفق له الزوجة الصالحة. عنه عنه عن الحسن بن على بن يقطين فى باب نوادر بعد باب الفرش فى كتاب الزى والتجمل. محمد بن الحسين عنه عن صفوان بن يحيى فى باب فيما جاء ان حديثهم صعب مستصعب. محمد بن احمد بن يحيى عن ابى عبدالله عنه عن ابن اسباط فى [يب] فى باب الذبح. عنه عنه عن الحسن بن على بن يقطين فى باب الزيادات فى القضايا والأحكام وفى باب الرهون وعن اسمعيل بن سهل الكاتب فى باب الزيادات فى فقه النكاح. وعن محمد بن عبدالله بن ابى ايوب فى باب الذبائح والاطعمة. وعن عمرو بن سعيد فى باب الحد فى السكر. على بن محمد القاسانى عن منصور بن عباس واحمد بن زكريا عن محمد بن على بن عيسى فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات. محمد بن موسى الهمدانى عنه عن الحسن بن على بن فضال فى باب اللقطة. ابو جعفر احمد بن ما بندار عنه عن جعفر الجوهرى فى باب فضل زيارة ابى الحسن موسى عليه السلام. سلمة بن الخطاب عنه يرفعه الى ابى عبدالله عليه السلام فى باب حد حرم الحسين عليه السلام اقول لم يبلغ بنظرنا القاصر روايته عن احد من الأئمة عليهم السلام الظاهر انه ممن لم يروعنهم عليهم السلام والله اعلم.

منصور بن محمد بن عبدالله الخزاعي روى عن ابى عبدالله عليه السلام وهو الذي يقال لاخيه سلمة بن محمد اخى منصور ثقتان رويا عن ابى عبدالله عليه السلام [صه٥٠جش] له كتب عنه الحسن بن محمد بن سماعة [ست] الحسن بن محمد بن سماعة عن احمد بن المفضل عنه [جش] «مح» .

منصور بن المعتمر من اصحاب الباقر عليه السلام يترى [صه٥٠جخ] بن المعتمر ابو عتاب السلمى الكوفى تابعى [ق] «مح» .

منصور بن الوليد الصيقل [قر] الكوفى يكنى ابامحمد روى عنهما [ق] «مح».

محمد بن منصور الصيقل عن ابيه منصور الصيقل فى مشيخة [يه] فى طريقه. عنه عن ابيه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب طلاق الحامل وفى [بص] فى باب طلاق الحامل وفى [يب] فى باب احكام الطلاق . اسحق بن عمار عن منصور الصيقل عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب ضروب الحج وفى [بص] فى باب ان التمتع فرض من نأى عن الحرم وفى [فى] فى باب اصناف الحج . سيف عن منصور(١) الصيقل عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الرجل يصلى فى ثوب وهو غير طاهر روى هذا الخبر بعينه عبدالله بن جبلة عن سيف عن ميمون عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب تطهير الثياب من ابواب الزيادات الظاهر انه الصواب بقرينة رواية سيف عن ميمون الصيقل كثيرا على ما يجئى فى ترجمته واتحاد الخبر والله اعلم . محمد بن سنان عن منصور الصيقل عن ابيه عن ابى بصير عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الهريسة . احمد بن ابى عبدالله البرقى عن ابن سنان عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب تفصيل احكام النكاح . محمد بن سنان عن منصور الصيقل عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب من احل الله نكاحه من النساء . ابو عبدالله البرقى عن ابن سنان عن منصور الصيقل عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب انه لا ينبغى ان يتمتع الا بالمؤمنة . ابو عبدالله البرقى عن محمد بن سنان عن منصور الصيقل عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب تحريم الجمع بين الاختين فى المتعة . ابان بن عثمان عن منصور الصيقل عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الزكوة فى مال اليتيم وفى [يب] فى باب زكوة اموال الاطفال. ابن مسكان عنه عنه عليه السلام فى باب بيع الواحد بالاثنين وفى [بص] فى باب بيع السيوف المحلاة بالفضة وفى [فى] فى باب الرضا بموهبة الايمان . عمر بن ابان عن منصور الصيقل عن ابى جعفر عليه السلام فى باب سوال العالم . على بن الحكم عن منصور الصيقل عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب من ابطأت عليه الاجابة . الحسن بن محمد بن سماعة عن جعفر وصالح بن خالد و جميل عن منصور الصيقل عن ابيعبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب بيع السيوف المحلاة بالفضة روى هذا الخبر بعينه الحسن بن محمد بن سماعة عن جعفر وصالح بن خالد عن جميل عن منصور الصيقل عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب بيع الواحد بالاثنين الظاهر انه الصواب بقرينة رواية جعفر بن سماعة عن جميل على ما فى ترجمة جميل بن دراج و اتحاد الخبر والله اعلم .

منصور بن يونس القرشى مولاهم ابو يحيى يقال له بزرج [ق] وقيل ابو سعيد كوفى ثقة روى عن ابى عبدالله و ابى الحسن عليهما السلام له كتاب عنه عبيس [جش] عنه على بن حديد و محمد بن اسمعيل بن بزيع و ابن ابى عمير [ست] واقفى [ظم] عنه [صه] حدثنى

١- ميمون (خل)

حمدويه قال حدثنا الحسن بن موسى قال حدثني محمد بن الاصبغ عن ابراهيم عن عثمان بن القاسم قال قال منصور بزرج قال لي ابو الحسن عليه السلام ودخلت عليه يا منصور اما علمت ما احدثت في يومي قال قلت لا قال قد صيرت عليا ابني وصيي والخلف من بعدي فادخل عليه فهنه بذلك و اعلمه اني امرتك بهذا قال فدخلت عليه فهنيته بذلك واعلمته ان اباه امرني بذلك قال الحسن بن موسى ثم جحد منصور هذا بعد ذلك لاموال كانت في يده [كش] والوجه عندي التوقف فيما يرويه [صه] «مح».

علي بن حديد ومحمد بن اسمعيل بن بزيع جميعا عنه في مشيخة [يه] في طريقه. عنه محمد بن اسمعيل في [بص] في باب ما للرجل من المرأة اذا كانت حايضا و كثيرا فيه وغيره. محمد بن عبد الحميد عنه عن ابن اذينه في [في] في باب ان الله عزوجل لم يعلم نبيه علما الا امره ان يعلمه امير المؤمنين عليه السلام عنه عنه. بشير الدهان في باب التسليم وفضل المسلمين. عنه عن سعد بن ظريف في باب ما فرض الله عزوجل و رسوله صلى الله عليه وآله من الكون مع الأئمة عليهم السلام. اسمعيل بن مهران عنه عن هرون بن خارجة في باب التقدم في الدعاء. ابن فضال عنه عن محمد بن مروان في باب البكاء في كتاب الدعاء. عنه عنه عن ابي حمزة في باب المؤمن وعلاماته. محمد بن يعقوب عن علي بن محمد عن علي بن العباس عن الحسن بن عبد الرحمن عنه عن ابي بصير في كتاب الروضة. عنه عنه عن علي عن الحسن عن منصور عن حريز بن عبد الله فيه بعد حديث نوح عليه السلام يوم القيمة. علي بن الحكم عنه عن عنبسة بن مصعب فيه بعد حديث الصيحة. عنه عنه عن عبد الرحمن بن سيابة في باب صيد المجوس. عنه عنه عن سليمان بن خالد في باب في صنوف اهل الخلاف. عنه عنه عن عنبسة العابد في [يب] في باب المواقيت من ابواب الزيادات. الحسن بن محمد بن سماعة عن محمد بن زياد عنه عن العبد الصالح عليه السلام فيه وفي [بص] في باب اول وقت الظهر محمد بن زياد هذا هو ابن ابي عمير بقرينة رواية الحسن بن محمد بن سماعة عنه. ابن ابي عمير عنه عن محمد بن مروان في [في] في باب البكاء في كتاب الدعاء. عنه عنه عن ابي بصير في باب ادب الصائم عنه عنه عن ابي حمزة في باب فضل القصد في كتاب الزكوة. محمد بن ابي عمير عن منصور بزرج عن ابي حمزة الثمالي في [يه] في باب تحريم الدماء والأموال و مرة اخرى فيه. صفوان بن يحيى عن منصور بزرج عن عبد صالح عليه السلام في [بص] في باب من عقد على امراة وشرط لها ان لا يتزوج عليها من ابواب المهور وفي [يب] في باب المهور والأجور. سعيد بن يسار عنه عن ابي عبد الله عليه السلام في [في] في باب الصمت و حفظ اللسان. الوشاء عنه عن عباد بن كثير في باب تذاكر الاخوان. عنه اسمعيل بن بشار في باب في تأديب النساء. عبيس بن هشام و صالح بن خالد عنه عن العبد الصالح عليه السلام في باب طلاق المضطر.

منقذ بن الصباح الازدي الكوفي [ق] «مح».

المنكدر بن محمد بن المنكدر التيمي المدني القرشي مات سنة اثنتين وثمانين ومائة [ق] «مح».

المنهال بن عمرو الاسدي [سين. بن] مولاهم [قر. ق] كوفي روى عن علي بن الحسين عليهما السلام [ق] «مح».

المنهال القصاب. عبد الرحمن بن الحجاج عنه عن ابي عبد الله عليه السلام في [يب] في باب

ابتياع الحيوان و فى باب التلقى والحكرة . روى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب التلقى . عنه الحسن بن محبوب فى مشيخة [يه] فى طريقه . مثنى الحناط عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب التلقى والحكرة . عبدالله بن يحيى الكاهلى عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فيه . جعفر بن بشير عن يونس عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب احكام السهو من ابواب الزيادات . يونس بن يعقوب عن منهال عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب ما ليس له نفس سائلة يقع فى الماء وفى [يب] فى باب المياه واحكامها وفى [فى] فى باب التطوع فى وقت الفريضة . مالك بن عطية عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب فضل حامل القران . مثنى الحناط وعبدالله بن يحيى الكاهلى وعبدالرحمن بن الحجاج عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب التلقى . عبدالرحمن بن الحجاج عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب السلم فى الرقيق .

المنهال بن مقلاص القماط الكوفى [ق] «مح» .

عبدالرحمن بن الحجاج عن منهال القماط عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الولادة والنفاس وفى [فى] فى باب ان العقيقة ليست بمنزلة الأضحية .

المنهال بن المهلب الزنبقى الكوفى مولى [ق] «مح» .

حماد بن عيسى عن منهال عن عمرو بن الاشعث فى [فى] فى باب ان الأمامة عهد من الله عزوجل .

منير بن عمرو (عمر الاحدب خ) بن الاحدب [سين] «مح» .

منيع بن رقاد [سين] «مح» .

منيع روى احمد بن ابى عبدالله عن الموسى عن ابى جعفر المسلى عن سليمان بن سعد فى نسخة وفى اخرى عن سعد بن سعيد عن منيع عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب الخف فى كتاب الزى والتجمل .

منيع . محمد بن حسان عنه عن يونس بن عبدالرحمن فى [يب] بعد زيارة الاربعين .

مورع بن سويد الاسدى الكوفى [ق] «مح» .

موسى الابار [ق] «مح» .

موسى بن ابراهيم البزوفرى محمد بن خلف عنه عن ابى الحسن موسى عليه السلام فى [يب] فى باب الجنايات على الحيوان فى آخر الكتاب روى هذا الحديث فى [فى] فى باب فيما يصاب البهايم عن محمد بن خلف عن موسى بن ابراهيم المروزى عن ابى الحسن موسى عليه السلام فلعل ما فى [يب] سهو بقرينة اتحاد الخبر ورواية محمد بن خلف عن موسى بن ابراهيم المروزى والله اعلم .

موسى بن ابراهيم المحاربى . على بن ابراهيم بن هاشم عنه عن الحسن بن موسى فى [فى] فى كتاب العقل والجهل .

موسى بن ابراهيم المروزى ابو حمران روى عن موسى بن جعفر عليهما السلام له كتاب ذكر انه سمعه وابو الحسن عليه السلام محبوس عند السندى بن شاهك وهو معلم ولد سندى بن شاهك [جش] عنه محمد بن خلف بن عبدالسلام [جش . ست] «مح» .

عنه عبيدالله الدهقان فى [يب] فى باب بيع الماء والمنع منه وفى [فى] فى باب بيع المراعى . ابراهيم بن الحسين عن محمد بن خلف عنه عن ابى الحسن موسى عليه السلام فى باب الظلم . ابراهيم بن الحسن مكبرا [الخ] فى باب فيما يصاب من البهايم .

موسى الابزارى الكوفى [ق] «مح»

موسى ابو الحسن الاشعرى [قر] «مح».

موسى ابو الحسن العجلى روى عنهما روى عنه على بن شجرة [ق] «مح».

موسى بن ابى حبيب كوفى [جش] له كتاب عنه ابراهيم بن سليمان [صه ٠جش٠ ست] «مح».

موسى بن ابى الحسن الرازى ابراهيم بن هاشم عنه عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى [يب] فى باب حكم العلاج للصائم وفى [بص] فى باب السواك للصائم.

موسى بن ابى عمير ابو هرون المكفوف كوفى [ق٠جخ] «س».

موسى بن ابى الغدير الهمدانى كوفى [ق] «مح».

موسى بن ابى موسى الكوفى روى عن محمد بن ايوب بن يحيى بضريس والحسن بن على بن زياد عن يحيى بن عبد الحميد روى عنه موسى بن المتوكل [لم] «مح».

محمد بن على بن الحسين عن محمد بن موسى بن المتوكل عنه فى [ست] فى ترجمة يحيى بن عبد الحميد وكذا فى ترجمة ابن ابى اويس الا ان فيها بدون ابن المتوكل.

موسى بن اسمعيل له كتب عنه محمد بن الاشعث [ست٠جش] «مح».

موسى بن اسمعيل بن زياد. محمد بن احمد بن يحيى عن احمد بن محمد عن موسى بن اسمعيل بن زياد والعباس بن السندى عن محمد بن بشير عن محمد بن ابى عمير فى [بص] فى باب عدد مرات الوضوء وفى [يب] فى باب صفة الوضوء. احمد بن الحسن الجلاب عن موسى بن اسمعيل عن ابن ابى عمير فى [فى] فى باب الجزر من ابواب البقول.

موسى بن اشيم [قر] قال الكشى حدثنى حمدويه بن نصير قال حدثنى ايوب بن نوح عن حنان بن سدير عن ابى عبد الله عليه السلام قال انى لانفس على اجسادا صيبت معه يعنى ابا الخطاب النار ثم ذكر ابن الاشيم فقال كان ياتينى فيدخل على هو وصاحبه و حفص بن ميمون ويسالونى فاخبرهم بالحق ثم يخرجون من عندى الى ابى الخطاب فيخبرهم بخلاف قولى فياخذون بقوله ويدزون قولى [صه] «مح».

بكار بن ابى بكر فى نسخة وفى اخرى بكار بن بكر عنه عن ابى عبد الله عليه السلام فى [فى] فى باب التفويض الى رسول الله صلى الله عليه و آله. صالح بن رزين عن ابن اشيم عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب الزيادات بعد باب الاجارات وفى باب العتق و فى باب الزيادات فى كتاب الوصية.

موسى بن اكيل النميرى [ق] كوفى ثقة روى عن ابى عبد الله عليه السلام [صه٠د٠جش] له كتاب عنه الحسن بن محمد بن سماعة [ست] الحسن عن ابن رباط عنه [جش] «مح».

على بن عقبة وذبيان بن حكيم عنه عن العلا بن سيابة فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات. على بن عقبه و ذبيان بن حكيم الاودى عنه عن العلا بن سيابة فى باب البينات. على بن عقبة عنه عنه فيه. ذبيان بن حكيم عنه عن محمد بن مسلم فيه. ذبيان بن حكيم الأودى عنه عن داود بن الحصين فيه. على بن عقبة عنه عن العلا بن سيابة مرتين فيه. ذبيان بن حكيم الأودى عنه عن داود بن الحصين فيه و فى باب الوكالات. على بن عقبه عنه عن العلا بن سيابة فيه. ذبيان بن حكيم الأودى عنه عن محمد بن مسلم فى باب آداب الحكام. على بن عقبة عنه عن ابن ابى يعفور فى باب كيفية الحكم. محمد

بن عمرو بن سعيد عنه عن عبد الاعلى مولى آل سام فى باب فضل المساجد وفى [فى] فى باب بناء مسجد النبى صلى الله عليه وآله روى هذا الخبر بعينه محمد بن عمرو بن سعيد عن موسى بن بكر عن عبد الاعلى مولى آل سام فى باب المنبر والروضة فى آخر كتاب الحج الظاهر انه اشتباه والصواب موسى بن اكيل بقرينة اتحاد الخبر ورواية محمد بن عمرو بن سعيد عنه مرتين وعن موسى بن بكر مرة واحدة والله اعلم. ابراهيم بن عبد الحميد عنه عن العلا بن سيابة فى باب بعد باب ان الأئمة فى كتاب الله تعالى اماما ن.

موسى بن بريد اخو القاسم كوفى له كتاب عنه صفوان [جش] «مح».

وقال العلامة فى [صه] القاسم بن بريد بالباء المنقطة تحتها نقطة كما فى النجاشى و فى [د] القاسم بن زيد اخو القاسم ولعله سهو والصواب كما فى النجاشى والخلاصة [س].

موسى بن بكر الواسطى [ق] اصله كوفى واقفى له كتاب [ظم] روى عن ابى عبد الله وابى الحسن عليهما السلام وعن الرجال عنه جماعة منهم على بن الحكم [جش] عنه ابن ابى عمير و صفوان [ست] جعفر بن احمد عن خلف بن حماد عن موسى بن بكر الواسطى قال سمعت ابا الحسن عليه السلام يقول قال ابى عليه السلام سعد امرؤ لم يمت حتى يرى منه خلفا تقر به عينه وقد ارانى الله عزوجل من ابنى خلفا واشار بيده الى العبد الصالح ما تقر به عينى حدثنى حمدويه بن نصير قال حدثنا يعقوب بن يزيد عن محمد بن سنان عن موسى بن بكر الواسطى قال ارسل الى ابو الحسن عليه السلام فاتيته فقال لى ما اراك مصفرا وقال الم آمرك باكل اللحم قال فقلت ما اكلت غيره منذ امرتنى فقال كيف تاكل قلت طبيخا قال كله كبابا فاكلت فارسل الى بعد جمعة فاذا الدم قد عادفى وجهى فقال لى نعم ثم قال لى يخف عليك ان نبعثك فى بعض حوائجنا فقلت انا عبدك فمرنى بم شئت فوجهنى فى بعض حوائجه الى الشام [كش] «مح».

عنه ابن ابى عمير و صفوان بن يحيى فى [ست] فى ترجمته. صفوان بن يحيى عنه عن زرارة فى [يب] فى باب وصية الصبى. عنه صفوان بن يحيى فى باب ما يحرم من النكاح من الرضاع وفى [بص] فى باب مقدار ما يحرم من الرضاع. على بن الحسن بن فضال وعلى بن الحكم عنه عن زرارة فى [يب] فى باب وصية الصبى. على بن الحكم عنه عن زرارة فى باب الزيادات فى فقه النكاح. عنه عنه عن على بن حنظلة فيه. عنه على بن الحكم كثيرا. عنه النضر بن سويد فى باب فرض صلوة السفر. عنه النضر فى باب احكام السهو فى الصلوة ~~عنه النضر فى باب احكام السهو فى باب الصلوة~~ النضر بن سويد وفضالة عنه عن على بن سعيد فى باب البيع بالنقد و النسية. النضر بن سويد عنه عن محمد بن على فى باب العقود على الاماء. الحسين بن سعيد عن النضر عنه عن زرارة فى [بص] فى باب وقت المغرب. النضر بن سويد وفضالة بن ايوب عنه عن الفضيل فى [فى] فى باب ان الأئمة عليهم السلام هم الهداة. عنه فضالة بن ايوب فى [يب] فى باب اوقات الصلوة وفى باب عقد المرأة على نفسها النكاح وفى [بص] فى باب آخر وقت الظهر والعصر. فضالة عن موسى عن على بن سعيد فى [يب] فى باب الحد فى السرقة. عنه فضالة فى باب حدود الزنا. فضالة بن ايوب عنه عن على بن سعيد فى [فى] فى باب الأخوة والاخوات مع الولد. احمد بن محمد بن ابى نصر عنه عن عبد صالح عليه السلام فى [يب] فى باب القضا فى الديات و عن ابى الحسن عليه السلام فى باب الصلوة على الاموات

من ابواب الزيادات فى الجزء الاول وفى باب الصلوة على الاموات من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى وعن عبد صالح عليه السلام فى [فى] فى باب قتل العمد وشبه العمد. وعن ابى الحسن عليه السلام فى باب الموضع الذى يقوم الامام اذا صلى على الجنازة. على بن اسباط عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى باب الكفر. محمد بن عيسى عن يونس عنه عن ابى ابراهيم عليه السلام فيه. عنه عنه عن على بن سعيد فى باب آخر فى ابطال العول. يونس بن عبد الرحمن عنه عن فضيل بن يسار فى باب ان الايمان يشرك الاسلام. عنه عن على بن سعيد فى [يب] فى باب ابطال العول. يونس عنه عن عبد الله بن اعين عن ابى جعفر عليه السلام فى باب ميراث اهل الملل المختلفة. احمد بن محمد عن محمد بن على عن محمد بن فضيل عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى باب من الزيادات فى الزكوة. الحسن بن محبوب عن محمد بن الفضيل عنه فى كتاب المكاسب. ايوب بن نوح عن محمد بن الفضيل عنه فى باب حدود الزنا. الحسين بن سعيد عن محمد بن الفضيل عنه فى باب زكوة اموال الاطفال وفى [فى] فى باب زكوة مال الملوك. احمد عن محمد بن على عن محمد بن فضيل عنه فى باب القرض انه حمى الزكوة. احمد بن ابى عبد الله عن محمد بن على عن محمد بن الفضيل عنه فى باب فضل القصد فى كتاب الزكوة وفى باب الرجل يستدين ويحج وفى باب الاسماء والكنى فى كتاب العقيقه. سهل بن زياد عن على بن حسان عنه فى باب المرجون لامر الله فى اواخر كتاب الكفر والأيمان وفى باب اصحاب الأعراف وفى باب المؤلفة قلوبهم وفى باب التحبب الى الناس فى كتاب العشرة وفى باب الصبر والجزع والأسترجاع. عنه عبد الله بن المغيرة فى باب الدعاء للدين وفى [يب] فى باب ميراث الوالدين وفى باب ميراث الازواج وفى باب ميراث من علا من الآباء وفى باب ميراث الأخوة. خلف بن حماد عنه عن محمد بن مروان فى باب ميراث الازواج و فى [بص] ميراث الزوجة وفى [فى] فى باب الرجل يموت ولا يترك الا امرأته. عنه عنه عن بكير بن اعين فى [يب] فى باب حدود الزنا. عنه عنه عن زرارة فى [فى] فى باب تمام المعروف فى كتاب الزكوة. احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عن ابى الجهم عنه عن احمد بن سليمان فى باب معرفة الجود والسخاء فى كتاب الزكوة و فى باب البخل والشح فيه. عنه جعفر بن بشير فى باب التمشط فى كتاب الزى والتجمل وفى باب الرجل يستدين ويحج. عنه عنه عن فضيل بن يسار فى باب ما يجوز ان يواجر به الارض وفى [يب] فى باب المزارعة عنه جعفر بن بشير فى [بص] فى باب هل يجوز ان يستدين الانسان ويحج فى اواخر كتاب الحج وفى باب ما يكره به اجارة الارضين وفى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج قريبا من الآخر. على بن الحسن بن رباط عنه عن عمر بن حنظلة فى باب احكام الطلاق وفى [بص] فى باب من طلق امراته ثلث تطليقات مع تكامل الشرايط. عنه ابراهيم بن ابى بكر بن ابى سماك (خ) فى باب الخلع وفى [يب] فى باب الخلع. معوية بن حكيم عنه عن ابى مريم فى باب القود بين الرجال والنساء وفى [بص] فى باب حكم المرأة اذا قتلت رجلا. القاسم بن محمد عن جعفر بن معوية بن وهب فى نسخة و اخرى عن معوية بن وهب عنه فى [يب] فى باب العمل فى ليلة الجمعة ويومها من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى الظاهر ان جعفر بن معوية اشتباه لعدم وجوده فى كتب الرجال والله اعلم. عنه سعدان بن مسلم فى باب فضل التطوع بالخيرات فى كتاب الصوم

وفى [فى] فى باب من فطر صائما . عنه محمد بن سماعة فى باب زكوة مال المملوك . محمد بن عمرو بن سعيد عنه عن عبد الاعلى مولى آل سام فى باب المنبر والروضة فى اواخر كتاب الحج وقد مر روايته عن موسى بن اكيل النميرى ايضا عن عبد الاعلى مولى آل سام فلا تغفل . عنه سجادة فى باب الغش فى كتاب المعيشة الوشاء عن ابراهيم بن ابى بكر النخاس عنه فى باب نوادر بعد باب كراهية الرهبانية فى كتاب النكاح. الوشاء عنه عن ابى بصير فى باب القول عند الباه. عنه محمد بن سنان فى باب ان الضيف يأتى رزقه معه فى كتاب الاطعمة وفى باب الشوا والكباب فيه . منصور بن يونس عنه عن الحكم بن ابى عقيل فى باب النوادر فى كتاب الشهادات. محمد بن عيسى عنه عن عبد الله بن مسكان فى [بص] فى باب حكم الرجل اذا قتل امرأة روى هذا الخبر بعينه محمد بن عيسى عن يونس عنه عن عبد الله بن مسكان فى [يب] فى باب القود بين النساء والرجال الظاهر انه الصواب على ما مر فى ترجمة عبد الله بن مسكان والله اعلم . محمد بن الحسين عن العلا بن رزين عنه فى [فى] فى باب الفجر ما هو ومتى يحل ومتى يحرم الاكل محمد بن سليمان عن ابراهيم بن عبد الله الصوفى عنه فى كتاب الروضة بعد حديث ياجوج و ماجوج .

موسى التمار [قر] «مح».

موسى بن جعفر بن ابى كثير المدنى [ق] «مح» .

موسى بن جعفر البغدادى [ست . لم] له كتاب عنه محمد بن احمد بن يحيى [ست] و يأتى عن [جش] بن جعفر بن وهب وعدم استثنائه فيمن استثنى من رجال روى عنهم محمد بن احمد بن يحيى ينبئى عن حسن حاله والله اعلم «مح».

محمد بن على بن محبوب عنه عن الحسن بن على الوشاء فى [يب] فى باب اوقات الصلوة وفى [بص] فى باب وقت المغرب . عنه عنه عن على بن سليمان النوفلى فى [يب] فى باب الوقوف والصدقات. عنه عنه عن على بن محمد بن سليمان النوفلى فى [يه] فى باب الوقف والصدقه . محمد بن احمد عن موسى بن جعفر عن على بن محمد بن سليمان النوفلى فى [فى] فى باب مايجوز من الوقف فى كتاب الوصية و قد بينا الصواب فى ترجمة على بن محمد بن سليمان النوفلى . على بن محمد عن جعفر بن محمد عنه عن وهب بن شاذان فى [فى] فى باب فى الغيبة. محمد بن احمد بن يحيى عن موسى بن جعفر المدايني عن ابراهيم بن اسمعيل بن داود فى [يب] فى باب صيام ثلثة ايام فى كل شهر وفى [بص] فى باب صيام ثلثة ايام فى كل شهر.

موسى بن جعفر الحايرى روى ابو الفرج محمد بن ابى عمران موسى بن على بن عبدويه فى نسخة وفى اخرى عبدربه القزوينى قال حدثنا ابو الحسن موسى بن جعفر الحائرى قال حدثنا حميد بن زياد فى [ست] فى ترجمة ابراهيم بن سليمان بن عبد الله النهمى .

موسى بن جعفر الكمندانى ابو على من قرية من قرى قم كان مرتفعا فى القول ضعيفا فى الحديث [صه . جش . د] له كتاب عنه محمد بن يحيى [جش] «مح» .

موسى بن جعفر بن وهب البغدادى ابو الحسن له كتاب عنه محمد بن احمد بن ابى قتاده وعمران بن موسى [جش] تقدم من [ست] و [لم] بن جعفر البغدادى «مح» .

سعد بن عبد الله بن عن موسى بن جعفر بن وهب فى نسخة وفى اخرى عن وهب عن الحسن بن على الوشاء فى [يب] فى باب صفة الوضوء

روى هذا الخبر بعينه سعد بن عبدالله عن موسى بن جعفر بن وهب عن الحسن بن علي الوشاء (في [يب] في باب صفة الوضوء روى هذا الخبر بعينه سعد بن عبدالله عن موسى بن جعفر بن وهب عن الحسن بن علي الوشاء) في [بص] في باب النهي عن استعمال الماء الجديد لمسح الراس الظاهر انه الصواب بقرينة اتحاد الخبر و كثرة رواية سعد بن عبدالله عنه عن الحسن بن علي الوشاء والله اعلم . سعد عن موسى بن جعفر عن الحسن بن الحسين اللؤلوئي في [يب] في باب حكم الجنابة . عنه عنه عن ابي جعفر عن ابيطالب عبدالله بن الصلت في باب اوقات الصلوة. عنه عنه عن بعض اصحابنا في باب فضل الصلوة من ابواب الزيادات . عنه عنه عن محمد بن عبد الجبار في باب المواقيت من ابواب الزيادات . عنه عنه عن ابي جعفر عن محمد بن عبد الجبار فيه. سعد بن عبدالله عن موسى بن جعفر بن وهب عن الحسن بن الحسين اللؤلوئي في [بص] في باب سقوط فرض الوضوء عند الغسل من الجنابة . عنه عن موسى بن جعفر عن محمد بن عبد الجبار في باب اول وقت الظهر. عنه عنه عن ابي جعفر عن عن ابي طالب عبدالله بن الصلت في باب آخر وقت الظهر وفي باب وقت المغرب. محمد بن الحسن الصفار عن عمران بن موسى عن موسى بن جعفر عن محمد بن الحسين عن الحسن بن علي بن علي بن فضال في باب من خرج الى السفر بعد طلوع الفجر وفي [يب] في باب حكم المسافر والمريض في الصيام .عمران بن موسى عن موسى بن جعفر عن عمرو بن سعيد المدايني في [بص] في باب الموصى له يموت قبل الموصى . محمد بن يحيى عن عمران بن موسى عن موسى بن جعفر عن عمرو بن سعيد المدايني في [في] في باب اوصى بوصية فمات الموصى له قبل الموصي وفي [يب] في باب الموصى له بشيء يموت قبل الموصى . سهل بن زياد عن موسى بن جعفر عن عمرو بن سعيد في باب ما يجوز الصلوة فيه من اللباس و في باب من احل الله نكاحه من النساء و في [بص] في باب الرجل يزني بالمراة هل تحل لأبيه وفي [في] في باب اتيان المشاهد و قبور الشهداء في اواخر كتاب الحج وفي باب من كره مناكحته من الاكراد. محمد بن يعقوب عن علي بن محمد عنه عن علي بن جعفر في باب الاشارة والنص على ابي محمد عليه السلام .

موسى بن جند قمي [ضا٠جخ] «س».

موسى بن حبيب [لم] «مح» .

موسى بن حبيب . احمد بن يوسف بن. عقيل عن ابيه عنه علي بن الحسين صلوات الله عليهما في [في] في باب الغنا بعد كتاب الاشربه.

موسى بن الحسن [ظم] «مح» .

سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد عن الحسين بن سعيد عن صفوان بن يحيى عن موسى بن الحسن عن معوية بن حكيم عن ابي ابراهيم عليه السلام في [بص] في باب الوقت الذي يستحب فيه الأفاضة من جمع وفي [يب] في باب نزول مزدلفة .

موسى بن الحسن بن عامر بن عبدالله بن سعد الاشعري القمي ابو الحسن ثقة عين جليل (القدرخ) [صه٠جش] صنف ثلثين كتابا الحميري عن ابيه عنه [جش] «مح» .

سعد بن عبدالله عن موسى بن الحسن عن ايوب بن نوح في [يب] في باب احكام الجماعة. عنه عنه عن محمد بن عبدالحميد النخعي فيه . عنه عنه عن الحسن بن الحسين اللؤلوي في باب اوقات الصلوة. سعد عن موسى بن الحسن عن محمد بن الحسن عن محمد بن الحسين بن ابي الخطاب في باب احكام السهو في الصلوة . سعد بن عبدالله عن موسى بن الحسن واحمد بن هلال في نسخة عن احمد

بن هلال فى اخرى عن موسى بن القاسم فى باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس من ابواب الزيادات. سعد عن موسى بن الحسن عن احمد بن هلال فيه سعد بن عبدالله عنه عنه مرتين فى باب احكام الجماعة واخرى فى [بص] فى باب الاستظهار للمستحاضة فعلى هذا ما فى [يب] واحمد بن هلال بالعاطفه غلط وسهو والصحيح عن احمد بن هلال والله اعلم سعد بن عبدالله عنه عن السندى بن محمد فى باب الرعاف من ابواب ما يقطع الصلوة. محمد بن يعقوب عن محمد بن يحيى عن موسى بن الحسن عن الهيثم بن ابى مسروق فى [فى] فى باب علل الموت. عنه عنه عن الفضل بن عامر فى نسخة وفى اخرى جابر فى باب فى كم يعاد المريض. عنه عنه عن ابى الحسن النهدى فى باب بعده. عنه عنه عن سليمان الجعفرى فى باب اذا عسر على الميت الموت وعن ابى الحسن النهدى فى باب القول عند روية الجنازة وعن محمد بن عيسى فى باب الدعاء للعلل والأمراض وعن محمد بن عبدالحميد فى [يب] فى باب دية عين الأعور.

موسى بن الحسن بن محمد بن العباس بن اسمعيل بن ابى سهل بن نوبخت ابو الحسن المعروف بابن كيريا (كبريا خ) كان حسن المعرفة بالنجوم وله فيها كلام كثير وكان مفوها عالما مع هذا يتدين حسن الاعتقاد [صه٠جش] وكان مع حسن معرفته بالنجوم حسن العبادة والدين [جش] «مح».

وكان

موسى بن حماد الطيالسى ويقال ذراع ذكره محمد بن الحسين بن ابى الخطاب فى الواقفه [صه] قاله ابن نوح وقال هو موسى بن حماد الذراع [جش] «مح».

موسى بن حمزة بن بزيع سليمان بن جعفر الجعفرى عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب الطوة فى السفر من ابواب الزيادات.

موسى الحناط [قر] روى عنهما روى عنه على بن ابى المغيرة [ق] «مح»

موسى بن الخزرج. محمد بن على بن محبوب عن على بن اسحق عن سعد عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب الصلوة فى السفر من ابواب الزيادات روى هذا الخبر بعينه محمد بن على بن محبوب عن على بن اسحق بن سعد عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [بص] فى باب الذى يسافر الى ضيعته. الموجود فى كتب الرجال على بن اسحق بن عبدالله بن سعد فعلى هذا الصواب ما فى [بص] وبقرنية اتحاد الخبر ايضا والله اعلم.

موسى بن داود اليعقوبى [ج٠دى] «مح».

موسى بن رنجويه [ضا] ابو عمران الارمنى ضعيف [صه٠جش] له كتاب اكثره عن عبدالله بن الحكم [جش] روى احمد بن ادريس عن محمد بن حسان عنه [لم] «مح».

الحريرى واسمه سفيان عن ابى عمران الأرمنى فى مشيخة [يه] فى طريق عبدالله بن الحكم. احمد بن ادريس عن محمد بن حسان عن ابى عمران موسى بن رنجويه الارمنى عن عبدالله بن الحكم فيه. احمد بن ابى عبدالله عن القاسم بن اسحق بن ابراهيم فى نسخة وفى اخرى عن ابراهيم عن موسى بن رنجويه التفليسى عن ابى عمرو الحناط فى [فى] فى باب الصناعات فى كتاب المعيشة روى هذا الخبر بعينه احمد بن ابى عبدالله عن القاسم بن اسحق بن ابراهيم بن موسى بن رنجويه التفليسى فى [يب] فى كتاب المكاسب ومافى [فى] اقرب الى الصواب بقرنية اتحاد الخبر والله اعلم.

موسى بن زياد [قر٠ق] «مح».

موسى بن سابق [لم] «مح» .

موسى بن سابق الكوفى [ق٠جش] له كتاب عنه الحسن بن على اللؤلؤى [جش٠ست] «مح» .

موسى بن سالم الاسدى مولاهم كوفى [ق] «مح» .

موسى (بن خ) السراج الكوفى [ق] «مح» .

موسى بن سعدان الحناط [ظم٠صه٠جش] الكوفى روى عن ابى الحسن موسى عليه السلام ضعيف فى مذهبه غلو [صه] ضعيف فى الحديث كوفى له كتب كثيرة [جش] عنه محمد بن الحسين بن ابى الخطاب [ست٠جش] «مح» .

محمد بن يحيى عن الحسن بن على الكوفى عنه عن عبدالله بن ايوب فى [فى] فى باب ان الأئمة عليهم السلام يزدادون فى ليلة الجمعة احمد بن ابى عبدالله عن محمد بن على عنه عن عبدالله بن القاسم فى باب من ادان ماله بغير بينة وفى باب منع الزكوة . احمد بن مهران عن محمد بن على عنه عن عبدالرحمن بن الحجاج فى باب الحد وفى [يب] فى باب من الزيادات فى كتاب الحدود . على بن ابراهيم عن محمد بن على عنه عن عبدالله بن القاسم فى [فى] فى باب ما يلزم من الأيمان والنذور . محمد بن الحسين بن ابى الخطاب عنه عن عبدالله بن القاسم فى [يب] فى باب حد حرم الحسين عليه السلام . عنه محمد بن الحسين كثيرا . عنه على بن اسباط فى باب من يحرم نكاحهن بالاسباب .

موسى بن سلمة كوفى له كتاب عن الرضا عليه السلام عنه محمد بن سالم بن عبدالرحمن [جش] «مح» .

موسى بن سليمان الازدى كوفى [ق] «مح» .

موسى السواق قال نصر بن الصباح موسى السواق اصحابه علية يقعون فى السيد محمد رسول الله صلى الله عليه و آله [كش٠صه] «مح» .

موسى بن صالح الهمدانى الكوفى ابو مسعود [ق] «مح» .

موسى بن طلحة القمى قريب الامر ذكر ذلك ابو العباس [صه٠جش] له كتاب [ست] عنه البرقى [جش٠ست٠لم] «مح» .

عنه احمد بن ابى عبدالله فى [ست] فى ترجمته محمد بن يحيى عن محمد بن الحسين عنه عن ابى بكر بن عيسى بن احمد العلوى فى [يب] فى باب الصلوة على الاموات فى آخر كتاب الصلوة و فى [فى] فى باب الصلوة على الاموات فى المساجد وفى [بص] فى باب المواضع التى يصلى فيها على الجنائز .

موسى بن عامر روى عنه الحميرى [لم٠ست] له كتاب الحج [ست] وهو ابن الحسن بن عامر بن عمران «مح» .

موسى بن عامر . بن ابى عمير عنه عن العبد الصالح عليه السلام فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج .

موسى بن عبدالعزيز مولى بنى قيس بن ثعلبة كوفى [ق] «مح» .

موسى بن عبدالله الاسدى [قر] «مح» .

موسى بن عبدالله الاشعرى القمى روى عنهما [ق] «مح» .

موسى بن عبدالله بن الحسن بن الحسن بن على بن ابى طالب عليهم السلام المدنى [ق] «مح» .

محمد بن سهل عن ابيه عن موسى بن عبدالله عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الأحرام

للحج وفى [بص] فى باب الوقت الذى يلحق الانسان فيه المتعة .

موسى بن عبدالله بن عبدالملك بن هشام [ج] «مح» .

موسى بن عبدالله النخعى . محمد بن اسمعيل البرمكى عنه قال قلت لعلى بن محمد بن على بن موسى بن جعفر بن محمد بن على بن الحسين بن على بن ابى طالب عليهم السلام فى [يب] فى زيارة جامعة لساير المشاهد على اصحابها السلام . الحسن بن موسى عن موسى بن عبدالله عن ميمون بن على عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى كتاب العقل والجهل .

موسى بن عبدالملك . على بن مهزيار قال اخبرنى اسحق بن ابراهيم ان موسى بن عبد الملك كتب الى ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى كتاب المكاسب وفى [بص] فى باب من له على غيره مال فيجحده فى كتاب المكاسب . احمد بن محمد بن عيسى والحسين بن على بن يقطين عن موسى بن عبد الملك عن رجل قال سئلت ابا الحسن الرضا عليه السلام فى باب ايتان النساء فيما دون الفرج .

موسى بن عبيدة ابو حسان العجلى الكوفى روى عنه صفوان الجمال [ق] «مح» .

موسى بن عبيدة بن نشيط الربذى [ق] «مح» .

موسى بن عطية الازدى الغامدى الكوفى [ق] «مح» .

موسى بن عقبه بن ابى عياش المدنى تابعى [ق] «مح» .

موسى بن العلا الكوفى [ق] «مح» .

عنه ابان بن عثمان فى [فى] فى باب العنب .

موسى بن عمارة الجعفى مولاهم كوفى [ق] «مح» .

موسى بن عمر بن بزيع [دى] ثقة [ج . صه . جش] مولى المنصور كوفى [صه . جش] له كتاب عنه يحيى بن زكريا [جش] عبدالرحمن بن حماد [ست] «مح» .

على بن ابراهيم عن ابيه عنه فى مشيخة [يه] فى طريقه . وسال موسى بن عمر بن بزيع ابا الحسن الرضا عليه السلام فى [يه] فى باب ما يصلى فيه و مالا يصلى من الثياب . روى هذا الخبر بعينه محمد بن الحسين عن موسى بن عمر بن بزيع قال قلت للرضا عليه السلام فى [يب] فى باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس و روى هذا الخبر بعينه عن موسى بن عمر بن يزيد قال قلت للرضا عليه السلام فى [بص] فى باب كراهية الميزر فوق القميص فى الصلوة الظاهر انه اشتباه والصواب ما فى [يه] و [يب] بقرنية اتحاد الخبر و كون موسى بن عمر بن بزيع مذكورا فى موضعين وموسى بن عمر بن يزيد فى موضع و ما فى [بص] ماخوذا من [يب] والله اعلم . الهيثم بن ابى مسروق النهدى عنه قال قلت للرضا عليه السلام فى [يب] فى باب الزيادات بعد باب الاجارات وفى [فى] فى باب النوادر فى كتاب المعيشة و فى كتاب الروضة بعد حديث محاسبة النفس .

موسى بن عمر الحضينى [دى] «مح» .

موسى بن عمر بن يزيد بن ذبيان الصيقل مولى بنى نهد ابوعلى وله ابن اسمه على و به كان يكتنى ، سعد عنه بكتبه [جش] له كتاب عنه محمد بن على بن محبوب [ست] «مح» .

محمد بن على بن محبوب عن موسى بن عمر عن معمر بن خلاد فى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات . عنه عن موسى بن عمر عن احمد بن الحسن الميثمى فى [بص] فى باب الماء يقع فيه شيىء ينجسه وفى [يب] فى باب المياه من ابواب الزيادات . محمد بن احمد بن يحيى

عن موسى بن عمر عن محمد بن اسمعيل عن الرضا عليه السلام فى باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس من ابواب الزيادات. عنه عن موسى بن عمر بن يزيد عن محمد بن سنان فى باب تفصيل احكام النكاح وفى [بص] فى باب التمتع بالابكار. عنه عن موسى بن عمر عن عبدالرحمن بن ابى نجران فى [يب] فى باب حكم الظهار. عنه عن موسى بن عمر عن ابن محبوب فى باب العتق. عنه عن موسى بن عمر عن الحسن بن الحسين الانصارى فى باب اللقطة. عنه عن موسى بن عمر عن عبدالله بن المغيرة فى باب الزيادات فى القضايا والأحكام. وعن على بن عثمان فى باب البينتين يتقابلان. و عن جعفر بن بشير فى باب الصيد والذكاة. وعن عبدالله بن المغيرة فى باب كيفية الصلوة. و عن غسان البصرى فى باب فضل زيارة ابى عبدالله الحسين بن على عليهما السلام. وعن عمرو بن سعيد فى باب الذبائح والاطعمة قريبا من الآخر وعن عبدالله بن محمد الحجال فى مشيخة [يه] فى طريق صفوان بن مهران الجمال. وعن جعفر بن بشير فى [بص] فى باب لحم البختاتى. محمد بن الحسين عن موسى بن عمر عن عبدالله بن المغيرة فى [يب] فى باب المواقيت من ابواب الزيادات و فى [بص] فى باب وقت المغرب والعشاء. عنه عن موسى بن عمر عن موسى بن عيسى فى [يب] فى باب احكام السهو من ابواب الزيادات. محمد بن يحيى عن محمد بن احمد ومحمد بن الحسين جميعا عن موسى بن عمر عن غسان البصرى فى [فى] فى باب فضل زيارة ابى عبدالله عليه السلام فى اواخر كتاب الحج. محمد بن الحسن الصفار عن موسى بن عمر الصيقل عن على بن اسباط فى [يب] فى اواخر باب الكفارة عن خطاء المحرم. عنه عن موسى بن عمر عن ابن ابى عمير فى باب المهور والاجور. عنه عن موسى بن عمر عن جعفر بن بشير فى باب اللعان. عنه عن موسى بن عمر عن على بن النعمان فى باب الأحداث الموجبة للطهارة. وعن سليمان بن حفص المروزى فى باب حكم الجنابة. سهل بن زياد عن موسى بن عمر الصيقل عن محمد بن عيسى فى [فى] فى باب ترتيل القران. عنه عن ابى شعيب المحاملى فى كتاب الروضة بعد حديث على بن الحسين عليهما السلام فى اوائل الكتاب. محمد بن يحيى عن احمد بن محمد عن موسى بن عمر عن رجل عن الحسين بن علوان فى باب الولاء لمن اعتق فى آخر كتاب العتق. الحسين بن عبيدالله عن موسى بن عمر عن ابن سنان عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى باب حدوث الأسماء. الحسين بن عبيدالله عن محمد بن الحسن وموسى بن عمر عن الحسن بن محبوب فى باب ان الأئمة عليهم السلام نور الله عزوجل.

موسى بن عمران روى عن محمد بن ابى عمير وروى عنه احمد بن محمد كذا يظهر من كتب الأخبار «س».

احمد بن محمد عنه عن محمد بن ابى عمير فى [يب] فى باب تطهير الثياب. موسى بن عمران النخعى روى محمد بن ابى عبدالله الكوفى عنه عن عمه الحسين بن يزيد نى [يه] فى باب الوصية من لدن آدم عليه السلام وفى باب نوادر الميراث.

موسى بن عمير ابو هرون المكفوف مولى آل جعدة بن هبيرة كوفى [ق] «مح».

موسى بن عمير الهذلى عامى روى عن ابى عبدالله عليه السلام [صه ٥ جش] وعن الرجال له كتاب عنه عباد [جش] «مح».

موسى بن عيسى مختلط له خصال الملوك [ب] «س».

العباس بن معروف عن موسى بن عيسى

اليعقوبي عن محمد بن ميسر في [يب] في اواخر باب الطواف وفي [في] في باب نوادر الطواف. عنه عن اليعقوبي عن موسى بن عيسى عن محمد بن ميسر في باب تعجيل الدفن وفي باب الصلوة على المصلوب وفي [يب] في باب تلقين المحتضرين وفي باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات وفي باب السراري وملك الأيمان. محمد بن الحسين عن موسى بن عيسى عن محمد بن سعيد في باب المياه من ابواب الزيادات. عنه عنه عن محمد بن عيسى في باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات. وعن محمد بن سعيد في باب فضل الصلوة من ابواب الزيادات. عنه عنه قال كتبت اليه في باب الاذان والأقامة من ابواب الزيادات الظاهر ان يكون المكتوب اليه معصوما والله اعلم. محمد بن الحسين عن موسى بن عمر عن موسى بن عيسى عن مروان بن مسلم في باب احكام السهو من ابواب الزيادات.

موسى بن القاسم بن معوية بن وهب البجلي [ج] عربي كوفي ثقه [ضا] ابو عبدالله يلقب المجلي من اصحاب الرضا عليه السلام كوفي ثقة ثقة جليل واضح الحديث حسن الطريقة [صه ٥٠ جش] له ثلثون كتابا مثل كتب الحسين بن سعيد مستوفاة حسنة وزيادة كتاب الجامع عنه الفضل بن عامر واحمد بن محمد [ست] «مح».

له كتاب روى عنه احمد بن محمد بن عيسى وعبدالله بن محمد بن عيسى [جش] «س».

قال السيد التفريشي رحمه الله تعالى في حاشية كتابه روى موسى بن القاسم كثيرا عن عبدالرحمن وهو مشترك بين عبدالرحمن بن ابي نجران وعبدالرحمن بن سيابة كما يظهر من باب الطواف من التهذيب روايته عن عبدالرحمن بن سيابة ومن باب الزيادات من كتاب الحج منه روايته عن عبدالرحمن بن ابي نجران فالتميز مشكل ولم اجد في كتب الاخبار روايته عن غيرهما ممن يسمى بعبدالرحمن بلافاصله انتهى اقول روى موسى بن القاسم عن عبدالرحمن بن ابي نجران عن حماد بن عيسى في [يب] في باب ضروب الحج. عنه عنه عن عبدالله بن سنان في باب المواقيت. عنه عنه عن محمد بن الحسين في باب الزيادات في فقه الحج وفي [بص] في باب من اوصى ان يحج عنه مبهما. موسى بن القاسم عن عبدالرحمن عن حماد بن عيسى وعن العلاء عن مثنى وعن صفوان بن مهران وعن المفضل بن صالح وعن معوية بن وهب وعن محمد بن حمران وعن صفوان بن يحيى وعن محمد بن مسلم وعن ابن ابي عمير على ما فصلنا مع براهينه في ترجمة عبدالرحمن بن ابي نجران والراوي عن المذكورين كلهم ابن ابي نجران على ما بين في ترجمة كل واحد منهم فعلى هذا كلما روى موسى بن القاسم عن عبدالرحمن عنهم فهو ابن ابي نجران وهو في غاية الوضوح وروى موسى بن القاسم عن عبدالرحمن بن سيابة عن حماد عن حريز في باب الطواف وما روى ابن سيابة عن حماد الا في هذا الموضع وروى ابن ابي نجران عن حماد بن عيسى كثيرا على ما بينا في ترجمة حماد بن عيسى فغاية ما في الباب انه كلما روى موسى بن القاسم عن عبدالرحمن مطلقا عن حماد بن عيسى ان يكون مشتركا فالحكم كليا باشكال التميز مشكل غاية الاشكال والذي يظهر لنا والله اعلم ان ابن سيابة هنا وقع من طغيان قلم النساخ. الفضل بن عامر واحمد بن محمد بن عيسى عن موسى بن القاسم البجلي في مشيخة [يه] في طريق علي بن جعفر وفي طريقه وكذا في مشيخة [يب] و[بص] في طريقه الا ان فيهما الفضل بن غانم بالغين المعجمة والنون وفي [ست] في ترجمة ابن عامر

بالعين المهملة والميم كذا فى كتب الرجال والله اعلم . عنه احمد بن محمد بن عيسى فى [يب] فى باب الذبح وفى [بص] فى باب ايام النحر والذبح. عنه بنان بن محمد فى باب من اسلف فى طعام اوغيره وفى [يب] فى باب بيع المضمون. عنه محمد بن احمد فى [فى] فى باب صلوة الاستخارة . عنه محمد بن احمد بن يحيى فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج. عنه على بن مهزيار فيه وفى [فى] فى باب الطواف والحج عن الأئمة عليهم السلام . عنه سهل بن زياد فى باب الدعاء اذا خرج الانسان من منزله وفى باب ان الأئمة عليهم السلام ولاة امر الله وخزنة علمه وفى باب فيه نكت و نتف من التنزيل و فى [يب] فى باب الاحداث الموجبة للطهارة من ابواب الزيادات و فى اواخر باب الذبائح والأطعمة. عنه محمد بن على بن محبوب فى باب السرارى وملك الايمان وفى [بص] فى باب ان الولد لاحق بالحر من الابوين . عنه محمد بن الحسين فى باب البئر يقع فيها العذرة اليابسة وفى [يب] فى باب تطهير المياه و فى باب احكام السهو من ابواب الزيادات. موسى بن الحسن و احمد بن هلال عنه فى نسخة واخرى موسى بن الحسن عن احمد بن هلال عنه فى باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس من ابواب الزيادات الظاهر ان الصواب النسخة الأخيرة بقرينة رواية موسى بن الحسن عن احمد بن هلال كثيرا على ما فى ترجمته والله اعلم. على بن ابراهيم عن ابيه عن محمد بن عيسى عنه فى [فى] فى باب مولد ابى الحسن موسى عليه السلام. عنه احمد بن ابى عبد الله فى باب وضع المعروف موضعه فى كتاب الزكوة وفى باب الخز فى كتاب الزى والتجمل وفى باب الكحل فيه وفى باب البخور فى كتاب المروة و فى باب فضل سويق الحنطة من ابواب الاطعمة.

موسى بن محمد اخى ابى الحسن الثالث عليه السلام . الحسن بن على بن كيسان عنه عن ابى الحسن الثالث عليه السلام فى [يب] فى باب ميراث الخنثى. على بن محمد عن محمد بن سعيد الاذربيجانى ومحمد بن يحيى عن عبد الله بن جعفر عن الحسن بن على بن كيسان جميعا عنه عن ابى الحسن الثالث عليه السلام فى [فى] فى باب آخر من ميراث الخنثى .

موسى بن محمد الأشعرى القمى المؤدب ساكن شيراز ابن بنت سعد بن عبد الله ثقة من اصحابنا [صه ٠ جش] له كتاب الكمال فى ابواب الشريعة [جش] «مح» .

له كتاب روى عنه محمد بن عبد الله [جش] «س» .

موسى بن محمد الحضينى [دى] «مح» .

موسى بن محمد بن على الرضا عليه السلام روى المفيد ما ينبىء عنه انه غير مشكور «مح» .

عبد العظيم بن عبد الله الحسنى عن موسى بن محمد عن يونس بن يعقوب فى [فى] فى باب عرض الاعمال على النبى صلى الله عليه و آله وفى باب فيه نكت و نتف من التنزيل .

موسى بن مرشد الوراق نيشابورى [دى] «مح» .

موسى بن مطين القرشى الكوفى [ق] «مح» .

موسى بن معمر [ضا] «مح» .

موسى مولى ابى عبد الله فى [جخ] فى [ق] .

موسى مولى جعفر بن احمد [ق] «مح» .

موسى بن مهران [ضا] «مح» .

موسى بن نشيط الخثعمى كوفى [ق] «مح» .

موسى بن نصير الوابشى الكوفى [ق] «مح» .

موسى بن هلال النخعى اسند عنه كوفى [ق] «مح» .

موسى بن يزيد له كتاب عنه صفوان بن يحيى [ست] والظاهر انه ابن بريد بالباء الموحدة كما تقدم عن [جش] «مح» .

موسى بن يقطين [ضا] «مح» .

موفق بن ابى المستند الثقفى كوفى مولى آل المغيرة بن شعبة [ق] «مح» .

موفق بن عبدالله الحارثى الكوفى [ق] «مح» .

موفق مولى ابى الحسن عليه السلام. الحسين بن سعيد النصير مولى ابى عبدالله عليه السلام عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [فى] فى باب الجرجير فى اواخر كتاب الاطعمة .

موفق بن هرون [ضا] «مح».

مولى حر بن يزيد. يونس بن عبدالرحمن عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى آخر كتاب الاطعمة .

مهاجر بن زيد الاسدى [ق] «مح».

مهاجر بن عجلان الازدى كوفى [ق] «مح» .

مهاجر بن كثير الاسدى الكوفى [ق] «مح» .

عبد الحميد بن على الكوفى عن مهاجر الاسدى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب حب الدنيا .

مهدى بن صالح البارقى الكوفى [ق] «مح» .

مهدى بن على بن اميركا الحسنى السيد ابو طاهر فقيه [جب] .

مهدى بن على بن اميركا الحسنى القزوينى السيد الزاهد ابو طاهر صالح محدث [جب] .

مهدى بن الفضل بن الاشرف الجعفرى النسابة سيد فاضل [جب] .

مهدى . على بن عقبة عنه عن ابى الحسن موسى عليه السلام فى [فى] فى باب معرفة الجود والسخا فى كتاب الزكوة .

مهدى مولى عثمان وكان محمودا و هو الذى بايع امير المؤمنين عليه السلام على البرائة من الاولين [ى] محمد بن مسعود قال حدثنا على بن الحسن قال حدثنا عباس بن عامر عن ابان بن عثمان عن زرارة عن ابى جعفر عليه السلام ان المهدى مولى عثمان اتى فبايع امير المؤمنين عليه السلام ومحمد بن ابى بكر جالس قال ابايعك على ان الأمر كان لك اولا وابرأ من فلان وفلان فبايعه [كش] «مح» .

مهدى بن الهادى بن احمد العلوى فقيه دين [جب] .

المهذب بن صالح الاجل تاج الدين فاضل اخوه رضى الدين المؤيد بن صالح فاضل [جب] .

مهران بن ابى بصير [طم] يحتمل ابن ابى نصر «مح».

عنه جعفر بن المثنى (موسى خ) فى [يب] فى باب ما يجب على المحرم اجتنابه الظاهر ان ابن موسى سهو لعدم وجوده فى كتب الرجال والله اعلم . جعفر بن المثنى الخطيب عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب النهى عن الاشراف على قبر النبى صلى الله عليه وآله احمد بن محمد بن ابى نصر عن مهران بن ابى نصر عن اخيه رباح عن ابى عبدالله عليه السلام فى

باب من احرم دون الوقت .

مهران بن زيد الكلبى الكوفى [ق] «مح» .

مهران الكوفى [ق] «مح» .

مهران بن محمد بن ابى نصر السكونى له كتاب عنه ابن ابى عمير [جش] «مح» .

عثمان بن عيسى عن مهران بن محمد عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب الوقف والصدقة . عنه عن مهران بن محمد بن ابى نصر عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب شرط من اذن لهم فى اعمالهم فى كتاب المعيشة و فى [يب] فى كتاب المكاسب وفى باب الوقوف والصدقات ومرتين فى [فى] فى باب فى السلوة من ابواب الجنائز . احمد بن محمد بن عيسى عن مهران بن محمد عن عمرو بن ابى نصر فى باب قسمة الغنيمة فى كتاب الجهاد . احمد بن محمد عن مهران بن محمد عن عمرو بن ابى نصر فى [يب] فى باب النوادر فى كتاب الجهاد . ايوب بن نوح عن مهران بن محمد عن بعض اصحابنا عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب تفصيل احكام النكاح

مهزم بن ابى بردة الاسدى الكوفى ابو ابراهيم [ق] «مح» .

مهزم الاسدى [قر ق] روى عن ابى عبدالله عليه السلام [ظم] الظاهر انه ابن ابى بردة «مح» .

الحسن بن محبوب عن ابى ايوب عن مهزم عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب من خلف وارثا مملوكا . عنه عن ابى ايوب الخزاز عنه عنه عليه السلام فى [يب] فى باب عدد النساء وفى باب الحر اذا مات وترك وارثا مملوكا وفى باب ميراث اهل الملل المختلفة وفى [فى] فى باب الرجل يترك وارثين احدهما حر والآخر مملوك ، الحسين بن بحر عن مهزم الاسدى عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الادهان فى كتاب المروة وفى باب السواك فى كتاب الزى والتجمل . عبدالله بن احمد عن محمد بن عبدالله عن مهزم عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب نوادر فى كتاب الاشربة . على بن ابراهيم عن محمد بن عيسى عن يونس عن مهزم و بعض اصحابنا عن محمد بن على عن محمد بن اسحق الكاهلى و ابو على الاشعرى عن الحسن بن على الكوفى عن العباس بن عامر عن ربيع بن محمد جميعا عن مهزم الاسدى عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب المؤمن وعلاماته . ابراهيم بن مهزم عن ابيه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب كراهية التوقيت . جميل بن دراج عن مهزم عنه عليه السلام فى [يه] فى باب المكاتبة . جميل عن مهزم عنه عليه السلام فى [بص] فى باب ميراث المكاتب فى آخر كتاب العتق وفى [يب] فى باب المكاتبة وفى باب ميراث المكاتب .

المهلب الدلال . الفضل بن كثير المدائنى عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [بص] فى باب التمتع بالابكار و فى [يب] فى باب تفصيل احكام النكاح .

مهند بن سويد الأسدى الكوفى [ق] «مح» .

مياح المدائنى ضعيف جدا [صه ٥ جش] كان غاليا فى مذهبه روى عن ابى عبدالله عليه السلام وعن مفضل بن عمر [صه] له كتاب عنه محمد بن سنان [جش] «مح» .

منصور بن العباس عن ابن مياح عن ابيه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب طلب الرياسة . الحسين بن مياح عن ابيه عنه عليه السلام فى باب البدع والراى والمقاييس وفى باب النهى عن الكلام فى الكيفية . الحسن بن مياح عن ابيه عنه عليه السلام فى باب صلة الأمام عليه السلام

فى اواخر كتاب الحجة الظاهر ان الحسن مكبرا سهو لعدم وجوده فى كتب الرجال والله اعلم.

ميثم التمار [ن ٠ سين] ابن يحيى التمار [ى] مشكور قال الكشى وروى العقيقى ان ابا جعفر عليه السلام كان يحبه حبا شديدا و انه كان مؤمنا شاكرا فى الرخا صابرا فى البلاء [صه] «مح».

اسمعيل بن الحسن بن شعيب عن ميثم التمار فى نسخة وفى اخرى بن ميثم التمار عن ابراهيم بن اسحق المدائنى فى [فى] فى باب وضع المعروف موضعه فى كتاب الزكوة على بن ابى حمزة عن ابى بصير عن عمران بن ميثم او صالح بن ميثم عن ابيه فى باب آخر من صفة الرجم.

ميرك بن موسى بن ابراهيم الحسينى التونى سيد جليل القدر عظيم الشان رفيع المنزلة دقيق الفطنة عالم فاضل كامل دين متصلب فى الدين ثقة ثبت وجه من وجوه هذه الطائفة و عين من اعيانها كلف بالقضاء فى المشهد المقدس الرضوى على ساكنه من الصلوات افضلها ومن التحيات اكملها فلم يقبله لكمال تدينه وزهده و تقواه له تعليقات على عيون اخبار الرضا و على الاحتجاج وغيرها توفى رحمه الله تعالى سنة ثمان وتسعين بعد الالف رضى الله عنه وارضاه.

ميسر بن ابى البلاد يكنى ابا اسمعيل من بنى قيس بن ثعلبة [ق] «مح».

ميسر بن عبد العزيز النخعى المدائنى [قر] بياع الزطى مات فى حيوة ابى عبدالله عليه السلام [ق] ذكر الكشى روايات كثيرة تدل على مدحه و قال العقيقى اثنى عليه آل محمد عليهم السلام وهو ممن يجاهد فى الرجعة [صه] وقال على بن الحسن ان ميسرة (ميسرخ) بن عبدالعزيز كان كوفيا و كان ثقة [صه ٠ كش] قال له ابو جعفر عليه السلام يا ميسرة (ميسر خ) اما انه قد حضر اجلك غير مرة ولا مرتين كل ذلك يؤخره الله تعالى لصلتك قرابتك [صه] و [كش] عن ابراهيم بن على الكوفى عن اسحق بن ابراهيم الموصلى عن يونس عن حنان و ابن مسكان عن ميسرة (ميسرخ) عنه عليه السلام وفيه ايضا ما تقدم فى عبدالله بن عجلان «مح».

حسين بن خارجة عن ميسر بن عبدالعزيز عن ابى عبدالله عليه السلام مرتين فى [فى] فى باب من يكره معاملته فى كتاب المعيشة روى هذا الخبر بعينه عن ميسرة بن عبدالعزيز عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب فضل التجارة وروى هذا الخبر بعينه عن ميسرة بن عبدالعزير فى نسخة واخرى عن قيس بن عبدالعزيز فيه بعد خمسة احاديث الظاهر ان القيس اشتباه والصواب ميسرة بقرينة اتحاد الخبر وان ميسرة بالهاء و غيرهاء متحد بقرينة اتحاد الخبر والراوى والمروى عنه والله اعلم. ايوب بن راشد عن ميسر بياع الزطى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب بيع المرابحة وفى [يب] فى باب البيع بالنقد والنسية، عثمان بن عيسى عن ميسر عنه عليه السلام فى باب فضل التجارة. عنه عنه قال قلت له فى [يه] فى باب التجارة و آدابها. عنه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث الباقر عليه السلام مع الشيخ على بن عقبة عن ابيه عن ميسر عن ابى جعفر عليه السلام فيه قبيل حديث ابى ذر رضى الله عنه وفى [فى] فى باب الغضب. عنه عن ابيه عن ميسر بن عبدالعزيز عن ابى جعفر عليه السلام فى باب ما يستحب من التزويج بالليل. على بن عقبة عن ميسرة عن ابى جعفر عليه السلام فى باب ثواب عيادة المريض وفى باب ثواب من مشى مع جنازة وفى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب

الزيادات . علي بن النعمان عن ابي سليمان عن ميسر عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب ان الله تعالى يعطي الدين من يحبه . ابن ابي عمير عن ميسر عن ابي جعفر عليه السلام في باب اصول الكفر وارکانه . محمد بن ابي عمير عن ميسر بن عبدالعزيز عن ابي عبدالله عليه السلام في [يه] في باب وجوب رد المبيع بخيار الرؤية. علي بن الحكم عن الأحمر عن ميسر عن ابي عبدالله عليه السلام في باب نوادر الميراث روى هذا الخبر بعينه علي بن الحكم عن ابان الأحمر قال لا اعلم الا عن ميسرة بياع الزطي عن ابي عبدالله عليه السلام في باب ميراث الأزواج وفي [في] في باب ان النساء لا يرثن من العقار شيئا الظاهر من اتحاد الخبر والراوي والمروي عنه هنا ايضا اتحاد ميسر وميسرة بياع الزطي والله اعلم. ابان بن عثمان عن ابي جعفر عليه السلام في [يب] في باب صفة الوضوء. جميل بن دراج عن ميسر عن ابي عبدالله عليه السلام في باب العيوب الموجبة للرد . جميل عن ميسر عن ابي عبدالله عليه السلام في باب الغرر والمجازفة. علي بن (ابي خ) المغيره عن ميسر عن ابي جعفر عليه السلام في باب صفة الوضوء . علي بن ابي المغيرة عن ميسر في نسخة واخرى ميسرة بالهاء عن ابي جعفر عليه السلام فيه روى هذا الخبر بعينه علي بن ابي المغيرة عن ميسرة عن ابي جعفر عليه السلام في [بص] في باب عدد مرات الوضوء روى هذا الخبر بعينه علي بن المغيرة عن ميسرة عن ابي جعفر عليه السلام في [في] في باب صفة الوضوء اقول الظاهر بناء علي اتحاد الخبر سقوط لفظة ابي هنا من القلم والله اعلم . الحسن بن علي بن فضال عن ميسر عن الصادق جعفر بن محمد عليهما السلام في [يه] في باب النوادر وهو آخر ابواب الكتاب . ثعلبة بن ميمون عن ميسرة عن ابي جعفر عليه السلام في [يب] في باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات. عمر بن ابان الكلبي عن ميسرة عن ابي عبدالله عليه السلام في باب عقد المرأة علي نفسها النكاح . ابراهيم بن عقبة عن محمد بن ميسر في نسخة وفي اخرى ميسرة بالهاء عن ابيه عن ابيعبدالله عليه السلام في باب ابتياع الحيوان روى هذا الخبر بعينه ابراهيم بن عقبة عن محمد بن قيس في نسخة واخرى بن ميسر عن ابيه عن ابيعبدالله عليه السلام في [في] في باب شراء الرقيق وقد بينا الصواب في ترجمة محمد بن قيس البجلي . الحسن بن علي بن فضال عن ابي اسحق عن ميسر عن جابر في [يب] في باب ابتياع الحيوان و ابواسحق هذا هو ثعلبة بن ميمون بقرينة رواية الحسن بن علي بن فضال عنه . عبدالله بن بكير عن ميسر عن ابي عبدالله عليه السلام في باب الطواف . عنه عن ميسرة عن عبدالعزيز عن ابيعبدالله عليه السلام في باب زكوة مال الغائب الظاهر انه كان في الاصل ميسرة بن عبدالعزيز ووقع الاشتباه والله اعلم. محمد بن يوسف عن ميسر عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب مجالسة اهل المعاصي في كتاب الكفر والايمان وفي باب من يكره مجالسته في كتاب العشرة . محمد بن عبدالجبار عن صفوان عن ميسر بن عبدالعزيز عن ابي عبدالله عليه السلام في باب فضل الدعاء. معوية بن عمار عن ميسر عن ابي عبدالله عليه السلام في باب المني والوذي يصيبان الثوب و في [يب] في باب تطهير الثياب . محمد بن هشام عن ميسر عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب الشكر. ابن مسكان عن ميسر عن ابي جعفر عليه السلام في باب تذاكر الاخوان وفي كتاب الروضة بعد رسالة اخرى لابي جعفر عليه السلام الى سعيد الخير. الحسن بن علي الكسلان عن ميسر بياع الزطي

على ما رأينا فى [فى] وغاب عنا موضعه . موسى بن اكيل النميرى عن ميسرة عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب كراهية استخدام الضيف فى كتاب الأطعمة .

ميسر بن عبدالله النخعى روى عنهما و ابناه محمد وعلى [ق] «مح» .

ميسرة [ى] «مح» .

ميسرة بياع الزطى كوفى [ق] «مح» .

الظاهر اتحاده مع ابن العزيز المتقدم على ما يظهر من التأمل فى ترجمته والله اعلم .

ميسرة بن حبيب ابو حازم النهدى [ق] «مح» .

ميسرة الكوفى [ق] «مح» .

ميسرة بن المسيب بن حزن يكنى ابا سعيد اوصى الى امير المؤمنين عليه السلام [ى] وقد يعد المسيب الى اخره كلاما برأسه فان المسيب هو الذى اوصى الى امير المؤمنين عليه السلام كما تقدم فتامل «مح» .

ميسرة مولى كندة [ى] «مح» .

ميمون البان [ين ٠ قر ٠ ق] الكوفى روى عنهما [ق] «مح» .

محمد بن حكيم عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب معانى الأسماء . عثمان بن سعيد عن محمد بن سليمان عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب اللواط فى كتاب النكاح .

ميمون الحيان (الخبازخ) كوفى [ق] «مح» .

ميمون الصيقل . عبدالله بن جبلة عن سعد عن ميمون الصيقل عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب الرجل يصلى فى ثوب فيه نجاسة من ابواب تطهير الثياب روى هذا الخبر بعينه عبدالله بن جبلة عن سيف عن ميمون عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب تطهير الثياب من ابواب الزيادات وروى هذا الخبر بعينه عبدالله بن جبلة عن سيف عن منصور الصيقل فى نسخة و اخرى ميمون الصيقل عنه عليه السلام فى [فى] فى باب الرجل يصلى فى ثوب وهو غير طاهر الظاهر ان سعد فى [بص] سهوا والصواب سيف لقرب طبقته به واتحاد الخبر ورواية عبدالله بن جبلة عنه و كذا منصور الصيقل فى [فى] سهوا والصواب ميمون بقرينة اتحاد الخبر ايضا والله اعلم . عبدالله بن جبلة عن سيف عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب احكام السهو فى الصلوة .

ميمون بن عبدالله فى [كش] وجدت فى كتاب جبرئيل بن احمد بخطه حدثنى محمد بن عيسى عن محمد بن الفضل الكوفى عن عبدالله بن عبدالرحمن عن الهيثم بن واقد عن ميمون بن عبدالله عن الباقر عليه السلام وذكر ما يدل على تشيعه «مح» .

ميمون بن على بن موسى بن عبدالله عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى كتاب العقل والجهل .

ميمون القداح [ين] مولى بنى مخزوم مكى [قر] المكى مولى بنى هاشم روى عنهما [ق] «مح» .

على بن الحكم عن معوية بن وهب عن عن ميمون القداح عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب ان من عف عن حرم الناس عف عن حرمه فى اواخر كتاب النكاح . ابن القداح عن ابيه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب كراهية ان يبيت الأنسان وحده فى كتاب المروة . عنه عن ابيه ميمون عن ابى جعفر عليه السلام فيه و فى باب اتخاذ الماهل بعد كتاب الدواجن . عنه عن ابيه ميمون عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب قسمة الغنيمة . عبدالله بن ميمون عن ابيه عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب الدعاء

بين الركعات . الوشاء عن ابان عن ميمون القداح عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب النوادر فى كتاب فضل القران فى نسخة و هى الصحيحة لرواية الوشاء عن ابان بن عثمان وفى اخرى ابان بن ميمون القداح و هى سهو لعدم وجوده فى كتب الرجال .

ميمون بن مهران [ى] ومن خواصه ايضاً «مح» .

محمد بن جمهور عن الحسين بن مختار بياع الاكفان عن ميمون بن مهران فى مشيخة [يه] فى طريقه الظاهر ان ميمون هذا غيره لبعد طبقة ابن المختار عنه لكونه من اصحاب امير المؤمنين عليه السلام و كون ابن المختار من اصحاب الصادق والكاظم والرضا عليهم السلام او يكون ابن المختار هذا غير ابن المختار القلانسى فعلى اى تقدير الرواية لا تخلو من ارسال اما على التقدير الأول فكما مر واما على التقدير الثانى لكون محمد بن جمهور من اصحاب الرضا عليه السلام وابن المختار الذى يروى عن ميمون بن مهران قريبا من زمان على عليه السلام والله اعلم .

ميمون بن يوسف النخاس . محمد بن عبد الجبار عنه عن محمد بن الفرج فى [يب] فى باب المواقيت من ابواب الزيادات . عنه عن ميمون عن محمد بن فرج عن العبد الصالح عليه السلام فى باب تفصيل ما تقدم ذكره فى الصلوة و فى [بص] فى باب وقت قضاء ما فات من النوافل .

باب النون

ناجية بن ابى عمارة [قر] حدثنى محمد بن مسعود قال سئلت على بن الحسن بن فضال عن نجية فقال هو نجية وله اسم آخر ايضا ناجية بن ابى عمارة الصيداوى واخبرنى بعض ولده ان اباعبدالله عليه السلام كان يقول له نج نجية فسمى بهذا الأسم. حمدويه بن نصير قال الصيدا بطن من بنى اسد قال وكان رجل من اصحابنا يقال له نجية القواس وليس هو بمعروف [كش. صه] الاان فيه وفى [د] فى العنوان وفى [صه] فى الموضعين ابن عمارة و [د] نقل عن خط الشيخ ابن ابى عمارة كما اثبتنا «مح».

مثنى الحناط عن ابى حبيب ناجية فى مشيخة [يه] فى طريق ابى حبيب ناجية. صباح المزنى عن ناجية عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب نوادر فى كتاب العتق. معوية بن عمار عن ناجية عن ابى جعفر عليه السلام فى باب شدة ابتلاء المؤمن وفى باب علل الموت. احمد بن محمد بن ابى نصر عن ابن الوليد فى نسخة وفى اخرى عن ابى الوليد قال كنت جالسا عند ابى عبدالله عليه السلام فساله ناجية ابو حبيب فى باب الخشوع فى الصلوة. عبدالله بن سيابة عن ناجية عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب العمل فى ليلة الجمعة ويومها من ابواب الزيادات فى الجزء الاول. حماد بن عيسى عن ناجية عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب صلوة الأستخارة.

ناجية بن جندب الخزاعى الاسلمى كان على بدن رسول الله صلى الله عليه وآله فى الصحيح عن ابى عبدالله عليه السلام فى الكافى فى حجه صلى الله عليه وآله «مح».

نادر الخادم. نوح بن شعيب عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [فى] فى باب نوادر بعد باب التسمية والتحميد على الطعام. الحسين بن سعيد عن نادر فى نسخة وفى اخرى زياد وفى اخرى زادان الخادم عن ابى الحسن عليه السلام فى باب الحمص.

ناصح البقال كوفى مولى ثقة روى عن ابى عبدالله عليه السلام [صه. حش] له كتاب عنه جعفر بن بشير [ست. جش] «مح».

ناصح بن عبدالله ابو عبدالله الحلمى (١) [ق] «مح».

ناصح المؤذن. احمد بن محمد عن ابيه عن ابن المغيرة عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب فضل المساجد.

ناصر بن ابى جعفر الامامى القاضى ناصر الدين فقيه وجه [جب].

ناصر بن ابى طالب على بن محمد بن حمدان الحمدانى الشيخ الأمام نظام الدين ابو المعالى فقيه ثقة [جب].

ناصر بن الحسين بن اعرابى الاجل ضياء الدين فاضل فقيه صالح [جب].

ناصر بن الداعى بن ناصر بن شرفشاه العلوى الحسنى الشجرى السيد زين السادة فقيه صالح واعظ [جب].

ناصر بن الرضا بن محمد بن عبدالله العلوى الحسينى السيد ابو ابراهيم فقيه ثقة صالح محدث قرأ على الشيخ الموفق ابى جعفر

١- الحلمى (خل) بالحاء المهملة و تشديد اللام ابوعبدالله الحائك منه.

الطوسى وله كتاب فى مناقب آل الرسول وكتاب فى ادعية زين العابدين على بن الحسين عليهما السلام وكتاب فيما جرى بينه وبين احد الفضلاء من المكاتبات والمطايبات اخبرنى بها الأديب الصالح ابو الحسن بن سعدويه القمى عنه [جب].

نافع بن الازرق. الحسن بن محبوب عن ابى حمزة قال سال نافع بن الازرق اباجعفر عليه السلام فى [فى] فى باب الكون والمكان.

نافع بن عتبة [ل] بن عتيبة [ى] «مح».

نافع بن هلال الجملى [د. سين] «مح».

نبيه [ل] «مح».

النجاشى الشاعر [ى] «مح».

نجبة بن الحرث قال حمدويه قال محمد بن عيسى نجبة بن الحرث شيخ صادق كوفى صديق على بن يقطين [صه. كش] نجبة بن الحرث [ظم. ق] القواس [ق] نجبة بالنون والجيم المفتوحين والباء المفردة [لم. كش] كوفى صادق صديق على بن يقطين [د] «مح».

معوية بن عمار عن نجبة عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب المواقيت من ابواب الزيادات و فى باب تفصيل ما تقدم ذكره فى الصلوة وفى [فى] فى باب استواء العمل فى كتاب الكفر والايمان. القاسم بن يحيى عن جده الحسن بن راشد عن نجبة العطار عن ابى جعفر عليه السلام فى باب نوادر فى آخر جلد الفروع. الوشاء قال حدثنى نجبة بن الحرث العطار عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب وجوه الصيام وفى [بص] فى باب صوم يوم عاشوراو فى [فى] فى باب صوم عرفة وعاشورا. موسى بن القاسم عن صفوان عن نجبة عن ابى جعفر عليه السلام فى [بص] فى باب من تمتع بالعمرة الى الحج و فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج. صفوان بن يحيى عن نجبة بن الحرث عن ابى الحسن عليه السلام فى باب الصيد والذكاة اقول الذى ظهر لنا من تضاعيف الكلام ان ناجية بن ابى عماره ونجية بالمثناة ونجبة بن الحرث بالمفردة واحد بقرينة الراوى والمروى عنه و انه روى عن الباقر والصادق وابى الحسن عليهم السلام فعلى هذا ذكره فى [لم] ليس على ما ينبغى مع ان فى النسخة الصحيحة من رجال الشيخ رحمه الله لم يكن نجبة فى [لم] والله اعلم فتامل.

نجم بن اعين روى العقيقى عن ابيه عن عمران بن ابان عن عبدالله بن بكير عن ابى عبدالله عليه السلام انه يجاهد فى الرجعة [صه] «مح».

نجم بن حطيم وقيل خطيم العبدى [قر] «مح».

الفضل بن زكريا عن نجم بن حطيم عن ابى جعفر الباقر عليه السلام فى [يب] فى باب فضل الكوفة. العيص بن القاسم عن نجم بن حطيم عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فضل افطار فى باب الرجل عند اخيه.

نجم بن خطيم العجلى الكوفى مات فى حيوة ابى الحسن عليه السلام روى عن ابى جعفر عليه السلام [ق] «مح».

نجم بن خطيم الغنوى. معوية بن عمار عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب الاستغناء عن الناس لا يبعد كونه احد المذكورين.

نجم الطائى [قر] «مح».

نجيح ابو معشر السندى المدنى [ق] «مح».

نجيح بن قبا الغافقى قال ابن عياش حدثنا ابو الحسين صالح بن الحسين النوفلى قال حدثنا ابى قال حدثنا نجيح بن قبا عن ابى عبدالله عليه السلام عن الرجال [جش] «مح».

نجيح بن قباء المدنى [ق] «مح» .

نجيح بن مسلم روى عن يونس بن يعقوب [قر] بن مسلم الكوفى روى عنهما روى عن يونس بن يعقوب [ق] «مح» .

نجيح ابن ابى نصر عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [بص] فى باب لبس الخاتم للمحرم و فى [فى] فى باب ما يليس المحرم من الثياب و فى [يب] فى باب صفة الاحرام .

نسيم الخادم خادم ابى محمد عليه السلام محمد بن يعقوب رفعه عن نسيم الخادم خادم ابى محمد عليه السلام قال دخلت على صاحب الزمان عليه السلام بعد تولده (مولده ح) بعشر ليال فعطست عنده فقال يرحمك الله ففرحت بذلك فقال الا ابشرك بالعطاس هو امان من الموت ثلثة ايام نقل من كتاب الغيبة للشيخ «مح» .

نشاء بن مالك الجهنى [ى] «مح» .

نشيط بن صالح بن عبدالله [ظم] بن صالح العجلى مولاهم كوفى [ق] بن عبدالله بن لفافة كوفى روى عن ابى عبدالله عليه السلام [ظم] بن صالح بن لفافة مولى بنى عجل روى عن ابى الحسن موسى عليه السلام ثقة [صه ٠ جش] و كان يخدمه عليه السلام [صه] له كتاب عنه محمد بن خالد البرقى [ست ٠ جش] فى نشيط بن صالح وخالد الجواز حدثنا حمدويه قال حدثنا الحسن بن موسى قال كان نشيط وخالد يخدمانه يعنى ابا الحسن عليه السلام قال فذكر الحسن عن يحيى بن ابراهيم عن نشيط عن خالد الجواز قال قال لما اختلف الناس فى امر ابى الحسن عليه السلام قلت لخالد اما ترى ما قد وقعنا فيه من اختلاف الناس فقال لى خالد قال لى ابو الحسن عليه السلام عهدى الى ابنى على اكبر ولدى و خيرهم و افضلهم [كش] و عليك التامل فى الاتحاد والتغاير «مح» .

مروك بن عبيد عن نشيط بن صالح عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة . عنه عنه عن بعض اصحابنا عن ابى عبدالله عليه السلام فيه. عنه عنه عن ابى الحسن الاول عليه السلام فى باب فضل المساجد. عنه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب مقدار ما يجزى من الماء فى الاستنجاء من البول. عنه عنه عن هشام بن الحكم فى [فى] فى باب من لا يجوز له صيام التطوع الا باذن غيره وعن ابى الحسن عليه السلام فى باب لحوم الطير من ابواب الاطعمة اقول رواية مروك بن عبيد عن نشيط بن صالح عن ابى عبدالله عليه السلام تارة واخرى عن ابى الحسن عليه السلام وعدم رواية غير مروك عن نشيط بن صالح فى موضع بعد التتبع التام يشعر بالأتحاد والله اعلم .

نصر بن اوس الكوفى [ق] «مح» .

نصر بن حازم قمى [دى] «مح» .

نصر الخادم روى عن العبد الصالح ابى الحسن موسى بن جعفر عليهما السلام فى [يه] فى باب اتخاذ السفرة فى السفر.

نصر بن صاعد مولى ابى عبدالله عليه السلام . معلى بن محمد عن احمد بن محمد عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الأذاعة فى اواخر كتاب الكفر.

نصر بن الصباح ابو القاسم البلخى غالى المذهب [جش ٠ صه] و كان كثير الرواية [صه] روى عنه العياشى له كتب عنه الكشى [جش] لقى جلة من كان فى عصره من المشايخ والعلماء وروى عنهم الا انه قيل كان من الطيارة غال [لم] وفى [كش] فى مواضع انه غال «مح» .

محمد بن يعقوب عن على بن محمد عن نصر بن صباح البجلى عن محمد بن يوسف فى نسخة و

فی اخری بن سیف الشاشی فی [فی] فی مولد الصاحب علیه السلام .

نصر بن ظریف البصری اخو جزی (بضم الجیم خ) [ق] «مح» .

نصر بن عامر من وهب ابو الحسن السنجاری من ثقات اصحابنا [صه ٠ جش] له کتب عنه ابو عبدالله الحسین بن عبید (الله خ) [جش] «مح» .

نصر بن عبدالرحمن ابو الولید العبدی الکوفی اسند عنه [ق] «مح» .

نصر بن عبدالرحمن البارقی الکوفی اسند عنه [ق] «مح» .

نصر بن عبدالرحمن العبدی الکوفی [ق] «مح» .

وقال فی حاشیة کتابه نصر بن عصام بن المغیرة الفهری ابو نعیم المعروف بقرقارة روی عنه ابو المفضل الشیبانی کانه من اصحابنا انتهی.

نصر بن فضالة الاسدی الکوفی [ق] «مح» .

نصر بن قابوس [ظم] اللخمی الکوفی اسند عنه [ق] اللخمی روی عن ابی عبدالله و ابی ابراهیم و ابی الحسن الرضا علیهم السلام و کان ذا منزلة عندهم [صه ٠ جش] قال الشیخ الطوسی رحمه الله تعالی فی کتاب الغیبة انه کان وکیلا لأبی عبدالله علیه السلام عشرین سنة ولم یعلم انه وکیل و کان خیرا فاضلا [صه] و فی ارشاد المفید انه من خاصة الکاظم علیه السلام و من ثقاته و من اهل الورع و العلم و الفقه من شیعته و فی [کش] عن حمدویه عن الحسن بن موسی عن سلیمان الصیدی عن نصر بن قابوس قال کنت عند ابی الحسن علیه السلام فی منزله فاخذ بیدی ووقفنی علی بیت من الدار فدفع (ای فتح) الباب فاذا علی ابنه علیه السلام و فی یده کتاب ینظر فیه فقال لی یا نصر تعرف هذا قلت نعم هذا علی ابنك قال یا نصر اتدری ما هذا الکتاب الذی ینظر فیه فقلت لا قال هذا الجفر الذی لا ینظر فیه الا نبی او وصی نبی قال الحسن بن موسی فلعمری ما شك نصر ولا ارتاب حتی اتاه وفاة ابی الحسن علیه السلام و عن حمدویه عن الحسن بن موسی عن احمد بن محمد بن ابی نصر عن سعید بن ابی الجهم عن نصر بن قابوس قال قلت لابی الحسن علیه السلام انی سالت اباعبدالله علیه السلام عن الأمام من بعده فاخبرنی انك انت هو فلما توفی ذهب الناس یمینا و شمالا وقلت فیك انا و اصحابی فاخبرنی عن الامام من ولدك قال ابنی علی علیه السلام فدل هذا الحدیث علی منزلة الرجل من عقله و اهتمامه بدینه انشاالله تعالی «مح» .

عنه اسحق بن ابراهیم فی [بص] فی باب اجر المغنیة و فی [فی] فی باب کسب المغنیة و فی [یب] فی کتاب المکاسب و فی جمیع هذه المواضع النضر بالضاد المعجمة والله اعلم عنه صالح بن عقبة فی [فی] فی باب اطعام المؤمن . محمد بن عمر عن ابیه عنه فی باب اخبار الرجل اخاه بحبه فی کتاب العشرة . عنه سعید بن ابی الجهم فی باب الأشارة والنص علی ابی الحسن الرضا علیه السلام .

نصر بن کثیر الاسدی الکوفی [ق] «مح» .

صفوان و ابن ابی عمیر عن نصر فی نسخة و فی اخری نصیر بن کثیر عن ابی بصیر فی [یب] فی باب ثواب الحج .

نصر بن مزاحم کوفی [قر] بن مزاحم المنقری العطار ابو الفضل کوفی مستقیم الطریقة صالح الأمر غیر انه یروی عن الضعفاء و کتبه حسان [صه ٠ جش] عنه یحیی بن زکریا بن شیبان و جعفر بن محمد بن سعید و ابو سمینة [جش] محمد بن عیسی بن عبید و یونس بن علی العطار

[ست] «مح» .

الحسين بن نصر عن ابيه عن ابى خالد الواسطى فى [يب] فى باب علامة اول شهر رمضان.

عبدالرحمن بن عبدالله الخزاعى عنه عن عمرو بن شمر فى [فى] فى مولد على بن الحسين عليهما السلام. محمد بن حسان عن محمد بن على عنه عن عمرو بن سعيد فى نسخة وفى اخرى عمر بن سعد فى باب ما يفصل به بين دعوى المحق والمبطل فى امر الأمامة. محمد بن على الصيرفى عنه عن لوط بن يحيى فى [ست] فى ترجمته. يوسف بن على عنه عن زرارة وغيره فى [فى] فى باب شارب الخمر فى كتاب الاشربة. يعقوب بن يوسف بن زياد الضبى عنه عن عمرو بن ثابت فى [ست] فى ترجمة زيد بن وهب اقول قول النجاشى والعلامة رحمهما الله تعالى انه يروى عن الضعفاء ليس كليا لروايته عن عمرو بن سعيد وزرارة الثقتان ولوط بن يحيى الممدوح على ماذكرنا والله اعلم .

نصر بن مفلس [ضا] «مح» .

نصر بن هبة الله بن نصر الزنجانى الشيخ الأديب فاضل متبحر له من التصانيف المقامات الطبية والمقامات الحكمية الرساله السعدية كتاب الجواهر فى النحو [جب] .

نصير ابو الحكم الخثعمى. محمد بن سنان عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ان المؤمن صنفان .

نصير الخادم فى نسخة وفى اخرى نصر روى ابو حمزة احمد بن محمد بن الأقرع عنه عن ابى محمد عليه السلام فى مولد ابى محمد عليه السلام .

النضر بن ابى الاشعث ابو الوليد الكوفى [ق] نضير بالتصغير ابن ابى الأشعث الاسدى ابو الوليد الكوفى ثقة من السابعة ابن حجر «مح» .

النضر بن بصير الرواسى كوفى [ق] «مح» .

النضر بن الربيع بن سعد الجعفى الكوفى اسند عنه [ق] «مح» .

النضر بن سويد له كتاب وهو ثقة [ظم] بن سويد الصيرفى كوفى ثقة صحيح الحديث انتقل الى بغداد له كتاب [صه٠جش] عنه محمد بن عيسى بن عبيد [جش] ابو عبدالله البرقى والحسين بن سعيد [ست] «مح» .

عنه محمد بن عيسى بن عبيد فى مشيخة [يه] فى طريقه. عنه الحسين بن سعيد فى [يب] فى باب صفة الأحرام وفى [بص] فى باب حبلى ترى الدم وفى باب البئر يقع فيها البعير وكثيرا . محمد بن خالد عنه عن ابن مسكان فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين و كثيرا . عبدالله بن الصلت عنه عن عبدالله بن سنان فيه وفى [بص] فى باب موضع الكافور من الميت . عنه عنه عن يحيى بن عمران فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات . محمد بن الحسين بن ابى الخطاب عنه عن شعيب فى باب حكم الجنابة . عنه عنه عن خالد بن ماد فى نسخة وفى اخرى زياد فى باب الصلوة على الاموات فى آخر كتاب الصلوة . عنه عنه عن خالد بن ماد القلانسى فى [فى] فى باب ثواب قرائة القران . عنه عنه عن جميل بن دراج فى [يب] فى باب قضاء شهر رمضان . عنه عنه عن عبدالغفار الجازى فى باب الكفارة عن خطاء المحرم وفى باب الديون و احكامها . اسمعيل بن مهران عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى باب صفة الاحرام وفى [بص] فى باب كراهية لبس الحلى للمراة حال الأحرام وفى [فى] فى باب مايجوز للمحرمة ان تلبس من الثياب . على بن مهزيار عنه عن درست فى باب الأمر بالمعروف والنهى عن المنكر. عنه عنه عن

هشام بن سالم فی باب الصلوة فی ثوب واحد. عنه عن عبدالله بن سنان فی باب نوادر یوم الجمعة وفی باب الاستغفار من الذنب فی اواخر کتاب الکفر والأیمان. عنه عن محمد بن ابی حمزة فی [یب] فی باب کیفیة الصلوة من ابواب الزیادات. وعن هشام بن سالم فی باب ما تجوز فیه الصلوة من اللباس من ابواب الزیادات. وعن عبیدالله بن سنان فی باب العمل فی لیلة الجمعة ویومها من ابواب الزیادات فی الجزء الأول. علی بن مهزیار عن الحسن عن النضر عن هشام بن سالم والحسن هذا هو الحسن(١) بن علی بقرینة ما قبله فی باب تفصیل ما تقدم ذکره فی الصلوة والحسن بن علی هذا هو ابن فضال بقرینة روایته عن حماد بن عیسی وعبدالله بن بکیر فیه والله اعلم. العباس بن معروف عن علی عن الحسن عن النضر عن عاصم فی باب ضروب الحج وفی [بص] فی باب ان التمتع فرض من نای عن الحرم. محمد بن علی بن محبوب عن احمد بن الحسن عن النضر عن ابن سنان عن ابی عبدالله علیه السلام فی [یب] فی باب الصلوة فی السفر من ابواب الزیادات عنه عن العباس عن النضر عن عاصم فی کتاب المکاسب قریبا من الآخر. یعقوب بن یزید عنه عن عبدالله بن سنان فی باب التیمم من ابواب الزیادات. یعقوب بن یزید والحسن بن طریف وایوب بن نوح عنه عن هشام بن سالم فی مشیخة [یه] فی طریق هشام بن سالم. علی بن ابراهیم عن ابیه عنه فی [فی] فی باب الاشارة والنص علی ابی الحسن موسی علیه السلام. عنه عن ابیه عن القاسم بن سلیمان فی باب النوادر فی کتاب الجنائز. وعن هشام بن الحکم فی باب المعبود فی کتاب التوحید وفی باب معانی الاسماء فیه.

١ ـ لعل المراد بالحسن هنا هو الحسن بن سعید لأنه ممن یروی عنه ابن مهزیار

وعن القاسم بن سلیمان فی باب النوادر فی کتاب فضل القران وفی باب نادر بعد باب الاغضاء فی کتاب العشرة. وعن الحلبی فی [یب] فی باب الدیون واحکامها. ابن ابی عمیر عنه عن فضالة فی باب السراری وملك الایمان. علی بن ابراهیم عن ابیه عن ابن ابی عمیر فی نسخة و فی اخری بدون ابن ابی عمیر عنه عن الحلبی فی [بص] فی باب انه لاتباع الدار ولا الجاریة فی الدین. موسی بن القاسم عنه عن درست الواسطی فی باب ان التمتع فرض من نای عن الحرم وفی [یب] فی باب ضروب الحج. احمد بن محمد بن خالد عنه عن یحیی بن عمران الحلبی فی [فی] فی باب ان الایمان مبثوث بجوارح البدن. محمد بن اورمة عنه عن درست بن ابی منصور فی باب تعجیل عقوبة الذنب فی اواخر کتاب الکفر والأیمان. الحکم بن مسکین عنه عن عبدالله بن بکیر فی [یب] فی باب اوقات الصلوة.

النضر بن شعیب مجهول [ز] «مح».

احمد بن محمد بن خالد عن محمد بن علی عنه عن ابان بن عثمان فی [فی] فی باب فی آخر جلد الأصول. محمد بن الحسین بن ابی الخطاب عنه عن خالد بن ماد القلانسی فی [ست] فی ترجمة خالد بن ماد القلانسی. عنه عنه عن عبدالغفار الجازی فی [بص] فی باب الجنب والحائض یقرأن القران. عنه عنه عن جمیل بن دراج فی باب المتطوع بالصوم الی متی یکون بالخیار. عنه عنه عن خلف بن زیاد القلانسی فی باب من فاته شیء من التکبیرات علی المیت. عنه عنه عن المحاربی فی باب من اعتق بعض مملوکه. عنه عنه عن یونس بن عمران بن میثم فی [فی] فی باب انه لیس فی ترك الحج خیرة. عنه عنه عن محمد بن الفضیل عن ابی حمزة الثمالی فی باب ما فرض الله عزوجل ورسوله صلی الله علیه وآله من

الكون مع الأئمة عليهم السلام. عنه عنه عن خالد بن ماد فى باب فيه نكت و نتف من التنزيل. محمد بن يحيى عن محمد بن الحسن عنه عن عبد الغفار الجازى فى باب طينة المؤمن و الكافر. عنه عن محمد بن الحسن عن النضر بن شعيب فى نسخة و اخرى بن سويد عن محمد بن الفضيل فى باب ان الأئمة عليهم السلام ولاة امر الله و خزنة علمه الظاهران ابن الحسن مكبرا سهو و الصواب الحسين مصغرا بقرينة المواضع المذكورة و رواية محمد بن يحيى عن محمد بن الحسين بن ابى الخطاب والله اعلم. محمد بن الحسين عنه عن جميل بن صالح فى[يب] فى باب فضل شهر رمضان و الصلوة فيه. عنه عنه عن عبد الغفار الجازى فى باب زيارة البيت و فى باب الزيادات فى فقه الحج. عنه عنه عن الحارثى فى باب العتق. عنه عن النضر بن شعيب فى نسخة و فى اخرى ابن سويد عن الحارثى فى باب وصية الانسان لعبده. محمد بن عبد الجبار عنه عن خالد بن ماد القلانسى فى مشيخة [يه] فى طريق خالد بن ماد. محمد بن شعيب عنه عن سعيد بن يسار فى[فى] فى باب الدعاء فى طلب الولد فى كتاب العقيقه.

النضر بن عثمان النوى قال العقيقى مات متحيرا [صه٥٠د] «مح».

النضر بن عمرو بن نجية الكوفى [ق] «مح».

النضر بن قرواش الخزاعى[قر] الكوفى الجمال [ق] «مح».

احمد بن محمد بن عيسى عن ابى بصير فى نسخة واخرى عن ابن ابى نصر عنه عن ابى عبد الله عليه السلام فى [يب] فى باب ضروب الحج روى هذا الخبر بعينه عن احمد بن محمد بن ابى نصر عنه فى [بص] فى باب من لم يجد الهدى و وجد الثمن. الظاهر ان مافيه هو الصواب بقرينة رواية احمد بن محمد بن عيسى عن احمد بن محمد بن ابى نصر و اتحاد الخبر. محمد بن سنان عنه عن اسحق بن عمار فى[فى] فى باب العجب فى كتاب الكفر والايمان. على بن الحكم عنه عن ابى الحسن الماضى عليه السلام فى باب فضل سويق الحنطة. الحسن بن محبوب عن النضر بن قرواش الجمال عن ابى عبد الله عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث قوم صالح عليه السلام.

النضر بن محمد الهمدانى ثقة[صه٥٠دى٠د] «مح».

سهل بن زياد عن نضر بن محمد عن ابى الحسن عليه السلام فى[فى] فى باب لحم الظبى من ابواب الاطعمة.

النضر بن مطهر الوابشى كوفى[ق] «مح».

النضر بن الوراس الخزاعى كوفى روى عنه العلاء بن رزين [ق] و قد احتمل تصحيف القرواش «مح».

نضير بن زياد الضبى ويقال بالصاد غير المعجمة كوفى [ق] «مح».

نضير بن سالم الكناسى الكوفى [ق] «مح».

نضير بن نضير الراوسى كوفى [ق] «مح».

نضلة بن عبيد ابو برزة [ل] بن عبيد الله يكنى ابا برزة الاسلمى الخزاعى عربى مدنى [ى] ياتى فى الكنى انه من الاصفياء من اصحابه «مح».

النعمان الأحمسى [قر] «مح».

النعمان بن بشير [ل] «مح».

النعمان بن بشير. احمد بن النضر عنه قال كنت مزاملا لجابر بن يزيد الجعفى فلما كنا بالمدينة دخل على ابى جعفر عليه السلام فى[فى] فى باب ان الجن يأتيهم فيسئلونهم.

النعمان بن ثابت ابو حنيفة السلمى (التيملى خ) الكوفى مولاهم [ق] «مح» .

النعمان الرازى [ق] «مح» .

عنه محمد بن سنان فى مشيخة [يه] فى طريقه. محمد بن عيسى عن يونس عن حماد عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الكبائر الطاطرى عن ابن زياد عن محمد بن حماد عنه فى [يب] فى فى باب تفصيل ما تقدم ذكره فى الصلوة وابن زياد هذا هو ابن ابى عمير وحماد هو ابن عثمان بقرينة الراوى والله اعلم . جعفر بن بشير عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب عدد فصول الاذان و فى باب الاذان والاقامة من ابواب الزيادات وفى [بص] فى بلب من نسى الأذان والاقامة وفى باب عدد الفصول فى الأذان والأقامة. عنه ابان بن عثمان فى كتاب الروضة بعد حديث ابى بصير مع المرأة .

النعمان بن سعد صاحب امير المؤمنين عليه السلام فى [يه] له كتاب رواه الصدوق باسناده اليه «س».

عنه سعيد بن جبير فى مشيخة [يه] فى طريقه روى عن امير المؤمنين عليه السلام فى [يه] فى باب ثواب زيارة النبى صلى الله عليه وآله.

النعمان بن صهبان الذى قال امير المؤمنين عليه السلام فى يوم الجمل من دخل داره فهو آمن [صه • جخ] وصبهان فى [د] سهو «مح» .

النعمان بن عبد السلام. سليمان بن داود عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [بص] فى باب حد من اتى ميتة من الناس . عنه عن ابى حنيفة عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الحد فى نكاح البهائم و نكاح الأموات .

النعمان بن عجلان من بنى زريق كان عامل امير المؤمنين عليه السلام على البحرين وعمان [صه • جخ] «مح».

النعمان بن عمار العجلى كوفى اسند عنه [ق] «مح» .

النعمان بن عمرو [سين] «مح» .

النعمان بن عمرو الجعفى الكوفى اسند عنه [ق] «مح» .

النعمان بن قتاده بن ربعى و كان عامل على عليه السلام على مكة [ى] «مح» .

النعمان بن محمد ليس بامامى كتبه حسان [ب] «س» .

النعمان بن مقرن [ل] «مح».

نعيم بن ابراهيم. الحسن بن محبوب عنه عن عباد بن كثير فى [يب] فى باب توارث الازواج من الصبيان . عنه عنه عن عباد البصرى فى آخر باب حدود الزنا وفى باب الحد فى الفرية والسب. ابن محبوب عنه عن غياث عن جعفر بن محمد عليهما السلام فيه .

نعيم البصرى. الحسن بن على بن يقطين عن هاشم فى نسخة وفى اخرى هشام بن خالد عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الذبائح والأطعمة. الحسن بن على بن يقطين عن هاشم بن خالد عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب آخر من مدمن الخمر فى كتاب الاشربة .

نعيم بن دجاجة الأسدى ويقال نعيم بن خارجة [ى] «مح» .

نعيم بن عبدالله كانه غير امامى و كان فى زمان الصادق عليه السلام «مح» .

نعيم بن عجلان [سين] «مح» .

نعيم القابوسى عده المفيد من خاصة موسى عليه السلام وثقاته ومن اهل الورع والعلم والفقه من شيعته «مح»

معويته بن حكيم عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [فى] فى باب الاشارة والنص على ابى

الحسن الرضا عليه السلام .

نعيم القضاعي روى الحسن بن عمارة عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى آخر كتاب الروضة بعد خطبة لأمير المؤمنين عليه السلام .

نعيم بن ميسرة ابو عمرو النحوى الكوفى سكن الرى [ق] «مح» .

نفيع يكنى ابا بكر وفى [د] ابا بكرة «مح» .

نفيع بن الحرث ابو داود السبيعى الهمدانى قال ابن الغضائرى روى عن ابى بزرة نضلة بن عبدالله الاسلمى وروى عن ابى جعفر عليه السلام وفى حديثه مناكير والذى اراه الوقف فى حديثه ويجوز ان يخرج شاهدا [صه] ونحوه [د] «مح» .

نميلة الهمدانى [صه ٠ قى] من اصحاب على عليه السلام من اليمن وفى [ى] يكنى ابا ماوية «مح» .

النواس بن سمعان [ل] «مح» .

نوح بن ابراهيم الموصلى [ق] «مح» .

نوح بن ابى مريم ابو عصمة الخراسانى [ق] «مح» .

و يظهر من كلام الشهيد الثانى انه كان من الوضاعين «س» .

نوح بن احمد بن الحسين العلوى الحسينى فاضل دين [جب] .

نوح بن تغلب الجريرى القيسى اخو ابان بن تغلب [ق] «مح» .

نوح بن الحرث بن عمرو بن عثمان المخزومى دفع اليه على عليه السلام راية المهاجرين يوم خروجه الى صفين [ى] وفى [د] راية المهاجرين كما ياتى فى ابى الجوشا «مح» .

نوح بن الحكم ابو اليقظان الهمدانى الموهبى الكوفى [ق] «مح» .

بن الحكم كوفى ثقة له كتاب روى عنه ابو سمينة [جش] «س» .

نوح يكنى ابا اليقظان له كتاب عنه احمد بن ميثم بن ابى نعيم الفضل بن دكين فى [ست] فى ترجمة ابن محبوب . قال حدثنا نوح ابو اليقظان عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب دعوات موجزات لجميع الحوائج .

نوح بن دراج النخعى مولاهم الكوفى القاضى [ق] كان من الشيعة و كان قاضى الكوفة واعتذر عن ذلك بأنه سئل اخاه جميلا لم لا تأتى المسجد فقال ليس لى ازار [صه] و [كش] عن محمد بن مسعود عن حمدان بن احمد الكوفى ثم زاد وقال حمدان مات جميل عن مأتى الف وقال حمدان كان دراج بقالا و كان نوح مخارجة (١) من الذين يقتلون فى القضية التى تقع فى بين المجالس (كذا) قال و كان يكتب الحديث و كان ابوه يقول لو ترك القضاء لنوح اى رجل (الرجل خ) كان ثقة «مح» .

عنه ابن ابى عمير فى [يب] فى باب الزيادات فى القضايا والأحكام . الحسن بن محمد بن سماعة عن على بن محمد بن سكين عنه عن عقبة بن بشير فى باب ميراث الوالدين مع الازواج . و فى [بص] فى باب ميراث الابوين مع الزوج اقول الظاهر ان على بن محمد بن سكين اشتباه لعدم وجوده فى كتب الرجال والصواب على بن محمد عن محمد بن سكين على ما يظهر من ترجمة محمد بن مسكين والله اعلم . ابن ابى عمير عن محمد بن السكين عنه عن عبدالله بن ابى يعفور فى باب ان مثل سلاح رسول الله صلى الله عليه وآله مثل التابوت .

نوح بن شعيب البغدادى من اصحاب ابى

١ - والمخارجة ان يخرج هذا من اصابعه ما شاء والاخر مثل ذلك (ق) . (كذا)

جعفر الثانی علیه السلام ذکر الفضل بن شاذان انه کان فقیها [صه، جخ] عالما صالحا مرضیا وقیل انه نوح بن صالح [ج] «مح».

وقیل انه نوح بن صالح [د، جخ] «س».

نوح بن شعیب الخراسانی روی عن یاسین کذا یظهر من کتب الاخبار ولم اجده فی کتب الرجال و یحتمل ان یکون هذا والذی نقلناه قبیل هذا واحداً «س».

علی بن ابراهیم عن ابیه عن نوح بن شعیب النیشابوری عن یاسین الضریر فی [یب] فی باب وجوه الصیام وفی [فی] فی باب صوم عرفة وفی [بص] فی باب صوم یوم عاشورا. ابراهیم بن هاشم عن نوح بن شعیب عمن رواه عن عبید بن زرارة فی باب ان المرأة اذا انزلت وجب علیها الغسل وفی [یب] فی باب حکم الجنابة. عنه عن نوح بن شعیب عن حریز فی باب الاغسال من ابواب الزیادات وفی باب الزیادات فی القضایا والاحکام. علی بن ابراهیم عن ابیه عن نوح بن شعیب قال سئل ابن ابی العوجاء هشام بن الحکم فی باب القسمة للازواج وفی [فی] فی باب فیما احل الله عزوجل من النساء. ابراهیم بن هاشم عن نوح بن شعیب عن شهاب بن عبدربه فی [یب] فی باب الزیادات فی فقه النکاح. محمد بن احمد بن یحیی عن ابی اسحق عن نوح بن شعیب الخراسانی عن یسین عن حریز فی باب تطهیر المیاه و ابواسحق هذا هو ابراهیم بن هاشم بقرینة روایة محمد بن احمد بن یحیی عنه. علی بن ابراهیم عن ابیه عن نوح بن شعیب عن شهاب بن عبدربه فی [فی] فی باب النوادر فی کتاب الجنائز. احمد بن محمد بن خالد عن نوح بن شعیب رفعه قال قال ابوعبدالله علیه السلام فی باب ما یستحب من تزویج النساء. عنه عنه عن ابن میاح فی باب التمشط فی کتاب الزی والتجمل. عنه عنه عن سلیمان بن رشید فی باب سعة المنزل فی کتاب المروة. احمد بن محمد عن نوح بن شعیب عن یاسر الخادم و نادر عن ابی الحسن علیه السلام فی باب نوادر بعد باب التسمیة والتسحید علی الطعام و روی عن نادر الخادم عن ابی الحسن مرتین فیه. احمد بن ابی عبدالله عن نوح بن شعیب عن بعض اصحابنا عن ابی عبدالله علیه السلام فی باب السمک من ابواب الأطعمة. عنه عن بعض اصحابه عن موسی بن عبدالله بن الحسن فی باب البان الابل منها. عنه عن عبیدالله الدهقان فی باب اصول الکفر وارکانه. عنه عن ابی داود المسترق فی باب شدة ابتلاء المومن. عنه عن رجل عن ابی عبدالله علیه السلام فی باب فضل فقراء المسلمین. عدة من اصحابنا عن احمد بن محمد عن نوح بن شعیب النیشابوری عن عبیدالله بن عبدالله الدهقان فی باب النوادر فی کتاب العلم. احمد بن محمد بن خالد عن محمد بن علی عن نوح بن شعیب عمن ذکره عن ابی الحسن علیه السلام فی کتاب الروضة بعد حدیث قوم صالح علیه السلام والذی یظهر لنا اتحاده مع السابق بقرینة روایة ابراهیم بن هاشم واحمد بن محمد بن خالد عنه و هما من اصحاب ابی جعفر الثانی والبغدادی المذکور ایضا من اصحاب ابی جعفر الثانی علیه السلام فیکونان فی مرتبة واحدة و کون الأول بغدادیا والثانی خراسانیا لا تنافی فیه لأحتمال کونه فی الأصل بغدادیا وسکن خراسان او بالعکس وهو لیس ببعید لکثرة نظایره فی کتب الرجال مع انه لم نر مع التتبع التام روایة نوح بن شعیب البغدادی فی موضع والله اعلم.

نوح بن صالح البغدادی ذکر الکشی عن ابی عبدالله الشاذانی عن الفضل بن شاذان ما یشهد بانه من شیعة اهل البیت علیهم السلام [صه] لکن الذی رایت فیما حضرنی من نسخ [کش] فی

نوح بن صالح البغدادى سئل ابو عبدالله الشاذانى ابا محمد الفضل بن شادان عن الصلوة خلف المخالف فامره بشيء فقال فهل سمعت احدا من اصحابنا يفعل هذه الفعلة قال نعم كنت بالعراق وكان يضيق صدرى عن الصلوة معهم كضيق صدوركم فشكوت ذلك الى فقيه هناك يقال له نوح بن شعيب فامرنى بمثل الذى امرتكم به الحديث فكانه يزعم اتحادهما كما تقدم فى ابن شعيب عن [ج] «مح».

نوح بن المختار النخعى الكوفى [ق] «مح».

نوشيروان بن خالد الوزير شرف الدين فاضل [جب].

نوفل بن عبيدالله بن المكنون [ى] فى نسخة واخرى بن عبيد بن الكنود «مح».

نوفل بن قروة الأشجعى خارجى ملعون [ى] عنه [د] وفى [صه] ابن قرة خارجى ملعون وفى [د] انه وهم «مح».

نوفل بن معوية [ل] «مح».

باب الواو

الواثق بالله بن احمد بن الحسين الحسينى الجبلى فقيه مناظر صالح كان زيديا قرء على الشيخ المحقق رشيد الدين عبد الجليل الرازى فاستبصر [جب].

واثلة بن الأسقع [ل] «مح».

واصل قال الكشى قال محمد بن مسعود حدثنى ابو على المحمودى قال حدثنى واصل قال طليت ابا الحسن عليه السلام بالنورة فسددت مخرج الماء من الحمام الى البئر ثم جمعت ذلك الماء و تلك النورة و ذلك الشعر فشربته كله و هذا يدل على علو اعتقاده والسند صحيح فان ابا على المحمودى ظاهر الجلالة و شرف المنزلة و علو القدر [صه] «مح».

الحسن بن على بن ابى عثمان عن واصل عن عبدالله بن سنان فى [فى] فى باب بعد باب الأستدراج. معلى بن محمد عنه عنه فى باب ان الضيافة ثلثة ايام من ابواب الأطعمة. ابراهيم بن هاشم عن على بن معبد فى نسخة وفى اخرى بن سعيد عن واصل عن عبدالله بن سنان فى [يب] فى باب المرابطة فى سبيل الله الصواب من هذين النسختين على بن معبد بقرينة رواية ابراهيم بن هاشم عنه والله اعلم.

واصل بن سليم المنقرى تابعى [ق] «مح».

وايل بن حجر [ل] «مح».

وثاب بن سعد بن على الحلبى فقيه دين اديب [جب].

وحشى بن حرب [ل] «مح».

ورام بن ابى فراس بحلة من اولاد مالك بن الحرث الأشتر النخعى صاحب امير المؤمنين على بن ابيطالب عليه السلام الأمير الزاهد ابو الحسين فقيه صالح شاهدته بحلة ووافق الخبر الخبر قرء على شيخنا الأمام سديد الدين محمود الحمصى رحمه الله بحلة وراعاه [جب].

ورد بن زيد الأسدى كوفى [ق] اخو كميت بن زيد [قر] «مح».

ابو بكر الحضرمى عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب الذبائح والأطعمة وفى [بص] فى باب ذبائح الكفار وفى [يه] فى باب الصيد والذبايح. الحسن بن محبوب عن ابى ايوب عن ورد عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب فضل التطوع بالخيرات فى كتاب الصوم.

وردان ابو خالد الكابلى ولقبه كنكر روى الكشى انه من حواريى على بن الحسين عليهما السلام و قال ايضا قال الفضل بن شاذان ولم يكن فى زمن على بن الحسين عليهما السلام فى اول امره الا خمسة نفر عد منهم اباخالد الكابلى واسمه وردان ولقبه كنكر [صه] محمد بن نصير قال حدثنى محمد بن عيسى عن جعفر بن عيسى عن صفوان عمن سمعه عن ابى عبدالله عليه السلام قال ارتد الناس بعد قتل الحسين عليه السلام الا ثلثة ابو خالد الكابلى و يحيى بن ام الطويل و جبير بن مطعم ثم ان الناس لحقوا و كثروا وروى يونس عن حمزة بن محمد الطيار مثله وزاد فيه وجابر بن عبدالله الأنصارى «مح».

وردان ابو خالد الكابلى الأصغر روى عنه وعن ابى عبدالله عليه السلام والكبير اسمه

كنكر [قر ٠ ق] وفى [د] انه بخط الشيخ رحمه الله تعالى وقال بعض الأصحاب وردان ابو خالد الكابلى و لقبه كنكر والحق الأول و كانه تعريض بما تقدم عن [صه] لأنه قال ذلك عن الكبير «مح» .

وردان ابو خالد الكابلى الأصغر روى عنه وعن ابى عبدالله عليه السلام والكبير اسمه كنكر فى [جخ] فى [قر] وردان ابو خالد الكابلى الأصغر روى عنهما فى [جخ] فى [ق].

وردان احمد بن عمرو بن سعيد عنه عن ابى الحسن الأول عليه السلام فى [فى] فى باب من جاوز ميقات اهله بغير احرام .

وريزة بن محمد الغسانى له كتاب عن الرضا عليه السلام قال شيخنا ابو الحسن الجندى حدثنا وريزة بن محمد بن وريزة بالبصرة سنة خمس و عشرين وثلثمائة وله ثمانون سنة قال ولدت سنة خمس واربعين ومأتين قال حدثنى جدى قال حدثنا الرضا عليه السلام سنة تسعين و مائة [جش] وفى [د] وزيره بالزاى اولا «مح» .

وزير بن محمد بن مرداس المرداسى الشيخ افضل الدين فقيه صالح فاضل [جب].

الوليد بن ابان الضبى الرازى [ضا] «مح» .

يحيى بن ابى زكريا عنه عن صفوان الجمال فى [يب] فى باب المواقيت من ابواب الزيادات وفى [فى] فى باب الجمع بين الصلوتين. ابو حنيفة محمد بن يحيى عنه عن محمد بن عبدالله بن مسكان فى مولد امير المؤمنين عليه السلام. احمد بن محمد عن الرضا عليه السلام فى [يب] فى باب ماتجوز الصلوة فيه من اللباس .

الوليد بن اسباط الكوفى [ق] «مح» .

الوليد بن اسحق الكوفى [ق] «مح» .

الوليد بن اسماء الكندى مولاهم كوفى [ق] «مح» .

الوليد بن بشير مجهول [قر] عنه [د] «مح» .

الوليد بياع الأسقاط ابن مسكان عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب من يعقد على المراة سوى ابيها وفى [يب] فى باب عقد المرأة على نفسها النكاح وفى [فى] فى باب المراة يزوجها وليان .

الوليد الجواز الكوفى [ق] «مح» .

الوليد بن الحرث الكوفى [ق] «مح» .

الوليد بن سعد مولى ابى الحسن عليه السلام [ظم] بن سعيد [د] «مح» .

الوليد صاحب الأسقاط. [ق] «مح».

الظاهر انه هو بياع الأسقاط المتقدم .

الوليد بن صبيح الأسدى مولاهم الكوفى [ق] بن صبيح ابو العباس كوفى ثقة روى عن ابى عبدالله عليه السلام [صه ٠ جش] له كتاب عنه ابنه العباس بن الوليد [جش] «مح».

عنه الحسين بن المختار فى مشيخة [يه] فى طريقه وفى [فى] فى باب من لا يستجاب دعوته. عنه جميل بن دراج فى [يه] فى باب حد المرض الذى يفطر صاحبه وفى [يب] فى باب مستحق الزكوة للفقر وفى [فى] فى باب الدعاء للدين وفى باب الزكوة تعطى غير اهل الولاية و فى باب حد المرض الذى يجوز للرجل ان يفطر فيه . عنه ابراهيم بن عبدالحميد فى باب المراء والخصومة وفى باب فيه نكت و نتف من التنزيل وفى باب التستر فى كتاب النكاح مرتين و فى باب ان ابن آدم اجوف لا بد له من الطعام . النضر عن ابراهيم عن عبدالحميد فى نسخة و اخرى عن ابراهيم بن عبدالحميد عنه فى [يب] فى باب بيع الواحد بالاثنين الظاهر ان الصواب

ابراهيم بن عبدالحميد بقرينة روايته عنه كثيرا والله اعلم. عنه عبدالله بن سنان فى [فى] فى باب من لا يستجاب دعوته و فى باب قدر ما يعطى السائل فى كتاب الزكوة و فى باب تطليق المرأة غير الموافقة. عنه يحيى اخواديم فى باب من ادعى الأمامة وليس باهل لها. عنه العباس بن الوليد فى باب المدالسة فى النكاح. العباس بن الوليد عن ابيه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب التدليس فى النكاح و كثيرا. عنه هشام بن سالم ومحمد بن حمران فى كتاب المكاسب وفى [فى] فى باب الكفالة والحوالة. عنه حماد بن عثمان فى [يب] فى باب الوصية و وجوبها. ابن ابى عمير عن حماد عنه فى باب الديون واحكامها. عنه حماد بن عثمان فى [فى] فى باب فضل العشاء من ابواب الاطعمة وفى باب الأوصياء وفى باب الشهور التى يستحب فيها العمرة وفى باب الدين فى كتاب المعيشة. يحيى بن ابراهيم بن ابى البلاد عن ابيه عنه فى باب المثلثة والاحساء من ابواب الأطعمة. عنه جميل بن صالح فى كتاب الروضة بعد حديث محاسبة النفس. عنه ابن ابى عمير فيه بعد حديث ابى ذر رضى الله عنه. عنه ايوب بن اعين فى [يه] فى باب مايجب من العدل على الجمل. عنه عبدالله بن المغيرة فى [فى] فى باب الصلوة فى طلب الرزق. ابن اخت الوليد بن صبيح عن خاله الوليد فى باب النوادر فى آخر كتاب المعيشة. عنه حريز فى باب ان التزويج يزيد فى الرزق.

الوليد العامرى القاسم بن الوليد عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى كتاب المكاسب.

الوليد بن عبد العزيز الكوفى [ق] «مح».

الوليد بن عروة الهجرى [قر] الشيبانى الهجرى [ق] «مح».

محمد بن مروان عن الوليد بن عروة الهجرى فى نسخة واخرى بن عقبة الهجرى عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب الالحاح فى الدعاء.

الوليد بن العلاء الوصافى كوفى عجلى [جش] له كتاب عنه الحسن بن محبوب [جش. ست] «مح».

له كتاب عنه ابن ابى عمير والحسن بن محبوب [جش] «س».

على بن يحيى عن الوليد بن العلاء عن ابن سنان عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ادخال السرور على المؤمن. محمد بن سنان عنه عن حماد عن ابيه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب شدة ابتلاء المؤمن. ابو جميلة عن الوصافى عن على بن الحسين عليهما السلام فى باب صلة الرحم.

الوليد بن القاسم [قر] «مح».

الوليد القمى [ق] «مح».

الوليد بن مدرك الكوفى [ق] «مح».

الحسن بن على عن على بن النعمان وابى المغرا والوليد بن مدرك عن اسحق عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى كتاب المكاسب.

الوليد بن ميمون الكوفى [ق] «مح».

الوليد بن الوليد العنزى الكوفى [ق] «مح».

الوليد بن هشام البصرى القرشى [ق] «مح».

الوليد بن هشام الجملى الكوفى [ق] «مح».

الوليد بن هشام المرادى [ظم] «مح».

صفوان بن يحيى عن الوليد بن هشام عن ابى الحسن عليه السلام فى [يه] فى باب امهات الأولاد الحسين بن سعيد عن صفوان عن الوليد

بن هشام عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب العتق. عنه عن الوليد بن هشام المرادى عن ابى الحسن عليه السلام فى باب الأيمان والأقسام.

وهب ابو جحيفة [ل] هو ابن عبدالله «مح».

وهب بن ابى وهب [ى] «مح».

وهب بن الاجذع بن راشد [ى] «مح»

وهب الجريرى. صالح بن ابى حماد عن الحسن بن على عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] باب شراء العقارات و بيعها وفى [يب] فى آخر كتاب المكاسب.

وهب بن جميع مولى اسحق بن عمار قال الكشى قال محمد بن مسعود حدثنا على بن الحسن وسئلته عن وهب بن جميع فقال ما سمعت فيه الا خيراً [صه] «مح».

وهب بن عبد ربه بن ابى ميمونة بن يسار الاسدى مولى بنى نصر بن قعين اخو شهاب بن عبدربه وعبدالخالق ثقة روى عن ابى جعفر وابى عبدالله عليهما السلام [جش] عنه [صه] من موالى بنى اسد من صلحاء الموالى حمدويه عن بعض المشايخ انه خير فاضل كوفى [كش] عنه [صه] له كتاب [جش] له اصل [ست] عنه الحسن بن محبوب [جش. ست] «مح».

عنه ابن ابى عمير فى [يب] فى باب ما يجوز الصلوة فيه من اللباس من ابواب الزيادات و فى باب الزيادات فى فقه الحج وفى [فى] فى باب الحج عن المخالف وفى باب الظلم و فى [بص] فى باب الرجل يصلى فى ثوب فيه نجاسة. عنه عثمان بن عيسى فى [يب] فى باب الايمان والاقسام وفى [فى] فى باب آخر من يمين الكاذبة. عنه يونس بن عبدالرحمن فى باب القنوت فى الفريضة والنافلة.

وهب بن عبدالرحمن الكوفى [ق] «مح».

وهب بن عبدالله السواى يكنى ابا جحيفة [ى] تقدم عن [ل] وهب ابو جحيفة «مح».

وهب بن عدى [ى] «مح».

وهب بن عمر الاسدى الكاهلى مولاهم تابعى [قر. ق. جخ] «س».

وهب بن محمد البزاز ابو نصر القمى ثقة عين [صه. د. جش] له كتاب عنه محمد بن على بن محبوب [ست. جش] «مح».

وهب بن منبه استثناه القميون من نوادر الحكمة [ست. جش] «مح».

وهب بن وهب ابو البخترى القرشى المدنى [ق] روى عن ابيعبدالله عليه السلام و كان كذابا وله احاديث مع الرشيد فى الكذب قال سعد تزوج ابو عبدالله عليه السلام بامه [جش. صه] وكان قاضيا عاميا الا ان له احاديث عن جعفر بن محمد عليهما السلام كلها لا يوثق بها [صه] ضعيف وهو عامى المذهب [ست] عن على القتيبى عن الفضل بن شاذان كان ابو البخترى من اكذب البرية [كش] له كتب عنه السندى ابن محمد [جش] وابراهيم بن هاشم وسهل بن حاد (رجاءخ) الشيبانى [ست] «مح».

عنه سهل بن رجاء الصنعانى كذا فى النسختين اللتين عندنا عنه احمد بن ابى عبدالله فى [ست] فى ترجمته. احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عن ابى البخترى وهب بن وهب فى نسخة و اخرى مصغرا القاضى القرشى فى مشيخة [يه] فى طريقه. احمد بن ابى عبدالله عن ابيه عنه فى [يب] فى باب فضل المساجد وفى باب النوادر فى كتاب الجهاد. عنه عن ابيه عن وهب فى باب الزيادات بعد باب الاجارات. احمد بن محمد عن البرقى عن وهب بن وهب فى باب آداب الاحداث الموجبة

للطهارة . محمد بن خالد البرقى عن ابى البخترى وهب بن وهب القرشى فى [بص] فى باب الميت يموت فى المركب . عنه ابو عبدالله محمد بن خالد البرقى فى [يه] فى باب اللقطة والضالة . عنه العباس بن معروف فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات . عنه على بن الحكم فى باب التدليس فى النكاح وفى [بص] فى باب العنن واحكامه . على بن يعقوب الهاشمى عن هرون بن مسلم عن ابى البخترى عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب زكوة الحلى . عنه عن مروان بن مسلم عن ابى الحسن عن ابى عبدالله عليه السلام هذا الحديث بعينه فى [يب] فى باب زكوة الذهب اقول الذى يظهر لنا والله اعلم ان ما فى [بص] اشتباه والصواب ما فى [يب] بقرينة اتحاد الخبر و رواية على بن يعقوب الهاشمى عن مروان بن مسلم كثيرا وعدم روايته عن هرون بن مسلم وان ابا الحسن فيه هو ابو الحسن الليثى وان مروان بن مسلم ايضا روى عنه .

وهسوزان بن دشمن زياد بن مردافكن الديلمى الأمير الزاهد سيف الدولة صالح فاضل له كتاب التواريخ كتاب فى النجوم كتاب معرفة الجهات [جب] .

وهيب بن حفص [ق] ابو على الجريرى مولى بنى اسد روى عن ابى عبدالله وابى الحسن عليهما السلام ووقف و كان ثقة و صنف كتبا عنه الحسن بن محمد بن سماعة [جش] محمد بن الحسين [ست] «مح» .

وهيب بن حفص الكوفى المعروف بالمنتوف عنه محمد بن على الهمدانى فى مشيخة [يه] فى طريقه .

وهيب بن حفص النخاس ذكره سعد [جش] وفى [د٠لم] «مح» .

محمد بن على بن محبوب عن محمد بن الحسين عن وهيب بن حفص النخاس عن ابى بصير فى [يب] فى باب حكم الظهار . محمد بن الحسين بن ابى الخطاب عن وهيب بن حفص عن ابى بصير فى [بص] فى باب السجود على القطن وفى باب انه اذا عقد الرجل على امرأة حرمت عليه امها و فى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات . ابن ابى عمير عن جعفر بن عثمان عن سماعة عن ابى بصير ووهيب بن حفص عن ابى بصير فى [فى] فى باب البدا فى كتاب التوحيد . ابراهيم بن الحسن عن وهيب بن حفص فى نسخة واخرى وهب مكبرا عن اسحق بن جرير فى مولد ابى عبدالله جعفر بن محمد عليهما السلام . احمد بن محمد عن على بن الحسين (الحسن خ) فى نسخة واخرى محمد بن الحسين عنه عن ابى بصير فى باب منع الزكوة . احمد بن محمد عن الحسن بن على عنه فى باب الزكوة تبعث من بلد الى بلد . على بن ابراهيم عن ابيه عنه عن ابى بصير فى باب المحرم يقبل امرأته وفى [يب] فى باب الكفارة عن خطاء المحرم اقول ظهر من المواضع التى روى فيها محمد بن الحسين وغيره عن وهيب بن حفص عن ابى بصير وغيره مع عدم روايته عن المعصوم عليه السلام ان فى عد «مح» رحمه الله تعالى محمد بن الحسين من رواة ابى على الجريرى سهو او يؤيده رواية محمد بن الحسين عن وهيب بن حفص النخاس صريحا والله اعلم .

وهيب بن خالد البصرى [ق٠جش٠صه] وقيل وهب بغير ياء [ضح] ثقة روى عن ابى عبدالله عليه السلام [صه٠جش] له نسخة عنه موسى بن اسمعيل السودكى المقرى [جش] «مح» .

باب الهاء

هادی بن ابی سلیمان بن زید الحسینی الموردی السید ابوطاهر عالم زاهد [جب].

هادی بن الحسین بن الهادی الحسنی الشجری السید ابوطالب فقیه محدث [جب].

هادی بن الداعی الحسنی السروی السید ناصر الدین ابوطالب زاهد [جب].

هرون ابوسلمة مولی بنی هاشم [ق] وفی نسخة ابن ابی سلمة «مح».

هرون بن ابی خالد الکابلی [ق] «مح».

هرون بن ابی سلمه مولی بنی هاشم [ق] فی نسخة «مح».

هرون بغدادی [ق] «مح».

هرون الجبلی (البجلی خ) مجهول من اصحاب الباقر علیه السلام [صه ٥ جخ] «مح».

هرون بن الجهم بن ثویر بن ابی فاختة سعید بن جمهان مولی ام هانی بنت ابی طالب وابن الجهم روی عن ابیعبدالله علیه السلام کوفی ثقة [صه ٥ جش] القرشی الکوفی [ق] محمد بن خالد البرقی عنه بکتابه [جش] «مح».

احمد بن محمد بن ابی نصر عنه عن محمد بن مسلم فی [یب] فی کتاب المکاسب و فی باب الولادة والنفاس و فی [فی] فی باب کسب الماشطة و فی باب خفض الجواری فی کتاب العقیقة . محمد بن میسر عنه عن السکونی فی باب اخراج روح المؤمن والکافر وفی باب الصلوة علی المصلوب وفی [یب] فی باب تلقین المحتضرین وفی باب تلقین المحتضرین من ابواب الزیادات. محمد بن سلیمان الدیلمی عنه عن محمد بن مسلم فی باب الحد فی السرقة وفی [فی] فی باب الاشارة والنص علی الحسین بن علی علیهما السلام مرتین وفی باب النوادر فی کتاب الحد. احمد بن محمد بن خالد عن محمد بن اسلم فی نسخة واخری بن مسلم عنه عن محمد بن مسلم فی باب النوادر فی کتاب الدیات وفی [یب] فی باب ضمان النفوس والظاهر ان الصواب بن اسلم بقرینة روایة احمد بن محمد بن خالد عنه علی ما فی ترجمته والله اعلم . العباس بن عامر القصبانی عنه عن ابی حمزة فی [فی] فی باب النهی عن الصفة . زکریا بن عمران القمی عنه عن رجل من اصحاب ابی عبدالله علیه السلام فی باب ما اعطی الائمة علیهم السلام من اسم الله الاعظم. احمد بن ابی عبدالله عن ابیه عنه فی [ست] فی ترجمته. احمد بن محمد بن خالد عن عمرو بن عثمان وعن ابیه فی نسخة و اخری بدون الواو جمیعا عنه عن محمد بن مسلم فی [فی] فی باب آخر من الحد فی السحق . احمد بن محمد بن خالد عن ابیه عنه کثیرا اقول الصواب النسخة التی تکون فیها الواو بقرینة روایة احمد بن محمد بن خالد عن عمرو بن عثمان کثیرا علی ما فی ترجمته وعن ابیه ایضا عبدالله بن مالك عنه عن الکاهلی فی باب عمل الرجل فی بیته فی کتاب المعیشه. خلف بن حماد عنه عن الأرقط فی باب ادب الطلب فیه .

هرون بن الحسن بن محبوب [ج ٥ جش ٥ صه] ثقة صدوق روی عن ابیه وعن الرجال [صه ٥ جش] له کتاب عنه احمد بن ابی زاهر ومحمد بن ابی القاسم [جش] «مح».

عمران بن موسی وعلی بن خالد عنه عن یحیی

ابن المبارك فى [يب] فى باب العاجز عن الصيام .

هرون بن حكيم الأرقط خال ابى عبدالله عليه السلام خلف بن حماد عنه قال اتيته فى حاجة فى [يب] فى باب دخول الحمام .

هرون بن حمزة ابو (ابن خ) عمارة [ق] «مح» .

هرون بن حمزة الغنوى [قر ٠ ق ٠ صه] الكوفى [ق] الصيرفى كوفى ثقة عين روى عن ابى عبدالله عليه السلام [صه ٠ جش] له كتاب عنه يزيد بن اسحق شعر [ست ٠ جش] «مح» .

عنه يزيد بن اسحق شعر فى مشيخة [يه] فى طريقه . احمد بن ابيعبدالله عن محمد بن على عن هرون بن حمزة عن على بن عبد العزيز فى [يب] فى كتاب المكاسب و فى [فى] فى باب الرزق من حيث لا يحتسب، على بن الحسن التيمى فى نسخة واخرى الميثمى عن هرون بن حمزة عن بعض اصحابنا عن على بن الحسين عليهما السلام فى باب العلة فى غسل الميت .

هرون بن خارجة الا نصارى كوفى [ق] «مح» .

هرون بن خارجة الصيرفى مولى كوفى ابو الحسن واخوه مراد صيرفى وابنه الحسن [ق] كوفى ثقة [صه . جش] واخوه مراد روى عن ابى عبدالله عليه السلام له كتب عنه على بن النعمان و هو الا نصارى المتقدم لما صرح فى اخيه المراد «مح» .

عثمان بن عيسى عن هرون بن خارجة الكوفى فى مشيخة [يه] فى طريقه . عنه عن هرون بن خارجة عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الأفاضة من عرفات و فى كتاب الروضة بعد حديث على بن الحسين عليهما السلام مع يزيد عليه اللعنة . يحيى الحلبى و يحيى بن عمران عن هرون بن خارجة عن ابى بصير فيه . يحيى الحلبى عنه عن ابى بصير فيه بعد حديث الفقهاء والعلماء وفى باب السهو فى الطواف وفى باب المسئلة فى القبر وفى [يب] فى باب الطواف . عنه الحسن بن محمد بن سماعة فى [ست] فى ترجمته صفوان وابن ابى عمير عنه فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج . محمد بن الحسن الصفار عن احمد بن محمد عن محمد بن بكر عن حفص عن عمر بن سالم ومحمد بن زياد بن عيسى عنه فى باب علامة اول شهر رمضان . عدة من اصحابنا عن احمد بن محمد عن بكير فى نسخة واخرى بكر واخرى احمد بن محمد بن بكير واخرى احمد بن محمد بن بكر ومحمد بن ابى الصهبان عن حفص بن عمر بن سالم ومحمد بن زياد بن عيسى عنه هذا الخبر بعينه فى باب فضل صيام يوم الشك وروى هذا الخبر المذكور بعينه احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن بكر ومحمد بن ابى الصهبان عن حفص بن عمر بن سالم ومحمد بن زياد بن عيسى عنه فى [بص] فى باب ذكر جمل من الاخبار تعلق بها اصحاب العدد . محمد بن بكر فى نسخة و اخرى بكر ومحمد بن ابى الصهبان عن حفص بن عمر بن سالم فى نسخة واخرى عن حفص عن عمرو مع الواو بدونها بن سالم ومحمد بن زياد بن عيسى عنه فى [فى] فى باب الاهلة والشهادة عليها، اقول الذى يخطر بالبال والله اعلم ان الصواب من النسخ المذكورة محمد بن بكر عن حفص عن عمر بن سالم لوجود حفص بن سالم بياع السابرى وعمر بن سالم بياع السابرى اخيه على ما مر فى ترجمته و بقرينة اتحاد الخبر ايضا و عدم وجود حفص بن عمرو بن سالم مع الواو و غيرها فى كتب الرجال و كذا احمد بن محمد بن بكر و احمد بن محمد بن بكير فليتأمل . الحسن بن محمد بن سماعة عن محمد بن زياد عنه عن ابى بصير فى [يب] فى باب المواقيت من ابواب الزيادات و

فى [بص] فى باب وقت المغرب والعشاء . ابو سمينة عن محمد بن زياد البزاز عنه عن ابى بصير فى باب ان مع الابوين لا يرث الجد والجدة و فى [يب] فى باب الزيادات فى كتاب الفرايض ومحمد بن زياد بن عيسى ومحمد بن زياد هو ابن ابى عمير بقرينة رواية احمد بن محمد بن عيسى والحسن بن محمد بن سماعة عنهما والله اعلم . ابن محبوب عن جميل عنه فى [فى] فى باب العبادة فى كتاب الكفر والايمان . عنه صفوان بن يحيى فى باب الرجل يبعث بالهدى تطوعا و فى باب العينة فى كتاب المعيشة وفى باب النوادر فى كتاب الصلوة . عنه صفوان فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج قريبا من الآخر . عنه ابو اسمعيل السراج فى باب كيفية الصلوة من من ابواب الزيادات و فى باب صلوة الشكر و فى [بص] فى باب وضع الابهام على الارض فى حال السجود وفى [فى] فى باب صلوة الشكر و فى باب النوادر فى كتاب الصلوة وفى باب فضل الحج والعمرة . عنه ابو المغرا فى باب الأكل متكيا وفى [يب] فى باب الذبائح والأطعمة . عنه حريز فى باب زكوة الذهب وفى [بص] فى باب الزكوة فى الحلى و فى [فى] فى باب انه ليس على الحلى الزكوة . عنه اسحق بن ابراهيم فى باب فضل زيارة ابى عبدالله الحسين بن على عليهما السلام . احمد بن محمد بن خالد عن ابيه او غيره عنه عن ابى بصير فى باب الرغبة والرهبة والتضرع والتبتل . عنه الحسين بن سعيد فى باب دعوات موجزات لجميع الحوايج . احمد بن محمد عن على بن الحكم عن ابى سلمة عنه فى باب المنبر والروضة فى اواخر كتاب الحج . احمد بن محمد عن على بن ابى سلمة عنه عن صامت فى باب فضل الصلوة فى المسجد الحرام فى اواخر كتاب الحج الظاهر ان على بن ابى سلمة فيه اشتباه لعدم وجوده فى كتب الرجال و الصواب على بن الحكم عن ابى سلمة كما فى باب المنبر والروضة بقرينة رواية احمد بن محمد عن على بن الحكم والله اعلم . محمد بن سنان عنه عن صدقة فى باب السعى فى حاجة المؤمن . عنه منصور بن يونس فى باب التقدم فى الدعاء وفى باب الأشتغال بذكر الله عزوجل . عنه محمد بن عبدالله الخزاز فى باب فضل المسجد الاعظم بالكوفة وفى [يب] فى باب المساجد . عنه القاسم بن عبدالرحمن الهاشمى فى باب صلوة الاستخارة وفى [فى] فى باب صلوة الاستخارة . جعفر بن بشير عنه عن ابى بصير فى باب ما نص الله عزوجل ورسوله صلى الله عليه وآله على الأئمة عليهم السلام . حسين بن عثمان عنه عن ابى بصير فى [بص] فى باب السهو فى صلوة المغرب وفى باب السهو فى الركعتين الأولتين ومرتين فى [يب] فى باب احكام السهو فى الصلوة .

هرون بن زياد الخثعمى الكوفى [ق] «مح» .

هرون بن سعد زيدى [صه] بن سعد العجلى الكوفى [ق] العجلى [كش] زيدى [د] وفى [كش] ابن سعيد كما تقدم فى محمد بن سالم بياع القصب وابن سعد ايضا كما تقدم فى داود بن فرقد لكن من غير كونه زيديا بل الظاهر منه انه من المرجئة «مح» .

هرون بن سليمان الجعفى الكوفى [ق] «مح» .

هرون بن سليمان العجلى [ق] «مح» .

هرون بن صالح الهمدانى كوفى [ق] «مح» .

هرون بن عبدالعزيز ابو على الاراجينى الكاتب مصرى كان وجها فى زمانه مدحه المتنبى وله ابن اسمه على وكان حسن التخصيص

بمذهبنا [صه٠جش] له كتاب الرد على الواقفة [جش] «مح» .

هرون بن عمر والشعيرى [ق] «مح» .

هرون بن عمر بن عبد العزيز بن محمد ابو موسى المجاشعى صحب الرضا عليه السلام له كتب عنه الفضل بن محمد بن المسيب الشعرانى [جش] «مح» .

هرون بن عمران الهمدانى ابو عبدالله وكيل الناحية [جش] فى محمد بن على بن ابراهيم «مح» .

هرون بن عمير النخعى الكوفى اسند عنه [ق] «مح» .

هرون بن عيسى ذكره ابن بطة و قال حدثنا بكتابه محمد بن احمد عن ابيه عن على بن وهبان عن عمه وقال روى عيسى عن ابى عبدالله عليه السلام [جش] و فى [ست] فى على بن وهبان انه روى عن عمه هرون بن عيسى صاحب ابى عبدالله عليه السلام «مح» .

احمد بن محمد عن ابيه الظاهر انه احمد بن ابى عبدالله بقرينة ما قبله ، عن على بن وهبان عن عمه هرون بن عيسى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ان الصدقة تزيد فى المال .

هرون بن الفضل محمد بن عيسى عن ابى الفضل الميشائى عنه قال رأيت ابا الحسن على بن محمد عليهما السلام فى اليوم الذى توفى فيه ابو جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب ان الأمام متى يعلم ان الامر قد صار اليه .

هرون بن مسلم بن سعدان الأصل كوفى تحول الى البصرة ثم تحول الى بغداد ومات بها [رى] بن مسلم بن سعدان الكاتب السر من راى كان ينزلها واصله الأنبارى و يكنى ابا القاسم ثقة وجه وكان له مذهب فى الجبر والتشبيه لقى ابا محمد و ابا الحسن عليهما السلام [صه٠جش] له كتب عنه سعد [جش] عبدالله بن جعفر الحميرى [ست] «مح» .

الحسن بن على بن فضال عنه عن الحسن بن موسى الخناط فى [يب] فى باب المسنون من الصلوة . الهيثم بن ابى مسروق عن الحسن بن على عنه عن عبدالله بن هلال بن خاقان فى [فى] فى باب من تحل له الزكوة فيمتنع من اخذها . الحسن بن على بن فضال عنه عن بريد بن معوية فى كتاب الروضة بعد وصية النبى صلى الله عليه وآله لأمير المؤمنين عليه السلام . سعد بن عبدالله عن مسعدة بن صدقة فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين وفى باب فضل المساجد و كثيرا . عنه ابو عبدالله محمد بن ابى القاسم و عبدالله بن جعفر الحميرى فى [ست] فى ترجمته . محمد بن على بن محبوب عنه عن مسعدة بن زياد فى [بص] فى باب وجوب الأستنجاء من الغايط والبول ، عنه عنه عن مسعدة بن صدقه فى باب انه لاتباع الدار ولا الجارية فى الدين وفى [يب] فى باب الديون . عنه عنه عن مسعدة بن زياد فى باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة . محمد بن احمد بن يحيى عنه عن مسعدة بن صدقه فى باب الصلوة على الاموات فى آخر كتاب الصلوة عنه عنه عن مسعدة بن زياد فى باب العارية . عنه عنه عن مسعدة بن زياد العبدى فى باب مايحرم من النكاح من الرضاع وفى باب السرارى . عنه عنه عن مسعدة بن صدقه فى [بص] فى باب وجوب الصلوة على كل ميت مسلم . عنه على بن ابراهيم فى باب تحريم السمك الطافى وفى [يب] فى باب الزيادات بعد باب الأجارات وفى باب اختيار الازواج ومرتين فى باب الأيمان والأقسام وفى [فى] فى باب المدارة وفى باب فيما يوجب الحق لمن انتحل الايمان وفى باب شدة

ابتلاء المؤمن. علي بن ابراهيم عن ابيه عنه في باب فضل الجهاد ومرتين في باب النوادر في آخر كتاب المعيشة واخرى في [يب] في باب ما يحرم من النكاح من الرضاع و ثلث مرات في باب الصيد والذكاة . علي بن الحسن بن فضال عنه عن القاسم بن عروة في باب ما يجب فيه الزكوة . عنه علي بن الحسن بن فضال في باب فضل شهر رمضان والصلوة فيه و في باب قضاء شهر رمضان وفي [بص] في باب التطوع بالصوم الى متى يكون بالخيار . عنه عنه عن القاسم بن عروة في باب ما تجب فيه الزكوة. عنه علي بن الحسن بن فضال في باب صوم يوم عاشورا . احمد بن الحسن عنه عن ابن ابي عمير في باب ما يجب المهر كاملا وفي [يب] في باب الزيادات في فقه النكاح . سهل بن زياد عنه عن علي بن الحكم في باب كيفية الصلوة . عنه. سهل بن زياد مرتين في [في] باب آداب اقتضاء الدين واخرى في باب نادر بعد باب من ادان ماله بغير بينة في اواخر كتاب المعيشة وفي باب حد الجارية الصغيرة التي يجوز ان تقبل في كتاب النكاح وفي باب الياقوت والزبرجد . علي بن يعقوب عنه عن عبيد بن زرارة في باب التزويج بغير خطبة روى هذا الخبر بعينه علي بن يعقوب عن مروان بن مسلم في [يب] في باب السنة في عقود النكاح الظاهر ان هرون بن مسلم في [في] اشتباه والصواب مروان بن مسلم بقرينة رواية علي بن يعقوب الهاشمي عنه وروايته عن عبيد بن زرارة كثيرا واتحاد الخبر و الله اعلم . علي بن يعقوب الهاشمي عنه ابي البختري في [بص] باب زكوة الحلي روى هذا الخبر بعينه علي بن يعقوب الهاشمي عن مروان بن مسلم عن ابي الحسن في نسخة واخرى ابي المحسن في [يب] في باب زكوة الذهب الظاهر ان ما في [بص] اشتباه والصواب ما في [يب] على ما بينا قرائنه في ترجمة وهب بن وهب وان ابا المحسن في [يب] ايضاً اشتباه لعدم وجوده في كتب الرجال والله اعلم. احمد بن يوسف عنه عن ابي عبدالله الحراني في باب فضل زيارة علي بن الحسين ومحمد بن علي وجعفر بن محمد عليهم السلام . عنه علي بن مهزيار في باب فضل التطوع بالخيرات في كتاب الصوم، المالكي عنه عن عبدالله بن عمرو بن الأشعث في [ست] في ترجمة عبدالله بن عمرو. عنه عمران بن موسى في [في] في باب فيما جاء ان حديثهم صعب مستصعب . صالح بن ابي حماد عنه عن بريد بن معوية في باب ان الله تبارك وتعالى خلق للناس شكلهم في كتاب النكاح .

هرون بن موسى بن احمد بن سعيد بن سعيد ابو محمد التلعكبري من بني شيبان [صه٠ جش] جليل القدر عظيم المنزلة واسع الرواية عديم النظير ثقة مات سنة خمس و ثمانين و ثلثمائة رحمه الله تعالى [صه٠ لم] وجه اصحابنا معتمد عليه لا يطعن عليه في شيء [صه] كان وجها في اصحابنا ثقة معتمدا لا يطعن عليه له كتب كنت احضر في داره مع ابنه ابي جعفر والناس يقرؤن عليه [جش] روى جميع الاصول والمصنفات اخبرنا عنه جماعة [لم] «مح».

اخبرنا به ايضاً الحسين بن عبيدالله عن ابي محمد هرون بن موسى التلعكبري و غيره عن محمد بن يعقوب في مشيخة [يب] في طريق محمد بن يعقوب الكليني و كذا في اكثر الطرق الآتية بعده . فقد رويته عن الشيخ ابي عبدالله والحسين بن عبيدالله عن ابي محمد هرون بن موسى التلعكبري في مشيخة [بص] في طريق ابراهيم بن اسحق الأحمري. اخبرني الحسين بن عبيدالله عن عدة من اصحابنا منهم ابو محمد

هرون بن موسى التلعكبرى عن محمد بن يعقوب فى [بص] فى باب وجوب الترتيب فى الاعضاء الاربعة . حدثنا ابو محمد هرون بن موسى قال حدثنا ابو جعفر محمد بن يعقوب الكلينى فى [فى] فى باب ما يصيد الفهد والكلب . اخبرنا جماعة عن التلعكبرى عن ابى القاسم على بن حبشى بن قونى وابى على بن همام فى [ست] فى ترجمة معوية بن حكيم. اخبرنا جماعة عن التلعكبرى عن ابن عقدة فى ترجمة عبدالله بن سنان. وعن ابن همام فى ترجمة محمد بن عيسى بن عبيد . اخبرنا جماعة عن ابى محمد هرون بن موسى عن ابى العباس احمد بن محمد بن سعيد فى [يب] فى باب حكم الجنابة مرتين ومرتين فى باب حكم الحيض اقول واحد من الجماعة الحسين بن عبيدالله والآخر الشيخ ابو عبدالله على ماذكرنا آنفا .

هرون بن موسى الاعور البصرى القارى [ق] «مح» .

هرون بن موفق فى نسخة و فى اخرى موقف المدايني سهل بن زياد عن احمد بن هرون بن موفق عن ابيه قال بعث الى الماضى عليه السلام يوما فاكلت عنده واكثر من الحلوا فقلت ما اكثر هذه الحلوا فقال عليه السلام انا وشيعتنا خلقنا من الحلاوة فنحن نحب الحلوا فى [فى] فى باب الحلوا وهذا الخبر يدل على تشيعه ومنزلته عنده عليه السلام .

هرون مولى آل ابى جعدة [ق] «مح» .

هرون بن يحيى البزاز يكنى ابا الحسن روى عنه ابن نوح [لم] «مح» .

هاشم بن ابراهيم العباسى الذى يقال له المشرقى روى عن الرضا عليه السلام له كتاب يونس عنه عن الرضا عليه السلام [جش] ونحوه [د] ويأتى عن [صه] هشام كما فى عنوان [كش] واكثر رواياته فان فى هذا العنوان قال ابو النضر سئلنا الحسين بى اسكيب عن العباسى هاشم بن ابراهيم و قلنا له اكان من ولد العباس قال لا كان من الشيعة و طلبه السلطان فكتب كتب الزيديه و كتب آيات امامة العباس ثم دس الى مغمزيه و اختفى و اطلع على كتبه فقال هذا عباسى و آمنه وخلى سبيله «مح» .

هاشم بن ابى عمار الجينى بالجيم والنون فى نسخة واخرى الحيتى بالحاء المهملة والتاء المثناة حسان الجمال عنه قال سمعت امير المؤمنين عليه السلام فى [فى] فى باب النوادر بعد باب جوامع التوحيد ورواية حسان عنه لا تخلو من ارسال لكون الحسان من اصحاب [ق] او [قر] والله اعلم .

هاشم بن ابى هاشم مجهول [قر] عنه [صه] وروى الكشى عن محمد بن قولويه والحسين بن الحسن بن بندار قالا حدثنا سعد بن عبدالله قال حدثنى ابراهيم بن مهزيار ومحمد بن عيسى بن عبيد عن على بن مهزيار عن ابى جعفر عليه السلام ان هاشم بن ابى هاشم ملعون وهذا طريق واضح يدل على ضعف المشار اليه [صه] ظاهر الرواية انه من رجال ابى جعفر الثانى عليه السلام وقد ذكره الكشى فى سياق ذلك ايضا وقال ايضا فى محمد بن بشير ان هاشم بن ابى هاشم تعلم منه بعض المخاريق فصار داعيه اليه من بعده فتأمل «مح» .

هاشم بن البريد على بن هاشم بن البريد عن ابيه قال جاء رجل الى على بن الحسين عليه السلام فى [فى] فى باب استعمال العلم عنه عن ابيه قال قال على بن الحسين عليهما السلام فى باب الرضا بالقضا. عنه عن ابيه ان رجلا سأل على بن الحسين عليهما السلام فى باب ذم الدنيا على بن هاشم عن ابيه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب انه من عرف امامه لم يضره تقدم هذا الأمر او تاخر.

يحيى بن معلى الأسلمى عن هاشم بن بريد بالموحدة والراء فى نسخة و اخرى بالمثناة والزاى قال سمعت زيد بن على فى [يب] فى باب النوادر فى كتاب الجهاد .

هاشم بن حيان ابو سعيد المكارى روى عن ابى عبدالله عليه السلام له كتاب عنه جماعة منهم القاسم بن اسمعيل [جش] ويأتى عن [د] و[ق] هشام والاول هو الصواب كما تقدم فى ابنه الحسين وانه واقفى «مح» .

ابن ابى عمير عن ابى سعيد المكارى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الكفارة عن خطاء المحرم . وكذا داود بن ابى يزيد العطار فيه . على بن الحسن بن رباط عن هاشم بن حيان ابى سعيد المكارى عن ابى بصير فى باب احكام الطلاق وفى [بص] فى باب طلاق الغائب . عثمان بن عبد الملك عن ابى سعيد المكارى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب تطهير المياه . محمد بن عيسى عن يونس عنه عن ابى بصير فى باب تفصيل ما تقدم ذكره فى الصلوة وفى [فى] فى باب الصلوة التى تصلى فى كل وقت .

هاشم الرمانى مجهول [قر] عنه [د] «مح» .

هاشم بن سعيد الجعفى الكوفى اسند عنه [ق] «مح» .

هاشم الصيدانى عبدالله بن سعيد الدغشى عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ادب التجارة . موسى بن خنيس عن عمه هاشم الصيدانى فى [يب] فى باب الزيادات فى القضايا والأحكام .

هاشم بن عتبة بن ابى وقاص المرقال و سمى المرقال لأنه كان يرقل فى الهرب [صه ٠ ى] وكان صاحب رأيته ليلة الهرير [ى] وفى [د] هشام فكانه سهو «مح» .

هاشم بن عطية البكرى [ق] «مح» .

هاشم بن المثنى الحناط الكوفى ثقة روى عن ابى عبدالله عليه السلام [صه ٠ جش ٠ د] له كتاب عنه ابن ابى عمير [جش] «مح» .

ابراهيم بن هاشم واحمد بن اسحق بن سعد عن هاشم الحناط فى نسخة واخرى هشام واخرى قاسم انه قال سمعت موسى بن جعفر عليهما السلام فى [يه] فى باب ما يصلى فيه وما لا يصلى من الثياب والصحيح من هذه النسخ الأولى بقرينة الطريق والله اعلم ولعله غير ابن المثنى لكونه من اصحاب موسى بن جعفر عليهما السلام و ابن المثنى من اصحاب ابى عبدالله عليه السلام الا ان يقال روى ابن المثنى عن موسى بن جعفر عليهما السلام ايضاً الظاهر انه كذلك والله اعلم . الحسين بن سعيد عن القاسم بن محمد عن هاشم بن المثنى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الرجل يفجر بالمرأة ثم يبدو له فى نكاحها وفى [بص] فى باب الرجل يفجر بالمرأة ايجوز له ان يتزوج بامها . على بن الحسن بن رباط عن هاشم المثنى عن ابى بصير فى [فى] فى باب المحرم يحتجم . ابن ابى عمير عن هاشم بن المثنى فى نسخة واخرى عن هشام بن المثنى عن سدير فى باب شبه الولد فى كتاب العقيقة الظاهر اتحاد الراوى والمروى عنه والخبر والله اعلم .

هاشم بن المنذر بن حسان بن عبدالله الصيدلانى النخعى ابو نصر الكوفى [ق] «مح» .

هانى بن ايوب الحعفى الكوفى [ق] «مح» .

هانى السندى الكوفى مولى اسحق بن عمار [ق] «مح» .

هانى بن النمر [ى] «مح» .

هانى بن هانى المرادى كان يروى ابو- اسحق عنه [ق] و[د] جعله الهمدانى ثم قال و بخط الشيخ المرادى «مح» .

هانى بن يسار ابو بردة [ل] «مح» .

هبيرة بن مريم الحميرى عربى كوفى [ى] «مح» .

هبة الله بن احمد بن محمد الكاتب ابو نصر المعروف بابن برينة وكان يتعاطى الكلام ويحضر مجلس ابى الحسين بن الشبيه العلوى الزيدى المذهب فعمل له كتابا وذكر ان الأئمة ثلثة عشر مع زيد بن على بن الحسين واحتج بحديث فى كتاب سليم بن قيس الهلالى ان الأئمة اثناعشر من ولد امير المؤمنين عليه السلام [صه ٠ جش] كان يذكر ان ام امه كلثوم بنت ابى جعفر محمد بن عثمان العمرى سمع حديثا كثيرا له كتاب فى الأمامة وكتاب فى اخبار ابى عمرو وابى جعفر العمريين وروايت اباالعباس بن نوح قد عول عليه فى الحكاية فى كتابه وكان هذا الرجل كثير الزيارات وآخر زيارة حضرها معنا يوم الغدير سنة اربعمائة بمشهد امير المومنين عليه السلام [جش] «مح» .

هبة الله بن احمد بن هبة الله الأسدى الأصبهانى الشيخ فخر الدين عالم صالح [جب] .

هبة الله بن الحسن بن الحسين بن بابويه الشيخ ابو المفاخر فقيه صالح [جب] .

هبة الله بن حمدان بن محمد الحمدانى القزوينى الشيخ الأمام ابو البركات فقيه صالح [جب] .

هبة الله بن عثمان بن احمد بن الرابقه الموصلى فقيه صالح [جب] .

هبة الله بن على بن محمد بن حمزة الحسنى ابو السعادات فاضل صالح مصنف الأمالى شاهدت غير واحد قرئها عليه [جب] .

هبة الله بن محمد بن هبة الله السوسى القزوينى صالح [جب] .

هبة الله بن نافع الحلوى فقيه دين [جب] .

هذيل بن حيان اخو جعفر بن حيان الصيرفى الحسن بن محبوب عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب القرض واحكامه وفى [بص] فى باب القرض يجر المنفعة وفى [فى] فى باب هدية الغريم فى كتاب المعيشة .

هذيل بن صدقة الأسدى مولاهم الطحان الكوفى روى عنه ابو ايوب هذيل ويونس رويا عنه [ق] «مح» .

ابن مسكان عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب البيع بالنقد والنسية . ابن مسكان عن الهذيل عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب نوادر الطواف . ثعلبة بن ميمون عن هذيل عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب القول عند مايشترى للتجارة .

هرم بن حيان من الزهاد الثمانية وكان زاهدا تقيا مع على عليه السلام قاله الكشى عن على بن محمد القتيبى عن الفضل بن شاذان «مح» .

هزاراسف بن محمد بن غزيرى السيد شجاع الدين صالح [جب] .

هزيم بن جرير الكوفى [ق] «مح» .

هزيم بن سفيان البجلى الكوفى [ق] «مح» .

هشام بن ابراهيم الأحمر [ضا] «مح» .

ابراهيم بن هاشم عن هشام بن ابراهيم صاحب الرضا عليه السلام فى مشيخة [يه] فى طريقه . وشكى هشام بن ابراهيم الى ابى الحسن الرضا عليه السلام سقمه فى [يه] فى باب الأذان

١ — بيت الشبيه بيت معروف من العلويين وسموا بذلك لان جدهم كان يشبه النبى (ص) فى صورته م ح ط با .

والأقامة . محمد بن راشد قال حدثنى هشام بن ابراهيم انه شكى الى ابى الحسن الرضا عليه السلام سقمه وانه لا يولد له فامره ان يرفع صوته بالأذان فى منزله قال ففعلت فاذهب الله عنى سقمى وكثر ولدى فى [يب] فى باب الأذان والأقامة وفى [فى] فى باب بدو الأذان وفى باب الدعاء فى طلب الولد فى كتاب العقيقه .

هشام بن ابراهيم العباسى روى الكشى عن محمد بن الحسن عن على بن ابراهيم بن هاشم عن الريان بن الصلت عن ابى الحسن عليه السلام مايدل على الطعن فيه و قال ابن الغضايرى هشام بن ابراهيم العباسى صاحب يونس طعن عليه والطعن عندى فى مذهبه لا فى نفسه [صه] لا فى ثقته [د] محمد بن مسعود قال حدثنى على بن محمد قال حدثنى محمد بن احمد عن يعقوب بن يزيد عن رجل من اصحابنا عن صفوان بن يحيى وابن سنان انهما سمعا ابا الحسن عليه السلام يقول لعن الله العباسى فانه زنديق و صاحبه يونس فانهما يقولان بالحسن والحسين وعنه قال حدثنى احمد بن محمد بن عيسى عن ابى طالب عن معمر بن خلاد قال سمعت الرضا عليه السلام يقول ان العباسى زنديق و كان ابوه زنديقا وعنه قال حدثنى احمد عن ابى طالب قال حدثنى العباسى انه قال للرضا عليه السلام لم لا ندخل فيما سئلك امير المؤمنين قال فقال فانت ايضا على يا عباسى فقال نعم ولتجيبه الى ما سئلك اولا عطينك القاضى يعنى السيف [كش] وفيه ايضا ماتقدم فى الفضل بن يونس و هاشم بن ابراهيم العباسى على انه هو هشام بن ابراهيم المشرقى يقال الحنظلى البغدادى وتقدم فى جعفر بن عيسى بن عبيد وايضا فى آخر ما تقدم عن [كش] فيه قال حمدويه هشام المشرقى هو ابن ابراهيم البغدادى فسئلته عنه وقلت له ثقة هو فقال ثقة و قال رأيت ابنه ببغداد والصواب انه العباسى المتقدم وانه ملعون وان قيل بتوثيقه «مح» .

سعد بن سعد عن هشام بن ابراهيم عن الرضا عليه السلام فى [يب] فى اواخر كتاب المكاسب وفى [بص] فى باب كراهية ان ينزى حمار على عتيق من ابواب المكاسب . يونس عن هشام بن ابراهيم المشرقى فى باب من شرب النبيذ المسكر فى كتاب الحدود وفى [يب] فى باب الحد فى السكر .

هشام بن احمر روى عن ابى عبدالله عليه السلام [ظم] الكوفى روى عن ابى الحسن عليه السلام ايضا [ق] و لعله ابن ابراهيم الأحمر المتقدم «مح» .

الخطاب بن سلمة عن هشام بن احمر عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب القود بين النساء والرجال وفى [بص] فى باب المدبر يقتل حرا وفى [فى] فى باب الرجل يقتل مملوك غيره . محمد بن على بن يوسف عن عبدالسلام عنه عن ابى ابراهيم عليه السلام فى باب شراء العقارات . على بن عطية عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى باب فضل التجارة و فى باب الشكر فى كتاب الكفر والأيمان وفى [يب] فى باب فضل التجارة . على بن ابراهيم عن ابيه عن صفوان عن الحسن بن عطية عنه عن العبد الصالح عليه السلام فى [يب] فى باب حدود الزنا روى هذا الخبر بعينه عن الحسين بن عطية عنه فى [فى] فى باب الاوقات التى يحد فيها . ابن ابى عمير عن الحسن بن عطية قال قلت لهشام بن احمر احب ان تسئل لى ابا الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب زكوة مال الغايب . صالح بن عقبة عن ابى الحسن عليه السلام فى [فى] فى باب الرفق. هشام بن الحكم عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى باب كثرة شرب الماء فى كتاب الاشربة .

عنه جميل بن صالح فى باب صدقات النبى صلى الله عليه وآله فى كتاب الوصية .

هشام بن البريد الزبيدى مولاهم الخزاز الكوفى [ق] «مح» .

هشام بن الحرث بن عمر و الخثعمى كوفى ابن اخى عبد المطلب بن عمرو الأحول الخثعمى روى عنه ابن رباط [ق] «مح» .

ابن بكير عنه عن عبدالله بن عمرو فى [فى] فى باب استبراء الأمة .

هشام بن الحكم روى عن ابى عبدالله عليه السلام [ظم] الكندى مولاهم البغدادى يكنى ابامحمد وابا الحكم بقى بعد ابى الحسن عليه السلام [ق] هو مولى بنى شيبان [ست] ابو محمد مولى كندة وكان ينزل بنى شيبان بالكوفة وهى مولده و منشاؤه واسط وتجارته بغداد ثم انتقل اليها فى آخر عمره سنة تسع وتسعين ومأئة ويقال ان فى هذه السنة مات وروى عن ابى عبدالله وابى الحسن عليهما السلام وكان ثقة فى الروايات حسن التحقيق بهذا الأمر [صه • جش] ورويت عن الصادق والكاظم عليهما السلام مدايح له جليلة وكان ممن فتق الكلام فى الامامة وهذب المذهب بالنظر وكان حاذقا بصناعة الكلام حاضر الجواب [ست • صه] سئل يوما عن معوية اشهد بدرا قال نعم من ذلك الجانب [ست] له من المصنفات كتب كثرة وله اصل عنه ابن ابى عمير و صفوان [ست] حدثنى حمدويه قال حدثنى محمد بن عيسى العبيدى قال حدثنى جعفر بن عيسى قال قال موسى بن المشرقى لابى الحسن الثانى عليه السلام جعلت فداك روى عنك المشرقى وابو الاسود انهما سئلاك عن هشام بن الحكم فقلت ضال مضل شرك فى دم ابى الحسن عليه السلام فما تقول فيه ياسيدى نتولاه قال نعم فاعاد عليه نتولاه على جهة الاستقطاع قال نعم تولوه اذا قلت لك فاعمل به ولا نريدان تغالب به اخرج الأن فقل لهم قد امرنى بولاية هشام بن الحكم فقال المشرقى لنا بين يديه و هو يسمع الم اخبركم ان هذا رأية هشام بن الحكم غير مرة حدثنا حمدويه بن نصير قال حدثنا محمد بن عيسى قال حدثنى الحسن بن على بن يقطين قال كان ابو الحسن عليه السلام اذا اراد شيئا من الحوائج لنفسه اومما يعنى به من امور كتب يعنى عليا اشترلى كذا و كذا واتخذلى كذا و كذا وليتول ذلك هشام بن الحكم فاذا كان غير ذلك من امور كتب اليه اشترلى كذا و كذا ولم يذكر هشاما الا فيما يعنى به من امره وذكر انه من عنايته وحاله عنده انه سرح اليه خمس عشر الف درهم فقال له اعمل بها و كل ارباحها و ردعلينا راس المال ففعل ذلك هشام رحمه الله حدثنا حمدويه و ابراهيم ابنا نصير قالا حدثنا محمد بن عيسى قال حدثنى رجل من عمر بن عبدالعزيز بن ابى بشار عن سليمان بن جعفر الجعفرى قال سئلت ابا الحسن الرضا عليه السلام عن هشام بن الحكم قال فقال لى رحمه الله كان عبداً ناصحا و اوذى من قبل اصحابه حسدا منهم له . محمد بن مسعود العياشى قال حدثنى جعفر قال حدثنى العمر كى قال حدثنى الحسين بن أبى لبابة عن داود ابى هاشم الجعفرى قال قلت لابى جعفر عليه السلام ما تقول فى هشام بن الحكم فقال رحمه الله تعالى ما كان اذبه عن هذه الناحية [كش] و روى روايات اخر فى مدحه و اورد فى خلافه احاديث اجيب عنها و هذا الرجل كما قاله العلامة عندى عظيم الشأن رفيع المنزلة «مح» .

له كتب روى عنه ابن ابى عمير [جش] «س» .

عنه ابن ابى عمير وصفوان بن يحيى فى [ست]

فى ترجمته . عنه ابن ابى عمير فى [يب] فى باب الزيادات فى كتاب الصوم و فى باب الغدو الى عرفات وفى باب نزول المزدلفة . ابن ابى عمير عنه عن ابى عبيدة الحذاء فى [فى] فى باب بناء المساجد ومايؤخذ منها. عنه ابن ابى عمير كثيرا. عنه نشيط بن صالح فى باب من لايجوز له صيام التطوع الا باذن غيره وفى [يه] فى باب صوم الاذن . عنه النضر بن سويد فى [بص] فى باب وجوب الصلوة على كل ميت مسلم وفى [فى] فى باب المعبود فى كتاب التوحيد و فى باب معانى الأسماء و فى [يب] روى النضر بن سويد الحديث الذى فى [بص] بعينه عن هشام بن سالم فى باب الصلوة على الأموات فى آخر كتاب الصلوة والله اعلم . محمد بن عيسى عن يونس عنه فى [فى] فى باب معانى الأسماء وفى باب فيما احل الله عزوجل من النساء . الحسن بن ابراهيم عن يونس عنه فى باب ان الائمة عليهم السلام عندهم جميع الكتب. اسمعيل بن مرار عن يونس عنه عن زرارة فى باب الارز و فى باب التمر. عنه يونس بن عبدالرحمن فى باب التزين يوم الجمعة وفى [يب] فى باب العمل ليلة الجمعة و يومها . الحسين بن سعيد عن داود بن زربى فى نسخة واخرى ابن رزين عنه فى كتاب المكاسب الظاهر ان ابن رزين سهو لعدم وجوده فى كتب الرجال والله اعلم. على بن بلال قال لقى هشام بن الحكم بعض الخوارج فى باب الكفاءة فى النكاح . على بن الحكم ومحمد بن ابى عمير جميعا عن هشام بن الحكم وكنيته ابو محمد مولى بنى شيبان بياع الكرابيس تحول من بغداد الى الكوفة فى مشيخة [يه] فى طريقه. على بن الحكم عن هشام الكندى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب التقيه. احمد بن العباس والعباس بن عمرو الفقيمى قالا حدثنا هشام بن الحكم عن ثابت بن هرمز فى نسخة واخرى بن هرون عن الحسن بن ابى الحسن فى مشيخة [يه] فى طريق بلال المؤذن الظاهر ان ابن هرون سهو لعدم وجوده فى كتب الرجال والله اعلم. عنه العباس بن عمرو الفقيمى فى [فى] فى باب حدوث العالم واثبات المحدث وفى باب اطلاق القول بانه شيىء وفى باب آخر من صفات الذات و فى باب الارادة انها من صفات الذات وفى باب الاضطرار الى الحجة عنه على بن معبد فى باب ان الأئمة عليهم السلام يعلمون علم ما كان ومايكون . عنه عبدالعظيم فى باب فيه نكت و نتف من التنزيل. عنه عبدالله بن المغيرة فى باب ادنى ما يجزى من التسبيح فى الركوع والسجود . الفضل بن شاذان عن هشام بن الحكم فى [يب] فى باب وصية الانسان لعبده وفى [فى] روى هذا الحديث بعينه الفضل بن شاذان عن ابن ابى عمير عنه فى باب ان المدبر من الثلث والظاهر انه هو الصواب بقرينة رواية الفضل بن شاذان عن ابن ابى عمير وهو عنه كثيرا واتحاد الخبر والله اعلم .

هشام بن حكيم بن حزام [ل] «مح».

هشام بن حيان الكوفى مولى بنى عقيل ابو سعيد المكارى [د ق] تقدم هاشم «مح».

هشام الخفاف احمد بن عمر الحلبى عن حماد الازدى عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث اسلام على عليه السلام .

هشام الخياط الكوفى [ق] «مح».

هشام الرمانى [قر ٠ خ] مجهول [د] تقدم انه هاشم «مح» .

هشام بن سالم روى عن ابى عبدالله عليه السلام [ظم] الجواليقى الجعفى مولاهم كوفى ابو محمد [ق] مولى بشر بن مروان ابو الحكم

كان من سبى الجورجان روى عن ابى عبدالله وابى الحسن عليهما السلام ثقة ثقة [صه ٠ جش] له كتاب عنه ابن ابى عمير [جش] له اصل عنه ابن ابى عمير وصفوان بن يحيى وعلى بن الحكم [ست] ظاهر انه صحيح العقيدة معروف الولاية غير مدافع قاله ابن طاووس قدس سره و مارواه الكشى من انه زعم ان الله عزوجل صورة وان آدم خلق على مثال الرب ففى الطريق محمد بن موسى بن عيسى الهمدانى و هو ضعيف و اسكيب بن عبدك الكيسانى وعبدالملك بن هشام الخياط وهما مجهولان (مجهولا الحال خ ل) على ان كون ابن عبدك كيسانيا ذم حاضر والله اعلم «مح» .

محمد بن ابى عمير وعلى بن الحكم جميعا عنه فى مشيخة [يه] فى طريقه. عنه على بن الحكم فى [فى] فى باب بعد باب الأستدراج وفى باب من قال ماشاء الله و كثيرا. عنه ابن ابى عمير فى [يب] فى باب الأحرام للحج و كثيرا . عنه النضر بن سويد فى مشيخة [يه] فى طريقه وفى [يب] فى باب بيع الثمار. النضر بن سويد عنه عن سليمان بن خالد فى باب عدد النساء قريبا من الآخر . الحسين بن سعيد عن النضر عنه عنه فى باب بيع المضمون وفى باب احكام الارضين. النضر بن سويد عنه عنه فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات و فى [فى] فى باب الصلوة فى ثوب واحد. صفوان بن يحيى والحسن بن محبوب عنه عن عمار الساباطى فى باب فضل صدقة السر فى كتاب الزكوة . الحسن بن محبوب عنه عن ابى عبيدة فى [يب] فى اواخر كتاب المكاسب. عنه عنه عن ابى الورد فى [يه] فى باب نوادر العتق . عنه عنه عن اسمعيل بن جابر فى باب اقرار المريض للوارث بدين. عنه عنه عن عبدالملك بن اعين اومالك بن اعين فى باب ميراث اهل الملل. عنه عنه عن ابى بصير فى باب من ركل امراة فى فرجها من ابواب الديات. عنه الحسن بن محبوب فى [يب] فى باب بيع الواحد بالاثنين . احمد بن محمد بن عيسى عن الحسن بن على عنه فى باب وجوب الحج و فى [بص] فى باب ان المشى افضل من الركوب و فى [فى] فى باب الدعاء للعلل والأمراض. احمد بن محمد عن الحسن بن على عنه فى باب اكل الطين وفى [يب] فى باب الذبائح والأطعمة. احمد بن محمد بن عيسى عن منصور عنه مرتين فى [فى] فى باب قسمة الغنيمة . محمد بن عيسى عن منصور عنه فى باب الربا فى كتاب المعيشة . عنه منصور بن حازم فى باب الرهن و فى [يب] فى باب الرهون . محمد بن عيسى عن منصور عنه فى باب وصية الصبى وفى باب الشركة والمضاربة و فى باب بيع المضمون. عنه الحلبى فى باب الغرر والمجازفة . عنه محمد بن الربيع الاقرع فى باب احكام الطلاق وفى باب فرض الصيام . جعفر بن بشير عنه عن سليمان بن خالد فى باب لحوق الاولاد بالآباء و فى باب ديات الأعضاء و فى [بص] فى باب القوم يتنابزون الجارية من ابواب العدد . عنه جعفر بن بشير فى [يب] فى باب الزيادات بعد باب الصبيان متى يومرون بالصلوة وفى باب الزيادات بعد باب الصلوة على الاموات من ابواب الزيادات فى الجزء الأول و فى آخر باب فضل المساجد. يونس بن عبدالرحمن عنه قال سال الخطاب الأعور ابا ابراهيم عليه السلام و انا جالس فى باب ميراث المفقود و فى [بص] فى باب ميراث المفقود . عنه يونس بن عبدالرحمن فى باب من وجب عليه صوم شهرين متتابعين و فى [يب] فى باب قضاء شهر رمضان . محمد بن عيسى بن عبيد عن يونس عنه فى [فى] فى

باب ولاء السائبة . عنه عنه عن قال سال خطاب الأعور ابا ابراهيم عليه السلام وانا جالس فى باب ميراث المفقود . محمد بن يحيى وغيره عن احمد بن محمد عن محمد بن عبد الحميد عنه عن ابى بصير فى باب ولاء السائبة روى هذا الخبر بعينه محمد بن احمد بن يحيى عن عبد الحميد عنه عن ابى بصير فى [يب] فى باب العتق الظاهر ان عبد الحميد سهو والصواب محمد بن عبد الحميد بقرينة رواية محمد بن احمد بن يحيى واحمد بن محمد عنه وعدم روايتهما عن عبد الحميد واتحاد الخبر والله اعلم . احمد بن محمد بن ابى نصر عنه عن ابان بن عثمان فى كتاب الروضة بعد حديث نوح عليه السلام يوم القيمة . البزنطى عنه عن سعيد الخفاف فى [يه] فى باب النوادر فى آخر كتاب الصوم روى هذا الخبر بعينه احمد بن محمد بن ابى نصر عنه عن سعد فى [فى] فى باب فى النهى عن قول رمضان بلا شهر الظاهر ان سعيد فى [يه] غلط والصواب سعد لوجود سعد الخفاف فى كتب الرجال واتحاد الخبر والله اعلم . محمد بن ابى حمزة عنه عن اسمعيل الجعفى فى [بص] فى باب الثوب يصيب جسد الميت وفى [فى] فى باب النوادر بعد ابواب التيمم وفى [يب] فى باب تطهير الثياب عنه ابو يحيى الواسطى فى باب حكم الجنابة و فى [فى] فى باب طبقات الانبياء و فى باب صفة الغسل وفى باب الأمور التى توجب حجة الأمام عليه السلام وفى باب مايفصل به بين دعوى المحق والمبطل فى امر الأمامة . عنه الهيثم بن ابى مسروق فى باب الصمت وحفظ اللسان وفى باب الولايم من ابواب الأطعمة . سليمان بن جعفر عنه عن زرارة فى باب ان ابن آدم اجوف لابد له من الطعام . ابو اسامة عن ابى حمزة فى باب اصناف الناس فى كتاب العلم . عنه عمر بن عبد العزيز فى باب رواية الكتب فيه . على بن اسباط عن سليمان مولى طربال عنه فى باب معانى الاسماء . عنه عن سليم مولى طربال عن هشام عن حمزة بن الطيار فى باب اصناف الناس فى اواخر كتاب الكفر والايمان . محمد بن يحيى الخثعمى عن هشام عن ابن ابى يعفور فى باب طبقات الأنبياء . عنه محمد بن سعيد الجمحى فى باب مجالسة اهل المعاصى فى اواخر كتاب الكفر والايمان . عنه القاسم بن عروة فى باب الدعاء عند النوم وفى [يب] فى باب كيفية الصلوة وفى [بص] فى باب اقل ما يجرى من التسبيح فى الركوع والسجود . عنه محمد بن اسمعيل بن بزيع فى باب ترتيب جنايز الرجال و فى [يب] فى باب الصلوة على الاموات فى آخر كتاب الصلوة . الحسن بن سماعة عن محمد بن زياد و محمد بن الحسن العطار عن هشام عن سليمان بن خالد فى باب الزيادات فى كتاب الميراث . الحسن بن محمد بن سماعة عن محمد بن زياد عن محمد بن الحسن العطار عن هشام عن سليمان بن خالد فى [بص] فى باب ميراث السايبة . ابن رئاب عن محمد بن الحسن العطار عن هشام عن سليمان بن خالد فيه . عنه عبد الله بن القاسم فى باب مقدار مايجزى من ذكر الاجل فى المتعة وفى [يب] فى باب تفصيل احكام النكاح . عنه الحسين بن بن سعيد فى باب القضا فى قتيل الزحام . عنه حماد بن عثمان فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات . جعفر بن بشير عن حماد عنه فى باب الركوع ومايقال فيه . ابوداود المسترق عن هشام عن ابى عبد الله عليه السلام فى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات عبد الله بن جندب عن هشام بن سالم قال سال حفص الاعور ابا عبد الله عليه السلام و انا حاضر فى [يه] فى باب ميراث المفقود . عنه منذر بن جيفر فى كتاب الروضة بعد حديث الفقهاء والعلماء ابن محبوب

عن شهاب عن هشام عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الطواف . حسين الجرجوس فى نسخة و اخرى الجرسوس عن هشام عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب غسل الاطفال و فى [يب] حسين المرحوس [الخ] فى آخر كتاب الصلوة .

هشام بن السرى ابو ساسان التميمى مولاهم كوفى جد هشام بن يونس ابوامه [ق] «مح» .

هشام بن سعد المحاملى المدنى [ق] «مح» .

هشام بن صدقة الزبيدى الكوفى [ق] «مح» .

هشام الصيد لانى اسمعيل بن محمد المنقرى عنه ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى كتاب المكاسب . عبدالله بن سعيد الدغشى عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب فضل التجارة روى هذا الخبر بعينه عبدالله بن سعيد الدغشى عن هاشم الصيدنانى عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ادب التجارة على مامر الظاهر اتحاد هما بقرينة رواية عبدالله بن سعيد الدغشى عنهما عن ابيعبدالله عليه السلام واتحاد الخبر والله اعلم ولا يبعد ان يكون هو هاشم بن المنذر بن حسان المتقدم والله اعلم .

هشام الصيدنانى حسين بن احمد المنقرى عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب السحق فى كتاب النكاح و تقدم هاشم ولا يبعد اتحاد الجميع .

هشام بن عامر [ل] «مح» .

هشام بن عبدالملك الكوفى و اخوه ابان بن عبدالملك [ق] «مح» .

هشام بن عتبة بن ابى وقاص المرقال سمى به لانه كان يرقل فى الحرب [ى ٠ جخ] و تقدم انه هاشم «مح» .

هشام بن عروة بن الزبير بن العوام القرشى المدنى [ق] «مح» .

هشام بن عمارة المزنى الكوفى [ق] «مح» .

هشام بن المثنى الرازى [ق] «مح» .

ابى ابى عمير عنه عن سدير الصيرفى فى [فى] فى باب الاشارة والنص على ابى عبدالله جعفر بن محمد عليهما السلام وفى باب اللحية والشارب فى كتاب الزى والتجمل . عنه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب السهو فى ركعتى الطواف . عنه عنه عن سدير فى باب فضل الرجوع الى المدينة روى هذا الخبر بعينه هشام بن المثنى عن سدير فى [يه] فى باب الابتداء بمكة والختم بالمدينه . ابن ابى عمير عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب النوادر فى آخر كتاب المعيشة وفى باب كراهية السرف فى كتاب الزكوة . الحسين بن بشار عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب السهو فى ركعتى الطواف لا يبعد اتحاده مع هاشم بن المثنى الحناط بقرينة ذكر ابن بابويه رحمه الله تعالى هشام بن المثنى فى صدر الخبر وعدم كون الطريق له فى مشيخة [يه] اليه و كون الطريق له فيها الى هاشم الحناط و بقرينة رواية ابن ابى عمير عنهما وروايتهما عن سدير الصيرفى كما فى ترجمة سدير الصيرفى خصوصا روايتهما الخبر الواحد بعينه على ما مر فى ترجمة هاشم بن المثنى والله اعلم .

هشام بن محمد بن السايب ابو المنذر السايب (الناسبخ) المشهور بالفضل والعلم العارف بالايام كان يختص بمذهبنا قال اعتللت علة عظيمة نسيت علمى فجلست الى جعفر بن محمد عليهما السلام فسقانى العلم فى كاس فعاد على علمى وكان ابوعبدالله عليه السلام يقربه ويدنيه

وينشطه [صه٠جش] له كتب كثيرة عنه محمد بن موسى بن حماد [جش] «مح».

هشام بن محمد مولى [ق] «مح».

هشام بن الوليد الغنزى الكوفى [ق] «مح».

هشام بن هذيل فضالة عنه عن ابى الحسن الماضى عليه السلام فى [يب] فى باب اوقات الصلوة وفى [بص] فى باب وقت صلوة الفجر.

هلال بن ابراهيم ابو الفتح الدلفى الوراق رجل لا باس به سمع الحديث و كان ثقة [صه٠جش] له كتاب [جش] «مح».

هلال بن سعد بن ابى البدر فاضل دين [جب].

هلال بن مقلاص ابو ايوب الصيرفى الكوفى اسند عنه [ق] «مح».

هلال بن نساف [ل] «مح».

هلقام [قر] «مح».

هلقام بن ابى هلقام روى عنه انه قال اتيت ابا ابراهيم عليه السلام فى نسخة واخرى موسى الكاظم عليه السلام فقلت له جعلت فداك علمنى دعاء جامعا للدنيا والاخرة واوجز الحديث فى [يه] فى باب التعقيب. ابن ابى عمير قال حدثنى ابو جعفر الشامى قال حدثنى رجل بالشام يقال له هلقام بن ابى هلقام قال اتيت ابا ابراهيم عليه السلام فقلت له جعلت فداك علمنى دعاء جامعا للدنيا والآخرة و اوجز الحديث فى [فى] فى باب الدعاء فى ادبار الصلوة.

همامة بن عبد الرحمن بن ابى عبدالله ميمون البصرى ثقة [صه٠جش] فى ابنه اسمعيل لكن بغيرهاء «مح».

هند بن الحجاج [ظم] روى الكشى حديثا فى طريقه نظر يشهد بان له بالكاظم عليه السلام اختصاصا [صه] «مح».

هند السراج و روى الحسن بن محبوب عن على بن الحسين بن رباط عن ابى سارة عنه قال قلت لأبى جعفر عليه السلام فى [يه] فى باب المعايش والمكاسب و كذا فى [فى] فى نسخة واخرى على بن الحسن مكبرا فى باب بيع السلاح منهم و كذا فى [بص] مكبرا فى باب كراهية حمل السلاح الى اهل البغى و كذا فى [يب] مكبرا فى كتاب المكاسب الظاهر ان الصواب ابن الحسن مكبرا لرواية الحسن بن محبوب عنه ولوجوده فى كتب الرجال و اتحاد الخبر والله اعلم.

هند بن عمرو الجملى [ى] «مح».

هود ابو ايوب الانصارى المدنى روى عنه ابان الاحمر و عبدالله الكاهلى [ق] «مح».

هياج بن هياج [ى] «مح».

الهيثم بن ابى روح صاحب الخان محمد بن عيسى بن عبيد عن يونس عنه قال كتبت الى عبد صالح عليه السلام فى [فى] فى باب ميراث المفقود وفى [يب] فى باب ميراث المفقود وكذا فى [بص] فى نسخة واخرى ابن روح فى باب ميراث المفقود.

الهيثم بن ابى مسروق عبدالله ابو محمد النهدى قريب الامر [صه٠جش] كوفى [جش] حمدويه قال لابى مسروق ابن يقال له الهيثم سمعت اصحابى يذكرونهما كلاهما فاضلان [كش] عنه [صه] له كتاب عنه محمد بن على بن محبوب [جش] محمد بن الحسن الصفار [ست] سعد بن عبدالله [لم] و معذلك ذكره فى [قر] وكان ينبغى فى [ج] «مح».

وقال العلامة فى [صه] طريق الفقيه الى

ثوير بن ابى فاختة صحيح فيه هيثم بن ابى مسروق «س» .

احمد بن محمد بن عيسى عنه عن الحسن بن على عن مروان بن مسلم فى [يب] فى باب من الزيادات فى الزكوة روى هذا الخبر بعينه عن هرون بن مسلم فى [فى] فى باب من تحل له الزكوة فيمتنع من اخذها الظاهر ان مروان بن مسلم اشتباه والصواب هرون بن مسلم بقرينة رواية الحسن بن على بن فضال عنه واتحاد الخبر والله اعلم. عنه عنه عن على بن الحكم بن مسكين فى نسخة واخرى الحكم بن مسكين عن عبدالله بن سنان فى [يب] فى باب نظر الرجل الى المرأة قبل ان يتزوجها اقول الصواب الحكم بن مسكين بقرينة رواية الهيثم عنه وعدم وجود على بن الحكم بن مسكين فى كتب الرجال والله اعلم . احمد بن محمد بن عيسى عنه عن يزيد بن اسحق شعر فى [فى] فى باب المكارم . احمد بن محمد عنه عن عبدالعزيز بن عمرو الواسطى فى باب كراهية الكسل فى كتاب المعيشة . احمد بن محمد بن خالد عن الهيثم بن عبدالله النهدى عن الحسين بن علوان فى مشيخة [يه] فى طريق الاصبغ بن نباته. عنه عنه عن عبدالعزيز بن عمر فى [فى] فى باب المؤمن وعلاماته . سعد بن عبدالله عنه عن الحسن بن محبوب فى مشيخه [يه] فى طريق محمد بن بجيل وفى طريق ثوير بن ابى فاخته . عنه عنه عن مروك بن عبيد فى [بص] فى باب مقدار ما يجزى من الماء فى الاستنجاء من البول وكثيرا من الصفار عنه عن على بن الحسن الطاطرى فى باب حكم المذى والوذى من ابواب ما ينقض الوضوء. محمد بن الحسن الصفار عنه عنه فى [يب] فى باب الاحداث الموجبة للطهارة. عنه محمد بن الحسن الصفار كثيرا . محمد بن احمد بن يحيى عنه عن الحسن بن محبوب مرتين فى باب الكفارة عن خطاء المحرم. عنه عنه عن احمد بن محمد بن ابى نصر ومحمد بن الحسن الاشعرى فى باب تفصيل احكام النكاح . عنه عن الهيثم عن الحسن بن محبوب فى باب من يحرم نكاحهن بالاسباب . عنه عن الهيثم النهدى عن على بن اسباط فى باب فضل زيارة ابى عبدالله الحسين بن على عليهما السلام . عنه عنه عن الحسن بن محبوب فى [بص] فى باب من رمى صيدا يوم الحرم. سهل بن زياد عنه عن موسى بن عمر بن بزيع فى [يب] فى باب الزيادات بعد باب الأجارات وفى [فى] فى باب الحث على الطلب فى كتاب المعيشة وفى باب النوادر فى آخر كتاب المعيشة. عنه عنه عن مروك بن عبيد فى باب النوادر فى كتاب الديات . عنه عنه عن موسى بن عمر بن بزيع فى كتاب الروضة بعد حديث محاسبة النفس . محمد بن يحيى عن موسى بن الحسن عن الهيثم النهدى فى باب من امكن من نفسه فى اواخر كتاب النكاح. عنه عنه عنه عن شيخ من اصحابنا يكنى بابى عبدالله فى باب علل الموت اقول الظاهر انه ممن لم يرو لعدم روايته فى موضع عنهم عليهم السلام فذكر الشيخ رحمه الله تعالى اياه فى [قر] ليس له وجه ظاهر والله اعلم .

الهيثم بن البراء [ق] «مج» .

عبدالله بن جبلة عن فزارة عن انس او هيثم بن البراء عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب القضا فى قتيل الزحام وفى [فى] فى باب قتل اللص فى كتاب الديات .

الهيثم بن حبيب الصيرفى الكوفى اسند عنه [ق] «مج» .

ابن ابى عمير عن الهيثم الصيرفى عن رجل عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الديون واحكامها .

الهيثم بن عبد الجبار الطحان كوفى

[ق] «مح».

الهيثم بن عبد العزيز جابر عن الهيثم بن عبد العزيز فى نسخة واخرى عن الهيثم عن عبد العزيز عن شريح قال اتى عليا عليه السلام قى [يب] فى باب ابتياع الحيوان.

الهيثم بن عبد الله ابو كهمس كوفى عربى ذكره سعد بن عبد الله فى الطبقات [جش] وفى [د٠لم] وياتى عن [ق] بن عبيد الشيبانى ابو كهمس فتامل «مح».

الهيثم بن عبد الله الرمانى كوفى روى عن موسى والرضا عليهما السلام له كتاب [جش] «مح».

الحسين بن على بن زكريا عن الهيثم بن عبد الله عن الرضا عليه السلام فى [يب] فى باب فضل زيارة ابى عبد الله الحسين بن على عليهما السلام. الحسين بن سعيد فى نسخة واخرى الحسن عن الهيثم بن عبد الله عن مروان بن صباح عن ابى عبد الله عليه السلام فى [فى] فى باب النوادر بعد باب جوامع التوحيد.

الهيثم بن عبيد الشيبانى ابو كهمس الكوفى اسند عنه [ق] تقدم ابن عبد الله «مح».

الهيثم بن عدى روى عنه محمد بن احمد بن يحيى [لم] «مح».

الهيثم بن عروة التميمى الكوفى [ق] كوفى ثقة روى عن ابى عبد الله عليه السلام [صه٠ جش] له كتاب عنه صفوان [جش] «مح».

عنه على بن الحكم فى [يب] فى باب صفة الوضوء وفى [فى] فى باب حد الوجه. صفوان بن يحيى عن هيثم التميمى فى [يه] فى باب نوادر الطواف وفى [فى] فى باب نوادر الطواف. عنه جعفر بن بشير فى [يب] فى باب الطواف وفى باب الكفارة عن خطاء المحرم وفى [بص] فى باب من مس لحيته فسقط منها شعر. محمد بن الهيثم التميمى عن ابيه فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج.

الهيثم بن محمد الشمالى كوفى ثقة [صه٠ جش] له كتاب عنه ابراهيم بن سليمان [ست٠ جش] والحسين بن سعيد «مح».

الهيثم بن واقد الجزرى [ق٠ قى] مولى [ق] الجزرى روى عن ابى عبد الله عليه السلام له كتاب يرويه محمد بن سنان [جش] وفى [د٠ ق٠ جش] ثقة فليتدبر «مح».

اسحق بن حسان عنه عن على بن الحسين العبدى فى [فى] فى باب ان النعمة التى ذكرها الله عزوجل فى كتابه الأئمة عليهم السلام و فى باب فيه نكت و نتف من التنزيل. اسحق بن حسان فى نسخة واخرى عمار عنه عن على بن الحسن العبدى مكبرا فى باب جامع فى الدواب التى لا يؤكل لحمها روى هذا الخبر بعينه اسحق بن حسان عنه عن على بن الحسن العبدى مكبرا فى [بص] فى باب حكم لحم الحمر الاهلية وكذا فى [يب] فى باب الصيد والذكاة اقول ابن عمار فى [فى] - هو والصواب ابن حسان بقرينة المواضع المذكورة و اتحاد الخبر وان على بن الحسين مصغرا ايضاً سهو والصواب على بن الحسن بقرينة المواضع المذكورة مع ان الموجود فى كتب الرجال ايضاً مكبراً والله اعلم. عبد الله بن عبد الرحمن عنه عن ابى يوسف البزاز فى [فى] فى باب ان النعمة التى ذكرها الله عزوجل فى كتابه الأئمة عليهم السلام. عبد الله بن عبد الرحمن الأصم عنه عن مقرن فى مولد النبى صلى الله عليه وآله. عنه عنه عن محمد بن سليمان فى باب صفة النفاق والمنافق. عنه عنه عن مقرن فى باب معرفة الأمام والرد اليه. عنه

الحسن بن محبوب فی باب الخوف والرجاء. الحسن بن محبوب عن الهیثم بن واقد الحریری عن ابی عبدالله علیه السلام فی باب ذم الدنیا. عنه عن الهیثم بن واقد فی باب القناعة ابن محبوب عن الهیثم بن واقد الجوزی عن ابی عبدالله علیه السلام فی باب الذنوب. عنه عن الهیثم بن واقد عن الصادق علیه السلام فی [یه] قریبا من آخر الکتاب بورقین. محمد بن عیسی عن یونس عنه فی [فی] فی باب اخراج روح المؤمن والکافر. الحسین بن سعید عنه عن الحسین بن عبدالله الأرجانی فی باب الرجل یصلی وحده ثم یعید فی الجماعة. حماد بن عیسی عن الهیثم عن محمد بن مروان عن ابی جعفر علیه السلام فی [یب] فی باب الحکم فی اولاد المطلقات.

باب الياء

ياسر خادم الرضا عليه السلام وهو مولى حمزة بن اليسع [جش] مولى اليسع الاشعرى القمى [ضا] له مسائل عن الرضا عليه السلام [ست] عنه البرقى احمد [جش • ست] «مح».

على بن ابراهيم عن ابيه عن ياسر خادم الرضا عليه السلام فى مشيخة [يه] فى طريقه. على بن ابراهيم عن ابيه فى نسخة واخرى بدون ابيه عن ياسر عن ابى الحسن عليه السلام فى [فى] فى باب الطيب بعد كتاب الزى والتجمل. على بن ابراهيم عن ياسر عن الرضا عليه السلام فى باب الاستغفار فى كتاب الدعاء. على بن ابراهيم عن ياسر الخادم مرتين فى مولد ابى الحسن الرضا عليه السلام. عنه عنه عن الرضا عليه السلام فى باب كفاية العيال فى كتاب الزكوة وفى باب معرفة الجود والسخاء فيه. محمد بن صندل عن ياسر عن اليسع بن حمزة عن الرضا عليه السلام فى باب ستر الذنوب وفى باب من اعطى بعد المسئلة فى كتاب الزكوة. احمد بن اسحق عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات وفى [بص] فى باب السجود على القطن. يعقوب بن يزيد عن ياسر القمى عن الرضا عليه السلام فى باب كمية زكوة الفطرة وفى [يب] فى باب كمية الفطرة. احمد بن عمر الحلال عن ياسر فى باب من الزيادات فى كتاب الحدود. عنه نوح بن شعيب فى [فى] فى باب نوادر بعد باب التسمية والتحميد على الطعام مرتين. سهل بن زياد عن ياسر عن الرضا عليه السلام فى باب السكر من ابواب الاطعمة. عنه عن ياسر الخادم فى باب الغنا بعد كتاب الاشربه.

عنه احمد بن هلال فى كتاب الروضة بعد حديث على بن الحسين عليهما السلام مع يزيد عليه اللعنة.

يسين الضرير الزيات البصرى لقى ابا الحسن موسى عليه السلام لما كان بالبصرة روى عنه وصنف الكتاب المنسوب اليه [جش] عنه محمد بن عيسى [جش • ست] «مح».

عنه محمد بن عيسى بن عبيد فى [ست] فى فى ترجمته وفى مشيخة [يه] فى طريقه. محمد بن عيسى عن يسين الضرير عن حريز فى [فى] فى باب النوادر فى كتاب فضل القران و فى باب حصى الجمار وفى باب ما يستحب من الهدى وفى باب الحلق والتقصير. حريز قال اخبرنى يسين قال سمعت اباجعفر عليه السلام فى باب ما يهدى الى الكعبة وفى [يب] فى باب الوصية المبهمة. نوح بن شعيب النيشابورى عن يسين الضرير عن حريز فى [بص] فى باب صوم يوم عاشورا وفى [فى] فى باب صوم عرفة وعاشورا وفى [يب] فى باب وجوه الصيام. نوح بن شعيب الخراسانى عن يسين عن حريز فى باب تطهير المياه. احمد بن محمد بن عيسى عنه عن حريز فى باب كفارة ما اصاب المحرم من الطير وفى [بص] فى باب انه لا ربا بين المسلم و بين اهل الحرب وفى [يب] فى باب الطواف و فى باب فضل التجارة اقول هذا ايضا من المواضع التى روى فيها متعاكسا. سعد عن محمد بن عيسى وعن يسين البصرى عن حريز بن عبدالله فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات.

يحيى بن ابان روى الحسن بن موسى عن احمد بن عمر عنه عن شهاب عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب آخر من درجات الأيمان.

يحيى بن ابراهيم بن ابى البلاد [ضا٠ لم٠ ست٠ جش٠ صه] واسم ابى البلاد يحيى مولى عبدالله بن غطفان ثقة هو وابوه احد القراء كان يتحقق بامرنا هذا [صه٠ جش] له كتاب [ست٠ جش] عنه يحيى بن زكريا اللؤلوئى [جش] احمد بن ابى عبدالله عن ابيه عنه [ست] عنه البرقى [لم] «مح» .

احمد بن محمد بن خالد عنه عن ابيه فى [فى] فى باب العقوق و فى باب الاوقات والحالات التى يرجى فيها الاجابة . عنه عنه عن ابيه فى باب سقى الماء فى كتاب الزكوة وفى باب القلانس فى كتاب الزى والتجمل و فى باب المثلثه والاحساء من ابواب الاطعمة و فى باب البان البقر منها وفى باب فى كم يقرء القران. سلمة بن الخطاب عن يحيى بن ابراهيم عن اسباط بن سالم فى باب ان المتوسمين الذين ذكرهم الله عزوجل فى كتابه هم الأئمة عليهم السلام . سلمة بن الخطاب عنه عن ابيه فى [بص] فى باب من صلى فى غير الوقت وفى [يب] فى باب تفصيل ما تقدم ذكره فى الصلوة . سلمة عنه عن ابيه فى باب النوادر فى كتاب الجهاد .

يحيى بن ابراهيم بن مهاجر. محمد بن سنان عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الكفالة والحوالة .

يحيى ابومحمد العلوى ويقال يحيى العلوى كما ياتى «مح» .

يحيى بن ابى الاشعث الكندى البصرى اسند عنه [ق] «مح» .

يونس بن ابراهيم عنه عن مصعب بن يزيد الانصارى فى مشيخة [يه] فى طريق مصعب بن يزيد .

يحيى بن ابى بكر الرازى الضرير [دى] «مح» .

يحيى بن ابى بكر بن مهرويه [لم] القزوينى له نوادر [جش] يكنى اباز كريا من اهل قزوين له كتاب [ست] عنه احمد بن ابى عبدالله [جش٠ ست٠ لم] «مح» .

عثمان بن ابى شيبة عن يحيى بن ابى بكر عن شعبه عن سماك فى [يب] فى باب فى ابطال العول.

يحيى بن ابى زكريا روى الفضل بن محمد عنه عن الوليد بن ابان فى [يب] فى باب المواقيت من ابواب الزيادات .

يحيى بن ابى سليمان ابو البلاد الكوفى مولى غطفان المقرى [ق] اسم ابى البلاد يحيى بن سليم وقيل ابن سليمان مولى بنى عبدالله بن غطفان وكان ضريرا وكان راوية الشعر وله يقول الفرزدق يالهف نفسى على عينيك من رجل وروى عن ابى جعفر وابى عبدالله عليهما السلام [جش] «مح» .

يحيى بن ابى طلحة روى الصفار عن احمد بن شاذان عنه عن عبد صالح عليه السلام فى [يب] فى باب حكم الجنابة. الصفار عن احمد بن محمد [الخ] فى [بص] فى باب ان المرأة اذا انزلت وجب عليها الغسل .

يحيى بن ابى العلا الخزاعى ابنه جعفر عنه عن اسحق بن عمار فى [فى] فى باب الصناعات وفى [بص] فى باب ما كره من انواع المعاش والأعمال وفى [يب] فى كتاب المكاسب. جعفر بن يحيى عن ابيه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الباذنجان لا يبعد كونه ابن ابى العلا الرازى الآتى. والله اعلم .

يحيى بن ابى العلا الرازى [قر٠ ست٠ قى] وياتى ابن العلا الرازى عن [صه] و [جش] وفى [قى٠ ق] بن العلا كوفى بن ابى العلا ايضا كوفى «مح» .

عنه القاسم بن اسمعيل فى [ست] فى ترجمته ابان بن عثمان عن يحيى بن ابى العلا فى مشيخة [يه] فى طريقه. روى عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب المسلم يقتل الذمى . عنه عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب زكوة الذهب وفى باب النوادر فى كتاب الجهاد وفى باب بيع الثمار. عنه عن يحيى بن ابى العلا الرازى فى باب الاعتكاف وفى [بص] فى باب المواضع التى يجوز فيها الاعتكاف. عنه عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب صلوة النوافل. اسحق بن عمار عن يحيى بن ابى العلا عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب كراهية الصوم فى السفر وفى [يب] فى باب حكم المسافر والمريض فى الصيام. جعفر بن بشير عن يحيى بن ابى العلا عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ما يبسط فى اللحد وفى باب تطليق المرأة غير الموافقة .

يحيى بن ابى عمران له كتاب روى عنه الصدوق باسناده الى ابراهيم بن هاشم عنه و كان تلميذ يونس بن عبدالرحمن «س».

على بن ابراهيم عن ابيه عن يحيى بن ابى عمران و كان تلميذ يونس بن عبدالرحمن فى مشيخة [يه] فى طريقه. على بن ابراهيم عن ابيه عنه عن يونس فى [يب] فى باب حدود الزنا و فى [فى] فى باب الغزو مع الناس وفى باب اعطاء الامان و فى باب الرجل يجب عليه الحد وهو مريض وفى [يب] فى باب اعطاء الامان .

يحيى بن ابى عمران الهمدانى على بن مهزيار عنه قال كتبت الى ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب قراءة القران فى كتاب الصلوة وروى عن يحيى بن ابى عمران انه قال كتبت الى ابى جعفر الثانى عليه السلام فى [يه] فى باب ما يصلى فيه و مالا يصلى فيه من الثياب الظاهر اتحادة مع الأول بقرينة طريق الصدوق اليه والله اعلم .

يحيى بن ابى القاسم ابو بصير مكفوف و اسم ابى القاسم اسحق. يحيى بن ابى القاسم الحذا [قر] وهذا يشعر بالتغاير ويأتى ماظاهره الأتحاد وانه ابن القاسم الحذا «مح» .

الحسن بن على بن ابى حمزة عن ابيه عن يحيى بن ابى القاسم عن الصادق عليه السلام فى [يه] فى باب الوصية من لدن آدم عليه السلام اقول الظاهر ان لفظة ابى زيادة من النساخ والصواب يحيى بن القاسم بقرينة رواية على بن ابى حمزة عنه وروايته عن الصادق عليه السلام وعدم رواية يحيى بن ابى القاسم عن الصادق عليه السلام والله اعلم. على بن ابى حمزه عن ابى بصير فى مشيخة [يه] فى طريق ابى بصير وروى ابو بصير عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب النوادر بعد باب المتعة وكذا كلما وقع ابو بصير فى اول السند روى عن ابى عبدالله عليه السلام و قول «مح» و يأتى ما ظاهره الاتحاد [الخ] ليس على ما ينبغى على ما ياتى فى ترجمة يحيى بن القاسم .

يحيى بن ابى المساور العابد [قى ٥ ق] ويأتى عن [ق] بن المساور «مح» .

يحيى بن احمد بن سعيد شيخنا الأمام العلامة الورع القدوة كان جامعا لفنون العلوم الأدبية والفقهية والأصولية كان اورع الفضلاء وازهدهم له تصانيف جامعة للفوايد منها كتاب الجامع للشرايع فى الفقه وكتاب المدخل فى اصول الفقه وغير ذلك مات فى ذى الحجة سنة تسعين وستمائة قدس الله روحه «مح» .

يحيى بن احمد بن قيس بن غيلان [ضا] «مح» .

على بن المعلى عن يحيى بن احمد (محمد خ ل] عن ابى محمد الميثمى عن رومى بن زرارة

عن ابيه عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب الأنصاف والعدل .

يحيى اخو آدم [ق] «مح» .

يحيى الازرق [ق٠ظم] ويأتى ابن عبد الرحمن الأزرق وفى بيان اسانيد من لا يحضره الفقيه وما كان فيه عن يحيى الأزرق الى ان قال عن يحيى بن حسان الأزرق ويأتى ابن حسان ايضاً فتامل «مح» .

احمد بن محمد عن محمد بن على عن رجل عن يحيى الأزرق قال سمعت اباعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الحمام بعد كتاب الدواجن . ابراهيم بن السندى عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فيه. صفوان بن يحيى عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى باب من اوصى وعليه دين روى هذا الخبر بعينه صفوان بن يحيى الازرق فى [يه] عن ابى الحسن عليه السلام وفى [يب] فى باب الأقرار فى المرض فى نسخة و اخرى عن صفوان عن يحيى الازرق عن ابى الحسن عليه السلام الظاهر ان الصواب النسخة الأخيرة بقرينة اتحاد الخبر وكونها مطابقا لما فى [فى] و ماخوذاً منه والله اعلم . صفوان بن يحيى عنه عن حماد بن بشير فى [فى] فى باب الرفق . عنه عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى باب الرجل يحج عن غيره . صفوان عنه عن عبدالرحمن فى [يب] فى باب احكام الطلاق. عنه عنه قال سئلت ابا عبدالله وابا الحسن موسى عليهما السلام فى باب الكفارة عن خطاء المحرم . عنه عنه قال سئلت ابا الحسن عليه السلام فى باب الزيادات فى فقه الحج قريبا من الآخر . عنه عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [يه] فى باب ما يجب على من طاف اوقضى شيئا من المناسك على غير وضوء. على بن النعمان عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى باب نوادر الطواف. على بن النعمان عن يحيى الأزرق فى نسخة واخرى بن الأزرق عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب العقود على الاماء .عنه عن يحيى الأزرق عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب ميراث المرتد وفى [فى] فى باب مواريث القتلى. العباس بن عامر عن ابان عن رجل لا نعلمه الا يحيى الازرق عن ابى الحسن صلوات الله عليه وآله فى باب الغيبة والبهت. معوية بن حكيم عن ابان عن يحيى الازرق بياع السابرى عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب العمل فى ليلة الجمعة ويومها من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى وفى [بص] فى باب القرائة فى صلوة الجمعة. روى ابان بن عثمان عن يحيى الازرق عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب دفع الحج الى من يخرج فيها . حماد بن عثمان عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب الخروج الى الصفا وفى [بص] فى باب السعى بغير وضوء و فى [فى] فى باب ركعتى الطواف وفى باب من قطع السعي للصلوة و غيرها . على بن الحسن بن رباط عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى باب الزيادات فى القضايا والاحكام . عبدالله بن بكير عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى آخر باب احكام الطلاق وفى [بص] فى باب ان من طلق امراته ثلث تطليقات مع تكامل الشرايط .

يحيى بن اسحق الصيرفى كوفى [ق] «مح» .

يحيى بن اسحق الكوفى[ق] «مح».

يحيى بن اكثم قاضى سامرا. محمد بن ابى العلا عنه عن محمد بن على الرضا عليهما السلام فى [فى] فى باب مايفصل به بين دعوى المحق والمبطل فى امر الأمامة. وسئل يحيى بن اكثم القاضى ابا الحسن الاول عليه السلام فى [يه] فى باب وصف الصلوة من فاتحتها الى خاتمتها الحسن بن على بن كيسان عن موسى بن محمد

اخى ابى الحسن الثالث عليه السلام ان يحيى بن اكثم سئله فى [يب] فى باب ميراث الخنثى و فى [فى] فى باب بعد باب ميراث الخنثى .

يحيى بن ام الطويل المطعمى [ين] قال الفضل بن شاذان لم يكن فى زمن على بن الحسين عليهما السلام فى اول امره الاخمسة انفس ذكر من جملتهم يحيى بن ام الطويل [صه ٠ كش] وفيه ايضاً بسند تقدم فى حجر بن زايدة ان يحيى بن ام الطويل من حواريى على بن الحسين عليهما السلام وعن احمد بن على قال حدثنى ابو سعيد الادمى قال حدثنا الحسين بن يزيد النوفلى عن عمرو بن ابى المقدام عن ابى جعفر عليه السلام قال اما يحيى بن ام. الطويل فكان يظهر الفتوة وكان اذا مشى فى الطريق وضع الخلوق على راسه ويمضغ اللبان و يطول ذيله فطلبه (الحجاج وخ) فقال اتلعن اباتراب وامر بقطع يديه ورجليه وقتله وغير ذلك مما تقدم فى وردان «مح» .

يحيى بن ايوب البصرى اسند عنه [ق] «مح» .

يحيى بن بشير النبال [ق] «مح».

على بن اسباط عن يحيى بن بشير عن ابيه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الريا فى كتاب الكفر والأيمان. عنه عن يحيى بن بشير النبال عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب السكر من ابواب الاطعمة .

يحيى البصرى [رى] «مح» .

يحيى بياع الحلل و يقال له القلانسى [ق] وزاد [قى] ابو شبل كوفى و قال يقال لقلانسى «مح» .

يحيى بن تميم النهدى [ق] «مح» ٠

يحيى بن الجرار مولى بجيلة من اصحاب امير المومنين عليه السلام هو الذى روى ان عثمان قتل بنت رسول الله صلى الله عليه واله و روى عنه الاعمش وغيره و كان مستقيماً [صه . جخ] «مح» .

يحيى بن جعفر بن محمد قد مضى عند ترجمه ابيه «مح» .

يحيى بن جندب الزيات [ضا] «مح» .

يحيى بن حبيب فى الكافى عدة من اصحابنا عن سهل بن زياد عن احمد بن عيسى عن محمد بن عمرو الزيات عن ابى عبدالله عليه السلام قال من مات فى المدينة بعثه الله فى الآمنين يوم القيمة منهم يحيى بن حبيب و ابو عبيدة الحذا سئلت وعبدالرحمن بن الحجاج «مح» .

احمد بن محمد بن عيسى عن يحيى بن حبيب قال سئلت الرضا عليه السلام فى [يب] فى باب المسنون من الصلوات وفى [بص] فى باب المسنون من الصلوة محمد بن الوليد عن يحيى بن حبيب الزيات (١) قال اخبرنى من كان عند ابى الحسن الرضا عليه السلام فى [فى] فى باب الاشارة والنص على ابى جعفر الثانى عليهما السلام .

يحيى بن الحجاج الكرخى بغدادى ثقه واخوه خالد روى عن ابى عبدالله عليه السلام [صه ٠ جش] له كتاب عنه محمد بن سليمان [جش ٠ ست] «مح».

عنه ابن ابى عمير فى [يب] فى باب البيع بالنقد والنسية و فى [فى] فى باب السلف فى المتاع .عنه احمد بن محمد بن عيسى فى باب الصروف. عنه احمد بن محمد فى [يب] فى باب بيع الواحد بالاثنين . احمد بن محمد عن محمد بن عيسى عن يحيى بن الحجاج قال

١ – لايخفى ان يحيى بن حبيب الذى فى الخبر بن غير ما ذكر الصادق ع اذ هذا يروى عن الرضا عليه السلام كان ميتا فى زمان الصادق ع كما هو واضح فافهم ح .س. ن عفى عنه

× والذى ذكره الصادق عليه السلام

سئلت اباعبدالله عليه السلام في باب البيع بالنقد والنسية وفي [في] في باب بيع المرابحة. احمد بن محمد عن محمد بن يحيى عنه عن خالد بن الحجاج في [يب] في باب الاجارات.

يحيى الحذا زكريا الخزاز عن يحيى الحذا قال قلت لابى الحسن عليه السلام في [في] في باب النوادر في آخر كتاب المعيشه.

يحيى بن حسان [ق] ثم ابن حسان الكوفي ويحتمل كونه الازرق كما تقدم «مح».

ابان بن عثمان عن يحيى بن حسان الأزرق في مشيخة [يه] في طريق يحيى بن الازرق الظاهر ان ابن حسان في مشيخة [يه] من طغيان قلم الكتاب والصواب ابن عبد الرحمن على ماذكرنا في ترجمة ابن عبدالرحمن الأزرق الآتي والله اعلم.

يحيى بن الحسن بن جعفر بن عبدالله بن الحسين بن علي بن الحسين بن علي بن ابى طالب عليهم السلام [ست • جش • صه] ابو الحسين العالم الفاضل الصدوق روى عن الرضا عليه السلام [صه • جش] صنف كتبا منها كتاب نسب آل ابيطالب عنه ابن ابنه الحسن بن محمد بن يحيى [جش] له كتاب في المناسك عنه ابن عقدة [ست] وفيه ايضا ابن الحسن له كتاب نسب آل ابيطالب. عنه ابن ابنه الحسن بن محمد بن يحيى ابو محمد بن اخي طاهر وفي [لم] بن الحسين العلوي له كتاب نسب آل ابى طالب روى عنه ابن اخي طاهر والظاهر انه الحسن وان الجميع واحد والله اعلم «مح».

ابو بكر الدوري عن ابى محمد بن اخي طاهر عن جده يحيى بن الحسن و اخبرنا ابو علي بن شاذان عن ابن اخي طاهر عن جده في [ست] في ترجمته.

يحيى بن الحسن العلوي له كتاب المسجد عنه التلعكبري [ست] ولا يبعد ان يكون الاول «مح».

يحيى بن الحسين بن اسمعيل الحسني الحافظ السيد ابو الحسين ثقة [جب].

يحيى بن الحسين بن اسمعيل الحسني النسابة الحافظ السيد ابو الحسين ثقة له كتاب انساب آل ابى طالب [جب].

يحيى بن الحسين بن زيد بن علي بن الحسين من اصحاب الكاظم عليه السلام واقفي [صه • جخ] «مح».

يحيى بن الحسين العلوي له كتاب نسب آل ابيطالب روى ابن اخي طاهر عنه [لم] والظاهر انه ابن الحسن كما قدمنا «مح».

يحيى الحضرمي من شرطة الخميس [ى] تقدم مع ابنه عبدالله «مح».

يحيى بن حماد في [كش] ما تقدم في الريان بن الصلت «مح».

يحيى الحماني هو يحيى بن عبدالحميد الآتي «مح».

جعفر بن محمد الرماني قال حدثنا يحيى الحماني قال حدثنا محمد بن عبيد الطيالسي في [يب] في باب فضل الكوفة

يحيى بن خالد و في [كش] عن كتاب محمد بن الحسن بن بندار بخطه حدثني الحسن بن احمد المالكي قال حدثني عبدالله بن طاووس قال قلت للرضا عليه السلام ان يحيى بن خالد سم اباك موسى بن جعفر عليهما السلام قال نعم في ثلثين رطبة «مح».

يحيى بن خالد الوابشي الهمداني [لم • جش] كوفي [د] والذي في [جش] بن خلف كما يأتي «مح».

يحيى الخزاز الشيرزي [ق] و في [د] التبريزي «مح».

يحيى بن خلف الوابشي الهمداني ثقة

كوفى [صه٠جش] له كتاب عنه جعفر بن عبدالله المحمدى [جش] «مح» .

يحيى بن الزبير الكلبى الكوفى [ق] «مح» .

يحيى بن زرارة بن اعين الشيبانى [د٠ ق] «مح» .

يحيى بن زكريا روى عنه سيف بن عميرة [ق] مح» .

يحيى بن زكريا الانصارى [ق] «مح» . عنه ربيع المسلى فى [فى] فى باب التسليم وفضل المسلمين .

يحيى بن زكريا الترماشيرى ابو الحسين كان مضطربا [صه٠جش] وفى مذهبه ارتفاع [صه] له كتب [جش] «مح» .

يحيى بن زكريا بن شيبان ابو عبدالله الكندى العلاف الشيخ الثقة الصدوق لا يطعن عليه [صه٠جش] روى ابوه الحديث عن الحسين بن ابى العلا ومحمد بن حمران وكليب بن معوية وصفوان بن يحيى وروى عنه ابنه يحيى له كتب منها كتاب الفضايل عنه احمد بن محمد بن سعيد [جش] «مح» .

ابو غالب الزرارى عن خاله محمد بن جعفر عن يحيى بن زكريا(١) بن شيبان عن يزيد بن اسحق شعر فى [يب] فى باب علامة اول شهر رمضان.

يحيى بن زكريا بن المعروف بالكتنجى (٢) ابو القاسم روى عنه التلعكبرى وسمع منه سنة ثمان عشره وثلثمائة وكان سنه حين لقيه اكثر من مائة و عشرين سنة قد لقى العسكرى عليه السلام «مح» .

يحيى بن زكريا بن موسى على بن ابراهيم عن ابيه عن يحيى بن زكريا عن ابيه زكريا بن موسى عن القاسم بن عبيدالله القمى قال سئلت اباعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الصلوة على الأموات فى آخر كتاب الصلوة روى هذا الخبر بعينه عن اليسع بن عبدالله القمى [الخ] فى [فى] فى باب نادر بعد باب جنايز الرجال والنساء والله عالم بالصواب عنه عن ابيه عن يحيى بن زكريا عن يزيد بن عمرو بن طلحة عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب موضع رأس الحسين عليه السلام .

يحيى بن زكريا اللؤلؤى له كتاب عنه ابو العباس احمد بن جعفر الزرارى [ست٠ مح٠س٠د] له كتاب اخبرنا احمد بن عبدون والحسين بن عبيدالله ومحمد بن محمد بن النعمان عن ابى غالب احمد بن محمد الزرارى عن خاله ابى العباس محمد بن جعفر الرازى فى نسخة و اخرى الزرارى فى الموضعين عن يحيى بن زكريا كذا فى [ست] فى النسختين اللتين عندنا . ابو غالب الزرارى عن محمد بن جعفر عن يحيى بن زكريا اللؤلؤئى عن يزيد بن اسحق فى [يب] فى باب علامة اول شهر رمضان . ابو غالب الزرارى عن خاله محمد بن جعفر عن يحيى بن زكريا اللؤلؤى عن يزيد بن اسحق شعر مرتين فيه فاحمد بن جعفر الزرارى كما نقله [مح٠ه٠ س] و[د] اشتباه منهم او من النساخ مع ان احمد بن جعفر الزرارى غير موجود فى كتب الرجال والله اعلم وان اردت زيادة الايضاح فلترجع الى ترجمة محمد بن جعفر الأسدى .

يحيى بن زيد بن على بن الحسين بن على بن ابى طالب المدنى [ق] بن زيد بن على بن الحسين [ظم٠صه] من اصحاب الكاظم عليه السلام واقفى [صه] والموجود ما قدمنا نعم فى اصحابه عليه السلام يحيى بن الحسين بن زيد بن على بن الحسين بن على واقفى كما قدمناه ايضاً «مح» .

المتوكل بن عمير بن المتوكل روى عن

١- زكريا اللؤلؤى خ ل ٢- بالكتبجى خ ل

يحيى بن زيد بن علي عليه السلام دعاء الصحيفة في [ست] في ترجمة المتوكل بن عمير.

يحيى بن السابق [قر] «مح».

يحيى بن سابق ابو المنذر [ق] «مح».

يحيى بن سابق المدني [ق] ولعل الأول احد الأخيرين اوهما «مح».

يحيى بن سابور القايد [ق] في الكافي في الروضة في حديث محاسبة النفس في الصحيح عن بدر بن الوليد الخثعمي قال دخل يحيى بن سابور على ابي عبدالله عليه السلام ليودعه فقال ابو عبدالله عليه السلام اما والله انكم لعلى الحق وان من خالفكم لعلى غير الحق والله ما اشك لكم في الجنة واني لأرجوان يقر الله بها عينكم الى قريب «مح».

عنه معوية بن وهب في [في] في باب ما يعاين المؤمن والكافر.

يحيى بن سالم الفرا الكوفي ثقة زيدي [صه • جش] له كتاب عنه محمد بن الحسين الخثعمي [جش] «مح».

عبدالعظيم بن عبدالله عن يحيى بن سالم عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب فيه نكت ونتف من التنزيل.

يحيى بن سعيد بن ابان القرشي الكوفي نزل بغداد [ق] «مح».

يحيى بن سعيد بن فروخ القطان ابو سعيد البصري [ق • جخ] من ائمة الحديث [د] «مح».

يحيى بن سعيد بن فيض الانصاري المدني تابعي اسند عنه يكنى ابا سعيد توفي بالهاشمية سنة ثلث واربعين ومايه وكان قاضيا بها لابي جعفر الدوانيقي [صه] وفي [ق] و [د] ابن قيس كما يأتي «مح».

يحيى بن سعيد القطان ابو زكريا عامي ثقة [صه • جش] وروى عن ابي عبدالله عليه السلام نسخة عنه محمد بن بشار [جش] «مح».

يحيى بن سعيد بن قيس الأنصاري المدني تابعي اسند عنه يكنى اباسعيد احد بني مالك بن النجار توفي بالهاشمية سنة ثلث واربعين ومايه وكان قاضيا بها لابي جعفر [د • ق] وفي [صه] بن سعيد بن فيض الانصاري [الخ] كما تقدم «مح».

معلى الطنافسي في نسخة واخرى يعلى عن يحيى بن سعيد عن القاسم بن محمد بن ابي بكر في [يب] في باب ميراث من علا من الآباء وفي [بص] يعلى الطنافسي [الخ] في باب ان مع الابوين او مع واحد منهما لا يرث الجد والجدة.

يحيى بن سعيد بن المسيب احمد بن النضر عن الحصين بن عمرو عنه ان معوية كتب الى ابي موسى الاشعري في آخر كتاب [يب] احمد بن النضر عن الحسين بن عمرو عنه ان معوية كتب الى ابي موسى الأشعري في نسخة واخرى الى ابي الحسن موسى الاشعري في [يه] في باب نوادر الديات والله عالم بالصواب.

يحيى بن سليم [قي • ق] كانه ابو البلاد يحيى بن سليمان او ابن ابي سليمان على قول كما تقدم «مح».

ابراهيم بن ابي البلاد عن ابيه رفعه في [في] في باب ثواب العتق. يحيى بن ابراهيم بن ابي البلاد عن ابيه عن جده عن ابي جعفر عليه السلام في باب البان البقر من ابواب الأطعمة وفي باب سقي الماء في اواخر كتاب الزكوة. ابراهيم بن ابي البلاد عن ابيه عن احدهما عليهما السلام في باب ان الخمر راس كل اثم في كتاب الاشربة. عنه عن ابيه عن غير واحد في باب النبيذ من ابواب الاشربة.

يحيى بن سليم الطايفى اسند عنه [ق] «مح» .

احمد بن محمد بن عيسى عنه عن عمرو بن شمر اليمانى فى [فى] فى باب الصبر .

يحيى بن سليمان [ق] لا يبعد كونه ابا البلاد وايضا تقدم على انه ابن سليمان «مح» .

يحيى بن ابراهيم بن ابى البلاد عن ابيه عن جده عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب العقوق فى كتاب الكفر والايمان. ابراهيم بن ابى البلاد[x] عن ابى جعفر فى باب الاجمال فى طلب الرزق فى كتاب المعيشة وعن احدهما عليهما السلام فيه . عربيه

يحيى بن سليمان الكاتب [ضا] «مح» .

يحيى بن سليمان المازنى عبدالرحمن بن سعيد المكى عنه عن ابى الحسن موسى عليه السلام فى [فى] فى باب زيارة ابى الحسن الرضا عليه السلام وفى [يب] فى باب فضل زيارة ابى الحسن الرضا عليه السلام .

يحيى بن سماعة الخياط [ظم] «مح» .

يحيى صاحب الديلم العالم الشهيد بن عبدالله بن الحسن بن الحسن بن على بن ابى طالب مدنى [ق٠جخ٠د] وفى [ق] يحيى بن عبدالله [الخ] كما يأتى «مح» .

يحيى بن طلحة النهدى روى منذر بن جيفر فى نسخة واخرى جفير عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب المشى فى السفر٠ ثعلبة بن ميمون عن يحيى بن طلحة عن سورة بن كليب عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب كيفية الصلوة وفى [فى] فى باب التشهد فى الركعتين الاولتين وفى [بص] فى باب وجوب التشهد .

يحيى الطويل . ابن ابى عمير عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب النوادر فى كتاب الجهاد . عنه عن يحيى الطويل صاحب المصرى عن ابى عبدالله عليه السلام مرتين فى باب الامر بالمعروف والنهى عن المنكر واخرى فى [فى] فى باب انكار المنكر بالقلب. عنه عن يحيى الطويل عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب فضل الشهادة .

يحيى بن عبادة المكى [ق] بن عباد المكى [قى] «مح» .

الحسين بن يزيد عن يحيى بن عباد المكى فى مشيخة [يه] فى طريقه. حنان بن سدير عن يحيى بن عبادة المكى قال سمعت سفيان الثورى يسئله فى [فى] فى باب الجريدة . عبدالله بن المغيرة عن رجل عن يحيى بن عبادة عن ابى عبدالله عليه السلام فيه وفى [يب] فى باب تلقين المحتضرين . حنان بن سدير عن يحيى بن عباد المكى قال قال لى سفيان الثورى انى ارى لك من ابى عبدالله عليه السلام مكانا فى نسخة واخرى منزلة فسله الحديث فى [فى] فى باب الرجل يجب عليه الحد و هو مريض روى هذا الخبر بعينه حنان بن سدير عن عباد المكى [الخ] فى [يب] فى باب حدود الزنا الظاهر ان لفظة يحيى بن سقطت من القلم بقرينة اتحاد الخبر و رواية حنان بن سدير عنه والله اعلم .

يحيى بن عباس الوراق من اصحاب الرضا عليه السلام مجهول [صه٠جخ] وقول [د] ومن اصحابنا من اثبته ابن مياش (مياسخ) وهو تحريف اشارة الى ما فى بعض نسخ [صه] وهو من تحريف الكتاب «مح» .

يحيى بن عبدالحميد [جش] بن عبد الحميد الحمانى [لم٠ست] له كتاب عنه محمد بن ايوب بن يحيى [ست٠جش] والحسين بن على بن زياد [ست] «مح» .

يحيى بن عبدالرحمن [ظم٠ق] الازرق الانصارى مولى كوفى [ق] بن عبدالرحمن

الأزرق [ست، جش، صه] كوفي ثقة روى عن ابي عبدالله وابي الحسن عليهما السلام [صه، جش] له كتاب عنه علي بن الحسن الطاطري [جش] عنه ابن سماعة [ست] قال ورواه ايضاً حميد عن القاسم بن اسمعيل القرشي عن يحيى الازرق فيظهر ان (يكون خ) يحيى الازرق الذي تقدم عن [قر، ق] هذا والله اعلم «مح».

له كتاب روى عنه علي بن الحسن بن رباط [جش] ويظهر من التهذيب في باب الخروج الى الصفا ان صفوان ايضا يروي عن يحيى بن عبد الرحمن الأزرق وروى الشيخ قدس سره في التهذيب في باب الذبح من كتاب الحج حديثا عن موسى بن القاسم عن النخعي عن صفوان عن يحيى الازرق وروى ابن بابويه في الفقيه هذا الحديث عن يحيى الازرق ثم قال في مشيخته و كلما كان في هذا الكتاب عن يحيى الازرق فقد رويته عن فلان عن فلان عن ابان بن عثمان عن يحيى بن حسان الازرق و لم يذكر طريقه الى يحيى بن عبدالرحمن الأزرق فعلى هذا يظهر ان صفوان يروي عن يحيى بن حسان الازرق ايضا فالتمييز مشكل بينهما اللهم الا ان يقال انهما واحد وهذا وان كان بعيدا بحسب الظاهر لكنه قريب بملاحظة كتب الاخبار والله اعلم «س».

الحسين بن سعيد عن صفوان وعلي بن النعمان عن يحيى بن عبدالرحمن الازرق عن ابي الحسن عليه السلام في [يب] في باب الخروج الى الصفا و روى هذا الحديث بعينه صفوان و علي بن النعمان عن يحيى الأزرق عن ابي الحسن عليه السلام في [يه] في باب حكم من قطع عليه السعي لصلوة او غيرها. وسئل يحيى الازرق ابا ابراهيم عليه السلام في باب ما يجب من الصوم على المتمتع اذا لم يجد الهدى وروى هذا الحديث بعينه صفوان عن يحيى الازرق عن ابي الحسن عليه السلام في [يب] في باب الذبح اقول الذي يظهر لنا والله اعلم ان صفوان لا يروي عن يحيى بن حسان حتى يشكل الامتياز بينهما ويحتاج الى ادعاء اتحادهما مع البعد لان الظاهر ان ابن حسان في مشيخة [يه] من طغيان قلم النساخ والصواب ابن عبدالرحمن بقرينة رواية صفوان وعلي بن النعمان عن ابن عبدالرحمن الازرق في [يب] وروايتهما هذا الحديث بعينه عن يحيى الازرق في [يه] على ما ذكرنا و رواية ابان بن عثمان عن يحيى الأزرق ايضا على ما ذكرنا في ترجمته وعدم روايته عن يحيى بن حسان الا في موضع واحد على ان الشيخ رحمه الله ذكر كل واحد من يحيى بن عبدالرحمن الازرق و يحيى بن حسان في [ق] منفردا ولم يقيد الاخير بالازرق ولم يذكره في [ظم] كما ذكر الاول فيه ايضا وقد تقدم نبذ من القرائن في ترجمة ابن الازرق ايضاً فليرجع اليها ثم اقول ان لفظة [قر] في قول «مح» فيظهر ان يكون يحيى الازرق الذي تقدم عن [قر، ق] هذا من طغيان قلم النساخ لان يحيى الازرق الذي تقدم عن [ق] و [ظم] مع انا رجعنا الى اصحاب الباقر عليه السلام في [جخ] لم نجد يحيى الازرق فيها والله اعلم.

يحيى بن عبدالرحمن بن خاقان علي بن ابراهيم عن ابيه عنه قال رايت ابا الحسن الثالث عليه السلام في [يب] في باب كيفية الصلوة وفي [في] في باب السجود والتسبيح فيه علي بن ابراهيم عنه قال رأيت ابا الحسن الثالث عليه السلام والحديث الذي رواه واحد والله عالم بالصواب.

يحيى بن عبدالله البصري [ظم] «مح».

يحيى بن عبدالله بن الحسن بن علي بن ابي طالب المدني [ق] وفي عمدة الطالب ان

عبدالله هذا هو المحض وانما سمي المحض لان اباه الحسن بن الحسن وامه فاطمة بنت الحسين وكان يشبه رسول الله صلى الله عليه و آله و كان شيخ بني هاشم في زمانه وكان يتولى صدقات امير المؤمنين عليه السلام بعد ابيه الحسن وابنه اعقب عن ستة رجال منهم يحيى صاحب الديلم هذا وقد تقدم عن [د] «مح» .

ابن محبوب قال حدثنا يحيى بن عبدالله ابى الحسن صاحب الديلم قال سمعت جعفر بن محمد عليهما السلام في [في] في باب ان مستقى العلم من بيت آل محمد عليهم السلام . الحسن بن محبوب عن يحيى بن عبدالله بن الحسن بن الحسن عن ابيه عبدالله عليه السلام في باب انظار المعسر في كتاب الزكوة . ابن محبوب عن يحيى بن عبدالله بن الحسن عن ابى عبدالله عليه السلام في باب طلاق المضطر وفي [يب] في باب احكام الطلاق. عنه عبدالله بن حماد الانصاري في [في] في باب المكر والغدر والخديعة . عبدالله بن ابراهيم الجعفري قال كتب يحيى بن عبدالله بن الحسن الى موسى بن جعفر عليهما السلام في آخر باب ما يفصل به بين دعوى المحق والمبطل في امر الأمامة .

يحيى بن عبدالله بن محمد بن عمر بن علي بن ابي طالب الهاشمي الكوفي [ق] «مح» .

عبدالرحمن بن جعفر الحريري عن يحيى بن عبدالله بن محمد بن عمر في نسخة واخرى عثمان بن علي بن ابي طالب عليه السلام في مشيخة [يه] في طريقه .

يحيى بن عبدالله بن معوية الكندي الأجلح ابو حجية [ق] «مح» .

ابو الحسن الدلال عن يحيى بن عبدالله عن ابي عبدالله عليه السلام في [يب] في باب تلقين المحتضرين مرتين واخرى في [في] في باب تربيع القبر خلف بن حماد عن يحيى بن عبدالله عن ابي عبدالله عليه السلام في باب البان الاتن من ابواب الاطعمة .

يحيى بن عبدالملك بن ابي عتبة الخزاعي اسند عنه [ق] «مح» .

علي بن الحكم عن يحيى بن عبدالملك عن ابي بكر الحضرمي في [بص] في باب اقل ما يجزي من التسبيح في الركوع والسجود روى هذا الحديث علي بن الحكم عن عثمان بن عبد الملك عن ابي بكر الحضرمي في [يب] في باب كيفية الصلوة وفي [في] في باب ادنى ما يجزي من التسبيح في الركوع والسجود فما في [بص] اشتباه من النساخ بقرينة الموضعين المذكورين واتحاد الخبر و رواية عثمان بن عبد الملك الحضرمي عن ابي بكر الحضرمي كثيرا على ما مر في ترجمته والله اعلم .

يحيى بن عتبة بن اسماء بن جويرية البصري [ق] وفي نسخة ابن عيينة «مح» .

يحيى بن عقبة بن ابي العيزار ابو القاسم كوفي اسند عنه [ق] «مح» .

يحيى بن عقبة الازدي علي بن ابراهيم عن محمد بن عيسى عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب ذم الدنيا وفي باب حب الدنيا .

يحيى بن عقبة ابو القاسم كوفي اسند عنه [ق٠جخ] «س» .

يحيى بن عقيل عاصم بن حميد عن ابي حمزة عنه قال قال امير المؤمنين عليه السلام في [في] في باب اتباع الهوى .

يحيى بن العلا البجلي الرازي ابو جعفر ثقة اصله كوفي [صه٠جش] له كتاب عنه زكريا بن يحيى [جش] بن العلا بن خالد البجلي كوفي يقال له الرازي [ق] وتقدم عن [ست] و [قر] ابن ابي العلا «مح» .

يحيى العلوى ابومحمد من بنى زيارة نيشابورى [لم] ابومحمد العلوى من بنى زيارة علوى سيد متكلم فقيه من اهل نيشابور له كتب كثيرة [جش] العلوى من بنى زيارة من اهل نيشابور جليل القدر عظيم الرياسة متكلم حاذق زاهد ورع له كتب كثيرة فى الأمامة وغيرها [صه ٠ جش] لقيت جماعة ممن لقوه وقرأوا عليه [جش] الظاهر انه ابن محمد بن احمد بن محمد الآتى «مح».

يحيى بن على التميمى الربعى الكوفى [ق] «مح».

يحيى بن على بن محمد المقرى الاسترابادى الشيخ نجيب الدين ابوطالب عالم متبحر حافظ له كتاب الأفادة كتاب القرائة [جب].

يحيى بن عليم الكلبى العليمى [جش ٠ صه] قال النجاشى انه ثقة عين روى عن ابى عبدالله عليه السلام و قال ابن الغضايرى انه روى عن ابى عبدالله عليه السلام وهو ضعيف و عندى فى قبول روايته توقف وان كان الارجح القبول [صه] له كتاب الزهد عنه ابن ابى عمير [جش] وفى [ست] ابن محمد بن عليم كما ياتى «مح».

يحيى بن عمرو [ضا] «مح».

الحسن بن الحسين اللؤلؤى عنه عن داود الرقى فى [فى] فى باب الاشارة والنص على ابى الحسن الرضا عليه السلام. السندى بن احمد عن يحيى بن (عمروخ) الزيات فى نسخة واخرى عمر بدون الواو عن داود بن كثير الرقى فى [يب] فى باب الزيادات بعد باب الانفال. عنه عن يحيى بن عمر الزيات بدون الواو عنه فى [بص] فى باب ما اباحوه لشيعتهم عليهم السلام. موسى بن عمر عن يحيى بن عمر عن داود الرقى فى باب نول الخشاف من ابواب تطهير الثياب وفى [يب] فى باب تطهير الثياب. سهل بن زياد عن محمد بن عبدالحميد عنه عن عبدالله بن سنان فى [فى] فى باب حسن الخلق وفى باب الغضب وفى باب سوء الخلق.

يحيى بن عمران الحلبى [ق ٠ ست] بن عمران بن على كوفى كانت تجارته الى حلب فقيل الحلبى [ظم] بن عمران بن على بن ابى شعبة الحلبى روى عن ابى عبدالله وابى الحسن عليهما السلام ثقة ثقة صحيح الحديث [جش ٠ د ٠ صه] الا ان فيها ثقة مرة له كتاب عنه ابن ابى عمير [جش] النضر بن سويد [ست] «مح».

على بن عمر عن يحيى بن عمران عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الاستغناء عن الناس. محمد بن عيسى عن يونس عنه عن مالك الجهنى فى باب المصافحة. عنه عنه عن شعيب الحداد فى باب ان الفرايض لايقام الا بالسيف وعن ايوب بن الحر فى باب ان المراة تموت ولاتترك الازوجها وفى باب ان النساء لايرثن من العقار شيئا. وعن شعيب وعن بريد بن معوية فى باب حد المحارب وفى [يب] فى باب الحد فى السرقة. النضر عنه عن هرون بن خارجة فى باب الطواف. النضر بن سويد عنه عن عبد الحميد الطائى فى باب الغدو الى عرفات. عنه عنه عن عبيد بن زرارة فى [بص] فى باب التخيير بين القرائه والتسبيح. عنه عنه عن محمد الأحول فى [فى] فى باب ان الأئمة عليهم السلام ولاة الأمر وكثيرا. عنه احمد بن عمر الحلبى فى كتاب العقل والجهل. عبدالله بن عبدالرحمن عنه عن الثمالى فى [فى] فى باب النوادر فى كتاب المعيشة. عبدالله بن مسكان عنه عن عبدالحميد الطائى فى باب مناكحة النصاب والشكاك. فضالة بن ايوب عنه عن عبدالله بن سليمان فى كتاب الروضة بعد حديث الفقهاء والعلماء.

يحيى بن عمران الهمدانى يونسى [ضا٠ صه٠ ست] «مح» .

على بن مهزيار عنه قال كتبت الى ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب كيفية الصلوة و [بص] فى باب الجهر ببسم الله الرحمن الرحيم روى هذا الخبر بعينه فى [فى] فى باب قرائة القرآن فى كتاب الصلوة . على بن مهزيار عن يحيى بن ابى عمران الهمدانى [الخ] كما مر الظاهر انه يحيى بن ابى عمران الهمدانى المتقدم و ان لفظة ابى سقطت من قلم النساخ بقرينة رواية على بن مهزيار عنه عن ابى جعفر عليه السلام واتحاد الخبر و نسبته الى الهمدان ويونس وبالقرائن المذكورة فى ترجمة يحيى بن ابى عمران والله اعلم .

يحيى بن عيينة بن اسماء بن جويرية البصرى [ق] فى نسخة وتقدم بن عتيبة «مح» .

يحيى بن الفضل النوفلى [ظم] «مح» .

يحيى بن القاسم [ظم٠ ق٠ جش٠ س صه] الحذا [صه٠ ظم] ابو بصير [جش٠ ست٠ صه] ابو محمد يعرف بابى بصير الاسدى مولاهم كوفى تابعى مات سنة خمسين ومائة بعد ابى عبدالله عليه السلام [ق] واقفى [ظم] عنه [صه] ابو بصير الاسدى وقيل ابو محمد ثقة وجه روى عن ابى جعفر وابى عبدالله عليهما السلام وقيل يحيى بن ابى القاسم واسم ابى القاسم اسحق وروى عن ابى الحسن موسى عليه السلام ومات ابو بصير سنة خمسين ومائة [جش] عنه [صه] وقال على بن احمد العقيقى يحيى بن القاسم الأسدى مولاهم ولد مكفوفا راى الدنيا مرتين مسح ابو عبدالله عليه السلام على عينيه وقال انظر ما ترى فقال ارى كوة فى البيت وقدارانيها ابوك من قبلك والذى اراه العمل بروايته [صه] ابن ابى القاسم يكنى ابا بصير [ظم] بن ابى القاسم يكنى ابا بصير مكفوف واسم ابى القاسم اسحق . يحيى بن ابى القاسم الحذاء [قر] وفى [كش] محمد بن مسعود قال سئلت على بن الحسن بن فضال عن عن ابى بصير فقال كان اسمه يحيى بن ابى القاسم و و كان ابو بصير يكنى ابا محمد و كان مولى لبنى اسد و كان مكفوفا و سئلته هل يتهم بالغلو فقال اما الغلو فلا ولكن كان مخلطا حمدويه ذكره عن بعض اشياخه يحيى بن القاسم الحذا الازدى واقفى وغير ذلك من الروايات المتضمنة وقفه نعم روى عن حمدويه عن يعقوب بن يزيد عن ابن ابى عمير عن شعيب العقرقوفى قال قلت لأبى عبدالله ربما احتجنا ان نسئل عن الشيئ فممن نسال قال عليك بالاسدى يعنى ابا بصير و روايات آخر تدل على ضمان الصادق عليه السلام له الجنة لكنه بنفسه فى الطريق فليتامل «مح» .

وقال الكشى قال محمد بن مسعود سئلت على بن الحسن بن فضال عن ابى بصير فقال كان اسمه يحيى بن القاسم فقال ابو بصير كان يكنى ابا محمد و كان مولى لبنى اسد و كان مكفوفا فسئلته هل يتهم بالغلو فقال اما بالغلو فلا ولكن كان مخلطا ثم قال الكشى وابو بصير هذا يحيى بن القاسم يكنى ابا محمد قال محمد بن مسعود سئلت على بن الحسن بن فضال عن ابى بصير هذا هل كان منهما بالغلو فقال اما بالغلو فلا ولكن كان مخلطا ثم روى عن حمدويه قال حدثنا يعقوب بن يزيد عن ابن ابى عمير عن شعيب العقرقوفى قال قلت لأبى عبدالله عليه السلام ربما احتجنا ان نسال عن الشيئ فممن نسال قال عليك بالاسدى يعنى ابا بصير ثم روى بطريق ضعيف عن ابى بصير ما يدل على ضمان الصادق عليه السلام له الجنة «س» .

اقول قال «بس» رحمه الله فى ترجمة

زرارة بن اعين ثم قال الكشي اجمعت العصابة على تصديق هؤلاء الاولين من اصحاب الباقر والصادق عليهما السلام و انقادو الهم بالفقه فقال افقه الاولين ستة زرارة ومعروف بن خربوذ و بريد بن معوية و ابو بصير الاسدى و الفضيل بن يسار و محمد بن مسلم الطايفى و افقه الستة زرارة وقال بعضهم مكان ابو بصير الأسدى ابو بصير المرادى وهو ليث بن البختري انتهى يحيى بن القاسم يكنى ابا بصير له كتاب مناسك الحج رواه على بن ابى حمزة و الحسين بن ابى العلاء عنه فى [ست] . على بن ابى حمزة عن ابى بصير فى مشيخة [يه] فى طريق ابى بصير. عنه عن ابى بصير عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الكفارة عن خطاء المحرم . عنه عن ابى بصير عن عمران بن ميثم او صالح بن ميثم فى باب حدود الزنا وفى [فى] فى باب آخر من صفة الرجم. عنه عن ابى بصير المكنى بابى محمد ايضا فى [يب] فى اواخر باب كيفية الصلوة وفى [فى] فى باب الحمام بعد كتاب الزى والتجمل . عبدالرحمن بن سالم وعلى بن ابى حمزة عن ابى بصير عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات. على بن الحسن عن على بن ابى حمزة و محمد بن زياد عن ابى بصير عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب الزيادات فى فقه الحج. ابن ابى عمير عن ابى بصير عن ابى عبدالله عليه السلام فيه. محمد بن ابيعمير عن ابى بصير قال سالته فى [بص] فى باب الرجل يزنى بالمرأة هل تحل لأبيه. ابن ابى عمير عن ابى بصير عن زرارة فى باب وجوب الصلوة على محمد صلى الله عليه و آله. عنه عن ابى بصير عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الانتفاء . عنه عن ابى بصير عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب حكم الظهار محمد بن زياد المذكور هو ابن ابى عمير بقرينة رواية على بن الحسن عنه. ابان الاحمر عن ابى بصير يحيى بن القاسم الاسدى عن ابى جعفر عليه السلام فى [يه] فى باب ما يجب من احياء القصاص . عنه عن ابى بصير عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب وصية الصبى. عاصم بن حميد عن ابى بصير المكفوف عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب اوقات الصلوة. عنه عن ابى بصير عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الحد فى الفرية والسب مرتين. عنه عن ابى بصير المكفوف عن ابيعبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب وقت صلوة الفجر. عنه عن ابى بصير عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب مايجوز للمحرم اتيانه . منصور بن حازم عن ابى بصير الأسدى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب من طلق امراته ثلث تطليقات مع تكامل الشرايط وفى [يب] فى باب احكام الطلاق و فى [فى] فى باب من طلق ثلثا على طهر. مثنى الحناط عن ابى بصير قال دخلت على ابى جعفر عليه السلام فقلت له انتم ورثة رسول الله صلى الله عليه وآله قال نعم قلت رسول الله صلى الله عليه وآله وارث الأنبياء علم كل ما علموا قال نعم قلت فانتم تقدرون على ان تحيوا الموتى و تبرؤ الأكمه والابرص فقال لى نعم باذن الله ثم قال لى ادن منى يا ابامحمد فدنوت منه فمسح على وجهى وعلى عينى فابصرت الشمس والسماء والارض والبيوت و كل شيء فى البلد (الدارخ) ثم قال لى اتحب ان تكون هكذا ولك ما للناس وعليك ما عليهم يوم القيمة او تعود كما كنت ولك الجنة خالصا قلت اعود كما كنت فمسح على عينى فعدت كما كنت فحدثت ابن ابى عمير بهذا فقال اشهد ان هذا حق كما ان النهار حق فى [فى] فى مولد ابى جعفر محمد بن على عليهما السلام . مثنى بن الوليد الحناط عن ابى بصير عن ابى عبدالله

عليه السلام فى [يب] فى باب الاستخارة للنكاح. معلى بن عثمان عن ابى بصير قال دخلت على ابى جعفر عليه السلام وهو يصلى فقال لى قايدى فى [فى] فى باب الثوب يصيبه الدم و كذا فى [بص] فى باب المقدار الذى يجب ازالته من الدم و كذا فى [يب] فى باب تطهير الثياب الاان فيه المعلى ابو عثمان. معلى ابو عثمان عن ابى بصير عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ما يقطع الصلوة من الضحك وفى [يب] فى باب من احل الله نكاحه من النساء. هشام بن سالم عن ابى بصير قال سئلت اباجعفر عليه السلام عن اعمالهم فقال لى يا ابامحمد فى كتاب المكاسب وفى [فى] فى باب الكفالة والحوالة. عنه عن ابى بصير عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب النية فى كتاب الكفر والايمان و عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب التدليس فى النكاح و فى [يه] فى باب الحرية و عن احدهما عليهما السلام فى باب دفع الحج الى من يخرج فيها و عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب من يحرم تكاحهن بالاسباب. ابن ابى عمير عن ابى بصير عن هشام بن سالم فى باب الزيادات فى فقه الحج قريبا من الآخر هذا ايضا من المواضع التى روى فيها متعاكسا. وهيب بن حفص عن ابى بصير عن على بن ابى حمزة فى باب اللقطة. عنه عن ابى بصير عن ابيعبدالله عليه السلام مرتين فى باب الزيادات فى فقه النكاح واخرى فى باب حكم الايلاء واخرى فى باب حكم الظهار. وهيب بن حفص النخاس عن ابى بصير عن ابى عبدالله عليه السلام فيه. ضريس الكناسى قال كنت عند ابى عبدالله عليه السلام وعنده ابو بصير الى ان قال فقال يا ابا محمد فى [فى] فى باب ان الائمة ورثوا علم النبى صلى الله عليه وآله. احمد بن عمر الحلبى عن ابى بصير قال دخلت على ابى عبدالله عليه السلام الى ان قال ثم قال يا ابا محمد فى باب فيه ذكر الصحيفة والجفر. اسمعيل بن عبد العزيز عن ابيه قال دخلت انا و ابو بصير ابا عبدالله عليه السلام فقال له ابو بصير ان لنا صديقا وهو رجل صدوق يدين الله بما تدين به فقال من هذا يا ابامحمد الذى تزكيه فقال العباس بن الوليد بن صبيح فقال رحم الله الوليد بن صبيح الحديث فى باب من يحل له ان ياخذ من الزكوة. اسمعيل بن عبد العزيز عن ابيه عن ابى بصير قال سئلت ابا عبدالله عليه السلام الى ان قال فقال يا ابامحمد فيه. على بن رئاب عن ابى بصير قال سئلت ابا عبدالله عليه السلام الى ان قال فقال يا ابامحمد فى باب ميراث ذوى الأرحام وفى [يب] فى باب ميراث الأعمام والعمات. ابن رياب عن ابى بصير عن ابى جعفر عليه السلام فى باب ميراث اهل الملل المختلفة وفى [فى] فى باب آخر من ميراث اهل الملل. سهل بن زياد عن محمد بن سليمان عن ابيه قال كنت عند ابى عبدالله عليه السلام اذ دخل عليه ابو بصير وقد خفره(١) النفس فلما اخذ مجلسه قال له ابو عبدالله عليه السلام يا ابا محمد الحديث فى كتاب الروضة بعد خطبة(٢) الجالوتية محمد بن سليمان الديلمى المصرى عن ابيه عن ابى بصير عن ابى عبدالله عليه السلام بعد حديث موسى عليه السلام من التورية ومرة اخرى فيه. منصور بن يونس عن ابى بصير عن ابى عبدالله عليه السلام الى ان قال فقال يا ابا محمد بعد حديث نوح عليه السلام يوم القيمة محمد بن اسمعيل عن سعدان عن ابى بصير المكنى بابى محمد ايضا فى باب ان الائمة عليهم السلام

١ – الخفر الحث والاعجال النهاية.

٢ – هذا الحديث موجود (فى) كتاب الروضة من الكافى بعد خطبة الطالوتيه وقد صحفها الكاتب بالجالوتيه.

هم الهداة . سعدان بن مسلم عن ابى بصير عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب المتعة . عنه عن ابى بصير عن احدهما عليهما السلام فى باب احكام المماليك والأماء فى كتاب النكاح وفى [يب] فى باب الزيادات فى فقه النكاح . الحسين بن المختار القلانسى عن ابى بصير عن عبدالواحد بن المختار الأنصارى فمشيخة [يه] فى طريق جويرية بن مسهر . الحسين بن المختار عن ابى بصير عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب التقية عنه عن ابى بصير عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الجنب يأكل ويشرب وفى [يب] فى باب الزيادات فى فقه النكاح . يعقوب الاحمر عن ابى بصير عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب السرارى وملك الايمان . يعقوب بن سالم الأحمر عن ابى بصير عنه عليه السلام فى [بص] فى باب ما للرجل من المراة اذا كانت حايضا وفى باب المراة تحيض فى يوم من ايام رمضان وفى باب المرأة الجنب تحيض . اسمعيل بن مرار عن يونس عن ابى بصير عن ابى عبدالله عليه السلام مرتين فى باب الولادة والنفاس . مالك بن عطية عن ابى بصير عن ابى عبدالله فى نسخة و اخرى ابى جعفر عليهما السلام فى باب الزيادات فى فقه النكاح عنبسة فى نسخة واخرى عيسى بن هشام عن ثابت عن ابى بصير عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الصلوة على محمد واهلبيته وفى موضع آخر ثابت بن شريح عن ابن سنان عن حبيب عن ابى بصير عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يب] فى كتاب المكاسب . ايوب بن الحر عن ابى بصير عن ابى عبدالله عليه السلام فيه مرتين . الحكم الحناط عن ابى بصير عن ابيعبدالله عليه السلام فيه . مهران بن محمد عن ابى بصير عن ابى عبدالله عليه السلام فيه . سهل بن زياد عن ابى بصير عن حماد بن عثمان فى باب الكفارة عن خطاء المحرم . عبد الرحمن بن ابى نجران و احمد بن محمد بن ابى نصر عن ابى بصير فى باب تفصيل احكام النكاح اقول والذى يظهر لنا والله اعلم ان يحيى بن ابى القاسم الذى يكنى بابى بصير المكفوف واسم ابيه اسحق من اصحاب الباقر والكاظم عليهما السلام على ما ذكره الشيخ رحمه الله تعالى فى كتاب رجاله و يحيى بن ابى القاسم الحذا من اصحاب الباقر عليه السلام على ما فى [جخ] و غير مكنى بابى بصير فيه و هو غير يحيى بن ابى القاسم الذى يكنى بابى بصير و اسم ابيه اسحق لذكر الشيخ كل واحد منهما منفردا فى [قر] و يحيى بن القاسم الحذا الواقفى غيرهما بناء على نقل الشيخ اياه منفردا فى [ظم] وعدم نقله انه يكنى بابى بصير و يحيى بن القاسم غيرهم جميعا اما انه غير الاول فلانه بعيد غاية البعد ان يكون لشخص واحد اسمين ولذكر الشيخ كل واحد منهما منفردا فى [ظم] والذى نقل «مح» عن كش عن محمد بن مسعود قال سئلت على بن الحسن بن فضال عن ابى بصير فقال كان اسمه يحيى بن ابى القاسم الظاهر انه اشتباه والصواب ابن القاسم بدون لفظة ابى ويويده نقل «س» رحمه الله تعالى عن [كش] هذا بعينه بدون لفظة ابى ويشهد له قول على بن احمد العقيقى ايضا واما انه غير الثانى لان الشيخ ذكره بعنوان ابن ابى القاسم الحذافى [قر] وذكر هذا بعنوان ابن القاسم بدون لفظتى ابى والحذافى [ق] كما ذكره على بن احمد العقيقى ايضا مع ان ابن ابى القاسم الحذا غير مكنى بابى بصير كما مر واما نقل «مح» عن [كش] عن محمد بن مسعود [الخ] الظاهر انه اشتباه على ما بينا واما انه غير الثالث لانه واقفى وغير مكنى بابى بصير وهذا لا يمكن ان يكون واقفيا جدا لأن موته على ما ذكره

الشيخ والنجاشي في سنة خمسين ومائة و مضى الكاظم عليه السلام على ما في [فى] في مولده لست خلون من رجب سنة ثلث وثمانين و مائة والواقفة على ما يفهم من الفايدة التاسعة الآتية هم الذين يقولون بعد مضيه عليه السلام بغيبته وانه هو القايم فبينه وبين الوقف بون بعيد وهذا من رواة الصادق والكاظم عليهما السلام على ما نقله «مح» رحمه الله تعالى ومن رواة ابى جعفر وابى جعفر وابى عبد الله عليهما السلام على ما في [جش] وعلى ما ذكرنا ايضا و من رواة ابى الحسن موسى عليه السلام ايضا على ما في [جش] ثم اقول الرواة المختصه بيحيى بن القاسم الثقة الغير الواقفى على بن ابى حمزة والحسين بن ابى العلا وهووان كان مشتركا بينه و بين ليث المرادى على نسخة لكنه لا يضر لكونهما ثقتين اثنى عشريين وعبد الرحمن بن سالم ومحمد بن ابى عمير وابان الاحمر وهوان كان مشتركا ايضا بينه وبين ليث المرادى الا انه لا يضر ايضا لما قلنا و عاصم بن حميد ايضاً مشترك بينهما وهو ايضا لا يضر وكذا ضريس الكناسى واحمد بن عمر الحلبى ايضا وكذا اسمعيل بن عبد العزيز عن ابيه وكذا على بن رياب ومحمد بن سليمان عن ابيه ومنصور بن يونس وسعدان بن مسلم وكذا حال كل راو روى عن ابى بصير المكنى بابى محمد و منصور بن حازم وهو ايضا وان احتمل احتمالا ضعيفا ان يكون مشتركاً بينه و بين عبد الله بن محمد الأسدى الا ان ابا بصير الأسدى في الأول اشهر ومثنى بن الوليد الحناط والمعلى بن عثمان في نسخة واخرى المعلى ابو عثمان وهشام بن سالم وهوان كان مشتركاً بينه و بين ليث المرادى ايضاً لكنه لا يضر ايضا على ما بينا ووهيب بن حفص النخاس وشعيب العقرقوفى و قد ذكرنا الرواة والمروى عنه المختصين بابى بصير ليث المرادى تحته وذكرنا هنا قليلا من رواة ابى بصير المطلق لئلا نخل بالقاعدة الكلية التى هى جمع جميع الرواة بالمرة و تركنا كثيرا لعدم الفايدة فى ذكرهم فعلى هذا كلما روى واحد من غير المختصين باحدهم عن ابى بصير المطلق فان روى ابو بصير عن ابى جعفر عليه السلام فهو مشترك بين ليث المرادى وعبد الله بن محمد الاسدى وابن ابى القاسم الذى اسم ابيه اسحق و ابن القاسم الثقة الغير الواقفى و يوسف بن الحرث وان روى عن ابى عبد الله عليه السلام فهو مشترك بينهم الا ابن ابى القاسم الذى اسم ابيه اسحق والأخيروان روى عن ابى الحسن موسى عليه السلام يخرج عبد الله بن محمد الاسدى ايضا هذا غاية تحقيق الكلام فى هذا المقام والله اعلم.

يحيى بن القسرى فى نسخة واخرى القنبرى من قرية سماقين فى نسخة واخرى سماقير قال كان لابى محمد وكيل فى [فى] فى مولد ابى محمد عليه السلام.

يحيى الحمام الكوفى روى عن ابى عبد الله عليه السلام ثقة [صه ٠ جش] له كتاب عنه الحسن بن محبوب [ست ٠ جش] «مح».

يحيى بن المبارك [ضا] «مح».

الحسن بن محبوب عنه عن عبد الله بن جندب عن سماعة بن مهران فى [يب] فى باب العاجز عن الصيام وروى هذا الخبر بعينه فى [بص] عنه عنه عن عبد الله بن جبلة عن سماعة بن مهران فى باب ما يجب على الشيخ الكبير اذا افطر من الكفارة والظاهر ان ما فى [يب] سهو من النساخ والصواب ما فى [بص] بقرينة اتحاد الخبر و رواية ابن المبارك عن ابن جبلة كثيرا وهو عن سماعة بن مهران على ما يظهر من ترجمتهما والله اعلم. يعقوب بن يزيد عنه عن عبد الله بن جبلة فى

[يب] فى آخر باب الزيادات فى كتاب الصوم و فى باب الرجوع الى منى وفى باب النفر من منى و فى باب من اليه الحكم واقسام القضاة و فى باب العقود على الاماء وفى باب النذور. السندى بن الربيع عنه عن عبدالله بن جبلة فى باب الزيادات فى القضايا والأحكام . عنه عنه عن ابى جميلة فى آخر باب الكفارة عن خطاء المحرم الظاهر ان ابا جميلة هنا اشتباه من النساخ ايضا والصواب ابن جبلة بقرينة روايته عن ابن جبلة فى جميع تلك المواضع وعدم روايته عن ابى جميلة والله اعلم. محمد بن عبدالله عنه عن عبدالله بن جبلة فى آخر كتاب المكاسب. سهل بن زياد عنه عنه فى [فى] فى باب الشكر وفى باب الاهتمام بامور المسلمين وفى باب المصافحة وفى باب ما اخذه الله على المؤمن وفى باب الكفر . على بن ابراهيم عن ابيه عنه فى كتاب العقل والجهل وفى باب من حجب اخاه المؤمن وفى باب الفضل فى نفقة الحج وفى باب كفارة ما اصاب المحرم من الوحش وفى باب الحد فى اللواط وفى [يب] فى باب الحدود فى اللواط. محمد بن الربيع عنه عنه فى باب ديات الاعضا والجوارح . عنه صالح بن ابى حماد فى فى كتاب الروضة بعد حديث القباب .

يحيى بن محمد [دى] «مح».

يحيى بن محمد بن احمد بن محمد بن عبدالله بن الحسن بن على بن على بن الحسين بن على بن ابيطالب عليهم السلام ابو محمد كان فقيها عالما متكلما يسكن نيشابور [د ٠ صه ٠ جش] الان فيما حضرنى من نسخه يحيى بن احمد بن محمد [الخ] ولم يكرر بن على لكن ما اثبتنا هو الموافق لما فى عمدة الطالب «مح» .

يحيى بن محمد الحسينى القمى السيد بهاء الدين واعظ فاضل [جب] .

يحيى بن محمد بن سعيد بن دينار كوفى يكنى ابا الشبل [ق] «مح» .

يونس بن عبدالرحمن عن يحيى بن محمد عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب الأشهاد على الوصية . على بن سالم عن يحيى بن محمد عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الاشهاد على الوصية .

يحيى بن محمد بن على بن المطهر السيد الاجل المرتضى عز الدين ابو القاسم نقيب الطالبية بالعراق عالم علم فاضل كبير عليه تدور رحى الشيعة امتع الله الاسلام والمسلمين بطول بقائه وحراسة حوماته لهرواية الاحاديث عن والده المرتضى السعيد شرف الدين محمد و عن مشايخه قدس الله ارواحهم [جب] .

يحيى بن محمد بن عليم له كتاب عنه ابن نهيك [ست] تقدم عن [جش] و [صه] يحيى بن عليم «مح» .

احمد بن محمد بن خالد عن يحيى بن محمد عن على بن النعمان عن ابن ابى نجران عن رجل عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب التعقيب بعد الصلوة وفى [يب] فى باب كيفية الصلوة .

يحيى بن المساور ابو زكريا التميمى مولاهم كوفى [ق] تقدم عن [قى] ابن ابى مساور «مح» .

محمد بن على عن يحيى بن مساور عن سعد الاسكاف فى [فى] فى باب ان الجن ياتيهم فيسئلونهم . ابو عبدالله الصامت عن يحيى بن مساور عن ابى جعفر عليه السلام فى باب عرض الاعمال على النبى صلى الله عليه وآله . موسى بن القاسم عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب فضل سويق الحنطة. محمد بن اسمعيل بن بزيع عنه عن ابى ابراهيم عليه السلام فى باب لحم البقر .

وفى باب التفويض الى الله

يحيى بن مقسم الكوفى اسند عنه [ق] «مح» .

يحيى بن موسى الصنعانى محمد بن ابى عمير فى نسخة واخرى ابن ابى عمير عنه قال دخلت على ابى الحسن الرضا عليه السلام و ابو جعفر الثانى عليه السلام على فخذه وهو يقشر له موزا ويطعمه فى [فى] فى باب الموز. على بن اسباط عن يحيى الصنعانى قال دخلت على ابى الحسن الرضا عليه السلام و هو بمكة وهو يقشر موزا ويطعم ابا جعفر عليه السلام فيه .

يحيى بن مهران الثورى الكوفى ابو العبيد الحنائى [ق] «مح» .

على بن الحكم عن يحيى بن مهران عن عبدالله بن الحسن فى [يب] فى كتاب المكاسب وفى باب الزيادات فى فقه النكاح .

يحيى بن وثاب قرء على عبيد بن نضلة كان يقرء عليه كل يوم آية فرغ من القران فى سبع واربعين سنة و كان يحيى بن وثاب مستقيما ذكره الاعمش [صه ٥٠ ى] فى عبيد بن نضلة «مح» .

يحيى بن هاشم كوفى قليل الحديث ثقة [صه ٥٠ جش] له كتاب عنه ابراهيم بن سليمان [ست ٥٠ جش] «مح» .

احمد بن محمد بن عيسى عن عبدالله بن ابى خلف عنه فى [يب] فى باب حكم المسافر والمريض فى الصيام وفى [بص] فى باب مقدار المسافة التى يجب فيها التقصير.

يحيى بن هرثمه روى انه كان من الحشوية ثم تشيع لما راى من على بن محمد بن الرضا عليهم السلام «مح» .

يحيى بن يحيى الحنفى له كتاب عنه الحسن بن على بن فضال [جش ٥٠ ست] «مح» ٥٠ له كتاب روى على بن الحسن عن اخيه عن ابيه عنه [جش] «س» .

يحيى بن يزيد ابو خالد الكوفى [ضا] «مح» .

يحيى بن يسار على بن اسباط عنه قال حججنا فمررنا بابى عبدالله عليه السلام فقال حاج بيت الله الحرام وزوار قبر نبيه صلى الله عليه و آله وشيعة آل محمد هنيئا لكم فى [فى] فى باب زيارة النبى صلى الله عليه و آله .

يحيى بن يسار القنبرى فى نسخة واخرى العنبرى بالعين المهملة محمد بن احمد النهدى عنه قال اوصى ابو الحسن عليه السلام الى ابنه الحسن قبل مضيه باربعة اشهر واشهدنى على ذلك و جماعة من الموالى فى [فى] فى باب الاشارة والنص على ابى محمد عليه السلام .

يحيى بن يعقوب ابو طالب القاضى خال ابى يوسف القاضى اسند عنه [د ٥ ق] «مح» .

يونس بن عبدالرحمن عن على بن سالم عن يحيى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب ميراث ابن الملاعنة وفى [فى] فى باب ميراث ولد الزنا .

يزداد [ج] «مح» .

يزيد ابو خالد الاعور [ق] «مح» .

يزيد ابو خالد القماط[1] مولى بنى عجل بن لجيم كوفى ثقة روى عن ابى عبدالله عليه السلام [صه ٥٠ جش] له كتاب عنه صفوان [جش] تقدم عن [ق] خالد بن يزيد يكنى ابا خالد القماط ناظر زيديا فظهر عليه فنقل للصادق عليه السلام فاعجبه عليه السلام وقال حمدويه اسم ابى خالد

١- يزيد بالياء المنقطة تحتها نقطتين قبل الزاى وبعدها ابو خالد القماط بالقاف والميم المشددة مولى بنى عجل بن لجيم بالجيم كوفى ثقة ايضاح الاشتباه (منه).

القماط يزيد «مح» .

صفوان عن ابى خالد القماط عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب طلاق المعتوه. صفوان بن يحيى عن ابى خالد القماط عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب طلاق المعتوه.

يزيد ابو خالد الكناسى [قر ق] وفى [ضح] عن محمد بن معد الموسوى عن الدارقطنى انه بالباء الموحدة و انه شيخ من شيوخ الشيعة روى عن ابى جعفر و ابيعبدالله عليهما السلام والشيخ الطوسى رحمه الله ذكره فى رجالهما فى باب الياء المثناة والله اعلم «مح» .

على بن رياب عن يزيد الكناسى عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب ميراث المطلقات وفى [بص] فى باب حكم من خير امراته فاختارت الطلاق. هشام بن سالم عن يزيد الكناسى عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الرجل يفجر بالمرأة ويتزوج امها. عنه عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب بيان الفرايض فى الكتاب و فى [يب] فى باب الاولى من ذوى الانساب . عنه عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب حالات الأئمة عليهم السلام فى السن . ابو ايوب الخزاز عن يزيد الكناسى قال سئلت اباجعفر عليه السلام فى باب طلاق الحامل وفى [يب] فى باب حدود الزنا مرتين وفى باب الظهار وروى هذا الخبر بعينه ابو ايوب الخزاز عن بريد بن معوية قال سالت ابا جعفر عليه السلام فى [يه] فى باب الظهار اقول اتحاد الخبر هنا ورواية ابى ايوب الخزاز مرة عن بريد بالموحدة واخرى بالمثناة عن ابى جعفر عليه السلام الخبر الواحد بعينه على مامر فى ترجمة بريد الكناسى ورواية ابى ايوب وهشام بن سالم وعلى بن رياب عن يزيد الكناسى عن ابى جعفر عليه السلام تارة واخرى عن ابيعبدالله عليه السلام وروايتهم عن بريد بن معوية العجلى على مامر فى ترجمته مع كونه من رواتهما عليهما السلام يشعر باتحادا لجميع والله اعلم و كون كنية بريد بن معوية ابو القاسم و كنية يزيد المذكور ابو خالد و كون الاول كوفيا والثانى كناسيا لا تنافى فيه لكثرة امثالها ومن جملتها يوسف بن عبدالرحمن الكناسى الكوفى ويحتمل ان تكون الكناسة محلة بالكوفة والله اعلم. عنه ابو ايوب الخزاز فى [بص] فى باب طلاق الحامل و كثيرا. الحسن بن محبوب عن يزيد (بريدخ) الكناسى عن ابى جعفر عليه السلام فى [يه] فى باب ما يجب به التعزير روى هذا الخبر بعينه الحسن بن محبوب عن ابى ايوب عن يزيد الكناسى عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب حدود الزنا الظاهر ان ابا ايوب فى [يه] سقط من قلم النساخ بقرينة اتحاد الخبر و كثرة رواية ابى ايوب الخزاز عنه والله اعلم .

يزيد بن ابى زياد روى اسمعيل بن محمد المنقرى عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب شارب الخمر فى كتاب الأشربة و فى [يب] فى باب الذبائح والأطعمة الظاهر انه زياد بن ابى زياد على ما بينا قراينه فى ترجمة اسمعيل بن محمد المنقرى .

يزيد بن احنف بن قيس [ى] «مح» .

يزيد بن اسحق شعر [ق] بن اسحق بن السحف الغنوى ابو اسحق يلقب شعر له كتاب الحميرى عن ابيه عنه [جش] ابى السحف وروى الكشى عن حمدويه عن الحسن بن موسى عن يزيد بن اسحق انه كان من ادفع الناس لهذا الأمر وان اخاه محمدا كان يقول بحيوة الكاظم عليه السلام فدعا الرضا عليه السلام له حتى قال بالحق [صه] والذى فى [كش] خلاف ذلك كما تقدم فى اخيه محمد «مح» (وقد وثق العلامة طريق الصدوق الى هرون بن حمزة و هو فيه

منفرد فيقتضى توثيقه فتدبر «مح» (خ ل) محمد بن الحسين بن ابى الخطاب عنه عن هرون بن حمزة الغنوى فى مشيخة [يه] فى طريق هرون بن حمزة و فى [يب] فى باب من اليه الحكم و اقسام القضاة و مرتين فى باب الزيادات فى القضايا والاحكام و اخرى فى باب ابتياع الحيوان وفى باب الشفعة . على بن الحسن بن فضال عنه عنه فى باب مستحق الزكوة للفقرو فى باب وصية الصبى . عنه الحسن بن موسى الخشاب فى باب حكم الجنابة وفى باب تطهير المياه و فى باب ضروب النكاح و فى [بص] فى باب حكم الفارة والوزغة والحية اذا وقع فى المأو فى باب البئر يقع فيها الفارة والوزغة و [فى] فى باب الرجل يحل جاريته لاخيه . احمد عن محمد بن على عنه فى باب ادب التجارة عنه محمد بن على الصيرفى فى [يب] فى باب عدد النساء. عنه ابن ابى نجران فيه وفى [بص] فى باب عدة المرأة التى تحيض كل ثلث سنين. ابو غالب الزرارى عن محمد بن جعفر الرزاز (الزرادخ) عن يحيى بن زكريا اللؤلؤى عنه عن حماد بن عثمان فى [يب] فى باب علامة اول شهر رمضان. ابو غالب الزرارى عن خاله محمد بن جعفر عنه عنه عنه فيه. عنه عن خاله محمد بن جعفر عن يحيى بن زكريا بن شيبان عنه عن حماد بن عثمان فيه. عنه موسى بن القاسم فى باب ما يجب على المحرم اجتنابه وفى اواخر باب الكفارة عن خطاء المحرم. عنه احمد بن محمد بن عيسى فى باب فضل التجارة. عنه محمد بن ابى يونس فى باب بيع الثمار. احمد بن حماد عن زهير القرشى فى نسخة واخرى القرنى عنه فى باب فضل زيارة مولانا امير المؤمنين عليه السلام. عنه عن زهير القرشى عنه فى باب فضل الكوفة . الهيثم بن ابى مسروق عنه عن الحسين بن عطية فى [فى] فى باب المكارم . النهدى عنه عن عبدالله بن المنذر فى باب الكبر. الحسن بن الحسين عن على بن عبدالله عنه فى باب نوادر الجمعة .

يزيد البزاز يكنى اباخالد مولى حكم بن ابى الصلت الثقفى [ق] وياتى عن [قر] يزيد مولى الحكم «مح» .

يزيد بن ثبيط [سين] «مح» .

يزيد بن جبلة [ى] «مح».

يزيد بن الحسين عنه حميد [جش] «مح».

يزيد بن الحسين قال ابن نوح اخبرنا الحسين بن على قال حدثنا حميد بن زياد قال سمعت منه نوادره [جش] «س».

له نوادر اخبرنا جماعة عن ابى المفضل عن حميد عنه فى [ست].

يزيد الحصين المشرقى [سين] «مح» .

يزيد بن حماد الانصارى (الانبارى خ) السلمى ابو يعقوب الكاتب ثقة [صه] كما يأتى فى ابنه يعقوب عن غيرها ايضاً «مح» .

يزيد بن خليفة الحارثى [كش ٠ صه ٠ جش ٠ ق] الخولانى (الحلوانى خ) عربى وليس من بنى الحرث ولكنه من بنى يامن اخوة الحرث وعدادهم فيهم [ق] روى عن ابى عبدالله عليه السلام له كتاب عنه محمد بن ابى حمزة [جش] واقفى [صه ٠ ظم] حمدويه عن محمد بن عيسى و محمد بن مسعود عن على بن محمد عن محمد بن احمد عن محمد بن عيسى عن النضر بن سويد رفعه قال دخل على ابيعبدالله عليه السلام رجل يقال له يزيد بن خليفة فقال له من انت فقال من بنى حارث بن كعب فقال ابو عبدالله عليه السلام ليس اهل بيت الا وفيهم نجيب او نجيبان وانت نجيب بنى حارث بن كعب [كش] عنه [صه] مجملا ثم قال و هذا الطريق غير متصل و مع ذلك فلا يوجب التعديل «مح» .

محمد بن عيسى عن يونس عنه فى [فى] فى باب وقت الظهر والعصر وفى باب وقت المغرب والعشاء وفى باب وقت الفجر وفى [بص] فى باب آخر وقت الظهر والعصر وفى باب وقت المغرب والعشاء وفى باب وقت صلوة الفجر وثلث مرات فى [يب] فى باب اوقات الصلوة. عنه عاصم بن حميد فى باب الصلوة على الاموات فى آخر كتاب الصلوة و فى [بص] فى باب الصلوة على الجنازة معها امرأة . عنه صفوان بن يحيى فى [فى] فى باب كفارة الصوم و فديته . صفوان بن يحيى عن يزيد بن خليفة الخولانى و هو يزيد بن خليفه الحارثى قال سئل عيسى بن عبدالله اباعبدالله عليه السلام وانا حاضر فى باب النوادر فى كتاب الجنائز. عنه صفوان بن يحيى فى باب الورع ومرتين فى [يب] فى باب الغرر والمجازفة وفى [يه] فى باب نوادر الطواف . عنه ابن مسكان فى باب تحريم صيد الحرم وفى [فى] فى باب صيد الحرم و فى باب بيع العصير والخمر. محمد بن يحيى عن أحمد بن محمد عن محمد بن اسمعيل وعلى بن ابراهيم عن ابيه عن حنان بن سدير عن يزيد بن خليفه عن رجل فى نسخة واخرى و هو رجل من بنى الحرث بن كعب قال اتيت المدينة وزياد بن عبيد الحارثى عليها فاستاذنت على ابى عبدالله عليه السلام فدخلت عليه وسلمت عليه وتمكنت من مجلسى قال فقلت لأبى عبدالله انى رجل من بنى الحرث بن كعب وقد هدانى الله عزوجل الى محبتكم ومودتكم اهل البيت قال فقال لى ابو عبدالله عليه السلام كيف اهتديت الى مودتنا اهل البيت فوالله ان محبتنا فى بنى الحرث بن كعب لقليل قال فقلت له جعلت فداك ان لى غلاما خراسانيا وهو يعمل القصارة وله همشهر- يجين اربعة وهم يتداعون كل جمعة ليقع الدعوة على رجل منهم فيصيب غلامى كل خمس جمع جمعة فيجعل لهم النبيذ واللحم قال ثم اذا فرغوا من الطعام واللحم جاء باجانة فملاءها نبيذا ثم جاء بمطهرة واذا ناول انسان . انسانا منهم قال له لاتشرب حتى تصلى على محمد وآل محمد فاهتديت الى محبتكم بهذا الغلام ونقل الحديث الى ان قال وقد اوصانى بك فاذهب فانت حر لوجه الله تعالى فى باب ان رسول الله صلى الله عليه وآله حرم كل مسكر فى كتاب الاشربة و هذا الخبر بناء على نسخة حسن موثق (كذا) يدل على حسن اعتقاد هذا الرجل وحاله لكنه بنفسه فى الطريق وذلك فى هذا المقام لايضر والله اعلم عنه ابو المغرا فى باب الربا فى كتاب الكفر والايمان . موسى بن القاسم عن محمد بن احمد عن عبدالكريم عنه فى [يب] فى باب الكفارة عن خطاء المحرم وفى [بص] فى باب المحرم يكسر بيض الحمام .

يزيد بن خليل فى نسخة واخرى زيد ابن مسكان عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب ميراث ابن الملاعنة .

يزيد بن زياد الكوفى [قر] «مح» .

يزيد بن سليط الزيدى من اصحاب الكاظم عليه السلام [صه ٠ جخ] حديثه طويل [كش ٠ صه] عده المفيد فى ارشاده من خاصة ابى الحسن موسى عليه السلام وثقاته ومن اهل الورع والعلم والفقه من شيعته «مح» .

ابو الحكم الارمنى عن عبدالله بن ابراهيم بن على بن عبدالله بن جعفر بن ابى طالب عنه فى [فى] فى باب الاشارة والنص على ابى الحسن الرضا عليه السلام عنه عن عبدالله بن ابراهيم الجعفرى عنه فيه . عنه عن عبدالله بن آدم الجعفرى عنه فيه اقول الظاهر ان عبدالله بن آدم الجعفرى اشتباه بقرينة الموضعين المذكورين و عدم وجوده فى كتب الرجال والصواب ابن ابراهيم

الجعفري والله اعلم

ابو الحكم الارمني عن عبدالله بن محمد بن عمارة الجرمي عنه فيه مرتين .

يزيد الصايغ قال الكشي وذكر الفضل في بعض كتبه الكذابون المشهورون ابو الخطاب ويونس بن ظبيان ويزيد الصايغ و محمد بن سنان وابو سمينة اشهرهم [صه] «مح».

حسن بن عطية عنه قال قلت لأبي عبدالله عليه السلام في [في] في باب اصول الكفر وارکانه وفي باب دعوات موجزات لجميع الحوائج. علي بن الحسن بن رباط عن مثنى عنه قال سمعت ابا جعفر عليه السلام في [يب] في باب ميراث الازواج وفي [بص] في باب ان المرأة لا ترث من العقار والدور وفي [في] في باب ان النساء لا يرثن من العقار شيئا . يحيى الحلبي عن شعيب عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فيه يحيى الحلبي عن شعيب الحداد عنه عنه عليه السلام في باب ان الفرايض لا يقام الا بالسيف. العلا بن رزين عنه عنه عليه السلام في باب زكوة الذهب والفضة .

يزيد بن طعمة [ى] «مح» .

يزيد بن عبد الملك الجعفي [قر] «مح».

يزيد بن عبد الملك النوفلي [ق] «مح» .

صالح بن عقبة عن يزيد بن عبد الملك عن ابي عبدالله عليه السلام في [يب] في باب الكفارة عن خطاء المحرم وفي باب الزيادات في فقه الحج قريبا من الآخر وفي [في] في باب تذاكر الاخوان. عنه عنه عن ابي جعفر عليه السلام في مولد فاطمة عليها السلام . عنه عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في باب الرمان. ابن بقاح عن صالح بن عقبة الخياط او قال القماط عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فيه . محمد بن اسمعيل بن بزيع عن صالح بن عقبة عن يزيد بن الملك عن ابي جعفر وابي عبدالله وابي عبد الحسن عليهم السلام في [يب] في باب الحدفي السرقة .

يزيد بن عمرو بن طلحة يحيى بن زكريا عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب موضع راس الحسين عليه السلام .

يزيد بن عمر بن بنت عثمان [ضا] «مح».

يزيد بن فرقد النهدي [ق] «مح» .

ابن مسكان وحريز وابان بن عثمان عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [يب] في باب زكوة الفطرة وفي [بص] في باب سقوط فرض الفطر عن المحتاج. عنه ابن مسكان في [يب] في باب من اليه الحكم واقسام القضاة وفي [في] في باب اخذ الاجر والرشا على الحكم وفي باب السحت في كتاب المعيشة .

يزيد بن قيس [ى] «مح» .

يزيد بن قيس الارحبي كان عامله على الري وهمدان و اصفهان [ى] «مح» .

يزيد بن محمد الثقفي له كتاب روى عنه ابراهيم بن سليمان [ست] «س».

يزيد بن محمد النيشابوري [قر] «مح».

يزيد بن معوية ابن عم عبدالله بن الطفيل [ى] «مح» .

يزيد مولى الحكم بن ابي الصلت الثقفي [قر] تقدم البزاز «مح» .

ابن مسكان عنه عمن حدثه عن ابيعبدالله عليه السلام في [يب] في باب عدد فصول الأذان والأقامة وفي [بص] في باب عدد الفصول في الأذان والاقامة .

يزيد بن نويرة من اصحاب امير المؤمنين عليه السلام قتل يوم نهروان الذي قال له رسول الله صلى الله عليه وآله من جاوز هذا التل فله الجنة فقال لرسول الله صلى الله عليه وآله ما بيني وبين الجنة الا التل فقال رسول الله صلى الله عليه و

آله نعم فضرب بسيفه حتى جاوزه ثم قال ابن عم له ان اناجاوزت فلي مثل مالا بن عمى فقال رسول الله صلى الله عليه وآله نعم فمضى حتى جاوزه ثم اقبلا يختصمان في قتيل قتلاه فقال لهما رسول الله صلى الله عليه وآله ابشر كما فكلا كما قد استوجب الجنة [صه ٠ جخ] «مح» .

يزيد بن هرون الواسطي الحسن بن ابراهيم عنه عن جعفر بن محمد عليهما السلام في [يب] في كتاب المكاسب .

اليسع بن حمزة محمد بن صندل عن ياسر عنه عن ابي الحسن الرضا عليه السلام في [في] في باب من اعطي بعد المسئلة في كتاب الزكوة و في باب ستر الذنوب .

اليسع بن عبدالله القمي . زكريا بن موسى عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب نادر بعد باب جنايز الرجال والنساء روى هذا الخبر بعينه عن القاسم بن عبيدالله القمي [الخ] في [يب] في باب الصلوة على الاموات في آخر كتاب الصلوة والله عالم بالصواب. الحسن بن الجهم عن ابي علي عن اليسع القمي عن ابي عبدالله عليه السلام في باب من الصلوة المرغب فيها . زرارة عن اليسع عن ابي جعفر عليه السلام في [يب] في باب احكام الطلاق وفي [في] في باب ان الطلاق لا يقع الا لمن اراد الطلاق مسعدة بن صدقة عن اليسع عن ابي عبدالله عليه السلام في باب السمك من ابواب الأطعمة. سهل بن اليسع عن ابيه عن ابي الحسن عليه السلام في [يب] في آخر باب حكم الحيض .

يعقوب بن ابراهيم ابو ابراهيم الأنصاري [ق] «مح» .

الفضل بن شاذان عن محمد بن يحيى عن علي بن عبدالله في نسخة واخرى عبيدالله عن يعقوب بن ابراهيم عن سعيد عن ابيه قال حدثني ابي عن محمد بن اسحق في [يه] في باب ابطال العول. عنه عنه عن علي بن عبدالله (حديدخ) عن يعقوب بن ابراهيم بن سعد وعلي بن محمد الحضيني قال حدثنا يعقوب بن ابراهيم بن سعد قال حدثني ابي عن محمد بن اسحق في [يب] في باب في ابطال العول. الفضل بن شاذان عن محمد بن يحيى عن علي بن عبدالله عن يعقوب بن ابراهيم بن سعد قال حدثني ابي عن محمد بن اسحق في [في] في باب في ابطال العول الظاهر ان ما في [يه] سهو والصواب مافي [يب] و[في] لكون الخبر واحدا و عدم رواية يعقوب بن ابراهيم عن سعيد في موضع غير هذا والله اعلم .

يعقوب ابو يوسف وكانه ابن عثيم لا ابن السكيت في نسخة من «مح» .

و في اخرى وياتي بن يزيد بن حماد ابو يوسف موثقا وفي الاسانيد ابو يوسف يعقوب بن عثيم فليتدبر وربما اول بابن يزيد وفيه نظر.

يعقوب الأحمر روى عنه ابن مسكان [ق] «مح» .

ابن مسكان عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في باب ان التمتع فرض من نای من الحرم وفي [يب] في باب ضروب الحج. عنه ابن مسكان في باب تفصيل ما تقدم ذكره في الصلوة . ابو اسحق ثعلبة بن ميمون عن يعقوب الاحمر في [في] في باب من حفظ القران ثم نسيه وفي باب اليمين الكاذبة . ابو المعزا عن يعقوب الاحمر في باب النوادر في كتاب الجنايز. عنه ابراهيم بن عبد الحميد في باب من حفظ القرآن ثم نسيه عنه حماد بن عثمان في [يب] في باب علامة اول شهر رمضان.

يعقوب بن اسحق [دى] ابن اسحق البرقي [رى] «مح» .

يعقوب بن اسحق السكيت ابو يوسف

كان متقدما عند ابى جعفر الثانى و ابى الحسن عليهما السلام و كانا يختصان به و له عن ابى جعفر عليه السلام رواية و مسائل قتله المتوكل لاجل التشيع و امره مشهور و كان عالما بالعربية واللغة ثقة مصدقا لا يطعن عليه [صه ٠ جش] له كتب عنه ثعلب [جش] و لعله المتقدم عن [دى] و [رى] «مح».

محمد بن احمد بن يحيى عن سهل بن الحسن عن يعقوب بن اسحق الضبى عن ابى محمد الأرمنى عن عبدالله بن الحكم فى [يب] فى باب الأيمان والأقسام ٠ عدة من اصحابنا عن سهل بن زياد عن يعقوب بن اسحق الضبى عن ابى عمران الأرمنى عن عبدالله بن الحكم فى [فى] فى باب فيمن يظهر الغشية عند قرائة القرآن ومافى [يب] ابو محمد الأرمنى سهو من النساخ بقرينة رواية ابى عمران الارمنى عن عبدالله بن الحكم على مافى ترجمته على بن ابى القاسم عن يعقوب بن اسحق قال كتبت الى ابى محمد (١) عليه السلام فوقع عليه السلام يا ابا يوسف فى باب فى ابطال الرؤية.

يعقوب بن الياس ثقة [صه] و كذا فى [جش] و [صه] مع اخيه عمرو «مح».

الحسن بن على الخزاز عن خاله يعقوب بن الياس عن مبارك الخباز عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب فضل الكوفة.

يعقوب البجلى [دى] «مح».

يعقوب بن جعفر بن ابراهيم احمد بن مهران وعلى بن ابراهيم جميعا عن محمد بن على عن الحسن بن راشد عنه قال كنت عند ابى الحسن موسى عليه السلام فى [فى] فى مولد ابى الحسن موسى عليه السلام و مرة اخرى قال كنت عند ابى ابراهيم عليه السلام فيه. القاسم بن يحيى عن جده الحسن بن راشد عن يعقوب بن جعفر عن ابى الحسن عليه السلام فى باب الحمام بعد كتاب الدواجن. عنه عنه عن يعقوب بن جعفر بن ابراهيم الجعفرى عن ابى الحسن عليه السلام فى باب الديك بعده ومرة اخرى فى باب فضل ارتباط الخيل. الحسن بن راشد عن يعقوب بن جعفر الجعفرى عن ابى ابراهيم عليه السلام فى باب الحركة والأنتقال ومرة اخرى بدون الجعفرى فيه. عنه عن يعقوب بن جعفر عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب ارتباط الخيل ٠ احمد بن مهران عن محمد بن على عن يعقوب بن جعفر الجعفرى قال حدثنى اسحق بن جعفر فى باب الأشارة والنص على ابى الحسن موسى عليه السلام الحسين بن زياد عن يعقوب بن جعفر قال سئل رجل اباعبدالله عليه السلام او اباابراهيم عليه السلام فى باب السحق فى كتاب النكاح.

يعقوب الجعفى القاسم بن يحيى عن جده الحسن بن راشد عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [يه] فى باب العزل فى كتاب النكاح وفى [يب] فى آخر باب الزيادات فى فقه النكاح الظاهر انه يعقوب بن جعفر المذكور بقرينة رواية الحسن بن راشد عنه عن ابى الحسن عليه السلام والله اعلم.

يعقوب بن جعفر بن محمد [ظم] «مح».

يعقوب بن داود ممن سمى بموسى بن جعفر عليهما السلام وكان يرى رأى الزيدية قاله فى عيون اخبار الرضا عليه السلام.

يعقوب بن سالم [ظم] بن سالم الأحمر

١ – فيه اشتباه لان يعقوب بن اسحق السكيت لم يرو عن ابى محمد جزما اذ كما صرح المؤلف به ايضا قتله المتوكل فكيف يمكن روايته عن ابى محمد فالظاهر انه يعقوب بن اسحق البرقى لأنه من رواة العسكرى كما صرح «مح» . وتبين منه ان ماذكره المؤلف من كون الاثنين واحدا ايضا اشتباه فتامل حرر عفى عنه .

الكوفي [ق] بن سالم اخو اسباط العليم السراج [ق] بن سالم الاحمر اخو اسباط بن سالم ثقة من اصحاب ابي عبدالله عليه السلام [صه] «مح».

روى عنه علي بن اسباط [جش] «س».

علي بن اسباط عن عمه يعقوب بن سالم في [في] في باب في قلة الصلاح في النساء وفي باب تاديب النساء وفي باب السواد والوسمة وكثيرا[1] الحجال وابن فضال عن ثعلبة عنه في باب نوادر في الدواب في كتاب الدواجن عنه حماد بن عثمان في [يب] في باب التميم. ابن مسكان عن يعقوب بن سالم البزاز عن ابي عبدالله عليه السلام في اواخر باب كيفية الصلوة وفي [بص] في باب وقت ركعتي الفجر وكذا في باب من صلى اربع ركعات من صلوة الليل الان فيه قال قلت له. الطاطري عن علي بن رباط عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [يب] في باب كيفية الصلوة.

يعقوب السراج [ست • جش] بن السراج [صه] كوفي ثقة قاله النجاشي وقال ابن الغضايري انه كوفي ضعيف والاقرب عندي قبول روايته [صه] له كتاب عنه الحسن بن محبوب [ست • جش] وفي ارشاد المفيد رحمه الله انه من شيوخ اصحاب ابي عبدالله وخاصته وبطانته وثقاته الفقهاء الصالحين رحمهم الله «مح».

محمد بن سنان عنه قال دخلت على ابي عبدالله عليه السلام وهو واقف على راس ابي الحسن موسى عليه السلام وهو في المهد فجعل يساره طويلا فجلست حتى فرغ فقمت اليه فقال لي ادن من مولاك فسلم فدنوت منه فسلمت عليه فرد على السلام بلسان فصيح ثم قال لي اذهب فغير اسم ابنتك التي سميتها امس فانه اسم يبغضه الله وكان ولدت لي بنت سميتها بالحميراء فقال ابو عبدالله عليه السلام انته الى امره ترشد فغيرت اسمها في [في] في باب الأشارة والنص على ابي الحسن موسى عليه السلام.

يعقوب بن سعيد الكندي [ضا] «مح».

يعقوب بن شيبة عامي المذهب [ست • صه] صاحب حديث من العامة غير انه صنف مسند امير المؤمنين عليه السلام ومسند عمار بن ياسر [جش] عنه ابن ابنه محمد بن احمد بن يعقوب [ست • جش] «مح».

يعقوب بن شعيب الأزرق بياع الطعام [قر] «مح».

يعقوب بن شعيب له كتاب [ظم] بن شعيب بن ميثم الأسدي [قر • ق] الكوفي [ق] بن شعيب بن ميثم بن يحيى التمار مولى بني اسد ابو محمد ثقة روى عن ابي عبدالله [صه • جش] ذكره ابن سعيد وابن نوح له كتاب عنه محمد بن ابي عمير [جش] الحسن بن (محمدخ) بن سماعة [ست] «مح».

له كتاب روى عنه الحسن بن سماعة [ست • قر • ق] «س».

عنه الحسن بن سماعة في [ست] في ترجمته كذا في النسختين اللتين عندنا ايضا حماد بن عثمان عن يعقوب بن شعيب بن ميثم الاسدي وهو مولى كوفي في مشيخة [يه] في طريقه. محمد بن ابي حمزة وحسين بن هشام في نسخة واخرى هاشم وابن رباط وصفوان بن يحيى كلهم عن يعقوب بن شعيب عن ابي عبدالله عليه السلام في [يب] في باب المواقيت من ابواب الزيادات. محمد بن ابي حمزة وصفوان بن يحيى وعلي بن النعمان عن يعقوب بن شعيب عن ابي عبدالله عليه السلام في باب صفة الاحرام. عنه محمد بن ابي حمزة في اواخر باب كيفية الصلوة. محمد بن ابي حمزة وصفوان بن يحيى وعلي بن النعمان عنه عن ابي

١- يظهر منه في باب درجات الأيمان انه خير وكان خادما لأبي عبدالله (ع).

عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب ان المراة المحرمة لاينبغى ان تلبس الحرير المحض و فى باب كراهية لبس الحلي للمرأة فى حال الأحرام. محمد بن ابى حمزة وحسين بن هاشم وابن رباط وصفوان بن يحيى كلهم عنه فى باب اول وقت الظهر. عنه صفوان بن يحيى فى [يب] فى باب مايحرم من النكاح من الرضاع. عنه صفوان بن يحيى ثلث مرات فى باب الزيادات فى فقه الحج. عنه على بن النعمان فى باب المزارعة وفى باب بيع الثمار وفى باب بيع المضمون. عنه حسين بن هاشم وعلى بن رباط مرتين فى باب اجر السمسار والدلال. الحسن بن محمد بن سماعة عن الحسن بن هاشم عنه فى باب بيع الثمار الظاهر ان الحسن بن هاشم اشتباه والصواب الحسين مصغرا بقرينة رواية الحسن بن محمد بن سماعة عنه و عدم روايته عن يعقوب بن شعيب كثيرا وعدم وجود الحسن بن هاشم مكبرا فى كتب الرجال والله اعلم. عنه سيف بن عميرة فى [فى] فى باب زيارة الاخوان. عنه يوسف بن عمران بن ميثم فى باب الانصاف والعدل. عنه عبدالحميد الطائى فى باب عرض الاعمال على النبى صلى الله عليه وآله. محمد بن يعقوب بن شعيب عن ابيه مرتين فى [بص] فى باب علامة اول يوم من شهر رمضان و مرتين فى [يب] فى باب علامة اول شهر رمضان. عنه عبدالله بن الوضاح فى كتاب المكاسب و فى [بص] فى باب النهى عن بيع العذرة. عنه ابن بكير فى باب المملوك بين شركاء يعتق احدهم نصيبه وفى [يب] فى باب العتق. عنه ابن المغيرة فيه. عنه عبدالله بن المغيرة فى باب الصلوة فى السفينة وفى [بص] فى باب ان ولاء المعتق لولد المعتق. اسمعيل بن مرار عن يونس عن يعقوب بن شعيب الميثمى فى [بص] فى باب الوقت الذى يلحق الأنسان فيه المتعة وفى [فى] فى باب الوقت الذى تفوت فيه المتعة وفى [يب] فى باب احرام الحج. محمد بن عيسى عن يونس عنه فى [فى] فى آخر كتاب الكفر والايمان. عنه ابان بن عثمان فى [يب] فى باب بيع المضمون. عنه ابان فى [يه] فى باب السلف فى الطعام. فضالة عن ابان عنه فى [يب] فى باب المزارعة. عنه ابان بن عثمان فى [فى] فى باب السلم فى الطعام وفى كتاب الروضة بعد وصية النبى صلى الله عليه و آله لأمير المؤمنين عليه السلام. عنه محسن الميثمى فى باب الطاعة والتقوى فى كتاب الكفر والايمان. عنه داود بن فرقد فى باب التشهد فى الركعتين الاولتين. على بن اسباط عن داود عنه فى باب ما تزوج عليه امير المومنين عليه السلام. عنه داود بن الحصين فى باب الأجنة التى تخرج من بطون الذبائح. عنه خلف بن حماد فى باب فضل الملح. احمد بن ابى عبدالله عن ابيه عن ابى طالب عنه فى باب الرجل يستدين و يحج عنه صالح الحذا فى باب العقوق. على بن ابراهيم عن ابيه وحميد بن زياد عن الحسين بن محمد فى نسخة واخرى الحسن بن محمد جميعا عن احمد بن الحسن الميثمى فى نسخة واخرى الحسين عنه فى باب التحميد والتمجيد فى كتاب الدعاء. حميد بن زياد عن الحسين بن محمد فى نسخة و اخرى عن الحسن بن محمد عن احمد بن الحسن الميثمى عنه فى باب فضل القران اقول الصواب من تلك النسخ احمد بن الحسن مكبرا والحسن بن محمد مكبرا بقرينة رواية على بن ابراهيم عن ابيه والحسن بن محمد بن ساعة كثيرا عن احمد بن الحسن الميثمى و رواية حميد بن زياد عن الحسن بن محمد بن سماعة كثيرا والله اعلم. عنه محمد بن سنان ثلث مرات فى باب دعوات موجزات لجميع الحوائج.

ابراهيم بن هاشم عن يعقوب بن شعيب عن حريز او عمن رواه عن محمد بن مسلم في [بص] في باب سقوط فرض الوضوء عند الغسل من الجنابة و في [يب] في باب حكم الجنابة ابو محمد الحجال عن علي [بن خ] عن عبيد عنه في باب كيفية الصلوة عنه محمد بن عبد الجبار في باب القرض و احكامه.

يعقوب بن الضحاك هو يعقوب السراج كما يظهر من [في] في باب درجات الأيمان فان فيه هكذا يعقوب بن ضحاك رجل من اصحابنا سراج و كان خادماً لأبي عبدالله عليه السلام.

يعقوب بن عبدالله بن جندب [ضا] «مح».

احمد بن محمد بن عيسى عن يعقوب بن عبدالله عن اسحق بن فروخ مولى آل طلحة في [في] في باب الصلوة على محمد و اهلبية في كتاب الدعاء. احمد بن محمد عن ابي يوسف يعقوب بن عبدالله من ولد ابي فاطمة عن اسمعيل بن زيد مولى عبدالله بن يحيى الكاهلي في [يب] في باب فضل المساجد و في [في] في باب فضل المسجد الاعظم بالكوفة.

يعقوب بن عثيم روى عنه ابن ابي عمير مرتين في مشيخة [يه] في طريقه. علي بن الحكم عن ابان عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [بص] في باب البئر يقع فيها الفارة والوزغة و في [يب] في باب تطهير المياه.

يعقوب بن عذافر روى عنه يونس بن يعقوب [ق] «مح».

يعقوب بن الفضل بن يعقوب الهاشمي اخو اسمعيل روى عن ابي عبدالله و ابي الحسن عليهما السلام على ما صرح [جش] في ترجمة الحسن بن محمد بن الفضل فتدبر «مح».

يعقوب القمي حريز عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب من قال لا اله الا الله والله اكبر.

يعقوب بن قيس البجلي الدهني ابو خالد والديونس بن يعقوب [ق] بن يونس والديونس بن يعقوب [قر] «مح».

يونس بن يعقوب عن ابيه عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب حج الصبيان وفي [يه] في باب حج الصبيان.

يعقوب بن محمد بن داود الهمداني الأجل نجم الدين فاضل صالح [جب].

يعقوب بن منقوش [دى] [رى] «مح».

يعقوب بن نعيم بن قرقارة الكاتب ابو يوسف كان جليلا في اصحابنا ثقة في الحديث روى عن الرضا عليه السلام [صه ٥٠ د] «مح».

يعقوب بن يزيد الكاتب ثقة [دى] ويزيد ابوه ثقتان [ضا] الكاتب الأنباري و يعرف بالعمي (بالقمي خ) [كش] بن يزيد بن حماد الانباري السلمي ابو يوسف الكاتب من كتاب المنتصر روى عن ابي جعفر الثاني عليه السلام و انتقل الى بغداد و كان ثقة صدوقا [صه ٥ جش] و كذلك ابوه [صه] كثير الرواية [ثقة] له كتب [ست] عنه الصفار [جش] سعد والحميري [ست ٥ جش] «مح».

له كتب روى محمد بن الحسن بن محمد بن الحسن عنه [جش] «س».

عنه سعد بن عبدالله في [ست] في ترجمة زرعة بن محمد. سعد بن عبدالله وعبدالله بن جعفر الحميري و محمد بن يحيى العطار و احمد بن ادريس رضي الله عنهم عن يعقوب بن يزيد في مشيخة [يه] في طريقه. عنه محمد بن الحسن الصفار في [يب] في باب ضروب النكاح و كثيرا. عنه محمد بن يحيى العطار في مشيخة [يه] في طريق عمر بن يزيد. محمد بن يعقوب عن محمد بن يحيى عنه في [يب] في باب النذور وفي [في]

فى باب بعد باب فى كم يعاد المريض . محمد بن الحسن الصفار و سعد بن عبدالله و محمد بن يحيى و احمد بن ادريس عنه فى [ست] فى ترجمة صفوان بن يحيى. عنه محمد بن احمد بن يحيى فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات و ثلث مرات فى باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة و اخرى فى باب الرجوع الى منى و فى باب الكفالات و الضمانات و فى باب بيع المضمون . عنه محمد بن على بن محبوب فى باب الوديعة و فى باب زكوة مال الغايب و باب تعجيل الزكوة و فى باب الوكالات و فى باب ماتجوز الصلوة فيه من اللباس من ابواب الزيادات و فى باب المهور و الأجور و فى [بص] فى باب مقدار الماء الذى تغتسل به الحايض . عنه على بن الحسن بن فضال فى باب وقت الفطرة و فى باب صوم يوم عرفة و فى باب مقدار ما يحرم من الرضاع و فى باب انه لا يجوز الوصية باكثر من الثلث و فى باب اقل الحيض و اكثره و فى [يب] فى باب الزيادات بعد باب الخمس. عنه محمد بن يعقوب فى باب الزيادات فى كتاب الصوم الظاهر ان هذا مرسل لانه كثيرا ما روى عنه بوساطة محمد بن يحيى و الله اعلم. عنه احمد بن محمد بن موسى فى باب صلوة العيدين من ابواب الزيادات فى الجزء الاول . عنه على بن ابراهيم فى [فى] فى باب نادر بعد باب سيرة الأمام فى نفسه فى المطعم و الملبس و فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين و فى [فى] فى باب من حشى على ميت. عنه احمد بن محمد البرقى فى باب فرض العلم. عنه احمد بن محمد بن خالد فى باب الحركة و الأنتقال و فى باب طعام اهل الذمة و فى باب الزيت و الزيتون و فى باب التفاح و فى باب القول على شرب الماء. عنه سهل بن زياد فى باب معانى الاسماء و فى باب كراهية تجمير الكفن و فى باب بعد باب الاستدراج و فى باب الطواف و استلام الأركان و فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين و فى آخر باب من يحرم نكاحهن بالاسباب. عنه محمد بن احمد النهدى فى كتاب المكاسب قريبا من الآخر و فى [فى] فى باب وداع البيت و فى باب شراء العقارات و فى باب القمار فى كتاب المعيشة. محمد بن يحيى عن محمد بن موسى عنه فى باب العطاس فى كتاب العشرة و فى باب بيض الدجاج من ابواب الاطعمة . الحسين بن على الهاشمى عن محمد بن موسى عنه فى باب صوم عرفة و عاشورا و فى [بص] فى باب صوم يوم عاشورا و فى [يب] فى باب وجوه الصيام . عنه محمد بن موسى الهمدانى فى باب الصيد و الذكاة. عنه الحسين بن ابى سيار المدايني فى باب فضل زيارة الحسين بن على عليهما السلام . محمد بن يحيى عن محمد بن الحسين عنه فى [فى] فى باب وقت ما يعلم الامام جميع علم الأمام الذى قبله عليهم جميعا السلام. محمد بن احمد بن يحيى عن ابى سعيد عنه فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج .

يعقوب بن يقطين من اصحاب الرضا عليه السلام ثقة [صه ٠ جخ ٠ د] «مح» .

الحسين بن سعيد عنه قال سئلت عبدا صالحا عليه السلام فى [فى] فى باب القنوت فى الفريضة عنه عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب فضل المساجد و فى باب حكم الجنابة . عنه عنه قال سئلت العبد الصالح عليه السلام فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات و فى اواخر باب كيفية الصلوة و فى باب تفصيل ما تقدم ذكره فى الصلوة و فى باب العمل فى ليلة الجمعة و يومها و فى باب صلوة العيدين عنه محمد بن عيسى اليقطينى فى باب تلقين المحتضرين . محمد بن احمد عن محمد بن عيسى عنه فى [فى] فى باب فضل الخبز من ابواب الأطعمة. عنه الحسن

بن علي بن يقطين في باب ان الخمر انما حرمت لفعلها في كتاب الاشربة . عنه علي بن اسباط في كتاب الروضة في وسط الحديث الرابع بعد حديث الفقهاء والعلماء . عنه ابن ابي عمير في [يب] في باب الاحداث الموجبة للطهارة وفي [بص] في باب حكم المذي والوذي من ابواب ما ينقض الوضوء . الحسين بن سعيد عن النضر عنه في باب اقل الحيض واكثره وفي [يب] في باب حكم الحيض . محمد بن علي بن محبوب عن محمد بن الحسين عنه قال سئلت عبدا صالحا عليه السلام في باب القبلة وفي [بص] في باب من صلى الى غير القبلة.

يعقوب بن يونس والد يونس بن يعقوب [قر] وفي [ق] ابن قيس كما تقدم .

يعلى بن امية [ل] «مح» .

يعلى بن الحرث المحاربي الكوفي [ق] «مح» .

يعلى بن حسان الواسطي عنه الصفار [ست . لم] «مح» .

عنه محمد بن الحسن الصفار في [ست] في ترجمته .

يقطين ابو علي بن يقطين كان من وجوه الدعاة فطلبه مروان فهرب وابنه علي بن يقطين ولد بالكوفه سنة اربع وعشرين ومائة وهربت ام علي به و باخيه عبيد بن يقطين الى المدينة فلما ظهرت الدوله الهاشمية ظهر يقطين وعادت ام علي بعلي وعبيد فلم يزل يقطين في خدمة ابي العباس وابي جعفر المنصور ومعذلك كان يتشيع ويقول بالامامة و كذلك ولده ويحمل الأموال الى جعفر بن محمد عليهما السلام و نم خبره الى المنصور والمهدي فصرف الله عنه كيدهما لكن في الكافي في باب كون المؤمن في صلب الكافر علي بن ابراهيم عن ابيه عن ابن ابي عمير عن علي بن يقطين عن ابي الحسن موسى عليه السلام قال قلت له انى اشفقت من دعوة ابي عبدالله عليه السلام على يقطين وما ولد فقال ابو الحسن عليه السلام ليس حيث تذهب انما المؤمن في صلب الكافر بمنزلة الحصاة في اللبنة يجئى المطر فيغسل اللبنة ولا يضر الحصاة شيئا فليتدبر «مح» .

يمان التمار صالح بن خالد عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب في الغيبة في كتاب الحجة .

يوسف بن ابراهيم ابو داود [ق] وفي نسخة ابي داود «مح» .

صفوان بن يحيى عن يوسف بن ابراهيم عن ابي عبدالله عليه السلام في [يب] في باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس وفي [بص] في باب كراهية الصلوة في الابريسم المحض وفي [في] في باب اللباس في كتاب الزى والتجمل. عيص بن القاسم عن ابي داود يوسف بن ابراهيم عن ابي عبدالله عليه السلام في باب لبس الخز فيه .

يوسف بن ابي الحسن الحسيني السيد صدر الدين عالم واعظ [جب] .

يوسف بن ابي سعيد جميل بن صالح عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في كتاب الروضة في حديث نوح عليه السلام يوم القيمة .

يوسف بن ابي القاسم [ق] «مح» .

يوسف البزاز ابو يعقوب [ق] «مح» .

خالد بن نافع بياع السابري عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب الانصاف والعدل. ابن ابي عمير عنه عن معلى بن خنيس في باب من وصف عدلا فعمل بغيره .

يوسف بن ثابت ابو امية كوفي ثقة روى عن ابي عبدالله عليه السلام [صه . جش] بن ثابت بن ابي سعدة ابو امية [ق] له كتاب عنه ثعلبة بن ميمون [جش . ست] «مح» .

ابن فضال عن ثعلبة عن ابى امية يوسف بن ثابت بن ابى سعدة فى نسخة واخرى سعيدة عن ابى عبدالله عليه السلام فى آخر كتاب الكفر والأيمان. ابن بكير عن ابى امية يوسف بن ثابت عن ابى عبدالله عليه السلام فيه. ثعلبة بن ميمون عن ابى امية يوسف بن ثابت بن ابى سعيدة عن ابى عبدالله عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث ابى بصير مع المرأة.

يوسف بن ثابت الكوفى [ق] وكانه المتقدم «مح».

يوسف بن جابر احمد بن ابراهيم الكرمانى عن عبدالرحمن عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب من اليه الحكم واقسام القضاة.

يوسف بن الحرث من اصحاب الباقر عليه السلام يكنى ابا بصير بترى [صه ٠ جخ] وقد استثنى من نوادر الحكمة يوسف بن الحارث و لعله غير هذا وانه يوسف بن الحرث الكميدانى «مح».

قال فى حاشية كتابه نسبة الى الكميدان بفتح الكاف وكسر الميم موضع بقم وكانها الان مزرعة «مح».

يوسف بن الحرث محمد بن الحسن الصفار عن اخيه سهل بن الحسن عن يوسف بن الحرث الكميدانى عن عبدالرحمن العزرمى فى [ست] فى ترجمة عبدالرحمن بن محمد الغررمى. محمد بن احمد بن يحيى عن عن يوسف بن الحرث عن عبدالله بن يزيد المنقرى فى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات. عنه عنه عن محمد بن عبدالرحمن العزرمى عن ابيه عبدالرحمن عن جعفر عن ابيه عن جابر عن على عليه السلام فى باب احكام فوايت الصلوة و كذا فى باب الحدود فى اللواط الا ان فيه عن ابى عبدالله عن ابيه عن آبائه عليهم السلام روى هذا الخبر بعينه محمد بن يحيى عن محمد بن احمد عن يوسف فى نسخة واخرى سيف بن الحرث عن محمد بن عبدالرحمن العزرمى عن ابيه عبدالرحمن عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الحدفى اللواط. عنه عن يوسف بن الحرث عن محمد بن عبدالرحمن العزرمى عن ابيه عبدالرحمن عن جعفر عن ابيه عليهما السلام فى [يب] فى باب دية عين الاعور الذى يظهر لنا ان سيف بن الحرث فى نسخة من [فى] سهو من النساخ والصواب يوسف بقرنية المواضع المذكورة واتحاد الخبر والله اعلم.

يوسف بن حماد قيراط كوفى ضعيف [صه ٠ جش ٠د] له كتاب [جش] «مح».

احمد بن ابى عبدالله عن محمد بن الحسن عن يوسف بن حماد عمن ذكره عن جابر فى [فى] فى باب غيرة النساء

يوسف بن السخت ابو يعقوب بصرى [رى] ضعيف مرتفع القول استثناه القميون من نوادر الحكمة [صه] روى عن محمد بن جمهور روى عنه محمد بن احمد بن يحيى [لم ٠ غض] ضعيف [د] «مح».

سهل بن زياد عن يوسف بن السخت عن حمدان بن النضر فى [يب] فى باب صوم الأربعة الايام فى السنة وفى [فى] فى باب صيام الترغيب محمد بن سنان عن يوسف ابى يعقوب بياع الارز عن جابر فى باب التوبة فى اواخر كتاب الكفر والايمان. محمد بن احمد عن يوسف بن السخت عن على بن محمد بن سليمان مرتين فى باب قضاء الدين فى كتاب المعيشة. ابراهيم بن اسحق عن يوسف بن السخت فى باب الحمام بعد كتاب الزى والتجمل. ابن جمهور عن محمد بن القاسم ومحمد بن يحيى عن محمد بن احمد عن يوسف بن السخت البصرى عن محمد بن سليمان فى باب الا بط بعده والذى روى «مح» رحمه الله تعالى عن [لم]

و[غض] انه روى عن محمد بن جمهور وما نقلناه هنا ان ابن جمهور روى عن محمد بن القاسم عنه لا يخلو من غرابة والله اعلم. محمد بن علي بن محبوب عن يوسف بن السخت عن علي بن محمد بن سليمان في [يب] في باب الكفالات.

يوسف بن صهيب . الحكم بن مسكين عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في كتاب الروضة بعد حديث علي بن الحسين عليهما السلام مع يزيد عليه اللعنة .

يوسف الصنعاني حماد بن عيسى عن محمد بن يوسف عن ابيه قال سمعت اباجعفر عليه السلام في [يب] في باب الزيادات في كتاب الصوم.

يوسف الطاطري [ق] وفي سند الفقيه اولا هكذا ثم يوسف بن ابراهيم الطاطري فلعله الأول «مح».

محمد بن سنان عن يوسف بن ابراهيم الطاطري في مشيخة [يه] في طريقه . الحكم بن ايمن عن يوسف الطاطري عن ابي عبدالله عليه السلام في [يب] في باب الكفارة عن خطاء المحرم وفي [في] في باب القوم يجتمعون على الصيد وهم محرمون .

يوسف بن عبد الرحمن الكناسي الكوفي [ق] «مح» .

نعيم بن الوليد عن يوسف الكناسي عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب زيارة قبر ابي عبدالله الحسين بن علي عليهما السلام .

يوسف بن عقيل البجلي كوفي ثقة قليل الحديث يقول القميون ان له كتابا والظاهر ان الكتاب لمحمد بن قيس [صه . جش] عنه محمد بن خالد البرقي [ست . جش] ومحمد بن عيسى [ست] «مح» .

عنه الحسين بن سعيد في [يب] في باب علامة اول شهر رمضان وفي باب قضاء شهر رمضان و في باب بيع المضمون وفي باب بيع الواحد بالاثنين وفي باب وصية الانسان لعبده وفي باب القرض واحكامه . الحسين بن سعيد عن الحسن عنه في باب حكم الساهي والغالط في الصيام و في [بص] في باب ذبائح من نصب العداوة لآل محمد عليهم السلام روى هذا الخبر بعينه الحسين بن سعيد عن الحسن بن يوسف بن عقيل في [يب] في باب الذبائح والاطعمة الظاهر ان لفظة بن بعد الحسن سهو والصواب الحسين بن سعيد عن الحسن عنه بقرينة الموضعين المذكورين واتحاد الخبر والله اعلم. عنه النضر بن سويد في باب ميراث الغرقى والمهدوم عليهم. محمد بن احمد بن يحيى عن محمد بن عيسى عنه في باب ميراث الخنثى و في [بص] في باب ميراث المولود الذي ليس له ما للرجال وما للنساء . احمد بن ابي عبدالله عن محمد بن عيسى عنه في [في] في باب آخر من الدخول على النساء. محمد بن يحيى عن محمد بن احمد عن محمد بن عيسى عنه في باب ما يجب على الناس اذا صح عندهم الرؤية يوم الفطر. محمد بن يحيى عن احمد بن محمد بن عيسى عنه في نسخة واخرى محمد بن يحيى عن محمد بن احمد عن محمد بن عيسى عنه في باب الكلاب بعد كتاب الدواجن . عنه احمد بن محمد بن عيسى في [يب] في باب الزيادات في القضايا والأحكام. احمد بن يوسف بن عقيل عن ابيه عن موسى بن حبيب عن علي بن الحسين صلوات الله عليهما في [في] في باب الغنا بعد كتاب الاشربة .

يوسف بن علي القطان ابو عبدالله كان ينزل الكوفة طاق حيان قريب الأمر [د] وفي [صه] يونس بن علي كما يأتي «مح».

سهل بن زياد عن يوسف بن علي عن نصر بن مزاحم ودرست الواسطي في [في] في باب شارب الخمر في كتاب الاشربة .

يوسف بن عمار بن حيان ثقه [صه] واخوه

اسحق كما تقدم معه «مح».

على بن رياب عن ابن ابى يعفور و يوسف برعمار فى نسخة واخرى عمارة مع الهاء واخرى ويونس بن عمارة قالا قال ابو عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب كراهية السرف فى كتاب الزكوة .

يوسف الكناسى . نعيم بن الوليد عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب زيارة قبر ابيعبدالله الحسين بن على عليهما السلام بعد كتاب الحج لا يبعد كونه ابن عبدالرحمن الكناسى المتقدم والله اعلم .

يوسف بن محمد عنه محمد بن احمد بن يحيى بصرى [لم] «مح» .

يوسف بن محمد ابو عيسى . روى ابراهيم بن اسحق الأحمر قال حدثنى ابو عيسى يوسف بن محمد قرابة لسويد بن سعيد الأهوازى قال حدثنى سويد بن سعيد فى [يب] فى باب الزيادات فى القضايا والاحكام . ابن اسحق الاحمر قال حدثنى ابو عيسى يوسف بن محمد ، قرابة لسويد بن سعيد الأمرانى قال حدثنى سويد بن سعيد فى [فى] فى باب النوادر فى كتاب الاحكام.

يوسف بن محمد بن زياد عنه محمد بن القاسم الاسترابادى فى[يه]فى باب التلبية .

يوسف بن يعقوب من اصحاب الكاظم عليه السلام واقفى [صه ، جخ] وقال ابو جعفر بن بابويه يوسف بن يعقوب اخو يونس فطحى[صه] وفى[ق] ماتقدم فى اخيه قيس مع يونس «مح».

محمد بن سنان عن يوسف بن يعقوب اخى يونس بن يعقوب وكانا فطحيين فى مشيخة [يه] فى طريقه . ابن سنان عن يوسف بن يعقوب فى نسخة و اخرى يونس بن يعقوب عن عبدالأعلى بن اعين فى[يب] فى باب فضل التجارة اقول الصواب من هاتين النسختين يونس بن يعقوب بقرينة روايته عن عبد الاعلى بن اعين كثيرا على ما فى ترجمته والله اعلم. يونس بن يعقوب عن يوسف بن يعقوب اخيه ان اباعبدالله عليه السلام الحديث فى باب الذبائح والاطعمة وفى[يه] فى باب الاكل والشرب فى آنية الذهب والفضة وكذا فى[فى] فى باب الأوانى فى كتاب الاشربة الان فيه قال كنت مع ابيعبدالله عليه السلام يحيى بن سلام فى نسخة واخرى سالم عن يوسف بن يعقوب عن صالح بن عقبة فى باب الدعابة والضحك فى كتاب العشرة .

يوسف بن يعقوب الجعفى كوفى روى عن ابيعبدالله عليه السلام وعن جابر[صه ، جش] وهو ضعيف مرتفع القول [صه] له كتاب عنه زكريا بن يحيى[جش] «مح».

يونس بن ابى اسحق السبيعى[ق ، فى] تقدم فى ثوير بن ابى فاخته ما يدل على شدة تعصبه فى مذهب العامة «مح».

يونس بن ابى وهب القصرى منيع بن الحجاج عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب فضل الزيارات وثوابها وفى[يب] وفى باب فضل زيارة مولانا امير المؤمنين عليه السلام روى هذا الحديث بعينه عن يونس عن ابى وهب القصرى والله عالم بحقيقة الحال .

يونس بن ابى يعفور [قر ، ق] روى عنه يونس بن يعقوب واسم ابى يعفور قيس بن يعفور من بنى اشيم كوفى[ق] «مح».

يونس بن بهمن غال خطابى كوفى يضع الحديث روى عن ابيعبدالله عليه السلام [صه ، غض] غال كوفى يضع الحديث [د] «مح» .

احمد بن محمد بن ابى نصر عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى[يب] فى باب الذبائح والأطعمة. البرقى عن احمد بن محمد عنه عن ابى الحسن عليه

السلام فى [بص] فى باب ذبائح الكفار .

يونس بن حماد ابراهيم بن السندى عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الكفالة والحوالة .

يونس ابن خال ابى المستهل [قر] «مح» .

يونس بن خباب (١) من اصحاب الباقر عليه السلام مجهول [صه ٠ جخ] بن خباب [د ٠ ق] «مح» .

يونس بن رباط كوفى [ق] البجلى مولاهم كوفى ثقة روى عن ابى عبدالله عليه السلام [صه] اربعة اخوة الحسن والحسين و على و يونس كلهم اصحاب ابى عبدالله عليه السلام ولهم اولاد كثيرة من حملة الحديث قاله نصر بن الصباح [كش] «مح» .

له كتاب روى عنه احمد بن بشير [جش] «س» .

عنه محمد بن الوليد شباب الصيرفى فى [فى] فى باب الاشارة والنص على امير المومنين عليه السلام . عنه محمد بن سنان فى باب شدة ابتلاء المؤمن . عنه على بن الحسن بن رباط فى باب بر الاولاد فى كتاب العقيقة وفى [يب] فى باب الحكم فى اولاد المطلقات .

يونس بن الربيع احمد بن محمد عن الحسن بن على عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب النوادر بعد ابواب الزيارات .

يونس الشيبانى [ق] «مح» .

محمد بن اسمعيل بن بزيع عن صالح بن عقبة عنه فى [يب] فى باب فضل التجارة وفى باب الاذان والاقامة وفى باب الأذان والأقامة من ابواب الزيادات و مرتين فى باب دية الجنين واخرى فى [فى] فى باب الدعابة والضحك فى كتاب العشرة . عنه محمد بن اسمعيل فى [يه] فى باب دية النطفة الظاهر ان فى هذا الموضع سقط صالح بن عقبة من قلم النساخ بقرينة رواية محمد بن اسمعيل بواسطة صالح بن عقبة عنه فى المواضع المذكورة الا فى باب الدعابة والضحك فان فيه روى بواسطة يوسف بن يعقوب والله اعلم .

يونس بن الصباح [ق ٠ كش] ممدوح وعندى انه اشتباه [مح] .

يونس بن ظبيان الكوفى [ق] قال الكشى قال الفضل بن شاذان انه من الكذابين المشهورين وقال النجاشى انه مولى ضعيف جدا لا يلتفت الى ماروا كل كتبه تخليط و قال ابن الغضايرى يونس بن ظبيان كوفى غال كذاب وضاع للحديث روى عن ابيعبدالله عليه السلام لا يلتفت الى حديثه فانا لا اعتمد على روايته لقول هؤلاء المشايخ العظماء فيه [صه] له كتاب عنه محمد بن موسى خوراء [ست] قال محمد بن مسعود يونس بن ظبيان متهم غال حدثنى محمد بن قولويه عن سعد بن عبدالله عن محمد بن عيسى عن يونس عن الرضا عليه السلام انه عليه السلام لعن يونس بن ظبيان وقال اما ان يونس مع ابى الخطاب فى اشد العذاب حدثنى احمد بن على قال حدثنى ابو سعيد الآدمى عن عبدالرحمن بن حماد عن ابن فضال عن غالب بن عثمان عن عمار بن ابى عتيبة قال هلكت بنت لابى الخطاب فلما دفنها اطلع يونس بن ظبيان فى قبرها فقال السلام عليك يا بنت رسول الله حدثنى محمد بن قولويه عن سعد بن عبدالله بن ابى خلف عن الحسن بن على الزيتونى عن ابى محمد القاسم بن الهروى عن محمد بن الحسين بن ابى الخطاب عن ابن ابى عمير عن هشام بن سالم قال سالت اباعبدالله عليه السلام عن يونس بن ظبيان فقال رحمه الله وبنى له بيتا فى الجنة كان والله مامونا على الحديث قال ابوعمرو ان الهروى مجهول وهذا حديث

١- نسخة (قر ٠ ق ٠ صه ٠ د) من اصحاب الباقر عليه السلام مجهول (صه ٠ جخ ٠ د)

غير صحيح مع ماقد روى فى يونس بن ظبيان [كش] «مح» .

عنه محمد بن موسى خوراء فى [ست] فى فى ترجمته. عنه الخيبرى فى [فى] فى مولد فاطمة عليها السلام. عمر بن عبد العزيز عن الخيبرى عنه فى مولد ابيعبدالله جعفر بن محمد عليهما السلام. عنه ذبيان بن حكيم فى [يب] فى باب زيارة مولانا امير المؤمنين عليه السلام . عنه صالح بن عقبة فى باب الأيمان والأقسام وفى [فى] فى باب كراهية اليمين بالبرائة . عنه الحسين بن احمد فى باب بعد باب فى ارواح المؤمنين . عنه الحسين بن احمد المنقرى فى باب الخواتيم فى كتاب الزى والتجمل وفى باب التسمية والتحميد على الطعام وفى باب التقبيل وفى كتاب الروضة بعد خطبة اخرى لامير المؤمنين عليه السلام بعد حديث اسلامه . محمد بن اورمة عن محمد بن عمرو و حسين بن احمد المنقرى عنه فى باب المشى مع الجنازة . محمد بن عمرو عن يونس فى [يب] فى باب حكم الحيض . الحسين بن احمد عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات. عنه زياد بن مروان القندى فيه وفى باب الزيادات بعد باب الصلوة على الأموات وفى باب فضل المساجد وفى [بص] فى باب الصلوة على المدفون . عنه صالح بن سعيد القماط فى [يب] فى باب فضل الكوفة. معلى بن خنيس عن عثمان بن سليمان فى نسخة واخرى و عثمان بن سليمان النخاس واخرى النجاشى عن مفضل بن عمر و يونس بن ظبيان فى آخر جلد الأصول. بكر بن صالح عن الشيبانى عنه فى [فى] فى باب شارب الخمر فى كتاب الاشربة . عنه عن محمد الشيبانى عنه فى [يب] فى باب الذبائح والاطعمة . عنه اسمعيل بن جابر فى [فى] فى باب اختتال الدنيا بالدين . محمد بن سنان عن منذر بن يزيد عنه مرتين فى باب ماجاء فى فضل الصوم. عنه جميل بن دراج فى باب نقش الخواتيم فى كتاب الزى والتجمل . عنه عمر بن عبد العزيز بعد خطبة ثانية لأمير المؤمنين بعد حديث الناس يوم القيمة فى كتاب الروضة . عنه محمد بن سنان فى باب من منع مؤمنا شيئا وفى [يب] فى باب فضل زيارة ابى عبدالله الحسين بن على عليهما السلام . القاسم بن يحيى عن جده الحسن بن راشد عنه فى باب فضل زيارة ابى عبدالله الحسين بن على عليهما السلام . عنه عبدالله بن محمد بن بقاح فى زيارة اخرى للحسين عليه السلام فى اواخر كتاب المزار . عنه صفوان وابن ابى عمير فى باب ضروب الحج وفى [بص] فى باب ان التمتع فرض من نأى من الحرم. عبدالله بن المغيرة عن محمد بن زياد عنه فى [فى] فى باب النهى عن الجسم والصورة . عنه عبدالله بن القاسم فى باب سهو القلب وفى باب الدفع عن الشيعة فى اواخر كتاب الكفر والايمان . عنه منصور بن يونس فى باب مواليد الأئمة عليهم السلام . ابان بن مصعب عن يونس بن ظبيان او المعلى بن خنيس فى باب ان الارض كلها للأمام عليه السلام . عنه المفضل بن عمر فى باب صلة الامام عليه السلام. عنه عثمان بن عيسى فى [يب] فى باب ثواب الحج. عنه محمد بن عيسى فى رجال الكبير [لمح] رحمه الله فى ترجمته.

يونس بن عبدالرحمن مولى على بن يقطين ضعفه القميون و هوثقه [ظم] طعن عليه القميون وهو عندى ثقه [ضا] ابو محمد كان وجها فى اصحابنا متقدما عظيم المنزلة روى عن ابى الحسن موسى والرضا عليهما السلام وكان الرضا عليه السلام يشير اليه فى العلم و الفتيا [د] كان ممن بذل له على الوقف مال جزيل فامتنع من اخذه وثبت على الحق وروى المفيد

عن جعفر بن محمد بن قولويه عن علي بن الحسين بن بابويه عن عبدالله بن جعفر الحميري رحمهم الله قال قال لنا ابوهاشم داود بن القاسم الجعفري رحمه الله عرضت على ابي محمد صاحب العسكر عليه السلام كتاب يوم وليلة ليونس فقال لي تصنيف من هذا فقلت تصنيف يونس مولى آل يقطين فقال اعطاه الله بكل حرف نورا يوم القيمة و روى الكشي عن علي بن محمد القتيبي عن الفضل بن شاذان قال حدثني عبدالعزيز بن المهتدي و كان خير قمي رايته و كان وكيل الرضا عليه السلام وخاصته قال سئلت الرضا عليه السلام فقلت اني لا القاك في كل وقت فعمن آخذ معالم ديني قال خذ عن يونس بن عبدالرحمن [صه ٥ جش] وفي حديث صحيح ان الرضا عليه السلام ضمن ليونس الجنة ثلث مرات [صه] و مدايح يونس كثيرة ليس هذا موضعها و انما ذكرنا هذا حتى لا نخليه عن بعض حقوقه رحمه الله [جش] اورد الكشي في ذمه نحو عشرة احاديث وحاصل الجواب عنها يرجع الى ضعف سندها وجهالة بعض رواتها والله اعلم [ز] قال محمد بن علي بن الحسين سمعت محمد بن الحسن بن الوليد رحمه الله يقول كتب يونس بن عبدالرحمن التي هي بالروايات كلها صحيحة معتمد عليها الا ما ينفرد به محمد بن عيسى بن عبيد عن يونس ولم يروه غيره فانا لا نعتمد عليه ولا نفتي به [جش] «مح».

وقال الكشي في موضع آخر اجمعت العصابة على تصحيح ما يصح عنه والأقرار له بالفقه «س».

قال محمد بن علي بن الحسين سمعت محمد بن الحسن بن الوليد رحمه الله يقول كتب يونس بن عبدالرحمن التي هي بالروايات كلها صحيحة معتمد عليها الا ما ينفرد به محمد بن عيسى بن عبيد عن يونس ولم يروه غيره فانه لا نعتمد عليه ولا نفتي به له كتب كثيرة اكثر من ثلثين وقيل انها مثل كتب الحسين بن سعيد و زيادة روى عنه اسمعيل بن مرار و صالح بن السندي و محمد بن عيسى بن عبيد في [ست] في ترجمته اسمعيل بن مرار عنه عن عبدالله بن سنان في [بص] في باب الذي يسافر الى ضيعته وفي باب من يجب عليه التمام في السفر. عنه عنه عن بعض رجاله فيه . عنه اسمعيل بن مرار و صالح بن السندي ومحمد بن عيسى بن عبيد اليقطيني في مشيخه [بص] في طريقه . وفي مشيخة [يب] في طريقه. اسمعيل بن مرار وعبدالجبار بن المبارك عنه عن عبدالله بن مسكان في [يب] في باب الكفارة في اعتماد افطار يوم من شهر رمضان وعن هشام بن سالم في باب قضاء شهر رمضان . وعن عبدالله بن سنان في باب الزيادات في كتاب الصوم . وعن عبدالله بن مسكان في [بص] في باب كفارة من افطر يوما من شهر رمضان. و عن هشام بن سالم في باب من وجب عليه صوم شهرين متتابعين . موسى بن القاسم عن ابي جعفر محمد الاحمسي عن يونس بن عبدالرحمن البجلي عن ابي الحسن عليه السلام في باب المريض يطاف به وفي [يب] في باب الطواف . محمد بن اسلم الجبلي عنه عن ابن مسكان في آخر كتاب [يب] و في باب الزيادات في القضايا والاحكام وفي [يه] في باب الرجل يقتل وعليه دين. عنه محمد بن اسلم في [في] في باب النوادر في كتاب الديات . مسمع عنه عن حنان بن سدير في باب النوادر في آخر كتاب الحج. صالح بن ابي حماد عنه عن عبدالرحمن بن سيابة في باب النوادر في آخر كتاب العقيقة وفي [يب] في باب الحكم في اولاد المطلقات وفي باب لحوق الأولاد بالآباء . العباس بن موسى عنه عن ابن مسكان في باب العتق . عنه عن ابي ايوب ابراهيم بن عثمان الخزاز في باب علامة اول شهر رمضان.

عنه عن يونس عن سليمان بن سالم فى باب الاجارات . عنه عن يونس بن عبدالرحمن فيه مرتين. العباس بن موسى الوراق عن يونس عن عمرو بن شمر فى باب كيفية الصلوة. عنه العباس بن موسى البغدادى فى باب حدود الزنا. الحسين بن سعيد عن يونس عن ابن مسكان فى باب الحد فى نكاح البهايم . عنه عن يونس فى باب الحد فى الفرية والسب . عنه عن يونس عن على بن رياب فى باب صفة الوضوء وفى [بص] فى باب الأذنين هل يجب مسحهما . احمد بن ابى عبدالله عن ابيه عن يونس عن عبدالله بن سنان و ابن مسكان فى باب الزيادات بعد باب الاجارات. احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عنه عن صالح بن عقبة بن قيس فى مشيخة [يه] فى طريق صالح بن عقبة. احمد بن ابى عبدالله البرقى عن ابيه عنه عن الحسن بن زياد فى طريق الحسن الصيقل و فى طريق الحسن بن زياد . عنه عن ابيه عنه عن الحرث بن المغيرة النصرى فى طريق الحرث بن المغيرة. احمد بن ابى عبدالله عن ابيه عنه فى كتاب الروضة بعد حديث على بن الحسين عليهما السلام مع يزيد عليه اللعنة . الحسن بن الحسين (الحسن خ) المروزى عنه عن محمد بن يحيى فى [يب] فى باب فضل شهر رمضان والصلوة فيه . عنه عنه عن الجعفرى فيه و كذا فى [بص] فى باب الزيادات فى شهر رمضان فى كتاب الصلوة الا ان فى الموضعين فيه الحسين بن الحسن المروزى بعكس [يب] والله عالم بالصواب .عنه احمد بن هلال فى باب المريض يصلى فى محمله اذا كان مسافرا وفى [يب] فى باب صلوة المضطر من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى. محمد بن ابى الصهبان عن محمد بن سليمان عنه فى باب فضل شهر رمضان والصلوة فيه وفى [بص] فى باب الزيادات فى شهر رمضان . يحيى بن ابى عمران عن يونس عن الرضا عليه السلام فى [فى] فى باب الغزو مع الناس . عنه عن يونس عن عبدالله بن سليمان فى باب اعطاء الأمان . عنه عن يونس عن رجل عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب ميراث من علا من الآباء . عنه عن يونس عن اسحق بن عمار فى باب حدود الزنا . عنه احمد بن الفضل فى باب الصيد والذكاة . شاذان بن الخليل النيشابورى عن يونس عن حماد فى باب صفة الوضوء . عنه عن يونس عن يحيى بن طلحة فى باب حكم الجنابة. عنه عن يونس بن عبدالرحمن عن عبدالرحمن بن الحجاج فى باب الحيض من ابواب الزيادات وفى [بص] فى باب المرأة تحيض بعد ان دخل عليها وقت الصلوة. عنه عنه عن حماد عن ابى بصير فى [فى] فى باب المضمضة والاستنشاق. عنه عن يونس عن حماد عن الحسين عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب مسح الراس. خالد بن سعيد عن يونس عن ابن مسكان فى [يب] فى باب الاذان والاقامة من ابواب الزيادات. عنه الحسين بن عمر بن يزيد فيه. منيع بن الحجاج عنه عن قدامة بن مالك فى باب فضل زيارة ابى عبدالله الحسين بن على عليهما السلام . محمد بن حسان عن منيع عنه عن حنان بن سدير فى زيارة اخرى فى كل موضع فى اواخر كتاب المزار. العباس بن معروف عنه عن ابن مسكان فى باب الحر اذا مات وترك وارثا مملوكا و فى [بص] فى باب من خلف وارثا مملوكا . محمد بن احمد عن موسى بن جعفر عنه فى [فى] فى باب مواقيت الأحرام . عبدالله بن الصلت عنه عن يحيى بن محمد عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الاشهاد على الوصية. عنه عنه عن عبدالله بن سنان فى كتاب الروضة بعد حديث الفقهاء والعلماء . محمد بن الخطاب الواسطى عنه عن احمد بن عمر الحلبى فيه بعد حديث اسلام على عليه السلام. عبدالعزيز

بن المهتدى عنه عن داود بن رزين فيه بعد حديث الطبيب وفى باب الدعاء للعلل والأمراض . عنه عن يونس فى باب المريض يؤذن به الناس . صالح بن سعيد عن يونس عن عبدالله بن سنان فى باب الرجل ياتى الجارية فى كتاب الحدود . عنه عن يونس عن بعض رجاله فى باب وقت الظهر والعصر وفى [يب] فى باب اوقات الصلوة . عنه عن يونس بن عبدالرحمن فى باب الحد فى السرقة . عنه عن يونس عن ابن مسكان فى باب بدو الاذان والاقامة محمد بن جمهور عن يونس عن حماد بن عثمان فى باب فيه نتف و جوامع من الرواية . عنه عن يونس مرتين فى باب فيه نكت ونتف من التنزيل . ابن جمهور عن ابيه عن يونس عن عبدالحميد بن عواض فى باب ما يستفيد الرجل فى كتاب الزكوة . جعفر بن محمد بن يونس فى نسخة واخرى عن يونس عن داود بن حصين فى باب العطاس فى كتاب العشرة الظاهر ان جعفر بن محمد بن يونس سهو والصواب جعفر بن محمد عن يونس بقرينة المواضع الآتية والله اعلم. جعفر بن محمد عن يونس عن حماد بن عيسى فى [يب] فى باب المياه . عنه عن يونس عن حماد بن عثمان فيه وفى [فى] فى باب طهورية الماء . عنه عن يونس عن جهم بن ابى جهمة فى باب البدا فى كتاب التوحيد . الحسن بن ابراهيم عن يونس عن هشام بن الحكم فى باب ان الائمة عليهم السلام عندهم جميع الكتب. الحسن بن ابراهيم عن يونس بن عبدالرحمن فى باب حدوث العالم و اثبات المحدث . الريان بن شبيب عن يونس عن ابى ايوب الخزاز فى باب معرفة الأمام والرد اليه . على بن معبد عن يونس عن عبدالله بن مسكان فى باب ترتيل القران . احمد بن الحسين عن ابى سعيد عن ابى جميلة البصرى فى نسخة واخرى جميل بدون الهاء عنه فى [يب] فى آخر باب الذبائح والأطعمة . محمد بن الحسن الصفار عن الحسين بن على عنه عن ابى بكر الحضرمى فى باب الحد فى الفرية والسب اقول الظاهر ان الحسين مصغرا سهو والصواب الحسن على ما بينا فى ترجمة الحسين بن على بن يقطين . محمد بن احمد المحمودى عن ابيه عن يونس عن الحسين بن خالد عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب حدود الزنا. وفى [فى] فى باب النوادر فى كتاب الحدود وفى [بص] فى باب ما يوجب التعزير. عبد الرحمن عن الحسين بن خالد عن ابى الحسن عليه السلام فى باب حد من اتى بهيمة وفى [يب] فى باب الحد فى نكاح البهايم .

يونس بن عبدالله فطحى روى عن الكاظم عليه السلام فى تعظيمه والترحم عليه والشهادة له بحسن الخاتمة ماينا فى ذلك [د] «مح» .

محمد بن عيسى عنه عن [عبيدالله خ] عن عبد الرحمن بن الحجاج فى [يب] فى باب فضل الصلوة من ابواب الزيادات روى هذا الخبر بعينه محمد بن عيسى عن يونس بن عبدالرحمن عن عبدالرحمن بن الحجاج فى [فى] فى باب فضل الصلوة الظاهر ان ما فى [يب] اشتباه والصواب ما فى [فى] بقرينة اتحاد الخبر وكثرة رواية يونس بن عبدالرحمن عن عبدالرحمن بن الحجاج وكونه ماخوذا من [فى] والله اعلم. اسمعيل بن مرار عنه عن ابن سنان عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب ابتياع الحيوان روى هذا الخبر بعينه اسمعيل بن مرار عن يونس عن عبدالله بن سنان فى [فى] فى باب نادر بعد باب من يشترى الرقيق والظاهر ان ما فى [يب] يونس بن عبدالله اشتباه و الصواب ابن عبدالرحمن بقرينة رواية اسمعيل بن مرار عنه عن عبدالله بن سنان كثيرا واتحاد الخبر والله اعلم. محمد بن اسلم عن محمد بن سليمان و يونس بن عبدالله

قالا سئلنا الرضا فى [يب] فى باب القضا فى قتيل الزحام الظاهران عبدالرحمن هنا اشتبه بابن عبدالله من النساخ بقرينة كثرة رواية ابن اسلم عن يونس بن عبدالرحمن عن الرضا عليه السلام.

يونس بن علي العطار روى عنه حميد بن زياد كتاب ابى حمزة الثمالى و غير ذلك من الأصول [لم] «مح».

زكريا المؤمن عن يونس عن ابى حمزة الثمالى فى [يب] فى باب الاقرار فى المرض.

يونس بن علي القطان ابو عبدالله كان ينزل بالكوفة طاق حيان هو بيطار حيان قريب الأمر [صه ٥٠] «مح».

له كتاب المزار روى عنه حميد [جش] «س».

يونس بن عمار الصير فى التغلبى كوفى [ق] «مح».

مالك بن عطية عن ابى الحسن يونس بن عمار بن الفيض الصير فى التغلبى الكوفى وهو اخو اسحق بن عمار فى مشيخة [يه] فى طريقه. عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب صلة الرحم وفى باب شدة ابتلاء المؤمن و فى باب الدعاء على العدو وفى باب الدعاء للعلل والامراض. عنه يونس بن عبدالرحمن فى باب من حافظ على صلوته ابن ابى عمير عنه عن سليمان بن خالد فى باب الكتمان. عنه عن يونس عن ابى يعقوب اسحق بن عبدالله فى باب النهى عن القول بغير علم. عنه عثمان بن عيسى فى باب الشكر وفى [يب] فى باب الزيادات فى فقه النكاح وفى [بص] فى باب ايتان النساء فيما دون الفرج ابن محبوب عن ابن رباط عنه فى باب عدد مرات الوضوء وفى [يب] فى باب صفة الوضوء. ابراهيم بن السندى عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الكفالة والحوالة وفى [يب] فى كتاب المكاسب. عنه ابن محبوب فى [فى] فى باب ما يحل للمملوك النظر اليه من مولاته وفى كتاب الروضة بعد حديث محاسبة النفس. عنه بهلول بن مسلم فى باب حق المرأة على الزوج.

يونس بن المغيرة [قر] «مح».

يونس النساء روى عنه صالح بن عقبه [ق] «مح».

يونس بن يزيد بن مهران [ى] «مح».

يونس بن يعقوب بن قيس ابو على الجلاب البجلى الدهنى [جش ٥٠ صه] البجلى الدهنى الكوفى [ق] مولى نهد له كتب ثقة [ظم] ثقة من اصحاب ابى عبدالله عليه السلام [ضا] قال الشيخ الطوسى انه ثقه مولى وعدله فى عدة مواضع وقال النجاشى انه اختص بابى عبدالله وابى الحسن عليهما السلام و كان يتوكل لابى الحسن عليه السلام ومات فى المدينة فى ايام الرضا عليه السلام فتولى امره و كان حظيا عندهم موثقا و كان قد قال بعبدالله ثم رجع وقال ابو جعفر بن بابويه انه فطحى هو واخوه يوسف وقال الكشى حدثنى حمدويه عن بعض اصحابه ان يونس بن يعقوب فطحى كوفى مات بالمدينة و كفنه الرضا عليه السلام وروى الكشى احاديث حسنة تدل على صحة عقيدة هذا الرجل والذى اعتمد عليه قبول روايته [صه] وفى [كش] ايضا قال محمد بن مسعود جماعة من الفطحية هم فقهاء اصحابنا وعد عدة من اجلة الفقهاء والعلماء منهم يونس بن يعقوب «مح».

له كتاب الحج روى عنه الحسن بن فضال [جش] «س».

عنه الحسن بن على بن فضال فى [يب] فى باب تعجيل الزكوة وفى باب دخول الكعبة و فى باب دخول مكة وفى [فى] فى باب الارز. ابن ابى عمير فى [يب] فى باب الحيض من ابواب

الزيادات له كتاب عنه ابن ابى عمير فى [ست] فى ترجمته . عنه محمد بن ابى عمير فى [يه] فى باب الرضاع وفى [بص] فى باب اقل الطهر وفى كتاب الروضة بعد حديث قوم صالح عليه السلام. سهل بن زياد عن محمد بن عبد الحميد العطار عنه عن عمر اخى عذافر فيه بعد حديث ياجوج وماجوج. عنه عن محمد بن عبد الحميد عن يونس عن شعيب العقرقوفى فيه. عنه عنه عن يونس عن على بن عيسى القماط فيه . ابن ابى عمير عن محمد بن عبد الحميد عنه فى [يب] فى باب مستحق الفطرة. عبد الله بن محمد بن عيسى عن محمد بن عبد الحميد عنه فى [فى] فى باب فيه نتف وجوامع من الرواية. محمد بن احمد بن يحيى عن محمد بن عبد الحميد عنه فى [بص] فى باب ماليس له نفس سائلة يقع فى الماء . موسى بن الحسن عن محمد بن عبد الحميد البجلى والسندى بن محمد البزاز عنه فى [يب] فى باب الافاضة من عرفات . سهل بن زياد عن محمد بن عبد الحميد العطار عنه عن ابى بصير فى [فى] فى باب الدعاء للرزق. عنه عن محمد بن عبد الحميد عنه فى باب العفو. عنه السندى بن محمد فى [بص] فى باب وجوب الاستنجاء من الغايط والبول . عنه السندى بن محمد البزاز فى باب اقل الطهر . السندى بن محمد البزاز عنه عن ابى بصير فى [يب] فى باب الحيض من ابواب الزيادات. السندى بن محمد عنه عن عبد الاعلى بن اعين فى [بص] فى باب ابوال الدواب . عنه عنه عن ابى مريم فى [يه] فى باب الوصية بالكتب والايماء . عنه الحكم بن مسكين فى مشيخة [يه] فى طريقه . الحسن بن محبوب عنه عن حمران بن اعين فى [يه] فى باب ما احل الله عز وجل من النكاح. عنه عنه عن ابى عبد الله عليه السلام فيه مرتين. عنه عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [بص] فى باب النهى عن تجصيص القبر. عنه عنه عن ابى ابراهيم عليه السلام فى [يب] فى باب من احل الله تعالى نكاحه من النساء وفى [بص] فى باب انه لا يجوز العقد على امرأة عقد عليها الاب . عنه عنه عن ابى بصير فى باب الرجل يتزوج امرأة ثم علم بعد ما دخل بها ان لها زوجا . عنه عنه فى باب ان من تزوج امة على حرة . سعد بن عبد الله عن احمد بن محمد عن محمد بن عمرو بن سعيد الزيات عنه فى باب الاستظهار للمستحاضة وفى [يب] فى باب الحيض من ابواب الزيادات . سهل بن زياد عن محمد بن عمرو بن سعيد عنه فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات وفى [فى] فى باب ان الكفن لا يكون الا قطنا وفى باب ما يستحب من الثياب للكفن . سعد بن عبد الله عن ابى جعفر محمد بن عمر بن سعيد عنه فى مولد ابى عبد الله جعفر بن محمد عليهما السلام اقول الظاهر ان فيه اشتباها والصواب سعد بن عبد الله عن ابى جعفر عن محمد بن عمرو بن سعيد عنه بقرينة المواضع المذكورة ورواية سعد بن عبد الله عن ابى جعفر احمد بن محمد بن خالد البرقى وروايته عن محمد بن عمرو بن سعيد الزيات على ما فى ترجمتهما والله اعلم. محمد بن سنان عنه عن عبد العزيز بن نافع فى باب الفيىء والانفال فى آخر كتاب الحجة . عنه محمد بن سنان فى [بص] فى باب ما اباحوه لشيعتهم عليهم السلام من الخمس . احمد بن محمد عن محمد بن سنان عنه عن الحرث بن المغيرة فى [فى] فى باب ان الأئمة عليهم السلام يعلمون ما كان وما يكون . احمد بن محمد بن عيسى عن ابن سنان عنه عن عبد الاعلى بن اعين فى باب ادب التجارة. سعد عن ابى جعفر عن محمد بن سنان عنه فى [يب] فى باب الزيادات بعد باب الانفال . عنه محمد بن ابى حمزة فى باب حكم الحيض و فى [بص] فى باب اكثر ايام النفاس و فى [فى] فى باب النفساء . عنه على بن الحكم فى باب الصبر وفى

[يب] فى كتاب المكاسب و فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات وفى [فى] فى باب كسب النايحة وفى باب دهن البنفسج وفى باب الأرز. محمد بن الوليد عنه عن ابى بصير فى باب الرجل يصلى وحده ثم يعيد فى الجماعة. عنه عن منصور فى [بص] فى باب انه لا تجب صلوة العيدين الامع امام. عنه محمد بن الوليد فى [يب] فى آخر كتاب الصلوة. محمد بن الوليد عنه عن منصور فى باب صلوة العيدين من ابواب الزيادات فى الجزء الأول. على بن الحسن عن محمد بن الوليد عنه فى باب الوصية بالثلث. عنه محمد بن الوليد فى باب الوصية لأهل الضلال. سهل بن زياد عن محمد بن الوليد الخزاز عنه عن ابى مريم الانصارى فى [فى] فى باب ما تزوج امير المؤمنين عليه السلام فاطمة عليها السلام. عنه صفوان بن يحيى فى باب زكوة مال اليتيم وفى [بص] فى باب الزكوة فى مال اليتيم. محمد بن عبد الجبار عن صفوان عنه فى [يب] فى باب زكوة اموال الأطفال. عنه محسن بن احمد فى باب صلوة الكسوف فى اواخر كتاب الصلوة وفى باب ما يجب على المحرم اجتنابه وفى باب حكم الايلاء. عنه محسن بن احمد وعمرو بن عثمان فى [بص] فى باب صوم شعبان. عنه محسن بن احمد فى [فى] فى باب التواضع. عنه محسن بن احمد و عمرو بن عثمان فى [يب] فى باب صيام شعبان. موسى بن القاسم عن محمد بن احمد عنه فى باب المواقيت. عنه عن محمد بن احمد فى نسخة و اخرى عن محسن بن احمد عنه فى باب صفة الاحرام الظاهر ان محمد بن احمد فى هذين الموضعين سهو والصواب محسن بن احمد بقرينة روايته عنه كثيرا على ما مر و كذا روايته موسى بن القاسم عن محسن بن احمد والله اعلم. ظريف عن ثعلبة عنه فى باب الزيادات فى فقه النكاح وفى [بص] فى باب ما يوجب المهر كاملا. عنه العباس بن عامر فى باب ان المخالف اذا طلق أمراته ثلثا و فى [يب] فى باب مايحرم من النكاح من الرضاع وفى باب احكام الطلاق. عنه على بن اسباط فى باب الحكم فى اولاد المطلقات وفى [فى] فى باب تأديب الولد فى كتاب العقيقة. عنه موسى فى [يب] فى باب الكفارة عن خطاء المحرم. عنه موسى بن القاسم فى باب الزيادات فى فقه الحج وفى [بص] فى باب من جادل صادقا فى حال الأحرام. الحسن بن محمد بن سماعة عن جعفر عنه فى باب كراهية الاستحطاط بعد الصفقة وفى [يب] فى باب الزيادات بعد باب الاجارات. محمد بن القاسم بن الفضيل بن يسار فى نسخة واخرى عن الفضيل بن يسار عنه فى اواخر باب الزيادات فى فقه الحج. عبد العظيم بن عبد الله الحسنى عن موسى بن محمد عنه فى [فى] فى باب فيه نكت و نتف من التنزيل. وفى باب عرض الاعمال على النبى صلى الله عليه وآله. عنه عن موسى بن محمد العجلى عنه فى باب الآيات التى ذكرها الله عزوجل فى كتابه هم الائمة عليهم السلام. محمد بن الحسن عن النهدى عن ابيه عنه فى باب انه لو لم يبق فى الارض الا رجلان لكان احدهما الحجة. احمد بن محمد بن عيسى عن الحجال عنه فى باب التقبيل. على بن حاتم عن محمد بن جعفر عن عبد الله بن محمد عنه فى [بص] فى باب انه لا تجب صلوة العيدين الامع امام روى هذا الخبر بعينه على بن حاتم عن عمر بن جعفر عن عبد الله بن محمد عنه فى [يب] فى باب صلوة العيدين الظاهر ان عمر بن جعفر سهو لعدم وجوده فى كتب الرجال والصواب محمد بن جعفر بقرينة اتحاد الخبر و رواية على بن حاتم عنه كثيرا والله اعلم. عنه الحسن بن محمد فى باب الزيادات فى فقه النكاح. احمد بن حمزة عن محمد بن على عنه

عن ابى بصير فى باب الذبائح والاطعمة و فى [بص] فى باب ذبائح من نصب لآل محمد عليهم السلام . احمد بن ابى عبدالله عن محمد بن على عنه فى [فى] فى باب خروج النساء الى العيدين فى اواخر كتاب النكاح وفى باب الأوانى فى كتاب الأشربة وفى باب الاجتماع فى الدعاء وفى باب فى المناجات فى كتاب العشرة . عنه احمد بن محمد بن ابى نصر فى باب الابطفى كتاب الزى والتجمل و فى باب صفة الذبح والنحر و فى [يب] فى اواخر باب الصيد والذكاة. عنه اسمعيل بن يسار فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات . عنه احمد بن عبدالله الكرخى فى باب فضل الصلوة من ابواب الزيادات . اسمعيل بن مهران عنه عن ابى مريم الأنصارى فى [فى] فى باب فى ان المؤمن صنفان. عنه الحسن بن ابراهيم فى باب الاضطرار الى الحجة . محمد بن عمران بن الحجاج السبيعى فى نسخة واخرى محمد بن عمران بن الحجاج السبيعى عن محمد بن الوليد عنه فى باب الاعتراف بالذنوب . احمد بن محمد بن اسمعيل عنه عن معوية بن عمار فى [يب] فى اواخر باب الذبائح والاطعمة و فى [فى] فى باب الطلاق فى كتاب الاشربة . سهل بن زياد عن محمد بن عيسى عنه عن عبدالله بن هلال فى باب تشمير الثياب فى كتاب الزى والتجمل. عنه محمد بن اسلم فى باب المستحاضة تطوف بالبيت وفى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج. عنه عبدالرحمن بن حماد فى [فى] فى باب الاسعار. عنه احمد بن الحسن الميثمى فى باب نوادر فى الرضاع . الحسن بن على بن يقطين عنه فى باب شبه الولد فى كتاب العقيقه وفى باب الرياحين . عنه عن يونس عن اسمعيل بن كثير بن سالم فى [يب] فى باب الزيادات فى كتاب الحدود. محمد بن عبدالجبار عن الحسن بن على عنه عن سليمان بن خالد فى كتاب الروضة بعد حديث الناس يوم القيمة. محمد بن عيسى عن يونس عنه فى [فى] فى باب الأذاعة. محمد بن احمد الخراسانى عن ابيه عن يونس عن ابى الحسن موسى عليه السلام فى باب وضع الجنازة دون القبر. على بن احمد عن يونس قال ذكر الحسين انه كتب اليه يسئله فى باب الزيادات فى فقه النكاح . عنه عن يونس قال سئلته فيه. على بن احمد بن اشيم عن يونس قال سئلته فى باب صلوة العيدين من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى.

باب الكنى

ابو ابراهيم الأسدى هو محمد بن القاسم كوفى تقدم (قال ابن حجر كوفى صدوق من السابعة خ) «مح» .

ابو ابراهيم البصرى [ق] «مح» .

ابو ابراهيم العجلى [ق] «مح».

ابو ابراهيم كنية لمحمد بن القاسم الأسدى و يعقوب بن ابراهيم و مهزم بن ابى بردة «س» .

ابو ابراهيم الموصلى . ابن ابى نصر عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الكون والمكان .

ابو اجنحه اسمه عمرو بن محص «س».

ابو احمد البعمرى له كتاب عنه ابراهيم بن سليمان [ست] «مح».

ابو احمد كنية لمحمد بن ابى عمير و عبدالعزيز بن يحيى و عمر بن الربيع و عمرو بن حريث و عايذ بن حبيب و محسن بن احمد و محمد بن احمد بن روح و محمد بن زياد الاشجعى و محمد بن قيس الأسدى و اسد بن عبدالرحمن و داود بن سليمان بن جعفر و عيسى بن حيان و فى الأول اشهر «س» .

محمد بن عيسى عن الحسن بن على عن ابى احمد عن بعض اصحابنا عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب كيفية الصلوة. سكين بن عمار عن رجل من اصحابنا يكنى ابا احمد قال كنت مع ابى عبدالله عليه السلام فى الطواف يده فى يدى اويدى فى يده فى [فى] فى باب الرجل يطوف فتعرض له الحاجة .

ابو الأحوص المصرى من جملة متكلمى الامامية لقيه الحسن بن موسى النوبختى واخذ عنه واجتمع معه فى الحاير على ساكنه السلام و كان ورد للزيارة [صه ٠ ست] وله مع الجبائى مجلس فى الامامة بحضرة ابى القاسم بن محمد الكرخى له كتب [د] «مح» .

ابو الأحوص اسمه داود بن اسد «س» .

ابو ادريس كنية لتليد بن سليمان وعبدالرحمن بن بدر «س» .

ابو اراكة البجلى [صه] فى اصحاب على عليه السلام من اليمن كما فى [قى] كوفى [ى] «مح» .

ابو ارطاة اسمه حجاج بن ارطاة «س» .

ابو ارقم اسمه ابان بن ارقم «س» .

ابو الأزهر اسمه زهر بن النعمان «س» .

ابو اسامة الخياط بشير بن جعفر عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب احكام الطلاق و كذا فى [بص] فى باب من طلق امرأته ثلث تطليقات مع تكامل الشرايط الا ان فيه الحناط بالنون .

ابو اسامة زيد الشحام ابن يونس و قيل ابن محمد بن يونس و قيل ابن موسى كما تقدم. صباح الحذا عن ابى اسامة عن ابى عبدالله عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث الناس يوم القيمة . ابو عبدالرحمن الحذا عن ابى اسامة فى [فى] فى باب فضل المسجد الأعظم بالكوفة.

ابو اسحق الجرجانى روى عثمان بن

عيسى عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى كتاب الروضة بعدحديث نوح عليه السلام يوم القيمة .

ابواسحق الخراسانى من اصحاب ابى عبدالله عليه السلام [ضا] «مح» .

محمد بن الحسن بن علان عنه عن عمرو بن جميع فى [فى] فى باب المؤمن وعلاماته .

ابواسحق الخراسانى علىّ بن اسباط عنه عن امير المومنين عليه السلام فى باب الكذب وفى باب الشك. عنه عن بعض رجاله فى باب الأمر بالمعروف والنهى عن المنكر الظاهر انه هو المتقدم والاخبار فى هذه المواضع مرسلة والله اعلم .

ابواسحق السبيعى [ن] وقدتقدم عمرو بن عبدالله اوعمر ابواسحق السبيعى والسبيع بطن من همدان فربما قيل الهمدانى فتدبر «مح» .

الهيثم بن جميل عن زهير عنه عن عاصم بن ضمرة فى نسخة و اخرى حمزة السكونى فى [يب] فى باب الزيادات فى القضايا والاحكام. عنه عنه عن عاصم بن ضمرة السلولى فى [فى] فى باب النوادر فى كتاب الأحكام الظاهر ان عاصم بن حمزة السكونى اشتباه بقرينة اتحاد الخبر ولعدم وجوده فى كتب الرجال والله اعلم. هشام بن سالم عن ابى حمزة عن ابى اسحق قال حدثنى الثقة من اصحاب امير المؤمنين عليه السلام فى باب نادر فى حال الغيبة . عنه عنه عن ابى اسحق السبيعى عن بعض اصحاب امير المؤمنين عليه السلام ممن يوثق به فى باب فى الغيبة وفى باب فرض العلم وفى باب اصناف الناس فى كتاب العلم وفى باب ان الارض لاتخلو من حجة وفى باب فرض طاعة الأئمة عليهم السلام. ابووكيع عنه عن الحرث الأعور عن امير المؤمنين عليه السلام فى باب فضل نساء قريش وفى باب حب الدنيا وفى [يب] فى باب اختيار الازواج الظاهر ان بعض اصحاب امير المؤمنين عليه السلام ممن يوثق به الذى روى عنه ابواسحق السبيعى فى المواضع المذكورة الحرث الأعور بقرينة روايته عنه و كونه من اصحاب امير المؤمنين عليه السلام ايضا والله اعلم . عنه غرة بن دينار الرقى فى [فى] فى باب العفو. منصور بن يونس عن اسرائيل عن يونس عن ابى اسحق عن الحرث الاعور فى باب فى تأديب النساء . سفيان بن سعيد عنه عن الحرث فى [يب] فى باب ميراث الاعمام. اسرائيل بن يونس عنه عن على بن الحسين عليهما السلام فى باب ميراث ابن الملاعنة . عنه عنه عن عمرو بن خالد فى باب تلقين المحتضرين الظاهر ان اسرائيل عن يونس فى [فى] سهو من النساخ بقرينة هذين الموضعين و لوجود اسرائيل بن يونس فى كتب الرجال والله اعلم عمرو بن ابى المقدام عنه عن الحرث الهمدانى فى [ست] فى ترجمة عمرو بن ميمون .

ابواسحق الفقيه هو ثعلبة بن ميمون صرح به الكشى كما تقدم فى ترجمة جميل «مح» .

ابواسحق الكاتب هو ابراهيم بن ابى حفص ثقة وقدتقدم «مح» .

ابواسحق النحوى هو ايضا ثعلبة بن ميمون «مح» .

ابواسحق الهمدانى [ن] تقدم كونه السبيعى فتامل «مح».

ابواسحق كنية لابراهيم بن هاشم و حازم بن الحسين وابراهيم بن اسحق وابراهيم بن الحكم و ابراهيم بن رجاء الشيبانى و ابراهيم بن سليمان وابراهيم بن صالح وابراهيم بن عمر اليمانى و ابراهيم بن محمد بن ابى يحيى و ابراهيم بن محمد بن بسام وابراهيم

بن محمد بن معروف و ابراهيم بن مهزيار و يزيد بن اسحق وعيسى بن ابراهيم و فى الاول اشهر «س» .

سيف بن عميرة عن ابى اسحق عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الرغبة والرهبة والتضرع . ابو محمد الحجال عن ابى اسحق عن ابى بكر الحضرمى فى [بص] فى باب التنفخ فى موضع السجود . الحسن بن على بن فضال عن ابى اسحق عن ميسر عن جابر فى [يب] فى باب ابتياع الحيوان . الحسن بن على الوشاء عن ابى اسحق عن جابر فى باب حدود الزناقريبا من الأخر .

ابو الاسد فى رواية فى [كش] انه ممن روى عن الرضا عليه السلام وانه خصى على بن يقطين «مح» .

ابو اسمعيل البصرى له كتاب عنه ابن ابى عمير [ست] «مح» .

ابو اسمعيل السراج اسمه عبدالله بن عثمان بن عمرو الفزارى فى الكافى فى صلوة الحوائج وكذا فى باب البئر يكون بجنب البالوعة «مح» .

محمد بن اسمعيل بن بزيع عن ابى اسمعيل السراج عن سكين بن عمار عن رجل من اصحابنا عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الطواف وفى [بص] فى باب من قطع طوافه لعذر وفى [فى] فى باب الرجل يطوف فتعرض له الحاجة . عنه عنه عن ابن مسكان عن ابى حمزة فى باب الدعا للكرب والهم . عنه عنه عن معوية بن عمار فيه . عنه عنه عن محمد بن ابى حمزة عن سعيد فى باب الاوقات والحالات التى يرجى فيها الاجابة . عنه عنه عن ابن مسكان عن ثابت ابى سعيدة عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب ترك دعاء الناس . عنه عنه عن على بن شجرة عن محمد بن مروان عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب التعقيب بعد الصلوة . عنه عنه عن هرون بن خارجة عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب صلوة الشكر وفى باب النوادر فى آخر كتاب الصلوة . عنه عنه قال قال معوية بن وهب واخذ بيدى وقال قال لى ابو حمزة واخذ بيدى قال قال لى الاصبغ بن نباته فى باب فضل المسجد الاعظم بالكوفة وكذا فى [يب] فى باب فضل الكوفة .

ابو اسمعيل الصايغ اسمه ثابت بن شريح.

ابو اسمعيل الصيقل الرازى روى ابو عمرو الحناط عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الصناعات وفى [بص] فى باب ما كره من انواع المعاش والاعمال وفى [يب] فى كتاب المكاسب. ابراهيم بن مسلم الحلوانى عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب اذا اراد الله ان يخلق المؤمن . ابن فضال عنه عن ابى يحيى الرازى فى [يب] فى باب الولادة والنفاس .

ابو اسمعيل الفراء له كتاب عنه القاسم بن اسمعيل [ست] «مح» . (كذا)

ابو اسمعيل الفراء له كتاب. القاسم بن اسمعيل عن عبيس بن هشام عنه [ست] «مح» .

ابو اسمعيل كنية لاسحق بن جندب و بكر بن الاشعث وحماد بن زيد وثابت بن شريح وميسر بن ابى البلاد ومحمد بن حميد ومحمد بن حيان ومحمد بن زياد الاشجعى ومحمد بن سالم بن شريح ومحمد بن مقلاص وعمرو بن غانم وكثير بن غاروند «س» .

ابو اسمعيل روى على بن الحكم عنه عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى [فى] فى باب لحوم الجلالات . على بن الحكم عن ابى اسمعيل عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب الصيد والذكاة .

ابو الاسود الدئلي اسمه ظالم بن عمرو او ظالم بن ظالم [ج]

ابو الأسود كنية لجميل بن عبد الرحمن وعمر بن محمد بن يزيد وجبير بن حفص وحميد بن الأسود وخلاد بن الاسود وعمر بن غياث و احمد بن علويه كما فى النجاشى عند ترجمة ابراهيم بن محمد بن سعيد و اما فى الفهرست عند ترجمة ابراهيم هذا ابن الأسود كما فى الرجال عند ترجمة احمد بن علويه «س».

ابو الاشعث اسمه محمد بن حماد المزنى «س».

ابو الاشهب اسمه جعفر بن الحارث «س».

العباس بن بكار عن ابى الأشهب عن ابى رجاء العطاردى قال خطب ابوذر و ذكرها بطولها فى [ست] فى ترجمة جندب بن جنادة.

ابو الأعز النخاس له كتاب رواه عنه الصدوق باسناده الى صفوان بن يحيى و ابن ابى عمير عنه «س».

عنه صفوان بن يحيى ومحمد بن ابى عمير فى مشيخة [يه] فى طريقه روى عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب ما ينجس الثوب والجسد على بن الحكم عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ابوال الدواب وارواثها.

ابو الأكراد اسمه على بن ميمون «س».

اسماعيل بن ابى بكر عن على ابى الأكراد عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الزيادات بعد باب الاجارات.

ابو امامة له صحبة و كان معوية وضع عليه الحراس لئلا يهرب الى على عليه السلام [ى] «مح».

ابو امية كنية لانس بن مالك ويوسف بن ثابت «س».

ابو ايوب الانبارى [لم • جش] الانبارى المدنى [ست] تحول الى بغداد له كتاب عنه احمد بن ابى عبدالله [ست • جش] «مح».

ابو ايوب الانصارى مشكور اسمه خالد [صه] ثم فيها اسمه خالد بن زيد [صه] «مح».

ابو ايوب الخزاز اسمه ابراهيم [صه] بن عثمان وقيل ابن عيسى «مح».

ابو ايوب المدنى عنه على بن محمد ماجيلويه بكتابه [جش] وكانه الانبارى «مح».

احمد بن ابى عبدالله عن على بن محمد بن سليمان عنه عن سليمان الجعفرى فى [يب] فى باب الصيد والذكاة وفى [فى] فى باب القنبرة وفى باب الهدهد. عنه عن على بن محمد عن ابى ايوب المداينى عن سليمان الجعفرى فيه على بن محمد القاسانى عنه عن سليمان بن جعفر الجعفرى فى باب الأترج. عن ابى ايوب المدنى مولى بنى هاشم عن داود بن عبدالله بن محمد الجعفرى فى باب مؤنة النعم فى كتاب الزكوة. عنه عن ابى ايوب سليمان بن مقبل المدينى عن سليمان بن جعفر الجعفرى فى باب فضل البنات فى كتاب العقيقة. محمد الذهلى عن ابى ايوب المداينى فى نسخة واخرى المدينى بغير الالف عن عبدالله بن عبدالرحمن فى باب احراز القوت فى كتاب المعيشة. احمد بن ابى عبدالله عن ابى ايوب المدنى فى نسخة واخرى المدينى عن سليمان الجعفرى فى باب جز الشيب فى كتاب الزى والتجمل. على بن محمد بن عبدالله عن احمد بن محمد عن ابى ايوب المدنى عن ابن ابى عمير فى باب رواية الكتب والحديث الظاهر ان ابا ايوب المدنى والمدينى والمدائنى والانبارى واحد بقرينة الراوى والمروى عنه والله اعلم.

ابو ايوب النحوى داود بن زربى عنه

قال بعث الى ابو جعفر المنصور فى [قى] فى باب الاشارة والنص على ابى الحسن موسى عليه السلام

ابو ايوب كنية لسليمان بن داود المنقرى و خالد بن رويد و منصور بن حازم و هلال بن مقلاص «س» .

ابو بحر سكن البصرة اسمه الضحاك [ل] «مح».

ابو بحر كنية الاحنف بن قيس و اقرع بن حابس «س» .

ابو بحير اسمه عبد الله بن النجاشى «س» .

ابو البختري سعيد بن فيروز [قى] فى اصحاب على عليه السلام من اليمن وقد تقدم عن عن [ى] انه سعد بن عمران او ابن فيروز «مح».

ابو البختري مؤدب ولد الحجاج [رى] «مح» .

ابو البختري وهب بن وهب «مح» .

محمد بن خالد البرقى عن ابى البختري عن ابى عبد الله عليه السلام فى [يب] فى باب صلوة الكسوف فى اواخر كتاب الصلوة عنه ابو عبد الله محمد بن خالد فى باب الجزية وكثيرا. ابن ابى عمير عن ابى البختري عن ابى عبد الله عليه السلام فى باب صلوة الأستسقاء. احمد بن ابى عبد الله عن ابيه عن محمد بن على عن ابى البختري عن ابى عبد الله عليه السلام فى [فى] فى باب الوان النعال .

ابو البختري اسمه سعد بن عمران «س» .

ابو بدر لم يذكر اسمه كوفى له كتاب يرويه عدة منهم محمد بن سنان [جش] ومحمد بن عيسى بن عبيد [ست] (وفى مقدمة ابن حجر ابو بدر شجاع بن الوليد فليتامل. خ) «مح» .

ابو بردة الأزدى من اصحاب على عليه السلام من اليمن فى [قى] و [صه] اسمه هانى كما تقدم وفى مقدمة ابن حجر ابو بردة بن نياز خال البراء بن عازب اسمه هانى و قيل الحرث وقيل غير ذلك «مح».

ابو بردة بن رجاء صفوان بن يحيى عنه عن ابى عبد الله عليه السلام فى [يب] فى باب الزيادات بعد باب الأنفال و فى باب احكام الارضين. ايوب بن نوح عن صفوان عن ابى بردة عن ابى عبد الله عليه السلام فى [بص] فى باب ما يكره به اجارة الأرضين .

ابو بردة ميمون روى ابو احمد فى نسخة واخرى ابو محمد الحسين بن عبد الرحمن الازدى قال حدثنا ابى قال حدثنا ابو بردة ميمون مولى بنى فزارة و كان فصيحا لازم ابان بن تغلب رحمه الله واخذ عنه فى [ست] فى ترجمة ابان بن تغلب .

ابو برزة من الاصفياء من اصحاب على عليه السلام [قى] غنه [صه] اسمه نضلة بن عبيد او عبيد الله كما تقدم وصرح به جماعة منهم البرقى فى [ل] «مح» .

ابو مريم الانصارى عن ابى برزة الاسلمى قال ولد للحسن بن على عليهما السلام مولود فى [فى] فى باب التهنية بالولد فى كتاب العقيقه.

ابو بريد العجلى روى عن ابى عبد الله عليه السلام فى [يه] فى باب الدين والقرض .

ابو بريرة اسمه نضلة بن عبد الله «س».

ابو برينة اسمه هبة الله بن احمد «س».

ابو بشر [قر] و فى [د] ابو يسر بن ابى فاخته فان صح فلعل اسمه ثوير وفى مقدمة ابن حجر ابو بشر عن سعيد بن جبير وطبقته اسمه جعفر بن ابى وحشية والله اعلم «مح» .

ابو بشر كنية لابان بن محمد و احمد

بن ابراهيم بن معلى واحمد بن محمد و مسعدة بن صدقة «س» .

ابو بشير [ل] «مح» .

حفص بن غياث عن ليث عن عبدالملك عن ابى بشير عن حفصة بنت سيرين عن ام سليمان عن ام انس بن مالك ان رسول الله صلى الله عليه وآله قال الحديث فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين وكذا فى [بص] فى باب تقديم الوضوء على غسل الميت الا ان فيه بدل بنت سيرين فى نسخة بنت بشير .

ابو بصير عبدالله بن محمد الأسدى [قر] و[كش] عنه عن ابى عبدالله عليه السلام «مح» .

ابو بصير ليث بن البختري المرادى روى عن الباقر والصادق والكاظم عليهم السلام كما تقدم «مح» .

ابو بصير يحيى بن القاسم او ابن ابى القاسم روى عن الباقر والصادق والكاظم عليهم السلام كما تقدم «مح» .

وقد ذكرنا مافيه مفصلا فى ترجمة يحيى بن القاسم فليرجع اليها .

ابو بصير يوسف بن الحرث روى عن الباقر عليه السلام «مح» .

ابو بصير كنية ليحيى بن القاسم و ليث بن البختري وقيل كنيتهما ابو محمد و عبدالله بن محمد الأسدى و يوسف بن الحارث و فى الاولين اشهر «س» .

وكنية يحيى بن القاسم وليث بن البختري ابو محمد ايضا على ماذكر فى ترجمتهما .

ابو بكر بن ابى سمال و هو ابراهيم بن ابى سمال ثقة واقفى كما مر واسم(١) ابى سمال محمد بن الربيع «مح» .

ابو بكر بن ابى شيبة له كتاب عنه احمد بن ميثم [ست] وفيه ايضا ابو بكر بن ابى شيبة له كتاب الصلوة وكتاب الفرايض رواهما ابن حصين عنه «مح» .

ابو بكر الارمنى الحسن بن على بن ابى حمزة عنه قال كتبت الى العبد الصالح عليه السلام فى [يب] فى باب الايمان والاقسام .

ابو بكر بن حزم الانصارى من اصحاب على عليه السلام من اليمن [قى] عنه [صه] عربى [ى] من خواصه [د] «مح» .

ابو بكر الحضرمى جرت له مناظرة حسنة مع زيد [صه] اسمه عبدالله بن محمد الحضرمى صرح به جماعة وتقدم ايضا محمد بن شريح الحضرمى يكنى ابا بكر فلينظر «مح» .

عمر بن ابى بكار عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب آخر من ان المؤمن كفو المؤمنة . عبدالكريم بن عمرو عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب ما احل للنبى صلى الله عليه وآله من النساء . ابن مسكان عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب الجمع بين الاختين . عنه الحسين بن المختار فى باب الرجل يحل جاريته لاخيه عنه محمد بن سنان فى باب الحد فى اللواط .

ابو بكر الرازى جعفر بن معروف قال كتبت الى ابى بكر الرازى فى زكوة الفطرة ان يكتب فى ذلك الى مولانا يعنى على بن محمد

---

١ – لايخفى ان محمد بن الربيع ليس اسما لأبى السمال بل هو اسم لأبى بكر والد ابراهيم بن ابى بكر بن ابى سمال كما هو معلوم عند من يلاحظ ترجمة الأسامى وكذا ابو بكر كما انه كنية ابراهيم كنية لأبيه أيضا بل هو بالاب اشهر ولم يتعرض له فى الكتاب ههنا ثم انه قد روى فى (فى) فى باب السواك عبدالله بن حماد عن ابى بكر بن ابى سمال عن ابى عبدالله ع و(ح) المراد اما ابراهيم او ابوه و لعل الأب اقرب والله اعلم .

عليهما السلام فى [يب] فى باب كمية الفطرة و فى [بص] فى باب كمية زكوة الفطرة .

ابو بكر بن عبدالله الاشعرى عبدالمطلب بن زياد عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب المسك .

ابو بكر بن علي بن ابى طالب عليه السلام قتل مع اخيه الحسين عليه السلام امه ليلى بنت مسعود بن خالد [سين] «مح» .

ابو بكر بن عيسى بن احمد العلوى. موسى بن طلحة عنه عن ابى الحسن الأول عليه السلام فى [يب] فى باب الصلوة على الأموات فى آخر كتاب الصلوة وفى [بص] فى باب المواضع التى يصلى فيها على الجنائز وفى [فى] فى باب الصلوة على الجنايز فى المساجد .

ابو بكر الفهفكى [دى] «مح» .

محمد بن يحيى در باب عن ابى بكر الفهفكى قال كتب الى ابو الحسن ابو محمد ابنى الحديث فى [فى] فى باب الاشارة والنص على ابى محمد عليه السلام .

ابو بكر القنانى [1] زاهد من اصحاب العياشى [لم] «مح» .

ابو بكر بن محمد روى احمد بن محمد بن عيسى عن الحسن بن يوسف فى نسخة واخرى الحسين عن اخيه عن ابيه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث نوح عليه السلام يوم القيمة اقول الصواب الحسين وهو الحسين بن سيف بن عميرة على مايظهر عند التامل فى ترجمة الحسين بن سيف والله اعلم .

ابو بكر الوراق اسمه احمد بن عبدالله بن احمد ثقة وقد تقدم «مح» .

ابو بكر كنية لعباد بن صهيب و عمر بن محمد بن سليم وفطر بن خليفه ومحمد بن ابراهيم بن يوسف ومحمد بن احمد بن محمد بن عبدالله و محمد بن اسحق بن يساز ومحمد بن جعفر بن محمد بن عبدالله ومحمد بن خلف ومحمد بن عمر بن محمد ومحمد بن القاسم البغدادى و احمد بن عبدالله بن احمد واحمد بن محمد بن السرى و داود بن ابى هند دينار واحمد بن بشر «س» .

ابو البلاد [قر] اسمه يحيى بن سليم و قبيل ابن سليمان وفى [ق] ابن ابى سليمان كما تقدم «مح» .

يحيى بن ابراهيم عن ابيه عن جده عن حبة العرنى قال قال امير المؤمنين عليه السلام فى [يب] فى باب النوادر فى كتاب الجهاد يحيى بن ابراهيم بن ابى البلاد عن ابيه عن جده ابى البلاد فى [فى] فى باب الانصاف والعدل وفى باب سقى الماء فى كتاب الزكوة .

ابو بلال الأشعرى مقل [جش] له كتاب عنه ابراهيم بن سليمان [ست. جش] «مح» .

ابو بلال المكى فى الكافى فى الصحيح عنه انه قال رأيت اباعبدالله عليه السلام طاف بالبيت ثم صلى فيما بين الباب والحجر الاسود ركعتين فقلت له ما رايت احدا منكم صلى فى هذا الموضع فقال هذا المكان الذى تيب فيه على آدم «مح» .

محمد بن ابى الصهبان عن محمد بن اسمعيل عن ابراهيم بن ابى البلاد قال حدثنى ابو بلال المكى قال رأيت اباعبدالله عليه السلام بعرفة اتى بخمسين نواة و كان يصلى بقل هو الله احد وصلى مائة ركعة بقل هو الله احد وضمها بآية الكرسى فقلت جعلت فداك مارأيت احدا صلى هذه الصلوة هيهنا فقال ماشهد هذا الموضع نبى ولا وصى نبى الا صلى هذه الصلوة فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج قريبا من الآخر . عنه ابراهيم بن ابى البلاد فى [فى] فى باب حج

١- القنانى بالكسر نهر بسواد العراق (ق) .

آدم عليه السلام ابراهيم بن ابى البلاد عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب حج الانبياء عليهم السلام .

ابو تراب اسمه حماد بن صالح «س» .

معوية بن وهب عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب كراهية مبايعة المضطر روى هذا الخبر بعينه معوية بن وهب عن ابى ايوب عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب فضل التجارة والله اعلم بالصواب.

ابو ثمام اسمه حبيب بن اوس «س» .

على بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه عن ابى ثمامة صاحب ابى جعفر الثانى عليه السلام فى مشيخة [يه] فى طريق ابى ثمامة وثمامة بالمثلثه والهاء فيه. عبدالكريم الهمدانى عن ابى ثمامه عن ابى جعفر الثانى عليه السلام فى باب لبس الصوف فى كتاب الزى والتجمل ، عبدالكريم من اهل همدان عن رجل يقال له ابو ثمامة عن ابى جعفر الثانى عليه السلام فى [يب] فى باب الديون واحكامها وروى عن ابى ثمامة قال قلت لابى جعفر الثانى عليه السلام فى [يه] فى باب الدين والقرض وثمامة بالمثلثه فى الموضعين الأخيرين عبدالكريم من اهل همدان عن ابى ثمامة قال قلت لابى جعفر الثانى عليه السلام فى [فى] فى باب الدين

ابو ثابت اسمه ايمن بن يعلى (ليلى خ) «س» .

ابو الجارود زياد بن المنذر تقدم «مح» .

ابو جبل من اصحاب الكاظم عليه السلام واقفى [صه ٠ جخ ٠ د] الاان فيه ابو حبل بالحاء المهملة والباء المفردة «مح» .

ابو الجحاف وابو حيان قال ابن عقدة انهما ثقتان [صه] تقدم واسمه داود بن ابى عوف «مح» .

ابو جحيفة [ى] «مح» .

ابو جحيفة بضم الجيم وهب بن عبدالله السوائى من اصحاب على عليه السلام من مضر [قى] عنه [صه] «مح» .

ابو جرير الرواسى . ابن محبوب عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات . عنه عنه عن ابى الحسن موسى عليه السلام فى [فى] فى باب السجود والتسبيح والدعاء فيه .

ابو جرير القمى [ظم ٠ ضا] روى الكشى عن محمد بن قولويه عن سعد عن احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن حمزة بن اليسع عن زكريا بن آدم ان الرضا عليه السلام ترحم عليه ومحمد بن حمزة لا اعرفه [صه] قلت كانه ابو طاهر بن حمزة بن اليسع الاشعرى الثقة الآتى ثم فيها ايضا ابو جرير القمى وجه يروى عن الرضا عليه السلام اسمه زكريا بن ادريس بن عبدالله انتهى واعلم انه ان روى عن الصادق عليه السلام فهو زكريا بن ادريس وان روى عن الكاظم او الرضا عليهما السلام فمشترك بينه و بين زكريا بن عبدالصمد لكن كلاهما معتمدان والاخير مصرح بالتوثيق والذى فى [كش] يحتملهما والله اعلم «مح» .

ويظهر من كتاب الروضة من الكافى فى حديث نوح عليه السلام ان ابا جرير كنية لمحمد بن عبيدالله ايضا «س» .

محمد بن سنان عن ابى جرير القمى وهو محمد بن عبيدالله وفى نسخة عبدالله عن ابى الحسن عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث اخر لنوح عليه السلام يوم القيمة اسمعيل بن مهران عن ابى جرير القمى عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى اواخر كتاب المكاسب

وفى [فى] فى باب الهدية فى كتاب المعيشة. احمد بن محمد بن ابى نصر عن ابى جرير القمى عن الرضا عليه السلام فى باب لبس الصوف فى كتاب الزى والتجمل. سعد بن سعد عن ابى جرير عن ابى الحسن عليه السلام فى باب المملوك يعتق وله مال و فى [بص] فى باب من اعتق مملوكا له مال وفى [يب] فى باب العتق روى هذا الخبر بعينه سعد بن سعد عن ابى جرير فى نسخة واخرى عن حريز عن ابى الحسن عليه السلام فى [يه] فى باب نوادر العتق الظاهر ان حريز فيه سهو من النساخ بقرينة اتحاد الخبر والراوى والمروى عنه والله اعلم. صفوان بن يحيى عن ابى جرير القمى عن ابى الحسن عليه السلام فى باب ما احل الله عزوجل من النكاح وفى [فى] فى باب فى ان الامام متى يعلم ان الامر قد صار اليه. ابن مغيرة عن ابى جرير القمى عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب تقديم النوافل و تأخيرها. ابن ابى عمير عن ابى جرير القمى عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب فرض الحج والعمرة و فى [بص] فى باب ان فرض الحج مرة واحدة و فى [يب] فى باب وجوب الحج. على بن ادريس بن محمد فى نسخة واخرى عن محمد عن اخيه ابى جرير عن ابى الحسن موسى عليه السلام فى باب احكام السهو من ابواب الزيادات. عثمان بن عيسى عن ابى جرير عن الاصبغ بن نباته فى باب فضل التجارة. يونس بن عبدالرحمن عن ابى جرير القمى عن العبد الصالح عليه السلام فى باب الحوامل والحمول بعد باب القصاص. على بن ابراهيم بن هاشم عن ابيه عن ابى جرير بن ادريس صاحب موسى بن جعفر عليهما السلام فى مشيخة [يه] فى طريقه. اقول كلما روى ابراهيم بن هاشم او صفوان بن يحيى او احمد بن ابى عبدالله عن ابيه عن ابى جرير القمى عن ابى الحسن موسى او الرضا عليهما السلام فهو زكريا بن ادريس فقول «مح». ثم فيها ايضاً ابو جرير القمى [الخ] لا يصح على اطلاقه والله اعلم وان اردت زيادة الايضاح فلترجع الى ترجمة زكريا بن ادريس.

ابو الجعد مولى ابن عطية [ى] «مح».

ابو الجعد اسمه احمد بن عامر «س».

ابو جعدة من اصحاب الكاظم عليه السلام واقفى [صه. جخ] «مح».

ابو جعدة الأشجعى [ى] «مح».

ابو جعفر احمد بن صالح بن سعيد المكى روى ابو على اسمعيل بن حاتم فى نسخة واخرى ابو اسمعيل بن حاتم بدون لفظة على عنه عن عمرو بن ابى حفص فى نسخة واخرى عمر بدون الواو فى مشيخة [يه] فى طريق ابى سعيد الخدرى.

ابو جعفر الأحول محمد بن على بن النعمان مؤمن الطاق «مح».

ابو جعفر بن ابى عوف بخارى من اصحاب العياشى [لم] «مح».

ابو جعفر البصرى [ج] روى الكشى عن على بن محمد القتيبى قال حدثنى الفضل بن شاذان قال حدثنى. ابو جعفر البصرى وكان ثقة فاضلا صالحا [صه] «مح».

ابو جعفر الخثعمى محمد بن حفص التميمى عنه عن امير المؤمنين عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث قوم صالح عليه السلام.

ابو جعفر شاه طاق له كتاب عنه احمد بن زيد الخزاعى [ست] الظاهر انه ابو جعفر مؤمن الطاق والله اعلم «مح».

ابو جعفر الصايغ. على عن ابيه عن الحسن بن على عنه عن محمد بن مسلم فى كتاب الروضة بعد حديث نوح عليه السلام يوم القيمة.

ابو جعفر الفزارى احمد بن النضر عنه

عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الحلف فى الشراء والبيع وفى [يب] فى باب فضل التجارة.

ابو جعفر بن الفقيه امير كا بن ابى اللحيم المصدرى المقيم بقرية جنبدقها الشيخ معين الدين عالم صالح [جب].

ابو جعفر المدايني [قر] «مح».

محمد بن شعيب عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب معرفة الجود والسخا فى كتاب الزكوة.

ابو جعفر كنية لاحمد بن محمد بن عيسى بن عبدالله ومحمد بن على بن الحسين بن بابويه ومحمد بن الحسن بن على الطوسى ومحمد بن يعقوب الكلينى واحمد بن محمد بن خالد البرقى ومحمد بن اسمعيل بن بزيع ومحمد بن الحسن الصفار ومحمد بن الحسين بن ابى الخطاب و احمد بن ابى زاهر و احمد بن ابى بشر واحمد بن جعفر بن محمد و احمد بن الحسين بن سعيد و احمد بن الحسين بن عبدالملك و احمد بن القاسم واحمد بن الحسين بن عمرو واحمد بن عبدالله بن مهران واحمد بن محمد بن ابى نصر البزنطى واحمد بن محمد بن زيد واحمد بن هلال واحمد بن يحيى بن حكيم وحمدان بن المعافا و عيسى بن ماهان و محمد بن احمد بن ابى قتادة ومحمد بن احمد بن بشير ومحمد بن احمد بن خاقان و محمد بن احمد بن عبدالله بن مهران ومحمد بن احمد بن محمد و محمد بن احمد بن محمد بن رجاء ومحمد بن احمد بن يحيى ومحمد بن يحيى العطار ومحمد بن اسلم ومحمد بن اورمة ومحمد بن بندار و محمد بن جرير بن رستم الآملى و محمد بن جرير صاحب التاريخ ومحمد بن جعفر بن احمد ومحمد بن حسان الرازى و محمد بن الحسن بن ابى سارة ومحمد بن الحسن بن زياد الميثمى ومحمد بن الحسن بن شمون ومحمد بن الحسين بن هرون ومحمد بن الحسين بن سعيد ومحمد بن الحسين بن حفص ومحمد بن الحسين بن سعيد ومحمد بن حفص بن عمرو ومحمد بن حكيم و محمد بن حمران و محمد بن الخليل البغدادى ومحمد بن سلمة بن ارتبيل و محمد بن سنان الزاهرى و محمد بن صدقة و محمد بن عبدالله بن جعفر و محمد بن عبدالله بن محمد ومحمد بن عبدالله بن مهران و محمد بن عبدالحميد ومحمد بن عبدالرحمن بن قبة ومحمد بن عثمان بن سعيد و محمد بن على بن ابى شعبه و محمد بن على بن ابراهيم بن موسى ومحمد بن على الشلمقانى و محمد بن على بن عبدك و محمد بن على بن محبوب ومحمد بن على بن احمد ومحمد بن على بن النعمان ومحمد بن عيسى بن عبيد و محمد بن فضيل بن كثير ومحمد بن مسلم بن رباح ومخمد بن المفضل ومحمد بن موسى خوراء و محمد بن موسى بن عيسى ومحمد بن وليد الخزاز ويحيى بن العلا «س».

ابو جميل روى احمد بن محمد بن عبدالله عنه عن اسمعيل بن ابى اويس فى [فى] فى باب النوادر فى كتاب الاحكام.

ابو جميلة [ى] «مح».

ابو جميلة عنبسة بن جبير روى عنه عبد الأعلى فى المجهولين من اصحاب على عليه السلام [قى] عنه [صه] «مح».

ابو جميلة المفضل بن صالح ضعيف كما تقدم «مح».

حسين بن سيف عن ابى جميلة عن عبيد بن زرارة فى [فى] فى باب الاستغفار فى كتاب الدعاء. احمد بن الحسين عن ابى سعيد عن ابى جميلة البصرى قال كنت مع يونس بن عبدالرحمن فى [يب] فى اواخر كتاب الذبائح والأطعمة.

ابو جنادة الاعمى واقفى [ظم] عنه ابن

ابى الخطاب بكتابه [جش] «مح» .

ابو جنادة اسمه الحصين بن المخارق «س».

احمد بن محمد بن خالد عن ابى جنادة الحصين بن المخارق بن عبدالرحمن بن ورقاء بن حبشى بن جنادة السلولى صاحب رسول الله صلى الله عليه وآله عن ابى الحسن الأول عليه السلام فى كتاب الروضة بعد خطبه ثانية لامير المؤمنين عليه السلام بعد حديث الناس يوم القيمة هذا الخبر لا يخلو من ارسال فتنبه .

ابو جندب بن عمرو الذى عقر الجمل [ى] وفى [د] بن عبد [ى] عقر الجمل «مح» .

ابو الجوزا هو منبه بن عبدالله ثقة [صه] «مح» .

عنه محمد بن الحسن الصفار فى مشيخة [يه] فى طريقه .

ابو الجوشا صاحب راية امير المؤمنين عليه السلام يوم خرج من الكوفة الى صفين ودفع راية المهاجرين الى نوح بن الحرث بن عمرو المخزومى ودفع راية الأنصار الى قرظة بن كعب ودفع راية كنانة الى عبدالله بن بكير بن عبديائيل ودفع راية هذيل الى عمرو بن ابى عمرو الهذلى وراية همدان الى رفاعة بن ابى رفاعه الهمدانى و خرج على مقدمته ابو ليلى بن عمرو وابو سمرة بن ذويب [ى] «مح» .

ابو الجهم بن الحرث وقيل اسمه عبدالله [ل] وفى مقدمة ابن حجر ابو جهيم بن الحرث بن الصمة قيل اسمه عبدالله و ابو الجهم يقال لبكير بن اعين ايضاً «مح» .

ابو الجهم اسمه ثوير بن ابى فاخته «س» .

احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عن ابى الجهم عن موسى بن بكر فى [فى] فى باب معرفة الجود والسخا فى كتاب الزكوة وفى باب البخل والشح فيه . وعن ابى خديجة فى باب بيع اللقيط وولد الزنا . محمد بن خالد عن ابى الجهم عن ابى خديجة فى [بص] فى باب ثمن المملوك الذى يولد من الزنا . احمد بن ابيعبدالله عن ابيه عن ابى الجهم عن ابى خديجة فى [يب] فى باب ابتياع الحيوان . محمد بن خالد عن ابى الجهم عن رفاعة فى [بص] فى باب النهى عن صيد الجرى والمار ماهى . الحسين بن سعيد عن ابى الجهم عن ابى خديجة فى [يب] فى باب الزيادات فى القضايا والأحكام . محمد بن ميسر عن ابى الجهم عن عن ابى عبدالله عليه السلام فى اواخر باب الطواف وفى [فى] فى باب نوادر الطواف .

ابو الجيش اسمه مظفر [صه] «مح» .

مظفر بن محمد «س» .

ابو حاتم اسمه محمد بن ادريس الحنظلى «س» .

ابو حاتم روى سهل بن زياد عن احمد بن محمد عن مثنى عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب تحليل المطلقه فى كتاب النكاح .

ابو الحرث اسمه كثير بن كلثم «س» .

ابو الحرث روى مقاتل بن مقاتل عن ابى الحارث قال سئلته يعنى الرضا عليه السلام فى [يب] فى باب نوافل الصلوة فى السفر وفى [فى] فى باب التطوع فى السفر . على بن اسباط عن ابى الحرث قال سئلت الرضا عليه السلام فى [بص] فى باب كراهية الصلوة فى الأبريسم المحض وفى [يب] فى باب ماتجوز الصلوة فيه من اللباس .

ابو حازم [قر] «مح» .

ابو حازم اسمه ميسرة بن حبيب «س» .

ابو حامد كنية لاحمد بن ابراهيم المراغى وسليمان بن عبدالله وفى الاول اشهر «س» .

ابو حبيب الاسدى فى الحديث المكمل ثلثين فى[يب] عنه عن ابى عبدالله عليه السلام «مح» .

جعفر بن بشير الأسدى عن ابى عبدالله عليه السلام فى[يب] فى باب الاحداث الموجبة للطهارة وفى[بص] فى باب الرعاف من ابواب ما ينقض الوضوء .

ابو حبيب ناجية . عنه مثنى الحناط فى مشيخة [يه] فى طريقه وقال ابو حبيب ناجية لابى عبدالله عليه السلام فى[يه] فى باب المصلى يريد الحاجة فى نسخة واخرى ابو حبيب فاخته بالفاء ولعل الاول هو الصواب بقرينة المشيخة والله اعلم .

ابو حبيب النباجى له كتاب عنه ابن مسكان [جش] يحتمل ان يكون هو الأسدى «مح» .

ابو حبيب النباجى له كتاب روى عنه ابن مسكان [جش] وفى مشيخة الفقيه ابو حبيب بن ناجية روى عنه المثنى الحناط و فى بعض نسخه ابو حبيب ناجية ويحتمل ان يكون ما نقلناه من النجاشى وما نقلناه من مشيخة الفقيه واحدا «س» .

ابن ابى عمير عن ابى حبيب عن محمد بن مسلم فى[يه] فى باب الاباق . على بن ابراهيم عن ابيه عن ابى حبيب عن محمد بن مسلم فى[فى] فى باب ما يجب فيه التعزير وفى[يب] فى باب من الزيادات فى كتاب الحدود .

ابو حيش اسمه تميم بن عمرو «س» .

ابو الحجاج روى عنه عثمان بن عيسى [قر] «مح» .

ابو الحجاج اسمه عبيدالله بن صالح «س» .

ابو حجر الاسلمى روى محمد بن سليمان الديلمى عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى[فى] فى باب زيارة النبى صلى الله عليه وآله روى هذا الخبر بعينه محمد بن سليمان الديلمى عن ابى يحيى الاسلمى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب فضل زيارة رسول الله صلى الله عليه وآله اعلم بالصواب . ✕ والله

ابو حذيفة اسمه اسحق بن بشر «س» .

ابو الحراسمه اديم بن الحر «س» .

جعفر بن بشير عن ابان عن ابى الحر عن ابى عبدالله عليه السلام فى[فى] فى باب ما يهدى الى الكعبة .

ابو حسان الانماطى [قر] «مح» .

ابو حسان العجلى [قر] «مح» .

ابو حسان كنية لجميل بن زيد وموسى بن عبيدة «س» .

ابو الحسن الاحمسى جعفر بن بشير عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى[فى] فى باب لبس الحرير فى كتاب الزى والتجمل . على بن الحكم عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب ما يجوز للمحرمة ان تلبسه من الثياب وفى[يب] فى باب ما يجب على المحرم اجتنابه . عبدالله بن سنان عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الأمر بالمعروف والنهى عن المنكر و فى[فى] فى باب كراهية التعرض لما لا يطيق فى كتاب الأمر بالمعروف .

ابو الحسن الازدى عمرو بن شداد روى على بن اسباط عن ثعلبة عنه عن عمار بن موسى فى[يه] فى باب ان الانسان احق بماله مادام حيا . عنه عن ثعلبة عن ابى الحسين فى نسخة و واخرى الحسن عمر بن شداد الأزدى عن عمار بن موسى فى[يب] فى باب الرجوع فى الوصية ولعله الساباطى الآتى .

ابو الحسن الأصبهانى القاسم بن محمد

الجوهري عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب الالبان في كتاب الأطعمة . محمد بن عيسى عن يونس عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في باب الكتمان وفي باب النميمة .

ابو الحسن الأنباري ابن ابي عمير عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب التحميد والتمجيد في كتاب الدعاء .

ابو الحسن البجلي عبدالله بن عثمان عنه عن عبيدالله الوصافي في باب حق الجوار في كتاب العشرة .

ابو الحسن الحذا . ابن ابي عمير عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في باب كراهيه قذف من ليس على الأسلام في كتاب الحد وفي [يب] في باب القرية والسب .

ابو الحسن بن الحصين ينزل الاهواز ثقة [دى] ويأتي عن [صه] و [ج] ابو الحصين وهو الصواب «مح» .

ابو الحسن الخزاز روى الوشاء عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [يب] في باب الكفالات والضمانات .

ابو الحسن بن داود وهو محمد بن احمد بن داود تقدم انه ثقة «مح» .

ابو الحسن الدلال . احمد بن محمد بن ابي نصر عن اسمعيل قال حدثني ابو الحسن الدلال عن يحيى بن عبدالله عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب تربيع القبر .

ابو الحسن الرسان هرون بن الخطاب عنه عن جعفر بن محمد عليهما السلام في [في] في باب العنب .

ابو الحسن زكريا بن يحيى داود بن فرقد عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في باب حجج الله على خلقه في آخر كتاب التوحيد .

ابو الحسن الساباطي . ثعلبة بن ميمون عنه عن عمار بن موسى في [يه] في باب في ان الانسان احق بماله مادام فيه شيء من الروح وفي [بص] في باب النهي عن بيع الذهب بالفضة وفي [يب] في باب بيع الواحد بالاثنين . عنه عن ابي الحسن في نسخة واخرى ابي الحسين الساباطي عن عمار بن موسى في باب الرجوع في الوصية . عنه عن ابي الحسن الساباطي عن عمار بن موسى في [في] في باب ان صاحب المال احق بماله مادام حيا الظاهر انه الازدي المتقدم بقرينة الراوي والمروي عنه واتحاد الاخبار التي رويا والله اعلم .

ابو الحسن الشامي . ابن محبوب عنه عن بريد في [يب] في باب الحد في القرية والسب وفي [بص] في باب من قذف جماعة .

ابو الحسن عشابة روى عنه حميد حديثا واحدا [لم] «مح» .

ابو الحسن العطار . ابو خالد القماط عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب فرض طاعة الأئمة عليهم السلام .

ابو الحسن علي بن بلال [دى] «مح» .

محمد بن عيسى اليقطيني عن علي بن مهزيار (وخ) عن ابي الحسن في نسخه واخرى (وخ) عن ابي الحسين قال كتبت الى ابي الحسن الثالث عليه السلام في [يب] في باب الوقوف والصدقات روى هذا الخبر بعينه محمد بن عيسى اليقطيني عن علي بن مهزيار عن ابي الحسين [الخ] في [يه] في باب الوقف والصدقه الظاهر ان الصواب من هذه النسخ محمد بن عيسى اليقطيني عن علي بن مهزيار وعن ابي الحسن [الخ] بقرينة رواية محمد بن عيسى عن ابي الحسن علي بن بلال عن ابي الحسن الثالث عليه السلام مكاتبة كثيرا و بقرينة اتحاد الخبر ايضا والله اعلم و ابو الحسن كنية لعلي بن بلال بن ابي معوية المهلبي الأزدي ايضا .

ابو الحسن الليثي له كتاب عنه هرون بن مسلم [ست] «مح» .

علي بن يعقوب الهاشمي عن مروان بن مسلم عن ابي الحسن عن ابي عبدالله عليه السلام في [يب] في باب زكوة الذهب الظاهر منه انه روى مروان بن مسلم ايضا عن ابي الحسن الليثي وهو عن ابيعبدالله عليه السلام والله اعلم.

ابو الحسن المدايني عامي المذهب كثير التصانيف [صه ٠ ست] في السير له كتاب الخونة لامير المؤمنين عليه السلام [ست] «مح» .

ابو الحسن المكفوف هو علي بن خليد وقد تقدم «مح».

ابو الحسن الموصلي روى عن ابي عبدالله عليه السلام روى عنه احمد بن محمد بن ابي نصر في الكافي كثيراً «مح» .

احمد بن محمد بن ابي نصر عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [فى] في باب الكون والمكان وفي باب ابطال الرؤية وكثيرا .

ابو الحسن الميموني له كتاب الحج [ست ٠ جش] مضطرب جدا [صه ٠ جش] كان قاضيا بمكة سنين كثيره قرات هذا الكتاب عليه [جش] «مح» .

ابو الحسن النهدي له كتاب عنه محمد بن علي بن محبوب [ست ٠ جش] «مح» .

عنه الحسن بن علي الوشاء في مشيخة [يه] في طريقه . محمد بن يحيى عن موسى بن الحسن عنه في [فى] في باب بعد باب في كم يعاد المريض وفي باب القول عند رؤية الجنازة .

ابو الحسن كنية لعبد العزيز بن عبدالله و علي بن ابي حمزة البطائني و علي بن ابي صالح و علي بن ابي سهل و علي بن ابي قرة وعلي بن ابي القاسم وعلي بن ابراهيم بن محمد وعلي بن ابراهيم بن هاشم وعلي بن احمد بن الحسين وعلي بن احمد بن علي وعلي بن اسحق بن عبدالله وعلي بن اسمعيل بن شعيب وعلي بن احمد بن نصر وعلي بن اسباط و علي بن بلال البغدادي وعلي بن بلال بن ابي معوية وعلي بن جعفر القمي و علي بن جعفر بن محمد و علي بن حسان الواسطي وعلي بن الحسن بن محمد و علي بن الحسن بن رباط و علي بن الحسن بن علي بن فضال و علي بن الحسن بن الحجاج و علي بن الحسين بن علي المسعودي و علي بن الحسين بن علي الطبري وعلي بن الحسين بن موسى بن بابويه وعلي بن الحكم بن الزبير وعلي بن خليد وعلي بن رياب وعلي بن سعيد بن رزام وعلي بن سليمان بن الحسن وعلي بن يوسف وعلي بن صالح وعلي بن عبدالله بن محمد وعلي بن عبيدالله بن علي وعلي بن علي وعلي بن عبدالله بن عمران وعلي بن عبدالله بن محمد وعلي بن عبدالله العطار وعلي بن عبدالله بن غالب وعلي بن عبدالرحمن وعلي بن عقبة و علي بن عمر الاعرج وعلي بن كردين وعلي بن الفضل وعلي بن محمد بن ابراهيم بن ابان وعلي بن محمد بن جعفر وعلي بن محمد بن شيران و علي بن محمد بن شقر وعلي بن محمد بن عبدالله وعلي بن محمد بن العباس وعلي بن محمد بن العدوي و علي بن محمد بن محمد و علي بن محمد بن علي بن سعيد وعلي بن محمد بن علي بن عمر وعلي بن محمد بن فيروزان وعلي بن محمد بن القتيبة وعلي بن محمد الكرخي وعلي بن محمد بن يوسف وعلي بن منصور وعلي بن مهزيار و علي بن مهدي وعلي بن ميمون وعلي بن النعمان وعلي بن هاشم وعلي بن يقطين ومحمد بن ابراهيم بن يوسف ومحمد بن احمد بن محمد ومحمد بن

احمد بن داود و محمد بن احمد بن عبيدالله الهاشمي ومحمد بن احمد بن زاهد و محمد بن احمد بن مخزوم و محمد بن جعفر بن محمد بن جعفر و محمد بن الحسين بن سفرجلة و محمد بن الحسين بن موسى و محمد بن داود بن سليمان و محمد بن عبدالله بن سعيد و محمد بن موسى بن يعقوب و محمد بن سعيد الكشي و محمد بن يحيى الفارسي ومعلى بن محمد و معوية بن وهب البجلي و موسى بن جعفر بن وهب وموسى بن الحسن بن عامر وموسى بن الحسن بن محمد و نصر بن عامر وهرون بن يحيى واحمد بن محمد بن ابي الغرائب واحمد بن محمد بن داود واحمد بن محمد بن علي بن عمر و احمد بن محمد بن عمران و احمد بن محمد بن عيسى القسري واحمد بن النضر وثوير بن عمارة وجبلة بن عياض وحمدويه بن نصير وحمران بن اعين وحمزة بن زياد والعباس بن علي وحنظلة بن زكريا ودارم بن قبيصة وزرارة بن اعين وسعدان بن مسلم وسلام بن محمد و سيف بن سليمان «س».

ابوالحسين بن ابي جيد هو علي بن احمد بن ابي جيد و قد يعد حديثه حسنا بل صحيحا «مح».

واخبرني به ايضا الحسين بن عبيدالله و كذا ابوالحسين بن ابي جيد في مشيخة [يب] في طريق محمد بن يحيى العطار و اخبرنا به ابوالحسين بن ابي جيد عن محمد بن الحسن بن الوليد في [ست] في ترجمة احمد بن محمد بن ابي نصر.

ابوالحسين بن ابي طاهر الطبري و قيل اسمه علي بن الحسين روى عن ابي جعفر الاسدي وعن جعفر بن محمد بن مالك وهو من غلمان العياشي [ست . لم] له كتاب مداواة الجسد لحيوة الابد [ست] تقدم انه ثقة «مح».

ابوالحسين الاسدي رضي الله عنه «مح».

علي بن احمد بن موسى و محمد بن احمد السنائي والحسين بن ابراهيم بن احمد بن هشام المؤدب في نسخة واخرى المؤذن رضي الله عنهم عن ابي الحسين محمد بن جعفر الأسدي الكوفي رضي الله عنه في مشيخة [يه] في طريقه وفي رواية ابي الحسين الأسدي رضي الله عنه عن الصادق عليه السلام في [يه] في باب سجدة الشكر الظاهر ان هذه الرواية مرسلة لبعد زمان الصادق عليه السلام عن زمانه كثيرا على ما يظهر من ترجمة محمد بن جعفر بن محمد بن عون وفي رواية ابي الحسين الاسدي رضي الله عنه قال قال الصادق عليه السلام في باب ثواب معانقة الحاج و هذه الرواية ايضا مرسلة وفي رواية ابي الحسين محمد بن جعفر الاسدي رضي الله عنه عن الصادق عليه السلام في باب ابطال الشهادة على الحيف وكذا هذه.

ابوالحسين الاشعري هما واحد كما صرح به في اسانيد الفقيه وان الاسم محمد بن جعفر والظاهر انه محمد بن جعفر بن محمد بن عون الاسدي الذي يقال له محمد بن ابي عبدالله ايضا وهو احد الابواب كما تقدم ذكره ابن بابويه في الفقيه وانه وجد في رواياته فيما ورد عليه من الشيخ ابي جعفر محمد بن عثمان العمري قدس الله روحه «مح».

ابوالحسين الساباطي. ثعلبة بن ميمون عنه عن عمار بن موسى الساباطي في [يب] في باب بيع الواحد بالاثنين و في باب الرجوع في الوصية وقد تقدم ابوالحسن الساباطي الظاهر انه هو بقرينة رواية ثعلبة بن ميمون عنه وروايته عن عمار بن موسى الساباطي و اتحاد الأخبار والله اعلم.

ابو الحسين السوسنجردي من عيون اصحابنا و صالحيهم المتكلمين له كتاب فى الامامة و كان قد حج على قدمه خمسين حجة [صه ٠ جش] فى محمد بن عبد الرحمن بن قبة اسمه محمد بن بشر «مح» .

ابو الحسين العلوى جليل من اهل نيشابور كما ياتى فى اخيه ابى على «مح» .

ابو الحسين بن معمر الكوفى له كتب منها كتاب قرب الاسناد ذكره ابن النديم [ست] «مح» .

ابو الحسين الملبذى من اهل سرخس من اهل الادب و المعرفة فى وقت الظاهرية [لم] «مح» .

ابو الحسين المهلوس العلوى الموسوى رضى الله عنه ظاهر العلامة فى ترجمة محمد بن عبد الرحمن بن قبة الأعتماد عليه والله اعلم «مح» .

ابو الحسين النخعى ايوب بن نوح بن دراج الثقة كما تقدم «مح» .

موسى بن القاسم عن ابى الحسين النخعى عن ابن ابى عمير فى [يب] فى باب الكفارة عن خطاء المحرم . عنه عنه عن عبد الرحمن بن الحجاج فى [بص] فى باب من رمى صيدا يؤم الحرم . عنه عنه عن حنان بن سدير فى باب من نسى ركعتى الطواف وعن عبيد بن الحرث فى باب انه يستحب الاطالة عند الصفا . وعن ابن ابى عمير فى باب من نسى السعى بين الصفا والمروة . وعن معوية بن عمار فى باب العدد الذى يجزى عنهم البدنة . وعن صفوان بن يحيى فى باب من لم يجد الهدى واراد الصوم وقد ذكرنا فى ترجمة ايوب بن نوح ايضاً .

ابو الحسين بن هلال من اصحاب ابى الحسن الثالث عليه السلام ثقة [صه ٠ جخ] «مح» .

محمد بن عيسى اليقطينى عن على بن مهزيار (وخ) عن ابى الحسين فى نسخة واخرى (وخ) عن ابى الحسن قال كتبت الى ابى الحسن الثالث عليه السلام فى [يب] فى باب الوقوف والصدقات وروى هذا الخبر بعينه محمد بن عيسى اليقطينى عن على بن مهزيار عن ابى الحسين قال كتبت الى ابى الحسن الثالث عليه السلام فى [يه] فى باب الوقف والصدقة و قد بينا الصواب فى ترجمة ابى الحسن على بن بلال والله اعلم .

ابو الحسين كنية لعلى بن محمد بن جعفر وعلى بن وصيف و كليب بن معوية و على بن احمد بن محمد بن ابى جيد و مالك بن عطية و محمد بن بحر و محمد بن بشر الحمدونى و محمد بن جعفر بن عون و محمد بن العباس بن وليد و محمد بن على بن الفضل و محمد بن على بن معمر و منصور بن العباس و عثمان بن زياد و يحيى بن الحسن و يحيى بن زكريا النرماشيرى و محمد بن محمد بن يحيى و احمد بن الحسن بن على بن فضال و احمد بن الحسين بن عبيد الله و احمد بن داود بن على و احمد بن محمد بن على و احمد بن ميثم و اسحق بن الحسن و آدم بن المتوكل و ايوب بن نوح و بسطام بن سابور و رجاء بن يحيى و زيد بن على عليه السلام و سعيد بن ابى الجهم [س] .

ابو الحصين الاسدى له كتاب عنه القاسم بن اسمعيل [ست] «مح» .

ابو الحصين بن الحصين الحصينى من اصحاب ابى جعفر الجواد عليه السلام ثقة [صه ٠ جخ] وهو من اصحاب ابى الحسن الثالث عليه السلام ايضاً نزل الاهواز [صه] لكن فى اصحابه عليه السلام ابو الحسن (ابو الحسين ظ) كما تقدم «مح» .

ابو حفص الاعشى . الحسن بن على بن

النعمان عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب من لم يناصح اخاه المومن .

ابو حفص الرمانى له كتاب عنه القاسم بن اسمعيل [ست] ثم ذكره و قال له كتاب القاسم بن اسمعيل عن عبيس بن هشام عنه قلت اسمه عمر ثقة «مح».

ابو حفص كنية لعمر بن ابان و عمر بن عسكته وعمر بن هرون وعمر الرمانى و عمر بن حفص وعمر بن سعيد «س» .

ابو حفص العطار شيخ من اهل المدينة جعفر بن محمد الهاشمى عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب القول عند دخول المسجد

ابو حفص الكلبى . على بن الحكم عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب فضل الجهاد. سيف بن عميرة عن ابى حفص عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب تطهير الثياب . فضالة عن ابان عن سلمة عن ابى حفص عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات .

ابو الحكم كنية لهشام بن سالم وعمار بن اليسع «س» .

ابو حكيم كنية لمعويه بن حكيم وزيد بن عبدالله ودينار الازدى «س» .

ابو حماد كنية لربيع بن عاصم وزريق بن دينار والمفضل بن سعيد «س» .

ابو الحمراء خادم رسول الله صلى الله عليه وآله [ى ٥ قى ٥ ل] قيل انه مولى النبى صلى الله عليه وآله «مح» .

ابو حمران اسمه موسى بن ابراهيم «س» .

ابو حمزة الثمالى ثابت بن دينار تقدم «مح» .

على بن ابى حمزة عن ابيه عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب النوادر فى آخر كتاب الزكوة . محمد بن سنان عن ابى خالد عن ابى حمزة عن ابى جعفر عليه السلام فى باب توفير الشعر لمن اراد الحج وفى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات و كثيرا. منصور بن يونس عنه عن على بن الحسين عليهما السلام فى باب القتل فى كتاب الديات . عنه عن ابى حمزة عن احدهما عليهما السلام فيه ابن رياب عن ابى حمزة عن ابى جعفر عليه السلام فى باب ان ميراث اهل الملل عندهم على كتاب الله وفى [يب] فى باب ميراث اهل الملل المختلفة،

ابو حمزة الثمالى له كتاب [ست] عنه عبدالله بن الصلت [ست ٥ لم] «مح».

ابو حمزة مولى الرضا عليه السلام [ضا] «مح» .

ابو حمزة كنية لانس بن مالك «س».

ابو حميد اسمه عمر بن قيس «س» .

ابو حميد الحنظلى عنه عمرو بن عثمان فى [ست] فى ترجمة سعد بن طريف .

ابو حنش الازدى (شامى خ) [ى] «مح» .

ابو حنيفة سابق الحاج له كتاب عنه ابن ابى عمير [ست] اسمه سعيد بن بيان [صه ٥ د] «مح» .

ابو حنيفة كنية لنعمان بن ثابت «س».

النعمان بن عبد السلام عن ابى حنيفه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب مايجب فيه التعزير وفى [يب] فى باب الحد فى الفرية والسب وفى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات وفى [بص] فى باب البكا فى الصلوة . احمد بن محمد بن ابى نصر عن اسمعيل بن ابى حنيفة عن ابى حنيفة عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب النوادر فى كتاب الشهادات و فى [يب]

فى اواخر باب البينات .

ابو حيان و ابو الحجاف قال ابن عقدة انهما ثقتان [صه٠د] «مح» .

ابو حيون له كتاب الملاحم [ست٠جش] عنه احمد بن ابى عبدالله [جش٠لم] «مح» .

ابو حية [ل] طارق بن شهاب الأحمسى يكنى اباحية كوفى [ى] ابو حية طارق بن شهاب الاحمسى فى اصحابه عليه السلام من اليمن [قى] عنه [صه] وطارق [الخ] وهو موافق لما نقل عن الجامع من ان اباحية عمرو بن نصر وان طارقا كنيته ابو عبدالله «مح» .

ابو خالد الذيال مجهول [صه٠د٠ظم] «مح» .

ابو خالد الزبالى من اهل زبالة [ظم] فى الكافى فى مولد ابى الحسن موسى عليه السلام مايدل على حسن عقيدته ومحبته «مح» .

عنه ابو قتاده القمى فى [فى] فى مولد ابى الحسن موسى عليه السلام .

ابو خالد السجستانى [ضا] حمدويه و ابراهيم قالا حدثنا محمد بن عثمان قال حدثنا ابو خالد السجستانى انه لما مضى ابو الحسن عليه السلام وقف عليه ثم نظر فى نجومه فزعم انه قدمات فقطع على موته و خالف اصحابه [كش] عنه [صه] «مح» .

ابو خالد بن عمرو بن خالد الواسطى له كتاب ذكره ابن النديم [ست] و (قد (١) يحتمل ان يكون اسمه عمروا وابن زايداخ) فيكون البترى المتقدم والله اعلم «مح» .

محمد بن سنان عن ابى خالد الواسطى عن زيد بن على فى [يب] فى باب الحكم فى اولاد المطلقات . عنه عن ابى خالد عن ابى حمزة فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات .

عنه عن ابى خالد عن حمران فى باب الاذان والاقامة عنه عن ابى خالد عن ابى حمزة ثلث مرات فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات .

الحسين بن نصر عن ابيه عن ابى خالد الواسطى قال اتيت اباجعفر عليه السلام فى باب علامة اول شهر رمضان اقول الذى يظهر لنا ان لفظة ابن زايدة وهو البترى المتقدم بقرينة رواية محمد بن سنان عنه عن زيد بن على و عن ابى حمزة فمن اراد زيادة الايضاح فليرجع الى ترجمة ابى حمزة الثمالى ثابت بن دينار .

ابو خالد الفزارى [قر] «مح» .

ابو خالد القماط له كتاب قال ابن عقدة اسمه كنكر عنه ابن سماعة ومحمد بن سنان [ست] ابو خالد القماط اسمه يزيد [صه] و تقدم عن [صه] و [جش] و [قر] خالد بن يزيد ابو خالد القماط وعن [كش] فى عبدالرحمن بن ميمون فى طريق صحيح ابو خالد صالح القماط «مح» .

ابو خالد القماط اسمه يزيد «س» .

يحيى بن عمران الحلبى عن ابى خالد القماط عن حمران فى [فى] فى باب فى احياء المؤمن . يحيى الحلبى عن ابى خالد عن مروك بياع اللؤلؤ فى باب الرغبة والرهبة والتضرع . درست بن ابى منصور عن ابى خالد القماط عن ابى جعفر عليه السلام فى باب الدعاء للاخوان بظهر الغيب . عنه عن ابى خالد عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الاجتماع فى الدعاء . درست عن ابى خالد فى باب اكيل السبع من ابواب الجنايز . على بن عقبه عن ابى خالد القماط عن ابى جعفر عليه السلام فى باب المصافحة . عنه عنه عن حمران فى باب القتل فى كتاب الديات ابراهيم بن عمر اليمانى عن ابى خالد القماط عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب كفارة اليمين فى كتاب الايمان و فى [يب] فى باب آداب

١- نسخة والحق ان اسمه عمروا ابن زايد .

الاحداث الموجبة للطهارة وفي [بص] في باب مقدار الماء الذي لم ينجسه شيء . محمد بن ابي حمزة عن ابي خالد القماط عن ابي عبدالله عليه السلام في باب طلاق المعتوه وفي [في] في باب طلاق المعتوه وفي [يب] في باب احكام الطلاق. خالد بن نافع عن ابي خالد القماط عن ابي عبدالله عليه السلام في باب الحد في السكر. محمد بن سنان عن ابي خالد القماط عن ابي عبدالله عليه السلام في [يب] في باب الكفارة عن خطاء المحرم وفي [في] في باب المحرم يأتي اهله و في باب طلاق المعتوه . عنه عن ابي خالد القماط عن ابي الحسن العطار في باب فرض طاعة الأئمة عليهم السلام . عنه عن ابي خالد عن حمران في [بص] في باب الاذان جالسا وفي [يب] في باب الاذان والاقامه . عنه عن ابي خالد القماط عن حمران في [في] في باب العفو. ابن فضال والحجال عن ثعلبة عن ابي خالد القماط عن عبد الخالق الصيقل في باب النوادر في اواخر كتاب الحج و في [يب] في باب الزيادات في فقه الحج. ابن مسكان عن ابي خالد عن ابي عبدالله عليه السلام في آخر [يب] عبيدالله الدهقان عن ابي خالد في باب تلقين المحتضرين.

ابو خالد الكابلي كانه اثنان والكبير اسمه وردان ولقبه كنكر وقد تقدم «مح».

هشام بن سالم عن ابي خالد الكابلي عن ابي جعفر عليه السلام في [يب] في باب احكام الارضين وفي [بص] في باب من احيى ارضا و في [في] في باب ان الارض كلها للامام عليه السلام و في باب في احياء الارض الموات . الحسن بن محبوب عن ابي ايوب عن ابي خالد الكابلي عن ابي جعفر عليه السلام مرتين في باب ان الأئمة عليهم السلام نور الله عزوجل. محمد بن يحيى عن احمد بن محمد عن عبدالله بن احمد عن ابراهيم بن الحسن قال حدثني وهب بن حفص عن اسحق بن جرير قال قال ابو عبدالله عليه السلام كان سعيد بن المسيب والقاسم بن محمد بن ابي بكر وابو خالد الكابلي من ثقات علي بن الحسين عليهما السلام الحديث في مولد ابي عبدالله جعفر بن محمد عليهما السلام. الحرث بن حريز عن سدير في نسخة واخرى منذر الصيرفي عن ابي خالد الكابلي عن ابي جعفر عليه السلام في باب آخر في التقدير وان الطعام لا حساب به من ابواب الاطعمة . جميل بن صالح عن ابي خالد الكابلي عن ابي جعفر عليه السلام في كتاب الروضة بعد حديث يأجوج و ماجوج .

ابو خالد الكناسي اسمه يزيد بالياء المثناة والزاي وقد مر في ترجمته ما يشعر باتحاده مع بريد بن معوية .

ابو خالد الكوفي [ضا] «مح».

الحسن بن محبوب عن ابي خالد الكوفي رفعه عن ابي جعفر عليه السلام في [يب] في كتاب المكاسب وفي [في] في باب الحث على الطلب في كتاب المعيشة .

ابو خالد مولى علي بن يقطين روى عنه عن ابي الحسن عليه السلام انه ليس على مفرد الحج طواف النساء وهو خلاف الاجماع «مح».

محمد بن عبدالحميد عنه عن ابي الحسن عليه السلام في [يب] في آخر باب صفة الاحرام وفي باب زيارة البيت وفي آخر باب الزيادات في فقه الحج وفي [بص] في باب ان طواف النساء واجب في العمرة المبتوله.

ابو خالد الكابلي اسمه وردان وابو خالد كنية ايضا لأسمعيل بن سلمان والحرث بن قيس بن خالد وداود بن الهيثم وعمرو بن خالد ويحيى بن يزيد ويعقوب بن قيس و محمد بن مهاجر ويزيد الاعور «س» .

ابو خداش المهرى بصرى [ج] تقدم انه عبدالله بن خداش «مح».

على بن معبد عن الحسن بن على عنه عن على بن اسمعيل فى [فى] فى باب ان رسول الله صلى الله عليه و آله حرم كل مسكر فى كتاب الأشربة.

ابو خديج اسمه خثيمة بن الرحيل «س».

ابو خديجة سالم بن مكرم [صه] ويقال لسالم بن سلمة [مح].

محمد بن خالد عن ابى الجهم عن ابى خديجة عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الغرر والمجازفة . محمد بن يحيى عن محمد بن الحسين عن عبدالله فى نسخة و اخرى عبدالرحمن بن ابى هاشم وهو الصواب عن ابى خديجة عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب التمر عنه عن عبدالرحمن بن ابى هاشم مرة اخرى فيه عبدالرحمن بن ابى هاشم عن ابى خديجة سالم بن مكرم الجمال فى مشيخة [يه] فى طريقه . الوشاء عن احمد بن عايذ عن ابى خديجة عن ابى عبدالله عليه السلام فيه و كثيرا . معلى بن محمد عن الحسن بن على عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب كراهية الارتفاع الى قضاة الجور.

ابو الخزرج كنية للحسين بن الزبرقان وطلحة بن زيد «س».

ابو الخطاب زحر بن النعمان الاسدى [ق] كما تقدم «مح».

ابو الخطاب ملعون و يقال محمد بن مقلاص ومحمد بن ابى زينب [صه] «مح».

ابو الخطاب كنية لمحمد بن مقلاص و راشد المنقرى وزحر بن النعمان وفى الاول اشهر «س».

زرارة عن ابى الخطاب عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الصيد والذكاة و فى [فى] فى باب ما يعرف به البيض من ابواب الاطعمة زرارة قال حدثنى ابو الخطاب فى احسن ما يكون حالا قال سئلت اباعبدالله عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث ابى ذر رضى الله عنه.

ابو الخطاب روى حنان عنه عن عبد صالح عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث على بن الحسين عليهما السلام مع يزيد عليه اللعنة.

ابو خلاد كنية لمعمر بن خلاد وعمرو بن حريث والحكم بن حكيم و فى الأول اشهر «س».

ابو خلف العجلى روى عنه على بن الحسين بن بابويه عن ابى محمد الحسن بن على [رى] «مح».

ابو الخليل [ى] «مح».

ابو الخليل اسمه بدر بن الخليل «س».

ابو خميصة [ى] «مح».

ابو خيثمة اسمه زهير بن معوية «س».

الوشاء عن ابى خيثمة عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب تقديم الوضوء على غسل الميت وفى [يب] فى باب تلقين المحتضرين.

ابو الخير صالح بن ابى حماد الرازى و قد تقدم «مح».

ابو الخير كنية لسلامة بن ذكا «س».

ابو داود تقدم روايته عن عبيد بن عبد ابى عبدالله الجدلى «مح».

ابو داود المسترق والمنشد اسمه سليمان بن سفيان [صه] وقد روى محمد بن يعقوب عن ابى داود عن الحسين بن سعيد وليس بالمسترق قطعا والى الأن لم يتبين لى من هو فتدبر «مح».

الحسين بن محمد عن معلى بن محمد عن ابى داود المسترق قال حدثنى عمرو بن

مروان عن ابى عبدالله عليه السلام فى آخر كتاب الكفر والأيمان و كذا فى [يب] فى باب حدود الزنا الان فيه قال حدثنى بعض اصحابنا عن ابى عبدالله عليه السلام و كذا فى [فى] فى باب ان الأئمة عليهم السلام هم العلامات التى ذكرها الله عزوجل فى كتابه الان فيه قال حدثنا داود الجصاص عن ابى عبدالله عليه السلام . معلى بن محمد عنه عن على بن ميمون عن ابن ابى يعفور عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب من ادعى الأمامة وليس لها باهل. عنه عنه عن محسن الميثمى فى باب الطاعة والتقوى فى كتاب الكفر والأيمان. عنه عنه عن بعض اصحابنا عن مثنى الحناط عن ابى الحسن الاول عليه السلام فى باب فضل زيارة ابى عبدالله الحسين بن على عليهما السلام . عنه عنه عن بعض رجاله عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب كراهية الرهبانية وترك الباه و كذا فى باب فضل الماء فى كتاب الاشربة . الحسين بن سعيد عن ابى داود عن بعض اصحابنا عن محمد بن مروان عن ابى عبدالله عليه السلام مرتين فى [يب] فى باب بيع الثمار. الحسن بن الحسين اللؤلؤى عن ابى داود المنشد عن سلام (سلامه خ) عن مغيرة موذن بنى عدى عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات. عبدالله بن المغيرة عن ابى داود المسترق وصفوان بن يحيى عن الحسين بن ابى غندر فى باب حكم العلاج للصائم وفى [بص] فى باب حكم الكحل للصائم. عبدالله بن الحسين الطويل عن ابى داود المنشد عن محسن الميثمى فى باب كيفية الصلوة . منصور بن السندى عن ابى داود المسترق عن ثعلبة بن ميمون فى [فى] فى باب فى الغيبة . سهل بن زياد عن محمد بن الحسين عن ابى داود المسترق عن سفيان بن مصعب العبدى فى كتاب الروضة بعد حديث الصيحة. عنه الحسن بن محبوب ومحمد بن الحسين وعبدالرحمن بن ابى نجران فى [ست] فى ترجمته .

ابوداود كنية لسليمان بن سفيان المسترق ويوسف بن ابراهيم وسليمان بن عمر ونقيع بن الحرث وسليمان بن عبدالرحمن و سليمان بن هرون وفى الأول اشهر «س» .

ابوداود النخعى روى ومحمد بن عبدالله بن واسع عن اسحق بن اسمعيل عن محمد بن يزيد عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الزيت والزيتون .

ابوداود روى موسى بن يسار القطان عن المسعودى عن ابى داود عن ثابت بن ابى صخر فى نسخة واخرى صحن عن ابى الزعلى قال قال امير المؤمنين عليه السلام فى باب من يجب مصادقته ومصاحبته فى كتاب العشرة .

ابودردا اسمه عويم «س» .

ابودردا روى زياد بن المنذر عن ابى الدردا انه سئل ابا جعفر عليه السلام فى [يه] فى باب الظهار روى هذا الخبر بعينه زياد بن المنذر فى [يب] فى باب الظهار فى نسخة عن ابى الدردا عن ابى جعفر عليه السلام واخرى عن ابى الورد عنه عليه السلام وروى هذا الخبر بعينه فى [بص] فى باب حكم الرجل يظاهر من امرأة واحده زياد بن المنذر عن ابى الورد عنه عليه السلام و لعله الصواب بقرينة روايته عن ابى جعفر عليه السلام و كون الأخبار متحدة والله اعلم .

ابودلف الكاتب اسمه محمد بن المظفر و يقال ابودلف المجنون و هو مذموم مطعون كما يأتى فى الفايدة السابعة «مح» .

ابوالديلم روى اسحق بن عمار عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الذبائح والاطعمة قريبا من الاخر.

ابوذر رحمه الله اسمه جندب وقيل برير كما تقدم «مح» .

عنه ثور بن (ثويرخ) غيلان فى [يب] فى باب احكام الجماعة .

ابوذر اسمه جندب بن جناده وقد يطلق على احمد بن الحسن بن اسباط ايضاً «س» .

ابوراشة المتطيب [دى] وفى نسخة ابن راشة «مح» .

ابورافع اسمه ابراهيم «س» .

على بن القاسم الكندى عن محمد بن عبيدالله بن ابى رافع عن ابيه عن جده عن على عليه السلام وعلى بن هاشم بن البريد عن محمد بن عبيدالله بن ابى رافع عن عون بن عبيدالله عن ابيه فى [ست] فى ترجمة عبيدالله بن ابى رافع .

ابوالربيع سلف امير المؤمنين عليه السلام ابن ابى العاص بن ربيعة وهو صهر النبى صلى الله عليه وآله وكان مع على عليه السلام ومن اصحابه «مح» .

ابوالربيع الشامى . الحسن بن محبوب عن خالد بن جرير عنه بكتابه [جش . ست] اسمه خليد بن اوفى ويقال خالد كما قدمنا وفى [صه] اسمه خليل بن ارقا و كانه تصحيف من بعض النساخ قال الشهيد رحمه الله فى شرح الأرشاد فى صحة الطريق الى الحسن بن محبوب و اجماع العصابة على تصحيح ما يصح عنه توثيق ما وفيه نظر «مح» .

عنه منصور بن حازم فى [يب] فى باب حكم امتعة التجارات فى الزكوة وفى [بص] فى باب الزكوة فى اموال التجارات وفى [فى] فى باب الرجل يشترى المتاع فيكسد عليه فى كتاب الزكوة . عنه محمد بن حفص فى باب الوصية فى كتاب الحج و فى باب حسن المعاشرة فى كتاب العشرة وفى باب حق الجوار فيه . ابن مسكان عن بدر بن الوليد عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب ان الأئمة عليهم السلام اذا شاؤا ان يعلموا علموا مرتين . عبدالله بن مسكان عن زيد بن الوليد الخثعمى عنه عن ابيعبدالله [عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث على بن الحسين عليهما السلام مع يزيد عليه اللعنة الظاهر ان زيد هنا سهو من النساخ والصواب بدر لوجود بدر بن الوليد الخثعمى فى كتب الرجال ورواية ابن مسكان عن بدر كما ذكرنا هنا وفى ترجمة بدر بن الوليد الخثعمى والله تعالى اعلم . محمد بن عيسى عن يونس عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب طلب الرياسة . عنه الحسن بن رباط فى مشيخة [يه] فى طريقه . ابو منصور عن ابى الربيع عن ابى جعفر عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث آدم مع الشجرة . الربيع بن محمد المسلى عن ابى الربيع الشامى عن ابى عبدالله عليه السلام فيه بعد حديث على بن الحسين عليهما السلام مع يزيد عليه اللعنة . خالد بن بشير عن ابى الربيع عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب العتق .

ابوالربيع الاقطع الهلالى اسمه سليمان بن خالد وقد يطلق ابوالربيع على اشعث بن سعيد ايضاً «س» .

ابوالرجاء اسمه محمد بن الوليد بن عمارة «س» .

ابوالرجاء العطاردى روى ابوالاشهب عنه قال خطب ابوذر وذكرها بطولها فى [ست] فى ترجمه جندب بن جنادة .

ابورزين الاسدى [ى] «مح» .

عنه ابو حمزة الثمالى فى كتاب الروضة بعد حديث نوح عليه السلام يوم القيمة .

ابوالرضا عبدالله بن يحيى الحضرمى فى الاولياء من اصحاب على عليه السلام [قى]

عنه [صه] «مح» .

ابو رفاعة اسمه الحجاج بن رفاعة «س».

ابو رملة الانصارى [ى] «مح» .

ابو روح فرج بن فروة روى جعفر بن عبدالله العلوى واسمعيل بن اسحق جميعا عنه عن مسعدة بن صدقة فى [فى] فى باب فضل الجهاد وفى [يب] فى باب فضل الجهاد .

ابو روق اسمه عطية بن الحرث «س».

ابو رويم الانصارى قال على بن احمد العقيقى العلوى انه ضعيف الأمر [صه] «مح».

وابو رويم كنية ايضا لطلاب بن حوشب «س» .

ابو الزبير المكى روى عن جابر بن عبدالله الانصارى روى عنه فضيل بن عثمان و معوية بن عمار [كش] فى ترجمة جابر بن عبدالله الأنصارى «مح» .

ابراهيم الحذا عن فضيل بن عثمان عن ابى الزبير عن جابر بن عبدالله الانصارى فى [بص] فى باب جواز اكل لحوم الاضاحى بعد الثلثة ايام روى هذا الخبر بعينه عن فضيل بن عثمان فى نسخة واخرى عن فضيل عن عثمان [الخ] فى [يب] فى باب الذبح الظاهر ان الصواب ما فى [بص] بقرينة اتحاد الراوى والمروى عنه والخبر والله اعلم .

ابو الزعلى روى ثابت بن ابى صخر فى نسخة واخرى صحن عنه قال قال امير المؤمنين عليه السلام فى [فى] فى باب من يجب مصاحبته و مصادقته فى كتاب العشرة .

ابو زكريا [ق] «مح» .

ابو زكريا الاعور ثقة من اصحاب الكاظم عليه السلام روى عنه على بن رباط [صه٠جخ] «مح» .

عنه محمد بن عيسى بن عبيد فى مشيخة [يه] فى طريقه. عنه على بن الحسن الرباطى فى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات .

ابو زكريا الذى حدث عنه خالد بن عيسى العكلى [ق] «مح» .

وابو زكريا كنية ليحيى بن سعيد القطان و يحيى بن المساور «س» .

ابو زهير النهدى محمد بن احمد بن يحيى عنه عن آدم بن اسحق فى [يب] فى باب كيفية الصلوة .

ابو زياد كنية للحرث بن الربيع وزحر بن مالك «س» .

ابو زيد الرطاب له كتاب الدلايل عنه على بن الحسن [ست] «مح» .

ابو زيد المكى من اصحاب الرضا عليه السلام مجهول [صه٠جخ] «مح» .

موسى بن القاسم قال حدثنى ابو زيد قال اخبرنى مولى لجعفر بن محمد عليهما السلام فى [فى] فى باب فى كم يعاد المريض . احمد بن محمد بن عيسى عن جعفر بن محمد بن ابى زيد فى نسخة واخرى عن جعفر بن محمد عن ابى زيد قال سئل الرضا عليه السلام مرتين فى [يب] فى باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس . احمد بن محمد عن جعفر بن محمد بن ابى يزيد فى نسخة و اخرى ابى زيد قال سئل الرضا عليه السلام فى [بص] فى باب الصلوة فى جلود الثعالب اقول الصواب من هذه النسخ جعفر بن محمد عن ابى زيد لوجود ابو زيد الذى روى عن الرضا عليه السلام وعدم وجود غيره فى كتب الرجال وكون الاخبار متحدة والله اعلم .

ابو زيد مولى عمرو بن حريث من اصحاب امير المؤمنين عليه السلام شهد معه [صه٠جخ] «مح» .

ابو زيد كنية لثابت بن زيد وسعيد بن حكيم

وعمارة بن زيد وبكر بن عيسى ومسهر بن عبد الملك «س» .

ابو زينب مقلاص «مح» .

ابو زينبة اسمه محمد بن سليمان بن مسلم «س» .

ابو سارة [ج] «مح» .

ابو سارة امام مسجد بني هلال . علي بن حبيب الخثعمي عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب المستضعف . الحسن بن محبوب عن علي بن الحسن بن رباط عن ابي سارة عن هند السراج في [يب] في كتاب المكاسب وفي [بص] في باب كراهية حمل السلاح الى اهل البغي وكذا في [في] في نسخه واخرى علي بن الحسين مصغرا في باب بيع السلاح منهم وكذا مصغرا في [يه] في باب المعايش والمكاسب وقد ذكرنا في ترجمة هند السراج ان الصواب علي بن الحسن مكبرا فليرجع اليها اسحق بن عمار عن ابي سارة عن ابي عبدالله في [يب] في باب تفصيل احكام النكاح وفي [بص] في باب انه لا ينبغي ان يتمتع الا بالمومنة . العباس بن موسى عن اسحق عن ابي سارة عن ابي عبدالله عليه السلام في [في] في باب انه لا يجوز التمتع الا بالعفيفة .

ابو سارة الغزال . حنان بن سدير عنه عن ابي جعفر عليه السلام في [في] في باب الورع .

ابو ساسان وابو عمرة الأنصاري روى الكشي عن محمد بن اسمعيل قال حدثني الفضل بن شاذان عن ابن ابي عمير عن ابراهيم بن عبد الحميد عن ابي بصير قال قلت لابي عبدالله عليه السلام ارتد الناس الا ثلثة ابوذر والمقداد وسلمان فقال ابو عبدالله عليه السلام فاين ابو ساسان وابو عمرة الانصاري [عمه] واسمه الحصين بن المنذر كما تقدم وقد يقال ابو سنان كما يأتي «مح» .

ابو ساسان كوفي روى عن ابي عبدالله عليه السلام له كتاب عنه محمد بن ابي حمزة [جش] تقدم ان اسمه هشام بن السري «مح» .

ابو ساسان كنية للحصين بن المنذر وهشام بن السري «س» .

ابو سالم اسمه طالب بن هرون «س» .

ابو سجاج الانصاري [ضا] «مح» .

ابو سخيلة [ى] ابو سخيلة عاصم بن طريف في المجهولين من اصحابه [قى] عنه [صه ٥٠ د] عاصم [الخ] وفي [كش] حمدويه وابراهيم ابنا نصير قالا حدثنا ايوب بن نوح عن صفوان بن يحيى عن عاصم بن حميد الحنفي عن فضيل الرسان قال حدثني ابو عبدالله عن ابي سخيلة قال حججت انا و سلمان بن ربيعة قال فمررنا بالربذة قال فاتينا اباذر فسلمنا عليه فقال لنا ان كانت بعدي فتنة فعليكم بالشيخ علي بن ابي طالب عليه السلام فاني سمعت رسول الله صلى الله عليه وآله وهو يقول علي اول من آمن بي وصدقني وهو اول من يصافحني يوم القيمة وهو الصديق الاكبر وهو الفاروق بعدي يفرق بين الحق والباطل وهو يعسوب المؤمنين والمال يعسوب الظلمة «مح» .

ابو سرعة اسمه حذيفة بن اسيد «س» .

ابو سعد اسمه ثابت بن يزيد «س» .

ابو سعيد الآدمي وهو ضعيف جدا عند نقاد الاخبار وقد استثناه ابو جعفر بن بابويه من كتاب نوادر الحكمة قاله الشيخ في الاستبصار اسمه سهل بن زياد «مح» .

ابو سعيد الاحول روى القاسم بن محمد الجوهري عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [يب] في باب تفصيل احكام النكاح وروى هذا الخبر بعينه القاسم بن محمد الجوهري عن ابي سعيد عن الأحول عن ابي عبدالله عليه السلام في [في]

فى باب ما يجزى من المهر فيها اى فى المتعة والله اعلم بالصواب .

ابو سعيد البجلى. عبدالله بن المغيرة عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب ان الدعاء سلاح المؤمن .

ابو سعيد الحسن بن على العدوى. روى محمد بن ابراهيم بن اسحق الطالقانى رضى الله عنه عنه عن يوسف بن يحيى الأصبهانى ابى يعقو . فى مشيخة [يه] فى طريق ابى سعيد الخدرى .

ابو سعيد الخدرى من السابقين الذين رجعوا الى امير المؤمنين عليه السلام [صه] قاله الفضل بن شاذان . حمدويه قال قال حدثنا ايوب عن عبدالله بن المغيرة قال حدثنى ذريح عن ابى عبدالله عليه السلام قال ذكر ابو سعيد الخدرى فقال كان من اصحاب رسول الله صلى الله عليه و آله وكان مستقيما قال فنزع ثلاثة ايام فغسله اهله ثم حملوه الى مصلاه فمات فيه محمد بن مسعود قال حدثنى الحسين بن اسكيب قال اخبرنى محسن بن احمد عن ابان بن عثمان عن ليث المرادى عن ابى عبدالله عليه السلام قال ان ابا سعيد الخدرى قد رزق هذا الأمر وانه اشتد نزعه فامر اهله ان يحملوه الى مصلاه الذى كان يصلى فيه ففعلوا فما لبث ان هلك حمدويه قال حدثنا يعقوب بن يزيد عن عن ابن ابى عمير عن الحسين بن عثمان عن ذريح قال سمعت ابا عبدالله عليه السلام يقول كان على بن الحسين عليهما السلام يقول انى لا كره الرجل ان يعافى فى الدنيا ولا يصيبه شيئى من المصائب ثم ذكر ان اباسعيد الخدرى وكان مستقيما نزع ثلثة ايام فغسله اهله ثم حملوه الى مصلاه فمات [كش] ابوسعيد الخدرى الأنصارى عربى مدنى اسمه سعد بن مالك [قى٠ل] ثم فى الأصفياء من اصحاب امير المؤمنين عليه السلام فى [قى] و[صه] «مح» .

أسحق بن نجيح عن حصيف عن مجاهد عن ابى سعيد الخدرى قال اوصى رسول الله صلى الله عليه و آله على بن ابى طالب عليه السلام فى مشيخة [يه] فى طريقه. على بن الحسن العبدى عن ابى هرون عنه فى [فى] فى باب جامع فى الدواب التى لا يؤكل لحمها وفى باب حكم لحم الحمر الأهلية . عنه ابوهرون العبدى فى باب ماجاء فى الاثنى عشر عليهم السلام وفى [يب] فى باب حكم المسافر والمريض فى الصيام وفى [بص] فى باب المسافة التى يجب فيها التقصير.

ابو سعيد الخراسانى مجهول من اصحاب الرضا عليه السلام [صه٠جخ] «مح» .

احمد بن هلال عن ابى سعيد الخراسانى قال دخل رجلان على ابى الحسن الرضا عليه السلام فى [يب] فى باب حكم المسافر والمريض فى الصيام وفى [بص] فى باب من يجب عليه التمام فى السفر فى كتاب الصلوة .

ابو سعيد الخراسانى روى موسى بن سعدان عن عبدالله بن القاسم عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ما عند الأئمة عليهم السلام من آيات الانبياء عليهم السلام .

ابو سعيد الزهرى روى داود بن فرقد عنه عن ابى جعفر وابى عبدالله عليهما السلام فى [يب] فى باب الأمر بالمعروف والنهى عن المنكر عنه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الأمر بالمعروف والنهى عن المنكر. عنه عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب النوادر فى كتاب العلم وفى باب حدوث العالم واثبات المحدث.

ابو سعيد العصفورى محمد بن الحسين عنه عن عمر بن ثابت فى [فى] فى باب ما جاء فى الأثنى عشر عليهم السلام .

ابو سعيد عقيصان من بنى تيم الله بن ثعلبة [صه] فى اصحاب على عليه السلام عن [قى] كما فيه «مح».

محمد بن سنان عن ابى الجارود عن ابى سعيد عقيصا التيمى قال مررت بالحسن والحسين عليهما السلام فى [فى] فى باب المياه المنهى عنها فى كتاب الأشربة رواية ابى الجارود عنه لا تخلو من ارسال لبعد زمانهما والله اعلم.

ابو سعيد القماط [ظم] هو خالد بن سعيد [صه] و قد يجىء لصالح بن سعيد كما تقدم «مح».

اسماعيل بن مهران عن ابى سعيد القماط عن الحلبى فى [فى] فى باب صفة العلماء. عنه عن ابى سعيد القماط وصالح بن سعيد عن ابان بن تغلب فى باب الأخذ بالسنة وشواهد الكتاب عنه عن ابى سعيد القماط عن ابان بن تغلب فى باب من آذى المسلمين. محمد بن يعقوب عن محمد بن يحيى عن احمد بن محمد عن ابى سعيد القماط عن المفضل عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب التحميد والتمجيد. محمد بن سنان عن ابى سعيد القماط عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب التمتع بالأبكار. عنه عن عمن رواه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب تفصيل احكام النكاح. موسى بن عمر عن ابن سنان عن ابى سعيد القماط عن بكير بن اعين فى [فى] فى باب بدو الحجر والعلة فى استلامه. احمد بن الحسين عن ابى سعيد عن ابى جميلة البصرى فى [يب] فى اواخر باب الذبائح والأطعمة.

ابو سعيد المدائنى. عبدالله بن القاسم ذكره عمن حدثه عن ابى سعيد المدائنى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب صلوة التسبيح. محمد بن يحيى عن احمد بن محمد عن عبدالله بن ابى القاسم ذكره عمن حدثه عن ابى سعيد المدائنى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب صلوة التسبيح اقول الصواب عبدالله بن القاسم بدون لفظة ابى بقرينة اتحاد الخبر ولوجوده وعدم وجود عبدالله بن ابى القاسم فى كتب الرجال والله اعلم. صالح بن عقبة عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب فضل زيارة ابى عبدالله الحسين عليه السلام.

ابو سعيد المكارى له كتاب [جش ٠ ست] عنه القاسم بن اسمعيل القرشى [ست] اسمه هاشم بن حيان و قيل هشام وقد تقدم فى ابنه الحسين انهما و جهان فى الواقفه «مح».

صفوان عن ابى سعيد المكارى عن ابى بصير فى [يب] فى باب صفة الاحرام. صفوان بن يحيى عنه عن عبدالملك بن عمرو فى باب بيع المضمون وفى [فى] فى باب شراء الطعام و بيعه. صفوان عن ابى سعيد عن منصور عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الكفارة عن خطاء المحرم. احمد بن محمد عن صفوان عن ابى سعيد المكارى عن ابى بصير فى [فى] فى باب ما يجب لعقد الأحرام. ابوايوب الخزاز عنه عن ابى بصير فى باب التلبية وفى [يب] فى باب صفة الاحرام. عنه احمد بن محمد بن عيسى فى باب كيفية الصلوة. عدة من اصحابنا عن احمد بن محمد عنه عن زياد بن ابى الحلال فى [فى] فى باب صوم العيدين. ابن ابى عمير عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الدعاء للرزق. داود بن ابى يزيد العطار عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب صيد الحرم وفى [بص] فى باب من قتل سبعا اى فى حال الأحرام. على بن النعمان عنه عن ابى بصير فى باب حكم المذى والوذى وفى [يب] فى باب الاحداث الموجبة للطهارة. الحسين بن سعيد عن سوار عنه عن عبدالملك بن عمرو فى باب الفرر

والمجازفة وفى [بص] فى باب ان ما يباع كيلا اووزنا لايجوز بيعه جزافا معوية بن وهب عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب جوازاكل ما ذبحه الكلب المعلم وفى [يب] فى باب الصيد والذكاة. عثمان بن عبدالملك عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب البئر يقع فيها الفارة والوزغة وفى [يب] فى باب تطهير المياه. النضر بن سويد عنه عن ابى بصير فى [فى] فى باب الرجل يصلى فى ثوب وهو غير طاهر. الحسين بن سعيد عن النضر عن ابى سعيد عن ابى بصير فى [يب] فى باب تطهير الثياب. محمد بن سنان عنه عن ابى حمزة الثمالى فى [فى] فى باب الخوف والرجا وفى باب القول عند الاصباح. يحيى الحلبى عنه عن ابى بصير فى باب لزوم الحجة على العالم زكريا المؤمن عنه عن ابى حمزة الثمالى فى باب النوادر بعد باب المياه المنهى عنها فى كتاب الأشربه.

ابو سعيد كنية لأبان بن تغلب وثابت بن عبدالله واحمد بن جرى وحفص بن عبدالرحمن و تمامة بن عمرو وجعفر بن احمد بن ايوب والحسين بن على بن زكريا و حمدان بن سليمان ورافع بن المعلى و ربيع بن ابى مدرك وصالح بن سعيد ويحيى بن سعيد بن قيس ويحيى بن سعيد بن فروخ وعبيدالله بن الوليد وعبيد بن كثير وعثمان بن حامد ومحمد بن ابان بن تغلب ومحمد بن اسمعيل بن سعيد والمسيب بن حزن ومنصور بن يونس «س».

ابن مسكان عن ابى سعيد عمن سال اباجعفر عليه السلام فى [يب] فى باب وصية الانسان لعبده. عنه عن ابى سعيد عن ابى عبدالله عليه السلام فيه القاسم بن محمد عن ابى سعيد عن ابى ابراهيم عليه السلام فى باب حكم الحيض. على بن اسمعيل عن ابى سعيد عن ابى عبدالله عليه السلام فى اواخر باب تلقين المحتضرين. عبدالله بن كولوم عن ابى سعيد عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب المسئلة فى القبر.

ابو السفاتج اسمه ابراهيم ويطلق على اسحق(١) بن عبدالله «س».

معلى بن محمد عن احمد بن محمد عن ابن هلال عن ابيه عنه عن ابى بصير فى [فى] فى باب فيه نكت ونتف من التنزيل القاسم بن عروه عنه عن زرارة فيه حماد بن عيسى عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب اداء الفرايض فى كتاب الكفر والايمان وفى رواية ابن محبوب عن ابى السفاتج فيه. حماد بن عيسى عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب تحريم الدماء والأموال و فى [يب] فى باب القضاء فى الديات والقصاص.

ابو السفاح البجلي وهو اول قتيل قتل من اصحاب امير المؤمنين عليه السلام يوم صفين [صه ٥ى] «مح».

ابو السفن [ى] «مح».

ابو سكينة كوفى [ج] «مح».

ابو سلام المتعبد يحيى بن ابراهيم عن ابيه عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب كراهية اليمين وفى [يب] فى باب الايمان والاقسام.

ابو سلمة و قيل اسمه خلف بن خلف اللفايفى خادم ابى الحسن عليه السلام [ظم] «مح».

ابو سلمة البصري له كتاب ذكره ابن النديم [ست] «مح».

ابو سلمة السراج روى محمد بن اسمعيل بن بزيع عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات روى ابو سلمة السراج عن ابى عبدالله عليه السلام فى

١ — واسحق بن عبدالعزيز ايضا

[فى] فى مولد ابيعبدالله جعفر بن محمد عليهما السلام . على البغدادى عن ابى الحسن الضرير عن ابى سلمة السراج عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الخف فى كتاب الزى والتجمل، محمد بن اسمعيل بن بزيع عن الخيبرى عن الحسين بن ثويروابى سلمة السراج قالا سمعنا اباعبدالله عليه السلام فى باب التعقيب بعد الصلوة .

ابو سلمة كنية لمحمد بن حنظله وخالد بن سلمة وعليم بن محمد وغيلان بن عثمان وسالم بن مكرم «س» .

جعفر بن بشير عن ابى سلمة عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب فرض طاعة الائمة عليهم السلام . احمد بن محمد بن عيسى عن الحسن بن على عن ابى سلمة بن معتب فى نسخة واخرى عن ابى سلمة عن معتب فى كتاب الروضة بعد حديث قوم صالح عليه السلام، الظاهر ان الصواب ابو سلمة عن معتب بقرينة رواية الحسن بن على الوشاء عن ابى سلمة سالم بن مكرم و عدم وجود ابى سلمة بن معتب فى كتب الرجال والله اعلم . الوشاء عن ابى سلمة هو ابوخديجة عن ابيعبدالله عليه السلام فى نسخة واخرى الوشاء عن ابن عائذ عن ابى خديجة عنه عليه السلام فى باب الحمام بعد كتاب الدواجن الوشاء عن رجل عن عمر بن يزيد عن ابى سلمة عن ابيعبدالله عليه السلام فيه على بن الحكم عن ابى سلمة عن هرون بن خارجة فى باب المنبر والروضة فى اواخر كتاب الحج .

ابو سليط اسمه اسير بن عمر «س» .

ابو سليمان له كتاب عنه ابن نهيك [ست] «مح» .

ابو سليمان الجبلى [لم . جش . ست] له كتاب عنه احمد بن ابى عبدالله [ست . جش] «مح» .

احمد بن ابى عبدالله عن ابى سليمان الحذا الجبلى عن محمد بن الفيض فى [فى] فى باب ما جاء فى الهند بافى اواخر كتاب الاطعمة .

ابو سليمان الجعماص صفوان بن يحيى عنه عن ابراهيم بن ميمون فى باب دعوات موجزات لجميع الحوائج .

ابو سليمان الحمار له كتاب عنه الحسن بن محبوب [ست] اسمه داود بن سليمان ثقة «مح» .

عنه عبدالله بن محمد الحجال فى [فى] فى باب التمر .

ابو سليمان الزاهد روى محمد بن مرازم عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الجلوس فى كتاب العشرة .

ابو سليمان كنية لمحمد بن طلحة بن عبيدالله وجعفر بن ابى عثمان وحماد بن حبيب وحماد بن خليفة وداود بن ابى يحيى وداود بن ابى زيد وداود بن زربى وداود بن سليمان وداود بن عبدالرحمن و داود بن كثير وداود بن كورة وداود بن مافنة وداود بن نصير وداود بن يحيى «س» .

و ابو سليمان كنية لداود بن عبدالجبار و داود بن عبدالرحمن وداود بن عطا .

ابو سمرة بن ذويب من اصحاب على عليه السلام وخرج على مقدمته يوم خروجه الى صفين كما تقدم فى ابى الجوشا «مح» .

ابو السمهرى روى الكشى ان اباجعفر الثانى لعنه «س» .

ابو السمهرى قال سعد وحدثنى محمد بن عيسى بن عبيد قال حدثنى اسحق الانبارى قال قال لى ابوجعفر الثانى عليه السلام ما فعل ابو-السمهرى لعنه الله يكذب علينا ويزعم انه وابن ابى الزرقا دعاة الينا اشهدكم انى ابرء الى

الله جل جلاله منهما انهما فتانان ملعونان [صه٠ كش] ويظهر من [كش] ان يكون اسمه جعفر بن واقد لانه قال في العنوان في هاشم بن ابي هاشم وابي السمهري وابن ابي الزرقا ثم روى هذا وما تقدم في جعفر بن واقد ولولا الاتحاد كان ينبغي ذكر جعفر بن واقد ايضا في العنوان «مح» .

ابو سمينة اسمه محمد بن علي بن ابراهيم القرشي ضعيف [صه] ويقال محمد بن علي الصيرفي ايضا «مح» .

محمد بن احمد بن يحيى عن معوية بن نايجه (ناجية خ) في نسخة وفي اخرى متويه بالتاء المثناة عن ابي سمينة في [يب] في باب الزيادات في كتاب الفرايض عنه عن مثوبة بن نايحة بالثاء المثلثه عن ابي سمينه في [يص] في باب ان مع الابوين او مع كل واحد منهما لا يرث الجد والجدة والله عالم بالصواب .

ابو سنان الانصاري [ى] من الاصفياء من اصحابه عليه السلام [قى٠ى] عنه [صه] و قدتقدم عن [كش] و [صه] ابو ساسان و اسمه الحصين بن المنذر «مح» .

ابو سهل القرشي روى عاصم بن حميد عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [يب] في باب الصيد والذكاة وفي [فى] في باب جامع في الدواب التي لا يؤكل لحمها .

ابو سيار هو مسمع بن عبدالملك وقد تقدم «مح» .

ومطر بن سيار «س» .

ابن محبوب عن نعيم بن ابراهيم عن ابي سيار عن ابي عبدالله عليه السلام في [فى] في باب دية الجنين٠

ابو شاكر اسمه عبد الاعلى بن زيد «س» .

ابو شبرمة اسمه عبدالله بن شبرمة «س» .

ابو شبل بياع الوشي علي بن النعمان عنه بكتابه عن جعفر بن محمد عليهما السلام [جش] عنه القاسم بن اسمعيل [ست] اسمه عبدالله بن سعيد وهو ثقة كما تقدم «مح» .

محمد بن اسمعيل عن صالح بن عقبة عن ابي شبل عن ابي عبدالله عليه السلام في [فى] في باب اطعام المؤمن وفي [يه] في باب ما يجب به التعزير والحدود في [بص] في باب انه يستحب اتمام الصلوة في حرم الكوفة في آخر كتاب الحج وفي [يب] في باب الزيادات في فقه الحج وفي [فى] في باب فضل زيارة ابي الحسن الرضا عليه السلام وفي باب الرجل يحل جاريته لاخيه. ابراهيم بن مسلم عن ابي شبل عن ابي عبدالله عليه السلام في باب الحلق والتقصير. محمد بن اسمعيل عن ابي شبل عن ابي عبدالله عليه السلام في [يه] في باب دية النطفة والعلقة الظاهر ان صالح بن عقبة هنا سقط من قلم النساخ لانه في المواضع المذكورة روى محمد بن اسمعيل بواسطة صالح بن عقبة عنه والله اعلم. الحسين بن سعيد عن صفوان عن ابي شبل عن ابي عبدالله عليه السلام في [يب] في آخر باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات عمرو بن عثمان عن ابي شبل عن ابي عبدالله عليه السلام في كتاب الروضة بعد حديث الناس يوم القيمة ابراهيم بن اخي ابي شبل عن ابي شبل عن ابي عبدالله عليه السلام فيه بعد حديث علي بن الحسين عليهما السلام مع يزيد عليه اللعنة مرتين. صفوان بن يحيى عن ابي اليسع عن ابي شبل قال صفوان ولا اعلم الا اني قد سمعت عن ابي شبل قال قال ابو عبدالله عليه السلام فيه .

ابو شبل كنية لاحمد بن عبدالعزيز وعبدالله بن سعيد الاسدي ويحيى بن محمد بن سعيد وفي الثاني اشهر «س» .

ابو شجاع اسمه فارس بن سليمان «س».

ابو الشداخ ذكر احمد بن الحسين بن عبيدالله الغضايرى رحمه‌الله انه وقع اليه كتاب فى الأمامة موقع عليه بخط الأصل كتاب ابى الشداخ فى الأمامة يكون نحوا من خمسين ورقة وانه اراه لأبيه فلم يعرف الرجل [جش] عنه [صه] «مح».

ابو شعبة الحلبى ثقة [صه] كما تقدم مع ابن ابنه عبيدالله بن على «مح».

حماد عن الحلبى عن ابن ابى شعبة عن ابيه فى [يب] فى باب الذبايح والأطعمة.

ابو شعيب المحاملى كوفى ثقة من اصحاب الكاظم عليه السلام [صه ٠ جش] مولى على بن الحكم بن الزبير الانبارى [جش] له كتاب عنه العباس بن معروف [جش ٠ ست] اسمه صالح بن خالد كما تقدم «مح».

معوية بن حكيم عنه عن الرفاعى فى [يب] فى باب الزيادات فى القضايا والاحكام وفى [فى] فى باب النوادر فى كتاب الاحكام. الحسن بن على عن ابن سنان عنه عن حماد بن عثمان فى باب ما يزاد من الصلوة فى شهر رمضان ابن فضال عنه عن ابى هاشم فى باب التجمل. محمد بن الحسين عنه عن درست بن ابى منصور فى باب حجج الله على خلقه فى آخر كتاب التوحيد موسى بن عمر الصيقل عنه عن عبدالله بن سليمان فى كتاب الروضة بعد حديث على بن الحسين عليهما السلام احمد بن الحسن البصرى عنه عن المفضل فى [ست] فى ترجمة المفضل بن عمر. عثمان بن سعيد عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الرجوع فى الوصية الحسن بن محمد بن سماعة عن ابى شعيب عن ابى جميلة فى [بص] فى باب ميراث ولد الزنا وفى [يب] فى باب ميراث ابن الملاعنة.

ابو شعيب كنية لحماد بن شعيب وصالح بن خالد المحاملى وفى الاخير اشهر «س».

ابو شمر بن ابرهة بن الصباح الحميرى وكان من اهل الشام ومعه رجال من اهل الشام لحقوا بامير المؤمنين عليه السلام بصفين [ى] «مح».

ابو شيبة الاسدى روى سيف بن عميرة عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الخضاب فى كتاب الزى والتجمل.

ابو شيبة الخراسانى روى ابان بن عثمان عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب البدع والراى والمقايس. ابان عن ابى شيبة عن ابى عبدالله عليه السلام. فيه عبدالله بن مسكان عن ابى شيبة عن الزهرى فى باب ذى اللسانين.

ابو شيبة الفزارى [قر] «مح».

ابو صابر بن احمد بن محمد فقيه صالح قرء على المفيد عبدالجبار رحمهما الله [جب].

ابو صادق الأزدى اسمه عبدخير بن ناجد تقدم «مح».

ابو صادق كليب الجرمى من اصحاب على عليه السلام من اليمن [قى] عنه [صه] ابو صادق وهو ابو عاصم بن كليب الجرمى عربى كوفى [ى] كيسان بن كليب يكنى ابا صادق [ن ٠ سين] «مح».

ابو صادق بشر بن غالب من اصحاب الحسين من اصحاب امير المؤمنين عليه السلام [قى] «مح».

يزيد بن اسمعيل عن ابى صادق قال سمعت عليا عليه السلام فى [فى] فى باب ما كان يوصى به امير المؤمنين عليه السلام عند القتال ابن ابى عمير عن ابراهيم بن اسحق الخدرى عن ابى صادق قال دخل امير المؤمنين عليه السلام فى باب من اشترى شيئا فتغير عما رأه الظاهر ان رواية ابن

ابى عمير عنه مرسلة لبعد زمانهما والله اعلم.

ابو صالح كنية لعجلان و احمد بن عبد الملك وخلف بن حماد «س».

ابان بن عثمان عن ابى صالح عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى اواخر باب الحد فى السرقة وفى [فى] فى باب حد المحارب.

ابو صامت [ق٠ قر] الحلوانى [قر] «مح».

ابو عبدالله الرياحى عن ابى الصامت الحلوانى عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب ان الائمة هم اركان الارض صلوات الله عليهم. ابن مسكان عن ابى الصامت عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب المنبر والروضة ومقام النبى صلى الله عليه وآله الحسن بن على عن كرام عن ابى الصامت عن ابى عبدالله عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث على بن الحسين عليهما السلام مع يزيد عليه اللعنة. عبدالله بن ابى يعفور ومعلى بن خنيس عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى آخر كتاب الزكوة.

ابو الصباح(١) **بن عبدالحميد** محمد بن سنان عنه عن محمد بن مسلم فى كتاب الروضة بعد حديث الفقهاء والعلماء.

ابو الصباح الكنانى اسمه ابراهيم بن نعيم [صه] «مح».

ابو الصباح الكنانى وقال ابن عقدة اسمه ابراهيم بن نعيم له كتاب محمد بن اسمعيل بن بزيع والحسن بن على بن فضال عن محمد بن الفضيل عنه ورواه صفوان بن يحيى عنه فى [ست] فى ترجمته. عنه على بن النعمان فى [بص] فى باب المواضع التى يجوز فيها الأعتكاف وفى [يب] فى باب الأعتكاف محمد بن عيسى عن يونس عنه عن الاصبغ بن نباته فى كتاب الروضة بعد حديث الذى اضاف رسول الله صلى الله عليه وآله. عبدالله بن جبلة عن ابى الصباح الكنانى فى [فى] فى باب فضل شراء الحنطة.

ابو الصباح المزنى روى موسى بن عمر عن عبدالله بن المغيرة وابى الصباح المزنى فى نسخة واخرى عن عبدالله بن المغيرة عن ابى الصباح المزنى قال قال امير المؤمنين عليه السلام فى [بص] فى باب رفع اليدين بالتكبير الى القنوت وروى هذا الخبر بعينه عبدالله بن المغيرة عن الصباح المزنى فى [يب] فى باب كيفية الصلوة الظاهر ان ابا الصباح المزنى اشتباه لعدم وجوده فى كتب الرجال واتحاد الخبر وان الرواية مرسله والله اعلم.

ابو الصباح مولى آل سام له كتاب عنه محمد بن ابى عمير والقاسم بن اسمعيل [ست] تقدم عن [جش] و [ق] صبيح ابو الصباح مولى بسام «مح».

الحسن بن محبوب عن الرباطى عن ابى الصباح مولى بسام عن صابر فى [يب] فى اواخر كتاب المكاسب وفى [فى] فى باب النوادر فى آخر كتاب المعيشة محمد بن سنان عن ابى الصباح مولى آل سام عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب التقبيل ابراهيم بن عمر عن ابى ايوب قال حدثنى ابو الصباح مولى بسام الصيرفى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب صفة الاحرام و فى [بص] فى باب كيفية عقد الاحرام.

ابو الصباح كنية للحكم بن عمير ايضا «س».

محمد بن عيسى عن جعفر بن محمد بن ابى الصباح فى نسخة واخرى عن ابى الصباح عن ابيه عن جده عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب النوادر فى آخر كتاب المعيشة الظاهر ان

١ – هو صباح زيدا بوسهوا فى بعض المواضع يظهر من ترجمته.

الصواب جعفر بن محمد عن ابى الصباح لعدم وجود جعفر بن محمد بن ابى الصباح فى كتب الرجال والله اعلم.

ابو الصحارى كوفى [قر] «مح».

وروى العباس بن عامر عن ابى الصحارى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى آخر باب الوقف والصدقة وفى [يب] فى باب الوقوف والصدقات محمد بن عصام فى نسخة واخرى عاصم عن ابى الصحارى عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الذبائح والاطعمة الظاهر ان الصواب محمد بن عصام لوجوده و عدم وجود محمد بن عاصم فى كتب الرجال والله اعلم الحسن بن الحسين اللؤلؤى عن ابن سنان عن ابى الصحارى النخاس عن ابى عبدالله عليه السلام فيه.

ابو صدقة اسمه بشر بن مسلمة «س».

ابو الصفر الكوفى [ق] «مح» «س».

ابو الصفرة اسمه ظالم بن سراق «س».

ابو الصفوان اسمه عمر بن عبدالله «س».

ابو الصلاح اسمه تقى بن نجم الحلبى «س».

ابو الصلت الخراسانى الهروى عامى من اصحاب الرضا عليه السلام روى عنه بكر بن صالح [صه ٠ جخ] اسمه عبدالسلام تقدم انه ثقة صحيح الحديث «مح».

اسمه عبدالسلام بن صالح «س».

ابو الصلت بن عبدالقادر بن (القاهرخ) محمد فقيه صالح قرء ايضاً على الشيخ ابى جعفر رحمهما الله [جب].

ابو الصهبان اسمه عبدالجبار ابنه محمد يقال ابن ابى الصهبان وابن عبدالجبار «مح».

ابو صهيب اسمه حكيم بن صهيب «س».

ابو الضبار من اصحاب زيد رضى الله عنه [صه] حدثنى محمد بن مسعود قال حدثنا حمدان بن احمد القلانسى عن معوية بن حكيم عن عاصم بن عامر (عمارخ) عن نوح بن دراج عن ابى الضبار وكان من اصحاب زيد بن على عليه السلام [كش] «مح».

ابو ضمرة الليثى اسمه انس بن عياض «س».

عبدالله بن الصلت عن ابى ضمرة عن ابن عجلان فى [يب] فى باب النوادر فى كتاب الجهاد.

ابو طارق اسمه كثير بن طارق «س».

ابو طالب الازدى البصرى الشعرانى له كتاب يرويه محمد بن خالد البرقى [جش ٠ صه] الا البصرى [ست] قال اصحابنا لا نعرف هذا الرجل الا من جهته [صه ٠ جش] «مح».

ابو طالب الانبارى هو عبدالله هو عبدالله بن ابى زيد احمد ضعيف «مح».

ابو طالب البصرى [لم ٠ ست ٠ جش] له كتاب عنه احمد بن ابى عبدالله [ست] عنه محمد بن خالد البرقى [جش] والظاهر انه الذى تقدم «مح».

ابو طالب القمى عبدالله بن الصلت قال له ابو جعفر عليه السلام لما مدح اباه واستاذنه فى مدحه قد احسنت فجزاك الله خيرا و قال الشيخ الطوسى روى عن ابى جعفر الثانى عليه السلام فى آخر عمره انه قال جزا الله صفوان بن يحيى و محمد بن سنان وزكريا بن آدم وسعد بن سعد عنى خيرا فقد وفوا لى [صه] «مح».

احمد بن محمد بن الحسن زعلان عنه فى [فى] فى باب الجبر والقدر. احمد بن محمد بن عيسى عن ابى عبدالله البرقى وابى طالب عن بكر بن محمد فى باب دعوات موجزات لجميع الحوائج.

ابو طالب كنية ايضا للحسن بن جعفر و على بن عبدالله ومحمد بن الحسن بن يوسف ويحيى بن يعقوب «س».

محمد بن الحسين عن ابيطالب عن عثمان بن عيسى فى [فى] فى باب ماجاء فى الأثنى عشر عليهم السلام.

ابو طاهر البرقي اخو احمد بن محمد [دى] «مح» .

ابو طاهر بن حمزة بن اليسع الأشعرى قمى ثقة من اصحاب الهادى عليه السلام [صه٠ جخ] اخو احمد روى عن الرضا عليه السلام قمى روى عن ابى الحسن الثالث عليه السلام نسخة عنه احمد بن محمد بن عيسى [جش] و كان اسمه محمد كما اشرنا اليه فى ترجمة ابى جرير القمى «مح» .

ابو طاهر الزرارى اسمه محمد بن عبيدالله بن احمد «مح».

ابو طاهر محمد و ابو الحسن و ابو الطيب بنو على بن بلال [دى] «مح».

و ابو طاهر كنية ايضا لعبد الواحد بن عمرو محمد بن ابى يونس و محمد بن سليمان بن الحسن و محمد بن عبيدالله بن احمد الزرارى (الرازى خ) و محمد بن على بن جاك «س» .

ابو طاهر الوراق حميد بن زياد عن بنان بن محمد فى نسخة و اخرى حميد بن زياد عن ابى طاهر يعنى الوراق عن الحجال فى [يب] فى باب حد حرم الحسين عليه السلام محمد بن عيسى عن ابى طاهر قال كتبت اليه فى باب ميراث الأعمام.

ابو الطفيل اسمه عامر بن واثلة «س».

معروف بن خربوذ عن ابى الطفيل قال سمعت امير المؤمنين عليه السلام فى [فى] فى باب معنى الزهد فى كتاب المعيشة رواية المعروف عنه لا تخلو من ارسال لبعد زمانهما والله اعلم. معوية بن عمار عن ابيه عن ابى الطفيل فى [يب] فى باب المرتد و المرتدة .

ابو طوالة اسمه عبدالله بن عبدالرحمن الانصارى «س» .

ابو الطيب الرازى من جلة المتكلمين وله كتب كثيرة فى الامامة و الفقه و غيرهما من الاخبار و كان استاد ابى محمد العلوى و كان مرجئا [صه٠ ست] و له كتاب زيارة الرضا عليه السلام و فضله و معجزاته نحوا من ماتى ورقة [ست] و يأتى فى ابن عبدك شىء من ذلك «مح» .

ابو الطيب بن على بن بلال [دى] «مح» .

و ابو الطيب كنية لعبد الغفار بن عبدالله ايضاً «س» .

ابو طيفور المتطبب له ابن اسمه محمد من رجال الهادى عليه السلام «مح» .

ابو ظبيان الجنبى من اصحاب على عليه السلام من اليمن [قى] عنه [صه] الجنبى المذحجى من اهل الكوفة تابعى مشهور الحديث سمع عليا و عمارا و اسامة بن زيد روى عنه ابنه قابوس والاعمش مات بالكوفة سنة تسعين كذا فى جامع الاصول و قال اسمه حصين بن جندب «مح» .

ابو ظبيان يقال لمحمد بن مقلاص «مح» «س» .

ابو عاصم المدنى [ق] «مح» .

ابو عاصم كنية لحفص بن عاصم و الضحاك بن محمد و عمار بن عبدالحميد و غالب بن عبدالله «س» .

ابو عامر بن جناح [ظم] ثقة تقدم مع اخيه سعيد «مح» .

سعيد بن جناح عن ابى عامر عن عبدالله بن سنان فى [يب] فى اواخر باب الذبايح و الاطعمة عنه عن اخيه ابى عامر فى [فى] فى باب العجب.

ابو عامر السائى فى نسخة و اخرى البنانى واعظ اهل الحجاز عمارة بن زيد عنه عن ابى عبدالله جعفر بن محمد عليهما السلام فى [يب] فى باب فضل زيارة مولانا امير المؤمنين عليه السلام عمارة بن زيد فى نسخة و اخرى سويد و اخرى

شديد عن ابى عامر واعظ اهل الحجاز عن الصادق عليه السلام فى باب من الزيادات فى كتاب المزار.

ابو عامر بن عامر [ى] «مح» .

ابو عامر كنية لاسمعيل بن محمد الحميرى وبريد بن اسمعيل وزرارة بن لطيفة وكعب بن سلامة وخضر بن عمارة و عبد الاعلى بن كثير «س» .

ابو عايذ اسمه عمارة بن السرى «س».

ابو العباس البقباق اسمه الفضل بن عبد الملك «مح» .

ابو العباس الحميرى [ضا] قال نصر بن الصباح ابو العباس الحميرى اسمه عبدالله بن جعفر وكان استاذا بى الحسن [كش] وقد تقدم «مح» .

ابو العباس صاحب عمار بن مروان عنه احمد بن ابى عبدالله [لم٠جش] بكتابه [جش] له كتاب احمد بن ابيعبدالله عن ابيه عنه [ست] «مح» .

ابو العباس الطيرانى قال نصر بن الصباح انه من الغلاة الكبار الملعونين [صه٠جش] الاان فيه الطرنانى «مح» .

ابو العباس المكى روى عبدالرحمن بن ابى عبدالله عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث ابى بصير مع المرأة و بعد حديث على بن الحسين عليهما السلام مع يزيد عليه اللعنة .

ابو العباس بن نوح السيرافى اسمه احمد بن محمد او احمد بن على بن العباس كما تقدم «مح» .

وابو العباس كنية ايضا لعبدالله بن ابى عبيدالله محمد وعبدالله بن ابراهيم وعبدالله بن جعفر و عبيدالله بن احمد بن نهيك و محمد بن خالد الرازى واحمد بن على بن ابراهيم واحمد بن محمد الدينورى وزريق بن الزبير و احمد بن اصفهبد واحمد بن الحسن الاسفراينى واحمد بن على بن احمد النجاشى واحمد بن على بن الحسن واحمد بن على الرازى والوليد بن صبيح ومحمد بن جعفر الرزاز واحمد بن محمد بن سعيد المشهور بابن عقدة واحمد بن على بن العباس المشهور بابن نوح وفى الاخيرين اشهر «س» .

ابن محبوب عن ابى العباس عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب المباهلة عبدالله بن احمد بن نهيك عن ابى العباس عن محمد بن اسمعيل الجعفرى فى [ست] فى ترجمته . محمد بن يعقوب عن ابى العباس الكوفى عن محمد بن عيسى فى [يب] فى باب وجوب اخراج الزكوة الى الأمام.

ابو عبدالرحمن الاعرج الكوفى [ق] له كتاب عنه القاسم بن اسمعيل [ست] «مح» .

محمد بن عيسى عن يونس عن ابى عبدالرحمن الأعرج و عمر بن ابان عن ابى حمزة فى آخر كتاب الكفر والأيمان .

ابو عبدالرحمن الحذاء روى حميد بن المثنى عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى آخر كتاب الطهارة ابو المغرا عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب كمية الفطرة وفى [بص] فى باب كمية زكوة الفطرة .

ابو عبدالرحمن عبدالله بن حبيب السلمى وبعض الرواة يطعن فيه من خواص على عليه السلام [قى] عنه [صه] الكوفى تابعى ولابيه صحبة وهو احد اعلام التابعين وثقاتهم صحب على بن ابيطالب عليه السلام وسمع منه ومن عثمان بن عفان وابن مسعود وحذيفة وابى موسى يقال صام ثمانين رمضان حديثه عند الكوفيين مات سنة خمس ومأئه وله تسعون سنة قاله فى جامع الاصول «مح» .

ابن ابى ليلا عن ابى عبدالرحمن السلمى عن امير المؤمنين عليه السلام فى [يب] فى باب فضل الجهاد وفى [فى] فى باب فضل الجهاد .

ابو عبدالرحمن العرزمى له كتاب [ست] عنه احمد بن ابى عبدالله [جش . ست . لم] «مح» .

ابو عبدالرحمن الكندى قال الفضل بن شاذان فى بعض كتبه ان من الكذابين المشهورين على بن حسكه والعباس بن صدقة و ابا العباس الطبرنانى و ابا عبدالله الكندى المعروف بشاه رئيس متهم ايضا وقال نصر بن الصباح العباس بن صدقه وابو العباس الطبرنانى وابو عبدالرحمن الكندى المعروف بشاه كانوا من الغلاة الكبار الملعونين [صه] وفى [كش] قال نصر [الخ] الا انه قال الطبرنانى «مح» .

ابو عبدالرحمن المسعودى [لم . ست] له كتاب عنه محمد بن موسى خوراء [ست] «مح» .

العباس بن عامر عن ابى عبدالرحمن المسعودى عن حفص بن عمر البجلى فى [فى] فى باب النوادر فى كتاب المعيشة وابو عبدالرحمن كنية ايضا لمحمد بن الحسين الزعفرانى ومحمد بن فضيل بن غزوان واسمعيل بن على و بلال بن الحرث وعبيدالله بن زياد واحمد بن شعيب وايوب بن عطية وطاووس بن كيسان «س» .

سيف بن عميرة عن ابى عبدالرحمن عن ابى بصير فى [فى] فى باب المصيبة بالولد. محمد بن سنان عن ابى عبدالرحمن عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب معرفة الجود والسخا فى كتاب الزكوة .

ابو عبدالله [ق] «مح» .

ابو عبدالله [لم] «مح» .

ابو عبدالله بن ابى الحسين [دى] «مح» .

ابو عبدالله البجلى كـ وفى [ى] من اصحابه من اليمن [قى] عنه [صه] و كيف كان فهو مردود ومذموم «مح» .

ابو عبدالله البرقى محمد بن خالد بن عبد الرحمن «س» .

ابو عبدالله البقال من اصحاب العياشى [لم . مح] «س» .

ابو عبدالله الجامورانى عنه احمد بن ابى عبدالله [ست . جش . لم] بكتابه [ست . جش] ابو عبدالله الجامورانى الرازى عنه محمد بن احمد بن يحيى [لم] ايضا الرازى الجامورانى ضعيف [صه] استثنى من نوادر الحكمة اسمه محمد بن احمد «مح» .

سهل بن زياد عن ابى عبدالله الجامورانى عن الحسن بن على بن ابى حمزة فى [فى] فى باب الحمام بعد كتاب آلات الدواب .

ابو عبدالله الجدلى من الأولياء من اصحاب على عليه السلام [قى] عنه [صه] غيرانه قال من اوليائه ثم فى خواصه عليه السلام فيهما واسمه عبيد بن عبد كما قدمنا و فى تقريب ابن حجر اسمه عبد او عبدالرحمن بن عبد ثقة رمى بالتشيع من كبار الثالثه «مح» .

ابو عبدالله الجرجانى كان خارجيا ثم رجع الى التشيع بعد ان كان بايع على الخروج واظهار السيف [صه . د] عن [كش] والموجود فى [كش] ان ابا عبدالله الجرجانى قال ذلك فى محمد بن سعيد بن كلثوم كما قدمنا عن [د] ايضا و ان تبع هنا العلامة نعم فيه ما تقدم فى الريان بن الصلت واسمه فتح بن يزيد «مح» .

ابو عبدالله الجعفى روى احمد بن اسمعيل عن عمرو بن كيسان عنه عن ابى جعفر محمد بن على عليهما السلام فى كتاب الروضة بعد خطبة

اخرى لامير المؤمنين عليه السلام بعد حديث اسلامه .

ابو عبدالله الحراني روى هرون بن مسلم عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب فضل زيارة على بن الحسين ومحمد بن على وجعفر بن محمد عليهم السلام .

ابو عبدالله الحسني له كتب منها كتاب اخبار المحدثين ذكره محمد بن اسحق النديم [ست] «مح» .

ابو عبدالله الخراساني عنه ابراهيم بن هاشم فى مشيخة [يه] فى طريقه .

ابو عبدالله الخزاز روى ابن ابى عمير عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب فضل النظر الى الكعبة.

ابو عبدالله الخمرى الشيخ الصالح ادركه النجاشى كما تقدم فى ترجمة الحسين بن احمد بن المغيرة «مح».

روى عن الحسين بن احمد بن المغيرة «س».

ابو عبدالله الذى روى عنه سيف بن عميرة [ق] «مح» .

ابو عبدالله الرازى هو الجامورانى و قد تقدم «مح» .

عنه محمد بن احمد بن يحيى فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين وفى باب الديون واحكامها وفى كتاب المكاسب ومرتين فى باب الذبايح والأطعمة محمد بن على بن محبوب عنه عن الحسن بن على بن ابى حمزة فى [بص] فى باب مصافحة الكافر من ابواب ما ينقض الوضوء وفى [يب] فى باب الاحداث الغير الموجبة للطهارة من ابواب الزيادات .

ابو عبدالله الرياحى روى على بن حسان عنه عن ابى الصامت الحلوانى عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب ان الأئمة هم اركان الأرض صلوات الله عليهم .

ابو عبدالله السيارى ضعيف [صه] استثنى من نوادر الحكمه «مح» .

اسمه احمد بن محمد بن سيار «س» .

ابو عبدالله الشاذانى هو محمد بن نعيم بن شاذان ابن اخى الفضل وراوية كتبه كما تقدم فى حيدر بن شعيب و تقدم ايضا محمد بن احمد بن نعيم ابو عبدالله الشاذانى «مح».

ابو عبدالله الشيبانى اسمه ميمون ابو عبدالرحمن بن ابيعبدالله تقدم مع ابنه «مح».

ابو عبدالله صاحب السابرى. ابن ابى عمير عن عبدالله صاحب السابرى فيما اعلم او غيره عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الشكر الظاهر انه عمر بن يزيد بياع السابرى بقرينة رواية ابن ابى عمير عنه والله اعلم .

ابو عبدالله الصالحى روى على بن محمد عنه قال سالنى اصحابنا بعد مضى ابى محمد عليه السلام ان اسئل عن الاسم والمكان فخرج الجواب ان دللتهم على الاسم اذاعوه وان عرفوا المكان دلوا عليه فى [فى] فى باب النهى عن الاسم على عن ابى عبدالله الصالحى عن القنبرى فى باب فى تسمية من رآه عليه السلام محمد بن على بن ابراهيم عن ابى عبدالله بن صالح انه راه عند الحجر الأسود فيه .

ابو عبدالله الصفوانى اسمه محمد بن احمد ويأتى بعنوان الصفوانى ايضاً فلا تغفل «مح» .

ابو عبدالله العاصمى احمد بن محمد بن عاصم ثقة كما تقدم «مح» .

محمد بن يعقوب عنه عن على بن الحسن فى [فى] فى كتاب العقل والجهل .

ابو عبدالله العمركى يروى عن على بن جعفر اسمه على البوفكى [صه] تقدم انه ابن على

بن محمد البوفكى وفى [د] عن ابن طاووس فى رواية صحيحة اسمه على بن البوفكى «مح».

ابو عبدالله الفرا له كتاب عنه ابن ابى عمير [ست] «مح».

عنه محمد بن ابى عمير فى مشيخة [يه] فى طريقه روى ابو عبدالله الفرا عن الصادق عليه السلام فى [يه] فى باب مواقيت الصلوة ابن ابى عمير عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب المواقيت من ابواب الزيادات و فى [فى] فى باب وقت الصلوة فى يوم الغيم وفى باب تسمية الحاجة فى الدعاء. احمد بن محمد عن ابى عبدالله الفرا عن حريز فى [يب] فى باب العيوب الموجبة للردو فى [بص] فى باب من اشترى جارية فاولدها مسروقة. احمد بن محمد بن عيسى عنه عن حريز فى [فى] فى باب من يشترى الرقيق فيظهر به عيب الظاهر ان اسمه سليم الفرا بقرينة رواية محمد بن ابى عمير عنه وروايته عن ابى عبدالله عليه السلام وعن حريز ايضا والله اعلم.

ابو عبدالله الفزارى جعفر بن مالك «مح».

ابو عبدالله المؤمن هو زكريا بن محمد عنه محمد بن عيسى تقدم فى الاسماء «مح».

ابو عبدالله بن محمد ذكره ابن عقدة له كتاب رويناه عن ابن ابى عمير عن الأحول عنه [ست] «مح».

ابو عبدالله المدائنى روى الحسن بن على بن عثمان عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث على بن الحسين عليهما السلام مع يزيد عليه اللعنة.

ابو عبدالله المعاذى غال [دى] «مح». ويحتمل ان يكون اسمه محمد بن اسحق صاحب المعاذى «س».

ابو عبدالله المكارى [دى] «مح».

ابو عبدالله بن مولى عبدربه ابن مسكان عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب بيع الواحد بالاثنين.

ابو عبدالله بن هرون وكيل [صه] اى اى وكيل الناحية كما تقدم فى محمد بن على بن ابراهيم الهمدانى فليتامل «مح».

وابو عبدالله كنية ايضا لأبان بن عبدالرحمن وابان بن عثمان واحمد بن ابراهيم بن ابى رافع واحمد بن الحسن الخزاز و احمد بن الحسن بن على بن فضال واحمد بن الحسين بن سعيد بن عثمان واحمد بن صبيح واحمد بن عبدالواحد واحمد بن عبدوس واحمد بن محمد بن الحسين و احمد بن محمد الآملى واحمد بن محمد بن عبيدالله واحمد بن محمد بن مسلمة و احمد بن محمد بن يحيى الفارسى وادريس بن يزيد وارقم بن ابى الارقم و اسود بن رزين و اسود بن سريع و بسام بن عبدالله و بلال بن رياح وجابر بن يزيد وجعفر بن احمد بن يوسف و جعفر بن احمد بن وندك و جعفر بن زياد و جعفر بن عبدالله راس المدرى و جعفر بن مازن و جعفر بن محمد بن جعفر وجعفر بن محمد بن سماعة و جعفر بن محمد بن مالك وجعفر بن محمد الدوريسى و جعفر بن هرون وجنيد بن عبدالله وسالم بن عطية وهرون بن عمران وحبيش بن مبشر و حجر بن زايده و حديفة بن اليمانى وحريز بن عبدالله والحسن بن بن صالح بن حى والحسين بن محمد الاسنانى والحسين بن ابى سعيد هاشم والحسين بن احمد بن ادريس والحسين بن احمد بن شيبان والحسين بن احمد بن المغيرة والحسين بن احمد المنقرى والحسين بن الحسن الحسينى والحسين بن حماد والحسين بن حمدان والحسين بن خالويه والحسين بن زيد والحسين بن سيف والحسين بن سليمان والحسين بن شاذويه والحسين بن عبيدالله الغضايرى والحسين بن عبيدالله السعدى

والحسين بن علي بن الحسين بن بابويه والحسين بن علي بن الحسين بن علي بن ابيطالب عليهم السلام والحسين بن علي المصري والحسين بن علي بن سفيان والحسين بن علي الخزاز والحسين بن القاسم والحسين بن محمد بن علي الازدي والحسين بن محمد بن الفرزدق والحسين بن محمد بن عمران والحسين بن محمد بن جعفر والحسين بن المختار والحكم بن مسكين والحسين بن موسى بن سالم وخالد بن نجيح وداود بن سعيد وزكار بن مالك وزكريا بن محمد وسعيد بن عبدالرحمن وسفيان بن سعيد وسلمان الفارسي ومحمد بن محمد بن النعمان ويحيى بن زكريا بن شيبان وعبدالمؤمن بن القاسم وعمرو بن شمر ومحمد بن ابي القاسم ومحمد بن ابراهيم بن جعفر ومحمد بن احمد بن عبدالله ومحمد بن اسمعيل بن احمد وخورك بن ابي الحصرم وغيلان بن جامع وناصح بن عبدالله ومحمد بن اسمعيل بن رجا ومحمد بن اسمعيل بن ميمون ومحمد بن بكر بن عبدالرحمن ومحمد بن بكر بن جناح ومحمد بن جعفر بن عنبسة ومحمد بن حسان الرازي ومحمد بن الحسن الضبي ومحمد بن الحسن بن احمد بن الوليد ومحمد بن الحسن بن جمهور ومحمد بن الحسن بن علي ومحمد بن الحسين ومحمد بن حماد بن زيد ومحمد بن خالد بن عمرو ومحمد بن الخليل بن اسد ومحمد بن زكريا بن دينار ومحمد بن سليمان بن زكريا ومحمد بن سماعة بن موسى ومحمد بن شاكري ومحمد بن شريح ومحمد بن طلحة النهدي ومحمد بن عباس بن عيسى ومحمد بن العباس بن علي ومحمد بن عبيدالله بن صاعد ومحمد بن عبدالله بن غالب ومحمد بن عبدالله بن الحسن ومحمد بن عبدالله بن عمرو ومحمد بن عبدالله بن مملك ومحمد بن عبدالله بن نجيح ومحمد بن عبدالملك بن محمد ومحمد بن علي بن ابي حمزة ومحمد بن القاسم بن زكريا ومحمد بن قيس البجلي ومحمد بن قيس الاسدي ومحمد بن مالك بن عطية والمفضل بن عمرو موسى بن القاسم ويونس بن علي «س».

يعقوب بن يزيد عن ابيعبدالله عن رجل من اصحابنا رفعه قال قال ابو عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب فرض العلم.

ابو عبدالملك القمي عبدالرحمن الحجاج يقول سمعت اباعبدالملك القمي يسال اباعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات قريبا من الآخر بثلث ورقات.

ابوعبيدكنية ليحيى بن مهران وجبير بن الأسود «س».

ابوعبيدة اسمه زياد [صه] هوزيادبن عيسى اوابن رجاء او ابن ابى رجاء كما تقدم «مح».

الحسين بن المختار عن ابى عبيدة عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب دخول الحرم وابوعبيدة كنية ايضا لسليمان بن تصر «س».

ابوعبيدة المدايني روى عمرو بن سعيد المدايني عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ان الأئمة عليهم السلام اذاشاؤا ان يعلوا علموا. خلف بن عيسى عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث على بن الحسين عليهما السلام مع يزيد عليه اللعنة.

ابوعتاب يقال لزيادبن مسلم من اصحاب الصادق عليه السلام ويقال لعبدالله بن بسطام اخى الحسين وقد يجىء لغيرهما «مح».

ابوعثمان [ق] «مح».

ابوعثمان الاحول له كتاب عنه صفوان

[ست ٠ جش] «مح».

عنه صفوان بن يحيى فى [ست] فى ترجمته .

ابو عثمان اسمه عبد الواحد بن حبيب والد الحسن بن على بن ابى عثمان فى [يب] فى اواخر باب كيفية الصلوة .

ابو عثمان العبدى روى ابراهيم بن اسحق الازدى عنه عن جعفر عن آبائه عن امير المؤمنين عليه السلام فى [فى] فى باب الاخذ بالسنة وشواهد الكتاب .

ابو عثمان القابوسى روى عبد الله الحجال عنه عمن ذكره عن ابى عبد الله عليه السلام فى باب حسن الخلق .

ابو عثمان كنية لمعلى بن عثمان و بكر بن محمد بن حبيب وعمرو بن جميع «س».

محمد بن ثوير عن ابى عثمان عن حنظلة الكاتب فى [ست] فى ترجمة حنظلة الكاتب.

ابو العديس روى عبد الرحمن بن ابى نجران عن محمد بن الصلت عن ابان عنه قال قال ابو جعفر عليه السلام يا صالح اتبع من يبكيك الحديث فى [فى] فى باب من يجب مصادقته و مصاحبته. عبد الرحمن بن ابى نجران عن محمد بن الصلت ابى العديس عن صالح قال قال لى ابو جعفر عليه السلام يا صالح اتبع من يبكيك الحديث فى [يب] فى باب المكاتب والله اعلم بالصواب.

ابو عدى اسمه عثمان بن زيد «س».

ابو عروة الانصارى [قر] «مح» .

ابو عروة اسمه معمر بن راشد «س».

ابو عزة [ق ٠ مح] «س» .

على بن عبد العزيز عنه عن ابى عبد الله عليه السلام فى [يب] فى باب الطواف وفى [بص] فى باب من قطع طوافه لعذر وفى [فى] فى باب الرجل يطوف فتعرض له الحاجة .

ابو عصام ذكر حميد بن زياد قال سمعت من ابى جعفر محمد بن الحسين بن حازم نوادر ابى عصام [جش] و فى [ست] ابن عصام كما يأتى «مح» .

ابو عصمة اسمه نوح بن مريم «س».

ابو عصمة قاضى مرو روى بشير بن عبد الله عنه عن جابر فى [يب] فى باب الأمر بالمعروف والنهى عن المنكر و فى [فى] فى باب الأمر بالمعروف والنهى عن المنكر .

ابو العطارد الخياط روى عن ابى عبد الله عليه السلام روى عنه اسحق بن عمار وتقدم فى الأسماء حماد بن ابى العطارد «مح».

اسحق بن عمار عن ابى العطارد عن ابى عبد الله عليه السلام فى [يب] فى باب بيع المضمون وفى باب زكوة اموال الأطفال وفى [يه] فى باب البيوع وفى [بص] فى باب الزكوة فى مال اليتيم وفى [فى] فى باب زكوة مال اليتيم و فى باب شراء الطعام و بيعه .

ابو العلا الحضرمى [ظم] «مح» .

ابو العلا الخفاف [قر] هو خالد بن طهمان او خالد بن بكار «مح» .

على بن الحكم عن ابى العلا الخفاف عن جعفر بن محمد عليهما السلام فى [يب] فى باب كيفية الصلوة .

ابو العلا كنية لمحمد بن اسلم ومحمد بن ثمامة العطار ومحمد بن خالد بن زياد وجابر بن شميع والحرث بن زياد وحماد بن راشد و حيان بن عبد الرحمن وعبد الرحمن بن ناصح و عبد الكريم بن سعد «س».

ابو على الاسدى بن محمد بن عبد الله الكوفى «مح».

ابو على الاشعرى اسمه احمد بن ادريس و يجىء لغيره [صه] «مح» .

ابو علي الاشعري اسمه محمد بن عيسى بن عبدالله بن سعد بن مالك شيخ القميين [صه] «مح» .

ابو علي الجريري الكـوفي [ق] «مح» .

ابو علي الجواني ابن محبوب عنه عن ابيعبدالله عليه السلام في[في] باب الصمت و حفظ اللسان .

ابو علي الذي حدث عنه حصين بن مخارق [ق] «مح» .

ابو علي الحراني احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عنه بكتابه [جش] عنه احمد بن ابيعبدالله [ست] «مح» .

محمد بن ابي عمير عنه عن ابيعبدالله عليه السلام في[يه] في آخر باب الجماعة وفضلها.

ابو علي الخزاز روى الحسين بن سعيد عن ابيعبدالله عليه السلام في[في] في باب صلوة الحوائج. احمد بن يوسف بن عقيل عن ابي علي الخزاز عن داود الرقي في [يب] في كتاب المكاسب احمد بن مهران عن محمد بن علي عن ابي علي الخزاز عن داود بن سليمان عن ابي ابراهيم عليه السلام في[في] في باب الاشارة والنص على ابي الحسن الرضا عليه السلام .

ابو علي بن راشد كان وكيلا مقام الحسين بن عبدربه مع ثناء وشكر له [صه] وجدت بخط جبرئيل بن احمد حدثني محمد بن عيسى اليقطيني قال كتب عليه السلام الى علي بن بلال في سنة اثنين وثلثين ومأتين بسم الله الرحمن الرحيم احمدالله اليك واشكر طوله وعوده واصلي على محمد النبي وآله صلوات الله ورحمته عليهم ثم اني اقمت اباعلى مقام الحسين بن عبدربه و ائتمنته على ذلك بالمعرفة بماعنده الذي لا يقدمه احد وقد اعلم انك شيخ ناحيتك فاحببت افرادك واكرامك بالكتاب بذلك فعليك بالطاعة له والتسليم اليه جميع الحق قبلك و ان تحض موالي على ذلك وتعرفهم من ذلك ما يصير سببا الى عوفه و كفايته فذلك موفور وتوفير علينا ومحبوب لدنيا ولك به جزاء من الله واجر فان الله يعطي من يشاء ذو الاعطاء والجزاء برحمته وانت في وديعة الله و كتبت بخطي واحمدالله كثيرا محمد بن مسعود قال حدثني محمد بن نصير قال حدثني احمد بن محمد بن عيسى قال نسخة الكتاب مع ابن راشد الى جماعة الموالي الذين هم ببغداد المقيمين بها والمداين والسواد وما يليها احمدالله اليكم ما اناعليه من عافيته وحسن عايدته واصلي على النبي وآله افضل صلواته واكمل رحمته واني اقمت اباعلي بن راشد مقام الحسين بن عبد ربه و من كان قبله من وكلائي وصار في منزلته عندي و وليته ما كان يتولاه غيره من وكلائي قبلكم لبعض حقي وارتضيته لكم وقدمته في ذلك وهو اهله و موضعه فصيروا رحمكم الله الى الدفع اليه ذلك والى ولا تجعلوا له على انفسكم غلة فعليكم بالخروج من ذلك والتسرع الى طاعة الله و تحليل اموالكم والحقن لدمائكم و تعاونوا على البر والتقوى واتقوا الله لعلكم ترحمون و اعتصموا بحبل الله جميعا ولا تموتوا الا وانتم مسلمون فقد اوجبت في طاعته طاعتي والخروج الى عصيانه عصياني فالزموا الطريق يأجركم الله ويزدكم الله من فضله فان الله بما عنده واسع كريم متطول على عباده رحيم نحن وانتم في وديعة الله و (في خ) حفظه و كتبته (كتبت خ) بخطي والحمدلله كثيرا و في كتاب آخر وانا آمرك يا ايوب بن نوح ان تقطع الاكثار بينك و بين ابي علي و ان يلزم كل واحد منكما ما وكل به وامر بالقيام فيه بامر ناحيته فانكم اذا انتهيتم الى كل ما امرتم به استغنيتم بذلك عن

معاودتي وامرنا ابا علي بمثل ما آمرك به يا ايوب ان لا تقبل من احد من اهل بغداد والمداين شيئا يحملونه ولا تلي لهم استيذانا على ومر من اعطاك بشيء من غير اهل ناحيتك ان يصيره الى الموكل بناحيته وآمرك يا ابا علي في ذلك بمثل ما امرت به ايوب وليقبل كل واحد منكما ما امرته [كش] وقال الشيخ في كتاب الغيبة من الممدوحين ابو علي بن راشد اخبرني ابن ابي جيد عن محمد بن الحسن بن الوليد عن الصفار عن محمد بن عيسى قال كتب ابو الحسن العسكري عليه السلام الى الموالي ببغداد والمداين والسواد وما يليها قد اقمت ابا علي بن راشد مقام الحسين بن عبدربه ومن قبله من وكلائي وقد اوجبت في طاعته طاعتي وفي عصيانه الخروج الى عصياني وكتبت بخطي و روى محمد بن يعقوب رفعه الى محمد بن فرج قال كتبت اليه اساله عن ابي علي بن راشد وعن عيسى بن جعفر وعن ابن بندفكتب الي ذكرت ابن راشد رحمه الله فانه عاش سعيدا و مات شهيدا ودعا لابن بندو العاصمي وابن بند ضرب بعمود وقتل وابن عاصم ضرب بالسياط على الجسر ثلثمائة سوط ورمي به في الدجلة انتهى وقد مر شيء من ذلك في علي بن الحسين بن عبدربه فتدبر «مح».

وروى محمد بن عيسى عن ابي علي بن راشد قال سئلت ابا الحسن عليه السلام في [يه] في باب الوقف والصدقة. عنه عنه قال كتبت اليه في [يب] في آخر باب تفصيل فرايض الحج. عنه محمد بن عيسى بن عبيد في باب ابتياع الحيوان عنه محمد بن عيسى في باب الزيادات بعد باب الاجارات وفي باب وجوب اخراج الزكوة الى الأمام عليه السلام. محمد بن عيسى عن الحسن بن راشد عن الفقيه العسكري عليه السلام في [بص] في باب الجنب هل عليه مضمضة. عنه عن الحسن بن راشد في باب ان الكفن لا يكون الا قطنا. عنه عن ابي علي بن راشد في باب ان المواقعة بعد الرجعة شرط. عنه عنه قال سئلت ابا الحسن عليه السلام في باب انه لا يجوز بيع الوقف. محمد بن عيسى عنه في [في] في باب الفطرة. عنه عنه قال سئلت ابا الحسن عليه السلام في باب ما يجوز من الوقف والصدقة. عنه عنه عن صاحب العسكر قال قلت له جعلت فداك في باب النوادر في كتاب الوصية. عنه السياري في باب فضل الخبز علي بن مهزيار عن ابي علي بن راشد قال قلت لابي جعفر عليه السلام في باب اللباس الذي تكره الصلوة فيه و في [بص] في باب الصلوة في الفنك والسمور عنه علي بن مهزيار في باب وجوب الخمس علي بن مهزيار عنه قال قلت لابي جعفر عليه السلام في [في] في باب الصلوة خلف من لا يقتدى به وفي [يب] في باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس وفي باب فضل المساجد وفي باب العتق. الحسين بن سعيد عن ابي علي بن راشد قال قلت لابي جعفر الثاني عليه السلام في باب النذور وفي [بص] في باب حكم العتق اذا علق بشرط على جهة النذر. ابو عبدالله البرقي عن علي بن مهزيار وابي علي بن راشد عن حماد بن عيسى في باب انه يستحب اتمام الصلوة في حرم الكوفة في آخر كتاب الحج وفي [يب] في باب الزيادات في فقه الحج. احمد بن محمد البارقي عنه عن ابراهيم بن السندي في كتاب المكاسب روى هذا الخبر بعينه احمد بن محمد البرقي عن علي بن ابي راشد عن ابراهيم بن السندي في [في] في باب عمل السلطان في كتاب المعيشة و قد بينا الصواب في ترجمة ابراهيم بن السندي فليرجع اليها. احمد بن محمد بن عيسى عنه عن صاحب العسكر عليه السلام في [يب] في باب الزيادات في كتاب الوصية. محمد بن باديه عنه قال قلت لابي الحسن عليه السلام في [في] في باب قرائة القران في

كتاب الصلوة .

ابو علي صاحب الانماط كوفي [ق] «مح» .

ابن ابي عمير عنه عن ابيعبدالله وابي الحسن عليهما السلام في [يب] في آخر باب الأذان والاقامة من ابواب الزيادات. عنه عن ابان بن تغلب في [في] في باب ورود تبع في كتاب الحج .

ابو علي صاحب الشعيري روى عن محمد بن قيس وعنه ابن ابي عمير «مح» .

ابو علي صاحب الكلل روى عن ابان بن تغلب روى عنه ابوايوب [يه] «مح» .

صفوان بن يحيى عن ابي ايوب عنه عن ابان بن تغلب في مشيخة [يه] في طريق ابان بن تغلب ابن ابي عمير عن ابي علي صاحب الكلل عن ابان بن تغلب في [في] في باب حق المؤمن على اخيه لايبعد اتحاده مع ابي علي صاحب الأنماط بقرينة الراوي والمروي عنه والله اعلم .

ابو علي الصوائي احمد بن محمد بن جعفر «مح» .

ابو علي العلوي واخوه ابو الحسين اسمه محمد بن محمد بن يحيى من بني زبارة معروفان جليلان من اهل نيشابور [صه ٠ لم] «مح» .

ابو علي القطان [ضا] «مح» .

ابو علي المحمودي اسمه محمد بن احمد بن حماد «مح» .

ابو علي بن مطهر روى فتح مولى زراري قال سمعت اباعلي بن مطهر يذكر انه قدر آه و وصف له قده في [في] في باب تسمية من رآه عليه السلام علي بن محمد عن ابي عبدالله بن صالح عن ابيه عن ابي علي المطهر انه كتب اليه سنة القادسية يعلمه انصراف الناس و انه يخاف العطش فكتب عليه السلام امضوا فلاخوف عليكم انشاالله فمضوا سالمين والحمدلله رب العالمين في مولد ابي محمد الحسن بن علي عليهما السلام.

ابو علي النيشابوري [لم ٠ صه] ضعيف [صه] استثنى من نوادر الحكمة «مح» .

ابو علي الوارثي [لم] «مح» .

ابو علي بن همام ثقة اسمه محمد بن همام البغدادي «مح» .

و ابو علي كنية ايضا لاحمد بن اسحق و احمد بن اسمعيل بن عبدالله واحمد بن جعفر بن سفيان واحمد بن الحسن الرازي واحمد بن علي الرازي واحمد بن علي بن مهدي واحمد بن محمد بن احمد واحمد بن محمد بن ابي نصر البزنطي واحمد بن محمد بن جعفر واحمد بن محمد بن عمار واسباط بن سالم وابراهيم بن الحسين واسمعيل بن علي العمي و بسطام بن علي وجميل بن دراج وجميل بن عياش والحرث بن ابي جعفر والحجاج بن رفاعة و حديد بن حكيم والحسن بن خالد والحسن بن راشد والحسن بن علي بن ابي عقيل والحسن بن العباس والحسن بن محبوب والحسن بن محمد القطان والحسن بن محمد النهاوندي والحسن بن محمد بن احمد والحسين بن ابي العلا والحكم بن ايمن ودعبل بن علي والريان بن الصلت وزرارة بن اعين وهرون بن عبدالعزيز و يونس بن يعقوب وعبدالله بن بكير وعبدالله بن غالب و عبيدالله بن الحسين وعبيدالله بن علي بن ابي شعبة وعمر بن عثمان وعمرو بن القاسم والفضيل بن يسار ومحمد بن احمد بن الجنيد و محمد بن احمد بن علي ومحمد بن عبدالملك بن اعين ومحمد بن محمد بن الاشعث وموسى بن جعفر الكمندانى وموسى بن عمر بن يزيد ونجم بن حطيم ووهب بن حفص «س» .

ابو عمار السراج في نسخة و اخرى ابو عامر الحسين بن ابي العلا عنه عن ابيعبدالله عليه

السلام فى[يب] فى آخر باب الزيادات بعد باب الاجارات.

ابو عمار الطحان له روايات عنه احمد بن ميثم [ست] «مح».

ابو عمار كنية لسعد بن حميد والحسين بن سلمة «س».

ابو عمارة [قر] «مح».

ابو عمارة الطيار روى ابن فضال عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب النوادر فى آخر كتاب المعيشة. الحجال عن الحسن بن على عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى[يب] فى باب فضل التجارة.

ابو عمارة كنية لقيس بن يعقوب ومحمد بن احمد ومحمد بن سليمان بن عمارة و حمزة بن حبيب وداود بن سليمان وسليمان بن عمرو ومحمد بن ظهير ومحمد بن عثمان بن زيد وجعفر بن عمارة وحمزة بن عبدالمطلب وزاهر بن الاسود «س».

سعدان بن مسلم عن ابى عمارة عن رجل عن ابى عبدالله عليه السلام فى[فى] فى مولد على بن الحسين عليهما السلام.

ابو عمرو بن اخى السكونى البصرى له مصنفات كثيرة و كان فقيها [صه] وفى [لم] و [ست] السكرى واسمه محمد بن محمد بن نصر فهو السكونى كما تقدم «مح».

ابو عمرو الانصارى[ى] واظنه ابو عمرة اذفى موقعه واسمه ثعلبة بن عمرو و قد تقدم وتقدم له مدح مع ابى ساسان والله اعلم «مح».

ابو عمرو الاوزاعى فى نسخة و اخرى ابو عمير روى الحسين بن النضر الفهرى عنه عن عمرو بن شمر فى كتاب الروضة فى خطبة لعلى صلوات الله عليه وهى خطبة الوسيلة. عبدالله بن ايوب الاشعرى عن عمرو الاوزاعى عن عمرو بن شمر فى خطبة الجالوتيه.

ابو عمرو البزاز[قر] «مح».

ابو عمرو الحذا[دى] وفى نسخة اصح بغير واو «مح».

محمد بن عيسى العبيدى قال كتب ابو عمر الحذا الى ابى الحسن عليه السلام فى[يب] فى كتاب المكاسب. احمد بن الفضل عن ابى عمرو الحذا قال سائت حمالى فكتبت الى ابى جعفر و ابنه ابى الحسن عليهما السلام فى[فى] فى باب النوادر فى آخر كتاب المعيشة.

ابو عمرو الخياط[لم] «مح».

احمد بن ابى عبدالله عن القاسم بن اسحق بن ابراهيم بن موسى بن رنجويه التفليسى عنه عن ابى اسمعيل الصيقل الرازى عن ابيعبدالله عليه السلام فى[يب] فى كتاب المكاسب و كذا فى[فى] فى باب الصناعات الاان فيه القاسم بن اسحق بن ابراهيم فى نسخة واخرى عن ابراهيم عن موسى بن رنجويه التفليسى[الخ] وهو اقرب الى الصواب والله اعلم.

ابو عمرو الزبيدى روى القاسم بن بريد عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى[يب] فى باب من يجب عليه الجهاد و كذا فى[فى] فى باب من يجب عليه الجهاد الاان فيه الزبيرى بالراء و كذا فى باب ان الايمان مبثوث بجوارح البدن كلها و كذا فى باب السبق الى الايمان و كذا فى باب وجوه الكفر فعلى هذا الزبيدى بالدال فى[يب] كانه سهو والله اعلم.

ابو عمرو العمرى اسمه عثمان بن سعيد «س».

ابو عمرو الفارسى زاذان من خواص على عليه السلام من مضر فى بعض نسخ[صه] عن[فى] وفيه وفى بعضها ابو عمر بغير واو كما يأتى و تقدم عن[ى] زاذان ابو عمرو الفارسى كما يأتى

ايضاً مح».

ابوعمرو الكشي اسمه محمد بن عمر بن عبدالعزيز وابوعمرو كنية ايضا لعاصم بن حفص وعبدالله بن دكين وعبد الرحمن بن الأسود و عثمان بن عيسى ومحمد بن سليمان بن سويد ومحمد بن محمد بن النضر ونعيم بن ميسرة و جرير بن عبدالله ودينار الاسدى وسعيد بن الحسن وسعيد بن يحيى «س».

ابوعمرو الكناني روى هشام بن سالم عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب التقية.

ابوعمرو المدايني روى حماد بن عيسى عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الذنوب.

ابوعمر بن اخي السكرى البصرى له مصنفات كثيرة و كان فقيها منها كتاب فى المذى اخبرنا عنه احمد بن ابراهيم القزوينى [ست] تقدم عن [صه] و [لم] ابوعمرو و كذا فى الاسماء وعن [صه] و [جش] فى الاسماء انه السكونى «مح».

ابوعمر الاعجمي روى هشام بن سالم عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب التقية.

ابوعمر الاعمى الكوفى [ق] «مح».

ابوعمر الحذا [دى] وفى نسخة ابوعمرو كما تقدم «مح».

ابوعمر السراج فى نسخة و اخرى مع الواو جعفر بن بشير عن الحسين بن ابى العلاء عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى كتاب المكاسب و كذا فى باب الغرر والمجازفة و كذا فى [فى] فى باب (١) جامع فيما يحل الشراء والبيع الاان فيه ابا عمر بدون الواو. ابن ابى عمير و فضالة عن حسين عن ابى عمر قال حدثنى انه سأله فى [يب] فى باب العمل فى ليلة الجمعة و يومها من ابواب الزيادات فى الجزء الاول.

ابوعمر الشيباني فى نسخة واخرى مع الواو جميل بن صالح عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ما يجب من الاقتداء بالائمة عليهم السلام فى كتاب المعيشة.

ابوعمر الضرير عنه حميد [لم • ست] له نوادر [ست] «مح».

ابوالمفضل عن حميد عنه فى [ست] فى ترجمته.

ابوعمر العبدى روى ليث بن سليمان عنه عن على بن ابى طالب عليه السلام فى [يب] فى باب فى ابطال العول.

ابوعمر المتطبب فى نسخة واخرى مع الواو روى عبدالله بن ايوب عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب البينات على القتل وفى باب ديات الاعضاء والجوارح وفى باب ديات الشجاج. عبدالله بن ايوب عن الحسين بن عثمان عن ابى عمر المتطبب عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب ديات الاعضاء والجوارح.

ابوعمر الفارسي زاذان من خواص على عليه السلام من مضر [فى] عنه [صه] وقد تقدم عن [ى] زاذان ابوعمرة الفارسى و فى بعض نسخ [صه] ابوعمرو كما تقدم «مح».

ابوعمر المدني [ق] «مح».

ابوعمر كنية لبرد بن ابى زياد و بلال بن رباح واحمد بن على الفايدى وعبدالله بن سعيد بن حيان «س».

ابو عمران الأرمني اسمه موسى بن رنجويه ضعيف «مح».

عنه يعقوب بن اسحق الضبى فى [فى] فى باب فيمن يظهر الغشية عند قرائة القران. ابوعلى

١ ــ لم نجد السند فى هذا الباب وانما الموجود فيه ابومخلد السراج فليلاحظ لمحرره.

على الاشعرى عن محمد بن حسان عنه فيه وفى باب نوادر فى آخر جلد الفروع عنه محمد بن حسان فى [ه] فى باب الرهن وفى [ب] فى باب الزيادات فى كتاب الحدود احمد بن ابى عبدالله عنه عن على بن الحسين فى [فى] فى باب من يشرك قراباته واخوانه فى حجته. ابو اسمعيل السراج عن ابى عمران عن رجل عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الاحتذاء فى كتاب الزى والتجمل. محمد بن عيسى الارمنى عن ابى عمران الخراط عن الاوزاعى عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب من قال لااله الاالله حقا حقا.

ابو عمران كنية لموسى بن رنجويه و محمد بن اسامة «س».

ابو عمرة الانصارى من الاصفياء من اصحاب امير المؤمنين عليه السلام [فى] عنه [صه] وتقدم عن [صه] و [كش] مع ابى ساسان الحصين بن المنذر اسمه ثعلبة بن عمرو «مح».

ابو عمرة الأنصارى اسمه ثعلبة بن عمرو «س».

ابو عمرة السلمى روى على بن الحكم عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الغزو مع الناس.

ابو العميس اسمه عتبة بن عبدالله «س».

ابو عنان بن احمد بن بندار الشيخ رضى الدين فاضل عين [جب].

ابو عوف اسمه احمد بن ابى عوف «س».

ابو عوف روى عبدالله بن سنان عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب المجالس بالأمانة فى كتاب العشرة ابن ابى عمير عن ابى عوف البجلى عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الوضوء قبل الطعام و بعده.

ابو عون الأبرش روى الكشى من طرق ضعيفة انه مذموم [صه] احمد بن كلثوم السرخسى قال حدثنى ابو يعقوب اسحق بن محمد البصرى عن محمد بن الحسن بن شمون وغيره قال خرج ابو محمد عليه السلام فى جنازة ابى الحسن عليه السلام و قميصه مشقوق فكتب اليه ابو عون الابرش قرابة نجاح بن سلمة من رأيت او بلغك من الأئمة شق ثوبه فى مثل هذا فكتب اليه ابو محمد عليه السلام يا احمق مايدريك ماهذا قد شق موسى عليه السلام على هرون. محمد (احمد خ) بن على قال حدثنى اسحق قال حدثنى ابراهيم بن الخضيب الانبارى قال كتب ابو عون الابرش قرابة نجاح بن سلمة الى ابى محمد عليه السلام ان الناس قد استوهنوا من شقك على ابى الحسن عليه السلام فقال يا احمق ما انت وذاك قد شق موسى على هرون عليهما السلام ان من الناس من يولد مومنا و يحيى مومنا و يموت مومنا و منهم من يولد كافرا و يحيى كافرا و يموت كافرا و منهم من يولد مومنا و يحيى مومنا و يموت كافرا و انك لا تموت حتى تكفر و يتغير عقلك فمامات حتى حجبه ولده عن الناس و حبسوه فى منزله فى ذهاب العقل والوسوسة ولكثرة التخليط و يرد على اهل الامامة و انكشف عما كان عليه [كش] كان اسمه الحسين بن نضر او نصر «مح».

ابو عياش اسمه عتيق بن معوية «س».

ابو عيسى مطعون فيه وقال السيد المرتضى فى كتاب الشافى انه رماه المعتزلة مثل مارموه ابن الراوندى القاضى [صه] «مح».

ابو عيسى كنية لعبيدالله بن الفضل و محمد بن احمد بن محمد و محمد بن هرون الوراق و دبيس بن حميد «س».

ابو عيينة عن ابى عبدالله عليه السلام فى بعض الروايات ولم اجد له ذكرا فى كتب الرجال «مح».

جعفر بن بشير عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب تطهير المياه و فى [بص] فى باب البئر يقع فيها ما يغيرا حدا وصاف الماء ابو جميلة عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب من لا يصح ملكه من جهة النسب . ابو جميلة عن ابى عتيبة فى نسخة واخرى ابى عيينة بالياء المثناة تحت عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب العتق و احكامه. احمد بن محمد بن ابى نصر عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب زكوة الذهب والفضة . داود بن الحصين عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب ما يجوز للمحرمة ان تلبسه من الثياب محمد بن عبدالجبار وايوب بن نوح جميعا عن صفوان عنه عن زرارة فى باب الظهار .

ابو غالب بن ابى هاشم الحسينى المرعشى السيد جمال الدين صالح [جب] .

ابو غالب الزرارى اسمه احمد بن محمد بن سليمان ثقة كما تقدم فى جعفر بن محمد بن مالك ايضاً «مح» .

ابو غانم على بن ابى غالم الحوانى الشيخ سديد الدين فقيه صالح [جب] .

ابو غرة [ق٠ جخ] و كان اسمه ابراهيم بن عبيد و نقلناه بعنوان ابو عزة [س] .

ابو غرة الخراسانى روى صفوان الجمال عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب الاكل والشرب فى انية الذهب والفضة اسحق بن عمار عن ابى غرة عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب زيارة الاخوان على بن عبدالعزيز عن ابى غرة عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الطواف وفى [بص] فى باب من فطع طوافه لعذر وتقدم ابو عزه بالعين المهملة والله اعلم بالصواب .

ابو غسان الذهلى له كتاب عنه القاسم بن اسمعيل [ست] اسمه حميد بن راشد وقد تقدم «مح» .

ابو غسان كنية ايضاً لحميد بن سعدة و محمد بن مطرف «س» .

ابو غسان النهدى له كتاب عنه ابن نهيك [ست] وفى مختصر الذهبى من كتب رجال العامة مالك بن اسمعيل ابو غسان النهدى الحافظ عنه البخارى حجة عابد قانت لله توفى سنة تسع عشرة وماتين انتهى فليتدبر «مح» .

ابو الغمر روى الكشى عن محمد بن قولويه والحسين بن الحسن بن بندار عن سعد بن عبدالله عن ابراهيم بن مهزيار ومحمد بن عيسى بن عبيد عن على بن مهزيار قال سمعت اباجعفر عليه السلام يلعن ابا الغمر [صه] كما تقدم فى جعفر بن واقد «مح» .

ابو غيلان كنية لداود بن حبيب وسعد بن طالب «س» .

ابو فاختة مولى بنى هاشم [ى] فى خواصه من مضر [قى] عنه [صه] اسمه سعيد بن حمران كما تقدم فى الحسين بن ثور «مح» .

ثوير بن ابى فاختة عن ابيه عن على عليه السلام فى [يه] فى باب الهدية .

ابو الفتح كنية لمحمد بن جعفر بن محمد وهلال بن ابراهيم «س» .

ابو فراس اسمه الفرزدق «س» .

ابو الفرج الاصفهانى زيدى المذهب [ست٠صه] له كتب منها كتاب ما نزل فى امير المؤمنين عليه السلام واهله و كتاب فيه كلام فاطمة فى فدك اخبرنا عنه احمد بن عبدون بجميع رواياته روى عنه الدورى [ست] كان اسمه على بن الحسين الكاتب «مح» .

ابو الفرج السندى له كتاب عنه احمد بن رباح [ست] روى عن الصادق عليه السلام اسمه

عيسى مح» .

يعقوب بن يزيد عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الطواف وفى [فى] فى باب الطواف واستلام الاركان.

ابو الفرج كنية ايضا لمحمد بن ابى عمران وعثمان بن ابى زياد ومظفر بن احمد القزوينى «س» .

عبدالله الكاهلى عن ابى الفرج عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الطواف وفى [بص] فى باب من قطع طوافه لعذر على بن الحكم عن ابى الفرج عن ابان بن تغلب فى [يب] فى باب صفة الاحرام. عنه عنه عن معاذ بياع الاكسية فى باب فضل التجارة عنه عنه عن ابان بن تغلب فى [بص] فى باب جواز لبس الثوب المصبوغ بالعصفر للمحرم. عنه عن ابى الفرج قال سئل ابان اباعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب نوادر الطواف . عنه عنه عن ابان بن تغلب فى باب النفر من منى الاول والآخر . عنه عنه عن معاذ بياع الاكسية فى باب فضل التجارة .

ابو فروة روى زيد بن ابى اسامة فى نسخة و اخرى زيد ابو اسامة عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [يب] فى باب الحد فى نكاح البهائم الحسين بن سيف عن اخيه عن ابيه عن زيد ابى اسامة عنه فى [بص] فى باب حد من اتى بهيمة الظاهر انه الصواب بقرينة رواية سيف بن عميرة عنه كثيرا واتحاد الخبر والله اعلم .

ابو الفضال اسمه ثابت البنانى «س».

ابو الفضايل اسمه احمد بن موسى بن جعفر «س» .

ابو الفضل الثقفى هو العباس بن عامر الصدوق الثقة «مح» .

موسى بن القاسم عنه عن داود بن الحصين فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج عنه عنه عن عبدالله بن بكير فى باب الطواف قريبا من الآخر وفى [بص] فى باب وقت ركعتى الطواف.

ابو الفضل الحناط اسمه سالم [صه] و قيل سلم وسلام كما تقدم «مح» .

ابو الفضل الخراسانى [ضا] روى عن محمد بن مسعود عن حمدان بن احمد القلانسى عن معوية بن حكيم عن ابى الفضل الخراسانى وكان له انقطاع الى ابى الحسن عليه السلام وكان يخالط القراء ثم انقطع الى ابى جعفر عليه السلام و حمدان ضعيف فهذه الرواية من المرجحات [صه] «مح» .

ابو الفضل الصابونى له كتب كثيرة عنه ابو على كرامة بن احمد وابو محمد الحسن بن محمد الخيزرانى يعرف بابن العساف المغافرى [ست] اسمه محمد بن احمد بن ابراهيم بن سليمان «مح» .

ابو الفضل النحوى على بن الحكم عنه عن ابى جعفر الأحول محمد بن النعمان فى [يب] فى باب كيفية الصلوة قريبا من الآخر بثلث ورقات .

ابو الفضل كنية ايضا لعاصم بن حميد والعباس بن عامر والعباس بن الفضل والعباس بن موسى والعباس بن معروف والعباس بن هشام وعبدالرحمن بن ابى نجران وعمار بن موسى و كثير بن كلثم و محمد بن احمد بن ابراهيم و ادريس بن زياد وادريس بن الفضل و جعفر بن معروف السمرقندى وحنان بن سدير و سدير بن حكيم وسلمة بن الخطاب «س» .

محمد بن احمد بن يحيى عن احمد بن محمد عن ابى الفضل عن صفوان بن يحيى فى [يب] فى باب العمل فى ليلة الجمعة و يومها وفى [بص] فى باب القرائة فى صلوة الجمعة .

ابو الفوارس روى حجاج الخشاب عنه

عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب كيفية الصلوة وفى [فى] فى باب صلوة النوافل .

ابو القاسم الصيقل احمد بن محمد بن عيسى عنه قال كتبت اليه فى [يب] فى كتاب المكاسب محمد بن عيسى بن عبيد عن ابى القاسم الصيقل وولده قال كتبوا الى الرجل عليه السلام فيه محمد بن عيسى عنه قال كتبت اليه فيه .

ابو القاسم الكوفى يقال لحميد بن زياد «مح» .

ابراهيم بن اسحق الاحمر عن ابى القاسم الكوفى عن محمد بن اسمعيل فى [فى] فى باب الدعاء للكرب والهم عبدالله بن الوليد العدنى صاحب سفيان قال حدثنى ابو القاسم الكوفى صاحب ابى يوسف فى [يب] فى باب ابطال العول وكذا فى [يه] فى باب ابطال العول الا ان فيه العبدى بدل العدنى ايضاً محمد بن ابى الصهبان عن ابى القاسم الكوفى عن اسمعيل بن سهل فى [ست] فى ترجمة حماد بن عيسى . محمد بن عبد الجبار عنه عن محمد بن سهل فى [فى] فى باب الاشارة والنص على ابى جعفر عليه السلام . عدة من اصحابنا عن احمد بن محمد عنه عن عبدالله بن المغيرة فى باب المراة تهب نفسها للرجل .

ابو القاسم بن سهل الواسطى العدل كذا فى [جش] فى ترجمة عبدالله بن ابى زياد احمد فتدبر «مح» .

ابو القاسم مخلد بن موسى روى محمد بن احمد عن محمد بن عيسى قال كتب ابو القاسم مخلد بن موسى الرازى الى الرجل عليه السلام فى [يب] فى باب زيارة البيت .

ابو القاسم بن ناصر بن ابى القاسم الاديب نجيب الدين صالح [جب] .

ابو القسم كنية لمعوية بن عمار وجعفر بن قولويه و جعفر بن الحسن المحقق و بريد بن معوية و اسمعيل بن على بن على (كذا) وجعفر بن محمد بن اسحق وجعفر بن محمد الشاشى والحسن بن محمد بن الحسن والحسين بن على بن الحسين و حميد بن زياد وحيدر بن شعيب وسعد بن عبدالله وسعيد بن احمد وهرون بن مسلم و يحيى بن زكريا وابن سهل الواسطى الذى وثقه النجاشى عند ترجمة عبيدالله بن ابى زيد وعبدالله بن احمد بن عامر و عبدالله بن طاهر و عبد الرحمن بن ابى حماد و جابر بن يزيد وعبد العزيز بن نحرير وعبدالعزيز بن اسحق و عبد العظيم بن عبدالله و عبدالواحد بن عبدالله و على بن احمد الكوفى وعلى بن الحسن بن القاسم وعلى بن الحسين بن موسى وعلى بن محمد بن على وعيص بن القاسم وفضيل بن يسار ومحمد بن طلحة والمنذر بن محمد ونصر بن الصباح ويحيى بن عقبة «س» .

النضر بن سويد عن ابى القاسم عن ابيعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الحد فى السرقة ابان بن عثمان عن ابى القاسم عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب اداب الأحداث الموجبة للطهارة موسى بن الحسن عن ابى القاسم عن عبدالرحمن بن حماد الكوفى فى باب المياه من ابواب الزيادات .

ابو قتادة الأنصارى [ى] اسمه الحرث بن ربعى «مح» .

ابو قتادة القمى اسمه على بن محمد بن حفص ثقة كما تقدم «مح» .

ابو قدامة كنية لمحمد بن قيس الاسدى وحبة بن جوير «س» .

ابو قرة السلمى [ى] «مح» .

ابو قرة الكندى [ى] «مح» .

ابو قيراط اسمه محمد بن جعفر بن محمد بن جعفر «س» .

ابو قيس مولى قريش [ق] «مح» .

ابو كثير كنية لعبد الوهاب النهاوندى والمستنير بن يزيد «س» .

ابو الكنود الوايلى [ى] «مح» .

ابو كهمس لـه كتاب عنه القاسم بن اسمعيل القرشى [ست] اسمه هيثم بن عبيد او ابن عبيد الله كما تقدم «مح» .

ابو كهمس كنية لهيثم بن عبد الله والقاسم بن عبيد وهيثم بن عبيد الشيبانى «س» .

الحكم بن مسكين عن عبد الله بن على الزراد عن ابى كهمس الكوفى فى مشيخة [يه] فى طريقه عنه عنه قال سئل ابو كهمس اباعبد الله عليه السلام فى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات عنه عن عبد الله بن على السراد قال سال ابو كهمس اباعبد الله عليه السلام فى [فى] فى باب تقديم النوافل وتاخيرها وسئل ابو كهمس اباعبد الله عليه السلام فى [يه] فى باب احكام السهو فى الصلوة مروان بن مسلم عن ابى كهمس عن ابى عبد الله عليه السلام فى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات الحسن بن على بن فضال عن ابى كهمس عن ابيعبد الله عليه السلام فى باب وقت الزكوة وفى [بص] فى باب ان الزكوة انما تجب بعد اخراج المونة . محمد بن عبد الجبار عن الحسن بن على عن ابى كهمس عن سليمان بن خالد فى [فى] فى باب المؤمن وعلاماته الحسن بن محبوب عن ابى كهمس عن ابى عبد الله عليه السلام فى باب الصدق واداء الامانة على بن الحكم عنه عن ابى عبد الله عليه السلام فى باب البكاء فى كتاب الدعاء على بن عقبة عن ابى كهمس عن عمرو بن سعيد بن هلال فى باب الورع . عنه عنه عن ابيعبد الله عليه السلام فى باب السهو فى الطواف . عنه عن ابى كهمس قال قال رجل لعبد الله بن الحسن فى باب قص الاظفار فى كتاب الزى والتجمل عنه عنه عن محمد بن عبد الله بن على بن الحسين فى باب النورة فيه . عنه عنه عن ابى عبد الله عليه السلام فى باب الأبط فيه و فى [بص] فى باب من طاف ثمانية اشواط وفى [يب] فى باب الطواف حماد عن ابى كهمس عن ابى عبد الله عليه السلام فى باب حكم المغمى عليه فى الصيام عبد الله بن بكير عن ابى كهمس واسمه هيثم بن عبيد عن رجل من اهل واسط من اصحابنا عن ابيعبد الله عليه السلام فى آخر باب احكام الطلاق وفى [بص] فى باب ان المواقعة بعد الرجعة شرط . حريز عن ابى كهمس عن ابى عبد الله عليه السلام فى باب عطية الوالد لولده فى حال المرض وفى [يب] فى باب الوصية للوارث محمد بن شعيب عنه عن ابى عبد الله عليه السلام مرتين فى باب تلقين المحتضرين واخرى فى [يه] فى باب الوقف والصدقة و فى [فى] فى باب ما يلحق الميت بعد موته فى كتاب الوصية محمد بن اسمعيل بن بزيع عن حنان عن ابى كهمس عن ابى عبد الله عليه السلام فى باب بيع العصير والخمر الحجاج الخشاب عن ابى كهمس الهيثم بن عبيد فى نسخة واخرى القاسم بن عبيد عن ابى عبد الله عليه السلام فى باب من حفظ القران ثم نسيه الحكم بن مسكين عن ابى كهمس عن عبد المؤمن بن القاسم الأنصارى فى مشيخة [يه] فى طريق عبد المؤمن بن القاسم .

ابو لبابة الانصارى شهد بدرا والعقبة الاخيرة [ل٠ جخ٠ د] «مح» .

ابو لبيد الهجرى [قر] «مح» .

ابو ليلى [ى] من الاصفياء من اصحابه [فى] عنه [صه] وفى الجامع اسم ابى ليلى يسار ويقال داود بن بلال بن اجيحة الحلاج الأنصارى «مح» .

ابو ليلى بن حارثة [ى] «مح» .

ابو ليلى بن عبد الله بن الجراح [ى]

«مح» .

ابو ليلى بن عمرو كان خرج على مقدمة علي عليه السلام يوم خروجه الى صفين كما تقدم في ابى الجوشا «مح» .

ابو مالك الاشعرى [ل] «مح» .

ابو مالك الجهنى له كتاب يرويه احمد بن محمد بن عيسى عن ابن ابى عمير عنه [ست . جش] «مح» .

على بن الحكم عنه عن الحسن بن عمارة في [يب] في باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات وفي باب الذبح عبدالله بن المغيرة عنه عن عبدالله بن عطاء في [في] في باب الفرش في كتاب الزى والتجمل .

ابو مالك الحضرمى هو الضحاك [د] «مح» .

معوية بن حكيم عنه عن ابى العباس البقباق في [يب] في باب احكام الطلاق عنه عنه عن ابى الجارود في باب الصلوة في السفر من ابواب الزيادات في الجزء الثانى وفي [بص] في باب مقدار المسافة التى يجب فيه التقصير عنه عنه عن الحسن بن حماد في باب من يسجد فتقع جبهته على موضع مرتفع وعن ابى العباس البقباق في باب ان المخالف اذا طلق امراته ثلثا و عن جميل بن دراج في [في] في باب ما يصيد الفهد والكلب و عن ابى الجارود في باب ان الخمر انما حرمت لفعلها. ابن ابى عمير عنه عن حمزة بن حمران في كتاب الروضة بعد حديث ابى بصير مع المرأة .

ابو المأمون [قر] وفي الكافي في باب حقوق المسلم على اخيه في الموثق عن ابى المأمون الحارثى عن ابى عبدالله عليه السلام «مح» .

ابن ابى عمير عن منصور بن يونس في نسخة واخرى عن يونس عن ابى المأمون الحارثى عن ابى عبدالله عليه السلام في [في] في باب حق المؤمن على اخيه .

ابو ماوية بن وهب بن الاجدع بن راشد من المجهولين من اصحاب امير المؤمنين عليه السلام [قى] عنه [صه] «مح» .

ابو المثنى اسمه محمد بن الحسن بن على «س» .

ابو مجعد اسمه ثابت بن زيد «س» .

ابو المحتمل كوفى ثقة روى عن ابى عبدالله عليه السلام [ظم] ابو المحتمل ثقة من اصحاب الكاظم عليه السلام [صه] «مح» .

ابو المحجل اسمه عبدالله بن شريك «س» .

ابو محشى وقيل ابو محسن اسمه زيد بن خميرة وقيل اسمه سويد وقال اخرون هما اثنان في رجال الشيخ في اصحاب الرسول صلى الله عليه وآله .

ابو محمد [قر] «مح» .

ابو محمد بن ابراهيم [دى] «مح» .

ابو محمد الأسدى صاحب ابى مريم الأنصارى له كتاب احمد بن ابى عبدالله عن ابيه عنه [ست] «مح» .

ابو محمد الاسكافى [رى] في نسخة «مح» .

ابو محمد الأسود صاحب ابى مريم الأنصارى ابن بطة عن البرقى عن ابيه عنه [جش] تقدم عن [ست] الاسدى «مح» .

ابو محمد الأنصارى قال الكشى قال نصر بن الصباح ابو محمد الأنصارى الذى يروى عنه محمد بن عيسى العبيدى وعبدالله بن ابراهيم مجهول لا يعرف و قول نصر عندى ليس بحجة [صه] وفي الكافي في باب ان المؤمن لا يكره على قبض روحه ابو على الاشعرى عن محمد بن

عبد الجبار عن ابى محمد الأنصارى قال و كان خيرا [الخ] «مح».

احمد بن محمد عنه عن ابن سنان عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب بيع الواحد بالاثنين روى هذا الخبر بعينه محمد بن يحيى عن محمد بن احمد بن محمد عيسى فى نسخة واخرى عن احمد عن محمد بن عيسى عنه عن ابن سنان عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الصروف الظاهر ان الصواب النسخة الأخيرة بقرينة اتحاد الخبر والله اعلم محمد بن عيسى بن عبيد عنه عن عمرو بن شمر فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه النكاح.

ابو محمد التفليسي من اصحاب الرضا عليه السلام مجهول [صه ٠ جخ] «مح».

و قد يطلق على شريف بن سابق ايضاً «س».

ابو محمد الحجال له كتاب. احمد بن ابى عبدالله عن ابيه عنه [ست] اسمه عبدالله بن محمد [صه] «مح».

عنه العباس بن معروف فى مشيخة [يه] فى طريق داود بن ابى يزيد عنه الحسين بن سعيد فى [يب] فى الموضع الذى رأينا فيه ثم غاب عن نظرنا.

ابو محمد بن الحسن بن مادر قاذار القمى الشيخ سديد الدين فاضل قاض [جب].

ابو محمد الخزاز [جش ٠ ست] له اصل عنه ابن ابى عمير [ست] «مح».

ابو محمد بن خلاد الكرخى عامى [صه] «مح».

ابو محمد الدريرى دينورى [ضا] «مح».

ابو محمد الشامى الدمشقى اسمه عبدالله بن محمد «مح».

ابو محمد عبدالله السراج روى على بن الحكم عنه رفعه الى على بن الحسين عليهما السلام فى [فى] فى باب الصبر.

ابو محمد العلوى فى كتاب الاحتجاج حدثنى السيد العالم العابد ابو جعفر مهدى بن ابى حرب الحسنى رضى الله عنه قال اخبرنى الشيخ ابو على الحسن بن الشيخ ابى جعفر محمد بن الحسن الطوسى رحمه الله تعالى قال اخبرنى الشيخ السعيد الوالد ابو جعفر قدس الله روحه قال اخبرنى جماعة عن ابى محمد هرون بن موسى التلعكبرى قال اخبرنا ابو على محمد بن همام قال اخبرنا على السورى قال اخبرنا ابو محمد العلوى من ولد الافطس و كان من عباد الله الصالحين الحديث و تقدم يحيى ابو محمد العلوى فتدبر «مح».

احمد بن عبدون عن الدورى عن ابى محمد بن اخى طاهر العلوى عن الحسن بن محمد بن احمد بن جعفر بن محمد بن زيد بن على الشهيد رحمه الله تعالى فى [ست] فى ترجمة وهب بن وهب.

ابو محمد الغفارى روى احمد بن محمد عن محمد بن عيسى عنه عن عبدالله بن ابراهيم زعم محمد بن عيسى ان الغفارى من ولد ابى ذر رضى الله عنه فى [فى] فى باب النوادر فى آخر كتاب المعيشة ويأتى فى النسب ايضاً.

ابو محمد الفراء روى ابن ابى عمير عنه عن جعفر بن محمد عليهما السلام فى باب فضل الحج والعمرة.

ابو محمد الفزارى له كتاب عنه ابن ابى عمير [ست] «مح».

ابو محمد القزاز له كتاب [جش] «مح».

ابو محمد القزوينى [ضا] «مح».

ابو محمد الكوفى [ضا] «مح».

ابو محمد المشهدى البجلى [ضا] «مح» .

ابو محمد مؤذن على بن يقطين اسمه حفص «مح».

ابو محمد المنتهى الحسينى المرعشى السيد منتجب الدين و ابناه السيدان منتجب الدين احمد و جمال الدين ابو القاسم علماء صلحاء [جب] .

ابو محمد الوابشى كانه عبدالله بن سعيد ولم نجزم لان الوابشيين كثيرون الان الذى علمنا كونه يكنى بابى محمد هو عبدالله والله اعلم «مح» .

روى الحسن بن محبوب عن ابى محمد الوابشى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب الموت فى الغربة فى كتاب الحج وفى [يب] فى باب البيع بالنقد والنسيئة ابن محبوب عنه عن اسحق بن عمار فى [فى] فى باب حقيقة الأيمان عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب اتباع الهوى الحسن بن محبوب عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب نادر فى كتاب الزكوة وفى باب الرجل يقتل مملوك غيره ابن ابى عمير عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب اطعام المؤمن احمد بن محمد عن ابى محمد الوابشى فى [يب] فى فى باب القود بين الرجال والنساء احمد بن محمد عن الحسن عن ابى محمد الوابشى **عن ابى عبدالله** عليه السلام فى باب احكام الطلاق و كذا فى [بص] فى باب ان من طلق امرأته ثلث تطليقات مع تكامل الشرايط الا ان فيه عن الحسين مصغرا فلعل الصواب ما فى [يب] بقرينة رواية احمد بن محمد بن عيسى عن الحسن بن محبوب و روايته عنه كثيرا والله اعلم .

ابو محمد الواسطى الحسن بن محبوب عنه بكتابه [ست • جش] «مح».

ابو محمد كنية ايضا للعباس بن عيسى والحسين ابى عبدالله ومحمد وعبدالله ابنى ابى يعفور و عبدالله بن ابراهيم بن ابى عمرو و عبدالله بن ابراهيم بن محمد و عبدالله بن جبلة وعبدالله بن الحسن بن الحسن و عبدالله بن الحسين بن سعد و عبدالله بن الحسين بن محمد وعبدالله بن عامر و عبدالله بن العلاء و عبدالله بن الفضل بن عبدالله وعبدالله بن محمد البلوى وعبدالله بن محمد بن عبدالله وعبدالله بن مسكان وعبدالله بن المغيرة وعبدالله بن وضاح وعبدالله بن هرون وعبدالله بن يحيى وعبيدالله بن محمد بن عائذ و عبدالرحمن بن الحسن وعبد الرحمن ابى حماد وعبدالرحمن بن احمد بن نهيك وعبدالرحمن بن احمد بن جبرويه وعبدالرحمن بن محمد بن ابى هاشم وعبدالرحمن بن محمد بن عبيدالله وعبدالرحمن بن هلقام وعبدالوهاب المازرانى وعلى بن حمزة و عمرو بن حريث و وعمران بن سليمان وعمران بن مسكان والعمركى بن على وغياث بن ابراهيم والفضل بن شاذان والفضل بن عثمان والقاسم بن اسماعيل والقاسم بن الحسن والقاسم بن عروة والقاسم بن الفضيل و قتيبة بن محمد و كليب بن معوية و ليث بن البختري ويحيى بن ابى القاسم ومحمد بن عبدالله ابن عم الحسين بن ابى العلاء ومرازم بن حكيم ومسعدة بن صدقة ومصبح بن هلقام والمعلى بن محمد ومعوية بن ميسرة ومفضل بن عمر ومنصور بن الوليد وهرون بن موسى وهشام بن الحكم ويحيى العلوى ويونس بن عبدالرحمن وابراهيم بن عبدالرحمن و اسمعيل بن محمد بن اسمعيل واسمعيل بن مهران واشعث بن قيس وامية بن على وبشير الازرق و بكر بن جناح وبكر بن محمد بن عبدالرحمن وثبيت بن محمد وجابر بن يزيد وجبرئيل بن احمد وجعفر بن بشير وجعفر بن

الحسين بن علي و جعفر بن سلمان وجعفر بن علي بن سهل و جعفر بن محمد بن جندب وجعفر بن معروف وجعفر بن ورقاء وجعفر بن يحيى بن العلاو جميل بن دراج وحذيفة بن منصور والحسن بن ابى قتاده علي والحسن بن احمد بن محمد والحسن بن احمد بن القاسم والحسن بن جعفر بن الحسن والحسن بن الجهم والحسن بن حمزة والحسن بن راشد والحسين (كذا) الروندى والحسن بن ظريف و الحسن بن علي بن ابى عقيل والحسن بن علي الحجال والحسن بن علي الهمداني والحسن بن علي الزيتوني والحسن بن علي بن احمد والحسن بن علي القائد وعبيد بن امى والحسن بن علي بن عبدالله والحسن بن ابى حمزة البطاينى والحسن بن علي بن زياد والحسن بن علي بن فضال والحسن بن علي بن الحسن والحسن بن علي بن ابى عثمان والحسن بن علوان والحسن بن العباس والحسن بن علويه والحسن بن محمد بن جمهور والحسن بن محمد بن يحيى والحسن بن محمد بن الفضل والحسن بن محمد بن احمد والحسن بن محمد بن سماعة والحسن بن موسى والحسين بن سعيد و حفص المؤذن ورقيم بن عبد الرحمن والحكم بن عتيبة والحكم بن مسكين والحكم بن هشام وحماد بن عيسى و حيدر بن محمد والزبرقان البصرى و زرعة بن محمد و زيتون وسعيد بن جبير وسعيد بن المسيب وسالم بن عبدالله وعبدالله بن سعيد وسفيان بن مصعب ومسكين بن عمارة وسليمان بن جعفر وسليمان بن عبدالله الديلمى وسليمان بن مهران وسماعة بن مهران وسهل بن احمد وسهل بن حنيف و سهل بن زادويه وصالح بن علي وصباح بن يحيى وصفوان بن مهران وصفوان بن يحيى و طاهر بن عيسى و هيثم بن ابى مسروق ويحيى بن احمد بن محمد ويعقوب بن شعيب «س» .

القاسم بن اسمعيل القرشى عن ابى محمد عن آدم بياع اللؤلؤ فى [ست] فى ترجمة آدم بياع اللؤلؤ .

ابو مخلد الخياط من اصحاب الباقر عليه السلام مجهول [صه ٠ جخ] «مح» .

ابو مخلد السراج ابن ابى عمير عنه بكتابه [جش] القاسم بن اسمعيل [ست] «مح» .

على بن اسباط عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى كتاب المكاسب قريبا من الآخر وفى باب بيع المضمون وفى باب الغرر والمجازفة وفى [فى] فى باب السلف فى المتاع وفى باب جامع فيما يحل الشراء والبيع جعفر بن بشير عن الحسين بن ابى العلاء عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الحد فى الفرية والسب وفى [يه] فى باب حد القذف و فى [فى] فى باب ما يجب فيه التعزير فى جميع الحدود على بن ابراهيم عن ابيه عن صفوان عنه عن عيسى بن حسان فى باب الكذب صفوان بن يحيى عنه عن ابى عبدالله فى باب نوادر فى كتاب العتق ابن سماعة عن ابن رباط عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الرجل يقول لامراته هى على حرام بعد باب الايلاء ابن مسكان عن ابى مخلد عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب النوادر فى كتاب الديات .

ابو مخنف اسمه لوط بن يحيى «س» .

ابو مروان اسمه عمر بن عبدالعزيز البصرى «س» .

ابو مرهف [قر] «مح» .

روى سيف التمار عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث نوح عليه السلام يوم القيمة .

ابو مريم [ى ٠ ين] «مح» .

ابو مريم الانصارى له كتاب عنه الحسن بن محبوب ومحمد بن موسى خوراء [ست] اسمه عبد الغفار بن القاسم كما تقدم «مح».

ظريف بن ناصح وابان بن عثمان عن ابى مريم عن ابى عبد الله عليه السلام فى [يب] فى باب من اسلم فى شهر رمضان عنه ابان بن عثمان فى مشيخة [يه] فى طريقه وفى [يب] فى باب تفصيل احكام النكاح وكثيراً. عنه سيف بن عميرة فى باب السنة فى عقود النكاح وفى باب الزيادات فى فقه النكاح وفى [فى] فى باب السلم فى الرقيق عنه يونس بن يعقوب فى باب ان المؤمن صنفان عنه القاسم بن سليمان فى باب النوادر فى كتاب فضل القران عنه الحسين بن المبارك فى باب البان الاتن فى كتاب الأطعمة وفى [يب] فى باب الذبايح والأطعمة عنه اوطاة بن حبيب فى [فى] فى باب نوادر فى آخر كتاب النكاح. عبد الرحمن بن ابى هاشم عن سفيان الجريرى عنه عن هرون بن عنتره فى كتاب الروضة بعد حديث نوح عليه السلام يوم القيمة.

ابو مساور [ج] «مح».

ابو المستهل اسمه الكميت وقد تقدم و ياتى لحماد بن ابى العطارد وكلاهما من رجال الباقر والصادق عليهما السلام وتقدم ايضا سلمة ابو المستهل الكوفى [ق] فتدبر «مح».

ابو المستهل كنية لكميت بن زيد و سلمة الكوفى والمستورد بن نهيك و حماد بن ابى العطارد ويونس بن خالد «س».

الحكم بن مسكين عن ابى المستهل عن سليمان بن خالد فى [يب] فى باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة يحيى الحلبى عن ابى المستهل عن سليمان بن خالد فى كتاب الروضة بعد حديث على بن الحسين عليهما السلام مع يزيد عليه اللعنة.

ابو مسروق و ابنه الهيثم قال حمدويه سمعت اصحابنا يذكرونهما كلاهما فاضلان [صه، كش] «مح».

ابن ابى عمير عن محمد بن حكيم و حماد عن ابى مسروق عن ابى عبد الله عليه السلام فى [فى] فى باب الكفر. عنه عنه وحماد بن عثمان عن ابى مسروق عن ابى عبد الله عليه السلام فى باب صنوف اهل الخلاف عنه عن محمد بن حكيم عن ابى مسروق فى نسخة واخرى ابى مسترق عن ابى عبد الله عليه السلام فى باب المباهلة الظاهر ان الصواب ابو مسروق بقرينة ما ذكر والله اعلم ويفهم من هذا الخبر مدح ابى مسروق. محمد بن يعقوب عن احمد بن محمد عن محمد بن الحسن عن النهدى عن ابيه عن يونس بن يعقوب فى باب انه لو لم يبق فى الارض الا رجلان لكان احدهما الحجة.

ابو مسعود الانصارى [ى] «مح».

ابو مسعود الطائى روى عنه ابن ابى عمير «مح».

سعيد بن جناح عن ابى مسعود فى نسخة و اخرى ابى سعيد عن ابى عبد الله عليه السلام فى [فى] فى باب التحميد والتمجيد فى كتاب الدعاء احمد بن محمد بن خالد عن ابيه عن سعدان عن ابى مسعود عن ابى عبد الله عليه السلام فى باب حق الجوار فى كتاب العشرة جعفر بن بشير عن حماد عن ابى مسعود عن الحسن الصيقل فى [يب] فى باب احكام الجماعة ابن ابى عمير عن ابى مسعود الطائى عن ابى عبد الله عليه السلام فى باب كيفية الصلوة.

ابو مسعود روى معلى بن محمد عن احمد بن محمد عن ابى مسعود عن الجعفرى عن ابى الحسن عليه السلام فى [فى] فى باب ان الأئمة عليهم السلام خلفاء الله عز وجل معلى بن محمد عن احمد

محمد بن عبدالله عن ابى مسعود فى نسخة واخرى عن ابى مسعود عن عبدالله بن ابراهيم الجعفرى قال سمعت اسحق بن جعفر فى باب مواليد الأئمة عليهم السلام.

ابو مسكين السمان [قر] «مح».

ابو مسلم كان فاجرا وكان صاحب معوية قاله الفضل بن شاذان [صه] على بن محمد بن قتيبة عن الفضل بن شاذان انه من الزهاد الثمانية وكان فاجرا مرائيا وكان صاحب معوية وهو الذى كان يحث الناس على قتال على عليه السلام فقال ادفع الينا المهاجرين والانصار حتى نقتلهم بعثمان فابى عليه السلام ذلك فقال ابو مسلم الان طاب الضراب انما كان وضع فخا ومصيدة [كش] «مح».

ابو مسلم اسمه اهبان بن صيفى «س».

ابو مسور اسمه فضيل بن يسار «س».

ابو مصعب الزيدى ثقة من اصحاب الكاظم عليه السلام [صه ٠ جخ] «مح».

ابو مطر روى مختار التمار عنه عن امير المؤمنين عليه السلام فى [يب] فى باب فضل الكوفة.

ابو المطهر اسمه عطية بن نجيح «س».

ابو المظفر كنية لعبدالكريم بن احمد و محمد بن احمد النعيمى «س».

ابو معاذ النصرى [ى] «مح».

ابو معاذ كنية ايضا لايوب بن علاق و عيدان بن محمد واسرائيل بن عباد واعين الرازى «س».

ابو معوية اسمه معوية بن عمار «س».

ابو معبد كنية لزيد بن ربيعة والمقداد بن عمرو «س».

ابو المعتمر اسمه حامد بن عمير «س».

ابو المعتمر روى صالح بن ابى الاسود رفعه عن ابى المعتمر قال سمعت امير المؤمنين عليه السلام فى [فى] فى باب فى خدمته اى خدمه المؤمن.

ابو معشر المدنى داود بن محمد بن ابى معشر عن ابيه عن جده بكتابه [جش] «مح».

ابو المعلى روى عمر بن يزيد عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب النوادر فى كتاب الاحكام.

ابو معمر كنية لاسمعيل بن كثير و سعيد بن خيثم «س».

ابو معمر روى محمد بن جمهور عنه عن الرضا عليه السلام فى [فى] فى باب ان الامام لا يغسله الا امام من الأئمة عليهم السلام.

ابو المغرا اسمه حميد [صه] ابن المثنى الصيرفى «مح».

الجامورانى عن ابن ابى حمزة عن ابن ابى المغرا عن ابى بصير فى [فى] فى باب حق الزوج على المراة.

ابو المغرا الخصاف قد جاء فى سند بعض الروايات والظاهر انه غير المذكور «مح».

سليمان بن عمرو عن ابى المغرا الخصاف رفعه قال قال امير المؤمنين عليه السلام فى [فى] فى باب ذكر الله عزوجل فى السر.

ابو المفاخر بن محمد الرازى الشيخ شمس الدين مداح آل رسول الله صلوات الله وسلامه عليه وعليهم صالح فاضل [جب].

ابو المفضل الخراسانى فى [ضا] فى [جخ].

ابو المفضل الشيبانى هو محمد بن عبدالله بن المطلب على ما فى [صه] و [ست] وابن عبدالله بن محمد بن عبيدالله بن البهلول على ما فى [صه] و [جش] «مح».

ابو مقاتل اسمه صالح الديلمى «س».

ابو المقدام اسمه ثابت الحداد «مح».
اسمه ثابت هرمز «س».

ابو مليك [ظم] «مح».

ابو المناقب (بن خ) على بن هبة الله بن دعويدار القاضى ظهير الدين فقيه قاضى قم [جب]

ابو المنذر [ق] «مح».

ابو المنذر الجهنى [ى] «مح».

ابو المنذر كنية لجارود بن المنذر و ابى بن كعب بن قيس وجعفر بن الحكم وزهير بن محمد وهشام بن محمد ويحيى بن سابق «س».

ابو منصور الديرانى [ق] «مح».

ابو منصور الزنادى [له] كتاب الحج [ست] «مح».
ابن بطة عن احمد بن محمد بن عيسى عنه فى [ست] فى ترجمته.

ابو منصور الصرام من جلة المتكلمين من اهل نيشابور كان رئيسا مقدما [صه ست] وله كتب كثيرة منها كتاب بيان الدين فى الاصول قرأت اكثره على ابى حازم النيشابورى وكان قد قرء عليه و كتاب فى ابطال القياس وكتاب تفسير القران كبير حسن رايت ابنه ابا القاسم و كان فقيها وسبطه ابا الحسن (ابو الحسن خ) و كان من اهل العلم [ست] وفى [صه] و [ست] فى ابى الطيب انه كان وعيدا كما يأتى فى ابن عبدك ايضا «مح».

ابو موسى [قر] «مح».

ابو موسى البناء حمدويه وابراهيم ابنا نصير قال حدثنا محمد بن عيسى عن ابن ابى عمير عن هشام بن الحكم قال دخل ابو موسى البناء على ابى عبد الله عليه السلام مع نفر من اصحابه فقال لهم ابو عبد الله عليه السلام احتفظوا بهذا الشيخ قال فذهب على وجهه فى طريق مكة فذهب من قزح فلم يربعد ذلك [كش] و فى [د ٠ قر ٠ ق ٠ كش] ممدوح وكانه على اتحاده مع السابق وهو غير بعيد «مح».

ابو موسى كنية ايضا لعمر بن يزيد بن ذبيان وعبد الله بن قيس وعيسى بن احمد وعيسى بن المستفاد وعيسى بن مهران وهرون بن عمر «س».

روى الميثمى عن ابى موسى عن ابى عبد الله عليه السلام فى [يه] فى باب الدين والقرض.

ابو ناب الدغشى اسمه الحسن بن عطية «مح».

ابو ناشرة اسمه سماعة بن مهران «س».

ابو نجران ابو عبد الرحمن بن ابى نجران وجدت فى كتاب ابى عبد الله محمد بن نعيم الشاذانى بخطه حدثنى جعفر بن محمد المدائنى عن موسى بن القاسم البجلى عن حنان بن سدير عن ابى نجران قال قلت لابى عبد الله عليه السلام ان لى قرابة يحبكم الا انه يشرب هذا النبيذ قال حنان وابو نجران هو الذى كان يشرب النبيذ غير انه كنى عن نفسه قال فقال ابو عبد الله عليه السلام فهل كان يذكر فقال قلت اى والله جعلت فداك انه ليذكر فقال فيترك الصلوة قال ربما قال للجارية صليت البارحة قالت نعم قد صليت ثلث مرات و ربما قال للجارية يا فلانة صليت البارحة العتمة فتقول لا والله ما صليت ولقد ايقظناك وجهدنا بك فامسك ابو عبد الله عليه السلام يده على جبهة (١) طويلا (٢) ثم نحى يده ثم قال له قل له يتركه فان زلت به قدم فان له قدما ثابتا بمودتنا أهل البيت [كش] و فى [صه] بهذا الاسناد عن حنان انه كان يشرب النبيذ وتقدم فى ابنه عبد الرحمن ان اسمه عمرو بن مسلم التميمى روى عن ابى عبد الله عليه السلام «مح».

---

١ – جهة خل
٢ – طويلا خل

ابو نصر الخلقانى [لم] «مح».

ابو نصر بن يحيى الفقيه من اهل سمرقند ثقه فاضل خير كان يفتى العامة بفتياهم والحشوية بفتياهم والشيعة بفتياهم [صه٠لم] «مح».

ابو نصر بن يوسف بن الحرث بترى [كش] وتقدم يوسف بن الحرث المكنى ابو بصير فليتامل «مح».

ابو النضر اسمه محمد بن مسعود العياشى «س».

ابو نضرة العبدى [ى] «مح».

ابو النعمان العجلى [قر] «مح».

ابو النعمان اسمه الحرث بن حصيرة «س».

اسحق بن عمار عن ابى النعمان عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب الكذب عنه عن ابى النعمان العجلى عن ابى جعفر عليه السلام فى باب بعد باب الاستدراج عبد الرحمن بن سيابه عن ابى النعمان عن ابى جعفر او ابى عبد الله عليهما السلام فى باب الصبر.

ابو النعيم بن محمد القاشانى الشيخ رضى الدين فقيه فاضل صالح [جب].

ابو نعيم كنية لاحمد بن عبد الله ور بعى بن عبد الله ومحمد بن احمد بن محمد بن سعيد وفى الاول اشهر «س».

محمد بن الحسين عن صفوان عن ابى نعيم عن عبد الرحمن بن اعين فى [يب] فى اواخر باب الذبح قال محمد بن تسنيم وحدثنى ابو نعيم قال وحدثنا ابراهيم بن اسمعيل بن مجمع بن حارثة الأنصارى فى [يب] فى باب ميراث من علا من الآباء وفى [بص] فى باب ان مع الابوين لا يرث الجد والجدة.

ابو النمير مولى الحرث بن المغيرة النصرى غير معلوم الحال روى الصدوق عنه بوسايط «مح».

عنه محمد بن سنان فى مشيخه [يه] فى طريقه يونس بن يعقوب عنه عن ابى عبد الله عليه السلام فى [فى] فى باب حد الصبى الذى يجوز للنساء ان يغسلنه وفى [يب] فى باب تلقين المحتضرين قريبا من الآخر.

ابو نوح الكلاعى [ى] «مح».

ابو وائل اسمه عمره تقدم «مح».

ابو الورد [ى] «مح».

ابو الورد [قر] فى الكافى فى الصحيح عن سلمة بن محرز عن ابى عبد الله عليه السلام انه قال لرجل يقال له ابو الورد يا ابا الورد اما انتم فترجعون الى عن الحج مغفورا لكم واما غيركم فيحفظون فى اهاليهم واموالهم «مح».

عنه على بن رئاب فى مشيخة [يه] فى طريقه على بن رئاب عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب المراة تحيض بعد دخول وقت الصلوة و فى [يب] فى باب القودبين الرجال والنساء و فى باب الحيض من ابواب الزيادات و فى [يه] فى باب المسلم يقتل الذمى و فى [بص] فى باب المراة تحيض بعد ان دخل عليها وقت الصلوة ابن رياب عن ابى الورد قال قلت لابى عبد الله عليه السلام او ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب الرجل الصحيح العقل يقتل المجنون محمد بن النعمان عن ابى الورد عن ابى جعفر عليه السلام فى [بص] فى باب جواز التقية فى المسح على الخفين وفى [يب] فى باب صفة الوضوء من ابواب الزيادات الحسن بن محبوب عن ابى الورد قال قلت لابى عبد الله او ابى جعفر عليهما السلام فى باب ضمان النفوس فى كتاب الديات ابو ايوب عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب فضل شهر رمضان والصلوة فيه وفى باب فرض الصيام وفى

[يه] فى باب فضل شهر رمضان و فى [فى] فى باب فضل شهر رمضان مالك بن عطية عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب طلاق المريض و فى [بص] فى باب طلاق المريض وفى [يب] فى باب احكام الطلاق هشام بن سالم عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [يه] فى باب نوادر العتق هرون بن منصور العبدى عن ابى الورد عن ابى جعفر عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث ابليس لعنه الله.

ابو الورد بن قيس بن فهد [ى] «مح».

ابو الوفاء المرادى روى عنه على بن شجرة اسمه حفص [صه] يقال ابو ولاد الحناط و روى عن سدير كذا يظهر من باب تلقين المحتضرين من التهذيب «س».

و كذا فى [فى] فى باب المشى مع الجنازة.

ابو ولاد اسمه ~~حفص [صه] يقال ابو ولاد الحناط واسمه~~ حفص بن سالم وقيل ابن يونس ثقة «مح».

ابو الوليد البجلى [ى] «مح».

ابو الوليد كنية لاسمعيل بن كثير البكرى و بشير بن جعفر و الحسن بن زياد الصيقل و ذريح بن محمد و المثنى بن راشد و نصر بن عبد الرحمن و نصير بن ابى الاشعث «س».

احمد بن محمد بن ابى نصر عن ابى الوليد عن ابى عبد الله عليه السلام فى [فى] فى باب الخشوع فى الصلوة وفى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات جميل بن دراج عن ابى الوليد عن ابى بصير فى [فى] فى باب القول عند الباء.

ابو وهب اسمه الحرث بن غضين «س».

ابو وهب القصرى (القسرى خ) روى منيع بن الحجاج عن يونس عنه عن ابى عبد الله عليه السلام فى [يب] فى باب فضل زيارة مولانا امير المؤمنين عليه السلام روى هذا الخبر بعينه منيع بن الحجاج عن يونس بن ابى وهب القصرى فى [فى] فى باب فضل الزيارات و ثوابها والله عالم بالصواب الحسين بن سعيد عن ابى وهب عن محمد بن منصور مرتين فى [فى] فى باب من ادعى الامامة وليس لها باهل.

ابو هرون السنجى مولى بنى امية وقيل ان اسمه ثابت بن ثوية [جش] له كتاب القاسم بن اسمعيل عن عبيس عنه [جش ٠ ست] عنه القاسم بن اسمعيل فى موضع آخر «مح».

ابو هرون شيخ من اصحاب ابى جعفر عليه السلام [قر ٠ صه] حدثنى جعفر بن محمد قال حدثنى على بن الحسن بن فضال قال حدثنى عبد الرحمن بن ابى نجران قال حدثنى ابو هرون قال كنت ساكنا دار الحسن بن الحسين فلما علم انقطاعى الى ابى جعفر و ابيه عبد الله عليهما السلام اخرجنى من داره قال فمر بى ابو عبد الله عليه السلام فقال لى يا ابا هرون بلغنى ان هذا اخرجك من داره قال قلت نعم جعلت فداك قال بلغنى انك كنت تكثر فيها تلاوة كتاب الله و الدار اذا تلى فيها كتاب الله كان لها نور ساطع فى السماء و تعرف ما (من خ) بين الدور [كش] بهذا الاسناد وعن ابى هرون انه كان منقطعا الى ابى جعفر عليه السلام [صه] «مح».

ابو هرون العبدى روى ابن ابى يحيى المدائنى فى نسخة و اخرى المدنى عنه عن ابى سعيد الخدرى فى [فى] فى باب ماجاء فى الاثنى عشر عليهم السلام على بن الحسن العبدى عن ابى هرون عن ابى سعيد الخدرى فى باب جامع فى الدواب التى لا يوكل لحمها و فى [بص] فى باب حكم لحم الحمر الاهلية وفى [يب] فى باب الصيد و الذكاة يحيى بن هاشم فى نسخة و اخرى يحيى بن هاشم عنه عن ابى سعيد الخدرى فى × عن ابى هاشم

باب حكم المسافر والمريض فى الصيام وروى هذا الخبر بعينه يحيى بن هاشم عنه عن ابى سعيد الخدرى فى [بص] فى باب مقدار المسافة التى يجب فيها التقصير الظاهر ان مافيه الصواب بقرينة اتحاد الخبر والله اعلم .

ابوهرون المكفوف [قر ٠ ست] له كتاب عنه عبيس بن هشام [ست] حدثنى الحسن (الحسين خ) بن الحسن بن بندار القمى عن سعد بن عبدالله عن احمد بن محمد بن عيسى عن يعقوب بن يزيد ومحمد بن عيسى بن عبيد عن محمد بن ابى عمير قال حدثنى بعض اصحابنا قال قلت لابى عبدالله عليه السلام زعم ابو هرون المكفوف انك قلت له ان كنت تريد القديم فذاك لايدركه احد وان كنت تريد الذى خلق ورزق فذاك محمد بن على فقال كذب على عليه لعنة الله والله مامن خالق الا الله وحده لاشريك له حق على الله ان يذيقنا الموت والذى لا يهلك هو الله خالق الخلق بارىء البرية [كش] هذا قدح عظيم الا ان فيه ابن ابى عمير عن بعض اصحابنا [صه] الحسين بن الحسن ايضاً مهمل «مح» .

على بن احمد بن اشيم عنه عمن ذكره عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب ضمان النفوس فى كتاب الديات صالح بن عقبة عن ابى هرون المكفوف عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الاذان والاقامة و فى [فى] فى باب بدو الأذان والاقامة وفى باب قرائة القران فى كتاب الصلوة وفى باب التعقيب بعد الصلوة وفى [يب] فى باب كيفية الصلوة وفى [بص] فى باب الكلام فى حال الاقامة محمد بن ابى زيد عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الرجل يزوج عبده امته . ابن ابى نجران عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى كتاب الروضة مرتين قبيل حديث نوح عليه السلام يوم القيمة .

ابوهرون مولى آل جعدة روى محمد بن سنان عنه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب نوادر بعد باب انه اذا مضى السابع فليس عليه الحلق .

ابوهاشم روى احمد بن يونس عن ابى هاشم عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب النية فى كتاب الكفر والايمان ابو شعيب المحاملى عن ابى هاشم عن بعض اصحابنا عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب التجمل .

ابوهاشم البزاز روى محمد بن عيسى العبيدى عن عبدالله بن محمد عنه عن حنان فى [يب] فى باب حدود الزنا .

ابوهاشم البصرى فى نسخة و اخرى هشام روى عن الرضا عليه السلام فى [يه] فى باب المعايش والمكاسب .

ابوهاشم الجعفرى اسمه داود بن القاسم احد عظماء الطايفة كما تقدم «مح» .

على بن ابراهيم عنه عن الرضا عليه السلام فى [فى] فى كتاب العقل والجهل عنه احمد بن ابى عبدالله البرقى x فى طريقه . سهل بن زياد عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب الصلوة فى السفينة من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى وفى [فى] فى باب مسجد غدير خم فى اواخر كتاب الحج على بن ابراهيم فى نسخة و اخرى على بن ابراهيم عن ابيه عن ابى هاشم الجعفرى عن الرضا عليه السلام فى باب الصلوة على المصلوب روى هذا الخبر بعينه على بن ابراهيم بلا واسطة عن ابيه [الخ] فى [يب] فى باب الصلوة على الاموات فى آخر كتاب الصلوة الظاهر ان ما فى [فى] هو الصواب بقرينة اتحاد الخبر وكون مافى [يب] ماخوذا منه وكثرة رواية على بن ابراهيم عن ابيه عنه والله اعلم . على بن ابراهيم عن ابيه عنه عن ابى الحسن عليه السلام فى [فى]

فى باب الاباق فى آخر كتاب العتق عنه عن ابيه عن ابى هاشم الجعفرى عن ابيه فى باب صفة الذبح والنحر فى كتاب الصيد احمد بن محمد بن عبدالله عنه عن ابى الحسن الثالث عليه السلام فى باب النوادر فى آخر كتاب الزى والتجمل والمروة معلى عن الحسن عن ابان عن ابى هاشم قال لما اخرج بعلى عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث على بن الحسين عليه السلام مع يزيد عليه اللعنة الظاهر ان هذا مرسل والله اعلم.

ابو هاشم بن يحيى المدنى روى عبدالرحمن بن ابى هاشم عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب شرب الماء من قيام.

ابو هبيرة اسمه المغيرة بن عبد السلام «س».

ابو الهذيل [ق] «مح».

ابو الهذيل كنية لسيف بن عبدالرحمن وغالب بن الهذيل «س».

ابو هراسة [قر] وياتى ابن ابى هراسة ومنه يعرف اسمه «مح».

ابو عبدالله المؤمن عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب ان الارض لا تخلو من حجة.

ابو هريرة البزاز قال العقيقى ترحم عليه ابو عبدالله عليه السلام وقيل له انه كان يشرب النبيذ فقال ايعز على الله ان يغفر لمحب على على شرب النبيذ والخمر [صه] «مح».

ابو هلال الرازى روى عن ابى عبدالله عليه السلام روى عنه حفص بن البخترى «مح».

عبدالله بن مسكان عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الوكالات و فى باب احكام الطلاق وفى [بص] فى باب الوكالة فى الطلاق وفى [فى] فى باب الوكاله فى الطلاق و كذا فى [يه] فى باب الوكالة الاان فيه ابن بدل ابى. ايضا حفص بن البخترى عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى اواخر باب الكفارة عن خطاء المحرم وفى [فى] فى باب آداب المحرم حجاج الخشاب عن ابى هلال عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب المياه وفى [بص] فى باب استعمال فضل وضوء الحايض والجنب موسى بن القاسم عن عبدالرحمن عن صفوان عن ابى هلال عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب المطلقة هل تحج فى عدتها ام لا وفى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج. عثمان بن عيسى عن ابى هلال عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب الاحداث الغير الموجبة للطهارة من ابواب الزيادات.

ابو هلال الذى حدث عنه يعقوب بن سالم [ق ٠ جخ] «س».

ابو همام له مسائل عنه احمد بن محمد بن عيسى [ست] اسمه اسمعيل بن همام [صه] «مح».

يعقوب بن يزيد عن ابى همام عن عبدالرحمن بن ابى عبدالله فى [يب] فى باب وجوه الصيام عنه عن ابى الحسن عليه السلام فيه. محمد بن على بن محبوب عن ابى همام عن ابى الحسن عليه السلام فى باب الحيض من ابواب الزيادات و كذا فى [بص] فى باب الحايض تطهر عند وقت الصلوة الاان فيه عن ابى الحسن الاول عليه السلام يعقوب بن يزيد عنه عن عبدالرحمن بن ابى عبدالله فى باب صوم عرفة وفى [يب] فى باب وجوه الصيام عنه عن ابى الحسن عليه السلام فيه وفى [بص] فى باب صوم عاشورا.

ابو همدان اسمه القاسم بن بهرام «س».

ابو الهيثم بن التيهان [ى ٠ صه] من

السابقين الذين رجعوا الى امير المؤمنين عليه السلام [صه ٠ كش] عن الفضل بن شاذان «مح» .

عنه سلمة بن كهيل فى كتاب الروضة فى الخطبة الطالويته.

ابو الهيثم بن سيابة روى عنه احمد بن الحسين بن عمر بن يزيد عن ابى محمد العسكرى عليه السلام فى كتاب الغيبة للشيخ رحمه الله تعالى «مح» .

ابو الهيثم كنية لخالد بن عبد الرحمن «س».

ابو يحيى الاسلمى مولاهم المدنى لا باس به من الثالثة اسمه سمعان [قب] «مح».

محمد بن سليمان الديلمى عن ابى يحيى الاسلمى عن ابى عبد الله عليه السلام فى [يب] فى باب فضل زيارة رسول الله صلى الله عليه و آله روى هذا الخبر بعينه فى [فى] فى باب زيارة النبى صلى الله عليه و آله عن ابى حجر الاسلمى والله اعلم بالصواب .

ابو يحيى الاهوازى «مح».

جعفر بن محمد بن مالك عنه عن محمد بن جمهور فى مشيخة [يه] فى طريق ميمون بن مهران .

ابو يحيى الجرجانى [دى ٠ كش] كان من اجل اصحاب الحديث ورزقه الله هذا الأمر وصنف فى الرد على الحشوية تصنيفا كثيرا [جش ٠ كش] عنه [صه] و الف من فنون الأحتجاجات كتبا ملاحا اسمه احمد بن داود بن سعيد الفزارى [كش] «مح» .

ابو يحيى حكم بن سعد الحنفى و كان من شرطة الخميس من الاولياء من اصحاب على عليه السلام [قى] عنه [صه] بن حكيم بن سعد [الخ] «مح» .

ابو يحيى الحناط له كتاب عنه الحسن بن محبوب [ست] ابو يحيى الحناط الحسن بن محمد بن سماعة بكتابه عنه [جش] ابو يحيى الطحان و يقال حناط [طم] «مح».

الحسن بن محبوب و على بن الحكم جميعا عن ابى يحيى الحناط عن ابى عبد الله عليه السلام فى [يب] فى باب نوافل الصلوة فى السفر و فى [بص] فى باب نوافل الصلوة فى السفر ابن بكير عن ابى يحيى الحناط عن ابى عبد الله عليه السلام فى [فى] فى باب نوادر فى الرضاع ابراهيم بن محمد الاشعرى عن ابى يحيى الحناط عن عبد الله بن ابى يعفور فى باب شدة ابتلاء المؤمن الظاهر ان ابا يحيى هذا هو محمد بن مروان البصرى على ما يظهر بادنى تامل هنا و فى ترجمته والله اعلم .

ابو يحيى الرازى ابن فضال عن ابى اسمعيل الصيقل عنه عن ابى عبد الله عليه السلام فى [فى] فى باب ما يفعل بالمولود فى كتاب العقيقة و فى [يب] فى باب الولادة و النفاس .

ابو يحيى الصنعانى . احمد بن مهران عن محمد بن على عنه عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى باب الاشارة و النص على ابى جعفر الثانى عليه السلام عمرو المتطبب عنه عن ابى عبد الله عليه السلام فى باب التسمية و التحميد و الدعاء على الطعام عبد الله بن ايوب عنه عن ابى عبد الله عليه السلام فى باب فى ان الأئمة عليهم السلام يزدادون فى ليلة الجمعة .

ابو يحيى كوكب الدم روى ابن محبوب عنه عن ابى عبد الله عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث نوح عليه السلام يوم القيمة.

ابو يحيى المكفوف روى عن ابى عبد الله عليه السلام [ظم] له كتاب عنه عمر بن طرخان [ست ٠ جش] «مح».

ابو يحيى الموصلى [ضا] حمدويه عن

العبيدى (العبدى خ) عن يونس قال ابو يحيى الموصلى و لقبه كوكب الدم كان شيخا من الاخيار قال العبيدى اخبرنى الحسن بن على بن يقطين انه كان يعرفه ايام ابيه له فضل [كش] «مح».

ابو يحيى الواسطى له كتاب [ست] عنه احمد بن ابى عبدالله [ست م لم] تقدم سهيل بن زياد(١) الواسطى «مح».

احمد بن محمد بن عيسى عنه عن هشام بن سالم فى [فى] فى باب ما يفصل به بين دعوى المحق والمبطل فى امر الامامة عنه عن بعض اصحابنا عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب اطعام المؤمن وفى باب الكذب وفى [يب] فى باب الحد فى السرقة وفى [بص] فى باب حد النباش عنه عن بعض اصحابنا عن ابى الحسن الماضى عليه السلام فى [فى] فى باب الحمام فى كتاب الزى والتجمل محمد بن يحيى عن احمد بن محمد عن محمد بن هرون عنه فى باب الحد فى اللواط يحيى بن عمران الاشعرى عن محمد بن هرون عنه فى [يه] فى باب دية البيضتين محمد بن احمد بن يحيى عنه عن حماد بن عثمان فى [يب] فى باب الذبايح والاطعمة لا يبعد كون بعض اصحابنا فى المواضع المذكورة هو هشام بن سالم او حماد بن عثمان والله اعلم محمد بن على بن محبوب عنه عن بعض اصحابنا عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب صفة الوضوء من ابواب الزيادات.

ابو يحيى كنية ايضاً لابراهيم بن ابى البلاد وعمر بن توبة وفليح بن سليمان وليث بن كيسان ومحمد بن يحيى البصرى وبحر بن عدى وحبيب بن ابى ثابت وحكيم بن سعد وزكريا بن سوادة وعبدالرحمن بن عثمان وعيسى بن زيد ومنصور بن يونس وسلمة بن كهيل «س».

ابان عن ابى يحيى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب كم يعاد المريض ابن محبوب عن ابى حمزة عن ابى يحيى عن الاصبغ بن نباته فى باب النوادر فى كتاب فضل القران محمد بن مروان عن ابى يحيى عن عدة ممن يوثق بهم فى [يب] فى باب فضل شهر رمضان والصلوة فيه.

ابو يزيد الحمار روى داود بن فرقد عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب اللواط فى كتاب النكاح داود بن ابى يزيد و هو فرقد عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث الفقهاء والعلماء.

ابو يزيد القسمى وقسم حى من اليمن بالبصرة روى السيارى عنه عن ابى الحسن الرضا عليه السلام فى باب اللباس الذى تكره الصلوة فيه وفى [يب] فى باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس من ابواب الزيادات.

ابو يزيد المكى [ضا] «مح».

ابو يزيد اسمه خالد بن زيد «س».

عبيد بن هرون عن ابى يزيد عن حصين عن ابى عبدالله عليه السلام مرتين فى [فى] فى باب ادب الصائم.

ابو اليسر الانصارى [ى] «مح».

ابو اليسر بن عمرو الأنصارى وهو الذى لما نزلت قوله تعالى يا ايها الذين امنوا اتقوا الله وذروا ما بقى من الربوا ان كنتم مؤمنين قال وذرنا فلما نزلت فلكم رؤس اموالكم قال قد رضينا فلما نزلت وان كان ذو عسرة فنظرة الى ميسرة قال قد انظرنا فلما نزلت وان تصدقوا خير لكم ان كنتم تعلمون قال تصدقنا [ى] بن عمر من اصحاب امير المؤمنين عليه السلام انصارى ذكره الشيخ قصة حسنة [صه] «مح».

ابو اليسع داود الابزارى مشترك بين مهملين ابن راشد وابن سعيد و يحتمل غيرهما

١ — ابو يحى

فتدبر «مح» .

زكريا بن محمد عن ابى اليسع داود الأبزارى عن حمران فى [فى] فى باب الوسوسة و حديث النفس .

ابو اليسع اسمه عيسى بن السرى «س» .

عبدالله بن المغيرة عن ابى اليسع قال سال رجل اباعبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب فضل الغسل لزيارة ابى عبدالله الحسين بن على عليهما السلام صفوان بن يحيى عن ابى اليسع عن ابى شبل فى كتاب الروضة بعد حديث على بن الحسين عليهما السلام مع يزيد عليه اللعنة .

ابو يعقوب الأسدى امام بنى الصيد الكوفى [ق] «مح» .

ابو يعقوب البغدادى روى احمد بن محمد السيارى عنه قال قال ابن السكيت لابى الحسن عليه السلام فى [فى] فى كتاب العقل والجهل .

ابو يعقوب الجعفى له كتاب عنه احمد بن ميثم [ست] «مح» .

ابو يعقوب المقرى روى الكشى عن ابى عبدالله الشاذانى عن الفضل عن ابيه انه من كبار الزيدية «مح» .

ابو يعقوب كنية ايضا لاحمد بن العباس و اسحق بن يزيد واسحق بن جرير و اسحق بن عبد العزيز و اسحق بن عمار و اسمعيل بن مهران و شعيب بن يعقوب و يزيد بن حماد «س» .

الحسين بن محمد عن رجل عن احمد بن محمد قال اخبرنى ابو يعقوب قال رأيته يعنى محمداً قبل موته بالعسكر فى [فى] فى مولد ابى الحسن على بن محمد عليهما السلام .

ابو يعقوب يوسف بن يحيى الاصبهانى روى ابو سعيد الحسن بن على العدوى عنه عن ابى على اسمعيل بن حاتم فى نسخة واخرى عن ابى اسمعيل بن حاتم بدون لفظ على فى مشيخة [يه] فى طريق ابى سعيد الخدرى .

ابو يعلى كنية لحمزة بن عبدالمطلب و حمزة بن القاسم وحمزة بن يعلى وسلار بن عبد العزيز ومحمد بن الحسن بن حمزة «س» .

ابو يعلى بن ابى الهيجاء العلوى العمرى السيد تاج الدين دين صالح [جب] .

ابو يعلى بن عبدالله بن احمد الجعفرى قاضى الروم و ارمنية السيد علاء الدين عالم صالح [جب] .

ابو يعلى على بن حيدر بن مرعش الحسينى المرعشى جلال الدين عالم صالح [جب] .

ابو اليقظان كنية لنوح بن الحكم وعمار بن ابى الاحوص وعمار بن ياسر (١) «س» .

روى حسن بن الجهم عن ابى اليقظان عن يعقوب بن الضحاك فى [فى] فى باب درجات الايمان عنه عن عبيدالله بن الوليد فى باب الشكر سعدان بن مسلم عن ابى اليقظان عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب فضل المعروف فى كتاب الزكوة .

ابو يوسف البزاز روى الهيثم بن واقد عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ان النعمة التى ذكرها الله عزوجل فى كتابه الأئمة عليهم السلام .

ابو يوسف يعقوب بن عبدالله من ولد ابى فاطمة عدة من اصحابنا عن احمد بن محمد عنه عن اسمعيل بن زيد مولى عبدالله بن يحيى الكاهلى عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب

١ - وكذلك كنية لعمار بن موسى الساباطى .

فضل مسجد الاعظم بالكوفة احمد بن محمد [الخ] فى [يب] فى باب فضل المساجد .

ابو يوسف يعقوب بن عيثم روى على بن الحكم عن ابان عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب تطهير المياه و فى [بص] فى باب البئر يقع فيها ما يغير احد اوصافه .

ابو يوسف كنية يعقوب بن اسحق و يعقوب بن يزيد و يعقوب بن عيثم و يعقوب بن نعيم «س».

ابو القاسم الكوفى صاحب ابى يوسف عن ابى يوسف قال حدثنا ليث بن ابى سليم فى [يه] فى باب ابطال العول و كذا فى باب فى [يب] ابطال العول الا ان فيه ليث بن ابى سليمان .

فصل

فيما صدر بابن

ابن ابى الاسود الدؤلى [سين] «مح».

ابن ابى الياس اسمه زيد بن محمد بن جعفر «س».

ابن ابى اويس له كتاب عنه محمد بن ايوب والحسين بن على بن زياد [ست] «مح».

ابن ابى بردة اسمه ابراهيم بن مهزم «س».

ابن ابى الثلج اسمه محمد بن احمد بن محمد بن عبدالله «س».

ابن ابى جهم اسمه جهم بن ابى جهم «س».

ابن ابى جيد هو على بن احمد بن محمد بن ابى جيد قاله النجاشى فى ترجمة محمد بن جعفر بن سليمان وقد يعبر عنه بعلى بن احمد القمى فلا تغفل ولم يذكر بمدح و لاذم صريحا لكن قد يتوقف حسن طريق الشيخ فى التهذيب والاستبصار كما ذكروه على مدحه وكذا عد حديثه حسنا «مح».

عنه الشيخ رحمه الله تعالى فى [ست] فى ترجمة اسمعيل بن ابى زياد السكونى ومرتين فى ترجمة صفوان بن يحيى واخرى فى ترجمة عثمان بن عيسى وترجمة يعقوب بن يزيد وترجمة يعلى بن حسان.

ابن ابى حبيب روى على بن ابراهيم عن ابيه عنه عن محمد بن مسلم فى [فى] فى باب نادر بعد باب من يشترى الرقيق فيظهر به عيب وفى [يب] فى باب ابتياع الحيوان.

ابن ابى الحراء فى نسخة واخرى ابن ابى الحمراء روى ابن فضال عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ميراث ذوى الأرحام مع الموالى.

ابن ابى حماد اسمه صالح بن ابى حماد «س».

ابن ابى دارم اسمه احمد بن محمد بن السرى «س».

ابن ابى الذئب اسمه محمد بن عبدالرحمن «س».

ابن ابى الزرقاء تقدم مع ابى السمهرى «مح».

ابن ابى سعيد المكارى اسمه الحسين بن ابى سعيد كما تقدم ويأتى مع ابن السراج. على بن ابى حمزة عن ابن ابى سعيد عن ابان بن تغلب فى [فى] فى باب الاشارة والنص على امير المؤمنين عليه السلام داود النهدى عن بعض اصحابنا قال دخل ابن ابى سعيد المكارى على ابى الحسن الرضا عليه السلام فى باب نوادر فى كتاب العتق.

ابن ابى شيبة الزهرى روى داود بن فرقد عنه عن ابى جعفر عليه السلام فى باب النوادر فى آخر كتاب الطهارة:

ابن ابى الصلت اسمه احمد بن محمد بن موسى «س».

ابن ابى الصهبان اسمه محمد بن عبدالجبار «س».

ابن ابى طيفور المتطبب روى محمد بن الحسن بن شمون البصرى عنه عن ابى الحسن

الماضى عليه السلام فى [فى] فى باب آخر من فضل الماء فى كتاب الاشربة.

ابن ابى العزاقر اسمه محمد بن على الشلمقانى «س».

ابن ابى عقيل العمانى (النعمانى خ) من جلة المتكلمين امامى المذهب له كتب [جش] اسمه الحسن بن عيسى «مح».

ابن ابى عقيل اسمه الحسن بن على بن ابى عقيل «س».

ابن ابى عقيل الحسن بن ايوب فى نسخة واخرى ابى عقيلة مع الهاء و اخرى ابى غفيلة بالغين المعجمة والفاء ووى احمد بن بشير عنه عن داود بن كثير الرقى فى [يب] فى باب الذبايح والاطعمة و فى [بص] فى باب ذبايح الكفار «س».

ابن ابى عمير اسمه محمد بن ابى عمير «س».

ابن ابى ليلى اسمه عبدالرحمن.

ابن ابى المغيرة هو على بن غراب «مح».

ابن ابى مليقه اسمه ابراهيم بن خالد «س».

ابن ابى نجران اسمه عبدالرحمن «س».

ابن ابى نصر اسمه احمد بن محمد بن ابى نصر «س».

ابن ابى هراسة له كتاب الايمان والكفر والتوبة [ست] تقدم ابوسليمان احمد بن نصر بن سعيد المعروف بابن ابى هراسة و ابراهيم بن رجاء الشيبانى ابواسحق المعروف بابن ابى هراسة «مح».

ابن ابى يحيى الرازى روى فضل النوفلى عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب من يكره معاملته فى كتاب المعيشة فضل النوفلى عن ابن ابى يحيى الرازى فى نسخة و اخرى ابن ابى نجران الرازى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب فضل التجارة.

ابن ابى يعفور اسمه عبدالله «س».

ابن اخت ابى بصير يحيى بن القاسم اسمه شعيب بن يعقوب «س».

ابن اخت ابى سهل اسمه الحسن بن موسى «س».

ابن اخت ابى مالك الحضرمى اسمه الحسن بن محمد الحضرمى «س».

ابن اخت خلاد المنقرى اسمه محمد بن على بن ابراهيم بن موسى «س».

ابن اخت سليمان بن خالد اسمه عيص بن القاسم و اخوه الربيع «س».

ابن اخت صفوان بن يحيى اسمه ايان بن محمد المعروف بسندى و قد يطلق على سعيد اخى فارس ايضاً «س».

ابن اخت على بن مهمون اسمه الفضل بن عثمان «س».

ابن اخى ابى الحسن على بن عاصم اسمه احمد بن محمد بن احمد بن طلحة «س».

ابن اخى خلاد اسمه حكم بن حكيم صرح به ابن بابويه فى الفقيه «مح».

حكم بن حكيم اخى خلاد روى محمد بن ابى عمير عنه فى مشيخة [يه] فى طريق حكم بن حكيم.

ابن اخى خيثمه واسمعيل اسمه بسطام بن الحصين «س».

ابن اخى ذبيان اسمه احمد بن يحيى «س».

ابن اخى شهاب بن عبدربه اسمه اسمعيل بن عبدالخالق «مح»

على بن الصلت عن ابن اخى شهاب بن عبد

ربه عن ابيعبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الغدا والعشا من ابواب الاطعمة .

ابن اخى طاهر روى عن العقيقى هو الشريف ابومحمد الحسن بن محمد بن يحيى وقد تقدم «مح» .

التلعكبرى عن ابى محمد بن اخى طاهر عن محمد بن المطهر وابو بكر الدورى عن ابن اخى طاهر ابى محمد عن محمد بن مطهر فى [ست] فى ترجمة المتوكل بن عمير و قد ذكرنا رواية مستوفى فى ترجمة الحسن بن محمد بن يحيى .

ابن اخى عبدالملك بن عمر اسمه هشام بن الحرث «س».

ابن اخى على بن عاصم المحدث هو احمد بن محمد بن عاصم و قد تقدم «مح».

ابن اخى فضيل اسمه الحسن صرح به فى الكافى فى باب نقض الوضوء «مح» .

ابن ابى عمير عن الحسن بن اخى الفضيل عن فضيل فى [فى] فى باب ماينقض الوضوء ابن ابى عمير عن ابن اخى الفضيل بن يسار عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى كتاب المكاسب وفى باب الاحداث الموجبة للطهارة وفى [بص] فى باب الديدان من ابواب ماينقض الوضوء و فى باب من له على غيره مال فيجحده فى كتاب المكاسب .

ابن اخى كثير فى بعض التوقيعات امر و نهى اليه وتقدم سنده مع احمد بن ابراهيم ابوحامد «مح» .

ابن اخى محمد اسمه الحسن بن محمد «س» .

ابن ادريس اسمه محمد بن ادريس «س».

ابن اذينة اسمه عمر بن محمد بن عبدالرحمن بن اذينة «س» .

ابن الاسود اسمه احمد بن علويه «س».

ابن اشيم اسمه موسى بن اشيم وقد يطلق على محمد بن اشيم ومالك بن اشيم و على بن احمد بن اشيم والحسن بن اشيم يظهر ذلك من حديث كراهية السواك من التهذيب «س» .

على بن سليمان عن الحسن بن اشيم فى [يب] فى باب آداب الأحداث الموجبة للطهارة.

ابن الأمام اسمه محمد بن ابراهيم بن محمد «س».

ابن بابا القمى من الكذابين المشهورين قاله الفضل بن شاذان [صه] اسمه الحسن بن محمد [مح] «س».

وسنذكر بعنوان ابن بابا كما صححه ابن داود «س».

ابن بابويه اسمه محمد بن على بن الحسين بن موسى بن بابويه وقد يطلق على اخيه الحسين وعلى ابيه على بن الحسين ايضا «س» .

ابن البراج اسمه عبدالعزيز بن نحرير «س» .

ابن البصرى اسمه محمد بن احمد بن محمد «س» .

ابن بطة هو محمد بن جعفر بن احمد بن بطه «مح» .

ابن البغوى سمى على ابى يحيى الجرجانى من العامة «مح» .

ابن بقاح هو الحسن بن على بن بقاح «مح» .

الخشاب عن ابن بقاح عن معاذ بن ثابت فى [فى] فى باب الاقتصاد فى العبادة وفى باب منع الزكوة وفى باب طلب المبارزة عنه عن معاذ الجوهرى فى باب نوادر فى الدواب فى كتاب الدواجن الخشاب عن ابن بقاح فى نسخة واخرى عن ابن رباح عن معاذ بن ثابت فى [يب] فى باب فضل التجارة الظاهر ان ابن رباح اشتباه

من النساخ والصواب ابن بقاح بقرينة رواية الخشاب عنه عن معاذ بن ثابت على ماذكرناهنا وفي ترجمة الحسن بن على بن بقاح والله اعلم الخشاب عن ابن بقاح عن عمرو بن جميع مرتين في [في] في باب مايسقط من الخوان من ابواب الاطعمة احمد بن محمد بن خالد عن ابن بقاح عن صالح بن عقبة الخياط او قال القماط في باب الرمان اسحق بن بيان عن ابن بقاح عن غياث بن ابراهيم في باب الرجل يدلس نفسه والعنين وفي باب الايلاء وفي [يب] في باب التدليس في النكاح وفي باب حكم الايلاء .

ابن بكير اسمه عبدالله بن بكير «س».

ابن بنت ابي حمزة الثمالي اسمه الحسين بن حمزة «س» .

ابن بنت احمد بن محمد البرقي اسمه على بن محمد بن ابي القاسم «س».

ابن بنت الياس هو الحسن بن على الوشا «مح» .

ابن بنت الياس الصيرفي اسمه الحسن بن على بن زياد «س».

ابن بنت زيد الشحام اسمه القاسم بن الربيع «س» .

ابن بنت سعد بن عبدالله اسمه موسى بن محمد «س».

ابن بندد العاصمي دعالهما (١) ابو الحسن عليه السلام [صه] «مح».

ابن ثابت اسمه عمرو على مايظهر من [يب] في باب الحد في السرقة ومن [بص] في باب حد النباش ومن [قي] في باب حد النباش الظاهر انه عمرو بن ابي المقدام ثابت بن هرمز والله اعلم.

ابن ثابت روى احمد بن محمد بن عيسى عن ابن ثابت عن حنان في [يب] في باب ميراث الموالي مع ذوى الرحم وروى هذا الخبر بعينه احمد بن محمد بن عيسى عن ابي ثابت عن حنان في [في] في باب ميراث ذوى الارحام مع الموالي محمد بن عيسى عن يونس عن ابي ثابت فيه وفي [يب] في باب ميراث الموالي مع ذوى الرحم عنه عن ابي ثابت عن حنان في [بص] في باب ميراث ولد الزنا وروى هذا الخبر بعينه محمد بن عيسى عن يونس عن ابن ثابت عن حنان في [يب] في باب ميراث ابن الملاعنة يونس بن عبدالرحمن عن ابي ثابت وابن عون عن معوية بن وهب في [بص] في باب ميراث المفقود وفي [في] في باب ميراث المفقود وروى هذا الخبر بعينه يونس عن ابن ثابت و ابن عون عن معوية بن وهب في [يب] في باب ميراث المفقود يونس بن عبدالرحمن عن ابي ثابت وابن عون عن السائي في [بص] في باب من خلف وارثا مملوكا وروى هذا الخبر بعينه يونس بن عبدالرحمن عن ابن ثابت و ابن عون عن السائي في [يب] في باب الحر اذا مات وترك وارثا مملوكا الفضل بن شاذان عن ابي ثابت عن حنان بن سدير في [في] في باب ميراث المماليك وكذا في [بص] في باب من خلف وارثا مملوكا وروى هذا الخبر بعينه الفضل بن شاذان عن ابن ثابت عن حنان بن سدير في [يب] في باب الحر اذا مات وترك وارثا مملوكا الفضل بن شاذان عن ابي ثابت عن حنان في [في] في باب ميراث ذوى الارحام مع الموالي اقول الظاهر والله اعلم ان ابا ثابت في جميع تلك المواضع سهو و اشتباه من النساخ والصواب ابن ثابت وانه هو محمد بن ابي حمزة ثابت بن دينار بقرينة رواية احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن ابي حمزة عمن ذكره عن ابي عبدالله عليه السلام في [يب] في باب اوقات الصلوة ومحمد بن ابي حمزة هذا هو ابن ثابت بن دينار وبقرينة رواية محمد بن ابي حمزة

١ - اى له ولابيه

عن معوية بن وهب فى [يب] فى باب المواقيت من ابواب الزيادات وفى باب الزيادات بعد باب الأجارات وفى [بص] فى باب اول وقت الظهر والعصر وبقرينة كون اكثر الاخبار التى رواه ابن ثابت وابو ثابت متحدا و عدم و جود ابى ثابت فى تلك المرتبه هذا غاية تحقيق المرام فى هذا المقام فليتدبر التدبر التام .

ابن ثابت اسمه يوسف.

ابن جبلة اسمه عبدالله «س» .

ابن الجعابى اسمه عمر بن محمد بن سليم «س» .

ابن جعدة واقفى [ظم] فى نسخة و فى الاصح ابو جعدة كما تقدم «مح» .

ابن جمهور اسمه محمد و كانه محمد بن الحسن بن جمهور «مح» .

ويحتمل ان يطلق على ابيه الحسن بن محمد بن جمهور ايضا «س».

محمد بن يعقوب عن على بن محمد عن ابن جمهور عن ابيه فى [فى] فى باب الحرز والعوذة وفى باب الاجمال فى طلب الرزق فى كتاب المعيشة وفى [يب] فى كتاب المكاسب عنه عن ابن جمهور عن ابراهيم بن عبدالله فى [فى] فى مولد ابى الحسن الرضا عليه السلام محمد بن يعقوب عن احمد بن محمد الكوفى عن ابن جمهور عن ابيه فى باب ما يجب على الجيران لاهل المصيبة و فى باب ما كان يوصى امير المؤمنين عليه السلام عند القتال فى كتاب الجهاد. محمد بن يعقوب عن عدة من اصحابنا عن احمد بن محمد الكوفى عن ابن جمهور عن ابيه فى [بص] فى باب تجمير الكفن وفى [يب] فى باب تلقين المحتضرين سهل بن محبوب عن ابن جمهور عن عبدالعظيم بن عبدالله العلوى فى باب فضل المساجد السيارى عن ابن جمهور فى كتاب المكاسب محمد بن يعقوب عن على بن محمد عن الحكم عن ابن جمهور عن ابيه فى باب المهور والاجور .

ابن الجندى اسمه احمد بن محمد بن عمران «س» .

ابن الجنيد اسمه محمد بن احمد بن جنيد «مح» .

ابن الحاشر اسمه احمد بن عبدالواحد «س»

ابن الحجام اسمه محمد بن العباس بن على «س».

ابن حمدون الكاتب اسمه احمد بن ابراهيم [صه] «مح» .

ابن خالويه اسمه على بن محمد بن يوسف «س» .

ابن خانبه اسمه احمد بن عبدالله بن مهران «س» .

ابن خرقه اسمه محمد بن محمد بن النضر «س».

ابن داود اسمه محمد بن احمد بن داود «مح» .

ابن داود القمى اسمه محمد بن احمد بن داود وقد يطلق على احمد بن داود «س» .

ابن داود الحلى (١) اسمه الحسن بن على بن داود «س».

ابن راشة المتطبب [دى] فى نسخة و اخرى ابو كما تقدم «مح».

ابن راشد اسمه الحسن بن راشد «س».

اسحق بن ابراهيم عن ابن راشد عن ابيه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب كراهية ان يواقع الرجل وفى البيت صبى و روى هذا الخبر بعينه فى [يب] اسحق بن ابراهيم عن ابى ايوب عن ابى راشد عن ابيه عن ابى عبدالله عليه السلام

---

(١) له كتاب فى الرجال معروف

فى باب السنة فى عقود النكاح .

ابن راشد يطلق على الحسن بن راشد ابى على ايضاً محمد بن زازيه فى نسخة واخرى دازية عن ابن راشد عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات.

ابن رباح كان الغالب فيه احمد ولنا ايضا اسمعيل بن رباح فتدبر «مح» .

ابن رباط اسمه على بن الحسن بن رباط وقد يطلق على الحسن والحسين ويونس بنى رباط ايضا «س» .

ابن محبوب عن الحسن بن على عن ابن رباط عن سيف التمار فى نسختين واخرى عن الحسن بن على بن رباط عن سيف التمار فى [فى] فى باب فضل النظر الى الكعبة اقول الذى يظهر لنا ان الصواب ما فى النسختين الاولتين بقرينة رواية الحسن بن على بن فضال عن على بن الحسن بن رباط ويلزم من ذلك ان يروى هو ايضا عن سيف التمار كما روى عنه الحسن بن رباط وهو ليس ببعيد وان ما فى النسخة الأخيرة سهو لعدم وجود الحسن بن على بن رباط فى كتب الرجال والله اعلم. ابن محبوب عن ابن رباط عن يونس بن عمار فى [بص] فى باب عدد مرات الوضوء وفى [يب] فى باب صفة الوضوء سلمة بن الخطاب عن ابن رباط عن درست بن ابى منصور فى [فى] فى باب ما يجب على الحايض فى اداء المناسك احمد بن الحسن عن ابيه عن جعفر بن محمد عن ابن رباط رفعه فى باب من يترك من الورثة بعضهم مسلمون وبعضهم مشركون عنه عن ابيه عن جعفر بن محمد عن على بن الحسن بن رباط عن عبد الغفار بن القاسم فى [يب] فى باب ميراث اهل الملل المختلفة .

ابن الرضا اسمه عيسى بن جعفر بن على «س» .

ابن رويدة اسمه محمد بن جعفر بن عنبسة وقد يطلق على على بن محمد بن جعفر ايضا «س» .

ابن رياب هو على بن رياب.

ابن الزبير روى عنه احمد بن عبدون هو على بن محمد بن الزبير القرشى «مح» .

ابن زياد الطائى روى ابان بن عثمان ان رجلا يقال له ابن زياد الطائى قال قلت لابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب المملوك يتزوج بغير اذن سيده .

ابن زينب اسمه محمد بن ابراهيم بن جعفر «س» .

ابن السراج وابن ابى سعيد المكارى و على بن ابى حمزة البطائنى كانوا من اهل الضلال [صه] وكانه احمد بن ابى بشر السراج «مح» .

واسم ابن ابى سعيد الحسين بن ابى سعيد «س» .

ابن السكيت اسمه يعقوب بن اسحق كما تقدم «مح» .

ابو يعقوب البغدادى قال قال ابن السكيت لابى الحسن عليه السلام فى [فى] فى كتاب العقل والجهل .

ابن سليمان روى ليث بن ابى سليم عن ابى عمر العبدى عنه عن على بن ابى طالب عليه السلام فى [يه] فى باب ابطال العول روى هذا الخبر بعينه ليث بن ابى سليمان عن ابى عمر العبدى عن على بن ابى طالب عليه السلام فى [يب] فى باب ابطال العول والله اعلم بالصواب.

ابن سماعة اسمه الحسن بن محمد بن سماعة «س» .

محمد بن يحيى عن عبدالله بن محمد الخشاب عنه عن على بن الحسن بن رباط فى [فى] فى باب ماجاء فى الأثنى عشر عليهم السلام .

ابن سنان قد يطلق على محمد بن سنان

وقد يطلق على عبدالله بن سنان «س».

ابن شاذكوني هو سليمان بن داود المنقري كما في سند الفقيه «مح».

ابن شاذكوني اسمه سليمان بن داود المنقري «س».

القاسم بن محمد الاصبهاني عن سليمان بن داود المنقري المعروف بابن الشاذكوني في مشيخة [يه] في طريق سليمان بن داود المنقري.

ابن شهاب روى صالح بن رزين عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [فى] في باب ما للمطلقة التي لم يدخل بها الظاهر ان ابن شهاب اشتباه على ما بينا قرائنه في ترجمة شهاب بن عبدربه.

ابن شهرآشوب اسمه محمد بن علي بن شهراشوب «س».

ابن طاووس المعروف به احمد بن موسى و ولده عبدالكريم قدس الله روحهما واسكنهما بحبوحة جنانه «مح».

ابن طاوس اسمه احمد بن موسى بن جعفر وقد يطلق على اخيه علي بن موسى بن جعفر و على ابنه عبدالكريم بن احمد ايضا «س».

ابن الطبال اسمه علي بن الحسن بن القاسم «س».

ابن طرفة روى سماك بن حرب عنه عن علي عليه السلام في [يه] في باب الصلح من ابواب القضايا والاحكام سماك بن حرب عن تميم بن طرفة عن امير المؤمنين عليه السلام في [يب] في باب البينتين يتقابلان وفي [بص] في باب البينتين اذا تعارضتا وفي [فى] في باب الرجلين يدعيان في كتاب الاحكام.

ابن الطيار اسمه حمزة بن الطيار «س».

صباح الحذا عن ابن الطيار عن ابي عبدالله عليه السلام في [فى] في باب الصلوة في طلب الرزق روى هذا الخبر بعينه صباح الحذاء عن ابي الطيار في نسخة واخرى عن ابن الطيار عن ابي عبدالله عليه السلام في [يب] في باب من الصلوة المرغب فيها الظاهر ان الصواب ابن الطيار بقرينة اتحاد الخبر و عدم وجود ابي الطيار في كتب الرجال والله اعلم عبدالله بن المغيرة عنه عن ابي عبدالله عليه السلام في [فى] في باب فضل الحج والعمرة.

ابن طيفور روى احمد بن محمد عمن اخبره عن ابن طيفور المتطبب عن ابي الحسن عليه السلام في [يب] في باب ارتباط الخيل.

ابن الطيالسي اسمه احمد بن العباس «س».

ابن عباس روى مجاهد عنه عن امير المومنين عليه السلام في كتاب الروضة في حديث ياجوج وماجوج.

ابن عبدك من اهل جرجان يكنى ابا محمد محمد بن علي العبدكي من كبار المتكلمين في الامامة له تصانيف كثيرة وكان يذهب الى الوعيد وكذلك ابو منصور الصرام على مذهب البغداديين [ست ٠ صه] و يخالفهما ابو الطيب الرازي وكان يقول بالارجاء و لابن عبدك كتب كثيرة منها كتاب التفسير كبير حسن [ست] «مح».

ابن عبدوس اسمه احمد بن عبدوس «س».

ابن عبدون اسمه احمد بن عبد الواحد «س».

ابن عجلان كان اسمه محمد بن عجلان «س».

ابوضمرة عنه عن عبدالله بن عبدالرحمن في [يب] في باب النوادر في كتاب الجهاد.

ابن العزرمي يقال لعبيدالله وقيل عبدالله

ويقال عبيد العزرمي ولنا ايضاً عيسى بن صبيح العزرمي و عبد الرحمن بن محمد بن عبيدالله العزرمي فتدبر «مح» .

الحسين بن سعيد عن ابن العزرمي عن ابيه عن الصادق عليه السلام في [في] باب دعايم الاسلام عنه عن ابن العزرمي رفعه في كتاب الروضة بعد حديث الصيحة. احمد بن محمد عن ابن العزرمي عن ابيه قال كان امير المؤمنين عليه السلام في باب خطب النكاح هذه الرواية مرسلة كما لايخفى احمد بن محمد بن خالد عن ابن العزرمي عن ابيه عن جابر الجعفي في باب الحب في الله والبغض في الله احمد بن ابي عبدالله عن ابن العزرمي عن حاتم بن اسمعيل المدينى عن ابى عبدالله عليه السلام في باب شرب الماء من قيام .

ابن عرفة روى احمد بن عمر الجلاب عن الحضيني عن ابن عرفة في نسخة واخرى احمد بن عمر الجلاب عن الحضيني عن محمد بن يحيى الحضرمي عن ابن عرفة عن ابى عبدالله عليه السلام في باب ما يقال عند الزرع والغرس .

ابن عزيز المرادى روى الفضيل بن عثمان عن ابن عزيز المرادى قال وهو خال امى قال سمعت ابا عبدالله عليه السلام في [في] في باب الاشنان والسعد في آخر كتاب الأطعمة .

ابن عصام له نوادر عنه حميد [ست] تقدم عن [جش] ابو عصام «مح» .

ابو المفضل عن حميد عنه في [ست] في ترجمته

ابن عقدة اسمه احمد بن محمد بن سعيد «س» .

ابن عم الحسين بن ابى العلا اسمه محمد بن عبدالله «س» .

ابن عمر روى عمرو بن خلاد عن عاصم بن ابى النجود الاسدى عنه عن الحسن بن على عليهما السلام في [يب] في آخر باب كيفية الصلوة.

ابن عيينة روى ايوب بن نوح عن صفوان عنه عن ابى عبدالله عليه السلام في [يه] في باب الظهار.

ابن غراب هو على بن عبدالعزيز «مح» .

ابن الغضايرى هو احمد بن الحسين بن عبيدالله بن ابراهيم الغضايرى «مح» .

ابن غيلان المدايني روى على بن الحكم عن الحسن في نسخة و اخرى الحسين بن سعيد قال كنت انا وابن غيلان المدايني دخلنا على ابى الحسن الرضا عليه السلام في [في] في باب من كان له حمل فنوى ان يسميه محمدا في كتاب العقيقه .

ابن الفارسى اسمه محمد بن احمد بن على «س» .

ابن فضال اسمه على بن الحسن بن على بن فضال وقد يطلق على احمد بن الحسن بن على بن فضال ومحمد بن الحسن بن على بن فضال والحسن بن على بن فضال ومن بين الثلثه في الاخير اشهر «س» .

صالح بن ابى حماد عن ابن فضال عن بعض اصحابه عن ابى عبدالله عليه السلام في [في] في باب الرجل ياخذ الدين و هو لا ينوى قضاه. عنه عنه عن ابن بكير في باب ان الدخول يهدم العاجل من ابواب المهر عنه عنه عن بعض اصحابه عن ابى عبدالله عليه السلام في باب من يمهر المهر ولا ينوى قضاه لا يبعد ان يكون بعض اصحابه هو ابن بكير والله اعلم.

ابن قبة اسمه محمد بن عبدالرحمن بن قبه «س» .

ابن القداح هو عبدالله بن ميمون القداح «مح» .

ابن فضال عنه عن ابى عبدالله عليه السلام

فی[فی]فی باب فضل الطواف وفی باب کراهیة العزبة و کثیرا .

ابن قنبر اسمه عبد الوهاب النهاوندی «س» .

ابن قیاما اسمه الحسین بن قیاما روی احمد بن مهران عن محمد بن علی عن ابن قیاما الواسطی قال دخلت علی علی بن موسی الرضا علیهما السلام فقلت له ایکون امامان قال لا الا واحدهما صامت فقلت له هوذا انت لیس لك صامت ولم یکن ولده ابو جعفر علیه السلام بعد فقال لی والله لیجعلن الله منی ما یثبت به الحق واهله ویمحق به الباطل و اهله فولد له بعد سنة ابو جعفر علیه السلام و کان ابن قیاما واقفیا فی[فی]فی باب الاشارة والنص علی ابی جعفر الثانی علیه السلام عدة من اصحابنا عن احمد بن محمد عن جعفر بن یحیی عن مالك بن اشیم عن الحسین بن یسار قال کتب ابن قیاما الی ابی الحسن الرضا علیه السلام کتابا یقول فیه کیف تکون اماما و لیس لك ولد فاجاب ابو الحسن علیه السلام شبه المغضب وما علمك انه لا یکون لی ولد والله لاتمضی الایام واللیالی حتی یرزقنی الله ولدا ذکرا یفرق (بخ) بین الحق والباطل فیه .احمد بن مهران عن محمد بن علی عن ابن قیاما الواسطی و کان من الواقفة قال دخلت علی علی بن موسی الرضا علیهما السلام الحدیث فی باب ما یفصل به بین دعوی المحق والمبطل فی امر الامامة .

ابن کازر اسمه عیسی بن راشد «س» .

ابن کبریا اسمه موسی بن الحسن بن محمد «س» .

ابن کثیر اسمه عبد الوهاب النهاوندی «س» .

ابن المبارك اسمه یحیی بن المبارك «س» .

ابن متویه اسمه علی بن محمد بن علی «س» .

ابن محبوب اسمه الحسن بن محبوب «س» .

وقد یطلق علی محمد بن علی بن محبوب ایضاً فالامتیاز بالراوی والمروی عنه علی ما فصلنا فی ترجمتهما .

ابن محرز روی احمد بن مهران عن محمد بن علی عنه عن علی بن یقطین عن ابی الحسن علیه السلام فی[فی]فی باب الاشارة والنص علی ابی الحسن الرضا علیه السلام ولنا ایضاً عبدالله بن محرز واخوه عقبة بن محرز الظاهر انه غیرهما لبعد مرتبتهما عنه والله اعلم .

ابن مسکان فی الغالب عبدالله لکن فی الرجال عمران بن مسکان وحسین بن مسکان ومحمد بن مسکان وربما جاء صفوان بن مسکان «مح» .

محمد بن عیسی عن ابن مهران عن ابن مسکان عن محمد بن مسلم فی[فی] فی باب منع الزکوة .

ابن المعلم اسمه محمد بن محمد بن النعمان «س» .

ابن المغیرة اسمه عبدالله بن المغیرة «س» .

ابن مملك الاصفهانی ابو عبدالله من متکلمی الامامة وله مع ابی علی الجبائی مجلس فی الامامة بحضرة ابی القاسم بن محمد [صه ست] له کتب[ست] «مح» .

و کان اسمه محمد بن عبدالله بن مملك «س» .

ابن المنذر روی ابان عنه عن ابیعبدالله علیه السلام فی[فی]فی باب الحرز والعوذة .

ابن مياح اسمه الحسين ضعيف تقدم «مح» .

منصور بن العباس عنه عن ابيه في [في] باب طلب الرياسة نوح بن شعيب عنه عن يونس في باب التمشط في كتاب الزى والتجمل.

ابن النباح من اصحاب امير المؤمنين عليه السلام يظهر ذلك من [يه] من باب الاذان والاقامة .

ابن النديم اسمه محمد بن اسحق بن النديم كذا يظهر من الفهرست عند ترجمة ابى خالد بن عمرو ابى عبدالله الحسنى «س».

ابن النديم هو ابو الفرج محمد بن اسحق ابى يعقوب النديم صاحب الفهرست وربما احتمل ابو عبدالله احمد بن ابراهيم بن اسمعيل بن داود بن حمدون الكاتب النديم فليتدبر «مح» .

ابن نمير هو عبدالله وابنه محمد وهما من علماء العامة ففى مختصر الذهبى عبدالله بن نمير الهمدانى ابو هشام عنه هشام بن عروة والاعمش وعنه ابنه محمد واحمد وابن معين حجة توفى سنه ١٩٩ و محمد بن عبدالله بن نمير الحافظ ابو عبدالرحمن الخارقى الكوفى الزاهد عن المطلب بن زياد وابن عيينه وعنه البخارى ومسلم و ابو داود وابن ماجه و مطين و ابو يعلى قال ابو اسمعيل الترمذى كان احمد بن حنبل يعظم ابن نمير تعظيما عجيبا وقال احمد بن صالح ما رايت فى العراق مثله ومثل احمد مات سنه ٢٣٤ انتهى و انما ذكرته مع كونه من رجال المخالفين لان العلامة كثيرا ما ينقل منه توثيق بعض الراوة فينبغى ان يكون معلوما «مح» .

ابن نوح احمد بن محمد بن نوح او ابن على بن عباس بن نوح وقد تقدم بالأعتبارين «مح» .

ابن نوح اسمه احمد بن على ابن العباس «س» .

ابن نهيك اسمه عبدالله بن احمد بن نهيك ويقال عبيدالله «مح» .

واخوه عبدالرحمن «س» .

ابن وضاح له كتاب التفسير [ست] «مح».

ابن الوليد اسمه محمد بن الحسن بن احمد بن الوليد ويحتمل ان يطلق على ابنه احمد بن محمد وعلى محمد بن الوليد الخزاز ايضاً «س» .

ابن همام اسمه محمد بن همام «مح».

ابن همام اسمه اسمعيل بن همام وقد يطلق على محمد بن همام ايضاً «س» .

التلعكبرى عن ابن همام عن حميد عن محمد بن تسنيم فى [ست] فى ترجمة داود بن ابى يزيد.

ابن يعقوب روى عبدالكريم بن عمرو عن ابن يعقوب فى نسخة واخرى عن ابن ابى يعفور عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب ما تزوج عليه امير المؤمنين عليه السلام الظاهر ان الصواب النسخة الاخيرة بقرينة رواية عبد الكريم بن عمرو عن عبدالله بن ابى يعفور كثيرا وروايته عن ابى عبدالله عليه السلام والله اعلم.

فصل

فى النسب والالقاب

الأحمرى اسمه ابراهيم بن اسحق روى عنه ظفر بن حمدون «مح» .

الأحمسى البجلى اسمه احمد بن عايذ.

الأحول اسمه محمد بن على بن النعمان «س» .

القاسم بن محمد الجوهرى عن ابى سعيد عن الاحول عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب مايجزى من المهر فيها اى فى المتعه روى هذا الخبر بعينه عن ابى سعيد الاحول عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب تفصيل احكام النكاح والله عالم بالصواب ابن ابى عمير عن حماد وهشام عن الاحول قال قال لى ابن ابى العوجا فى [فى] فى باب علة كيف صار للذكر سهمان و للانثى سهم احمد بن محمد بن عيسى عن ابن محبوب عن الاحول عن سلام بن المستنير فى باب النية فى كتاب الكفر والأيمان و فى كتاب الروضه بعد حديث ياجوج وماجوج ابن ابى عمير عن الاحول عن ابى عبدالله بن محمد فى [ست] فى ترجمة ابى عبدالله بن محمد. عنه عن الاحول عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب تعجيل الزكوة عن وقتها ابن مسكان عن الاحول عن ابى عبدالله عليه السلام فيه وكذا فى [يب] فى باب تعجيل الزكوة وتاخيرها .

اخو اديم اسمه ايوب بن الحر «س».

اخو دارم اسمه محمد بن عبدالله القلاعى «س» .

اخو طربال اسمه ابراهيم بن جميل «س» .

اخو عذافر اسمه عمر بن عيسى «س».

يونس بن يعقوب عن عمر اخى عذافر عن ابى عبدالله عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث ياجوج وماجوج .

اخو فارس اسمه طاهر بن حاتم «س».

اخو منصور اسمه سلمة بن محمد «س».

استونه اسمه احمد بن محمد الدينورى «س» .

الأسدى هو محمد بن عبدالله الكوفى وياتى لابنه ابى على وقد يقال لمحمد بن جعفر الاسدى ايضا «مح» .

الاسدى اسمه محمد بن جعفر الاسدى و قد يطلق على عبدالله بن محمد الأسدى ويحيى بن القاسم الأسدى «س».

الاسدى اسمه محمد بن ابى عبدالله الكوفى الذى هو محمد بن جعفر الأسدى الذى هو محمد بن جعفر ابو العباس الكوفى الرازى على ما اشرنا الى اتحاد الكل فى ترجمة محمد بن جعفر الاسدى وغيرها فعلى هذا لفظه ابى فى قول «مح» هو محمد بن عبدالله الكوفى سقطت من القلم والله اعلم. عيسى بن عبدالله العلوى قال وحدثنى الأسدى و محمد بن مبشران عبدالله بن نافع الارزق كان يقول الحديث فى كتاب الروضة بعد حديث اسلام على عليه السلام .

الأصبهانى روى محمد بن ابى حمزة عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب

اوقات الزكوة. عبدالرحمن الأصم

الأصم اسمه عبدالله بن عبدالرحمان الاصمّ «س».

الأعمش اسمه سليمان بن مهران و قد يطلق على اسمعيل بن عبدالله ايضا «س».

الحسن بن على بن النعمان عن عبدالله بن نمير عن الاعمش عن سالم بن ابى الجعد فى [يه] فى باب ميراث الاجداد والجدات و فى باب ميراث من علا من الآباء.

الافرق اسمه عمر بن خالد «س».

الأقرع روى اسحق بن محمد النخعى عن احمد بن محمد الأقرع قال حدثنى ابو حمزة نصير فى نسخة واخرى نصر الخادم قال سمعت ابامحمد عليه السلام فى [فى] فى مولد ابى محمد الحسن بن على عليهما السلام اسحق عن الأقرع قال كتبت الى ابى محمد عليه السلام فيه. عنه عن محمد بن الربيع النسّائى فى نسخة واخرى الشامى واخرى الشيبانى عن ابى محمد عليه السلام فيه على بن الحسن عن محمد بن الربيع الأقرع عن سيف بن عميرة فى [يب] فى باب الحيض من ابواب الزيادات.

الانصارى اسمه عبدالغفار بن القاسم «س».

الأنصارى اسمه عبدالله بن ابراهيم روى محمد بن عيسى العبيدى عنه عن عبدالله بن سنان فى [يب] فى باب الديون محمد بن عيسى عن الأنصارى عن عبدالله بن سنان فى [فى] فى باب من اخاف مؤمنا.

الأودى اسمه احمد بن يحيى بن حكيم.

الأوزاعى روى سليمان بن داود المنقرى عن عيسى بن يونس عنه عن الزهرى فى [يب] فى باب التدليس فى النكاح و فى باب الزيادات فى فقه النكاح وفى [فى] فى باب نوادر فى آخر كتاب النكاح القاسم بن محمد المنقرى عن عيسى بن يونس الاوزاعى عن الزهرى فى باب الرفق بالاسير روى هذا الخبر بعينه مع شىء زايد القاسم بن محمد عن سليمان بن داود المنقرى عن عيسى بن يونس عن الاوزاعى عن الزهرى فى [يب] فى باب احكام الاسارى الظاهر ان ما فى [فى] سهوو اشتباه من النساخ والصواب القاسم بن محمد عن سليمان بن داود المنقرى عن عيسى بن يونس عن الاوزاعى عن الزهرى كما فى [يب] بقرينة اتحاد الخبر وكثرة رواية القاسم بن محمد عن سليمان بن داود المنقرى عن عيسى بن يونس عنه ابو عمران الخراط عن الاوزاعى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب من قال لااله الاالله حقا حقا.

البرذون اسمه جعفر بن شبيب «س».

البرقى هو محمد بن خالد وربما يأتى لابنه احمد «مح».

ويحتمل ان يطلق على الحسن بن خالد و محمد بن ابى القاسم و على بن محمد بن ابى القاسم «س».

حمزة بن يعلى عن البرقى عن عبيدالله بن الحسين فى [بص] فى باب مايجب على من افطر يوما يقضيه من شهر رمضان وفى [يب] فى باب قضاء شهر رمضان الحسن بن محبوب عن جميل عن البرقى عن عبدالله بن القاسم فى باب الزيادات فى فقه النكاح.

البرمكى اسمه محمد بن اسمعيل بن احمد «س».

بزرج لقب لمحمد المكنى بابى صالح كما يظهر من ترجمة على بن ابى صالح ولقب ليونس كما يظهر من ترجمة عيسى بن يونس ومنصور بن يونس «س».

البزنطى اسمه احمد بن محمد بن ابى نصر

ويمكن ان يطلق على القاسم بن الحسين ايضاً «س».

البزوفرى هو حسين بن سفيان [صه] بل الحسين بن على بن سفيان وهو ثقة كما تقدم «مح».

وقد يطلق على احمد بن جعفر بن سفيان والحسن بن على بن زكريا وموسى بن ابراهيم يظهر ذلك من آخر باب الجنايات من التهذيب «س».

محمد بن خلف عن موسى بن ابراهيم البزوفرى فى نسخة واخرى المروزى عن ابى الحسن موسى عليه السلام فى [يب] فى باب الجنايات على الحيوان وروى هذا الخبر بعينه محمد بن خلف عن موسى بن ابراهيم المروزى عنه عليه السلام فى [فى] فى باب فيما يصاب من البهائم وغيرها من الدواب الظاهر انه الصواب بقرينة رواية محمد بن خلف عنه واتحاد الخبر فعلى هذا قول «س». رحمه الله لا يخلو من اشتباه ما والله اعلم.

البطل اسمه عبدالله بن القاسم «س».

البقباق اسمه الفضل [صه] اى الفضل بن عبدالملك ابو العباس البقباق «مح».

يونس بن عبدالرحمن عن البقباق فى نسخة واخرى عن الزيات واخرى عن الدقاق فى [يب] فى آخر باب السرارى وملك الأيمان الظاهر ان الصواب البقباق بقرينة رواية يونس بن عبدالرحمن عنه واتحاد الخبر والله اعلم.

البلالى الظاهر انه محمد بن على بن بلال وهو من رجال على الهادى والعسكرى عليهما السلام ويحتمل اباه على بن بلال وهو من رجال الهادى والجواد والعسكرى عليهم السلام وفى رجال العسكرى محمد بن بلال ثقة فليتامل وفى [كش] ما يأتى فى الرازى «مح».

البلوى اسمه عبدالله بن محمد «س».

بنان اسمه عبدالله بن محمد بن عيسى «س».

البوفكى اسمه العمركى بن على «س».

التلعكبرى اسمه هرون بن موسى «مح».

التمار و اسمه سالم روى عن الصادق عليه السلام و كانه سالم بن ابى حفصه «مح».

الثمالى اسمه ثابت بن دينار «س».

ثوايا اسمه محمد «س».

الجازى اسمه عبد الغفار روى النضر بن شعيب عن خالد بن ماد فى نسخة واخرى بن زياد عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يه] فى باب الوصية بالعتق والصدقة محمد بن يحيى عن محمد بن الحسين عن النضر بن شعيب فى نسخة واخرى بن سويد عن الحارثى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب وصية الانسان لعبده و عتقه. محمد بن احمد بن يحيى عن محمد بن الحسين عن النضر بن شعيب عن المحاربى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب من اعتق بعض مملوكه محمد بن يحيى عن محمد بن الحسين فى نسخة واخرى عن على بن الحسين عن النضر بن شعيب المحاربى فى نسخة واخرى الحارثى واخرى عن النضر بن شعيب عن الجازى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب من اوصى بعتق او صدقة ويأتى الحارثى والمحاربى ايضا اقول و ترجيح بعض هذه النسخ على بعض وان كان لا يخلو من اشكال لكن الظاهر والله اعلم ان الصواب من هذه النسخ محمد بن الحسين عن النضر بن شعيب او ابن سويد بقرينة اتحاد الخبر و لرواية محمد بن الحسين عنهما عن الجازى او الحارثى على ما فى ترجمة عبدالغفار الجازى والنضر بن شعيب المحاربى او الحارثى اشتباه جدا لعدم تقييده بهما فى ترجمته و كذا على بن الحسين

بقرينة اتحاد الخبر ولعدم روايته عن ابن شعيب.

الجامورانى هو محمد بن احمد ابو عبدالله الرازى «مح».

الجامورانى اسمه محمد بن احمد «س».

احمد بن ابى عبدالله عن الجامورانى عن الحسن بن على بن ابى حمزة فى [فى] فى باب من لايجوز له صيام التطوع الا باذن غيره وفى باب السحت فى كتاب المعيشة. عنه عن ابى عبدالله الجامورانى عن الحسن بن على بن ابى حمزة فى باب ان التزويج يزيد فى الرزق مرتين. عنه احمد بن محمد بن خالد فى باب حق الزوج على المرأة وفى باب حق المرأة على الزوج.

الجرمى هو على بن الحسن الطاطرى ولنا اسمعيل بن عبدالرحمن الجرمى ايضا فتدبر «مح».

الجعابى اسمه محمد بن عمر بن محمد «س».

الجعفرى اسمه داود بن القاسم وكثيرا يطلق على سليمان بن جعفر ايضا «س».

بكر بن محمد عن الجعفرى عن ابى الحسن عليه السلام فى [فى] فى باب مجالسة اهل المعاصى فى كتاب الكفر والايمان ابو مسعود عن الجعفرى عن ابى الحسن عليه السلام فى باب ان الائمة عليهم السلام خلفاء الله عزوجل.

الجعفى اسمه محمد بن احمد بن ابراهيم بن سليمان وقد يطلق على جابر بن يزيد وقد يأتى لغيرهما ايضا.

جفينة اسمه اسمعيل بن عبدالرحمن «س».

الجلودى اسمه عبدالعزيز بن يحيى «س».

الجوانى ذكر صاحب عمدة الطالب ان الجوانى نسبة محمد بن عبيدالله الاعرج ابن الحسين بن على بن الحسين عليهما السلام وذكر انه نسبة الى جوانية قرية بالمدينة وظاهر [صه] و[جش] ان الجوانى هو على بن ابراهيم بن محمد بن الحسن بن محمد هذا ولعله نسبة الى بلد جده والا فقد قال صاحب العمدة ان عليا هذا ولد بالمدينه ونشاء بالكوفة ومات بها والذى يظهر من التتبع ان هذا قد صار نسبة لاولاده والله اعلم «مح».

الجوانى اسمه على بن ابراهيم بن محمد وقد يطلق على ابنه احمد بن على بن ابراهيم «س».

الحسين بن محمد عن الخيرانى فى نسخة واخرى الجوانى عن ابيه قال كنت واقفا بين يدى ابى الحسن عليه السلام بخراسان فى [فى] فى باب الأشارة على ابى جعفر الثانى عليه السلام. عنه والنص عن الخيرانى عن ابيه انه قال كان يلزم باب ابى جعفر عليه السلام فى باب الاشارة والنص على ابى الحسن الثالث عليه السلام الظاهر ان الصواب فى الباب الاول الجوانى بقرينة خروج ابيه على بن ابراهيم مع ابى الحسن عليه السلام الى خراسان وكذا فى الباب الثانى بقرينة رواية الحسين بن محمد عن الخيرانى عن ابيه قال كنت واقفا بين يدى ابى الحسن عليه السلام بخراسان فى باب حالات الأئمة عليهم السلام فى السن والصواب هنا ايضا الجوانى كما مر والله اعلم.

الحارثى اسمه محمد بن احمد بن محمد بن الحرث «س».

الحارثى روى محمد بن احمد بن يحيى عن محمد بن الحسين عن النضر بن شعيب عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب العتق محمد بن يحيى عن محمد بن الحسين عن النضر بن شعيب فى نسخة واخرى عن النضر بن سويد عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب وصية الانسان

لعبده وعتقه وقدمر فى الجازى ايضاً.

الحجال اسمه عبدالله بن محمد [صه] «مح».

اسمه عبدالله بن محمد الأسدى ويحتمل ان يطلق على الحسن بن على القمى واحمد بن سليمان ايضاً «س».

الحدادى اسمه على بن محمد بن جعفر «س».

الحضينى اسمه اسحق بن ابراهيم وقد يطلق على اخيه محمد بن ابراهيم ايضا «س».

محمد بن عيسى عن احمد بن عمر الجلاب عن الحضينى فى نسخة واخرى عن الخصينى عن محمد بن يحيى الحضرمى فى [فى] فى باب مايقال عند الزرع والغرس.

حقيبة اسمه اسمعيل بن عبدالرحمن «س».

الحلبى يطلق على محمد بن على بن ابى شعبة وعلى اخوته عبيدالله وعمران وعبدالاعلى وعلى ابيهم على بن ابى شعبة واحمد بن عمر بن ابى شعبه وابيه عمر بن ابى شعبة واحمد بن عمران وفى الاول اشهر ثم فى الثانى اشهر «س».

ابوسعيد القماط عن الحلبى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب صفة العلماء محمد بن عيسى عن يونس عن الحلبى رفعه فى باب الصمت وحفظ اللسان مرتين عبد الكريم عن الحلبى عن ابيعبدالله عليه السلام فى باب الانصاف والعدل احمد بن محمد بن ابى نصر البزنطى عن عبد الكريم عن الحلبى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب عدد النساء وفى باب العتق ابن ابى عمير عن عبدالكريم عن الحلبى عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب اللعان احمد بن محمد عن عبدالكريم عن الحلبى عن ابى عبدالله عليه السلام فيه ابن ابى عمير عن على عن الحلبى فيه ابن رياب عن الخلبى فيه ابن رياب عن الحلبى عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب لحوق الأولاد بالآباء وفى باب قرائة القران فى كتاب الصلوة ابان بن تغلب عن الحلبى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب احكام الطلاق ابوالمغرا عن الحلبى عن ابى عبدالله عليه السلام فيه وفى باب الحكم فى اولاد المطلقات وفى باب المكاتبة ومرتين فى باب الصيد والذكاة واخرى فى باب الذبايح والأطعمة عبدالرحمن بن حماد عن الحلبى عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب حدود الزنا ابان بن عثمان عن الحلبى عن ابى عبدالله عليه السلام فى اواخر باب كيفية الصلوة. زرعة عن الحلبى عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب العتق.

الحمانى له كتاب المناقب عنه احمد بن ميثم [ست] «مح».

وكان اسمه يحيى بن عبدالحميد الحمانى «س».

الحمدونى اسمه محمد بن بشر «س».

الحميدى لقب لمحمد بن عبدالحميد كما يظهر من الكشى عند ترجمة محمد بن ابى زينب «س».

الحميرى اسمه عبدالله بن جعفر و تقدم «مح».

الحميرى لقب لعبدالله بن جعفر ومحمد بن عبدالله بن جعفر والحسين بن عبدالله بن جعفر و جعفر بن عبدالله بن جعفر و احمد بن عبدالله بن جعفر واحمد بن على و اسمعيل بن محمد السيد الشاعر وفى الاول والاخير اشهر «س».

الختلى لقب لابراهيم بن محمد بن العباس وهاشم بن ابراهيم «س».

الخديجى الاكبر اسمه على بن عبدالمنعم والاصغر اسمه على بن عبدالله بن محمد «س».

الخشاب اسمه الحسن بن موسى «س».

ويحتمل ان يطلق على عمران بن موسى

الخشاب على ما فى [يب] فى باب فضل الكوفه وعلى حجاج الخشاب ايضاً. احمد بن محمد بن يحيى عن الخشاب عن على بن اسباط فى [بص] فى باب كراهية لحوم الجلالات و روى هذا الخبر بعينه محمد بن احمد عن الخشاب عن على بن اسباط فى [يب] فى باب الصيد والذكاة الظاهر انه الصواب بقرينة رواية محمد بن احمد بن يحيى عن الحسن بن موسى الخشاب وروايته عن على بن اسباط كثيرا والله اعلم حميد بن زياد عن الخشاب عن ابن بقاح فى [فى] فى باب منع الزكوة وفى باب طلب المبارزة وفى باب انه ليس بين الرجل و بين ولده ربا وفى باب نوادر فى الدواب فى كتاب الدواجن محمد بن يحيى عن محمد بن موسى عن الخشاب عن على بن حسان فى باب خبز الأرز محمد بن يعقوب عن على بن ابراهيم عن الخشاب عن يزيد بن اسحق شعر فى باب الرجل يحل جارية لاخيه.

الخلقانى اسمه عبد الكريم بن هلال «س».

الخلنجى اسمه احمد بن عبدوس «س».

الخندقى اسمه داود على بن الحكم عنه عن ابى بصير فى [يب] فى باب كيفية الصلوة.

خوراء اسمه محمد بن موسى «س».

الخيبرى له كتاب عنه محمد بن اسمعيل بن بزيع [ست] «مح».

محمد بن اسمعيل بن بزيع عنه عن الحسين بن ثوير فى [فى] فى باب النوادر فى آخر كتاب المعيشة احمد بن محمد عن عمر بن عبد العزيز عن الخيبرى عن المفضل عن ابى عبد الله عليه السلام فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه النكاح محمد بن يحيى عن احمد بن محمد عن عمر بن عبد العزيز عن الخيبرى عن يونس بن ظبيان و مفضل بن عمر فى [فى] فى مولد ابى عبد الله جعفر بن محمد عليهما السلام احمد بن محمد بن خالد البرقى عن بعض اصحابه عن ابى سعيد الخيبرى فى نسخة و اخرى عن ابى سعيد الخدرى عن المفضل بن عمر فى باب رواية الكتب والحديث والصواب من هاتين النسختين الخيبرى لبعد زمان الخدرى عن المفضل كثيرا على ما اشرنا اليه فى ترجمة المفضل بن عمر ايضا والله اعلم المفضل بن عمر عن الخيبرى و يونس بن ظبيان عن ابى عبد الله عليه السلام فى باب صلة الامام عليه السلام هذا ايضاً من المواضع التى روى فيها متعاكسا. احمد بن محمد عن الوشا عن الخيبرى عن يونس بن ظبيان فى مولد فاطمة عليهما السلام.

الخيرانى روى الحسين بن محمد عنه عن ابيه قال كنت واقفا بين يدى ابى الحسن عليه السلام بخراسان فى [فى] فى باب الاشارة والنص على ابى جعفر الثانى عليه السلام عنه عن ابيه انه كان يلزم باب ابى جعفر عليه السلام للخدمة التى كان وكل بها الحديث ويفهم منه ان اباه كان جليلا ومعتمدا عليه وكان الرسول يختلف بينه و بين ابى جعفر عليه السلام فى النص على ابى الحسن الثالث عليه السلام فى باب الاشارة والنص الظاهر انه خيران الخادم لانه كان من اصحاب ابى الحسن الثالث عليه السلام على ما مر فى ترجمته عن [صه] و [جخ] ومن اصحاب ابى جعفر عليه السلام على ما فى [كش] و ان ابنه ينسب اليه والله اعلم.

الدبيلى اسمه محمد بن وهبان «س».

دحمان اسمه عبد الرحمن بن احمد بن نهيك «س».

دندان اسمه احمد بن الحسين بن سعيد «س».

الدورى احمد بن عبد الله بن احمد بن جلين ابو بكر الوراق «مح».

اسمه احمد بن عبدالله بن احمد وقد يطلق على جعفر بن على بن سهل ايضاً «س».

احمد بن عبدون عن الدورى عن ابى محمد بن اخى طاهر العلوى فى [ست] فى ترجمة وهب بن وهب.

الدهقان يقال لمحمد بن صالح بن محمد الهمدانى و لعروة بن يحيى ولنا ايضاً ابراهيم الدهقان وفى [صه] ما يأتى فى الرازى «مح».

وقد يطلق على عبيدالله بن عبدالله ايضاً «س».

ديباجة اسمه محمد بن جعفر بن محمد بن على «س».

الذراع اسمه موسى بن حماد «س».

ذو الدمعة اسمه الحسين بن زيد «س».

الذهلى هو محمد بن بندار بن عاصم [ست] المكنى بابى جعفر كما ذكره [صه] و [جش] كما تقدم «مح».

ويقال لحميد بن راشد ايضاً «س».

احمد بن نوح بن عبدالله عن الذهلى رفعه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب من اعطى بعد المسئلة فى كتاب الزكوة.

الرازى والبلالى والمحمودى والدهقان والعمرى قال ابو عمرو الكشى حكى بعض الثقات من نيشابور وذكر توقيعا طويلا يتضمن العتب على اسحق بن اسمعيل وذم سيرته فى ايام الماضى وايامه واقامة ابراهيم بن عبدة والدعاء له و امر ابن عبده ان يحمل ما يحمل اليه من حقوقه الى الرازى وفى الكتاب يا اباإسحق اقراء كتابنا على البلالى رضى الله عنه فانه الثقة المامون العارف بما يجب عليه واقراه على المحمودى عافاه الله فما احمدنا لطاعته فاذا وردت بغداد فاقراه على الدهقان وكيلنا وثقتنا والذى يقبض من موالينا وفيه فلا تخرجن من البلد حتى تلقى العمرى رضى الله عنه برضاى عنه وتسلم اليه وتعرفه ويعرفك فانه الطاهر الامين العفيف القريب من موالينا [صه] الظاهر ان المراد بالرازى احمد بن اسحق الرازى الا انه قد يحتمل ان يكون الزرارى فهوا ما محمد بن سليمان بن الجهم او ابو غالب الزرارى احمد بن محمد بن سليمان او ابو طاهر محمد بن عبيدالله بن احمد وكلهم ثقات «مح».

وقد يطلق على محمد بن جعفر ابى العباس ايضا على ما ذكرنا فى ترجمة محمد بن جعفر ابى الحسين الأسدى وغيره.

راس المذرى روى محمد بن الحسين عن بعض الطالبيين يلقب براس المذرى قال سمعت الرضا عليه السلام فى [فى] فى باب النوادر فى آخر كتاب الصلوة.

الرباطى اسمه على بن الحسن بن رباط «س».

روى الحسن بن محبوب عن الرباطى عن سعيد الاعرج فى [يه] فى باب احكام السهو فى الصلوة ابن محبوب عن الرباطى عن ابى الصباح مولى بسام فى [فى] فى باب النوادر فى آخر كتاب المعيشة.

الرزاز اسمه محمد بن جعفر ابو العباس «س».

و هو محمد بن جعفر ابو الحسين الاسدى على ما بينا فى ترجمته و ترجمة محمد بن ابى عبدالله وغيره فليرجع اليهما. محمد بن يعقوب عن محمد بن جعفر ابى العباس الرزاز عن ايوب بن نوح فى [يب] فى باب احكام الطلاق وفى باب عدد النساء محمد بن يعقوب عن ابى على الاشعرى عن محمد بن عبدالجبار والرزاز جميعا وحميد بن زياد عن ابن سماعة عن صفوان فيه و فى [يب] فى باب ان التى لم تبلغ المحيض من

ابواب العدد محمد بن يعقوب عن الرزاز عن ايوب بن نوح فى[فى] فى باب التى لاتحل حتى ينكح زوجا غيره .

الرفاعى اسمه محمد بن ابراهيم «س» .

ابو شعيب المحاملى عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى[يب] فى باب الزيادات فى القضايا والاحكام ومرتين فى[فى] فى باب النوادر فى كتاب الاحكام الظاهر ان الرفاعى الذى روى عنه ابو شعيب هو رفاعة بن موسى بقرينة رواية ابى شعيب عنه والله اعلم .

الرواسى اسمه محمد بن ابى سارة[صه] «مح» .

الزام اسمه سعد بن ابى خلف «س» .

الزبيريون فى اصحابنا ثلثة تقدم فى عبدالله بن عبدالرحمن الزبيرى «مح» .

زحل اسمه عمر بن عبدالعزيز «س» .

الزرارى اسمه محمد بن سليمان بن الحسن بن الجهم ابو طاهر الزرارى و قد يطلق على احمد بن محمد بن سليمان ومحمد بن عبيدالله بن احمد ايضاً «س» .

زرقان اسمه محمد بن آدم «س» .

الزهرى محمد بن مسلم بن شهاب ذكره فى الكافى «مح» .

سفيان بن عيينه عن الزهرى واسمه محمد بن مسلم بن شهاب عن على بن الحسين عليهما السلام فى مشيخة [يه] فى طريقه عنه عن الزهرى عن على بن الحسين عليهما السلام فى [فى] فى باب الدعا الى الاسلام قبل القتال وفى باب فضل حامل القران وفى باب وجوه الصوم وفى[يب] فى باب وجوه الصيام و فى باب الدعوة الى الاسلام القاسم بن محمد عن سليمان بن داود المنقرى عن عيسى بن يونس عن الاوزاعى عنه عن على بن الحسين عليهما السلام فى باب احكام الاسارى وفى باب التدليس فى النكاح و فى باب الزيادات فى فقه النكاح القاسم بن محمد المنقرى عن عيسى بن يونس الاوزاعى عنه عن على بن الحسين عليهما السلام فى[فى] فى باب الرفق بالاسير الظاهر ان القاسم بن محمد المنقرى سهو واشتباه من النساخ والصواب القاسم بن محمد عن المنقرى بقرينة رواية القاسم بن محمد عن سليمان بن داود المنقرى فى ~~المنكوت ايضا والله اعلم و قد اشرنا الى الاشتباه~~ المواضع المذكوره و فى ترجمة سليمان بن داود وكذا عيسى بن يونس الاوزاعى اشتباه و الصواب عيسى بن يونس عن الاوزاعى بقرينة و ما هو الصواب فى ترجمة الاوزاعى ايضاً يعقوب بن ابراهيم بن سعد قال حدثنى ابى عن محمد بن اسحق قال حدثنى الزهرى عن عبيدالله بن عبدالله بن عتبة فى[يب] فى باب فى ابطال العول وكذا فى[فى] فى باب فى ابطال العول الا ان فيه عبدالله بن عقبه بدل عتبة ايضاً يعقوب بن ابراهيم عن سعيد عن ابيه قال حدثنى ابى عن محمد بن اسحق قال حدثنى الزهرى عن عبيدالله بن عبدالله بن عتبة فى[يه] فى باب ابطال العول اقول الصواب من هذه النسخ ما فى[يب] بقرينة اتحاد الخبر والله اعلم ابراهيم بن اسمعيل بن مجمع بن حارثة الانصارى عن الزهرى عن قبيصة بن ذويب فى [يب] فى باب ميراث من علا من الآباء وفى[بص] فى باب ان مع الابوين او مع واحد منهما لا يرث الجد والجدة فضيل بن عثمان الأعور عن الزهرى عن على بن الحسين عليهما السلام فى[فى] فى باب فى القاتل يريد التوبة واسمه محمد بن شهاب يظهر ذلك من مجموع احاديث هذا الباب عبدالله بن مسكان عن ابى شيبة عن الزهرى عن ابى جعفر عليه السلام فى باب ذى اللسانين سليمان بن داود عن حفص بن غياث عنه عن على بن الحسين

المواضع المذكوره ابهام الله اعلم وقد اشرنا الى الاشتباه

عليهما السلام فى باب فى قرآئة اى القران و ذكرنا بعض رواته فى ترجمة اسمه ايضاً.

الزهرى اسمه محمد بن شهاب و يحتمل ان يطلق على محمد بن عبد العزيز و محمد بن قيس بن مخزمة و مستور بن مخزمة و مطلب بن زياد و ابراهيم بن سعد و سعد بن ابراهيم و عبدالله بن ايوب ايضاً «س».

الساباطى اسمه عمرو بن سعيد [صه] «مح».

وقد يطلق على عمار بن موسى «س».

السابى روى يونس عبدالرحمن عن ابن ثابت و ابن عون عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الحر اذا مات و ترك و ارثا مملوكا و كذا فى [بص] فى باب من خلف و ارثا مملوكا الا ان فيه عن ابى ثابت وقد تقدم فى ابن ثابت ان الصواب ابن ثابت و انه محمد بن ابى حمزة ثابت بن دينار و الظاهر انه على بن سويد السائى و انه روى عن ابى عبدالله عليه السلام ايضا والله اعلم.

سجاده اسمه الحسن بن على بن ابى عثمان «س».

السدى اسمه اسمعيل بن عبدالرحمن بن ابى كريمة وقد تقدم «مح».

سفيان بن عيينة عن السدى (السندى خ) عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب الاخلاص فى كتاب الكفر و الأيمان.

السدى فى الصحابة بشير بن معبد و احمد بن جرو السدسى و فى [يب] فى باب فضل زيارة رسول الله صلى الله عليه و آله السدسى عن ابى عبدالله عليه السلام «مح».

السدوسى ابن محبوب عن ابان عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب زيارة النبى صلى الله عليه و آله روى هذا الخبر بعينه ابن محبوب عن ابان عن السدوسى فى نسخة واخرى عن السندى عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب فضل زيارة رسول الله صلى الله عليه و آله.

السرى بالراء بعد السين ملعون [صه] تقدم مع جماعة «مح».

على بن اسباط عن ثعلبة عن ابى الحسين عمر بن شداد الازدى و السرى جميعا عن عمار بن موسى فى [يب] فى باب الرجوع فى الوصية و كذا فى [بص] فى باب انه لا تجوز الوصية باكثر من الثلث الا ان فيه ثعلبة عن ابى الحسن [الخ] و كذا فى [فى] فى باب ان صاحب المال احق بماله مادام حيا و روى هذا الخبر بعينه على بن اسباط عن ثعلبة عن ابى الحسن عمرو بن شداد الازدى عن عمار بن موسى فى [يه] فى باب فى ان الانسان احق بماله مادام فيه شىء من الروح الظاهر ان السرى هنا سقط من القلم بقرينة المواضع المذكورة و اتحاد الخبر والله اعلم.

السكونى اسمه اسمعيل بن ابى زياد [صه] «مح».

و يحتمل ان يطلق على اسمعيل بن مهران والحسين بن عبيدالله بن حمران والحسن بن الحسين والحسن بن محمد بن الحسن والحسين بن مهران ومحبوب بن حسان و محمد بن محمد بن النضر و مهران بن محمد «س».

سمكة اسمه احمد بن اسمعيل «س».

السمين اسمه عبد الحميد بن ابى العلا «س».

سندل اسمه عمر بن قيس «س».

السيارى اسمه احمد بن محمد بن السيار «مح».

محمد بن يحيى عن عبدالله بن جعفر عنه عن محمد بن بكر فى [فى] فى باب فضل القران عنه

عنه عن السیاری رفعه فی باب دهن الزنبق عنه عنه عن السیاری عمن ذکره عن اسحق بن عمار فی باب صفة الشراب الحلال محمد بن یحیی عن موسی بن الحسن عنه عن محمد بن الحسین فیه عنه عنه عن عبیدالله بن ابی عبدالله فی باب فضل سویق الحنطة الحسین بن محمد عن معلی بن محمد عنه عن علی بن عبدالله فی باب فیه نکت ونتف من التنزیل سهل بن زیاد عنه قال حدثنی شیخ من اصحابنا عمن ذکره عن ابی عبدالله علیه السلام فی باب النوادر فی آخر کتاب المروة عنه عنه عن ابراهیم بن بسطام فی باب سویق العدس ابوعلی الاشعری عنه عن محمد بن عبدالله الکرخی فی باب ان الرجل اذا دخل بلدة فهو ضیف من ابواب الاطعمة وذکرنا بعض رواته تحت اسمه.

شاذان اسمه خالد بن سفیان «س».

الشاذانی هو محمد بن احمد بن نعیم وهو ایضاً شاذان بن نعیم [صه] «مح».

الشاذکونی اسمه سلیمان بن داود المنقری «س».

الشافعی اسمه محمد بن ابراهیم بن یوسف «س».

الشامی کان من اهل الری وکان من وکلاء القائم علیه السلام کذا فی ربیع الشیعة «س».

شاه رئیس قال نصر بن الصباح انه من الغلاة الکبار الملعونین فی وقت علی بن محمد العسکری علیهما السلام [کش] ونقلناه بعنوان ابی عبدالرحمن «س».

شاه الطاق اسمه محمد بن علی بن النعمان «س».

شباب اسمه محمد بن الولید «س».

الشجاعی اسمه علی بن شجاع کما یظهر من الکشی ویحتمل ان یطلق علی الحسن بن الطیب ایضا ویظهر من النجاشی عند ترجمة محمد بن ابراهیم بن جعفر انه یطلق علی محمد بن علی ایضا «س».

الشحام اسمه زید بن محمد «س».

شخیر اسمه محمد بن عبدالله بن نجیح «س».

الشعبی اسمه عامر بن شرحبیل «س».

صاعد بن مسلم عنه عن علی علیه السلام فی [یب] فی باب فضل المساجد.

شعر اسمه یزید بن اسحق وقد یطلق علی اخیه محمد بن اسحق ایضا «س».

الشعرانی اسمه ابوطالب الأزدی «س».

الشعیری هو السکونی المتقدم «مح».

الشعیری جمیل بن دراج عن الشعیری عن الحکم بن عتیبة فی [بص] فی باب اقرار بعض الورثة لغیره بدین علی المیت روی هذا الخبر بعینه جمیل بن دراج عن زکریا بن یحیی الشعیری عن الحکم بن عتیبة فی [فی] فی باب من اوصی وعلیه دین وکذا فی باب اقرار بعض الورثة بدین فی کتاب المیراث الا ان فیه زکریا بن یحیی عن الشعیری الظاهر ان لفظة عن هنا زیادة من النساخ بقرینة المواضع المذکورة و اتحاد الخبر والله اعلم و روی الخبر المذکور بعینه جمیل بن دراج عن زکریا بن یحیی فی نسخة و اخری عن زکریا بن ابی یحیی السعدی عن الحکم بن عتیبة فی [یه] فی باب ماجاء فیمن اوصی او اعتق وعلیه دین وروی هذا الخبر بعینه جمیل بن دراج عن السعدی عن الحکم بن عتیبه فی [یب] فی باب الأقرار فی المرض الظاهر ان لفظة ابی ایضاً فی [یه] زیادة من النساخ بقرینة المواضع المذکورة واتحاد الخبر والله اعلم ویظهر من مجموع هذه المواضع انه یطلق علی زکریا بن یحیی الشعیری والسعدی ایضا.

الشعيرى كان اسمه ابراهيم كما يظهر من باب توجيه الميت الى القبلة من الكافى «س».

و من باب تلقين المحتضرين من [يب] ايضا.

شنا اسمه على بن عمران «س».

شقران اسمه احمد بن على القمى «س».

شلقان اسمه عيسى بن ابى منصور «س».

شناب اسمه محمد بن الوليد «س».

الصابونى اسمه محمد بن احمد بن ابراهيم «س».

صاحب الصومعه محمد بن اسمعيل بن احمد «س».

صاحب الطاق اسمه محمد بن على بن النعمان «س».

الصرام كان و عيديا [ست] عند ترجمة ابى طيب وقد مضى بعنوان ابى منصور مع بعض احواله «س».

الصفار اسمه محمد بن الحسن بن فروخ ويحتمل ان يطلق على الحسن بن محمد بن احمد والحسين بن شاذويه ايضاً «س».

الصفوانى اسمه محمد بن احمد بن عبدالله بن قضاعة [صه] وفى بعض رواتنا ابو احمد عبدالله بن عبدالرحمن المعروف بالصفوانى ايضا مذكور فى اعلام الورى وغيره فى فضل كرامات الرضا عليه السلام «مح».

الصولى هو احمد بن محمد بن جعفر «مح».

عنه ابو بكر الدورى فى [ست] فى ترجمة السندى بن محمد.

الطاطرى اسمه على بن الحسن ويقال الطاطرى على يوسف بن ابراهيم [صه] «مح».

الطبرى اسمه محمد بن جرير بن رستم الآملى وهو خاصى ثقة ويطلق على محمد بن جرير العامى ايضاً «س».

الطيار روى ثعلبة بن ميمون عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث الناس يوم القيمة ابان عنه عن احدهما عليهما السلام فى [فى] فى باب فصل ما بين صيد البر والبحر روى عن ابى جعفر عليه السلام فى باب الابلافى طلب الرزق فى كتاب المعيشه يحتمل ان يكون الطيار هو حمزة بن الطيار بقرينة رواية ابان عنه على ما مر فى ترجمة حمزة بن الطيار والله اعلم بالصواب.

الطيالسى اسمه محمد بن خالد «مح».

ويحتمل ان يطلق على الحسن بن محمد بن خالد ايضاً «س».

العاصمى اسمه عيسى بن جعفر بن عاصم [صه] ذكر ذلك مع ابن بندوانه دعاله ابو الحسن ويقال لاحمد بن محمد بن احمد بن طلحة بن عاصم وقد يعبر باحمد بن محمد بن عاصم «مح».

ابن همام عن محمد بن احمد بن ثابت والعاصمى جميعا عن محمد بن اسحق الطحان فى [ست] فى ترجمة سليمان بن صالح الجصاص.

العامرى اسمه الحسين بن عثمان بن شريك «س».

موسى بن القاسم عنه عن صفوان فى [يب] فى باب تحريم المدينة وفضلها وفى باب الزيادات فى فقه الحج.

العباسى اسمه هاشم بن ابراهيم «س».

العبيدى اسمه محمد بن عيسى «س».

العزرمى اسمه عبد الرحمن بن محمد ثقة وتقدم ابو عبدالله (ابو عبدالرحمن ظ) العزرمى عنه احمد البرقى و كانه غيره والأول من رجال الصادق عليه السلام والثانى [لم] فتدبر «مح».

احمد بن ابى عبدالله عن العزرمى عن ابيه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب آخر

من ثواب المرض .

العزرمى اسمه عبدالرحمن بن محمد و قديطلق على عيسى بن ابى منصور ومحمد بن عبيدالله بن ابى سليمان ايضا «س» .

محمد بن الفضيل عن العزرمى عن ابى عبدالله عليه السلام فى كتاب الروضة بعد حديث نوح عليه السلام يوم القيمه وقدمر بعض رواة العزرمى تحت عبدالرحمن بن محمد.

العقيقى اسمه على بن احمد «س».

علان لقب لعلى بن محمد بن ابراهيم بن ابان الكلينى واحمد بن ابراهيم الكلينى و محمد بن ابراهيم الكلينى «س» .

العمركى يروى عن على بن جعفر اسمه على البرمكى [صه] تقدم فى الاسماء العمركى بن على البوفكى وفى الكنى ابو عبدالله العمركى «مح» .

العمرى تقدم ما فيه مع الرازى و هو يقال لحفص بن عمرو ولعثمان بن سعيد وما تقدم كانه عثمان «مح» .

حمدان القلانسى قال قلت للعمرى قدمضى ابو محمد فقال لى قد مضى الخ فى [فى] فى باب الاشارة والنص على صاحب الدار عليه السلام .

العياشى اسمه محمد بن مسعود بن محمد «س» .

الغضايرى اسمه الحسين بن عبيدالله بن ابراهيم «س».

الغفارى له كتاب عنه ابن فضال [ست] الظاهر انه عبدالله بن ابراهيم «مح» .

يعقوب بن يزيد عن الغفارى عن القاسم بن اسحق فى [يب] فى باب التلقى والحكرة وفى [فى] فى باب الاسعار عنه عن ابراهيم بن على فى [يب] فى آخر باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات محمد بن عيسى عن ابى محمد الغفارى عن عبدالله بن ابراهيم وزعم محمد بن عيسى ان الغفارى من ولد ابى ذر رضى الله عنه فى [فى] فى باب النوادر فى آخر كتاب المعيشة وتقدم فى الكنى والأسماء ايضا بكر بن صالح عن الغفارى عن جعفر بن ابراهيم فى باب الصمت وحفظ اللسان احمد بن عبدالله عن الغفارى عن الرضا عليه السلام فى مولد ابى الحسن الرضا عليه السلام.

الفهرى لعنه على بن محمد عليهما السلام قال نصر بن الصباح [صه] و كانه محمد بن نصير النميرى صرح به الكشى كما تقدم «مح».

اسمه محمد بن حصين «س».

الفهفكى اسمه محمد بن خالد مهمل «مح» .

الفهفكى روى اسحق بن محمد النخعى قال سال الفهفكى ابا محمد عليه السلام فى [فى] فى باب علة كيف صار للذكر سهمان و للانثى سهم وفى [يب] فى باب ميراث الاولاد الظاهر انه ابو بكر الفهفكى المتقدم والله اعلم.

القتيبى اسمه على بن محمد بن قتيبه «س» .

القداح اسمه عبدالله بن ميمون «س».

ابن فضال عنه عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب اكل الطين من ابواب الاطعمة.

القروى روى الحسين بن سعيد عنه عن ابان عن عمر بن يزيد فى [يب] فى باب كيفية الصلوة.

القطعى اسمه الحسين بن محمد بن الفرزدق «س».

القلانسى فى [صه] حمدان النهدى والقلانسى كلاهما عبارة عن محمد بن احمد بن

هاقان و یقال القلانسی للحسین بن المختار ایضا ولغیره «مح».

قنبرة اسمه اسمعیل بن محمد «س».

القنبری روی علی بن محمد عن ابی عبدالله بن صالح واحمد بن النضر عن القنبری رجل من ولد قنبر الکبیر مولی ابی الحسن الرضا علیه السلام قال جری حدیث جعفر بن علی فی [فی] فی باب فی تسمیة من رآه علیه السلام.

کاسولا اسمه القاسم بن محمد القمی «س».

الکاهلی هو عبدالله بن یحیی [صه] وربّما یقال لاخیه اسحق ایضا «مح».

هرون بن الجهم عن الکاهلی عن معاذ بیاع الأکسیه فی [فی] فی باب عمل الرجل فی بیته فی کتاب المعیشه.

الکاهلی اسمه عبدالله بن یحیی ویحتمل ان یطلق علی اخیه اسحق بن یحیی واحمد بن مؤبد واسحق بن بشر وجعفر بن عبدالرحمن و جعفر بن مازن ومزید بن زیاد ووهب بن عمرو ایضا «س».

الکتنجی اسمه یحیی بن زکریا «س».

کرام لقب عبدالکریم بن عمرو الخثعمی «مح».

الکرخی اسمه ابراهیم بن ابی زیاد.

کردین اسمه مسمع بن عبدالملک «س».

الکشی اسمه محمد بن عمر بن عبدالعزیز «س».

الکلبی النسابة کانه الحسن بن علوان اواخوه الحسین وفی الکافی فی باب ما یفصل به بین دعوی المحق والمبطل فی آخر حدیث نقل عنه فلم یزل الکلبی یدین الله بحب آل هذا البیت حتی مات «مح».

عنه سماعة بن مهران فی [فی] فی باب ما یفصل به بین دعوی المحق والمبطل فی امر الامامة.

الکلینی اسمه محمد بن یعقوب ویحتمل ان یطلق علی علی بن محمد بن ابراهیم واحمد بن ابراهیم ومحمد بن ابراهیم ومحمد بن عقیل ایضا «س».

الکنانی هو ابوالصباح ابراهیم بن نعیم «مح».

الکوری اسمه عاصم بن سلیمان «س».

اللاحقی اسمه محمد بن عبدالله بن سالم «س».

اللؤلؤی اسمه الحسن بن الحسین و یحتمل ان یطلق علی یحیی بن زکریا اللؤلؤی ایضا «س».

موسی بن القاسم عن اللؤلوئی فی [یب] فی اواخر باب الطواف.

ماجیلویه یلقب به محمد بن علی بن محمد بن ابی القاسم عبدالله او عبیدالله وجده محمد بن ابی القاسم هما ثقتان الثانی مصرح به فی موضعه «مح».

المازنی اسمه بکر بن محمد بن حبیب «س».

مؤمن الطاق اسمه محمد بن علی بن النعمان «س».

المجلی اسمه موسی بن القاسم «س».

المحاربی اسمه ذریح بن محمد بن یزید روی النضر بن شعیب عن المحاربی عن ابی عبدالله علیه السلام فی [بص] فی باب من اعتق بعض مملوکه و روی هذا الخبر بعینه عن الحارثی عن ابی عبدالله علیه السلام فی باب العتق الظاهر انه الصواب بقرینة روایة النضر بن شعیب عنه و عدم روایته عن ذریح واتحاد الخبر والله اعلم.

المحمودى اسمه محمد بن احمد بن حماد «مح» .

المخزومى عده المفيد رحمه الله فيمن روى النص عن ابى الحسن موسى على الرضا عليه السلام من خاصة ابى الحسن وثقاته و من اهل الورع والعلم والفقه من شيعته وروى ان امه كانت من ولد جعفر بن ابى طالب وكانه المغيرة بن توبة المخزومى والله اعلم «مح».

اسمه المغيرة بن نوبة (كذا) «س» .

محمد بن الفضيل قال حدثنى المخزومى وكانت امه من ولد جعفر بن ابى طالب قال بعث الينا ابو الحسن موسى عليه السلام فجمعنا ثم قال لنا اتدرون لما دعوتكم فقلنا لا فقال اشهدوا ان ابنى هذا وصيى والقيم بامرى و خليفتى من بعدى من كان له عندى دين فليأخذه من ابنى هذا ومن كانت له عندى عدة فلينجزها منه ومن لم يكن له بد من لقائى فلا يلقنى الا بكتابه فى [فى] فى باب الاشارة والنص على ابى الحسن الرضا عليه السلام .

المدايني ابن مسكان عن ضريس قال سال المدايني ابا جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب الزكوة تبعث من بلد الى بلد .

المذارى اسمه ابراهيم بن محمد بن معروف «س» .

المراغى اسمه محمد بن جعفر بن محمد «س».

المزخرف اسمه عبدالله بن محمد الأسدى «س» .

المسعودى له كتاب رواه موسى بن حسان [ست] على بن الحسين المسعودى [د] «مح» .

اسمه على بن الحسين بن على ويطلق على القاسم بن معن «س».

موسى بن يسار القطان عن المسعودى عن ابى داود عن ثابت بن ابى صخر فى نسخة واخرى ابى الصحن فى [فى] فى باب من يجب مصاحبته فى كتاب العشرة.

المسلى لنا محمد بن عبدالله المسلى ثقة وربيع بن محمد المسلى وقد يأتى عمرو بن عبد الحكم المسلى «مح».

ويحتمل ان يطلق على اسمعيل بن على و بحر الكوفى وجناب الكوفى وخلاد بن عامر ايضاً «س».

مسلمة اسمه محمد بن جعفر بن موسى و فى بعض النسخ مسلم كما ياتى «س» .

المسمعى اسمه عبدالله بن عبدالرحمن الأصم ويحتمل ان يطلق على محمد بن عبدالله المسمعى ومسمع بن عبدالملك بن مسمع ايضا «س».

حماد بن عيسى عن المسمعى عن المعلى بن خنيس فى مشيخة [يه] فى طريق المعلى بن خنيس حماد بن عثمان عن المسمعى قال لما قتل داود بن على المعلى بن خنيس الحديث الى ان قال حماد قال المسمعى فحدثنى معتب فى [فى] فى باب الدعاء على العدو. اسحق بن عمار عن المسمعى عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب فضل شهر رمضان و فى [يب] فى باب فضل شهر رمضان .

المشرقى حمزة بن المرتفع كذا اورده فى الكافى و يقال ايضا لهشام بن ابراهيم الختلى المشرقى وقد تقدم «مح».

اسمه هاشم بن ابراهيم العباسى «س» .

احمد بن محمد بن ابى نصر عن المشرقى عن ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى آخر باب الذبايح والاطعمة و فى باب الكفارة فى اعتماد افطار يوم من شهر رمضان وفى [بس] فى

باب كفارة من افطر يوما من شهر رمضان ابن ابى نصر عن المشرقى عن الرضا عليه السلام فى [فى] فى باب نوادر فى آخر كتاب النكاح البزنطى عن المشرقى عن ابى الحسن عليه السلام فى[يه] فى باب ما احل الله عزوجل من النكاح محمد بن عيسى عن المشرقى حمزة بن المرتفع فى نسخة واخرى عن حمزة بن المرتفع عن بعض اصحابنا عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى]فى باب الارادة انها من صفات الذات احمد بن محمد بن خالد عن محمد بن عيسى عن المشرقى عن عدة حدثوه عن ابى عبدالله عليه السلام فى باب نوادر فى المهر.

المفجعى اسمه محمد بن احمد بن عبدالله «س».

المفيد اسمه محمد بن محمد بن النعمان «س».

المكارى اسمه هاشم بن حيان ويحتمل ان يطلق على على بن سعيد والحسين بن ابى سعيد ايضا «س».

مملة اسمه محمد بن جعفر بن موسى «س».

المنقرى هو سليمان بن داود المنقرى وقد تقدم «مح».

المنمس اسمه على بن حسان الواسطى «س».

الميثمى اسمه احمد بن الحسن بن اسمعيل بن ميثم واقفى ثقة [صه] «مح».

ويطلق على على بن اسمعيل بن شعيب ايضا «س».

الحسن بن محمد الكندى عن الميثمى عن ابان بن عثمان فى[فى] فى باب صلوة النساء على الجنايز الحسن بن محمد بن سماعة عن الميثمى وغيره عن معوية بن وهب فى[يب]فى باب المواقيت من ابواب الزيادات عنه عنه عن ابان فيه. عنه عنه عن معوية بن وهب فيه و مرة اخرى فيه والميثمى هذا هو احمد بن الحسن على ما يظهر من ترجمته.

الميثمى اسمه يعقوب بن شعيب ويطلق على محسن ايضا احمد بن محمد بن ابى نصر عن الميثمى عن اسحق بن يزيد فى [فى] فى باب الرجل يدرك مع الامام بعض صلوته اقول الميثمى هنا اشتباه والصواب المثنى على ما بيناقرائنه فى ترجمة اسحق بن يزيد. ابو يوسف عن الميثمى رفعه فى باب القول عند دخول الرجل باهله. ابن فضال عن الميثمى عن ابى بصير فى باب فضل الخبز.

الميمونى اسمه على بن عبدالله بن عمران «س».

الناب اسمه حماد بن عثمان «س».

النجاشى اسمه احمد بن على بن احمد «س».

النخعى اسمه ايوب بن نوح ويجىء لغيره [صه] «مح».

اسمه ايوب بن نوح ويجىء لغيره [صه] عنه ابراهيم ابى بكر و خضر بن عمرو النخعى «س».

ويحتمل ان يطلق على خضر بن مسلم و سليمان بن عمرو بن عبدالله وسيف بن عميرة و على بن الحكم روى موسى بن القاسم عن النخعى عن ابن ابى عمير فى[يب]فى باب الطواف عنه عن النخعى عن صفوان فى باب الزيادات فى فقه الحج مرتين والنخعى هذا هو ايوب بن نوح على ما يظهر من ترجمة صفوان بن يحيى.

النصيبى روى على بن ميسر عن حماد بن عمرو فى نسخه و اخرى بن عيسى والنصيبى قال

سال رجل العالم علیه السلام فی [فی] فی باب فی ان الایمان مبثوث بجوارح البدن وقدمر حماد بن عمرو النصیبی فلا تغفل.

النوفلی الذی یروی عن السکونی اسمه الحسین بن یزید [صه] «مح».

ویحتمل ان یطلق علی الحسن بن محمد بن سهل وعبدالله بن الفضل بن عبدالله وعلی بن محمد ومحمد بن القاسم ویحیی بن الفضل و یزید بن عبدالملك واحمد بن محمد بن موسی یظهر ذلك من ترجمة عیسی بن مهران «س».

النهدی هو محمد بن احمد بن خاقان ابو جعفر القلانسی المعروف بحمدان وقد تقدم و یاتی لهیثم بن ابی مسروق ولعله اشهر والله اعلم «مح».

محمد بن الحسن عن النهدی عن ابیه عن یونس بن یعقوب فی [فی] فی باب انه لو لم یبق فی الارض الا رجلان لکان احدهما الحجة والنهدی هذا هو ابن ابی مسروق. محمد بن احمد بن یحیی عن الهیثم عن النهدی فی نسخة واخری عن الهیثم النهدی عن عثمان بن عیسی فی [یب] فی باب الزیادات بعد باب الاجارات الصواب من هذین النسختین الاخیرة بقرینة روایة محمد بن احمد بن یحیی عن الهیثم بن ابی مسروق النهدی علی ما مر فی ترجمته والله اعلم محمد بن یعقوب عن الحسین بن محمد عن النهدی عن ابن ابی نجران فی [فی] فی باب شراء السرقة والخیانة الظاهر ان النهدی هذا هو داود بن محمد علی ما یظهر من ترجمة عبدالرحمن بن ابی نجران.

النهدی یحتمل ان یطلق علی یزید بن فرقد ایضا.

النهیکی اسمه عبدالله و یقال عبیدالله ایضا «مح».

النهیکی اسمه عبدالله بن محمد النهیکی «س».

الواسطی ابان بن عثمان عنه عن ابی عبدالله علیه السلام فی [فی] فی باب ما یستحب من تزویج النساء عند بلوغهن.

الوشاء اسمه الحسن بن علی [صه] «مح».

ویحتمل ان یطلق علی جعفر بن بشیر وزیاد بن الحسن وزیاد بن الهیثم ایضا «س».

الوصافی هو عبید الله بن الولید اواخوه عبدالله او ابوهما الولید بن العلا «مح».

عبدالله بن ابان عن الوصافی عن ابی عبدالله علیه السلام فی [فی] فی باب اجلال الکبیر عبدالله بن منذر بن ابان عن الوصافی عن ابی جعفر علیه علیه السلام فی باب کظم الغیظ اسحق بن عمار عن الوصافی عن ابی جعفر علیه السلام فی باب کراهیة رد السائل فی کتاب الزکوة ابوجمیلة عن الوصافی عن علی بن الحسین علیهما السلام فی باب صلة الرحم.

الیعقوبی اسمه داود بن علی الهاشمی «مح».

وقد یطلق علی جعفر بن داود وموسی بن داود ایضا «س».

العباس بن معروف عن الیعقوبی عن موسی بن عیسی عن محمد بن میسر فی [فی] فی باب تعجیل الدفن وفی باب الصلوة علی المصلوب و فی [یب] فی باب تلقین المحتضرین و فی باب تلقین المحتضرین من ابواب الزیادات ایضا وفی آخر باب السراری و ملك الایمان الظاهر ان لفظة عن فی عن موسی بن عیسی اشتباه و زیادة من النساخ والصواب العباس بن معروف عن الیعقوبی موسی بن عیسی عن محمد بن میسر بقرینة روایة العباس بن معروف عن موسی بن عیسی الیعقوبی عن محمد بن میسر علی

ما يأتى من [فى] و[يب] والله اعلم العباس بن معروف عن النوفلى عن اليعقوبى عن عيسى بن عبدالله فى [فى] فى باب النوادر بعد باب المياه المنهى عنها فى كتاب الاشربة وكذا فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه النكاح الا ان فيه عن عيسى بن عبدالله الهاشمى .على بن ابراهيم عن ابيه عن الحسن بن على عن اليعقوبى عن بعض اصحابنا عن عبدالاعلى مولى آل سام فى [فى] فى باب النهى عن الكلام فى الكيفية العباس بن معروف عن موسى بن عيسى اليعقوبى عن محمد بن ميسر فى باب نوادر الطواف وفى [يب] فى اواخر باب الطواف .

اليعقوبى روى محمد بن الحسن الصفار عن ابى اسحق الخفاف عن اليعقوبى عن ابيه عن امير المؤمنين عليه السلام فى [يب] فى باب الزيادات فى كتاب الحدود .

فصل

فى ذكر نساء لهن رواية غير مقفيات

امافاطمة بنت رسول الله صلى الله عليه و آله وعليها فهى معصومة وقولها حجة فهى ارفع من ان تقاس بغيرها وتدخل فيهم «مح»،

اسماء بنت ابى بكر [ل٠د] «مح» .

اسماء بنت عميس [ل٠ى] «مح» .

عاصم بن حميد عن ثابت عن اسماء عن رسول الله صلى الله عليه وآله فى [فى] فى باب الدعا للكرب والهم .

اخت عمرة [ل] «مح» .

اخت ميسر روى الكشى ما يدل على مدحها «س» .

ام احمد روى احمد بن محمد عن الحسين بن موسى بن جعفر عن امه وام احمد ابنتى موسى بن جعفر قالتا كنا مع ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب الاغسال من ابواب الزيادات .

ام اسحق بنت سليمان روى محمد بن العباس بن الوليد عن ابيه عن امه ام اسحق عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الحكم فى اولاد المطلقات وفى [فى] فى باب الرضاع فى كتاب العقيقة .

ام الأسود بنت اعين عارفة قاله على بن احمد العقيقى وهى التى اغمضت زرارة [صه٠ مح] «س» .

ام البراء وقيل هى حبابة الوالبية [ين] «مح» .

ام حبيبة [ل٠د] «مح» .

ام حزام بنت ملخان [ل] «مح» .

ام الحسن بنت عبدالله بن محمد بن على بن الحسين عليهما السلام [ق] «مح» .

ام الحسن روى عثمان بن عيسى عن ابى زهرة عنها عن امير المؤمنين عليه السلام فى [فى] فى باب النوادر فى آخر كتاب المعيشة عنه عن ابى زهرة عن ام الحسن النخعية عن امير المؤمنين عليه السلام فى [يب] فى اواخر كتاب المكاسب .

ام الحسين بن موسى بن جعفر روى احمد بن محمد عن الحسين بن موسى بن جعفر عن امه وام احمد ابنتى موسى بن جعفر قالتا كنا بالبادية مع ابى الحسن عليه السلام فى [يب] فى باب الاغسال من ابواب الزيادات وتقدمت مع ام احمد ايضا .

ام الحصين [ل] «مح» .

ام حكيم بنت عمرو بن سفيان الخولية [ى] «مح» .

ام خالد بنت خالد بن سعيد بن العاص [ل] «مح» .

ام الخير بنت عبدالله بن الأمام الباقر عليه السلام [ق٠ جخ٠ د] والظاهر انها ام الحسن المتقدمة «مح» .

ام رومان [ل] «مح» .

ام سعيد الاحمسية ام ولد لجعفر بن ابى طالب [ق] «مح» .

ام سلمة اخت ابى عبدالله عليه السلام روى ابو اسمعيل السراج عن عبدالله بن وضاح وعلى

بن ابى حمزة عن اسمعيل بن الارقط و امه ام سلمة اخت ابى عبدالله عليه السلام عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب من الصلوة المرغب فيها فى اواخر كتاب الصلوة و كذا فى [فى] فى باب صلوة الحوايج الا ان فيه عبدالله بن عثمان ابواسمعيل السراج [الخ].

ام سلمة ام محمد بن مهاجر روى محمد بن مهاجر عن امه ام سلمة عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الصلوة على الأموات من ابواب الزيادات فى الجزء الاول وفى [فى] فى باب علة التكبير الخمس على الجنازة.

ام سلمة زوجة النبى صلى الله عليه و آله [ل] «مح».

ام سليط [ل] «مح».

ام سليم [ل] «مح».

ام شريك [ل] «مح».

ام عطية [ل] «مح».

ام العلا [ل] «مح».

ام عيسى بنت عبدالله [ق] «مح».

ام الفضل اسمها لبابه [د ل] «مح».

ام قيس بنت محص [ل] «مح».

ام كلثوم بنت عقبه [ل] «مح».

ام مبشر [ل] «مح».

ام هانى بنت ابى طالب اسمها فاخته [د ل] «مح».

ام هانى روى محمد بن اسحق عنها عن ابى جعفر عليه السلام فى [فى] فى باب فى الغيبة فى كتاب الحجة اسيد بن ثعلبة عنها عن ابى جعفر عليه السلام فيه.

ام هشام بنت حارثه [ل] «مح».

امراة الحسن الصيقل روى على بن عقبه عنها عن ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] فى باب الصبر والجزع والاسترجاع و كذا فى [يب] فى باب الصلوة على الأموات فى آخر كتاب الصلوة فى نسخة وفى اخرى عن امراة الحسن الصيقل عن الحسن الصيقل عن ابى عبدالله عليه السلام.

جريرة بنت الحارث [ل د] والذى رأيت فى [ل] جويرة كما يأتى «مح».

و كذا جويرة فى النسخة الصحيحة القديمة التى عندنا.

جوهرة جارية ابى عبدالله عليه السلام [د ق] «مح».

جويرة بنت الحارث [ل] و تقدم عن [د] جريرة «مح».

جويريه روى بكر بن محمد الازدى عن جويرية فى نسخة واخرى جويرة واخرى جريرة واخرى كبيرة قالت مر بى ابو عبدالله عليه السلام وانا فى المسجد الحرام انتظر مولى لنا فقال يا ام عثمان فى [فى] فى باب الولاء لمن اعتق فى آخر كتاب العتق بكر بن محمد عن كثيرة فى نسخة و اخرى كبيرة قالت مر بى [الخ] فى [يب] فى باب العتق واحكامه والله اعلم بالصواب بكر بن محمد عن كبيرة [الخ] فى [بص] فى باب جر الولاء.

حبابة الوالبية [قر] روت عن الحسن والحسين عليهما السلام على ما قال سعد بن عبدالله [سين] «مح».

روى المفضل بن عمر عن ثابت الثمالى عن حبابة الوالبية رضى الله عنها قالت سمعت مولاى امير المؤمنين عليه السلام فى [يه] قريبا بآخر الكتاب عبدالكريم بن عمرو الخثعمى عن حبابة الوالبية قالت رايت امير المؤمنين عليه السلام فى [فى] فى باب ما يفصل به بين دعوى المحق والمبطل فى

امر الأمامة .

حزامة بنت وهب [ل] وفی نسخة خدامة «مح» .

حفصة [ل] بنت عمر [د] «مح» .

حکیمة ابنة محمد بن علی علیهما السلام روی موسی بن محمد بن القاسم بن حمزة بن موسی بن جعفر قال حدثتنی حکیمة ابنة محمد بن علی علیهما السلام وهی عمة ابیه فی [فی] فی باب فی تسمیة من رآه علیه السلام .

حکیمة بنت موسی روی محمد بن حجرش عنها قالت رأیت الرضا علیه السلام فی باب ان الجن یاتیهم فیسئلونهم .

حمادة بنت رجا اخت ابی عبیدة واسمه رجاء بن زیاد [ق] «مح» .

عبدالله بن یحیی الکاهلی قال حدثتنی حمادة بنت الحسن اخت ابی عبیدة الحذا عن ابی عبدالله علیه السلام فی [فی] فی باب نوادر فی المهر وفی [یب] فی باب المهور والاجور .

خدامة بنت وهب [ل] فی نسخة واخری حزامة کما تقدم «مح» .

خدیجة بنت خویلد زوجة النبی صلی الله علیه وآله «مح» .

خدیجة بنت عمر بن علی بن الحسین بن علی بن ابیطالب علیهم السلام روی عبدالله بن ابراهیم بن محمد الجعفری عنها عن عمها محمد بن علی صلوات الله علیهما فی [فی] فی باب ما یفصل به بین دعوی المحق والمبطل فی امر الامامة .

خدیجة بنت محمد بن علی بن الحسین علیهما السلام [د ٠ قر] «مح» .

خنساء بنت خدام [ل] «مح» .

قال فی حاشیة کتابه خدام بالخاء المعجمة المکسورة والدال المهملة الانصاریة الاوسیة زوج ابی لبابة صحابیة معروفة قاله ابن حجر فی تقریبه وفیما رایت من نسخ مختصر الذهبی منقط بالذال المعجمة والله اعلم «مح» .

خولة بنت ثامر وقیل هی خوله بنت قیس [ل] «مح» .

خولة بنت حکیم [ل] «مح» .

الرباب امراغ داود بن کثیر الرقی [ق] «مح» .

الربیع بنت معوذ «مح» .

زهرا ام احمد بن الحسین و هو احمد بن داود البغدادی [ج] «مح» .

زینب بنت ابی سلمة [ل] «مح» .

زینب امراة ابن مسعود [ل] «مح» .

زینب بنت جحش [د ٠ ل] «مح» .

زینب بنت علی علیه السلام اسمعیل بن مهران عن احمد بن جابر فی نسخة واخری عن جابر عنها قالت قالت فاطمه علیها السلام فی خطبتها فی [یه] فی باب معرفة الکبایر التی اوعد الله عزوجل علیها النار .

زینب بنت بنت محمد بن یحیی [ج] «مح» .

سالمة مولاة ابی عبدالله علیه السلام [ق] وفی [د] سایمة «مح» .

هشام بن احمر وعلی بن ابراهیم عن ابیه و ابراهیم بن عبدالحمید جمیعا عن سالمة مولاة ابی عبدالله علیه السلام عن ابی عبدالله علیه السلام فی [فی] فی باب صدقات النبی صلی الله علیه وآله فی کتاب الوصیة و یاتی من [یب] سلمی مولاة ولد ابی عبدالله علیه السلام والله علم بالصواب .

سبیعة الاسلمیة بنت الحرث [ل] «مح» .

سریة جدة ابی طاهر احمد بن عیسی وهی ام ولد تدعی سریة [ق] «مح» .

سعيدة [م] «مح».

سعيدة و منة اختا محمد بن ابى عمير «مح».

الحكم بن مسكين قال حدثتنى سعيدة و منة اختا محمد بن ابى عمير بياع السابرى قالتا دخلنا على ابى عبدالله عليه السلام فى [فى] باب مصافحة النساء فى اواخر كتاب النكاح.

سعيدة مولاة جعفر عليه السلام روى الكشى عن محمد بن مسعود عن على بن الحسين عن محمد بن الوليد عن العباس بن هلال عن ابى الحسن الرضا عليه السلام ذكر انه سعيدة مولاة جعفر كانت من اهل التفضل كانت تعلمت كلمات سمعت من الصادق عليه السلام و انه كان عندها وصية رسول الله صلى الله عليه وآله وان جعفرا عليه السلام قال لها اسئل الله الذى عرفنيك فى الدنيا ان يزوجنيك فى الجنة «س».

سعيدة روى يونس بن يعقوب عنها عن ابى الحسن عليه السلام فى [فى] فى باب نوادر فى كتاب النكاح.

سلمى مولاة ولد ابى عبدالله عليه السلام ابراهيم بن عبدالحميد عنها عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب الزيادات فى كتاب الوصايا الظاهر انها هى سالمة مولاة ابى عبدالله عليه السلام بقرينة رواية ابراهيم بن عبدالحميد عنها الحديث الذى روت سالمة عن ابى عبدالله عليه السلام على ما مر من [فى] فى ترجمة سالمة والله اعلم.

سودة بنت زمعه [د ل] «مح».

صفية بنت حيى [د ل] و فى بعض [ل] بنت يحيى «مح».

صفية بنت شيبة [ل] «مح».

• **عايشة** [ل] بنت ابى بكر [د] «مح».

علية بنت على بن الحسين لها كتاب روى عنها زرارة بن اعين [جش] «س».

عمة الحسن بن مسلم روى سليم الفرا عن الحسن بن مسلم قال حدثتنى عمتى قالت انى لجالسة بفناء الكعبة اذ اقبل ابو عبدالله عليه السلام فى [يب] فى اواخر كتاب العتق وفى [فى] فى باب الولاء لمن اعتق وفى [بص] فى باب جر الولاء.

عمرة بنت نفيل [ى] «مح».

غنيمة بنت الازدى الكوفى [ق] «مح».

فاطمة بنت حبابة الوالبية روت عن الحسن والحسين عليهما السلام على ما قال سعد بن عبدالله [سين د] كما فى نسخة من [سين] الا انه نقل ان المصنف ضرب على فاطمة بنت كما تقدم من نسخة اصح «مح».

فاطمة بنت قيس [ل] «مح».

فاطمة بنت هرون بن موسى بن الفرات روى عنها التلعكبرى قال سمعت جدى موسى بن الفرات يقول حدثنى محمد بن ابى عمير بكتاب عبيدالله بن على الحلبى ولم يسمع منها غير هذا الكتاب [د ل م] «مح».

قنوا بنت رشيد [ق] «مح».

كبيرة روى بكر بن محمد الازدى عن كبيرة فى نسخة واخرى عن كثيرة عن ابى عبدالله عليه السلام فى [يب] فى باب العتق قريبا من الآخر بكر بن محمد عن كبيرة عن ابى عبدالله عليه السلام فى [بص] فى باب جر الولاء وتقدمت جويرة والله اعلم.

كلثم الكرخية روى عنها عبدالرحمن الشعيرى وهو ابو عبدالله احمد بن داود البغدادى

[د٠دی]الا ان الذی رایت (١) فیه و هوابو عبدالرحمن «مح» .

کلثوم بنت سلیم روت عن الرضا علیه السلام کتابا روی عنها محمد بن اسمعیل بن بزیع[جش]وذکرها ابن داود فی باب الرجال حیث قال کلثوم بن سلیم وقف علی الرضا علیه السلام انتهی وفیه مالا یخفی «س» .

١- خل فی (دی) هوابوعبدالرحمن

مغیرة مولاة ابی عبدالله علیه السلام [د٠ق] «مح» .

منة اخت محمد بن ابی عمیر تقدمت فی اختها سعیده «مح» .

میمونة [د٠ل]«مح» .

نضرة الازدیة روت ان علیا علیه السلام قال مارمدت عینی مذتفل رسول الله صلی الله علیه و آله فی عینی [ی] عنه [د] «مح» .

فصل

فيمن لم يسم اقتداء بالشيخ و نقلا عنه من (ق)

ابو بكر الحضرمي عمن سمع اباعبدالله عليه السلام «مح» .

ابو يحيى الصنعاني عن ابيه ولم يسمه عن ابى عبدالله عليه السلام «مح» .

اسحق بن عمار عن رجل عن ابى عبدالله عليه السلام «مح» .

ثعلبة بن ميمون عن بعض اصحابنا «مح».

حماد بن عثمان عن ابى عبدالله اوعن رجل عنه «مح» .

عجلان ابو صالح عن الارجانى عن ابى عبدالله عليه السلام «مح» .

على بن اسباط عن شيخ من اصحابنا «مح» .

عمرو بن الحكم المسلى عمن سمع ابا عبدالله عليه السلام «مح».

عمرو بن عثمان عن بعض اصحابه عن ابيعبدالله عليه السلام «مح».

عيسى بن راشد عن عمه عن ابى عبدالله عليه السلام «مح» .

محمد بن ابى حمزة عن بعض اصحابنا عنه «مح» .

محمد بن ابى حمزة عن رجل عنه «مح» .

محمد بن سنان عن الغلام الذى اعتقه ابوعبدالله عليه السلام «مح» .

ابو الحسين محمد بن القاسم الغزلى عن رجل من جعفى عن ابى عبدالله عليه السلام «مح» .

الخاتمة

تشتمل على فوائد نافعة .

الأولى قد ذكر اصحابنا في كتب الاخبار روايات برجال يذكرون كناهم دون اسمائهم وقد يعسر تحصيل اسمائهم ومعرفة حالهم وقد ذكرت كثيرا من ذلك في الكنى فلنذكر الباقي مما تيسر هنا «مح» .

احمد بن ابي نصر زيد [د] «مح».

اسمعيل بن ابي زياد مسلم [د] «مح».

حفص بن ابي ولاد هو حفص بن سالم.

حمدان النهدي والقلانسي كلاهما عبارة عن محمد بن احمد ويقال القلانسي للحسين بن المختار ايضا ولغيره «مح».

سعدان بن مسلم هو عبدالرحمن بن مسلم «مح» .

ذكرناه في الاسماء .

عبدالرحمن بن ابي عبدالله ميمون «مح» .

عبدالله بن ابي يعفور في بعض الكتب قيس بن منصور وقيل واقد «مح» .

علي بن ابي حمزة سالم [د] «مح».

محمد بن ابي الصهبان هو محمد بن عبدالجبار «مح» .

محمد بن ابي عبدالله هو محمد بن جعفر بن محمد بن عون الأسدي «مح» .

اقول محمد بن ابي عبدالله ومحمد بن جعفر بن محمد بن عون الاسدي هما محمد بن جعفر ابي العباس الرزاز ايضا على ما ذكرنا مع قراينهم في الأسماء .

محمد بن ابي عمير زياد [د] «مح» .

محمد بن الحسين بن ابي الخطاب زيد قاله محمد بن بابويه «مح» .

الخاتمة

تشتمل على فوائد .

الأولى اذا ورد في الرواية عن ابي جعفر عليه السلام فالظاهر منه الباقر عليه السلام و عن ابي جعفر الثاني عليه السلام فهو الجواد و قد يطلق ويراد منه الجواد عليه السلام فالتميز يظهر من الرجال و كلما ورد عن ابي عبدالله فهو الصادق عليه السلام و كذا كلما ورد عن ابي اسحق عليه السلام كما صرح به الكشي عند ترجمة ابراهيم بن عبدالحميد واذا ورد عن ابي الحسن عليه السلام فالظاهر انه الكاظم عليه السلام و عن ابي الحسن الثاني فهو الرضا عليه السلام و عن ابي الحسن الثالث فهو الهادي عليه السلام وقد يطلق ويراد منه الرضا والهادي عليهما السلام فالتعيين يظهر من رجالهم و كلما ورد عن احدهما فهو الباقر او الصادق عليهما السلام و كلما ورد عن ابي ابراهيم او العبد الصالح او عن عبد صالح او عن الفقيه فهو الكاظم عليه السلام وقد يطلق الفقيه ويراد منه القائم عليه السلام كما يظهر من باب حد حرم الحسين عليه السلام وفضل كربلا من التهذيب حيث قال محمد

بن عبدالله بن جعفر الحميرى كتبت الى الفقيه عليه السلام و قد يطلق و يراد منه العسكرى عليه السلام كما صرح به فى التهذيب فى باب صلوة المضطر و كلما وردعن الرجل فالظاهر انه العسكرى عليه السلام و كلما وردعن صاحب الناحية فالظاهر انه القائم عليه السلام «س».

قال مولانا خدا وردى الافشار فى رجاله اعلم ان الأئمة صلوات الله عليهم يذكرون كثيرا بالكنى فينبغى للمحدث ان يبين كناهم و يميز الاشتراك فابو محمد مشترك بين الحسن بن على و على بن الحسين و العسكرى عليهم السلام و ابو عبدالله مشترك بين الحسين بن على و الصادق عليهما السلام لكن المطلق فى كتب الاخبار هو الصادق عليه السلام و يقع كثيرا فى الاخبار عن احدهما عليهما السلام و المرجع هو و ابوه عليهما السلام و ابوالحسن مشترك بين زين العابدين و الكاظم و الرضا و النقى عليهم السلام لكن المطلق هو الكاظم عليه السلام و كذا الأول و الماضى و العالم و الفقيه و العبد الصالح و كذا عن عبد صالح او الشيخ او الرجل و قد يعبر به عن العسكرى عليه السلام و ابو ابراهيم هو الكاظم عليه السلام و ابوالحسن الثانى هو الرضا و الثالث هو النقى عليهما السلام و ابو جعفر مشترك بين الباقر و التقى عليهما السلام و المطلق هو الباقر عليه السلام و كذا ابو جعفر الأول و التقى هو الثانى عليه السلام و ابو اسحق هو الصادق عليه السلام و ابوالقاسم هو صاحب الامر عليه السلام و يطلق على زين العابدين عليه السلام ايضا و الناحية كناية عن صاحب الأمر عليه السلام و كان هذه اللفظة كانت بين الشيعة رمزا فى زمان التقية و كذا صاحب الدار انتهى اقول اطلق الشيخ على موسى بن جعفر عليهما السلام فى [يه] فى باب الحكم باليمين على المدعى على الميت و فى باب الوصية بالعتق و الصدقة و فى [يب] فى باب كيفية الحكم و فى [فى] فى باب من ادعى على ميت و اطلق العبد الصالح على ابى الحسن موسى بن جعفر عليهما السلام فى [يه] فى باب اتخاذ السفرة فى السفر و يطلق الصادق على ابى الحسن الثالث عليه السلام بقرينة رواية محمد بن عيسى عن الحسين بن عبيد قال كتبت اليه يعنى ابا الحسن الثالث عليه السلام فى [يب] فى باب الزيادات فى كتاب الصوم و رواية محمد بن عيسى العبيدى عن الحسين بن عبيد قال كتبت الى الصادق عليه السلام فى آخر باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات و اطلق الفقيه على ابى الحسن العسكرى عليه السلام فى باب صلوة المضطر فى اواخر كتاب الصلوة و فى باب الصلوة فى السفر من ابواب الزيادات و يطلق الفقيه على صاحب الامر عليه السلام بقرينة رواية محمد بن عبدالله بن جعفر الحميرى مكاتبته عن الفقيه عليه السلام مرتين فى باب حد حرم الحسين عليه السلام و اخرى فى باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس و مكاتبة الى صاحب الامر عليه السلام على ما فى ترجمته و الطيب يطلق على الهادى عليه السلام بقرينة رواية محمد بن عيسى عن محمد بن رجا الخياط قال كتبت الى الطيب عليه السلام فى [يه] فى باب اللقطه و الضالة و رواية محمد بن عيسى عن محمد بن رجا الارجانى قال كتبت الى الطيب عليه السلام فى [فى] فى باب لقطة الحرم و كون محمد بن رجا من اصحاب الهادى عليه السلام و الرجل يطلق على ابى الحسن الثالث الهادى عليه السلام بقرينة

رواية محمد بن عيسى عن محمد بن الريان قال كتبت الى الرجل عليه السلام فى [يب] فى باب كمية الفطرة وفى [بص] فى باب مقدار الصاع و رواية سهل بن زياد عن محمد بن الريان قال كتبت الى الرجل عليه السلام فى [فى] فى باب الثوب يصيبه الدم وفى [يب] فى باب تطهير الثياب و كون محمد بن الريان من اصحاب ابى الحسن الثالث الهادى عليه السلام سليمان بن حفص المروزى عن الرجل العسكرى عليه السلام فى باب كيفية الصلوة .

الفايدة الثانية

ذكر الشيخ و غيره فى كثير من الأخبار سعد بن عبدالله عن ابى جعفر والمراد بابى جعفر هذا هو احمد بن محمد بن عيسى ويرد ايضا فى بعض الأخبار الحسن بن محبوب عن ابى القاسم والمراد به معوية بن عمار [صه] «مح» .

الفايدة الثانية

تشتمل على اسامى الأئمة عليهم السلام و تاريخ ولادتهم وفوتهم ومدة عمرهم.

محمد بن عبدالله بن عبد المطلب بن هاشم صلى الله عليه وآله كنيته ابو القاسم ولد بمكة يوم الجمعة السابع عشر من ربيع الأول فى عام الفيل وبعث يوم السابع والعشرين من رجب وله اربعون سنة وقبض بالمدينة مسموما يوم الاثنين لليلتين بقيتا من صفر سنة عشرة من الهجرة وله ثلث و ستون سنة امه آمنة بنت وهب بن عبد مناف .

على بن ابى طالب بن عبد المطلب بن هاشم امير المؤمنين عليه السلام كنيته ابو الحسن ولد بمكة فى نفس الكعبة يوم الجمعة لثلث عشرة ليلة خلت من رجب بعد عام الفيل بثلثين سنة و قبض قتيلا بالكوفة ليلة الجمعة لتسع ليال بقين من شهر رمضان سنة اربعين من الهجرة وله يومئذ ثلث و ستون سنة وامه فاطمة بنت اسد بن هاشم .

الحسن بن على بن ابى طالب عليه السلام كنيته ابو محمد ولد بالمدينة فى شهر رمضان سنة اثنتين من الهجرة وقبض بالمدينة مسموما فى صفر سنة تسع واربعين من الهجرة وله سبع و اربعون سنة امه فاطمة بنت رسول الله صلى الله عليه وآله .

الحسين بن على بن ابى طالب عليه السلام كنيته ابو عبدالله ولد بالمدينة آخر شهر ربيع الأول سنة ثلث من الهجرة وقبض بكربلا من ارض العراق قتيلا يوم الاثنين وقيل يوم الجمعة و قيل السبت عاشر المحرم قبل الزوال (كذا) سنة احدى و ستين من الهجرة وله ثمان و خمسون سنة امه فاطمة سيدة نساء العالمين .

على بن الحسين زين العابدين عليه السلام كنيته ابو محمد ولد بالمدينة سنة ثلث وثلثين من الهجرة وقبض بالمدينة سنة خمس

وتسعين وله سبع وخمسون سنة امه شاه زنان بنت يزدجرد بن كسرى .

محمد بن علي بن الحسين الباقر عليه السلام كنيته ابو جعفر ولد بالمدينة سنة سبع و خمسين من الهجرة وقبض بالمدينة سنة اربع عشرة و مائة وله سبع و خمسون سنة امه ام عبدالله بنت الحسن بن علي بن ابي طالب عليه السلام .

جعفر بن محمد الصادق عليه السلام كنيته ابو عبدالله ولد بالمدينه سنة ثلث وثمانين من الهجرة وقبض بالمدينة في شوال سنة ثمان واربعين ومائة وله خمس و ستون سنة امه ام فروة بنت القاسم بن محمد النجيب بن ابي بكر.

موسى بن جعفر الكاظم عليه السلام كنيته ابو محمد ويكنى ابا ابرهيم و ابا علي وابا الحسن ولد بالابواء سنة ثمان وعشرين و مائة من الهجرة وقبض مسموما ببغداد في حبس السندي بن شاهك لست بقين من رجب سنة ثلث وثمانين و مائة وله خمس وخمسون سنة امه ام ولد يقال لها حميدة البربرية .

علي بن موسى بن جعفر الرضا عليه السلام كنيته ابو القاسم ويكنى ابا الحسن ولد بالمدينه سنة ثمان واربعين ومائة من الهجرة وقبض بطوس في سناباد من اراضي خراسان في سنة ثلث وماتين وله خمس وخمسون سنة امه ام ولد يقال لها ام الانس (١) .

محمد بن علي بن موسى الجواد كنيته ابو جعفر عليه السلام ولد بالمدينة في شهر رمضان سنة خمس وتسعين ومائة من الهجرة وقبض ببغداد في آخر ذى القعده سنة عشرين و ماتين وله خمس وعشرون سنة امه ام ولد يقال لها الخيرزلف (كذا) .

علي بن محمد بن علي بن موسى الهادي كنيته ابو الحسن ولد بالمدينه منتصف ذى الحجة سنة اثنتى عشرة وماتين للهجرة و قبض بسر من راى في رجب سنة اربع وخمسين وماتين وله احدى واربعون سنة و تسعة اشهر امه ام ولد يقال لها شمامة .

الحسن بن علي بن محمد بن علي بن موسى العسكري عليه السلام كنيته ابو محمد ولد بالمدينه في ربيع الآخر سنة اثنين وثلثين وماتين و قبض بسر من راى لثمان خلون من ربيع الاول سنة ستين وماتين وله ثمان وعشرون سنة امه ام ولد يقال لها حديث .

محمد بن الحسن المهدي الهادي عليه افضل الصلوات واكملها ولد يوم الجمعة لثمان خلون من شعبان سنة ست و خمسين و ماتين وامه ريحانة ويقال لها نرجس ويقال لها صيقل و يقال لها سوسن وكيله عثمان بن سعيد العمري ابو عمرو وهو اول من نصبه العسكري عليه السلام ثم نص ابو عمرو على ابنه ابي جعفر محمد بن عثمان ونص ايضا الامام العسكري عليه السلام عليه فلما حضرت اباجعفر محمد بن عثمان الوفاة واشتدت حاله حضر عنده جماعة من وجوه الشيعة منهم ابو علي بن همام و ابو عبدالله بن محمد الكاتب وابو عبدالله البافطان وابو سهل اسمعيل بن علي النوبختي و ابو عبدالله بن ابي خيار و غيرهم من وجوه الاكابر فقالوا له ان حدث امر فمن يكون مكانك فقال لهم هذا ابو القاسم الحسين بن روح بن ابي بحر النوبختي القائم مقامي والسفير بيني وبين صاحب الامر والوكيل والثقة الأمين فارجعوا في امور كم اليه وعولوا عليه في مهامكم فبذلك امرت و قد بلغت ثم

١ – خ ل البنين

اوصى ابو القاسم بن روح الى ابى الحسن على بن محمد السيمرى فلما حضرته الوفاة سئل ان يوصى فقال لله امر هو بالغه و مات رحمه الله سنة تسع وعشرين وثلثمأته و كل ما فى هذا الفايدة نقلناه من كتاب تحرير الفقه والخلاصه «س» .

الفايدة الثالثة

قال الشيخ الصدوق محمد بن يعقوب الكلينى فى كتابه الكافى فى اخبار كثيرة عدة من اصحابنا عن احمد بن محمد بن عيسى قال والمراد بقولى عدة من اصحابنا محمد بن يحيى العطار وعلى بن موسى الكمندانى وداود بن كورة واحمد بن ادريس وعلى بن ابراهيم بن هاشم قال وكلما قلت فى كتابى المشار اليه عدة من اصحابنا عن احمد بن محمد بن خالد فهم على بن ابراهيم وعلى بن محمد بن عبدالله بن اذينه واحمد بن عبدالله بن ابيه (اميخ) وعلى بن الحسن و كلما ذكرت فى كتابى المشار اليه عدة من اصحابنا عن سهل بن زياد فهم على بن محمد بن علان ومحمد بن ابى عبدالله ومحمد بن الحسن ومحمد بن عقيل الكلينى [صه] اتفقت النسخ على على بن محمد بن علان وفى الرجال على بن محمد المعروف بعلان فكانه على بن محمد بن علان والظاهر ان محمد بن ابى عبدالله هو محمد بن جعفر الأسدى الثقة وان محمد بن الحسن هو الصفار فلا يضر اذن ضعف سهل مع وجود ثقة مع سهل فى مرتبته وايضا اتفاق الجماعة المذكوره على الكذب بعيد جداً «مح» .

اقول محمد بن ابى عبدالله هو محمد بن جعفر الاسدى الثقة بلاشبهة على ما ذكرنا فى ترجمة محمد بن ابى عبدالله ومحمد بن جعفر ابى الحسين الاسدى وغيرهما اما قوله فلا يضر اذن ضعف سهل مع وجود ثقة مع سهل فى مرتبته انما يصح اذا كان السهل معهم مرويا عنه الكلينى رحمه الله تعالى واما اذا روى عنهم عن سهل بن زياد فلا يكون ثقة معه فى مرتبته كما لا يخفى قال الشيخ الامام الاجل الشيخ حسن رحمه الله تعالى فى المنتقى الفايدة الحاديه عشرة يقول الشيخ ابو جعفر الكلينى رحمه الله فى اول كثير من الطرق من طرق الكافى عدة من اصحابنا وقد حكى النجاشى فى كتابه عنه انه قال كلما كان فى كتابى عدة من اصحابنا عن احمد بن محمد بن عيسى فهم محمد بن يحيى و على بن موسى الكمندانى وداود بن كورة و احمد بن ادريس وعلى بن ابراهيم بن هاشم وحكى ذلك العلامة فى الخلاصة ايضا و زاد عليه انه قال و كلما ذكرته فى كتابى المشار اليه عدة من اصحابنا عن احمد بن محمد بن خالد البرقى فهم على بن ابراهيم وعلى بن محمد بن عبدالله بن اذينة و احمد بن عبدالله بن ابيه وعلى بن الحسين انتهى ويستفاد من كلامه فى الكافى ان محمد بن يحيى احد العدة وهو كاف فى المطلوب وقد اتفق هذا البيان فى اول حديث ذكره فى الكتاب وظاهره انه حال الباقى عليه ومقتضى ذلك عدم الفرق بين كون رواية العدة عن احمد بن محمد بن عيسى واحمد بن محمد بن خالد وان كان البيان انما وقع فى محل الرواية عن ابن عيسى فانه روى عن العدة عن ابن خالد بعد البيان بجملة يسيرة من الاخبار ويبعد مع ذلك كونها مختلفه

بحيث لا يكون محمد بن يحيى في العدة عن ابن خالد ولا يتعرض معذلك للبيان ~~في اول رواية عن ابن عيسى فانه روى عن العدة عن ابن خالد ولا يتعرض معذلك للبيان~~ في اول روايته عنها عن ابن عيسى انتهى اقول و يؤيد قوله رحمه الله قول الشيخ الصدوق محمد بن يعقوب الكليني في [في] باب المملوك بين شركاء يعتق احدهم نصيبه عدة من اصحابنا على بن ابراهيم و محمد بن جعفر و محمد بن يحيى و على بن محمد بن عبدالله القمى و احمد بن عبدالله و على بن الحسين عن احمد بن محمد بن خالد مع ان كون على بن ابراهيم ايضا احد العدة كاف في المطلوب ثم اقول قول العلامة قدس سره عدة من اصحابنا [الخ] مختلف مع العدة التي راينا في الباب المذكور والى الان لم يظهر لنا وجه اختلافهما والله اعلم.

الفايدة الرابعة

في تنبيهات اوردها (د)

فمنها اذا وردت رواية عن محمد بن يعقوب عن محمد بن اسمعيل بلا واسطة ففي صحته قول لان في لقائه له اشكالا فتقف الرواية لجهالة الواسطة بينهما وان كان كلاهما مرضيين معظمين وكذا ما ياتي عن الحسن بن محبوب (١) عن ابي حمزة انتهى هذا بناء على كونه ابن بزيع والظاهر انه ليس هو و لعله البرمكي صاحب الصومعه او محمد بن اسمعيل النيشابوري والله اعلم «مح».

اقول قد بينا في ترجمة محمد بن اسمعيل بن بزيع انه صاحب الصومعة والله اعلم.

و منها اذا وردت رواية عن موسى بن القاسم عن عبدالرحمن قال بعض اصحابنا انها في الصحيح لان عبدالرحمن متعين ان يكون ابن ابي نجران وهو ثقة لان موسى بن القاسم معاصر على بن جعفر وهو يروى عن الكاظم عليه السلام و عبدالرحمن بن ابي نجران من اصحاب الرضا عليه السلام اقول فيه نظر لان عبدالرحمن بن الحجاج من رجال الرضا عليه السلام ايضا وقد رمي بالكيسانية نعم ورد رجوعه الى الحق و ترحم الرضا عليه السلام عليه «مح».

اقول الحق قول ابن داود بقرينة رواية موسى بن القاسم عن عبدالرحمن بن ابي نجران مرارا وروايته عن عبدالرحمن عن حماد وابن ابي عمير وغيرهما وكون الراوي عنهم هو ابن ابي نجران على ما اشرنا اليه في ترجمة موسى بن القاسم وعدم رواية موسى بن القاسم عن ابن الحجاج في موضع و قد احتمل السيد التفريشي رحمه الله تعالى عبدالرحمن هذا ابن سيابة و اشكل وقد دفعنا احتماله واشكاله في ترجمة موسى بن القاسم.

ومنها اذا وردت رواية يروى فيها موسى بن القاسم عن حماد عن فلان فلا تتوهمها مرسلة لكون حماد من رجال الصادق عليه السلام لان حمادا اما ابن عثمان وقد بقي الى زمن الرضا

١ ـ وقد تكلمنا فيه قليلا في ترجمة ثابت بن دينار في الحاشية. منه

عليه السلام وروى عن الصادق والكاظم والرضا عليهم السلام واما ابن عيسى وقد عمر مذ زمن الصادق عليه السلام الى ابى جعفر الثانى عليه السلام لكنه لم يرو عن الرضا عليه السلام ولا عن ابى جعفر عليه السلام شيئا و عندى فى انه روى عن الكاظم عليه السلام تردد لانى لم اقف له على ذلك «مح» .

اقول حماد المذكور هو ابن عيسى لكثرة رواية موسى بن القاسم عنه على ما مر فى ترجمته والله اعلم والهادى .

ومنها اذا ورد عليك الاسناد عن ابراهيم بن هاشم الى حماد فلا تتوهم انه حماد بن عثمان فان ابراهيم لم يلقه بل هو حماد بن عيسى [د] ونحوه [صه] «مح» .

اقول روى على بن ابراهيم عن ابيه عن حماد بن عثمان وحماد بن عيسى كثيرا على ما مر فى ترجمتهما ولا نعلم ان ابن داود رحمه الله تعالى من اين حكم بان ابراهيم لم يلق حماد بن عثمان .

و منها ان كل رواية يرويها محمد بن يعقوب و ابو جعفر بن بابويه عن جميل بن دراج او جميل بن صالح او معوية بن عمار فهى صحيحة اذا كان ما بعد ذلك من الرجال مستقيمين و ان كان عن جميل بن صالح او معوية بغير تقييد فيها فهى محتملة للصحة وعدمها وان كان معوية بن وهب فان كان يروى عن ابى عبدالله عليه السلام بلا فصل فهى صحيحة لأنه البجلى وان كان بينهما آخر اشكل حالها لعدم تحتمه «مح» .

اقول رواية محمد بن يعقوب وابى جعفر بن بن بابويه عنهم مرسلة لبعد زمانهم عنهما بكثير فالحكم بالصحة كليا لا يخلو من اشكال لاحتمال ان تكون الوسايط كلها او بعضها ضعيفة او مجهولة اللهم الا ان يقال اذا كان طريق واحد او اثنان او اكثر اليهم صحيحا نحكم بالصحة وان كان الطرق الاخر ضعيفة اقول هذا التوجيه فى ابى جعفر بن بابويه مستقيم لروايته عنهم مرسلا وبيان طرقه اليهم فى مشيخته لكن فى محمد بن يعقوب لا يخلو من اشكال على ما لا يخفى .

ومنها كل رواية رواها شيخنا ابو جعفر رحمه الله تعالى عن ابن محبوب او محمد بن على بن محبوب او عن احمد بن محمد بن عيسى او عن على بن جعفر او عن محمد بن ابى عمير والصفار فطريق الشيخ الى كل واحد منهم واحد انتهى وفيه تامل الا ان يراد انه واحد فى الصحة «مح» .

الفايدة الخامسة

ولد المهدى محمد بن الحسن عليهما السلام يوم الجمعة لثمان خلون من شعبان سنة ست و خمسين وماتين وامه ريحانة ويقال لها نرجس ويقال لها صيقل ويقال لها سوسن وكيله عثمان بن سعيد العمرى ابو عمرو وهو اول من نصبه العسكرى عليه السلام ثم نص ابو عمرو رحمه الله تعالى على ابنه ابى جعفر محمد بن عثمان ونص ايضا الامام العسكرى عليه السلام لما حضرت ابا جعفر محمد بن عثمان الوفاة و اشتدت حاله حضر عنده من وجوه الشيعة منهم ابو على بن همام وابو عبدالله (بن خ) محمد الكاتب و ابو عبدالله الناقطانى وابو سهل بن اسمعيل بن على

النوبختي وابو عبدالله بن ابو جنا (كذا) وغيرهم من الوجوه الاكابر (الكبارخ) فقالوا له ان حدث امر فمن يكون فقال لهم ابو القاسم الحسين بن روح بن ابى بحر النوبختى القايم مقامى والسفير بينى وبين صاحب الامر عليه السلام والوكيل والثقة والامين فارجعوا فى امور كم اليه و عولوا عليه فى مهامكم فبذلك امرت وقد بلغت ثم اوصى ابو القاسم بن روح الى ابى الحسن على بن محمد السمرى فلما حضرته الوفاة سئل ان يوصى فقال لله امر هو بالغه ومات رحمه الله تعالى سنة تسع وعشرين وثلثمائة فوقعت الغيبة الكبرى التى نحن فى ازمانها «مح» .

الفايدة السادسة

قال الشيخ الطوسى رحمه الله تعالى وقد كان فى زمان السفراء المحمودين اقوام ثقات ترد عليهم التوقيعات من قبل المنصوبين للسفارة من الاصل .

منهم ابو الحسين محمد بن جعفر الاسدى قال بعد قصص ومات الاسدى على ظاهر العدالة لم يتغير ولم يطعن عليه فى شهر ربيع الاخر سنة اثنتى عشرة وثلثماية .

ومنهم احمد بن اسحق وجماعة وقد خرج التوقيع فى مدحهم و روى احمد بن ادريس عن محمد بن احمد عن محمد بن عيسى عن ابى محمد الرازى قال كنت واحمد بن ابى عبدالله بالعسكر فورد علينا رسول من قبل الرجل فقال احمد بن اسحق الاشعرى و ابراهيم بن محمد الهمدانى واحمد بن حمزة بن اليسع ثقات [صه] «مح» .

الفايدة السابعة

روى الشيخ الطوسى رحمه الله تعالى ان من المذمومين جماعة اولهم المعروف بالسريعى وكان من اصحاب ابى الحسن على بن محمد عليهما السلام قال هرون واظن اسمه الحسن.

ومنهم محمد بن نصير النميرى وكان من اصحاب ابى محمد العسكرى عليه السلام فلما مات ادعى مقام ابى جعفر محمد بن عثمان انه صاحب الزمان وادعى النيابة ففضحه الله تعالى قال سعد بن عبدالله كان محمد بن نصير النميرى يدعى انه رسول نبى وان على بن محمد ارسله وكان يقول بالتناسخ ويغلو فى ابى الحسن و يقول فيه بالربوبية .

ومنهم احمد بن هلال الكرخى قال ابو على محمد بن همام كان احمد بن هلال من اصحاب ابى محمد عليه السلام فاجتمعت الشيعة على وكالة ابى جعفر محمد بن عثمان العمرى بنص الحسن العسكرى عليه السلام فى حيوته عليه فلما مضى الحسن عليه السلام قالت الشيعة الجماعة له الانقبل امر ابى جعفر محمد بن عثمان و ترجع اليه و قد نص عليه الامام المفترض الطاعة

فقال لم اسمعه ينص عليه بالوكالة وليس انكر اباه عثمان بن سعيد فاما ان اقطع ابا جعفر وكيل صاحب الزمان فلا اجسر عليه فقالوا له قد سمعه غيرك فقال انتم وما سمعتم ووقف على ابي جعفر فلعنوه وتبرؤا منه ثم ظهر التوقيع على يد ابي القاسم الحسين بن روح بلعنه والبرائة منه في جملة من لعن.

ومنهم ابو طاهر محمد بن علي بن بلال وقصته معروفة فيما جرى بينه وبين ابي جعفر محمد بن عثمان العمري رضي الله عنه وتمسكه بالاموال التي كانت عنده للأمام عليه السلام وامتناعه من تسليمها و ادعائه انه الوكيل حتى تبرأت الجماعة منه ولعنوه وخرج من الصاحب فيه ما هو معروف.

ومنهم الحسين بن منصور الحلاج و قد ذكر له الشيخ اقاصيص.

ومنهم ابن ابي العزاقرة ذم ولعن و ذكر له الشيخ اقاصيص.

ومنهم ابو دلف المجنون روى الشيخ الطوسي عن المفيد محمد بن محمد بن النعمان عن ابي الحسن عن بلال المهلبي قال سمعت ابا القاسم جعفر بن محمد بن قولويه يقول اما ابو دلف الكاتب لاحاطه الله (١) فكنا نعرفه ملحداً ثم اظهر الغلو ثم صار مفوضا وما عرفناه قط اذا حضر في مشهد الا استخف به ولا عرفته الشيعة الا مديدة يسيرة والجماعة تبرأ منه و ممن يتنمس به وقد كنا وجهنا الى ابي بكر البغدادي لما ادعى له هذا ما ادعاه فانكر ذلك وحلف عليه فقبلنا ذلك منه فلما دخل الى بغداد مال اليه وعدل عن الطايفة واوصى اليه فلم نشك على انه على مذهبه فلعناه و تبرأنا منه لان عندنا ان كل من ادعى هذا الامر بعد السمري رحمه الله تعالى فهو كافر متنمس ضال مضل [صه] وجماعة آخر من الضعفا استثنى من نوادر الحكمة قد منافي محمد بن احمد بن يحيى «مح».

الفايدة الثامنة

قال العلامة اعلم ان الشيخ الطوسي ذكر احاديث في كتابي التهذيب والاستبصار عن رجال لم يلق زمانهم وانما روى عنهم بوسايط وحذفها في الكتابين ثم ذكر في اخرهما طريقه الى كل رجل رجل مما ذكره في الكتابين وكذلك فعل الشيخ ابو جعفر بن بابويه ونحن نذكر في هذه الفايدة على سبيل الاجمال صحة طرقهما الى كل واحد واحد ممن يوثق به او يحسن حاله اووثق وان كان على مذهب فاسد او لم يحضرني حاله دون من ترد روايته ويترك قوله و ان كان الطريق فاسدا ذكرناه و ان كان في الطريق من لا يحضرنا معرفة حاله من جرح او تعديل تركناه ايضا كل ذلك على سبيل الاجمال «مح».

فطريق الشيخ الطوسي رحمه الله تعالى.

الى محمد بن يعقوب الكليني صحيح.

وكذا الى علي بن ابراهيم بن هاشم.

وكذا الى محمد بن يحيى العطار.

وكذا الى احمد بن ادريس.

١ حاطه حوطا و حيطة و حياطة حفظه وصانه وتعهده (ق).

وكذا عن الحسين بن محمد .
وكذا عن محمد بن اسمعيل .
وكذا عن حميد بن زياد .
وكذا عن احمد بن محمد بن عيسى .
وكذا عن احمد بن محمد بن خالد .
وكذا عن الفضل بن شاذان .
والى الحسن بن محبوب حسن.
واليه ايضا مما اخذه من كتبه ومصنفاته صحيح .
والى الحسين بن سعيد صحيح .
وكذا عن محمد بن احمد بن يحيى الاشعرى .
وكذا عن محمد بن علي بن محبوب .
وكذا عن سعد بن عبدالله .
وكذا عن محمد بن الحسن بن الوليد.
وعن الحسن بن محمد بن سماعة قوى اذ فى طريقه حميد بن زياد وكان ثقة الا انه واقفى والحسن ايضا كان واقفيا الا انه ثقة.
والى ابى جعفر محمد بن على بن الحسين وهو ابن بابويه صحيح .
وكذا عن ابى القاسم جعفر بن محمد بن قولويه .
وعن موسى بن القاسم بن معوية بن وهب صحيح ايضا .

وكذا عن يونس بن عبد الرحمن .
وكذا عن علي بن مهزيار .
وكذا عن احمد بن ابى عبدالله البرقى.
وكذا عن علي بن جعفر عليه السلام .
وكذا عن ابى عبدالله الحسين بن سفيان البزوفرى .
وكذا عن ابى طالب الانبارى انتهى .
وذكر فى طرق (طريق ح ل) الأستبصار نحو ذلك الا انه لم يذكر صحة طريقه الى الحسن بن محبوب فيما اخذه من كتبه ومصنفاته ولا صحة طريقه الى احمد بن ابى عبدالله البرقى ولعل ذلك لانه كالتكرار لتقدم صحة طريقه الى احمد بن محمد بن خالد ولم يذكر ايضا وجه كون طريقه الى الحسن بن محمد بن سماعة قويا اعتماد اعلى ما قدمه فى طرق (طريق خ) [يب] والحق انه لا فرق بين طرقهما فكان الاولى الجمع ابتداء والاشارة اليه بعد ذكر احدهما ثم انه لم يذكر صحة طريقه الى محمد بن الحسن الصفار و هى صحيحة كطريقه الى الحسين بن سعيد واولى بها وكذا صحة طريقه الى احمد بن داود فان الظاهر صحته ولم يذكرة و طريقه الى ابن ابى عمير عده بعض الاصحاب فى الحسن و هو قريب ولم يذكره [صه] وهو على ماذكره فى [ست] صحاح و حسان «مح» .

الفايدة الرابعة

اعلم ان الشيخ الطوسى قدس سره ذكر احاديث كثيرة فى كتابى التهذيب والأستبصار عن رجال لم يلق زمانهم و انما روى عنهم بوسايط وحذفها فى الكتابين ثم ذكر فى آخرهما طريقه الى رجل رجل مما ذكره فى الكتابين ثم قال وقد اوردت جملا من الطرق الى هذه المصنفات والاصول و قد ذكرنا مستوفى فى كتاب فهرست الشيعة وطريق الشيخ رحمه الله

فى التهذيب والاستبصار الى هؤلاء واحد فالطريق صحيح ان كان جميع رجاله ثقات امامية وحسن ان كان الجميع اماميا ممدوحا او بعضه اماميا ممدوحا وبعضه ثقة اماميا وقوى ان كان جميع رجاله ثقاة مع فساد مذاهب الكل او البعض او بعضه ممدوحا اماميا و بعضه ثقة غير امامى و ضعيف ان كان جميع رجاله او بعض رجاله ضعيفا او مهملا وانا اردت ان اذكر طريقه الى كل رجل رجل على سبيل الاجمال على ترتيب حروف المعجم مما ذكره فى آخر الكتابين و ممالم يذكره فيهما بل ذكره فى الفهرست و كذا فعل الشيخ ابو جعفر محمد بن بابويه رحمه الله تعالى فى الفقيه فنذكر طريقه ايضا الى كل رجل رجل على سبيل الأجمال ثم الكنى ثم عنوان الاخبار .

فطريق الشيخ الطوسى قدس سره .

الى ابراهيم بن اسحق ضعيف.

والى ابراهيم بن هاشم صحيح .

وكذا الى احمد بن ادريس .

والى احمد بن الحسن بن على بن فضال ضعيف .

والى احمد بن داود القمى صحيح .

وكذا الى احمد بن محمد بن ابى نصر البزنطى مما اخذه من كتاب الجامع واما الى نوادره فطريقه اليه ضعيف .

والى احمد بن محمد بن خالد صحيح.

والى احمد بن محمد بن سعيد ضعيف .

والى احمد بن محمد بن عيسى صحيح كما قال فى الفهرست اخبرنا بجميع كتبه وروياته عدة من اصحابنا منهم الشيخ المفيد رحمه الله عن احمد بن محمد بن الحسن بن الوليد عن ابيه عن محمد بن الحسن الصفار و سعد جميعا عن احمد بن محمد بن عيسى ولا يضر جهالة احمد بن محمد بن الحسن بن الوليد على تقدير جهالته لان الظاهر انه من مشايخ الأجازة ثم لم أجد الكتب المنسوبة الى احمد بن محمد بن عيسى مشتملا على مسائل الفقه الا كتاب النوادر و كتاب المتعه وطريق الشيخ رحمه الله فى التهذيب والأستبصار الى النوادر صحيح فاذا وجد فى [يب] او الاستبصار حكم فى غير باب المتعة فالظاهر فيه الصحة .

والى اسحق بن عمار صحيح .

والى اسمعيل بن ابى زياد السكونى ضعيف .

والى ايوب بن نوح صحيح .

وكذا الى جعفر بن محمد بن قولويه .

وكذا الى حريز بن عبدالله .

وكذا الى الحسن بن سعيد .

وكذا الى الحسن بن محبوب كما قال فى الفهرست اخبرنا بجميع كتبه وروياته عدة من اصحابنا عن ابى جعفر محمد بن على بن الحسين بن بابويه عن ابيه عن سعد بن عبدالله عن هيثم بن ابى مسروق ومعوية بن حكيم واحمد بن محمد بن عيسى عن الحسن بن محبوب و فى العدة شيخه المفيد رحمه الله كما يظهر من الفهرست عند ترجمة محمد بن على بن الحسين ابن بابويه وغيره وما ذكره العلامة فى [صه] من ان طريقه الى الحسن بن محبوب حسن واليه ايضا مما اخذه من كتبه ومصنفاته صحيح كان منشاؤه ما ذكره الشيخ فى آخر التهذيب والاستبصار حيث قال ومن جملة ما ذكرته عن الحسن بن محبوب ما رويته بهذه الاسانيد عن على بن ابراهيم عن ابيه عن الحسن بن محبوب ثم قال و ماذكرته عن الحسن بن محبوب ما اخذته من كتبه ومصنفاته فقد اخبرنى بها الشيخ ابو عبدالله محمد بن محمد بن النعمان والحسين

بن عبيدالله و احمد بن عبدون عن ابى الحسن احمد بن محمد بن الوليد عن ابيه عن محمد بن الحسن الصفار عن احمد بن محمد و معوية بن حكيم و هيثم بن ابى مسروق عن الحسن بن محبوب وعلى ما نقلنا طريق الشيخ اليه صحيح مطلقا .

والى **الحسن** بن محمد بن سماعة قوى.
وكذا الى **الحسين** بن سعيد صحيح .
وكذا الى **الحسين بن سفيان** البزوفرى.
وكذا الى **الحسين** بن محمد .
والى **حفص بن البختري** ضعيف.
وكذا الى **حماد** بن عيسى .
والى **حميد بن زياد** صحيح .
والى **زيد الشحام** ضعيف .
والى **سعد** بن عبدالله صحيح.
والى **سلمة** بن الخطاب ضعيف .
والى **سهل** بن زياد صحيح .
وكذا الى **صفوان** بن يحيى سوى الكتب التى ذكرها ابن النديم ويظهر من الفهرست ان الشيخ رحمه الله لم يرهذه الكتب فكل ما نقل الشيخ عن صفوان فالطريق اليه صحيح.
وكذا الى **عاصم** بن حميد .
والى **عباس** بن معروف ضعيف .
والى **عبدالله** بن مسكان صحيح .
والى **عبيدالله** بن ابى زيد احمد الانبارى حسن(١) لان فيه احمد بن عبدون وقال العلامة طريقه اليه صحيح .
والى **على** بن ابراهيم بن هاشم صحيح.
والى **على بن اسباط** ضعيف .
والى **على بن جعفر** صحيح .
والى **على بن حاتم** القزوينى ضعيف .
وكذا الى **على** بن الحسن بن فضال.

١ – الا ان . نسخه.

وكذا الى **على بن الحسن** الطاطرى.
والى **على بن الحسين** بن بابويه صحيح.
وكذا الى **على** بن مهزيار .
والى **عمار** الساباطى قوى .
والى **عمرو** بن سعيد ضعيف .
والى **الفضل** بن شاذان حسن وماذكره العلامة و ابن داود من ان طريق الشيخ اليه صحيح موقوف على توثيق على بن محمد بن قتيبه او محمد بن اسمعيل الذى يروى عنه الكلينى بلا واسطة .
والى **محمد** بن ابى عمير حسن.
والى **محمد بن احمد** بن داود القمى صحيح .
وكذا الى **محمد** بن احمد بن يحيى الاشعرى.
وكذا الى **محمد بن اسمعيل** الذى يروى عنه الكلينى بلا واسطة والظاهر انه النيشابورى كما ذكرنا فى الحاشية عند ترجمة محمد بن اسمعيل بن بزيع (١) .
والى **محمد** بن الحسن الصفار صحيح.
وكذا الى **محمد** بن الحسن بن الوليد.
والى **محمد بن الحسين** بن ابى الخطاب ضعيف .
وكذا الى **محمد** بن عبدالجبار .
والى **محمد بن على** بن بابويه صحيح.
والى **محمد بن على الحلبى** ضعيف.
والى **محمد بن على بن الفضل** صحيح .
وكذا الى **محمد** بن على بن محبوب .
وكذا الى **محمد بن عيسى** اليقطينى.
والى **محمد بن مسعود** العياشى ضعيف.

١ – وقد ذكرنا فى ترجمته انه محمد بن اسمعيل البرمكى فليتدبر. منه .

والى محمد بن مسعود العياشى ضعيف
والى محمد بن يحيى العطار صحيح .
وكذا الى محمد بن يعقوب الكلينى صحيح
والى مسمع بن عبدالملك ضعيف.
والى معوية بن عمار صحيح .
والى المفضل بن صالح ضعيف .
والى موسى بن جعفر البغدادى صحيح.
وكذا الى موسى بن القاسم بن معوية.
وكذا الى النضر بن سويد .
والى هرون بن مسلم ضعيف.
وكذا الى يعقوب بن يزيد .
والى يونس بن عبدالرحمن صحيح قد

انتهى كلام السيد الاجل ميرزا محمد والسيد الاجل الأمير مصطفى التفريشى فى هذه الفايدة وبعد فيقول الفقير الضعيف مؤلف هذا التأليف انى لما نظرت الى اقوال علماء الرجال رضوان الله عليهم فى هذه الفايدة رأيت انهم لم يذكروا طرق الشيخ قدس سره جميعا بل ذكروا امنها قليلا فى غاية القلة وما ذكروه لم يكن مفيدا فى اداء المطلوب من هذه الفايدة اردت ان اذكر جميع طرقه رحمه الله تعالى بحيث لا يشذ منها شىء حتى يكون وافيا فى اداء المطلوب الى ان انتهت هذه الارادة الى تاليف رسالة عليحدة فالفتها و جعلتها موسومة بتصحيح الاسانيد وانا اذكر تحت هذه الفايدة مجملها ومنتخبها واذكر دبياجتها بعينها وهى هذه اما بعد فيقول اضعف عباد الله الغنى حاجى محمد الاردبيلى عفى الله عن سيئاته و افاض عليه من سحايب فيوضاته انى كنت حين المقابلة واخذ الاحاديث قد الزمت على نفسى ان امعن النظر اولا فى سند الاحاديث واميز صحيحها وحسنها من موثقها ومعلومها من مجهولها ثم بعد ذلك ابذل الوسع و اصرف الجهد واطلق عنان جواد الجد فى ميادين الدرك الى فهم رموزها ورفع النقاب عن وجوه خرايد ابكارها واخذ الدرر العالية عن عقود قلايد نحورها فقوى عزمى على ذلك من وجه الاقتدار فطمحت النظر الى احاديث كتابى التهذيب والاستبصار قدس الله روح مؤلفهما ورفع فى فراديس الجنان قدره بما بذل الجهد فيهما فرأيت الشيخ رحمه الله تعالى يذكر مجموع السند فى اوايل الكتاب ثم يطرح ابتداء السند لاجل الاختصار ويبتدى بذكر اهل الكتب و اصحاب الأصول ويذكر فى المشيخة والفهرست طالبا لأخراج الحديث من الأرسال طريقا اوطريقين او اكثر الى كل واحد منهم و من كان مقصده الأطلاع على احوال الأحاديث فينبغى له ان يطمح نظره الى المشيخة ويرجع الى الفهرست و انى لما رجعت اليهما الفيت كثيرا من الطرق الموروده فيهما معلولا على المشهور بضعف اوجهالة اوارسال وايضا ايت الشيخ رحمه الله تعالى يروى الحديث عن اناس اخر معلقا وليس له فى المشيخة ولا فى الفهرست اليهم طريق ولم يبال الشيخ قدس الله روحه بذلك لكون الاصول والكتب عنده مشهورة بل متواترة و انما يذكر الاسانيد لاتصال السند ولذا تراه لا يقدح عند الحاجة اليه فى اوايل السند بل انما يقدح فيمن يذكر بعد اصحاب الأصول لكن المتأخرين من فقهائنا رضوان الله عليهم يقولون حيث ان تلك الشهرة لم تثبت عندنا فلا بد لنا من النظر فى جميع السند فبذلك اسقطوا كثيرا من اخبار الكتابين عن درجة الاعتبار وقد خطر بخاطرهذا القليل البضاعة المجهد نفسه لايضاح هذه الصناعة انه ان حصل لى طريق يكون لطريقة الشيخ رحمه الله تعالى

مرضيعنها

مقويا وقرينة للمتاخرين والاعتبار لكانت تلك الاحاديث الغير المعتبره من هذين الكتابين معتبرة و لمن اراد الاطلاع على طرق هذين الكتابين منهلامروية كنت افتكر برهة من الزمان فى هذا الامر متضرعا الى الله سبحانه و مستمدا من هداياته والطافه التى و عدها المتوسلين الى جنابه بقوله والذين جاهدوا فينا لنهدينهم سبلنا الى ان القى فى روعى ان انظر فى اسانيد التهذيب والاستبصار لعل الله يفتح الى ذلك بابا فلما رجعت اليهما فتح الله الى ابوابا فوجدت لكل من الأصول والكتب طرقا كثيرة غير مذكورة فيهما اكثرها موصوفة بالصحة والاعتبار فاردت ان اجمعها للطالبين للهداية والأستبصار وليكون عونا وردءا للناظرين فى الاخبار مدى الأعصار ثم اكتفيت فى جمعها لأطمينان القلب و حصول الجزم للناظرين اليها على ضبط قدر قليل منها لان المنظور فيما نحن فيه الاختصار فنظرت اولا الى الفهرست والمشيخة فكتبت الطريق الذى يحكم من غير خلاف بصحته والطريق الذى يحكم من غير خلاف بضعفه وفى الطريق الذى كان خلافيا ولم اقدر على ترجيحه كتبت اسم الشخص الذى صار الطريق بسببه مختلفا فيه حتى ان الناظر فيه يكون هو الذى يرجحه ثم كتبت تحت كل واحد من الطرق الضعيفة والمرسلة والمجهولة الطرق الصحيحة والحسنه والموثقه التى وجدتها فى هذين الكتابين واشرت الى انها فى اى باب و اى حديث من هذا الباب حتى يكون للناظر مبرهنا ومدللا وله الى ماخذه سبيلا سهلا وبذلت الجهد وصرفت الوسع فجاء كتابى هذا بحمد الله سبحانه وتعالى وافيا شافيا وجعلت لما رايت فى المشيخة علامة [المشيخة] ولما فى الفهرست [ست] وفى التهذيب [يب] وفى الأستبصار [بص] وسميت هذا المؤلف بتصحيح الاسانيد وان شئت قلت مجمل الفهارست او مجمع الفهارست وارجو من الناظر فيه ان ينظر بعين الأنصاف ويجانب طريق الغى والاعتساف وان اطلع احيانا فى تعداد الاحاديث على سهو او خطاء مع انه لا يضر بالمقصود يكون ساعيا لاصلاحها ولا يجعلنى غرضا لسهام الملامة فان الانسان مشتق من النسيان انتهت.

و ان كنت ذكرت من الطرق المذكورة فى رسالتى المزبورة كثيرا لكن اختصرت فى هذه الفايدة باربعة اوخمسه منها فاقول طريق الشيخ قدس سره :

الى آدم بن اسحق ضعيف فى [ست] واليه حسن فى [يب] فى باب الزيادات فى الصيام فى الحديث الخامس والخمسين وفى كتاب المكاسب قريبا من الآخر بخمسة واربعين حديثا وفى باب لحوق الأولاد بالاباء قريبا من الاخر باثنى عشر حديثا وفى باب الحد فى السرقه فى الحديث الخامس والسبعين وفى [بص] فى باب الرجل تكون له الجارية يطاها ويطاء غيرها سفاحا فى الحديث الرابع.

والى آدم بياع اللؤلؤ ضعيف فى [ست] واليه موثق فى [يب] فى باب وصية الصبى قريبا من الآخر بحديثين .

والى آدم بن المتوكل ضعيف فى [ست] .

و الى ابان بن تغلب الى كتابه المفرد فيه محمد بن المنذر بن سعيد والحسين بن سعيد والى كتابه المشترك فيه محاهل والى قرائته المفرده فيه مجاهيل والى كتابه الفضائل فيه ايضا مجاهيل فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين قريبا من الآخر بتسعه وثلثين حديثا وفى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات

فى الحديث الحادى والستين و فى باب صفة الأحرام قريبا من الآخر باحد وثلثين حديثا و فى باب الطواف فى الحديث الحادى والستين وفى باب نزول مزدلفة فى الحديث التاسع .

والى ابان بن عثمان فيه احمد بن جعفر بن سفيان واحمد بن محمد بن يحيى فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب تطهير الثياب من النجاسات فى الحديث الثالث وفى باب تلقين المحتضرين قريبا من الآخر بثمانية وسبعين حديثا وفى باب الاحداث الموجبة للطهارة من ابواب الزيادات فى الحديث الثانى عشر وفى باب صفة الاحرام قريبا من الآخر باربعة وثلثين حديثا و فى باب الحلق فى الحديث الثالث عشر .

والى ابراهيم بن ابى بكر بن ابى سمال فيه ابن الزبير فى [ست] والى ابراهيم بن ابى سمال صحيح فى [يب] فى باب صفة الاحرام قريبا من الآخر بثمانية احاديث وفى باب الطواف فى الحديث الحادى عشر و مرة اخرى فيه قريبا من الآخر بثمانية و عشرين حديثا وفى باب الخروج الى الصفا فى الحديث الثانى عشر وفى [بص] فى باب المتمتع متى يقطع التلبيه فى الحديث الثالث .

والى ابراهيم بن ابى البلاد مجهول فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس من ابواب الزيادات فى الحديث الثالث عشر و فى الحديث التاسع و العشرين وفى باب العمل فى ليلة الجمعة و يومها فى الحديث السابع وفى باب اللقطة والضالة فى الحديث السابع وفى باب العتق واحكامه فى الحديث الثالث .

والى ابراهيم بن ابى محمود صحيح فى [ست].

والى ابراهيم بن اسحق الأحمرى مجهول فى [ست] والى ابراهيم بن اسحق صحيح فى [يب] فى باب المياه و احكامها من ابواب الزيادات فى الحديث الحادى عشرو فى باب العمل فى ليلة الجمعة و يومها فى الحديث التاسع والعشرين وفى باب بيع المضمون فى الحديث السادس(١) والعشرين والى ابى اسحق ابراهيم صحيح فى باب دخول الحمام من ابواب الزيادات فى الحديث التاسع عشر والى ابراهيم النهاوندى صحيح فى كتاب المكاسب فى الحديث السادس والاربعين .

والى ابراهيم الاعجمى ضعيف فى [ست] .

والى ابراهيم بن الحكم فيه احمد بن محمد بن موسى فى [ست].

والى ابراهيم بن حماد مجهول فى [ست] .

والى ابراهيم بن خالد فيه ابو طالب الانبارى فى [ست].

والى ابراهيم بن رجا حسن فى [ست].

والى ابراهيم بن سليمان بن عبدالله النهيمى فيه موسى بن جعفر الحايرى واليه طريق آخر فيه ابو طالب الأنبارى وابن ابى جيد فى [ست] .

والى ابراهيم بن صالح فيه ابو طالب الأنبارى والى ابراهيم بن صالح بن سعيد صحيح فى [يب] فى باب حدود الزنا فى الحديث العاشر وفى [بص] فى باب من يجب عليه الجلد ثم الرجم فى الحديث الأول .

والى ابراهيم بن صالح الانماطى فيه احمد بن جعفر فى [ست] .

والى ابراهيم بن عبدالحميد صحيح فى [ست]

١- الثالث نسخه

والى ابراهيم بن عثمان ابى ايوب الخزاز صحيح فى [ست].

والى ابراهيم بن عمر اليمانى فى [ست].

والى ابراهيم بن قتيبة ضعيف فى [ست].

والى ابراهيم بن محمد بن ابى يحيى فيه احمد بن محمد بن موسى فى [ست].

والى ابراهيم بن محمد الاشعرى فيه ابن ابى جيد والحسن بن على بن فضال فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب احكام السهو من ابواب الزيادات قريبا من الآخر باربعة عشر حديثا و فى باب تفصيل احكام النكاح فى الحديث الخامس والعشرين وفى [بص] فى باب التمتع بالابكار فى الحديث الثالث.

والى ابراهيم بن محمد بن سعيد بن هلال الثقفى مجهول فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى كتاب المكاسب فى الحديث الثانى والعشرين.

والى ابراهيم بن محمد المزارى صحيح فى [ست].

والى ابراهيم بن مهزم فيه ابن ابى جيد فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات فى الحديث الخامس والعشرين وفى باب الصلوة على الاموات من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى فى الحديث الثالث والثلثين وفى باب الديون واحكامها فى الحديث الخامس والعشرين وفى باب الزيادات فى الوصايا فى الحديث السابع عشر وفى [بص] فى باب وجوب الصلوة على كل ميت مسلم فى الحديث الثانى.

والى ابراهيم بن مهزيار صحيح فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات فى الحديث الثانى والتسعين و مرة اخرى فيه قريبا من الآخر باحد وستين حديثا وفى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات قريبا من الآخر باحد وعشرين حديثا وفى باب الصلوة على الاموات من ابواب الزيادات فى آخر كتاب الصلوة فى الحديث الرابع ومرة اخرى فيه فى الحديث الثامن.

والى ابراهيم بن نصر مجهول فى [ست].

والى ابراهيم بن نصير ضعيف فى [ست].

والى ابراهيم بن هاشم صحيح فى المشيخة و[ست].

والى ابراهيم بن يحيى رواه مرسلا فى [ست].

والى ابراهيم بن يوسف فيه ابوطالب الانبارى فى [ست].

والى احمد بن ابى رافع صحيح فى [ست].

والى احمد بن ابراهيم بن المعلى بن اسد العمى فيه ابوطالب الأنبارى فى [ست].

والى احمد بن ابى بشر السراج فيه احمد بن جعفر فى [ست] واليه موثق فى [يب] فى باب المواقيت من ابواب الزيادات فى الحديث السابع عشر وفى باب الرهون قريبا من الآخر بثمانية احاديث وفى [بص] فى باب اول وقت الظهر والعصر فى الحديث التاسع والعشرين و مرة اخرى فيه قريبا من الآخر بسبعة احاديث واخرى فيه قريبا من الآخر بثلثة احاديث.

والى احمد بن ابى زاهر فيه احمد بن محمد بن يحيى فى [ست].

والى احمد بن ادريس صحيح فى المشيخة وفى [ست] فيه احمد بن جعفر بن سفيان البزوفرى.

والى احمد بن اسحق بن عبدالله فيه

احمد بن محمد بن يحيى العطار فى [ست] والى احمد بن اسحق صحيح فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات قريبا من الآخر بسبعة و عشرين حديثا والى احمد بن اسحق الاشعرى صحيح فى باب تفصيل احكام النكاح فى الحديث الثانى والاربعين و مرة اخرى فيه فى الحديث الخامس والاربعين وفى باب العتق قريبا من الأخر باحد وعشرين حديثا والى احمد بن اسحق الابهرى صحيح فى [بص] فى باب الصلوة فى جلود الثعالب .

والى احمد بن اصفهبد صحيح فى [ست]

والى احمد بن الحرث فيه ابو طالب الانبارى فى [ست] .

والى احمد بن الحسن الاسفراينى مجهول فى [ست] .

والى احمد بن الحسن الهيثمى مجهول ورواه حميد بن زياد عن ابى العباس عبيدالله بن احمد بن نهيك عنه فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب القضاء فى الديات والقصاص فى الحديث العاشر واليه حسن فى باب الاثنين اذاقتلا واحدا فى الحديث الأول وفى [بص] فى باب جواز قتل الاثنين بواحد فى الحديث الأول واليه موثق فى باب انه لايجب على العاقلة عمد فى الحديث الثالث .

والى احمد بن الحسن بن الحسين اللؤلوئى فيه احمد بن جعفر واحمد بن ابى زاهر فى [ست] .

والى احمد بن الحسن بن على بن فضال فيه ابن ابى جيد فى [ست] وطريق آخر فيه ابن الزبير فى [ست] والى احمد بن الحسن بن على فى [يب] فى باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة فى الحديث الخامس عشر و مرة اخرى فيه فى الحديث الحادى والعشرين واليه صحيح فى باب صفة الوضوء فى الحديث الثالث والثلثين وفى باب حكم الجنابة فى الحديث الحادى والثلثين وفى آخر باب التيمم والى احمد بن الحسين بن سعيد بن حماد فيه ابن ابى جيد وطريق آخر فيه احمد بن محمد بن يحيى فى [ست] .

والى احمد بن الحسين بن سعيد بن عثمان فيه احمد بن محمد بن موسى فى [ست] .

والى احمد بن الحسين بن عبد الملك فيه على بن محمد بن الزبير فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب حكم الحيض قريبا من الآخر بخمسة واربعين حديثا والى احمد بن الحسين بن عبدالملك الازدى فيه محمد بن احمد بن داود فى باب زيارة امير المؤمنين عليه السلام فى الحديث الأول .

والى احمد بن داود بن على القمى صحيح فى المشيخة .

والى احمد بن رباح فيه ابو طالب الانبارى فى [ست] .

والى احمد بن رزق القمشانى صحيح فى [ست] .

والى احمد بن سليمان الحجال ضعيف فى [ست] والى احمد بن سليمان صحيح فى [يب] فى باب صلوة الاستسقاء فى الحديث الرابع .

والى احمد بن صبيح فيه ابو المفضل الشيبانى والى نوادره مجهول فى [ست] واليه موثق فى [يب] فى باب فرض الصيام فى الحديث الثامن وفى باب الاعتكاف فى الحديث الثانى عشر وفى [بص] فى باب المواضع التى يجوز فيها الأعتكاف فى الحديث الخامس .

والى احمد بن عبدالله بن احمد بن جلين صحيح فى [ست] .

والى احمد بن عبدوس الخلنجى فيه الحسن بن متويه السندى فى [ست] والى احمد

بن عبدوس صحیح فی [یب] فی باب حکم الا ستحاضه قریبا من الآخر باحد عشر حدیثا والیه فی باب صحیح الزیادات فی الصیام فی الحدیث الرابع والخمسین وفی الحدیث السادس الخمسین وفی باب الحد فی السرقه قریبا من الآخر بتسعة عشر حدیثا وفی باب ضمان النفوس فی الحدیث التاسع.

والی احمد بن عبید ضعیف فی [ست].

والی احمد بن عبید الله بن یحیی فیه ابن ابی جید فی [ست].

والی احمد بن علی ابی العباس صحیح فی [ست].

والی احمد بن علی الغایدی (کذا) فیه ابو عبدالله الحسین بن علی بن شیبان القزوینی فی [ست].

والی احمد بن علی بن محمد بن جعفر ضعیف فی [ست].

والی احمد بن عمر و بن منهال فیه ابو طالب الانباری فی [ست].

والی احمد بن عمر الحلال ضعیف فی [ست] والی احمد بن عمر صحیح فی [یب] فی باب صفة الوضوء قریبا من الآخر باحد وثلثین حدیثا وفی باب اوقات الصلوة فی الحدیث الثالث و فی [بص] فی باب آخر وقت الظهر والعصر فی الحدیث السادس والی احمد بن عمر الحلال صحیح فی باب من نسی رکعتی الطواف حتی خرج فی الحدیث الثالث.

والی احمد بن محمد بن ابی نصر صحیح مما اخذه من کتاب الجامع واما الی نوادره فموثق فی المشیخة و [ست].

والی احمد بن محمد بن جعفر ابی علی الصولی صحیح فی [ست].

والی احمد بن محمد بن الحسن بن الولید صحیح کثیرا و هو الذی یروی الشیخ رحمه الله تعالی عن المفید عنه.

والی احمد بن محمد بن خالد صحیح فی المشیخة.

والی احمد بن محمد بن سعید فیه احمد بن محمد بن موسی فی [ست] والی ابی العباس احمد بن محمد صحیح فی [یب] فی باب تلقین المحتضرین فی الحدیث الرابع والثمانین والی احمد بن محمد بن سعید صحیح فی باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة فی الحدیث السادس و فی باب حکم الجنابة فی الحدیث الخامس عشر و فی الحدیث الثانی والاربعین و فی باب حکم الحیض فی الحدیث الخامس.

والی احمد بن محمد بن سلیمان صحیح فی [ست].

والی احمد بن محمد بن سیار مجهول والی نوادره فیه احمد بن محمد بن یحیی فی [ست] والی احمد بن محمد السیاری صحیح فی [یب] فی باب الصلوة فی السفر من ابواب الزیادات فی الحدیث الثالث والخمسین وفی [بص] فی باب المتصید یجب علیه التمام ام التقصیر والی السیاری صحیح فی باب الصلوة علی المدفون فی الحدیث السادس و فی [یب] فی باب ما تجوز الصلوة فیه من اللباس فی الحدیث الرابع والاربعین.

والی احمد بن محمد بن الصلت الاهوازی صحیح فی [بص] فی باب رفع الیدین فی کل تکبیرة فی صلوة المیت.

والی احمد بن محمد بن عاصم صحیح فی المشیخة و [ست].

والی احمد بن محمد بن عبید الله فیه جماعة من اصحابنا فی [ست] والی احمد بن محمد بن عبدالله صحیح فی [یب] فی باب القود بین النساء والرجال فی الحدیث السابع.

والى احمد بن محمد بن على بن عمر مجهول و الى كتابه المشترك بينه و بين اخيه فيه ابوطالب الانبارى فى [ست] .

والى احمد بن محمد بن عمار صحيح فى[ست] .

والى احمد بن محمد بن عمر مجهول فى[ست] .

والى احمد بن محمد بن عيسى صحح فى المشيخة و[ست] .

والى احمد بن محمد الكوفى صحيح فى[يب]فى باب القضا فى اختلاف الاولياء فى كتاب الديات فى الحديث السابع و فى باب الجنايات على الحيوان فى الحديث الثامن وفى باب حدود الزنا قريبا من الآخر بثلثة و تسعين حديثا وفى [بص] فى باب انه ليس للنساء عفو ولاقود فى الحديث الأول .

والى احمد بن محمد بن نوح فيه جماعة من اصحابنا فى[ست].

والى احمد بن محمد بن يحيى صحيح فى[يب] فى باب التيمم قريبا من الآخر بثلثة عشر حديثا و مرة اخرى فيه قريبا من الآخر باربعة احاديث وفى باب تطهير المياه من النجاسات فى الحديث العاشر ومرة اخرى فيه فى الحديث السابع والعشرين وفى [بص] فى باب كمية الكر فى الحديث الأول.

والى احمد بن معروف فيه احمد بن محمد بن يحيى فى[ست] .

والى احمد بن هيثم فيه احمد بن جعفر فى[ست] .

والى احمد بن النضر صحيح فى [ست] .

والى ادريس بن زياد فيه ابو طالب الانبارى فى[ست] .

والى ادريس بن عبدالله فيه ابن ابى جيد ومحمد بن الحسن شنبوله فى[ست] والى ادريس بن زياد عبدالله القمى صحيح فى[يب] فى باب ما تجوز فيه الصلوة من اللباس قريبا من الآخر باثنين وعشرين حديثا والى ادريس القمى صحيح فى باب الحلق قريبا من الاخر بثلثة احاديث وفى[بص] فى باب انه اذا حلق حل له لبس الثياب فى الحديث الثالث والى ادريس بن عبدالله صحيح فى [يب] فى باب الولادة والنفاس فى الحديث الحادى الخمسين.

والى اسباط بن سالم طريقان فى احدهما ابن ابى جيد وفى آخر القاسم بن اسمعيل القرشى والانبارى فى[ست] واليه صحيح فى [يب] فى كتاب المكاسب فى الحديث الثامن عشر ومرة اخرى فيه فى الحديث الثامن والسبعين .

والى اسحق بن آدم فيه ابن ابى جيد فى [ست] واليه صحيح فى[يب] فى باب الاذان والأقامة من ابواب الزيادات فى الحديث السادس و فى [بص] فى باب من نسى الأذان والأقامة فى الحديث الثامن .

والى اسحق بن جرير فيه ابن ابى جيد فى[ست] واليه صحيح فى[يب] فى باب القول فى الرجل يفجر بالمرأة ثم يبدوله فى نكاحها فى الحديث الرابع وفى باب من الزيادات فى فقه النكاح قريبا من الآخر باربعة وعشرين حديثا وفى باب احكام الطلاق قريبا من الآخر بثمانية وسبعين حديثا وفى [بص] فى باب حد من اتى بهيمة فى الحديث الثالث .

والى اسحق بن عمار صحيح فى المشيخة و[ست] .

والى اسحق القمى ضعيف فى [ست].

والى اسمعيل بن ابان فيه ابو طالب الانبارى فى[ست].

والى اسمعيل بن ابى خالد مجهول فى [ست].

والى اسمعيل بن ابى زياد ضعيف فى المشيخة و[ست] واليه صحيح فى[يب]فى باب الحيض من ابواب الزيادات قريبا من الاخر باحدوعشرين حديثا والى اسمعيل بن ابى زياد السكونى صحيح فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات فى الحديث الرابع والثمانين و فى باب الصلوة فى السفر من ابواب الزيادات فى الحديث الثالث والثلثين و فى باب الصلوة المرغب فيها من ابواب الزيادات فى الحديث الخامس وفى باب اللقطة قريبا من الاخر بثلثة احاديث.

والى اسمعيل بن بكر فيه ابو طالب الانبارى فى[ست].

والى اسمعيل بن جابر فيه ابن ابى جيد فى[ست]واليه صحيح فى[يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات فى الحديث الحادى عشرو فى باب الذبايح والأطعمة فى الحديث المأة والرابع وفى[بص]فى باب من يجب عليه التمام فى السفر فى الحديث الآخرو فى باب وقت نوافل النهار فى الحديث الثالث وفى باب آخر وقت صلوة الليل فى الحديث الثالث.

والى اسمعيل بن الحكم مجهول و مرسل فى[ست].

والى اسمعيل بن دينار فيه ابوطالب الانبارى فى[ست].

والى اسمعيل بن سهل ضعيف فى[ست] واليه صحيح فى[يب]فى باب زكوة الفطرة فى الحديث التاسع وفى باب الانفال فى الحديث السادس و فى باب المهور والاجور قريبا من الآخر بحديثين وثلث مرات فى [بص] فى باب سقوط فرض الفطر فى الحديث الرابع والخامس والسادس.

والى اسمعيل بن شعيب القرشى فيه احمد بن محمد بن يحيى فى[ست].

والى اسمعيل بن عبد الخالق طريقان فى احدهما ابن ابى جيد و فى آخر ابوطالب الأنبارى والقاسم بن اسمعيل القرشى فى[ست] واليه صحيح فى[يب] فى باب اوقات الصلوة فى الحديث العاشرو فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات فى الحديث السابع والاربعين ومرة اخرى فيه قريبا من الآخر بسبعة وستين حديثا وفى[بص]فى باب الرعاف من ابواب ما يقطع الصلوة فى الحديث الثانى وفى باب تقديم النوافل يوم الجمعة فى الحديث الثالث عشر.

والى اسمعيل بن عثمان بن ابان فيه ابوطالب الانبارى فى[ست].

والى اسمعيل بن على بن رزين مجهول فى[ست].

والى اسمعيل بن على الثمى فيه ابو طالب الأنبارى فى[ست].

والى اسمعيل القصير مجهول فى[ست] واليه صحيح فى[يب] فى كتاب المكاسب فى الحديث الثانى.

والى اسمعيل بن محمد ضعيف فى [ست].

والى اسمعيل بن محمد بن اسمعيل طريقان احدهما مجهول والآخر ضعيف فى [ست] والى اسمعيل بن محمد المكى صحيح فى [يب] فى باب اختيار الازواج قريبا من الآخر بستة احاديث والى اسمعيل بن محمد صحيح فى باب الذبايح والاطعمة فى الحديث المائة والثالث عشر والى اسمعيل بن محمد المنقرى صحيح فيه قريبا من الآخر بمائة حديث.

والى اسمعيل بن موسى بن جعفر مجهول فى [ست].

والى اسمعيل بن مهران بن محمد طرق منها الى كتاب الملاحم مجهول والى كتاب ثواب القران ضعيف والى كتاب خطب امير المؤمنين عليه السلام و كتاب النوادر فيه على بن محمد بن الزبير والى كتاب العلل مجهول والى اصله صحيح فى [ست].

والى اسمعيل بن مهران له اصل ضعيف فى [ست] والى اسمعيل بن مهران ضعيف فى المشيخة والى اسمعيل بن مهران صحيح فى [يب] فى باب الأمر بالمعروف والنهى عن المنكر فى الحديث الرابع عشر و فى باب الذبايح والاطعمة فى الحديث المائة والثانى و اليه موثق فى باب فضل شهر رمضان والصلوة فيه فى الحديث الثامن و مرة اخرى فيه فى الحديث الثالث عشر.

والى اصبغ بن نباته عهد المالك الاشتر والى وصية محمد بن الحنفيه والى مقتل الحسين عليه السلام ضعيف فى المشيخة و [ست] و اليه فيه سعد بن طريف والحسين بن علوان فى [يب] فى باب من يجب عليه الجهاد فى الحديث الاول واليه فيه. ابوجرير فى باب فضل التجارة و آدابها فى الحديث السادس عشر والى الاصبغ حسن فى باب حدود الزنا فى الحديث الخامس والثمانين.

والى اصرم بن حوشب ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج فى الحديث المائة والثمانية والثمانين و مرة اخرى فيه قريبا من الآخر بمائة و اثنين و ثمانين حديثا.

والى امية بن عمر ضعيف فى [ست].

والى انس بن عياض حسن فى [ست] والى ابى ضمرة انس بن عياض صحيح فى [يب] فى باب الزيادات فى الصيام فى الحديث السادس والعشرين.

والى ايوب بن الحر ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين قريبا من الآخر باثنى عشر حديثا وفى باب الاحرام للحج فى الحديث السادس وفى باب الزيادات فى فقه الحج فى الحديث السادس والستين و فى [بص] فى باب الميت يموت فى المركب فى الحديث الرابع وفى باب اجر المغنية فى الحديث الخامس.

والى ايوب بن نوح صحيح فى [ست].

والى برد الاسكاف فيه ابوطالب الانبارى فى [ست] واليه فيه حنان بن سدير فى [يب] فى باب الذبايح والاطعمة فى الحديث التسعين والى برد صحيح فيه الحديث الحادى والتسعين.

والى بريه العبادى فيه ابوطالب الأنبارى فى [ست].

والى بريه النصرانى فيه ابن ابى جيد فى [ست].

والى بسطام الزيات فيه على بن اسمعيل عن صفوان بن يحيى فى [ست] وقد بينا فى ترجمة على بن اسمعيل انه على بن اسمعيل الملقب بالسندى و انه ثقة فعلى هذا يكون الطريق الى بسطام صحيحا.

والى بسطام بن سابور مجهول واليه طريق آخر فيه الأنبارى فى [ست] والى بسطام صحيح فى [يب] فى باب صلوة التسبيح فى الحديث الأول.

والى بشار بن يسار فيه احمد بن محمد بن يحيى فى [ست] واليه موثق فى [يب] فى باب البيع بالنقد والنسية فى الحديث الرابع واليه صحيح

فيه فى الحديث الخامس .

والى بشر بن مسلمة فيه احمد بن محمد بن يحيى فى [ست] .

والى بكار بن احمد الى كتاب الجنايز فيه ابن الزبير و على بن العباس والى كتاب الطهور مجهول ومرسل وكذا الى كتاب الحج وكتاب الجامع فى [ست] .

والى بكر بن محمد الازدى فيه ابن ابى جيد فى المشيخة و[ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات قريبا من الآخر باربعة وسبعين حديثا وفى باب فضل المساجد قريبا من الآخر بخمسة وثلثين حديثا واليه صحيح وحسن ايضا فى باب العتق قريبا من الآخر باحد وعشرين حديثا وكذا فى [بص] فى باب جر الولاء فى الحديث الثامن .

والى ثابت بن دينار صحيح والى كتابه النوادر والزهد مجهول ومرسل فى [ست] .

والى ثابت بن شريح فيه ابن ابى جيد وطريق آخر مرسل وآخر مجهول فى [ست] و اليه صحيح فى [يب] فى باب احكام الطلاق قريبا من الآخر بمائة وتسعة احاديث وفى [بص] فى باب طلاق التى لم يدخل بها فى الحديث الثالث و اليه موثق فى باب ما يحرم جارية الاب على الابن وفى [يب] فى باب بيع الثمار فى الحديث السابع والعشرين .

والى جابر الانصارى صحيح فى [يب] فى باب اختيار الازواج فى الحديث السادس .

والى جابر بن يزيد ضعيف فى [ست] .

والى جارود بن المنذر فيه ابن ابى جيد فى [ست] .

والى جعفر الازدى ضعيف فى [ست] و اليه صحيح فى [يب] فى باب فضل صيام يوم الشك فى الحديث العاشر وفى [بص] فى باب صيام يوم الشك فى الحديث الثامن .

والى جعفر بن بشير فيه ابن ابى جيد فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة قريبا من آخر بتسعة احاديث وفى باب حكم الجنابة قريبا من الآخر باثنين وخمسين حديثا وفى باب التيمم فى الحديث الحادى والأربعين ومرة اخرى فيه فى الحديث الثانى والاربعين وفى باب صفة الوضوء من ابواب الزيادات فى الحديث التاسع .

والى جعفر بن عبد الرحمن فيه ابو طالب الانبارى فى [ست] .

والى جعفر بن عثمان ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب الاغسال المفروضات فى الحديث الثانى والثلثين و فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات قريبا من الآخر بتسعة عشر حديثا وفى باب الصلوة فى السفر قريبا من الآخر باثنى عشر حديثا وفى [بص] فى باب الاغسال المسنونات فى الحديث الآخر .

والى جعفر بن على بن حسان مرسل فى [ست] والى جعفر بن على حسن فى [يب] فى باب كيفية الصلوة فى الحديث السابع والسبعين .

والى جعفر بن محمد ابى محمد فيه احمد بن محمد بن يحيى فى [ست] .

والى جعفر بن محمد بن شريح مجهول فى [ست] .

والى جعفر بن محمد بن عبيد الله ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب وجوه الصيام قريبا من الآخر بستة احاديث و فى باب احكام الطلاق فى الحديث المائة و والعاشر وفى [بص] فى باب صوم يوم عاشورا فى الحديث الثالث وفى باب حد المحارب فى الحديث الأول .

والى **جعفر** بن محمد بن قولويه صحيح فى المشيخة و[ست] .

والى **جعفر بن محمد** بن مالك صحيح فى[ست] .

والى **جعفر بن محمد بن يونس** ضعيف فى[ست] واليه صحيح فى[يب] فى باب تعجيل الزكوة فى الحديث الخامس و فى [بص] فى باب تعجيل الزكوة عن وقتها فى الحديث الرابع.

والى **جعفر الوراق** فيه ابوطالب الانبارى فى[ست] .

والى **جعفر الهذلى** فيه ايضا ابوطالب الانبارى فى[ست] .

والى **جميل بن دراج** صحيح فى[ست].

والى **جميل بن صالح** فيه ابن ابى جيد وغيره واحد فى[ست] واليه صحيح فى[يب] فى باب الأحداث الموجبة للطهارة قريبا من الاخر باثنى عشر حديثا و فى باب حكم الجنابة فى الحديث الحادى والعشرين و فى باب تعجيل الزكوة فى الحديث الخامس عشر وفى [بص] فى باب السنة فى القنوت فى الحديث التاسع و فى باب القنوت فى صلوة الجمعه فى الحديث الخامس .

والى **جندب** بن جنادة مجهول فى[ست] .

والى **جهم** بن الحكم القمى البصرى ضعيف فى[ست] .

والى **جهم بن الحكم** المدائنى ضعيف فى[ست] والى جهم بن الحكم صحيح فى[يب] فى كتاب المكاسب فى الحديث العشرين .

والى **حاتم** بن اسمعيل ضعيف فى[ست].

والى **الحرث** بن الاحول ضعيف فى [ست] والى الحرث الأحول صحيح فى [يب] فى باب حدود الزنا فى الحديث الثانى والثمانين والى الحرث بن محمد بن النعمان الاحول صحيح فى باب المهور والاجور فى الحديث الخمسين و كذا الى الحرث بن محمد بن النعمان صاحب الطاق فى باب ديات الاعضاء فى الحديث السادس عشر.

والى **الحرث بن المغيرة** النصرى فيه ابن ابى جيد فى[ست] واليه صحيح فى[يب] فى باب احكام السهو فى الصلوة فى الحديث السادس والعشرين وفى باب نوافل الصلوة فى السفر فى الحديث الأول و فى الحديث الخامس و فى [بص] فى باب اول وقت الظهر والعصر فى الحديث الثانى والعشرين وفى باب السهو فى صلوة المغرب فى الحديث الخامس .

والى **حبشى** بن جنادة مرسل فى[ست].

والى **حبيب الخثعمى** ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى[يب] فى باب احكام السهو من ابواب الزيادات فى الحديث الثانى والثلثين وفى باب اعتماد افطار يوم من شهر رمضان قريبا من الآخر باربعة احاديث و فى باب الطواف قريبا من الآخر بسبعين حديثا وفى[بص] فى باب حكم من اصبح جنبا فى شهر رمضان قريبا من الآخر بحديثين وفى الحديث الآخر.

والى **الحجاج الخشاب** فيه ابو المفضل فى[ست] واليه صحيح فى[يب] فى باب الخروج الى الصفا فى الحديث الثامن والثلثين وفى باب الوصية لاهل الضلال فى الحديث السابع وفى [بص] فى باب من اوصى بشىء فى سبيل الله فى الحديث الثالث واليه موثق فى باب ان من قدم من سفر متى يجوز طلاقه فى الحديث الثانى.

والى **حجاج بن دينار** فيه ابو المفضل فى[ست] .

والى **حجر** بن زايده صحيح فى [ست].

والى **حديد** بن حكيم ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب ما تجوز الصلوة فيه

من اللباس من ابواب الزيادات قريبا من الآخر بسبعة عشر حديثا .

والى حذيفة بن منصور طريقان مجهولان فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب فرض الصلوة فى السفر فى الحديث الآخر وفى باب الصلوة فى السفر من ابواب الزيادات فى الحديث الثلثين و فى باب علامة اول شهر رمضان فى الحديث الثانى والخمسين .

والى حريز بن عبدالله صحيح فى المشيخة و[ست] .

والى حسان بن مهران الجمال فيه ابو المفضل والقاسم بن القرشى فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب المواقيت من ابواب الزيادات قريبا من الآخر بخمسة عشر حديثا و فى باب فضل المساجد فى الحديث السادس والستين وفى باب تحريم المدينة و فضلها فى الحديث الاول والى حسان صحيح فى باب حدود الزنا قريبا من الآخر بسته وستين حديثا .

والى الحسن بن ايوب ابى عقيلة فيه ابو طالب الانبارى و احمد بن على الصيدى فى [ست] .

والى الحسن بن ايوب فيه ابو طالب الانبارى فى [ست] واليه موثق فى [يب] فى باب ميراث الغرقى فى الحديث الحادى عشر .

والى الحسن بن الجهم فيه ابن ابى جيد فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب الشركة والمضاربة فى الحديث الثامن عشر وفى باب تفصيل احكام النكاح قريبا من الآخر باثنين و عشرين حديثا و فى [بص] فى باب المضارب يكون له الربح فى الحديث الخامس وفى باب انه اذا شرط ثبوت الميراث فى المتعة فى الحديث الثالث .

والى الحسن بن حذيفة بن منصور موثق فى [يب] فى باب ما يحرم من النكاح من الرضاع فى الحديث الثامن عشر وفى باب الحر اذا مات وترك وارثا مملوكا فى الحديث الثالث عشر وفى [بص] فى باب مقدار ما يحرم من الرضاع قريبا من الآخر بخمسة احاديث و فى باب من خلف وارثا مملوكا فى الحديث الرابع عشر .

والى الحسن بن الحسين فيه الانبارى فى [ست] والى الحسن بن الحسين اللؤلؤى صحيح فى [يب] فى باب الاغسال المفروضات فى الحديث الحادى والعشرين وفى باب التيمم واحكامه قريبا من الآخر بخمسة احاديث وفى باب المياه واحكامها فى الحديث الثانى وفى الحديث الثالث فى [بص] فى باب من رحل من منى قبل ان يحلق فى الحديث الآخر .

والى الحسن بن حمزة العلوى صحيح فى [ست] .

والى الحسن بن خالد ضعيف فى [ست] .

والى الحسن بن راشد فيه ابن ابى جيد و على بن السندى فى [ست] وقد بينا فى ترجمة على بن اسمعيل انه ثقة فعلى هذا يكون الطريق اليه صحيحا .

والى الحسن بن راشد له كتاب الراهب والراهبة ضعيف فى [ست] والى الحسن بن راشد صحيح فى [يب] فى باب حكم الجنابة فى الحديث الثانى والخمسين وفى باب تلقين المحتضرين قريبا من الآخر بثمانية وعشرين حديثا وفى باب الاحداث الموجبة للطهارة من ابواب الزيادات فى الحديث الثامن وفى باب حكم العلاج للصائم فى الحديث السادس والثلثين وفى باب السرارى وملك الايمان فى الحديث الثانى والى ابى على بن راشد صحيح فى باب الخمس فى الحديث العاشر وفى باب ما يجب على المحرم اجتنابه قريبا من الآخر باحد وعشرين حديثا وفى باب ابتياع

الحيوان قريبا من الآخر بستة احاديث وفى باب احكام الطلاق فى الحديث الستين .

والى الحسن الرباطى فيه ابن ابى جيد فى [ست] .

والى الحسن بن زياد فيه الأنبارى فى [ست] والى الحسن بن زياد الصيقل صحيح فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين قريبا من الآخر باربعة وخمسين حديثا و فى باب تفصيل ما تقدم ذكره فى الصلوة فى الحديث المائة والثانى عشر وفى باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس قريبا من الآخر بخمسة عشر حديثا وفى [بص] فى باب مايحل للمملوك من النساء بالعقد فى الحديث السادس و فى باب ان الثيب ولى نفسها فى الحديث الرابع .

والى الحسن بن السرى فيه ابن ابى جيد فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب كيفية الصلوة فى الحديث التاسع والعشرين وفى باب الاذان والأقامة من ابواب الزيادات قريبا من الآخر بعشرة احاديث وفى باب حدود الزنا فى الحديث الثمانين و فى باب الحد فى السرقة قريبا من الآخر باربعة احاديث .

والى الحسن بن سعيد صحيح فى المشيخة و[ست] .

والى الحسن بن صالح بن حى فيه ابن ابى جيد فى [ست] والى الحسن بن صالح الثورى صحيح فى [يب] فى باب المياه و احكامها من ابواب الزيادات فى الحديث الأول و فى باب من الصلوة المرغب فيها فى الحديث الرابع عشرو فى باب النوادر فى كتاب الجهاد فى الحديث العشرين وفى [بص] فى باب البئر يقع فيها ما يغير احد اوصافه فى الحديث الآخر و فى باب انه لايجوز ان يعتق كافر فى الحديث الثانى .

والى الحسن بن طريف (كذا) ضعيف فى [ست] والى الحسن بن ظريف صحيح فى [يب] فى باب الحيض من ابواب الزيادات فى الحديث التاسع والخمسين وفى باب ميراث الأعمام فى الحديث الآخر وفى باب ميراث الأولى من ذوى الأرحام فى الحديث الآخر .

والى الحسن بن العباس الجريشى ضعيف فى [ست] .

والى الحسن بن العباس بن جريش فيه ابن ابى جيد فى [ست] .

والى الحسن العطار فيه ابن ابى جيد فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب تفصيل فرايض الحج فى الحديث السادس والعشرين وفى [بص] فى باب من ادرك المشعر الحرام بعد طلوع الشمس فى الحديث الآخر واليه حسن فى [يب] فى باب الذبايح والأطعمة قريبا من الآخر بسبعة وتسعين حديثا واليه موثق فى باب الحد فى الفرية والسب فى الحديث الحادى والعشرين .

والى الحسن بن عطية فيه الانبارى فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب زكوة مال الغايب قريبا من الآخر بثلثة احاديث وفى باب الطواف فى الحديث السادس والعشرين وفى باب العيوب الموجبة للرد فى البيع فى الحديث الثالث وفى باب بيع الواحد بالاثنين فى الحديث التاسع والستين و فى [بص] فى باب انفاق الدراهم المحمول عليها فى الحديث الثانى .

والى الحسن بن على بن ابى حمزة فيه الانبارى والى كتابه الدلائل وفضائل القران ايضا فيه الانبارى و طريق آخر فيه ابن ابى جيد فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب التدبير فى الحديث السادس عشر .

والى الحسن بن على بن ابى عثمان

ضعيف فى [ست] .

والى الحسن بن على بن ابى المغيرة فيه الانبارى فى [ست] .

والى الحسن بن على الحضرمى مجهول فى [ست] .

والى الحسن بن على بن سبرة ضعيف فى [ست] .

والى الحسن بن على بن عبدالله بن المغيرة فيه احمد بن محمد بن يحيى فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب آداب الأحداث الموجبة للطهارة قريبا من الآخر باربعة احاديث وفى باب تطهير الثياب والبدن من النجاسات من ابواب الزيادات فى الحديث التاسع عشر وفى باب صفة الوضوء فى الحديث الأول وفى باب احكام السهو فى الصلوة قريبا من الآخر بحديثين و فى [بص] فى باب كيفية التلفظ بالتلبية فى الحديث الخامس .

والى الحسن بن على بن فضال صحيح فى [ست] .

والى الحسن بن على الكلبى فيه الانبارى فى [ست] .

والى الحسن بن على الكوفى صحيح فى [يب] فى باب الاحداث الموجبة للطهارة فى الحديث السابع والعشرين وفى باب صلوة الكسوف من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى فى الحديث التاسع وفى باب النوادر فى كتاب الجهاد فى الحديث الأول وفى باب فضل المساجد فى الحديث التاسع والعشرين وفى باب الزيادات فى فقه النكاح فى الحديث العاشر .

والى الحسن بن على اللولوئى فيه احمد بن محمد بن يحيى فى [ست] .

والى الحسن بن على بن النعمان ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب فضل الصلوة من ابواب الزيادات فى الحديث الثامن و فى باب فضل المساجد فى الحديث الثانى والخمسين وفى باب النوادر فى كتاب الجهاد فى الحديث الرابع و فى باب الايمان والأقسام قريبا من الآخر بسبعة احاديث واليه صحيح ست مرات فى [بص] فى باب كيفية قضاء صلوة النوافل والوتر .

والى الحسن بن على الوشاء ضعيف فى المشيخة و [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب صفة الوضوء فى الحديث الثامن والخمسين وفى باب المياه و احكامها فى الحديث الثانى والعشرين وفى باب تلقين المحتضرين فى الحديث الخامس والثلثين و فى باب الأحداث الغير الموجبة للطهارة من ابواب الزيادات فى الحديث السادس عشر وفى باب صفة الوضوء من ابواب الزيادات قريبا من الآخر بثلثة احاديث .

والى الحسن بن على بن يقطين ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب الاغسال المفروضات فى الحديث السادس والعشرين و فى باب تلقين المحتضرين قريبا من الآخر باربعة احاديث و فى باب حكم الجنابة فى الحديث الثالث وفى [بص] فى باب حكم المذى والوذى فى الحديث الثامن وفى باب مقدار المسافة التى يجب فيها التقصير فى الحديث الرابع عشر .

والى الحسن بن على بن يوسف صحيح فى [يب] فى باب النوادر فى الجهاد فى الحديث الاول وفى باب المهور والاجور قريبا من الآخر باربعة وعشرين حديثا وفى [بص] فى باب القعود بين الاذان والاقامة فى الحديث الأول وفى باب الصلوة على المدفون فى الحديث الثالث والى الحسن بن على بن يوسف الازدى صحيح فى باب من عقد على امرأة وشرط لها فى الحديث

الأول .

والى الحسن بن عمرو بن منهال رواه مرسلا عن حميد بن زياد فى [ست].

والى الحسن بن عنبسة الصوفى فيه الأنبارى فى [ست] .

والى الحسن بن محبوب صحيح فى المشيخة و [ست] .

والى الحسن بن محمد الداعى بالخير فيه الانبارى فى [ست] .

والى الحسن بن محمد الراج فيه الأنبارى فى [ست] .

والى الحسن بن محمد بن سماعة موثق فى المشيخة و [ست] .

والى الحسن بن موسى له اصل فيه ابن ابى جيد فى [ست] .

والى الحسن بن موسى الخشاب ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب حكم الجنابة قريبا من الآخر باحد و اربعين حديثا ومرة اخرى فيه قريبا من الأخر باربعين حديثا وفى باب التيمم قريبا من الآخر باحد عشر حديثا وفى باب تطهير المياه من النجاسات فى الحديث الثالث عشر و فى الحديث الثامن عشر .

والى الحسن بن موفق روى مرسلا عن حميد بن زياد فى [ست] .

والى الحسين بن ابى حمزة ضعيف فى [ست] .

والى الحسين بن ابى العلا صحيح فى [ست] .

والى الحسين بن ابى على بن الفرج فيه ابن ابى جيد فى [ست] .

والى الحسين بن ابى غندر فيه مجاهيل فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب حكم العلاج للصائم فى الحديث الرابع والتاسع و فى [بص] فى باب حكم الكحل للصائم فى الحديث الثانى وفى الحديث الآخر .

والى الحسين بن احمد له كتاب ضعيف فى [ست] .

والى الحسين بن احمد المنقرى فيه ابو طالب الأنبارى والقاسم بن اسماعيل فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه النكاح فى الحديث الأربعين و فى باب الذبايح والأطعمة فى الحديث المائة والثالث والثلثين و اليه حسن فى باب القضاء فى الديات قريبا من الآخر بتسعة احاديث .

والى الحسين الاحمسى ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج فى الحديث المائة والخامس والسبعين وفى باب الذبايح والاطعمة فى الحديث السادس عشر وفى الحديث الثامن عشر ومرة اخرى فيه قريبا من الآخر بثلثة واربعين حديثا وفى [بص] فى باب ذبايح الكفار فى الحديث الخامس عشر .

والى الحسين بن ايوب فيه ابو طالب الانبارى فى [ست] .

والى الحسين بن ثوير مجهول فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات قريبا من الآخر بثمانية و تسعين حديثا و فى باب التلقى والحكرة فى الحديث الآخر .

والى الحسين بن الحسن الفارسى ضعيف فى [ست] .

والى الحسين بن الحسن الهاشمى صحيح فى [يب] فى كتاب المكاسب فى الحديث الثالث والاربعين .

والى الحسين بن حماد فيه ابو طالب الانبارى والقاسم بن اسمعيل فى [ست] واليه

موثق فى[يب] فى باب تفصيل ما تقدم ذكره فى الصلوة فى الحديث الرابع والثلثين وفى باب المواقيت من ابواب الزيادات فى الحديث الرابع والستين و فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات فى الحديث الرابع والسبعين واليه صحيح فيه فى الحديث المائة والثالث و العشرين وفى [بص] فى باب من يسجد فتقع جبهته على موضع مرتفع فى الحديث الثالث .

والى الحسين بن خالد الصير فى صحيح فى[يب] فى باب العمل فى ليلة الجمعة و يومها فى الحديث السابع والعشرين و فى باب وصية الأنسان لعبده قريبا من الاخر باربعة وعشرين حديثا والى الحسين بن خالد صحيح فى باب الكفالات والضمانات فى الحديث الثانى وفى باب المهور والاجور فى الحديث الرابع عشر وفى باب الولادة والنفاس فى الحديث التاسع والثلثين .

والى الحسين بن الزبرقان ضعيف فى [ست] .

والى الحسين بن زياد مجهول ومرسل فى[ست] .

والى الحسين بن زيد رواه مرسلا عن حميد فى[ست] .

والى الحسين بن سعيد صحيح فى المشيخة و[ست] .

والى الحسين بن سفيان البزوفرى صحيح فى المشيخة و[ست] .

والى الحسين بن سيف ضعيف فى[ست] واليه صحيح فى[يب] فى باب فضل زيارة ابى الحسن على بن موسى الرضا عليهما السلام فى الحديث الثانى وفى باب الفضا فى قتيل الزحام فى الحديث الثامن وفى [بص] فى باب حد من اتى بهيمة فى الحديث الثامن.

والى الحسين بن عبدالله بن سهل ضعيف فى[ست] والى الحسين بن عبدالله صحيح فى[يب] فى باب الذبايح والاطعمة فى الحديث السابع و فى الحديث الخامس عشر واليه فيه عبدالله بن يحيى فى باب صفة الوضوء قريبا من الآخر بسبعة وعشرين حديثا واليه فيه على بن اسمعيل فى [بص] فى باب كيفية قسمة الغنايم بين الفرسان والرجالة فى الحديث الآخر وقد بينا فى ترجمته انه ثقة .

والى الحسين بن عثمان له كتاب ضعيف فى[ست] .

والى الحسين بن عثمان الرواسى فيه ابوطالب الانبارى فى[ست] واليه صحيح فى[يب] فى باب صفة الوضوء قريبا من الآخر بسبعة وثلثين حديثا ومرة اخرى فيه قريبا من الآخر باربعة عشر حديثا و اخرى باحد عشر حديثا و فى باب اليتمم فى الحديث السابع والأربعين وفى[بص] فى باب عدد الفصول فى الأذان والأقامة فى الحديث الحادى عشر .

والى الحسين بن علوان فيه ابن ابى جيد فى[ست] واليه صحيح فى[يب] فى باب تطهير الثياب من النجاسات قريبا من الآخر بثلثة و اربعين حديثا وفى باب تلقين المحتضرين قريبا من الآخر بثلثة وخمسين حديثا ومرة اخرى فيه قريبا من الآخر بخمسة و ثلثين حديثا واخرى بثلثة وثلثين حديثا واخرى باحد وثلثين حديثا واخرى بثمانية احاديث .

والى ابى عبدالله الحسين بن على بن سفيان صحيح فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج فى الحديث المائة والرابع والاربعين.

والى الحسين بن المبارك ضعيف فى

[ست] واليه صحيح فى[يب] فى باب الذبايح والاطعمة قريبا من الآخر بمائة و اثنى عشر حديثا .

والى الحسين بن محمد صحيح فى المشيخة و[ست].

والى الحسين بن محمد بن سليمان ضعيف فى[ست]والى الحسين بن محمد الاشعرى صحيح فى[بص]فى باب من نسى تكبيرة الأفتتاح هل يجزيه تكبيرة الركوع فى الحديث الاول والى الحسين بن محمد بن عمران الاشعرى صحيح فى باب صيام ثلثه ايام فى كل شهر فى الحديث الرابع .

والى الحسين بن مخارق مجهول فى [ست] .

والى الحسين بن المختار صحيح فى [ست] .

والى الحسين بن مخلد ضعيف فى [ست] .

والى الحسين بن مصعب مجهول فى [ست]واليه صحيح فى[يب]فى كتاب المكاسب فى الحديث المائة والتاسع .

والى الحسين بن مهران روى مرسلا عن حميد فى[ست] .

والى الحسين بن نعيم الصحاف ضعيف فى[ست] واليه صحيح فى[يب]فى باب الحيض من ابواب الزيادات فى الحديث العشرين وفى باب الزيادات فى فقه الحج قريبا من الآخر بمائة وخمسة وثمانين حديثا وفى[بص]فى باب الحبلى ترى الدم فى الحديث العاشر واليه حسن فى باب السكنى والعمرى فى الحديث الرابع .

والى الحسين بن يزيد النوفلى ضعيف فى[ست] واليه صحيح فى[يب]فى باب الاغسال من ابواب الزيادات فى الحديث السادس عشر و فى باب من الزيادات فى الزكوة قريبا من الآخر بثلثة احاديث وفى باب الذبح فى الحديث التاسع والثلثين وفى باب الدعوة الى الأسلام فى الحديث الثانى وفى باب النوادر فى الجهاد فى الحديث الآخر وفى باب الديون فى الحديث الثالث والخمسين .

والى حفص بن البختری ضعيف فى[ست] واليه صحيح فى باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة فى الحديث التاسع و فى باب كيفية الصلوة قريبا من الآخر بمائة واثنين وخمسين حديثا وفى باب الزيادات فى صلوة الاموات فى الجزء الاول قريبا من الآخر بستة احاديث وفى باب الخمس فى الحديث السابع وفى باب من الزيادات فى الصيام فى الحديث السابع والعشرين .

والى حفص بن سالم ضعيف فى[ست] واليه صحيح فى[يب]فى باب كيفية الصلوة قريبا من الآخر بثلثة وخمسين حديثا وفى باب الأذان والاقامة من ابواب الزيادات قريبا من الآخر بحديثين و فى باب العتق واحكامه قريبا من الآخر باربعة عشر حديثا وفى[بص]فى باب وجوب الفصل بين ركعتى الشفع والوتر فى الحديث الرابع وفى باب ما يجب على من وطىء امراته فى حال الاعتكاف فى الحديث الاول .

والى حفص بن سوقه ضعيف فى[ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب الزيادات فى الصيام فى الحديث الحادى والخمسين و فى باب البيع بالنقد والنسية فى الحديث الثالث والعشرين وفى باب السنة فى عقود النكاح فى الحديث الثلثين وفى باب الأيمان والأقسام قريبا من الأخر بعشرة احاديث وفى [بص] فى باب الرجل يجامع المرأة فيما دون الفرج فى الحديث الآخر.

والى حفص بن غياث مجهول فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب المياه واحكامها فى الحديث الآخر وفى باب تطهير الثياب من النجاسات فى الحديث الحادى والعشرين وفى باب العمل فى ليلة الجمعة و يومها قريبا من الآخر بخمسة عشر حديثا وفى باب الصلوة على الاموات قريبا من الآخر بستة احاديث و فى [بص] فى باب الرجل يصلى فى ثوب فيه نجاسة من ابواب تطهير الثياب فى الحديث الأول .

والى الحكم الاعمى ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب الحد فى الفرية والسب فى الحديث الخامس .

والى الحكم بن ايمن ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب الكفارة عن خطاء المحرم فى الحديث المائة والسادس والثلثين وفى باب بيع الماء والمنع منه فى الحديث الرابع واليه موثق فى باب الزيادات فى آخر كتاب الزكوة قريبا من الآخر بستة احاديث واليه حسن فى باب الايمان والاقسام فى الحديث الثالث عشر .

والى الحكم بن حكيم طريقان فى احدهما ابو المفضل وفى الآخر ابن ابى جيد فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب تفصيل ما تقدم ذكره فى الصلوة فى الحديث الخامس والاربعين و فى باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس فى الحديث الحادى والثمانين و فى باب الصيد والذكاة فى الحديث الحادى والتسعين وفى باب وصية الانسان لعبده قريبا من الآخر بثلثة احاديث و فى [بص] فى باب من نسى الركوع فى الحديث الآخر .

والى حماد بن شعيب صحيح فى [يب] فى باب احكام الأرضين فى الحديث السادس وفى [بص] فى باب عدد التكبيرات على الاموات فى الحديث الثالث .

وانى حماد بن عثمان طريقان احدهما موثق والآخر فيه ابن ابى جيد فى المشيخة و [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب تطهير الثياب من النجاسات فى الحديث التاسع وفى باب صفة الوضوء من ابواب الزيادات فى الحديث الثامن وفى الحديث العاشر وفى الحديث الحادى والعشرين وفى باب التيمم من ابواب الزيادات فى الحديث الحادى عشر و فى [بص] فى باب القرائة خلف من يقتدى به فى الحديث السابع.

والى حماد بن عيسى ضعيف فى المشيخة و [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة فى الحديث الخمسين و فى باب صفة الوضوء فى الحديث الثالث والاربعين وفى باب حكم الجنابة فى الحديث الثالث والثلثين و فى باب حكم الحيض فى الحديث الثامن والستين وفى باب التيمم فى الحديث الخامس والعشرين وفى [بص] فى باب مقدار الماء الذى لم ينجسه شيىء واليه متواتر على مـا بينا فى تصحيح الاسانيد .

والى حمدان بن سليمان صحيح فى [ست] .

والى حمزة بن حمران فيه ابو المفضل فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب فضل الصلوة من ابواب الزيادات فى الحديث الحادى عشر وفى باب احكام السهو من ابواب الزيادات فى الحديث الثانى والاربعين وفى باب البينات فى الحديث الثانى والستين و فى باب ابتياع الحيوان فى الحديث الثانى والثلثين وفى باب العتق فى الحديث الستين .

والى حميد بن الربيع مرسل فى [ست].

والى حميد بن زياد صحيح فى المشيخة و[ست].

والى حميد بن شعيب روى مرسلا عن حميد بن زياد فى [ست].

والى حميد بن المثنى صحيح فى المشيخة و[ست].

والى حنان بن سدير ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى[يب]فى باب الاحداث الموجبة للطهارة من ابواب الزيادات فى الحديث الثالث عشر وفى باب نوافل الصلوة فى السفر فى الحديث الرابع عشر و فى باب المواقيت فى الحديث الرابع وفى باب صفة الاحرام فى الحديث الرابع والعشرين وفى باب الطواف فى الحديث الثانى والثلثين.

والى حنظلة الكاتب مجهول فى [ست].

والى حيدر بن محمد صحيح فى [ست].

والى خالد بن ابى اسمعيل ضعيف فى [ست]واليه صحيح فى[يب] فى باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس من ابواب الزيادات قريبا من الآخر بتسعة عشر حديثا.

والى خالد بن صبيح ضعيف فى[ست]

والى خالد بن عبدالله بن سدير له كتاب ذكر ابو جعفر محمد بن على بن بابويه عن محمد بن الحسن بن الوليد انه قال لا ارويه لانه موضوع وضعه محمد بن موسى الهمدانى فى [ست].

والى خالد بن ماد القلانسى مجهول فى[ست] واليه صحيح فى[يب]فى باب الصلوة على الأموات فى آخر كتاب الصلوة قريبا من الآخر بعشرين حديثا.

والى خضر بن عيسى فيه احمد بن محمد بن يحيى فى[ست].

والى خلاد بن خالد ضعيف فى [ست] واليه موثق فى[يب] فى باب ميراث من علامن الاباء فى الحديث الثلثين.

والى خلاد السندى فيه ابن عقدة فى [ست] واليه صحيح فى[بص] فى باب تحريم ما يذبحه المحرم من الصيد فى الحديث السابع.

والى خلف بن حماد صحيح فى [ست]

والى خلف بن عيسى ~~خلف بن عيسى~~ مرسل فى [ست].

والى خليل العبدى مجهول فى[ست] و اليه موثق فى [يب] فى باب المواقيت من ابواب الزيادات فى الحديث الثانى والثلثين.

والى داود بن ابى يزيد موثق فى[ست] واليه صحيح فى[يب] فى باب نظر الرجل الى المرأة قبل ان يتزوجها فى الحديث الثانى والى داود بن ابى يزيد العطار صحيح فى باب الكفارة عن خطاء المحرم قريبا من الآخر بتسعة وسبعين حديثا وفى باب احكام الطلاق قريبا من الآخر بثلثة وتسعين حديثا وفى[بص]فى باب من قتل سبعا فى الأحرام فى الحديث الثانى.

والى داود بن الحصين فيه ابن ابى جيد وطريق آخر رواه مرسلا عن حميد عن القاسم بن اسمعيل القرشى فى[ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب العمل فى ليلة الجمعة ويومها فى الحديث الستين وفى باب احكام الجماعة قريبا من الاخر باربعة احاديث ومرة اخرى فيه قريبا من الآخر بحديثين وفى باب احكام فوايت الصلوة فى الحديث السادس عشر وفى باب الصلوة فى

السفر من ابواب الزيادات قريبا من الآخر بثلثه واربعين حديثا .

والى داود الحمار فيه ابو المفضل فى [ست] .

والى داود بن زربى ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب صفة الوضوء فى الحديث التاسع والخمسين وفى [بص] فى باب عدد مرات الوضوء فى الحديث الآخر والى داود بن رزين (زربى خ) صحيح فى [يب] فى كتاب المكاسب فى الحديث الستين وفى الحديث الثامن والستين و فى الحديث المائة والثامن عشر .

والى داود بن سرحان فيه ابن ابى جيد وروى مرسلا عن حميد ايضا فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب دخول الحمام فى الحديث الثامن والعشرين وفى باب الأذان والأقامة من ابواب الزيادات قريبا من الآخر بخمسة احاديث وفى باب الديون فى الحديث الرابع والخمسين و فى باب الكفالات فى الحديث الثامن وفى باب الحوالات فى الحديث الرابع .

والى داود الصرمى ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب اوقات الصلوة فى الحديث الأربعين وفى باب كيفية الصلوة قريبا من الآخر بتسعة وسبعين حديثا وفى باب ما تجوز الصلوة فيه من اللباس فى الحديث الثلثين و فى [بص] فى باب وقت المغرب فى الحديث الخامس عشر وفى باب السجود على القطن فى الحديث السادس .

والى داود بن فرقد فيه ابن ابى جيد فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب الاحداث الموجبة للطهارة من ابواب الزيادات فى الحديث السابع والعشرين و فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات فى الحديث الثانى والسبعين و فى باب كيفية الصلوة فى الحديث المائة والرابع والعشرين و فى باب الانفال قريبا من الآخر× وفى باب العاجز عن بحديثين الصيام فى الحديث التاسع .

والى داود بن القاسم ضعيف فى [ست] واليه حسن فى [يب] فى باب من الزيادات فى المزار فى الحديث الثامن والى ابى هاشم الجعفرى حسن فى باب العتق قريبا من الآخر بثمانية واربعين حديثا .

والى داود بن كثير ضعيف فى [ست] والى داود الرقى صحيح فى [يب] فى باب التيمم فى الحديث العاشر وفى باب الذبح قريبا من الآخر بثمانية احاديث والى داود بن كثير الرقى صحيح فى باب تفصيل فرائض الحج فى الحديث السابع والثلثين وفى [بص] فى باب ما يجب على من فاته الحج فى الحديث الرابع و فى باب ان الاب احق بالولد من الأم من ابواب الطلاق فى الحديث الآخر .

والى داود بن محمد النهدى ضعيف فى [ست] والى داود النهدى حسن فى [يب] فى باب العتق فى الحديث الثامن والستين والى داود بن محمد النهدى حسن فى باب النذور قريبا من الآخر بحديثين .

والى درست الواسطى مجهول فى [ست] والى درست صحيح فى [يب] فى باب الأغسال من ابواب الزيادات فى الحديث السادس والى درست الواسطى صحيح فى باب ضروب الحج فى الحديث السادس وفى باب الزيادات فى فقه الحج فى الحديث الثالث عشر والى درست صحيح فى باب التلقى والحكرة فى الحديث التاسع عشر وفى باب الحكم فى اولاد المطلقات فى الحديث الثالث والثلثين .

والی ذریح المحاربی فیه ابن ابی جیدو طریق آخر مجهول فی[ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب تلقین المحتضرین من ابواب الزیادات قریبا من الآخر باحدوعشرین حدیثا وفی باب تفصیل ما تقدم ذکره فی الصلوة فی الحدیث الرابع عشر و فی الحدیث السادس عشروفی باب الاذان والاقامة من ابواب الزیادات قریبا من الآخر بتسعة احادیث وفی باب صلوة التسبیح فی الحدیث الثالث.

والی ربعی بن عبدالله صحیح فی [ست].

والی ربیع الأصم ضعیف فی[ست] والیه صحیح فی[یب] فی باب احکام الطلاق قریبا من الآخر بستین حدیثا وفی باب حدود الزنا فی الحدیث الخامس والثلثین وفی[بص] فی باب طلاق المریض فی الحدیث السادس.

والی ربیع بن سلیمان فیه ابوالمفضل فی[ست].

والی ربیع بن محمد المسلی فیه ابن ابی جیدفی[ست] والیه صحیح فی[یب] فی باب دخول الحمام فی الحدیث الحادی والعشرین وفی باب الکفارة عن خطاء المحرم قریبا من الآخر باربعة و عشرین حدیثا و فی کتاب المکاسب فی الحدیث الخامس وفی باب الحدفی الفریة والسب قریبا من الآخر بعشرة احادیث وفی باب القضاء فی قتیل الزحام قریبا من الآخر بحدیثین.

والی رشد بن زید فیه ابوالمفضل فی [ست].

والی رفاعة بن موسی فیه ابن ابی جید وطریق آخر رواه مرسلا عن احمد بن محمد بن عیسی فی[ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب تلقین المحتضرین من ابواب الزیادات قریبا من الآخر بخمسة احادیث وفی باب کیفیة الصلوة فی الحدیث الثالث والتسعین و فی باب تفصیل ما تقدم ذکره فی الصلوة فی الحدیث السابع والثلثین وفی باب ما تجوز الصلوة فیه من اللباس من ابواب الزیادات فی الحدیث الثانی و فی باب فضل المساجد فی الحدیث الثامن والثلثین.

والی الریان بن الصلت حسن فی[ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب ما تجوز الصلوة فیه من اللباس من ابواب الزیادات فی الحدیث الثالث والستین.

والی زرارة بن اعین فیه ابن ابی جید فی[ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب صفة الوضوء فی الحدیث الثامن والعشرین و فی الحدیث الثانی والثلثین وفی الحدیث الثامن والثلثین وفی الحدیث الثانی والاربعین ~~و فی الحدیث الثامن والثلثین و فی الحدیث الثانی والاربعین~~ و فی الحدیث السادس والسبعین و الیه متواتر علی ما بینا فی تصحیح الاسانید.

والی زرعة بن محمد الحضرمی صحیح فی المشیخة و[ست].

والی زریق الخلقانی فیه ابوالمفضل والقاسم بن اسمعیل فی[ست].

والی زریق بن مرزوق فیه ابوالمفضل فی[ست].

والی زکار بن یحیی مجهول فی[ست].

والی زکریا بن آدم مجهول و طریق آخر ضعیف فی[ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب فضل صیام یوم الشك فی الحدیث السادس وفی باب الولادة والنفاس فی الحدیث الخامس والثلثین وفی باب الصید والذکاة فی الحدیث المائة والرابع عشر وفی الحدیث المائة والخامس عشر وفی الحدیث المائة والسادس عشر.

والی زکریا بن ادریس ضعیف او

مجهول فی[ست] والیه صحیح فی[یب]فی باب کیفیة الصلوة فی الحدیث الخامس عشر والی ابی جریر زکریا بن ادریس القمی صحیح فی [بص]فی باب الجهر ببسم الله الرحمن الرحیم فی الحدیث السابع .

والی زکریا بن الحر فیه ابو المفضل فی [ست] .

والی زکریا المؤمن فیه ابن ابی جید فی[ست]والیه صحیح فی[یب] فی باب العمل فی لیلة الجمعة ویومها فی الحدیث السادس والستین وفی باب ثواب الحج فی الحدیث الآخر وفی کتاب المکاسب فی الحدیث الثانی والثلثین وفی باب الاقرار فی المرض فی الحدیث السادس واربعین .

والی زهیر بن محمد مجهول مرسل فی [ست] .

والی زیاد بن ابی الحلال فیه ابو المفضل والقاسم بن اسمعیل فی[ست]والیه صحیح فی [یب]فی باب تطهیر الثیاب فی الحدیث السادس والعشرین وفی باب الزیادات فی الصیام فی الحدیث الثامن والتسعین وفی[بص] فی باب المقدار الذی یجب ازالته من الدم فی الحدیث الثالث .

والی زیاد بن ابی غیاث مجهول فی [ست]والیه موثق فی[یب]فی باب بیع الواحد بالاثنین قریبا من الآخر بستة وعشرین حدیثا و مرة اخری فیه قریبا من الآخر بستة عشر حدیثا .

والی زیاد بن مروان صحیح فی[ست].

والی زیاد بن المنذر ضعیف فی[ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب ماتجوز الصلوة فیه من اللباس من ابواب الزیادات فی الحدیث الرابع والسبعین والی ابی الجارود صحیح فی باب کیفیة الصلوة من ابواب الزیادات قریبا من الآخر باثنین وعشرین حدیثا و الیه موثق فی باب الصلوة فی السفر من ابواب الزیادات فی الحدیث العاشر.

والی زید الشحام ضعیف فی [ست] والیه صحیح فی[یب]فی باب تطهیر المیاه فی الحدیث الخامس عشر و فی باب الصلوة فی السفر من ابواب الزیادات فی الحدیث السابع وفی باب کیفیة الصلوة فی الحدیث التاسع وفی الحدیث الثانی والثلثین وفی الحدیث الثالث والثلثین .

والی زید النرسی رواه مرسلا عن ابن ابی عمیر فی [ست] و الیه فیه الحسن بن علی الهاشمی فی [یب] فی باب وجوه الصیام فی الحدیث الآخر و الیه موثق فی باب فی وصیة الأنسان لعبده قریبا من الآخر بسبعة احادیث .

والی زید بن وهب فیه مجاهیل فی [ست] .

والی سالم بن مکرم صحیح فی[ست].

والی السری بن سلامة ضعیف فی[ست].

والی السری بن عاصم رواه مرسلا عن ابی بکر احمد بن منصور فی[ست] .

والی سعد بن ابی خلف ضعیف وطریق آخر رواه مرسلا عن حمید بن زیاد فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب اوقات الصلوة قریبا من الآخر بخمسة احادیث وفی باب الصلوة فی السفر من ابواب الزیادات فی الحدیث السابع والعشرین و فی باب الزیادات فی الصیام فی الحدیث الثالث والستین و فی باب الزیادات فی فقه النکاح قریبا من الآخر بخمسة وعشرین حدیثا وفی باب عدد النساء فی الحدیث الخامس والخمسین .

والی سعد بن الاحوص الاشعری

ضعیف فی[ست] .

والی سعد خادم ابی دلف ضعیف فی [ست] .

والی سعد بن سعد الاشعری ضعیف فی[ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب کیفیة الصلوة فی الحدیث المائة والحادی والثمانین و مرة اخری فیه من الآخر بسبعة واربعین حدیثا و فی باب احکام السهو فی الصلوة قریبا من الآخر بخمسة وعشرین حدیثا وفی باب ما تجوز الصلوة فیه من اللبـاس فی الحدیث الرابع والثلاثین و فی بـاب کیفیة الصلوة من ابواب الزیادات قریبا من الآخر بتسعة احادیث .

والی سعد بن ظریف فیه ابو المفضل و طریق اخر ضعیف ~~وضعیف~~ فی[ست] والیه حسن فی[یب] فی باب تلقین المحتضرین من ابواب الزیادات فی الحدیث المائة والثالث وفی الحدیث المائة والرابع والی سعد الاسکاف صحیح فی باب ثواب الحج فی الحدیث الأول وفی باب البینات قریبا من الآخر بثمانیة وعشرین حدیثا .

والی سعد بن عبدالله صحیح فی المشیخة و[ست] .

والی سعدان بن مسلم ضعیف و طریق آخر فیه ابن ابی جید فی [ست] والیه صحیح فی[یب] فی باب الاحداث الموجبة للطهارة من ابواب الزیادات فی الحدیث السابع وفی باب تطهیر الثیاب من ابواب الزیادات فی الحدیث الثانی والعشرین و فی باب دخول الحمام فی الحدیث الخامس وفی باب عدد فصول الاذان قریبا من الآخر بحدیثین .

والی سعید الاعرج ضعیف فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب الاحداث الغیر الموجبة للطهارة من ابواب الزیـادات فی الحدیث الرابع وفی باب الاذان والأقامة من ابواب الزیادات فی الحدیث الرابع وفی باب احکام السهو من ابواب الزیادات فی الحدیث العشرین و فی باب العمل فی لیلة الجمعة و یومها من ابواب الزیادات فی الجزء الثانی فی الحدیث الثامن والاربعین وفی باب امتعة التجارات فی الزکوة فی الحدیث الثالث .

والی سعید بن غزوان ضعیف فی[ست] والیه صحیح فی[یب] فی باب ما یجب ان تخرج من الصدقه و اقل ما یعطی فی کتاب الزکوة فی الحدیث الرابع .

والی سعید بن مسلمة ضعیف فی[ست] .

والی سعید بن یسار ضعیف فی [ست] والیه صحیح فی[یب] فی باب وجوب الحج قریبا من الآخر بستة احادیث وفی باب الخروج الی الصفا فی الحدیث التاسع والعشرین و فی باب الذبح فی الحدیث الثانی والثلثین و فی باب الحلق فی الحدیث الخامس و العشرین و فی باب الزیادات فی فقه الحج فی الحدیث السادس والخمسین .

والی سفیان بن صالح فی [ست] والیه ضعیف صحیح فی[یب] فی باب الغرر والمجازفة فی الحدیث الرابع .

والی سلمة بن الخطاب فیه ابن ابی جید فی[ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب حکم الحیض فی الحدیث الرابع والثلثین و فی باب اوقات الصلوة فی الحدیث الثامن و فی الحدیث الثامن والسبعین و فی باب تفصیل ما تقدم ذکره فی الصلوة فی الحدیث الرابع و فی باب الأذان والأقامة من ابواب الزیادات فی الحدیث السابع.

والی سلمة بن محمد مجهول فی [ست] والیه صحیح فی[یب] فی باب میراث الأولاد فی الحدیث الرابع عشر.

قوسا

وفی باب تطهیر الثیاب من ابواب الزیادات فی الحدیث السابع

والی سلیم بن قیس الهلالی ضعیف فی [ست] .

والی سلیمان بن جعفر ضعیف فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب عدد فصول الأذان والأقامة قریبا من الآخر بستة احادیث وفی باب ما تجوز الصلوة فیه من اللباس فی الحدیث السابع والثلثین وفی باب المواقیت من ابواب الزیادات فی الحدیث الخمسین وفی باب الاجارات فی الحدیث الرابع عشر وفی باب اخ ار الازواج فی الحدیث الحادی والعشرین .

والی سلیمان بن خالد صحیح فی [یب] فی باب الدیون فی الحدیث الثانی والستین و فی باب کیفیة الحکم والقضا فی الحدیث الأول وفی باب الحکم فی اولاد المطلقات قریبا من الآخر بثلثة احادیث و بحدیثین وفی باب تلقین المحتضرین فی الحدیث الثامن والثلثین .

والی سلیمان بن داود المنقری ضعیف فی [ست] والی سلیمان بن داود موثق فی [یب] فی باب اوقات الصلوة فی الحدیث السابع والعشرین وفی باب المواقیت من ابواب الزیادات فی الحدیث السادس والخمسین و فی الحدیث الثالث والستین وفی باب الاقرار فی المرض فی الحدیث العشرین وفی باب الزیادات فی الوصایا فی الحدیث الآخر .

والی سلیمان الدیلمی ضعیف فی [ست] .

والی سلیمان بن صالح الجصاص فیه ابو المفضل وطریق آخر ضعیف فی [ست] والیه موثق فی [یب] فی باب الزیادات بعد باب الاجارات فی الحدیث السادس والعشرین .

والی سماعة بن مهران صحیح فی [یب] فی باب الزیادات فی فقه النکاح فی الحدیث الثامن و فی باب الصید والذکاة فی الحدیث الخامس والستین وفی الحدیث المائة والاربعین وفی باب الاعتکاف فی الحدیث السابع عشر و فی باب الدیون فی الحدیث الثامن .

والی سندی بن الربیع ضعیف فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب احکام السهو فی الحدیث الثانی عشر و فی باب الصلوة علی الاموات فی آخر کتاب الصلوة فی الحدیث السابع والخمسین وفی باب الجزیة فی الحدیث الآخر وفی باب الکفارة عن خطاء المحرم فی الحدیث الآخر وفی باب قتال اهل البغی فی الحدیث الثانی .

والی السندی بن محمد ضعیف فی [ست] .

والی السندی محمد اخباره تالیف الصولی صحیح فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة قریبا من الآخر بسبعة عشر حدیثا وفی باب تطهیر الثیاب فی الحدیث الرابع والی السندی محمد البزاز صحیح فی باب الحیض من ابواب الزیادات فی الحدیث الثالث و فی باب ما تجوز الصلوة فیه من اللباس قریبا من الآخر باحد وعشرین حدیثا وفی [بص] فی باب کفارة من خالف النذر فی الحدیث السادس .

والی سوید القلا فیه ابن ابی جید فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب احکام فوایت الصلوة فی الحدیث الآخر وفی باب الصلوة فی السفر من ابواب الزیادات قریبا من الآخر بسبعة واربعین حدیثا وفی باب الاحرام للحج فی الحدیث السادس وفی باب الزیادات فی فقه الحج فی الحدیث الثانی والتسعین و فی باب الزیادات فی القضایا والاحکام فی الحدیث السادس والاربعین.

والی سوید مولی محمد بن مسلم رواه مرسلا عن حمید بن زیاد فی [ست] .

والی سهل بن زیاد طریقان فی کلیهما ابن ابی جید فی [ست] والیه صحیح فی المشیخة.

والی سهل بن الهرمزان ضعیف فی [ست] .

والی سهل بن زیاد الواسطی فیه ابن ابی جید فی [ست] .

والی سیف التمار فیه ابو المفضل فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب نوافل الصلوة فی السفر فی الحدیث التاسع و فی باب وجوب الحج فی الحدیث الثانی والثلثین وفی باب الطواف فی الحدیث الخامس وفی باب الذبح فی الحدیث الحادی والتسعین وفی [بص] فی باب ان المشی افضل من الرکوب .

والی سیف بن عمیرة صحیح فی [ست].

والی شریف بن سابق ضعیف فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی کتاب المکاسب فی الحدیث السادس عشر و فی الحدیث المائة والسادس والستین وفی باب فضل التجارة فی الحدیث السادس وفی [بص] فی باب الاجر علی تعلیم القران فی الحدیث الثالث .

والی شعیب بن اعین ضعیف و طریق آخر رواه مرسلا عن حمید فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب البیع بالنقد والنسیة فی الحدیث الخامس وفی باب الزیادات فی فقه النکاح فی الحدیث الحادی والتسعین و فی باب احکام الطلاق فی الحدیث الحادی والستین و فی الحدیث الثانی والستین وفی [بص] فی باب ان المواقعة بعد الرجعة شرط لمن یرید ان یطلق طلاق العدة فی الحدیث العاشر.

والی شعیب المحاملی ضعیف فی [ست] .

والی شعیب بن یعقوب حسن و طریق آخر فیه ابن ابی جید فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب ما تجوز الصلوة فیه من اللباس فی الحدیث السابع و فی الحدیث الحادی والسبعین والثمانین وفی باب تفصیل احکام النکاح فی الحدیث الحادی والخمسین وفی باب المهور والاجور فی الحدیث الرابع والاربعین و فی [بص] فی باب الصلوة فی السبخة فی الحدیث الثانی .

والی شهاب بن عبد ربه ضعیف فی [ست] والیه حسن فی [یب] فی باب المواقیت من ابواب الزیادات فی الحدیث السابع والسبعین و فی باب الزیادات فی فقه النکاح فی الحدیث السابع والثلثین وفی [بص] فی باب وقت المغرب فی الحدیث الحادی والثلثین والی شهاب صحیح فی [یب] فی باب الطواف فی الحدیث السابع والستین .

والی صالح بن ابی حماد ضعیف فی [ست] والیه حسن فی [یب] فی کتاب المکاسب فی الحدیث الرابع والاربعین والیه موثق فی باب الولادة والنفاس فی الحدیث التاسع والعشرین .

والی صالح ابی محمد فیه ابو المفضل فی [ست] .

والی صالح الحذا فیه ابو المفضل فی [ست] .

والی صالح بن رزین ضعیف فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب الزیادات بعد باب الاجارات فی الحدیث الرابع والاربعین وفی باب المهور والاجور قریبا من الآخر باربعة عشر حدیثا وفی باب العتق قریبا من الآخر بستة وثلثین حدیثا وفی باب من الزیادات فی الوصایا فی الحدیث السابع والثلثین و فی باب دیات

الشجاج فى الحديث العاشر .

والى صالح بن سعيد حسن فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب من الزيادات فى الحدود فى الحديث الثانى وفى [بص] فى باب انه اذا اعنف احد الزوجين على صاحبه فقتله ما حكمه فى الحديث الاول .

والى صالح بن السندى ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب صفة الوضوء قريبا من الآخر باربعة عشر حديثا و فى باب فضل المساجد فى الحديث الحادى عشر وفى باب صفة الاحرام فى الحديث الثامن والاربعين وفى باب الغرر والمجازفة فى الحديث الخامس والاربعين وفى باب المزارعة فى الحديث العاشر .

والى صالح بن عقبة فيه ابن ابى جيد فى [ست] و اليه صحيح فى [يب] فى باب الاذان والاقامة فى الحديث الرابع والعشرين و فى الحديث الثامن والثلثين وفى باب فضل المساجد فى الحديث الحادى عشر وفى باب الكفارة عن خطاء المحرم قريبا من الآخر بثلثة وستين حديثا وفى [بص] فى باب من قتل جرادة فى الحديث الثانى .

والى صالح القماط فيه ابو المفضل فى [ست] .

والى صباح الحذا مجهول فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات فى الحديث الثامن عشر وفى باب العمل والقول عند الخروج الى الحج فى الحديث السادس عشرو فى باب الكفارة عن خطاء المحرم فى الحديث الخامس عشر وفى باب من الصلوة المرغب فيها فى الحديث الثانى عشر وفى باب ضمان النفوس فى الحديث الخامس والثلثين .

والى صفوان بن مهران فيه ابن ابى جيد فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب المياه من ابواب الزيادات فى الحديث السادس والثلثين وفى باب عدد فصول الاذان فى الحديث التاسع وفى باب كيفية الصلوة فى الحديث الثالث وفى الحديث الرابع عشر وفى الحديث السادس والتسعين .

والى صفوان بن يحيى صحيح غير ما ذكر ابن النديم من كتبه و اليه مجهول فى المشيخة و [ست] .

والى الضحاك بن سعد فيه ابو الفضل فى [ست] .

والى طاهر بن حاتم صحيح فى [ست] .

والى طلحة بن زيد ضعيف و طريق آخر مجهول فى [ست] واليه ضعيف فى المشيخة واليه صحيح فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات فى الحديث الرابع والعشرين وفى باب اوقات الصلوة فى الحديث السادس والاربعين وفى باب احكام الجماعة فى الحديث السادس عشرو فى الحديث السابع والخمسين وفى باب من يجب معه الجهاد .

والى ظريف بن ناصح موثق فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب صفة الوضوء قريبا من الآخر بثمانية و عشرين حديثا و فى باب احكام الجماعة فى الحديث الخامس و فى باب من اسلم فى شهر رمضان فى الحديث التاسع و فى باب تفصيل احكام النكاح فى الحديث الرابع والعشرين وفى [بص] فى باب كيفية المسح على الراس والرجلين فى الحديث الرابع .

والى عاصم بن حميد صحيح فى المشيخة و [ست] .

والى عامر بن جذاعة ضعيف فى [ست] والمشيخة .

والی عباد بن صهیب ضعیف فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب احکام فوایت الصلوة فی الحدیث الثانی والعشرین وفی باب النوادر فی الجهاد فی الحدیث الثانی والعشرین وفی باب الرهون قریبا من الاخر باثنی عشر حدیثا وفی باب الرجل یفجر بالمراة ثم یبدوله فی نکاحها قریبا من الآخر بحدیثین و فی باب الحدفی الفریة والسب فی الحدیث العاشر.

والی عباد العصفری ضعیف فی [ست].

والی عباد بن یعقوب مجهول فی [ست] والیه موثق فی [یب] فی باب کیفیة الفطر فی الحدیث الرابع عشرو فی [بص] فی باب کمیة زکوة الفطرة قریبا من الآخر بحدیثین.

والی العباس بن عامر صحیح فی [ست].

والی العباس بن عیسی فیه ابوالمفضل فی [ست] والی العباس بن معروف ضعیف فی [ست] و الیه صحیح فی [یب] فی باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة فی الحدیث الحادی والخمسین وفی باب صفة الوضوء فی الحدیث التاسع والاربعین وفی باب الیتیم فی الحدیث السادس عشروفی الحدیث الرابع والثلثین و فی باب تطهیر المیاه فی الحدیث الثامن عشر.

والی العباس بن الولید فیه ابوالمفضل فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب فضل التجارة فی الحدیث الحادی والاربعین و فی باب العقود علی الاماء فی الحدیث السادس والخمسین والیه صحیح وحسن فی [بص] فی باب الأمة تزوج بغیر اذن مولاها فی الحدیث الثانی.

والی العباس بن هلال فیه محمد بن قولویه ومحمد بن الولید فی [یب] فی باب من الزیادات فی القضایا والاحکام فی الحدیث الحادی والثلثین وفی الحدیث الثالث والثلثین والیه موثق فی باب میراث الغرقی فی الحدیث الآخر.

والی عبدالباقی بن قانع صحیح فی [ست].

والی عبدالجبار من نهاوند ضعیف فی [ست].

والی عبد الجبار بن المبارك حسن فی [یب] فی باب الکفارة فی اعتماد افطار یوم من شهر رمضان فی الحدیث الثامن و فی باب قضاء شهر رمضان فی الحدیث الحادی والثلثین وفی باب الزیادات فی الصیام فی الحدیث الثانی عشر.

والی عبدالرحمن بن ابی نجران ضعیف فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب تلقین المحتضرین فی الحدیث السابع عشر وفی باب کیفیة الصلوة من ابواب الزیادات فی الحدیث الثامن عشروفی الحدیث التاسع والخمسین و فی الحدیث المائة والسابع و فی باب احکام السهومن ابواب الزیادات فی الحدیث الثامن.

والی عبد الرحمن بن ابی هاشم مرسل فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب تطهیر المیاه فی الحدیث الرابع والعشرین و فی باب المواقیت من ابواب الزیادات فی الحدیث السابع والثلثین وفی باب فضل المساجد قریبا من الاخر باربعة و اربعین حدیثا و فی [بص] فی باب البئر یقع فیها الفارة والوزغة فی الحدیث السادس وفی باب ان الکفن لایکون الاقطنا.

والی عبدالرحمن بن اثیل مجهول و فیه ابوالمفضل و حمید ایضا فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب ضروب الحج فی الحدیث التاسع والعشرین وفی باب الأحرام للحج قریبا من الآخر بخمسة احادیث و فی [بص] فی باب فرض من کان ساکن الحرم فی الحدیث الخامس وفی باب الوقت الذی یلحق الأنسان

فیه المتعة .

والی عبدالرحمن بن حماد ضعیف فی[ست] والیه صحیح فی[یب]فی باب اوقات الصلوة فی الحدیث الثامن والاربعین وفی باب صلوة العیدین من ابواب الزیادات فی الجزء الثانی فی الحدیث الثانی عشر وفی آخر کتاب الدیات بستة احادیث وفی [بص]فی باب وقت المغرب فی الحدیث الرابع .

والی عبدالرحمن بن عمران فیه ابو المفضل عن حمید فی[ست] .

والی عبدالرحمن بن کثیر الهاشمی ضعیف فی [ست] .

والی عبدالرحمن بن محمد العزرمی مجهول فی[ست] والیه صحیح فی[یب]فی باب احکام الجماعة فی الحدیث الثالث والخمسین وفی باب الصلوة علی الاموات فی الجزء الثانی قریبا من الآخر بتسعة احادیث وفی باب العمل فی لیلة الجمعة و یومها من ابواب الزیادات فی الجزء الثانی فی الحدیث الحادی والأربعین وفی باب ابتیاع الحیوان فی الحدیث الخمسین وفی باب الحد فی السرقة فی الحدیث الرابع.

والی عبدالصمد بن بشیر فیه ابو المفضل عن ابن نهیك فی[ست] والیه صحیح فی[یب] فی باب فضل المساجد فی الحدیث السادس والستین و فی باب صفة الاحرام فی الحدیث السابع والأربعین.

والی عبد العزیز بن المهتدی ضعیف فی[ست]والیه صحیح فی باب الذبایح والأطعمة قریبا من الآخر بخمسة واربعین حدیثا وفی باب الزیادات فی الوصایا فی الحدیث الحادی عشر وفی[بص] فی باب الخمر یصیر خلا بما یطرح فیه فی الحدیث الخامس و فی باب ان من کان له ولد اقربه ثم نفاه فی کتاب الوصایا فی الحدیث الاول .

والی عبد العظیم بن عبدالله الحسنی ضعیف فی[ست].

والی عبدالغفار الجازی مجهول وفیه ابو المفضل عن حمید ایضا فی[ست]والیه صحیح فی[یب] فی باب ما یجب علی المحرم اجتنابه فی الحدیث الثالث (عشرخ)وفی باب الکفارة عن خطاء المحرم قریبا من الآخر بثمانیة و ستین حدیثا و فی [بص] فی باب الطیب من ابواب مایجب علی المحرم اجتنابه فی الحدیث الثامن .

والی عبد الکریم بن عمر والخثعمی صحیح فی[ست] .

والی عبدالکریم بن هلال القرشی فیه ابو المفضل عن حمید فی[ست] .

والی عبدالله بن ابراهیم الانصاری صحیح فی [ست] .

والی عبدالله بن ابراهیم الغفاری صحیح فی[ست] .

والی عبدالله بن ابی زید الانباری صحیح فی [ست] .

والی عبدالله بن احمد بن ابی زید صحیح فی[ست] .

والی عبدالله بن احمد النهیکی ضعیف فی[ست] والیه صحیح فی[یب] فی باب الحد فی السرقة فی الحدیث التاسع والیه موثق فی[بص]فی باب تحریم اکل لحم الغنم اذا شرب من لبن خنزیرة فی الحدیث الثانی وفی باب حد الصبی الذی یجب علیه القطع فی الحدیث الآخر.

والی عبدالله بن ادریس فیه ابو المفضل عن حمید بن زیاد فی[ست] .

والی عبدالله بن ایوب مجهول وفیه

. ابوالمفضل عن حمید ایضا فی [ست] .

والی عبدالله بن ایوب بن راشد مجهول فی [ست] والی عبدالله بن ایوب موثق فی [یب] فی باب دیات الاعضاء فی الحدیث الثامن والستین .

والی عبدالله بن بکیر ضعیف فی المشیخة و [ست] والی ابن بکیر صحیح فی [یب] فی باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة فی الحدیث الحادی والستین والی عبدالله بن بکیر صحیح فی باب صفة التیمم فی الحدیث الرابع وفی باب تلقین المحتضرین فی الحدیث التاسع وفی باب دخول الحمام قریبا من الآخر باربعة احادیث و فی باب التیمم من ابواب الزیادات فی الحدیث الثالث .

والی عبدالله بن جبلة فیه ابوالمفضل عن حمید وطریق آخر فیه ابن ابی جید فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب تطهیر الثیاب من ابواب الزیادات فی الحدیث التاسع عشر وفی باب ما تجوز الصلوة فیه من اللباس من ابواب الزیادات فی الحدیث السادس والاربعین وفی باب زکوة اموال الأطفال فی الحدیث العاشر و فی باب الکفارة فی اعتماد افطار یوم من شهر رمضان فی الحدیث الثالث عشر وفی باب الغدوالی عرفات فی الحدیث الخامس .

والی عبدالله بن جعفر الحمیری صحیح فی [ست] .

والی عبدالله بن الحکم ضعیف فی [ست] .

والی عبدالله بن حماد ضعیف فی [ست] .

والی عبدالله بن سنان صحیح فی المشیخة و [ست] .

والی عبدالله بن سیابة ضعیف فی [یب] فی باب العمل فی لیلة الجمعة ویومها قریبا من الآخر باربعة عشر حدیثا .

والی عبدالله بن الصلت ضعیف فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب تطهیر المیاه فی الحدیث الثانی وفی باب تطهیر الثیاب قریبا من الآخر بستة احادیث وفی باب اوقات الصلوة فی الحدیث الثانی والاربعین وفی الحدیث الخامس والخمسین و فی باب فضل المساجد قریبا من الآخر بخمسة وثلثین حدیثا .

والی عبدالله بن عطا فیه ابوالمفضل عن حمید فی [ست] .

والی عبدالله بن علی بن الحسین فیه ابن عقدة عن رجاله فی [ست] .

والی عبدالله بن عمرو بن الاشعث مجهول فی [ست] والی عبدالله بن عمرو صحیح فی [یب] فی باب صلوة الکسوف من ابواب الزیادات فی الجزء الثانی فی الحدیث الاول و فی [بص] فی باب انه اذا شرط ثبوت المیراث فی المتعة فی الحدیث الرابع .

والی عبدالله بن القاسم صاحب المعوية (کذا) ضعیف فی [ست] .

والی عبدالله بن القاسم الحضرمی فیه ابن ابی جید فی [ست] والی عبدالله بن القاسم صحیح فی [یب] فی باب صلوة الغریق فی الجزء الثانی فی الحدیث السادس و فی باب صلوة التسبیح فی الحدیث السادس وفی باب الزیادات فی فقه النکاح فی الحدیث السادس والعشرین والی عبدالله بن القاسم الحضرمی صحیح فی باب الخمس فی الحدیث الخامس وفی [بص] فی باب وجوب الخمس فی الحدیث الثانی

والی عبد الله بن محمد بن ابی الدنیا مجهول فی [ست] .

والی عبدالله بن محمد الحضینی

صحیح فی[ست] .

والی عبدالله بن محمد المزخرف الحجال مجهول وطریق آخر فیه ابن ابی جید فی[ست] والیه صحیح فی[یب] فی باب تلقین المحتضرین فی الحدیث التاسع والسبعین و فی باب اوقات الصلوة فی الحدیث الثانی والعشرین و فی الحدیث الرابع والخمسین و فی باب القبلة فی الحدیث السابع وفی الحدیث الرابع والعشرین.

والی عبدالله بن مسکان مجهول فی المشیخة والیه صحیح فی[ست] .

والی عبدالله بن موسی ضعیف فی [ست] والی عبدالله بن موسی العیسی صحیح فی [بص] فی باب انه لایرث احد من الموالی مع وجود واحد من ذوی الارحام فی الحدیث الحادی عشر وفی الحدیث الثانی عشر وفی [یب] فی باب میراث الموالی مع ذوی الرحم فی الحدیث الثالث عشر والرابع عشر .

والی عبدالله بن میمون فیه ابن ابی جید وطریق آخر مجهول و آخر مجهول و آخر حسن فی[ست] والی عبدالله بن میمون القداح صحیح فی[یب] فی باب الاحداث الموجبة للطهارة من ابواب الزیادات فی الحدیث الثانی والی عبدالله بن میمون صحیح فی باب زکوة الفطرة فی الحدیث الآخر وفی باب کمیة زکوة الفطرة فی الحدیث الخامس و فی باب حکم العلاج للصائم فی الحدیث الثانی عشر وفی [بص] فی باب سقوط فرض الفطر عن الفقیر فی الحدیث الآخر.

والی عبدالله بن الولید مجهول فی[ست] .

والی عبدالله بن الولید المنقری مجهول فی[ست] والی عبدالله بن الولید العدنی صحیح فی[یب] فی باب فی ابطال العول فی الحدیث الثامن والی عبدالله بن الولید الکندی صحیح فی[بص] فی باب آخر وقت صلوة اللیل فی الحدیث الآخر.

والی عبدالله بن یحیی ضعیف فی [ست] .

والی عبدالله بن یحیی الکاهلی فیه ابن ابی جید و طریق آخر حسن فی[ست] و الیه صحیح فی[یب] فی باب الأغسال من ابواب الزیادات فی الحدیث الحادی والعشرین وفی باب الحیض من ابواب الزیادات فی الحدیث الثامن والاربعین وفی باب المیاه من ابواب الزیادات فی الحدیث الثانی وفی باب صفة التیمم فی الحدیث الثالث و فی باب الصلوة فی السفر من ابواب الزیادات فی الحدیث الثانی.

والی عبدالمومن بن القاسم روایه مرسلا عن حمید فی[ست] والی عبدالمؤمن صحیح فی [یب] فی باب الغرر والمجازفة فی الحدیث الرابع والستین وفی باب الصید والذکاة فی الحدیث الرابع والاربعین وفی[بص] فی باب کراهیة اجارة البیت لمن یبیع فیه الخمر فی الحدیث الأول و فی باب تحریم السمک الطافی فی الحدیث التاسع .

والی عبدالملک بن حکیم ضعیف فی [ست] .

والی عبدالملک بن عتبة الهاشمی فیه ابوالمفضل عن حمید فی [ست] والیه صحیح فی[یب] فی باب الاغسال من ابواب الزیادات فی الحدیث الثانی والثلثین و فی باب تلقین المحتضرین من ابواب الزیادات فی الحدیث الخامس والأربعین و فی باب حکم المسافر والمریض فی الصیام فی الحدیث الخامس وفی باب العاجز عن الصیام فی الحدیث الثالث وفی

باب البیع بالنقد والنسیة فی الحدیث السادس والعشرین .

والی عبدالملك بن عمرو صحیح فی [یب] فی باب الاحداث الموجبة للطهارة فی الحدیث التاسع و الاربعین و فی باب النذور فی الحدیث الحادی والاربعین و فی باب العمل فی لیلة الجمعة و یومها فی الحدیث التاسع والخمسین و فی باب العیوب الموجبة للرد فی کتاب البیع فی الحدیث الحادی عشر والثانی عشر .

والی عبدالملك بن عنترة الشیبانی فیه ابن ابی جید فی [ست] .

والی عبدالملك بن المنذر ضعیف فی [ست] .

والی عبدالملك بن الولید فیه ابوالمفضل عن حمید فی [ست] .

والی عبدالواحد بن عمر صحیح فی [ست] .

والی عبدوس بن ابراهیم ضعیف فی [ست] .

والی عبید بن زرارة فیه ابوالمفضل عن حمید فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب کیفیة الصلوة فی الحدیث المأئة والسادس والثلثین و فی باب احکام السهو فی الصلوة فی الحدیث الحادی والستین وفی باب ماتجوز الصلوة فیه من اللباس فی الحدیث الخامس والخمسین وفی باب الأذان و الاقامة من ابواب الزیادات قریبا من الآخر بستة احادیث و فی باب فضل شهر رمضان والصلوة فیه فی الحدیث الحادی عشر .

والی عبید بن عبدالرحمن رواه مرسلا عن حمید فی [ست] .

والی عبید بن محمد بن قیس ضعیف فی [ست] .

والی عبیدالله بن ابی رافع فیه مجاهیل فی [ست] .

والی عبیدالله بن عبدالله الدهقان فیه ابن ابی جید فی [ست] والی الدهقان صحیح فی [یب] فی باب ارتباط الخیل فی الحدیث العاشر والی عبیدالله الدهقان صحیح فی کتاب المکاسب فی الحدیث المأته والثامن والخمسین و فی باب فضل التجارة فی الحدیث الرابع و الخمسین و فی باب الذبائح و الاطعمة فی الحدیث الثامن والاربعین وفی [بص] فی باب ما کره من انواع المعایش فی الحدیث الثانی .

والی عبیدالله بن علی الحلبی صحیح فی [ست] .

والی عبیس بن هشام صحیح فی المشیخة و [ست] .

والی عتبة بیاع القصب فیه ابوالمفضل والقاسم بن اسمعیل فی [ست] والی عتبة صحیح فی [بص] فی باب صلوة الجماعة فی السفینة فی الحدیث الأول .

والی عثمان بن عیسی فیه ابن ابی جید فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة فی الحدیث الرابع والاربعین والثامن والاربعین و فی باب حکم الجنابة قریبا من الاخر بثلثة وعشرین حدیثا و فی باب حکم الحیض فی الحدیث السابع والخمسین وفی باب المیاه فی الحدیث السادس.

والی عقبة بن خالد مجهول فی [ست].

والی عقبة بن محرز فیه ابوالمفضل عن حمید فی [ست] والی عقبة صحیح فی [یب] فی باب الصلوة علی الاموات فی آخر کتاب الصلوة فی الحدیث الحادی عشر و فی [بص] فی باب هل یجوز ان یستدین الانسان و یحج اما لا فی

الحدیث الثانی .

والی العلا بن رزین صحیح فی المشیخة و[ست] .

والی العلا بن الفضیل ضعیف فی [ست].

والی العلا بن المقعد ضعیف فی [ست].

والی علی بن ابراهیم بن هاشم صحیح فی المشیخة و [ست] .

والی علی بن ابی جهمة فیه ابو المفضل عن حمید فی [ست] .

والی علی بن ابی حمزة البطاینی صحیح فی المشیخة و[ست] .

والی علی بن احمد العقیقی ضعیف فی[ست] .

والی علی بن ادریس صحیح فی[یب] فی باب الزیادات فی فقه النکاح فی الحدیث الحادی والعشرین وفی [بص] فی باب الرجل یتزوج امراة هل یجوزان یتزوج ابنه ابنتها فی الحدیث الثالث .

والی علی بن اسباط مجهول وطریق اخر فیه ابن ابی جید فی [ست] و الیه صحیح فی [یب] فی باب الاحداث الموجبة للطهارة فی الحدیث الاول وفی باب تلقین المحتضرین فی الحدیث الثالث والتسعین و فی باب احکام السهو فی الصلوة فی الحدیث الرابع والسبعین والخامس والسبعین وفی باب الاذان والأقامة من ابواب الزیادات قریبا من الآخر باحد عشر حدیثا .

والی علی بن اسحق بن سعد ضعیف فی[ست] والی علی بن اسحق صحیح فی[یب] فی باب الصلوة فی السفر من ابواب الزیادات فی الحدیث التاسع عشر و فی باب الوصیة فی الحدیث العاشر والی علی بن اسحق بن سعید صحیح فی[بص] فی باب الذی یسافر الی ضیعته فی الحدیث الثالث .

والی علی بن اسمعیل صحیح فی[یب] فی باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة فی الحدیث السادس والعشرین و فی باب حکم الجنابة فی الحدیث الستین و فی باب التیمم فی الحدیث الثالث والعشرین و فی باب الایمان والأقسام فی الحدیث التاسع والخمسین والی علی بن اسمعیل المیثمی صحیح فی باب صفة الوضوء من ابواب الزیادات فی الحدیث الثامن عشر وفی باب دخول الحمام فی الحدیث السادس.

والی علی بن بلال صحیح فی[ست] .

والی علی بن جعفر صحیح فی المشیخة و[ست] .

والی علی بن جندب فیه ابو المفضل عن حمید فی[ست] .

والی علی بن حاتم مجهول فی[ست] .

والی علی بن حبشی صحیح فی[ست] .

والی علی بن حدید ضعیف فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب تطهیر المیاه فی الحدیث الخامس والعشرین وفی باب تطهیر الثیاب فی الحدیث السادس والعشرین وفی باب تلقین المحتضرین من ابواب الزیادات قریبا من الآخر بسبعة وستین حدیثا و فی باب احکام السهو فی الصلوة فی الحدیث الخامس والثلثین و فی باب المواقیت من ابواب الزیادات قریبا من الآخر بعشرین حدیثا.

والی علی بن حسان الهاشمی فیه ابن ابی جید فی [ست] والی علی بن حسان حسن فی[یب] فی باب الوکالات فی الحدیث الخامس.

والی علی بن الحسن من اهل البصرة ضعیف فی[ست] .

والی علی بن الحسن بن رباط صحیح فی[ست] .

والی علی بن الحسن الصیرفی ضعیف فی [ست].

والی علی بن الحسن الطاطری فیه علی بن محمد بن الزبیر القرشی فی المشیخه و [ست] والی الطاطری صحیح فی [یب] فی باب الطواف قریبا من الآخر بستة عشر حدیثا و فی الحدیث الستین و فی باب الخروج الی الصفا فی الحدیث الحادی والستین و الثانی والستین والی علی الجرمی صحیح فی باب ما یجب علی المحرم اجتنابه فی الحدیث السادس.

والی علی بن الحسن بن فضال فیه علی بن محمد بن الزبیر فی المشیخة و [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب آداب الأحداث الموجبة للطهارة فی الحدیث السادس وفی باب حکم الجنابة فی الحدیث الحادی والاربعین و فی باب حکم الحیض فی الحدیث الخامس والسادس والسابع.

والی علی بن الحسین بن موسی بن بابویه صحیح فی المشیخة و [ست].

والی علی بن الحکم صحیح فی المشیخه و [ست].

والی علی بن ریاب صحیح فی [ست].

والی علی بن الریان بن الصلت صحیح فی [ست].

والی علی بن زید ویه ضعیف فی [ست].

والی علی بن سوید السائی فیه ابو المفضل واحمد بن زید الخزاعی فی [ست] والیه فیه حمزة بن بزیع فی [یب] فی باب الصلوة علی الاموات فی آخر کتاب الصلوة فی الحدیث الثانی عشر والثالث عشر والی علی السائی حسن فی باب تفصیل احکام النکاح فی الحدیث الثامن وفی [بص] فی باب تحلیل المتعة فی الحدیث الرابع.

والی علی بن سوید الصنعانی مجهول فی [ست].

والی علی بن السندی صحیح فی [یب] فی باب الاحداث الغیر الموجبة للطهارة فی الحدیث الحادی عشر وفی باب العتق قریبا من الآخر بخمسین حدیثا و فی باب من الیه الحکم قریبا من الآخر بثلثة احادیث وفی باب تفصیل احکام النکاح فی الحدیث السابع عشر وفی باب من احل الله نکاحه من النساء فی الحدیث التاسع والثلثین.

والی علی بن شجره فیه ابو المفضل عن حمید وطریق آخر فیه ابو المفضل و ابو محمد القاسم بن اسمعیل القرشی فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب تلقین المحتضرین فی الحدیث السبعین و فی باب کیفیة الصلوة قریبا من الآخر بمأته و تسعة احادیث والیه موثق فی باب المواقیت من ابواب الزیادات فی الحدیث الرابع والثلثین وفی باب فضل صیام یوم الشک فی الحدیث الخامس.

والی علی بن الصلت ضعیف فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب اوقات الصلوة فی الحدیث التاسع والثلثین وفی باب الاحرام للحج فی الحدیث الخامس وفی باب الغدو الی عرفات فی الحدیث التاسع وفی باب الافاضة من عرفات فی الحدیث الخامس وفی [بص] فی باب ما ینبغی ان یعمل من یرید الاحرام للحج فی الحدیث الأول.

والی علی بن عبدالله بن غالب فیه ابن ابی جید فی [ست] والیه حسن فی [یب] فی باب المسنون من الصلوات قریبا من الآخر بحدیثین وفی باب احکام السهو قریبا من الآخر بحدیثین.

والی علی بن عبیدالله بن محمد بن عمر مجهول فی [ست].

والى على بن عطية ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى كتاب المكاسب فى الحديث السابع والخمسين وفى باب فضل التجارة فى الحديث الرابع وفى باب الحد فى السحق فى الحديث التاسع واليه حسن فى [بص] فى باب وقت صلوة الفجر فى الحديث الثامن .

والى على بن عقبة موثق فى [ست] و اليه صحيح فى [يب] فى باب فضل التجارة فى الحديث الثامن والثانى عشر.

والى على بن عمر فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست] .

والى على بن عيسى ضعيف فى [ست]

والى على بن غراب فيه ابو المفضل عن حميد وطريق آخر مجهول و آخر موثق فى [ست] .

والى على بن الفضل روى مرسلا عن حميد فى [ست] واليه فيه محمد بن عبد الحميد فى [يب] فى باب الذبح قريبا من الاخر بسبعة وعشرين حديثا واليه صحيح فى باب القضا فى قتيل الزحام فى الحديث السادس عشر .

والى على بن كردين فيه احمد بن محمد بن يحيى فى [ست] .

والى على بن محمد بن الاشعث فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست] .

والى على بن محمد بن رباح صحيح فى [ست] .

والى على بن محمد بن سعد الاشعرى فيه ابن ابى جيد و طريق آخر رواه مرسلا عن محمد بن على بن الحسين فى [ست] .

والى على بن محمد القاشانى صحيح فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات قريبا من الآخر باحد وخمسين حديثا وفى باب كيفية الصلوة فى الحديث المائة والثالث والثمانين والمأتين والعاشر وقريبا من الآخر بخمسة احاديث و فى باب اقسام الجهاد فى الحديث الأول والى على بن محمد بن شيرة صحيح فى باب الصلوة على الاموات فى آخر كتاب الصلوة قريبا من الآخر بثمانية احاديث.

والى على بن محمد المدايني مجهول فى [ست] .

والى على بن محمد المنقرى فيه احمد بن محمد بن يحيى فى [ست] .

والى على بن معبد حسن فى [ست]

والى على بن معمر فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب البيع بالنقد والنسية قريبا من الآخر بخمسة احاديث .

والى على بن مهرويه رواه مرسلا عن ابن (ابى خل) نعيم فى [ست] .

والى على بن مهزيار صحيح فى المشيخة و [ست] .

والى على بن ميسرة ضعيف فى [ست].

والى على بن ميمون الصايغ فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست] .

والى على بن النعمان ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات فى الحديث التاسع والخمسين والثالث والسبعين وفى باب المسنون من الصلوات فى الحديث السادس عشر وفى باب كيفية الصلوة فى الحديث السادس عشر وفى باب احكام السهو فى الحديث السابع والعشرين.

والى على بن وصيف صحيح فى [ست].

والى على بن وهبان ضعيف فى [ست] .

والى على بن يقطين صحيح فى المشيخة و [ست].

والى عمار بن مروان صحيح فى [ست].

والى عمار بن معويه رواه مرسلا عن ابن النديم فى [ست].

والى عمار بن موسى موثق فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب احكام السهو قريبا من الآخر باربعة احاديث وفى باب صلوة العرات فى الجزء الثانى فى الحديث الرابع وفى باب ما يحرم من النكاح من الرضاع فى الحديث الثانى عشر والثانى والعشرين وفى باب عدد النساء فى الحديث التاسع.

والى عمارة بن زياد رواه مرسلا عن حميد فى [ست].

والى عمرو بن ابراهيم ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب دخول الحمام فى الحديث الرابع عشر وفى باب احكام الجماعة فى الحديث الحادى والعشرين و فى باب فضل المساجد قريبا من الآخر بستة احاديث واليه موثق فى باب فضل الكوفة فى الحديث الحادى عشر.

والى عمرو بن ابى نصر فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست] واليه صحيح فى باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة فى الحديث السبعين وفى باب الاذان والاقامة فى الحديث الثانى والعشرين وفى باب احكام السهو فى الحديث الثالث والخمسين وفى باب الزيادات فى الزكوة فى الحديث السابع عشر و فى [بص] فى باب وجوب الاستنجاء من الغايط والبول فى الحديث الخامس.

والى عمرو بن الافرق ضعيف فى [ست].

والى عمرو بن جميع مجهول فى [ست].

والى عمرو بن حريث فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب صلوة الاستخارة فى الحديث الاول والى ابى محمد عمرو بن حريث الصيرفى صحيح فى باب الاحرام للحج فى الحديث الأول و اليه حسن و موثق فى باب الغرر والمجازفة فى الحديث الثانى والستين.

والى عمرو بن خالد الاعشى فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست] والى عمرو بن خالد صحيح فى [بص] فى باب مايمر بين يدى المصلى فى الحديث السادس.

والى عمرو بن سالم فيه ابو المفضل والقاسم بن اسمعيل القرشى فى [ست].

والى عمرو بن سعيد الزيات مجهول فى [ست] واليه موثق فى [يب] فى باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة فى الحديث الخامس عشر وكثيرا واليه صحيح فى [بص] فى باب البئر يقع فيها الكلب فى الحديث الثامن و فى باب البئر يقع فيها العذرة اليابسة فى الحديث الثانى وفى باب مس الحديد فى الحديث الرابع والخامس و فى باب المسافة التى يجب فيها التقصير فى الحديث التاسع عشر.

والى عمرو بن شمر فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب المياه من ابواب الزيادات فى الحديث الآخر وفى باب كيفية الصلوة قريبا من الآخر بثلثة احاديث و فى باب احكام الجماعة قريبا من الآخر بتسعة وعشرين حديثا وفى باب الصلوة على الاموات فى آخر كتاب الصلوة فى الحديث العشرين والثانى والاربعين.

والى عمرو بن عثمان ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين فى الحديث السبعين وفى باب اوقات الصلوة فى الحديث السبعين و فى باب كيفية الصلوة

قریبا من الآخر بتسعة وخمسین حدیثا وفی باب احکام الجماعة فی الحدیث الثامن عشر و فی باب فضل المساجد فی الحدیث الثانی عشر .

والی عمرو بن میمون مجهول فی [ست] .

والی عمرو بن الیسع مجهول و فیه ابو المفضل ایضا فی [ست] .

والی عمر بن ابان فیه ابو المفضل عن حمید فی [ست] والی عمر بن ابان الکلبی صحیح فی [یب] فی باب تطهیر الثیاب قریبا من الآخر باربعة احادیث و فی باب الزیادات بعد باب الانفال فی الحدیث الخامس و فی باب عقد المرأة علی نفسها النکاح فی الحدیث الثانی و فی [بص] فی باب انه لایجوز للمحرم ان یتزوج فی الحدیث الثالث و فی باب ان الثیب ولی نفسها فی الحدیث الثانی .

والی عمر بن اذینة صحیح فی [ست] والی کتاب الفرائض فیه ابو المفضل عن حمید فیه .

والی عمر بن اسمعیل ضعیف فی [ست] .

والی عمر بن خالد فیه ابو المفضل عن حمید فی [ست] .

والی عمر بن الربیع مجهول فی [ست] .

والی عمر بن سالم فیه ابو المفضل عن حمید و طریق آخر مجهول فی [ست] .

والی عمر بن سالم ضعیف فی [ست] .

والی عمر بن عبد العزیز ضعیف فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب الزیادات فی فقه النکاح فی الحدیث التاسع و الثمانین .

والی عمر بن علی بن عمر فیه احمد بن محمد بن یحیی فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب کیفیة الصلوة قریبا من الآخر بثلثة و ثمانین حدیثا و باثنین و ثمانین حدیثا وفی باب ماتجوز الصلوة فیه من اللباس فی الحدیث السادس والعشرین وفی باب الوقوف والصدقات فی الحدیث الخامس والاربعین و فی باب من الزیادات فی الوصایا فی الحدیث السابع والعشرین .

والی عمر بن محمد بن مسلم صحیح فی [ست] .

والی عمر بن منهال مجهول فی [ست] .

والی عمر بن موسی مجهول فی [ست] .

والی عمر بن یزید مجهول فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب حکم الجنابة فی الحدیث الثانی عشر والثالث عشر والحادی والعشرین و فی باب حکم الحیض فی الحدیث الخامس عشر وفی باب صفة الوضوء من ابواب الزیادات فی الحدیث الثامن .

والی عمر الیمانی رواه مرسلا عن عبیس بن هشام فی [ست] .

والی عمران بن حمران فیه ابو المفضل عن حمید فی [ست] والیه صحیح فی [بص] فی باب النوم من ابواب ماینقض الوضوء فی الحدیث السادس .

والی عمران بن محمد ضعیف فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب الصلوة فی السفر من ابواب الزیادات فی الحدیث الثامن عشر و فی الحدیث الاربعین والثامن والاربعین وفی [بص] فی باب الذی یسافر الی ضیعته فی الحدیث السابع و فی باب المتصید یجب علیه التمام ام التقصیر فی الحدیث السادس .

والی عمران بن مسکان فیه ابو المفضل عن حمید فی [ست] .

والی العمرکی صحیح فی [یب] فی باب المواقیت فی کتاب الحج فی الحدیث الخامس عشر والی العمرکی بن علی صحیح فی باب

الطواف فی الحدیث الثانی والخمسین وفی باب ارتباط الخیل قریبا من الآخر بحدیثین وفی باب البینات فی الحدیث الرابع عشر و فی کتاب المکاسب قریبا من الآخر بستة عشر حدیثا .

والی عنبسة بن بجاد فیه ابن ابی جید فی[ست] .

والی عون بن جریر ضعیف فی[ست] والی عون بن حریز صحیح فی [یب] فی باب الصید والذکاة قریبا من الآخر بثلثة احادیث.

والی عیسی بن اعین فیه ابو المفضل عن حمید فی[ست] .

والی عیسی بن السری فیه ابو المفضل عن حمید فی[ست] .

والی عیسی بن صبیح ضعیف فی[ست] والیه صحیح فی[یب] فی باب الحدفی السرقة فی الحدیث السابع والسبعین و فی الحدیث الثانی والثمانین وفی[بص] فی باب حد الطرار فی الحدیث الآخر وفی باب حد النباش فی الحدیث الثالث عشر .

والی عیسی بن عبدالله القمی فیه ابن ابی جید فی[ست] والیه موثق فی[یب] فی باب فضل الجهاد فی الحدیث السابع و فی باب الغرر والمجازفة فی الحدیث الثانی والستین وفی باب الصید و الذکاة فی الحدیث المائة والثانی والثلثین .

والی عیسی بن عبدالله بن محمد بن عمر ضعف فی[ست] .

والی عیسی بن عبدالله الهاشمی ضعیف فی[ست] والیه حسن کالصحیح فی[یب] فی باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة فی الحدیث الثالث و فی باب دخول الحمام فی الحدیث الرابع والعشرین وفی باب الأذان والاقامة من ابواب الزیادات فی الحدیث الثالث والعشرین و فی باب من الصلوة المرغب فیها فی الحدیث الرابع .

والی عیسی بن المستفاد ضعیف فی[ست]

والی عیسی بن مهران مجهول فی[ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب ضمان النفوس قریبا من الآخر بثلثة احادیث و فی باب دیات الاعضاء فی الحدیث السادس والستین .

والی العیص بن القاسم فیه ابن ابی جید فی[ست] والیه صحیح فی[یب] فی باب الحیض من ابواب الزیادات فی الحدیث السادس والخمسین و فی باب تطهیر الثیاب من ابواب الزیادات فی الحدیث السادس والخمسین وفی باب تطهیر الثیاب من ابواب الزیادات فی الحدیث السادس و فی باب تفصیل ما تقدم ذکره فی الصلوة فی الحدیث الثالث والاربعین و فی باب فضل الصلوة من ابواب الزیادات فی الحدیث السابع عشر وفی باب احکام السهو من ابواب الزیادات فی الحدیث التاسع والثلثین .

والی غالب بن عثمان موثق فی[ست].

والی غیاث بن ابراهیم صحیح فی المشیخه و[ست] والی کتاب مقتل امیر المومنین علیه السلام ضعیف فی[ست] .

والی غیاث بن کلوب حسن فی [ست] والیه صحیح فی[یب] فی باب میراث المرتد فی الحدیث الآخر .

والی فتح بن یزید مجهول فی[ست].

والی فضالة بن ایوب صحیح فی المشیخه والیه ضعیف فی[ست].

والی الفضل بن ابی قرة فیه ابو المفضل عن حمید فی[ست] .

والی الفضل بن اسمعیل فیه احمد بن محمد بن یحیی فی[ست] والی الفضل بن اسمعیل الهاشمی حسن فی[یب] فی باب الحدفی الفریة

والسب فی الحدیث الخامس عشر .

والی الفضل بن شاذان صحیح فی المشیخه والیه طریقان احدهما حسن و الآخر مجهول فی[ست] .

والی الفضل بن عبد الملك فیه الحسین بن الحسن بن ابان فی [یب] فی باب المیاه فی الحدیث السابع والعشرین والیه صحیح فی باب تطهیر الثیاب فی الحدیث الرابع والاربعین و فی باب احکام فوایت الصلوة فی الحدیث السابع و فی[بص] فی باب السهو فی الرکعتین الاولتین فی الحدیث الثامن والیه حسن فی باب المسنون من الصلوة فی الحدیث الثالث .

والی الفضل بن محمد الاشعری فیه ابن ابی جید والحسن بن علی بن فضال فی [ست] .

والی الفضل بن یونس ضعیف فی[ست] والیه صحیح فی[یب] فی باب الحیض من ابواب الزیادات فی الحدیث العشرین وفی باب تلقین المحتضرین من ابواب الزیادات فی الحدیث الخامس والثمانین و فی باب وجوب الحج فی الحدیث السادس و فی باب الزیادات فی فقه النکاح قریبا من الآخر باربعة احادیث و فی [بص] فی باب الحایض تطهر عند وقت الصلوة فی الحدیث الثانی .

والی فضیل الاعور ضعیف فی[ست].

والی فضیل بن عثمان الصیرفی فیه ابو المفضل عن حمید فی[ست] ~~والیه صحیح فی [ست]~~ والیه صحیح فی[یب] فی باب صفة الوضوء فی الحدیث الحادی عشر وفی باب فضل المساجد فی الحدیث الخامس والستین و فی باب علامة اول شهر رمضان فی الحدیث الرابع عشر و فی[بص] فی باب علامة اول یوم من شهر رمضان فی الحدیث الحادی عشر .

والی الفضیل بن یسار صحیح فی[یب] فی باب فضل الصلوة من ابواب الزیادات فی الحدیث العشرین وفی باب المواقیت من ابواب الزیادات فی الحدیث الخمسین و فی باب کیفیة الصلوة من ابواب الزیادات قریبا من الآخر بثلثة واربعین حدیثا و فی باب ماتجوز الصلوة فیه من اللباس من ابواب الزیادات قریبا من الآخر بخمسة احادیث وفی باب وقت الزکوة فی الحدیث الخامس عشر .

والی فیض بن المختار فیه ابو المفضل عن حمید فی[ست] .

والی فیهس ضعیف فی [ست] .

ولی القاسم بن سلیمان ضعیف فی[ست] والیه صحیح فی[یب] فی باب تلقین المحتضرین من ابواب الزیادات قریبا من الآخر بستة وثلثین حدیثا وفی باب ماتجوز الصلوة فیه من اللباس من ابواب الزیادات فی الحدیث الثانی والاربعین وفی باب علامة اول شهر رمضان قریبا من الآخر بثمانیة احادیث وفی باب سنن الصیام فی الحدیث الاول والثالث .

والی القاسم بن عروة ضعیف فی[ست] والیه صحیح فی[یب] فی باب صفة الوضوء فی الحدیث التاسع والاربعین والسادس والخمسین و فی باب تطهیر الثیاب فی الحدیث الثامن والخمسین وفی باب اوقات الصلوة فی الحدیث الثانی وفی الحدیث التاسع عشر .

والی القاسم بن محمد الأصبهانی ضعیف فی[ست] .

والی القاسم بن محمد الجوهری صحیح فی[ست] .

والی القاسم بن محمد الخلقانی فیه ابو المفضل عن حمید فی[ست] .

والی القاسم بن هشام فیه ابو المفضل

عن حميد فى[ست] .

والى القاسم بن يحيى طريقان احدهما ضعيف والاخر فيه ابن ابى جيد فى [ست] واليه صحيح فى[يب] فى باب الاغسال المفروضات فى الحديث السادس والثلثين وفى باب الاحداث الموجبة للطهارة من ابواب الزياد اب فى الحديث التاسع عشر وفى باب دخول الحمام فى الحديث الثانى وفى باب فضل المساجد فى الحديث الثامن والعشرين و فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات قريبا من الآخر بسبعة وتسعين حديثا

والى قتيبة الاعشى فيه ابو المفضل والقاسم بن اسمعيل فى[ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب بيع المضمون قريبا من الآخر بحديثين وفى باب الذبايح والأطعمة فى الحديث الخامس واليه حسن فى باب احكام الجماعة فى الحديث التاسع والعشرين و فى[بص] فى باب القرائة خلف من تقيدى به فى الحديث الرابع .

والى كردين مسمع ضعيف فى [ست] والى كردين المسمعى صحيح فى[يب] فى باب الصيد والذكاة فى الحديث التاسع والستين .

والى كليب بن معوية صحيح فى[ست] .

والى لوط بن يحيى طريقان احدهما مجهول والاخر فيه احمد بن محمد بن موسى و نصر بن مزاحم فى[ست] .

والى ليث المرادى صحيح فى [يب] فى باب الاحداث الغير الموجبة للطهارة من ابواب الزيادات فى الحديث الحادى والعشرين و فى باب كيفية الصلوة قريبا من الآخر باحد وتسعين حديثا وفى باب البيع بالنقد والنسية فى الحديث التاسع وفى باب القودبين الرجال والنساء فى الحديث الحادى والثلثين وفى[بص] فى باب عدد المرات فى التيمم فى الحديث الرابع .

والى مالك بن انس ضعيف فى[ست] .

والى مالك بن عطية ضعيف فى[ست] واليه صحيح فى[يب] فى باب ماتجوز الصلوة فيه من اللباس من ابواب الزيادات فى الحديث الثالث والسبعين وفى باب الخروج الى الصفا فى الحديث التاسع عشر وفى باب الشفعة فى الحديث التاسع عشر وفى باب الزيادات فى فقه النكاح قريبا من الآخر بتسعة وعشرين حديثا و مرة اخرى بثمانية وعشرين حديثا .

والى المتوكل بن عمر مجهول فى [ست] .

والى المثنى بن الحضرمى ضعيف فى[ست] .

والى المثنى بن راشد فيه ابو المفضل عن حميد فى[ست] .

والى مثنى بن عبد السلام فيه ابو المفضل والقاسم بن اسمعيل فى[ست] واليه موثق فى [يب] فى باب الزيادات فى فقه الحج فى الحديث التاسع والتسعين وفى[بص] فى باب من يحج عن غيره هل يلزمه ان يذكره عند المناسك ام لا من ابواب الزيادات فى الحديث الآخر .

والى المثنى بن الوليد رواه مرسلا عن الحسن بن على الخزاز وطريق آخر ضعيف فى[ست] والى المثنى الحناط صحيح فى[يب] فى باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة قريبا من الآخر باربعة احاديث و فى باب الاغسال المفروضات فى الحديث الثامن والى المثنى بن الوليد الحناط صحيح فى باب الاستخاره للنكاح فى الحديث الاول و فى باب ميراث الاخوة والاخوات فى الحديث الخامس وفى[بص] فى باب ان الاخوة والاخوات على اختلاف انسابهم

لايرثون فى الحديث الخامس والسادس .

والى محمد بن احمد ضعيف فى المشيخة و[ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات قريبا من الآخر بثمانية عشر حديثا وفى باب صفة الاحرام قريبا من الآخر بثلثة احاديث و فى باب ما يجب على المحرم اجتنابه فى الحديث الحادى والاربعين وفى باب الصيد والذكاة فى الحديث التسعين و فى [بص] فى باب من احق بالصلوة على المراة فى الحديث الثانى .

والى محفوظ بن نصر فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست] .

والى محمد بن ابراهيم بن يوسف صحيح فى [ست] .

والى محمد بن ابى اسحق ضعيف فى [ست] .

والى محمد بن ابى حمزة ضعيف فى فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة فى الحديث السادس والسبعين و فى باب حكم الجنابة فى الحديث السبعين و فى باب تطهير المياه فى الحديث السابع عشر و فى باب الاغسال من ابواب الزيادات فى الحديث التاسع عشرو فى باب اوقات الصلوة فى الحديث الحادى والخمسين.

والى محمد بن ابى الصهبان فيه ابن ابى جيد فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب العمل فى ليلة الجمعة ويومها من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى فى الحديث الثالث والاربعين و فى باب فضل المساجد فى الحديث التاسع و فى باب كيفية الصلوة فى الحديث الثالث والخمسين وفى باب عدد النساء قريبا من الآخر باحد وعشرين حديثا و فى [بص] فى باب وقت المغرب فى الحديث الرابع .

والى محمد بن ابى عبدالله فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست] واليه صحيح فى باب ميراث الأولاد فى الحديث الثانى .

والى محمد بن ابى عمير ثلث طرق حسنات فى المشيخة و[ست] والى نوادره طريقان احدهما فيه ابو المفضل عن حميد والآخر فيه ابو القاسم جعفر بن محمد الموسوى فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب حكم الجنابة فى الحديث العشرين والثانى والعشرين و فى باب تطهير المياه فى الحديث الثالث عشر و فى باب تطهير الثياب فى الحديث العشرين و فى باب صفة الوضوء من ابواب الزيادات فى الحديث الرابع .

والى محمد بن احمد بن ابى الثلج صحيح فى [ست] .

والى محمد بن احمد بن داود صحيح فى المشيخة و[ست] .

والى محمد بن احمد بن عبدالله بن قضاعة صحيح فى [ست] .

والى محمد بن احمد العلوى صحيح فى [يب] فى باب التيمم فى الحديث الثامن والعشرين وفى باب المياه من ابواب الزيادات فى الحديث الثامن عشر وفى باب الصبيان متى يؤمرون بالصلوة فى الحديث الرابع وفى باب الصلوة فى السفر من ابواب الزيادات قريبا من الآخر باثنين وعشرين حديثا وفى باب فضل المساجد فى الحديث الثالث .

والى محمد بن احمد بن محمد بن الحرث ضعيف فى [ست] .

والى محمد بن احمد بن يحيى بن عمران الاشعرى صحيح فى المشيخة و[ست] .

والى محمد بن ادريس الحنظلى فيه ابن ابى جيد فى [ست] .

والی محمد بن اسحق بن عمار ضعیف وطریق آخر فیه ابو المفضل والقاسم بن اسمعیل فی[ست] والی محمد بن اسحق صحیح فی[یب] فی باب تلقین المحتضرین من ابواب الزیادات قریبا من الآخر بعشرة احادیث وفی باب احکام الجماعة فی الحدیث الاربعین والی محمد بن اسحق بن عمار صحیح فی باب الصلوة فی السفر فی الحدیث الآخر وفی باب البیع بالنقد والنسیة فی الحدیث السادس والعشرین وفی باب من احل الله نکاحه من النساء فی الحدیث السادس

والی محمد بن اسلم الجبلی صحیح فی [ست] والمشیخة .

والی محمد بن اسمعیل الذی یروی عن الفضل بن شاذان صحیح فی [یب] فی باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة فی الحدیث السادس والاربعین وفی باب صفة الوضوء فی الحدیث الثالث والسابع عشر والخامس والستین والتسعین .

والی محمد بن اسمعیل بن بزیع حسن فی المشیخة و[ست] وطریقان آخران فیه ابن ابی جید فی[ست] والیه صحیح فی[یب] فی باب صفة الوضوء فی الحدیث الثامن والسبعین و فی باب حکم الجنابة فی الحدیث الثانی وفی الحدیث التاسع عشر وفی باب تطهیر المیاه فی الحدیث الخامس والثلثین و فی باب تطهیر الثیاب فی الحدیث الثانی والتسعین .

والی محمد بن اسمعیل الجعفری فیه ابو المفضل عن حمید و فیه ابو العباس ایضا فی [ست] .

والی محمد بن اورمة فیه ابن ابی جید فی[ست] والیه موثق فی[یب] فی باب وصیة الانسان لعبده قریبا من الآخر بخمسة عشر حدیثا وفی[بص] فی باب من اوصی فقال حجوا عنی مبهما فی الحدیث الأول .

والی محمد بن بشر فیه ابو المفضل و محمد بن احمد بن رجا فی[ست] .

والی محمد بن بشیر ضعیف فی [ست] والیه صحیح فی[یب] فی باب النذور قریبا من الآخر بسبعة احادیث وفی [بص] فی باب انه لا نذر فی معصیة فی الحدیث الآخر.

والی محمد بن بکر فیه ابو المفضل عن حمید فی[ست] .

والی محمد بن بکر الازدی فیه ابو المفضل عن حمید فی[ست] والی محمد بن بکر صحیح فی[یب] فی باب علامة اول شهر رمضان فی الحدیث التاسع عشر والیه موثق فی[بص] فی باب میراث الاولی من ذوی الارحام.

والی محمد بن بندار فیه ابن ابی جید فی[ست] .

والی محمد بن جریر الطبری ابی جعفر مجهول فی[ست] .

والی محمد بن جعفر الاسدی صحیح فی[ست] .

والی محمد بن جمیل بن صالح ضعیف فی[ست] .

والی محمد بن حسان الرازی فیه ابن ابی جید فی[ست] والیه صحیح فی[یب] فی باب کیفیة الصلوة قریبا من الآخر بثمانیة وثمانین حدیثا و فی باب الاذان والاقامة من ابواب الزیادات فی الحدیث الثانی والثلثین و فی باب فضل المساجد فی الحدیث الرابع والثامن عشر وفی باب ثواب الصیام فی الحدیث الثانی.

والی محمد بن الحسن بن جمهور طریقان فی احدهما احمد بن الحسین بن سعید وهو مشترک بین الضعیف والمجهول والآخر مجهول فی[ست] .

والی محمد بن الحسن بن شمون ضعیف فی[ست] والیه صحیح فی[یب]فی باب من الیه الحکم فی الحدیث السادس .

والی محمد بن الحسن الصفار صحیح فی المشیخة و[ست] .

والی محمد بن الحسن بن الولید صحیح فی المشیخة و [ست] .

والی محمد بن الحسین بن ابی الخطاب فیه ابن ابی جید فی [ست] و الیه صحیح فی[یب]فی باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة فی الحدیث الحادی والثلثین والحادی والثمانین وفی باب صفة الوضوء فی الحدیث الثلثین والسادس والثمانین وفی باب حکم الجنابة فی الحدیث الحادی والاربعین .

والی محمد بن الحسین الصایغ فیه ابوالمفضل عن حمید فی[ست] .

والی محمد بن حکیم ضعیف فی[ست] و الیه صحیح فی[یب] فی باب المواقیت من ابواب الزیادات فی الحدیث السابع والسبعین وفی باب تفصیل فرایض الحج فی الحدیث الثلثین و فی باب عدد النساء فی الحدیث الخامس والاربعین والسادس والاربعین والثامن والسبعین .

والی محمد بن حماد فیه احمد بن محمد بن یحیی فی[ست] والی محمد بن حماد بن زید صحیح فی[یب]فی باب فضل الصلوة من ابواب الزیادات فی الحدیث الثانی و فی باب کیفیة الصلوة من ابواب الزیادات فی الحدیث الحادی عشر والخامس عشر والی محمد بن حماد الکوفی صحیح فی باب صلوة الکسوف من ابواب الزیادات فی الجزء الثانی فی الحدیث الآخر و فی[بص]فی باب الجهر ببسم الله الرحمن الرحیم فی الحدیث الرابع .

والی محمد بن حمران بن اعین ضعیف فی[ست] والی محمد بن حمران صحیح فی[یب] فی باب التیمم من ابواب الزیادات فی الحدیث الثانی وفی باب کیفیة الصلوة قریبا من الآخر بعشرین حدیثا وفی باب حکم الظهار قریبا من الآخر بثلثة احادیث وفی باب القود بین الرجال والنساء قریبا من الاخر باثنی عشر حدیثا وفی [بص] فی باب جواز اکل لحوم الاضاحی بعد الثلثة ایام فی الحدیث الثالث .

والی محمد بن خالد ضعیف فی[ست] .

والی محمد بن خالد الاحمسی فیه ابوالمفضل عن حمید فی[ست] والی ابی جعفر محمد الاحمسی صحیح فی[یب]فی باب الطواف فی الحدیث السابع والسبعین .

والی محمد بن خالد البرقی ضعیف المشیخة و[ست] والیه صحیح فی[یب]فی باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة فی الحدیث التاسع و فی باب حکم الحیض فی الحدیث الثالث والستین و فی باب تطهیر الثیاب فی الحدیث التاسع والعشرین و فی باب تلقین المحتضرین قریبا من الآخر بثلثة عشر حدیثا و فی الحدیث الآخر .

والی محمد بن خالد الطیالسی فیه احمد بن محمد بن یحیی فی[ست] والیه صحیح فی[یب] فی باب الصلوة فی السفر من ابواب الزیادات فی الحدیث الاربعین وفی باب صلوة المضطر فی الحدیث التاسع والعشرین و فی باب الغدو الی عرفات قریبا من الآخر باربعة احادیث وفی باب الوکالات فی الحدیث الاول و فی [بص] فی باب من یجب علیه التمام فی السفر فی الحدیث الثامن .

والی محمد بن الخلیل بن راشد فیه ابوالمفضل عن حمید فی[ست] .

والی محمد بن الریان بن الصلت صحیح فی[ست] .

والی محمد بن زاید الخزاز فیه ابو المفضل عن حمید فی [ست] .

والی محمد بن سالم بن ابی سلمة مجهول فی [ست] والی محمد بن سالم صحیح فی [یب] فی باب تلقین المحتضرین من ابواب الزیادات فی الحدیث الرابع والثانی والسبعین وفی باب الصلوة علی الاموات فی آخر کتاب الصلوة فی الحدیث السادس وفی باب العمل فی لیلة الجمعة و یومها فی الجزء الثانی فی الحدیث الحادی والاربعین وفی[بص]فی باب موضع الوقوف من الجنازة فی الحدیث الآخر.

والی محمد بن سکین فیه ابو المفضل عن حمید فی[ست]والیه حسن فی[یب] فی باب التیمم فی الحدیث الثالث والیه موثق فی[بص] فی باب ان ولد الولد یقوم مقام الولد فی الحدیث الرابع .

والی محمد بن سلیمان الدیلمی ضعیف فی[ست] والیه صحیح فی[یب]فی باب الدیون واحکامها فی الحدیث العاشر وفی باب فضل التجارة فی الحدیث السابع والسبعین و فی باب الوصیة لاهل الضلال فی الحدیث السادس وفی[بص]فی باب کراهیة مبایعة المضطر فی الحدیث الثانی وفی باب من اوصی بشیء فی سبیل الله فی الحدیث الأول .

والی محمد بن سنان صحیح فی المشیخة و[ست] .

والی محمد بن سهل فیه ابن ابی جید فی[ست] والیه صحیح فی[یب]فی باب الاغسال المفروضات فی الحدیث الحادی والثلثین و فی باب الاغسال من ابواب الزیادات قریبا من الآخر بحدیثین و فی باب کیفیة الصلوة فی الحدیث السبعین وفی باب احکام السهو فی الحدیث الثالث والستین وفی باب العمل فی لیلة الجمعة ویومها فی الحدیث الثامن عشر .

والی محمد بن شریح فیه ابو المفضل عن حمید والیه طریق آخر فیه ایضا ابو المفضل عن حمید وطریق آخر کذلك ایضا فی[ست].

والی محمد بن الصباح فیه ابو المفضل عن حمید فی[ست]والیه فیه الحسن بن موسی فی[بص] فی باب دیة من قطع راس المیت فی الحدیث الاول.

والی محمد بن العباس فیه ابو المفضل عن حمید فی[ست] .

والی محمد بن العباس بن علی بن مروان صحیح فی[ست] .

والی محمد بن العباس بن مرزوق فیه ابو المفضل عن حمید فی [ست] .

والی محمد بن عبد الجبار فیه ابن ابی جید فی [ست] والیه صحیح فی[یب] فی باب صفة الاحرام فی الحدیث الخمسین والخامس والخمسین وفی باب دخول مکة فی الحدیث الثانی وفی باب الطواف فی الحدیث الثامن والعشرین وفی باب الحلق فی الحدیث الخامس والعشرین.

والی محمد بن عبد الحمید ضعیف فی[ست] والیه صحیح فی[یب] فی باب حکم الجنابة فی الحدیث الحادی عشر وفی باب المیاه قریبا من الاخر بثلثة احادیث و فی باب تطهیر المیاه فی الحدیث الرابع والثلثین و فی باب تلقین المحتضرین قریبا من الآخر بتسعة احادیث وفی باب التیمم فی الحدیث السادس عشر .

والی محمد بن عبد الله بن جعفر الحمیری صحیح فی[ست] .

والی محمد بن عبد الله الحضرمی مرسل ومجهول فی[ست].

والی محمد بن عبد الله بن المطلب

الشيبانى صحيح فى[ست] .

والى محمد بن عبدالله المكى فيه ابوالمفضل عن حميد فى[ست] والى ابى على محمد بن عبدالله بن ابى ايوب المكى صحيح فى[يب] فى باب ماتجوز الصلوة فيه من اللباس فى الحديث الخامس والستين .

والى محمد بن عبدالله بن مهران ضعيف فى[ست] .

والى محمد بن عصام فيه ابوالمفضل و محمد بن احمد بن رجا فى[ست] .

والى محمد بن على بن الحسين بن بابويه صحيح فى المشيخه و[ست] .

والى محمد بن على الحلبى ضعيف فى[ست] واليه صحيح فى[يب] فى باب حكم الجنابة فى الحديث الثامن والسبعين ومرة اخرى فيه قريبا من الآخر بثلثة عشر حديثا و فى باب التيمم من ابواب الزيادات قريبا من الاخر بسبعة احاديث و فى باب أوقات الصلوة فى الحديث التاسع والخمسين وفى باب النوادر فى الجهاد فى الحديث الثامن عشر .

والى محمد بن على الشلمغانى صحيح فى [ست] .

والى محمد بن على الصيرفى فيه محمد بن على ماجيلويه فى[ست] .

والى محمد بن على الطلحى ضعيف فى[ست] .

والى محمد بن على بن عيسى فيه احمد بن زكريا وهو ضعيف وعتقويه وهو مجهول فى [ست] .

والى محمد بن على بن الفضل فيه جماعة فى المشيخه واليه صحيح فى[ست] .

والى محمد بن على بن محبوب صحيح فى المشيخه و[ست] .

والى محمد بن على المنقرى ضعيف فى [ست] .

والى محمد بن على الهمذانى ضعيف فى[ست] .

والى محمد بن عمر الجرجانى ضعيف فى[ست] .

والى محمد بن عمر الزيات فيه ابن ابى جيد فى [ست] والى محمد بن عمرو بن سعيد الزيات صحيح فى[يب] فى باب الحيض من ابواب الزيادات قريبا من الآخر باربعة احاديث والى محمد بن عمر الزيات حسن فى [بص] فى باب وقت قضاء مافات من النوافل فى الحديث الثالث .

والى محمد بن عمر الزيدى ضعيف فى[ست] .

والى محمد بن عمر بن سلم صحيح فى[ست] .

والى محمد بن عمر بن عبدالعزيز الكشى صحيح فى [ست] .

والى محمد بن عمر بن يزيد فيه ابن ابى جيد و محمد بن عبدالحميد فى[ست] واليه صحيح فى[يب] فى باب اوقات الصلوة فى الحديث الخامس والاربعين و فى باب كيفية الصلوة قريبا من الاخر باحدوستين حديثا وفى باب الحلق فى الحديث الاول والرابع والعشرين وفى باب زيارة البيت فى الحديث الثامن .

والى محمد بن عيسى الطلحى مجهول فى[ست] .

والى محمد بن عيسى اليقطينى صحيح فى[ست] .

والى محمد بن غورك فيه ابوالمفضل عن حميد فى[ست] .

والى محمد بن الفضيل فيه ابوالمفضل

عن حمید فی[ست] .

والی محمد بن الفضیل الازرق فیه ابن ابی جید فی[ست] والی محمد بن الفضیل صحیح فی[یب]فی باب حکم الجنابة فی الحدیث الحادی عشر وفی باب الحیض من ابواب الزیادات فی الحدیث الحادی والسبعین والی محمد بن الفضیل عن ابی الصباح الکنانی صحیح فی باب احکام السهو قریبا من الآخر بثمانیة احادیث وفی باب الاذان والاقامة من ابواب الزیادات فی الحدیث العاشر و فی باب صلوة العیدین فی الحدیث الحادی عشر و کثیرا والی محمد بن الفضیل الکوفی صحیح فی باب فضل الصلوة فی الحدیث الثامن والعشرین .

والی محمد بن الفیض (العیص خ) صحیح فی[یب]فی باب تفصیل احکام النکاح فی الحدیث الثالث عشر .

والی محمد بن القاسم ضعیف فی[ست].

والی محمد بن القاسم بن بشار صحیح فی[ست] .

والی محمد بن القاسم بن الفضیل صحیح فی[یب] فی باب زکوة اموال الاطفال فی الحدیث الخامس عشر وفی باب البینات فی الحدیث الثامن والتسعین وفی کتاب المکاسب فی الحدیث الخامس والستین وفی باب الایمان والاقسام فی الحدیث الحادی والسبعین و فی [بص]فی باب میراث الزوجة اذا لم یکن وارث غیرها فی الحدیث السادس .

والی محمد بن القاسم بن المثنی فیه ابو المفضل عن حمید فی [ست] .

والی محمد بن قیس ضعیف[ست] .

والی محمد بن قیس البجلی حسن و طریق آخر ضعیف والی رسالة ابی جعفر الثانی علیه السلام مجهول فی[ست]والی محمد بن قیس صحیح فی[یب] فی باب زکوة الغنم فی الحدیث الثانی وفی باب علامة اول شهر رمضان فی الحدیث الثانی عشر وفی باب نیة الصیام فی الحدیث السابع وفی باب حکم الساهی والغالط فی الصیام فی الحدیث الثانی وفی باب الزیادات فی القضایا والاحکام قریبا من الآخر بستة احادیث .

والی محمد بن مارد ضعیف فی[ست] والیه صحیح فی[یب] فی باب من الزیادات فی فقه النکاح قریبا من الآخر بثلثه وثلثین (١) حدیثا وفی باب وصیة الانسان لعبده فی الحدیث الخامس والثلثین .

والی محمد بن محمد بن النعمان روی عنه بلا واسطة فی[ست] و[یب] و[بص] .

والی محمد بن مرازم بن حکیم ضعیف فی[ست] والی محمد بن مرازم صحیح فی[یب] فی باب علامة اول شهر رمضان قریبا من الآخر بخمسة احادیث وفی باب فضل التجارة فی الحدیث الخامس والأربعین وفی [بص]فی باب حکم الهلال اذا غاب قبل الشفق فی الحدیث الثانی .

والی محمد بن مروان الذهلی فیه ابو المفضل عن حمید فی[ست] .

والی محمد بن مروان صحیح فی[یب] فی باب تلقین المحتضرین من ابواب الزیادات فی الحدیث التاسع والستین و فی باب الاذان والاقامة فی الحدیث الخامس عشر و فی باب ما تجوز الصلوة فیه من اللباس من ابواب الزیادات قریبا من الآخر باربعة عشر حدیثا و فی باب الذبایح و الاطعمة قریبا من الآخر بتسعین حدیثا وفی [بص]فی باب الرجل یموت فی السفر ولیس معه رجل فی الحدیث الثالث .

والی محمد بن مسعود فیه ابو المفضل والقاسم بن اسمعیل فی[ست] .

١ – وستین نسخه

والى محمد بن مسعود العياشى ضعيف فى المشيخه واليه فيه ابو المفضل وابنه جعفر بن محمد فى [ست].

والى محمد بن مسلم صحيح فى [يب] فى باب كيفية الصلوة فى الحديث المائة والحادى والعشرين والمائة والسابع والاربعين وقريبا من الآخر بخمسه وستين حديثا و فى باب صفة الاحرام فى الحديث السابع والخمسين وفى باب الطواف فى الحديث الثانى والخمسين وكثيرا.

والى محمد بن همام الاسكافى فيه ابو المفضل فى [ست] والى ابى على محمد بن همام صحيح فى [يب] فى باب الدعا بين الركعات فى الحديث الثامن عشر والى محمد بن همام صحيح فى باب علامة اول شهر رمضان فى الحديث الحادى والاربعين والى محمد بن همام بن سهيل صحيح فى باب الزيادات فى فقه الحج فى الحديث المائة والحادى والاربعين وفى [بصر] فى باب انه يستحب اتمام الصلوة فى حرم الكوفة والى محمد بن همام صحيح فى [يب] فى باب فضل زيارة مولانا امير المومنين عليه السلام فى الحديث الثالث.

والى محمد بن الهيثم التميمى ضعيف فى [ست] والى محمد بن هيثم صحيح فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات قريبا من الآخر بعشرة احاديث والى محمد بن الهيثم التيمى صحيح فى باب الزيادات فى فقه الحج فى الحديث الثلثين والى محمد بن هيثم صحيح فيه قريبا من الآخر بثلثة عشر حديثا وفى باب الذبايح والاطعمة قريبا من الآخر بستة وثلثين حديثا.

والى محمد بن يحيى الخثعمى فيه ابو المفضل عن حميد وطريق آخر ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب تفصيل فرايض الحج فى الحديث الثامن والعشرين والتاسع والعشرين وفى باب البينات فى الحديث الخامس والسبعين وفى باب النذور فى الحديث الحادى والعشرين وفى باب الذبايح والاطعمة فى الحديث التاسع والستين.

والى محمد بن يحيى الخزاز صحيح فى [يب] فى باب العمل فى ليلة الجمعة ويومها فى الحديث الرابع والعشرين وفى باب البينات فى الحديث السابع والسبعين.

والى محمد بن يحيى الصيرفى ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب ماتجوز الصلوة فيه من اللباس من ابواب الزيادات فى الحديث الحادى عشر وفى باب الكفارة عن خطاء المحرم قريبا من الآخر بثمانية وعشرين حديثا وفى باب الديون واحكامها فى الحديث الخمسين و فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات فى الحديث المائة والثامن والعشرين.

والى محمد بن يحيى العطار صحيح فى المشيخة.

والى محمد بن يحيى المعاذى صحيح فى [يب] فى باب ماتجوز الصلوة فيه من اللباس من ابواب الزيادات قريبا من الآخر باحد عشر حديثا وفى باب احكام السهو فى الحديث الحادى والثلثين.

والى محمد بن يعقوب صحيح فى المشيخة و [ست].

والى مرازم بن حكيم ضعيف فى [ست] والى مرازم صحيح فى [يب] فى باب علامة اول شهر رمضان قريبا من الآخر بخمسة احاديث والى مرازم بن حكيم صحيح فى باب الأحرام للحج فى الحديث الثالث عشر و فى [بص] فى باب الوقت الذى يلحق الانسان فيه المنعة فى الحديث الثالث وفى باب الرجل يزنى بالمرأة هل تحل لابيه اولابنه ان يتز وجها فى

الحديث السادس والى مرازم صحيح فى باب تحريم شرب الفقاع فى الحديث الحادى عشر .

والى مروان بن مسلم موثق فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب صلوة العراة فى الحديث الرابع والى مروان صحيح فى باب الشهداء واحكامهم فى الحديث الرابع واليه حسن فى باب من الزيادات فى الوصايا فى الحديث الثالث عشر .

والى مروك بن عبيد ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة فى الحديث الثانى والثلثين والثالث والثلثين وفى باب احكام الجماعة فى الحديث السبعين والسابع والسبعين وفى باب فضل المساجد قريبا من الآخر باثنين وخمسين حديثا .

والى مسعدة بن زياد فيه هرون بن مسلم فى [ست] .

والى مسعدة بن صدقه فيه هرون بن مسلم فى [يب] كثيرا .

والى مسعدة بن اليسع فيه هرون بن مسلم فى [ست] .

والى مسمع بن عبد الملك صحيح فى [يب] فى باب الافاضة من عرفات فى الحديث الرابع و فى باب الذبح فى الحديث الحادى والستين والمائة والسادس والثلثين وفى [بص] فى باب اقل مايجزى من التسبيح فى الركوع والسجود فى الحديث الخامس والى مسمع بن ابى مسمع صحيح فى باب النهى عن بيع العذرة فى الحديث الثالث والى مسمع كردين صحيح فى باب دية من قطع راس الميت فى الحديث الرابع .

والى المشمعل بن سعد فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست] واليه موثق فى [يب] فى باب ميراث من علا من الآباء فى الحديث السادس وفى [بص] فى باب ميراث الجد مع كلالة الاب فى الحديث الخامس .

والى مصعب بن سلام فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست] .

والى المطلب بن زياد ضعيف فى [ست] .

والى مظفر بن محمد صحيح فى [ست]

والى معاذ بن ثابت صحيح فى [ست].

والى المعافا بن عمران مرسل ومجهول فى [ست] .

والى معوية بن حكيم ضعيف والى كتاب الطلاق و كتاب الحيض و كتاب الفرايض مجهول فى [ست] واليه ضعيف فى الفرايض و غيرها فى المشيخة واليه صحيح فى [يب] فى باب التيمم فى الحديث السادس والتاسع عشر والخامس والعشرين و فى باب تطهير الثياب فى الحديث الثالث والثلثين وفى باب الحيض من ابواب الزيادات فى الحديث الخامس .

والى معوية بن شريح ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب كيفية الصلوة فى الحديث المائة والثانى والسبعين و فى باب زكوة الحنطة فى الحديث الثامن وفى [بص] فى باب المقدار الذى يجب فيه الزكوة من الحنطة فى الحديث الخامس و اليه فيه محمد بن قولويه فى باب حكم الماء اذا ولغ فيه الكلب فى الحديث الثالث و فى [يب] فى باب المياه فى الحديث التاسع والعشرين .

والى معوية بن عمار صحيح فى المشيخة و [ست].

والى معوية بن ميسرة ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] واليه صحيح فى [يب] فى باب الاحداث الموجبة للطهارة فى الحديث السابع والثلثين وفى باب حكم الجنابة قريبا من الآخر بعشرين حديثا و فى باب التيمم فى الحديث

الثامن والثلثين وفى [بص] فى باب انشاد الشعر من ابواب ماينقض الوضوء فى الحديث الاول وفى باب وجوب الاستبراء من الجنابة بالبول فى الحديث الخامس و فى باب ان المتيمم اذا وجد الماء فى الحديث السابع .

والى معوية بن وهب البجلى صحيح واليه طريق آخر حسن فى [ست].

والى معوية بن وهب بن جبلة فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست] .

والى معوية بن وهب بن الفضال فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست] .

والى معوية بن وهب الميثمى فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست] .

والى المعلى بن محمد البصرى ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب حكم الحيض فى الحديث التاسع والعشرين و فى باب تطهير الثياب فى الحديث الثانى عشر والحادى والستين وفى باب كيفية الصلوة قريبا من الآخر بخمسة وثلثين حديثا وفى باب ماتجوز الصلوة فيه من اللباس من ابواب الزيادات فى الحديث الخامس عشر .

والى المعلى بن موسى فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست] .

والى معمر بن خلاد ضعيف واليه طريق آخر فيه ابن ابى جيد والى كتاب الزهد فيه محمد بن جعفر الرزاز فى [ست] و قد بينا فى ترجمة محمد بن ابى عبدالله و غيره ان محمد بن جعفر الرزاز متحد معه واليه صحيح فى [يب] فى باب صفة الوضوء فى الحديث الثانى عشر وفى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات فى الحديث المائة والثالث عشر وفى باب الزيادات بعد باب الاجارات فى الحديث الثالث والثلثين و فى باب اختيار الازواج فى الحديث العشرين و فى باب السنة فى عقود النكاح فى الحديث الثانى والثلثين .

والى معن بن عبدالسلام فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست] .

والى المفضل بن صالح ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين فى الحديث التاسع والستين و كثيرا .

والى المفضل بن عمر الى وصيته ضعيف والى كتابه مجهول فى [ست] واليه موثق فى [يب] فى باب المواقيت من ابواب الزيادات فى الحديث الاربعين وفى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات قريبا من الآخر باحد عشر حديثا .

والى المنخل بن جميل ضعيف وطريق آخر رواه مرسلا عن حميد فى [ست] .

والى المنذر بن جيفر ضعيف فى [ست].

والى منصور بن حازم صحيح فى المشيخة و[ست].

والى منصور بن العباس ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب احكام السهو من ابواب الزيادات فى الحديث التاسع عشر .

والى منصور بن يونس ضعيف فى [ست] و اليه صحيح فى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات قريبا من الآخر بتسعة واربعين حديثا وفى باب مايفسد الصيام فى الحديث الثانى و فى باب البيع بالنقد والنسية فى الحديث الرابع وفى باب الأجارات فى الحديث الثانى والعشرين و فى [بص] فى باب ان البول والغايط والريح يقطع الصلوة فى الحديث الاول .

والى موسى بن ابراهيم مجهول فى [ست] .

والى موسى بن ابى حبيب فيه المفضل

عن حمید فی [ست] .

والی موسی بن اسمعیل مرسل فی [ست] و الیه صحیح فی [یب] فی باب صفة الوضوء فی الحدیث السابع والخمسین و فی [بص] فی باب عدد مرات الوضوء فی الحدیث التاسع.

والی موسی بن بکر فیه ابن ابی جید و ابراهیم بن هاشم وطریق آخر مرسل فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب فرض صلوة السفر فی الحدیث الرابع وفی باب اوقات الصلوة فی الحدیث العشرین و مرة اخری فیه قریبا من الآخر بتسعة عشر حدیثا وفی باب تفصیل ماتقدم ذکره فی الصلوة فی الحدیث المائة والخامس والعشرین وفی باب احکام السهو فی الصلوة فی الحدیث الرابع .

والی موسی بن جعفر البغدادی صحیح فی [ست] .

والی موسی بن سابق فیه ابوالمفضل و ابومحمد الحسن بن علی السعدی فی [ست] .

والی موسی بن سعدان فیه ابن ابی جید فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب التیمم من ابواب الزیادات فی الحدیث الخامس عشر وفی باب العمل فی لیلة الجمعة ویومها من ابواب الزیادات فی الجزء الثانی فی الحدیث الخامس و فی باب صلوة الخوف من ابواب الزیادات فی الجزء الثانی فی الحدیث الآخر وفی باب الدیون و احکامها فی الحدیث التاسع والثلثین و فی باب من الزیادات فی القضایا والاحکام فی الحدیث الخامس والخمسین .

والی موسی بن طلحة ضعیف فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب الصلوة علی الاموات فی آخر کتاب الصلوة فی الحدیث الاربعین وفی [بص] فی باب المواضع التی یصلی فیها علی المیت فی الحدیث الثالث .

والی موسی بن عامر صحیح فی [ست].

والی موسی بن عمر مجهول فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب حکم الجنابة فی الحدیث السادس والستین و فی باب المیاه من ابواب الزیادات فی الحدیث الحادی والعشرین وفی باب کیفیة الصلوة فی الحدیث الثانی والتسعین والی موسی بن عمر بن بزیع صحیح فی باب ما تجوز الصلوة فیه من اللباس فی الحدیث التاسع والاربعین والی موسی بن عمر صحیح فی [بص] فی باب وقت المغرب قریبا من الآخر بثمانیة احادیث.

والی موسی بن عمر بن یزید فیه احمد بن محمد بن یحیی فی [ست] .

والی موسی بن عمر بن یزید الصیقل صحیح فی [یب] فی باب التیمم فی الحدیث الاربعین وفی باب الکفارة عن خطاء المحرم قریبا من الآخر باثنین و ستین حدیثا والی موسی بن عمر بن یزید صحیح فی باب احکام السهو من ابواب الزیادات فی الحدیث الآخر وفی [بص] فی باب کراهیة المئزر فوق القمیص فی الحدیث الرابع .

والی موسی بن القاسم صحیح فی المشیخة و [ست] .

والی موسی النمیری فیه ابوالمفضل عن حمید فی [ست] و الیه صحیح فی [یب] فی باب تلقین المحتضرین فی الحدیث السادس والتسعین والی موسی بن اکیل النمیری صحیح فی باب تلقین المحتضرین من ابواب الزیادات فی الحدیث الثانی والتسعین والثالث والتسعین والیه حسن و موثق فیه فی الحدیث المائة والتاسع عشر والیه صحیح فیه قریبا من الاخر بخمسة واربعین حدیثا .

والی موسی بن یزید ضعیف فی [ست].

والى ناصح البقال فيه ابو المفضل والقاسم بن اسمعيل فى [ست] .

والى نشيط بن صالح ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة فى الحديث الثالث والثلثين وفى باب فضل المساجد فى الحديث المائة والثامن وفى [بص] فى باب مقدار مايجزى من الماء فى الاستنجاء من البول فى الحديث الثانى واليه حسن فيه فى الحديث الأول فى [يب] فى باب الاحداث الموجبة للطهارة فى الحديث الثانى والثلثين .

والى نصر بن مزاحم ضعيف وطريق آخر فيه ابو المفضل و يونس بن على العطار و هو مجهول فى [ست] .

والى النضر بن سويد صحيح فى المشيخه و[ست].

والى نوح ابى اليقظان فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست] .

والى وصية محمد بن الحنفية مرسل فى [ست] .

والى الوليد بن العلا الوصافى ضعيف فى [ست] .

والى وهب بن عبدربه ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب ماتجوز الصلوة فيه من اللباس من ابواب الزيادات فى الحديث الثالث والعشرين و فى باب الزيادات فى فقه الحج فى الحديث السادس والثمانين وفى باب عدد النساء فى الحديث المائة والتاسع والعشرين وفى باب السرارى وملك الأيمان فى الحديث الرابع والثلثين وفى [بص] فى باب الرجل يصلى فى ثوب فيه نجاسة من ابواب تطهير الثياب فى الحديث السابع .

والى وهب بن محمد فيه احمد بن محمد بن يحيى فى [ست] .

والى وهب بن وهب صحيح فى المشيخة و[ست] والى كتاب مولد امير المومنين عليه السلام ضعيف فى [ست] .

والى وهب بن حفص فيه ابن ابى جيد فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين فى الحديث الحادى والسبعين وفى باب المياه من ابواب الزيادات فى الحديث الحادى والعشرين و فى باب تطهير الثياب من ابواب الزيادات فى الحديث الرابع عشر و فى باب احكام السهو فى الحديث الآخر وفى باب فضل الصلوة من ابواب الزيادات فى الحديث السادس .

والى هرون بن الجهم فيه ابن ابى جيد فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب الولادة والنفاس فى الحديث السابع والاربعين و فى كتاب المكاسب فى الحديث المائة و الرابع والخمسين وفى باب الذبايح والاطعمة فى الحديث المائة والستين و فى باب ضمان النفوس فى الحديث الرابع .

والى هرون بن حمزة الغنوى مرسل فى [ست] واليه فيه يزيد بن اسحق فى [يب] فى باب الصلوة فى السفينه فى الحديث الآخر و فى باب صلوة العيدين من ابواب الزيادات فى الجزء الثانى فى الحديث العاشر وفى الحديث العشرين و فى باب علامة أول شهر رمضان فى الحديث الثانى والعشرين والتاسع والثلثين.

والى هرون بن خارجة فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين فى الحديث التاسع والثلثين و فى باب احكام السهو فى الصلوة فى الحديث السابع و الثانى والعشرين و فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات فى الحديث

الثامن والستین وفی [بص] فی باب وضع الابهام علی الارض فی حال السجود فی الحدیث الثانی.

والی هرون بن مسلم فیه ابن ابی جید فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة فی الحدیث الرابع والستین وفی باب المیاه فی الحدیث الاربعین و فی باب تلقین المحتضرین قریبا من الآخر باربعین حدیثا وفی باب ثواب الصیام فی الحدیث الاول و فی باب من اسلم فی شهر رمضان فی الحدیث الثالث.

والی هرون بن موسی التلعکبری فیه جماعة فی [یب] فی باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة فی الحدیث السادس و فی الجماعة الحسین بن عبیدالله الغضایری ذکرنا برهانه فی ترجمة هرون بن موسی والیه صحیح فی باب حکم الحیض فی الحدیث الخامس والخمسین وفی [بص] فی باب وجوب الترتیب فی الاعضاء الاربعة فی الحدیث الاول والیه فیه جماعة فی [یب] فی باب حکم الحیض قریبا من الآخر بستة احادیث و کثیرا.

والی هشام بن الحکم صحیح فی [ست].

والی هشام بن سالم ست طرق فیها ابن ابی جید و طریق آخر مرسل و طریق آخر فیه ابو المفضل عن حمید فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب حکم الجنابة فی الحدیث الحادی والستین والثانی والستین و فی باب التیمم فی الحدیث الثامن والاربعین وفی باب تلقین المحتضرین فی الحدیث التاسع والثلثین وفی باب الاحداث الغیر الموجبة للطهارة من ابواب الزیادات قریبا من الآخر بثلثة احادیث.

والی الهیثم بن ابی مسروق ضعیف فی المشیخة و [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب آداب الأحداث الموجبة للطهارة فی الحدیث الخامس والثانی والثلثین و فی باب الأحداث الموجبة للطهارة من ابواب الزیادات فی الحدیث السادس وفی باب المیاه من ابواب الزیادات فی الحدیث الخامس عشر و فی باب کیفیة الصلوة من ابواب الزیادات قریبا من الآخر بسبعة و خمسین حدیثا.

والی الهیثم بن محمد الثمالی فیه ابو المفضل عن حمید فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب عقود البیع فی الحدیث الثامن و فی [بص] فی باب الرجل یشتری المتاع ثم یدع عند بایعه فی الحدیث الثالث.

والی یاسر الخادم ضعیف فی المشیخة و [ست] و الیه صحیح فی [یب] فی باب کیفیة الصلوة من ابواب الزیادات فی الحدیث المائة والخامس و فی [بص] فی باب السجود علی القطن والکتان فی الحدیث الثالث.

والی یسین الضریر صحیح فی [ست].

والی یحیی بن ابراهیم ابی البلاد ضعیف فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب الایمان والاقسام فی الحدیث الثامن والعشرین.

والی یحیی بن ابی العلا الرازی فیه ابو المفضل والقاسم بن اسمعیل فی [ست] والی یحیی بن ابی العلا صحیح فی [یب] فی کتاب المکاسب فی الحدیث المائة والسادس والخمسین والی یحیی بن ابی العلا موثق فی باب زکوة الذهب فی الحدیث الثانی وفی باب النوادر فی الجهاد فی الحدیث التاسع عشر و فی کتاب المکاسب فی الحدیث الخامس والخمسین وفی باب النذور فی الحدیث الثامن والثلثین.

والی یحیی بن ابی عمران حسن فی [یب] فی باب حدود الزنا فی الحدیث المائة والثانی عشر.

وابی یحیی بن الحجاج مرسل فی [ست]

والیه صحیح فی [یب] فی باب البیع بالنقد والنسیة فی الحدیث السادس عشر ومرة اخری فیه قریبا من الآخر بسبعة احادیث و فی باب بیع الواحد بالاثنین فی الحدیث الثامن والثمانین و فی باب الاجارات فی الحدیث التاسع والعشرین .

والی یحیی بن الحسن له کتاب نسب آل ابی طالب علیه السلام ضعیف فی [ست] .

والی یحیی بن الحسن بن جعفر بن عبیدالله فیه احمد بن محمد بن موسی عن ابن عقدة فی [ست].

والی یحیی بن الحسن العلوی صحیح فی [ست] .

والی یحیی بن زکریا اللؤلؤی فیه محمد بن جعفر الرزازی (الرازی خ) فی [ست] وقد بینا فی ترجمة محمد بن جعفر الاسدی وغیره انه متحد معه فعلی هذا یکون الطریق الیه صحیحا والله اعلم .

والی یحیی بن عبدالحمید مجهول فی [ست] .

والی یحیی بن عبدالرحمن الازرق فیه ابوالمفضل عن حمید وطریق آخر فیه القاسم بن اسمعیل ایضا فی [ست] و الیه صحیح فی [یب] فی باب الخروج الی الصفا فی الحدیث الخامس والاربعین والی یحیی الازرق صحیح فی باب العقود علی الاماء فی الحدیث الرابع والاربعین و فی باب الاقرار فی المرض فی الحدیث السادس والعشرین وفی [بص] فی باب من صام یوم التروية و یوم عرفة هل یجوز ان یضیف الیهما یوما آخر بعد انقضاء ایام التشریق فی الحدیث الثانی .

والی یحیی بن عبدالرحمن بن خاقان حسن فی [یب] فی باب کیفیة الصلوة فی الحدیث الثامن والسبعین .

والی یحیی بن عمران الحلبی صحیح فی [ست] .

والی یحیی بن القاسم مرسل فی [ست] .

والی یحیی اللحام ضعیف فی [ست] و الیه صحیح فی [یب] فی باب العقود علی الاماء فی الحدیث الثالث والاربعین.

والی یحیی بن محمد بن علیم فیه ابو المفضل عن حمید فی [ست] والی یحیی بن محمد صحیح فی [یب] فی باب کیفیة الصلوة فی الحدیث المائة والثالث والستین .

والی یحیی بن هاشم فیه ابوالمفضل عن حمید فی [ست].

والی یحیی بن یحیی الحنفی فیه ابن الزبیر وعلی بن الحسن بن فضال فی [ست] .

والی یزید بن الحسین فیه ابو المفضل عن حمید فی [ست].

والی یزید شعر فیه ابن ابی جید فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب حکم الجنابة فی الحدیث السادس والسبعین و فی باب تطهیر المیاه فی الحدیث الحادی والعشرین وفی باب صلوة السفینة فی الحدیث الآخر و فی باب صلوة العیدین من ابواب الزیادات فی الجزء الثانی فی الحدیث العاشر و فی باب علامة اول شهر رمضان فی الحدیث الحادی والعشرین .

والی یزید بن محمد الثقفی فیه ابو المفضل عن حمید فی [ست] .

والی یعقوب السراج ضعیف فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب کیفیة الصلوة قریبا من الآخر باربعة واربعین حدیثا وفی باب المواقیت من ابواب الزیادات فی الحدیث الثالث والتسعین وفی باب الصلوة فی السفر من ابواب الزیادات فی الحدیث الخامس والتسعین وفی

باب الصلوة فی السفینة من ابواب الزیادات فی الجزء الثانی فی الحدیث السابع وفی باب زکوة مال الغایب فی الحدیث السابع .

والی یعقوب بن شیبة مجهول فی [ست]

والی یعقوب بن یزید فیه ابن ابی جید فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب الاحداث الموجبة للطهارة فی الحدیث الخمسین و فی باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة فی الحدیث الرابع و فی باب صفة الوضوء فی الحدیث السابع وفی باب تطهیر الثیاب قریبا من الآخر باربعة عشر حدیثا و فی باب تلقین المحتضرین فی الحدیث العاشر .

والی یعلی بن حسان فیه ابن ابی جید فی [ست] .

والی یوسف بن ثابت ضعیف فی [ست].

والی یوسف بن عقیل صحیح فی [ست].

والی یونس بن ظبیان فیه ابو المفضل فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب ضروب الحج فی الحدیث الرابع والعشرین وفی [بص] فی باب ان التمتع فرض من نای من الحرم فی الحدیث الآخر والیه موثق فی [یب] فی باب ثواب الحج فی الحدیث السابع .

والی یونس بن عبد الرحمن مجهول والیه طریق آخر حسن کالصحیح وطریق آخر فیه ابو المفضل عن محمد بن جعفر الرزاز فی مشیخة الاستبصار وکذا فی مشیخة [یب] والیه تسعة طرق فیها مجاهیل و طریق آخر فیه ابن ابی جید فی [ست] و الیه صحیح فی [یب] فی باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة فی الحدیث الثانی وفی الحدیث الحادی عشر وفی باب صفة الوضوء فی الحدیث التاسع و فی الحدیث التاسع والعشرین والحادی والستین.

والی یونس بن یعقوب ضعیف فی [ست] و الیه صحیح فی [یب] فی باب آداب الاحداث الموجبة للطهارة فی الحدیث الثالث والسبعین وفی باب حکم الحیض فی الحدیث الثانی والسبعین و فی باب تطهیر الثیاب فی الحدیث الثالث والستین وفی باب الحیض من ابواب الزیادات فی الحدیث الثانی وفی باب تلقین المحتضرین من ابواب الزیادات فی الحدیث السابع والتسعین .

والی ابی احمد البصری فیه ابو المفضل عن حمید فی [ست] .

والی ابی اسمعیل البصری ضعیف فی [ست]

والی ابی اسمعیل الفرا فیه حمید عن القاسم بن اسمعیل وطریق آخر فیه ابو المفضل والقاسم بن اسمعیل فی [ست] .

والی ابی ایوب الانباری ضعیف فی [ست].

والی ابی بدر ضعیف وطریق آخر فیه ابن ابی جید فی [ست] والیه صحیح فی [یب] فی باب الزیادات فی الصیام فی الحدیث الحادی والاربعین .

والی ابی بصیر صحیح فی [یب] فی باب الاحداث الموجبة للطهارة قریبا من الآخر بستة احادیث وفی باب تلقین المحتضرین فی الحدیث الحادی والتسعین وفی الحدیث المائة والثانی والاربعین و فی باب الاغسال من ابواب الزیادات فی الحدیث الأول وفی باب حکم جنابة فی الحدیث الرابع والثلثین .

والی ابی بکر بن ابی شیبة فیه ابو المفضل عن حمید والیه مرسل فیه ابن الحصین ایضا فی [ست] .

والی ابی بلال الأشعری فیه ابو المفضل عن حمید فی [ست] .

والی ابی جریر القمی صحیح فی [یب]

فى باب وجوب الحج فى الحديث السادس والاربعين والى ابى جرير الرواسى صحيح فى[يب]فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات فى الحديث الخامس والستين .

والى ابى جعفر شاه طاق فيه ابو المفضل عن حميد و احمد بن زيد الخزاعى فى[ست].

والى ابى الحسن الليثى فيه ابن ابى جيد وهرون بن مسلم فى[ست] .

والى ابى الحسن النهدى فيه احمد بن محمد بن يحيى فى[ست] .

والى ابى الحسين محمد بن جعفر الاسدى فيه جماعة عن التلعكبرى فى [ست] فى الاسماء و فى الجماعة الحسين بن عبيدالله الغضايرى ذكرنا برهانه فى ترجمة هرون بن موسى التلعكبرى فعلى هذا الطريق اليه صحيح ابوجعفر محمد بن على قال روى لى جماعة من مشايخنا عن ابى الحسين محمد بن جعفر الاسدى فى[يب]فى باب تفصيل ما تقدم ذكره فى الصلوة قريبا من الآخر بثلثة احاديث .

والى ابى الحصين الاسدى فيه ابو المفضل والقاسم بن اسمعيل القرشى فى[ست] وابو الحصين كان بالصاد فى نسختى الفهرست اللتين كانتا عندنا والله اعلم .

والى ابى حفص الرمانى فيه ابو المفضل والقاسم بن اسمعيل و طريق آخر مجهول فى [ست] .

والى ابى حمزة الثمالى فيه ابن ابى جيد فى[ست] .

والى ابى حنيفة سائق الحاج ضعيف فى[ست] .

والى ابى حيون فيه ابن ابى جيد فى [ست] .

والى ابى خالد القماط فيه ابو المفضل عن حميد وطريق آخر ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى[يب] فى باب آداب الاحداث الموجبة الطهارة فى الحديث الخمسين وفى باب الزيادات فى فقه الحج فى الحديث الساتين والسادس والعشرين وفى[بص] فى باب مقدار الماء الذى لم ينجسه شيىء فى الحديث العاشر وفى باب طلاق المعتوة فى الحديث الآخر .

والى ابى داود المسترق فيه ابن الزبير على بن الحسن وطريق آخر فيه ابن ابى جيد و آخر مرسل فى[ست] واليه صحيح فى[يب] فى باب المياه فى الحديث الثالث والرابع و فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات فى الحديث المائة والرابع والستين وفى باب حكم العلاج للصائم فى الحديث العاشر وفى باب بيع الثمار فى الحديث الرابع والعشرين .

والى ابى الربيع الشامى فيه ابن ابى جيد وخالد بن جرير فى [ست] واليه فيه محمد بن اسمعيل عن الفضل بن شاذان فى[يب]فى باب امتعة التجارات فى الزكوة فى الحديث الاول وعلى ما بينا فى ترجمة محمد بن اسمعيل بن بزيع هو محمد بن اسمعيل البرمكى فعلى هذا الطريق اليه صحيح والله اعلم .

والى ابى زيد الرطاب فيه ابن الزبير عن على بن الحسن فى [ست] .

والى ابى سعيد ضعيف فى[ست] .

والى ابى سعيد المكارى فيه ابو المفضل والقاسم بن اسمعيل فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب كيفية الصلوة فى الحديث المائة والسادس والعشرين وفى باب تفصيل ما تقدم ذكره فى الصلوة قريبا من الآخر بسبعة عشر حديثا وفى باب صفة الاحرام فى الحديث الخامس وفى باب الكفارة عن خطاء المحرم فى الحديث المائة والثانى والسبعين وفى[بص]فى باب من

قتل سبعا فى الحديث الآخر.

والى ابى سليمان فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست].

والى ابى سليمان الجبلى ضعيف فى [ست].

والى ابى سليمان الحمار ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب ديات الأعضاء فى الحديث الحادى عشر.

والى ابى شبل فيه ابو المفضل والقاسم بن اسمعيل فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات قريبا من الاخر بستة احاديث.

والى ابى شعيب المحاملى فيه ابن ابى جيد فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب المواقيت فى كتاب الحج فى الحديث الثامن والعشرين وفى [بص] فى باب النوم من ابواب ماينقض الوضوء فى الحديث السادس و اليه موثق فى [يب] فى باب الشركة والمضاربة فى الحديث الثانى والثلاثين وفى باب ميراث من علا من الاباء فى الحديث الثامن والعشرين وفى باب ميراث ابن الملاعنة فى الحديث العشرين.

والى ابى الصباح الكنانى فيه ابن ابى جيد وطريق آخر رواه صفوان بن يحيى عن ابى الصباح فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب احكام السهو فى الحديث الرابع والخمسين والى ابى الصباح صحيح فى باب القرض فى الحديث الثانى عشر و فى باب تفصيل احكام النكاح قريبا من الاخر بحديثين و فى باب التدليس فى النكاح فى الحديث الخامس عشر و فى باب السرارى و ملك الايمان فى الحديث السابع والعشرين.

والى ابى الصباح مولى آل بسام فيه ابو المفضل والقاسم بن اسمعيل فى [ست].

والى ابى الصباح مولى آل سام فيه احمد بن عمر بن كيسبه عن الطاطرى فى [ست].

والى ابى طالب الازدى ضعيف فى [ست].

والى ابى طالب الانبارى صحيح فى المشيخة.

والى ابى طالب البصرى ضعيف فى [ست].

والى ابى العباس البقباق صحيح فى [يب] فى باب فضل شهر رمضان والصلوة فيه فى الحديث الحادى عشر و فى كتاب المكاسب فى الحديث المائة وفى [بص] فى باب من الزيادات فى شهر رمضان فى كتاب الصلوة فى الحديث الخامس وفى باب من له على غيره مال فيجحده فى كتاب المكاسب فى الحديث الثامن واليه موثق فى باب انه لا يجوز العقد على الاماء الآباذن مواليهن فى الحديث الثانى وكثيرا.

والى ابى العباس صاحب عمار بن مروان ضعيف فى [ست].

والى ابى عبد الرحمن الاعرج فيه ابو المفضل والقاسم بن اسمعيل فى [ست].

والى ابى عبد الرحمن العزرمى ضعيف فى [ست].

والى ابى عبد الرحمن المسعودى فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست].

والى ابى عبد الله الجامورانى ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب من الزيادات فى القضايا والاحكام فى الحديث التاسع والى ابى عبد الله الرازى صحيح فى باب الزيادات فى الصيام فى الحديث الثامن والخمسين وفى باب الديون فى الحديث الثانى والاربعين و فى كتاب المكاسب فى الحديث التاسع والسبعين وفى الحديث المائة والثالث والستين.

والى ابى عبدالله الفرا ضعيف فى [ست] واليه حسن فى [يب] فى باب المواقيت من ابواب الزيادات فى الحديث السادس واليه صحيح فى [بص] فى باب من اشترى جارية فاولدها مسروقة فى الحديث الثالث.

والى ابى عبدالله بن محمد ضعيف فى [ست] والى ابى عبدالله صحيح فى [يب] فى باب فضل السحور فى الحديث السابع.

والى ابى عثمان الاحول ضعيف فى [ست].

والى ابى على الحرانى ضعيف فى [ست].

والى ابى عمار الطحان فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست].

والى ابى عمرو بن اخى السكونى فيه احمد بن ابراهيم القرشى او ابراهيم القزوينى على اختلاف النسخ فى [ست].

والى ابى عمر الضرير فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست].

والى ابى غسان الذهلى فيه ابو المفضل عن حميد والقاسم بن اسمعيل واليه طريق آخر فيه حميد عن القاسم بن اسمعيل فى [ست].

والى ابى غسان النهدى فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست].

والى ابى الفرج الاصبهانى صحيح فى [ست].

والى ابى الفرج السندى مجهول فى [ست].

والى ابى الفضل الصابونى مجهول فى [ست] والى ابى الفضل صحيح فى [يب] فى باب العمل فى ليلة الجمعة ويومها فى الحديث الثانى والعشرين وفى [بص] فى باب القرائة فى صلوة الجمعة فى الحديث العاشر.

والى ابى كهمس فيه ابو المفضل والقاسم بن اسمعيل فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب حكم المغمى عليه فى الصيام فى الحديث الثالث عشر واليه موثق فى باب وقت الزكوة فى الحديث السابع وفى [بص] فى باب ان المواقعة بعد الرجعة شرط لمن يريد ان يطلق طلاق العدة فى الحديث التاسع.

والى ابى مالك الجهنى ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات فى الحديث السادس والاربعين وفى باب الذبح فى الحديث الثالث والعشرين.

والى ابى محمد الأسدى صاحب ابى مريم ضعيف فى [ست].

والى ابى محمد الحجال ضعيف فى [ست] وهو عبدالله بن محمد الأسدى الحجال و قد ذكر ناصحة الطريق اليه فى الأسماء مستوفى.

والى ابى محمد الخزاز ضعيف فى [ست].

والى ابى محمد القزارى ضعيف فى [ست].

والى ابى محمد الواسطى ضعيف فى [ست].

والى ابى مخلد السراج فيه ابو المفضل والقاسم بن اسمعيل فى [ست] واليه موثق فى [يب] فى باب بيع المضمون فى الحديث السابع.

والى ابى مريم الانصارى ضعيف و طريق آخر فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب تطهير المياه فى الحديث الثامن عشر وفى باب من اسلم فى شهر رمضان فى الحديث التاسع و فى باب الشهداء واحكامهم فى الحديث الثالث وفى باب السنة

فى عقود النكاح قريبا من الآخر بخمسة احاديث و فى باب الزيادات فى فقه النكاح فى الحديث السابع والخمسين .

والى ابى منصور الزنادى ضعيف فى [ست].

والى ابى هرون السنجى فيه حميد عن القاسم بن اسمعيل فى [ست] .

والى ابى هرون المكفوف مرسل فى [ست] .

والى ابى همام ضعيف فى [ست] و اليه صحيح فى [يب] فى باب فضل الجهاد فى الحديث الرابع وفى باب العيوب الموجبة للرد فى البيع فى الحديث السادس عشر والى ابى همام اسمعيل بن همام صحيح فى باب الزيادات فى فقه النكاح فى الحديث العشرين و فى باب الوصية المبهمة فى الحديث السادس وفى [بص] فى باب وقت المغرب فى الحديث الخامس عشر.

والى ابى يحيى الحناط ضعيف فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب نوافل الصلوة فى السفر فى الحديث التاسع وفى [بص] فى باب نوافل الصلوة فى السفر بالنهار فى الحديث الاول .

والى ابى يحيى المكفوف فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست] .

والى ابى يحيى الواسطى صحيح فى [يب] فى باب حكم الجنابة فى الحديث الحادى والخمسين و فى باب صفة الوضوء من ابواب الزيادات قريبا من الآخر بخمسة احاديث و فى باب دخول الحمام فى الحديث التاسع والثامن والعشرين وقريبا من الآخر بحديثين.

والى ابى يعقوب الجعفى فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست] .

والى ابن ابى اويس مجهول فى [ست].

والى ابن عصام فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست] .

والى الحمانى فيه ابو المفضل عن حميد فى [ست] .

والى الخشاب صحيح فى [يب] فى باب البينتين يتقابلان فى الحديث الاول وفى باب اللعان فى الحديث السادس والعشرين و فى باب الصيد والذكاة قريبا من الاخر بسبعين حديثا.

والى الخيبرى فيه ابن ابى جيد فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب فضل زيارة ابى عبدالله الحسين بن على عليهما السلام فى الحديث الثالث عشر واليه حسن فى باب زيارة سيدنا رسول الله صلى الله عليه وآله فى الحديث الحادى عشر.

والى السكونى صحيح فى [يب] فى باب كيفية الصلوة من ابواب الزيادات فى الحديث المائة والخامس والستين .

والى السيارى صحيح فى [يب] فى باب حكم العلاج للصائم فى الحديث السابع والعشرين .

والى الغفارى فيه ابن ابى جيد فى [ست] واليه صحيح فى [يب] فى باب تلقين المحتضرين من ابواب الزيادات قريبا من الآخر باربعة احاديث وفى باب التلقى والحكرة فى الحديث الرابع .

والى الكنانى صحيح فى [يب] فى باب ثواب الحج فى الحديث العاشر واليه موثق فى باب التلقى والحكرة فى الحديث الرابع والعشرين .

والى المسعودى مرسل و مجهول فى [ست] قد تمت طرق الشيخ رضوان الله عليه.

قال السيد الجليل الفاضل الزكي ميرزا محمد رحمه الله تعالى .

اما طريق الشيخ ابى جعفر محمد بن بابويه فى كتاب من لا يحضره الفقيه

فقد اورده كما ذكره اما نحن فنورد الجميع على ترتيب المعجم ثم الكنى ثم عنوان الاخبار مشيراً الى قوله ايضا ليكون اعظم نفعا واسهل اخذا .

فالى ابان بن تغلب فيه ابو على صاحب الكلل وهو غير معلوم الحال .

والى ابان بن عثمان صحيح كما فى [صه] .

وكذا الى ابراهيم بن ابى البلاد .

وكذا الى ابراهيم بن ابى زياد الكرخى .

وكذا الى ابراهيم بن ابى محمود [مح] .

اقول اليه حسن بابراهيم بن هاشم .

والى ابراهيم بن ابى يحيى المدنى قوى كما فى [صه] بالحسن بن على بن فضال اما ابراهيم فان كان ابن محمد بن ابى يحيى المدنى فهو ثقة .

والى ابراهيم بن سفيان ضعيف كما فى [صه] بمحمد بن سنان .

والى ابراهيم بن عبد الحميد حسن كما فى [صه] بابراهيم بن هاشم .

والى ابراهيم بن عمر اليمانى صحيح كما فى [صه] .

والى ابراهيم بن محمد الثقفى فيه احمد بن علويه الاصفهانى وهو مذكور لكن من غير توثيق .

والى ابراهيم بن محمد الهمدانى حسن كما فى [صه] بابراهيم بن هاشم .

والى ابراهيم بن مهزيار صحيح كما فى [صه] .

والى ابراهيم بن ميمون بياع الهروى صحيح لكنه غير معلوم الحال ولذا ليس فى [صه] .

والى ابراهيم بن هاشم صحيح كما فى [صه] .

والى احمد بن ابى عبد الله صحيح ايضا وان لم يذكره [صه] نعم فى احمد قول [مح] .

اقول فيه على بن الحسين السعدابادى ولم يوثقه احد .

وكذا الى احمد بن الحسن الميثمى كما ياتى بعنوان الميثمى [مح] .

والى احمد بن عايذ صحيح كما فى [صه] .

وكذا الى احمد بن محمد بن ابى نصر .

والى احمد بن محمد بن سعيد الهمدانى فيه محمد بن ابراهيم بن اسحق الطالقانى ولا اعلم حاله نعم روى عنه الصدوق وقال رضى الله عنه وهو قد يشعر بكونه مرضيا سيما مع ما تقدم فى اول كتابه .

والى احمد بن محمد بن عيسى الاشعرى صحيح وان لم يذكره [صه] .

والى احمد بن محمد بن مطهر صحيح كما فى [صه] .

والى احمد بن هلال صحيح الا ان احمد ضعيف ولذلك لم يذكره [صه] .

والى ادريس بن زيد حسن كما فى [صه] .

والى ادريس بن عبدالله القمى صحيح كما فى [صه] .

والى ادريس بن هلال ضعيف كما فى [صه] بمحمد بن سنان .

والى اسحق بن عمار صحيح الا ان فى اسحق قولا كما فى [صه].

والى اسحق بن يزيد فيه على بن الحسين السعدابادى وهو غير معلوم الحال .

والى اسماء بنت عميس فى خبر رد الشمس فيه جماعة غير معلومى الحال .

والى اسمعيل بن ابى فديك ضعيف بمحمد بن سنان وفيه المفضل بن عمرو فيه قول ايضا .

والى اسمعيل بن جابر صحيح كما فى [صه] الا ان فيه محمد بن عيسى.

والى اسمعيل الجعفى صحيح وان كان فيه احمد بن محمد بن خالد عن ابيه وفيهما قول ثم الظاهر ان هذا هو اسمعيل بن جابر كما قيل فيقوى الاعتماد .

والى اسمعيل بن رباح صحيح كما فى [صه] الا ان فيه محمد بن على ماجيلويه ولم اجد له توثيقا ولا مدحا الا قول الصدوق رضى الله عنه وعد العلامة هذا الطريق و امثاله صحيحا.

والى اسمعيل بن عيسى صحيح كما فى [صه] «مح» .

اقول اليه حسن بابراهيم بن هاشم فى المشيخة كذا فى النسخة التى عندنا .

والى اسمعيل بن الفضل الهاشمى فيه جعفر بن محمد بن مسرور هو غير مذكور فى الرجال ولا معلوم الحال وانكان قول الصدوق رضى الله يشعر بكونه مرضيا عنده سيما مع ما تقدم فى اول الكتاب .

والى اسمعيل بن الفضل فى ذكر الحقوق فيه على بن احمد بن موسى رضى الله عنه ومحمد بن اسمعيل البرمكى وعبدالله بن احمد والاول غير مذكور فى كتب الرجال والثانى فيه قول والثالث مشترك .

والى اسمعيل بن مسلم السكونى فيه الحسين بن يزيد النوفلى وقال قوم من القميين انه غلا فى آخر عمره مع انه لم يوثقه احد وفى [صه] الوقف فى طريقه الى اسمعيل بن مسلم السكونى.

والى اسمعيل بن مهران فيه على بن الحسين السعدابادى وهو غير معلوم الحال .

والى الاصبغ بن نباته ضعيف كما فى [صه] بحسين بن علوان الكلبى وعمرو بن ثابت فان الاول عامى وانكان له ميل و محبة شديدة حتى قيل انه كان مؤمنا والثانى لم يثبت مدحه ولا توثيقه مع قول بالضعف والله اعلم.

والى امية بن عمرو ضعيف باحمد بن هلال ولم يذكره [صه] .

والى انس بن محمد فيه مجاهيل .

والى ايوب بن اعين فيه الحكم بن مسكين وهو مذكور مهملا .

والى ايوب بن الحر صحيح كما فى [صه] الا ان فيه احمد بن ابى عبدالله عن ابيه .

والى ايوب بن نوح صحيح كما فى [صه] .

والى بحر السقا صحيح على ما صرح فى [صه] .

والى بزيع الموذن ضعيف كما فى[صه] بمحمد بن سنان .

وكذا الى بشار بن بشار.

وكذا الى بشير النبال .

وكذا الى بكار بن كردم .

والى بكر بن صالح حسن بابراهيم بن هاشم .

والى بكر بن محمد الازدى صحيح كما فى [صه] .

والى بكير بن اعين حسن كما فى [صه] بابراهيم بن هاشم.

والى ثعلبة بن ميمون صحيح كما فى [صه] .

وكذا الى ثوير بن ابى فاخته الان فيه الهيثم بن ابى مسروق وهو غير مصرح بالتوثيق بل غايته المدح وثوير غير موثق ايضا بل لا ممدوح

والى جابر بن اسمعيل ضعيف بسلمة بن الخطاب و فيه ايضا محمد بن الليث وهو مهمل.

والى جابر بن عبدالله الانصارى ضعيف بمفضل بن عمرو فى[صه] توقف فيه مع تضعيفه ترجمته وفى الطريق اليه.

والى جابر بزيد الجعفى ضعيف كما فى[صه] بعمرو بن شمر.

والى جراح المدايني فيه القاسم بن سليمان وهو مهمل .

والى جعفر بن بشير صحيح كما فى[صه].

والى جعفر بن عثمان فيه على بن موسى الكمندانى و ابو جعفر الشامى و هما غير مذكورين .

والى جعفر بن القاسم صحيح كما فى [صه] . الا ان فيه احمد بن ابيعبدالله عن ابيه

والى جعفر بن محمد بن يونس حسن كما فى[صه] بابراهيم بن هاشم .

والى جعفر بن ناجية صحيح كما فى [صه] .

وكذا الى جميل بن دراج و محمد بن حمران .

والى جويرية بن مسهر فيه الحسين بن المختار وهو واقفى توثيقه عن ابن عقده عن على بن الحسن ومجاهيل .

والى جهيم بن ابى جهم فيه سعدان بن مسلم وهو مهمل .

والى حارث بياع الانماط ضعيف كما فى[صه] بمحمد بن سنان .

والى الحرث بن المغيرة النصرى صحيح كما فى[صه] الا ان فيه احمد بن ابى عبدالله عن ابيه ومحمد بن على ماجيلويه و توثيقه من تصحيح العلامة نحو هذه الطرق كما تقدم .

والى حبيب بن المعلى صحيح كما فى[صه] «مح» .

اقول فيه محمد بن الوليد الخزاز وهو فطحى على راى العلامة قدس سره و ان نقل عن[جش] توثيقه .

والى حذيفة بن منصور ضعيف بمحمد بن سنان .

والى حريز بن عبدالله صحيح كما فى [صه] مطلقا فى موضعين .

واليه فى خصوص الزكوة حسن بابراهيم بن هاشم.

والى الحسن بن الجهم حسن كما فى [صه] بابراهيم بن هاشم غير ان فيه محمد بن على ما جيلويه .

والى الحسن بن راشد ضعيف بقاسم بن يحيى .

والى الحسن بن زياد فيه على بن الحسين

السعدابادى و هو غير مصرح بالتوثيق و فيه ايضا احمد بن ابى عبدالله عن ابيه .

وكذا الى الحسن الصيقل وهو الحسن بن زياد ايضا .

والى الحسن بن السرى صحيح كما فى [صه] .

والى الحسن بن على بن ابى حمزة البطاينى ضعيف بمحمد بن على الصيرفى .

والى الحسن بن على بن فضال صحيح كما فى [صه] .

والى الحسن بن على الكوفى وهو ابن على بن عبدالله بن المغيرة كما صرح به الصدوق فى طريقه الى روح بن عبدالرحيم طريقان فى احدهما ابنه على وفى آخرا بن ابنه جعفر بن على وهما غير مذكورين .

والى الحسن بن على بن النعمان صحيح كما فى [صه] .

وكذا الى الحسن بن على الوشا .

والى الحسن بن قارن فيه حمزة بن محمد العلوى رحمه الله وهو مذكور مهملا .

والى الحسن بن محبوب صحيح كما فى [صه] .

والى الحسن بن هرون قوى كما فى [صه] بعبدالكريم بن عمرو .

والى الحسين بن ابى العلا ضعيف كما فى [صه] بموسى بن سعدان و فيه ايضا عبدالله بن (ابى خ) القاسم ولا اعرفه .

والى الحسين بن حماد قوى كما فى [صه] بعبدالكريم بن عمرو .

والى الحسين بن زيد صحيح على ما فى [صه] وفيه محمد بن على ماجيلويه .

والى الحسين بن سالم فيه ابو عبدالله الخراسانى وهو غير مذكور ولا معلوم باسمه و فيه ايضا عبدالله بن جبلة وهو واقفى ثقة .

والى الحسين بن سعيد صحيح كما فى [صه] .

والى الحسين بن محمد القمى حسن كما فى [صه] بابراهيم بن هاشم وفيه محمد بن على ماجيلويه .

والى الحسين بن المختار صحيح الا انه واقفى توثيقه عن ابن عقدة عن على بن الحسن .

والى حفص بن البخترى صحيح كما فى [صه] .

وكذا الى حفص بن سالم وكنيته ابو ولاد كما يأتى فى الكنى ولعل التكرار لاختلاف الطريق عند اختلاف العنوان .

والى حفص بن غياث صحيح الا ان فيه احمد بن ابى عبدالله عن ابيه وطريقان آخران فيهما مجاهيل ومن ضعف .

والى حكم بن حكيم صحيح كما فى [صه] الا ان فيه احمد بن ابى عبدالله عن ابيه .

والى حماد بن عثمان صحيح كما فى [صه] .

والى حماد بن عمرو وانس بن محمد فى وصية النبى صلى الله عليه وآله لعلى عليه السلام فيه مجاهيل .

والى حماد بن عيسى صحيح كما فى [صه] وآخر حسن .

والى حماد النوا ضعيف كما فى [صه] بمحمد بن سنان .

والى حمدان بن الحسين فيه القاسم بن محمد وهو محتمل للضعيف والمهمل والموثق .

والى حمدان الديوانى حسن كما فى [صه] بابراهيم بن هاشم .

والى حمزة بن حمران صحيح كما فى

[صه] .

والى حنان بن سدير صحيح كما فى [صه] الا ان فيه محمد بن عيسى وآخر حسن و آخر فيه عبدالصمد بن محمد و هو مهمل.

والى خالد بن ابى العلا الخفاف صحيح كما فى [صه] .

والى خالد بن مادالقلانسى فيه النضر بن شعيب وهو غير مذكور .

والى خالد بن نجيح صحيح كما فى [صه] .

وكذا الى داود بن ابى يزيد صحيح كما فى [صه] .

والى داود بن اسحق ضعيف كما فى [صه] بمحمد بن سنان .

والى داود بن زيد صحيح كما فى [صه] لكن فيه محمد بن عيسى.

والى داود بن الحصين فيه الحكم بن مسكين وهو مهمل.

والى داود الرقى فيه الحسين بن احمد بن ادريس رضى الله عنه ولم يوثق وعبدالله بن احمد الرازى ولم يذكره غير [صه] بان عنده فيه توقف وجرير بن صالح وهو غير مذكور.

والى داود بن سرحان صحيح كما فى [صه] .

وكذا الى داود الصرمى الا ان فيه محمد بن عيسى بن عبيد .

والى درست بن ابى منصور صحيح كما كما فى [صه] الا انه واقفى غير موثق .

والى ذريح المحاربى حسن كما فى [صه] بابراهيم بن هاشم.

والى ربعى بن عبدالله صحيح كما فى [صه] .

وكذا الى رفاعة بن موسى.

والى روح بن عبدالرحيم فيه جعفر بن على بن الحسين بن على الكوفى وهو غير مذكور والحسن بن على بن فضال وغالب بن عثمان و هو واقفى ثقة .

والى رومى بن زرارة فيه جعفر بن محمد بن مسرور رضى الله عنه وهو غير مذكور.

والى الريان بن الصلت حسن كما فى [صه] بابراهيم بن هاشم .

والى زرارة بن اعين صحيح كما فى [صه] .

والى زرعة عن سماعة صحيح كما فى [صه] .

وكذا الى زكريا بن آدم .

والى زكريا بن مالك الجعفى فيه الحسين بن احمد بن ادريس رضى الله عنه و هو غير مذكور [مح]

اقول والى زكريا النقاض وهو زكريا بن مالك الجعفى فيه على بن اسماعيل و هو ابن اسمعيل الملقب بالسندى و قد و ثقه نصر بن الصباح على مامر فى ترجمة على بن اسمعيل .

والى الزهرى واسمه محمد بن مسلم بن شهاب ضعيف بقاسم بن محمد الاصفهانى.

والى زياد بن سوقة صحيح كما فى [صه] .

وكذا عن زياد بن مروان القندى الا انه واقفى .

والى زيد الشحام ضعيف بابى جميلة.

والى زيد بن على بن الحسين ضعيف بحسين بن علوان وعمرو بن خالد .

والى سدير الصيرفى فيه الحكم بن مسكين وهو مهمل.

والى سعد بن ظريف ضعيف بحسين بن

علوان .

والى سعد بن عبدالله صحيح كما فى [صه] .

وكذا لى سعدان بن مسلم و اسمه عبدالرحمن بن مسلم .

والى سعيد بن عبدالله الاعرج قوى بعبدالكريم بن عمرو.

والى سعيد النقاش ضعيف كما فى [صه] بمحمد بن سنان .

والى سعيد بن يسار ضعيف بمفضل .

والى سلمة بن تمام صاحب امير المؤمنين عليه السلام فى موضعه بياض فى النسخ .

والى سلمة بن الخطاب صحيح الاان سلمة ضعيف .

والى سليمان بن جعفر الجعفرى صحيح كما فى [صه] .

وكذا الى سليمان بن حفص الا ان فيه احمد بن ابى عبدالله .

والى سليمان بن خالد حسن كما فى [صه] بابراهيم بن هاشم .

والى سليمان بن داود المنقرى ضعيف بقاسم بن محمد الاصفهانى و فى [صه] انه صحيح .

والى سليمان الديلمى ضعيف بمحمد بن سليمان الديلمى .

والى سليمان بن عمرو فيه عبدالله بن خالد وهو غير مذكور واحمد بن على وهو كذلك او مشترك .

والى سماعة بن مهران قوى بعثمان بن عيسى وفيه ابراهيم بن هاشم وفى [صه] انه حسن .

والى سويد القلا صحيح كما فى [صه].

والى سهل بن اليسع حسن كما فى [صه] بابراهيم بن هاشم .

والى سيف التمار فيه على بن الحسين السعدابادى والحسن بن رباط و هما مهملان.

والى سيف بن عميرة فيه الحسين بن سيف بن عميرة وهو مهمل.

والى شعيب بن واقد فيه حمزة بن محمد العلوى وهو مهمل وعبدالعزيز بن محمد بن عيسى الابهرى وهو غير مذكور.

والى شهاب بن عبد ربه صحيح كما فى [صه] .

وكذا الى صالح بن الحكم .

والى صالح بن عقبه فيه على بن الحسين السعدابادى وهو مهمل.

والى صباح بن سيابة صحيح كما فى [صه] .

وكذا الى صفوان بن مهران الجمال.

والى صفوان بن يحيى حسن كما فى [صه] بابراهيم بن هاشم .

والى طلحة بن زيد صحيح .

والى عاصم بن حميد حسن كما فى [صه] بابراهيم بن هاشم .

والى عامر بن جذاعة فيه الحكم بن مسكين وهو مهمل.

والى عامر بن نعيم القمى حسن بابراهيم بن هاشم وفى [صه] انه صحيح .

والى عايذ الاحمسى صحيح كما فى [صه] .

والى العباس بن عامر القصبانى فيه على بن الحسن بن على الكوفى وهو غير مذكور.

والى عباس بن معروف صحيح كما فى [صه] .

والى عباس بن هلال فيه الحسين بن ابراهيم تاتانه رضى الله عنه و هو غير مذكور

فالاسترضاء ان افاد مدحا فهو حسن به و بابراهيم بن هاشم .

والى عبدالاعلى مولى آل سام صحيح كما فى [صه] .

والى عبدالحميد الازدى ضعيف باسمعيل بن يسار و فيه ايضا احمد بن حبيب و هو غير مذكور .

والى عبدالحميد بن عواض صحيح كما فى [صه] .

وكذا الى عبدالرحمن بن ابى عبدالله .

وكذا الى عبدالرحمن بن ابى نجران .

وكذا الى عبدالرحمن بن الحجاج «مح» .

اقول فيه احمد بن محمد بن يحيى العطار ولم يوثق صريحا الا ان يكون من مشايخ الاجازة .

والى عبدالرحمن بن كثير الهاشمى فيه على بن حسان الواسطى عن عمه عبدالرحمن بن كثير الهاشمى قال العلامة و هو يعطى ان الواسطى هو ابن اخى عبدالرحمن ولعله سهو من قلم الشيخ ابن بابويه والناسخ انتهى فالظاهر ان السهو فى الواسطى لا فى عمه فان الهاشمى هو الراوى عن عمه كتابه كما فى [ست] و [جش] وهو ضعيف كعمه «مح» .

اقول قد تكلمنا فيه مستوفى فى ترجمة على بن حسان الواسطى والله اعلم بالصواب .

والى عبدالرحيم القصير فيه جعفر بن على بن الحسن بن على وهو غير مذكور .

والى عبدالصمد بن بشير صحيح ولم يذكره [صه] .

والى عبدالعظيم بن عبدالله الحسنى فيه على بن الحسين السعدابادى .

والى عبدالكريم بن عتبه قوى كما فى [صه] .

والى عبدالكريم بن عمرو صحيح كما فى [صه] .

وكذا الى عبدالله بن ابى يعفور «مح» .

اقول فيه احمد بن محمد بن يحيى العطار رضى الله عنه .

والى عبدالله بن بكير قوى كما فى [صه] بحسن بن على بن فضال .

والى عبدالله بن جبلة صحيح كما فى [صه] .

وكذا الى عبدالله بن جعفر الحميرى .

والى عبدالله بن جندب حسن كما فى [صه] بابراهيم بن هاشم و فيه ايضا محمد بن على ماجيلويه .

والى عبدالله بن الحكم طريقان احدهما ضعيف بسهل بن زياد وابى عمران الارمنى وفيه ايضا الحسين بن احمد بن ادريس والثانى ضعيف بمحمد بن حسان فانه الرازى لان الراوى عنه احمد بن ادريس وبابى عمران ايضا .

والى عبدالله بن حماد الانصارى ضعيف بمحمد بن سنان .

والى عبدالله بن سليمان صحيح .

وكذا الى عبدالله بن سنان .

والى عبدالله بن فضالة ضعيف بمحمد بن سنان .

والى عبدالله بن القاسم ضعيف بابى عبدالله الرازى .

والى عبدالله بن لطيف فيه جعفر بن محمد بن مسرور رضى الله عنه وهو غير مذكور .

والى عبدالله بن محمد ابى بكر الحضرمى ضعيف بعبدالله بن عبدالرحمن الاصم .

والى عبدالله بن محمد الجعفى صحيح كما فى [صه] .

وكذا الى عبدالله بن مسكان .

والى عبدالله بن المغيرة حسن بابراهيم بن هاشم .

وكذا الى عبدالله بن ميمون .

والى عبدالله بن يحيى الكاهلى صحيح.

والى عبدالمومن بن القاسم فيه الحكم بن مسكين وابو كهمس و هما مهملان .

والى عبدالملك بن اعين صحيح على ما تقدم من توثيق محمد بن على ماجيلويه الاان فيه احمد بن ابى عبدالله عن ابيه .

والى عبدالملك بن عتبة قوى كما فى [صه] بحسن بن على بن فضال .

والى عبدالملك بن عمرو فيه الحكم بن مسكين وهو مهمل.

والى عبدالواحد بن محمد بن عبدوس لاواسطة .

والى عبيد بن زرارة فيه الحكم بن مسكين ولم يوثق.

والى عبيدالله الرافقى فيه جعفر بن محمد بن مسرور رضى الله عنه و هو غير مذكور وابو احمد محمد بن زياد والظاهر انه الاشجعى المهمل لا ابن ابى عمير.

والى عبيدالله بن على الحلبى صحيح كما فى [صه] .

والى عبيدالله بن الوليد الوصافى قوى بابن فضال و فيه ايضا محمد بن على ما جيلويه .

والى عثمان بن زياد فيه عبدالواحد بن محمد بن عبدوس العطار النيشابورى رضى الله عنه وهو غير مذكور فى كتب الرجال وعثمان بن عيسى وفى توثيقه نظر مع انه واقفى وفى نسخة احمد بن سليمان بدل حمدان بن سليمان واحمد مهمل .

والى عطاء بن السايب فيه ابان بن عثمان فعلى اجماع العصابة صحيح وعلى ما نقل محمد بن مسعود عن على بن الحسن انه كان ناووسيا قوى والله اعلم «مح» .

اقول فيه الحسين بن احمد بن ادريس ايضا ولم يوثق .

والى العلاء بن زرين صحيح .

وكذا الى العلا بن سيابة كما فى [صه] «مح» .

اقول فيه ابان بن عثمان .

وكذا الى على بن ابى حمزة على ما تقدم عن [صه] من توثيق محمد بن على ماجيلويه الا انه مشترك بين البطائنى الواقفى الضعيف والثمالى وكانه الاول «مح» .

اقول هو البطاينى بقرينة رواية احمد بن محمد بن ابى نصر البزنطى عنه .

والى على بن احمد بن اشيم صحيح الاان فيه محمد بن على ماجيلويه واحمد بن ابى عبدالله.

والى على بن ادريس حسن بابراهيم بن هاشم .

والى على بن اسباط صحيح .

وكذا الى على بن اسماعيل بن الميثمى

والى على بن بجيل فيه الحكم بن مسكين و هو مهمل .

والى على بن بلال حسن كما فى [صه] بابراهيم بن هاشم الاان فيه محمد بن على ماجيلويه

والى على بن جعفر صحيح كما فى [صه]

وكذا الى على بن حسان الواسطى

وكذا الى على بن الحكم .

وكذا الى على بن رئاب .

والى على بن الريان حسن بابراهيم

بن هاشم و فيه محمد بن على ما جيلويه

والى على بن سويد صحيح كما فى [صه]

والى على بن عبد العزيز فيه حمزة بن عبدالله و هو غير مذكور او مهمل و فيه ايضا احمد بن ابى عبدالله عن ابيه و اسحق بن عمار و هو فطحى ثقة

والى على بن عطيه فيه على بن حسان فانكان الواسطى فهو صحيح وان كان الهاشمى فضعيف [صه] و كانه الواسطى فان الظاهر رواية الهاشمى عن عمه

والى على بن غراب و هو ابن ابى المغيرة الازدى ضعيف بمحمد بن حسان فان الظاهر انه الرازى و فيه ايضا ادريس بن الحسن و هو غير مذكور .

والى على بن الفضل الواسطى حسن كما فى [صه] بابراهيم بن هاشم .

والى على بن محمد الحضينى ضعيف بمحمد بن سنان .

والى على بن محمد النوفلى صحيح الا ان فيه محمد بن على ماجيلويه واحمد بن ابى عبدالله عن ابيه .

والى على بن مطر ضعيف بمحمد بن سنان .

والى على بن مهزيار صحيح كما فى [صه] .

وكذا الى على بن ميسرة الا ان فيه محمد بن عيسى .

والى على بن النعمان صحيح كما فى [صه] .

وكذا الى على بن يقطين .

وكذا الى عمار بن مروان .

والى عمار بن موسى الساباطى قوى كما فى [صه] باحمد بن الحسن بن على بن فضال و عمرو بن سعيد المدائنى و مصدق بن صدقة .

والى عمرو بن ابى المقدام فيه الحكم بن مسكين .

والى عمر و بن جميع فيه الحسن بن الحسين اللؤلوئى وان وثقه النجاشى الا انه استثنى من نوادر الحكمة و قال الشيخ ان ابن بابويه ضعفه و فيه ايضا معاذ بن ثابت الجوهرى وهو مهمل .

والى عمر و بن خالد فيه الحسين بن علوان الكلبى و هو عامى لم يوثق صريحا و قيل كان مستورا .

والى عمرو بن سعيد قوى باحمد بن الحسن بن فضال .

والى عمرو بن شمر فيه على بن الحسين السعدابادى .

والى عمر بن ابى زياد فيه الحكم بن مسكين .

والى عمر بن ابى شعبة صحيح و فيه محمد بن على ما جيلويه .

والى عمر بن اذينه صحيح .

والى عمر بن حنظلة قوى بداود بن الحصين و فيه محمد بن عيسى «مح .»

اقول فيه الحسين بن احمد بن ادريس ايضا و لم يوثق صريحا .

والى عمر بن قيس الماصر مجهول فان فيه عن محمد بن سنان و غيره .

والى عمر بن يزيد صحيح .

وكذا الى عمران الحلبى كما فى [صه] .

وكذا الى عيسى بن ابى منصور .

والى عيسى بن اعين فيه محمد بن احمد بن على بن الصلت وهو غير مذكور .

والى عيسى بن عبدالله الهاشمى صحيح

على مافى [صه] و عندى فيه نظر «مح» .

اقول فيه محمد بن الحسين عن محمد بن ابى عبدالله و هو غير معلوم .

والى عيسى بن يونس ضعيف بمحمد بن سنان .

والى العيص بن القاسم صحيح .

وكذا الى غياث بن ابراهيم .

وكذا الى فضالة بن ايوب .

والى الفضل بن ابى قرة السمندى ضعيف بشريف بن سابق .

والى الفضل بن شاذان فيه عبدالواحد بن عبدوس النيشابورى العطار رضى الله عنه وهو غير مذكور وعلى بن محمد بن قتيبة ولم يصرح بالتوثيق .

والى الفضل بن عبدالملك ابى العباس البقباق صحيح .

وكذا الى فضيل بن عثمان الاعور كما فى [صه] الاان فيه محمد بن عيسى بن عبيد .

والى الفضل بن يسار فيه على بن الحسين السعدابادى .

والى القاسم بن بريد ضعيف بمحمد بن سنان .

والى القاسم بن سليمان صحيح كما فى [صه] غير ان فيه محمد بن عيسى .

والى القاسم بن عروة صحيح كما فى [صه] الاان فيه هرون بن مسلم بن سعدان وهو وانكان ثقة الا انهم قالوا كان له مذهب فى الجبر والتشبيه لكنه ليس نصا فيما يوجب القدح والله اعلم .

والى القاسم بن يحيى صحيح .

وكذا الى الكاهلى عبدالله بن يحيى كما تقدم .

والى كردويه الهمدانى حسن بابراهيم بن هاشم .

والى كليب الاسدى صحيح كما فى [صه] الاان فيه محمد بن خالد وكانه البرقى «مح» .

اقول هو البرقى بقرينة رواية احمد بن محمد بن عيسى عنه عن فضالة بن ايوب .

والى مالك بن اعين الجهنى فيه على بن موسى بن جعفر الكمندانى وهو غير مذكور و عمرو بن ابى المقدام وفيه قول .

والى مبارك العقرقوفى ضعيف كما فى [صه] بمحمد بن سنان .

والى مثنى بن عبدالسلام قوى كما فى [صه] بمعوية بن حكيم .

والى محمد بن ابى عمير صحيح كما فى [صه] .

وكذا الى محمد بن احمد بن يحيى «مح» .

اقول الى محمد بن اسلم الجبلى صحيح .

والى محمد بن اسمعيل البرمكى فيه على بن احمد بن موسى و محمد بن احمد السنانى والحسين بن ابراهيم بن احمد بن هشام المكتب رضى الله عنهم والأول والاخير غير مذكورين ومحمد بن احمد مهمل بل فى [د٥ لم٥ غض] نسبه و حديثه مضطرب الا ان اجتماع هؤلاء يؤيد الاعتماد .

والى محمد بن اسمعيل بن بزيع صحيح كما فى [صه] .

والى محمد بن بجيل صحيح ان قيل بتوثيق الهيثم بن ابى مسروق كما تقدم عن [صه] فى ثوير والافحسن .

والى ابى الحسين محمد بن جعفر الاسدى الكوفى ويقال محمد بن ابى عبدالله فيه الجماعه

المذكورة فى محمد بن اسمعيل البرمكى و اجتماعهم يؤيد الصدق .

والى محمد بن حسان صحيح .

وكذا الى محمد بن الحسن الصفار رحمه الله .

وكذا الى محمد بن الحسين بن ابى الخطاب .

وكذا الى محمد بن حكيم .

وكذا الى محمد الحلبى .

وكذا الى محمد بن حمران .

وكذا الى محمد بن خالد البرقى .

والى محمد بن خالد القسرى فيه جعفر بن محمد بن مسرور رضى الله عنه و خفقه وليسا فى مظانهما «مح» .

اقول خفقه ليس فى كتب الرجال.

والى محمد بن سنان حسن بابراهيم بن هاشم .

واليه فيما كتبه الرضا عليه السلام من جواب مسائله فى العلل ضعيف بقاسم بن الربيع الصحاف وعلى بن عباس فان الظاهر انه الرازى وقد رمى بالغلو .

والى محمد بن سهل صحيح .

وكذا الى محمد بن عبد الجبار.

والى محمد بن عبدالله بن مهران فيه على بن الحسين السعد ابادى و احمد بن ابى عبدالله .

والى محمد بن عثمان العمرى قدس الله روحه صحيح .

وكذا الى محمد بن عذافر.

وكذا الى محمد بن على بن محبوب .

والى محمد بن عمرو بن ابى المقدام ضعيف بمحمد بن سنان .

والى محمد بن عمران العجلى صحيح الان فيه احمد بن ابى عبدالله «مح» .

اقول وفيه محمد بن على ماجيلويه ايضا.

والى محمد بن عيسى بن عبيد صحيح.

والى محمد بن الفيض التيمى فيه داود بن اسحق الحذا وهو غير مذكور .

والى محمد بن الفيض فيه جعفر بن محمد بن مسرور رضى الله عنه .

والى محمد بن القاسم الاسترابادى لا واسطة .

والى محمد بن القاسم بن الفضيل فيه الحسين بن ابراهيم رضى الله عنه و هو غير مذكور و لولا هذا لكان حسنا بابراهيم بن هاشم .

والى محمد بن قيس حسن بابراهيم بن هاشم .

والى محمد بن مسعود العياشى فيه المظفر بن جعفر العلوى رضى الله عنه عن جعفر بن محمد بن مسعود والاول فى الرجال مهمل والثانى قالوا فاضل فان استفيد من الاسترضاء كون الاول مرضيا قرب عده حسنا .

والى محمد بن مسلم الثقفى فيه على بن احمد بن عبدالله بن احمد بن ابى عبدالله عن ابيه وهما غير مذكورين .

والى محمد بن منصور ضعيف بمحمد بن سنان .

والى محمد بن النعمان حسن كما فى [صه] بابراهيم بن هاشم وفيه محمد بن على ماجيلويه .

والى محمد بن الوليد الكرمانى حسن كما فى [صه] .

والى محمد بن يحيى الخثعمى ضعيف بزكريا المؤمن وفيه ايضاً محمد بن عيسى.

والى محمد بن يعقوب الكلينى فيه محمد

بن محمد بن عصام الكليني وعلى بن احمد بن موسى ومحمد بن احمد السناني رضى الله عنهم ولم يذكر الاخير الا مهملا او مذموما الا ان اجتماعهم يصحح الصدق و لعل من صحح هذا لطريق لذلك .

والى مرازم بن حكيم حسن كما فى [صه] بابراهيم بن هاشم وفيه محمد بن على ماجيلويه .

والى مروان بن مسلم ضعيف بسهل بن زياد وفيه ايضا على بن يعقوب الهاشمى وهو غير مذكور .

والى مسعدة بن زياد صحيح كما فى [صه] .

وكذا الى مسعدة بن صدقة غيران فيه هرون بن مسلم .

والى مسمع بن المالك البصرى ضعيف بقاسم بن محمد الجوهرى .

والى مصادف صحيح .

والى مصعب بن يزيد الانصارى فيه ابراهيم بن عمران الشيبانى وهو غير مذكور و يوسف بن ابراهيم و يحيى بن ابى الاشعث الكندى وهما مهملان .

والى معوية بن حكيم صحيح .

و الى معوية بن شريح قوى بعثمان بن عيسى او ضعيف به وفى [صه] انه صحيح .

والى معوية بن عمار صحيح .

وكذا الى معوية بن ميسرة كما فى [صه] .

والى معوية بن وهب صحيح كما فى [صه] وفيه محمد بن على ماجيلويه .

والى معروف بن خربوذ صحيح و فى [صه] انه حسن .

والى المعلى بن خنيس صحيح كما فى [صه] على الظاهر من كون المسمعى فيه مسمع بن عبد الملك والله اعلم .

والى المعلى بن محمد البصرى صحيح .

والى معمر بن خلاد حسن بابراهيم بن هاشم .

والى معمر بن يحيى صحيح .

والى المفضل بن عمر ضعيف بمحمد بن سنان .

والى منذر بن جيفر حسن بابراهيم بن هاشم .

والى منصور بن حازم صحيح كما فى [صه] «مح» .

اقول فيه محمد بن على ماجيلويه .

والى منصور الصيقل وهو ابن الوليد كما صرح به الشيخ فى الرجال فيه ابو محمد الذهلى وهو غير معلوم و ابراهيم بن خالد العطار وهو مهمل ومحمد بن منصور الصيقل ابنه وليس بمذكور .

والى منصور بن يونس صحيح .

وكذا الى منهال القصاب .

والى موسى بن عمر بن بزيع حسن كما فى [صه] بابراهيم وفيه محمد بن على ماجيلويه رضى الله عنه .

والى موسى بن القاسم البجلى صحيح .

وكذا الى الميثمى احمد بن الحسن كما تقدم .

والى ميمون بن مهران ضعيف بمحمد بن جمهور وفيه ايضا جعفر بن محمد بن مالك و فيه قول قوى بالضعف والوضع وابو يحيى الاهوازى و هو غير معلوم والحسين بن المختار بياع الاكفان فهو اما القلانسى و هو واقفى توثيقه عن ابن عقدة عن على بن الحسن او غيره فغير مذكور .

والى النضر بن سويد صحيح كما فى [صه]

صحيح غير ان فيه محمد بن عيسى بن عبيد وفى كثير من النسخ ابن موسى بن عبيد وهو غير مذكور والله اعلم «مح».

اقول الصواب من النسختين محمد بن عيسى بن عبيد بقرينة رواية الصفار عنه والله اعلم.

والى النعمان الرازى ضعيف بمحمد بن سنان.

وكذا الى النعمان بن سعد.

والى الوليد بن صبيح فيه الحسين بن المختار.

والى وهب بن حفص الكوفى فيه محمد بن على الهمدانى ويحتمل كونه ابا سمينه ولولا ذلك لكان صحيحا «مح».

اقول هو ابو سمينه بقرينة رواية محمد بن ابى القاسم عنه و فيه محمد بن على ماجيلويه ايضا وفى النسخة التى كانت عندنا كان وهيب بن حفص مصغرا والله اعلم.

والى وهب بن وهب صحيح لكنه ضعيف

والى هرون بن حمزة الغنوى صحيح كذا فى [صه] لكن فيه يزيد بن اسحق شعر ولم اجد له توثيقا.

والى هرون بن خارجة فيه محمد بن على الكوفى والظاهر انه ابو سمينه فضعيف «مح».

اقول هو ابو سمينه بقرينة رواية احمد بن ابى عبدالله عنه وروايته عن عثمان بن عيسى والله اعلم.

والى هاشم الحناط صحيح كما فى [صه].

والى هشام بن ابراهيم حسن بابراهيم بن هاشم وفيه محمد بن على ماجيلويه.

والى هشام بن الحكم صحيح كما فى [صه].

وكذا الى هشام بن سالم.

والى ياسر الخادم حسن بابراهيم بن هاشم وفى [صه] انه صحيح.

والى يسين الضرير صحيح كما فى [صه] الا ان فيه محمد بن عيسى.

والى يحيى بن ابى العلا صحيح كما فى [صه] الا ان فيه ابان بن عثمان والحسين بن الحسن بن ابان و توثيقه من تصحيح العلامة لطرق هو فيها فى الحديث والرجال.

والى يحيى بن ابى عمران حسن بابراهيم بن هاشم وفيه محمد بن على ماجيلويه.

والى يحيى بن حسان الازرق حسن كما فى [صه] بابراهيم بن هاشم لكن فيه ابان بن عثمان.

والى يحيى بن العباد المكى ضعيف على ما فى [صه] بحسين بن يزيد فقد قال قوم من القميين انه غلا فى آخر عمره نعم قال النجاشى ما رأينا له رواية تدل على هذا.

والى يحيى بن عبدالله فيه احمد بن الحسين القطان وعبدالرحمن بن جعفر الحريرى وهما غير مذكورين.

والى يعقوب بن شعيب صحيح كما فى [صه].

وكذا الى يعقوب بن عيثم.

وكذا الى يعقوب بن يزيد.

والى يوسف بن ابراهيم الطاطرى ضعيف بمحمد بن سنان.

وكذا الى يوسف بن يعقوب.

والى يونس بن عبدالرحمن صحيح على ما ذكره الشيخ فى [ست] وان لم يذكره الصدوق فى مشيخة الفقيه.

والى يونس بن عمار صحيح لكن فيه احمد بن ابى عبدالله «مح» اقول.

والى يونس بن يعقوب فيه الحكم بن

مسكين .

و ما اورد بالكنى : فالى ابى الاغر النخاس حسن بابراهيم بن هاشم .

والى ابى ايوب الخزاز صحيح كما فى [صه] وهو ابراهيم بن عثمان .

والى ابى بصير ضعيف كما فى [صه] بعلى بن ابى حمزة .

والى ابى بكر بن ابى سمال فيه عيشم ولا يبعدان يكون عثمان بن عيسى فيكون ضعيفا .

والى ابى بكر الحضرمى ضعيف بعبدالله بن عبدالرحمن الاصم .

والى ابى ثمامة حسن بابراهيم بن هاشم وفيه محمد بن على ماجيلويه .

والى ابى جرير بن ادريس حسن بابراهيم بن هاشم «مح» .

اقول وفيه محمد بن على ماجيلويه ايضاً .

والى ابى الجوزا صحيح وهو منبه بن عبدالله .

والى ابى حبيب ناجية قوى كما فى [صه] بمعوية بن حكيم الا ان فيه مثنى الحناط فان كان ابن الوليد او ابن عبدالسلم فلا باس بهما عن محمد بن مسعود عن على بن الحسن وغايته المدح وان كان ابن راشد فمهمل والظاهر فى الاخير خياط بالمعجمة و فى الاولين بالحاء المهملة «مح» .

اقول هو مثنى بن عبد السلم بقرينة رواية عبدالله بن المغيرة عنه على ما فى طريقه .

والى ابى الحسن النهدى صحيح كما فى [صه] .

والى ابى حمزة الثمالى قوى كما فى [صه] على ما فى نسخ من محمد بن الفضيل الا ان العلامة كثيرا ما يعد طريقا هو فيه صحيحا وفى نسخ ابن الفضل مكبرا و عليها يكون حسنا بابراهيم بن هاشم «مح» .

اقول الصواب من النسخ ابن الفضيل مصغرا وهو محمد بن القاسم بن الفضيل بقرينة رواية احمد بن محمد بن ابى نصر عنه على ما بينا فى ترجمته ويؤيد ما بيناه عد العلامة رحمه الله تعالى طريقا هو فيه صحيحا والله اعلم .

والى ابى خديجة سالم بن مكرم ضعيف بمحمد بن على الكوفى فان الظاهر انه ابو سمينه «مح» .

اقول هو ابو سمينه بقرينة رواية محمد بن ابى القاسم عنه عن عبدالرحمن بن ابى هاشم والله اعلم .

والى ابى الربيع الشامى فيه الحكم بن مسكين وهو مهمل .

والى ابى زكريا الأعور صحيح كما فى [صه] لكن فيه محمد بن عيسى بن عبيد .

والى ابى سعيد الخدرى من وصية النبى صلى الله عليه وآله لعلى عليه السلام جماعة غير مذكورين وكان بعضهم من العامة .

والى ابى عبدالله الخراسانى حسن بابراهيم بن هاشم .

والى ابى عبدالله الفرا صحيح لكن فيه احمد بن ابى عبدالله عن ابيه .

والى ابى كهمس فيه الحكم بن مسكين وهو مهمل و عبدالله بن على الزراد و هو غير مذكور .

والى ابى مريم الأنصارى صحيح كما فى [صه] لكن فيه ابان بن عثمان .

والى ابى المغرا حميد بن المثنى قوى كما فى [صه] بعثمان بن عيسى والحق ضعفه .

والى ابى النمير ضعيف بمحمد بن سنان .

والى ابى الورد صحيح كما فى [صه] .

والى ابى ولاد الحناط حفص بن سالم

صحيح كما فى [صه] و كما تقدم الان فيه الهيثم ابى مسروق «مح».

اقول فى النسخة فى النسخة الصحيحة التى عندنا لم يكن فيها الهيثم بن ابى مسروق والله اعلم.

والى ابى هاشم الجعفرى فيه على بن الحسين السعدابادى واحمد بن ابى عبدالله.

والى ابى همام اسمعيل بن همام صحيح.

طرق اخبار بعنوان تلك الأخبار فكلما كان فيه.

جاء نفر من اليهود الى رسول الله صلى الله عليه وآله ففى الطريق جماعة غير مذكورين.

وما كان فيه من حديث سليمان بن داود عليه السلام فى معنى قول الله عزوجل فطفق مسحا بالسوق الاعناق فالطريق ضعيف بحسين بن يزيد النوفلى وفيه ايضاً مجاهيل مثل على بن سالم عن ابيه وموسى بن عمران.

وما كان فيه من خبر بلال المؤذن ثواب المؤذنين ففى الطريق احمد بن العباس والعباس بن عمرو الفقيمى وثابت بن هرون واحمد بن عبدالحميد وهم غير مذكورين لكن الاولان فى مرتبته وايضاً فيه الحسن بن ابى الحسن و عبدالله بن على وهما غير معلومين.

ومافيه متفرقا من قضايا امير المؤمنين عليه السلام فالطريق حسن بابراهيم بن هاشم.

ومافيه من وصايا امير المؤمنين عليه السلام لأبنه محمد بن الحنفية فمن مراسيل حماد بن عيسى مع حسن الطريق اليه بابراهيم بن هاشم

الفائدة التاسعة

روايات مستخرجه من الكشى فى اقوام على العموم

فمنها فى الأشاعثه محمد بن الحسن بن عثمان بن حماد قال حدثنا محمد بن داود عن الحسن بن موسى الخشاب عن بعض اصحابنا ان رجلين من ولد الاشعث استاذنا على ابى عبدالله عليه السلام فلم يأذن لهما فقلت ان لهما ميلا و مودة لكم فقال ان رسول الله صلى الله عليه و آله لعن اقواما فجرى اللعن فيهم وفى اعقابهم.

ومنها فى البترية حدثنى سعد بن الصباح الكشى قال حدثنا على بن محمد قال حدثنا احمد بن محمد بن عيسى عن محمد بن اسمعيل بن بزيع عن محمد بن فضيل عن ابن ابى عمير عن سعد الجلاب عن ابى عبدالله عليه السلام قال لو ان البترية صف واحد ما بين المشرق الى المغرب ما اعزالله بهم دينا والبتريه هم اصحاب كثير النوى والحسن بن صالح بن حيى وسالم بن ابى حفصة والحكم بن عيينة وسلمة بن كهيل وابو المقدام ثابت الحداد وهم الذين دعوا الى ولاية على عليه السلام ثم خلطوها بولاية ابى بكر وعمر ويثبتون لهما امامتهما ويبغضون عثمان وطلحة وزبير وعايشه ويرون الخروج مع بطون ولد على بن ابى طالب عليه السلام ويذهبون فى ذلك الى الامر بالمعروف والنهى عن المنكر ويثبتون لكل من خرج من ولد على عليه السلام عند خروجه الأمامة سعيد بن (سعدخ) جناح الكشى قال حدثنى على بن محمد بن يزيد القمى عن احمد بن محمد بن عيسى عن الحسين بن سعيد عن فضالة بن ايوب عن الحسين بن عثمان الرواسى عن سدير قال دخلت على ابى جعفر عليه السلام ومعى سلمة بن كهيل وابو المقدام

ثابت الحداد وسالم بن ابى حفصة وكثير النوا وجماعة معهم (منهم خ) وعند ابى جعفر عليه السلام اخوه زيد بن على فقالوا لابى جعفر عليه السلام نتولى عليا وحسنا وحسينا ونتبرأ من اعدائهم قال نعم قالوا فنتولى ابا بكر وعمر ونتبرأ من اعدائهم قال فالتفت اليهم زيد بن على وقال لهم اتتبرؤن من فاطمة تبرتم امرنا تبركم الله فيومئذ سموا التبرية .

ومنها فى الحوارين محمد بن قولويه قال حدثنى سعد بن عبدالله قال حدثنى على بن سليمان بن داود الرازى قال حدثنا على بن اسباط عن ابيه اسباط بن سالم قال قال ابو الحسن موسى بن جعفر عليهما السلام اذا كان يوم القيمه نادى مناد اين حوارى محمد بن عبدالله رسول الله صلى الله عليه وآله الذين لم ينقضوا العهد ومضوا عليه فيقوم سلمان والمقداد وابوذر ثم ينادى مناد اين حوارى على بن بيطالب عليه السلام وصى رسول الله صلى الله عليه وآله فيقوم عمرو بن الحمق ومحمد بن ابى بكر وميثم بن يحيى التمار مولى بنى اسد واويس القرنى قال ثم ينادى المنادى اين حوارى الحسن بن على (وظ) فاطمة بنت محمد بن عبدالله فيقوم سفيان بن ابى ليلا الهمدانى وحذيفة بن اسدا لغفارى ثم ينادى المنادى اين حوارى الحسين بن على عليه السلام فيقوم كل من استشهد معه ولم تيخلف عنه قال ثم ينادى المنادى اين حوارى على بن الحسين عليه السلام فيقوم جبير بن مطعم ويحيى بن ام الطويل وابو خالد الكابلى وسعيد بن المسيب ثم ينادى المنادى اين حوارى محمد بن على و حوارى جعفر بن محمد عليهما السلام فيقوم عبدالله بن شريك العامرى وزرارة بن اعين بريد بن معوية العجلى محمد بن مسلم وابو بصير ليث بن البخترى المرادى وعبدالله بن ابى يعفور وعامر بن عبدالله بن جذاعة وحجر بن زايدة وحمران بن اعين ثم ينادى سايرالشيعة مع سايرالائمة عليهم السلام يوم القيمة فهؤلاء المتحورة اول السابقين و اول المقربين واول المتحورين من التابعين .

ومنها فى الزيدية كماياتى مع الواقفة

ومنها فى شرطة الخميس محمد بن مسعود قال حدثنى ابراهيم بن ابى البلاد عن رجل عن الاصبغ قال قلت له كيف سميتم شرطة الخمسين يا اصبغ قال انا ضمنا له الذبح وضمن لنا الفتح يعنى امير المومنين عليه السلام نصر بن الصباح البلخى قال حدثنى احمد بن محمد بن عيسى عن الحسين بن سعيد عن محمد بن اسمعيل بن بزيع عن ابى الجاورد قال قلت للاصبغ بن نباته ما كان منزلة هذا الرجل فيكم قال ما ادرى ما تقول الا ان سيوفنا على عواتقنا فمن اومى اليه ضربناه بها فكان يقول لنا تشرطوا تشرطوا فوالله ما اشترطكم لذهب ولا فضة ولا اشترطكم الا للموت ان قوما من قبلكم من شارطوا بينهم فما مات احد منهم حتى كان نبى قومه او بنى قريته و انكم لبمنزلتهم غير انكم لستم بابناء محمد بن مسعود وابو عمرو الكشى قالا حدثنا محمد بن نصير قال حدثنا محمد بن عيسى عن ابى الحسن الغزلى عن غياث الهمدانى عن بشر بن عمر (الهمدانى) قال مر بنا امير المومنين عليه السلام فقال الشوافى هذه الشرطه فوالله لاغنى بعد هم الاشرطة النار الامن عمل بمثل اعمالهم [كش] شرطة الخميس ستة آلاف رجل قال على بن الحكم قال امير المومنين عليه السلام لهم تشرطوا فانما اشار طكم على الجنة ولست اشارطكم على ذهب ولا فضة ان نبينا عليه السلام قال لاصحابه فيما مضى تشرطوا فانى لست اشارطكم الا على الجنة قاله البرقى .

و منها في الفطحية الفطحية هم القائلون بامامة عبدالله بن جعفر بن محمد و سموا بذلك لانه قيل انه كان افطح الراس و قال بعضهم كان افطح الرجلين وقال بعضهم نسبوا الى رئيس من اهل الكوفة يقال له عبدالله بن فطيح والذين قالوا بامامته عامة مشايخ العصابة و فقهائها قالوا بهذه المقاله فدخلت عليهم الشبهة لماروى عنهم انهم قالوا الامامة في الاكبر من ولد الامام اذا مضى امام ثم منهم من رجع عن القول بامامته لما امتحنه بمسائل من الحلال و الحرام لم يكن عنده فيها جواب ولما ظهر منه من الأشياء التي لا ينبغي ان تظهر من الأمام ثم ان عبدالله مات بعد ابيه بسبعين يوما فرجع الباقون الاشذاذ منهم عن القول بامامته الى القول بامامة ابى الحسن موسى عليهما السلام ورجعوا الى الخبر الذى روى ان الامامة لا تكون في الأخوين بعد الحسن و الحسين عليهما السلام و بقى شذاذ منهم على القول بامامته و بعد ان مات قال بامامة ابى الحسن موسى عليه السلام و روى عن ابيعبدالله عليه السلام انه قال لموسى يا بنى ان اخاك سيجلس مجلسى و يدعى الامامة بعدى فلا تنازعه بكلمة فانه اول اهلى لحوقا بى

ومنها في الواقفة والزيدية حدثنى محمد بن مسعود و محمد بن الحسن البرانى قال حدثنا محمد بن ابراهيم بن محمد بن فارس قال حدثنى ابو جعفر احمد بن عبدوس الخليجى او غيره عن على بن عبدالله الزبيرى قال كتبت الى ابى الحسن عليه السلام اسئله عن الواقفه فكتب الواقف حايد عن الحق و مقيم على سنة ان مات بها كانت جهنم ماواه و بئس المصير جعفر بن معروف قال حدثنى سهل بن بحر قال حدثنى الفضل بن شاذان رفعه عن الرضا عليه السلام قال و قد سئل عن الواقفه يعيشون حيارى ويموتون زنادقه وجدت بخط جبرئيل بن احمد فى كتابه حدثنى سهل بن زياد الادمى قال حدثنى محمد بن احمد بن الربيع الأقرع قال حدثنى جعفر بن بكير قال حدثنى يوسف (يونس خ) بن يعقوب قال قلت لابى الحسن الرضا عليه السلام اعطى هؤلاء الذين يزعمون ان اباك حى من الزكوة شيئا قال لا تعطهم فانهم كفار مشركون زنادقة خلف عن الحسن بن طلحة المروزى عن محمد بن عاصم قال سمعت الرضا عليه السلام يقول يا محمد بن عاصم بلغنى انك تجالس الواقفه قلت نعم جعلت فداك اجالسهم وانا مخالف لهم قال لا تجالسهم فان الله عزوجل يقول وقد نزل عليكم فى الكتاب ان اذا سمعتم ايات الله يكفر بها و يستهزء بها فلا تقعدوا معهم حتى يخوضوا فى حديث غيره انكم اذا مثلهم يعنى بالايات الاوصياء والذين كفروا بها الواقفه محمد بن الحسن البرانى قال حدثنى ابو على الفارسى قال حدثنى ميمونة النخاس عن محمد بن الفضيل قال قلت للرضا عليه السلام ما حال قوم قد وقفوا على ابيك موسى عليه السلام قال لعنهم الله ما اشد كذبهم اما انهم يزعمون انى عقيم و ينكرون من يلى هذا الأمر من ولدى محمد بن الحسن البرانى قال حدثنى ابو على قال حدثنى ابو القاسم الحسين بن محمد بن عمر بن يزيد عن عمه عن جده عمر بن يزيد قال دخلت على ابى عبدالله عليه السلام فحدثنى مليا فى فضايل الشيعة ثم قال ان من الشيعة بعدنا من هم شر من النصاب قلت جعلت فداك اليس ينتحلون حبكم و يتولونكم و يتبرون من عدوكم قال نعم قلت جعلت فداك بين لنا نعرفهم فلسنا منهم (قال) كلا يا عمر ما انت منهم انما هم قوم يفتتنون بزيد و يفتتنون بموسى. محمد بن الحسن البرانى قال حدثنى ابو على قال حدثنى محمد بن اسمعيل

عن موسى بن القاسم البجلي عن علي بن جعفر قال رجل اتى اخي عليه السلام فقال له جعلت فداك من صاحب هذا الامر فقال اما انهم يفتتنون بعد موتي فيقولون هو القائم و ما القائم الا بعدي بسنين محمد بن الحسن البراني قال حدثني ابو علي قال حكى منصور عن الصادق محمد بن علي الرضا عليه السلام ان الزيدية و الواقفة و النصاب عنده بمنزلة واحدة محمد بن الحسن البراني قال حدثني الفارسي يعني ابا علي عن يعقوب بن يزيد عن ابن ابي عمير عمن حدثه قال سئلت محمد بن علي الرضا عليه السلام عن هذه الاية وجوه يومئذ خاشعة عاملة ناصبة قال نزلت في النصاب والزيدية والواقفة من النصاب خلف بن حامد الكشي قال اخبرني الحسن بن طلحة المروزي عن يحيى بن المبارك قال كتبت الى الرضا عليه السلام بمسايل فاجابني و ذكر في آخر الكتاب قول الله عز وجل مذبذبين بين ذلك لا الى هؤلاء ولا الى هؤلاء فقال نزلت في الواقفة و وجدت الجواب كله بخطه ليس هم من المؤمنين ولا من المسلمين هم ممن كذب بايات الله و نحن اشهر معلومات فلا جدال فينا ولا رفث ولا فسوق فينا انصب لهم من العداوة يا يحيى ما استطعت وغير ذلك من الروايات الكثيره .

الفائدة العاشرة

قال العلامة في [صه] لنا طرق متعددة الى الشيخ السعيد ابي جعفر الطوسي رحمه الله .

و كذا الى الشيخ الصدوق ابي جعفر بن بابويه .

و كذا الى الشيخين ابي عمرو الكشي و احمد بن العباس النجاشي و نحن نثبت منها ما يتفق و كلها صحيحة .

فالذي الى الشيخ الطوسي رحمه الله فانا نروي جميع رواياته ومصنفاته واجازاته .

عن والدي الشيخ يوسف بن علي بن مطهر رحمه الله .

عن الشيخ يحيى بن محمد بن يحيى بن الفرج السوراوي .

عن الفقيه الحسين بن هبة الله بن رطبة .

عن المفيد ابي علي الحسن بن محمد الطوسي .

عن والده الشيخ ابي جعفر محمد بن الحسن الطوسي .

وعن والدي عن السيد احمد بن يوسف بن احمد بن العريضي العلوي الحسيني .

عن برهان الدين بن محمد بن محمد بن علي الحمداني القزويني نزيل الري .

عن السيد فضل الله بن علي الحسني الراوندي .

عن عماد الدين ابي الصمصام ذي الفقار بن معبد الحسني .

عن ابي جعفر الطوسي .

وعن والدي ابي المظفر يوسف بن مطهر رحمه الله .

عن السيد فخار بن معد بن فخار العلوي الموسوي عن الشيخ شاذان بن جبرئيل .

عن الشيخ ابي القاسم العماد الطبري .

عن المفيد ابي علي الحسن بن محمد بن الحسن الطوسي .

عن الشيخ والده ابي جعفر الطوسي .

والذي الى الشيخ ابي جعفر بن بابويه

فانا نروی جمیع مصنفاته و اجازاته .

عن والدی رحمه الله .

عن السید احمد بن یوسف بن احمد بن العریضی العلوی الحسینی.

عن البرهان محمد بن محمد بن علی الحمدانی القزوینی .

عن السید فضل الله بن علی الحسنی الراوندی .

عن العماد ابی الصمصام بن معبد الحسینی.

عن الشیخ ابی جعفر الطوسی رحمه الله تعالی.

عن الشیخ المفید محمد بن محمد بن النعمان .

عن ابی جعفر محمد بن علی بن الحسین بن بابویه رحمه الله .

و بهذا الاسناد عن ابی الصمصام عن النجاشی بکتابه .

و بالأسناد عن الشیخ ابی جعفر الطوسی عن ابی محمد هرون بن موسی التلعکبری رحمه الله عن ابی عمرو محمد بن عمر بن عبدالعزیز الکشی رحمه الله بکتابه و قد اقتصرت من الروایات الی هؤلاء المشایخ بما ذکرت والباقی من الروایات الی هؤلاء المشایخ والی غیرهم مذکور فی کتابنا الکبیر انتهی اعلم ان روایة الشیخ الطوسی قدس الله روحه عن التلعکبری بواسطة المفید والحسین بن عبیدالله الغضایری ونحوهما فقد قال فی [لم] اخبرنا جماعة من اصحابنا والمشهور فی تاریخ ولادة الشیخ تاریخ وفاة التلعکبری فلایمکن سماعه منه ولا روایته عنه .

اقول ولی طرق الی العلامة اقصرها عن الشیخ السعید ابراهیم بن علی بن عبدالعالی المیسی عن والده الشیخ نورالدین علی بن عبدالعالی المیسی عن الشیخ شمس الدین محمد بن داود عن الشیخ ضیاء الدین علی بن الشیخ شمس الدین محمد بن مکی عن والده عن السید عمید الدین عبدالمطلب والشیخ فخرالدین بن العلامة حسن بن یوسف عنه قدس الله روحه و نور ضریحه وعنه علی ماذکره الی المشایخ قدس الله ارواحهم وجزاهم عن الاسلام واهله خیر الجزاء بمحمد وآله الطیبین الطاهرین المعصومین والحمد لله رب العالمین فرغ منه مؤلفه الراجی عفو ربه الهادی محمد بن علی الاسترابادی عاشر شهر جمادی الآخرة سنة ثمان وثمانین وتسعمائة حامدا لله مصلیا علی رسول الله صلی الله علیه و آله مستغفرا تائبا الی الله والحمد لله تم کتاب السید الفاضل الرضی الزکی میرزا محمد الاسترابادی رضی الله عنه وارضاه .

قال السید الجلیل الفاضل الزکی الامیر مصطفی التفرشی .

الفایدة الخامسة اعلم ان الشیخ الطوسی قدس الله سره صرح فی آخر التهذیب والاستبصار بان هذه الاحادیث التی نقلناها من هذه الجماعة اخذت من کتبهم و اصولهم والظاهر ان هذه الکتب والاصول کانت عنده معروفة کالکافی والتهذیب و غیرهما عندنا فی زماننا هذا کما صرح به الشیخ محمد بن علی بن بابویه رضی الله عنه فی اول کتاب من لایحضره الفقیه فعلی هذا لو قال قائل بصحة هذه الاحادیث کلها وان کان الطریق الی هذه الکتب والاصول ضعیفا اذا کان مصنفوا هذه الکتب والاصول ومافوقها من الرجال الی المعصوم ثقات لم یکن مجازفا.

الفایدة السادسة لنا طرق متعددة الی الشیخ الاعظم والامام الاقدم قدوة المحدثین الشیخ محمد بن یعقوب الکلینی رضی الله عنه

والى الشيخ الاجل أمام الاسلام ومقتدى الانام الشيخ ابى جعفر الطوسى قدس سره والى شيخه وشيخ الطايفه الشيخ المفيد رحمه الله والى الشيخ الصدوق فقيه اهل البيت الشيخ ابى جعفر بن بابويه القمى رضى الله عنه والى الشيخين السعيدين ابى عمرو الكشى و احمد بن العباس النجاشى والى شيخ الاسلام وعميد الفقهاء الأعلام الأمام العلامة جمال الدين ابى منصور الحسن بن يوسف بن مطهر الحلى قدس سره والى غير هؤلاء من المشايخ العظام قدس الله ارواحهم ونحن نثبت منها هنا طريقا واحدا فالذى الى الشيخ الصدوق محمد بن يعقوب الكلينى قدس سره فانا نروى جميع رواياته و مصنفاته عن استادى و من اليه فى العلوم استنادى الامام العلامة مولانا مولى الانام عبدالله بن الحسين التسترى مدظله العالى عن الشيخ الاجل الصالح نعمة الله بن احمد بن محمد بن خاتون العاملى عن شيخ الاسلام والمسلمين قدوة المحققين على بن عبدالعالى والفقيه الصالح ابى العباس احمد بن خاتون قدس الله روحهما ونور ضريحهما عن الشيخ الاكمل الافضل شمس الدين محمد بن خاتون رحمه الله عن الشيخ الأجل جمال الدين احمد بن الحاجى على العيناني عن الشيخ زين الدين جعفر بن الحسام عن السيد الاجل الحسن بن ايوب الشهير بابن نجم الدين عن الامام العلامة السعيد الشهيد محمد بن مكى عن شيخيه الامامين الاعلمين الشيخ فخر الدين والسيد عميد الدين عن شيخيهما وشيخ الاسلام و عميد الفقهاء الاعلام الامام العلامه الشيخ جمال الدين الحسن بن يوسف بن المطهر الحلى عن والده الامام سديد الدين يوسف بن المطهر الحلى عن شيخه الامام نجيب الدين بن نما الحلى عن الشيخ الأجل الاوحد شمس الدين محمد بن ادريس عن عربى بن سافر العبادى عن الياس بن هشام الحايرى عن ابى على المفيد عن والده الشيخ ابى جعفر الطوسى عن شيخه وشيخ الطايفه محمد بن محمد بن النعمان المشهور بالمفيد عن شيخه ابى القاسم جعفر بن محمد بن قولويه القمى عن محمد بن يعقوب الكلينى قدس سره وبهذا الاسناد عن الشيخ المفيد عن الشيخ ابى جعفر محمد بن على بن بابويه القمى وبهذا الاسناد عن الشيخ ابى جعفر الطوسى عن الشيخ ابى عبدالله محمد بن محمد بن النعمان المفيد وبهذا الاسناد عن ابى على المفيد عن والده الشيخ الطوسى وبهذا الاسناد عن الشيخ ابى جعفر الطوسى عن جماعة من اصحابنا عن ابى محمد هرون بن موسى التلعكبرى عن ابى عمرو الكشى وبهذا الاسناد عن الشيخ العلامة الحسن بن يوسف بن المطهر الحلى باسناده عن احمد بن العباس النجاشى وبهذا الاسناد عن الشيخين الاجلين الشيخ فخر الدين والسيد عميد الدين عن الشيخ الأمام العلامة جمال الدين الحسن بن يوسف بن المطهر الحلى والحمد لله وحده تم كتاب السيد الاجل الاعلم الامير مصطفى التفرشى رضى الله عنه و ارضاه ايضا .

اقول لما استجزناو سألنا استادنا الاجل الاعظم الاقدم قدوة المحدثين شيخ الاسلام و المسلمين خاتم المجتهدين مولانا ومولى الانام محمد باقر بن محمد تقى الملقب بالمجلسى ان يكتب لنا طرقه الى مشايخه الكرام واسلافه الفخام رضوان الله عليهم فكتب بخطه الشريف ماهذا صورته بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى محمد وآله خيرة الورى اما بعد فقد قرأ على و سمع منى المولى الفاضل الكامل الصالح الفالح التقى النقى المتوقد الزكى الالمعى مولانا حاجى محمد الاردبيلى وفقه الله تعالى للعروج على اعلا مدارج الكمال

في العلم والعمل وصانه عن الخطاء والخطل كثيرا من العلوم الدينيه والمعارف اليقينيه لا سيما كتب الاخبار المأثورة عن الأئمة الأطهار صلوات الله عليهم اجمعين ثم استجازني فاستخرت الله سبحانه و اجزت له ان يروى عني كلما صحت لي روايته وجازت لي اجازته مما صنف في الاسلام من مؤلفات الخاص والعام في فنون العلوم من التفسير والحديث والدعا والكلام والاصول والفقه والتجويد والمنطق والصرف والنحو واللغة والمعاني والبيان بحق روايتي واجازتي عن مشايخي الكرام واسلافي الفخام رضوان الله عليهم ولما كان طرقي الى مولفيها جمة لاتحصى اثبت له هنا ما هو عندي اوثق واقوى فمن ذلك ما اخبرني به عدة من الافاضل الكرام وجماعة من العلماء الاعلام ممن قرأت عليهم او سمعت منهم او استجزت عنهم منهم والدي العلامة و شيخه الافضل الأكمل مولانا حسن على التسترى و سيد الحكماء المتالهين الامير رفيع الدين محمد بن الامير حيدر الحسيني الحسني الطباطبائي النايني والسيد البارع الفاضل الزكي الامير محمد قاسم بن الامير محمد الطباطبائي القهبائي والفاضل الكامل الرضي الزكي مولانا محمد شريف الرويدشتي افاض الله على مراقدهم الزكية شآبيب الرحمة والغفران بحق روايتهم و اجازتهم عن شيخ الاسلام والمسلمين بهاء الملة والحق والدين محمد العاملي قدس الله روحه عن والده الفقيه النبيه عز الدين الحسين بن عبد الصمد الحارثي نور الله ضريحه عن الشيخ الاعلم الاعظم السعيد الشهيد زين الملة والدين ابن على بن احمد الشامي رفع الله درجته عن شيخه الاجل نور الدين على بن عبد العالي الميسي رحمه الله عن الشيخ شمس الدين محمد بن المؤذن الجزيني قدس سره عن الشيخ الاكمل ضياء الدين على روح الله روحه عن والده السعيد الشهيد العلامة افقه الفقهاء المتبحرين شمس الدين محمد بن مكي حشره الله مع الشهداء الاولين عن الشيخ المدقق الفهامة فخر الدين ابي طالب محمد نور الله مرقده عن والده العلامة المشتهر في الآفاق جمال الملة والحق والدين الحسن بن يوسف بن المطهر الحلي نور الله ضريحه عن شيخه المحقق السعيد السديد نجم الملة والدين ابي القاسم جعفر بن الحسن بن يحيى بن سعيد قدس الله نفسه عن السيد الجليل النسابة شمس الدين فخار بن معد الموسوي طهر الله رمسه عن الشيخ الجليل النبيل ابي الفضل شاذان بن جبرئيل القمي برد الله مضجعه عن الشيخ الفقيه العماد ابي جعفر محمد بن ابي القاسم الطبري قدس الله سره عن الشيخ الانجب الاكرم ذي المكارم والمنن ابي على الحسن رحمة الله تعالى عليه عن والده الأجل شيخ الطايفة المحقة و معاذها وملاذها في جميع الاعصار والامصار حشره الله مع موالية الاخيار عن الشيخ المحقق المدقق السديد المفيد محمد بن محمد بن النعمان طيب الله تربته عن الشيخ الثقة ابي القاسم جعفر بن محمد بن قولويه طاب ثراه عن الشيخ التمام ثقة الاسلام المقبول بين الخاص والعام ابي جعفر محمد بن يعقوب الكليني شكر الله مساعيه في الاسلام وبالاسناد المتقدم عن الشيخ المفيد قدس الله روحه الزكية عن الشيخ الفقيه رئيس المحدثين ابي جعفر محمد بن على بن الحسين بن بابويه القمي رضي الله عنه ومنها ما اخبرني به العدة المتقدم ذكرهم قدس الله ارواحهم بحق روايتهم عن شيخهم العالم العابد الزاهد المدقق الرضي النقي المولى عبد الله بن الحسين التسترى روح الله روحه عن شيخه الجليل النبيل نعمة الله بن احمد

بن محمد بن خاتون العاملى عن ابيه النبيه احمد عن جده الامجد محمد رحمة الله عليهم عن الشيخ جمال الدين احمد بن الحاجى على العيناني عن زين الدين جعفر بن الحسام عن السيد الاجل الحسن بن ايوب الشهير بابن نجم الدين عن افضل العلماء المتورعين الشيخ السعيد الشهيد محمد بن مكى قدس الله اسرارهم الى آخر ما زبر فى اجازته المشهورة وساير اجازات من تاخر عنه من الافاضل الكرام و منها ما اخبرنى به السيد الحسيب النسيب الفاضل الكامل الامير شرف الدين على بن حجة الله الحسنى الحسينى الشولستانى المجاور بالمشهد المقدس الغروى حيا وميتا قدس سره فى ذلك المشهد الشريف فى داره اجازة عن السيد الاجل الامير فيض الله بن الامير عبد القاهر الحسينى التفرشى قدس الله روحهما عن شيخه المدقق الفهامة الشيخ محمد عن والده العلامة افقه الفقهاء المتاخرين الشيخ حسن بن الشهيد الثانى عن والده المعظم نور الله ضرائحهم وعن جماعة من الافاضل منهم السيد شرف الدين على عن قدوة العلماء المتبحرين السيد السند ميرزا محمد بن الامير على الاسترابادى عن الشيخ السعيد الرضى ابراهيم بن على بن عبد العالى الميسى عن والده العلامة برد الله مضجعهم الى آخر السند المذكور ومنها ما اخبرنى عدة من الثقات والافاضل عن السيد الامجد السيد نور الدين على بن على بن الحسين بن ابى الحسن الحسينى الموسوى العاملى المجاور لبيت الله الحرام حيا و ميتا طيب الله تربته وقد كان اجازلى هذا السيد قدس سره بالمراسلة مع الشيخ الثقة على بن السندى النحرانى عن شيخيه العالمين العاملين جمال الدين ابى منصور الحسن بن الشهيد الثانى والسيد شمس الدين محمد بن على الحسينى الشهير بابن ابى الحسن قدس الله اسرارهم بحق روايتهما عن السيد على بن ابى الحسن والشيخ عز الدين الحسين بن عبد الصمد الحارثى والسيد العابد الزاهد نور الله تربته على بن السيد فخر الدين الهاشمى رضى الله عنهم بحق رواية الجميع عن العالم الربانى الشهيد الثانى طيب الله روحه ومنها ما اخبرنى العدة المتقدم ذكرهم اولا نور الله تربتهم عن المولى الجليل مولانا عبد الله التسترى عن شيخه الاعلم الاكمل الاورع الصفى الزكى مولانا احمد بن محمد الأردبيلى حشرهما الله مع مواليهما عن السيد على بن الصايغ رحمه الله عن الشهيد الثانى اعلى الله مقامه ومنها ما اخبرنى به الشيخ الثقة عبد الله بن الشيخ جابر العاملى عن جد والدى من قبل امه الشيخ الفاضل المحدث مولانا درويش محمد بن الشيخ حسن برد الله مضاجعهم عن العالم المدقق النحرير مروج مذهب الامامية الحبر العلامة نور الدين على بن عبد العالى الكركى شكر الله سعيه وجزاه عن اهل الايمان خير الجزاء عن الشيخ نور الدين على بن هلال الجزايرى عن الشيخ العارف جمال الدين احمد بن فهد الحلى عن الشيخين الجليلين على بن الخازن الحايرى والشيخ على بن عبد الحميد النيلى عن الشيخ الشهيد السعيد محمد بن مكى حشرهم الله مع الأئمة الطاهرين و طرقى الى الكتب المشهوره كثيرة اوردت جلها فى الخامس والعشرين من كتاب بحار الانوار فليرو دام تائيده كل ما علم انه من مقرواتى اومسموعاتى اومجازاتى بتلك الاسانيد و غيرها و جميع مؤلفات مشايخى المتقدم ذكرهم عنى عنهم لاسيما مؤلفات والدى طيب الله لطيفه من شرحى الفقيه و كتاب حديقه المتقين و غيرها وليرو عنى كل ما افرغته فى قالب التصنيف او نظمته

فى سلك التاليف خصوصا كتاب بحار الانوار المشتمل على جل اخبار الآئمة الأطهار وشرحها و كتاب الفرايد الطريفة فى شرح الصحيفه الشريفه و كتاب مرآت العقول شرح الكافى و كتاب ملاذ الاخيار لشرح تهذيب الاخبار و كتاب شرح الاربعين و كتاب عين الحيوة و كتاب حلية المتقين و كتاب تحفة الزايرو كتاب جلاء العيون وترجمة توحيد المفضل و ترجمة وصية امير المؤمنين صلوات الله عليه للاشتر و ترجمة خطبة التوحيد للرضا عليه السلام وترجمة اعماله عليه السلام فى طريق خراسان و ترجمة دعاء المباهلة و ترجمة دعاء كميل بن زياد و ترجمة دعاء الجوشن ورسالة العقايد ورسالة الشك والسهو و رسالة الاوزان و رسالة الاختيارات و رسالة عقود النكاح و سائر مؤلفاتى و رسائلى و اجوبة مسائلى و اخذت عليه ما اخذ على من ملازمة التقوى واتباع ائمة الهدى صلوات الله عليهم و بذل الجهد فى نشر آثارهم وترويج اخبارهم فانها العروة الوثقى فى هذا الزمان بعد كتاب الله تعالى كل ذلك خالصا لوجه الله تعالى من غير رياء او مراء اعاذنا الله وساير المؤمنين منهما والتمس منه ان لاينسانى من خالص دعواته فى اعقاب صلواته ومظان اجابة دعواته كتب بيمينه الجانية الفانية افقر العباد الى عفو ربه الغنى محمد باقر بن محمد تقى عفى الله عن جرايمها فى سابع عشر شهر ذى القعدة الحرام من سنة ثمان وتسعين بعد الألف الهجرية حامداً مصليا مسلما تم صورة خطه دام ظله العالى قد فرغ من تاليفه الراجى عفو ربه الغنى محمد بن على المدعو بحاجى محمد الاردبيلى ليلة تاسع عشر شهر ربيع الاول سنة الف و مائة حامدا لله تبارك و تعالى مصليا على رسول الله صلى الله عليه و آله الطاهرين مستغفرا تائبا الى الله والحمد لله .

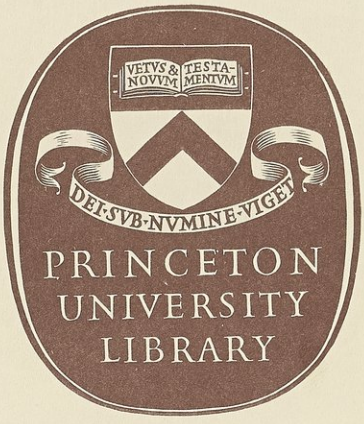
VETVS & NOVVM TESTA-MENTVM
DEI·SVB·NVMINE·VIGET
PRINCETON
UNIVERSITY
LIBRARY

Princeton University Library
32101 099831214